

**H.1128-1129 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ
(TASNİF-METİN)**

(Yüksek Lisans Tezi)

Melek Tuğba UZUN

Kütahya – 2019

T.C
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**H.1128-1129 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ
(TASNİF-METİN)**

Danışman:
Doç. Dr. Süleyman POLAT

Hazırlayan:
Melek Tuğba UZUN

Kütahya-2019

Kabul ve Onay

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Tarih Anabilim/Anasanat Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMA RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan.....

(İmza)

Doç. Dr. Süleyman POLAT

Üye.....

(İmza)

Prof. Dr. Nurgül BOZKURT

Üye.....

(İmza)

Doç. Dr. Ayşe ÖZKAN

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza

Doç. Dr. Ayhan KAHRAMAN

Enstitü Müdürü

Bilimsel Etik Bildirimi

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “ (H.1128-1129) 125 Numaralı Mühimme Defteri Tasnif-Metin” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

06/08/2019

Melek Tuğba UZUN

Özgeçmiş

06.05.1993 tarihinde İstanbul'un Üsküdar ilçesinde doğdu. İlk ve ortaokulu Pınarbaşı İlkokulu'nda yeni adı (Şehit Sevgi Yeşilyurt), liseyi Ümraniye Lisesi'nde okudu. 2011 yılında başladığı Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesinde lisans eğitimini 2015'te tamamladı. 2015 Ocak-Haziran arası Pedagojik formasyonu Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde tamamladı. 2015 yılında Yüksek lisans eğitimine Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde başladı. 25 Eylül 2017-15 Aralık 2017 tarihleri arasında Osmanlı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde ihale kapsamında çalıştı.

ÖZET

H.1128-1129 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ (Tasnif-Metin)

UZUN, Melek Tuğba
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Süleyman Polat
Ağustos, 2019, 542 sayfa

Osmanlılar'ın Divân-ı Hümayûn'da kararlaştırılan hususlar üzerine padişahın onayı alındıktan sonra düzenledikleri fermanların sûretlerinin kaydedildiği defterlerdir. Divân-ı Hümayûn, Osmanlı Devleti'nin üst düzey karar alma merkezidir. Burada siyasî, sosyal, askerî, hukukî, iktisadî işler görüşülerek bir karara bağlanırdı. Mühimme Defterleri Osmanlı Divânından çıkan bu kararların bir sûretinin kaydedildiği defterlerdir. Birinci el kaynaklar olması yönünden araştırmacılara birden fazla alanda araştırma yapma olanağı sunar. Bu nedenle Mühimme Defterleri Osmanlı mirasını anlamak için, öncelikle bu mirasın önemli öğelerinden biri olan Osmanlı yazılı kaynaklarını incelemek gerekir. Mühimme defterlerini, Orta Avrupa'dan Anadolu'ya, Kırım'dan Avusturya'ya ve Venedik'e kadar uzanan sınırlar içindeki Osmanlı Devleti'nin yapısını inceleyerek anlayabiliriz. Osmanlı Devleti'nde mühimme defterlerinde merkez ve taşra teşkilatının idarî yapısı ve çalışma şekilleri, imar, iç siyaset, isyanlar ve bu isyanların bastırılması, askerî ordu, dış politika ve yabancı devletlerle olan ilişkilerle ilgili çok çeşitli konulara dair bilgiler bulmak mümkündür. Ele alınan 125 Numaralı Mühimme defteri III. Ahmed dönemi H.(1128-1129) ve M.(1716-1717) yıllarını kapsar. Bu defterin ağırlıklı konusunu ordu, atamalar ve kalelerin ve önemli diğer yerlerin korunması, paşalar ve vezirler oluşturur. Tez çalışmamızın konusu 125 No'lu Mühimme Defteri'nin tamamı transkript özet ve tasnif şeklinde ele alınmıştır. 125 Numaralı Mühimme Defteri ile yapılan bu çalışma, III. Ahmed dönemi olan bu tarih aralığında yapılan savaşlar olduğu, göreve gelen paşalar ve vezirler olduğu, atamaların olduğu, Ordunun seferlere katıldığı görülmektedir. Bu dönemle ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutacak bir çalışma olması tezin asıl amacıdır.

Anahtar Kelimeler: Mühimme Defteri, III. Ahmet Dönemi, Ordu, Savaş, Atamalar.

ABSTRACT

H.1128-1129 NUMBERED 125 MÜHİMME-I MEKTUME NOTEBOOK (Assesment and Transcription)

UZUN, Melek Tuğba

M.A. Thesis, Department of History

Supervisor: Assoc. Prof. Süleyman POLAT

August, 2019, 542 pages

These are the books in which the edicts of the Ottomans were recorded after obtaining the approval of the sultan on the issues agreed in the Divân-ı Hümayûn. Divân-ı Hümayûn, is the high-level decision-making center of the Ottoman Empire. Here political, social, military, legal and economic affairs were discussed and decided. The Memoirs are the books in which a process of these decisions emerged from the Ottoman Court is recorded. It provides researchers with the opportunity to conduct research in more than one field in terms of first-hand resources. For this reason, in order to understand the Ottoman Heritage of the Memoirs, it is necessary to first examine the written sources of the Ottoman empire, which is one of the important elements of this Heritage. We can understand the ammunition books by examining the structure of the Ottoman Empire with in the borders extending from Central Europe to Anatolia, Crimea to Austria to Venice. In the Memoirs of the Ottoman Empire, the administrative structure and working styles of the central of provincial organizations, zoning, domestic politics, rebellions and suppression of these rebellions, the military military, foreign policy and relations with foreign states on a wide range of issues it is possible to find information is possible. Number 125 ammunition book III. Ahmad period Hijri 1128-1129 and of the Christian era 1716-1717 covers the years. The main subject of this book is the protection of the army, the assignments and castles and other important places, paşas and queens. The subject of our thesis work is the entire Ammunition Book No. 125, which is discussed in the from of transcript, abstracts and classification. This work, conducted with The Ammunition Book No. 125, was carried out in the 19 th century. It is observed that there were wars in this period of History, there were paşas and queens who took office, there were appointments, and the army joined the campaigns. The main purpose of the thesis is to be a study that will shed light on the work to be done on this period.

Keywords: Ammunition books, III. Ahmad period, Army, War, Appointments.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK MÜHİMME DEFTERLERİ VE 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ

1.1.MÜHİMME DEFTERİNİN TANIMI	4
1.2. MÜHİMME DEFTERİNİN TASNİFİ	5
1.3. MÜHİMME DEFTERLERİNİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	6
1.4. 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ.....	7
1.4.1. Defterin Fiziki Durumu	7
1.4.2. Diplomatik ve Teknik Özellikler	8
1.4.3. Dil ve Tarih Özellikleri.....	9
1.4.4. Metinde İzlenen Usul.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN MUHTEVASINA GÖRE TASNİFİ

2.1. KALELER VE KALELERİN KORUNMASI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER..	11
2.2. OSMANLI-VENEDİK ÇEVRESİNDE KAYDA GEÇEN HÜKÜMLER....	11
2.3. OSMANLI-AVUSTURYA İLİŞKİLERİNE DAİR KAYDEDİLMİŞ HÜKÜMLER.....	12
2.4. EŞKIYALIK İLE İLGİLİ HÜKÜMLER	13
2.5. TÎMÂR, ZEÂMET VE HAS İLE İLGİLİ HÜKÜMLER	14
2.6. ADÎ VAK'ALAR VE BORÇLAR İLE İLGİLİ HÜKÜMLER.....	15
2.7. DONANMA VE TUNA DONANMASI İLE HÜKÜMLER.....	16
2.8. NAKLIYE İLE İLGİLİ HÜKÜMLER	16
2.9. MENZİLLER İLE İLGİLİ HÜKÜMLER.....	17

2.10. VERGİLER İLE İLGİLİ HÜKÜMLER.....	17
2.11.MİRAS VE VAKIF İLE İLGİLİ HÜKÜMLER	18
2.12. DİĞER HÜKÜMLER.....	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN LATİN HARFLERİNE
ÇEVİRİLMESİ VE ÖZETİ

3.1. 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİPSİYONU.....	22
SONUÇ.....	477
KAYNAKÇA	478
DİZİN	479

KISALTMALAR

A. DVN. MHM.	Mühimme Kalemi
A.g.e.	Adı geçen eser
Bkz.	Bakınız
BOA.	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
c.	Cilt
DİA.	Diyanet İslam Ansiklopedisi
H.	Hicrî
İSAM	İslam Araştırmaları Merkezi
KK	Kamil Kepeci
MD.	Mühimme Defteri
M.	Miladî
S.	Sayı
s.	Sayfa sayısı
TTK.	Türk Tarih Kurumu

TEZ METNİ

GİRİŞ

Mühimme defterleri, Divân-ı Hümayûn toplantılarında müzâkere edilen iç ve dış meselelere ait siyasî, askerî, içtimaî ve iktisadî önemli kararların kaydedildiği defterlerdir. Osmanlı merkezi ile taşra teşkilatı ve yabancı devletlerarasındaki idari, siyasi ve ekonomik konuların yanında sosyal, hayat ve eğitimle ilgili birçok kaydın toplandığı zengin tarihi malzemeyi bünyesinde bulunduran temel kaynaklardır. Mühimme defterlerindeki kayıtlar, herhangi bir konuda yazılabilir. Deftere yazılan konuların müsveddeleri veya kopyası şeklindedir. Bu kopya ve müsveddeler daha sonra temize çekilmiş ve dönemin kâtiplerince düzenlenmiştir.

Mühimme defterleri, geniş bir konu yelpazesine sahip olmaları ve farklı konularda çalışma yapan araştırmacıların birinci el başvuru kaynaklarından birisidir. Bu sebeple mühimme defterleri geçmişten günümüze ışık tutar. Kısacası Mühimme Defterleri, Divân-ı Hümayûn'da müzakere edildikten sonra karara bağlanan tüm konularla ilgili defterler olarak nitelendirilir.

Osmanlı Devletinin en üst yönetim organı olan divandaki kararları içermesi ve olaylara dönemin resmi bakış açısını yansıtmaları nedeniyle çalışma konusu olarak bir mühimme defterini tercih edildi. 125 numaralı mühimme defterini seçmemin sebebiyse III. Ahmed dönemi önemli siyasi olaylarına karşılık gelen çalışılmamış bir defter olmasıydı. Bunun yanında dönemin diğer mühimme defterlerine kıyasla 125 numaralı mühimme defteri daha okunabilir bir yazıya ve defter daha bozulmamış bir fiziki şekle sahipti. Tüm bunlar 125 numaralı mühimme defterini tercih edilmesinde etkili oldu.

Çalışmaya konu olan 125 numaralı mühimme defteri, III. Ahmed Dönemi H. 1128-1129, M. 1716-1717 yıllarına tekabül etmektedir. Bu zaman diliminin önemli olayları olan Osmanlı-Venedik mücadelesinden ve Varadin savaşı çerçevesinde Osmanlı-Avusturya münasebetlerinden bahsetmektedir. Bunun yanında bir mühimme defterinde var olması beklenen sosyal, idari, iktisadi hadiselerle dair divanda yer almış pek çok hükümde mevcuttur. Çalışmaya önce metinleri transkript ederek başlandı. Transkript ettiğim ilk kısımları ajanda defterine yazıldı. Daha sonra özetler çıkarıldı. Özetlerden sonra çıkan kelimeleri yazarak çalışıldı. Tekrar dizin yapacağım kelimeleri dosyalar şeklinde harf harf elle yazarak önce dosya kâğıdına yazıldı, sonra word dosyasına geçirildi. Akabinde ele almış olduğumuz mühimme defteri olan 125 Numaralı Mühimme Defteri 3 kısımda işlendi. İlk kısımda genel olarak mühimme defterleri hakkında ve transkripsiyonu ve tasnifini yapmış olduğum mühimme defteri hakkında bilgi verildi. İkinci bölümde 125 numaralı mühimme defterinin muhtevasına göre tasnifi yapıldı. Son bölümde ise 125 numaralı mühimme defterinin transkripsiyonu ve özeti yazıldı. Çalışmanın sonunda ise sonuç, kaynakça ve index bölümü yer almaktadır.

Bu çalışmamda tezime yardımlarından dolayı danışman hocam Sayın Doç. Dr. Süleyman Polat’a, maddi-manevi desteklerinden dolayı değerli aileme ve bana yardımı geçen arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK MÜHİMME DEFTERLERİ VE 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ

Mühimme Defterleri, Osmanlı tarih araştırmacılarının kullandığı önemli arşiv belgelerindendir. Bu defterlerdeki bilgiler Divân-ı Hümâyûn kayıtlarının tutulduğu defterlerden biridir. Bu kayıtların hangi tarihten itibaren tutulduğu bilinmemektedir. Bu defterlere adından da anlaşılacağı gibi Divân-ı Hümâyûn toplantılarında görüşülen, devletin iç ve dış meselelerine ait siyasi, askeri, sosyal önemli kararlar kaydedilmiştir. Bilinen en eski tarihli Mühimme Defteri Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde E. 12321 numarada kayıtlı ve 1544/951 tarihli defterdir.¹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki defterlerin eskisi ise 1553/961, en sonuncusu ise 1905/1323 tarihli'dir.² Ancak 1 ve 2 no'lu Mühimme Defterleri Ruûs Defterleri olduğundan Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki ilk Mühimme Defteri'nin 3 no'lu ve 1558-60/966-968 tarihli defter olduğu anlaşılmıştır.³ Toplam 266 adet Mühimme Defteri kayıtlı olan bu serinin arada bazı atlamalar olmakla beraber kronolojik bir sıra takip ettiği söylenebilir.⁴ Mühimme defterleri, Divân-ı Hümâyûn'da tutulan tek defter değildir, bunun dışında Tahvîl, Rü'us, Nâme vs. gibi konularına göre başka defterler de tutulmuştur.⁵ Mühimme defterleri Osmanlı Arşivinde 1553-1925 tarihleri arasında tutulduğu belirtilen 419 adet mevcuttur.

1.1.MÜHİMME DEFTERİNİN TANIMI

Mühimme defterleri, Divân-ı Hümâyûn'dan çıkan kararların bir sûretlerinin kaydedildiği bir nevi siciller hüviyetindedir.⁶ Divân-ı Hümâyûn kalemlerinde tutulan defterlerden özellikle Mühimme Defterleri'ndeki kayıtlar, belgeler kısmında ayrıntısı verilecek olan padişaha ait ferman, berat ve nişanların genellikle müracaat ve emir bölümleridir. Bu tür defterlerde yazı olarak divanî hat kullanılır.⁷ Hükümler kendi tarihleriyle deftere geçirilmeye ve gün başlıkları yerine ay esasına dayanan klasik tarzda başlıklar altında kaydedilmeye başlanmıştır. Hükümün üst tarafında, tarih kaydının altında tahrir mahalli yer alır. Sefer sırasında tutulan mühimmelerde Divân hangi konakta toplanmışsa tahrir mahalli olarak o yerin adı yazılmıştır. Hükümlerin sağ üst kısmında ve hemen yanında, bu hükümün ferman/emir suretinde hazırlanıp muhatabına

¹ Mübahat S. Kütükoğlu, "Mühimme Defterlerindeki Muâmele Kayıtları Üzerine", *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri, Bildiriler*, 30 Nisan-2 Mayıs 1986, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1988, s. 97.

² BOA, "3 Numaralı Mühimme Defteri (966-968/1558-1560)", Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1993, s. XXI.

³ A.g.e. , s. XVII.

⁴ Osmanlı Devlet Arşivi, "BOA Rehberi", Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1992, s. 82.

⁵ A.g.e. , s. 37-110.

⁶ Feridun Emecen, Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S. 5, İstanbul, 2005, s. 107. Mühimme defterlerine mebnî çalışmaların bir değerlendirmesini yapan ve bu defterlerdeki bazı problemler üzerine yeni yaklaşımlar getiren Feridun Emecen, mevcut çalışmalarda yapılan tariflerde "defterlerin tutulma şekli, adı, nasıl ve hangi bürolarda hazırlanmış oldukları meselelerine dikkat edilmediği gibi tarihi gelişim süreçleri de göz ardı edilerek genellemeye gidildiğini" belirtip, arşiv kodlaması haline gelen bizzat mühimme ta'bîrinin bunun bariz misali olduğunu söyler. Bkz. Feridun Emecen, "Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri", İstanbul, 2005, s. 110- 111.

⁷ Mahmut Ak ve Fahmeddin Başar, *Osmanlı Türkçesi (Dünya Kitapları/ Tarih) Gramer Tarihi Metinler Belgeler*, İstanbul: Dünya Yayınları, 2004, s. 186.

gönderildiğini işaret eden, “yazıldı” ifadesi yer alır. Şayet ilgili ferman bizzat padişahın hattını taşıyorsa yine bu bölümde “bâ-hatt-ı şerîf” ya da “bâ-hatt-ı hümayun” gibi ifadelerle bu husus belirtilir. Müsvedde, tashih, tesvid gibi metnin yazılış aşamalarını gösteren ibareler de bu kısımlarda yer alır. Hükmün üst tarafının sol yahud orta kısmına bu hükmün muhatabına iletmek üzere kime ve hangi tarihte teslim edildiği yazılır. Yine üst tarafta sıklıkla yer alan “bu dahi” ibaresi önceki hükmü götürecek kimseye bu hükmün de verildiğini gösterir. Aynı hüküm birden fazla yere/şahsa gönderilecekse hükmün altına “bir sûreti” keşidesi çekilip ardından yalnızca muhatap belirtilir. Bazı mühimmelerde hükmün yanında metni yazan kâtibin rumuzu da bulunur.⁸

Mühimme Defterleri’nde, hükümler Divân’lara Mühimme, Rikab Mühimmesi, Ordu Mühimmesi, Kaymakamlık Mühimmesi gibi adlar verilmişti. Mühimme defterleri, padişahın İstanbul veya Edirne’de olduğunda sadrazamın topladığı Divân’dan çıkan mühim emirlerin kaydedildiği defterlerdir. Rikâb Mühimmesi, sadrazamın seferde olduğunda onun yerine bakan ve Rikab Kaymakamı denilen vezirin gözetiminde toplanan Divân’dan çıkan kararları oluşturmaktadır. Ordu Mühimmesi’nde, serdâr-ı ekrem olan sadrazamın ordunun başında seferdeyken topladığı Divân’da alınan kararlar yer alır. Kaymakamlık Mühimmesi’nde ise padişah ve sadrazamın birlikte seferde olduğu ya da İstanbul dışında olduğunda merkezde bırakılan kaymakam başkanlığında toplanan Divân’da alınan kararların kayd olunduğu defterlerdir.⁹

1.2. MÜHİMME DEFTERİNİN TASNİFİ

Mühimme defterlerinin çok büyük bir kısmı Başbakanlık Osmanlı Arşivi’ndedir. Bunlardan Divân-ı Hümayun Defterleri Kataloğu’ndaki “Mühimme Defterleri” tasnifinde toplam 267 adet defter mevcut olup, restorasyon servisinde de henüz umumî tasnife dâhil edilmeyen bir defter bulunmaktadır. Ancak bu tasnifteki defterlerin bilinen 13 tanesi klasik mühimme değildir. Ayrıca 20 numaralı Mühimme defteri kayıptır. Geriye kalan defterlerden bazılarının da Maliye ahkâmı ve Şikâyet defteri oldukları görülmektedir.¹⁰ Bu defter serisi bazı tarih atlamalarıyla birlikte H. 961-1323/M. 1553-1905 yıllarına müteallik hüküm sûretlerini ihtiva etmektedir. A.DVN. MHM. Koduyla oluşturulan bir başka tasnifte H. 977-1252/M. 1570-1836 yıllarının ihtiva eden çoğu birkaç sayfa ya da formadan oluşan 43 adet Mühimme defteri parçası vardır.¹¹

Mühimme defterleri tasnifi yapıldıktan sonra yeni bulunan defterlerden oluşturulan Mühimme Zeyli Defterleri tasnifinde H. 980-1195/M. 1572-1780 yılları

⁸ Feridun Emecen, a.g.e. , s.126-127; Mübahat Küçükoglu, “Mühimme Defteri”, Diyanet İslâm Ansiklopedisi, C.31, İstanbul: İSAM, 2006, s. 522.

⁹ Yusuf İhsan Genç, “*Mühimme Defteri 113*”, Başbakanlık Arşivi Uzmanlık Tezi, İstanbul, 1987, s. XXXV.

¹⁰ Feridun Emecen, a.g.e. , s. 108. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi’nde bu tasnifteki defterlerin sayısı 266 olarak gösterilmekte ve bunların bir listesi verilmektedir. Bkz. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Ankara, 1992, s. 10-18.

¹¹ “Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi”, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın Nu:26, Ankara, 1995, s. 18.

arasındaki kayıtlara muhtevî 17 defter bulunmaktayken,¹² bu seriden 17 numaralı defter sonradan Nâme-i Hümâyûn tasnifine aktarılmıştır.¹³ Kamil Kepeci (KK) tasnifindeki Ahkâm Defterleri bölümündeki 70 ve 71 numaralı defterlerle, Hadariye defterleri arasındaki 5 numaralı defter birer Mühimme defterleridir. Yurtiçi ve yurtdışındaki bazı kütüphanelerde de mühimme defterleri bulunabilmektedir. Topkapı Sarayı Müzesi'nin arşiv kısmındaki E. 12321 numaralı (H. 951/ M.1543) defter ile kütüphane bölümünde Koğuşlar Kısmı K.888'de (H. 959/M. 1552) bulunan defterin her ikisi de Mühimme defteridir. Köprülü Kütüphanesi'ndeki O. 364 numaralı defter bir sefer mühimmesi olup, Köprülüzâde Abdullah Paşa'nın şark seferi serdarlığı sırasında sâdır olan hüküm sûretlerini ihtiva eder. Milli Kütüphane'de su nüfuzu nedeniyle okunamaz hâlde bulunan H. 23 Şevval 971-29 Zilhicce 971/M. 15 Haziran 1563-8 Ağustos 1564 yıllarına ait hükümleri muhtevî bir Mühimme defteri mevcuttur.¹⁴

1.3. MÜHİMME DEFTERLERİNİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

Bugün Mühimme ismiyle anılan bu defterler Osmanlı bürokrasisinde 17. asrın ortalarına kadar “mir-î ahkâm”, “ahkâm-ı mir-î”, “sefer ahkâmı”, “mahfî ahkâm”, “Tâczâde Efendi Hazretlerinin zaman-ı şeriflerinde vâki ‘olan mir-î ahkâmın ibtidâ kaydı” gibi ifadelerle tanımlanmıştır.¹⁵ Mühimme isimlendirmesinin yerleşmesi 17. yüzyılın ortalarından itibaren şikâyet nevinden ahkâmın ayrı bir defter serisinde kayıt altına alınmasının sonucudur.¹⁶ Divân-ı Hümâyûn'da zabıt tutma usûlü olmayıp, bir işin müzekeâtı neticesinde alınan kararların hükümleri daha sonra hazırlanmaktaydı.¹⁷ Kararların bazen müsvedde/tashihli müsvedde metinleri, bazen de gönderilen ferman sûretinin bir metni deftere kaydedilirdi. K. 888'de kayıtlı H. 959/M. 1552 tarihli Mühimme defteri cüzler halindeki müsveddelerin temize çekilmiş bir haliyken 17. yüzyıla ait Mühimme defterlerinin bir bölümü kararların müsvedde metinlerinin tashihli suretlerinden oluşur. 18. yüzyıl mühimmeleri ise tamamen ferman sûretlerin kayıtlarını ihtivâ eder.¹⁸ Hüküm sûretlerinin defter halinde tanziminde önceleri divân bürokrasisi müşterek olarak görev almaktaydı. Daha sonraları defterler reîsülküttâba bağlı beylik (divan) kalemi tarafından düzenlenmiş, hükümleri yazanlara da mühimme-nüvis adı verilmiştir.¹⁹ Dışardan bir iş takibi için kaleme gelen yabancı kimseler bir şekilde bu hükümlerin mahiyetine vakıf olmuştur. Bu menfi durumu önlemek için 1796-1797'de yapılan düzenlemeyle beylik kalemi bünyesinde Mühimme Odası adıyla yeni bir büro

¹² A.g.e. , s. 18.

¹³ Feridun Emecen, a.g.e. , s. 109.

¹⁴ A.g.e. , s. 109-110.

¹⁵ Mübahat Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, Diyanet İslâm Ansiklopedisi, C.31, İSAM, İstanbul, 2006, s. 520; Mübahat S. Kütükoğlu, “Mühimme Defterlerindeki Muâmele Kayıtları Üzerine”, *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri, Bildiriler*, 30 Nisan-2 Mayıs 1986, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1988, s. 95-96.

¹⁶ Feridun Emecen, a.g.e. , s.116.

¹⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ankara: TTK, 1988, s. 79.

¹⁸ Mühimme defterlerindeki hükümlerin fermanların hangi aşamasını yansıttığı hakkındaki tartışmalar ve yeni bir yaklaşım için Bkz. Feridun Emecen, a.g.e. , s. 119-122.

¹⁹ Mübahat Kütükoğlu, a.g.e. , s. 522.

kurularak, itimada şâyân kâtiplerin bir kısmı buraya nakledilmiş ve mühimme hükümlerinin yazılması bu yeni odaya havale edilmiştir.²⁰

1.4. 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ

1.4.1. Defterin Fiziki Durumu

Tez konumuzu oluşturan bölüm, 125 numaralı mühimme defterinin tamamıdır. Bu sayfalar arasında 837 hüküm bulunur. 125 Numaralı mühimme defteri, A.DVN. MHM. d koduyla kayıtlıdır. SIRA NU: 125'dir. ORJİNAL NU: yoktur. Defterde toplam numaralı sayfa sayısı olarak 213 sayfa olarak dijital görüntüde numaralı boş sayfa olarak 1/1-1/4-212 ve 213.cü sayfalar boş gözükmemektedir. Gerçekte 71., 72., 210. ve 212. sayfalar boştur. Ayrıca 71-72.ci sayfalarda 285-292 arası hükümler yoktur. Bu sayfalar zaman içinde koparak kaybolmuştur. Defterin başında 2 sayfa boş olarak ilk kapakta yazılsa da defterin başında 1 sayfa boştur. Numaralama usulü varak olarak değil sayfa olarak 32x22 cm boyutları ebadında olan 125 numaralı mühimme defterinin dışı ebrulu ve ciltlidir. Defterin numaralama usulü sayfa 194'e kadar orijinal numaralı olup sayfa 212'e kadar numaralama şekli elle yazılmıştır. Hüküm numaraları tek tek elle yazılmış ve orijinal değildir.

Defterin kapsadığı zaman dilimi, III. Ahmed'in (1703-1730) saltanat yılları içinde yer alan, Hicri (1128-1129) Miladi (1716-1717) yıllarını kapsar. Bir sayfada genel bir satır sayısı yoktur. Yani satır sayısı değişkendir. Yazı şekli olarak genelde Divânî ve Divânî Kırmızı ile yazılmıştır. Defterin tamamında yazı stili olarak dikkat çekicek farklılıklar yoktur. Yazı okunabilir bir özellikte olmasına karşılık, bazı bölümler farklı kâtipler tarafından yazıldığından okunmakta biraz güçleşmektedir. Özellikle yer ve şahıs isimlerinin okunması biraz zor olmuştur.

Hükümlerden önce sayfa 1'de "*Hâzihi kuyûd-ı ahkâm-ı umûri'l-mühimme der-zemân-i sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Hazret-i Ali Paşa tâle bekâhü ve nâle mâ-yetemanâhü ve fî ibbân-i Hazret-i Mustafa Efendi reîsülküttâb yesserallâhü mâ-yeşâü. El-vâkiu fî evâsıt-ı şehri recebül-ferdi sene semân ve ısrîn ve mie ve elf.*" başlangıcı ile Ali Paşa döneminde reîsülküttâb Mustafa Efendi ve adamları tarafından yazıldığı bilinir. Daha sonra Hüküm 1'den diğer hükümlere geçilmiştir. Ayrıca hüküm 3 yarım bırakılmış daha sonra araya hüküm 4 kısa olduğu için araya sıkıştırılarak yazılmış daha sonra kâtip hüküm 5'ten önce hüküm 3'ün devamını yazmıştır. Hükümün bütünlüğünün bozulmaması için bu şekilde yani kâtibin yazdığı şekilde devam edilerek hüküm 4'ten sonra hüküm 3'ün devamı konu bütünlüğü için bu şekilde yazılmıştır.

Sayfa 27'den itibaren Halil Paşa döneminde reîsülküttâb Mustafa Efendi tarafından 98-154 arası hükümler yazılmıştır. Sayfa 41'den itibaren ise Halil Paşa

²⁰ Mühimme Odası'nın kuruluşu için Bkz. Tefik Temelkuran, "Divân-ı Hümayun Mühimme Kalemi", TED, S. 6, 1975, s. 129-175.

döneminde reisülküttâbın kaleme aldığı hükümler 155-390 arası hükümler arasındadır. Sayfa 102’de yine Halil Paşa döneminde reisülküttâb Abdullah Efendi tarafından kaleme alınan 391-837 arası hükümler mevcuttur. En sonda “*Umûr-ı mühimmat ile etrafa ve iktifa gönderilen mütezellü nizâm cedidin ziyâde münezzil duyulmayıp nizâm-ı cedîd mürâât olunup vezir-i ekrem izzetlü ref’âtlü defterdâr Paşa hazretleri mülâhattası olmadıkça femâ-bad kethüda tezkiresi ve ahir vecihle münezzil emr-i deyu olmakta ahtuz oluna deyu Divân-ı Hümayun kalmana kayd-u şerh deyu olmuştur.*” (27 Safer Sene-i 1129) diye bitirilmiştir.

1.4.2. Diplomatik ve Teknik Özellikler

Tez çalışmamızın bu bölümünde 125 numaralı mühimme defterinin hüküm suretleri ile ilgili, diplomatik ve teknik özelliklerine değinilecektir. Hükümler genellikle hükmün yollandığı makamlara hitap ederek ve kişilere hitap cümleleriyle başlamaktadır. Hitap bölümünde genellikle, “İzmir kadısına hüküm ki,²¹ Mora ser ’askeri vezir Osman Paşa’ya hüküm ki,²² Anadolu vâlîsi vezir Ali Paşa’ya hüküm ki,²³ Kapudân vezir İbrahim Paşa’ya hüküm ki”²⁴ şeklinde konunun muhatabı yer alır. Hükmün muhatabı bir kişi veya makam olabildiği gibi “Alacahisar sancağında vâki ‘olan kâdîlara ve a’yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki, ²⁵ Belgrad Kalası muhâfazası kethüdaların zabıtı... ,²⁶ Rodos kâdîlarına hüküm ki: ,²⁷ Sipâh serdengeçdileri ağalarından Zülfikar zîde kadruhûya hüküm ki: , ²⁸ Silâh-dâr ser-kethüda ağaları”²⁹ şeklinde birden fazla kişilere ve makamlara yazıldığı görülür. Bazı hükümlerde, hükmün gönderildiği kişi ile birlikte, “Sâbika Kandiye defterdârı olan Mehmed zîde mecdûhû’ya hüküm ki,³⁰ Köstendil sancağı olan beyin vekilim zîr-i kâdruhû’ya hüküm ki,³¹ şeklinde elkâblar bulunur. Hükümlerin hitap bölümlerinden sonra hükmün konusunu ve yazılma nedenini oluşturan bölüm gelmektedir. “Hüküm ki” ifadesi hükümlerin baş kısmına baktığımızda en çok kullanılan ifade olmasına karşılık hitap kısmı bazen farklı şekilde de olabilmektedir. “Sebeb-i tahrir tevkî-i ref’î mevâda oldur ki,³² Nişân-ı Hümayûna oldur ki³³ ve Bir Sûreti,³⁴ gibi örnek kalıplar mevcuttur. Hükmün yazılma nedeninin

²¹ MD, 125, H.1.

²² MD, 125, H.377, 382, 383, 384, 385, 386, 388, 397, 412, 509, 546, 577, 613, 618, 621, 654, 705, 749.

²³ MD, 125, H.826.

²⁴ MD, 125, H.828, 831, 836.

²⁵ MD, 125, H.4.

²⁶ MD, 125, H.682.

²⁷ MD, 125, H.738.

²⁸ MD, 125, H.822.

²⁹ MD, 125, H.823.

³⁰ MD, 125, H.460.

³¹ MD, 125, H.733.

³² MD, 125, H.22.

³³ MD, 125, H.26.

³⁴ MD, 125, H.23, 24, 25, 27, 28, 51, 56, 58, 65, 75, 84, 85, 87, 88, 92, 103, 117, 120, 132, 133, 137, 163, 169, 179, 180, 181, 200, 203, 204, 206, 207, 209, 210, 211, 242, 243, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 259, 264, 270, 317, 321, 327, 330, 334, 342, 345, 362, 365, 366, 380, 395, 400, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445,

anlatılmasından sonra “buyurdum ki” ifadesi ile birlikte kimi zaman hükmün yazılma nedeni kısaca anlatılıp mesele karara bağlanıldığı gibi, kimi hükümlerde ise “buyurdum ki” ifadesinden sonra özet yapılmadan doğrudan alınan karara yer verilmiştir.³⁵

1.4.3. Dil ve Tarih Özellikleri

Dili sanatlı ve süslüdür. Türkçe deyim ve tamlamaların yanında Arapça ve Farsça olanları da sıkça kullanılmıştır. Bazı hükümlerde Arapça ve Farsça dualar da bulunur.³⁶ Hükümlerde kullanılan ifadeler yaygın olarak uzun, hatta bazen tek cümle şeklinde yazılmışlardır. Bu durum hükmün anlaşılmasını güçleştirebilmektedir. Dil özellikleri arasında karşımıza çıkan bir diğer husus sıklıkla kullanılan bazı ifadelerdir. Bu ifadeler arasında “Düstûr-ı ekrem müşr-i efham-ı nizâmü'l-âlem,³⁷ Emirü'l-ümerâi'l-kirâm,³⁸ Dâme mecdûhû,³⁹ Zîde mecdûhû,⁴⁰ gibi ifadeler hükümlerde yer alır. Hicri yıl isimleri kısaltılarak verilmiştir. Buna örnek olarak; 1128 yerine (1)128, 1129 yerine (1)129 olarak yazılmıştır.

1.4.4. Metinde İzlenen Usul

125 Numaralı Mühimme Defterinde sayılar aynı şekilde yazılmıştır. Yani günümüz Türkçesi ile “Yirmi” değil “Yigirmi”, “Dokuz” değil “Tokuz” şeklinde aslına uygun yazılmış rakamları kullandım. Bazı kelimeler de “Olub” yerine “Olup”, “İçin” yerine “İçün”, “Tımar” yerine “Tîmâr”, “Şimdi” yerine “İmdi” gibi kelimeleri gibi bazı kelimeleri kâtabın yazdığı şekilde kullandım. Bazı kelimeleri de aynı şekilde olduğu gibi kullandım. Buna örnek olarak “Görölüp” kelimesini “Görölüp” şeklinde kullandım. Elif, vav, ye harfleri “a” ve “o” ya dönüşmüştür. Ayın harfi apostrofla “ ’ ” gösterildi. Metin içinde okuyamadığım boşluk bırakılan kelimeler (...) olarak bırakıldı. Eksik bırakılan tarihler parantez içinde tamamlandı.

446, 447, 457, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 497, 498, 499, 500, 502, 503, 504, 513, 514, 515, 520, 522, 524, 533, 534, 536, 537, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 588, 589, 591, 592, 595, 611, 614, 615, 618, 620, 631, 632, 637, 638, 699, 700, 701, 702, 707-714, 721, 722, 723, 725, 726, 727.

³⁵ MD, 125, H.19, 20, 23, 24, 25, 55, 56, 57, 58, 200, 201, 203, 207.

³⁶ MD, 125, S.1, S.27, S. 41, S.102.

³⁷ MD, 125, H.1, 40, 73, 76, 77, 80, 81, 97, 140, 146, 155, 158, 160, 162, 164, 185, 197, 198, 199, 208, 216, 217, 218, 219, 220, 226, 227, 230, 231, 237, 238, 241, 246, 259, 280, 301, 303, 304, 306, 328, 350, 355, 356, 363, 364, 368, 372, 374, 375, 379, 390, 396, 401, 406, 407, 408, 414, 418, 423, 425, 448, 455, 461, 495, 496, 501, 519, 523, 528, 531, 532, 539, 541, 546, 547, 570, 572, 573, 574, 575, 580, 581, 586, 587, 602, 604, 606, 612, 623, 624, 625, 635, 788.

³⁸ MD, 125, H. 338, 428.

³⁹ MD, 125, H. 427, 452.

⁴⁰ MD, 125, H. 460, 461, 464.

İKİNCİ BÖLÜM

125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN MUHTEVASINA GÖRE TASNİFİ

2.1. KALELER VE KALELERİN KORUNMASI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Kaleler çerçevesinde geçen 264 hüküm vardır. Bunlardan çoğunluğunu kale koruması alanında 105 hüküm, adı geçen kaleler ile 24 hüküm, kale tamirinde ise 17 hüküm mevcuttur. Kaleler ile diğer hükümler içerisinde kalebentlik, düşmana geçen kaleler ve düşman tarafından istila edilen kaleler, kale dizdarı, kale zaptı gibi kalelerde geçen hükümler bulunmaktadır.

125 Numaralı Mühimme Defteri'nde geçen kalelere ait birkaç örnek hüküm verecek olursak; *"Ayamavra Kal'ası mukaddem ta'mîr ve zabt olunmak ehven ve enseb iken hâlî kalmağla kefare-i bî-din el-yevm ta'mîr etmek fikr-i fâsidinde olduğu ihbâr olunmağla bu kış düşman-ı dîni, mahâll-i mezbûreden avn-ı inâyet-i Bârî ile def' ile ihtimâm lâzım olmağın ol havâlîye karîb olan Preveze ve Vençe Kal'aları muhâfazaları ve ol havâlîde olup ta'yîni münâsib olan asâkir ve Paşa'lardan münâsib görülenlerin birini üzerlerine başbuğ ta'yîn..."*⁴¹ Hükümde geçen metinde kısaca Ayamavra kalesinin tamir edilmesi ve ele geçirilmesi için oradaki kâfirlerin uzaklaştırılması gerektiğinden bahseder. Yine aynı hükümde adı geçen kalelerin korunması için askerler ve Paşaların görevlendirildiği belirtilmiştir. *"inşâllahü teâlâ rûz-ı Kasım hulûlünde avdet itmen şartıyla mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerinle Tımsıvar Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve Tımsıvar beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlühû'nun re'y-i savâb-dîdi üzre hidmet-i muhâfazada ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eylesin deyü yazılmışdır"*⁴² ifadeleriyle Anadolu beylerbeyi Kurd Mehmed Paşa göreve çağırılmıştır. Bir başka örnek hüküm de ise, *"Hâlâ Yergöğü Kal'ası'nın muhâfazası mühim ve muktezî ve sen ocağın emekdâr ve kâr-güzârlarından olduğun ecilden ol havâlîden yamak olmak üzre Dergâh-ı âlî yeniçerilerinden beş yüz mikdârı nefer müceddeden tasmîm ve be-dergâh ve bir gün evvel gitmek ve Yergöğü muhâfazasına ta'yîn..."*⁴³ İfadeleriyle Yergöğü kalesinin korunması için 500 adet yeniçerinin görevlendirildiği belirtilmiştir.

2.2. OSMANLI-VENEDİK ÇEVRESİNDE KAYDA GEÇEN HÜKÜMLER

125 numaralı defterde Osmanlı-Venedik çevresinde kayda geçen hükümlerde Venedik ile ilgili 40, Mora ile ilgili 58 hüküm toplamda 118 hüküm mevcuttur. 125 Numaralı Mühimme defteri'nde bu konu dâhilinde hükümlere birkaç örnek verecek olursak; *"Zikr olunan üç bin nefer Mısır askerinden bundan akdem gerek Mora cezîresi muhâfazasına ve gerek donanmayı hümayûn kalyonlarına me'mûr olanların cümlesine evvel-baharda cânibi Mısır'a avdet ve ric'atleriychün izn verilmek üzre bu kış evvel-bahara dek Mora ser-'askeri olan emîrû'l-ümerâi'l-kirâm dâme ikbâlühû'nun re'yi ile Mora cezîresinde hidmet-i muhâfazada olmaları"*⁴⁴ alıntısından da anlaşıldığı üzere,

⁴¹ MD, 125, H. 384.

⁴² MD, 125, H. 129.

⁴³ MD, 125, H. 390.

⁴⁴ MD, 125, H. 191.

Mora seferi sürecinde 3000 adet Mısır menşeli asker gerek Mora'nın muhafazasında gerekse donanmada görev yapmıştı. Mora'nın fethinden sonraysa ilgili askerlerin bahar mevsimine kadar görev yapmaları istenmiş ve akabinde Mısır'a dönmeleri uygun görülmüştü.⁴⁵

Bunun dışında sefer sonrası bölgenin korunmasına dair pek çok hüküm mevcuttu. Mesela Zağarcıbaşı olan İskender'in askerleriyle birlikte Mora adasında kışlaması ve çevreyi dolaşarak ocağa yeniçeri kaydetmesi⁴⁶, Mora'daki kalelerin korunmasında görevli bazı askerlerin kaleleri terk etmesi üzerinde yenilerinin yazılarak hizmetin devamı⁴⁷, Venedik askerlerine ve bazı eşkıyalara karşı Osmanlı askerlerinin İnebahtı kalesini korunması⁴⁸, İskenderiye sancağı beyi Arslan'ın Bosna beylerbeyi Mustafa Paşa ile haberleşerek Hersek taraflarını Venediklere karşı korumaya gönderilmesi⁴⁹, bu konuya dair hükümlere örnektir.

Bunlardan başka savaşın sosyal hayata etkilerine dair birtakım hükümler de mevcuttu. Bu etkilerin başında yerel idarenin bozulması ve eşkıyalık faaliyetleriydi. Öyle ki Mora ser-'askerine yazılan hükümde savaş sonrasında, Mora adasında haydutluk ve şekavete teşebbüs ettikleri haber alınan kâfir tayfasından bazı şahısların haklarından gelinmesi istenmişti.⁵⁰ Venediklerin Mora'yı işgali ve sonrasındaki sosyal ve demografik etkileri gösteren bir başka hüküm Yenişehir Fener ve Tırhala kadılarına yazılmıştı. İlgili hükümde, Mora'nın Venedik işgali üzerine yurtlarından kaçıp Edirne, İstanbul, Bursa ve diğer bazı yerlere dağılan Moralıların, tekrar yerlerine dönmeleri istenmişti.⁵¹

2.3. OSMANLI-AVUSTURYA İLİŞKİLERİNE DAİR KAYDEDİLMİŞ HÜKÜMLER

Osmanlı-Avusturya ilişkilerine dair incelenen 125 numaralı mühimme defterinde 82 adet hüküm mevcuttur. Bu hükümlerden pek çoğu sefer hazırlıkları doğrultusunda kaleme alınmıştır. Mesela, Vidin'den orduya gelecek topların nakli için Baş defterdâr Hacı Mehmed'e bir hüküm yazılmıştır⁵². Yine sefer için gönderilen 930 adet Evlâd-ı Fâtihân'dan, 400 neferinin Demirkapı muhafazasına ve 530 askerinin Niş ile Vidin arasında orduya gelmek için çıkarılan topların yanında istihdam olunması istenmiştir⁵³. Bir başka hükümde Bosna beylerbeyi ve başkomutan olan İbrahim Paşa'dan Osmanlı topraklarında fesatçılık yapan ve suikast düzenleyen Nemçe kâfirinin

⁴⁵ MD, 125, H. 193.

⁴⁶ MD, 125, H. 218.

⁴⁷ MD, 125 H. 241, 244.

⁴⁸ MD, 125, H. 209.

⁴⁹ MD, 125, H. 212.

⁵⁰ MD, 125, H. 208.

⁵¹ MD, 125, H. 284.

⁵² MD, 125, H. 6.

⁵³ MD, 125, H. 7.

haddini bildirmek üzere, Bosna gazilerinden bir ordu teşkil ederek taarruzlarda bulunması istenmişti⁵⁴. Sınır güvenliğinin sağlanması çerçevesinde bir başka hüküm yeniçeriler ağası Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılmıştı. Hüseyin Paşa'dan istenen, yanındaki askerlerle ve Tatar askerleriyle birlikte acilen hareket ederek, "Nemçeli ve Macarlı melunları" Eflak içinden ve Trigovişte'den temizleyip atmasıydı⁵⁵.

Vidin muhafızı olan Vezir Mehmed Paşa'ya gönderilen bir başka hükümdeyse, komutasında olan tüm askerleri alarak İrşeve'ye gitmesi istenmişti. İrşeve koruması için Vezir Mehmed Paşa'ya Burada bulunan 1380 nefer Evlâd-ı Fâtihân'ın yanında, Yörük tayfasından 1000 asker geleceği ve ayrıca Tatar askerinin de yardımında bulunacağı bildirilmişti⁵⁶. Bunun yanında Avusturya seferine karşı genel asker çağırısı hükümleri de mevcuttur. Mesela Rumeli'nin sol kolunda bulunan kadılara gönderilen hükümde, Avusturya üzerine yapılması kararlaştırılan sefer için altı bölük halkının haberdar edilmesi ve hazırlıkların yapılması ve günü gelince hareket edilip Edirne sahrasında orduya katılması istenmiştir⁵⁷. Bu sefer sürecinde Kırım kuvvetlerine de sıkça başvurulmuştur. Öyle ki Halefû's-selâtin Nureddin Sultan'a yazılan hüküm de Boğdan'ın korumasında istihdam olunmak üzere, Mihal Voyvoda'nın talep ettiği 2000 Tatar askerini göndermesi emredilmişti⁵⁸.

2.4. EŞKİYALIK İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 numaralı mühimme defterinde eşkıyalık ile ilgili 61 hüküm mevcuttur. Defterde geçen bu örnekler benzeri pek çok arşiv kaynağında rastlanılabilen, kaçan eşkıyanın ele geçirilerek cezasının verilmesi⁵⁹, Eşkıyâların uzaklaştırılması⁶⁰, Eşkıyâlara karşı koruma önlemlerinin alınması⁶¹, gibi sıradan belge örnekleridir. Bu örneklerin pek çoğu taşradaki eşkıyalık faaliyetleri çerçevesinde yazılmışken payitahtta vuku bulan hadiseler içinde yazılan hükümler mevcuttur. Mesela Bostancıbaşıya yazılan hüküm de, İstanbul ve çevresinde, yalılar semtinde ayak takımının ve eşkıyanın faaliyette olduğu bildirilmiş ve halkın emniyeti hususunda, gece gündüz uyanık durması ve gerekli tedbirleri alması istenmişti.⁶²

Eşkıyaların ortaya koyduğu en bilinen faaliyet yol kesip soygun yapmalarıdır. Nitekim Sofya ve Hisarcık arasında görev yapan kadılara ve bölge güvenliğini sağlamakla yükümlü görevlilere gönderilen hüküm bu bilinen örneğe dairdir. Öyle ki, hükümde Hisarcık ile Sofya arasındaki yolun ve çevresinin haydut eşkıyasının şerrinden korunması, gerekli tedbirleri almaları için, güzergâhta bulunan kadılardan, kalelerin ve

⁵⁴ MD, 125, H. 32.

⁵⁵ MD, 125, H. 655.

⁵⁶ MD, 125, H. 695.

⁵⁷ MD, 125, H. 799.

⁵⁸ MD, 125, H. 650.

⁵⁹ MD, 125, H.12, 456.

⁶⁰ MD, 125, H.189, 337, 585.

⁶¹ MD, 125, H.747, 750, 751.

⁶² MD, 125, H.110.

palankaların zabitlerinden istenmişti.⁶³ Yine Edirne-İstanbul arası yollardaki eşkıyaların yakalanması ve cezalandırılması için İstanbul Bostancıbaşı'sına ve diğer ilgililere benzer bir hüküm yazılmıştı.⁶⁴

Kayıtlarda bir takım eşkıya reislerinin isimlerinden de bahsedilmişti. Mesela Karaveli oğlu Yakub bunlardan biriydi. Buna göre, Florina kazasının köylerinde eşkıyalık yapan ve köyleri yağmalayan Karaveli oğlu Yakub'un 30 adamının esir alındığı ve üzerine asker gönderilen Karaveli oğlu Yakub'un bu kişileri öldüreceği tehdidi ile onun hakkında gerekenin yapılması için bölükbaşılara bir hüküm yazılmıştı.⁶⁵ Bunlardan başka konargöçer grupların neden olduğu vakalarda vardı. Mesela Asayışı bozan Urban ve Türkmen eşkıyalarının etkisiz hale getirilmesi Rakka Valisi Vezir Ali Paşa'dan istenmişti.⁶⁶ Benzer bir vaka, Konya ve Ankara'da Bozulus Türkmen grubunun yaptığı şekavetti.⁶⁷

2.5. TÎMÂR, ZEÂMET VE HAS İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 no'lu defterde tîmârdan 82 hüküm, zeametden 11, has ile geçen 14 hüküm olup toplamda 107 hüküm bulunmaktadır. 125 no'lu defterde geçen timarlara ait örnek hüküm olarak; “zıkr olunan sancaklarda zeâmet ve tîmâr ashâbından dahi nâ-mevcûd olanların ve ashâbı fevt olanların zeâmet ve tîmârları bi-hasebi'l-kanûn mahlûl olur ve fevt olan zaîmin iki oğlu kalır ise büyük oğluna beş bini ve küçük oğluna dört bini ve bir oğlu kalır ise ancak beş bin akçe ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe verilir.”⁶⁸ Bu ifade de ölen tîmâr sahibinin iki oğluna tîmâr verildiğinden bahseder. Hükümden anlaşılacağı üzere tîmâr sahibinin ölümüyle eğer çocukları varsa devletin çocukları mağdur etmediği görülür.

Yine tîmâr ve zeamet ile ilgili olarak; “Kastamonu sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla sen Tımışvar Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur”⁶⁹ zaimler ve tîmâr sahiplerinin askerleriyle birlikte Tımışvar kale korumasına atandıklarından bahseder. Tımarlı sipahilerin bir başka kale muhafazasına tayin edildikleri, “Sen ki mîr âlây-ı mûmâ-ileyhsin sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının başına cem' idüp ve kat'â bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp ve icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Preveze Kal'ası'na varman içün rikâb-ı hümâyûnum tarafından Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından iftihârul'emâcid ve'l-ekârim Daye-zâde Mustafa dâme mecdühû mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i

⁶³ MD, 125, H. 54.

⁶⁴ MD, 125, H. 619.

⁶⁵ MD, 125, H. 17.

⁶⁶ MD, 125, H. 97.

⁶⁷ MD, 125, H. 461.

⁶⁸ MD, 125, H.3.

⁶⁹ MD, 125, H. 86.

sudûr olmuş idi.”⁷⁰ İfadeleriyle yukarıda ki alıntıda görülmektedir. Bu hükümde zaimler ve tîmâr sahiplerinin toplanarak Preveze kalesini korudukları anlatılmaktadır.

Ayrıca, Özi eyaletinin ve Anadolu sancaklarından Bolu, Ankara ve Çankırı sancakları alaybeylerinin, zaimlerinin ve tîmâr sahiplerinin bu kış da Hotin’de kalacakları⁷¹, Yanya, Delvine, Avlonya ve Karlılı sancaklarının zaimlerinin ve tîmâr sahiplerinin tevcihlerini, kanun ve deftere uygun olarak yapması için Yanya sancağı mutasarrıfı Miço Ali Paşa’ya yazılan hüküm⁷², Niğbolu taraflarında ser-‘asker olan Hüseyin Paşa’nın maiyyetinde gitmesi ve onun emrine göre hareket etmesi için, Silistre sancağında bâc-dâr zeamet mutasarrıfında olan Mehmed Çavuş’a yazılan hüküm⁷³ gibi pek çok kayıt yer almaktadır.

2.6. ADÎ VAK’ALAR VE BORÇLAR İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 numaralı defterde geçen borçlarla ilgili 9 tane hüküm vardır. Adî Vak’alar ile 80 civarında hüküm bulunmaktadır. Borçlar ve çeşitli adî vak’aların hükümlere; Alacak-verecek meseleleri ve borcun ödenmesi⁷⁴, Ödenmeyen borç paranın istenmesi⁷⁵, Fitne ve fesat çıkaranlara gerekli cezaların verilmesi⁷⁶, Halka zulmeden bazı kişilerin idam edilmesi⁷⁷, Çeşitli hırsızlık olayları⁷⁸, Huzursuzluk çıkan yerlerde asayişin sağlanması⁷⁹, halka yapılan çeşitli zulümlerin önlenmesi⁸⁰, gibi örnekler şeklinde sıralanabilir.

Bu konuyla ilgili hükümlerin birkaçını açacak olursak; “Kalyonlar levendâtı İstanbul ve havâlîsinde ta‘addî ve tecâvüz üzre oldukları sem‘-i hümayûnuma lâhık olup ve kalyonlar levendâtı min ba‘d ibâdullah’dan bir ferde ta‘addî ve tecâvüz itmek üzere kemâl-i mertebe zabt u rabtları husûsunda ihtimâm-ı tâmm olmak için hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olup ve bu husûs için tenbîh ü te’kîdî müştemil emîrül-ümerâi’l-kirâm bi’l-fi‘il kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet-meâlîhüye dahi emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmağla”⁸¹ açıklamadan da anlaşılacağı üzere İstanbul ve çevresinde halk üzerinde baskı uygulayan kalyon leventleriyle ilgili gerekenin yapılması ve bu tür kanunsuzlukların önlenmesi için İstanbul kaymakamından istenmişti.

⁷⁰ MD, 125, H. 308.

⁷¹ MD, 125, H. 343.

⁷² MD, 125, H. 405.

⁷³ MD, 125, H. 507.

⁷⁴ MD, 125, H. 4, 538, 580, 598, 626.

⁷⁵ MD, 125, H. 186.

⁷⁶ MD, 125, H. 8, 19, 32, 348.

⁷⁷ MD, 125, H.38.

⁷⁸ MD, 125, H. 43, 89, 663, 666, 677.

⁷⁹ MD, 125, H. 97, 109.

⁸⁰ MD, 125, H. 229, 590, 593, 629, 647, 648, 677, 684.

⁸¹ MD, 125, H. 590.

Bir diğer örnekse Osmanlı tebaası olan bir zimmi tüccar ile bazı Acem tüccarlarının anlaşmazlığını konu alan hükümdü. Alacak-verecek mevzuundan kaynaklı sorunda, İstanbul sakinlerinden Aleksandra isimli zimmî ile Acem tüccarlarından olan bazı şahıslar arasındaki anlaşmazlığın halli, İstanbul kaymakamından ve kadısından istenmişti.⁸² Bir başka örnekteyse sabık kaptan Mehmed Paşa'nın karıştığı bir yolsuzluk çerçevesinde zimmetine para geçirdiği, bu parayı saklamak üzere kız kardeşinin oğluna verdiği hükümde belirtilmiş ve usulsüzlükle elde edilen paranın geri alınması İbrahim Paşa'dan istenmişti.⁸³

2.7. DONANMA VE TUNA DONANMASI İLE HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme Defteri'nde donanma'dan 50, tuna donanmasından 3 hüküm olmak üzere toplamda 53 hüküm mevcuttur. 125 Numaralı Mühimme defterinde geçen donanma ve Tuna nehri donanmasına bir örnek olarak; *"Sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriyeden ba'zıları Belgrad'dan Nehr-i Tuna ile Niğbolu ve Rusçuk tarafına giden sefâine süvâr ve firâr itmeleri için iskelelerin hıfz u hırâseti mühim ve muktezî olmağın"*⁸⁴ Tuna nehri donanması ve bu donanmadan askerlerin kaçmalarının önlenmesinden bahsetmektedir.

Bunun dışında defterde, Ordu-yı Hümayûn'un gemileriyle bir an evvel Belgrad'a gitmesi için Tuna Kaptanı İbrahim Paşa'nın görevlendirilmesi⁸⁵, Tuna nehri üzerinde, Demirkapı ile Belgrad arasında seyir halinde olan erzak gemilerinin bir an evvel Belgrad'a yetiştirilmesi⁸⁶, Belgrad ve çevresindeki kalelerden ve palankalardan hiç bir kimsenin, gerek karadan ve gerek Tuna yoluyla, izinsiz olarak başka yerlere gitmesine fırsat verilmemesi⁸⁷ gibi hükümler yer almaktadır. Ayrıca merkez⁸⁸ ve Tuna⁸⁹ donanmasının personel ve mühimmat ihtiyaçlarına dair hükümlerde kaydedilmiştir.

2.8. NAKLIYE İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme defterinde farklı amaçlarla yapılan nakliye ile ilgili toplam 40 hüküm vardır. Bu hükümlerden bazıları; Tuna nehri'ndeki donanmanın ve mühimmatın nakli⁹⁰, nakli yasak olan erzak ve eşyaların taşınmasına izin verilmesi⁹¹, top nakli⁹², Habeş beylerbeyi olan Osman Paşa'nın vefatıyla eşyalarının Cidde'ye,

⁸² MD, 125, H. 692.

⁸³ MD, 125, H. 831.

⁸⁴ MD, 125, H. 11.

⁸⁵ MD, 125, H. 21.

⁸⁶ MD, 125, H. 263.

⁸⁷ MD, 125, H. 340.

⁸⁸ MD, 125, H. 738.

⁸⁹ MD, 125, H. 809.

⁹⁰ MD, 125, H. 2.

⁹¹ MD, 125, H. 5.

⁹² MD, 125, H.6.

oradan da hac kafilesıyla İstanbul'a nakli⁹³ çerçevesinde kaydedilmiş muhtelif hükümler bulunmaktadır.

Bunun dışında askeri mühimmat nakline dair, Vidin İskeleyi'nden çıkarılarak Ordu-yı Hümâyün'a götürülmesi ferman olunan cephe ve mühimmatın bir an evvel ulaştırılması için, bu işe memur cebecibaşı vekiline, Vidin nazırına ve görevli mübaşirlere yazılan hükmü örnek gösterebiliriz.⁹⁴ Ohri sancağı bey'i olan Ebubekir Bey'e yazılan Belgrad'a nakledilen hazinenin taşınma süreci ve alınan önlemler görülmektedir.⁹⁵

Taşımacılık çerçevesinde dikkat çeken hükümlerden bazıları Mısır'dan yapılan nakliyatlardır. Özellikle İstanbul'un erzak ihtiyacı için Mısır'dan yapılan taşımacılık faaliyetleri mevcuttur.⁹⁶ Gemilerle yapılan bu taşımacılık faaliyetleri esnasında gemilerin güvenliği kayda değer ayrı bir konudur. Mesela kaptan Mehmed Paşa'ya gönderilen bir hükümde, Mısır'dan İstanbul'a erzakla gelen gemilerin güvenliği açısından, kalyonlarla eşlik etmesi istenmiştir.⁹⁷

2.9. MENZİLLER İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme Defteri'nde menziller ile alakalı 20 hüküm mevcuttur. İncelenen defterde geçen menzillerle ilgili hükümlerse genellikle askeri menzillerin güvenliğinin sağlanmasına dair hükümlerdir. Mesela Ohri sancağı beyi olup Morova Köprüsü ve çevresini korumasında görevli olan Ebubekir'e yazılan hükümde, Aleksence, Razin, Perakin ve Bağırdelen menzillerinin, altı yüz asker ile korunması emredilmiştir.⁹⁸ Benzer bir başka hüküm Vezir Ali Paşa'ya yazılmıştır. Buna göre, Rumeli Valisi Vezir Ali Paşa'dan Niş'te kışlaması ve Niş ile Belgrad arasında bulunan menzillerdeki piyade askerlerine nezaret etmesi ve ilgili yerleri muhafaza etmesi emredilmiştir.⁹⁹

2.10. VERGİLER İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme defterinde vergiler ile 4 hüküm, öşür ile 1 hüküm ve İmdad-ı Seferiye ile 8 hüküm olmak üzere toplam 13 hüküm geçmektedir. Bu hükümler genel itibarıyla vergilerle alakalı olağan kayıtlardır. Mesela, vergi toplamakla görevli Karesi sancağı vergi memuru Ali'nin azli ve yerine Yusuf'un atandığı¹⁰⁰, ülkenin çeşitli

⁹³ MD, 125, H.10.

⁹⁴ MD, 125, H. 29.

⁹⁵ MD, 125, H. 41.

⁹⁶ MD, 125, H. 335.

⁹⁷ MD, 125, H. 247.

⁹⁸ MD, 125, H. 106.

⁹⁹ MD, 125, H. 296.

¹⁰⁰ MD, 125, H. 139.

yerlerinden İmdâd-ı seferiye vergisinin ödenmesi¹⁰¹ ya da bazı devlet erkânının halktan zorla kanunsuz vergiler talep etmesi¹⁰² gibi sıradan hükümlerdir.

Bunun dışında vergi muafiyetlere dair hükümler bulunmaktadır. Öyle ki, “Sirem sancağında İrik kasabası kenezi olan ref’i tevki refi’uş-şân-ı hâkanî Jivan cümleden evvel Ordu-yı Hümayûn’uma gelüp izhâr-ı sadâkat ve inkıyâd-ı istîmân eylediğine binâen cizye ve avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkkadan muâf ve müselleme”¹⁰³, alıntidan da anlaşılacağı üzere, ordu Hisarcık sahrasına indiğinde gelip sadakatini bildiren, Sirem sancağının İrik kasabası kenezi Jivan’ın, cizye, avâriz-ı divâniye ve tekâlîf-i örfiye gibi vergilerden muaf tutulduğunu görülmektedir. Benzer muafiyetler sadakat bildirmesi üzerine Sirem sancağında bulunan (Korşudol) Manastırı rahibi Avakum’a¹⁰⁴ ve İkova’a¹⁰⁵ da verilmiştir.

2.11.MİRAS VE VAKIF İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme Defteri’nde geçen miras ile ilgili 3 adet hüküm, vakıf ile ilgili geçen 6 hüküm mevcuttur. 125 Numaralı Mühimme defteri’nde miras ile geçen hükümler yok denecek kadar az olup sadece üç hükümde yer almaktadır. Bunlardan ilk hüküm “fevt olan zaîmin iki oğlu kalır ise büyük oğluna beş bini ve küçük oğluna dört bini ve bir oğlu kalır ise ancak beş bin akçe ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe verilir. İcmâlli ise icmâl bozulmamak üzere değil ise dilediği yerden alır...”¹⁰⁶, Zaîmin oğullarına mirası eşit olarak bırakmadığından bahseder. “Mîr-i hâcc-ı sâbık müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa’nın emvâl ü eşyâsını, halefi olan Şam vâlîsi ve mîr-i hâccı İbrâhim Paşa ma’rifet-i şer’le tahrîr ü defter ve kendüye lüzûmu olan eşyâsından bir mikdârını ahz u kabz”¹⁰⁷ Bu hükümde ölen hacının Şam valisi tarafından mallarının deftere kaydettiği kendine lazım olan mallardan kendisine aldığı geçer. Son örnekte ise “Gümüşhâne nâzırı olup vefat iden Hasan Paşa kethüdâsı Ali’nin, mîrî ile küllî hesabı olmağın emr-i şerîfim vusûlünde mezbûrun nükûd ve emlâk ve eşyâsı, cins-i mâl ıtlâk olunur nesi var ise ma’rifet-i şer’le defter ve mazanna olan mahallerden gereği gibi tecessüs ve tedkik ve sıhhati üzere arz ve i’lâm eylemeniz”¹⁰⁸ geçen hükümlerdir. Üçüncü hüküm de borçlu olarak ölen Gümüşhane nazırı Hasan Paşa’nın kethüdâsı olup, mîrî ile hesabı kapanmadan vefat eden Ali’nin, bütün varlığının tesbit edilip arz edilmesi için İstanbul kaymakamına ve defterdar vekiline yazılan hükümdür.

125 Numaralı Mühimme defteri’nde geçen vakıf ile hükümlere misal; “Medine-i İzmir’de mülk-i müşterâları olan arâzi üzerinde vücûh-ı hayrâtlarına vakf için

¹⁰¹ MD, 125, H. 339, 553, 580, 581, 704, 736.

¹⁰² MD, 125, H. 389.

¹⁰³ MD, 125, H. 26.

¹⁰⁴ MD, 125, H.27.

¹⁰⁵ MD, 125, H. 28.

¹⁰⁶ MD, 125, H. 3.

¹⁰⁷ MD, 125, H. 596.

¹⁰⁸ MD, 125, H. 718.

*müceddeden on yedi bâb sabunhâne binâ murâd etmeleriyle...*¹⁰⁹ Hükümüdür. Bu hükümde; Ali Paşa kendi arazisini vakfa bağışlamış ve bu arazide bina yapılması, bu binada sabunhane yapılmasını istemiştir. Bunun için arazide yapılacak binaya engel olunmaması için İzmir kadısına yazılmıştır.

Vakıf ile diğer bir hüküm; “*Şehîd Ali Paşa'nın emlâki, defterleri nâtık olduğu üzre dört sınıf olup, iki sınıfı mutasarrıf olduğu emlâki vakf eyledikten sonra, oğullarına ve karındaşına ve hemşîresine icâr ile virüp ve hâlâ tasarruflarında olup ve bir şıkkı dahi eğerçi vakfına ilhâk idüp, lâkin henüz âhara icâr eylemeyüp ve bir şıkkı dahi henüz vakf etmeyüp ve bir kimseye icâr dahi eylemeyüp ve hâlâ vakfiye-i ma'mûlün-bihâsı bu tarafda mevcûd olmamağla, âdemlerinden tecessüs olundukda vakfiyesi İstanbul'da hazîne odasında olduğu haber alınup*”¹¹⁰ dır. Bu hükümde ise adı geçen Paşa'nın vakıf malından oğulları, kardeşi ve kız kardeşine de bıraktığı görülür. Ayrıca, Nezaret-i hümayunda ve Vezir-i azam nezaretinde olan vakıfların tamamının işleriyle ilgili bütün yetkilerin kendisine havale olduğu emri Galata kadısı Mevlana Mehmed Kâfi'ye verildiği¹¹¹, Vezir-i a'zam Ali Paşa'nın vakfettiği kitapları ve geride kalan emlak ve eşyalarının satılmasıyla ve korunmasıyla ilgili İstanbul kaymakamıyla Galata kadısına ve eski ve yeni defterdar vekillerine yazıldığı¹¹² mevcut hükümlerdir.

2.12. DİĞER HÜKÜMLER

125 Numaralı Mühimme Defteri'nde geçen herhangi bir konu içinde toplanamayan hükümler diğer hükümler başlığı altında verilmiştir. Diğer hükümlerden bazılarına örnek olarak; Casus olduklarından şüphelenilen ve sorguya çekilecekleri sırada izini kaybettiren Hacı Mehmed ve Hacı Şahin isimli Acemlerden, İranlı hacılara rehberlik ettiği öğrenilen Hacı Şahin'in Şâm'a geldiği zaman ele geçirilip, kaçan Hacı Mehmed'in nerede olduğunu söyleyinceye kadar hapsedilmesi¹¹³, Mâiyyetindeki 700 askerin ilerlemesiyle sipah serdengeçtilerinin ilerlemelerine beşer akçe daha zam yapıldığı¹¹⁴, Edirne'den başlayarak, Rumeli'nin sağ kolu, orta kolu ve sol koluna varıncaya kadar köylerden ve kasabalardan ve kazalardan İrşeve korumasına gitmek üzere yazımına karar verilen 2000 asker serdengeçti, ağaları ve bayraktarları için, son derece ihtimam gösterilmesi¹¹⁵ hükümleri örnek verilebilir.

Ayrıca hükümler arasında Ohri sancakbey'i Ebubekir'in koruması altında ve emniyet içinde götürülen hazinenin Belgrad Kalesi'ndeki Hazine-i Âmire'nin yanına bırakılması, bu hazinenin sayılarak miktarı hazırlanan senedin memura verilmesi¹¹⁶,

¹⁰⁹ MD, 125, H. 1.

¹¹⁰ MD, 125, H. 582.

¹¹¹ MD, 125, H. 603.

¹¹² MD, 125, H. 715, 732.

¹¹³ MD, 125, H.33.

¹¹⁴ MD, 125, H.162.

¹¹⁵ MD, 125, H.693.

¹¹⁶ MD, 125, H. 42.

Palankalarının tamiri için ihtiyaçları olan kerestelik ağaç kesimine izin vermeleri¹¹⁷, Şâm yoluyla hacca gidecek olan hacıların karşılanmaları¹¹⁸, Eflâk'ın da içinde bulunduğu bölgenin, İslam düşmanlarının korunması için Belgrad'da konaklayan İslam ordusuna destek olup üzerine düşeni yapması¹¹⁹, Frenk âdeti süsleme işleriyle uğraşılmaması, bunlardan tüccar elinde bulunanların hemen elden çıkarılması¹²⁰, Akdeniz'in iki yakasından ve Cezayir'den ecnebi tayfasından zeytinyağı satışıyla ilgili ba'zı yasakları ve düzenlemeleri kavrayarak Kandiye valisine, Hanya muhafızına ve buralarda bulunan kadılara yazılan hüküm¹²¹ gibi hükümlerde bulunmaktadır.

¹¹⁷ MD, 125, H. 67.

¹¹⁸ MD, 125, H. 70.

¹¹⁹ MD, 125, H. 48.

¹²⁰ MD, 125, H. 18.

¹²¹ MD, 125, H. 176.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN LATİN HARFLERİNE ÇEVİRİLMESİ VE ÖZETİ

3.1. 125 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİPSİYONU

Hâzihi kuyûd-ı ahkâm-ı umûri'l-mühimme der-zemân-i sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Hazret-i Ali Paşa tâle bekâhü ve nâle mâ-yetemennâhü ve fî ibbân-i Hazret-i Mustafa Efendi reisü'l-küttâb yesserallâhü mâ-yeşâü. El-vâkiu fî evâsıt-ı şehri recebî'l-ferdi sene semân ve ısrîn ve mie ve elf.

İzzetlü reisülküttâb efendi:

Erbâb-ı masâlihın maslahâtları bilâ-te'hir görölüp ve kânûn-ı kadîmden ziyâde aklâm harcı dahi alınmayup umûr-ı ibâd vech-i yesîr üzre itmam olunmağa takayyüd-i tâmm olunup kânûna mugâyir sehven bir kâğıd buyurulmak vâki' olur ise kalemine vardıkda sıhhati ve keyfiyeti arz ve i'lâm ve tekrar fermân sâdır olmadıkça tahrîr olunmaktan ihtiraz eyleyeler deyü Divân-ı Hümâyûn kalemine tenbîhi iktizâ' eden küttâb efendilere gereği gibi tenbih ve te'kid eyleyesin deyü.

Fî 17 Zilhicce Sene 1128

Bundan sonra imdâd-ı seferiyye için emr-i şerîf virilenlere sinîn-i sâbıkânın hadd-i evsatı ile vireler, ziyâde virmeyleler ve almayalar deyü şerh ile yazıla.

Ve vilâyetlüler ziyâde alurlar deyü arz-ı hâl olundukça Paşa'lara hadd-i evsat ile virüp muhâlefet eylemeyeler ve Paşa'lar tarafından dahi varanlara hadd-i evsatdan ziyâde taleb idüp ahâlî-i vilâyeti ta'cîz eylemeyeler deyü.

Hâzihi kuyûd-ı ahkâm-ı umûri'l-mühimme der-zemân-i sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Hazret-i Ali Paşa tâle bekâhü ve nâle mâye-temennâhü ve fî ibbân-i Hazret-i Mustafa Efendi reisülküttâb yesserallâhü mâ-yeşâü. El-vâki' fî evâsıt-ı şehri recebî'l-ferdi sene semân ve ısrîn ve mie ve elf.

Hüküm: 1

Vezir-i Azam ve serdar-ı Ekrem Ali Paşa'nın kendi mülkü olan arazi üzerinde, hayrat olarak yaptırmak istediği binaya mani olunmaması için İzmir kâdîsına yazılan hüküm.

İzmir kâdîsına hüküm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem nâzım-ı menâzımı'l-ümem, el-gazî li-vechillâh el-mücâhid fî sebîlillâh vezîr-i a'zam ve serdâr-ı ekrem Ali Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehu ve zaafa iktidârahü. Medine-i İzmir'de mülk-i müşterâları olan arâzi üzerinde vücûh-ı hayrâtlarına vakf için müceddeden on yedi bâb sabunhâne binâ murâd etmeleriyle sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzre vezîr-i a'zam-ı müşârun-ileyhin medîne-i mezbûrede mülk-i müşterâları olan arâzi üzerinde vücûh hayrâtlarına vakf için taraflarından müceddeden on yedi bâb sabunhâne binâ'sına mûmânâât olunmamak bâbında yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Receb Sene 1128

Hüküm: 2

Payitaht'tan Tuna nehri'ne gelecek gemilerle birlikte, yanına Tuna donanmasını ve gerekli mühimmatı da alarak bir an önce Belgrad'a gitmesi için, Tuna kaptanı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudânı İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Âsitâne-i saâdet-medârım tarafından bu sene-i mübârekede Nehr-i Tuna'ya tertîb olunan Donanma-yı Hümâyûn'um sefâininin cümlesini istishâb ve Tuna donanmasını dahi ma'an alıp bu cümle ile senin bir gün mukaddem Belgrad tarafına gitmen mühim ve muktezî olmakla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, Âstâne-i Saâdet'den gelecek donanma Vidin'e vusûl bulduklarında Tuna donanmasını dahi yanına istishâb eyleyip ve Maltepe tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince Vidin'de kara tarafına ihrâc olunacak top ve tophâne ve cebehâne mühimmâtından mâ'adâ Nehr-i Tuna ile Belgrad'a gidecek tophâne ve cebehâne mühimmâtların dahi yanına alıp ve kat'â meks ve yollarda dahi tevakkuf etmeyip, gerek mühimmât sefâinini ve gerek Belgrad'a irsâl olunup henüz mahalline varmayan zehâir sefâyinini önüne katıp muhâfaza ederek sürüp götürüp bir gün mukaddem Belgrad'a irişmene ziyâde dikkat ve takayyüd ü ihtimâm edip avk u te'hîrden ve tehâvün ü tekâsülden gâyetü'l-gâye ictinâb eyleyesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 3

Daha önce Diyarbakır, Sivas ve Adana eyaletlerinin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcihâtı üzerinde iken, kendisine Rumeli sancaklarından Yanya, Avlonya ve Delvine sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarının tevcihâtı da verilen ser-'asker Mustafa Paşa'ya, Venediklilerin elinde bulunan Körfeş adasının fethi için yazılan hüküm.

Diyarbakır beglerbegisi olup Körfeş tarafına me'mûr tevâyif-i asker üzerine ser-'asker olan Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Bi-tevfîkihî teâlâ Venedik keferesinin kahr u tedmîrlerinde ve dest-i dalâlet-peyvestlerinde olan Körfeş Cezîresi ve Kal'asının feth u teshîrinde re'y-i savâb-ı dîdelik üzre hareket etmeleri için bundan akdem emr-i şerîfimle yanına ta'yîn olunan Diyarbakır ve Sivas ve Adana eyâletlerinin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarının tevcihâtı sana tefvîz olunmuş idi. Hâlâ eyâlet-i Rumeli sancaklarından yanına me'mûr olan Yanya ve Avlonya ve Delvine sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcihâtı dahi sana tefvîz ve havâle ve Defterhâne-i Âmire'mden cebe defterleri ihrâc ve tarafına irsâl olunmakla imdi zikr olunan sancaklarda zeâmet ve tîmâr ashâbından dahi nâ-mevcûd olanların ve

ashâbı fevt olanların zeâmet ve tîmârları bi-hasebi'l-kanûn mahlûl olur ve fevt olan zaîmin iki oğlu kalır ise büyük oğluna beş bini ve küçük oğluna dört bini ve bir oğlu kalır ise ancak beş bin akçe ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe verilir. İcmâlli ise icmâl bozulmamak üzere değil ise dilediği yerden alır ve şehîden fevt olanların zeâmet ve tîmârları sancağından iki zaîm ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdetleriyle merhameten kanûnlarından ziyâdesiyle oğullarına verilmek kanûndur ve babası fevtinden sonra vücûda gelen müteveffânın oğluna zeâmet ve tîmâr verilmek ve icmâlli kılıçdan hisse ayrılıp âhara verilmek ve askere cânibden reâyâ idhâli hilâf-ı kanûn olmakla vech-i meşrûh üzere amel ve oğlu olmayan müteveffânın ve nâ-mevcûd olan be-nâmların ve firâr ve terk-i hizmet edenlerin mahlûl olan zeâmet ve tîmârları sancağında sakın olup âlâybeyi'isi bayrağı altında sefere iletmek şartıyla eşkâlleri ve mîr-âlây arzıyla düstûru'l-amel tutulan mülâzemet şurûtu mürâât olunarak mülâzımına tevcîh ve tahvîl ve tezkire verip tevcîhât husûsunda ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı hümâyûnumda Devlet-i Âliyye'me lâyık ve ırz ve nâmûs-ı saltanât-ı seniyyeme muvaffik hareket ile meâsir-i cemîle vücûda getirmeyi dikkat-i tâmm ve hilâf-ı kanûn tevcîhâtdan ve bir ferde gadr ve ta'addîden ve iktizâ' eden hidemât-ı âliyyemde tehâvün ve tekasîrden bî-gâyet tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 4

Alacahisar sancağı tasarrufunda Kurd Mehmed'in, alacağını vermek istemeyen Mustafa alaybey'i Ali Zaîm ve Mahmud Ağa olarak bilinen şahıslardan hakkının alınması için Alacahisar kadısına, ayân'a ve iş erlerine hitaben yazılan hüküm.

Alacahisar sancağında vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Ber-vech-i arpalık Alacahisar sancağına mutasarrıf olan Kurd Mehmed dâme ikbâlühû Ordu-yı Hümâyûn'a arz-ı hâl idüp, livâ-i mezbûrdan kendüye âid olanı taleb eyledikde Mustafa âlâybey'i ve Ali Za'im ve Mahmud Ağa demekle ma'rûf ve dahi ba'zı kimesneler virmekde teâllül ve muhâlefet üzere oldukların bildirip alıvermek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemek siz ki mûmâ-ileyhimsiz seferler vaktinde Alacahisar sancağına mutasarrıf olan Paşa'lar livâ-i mezbûrda vâki' kazâlar ahâlisi taraflarından ne vech ile imdâd ve iânât olunagelmiş ise mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ dahi ol vech ile imdâd ve iânât ve tarafından ahz u kabz itdirilüp bir dürlü teâllül ve muhâlefet itdirilmeye deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 5

Avlonya ile İskenderiye arasında işleyen gemilerde erzak taşınması yasaklanmış olduğundan, bu hususa son derece dikkat edilmesi, gerek erzak ve gerek nakli yasak olan diğer eşyaların taşınmasına izin verilmemesi için derya sahilinde bulunan kadılara, mütesellimlere, voyvodalara, âyân'a ve iş erlerine yazılan hüküm.

Avlonya sancağından İskenderiye sancağına varınca sevâhil-i deryâda vâki' olan kâdılara ve mütesellimlere ve voyvodalara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Taht-ı kazâlarınızda vâki' olan liman ve enhâr ve iskelelerden her ne makûle sefine olur ise olsun min ba'd zehâir tahmîl olduğuna kat'â rızâ-yı hümâyûnum olmayıp men'i küllî ile men' olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise mehâkimde sicillâta sebt ve mazmûn-ı münîfî i'lân ve işâât ve fî mâ ba'd fermânım olduğu üzre bir ferdin sefinesine zehâir ve sâ'ir memnûâtıdan olan eşya tahmîl olunmayıp ve ruhsat verilmemek üzre zikr olunan sancaklarda sevâhil-i deryâda vâki' liman ve enhâr ve iskeleler muhkem zabt u rabt olunmasına her biriniz gereği gibi dikkat-i tâmm ve ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz. Bundan sonra bu husûs için taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden mahsûs ve müstakil mübâşirler irsâl ve sirran ve alenen kemâ-yenbağî tefîş ve tefahhus itdirilir. Şöyle ki zikr olunan sancaklarda vâki' liman ve enhâr ve iskelelerde gerek tüccâr ve rüesâ ve ashâb-ı müberrâtın ve gerek sâ'irlerden bir ferdin sefinesine zehâir ve sâ'ir memnûâtıdan olan eşyâ' tahmîl olduğun haberi alındığı gibi emr-i şerîfe mugayir vaz' u hareket ile sefâine zehâir tahmîl edenlere ve ruhsat verenlere aslâ ve kat'â emân ü zemân virilmeyüp ol-makûlelerin bilâ-te'hîr eşedd-i ukubet ile cezâların tertîb olunacağı mukarrer ve muhakkaktır. Ana göre her biriniz habîr ü âgâh olup ve tenbihi elzem görenlere muhkem tenbîh idüp, âkıbet-kârı fikir ve mülâhaza ve kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfından bî-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 6

Baş defterdâr Hacı Mehmed'in haberi ile Vidin'den orduya gelecek olan toplar ile birlikte, Rumeli'den Köstendil ve Tırhâlâ sancakları alaybey'ilerinin, zaimlerin ve tîmâr sahiplerinin için, Rumeli beylerbeyi Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli beglerbegi Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

İnşâllahü teâlâ Vidin'den Ordu-yı Hümâyûn'uma gelecek toplar ile eyâlet-i Rumeli'nden birkaç sancak askerin ta'yîn olunmak muktezî olduğun, bi'l-fi'il baş defterdâr olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvühü i'lâm etmeğın sen ki mîr-i mîrân-ı müşârun-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vardığı gibi eyâlet-i Rumeli sancaklarından sol kol

ve Köstendil ve Tırhâlâ sancakları âlâybeyi'leriyle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının vech-i meşrûh üzre Vidin'den Ordu-yı Hümâyûn'uma gelecek toplar ile ma'an ta'yîn eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 7

Sefer için çıkan ve 400 askeri Demirkapı tarafına gönderilen 930 asker Evlâd-ı Fâtihân'dan, Niş ile Vidin arasında koruma ile görevlendirilen 530 askerin, Vidin'den orduya gelmek için çıkarılan topların yanında istihdam olunması için, baş defterdâr Hacı Mehmed'in bildirisi gereği, Evlâd-ı Fâtihân zabiti Hasan'a yazılan hüküm.

Rumeli'nde Evlâd-ı Fâtihân zâbiti olan Hasan zîde mecduhû'ya hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûnuma me'mûr tokuz yüz otuz nefer Evlâd-ı Fâtihân neferâtının dört yüz neferi Demirkapı tarafına ve kusûru Niş'den Vidin'e varınca vâki' tarîkde zehâir ve mühimmât nakline ta'yîn olunan arabaların muhâfazası ve bir mahalde meks itdirilmemesi için ta'yîn olunup, lâkin Vidin'den ihrâc olunup Ordu-yı Hümâyûn'uma gelecek topların yanında istihdâm olunmak üzre Fâtihân neferâtına muhtâc olmakla tarîk-i mezburda olan beş yüz otuz nefer sen ki mûmâ-ileyhsin, seninle maân Vidin'de mevcûd itdirilip, top hizmetinde istihdâm olunmak üzre me'mûriyetleri için Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvühü i'lâm eylemeğin, i'lâmı mûcibince amel oluna deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 8

Hama'da "Debbağlar Şeyhi" olarak bilinen ve gammazlık ve fesatlık yapmaktan geri durmayan ve bu sebeple mahkemede suçu sabit görülerek Trablus Kalesi'nde kalebendliğe mahkûm olan ve bir yolunu bulup oradan kaçarak, yine aynı şirretliğe devam eden "Baba Ahmed" isimli şahsın, yakalanarak ve tekrar muhakeme edilerek, hakkında gerekenin yapılması için Hama voyvodası İbrahim'e yazılan hüküm.

Hama voyvodası İbrâhim zîde mecduhû'ya hükm ki:

Kasaba-i Hama'da sâkin ve mutavattın olan ulemâ' ve sâdât ve sulehâ ve meşâyih ve eimme ve hutebâ ve reâyâ fukarâ'sının ihtiyârları Ordu-yı Hümâyûn'uma mahzar gönderip, bundan akdem Hama'da debbağlar şeyhi olan Baba Ahmed nâm kimesne sâi bi'l-fesâd ve gammâz ve dâ'imâ fukarâyı zalemeye gamz ve tecrîm itdirmek âdet-i müstemi'rresi olduğundan, bin yüz yigirmi bir senesinde umûmen ahâlî-i vilâyet şerrîr-i merkûmdan şikâyet için Trablus Şâm'a varup şer ve mazarratı ve sâi bi'l-fesâd

olduğu huzûr-ı şer‘de isbât olunup Trablus Kal‘asında kal‘a-bend olunduktan sonra Trablus-şâm beglerbegisi tama‘ı hâmi sebebiyle bir mikdar akçesin alıp bir eyyâmdan sonra kal‘asından firâr itdirip, birkaç seneden beri vilâyetlerine gelmeyip, bin yüz yigirmi yedi senesinde bir takrîb ile Trablusşâm beglerbegisi Hüseyin Paşa tarafından Hama sancağı mukataasın der-uhde ve iltizâm edip Hama'ya vardıkda eslâfı olan mütesellim ve vâlîlerinin etdikleri zulüm ve ta‘addîlerine kanâ‘at etmeyip nice nice bid‘atlar ihdâs ve bi-gayri hakkın cebren ve kahren ahâlî-i vilâyeti tecrîm ve tağrîm ve nice eşrâf ve ulemâ ve sulehâ ağrâzlarına dahl ve şütüh-ı galîza ile şetm ve darb ve ihânet etmekle sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin. Hama'ya dâhil olduğunda tarafına i‘lâm-ı hâl eylediklerinde, akd olunan meclis-i şer‘de, zâlim-i mezbûrun muvâcehesinde bi-gayri hakkın aldığı otuz kî-seye karîb akçe üzerine şer‘an sâbit ve zâhir oldukda, şer‘le mezkûrun yedinde bulunan nakd ve eşyâ’sından beş bin beş yüz kuruş tahsîl ve ashâb-ı hukûka geri red ve teslîm etdirip icrâyı ahkâm-ı şer‘iyye eylediğini ve zâlim-i mezbûrun ba‘de'l-yevm şerr ü şürûrundan kebîr ve sağîr emîn olmayıp ve senin hüsn-i hâl ve etvârını i‘lâm ve mahzar-ı mezbûrun mefhûmunu musaddık Hama vâlîsi mevlânâ Ahmed Hamdi zîde fazlühû dahi arz etmekle, imdi emr-i şerîfim vusûlünde mezbûrun zulüm ve teâddî âdet-i müstemi’rresi olup sâi bi'l-fesâd fi'l-arz olduğu muvâcehesinde şer‘le sübût bulmakla bilâ-te’hîr cezâsın tertîb eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 9

Devlet-i Âliyye'nin düşmanı olan Venedik'ten hiçbir şey ithal edilmemesi ve bu ülkeden daha önce gelen ve tüccar elinde bulunan eşyaların cinsi, sayısı ve ölçüsüyle deftere kaydedilerek, defterin Ordu-yı Hümâyûn'a teslim edilmesi için İstanbul kaymakamına, İstanbul kadısına ve gümrük eminine yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına ve kâdîsına ve gümrük eminine hükm ki:

Din ve Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Venedik keferesinin memleketinde işlenen emtia ve eşyâ’ memâlik-i mahrûse’me ve bâ-husûs Âsitâne-i saâdet’ime getirilmeyip ve gelir ise gümrüğü alınmayıp geri red ve bey‘ u revâcî bi'l-küllîye kâsid olmak üzre verilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince men‘ ve def‘î için bundan akdem emr-i şerîfim sâdir olmuş idi. El-hâletü hâzihî ol makûle Venedik emtia ve eşyâ’sından mukaddemâ sâdir olan emr-i şerîfimin hîn-i sudûrunda ba‘zı bâzergân ve ehl-i sûk tüccâr yedinde bulunanlar dahi bey‘ u şîrâ’ olunmakdan bi'l-küllîye men‘ olunmak için bundan sonra emr-i şerîf-i âlî-şânım şeref-sudûr bulmak üzre olmağın İstanbul'da ve tevâbi’inde olan tüccârın yedlerinde mevcut bulunan Venedik metâ’ı ne mikdardır, zirâ ve aded-i ecnâsıyla tahrîr ve defter olunup ve onlar dahi bey‘ u şîrâ’ olunmakdan men‘ olunmak için bundan sonra emr-i şerîfim sâdir olacağı cümleye i‘lân ve yedlerinde bulunan Venedik emtia ve eşyâsını evvel-be-evvel fûrûht eylemeleri için tenbîh eylemeniz fermânım olmağın, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve kadî ve gümrük emîni mûmâ-ileyhimâsız, emr-i şerîfim vusûlünde ol makûle tüccârın yedlerinde

mevcud bulunan Venedik metâ' ve eşyâ'sını zirâ'ları ve envâ' ve âded ve ecnâsları ve ashâbının esâmî ve şöhretleriyle bir madde hâric kalmamak şartıyla sıhhati üzre defter edip, mumzâ ve mahtûm defterini Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına irsâl ve bundan sonra revâcî bi'l-küllîye kâsid olmak için emr-i şerîfim sâdır olacağını tefhîm ve emr-i şerîfimin sudûrundan mukaddem ellerinde bulunan ol makûle Venedik emtia ve eşyâ'sını evvel-be-evvel fûrûht eylemeye dikkat ve ihtimâm eylemeleri için ashâbına gereği gibi ifhâm ve tenbîh eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 10

Habeş beylerbey'i iken vefat eden Osman Paşa'nın eşyalarının Cidde'ye, oradan da hac kafilesıyla İstanbul'a nakli için gereken nakliye masraflarının daha sonra beyden karşılanmak üzere tarafından ödenmesi hususunda, Şâm valisi ve hac emîri Vezîr Yusuf Paşa'ya yazılan hüküm.

Şâm vâlîsi ve mîr-i hâccı vezîr Yûsuf Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Habeş beglerbegisi iken fevt olan Osman Paşa'nın nakd ve eşyâ'sı taraf-ı mîrîden ahz u kabz ve Habeş'ten Cidde'ye nakl ve ba'dehû kafile hüccâc ile Âsitâne-i Saâdet'ime gelmek üzre nakli için iktizâ' eden ücret-i şütürbânı sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, tarafından verilip ba'dehû cânib-i mîrîden sana edâ' olunmak üzre emr-i şerîfim verilmek bâbında baş defterdârım olan el-Hâcc Muhammed dâme ulüvvühü i'lâm etmekle, imdi inşâllahü teâlâ müteveffâyı merkûmun nakd ve eşyâ'sı mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû ma'rifetiyle Habeş'ten Cidde'ye vusûlünde Âsitâne-i saâdet'ime nakli için iktizâ' eden mekâri şütürânı tedârik ve ücret-i mekârileri tarafınızdan verilip ve ne mikdâr kirâ' verilmek lâzım gelir ise ba'dehû cânib-i mîrîden verilmek ve yine müteveffâyı merkûmun nakdinden mahsub olunmak için ücret-i mekârileri ma'rifet-i şer'le cem'iyet-i şer'îyye olunup bir gün evvel nakli husûsunda ihtimâm-ı tâmm eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 11

Sefere çıkmış olan ve Belgrad'da bulunan ordudan bazı askerlerin Tuna nehri üzerinden Rusçuk tarafına kaçmalarına karşı gerekli tedbirleri alması ve uyanık bulunması için Belgrad muhafızı Halil Paşa'ya ve turnacıbaşıya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfazasında olan Halil Paşa'ya ve Turnacıbaşıya hükm ki:

Sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriyyeden ba'zıları Belgrad'dan Nehr-i Tuna ile Niğbolu ve Rusçuk tarafına giden sefâine süvâr ve firâr itmemeleri için iskelelerin hıfz u hırâseti mühim ve muktezî olmağın, imdi sen ki mîr-i mîrân-ı müşârun-ileyhsin ve turnacıbaşı mûmâ-ileyhsin. Ol makûle sefer-i

hümâyûnuma me'mûr olan askerî tâifesinden bir ferdin gitmesine kat'â ruhsat ve ferâgat göstermeyip, Belgrad iskelelerin muhâfaza ve kezâlik havâlisinde vâki' Semendire'den dahi bi makule askerî tâifesinin sefîneye süvâr olmalarına ve mürûr eylemelerine kat'â ruhsat göstermeyip, bu emr-i mühimme gereği gibi muhâfaza ve muhâreseye dikkat eylemeleri için Semendire Kal'ası dizdârına ve yeniçeri zâbitine dahi tarafınızdan bu vech ile muhkem tenbîh ve te'kîd eyleyip bu hususda şimdiden her biriniz ziyâde ikdâm ve ihtimâm ve tehâvün ve tekasîrden ictinâb eyleyesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 12

Menteşe ve çevresinde ortaya çıkan eşkıyanın ele geçirilerek haklarında gerekli cezanın verilmesi için, İçel ve Mentese sancakları tasarrufunda olan Numan Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık İçil ve Mentese sancaklarına mutasarrıf olan vezîr Numan Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Mentese sancağında ve havâlisinde ba'zı eşkıyâ zuhûr edip, sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîle îsâl-i hasâret ve fesâd ve şekavet üzre oldukları yakinen haber alınıp ve bi-tevfîkihî teâlâ ol-makûle eşkıyânın i'dâm-ı vücûd-ı fesâd-âlûdlarıyla bilâd ve ibâdın âsâr-ı mazârrlarından te'mîni ehemm ve elzem olmakla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. İş bu emr-i şerîfim vusulünde kat'â te'hîr ve tevakkuf etmeyip mukaddemâ me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve müstevfâ âdemlerinle bin-nefs kalkıp, Mentese sancağına gelip gerek livâ-i mezbûrda ve gerek havâlisinde zuhûr edip katl-i nüfûs ve nehb ü garet-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîle îsâl-i mazarrat ve fesâd ve şekavet üzre olan kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdeyi alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getirip cism-i urûk-ı mefsedetlerinde ve sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîlin te'mîn ve tatmîninde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyesin. Şöyle ki turuk ve mesâlikin ve bilâd ve ibâdın muhâfazasında mikdâr-ı zerre tehâvün ve tekâsülden nâşî uhde-i ihtimâmına müfevvaz olan mahallerde eşkıyâ teâddîsinden re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîl mutazarrır olmak ihtimâli olur ise kat'â özür ve cevâbın ısga' olunmayıp hakkında nâire-i gadab-ı âteşbâr-ı mülûk-ânem müştail olacağını mukarrer ve muhakkak bilip âkıbet-i emri ona göre fikir ve mülâhaza ve uhde-i kifâyetine havâle olunan umûr ve husûsların küllîsinin tekmîl ve temşiyetine ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 13

Venedikliler'den alınan Gable Kalesinin tamirince, muhafızlık görevinde bulunulması ve kalenin tahliyesinden önce tarlalara ekilmiş bulunan mahsulden beye ait olan kısmının alınıp depolanması için bizzat kendisinin, alaybeyisinin, zaimlerin

ve tîmâr sahiplerinin orada bulunmaları gerektiği, Hersek sancağı tasarrufunda Selim Paşa'ya yazılan hüküm.

Gable Kal'ası muhâfazası şartıyla ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan Selim Paşa'ya hüküm ki:

Gable Kal'asının iki tarafı ikişer sâat mesâfelerde olup Venedik keferesi kal'a-i mezbûreyi hedm ve tahliye etmezden mukaddem vefret üzre mevrûât zer olunmuş iken, hizmet-i muhâfazada olan tevâyif-i askere başbûğ olanlar ile istişâre olundukda, ekinler kemâlini buldukda biçdirilip ve harman itdirilip hâsıl olan tereke her ne olur ise nısfî kendülere ve nısf-ı âhârı mîrî için kabz ve bir münâsib mahalle der-anbar ve keyl ve mikdârı ile hüccet olup, hüccet-i şer'iiyesi gönderilmek münâsib görüldüğünü ve muhâfaza ve muhâresesi için üç dört yüz mikdârı süvâri askere muhtâc olduğunu kal'a-i mezbûre ta'mîrine me'mûr olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Osman zîde mecdühû tahrîr ü inhâ' edip ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Hersek sancağı ol mahalle semt olmakla bi'n-nefs kendin gelmen ve müretteb kapun halkı ve Hersek sancağı âlâybeyi'isi ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla ta'yîn olunmanızın lüzûmu olduğun iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvühû i'lâm etmekle imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mükemmel ve müretteb kapun halkıyla bi'n-nefs kendin ve livâ-i mezbûrun âlâybeyi'isi ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kalkıp bir gün evvel Gable Kal'ası'na varup kal'a-i merkûm gereği gibi ta'mîr oluncaya değin kal'a-i merkûmenin hizmet-i muhâfazasına kıyâm ve gerek kal'a-i merkûmenin ve gerek zer olunmuş ekinlerini kemâ-yenbağî hıfz u hırâsetinde bezli-vüs' ve kudret eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 14

Gable Kalesi'nin muhafazası için gerekli 2000 askerin temini ile başdefterdâr Hacı Mehmed'in haberi gereği Hersek sancağı tasarrufunda Selim Paşa'ya yazılan hüküm.

Gable Kal'ası muhâfazası şartıyla ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan Selim dâme ikbâlehû'ya hüküm ki:

Gable Kal'ası hâlâ Venedik keferesinin zabtında olan Kuzin Kal'ası'na bir buçuk sâat mesâfe mahalde vâki' olmakla, kal'a-i mezbûrenin def'aten ekall mertebe iki bin nefer muhâfazacı askere muhtâc olup, sâbık Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa kış vaktinde muhâfaza için beş bayrak piyâde ve rûz-ı hızırdan dahi muhâfaza için beş bayrak muhâfazacı ta'yîn ve Hersek sancağı zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının ve âlâybey'ileri ve iki bayrak mîrî beşli ve beş bayrak yeniçeri serdengeçtisi ve ol vakitte Hersek sancağı bey'i Süleyman bey' ve iki bayrak Mostar Kal'ası neferâtı ve dört bayrak Poçitel Kal'ası neferâtı ve dört bayrak dahi (Viruska) neferâtından ta'yîn idüp lâkin ol tarafda kaht olmağla vakti ile zahîreleri gönderilmediğinden ekseri firâr ve

Hersek sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârî ve iki bayrak mîrî beşli neferâtını hâlâ Bosna beglerbegisi Yûsuf Paşa kendi yanına kaldırıp ve mûmâ-ileyhsin. Süleyman Bey‘ dahi azl olunmakla hizmet-i muhâfazaya ta‘yîn olunan süvâri ve piyâde askerden el-yevm yüz elli nefer mikdârı ancak mevcûd olup muhâfazacıya muhtâc olduğunu Gable Kal‘ası binâ’sına me‘mûr olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Osman zîde mecduhû inhâ eylediğin iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi‘il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i‘lâm itmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen me‘mûr olmuşsundur. İmdi emr-i şerîfîm vusûlünde te’hîr ve tevakkuf itmeyüp bir sâat mukaddem varup hizmet-i muhâfazada mevcûd bulunup (Vuruşka) ve Poçitel ve Mostar kapudanlarını dahi dâ‘imâ yanından ayırmayup âlâ-tarîkî'l-münâvebe üçer bayrak neferleriyle mevcûd itdirüp emr-i muhâfazada gereği gibi ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 15

Gable Kalesi tamir olununcaya kadar, askerleriyle birlikte gelip Gable'nin korumasında bulunması için, Hersek sancağı bey'i Süleyman bey'e yazılan hüküm.

Sâbıkâ Hersek sancağı bey'i Süleyman dâme izzuhûya hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, senin mütemekkin olduğun (Geluca) Kal‘ası Gable'ye karîb olup ve sen tevâbi‘ ve levâhik sâhibi mukdim ve kâr-güzâr ve zabt u rabta ve hıfz u hırâsete iktidârın olduğun kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Gable Kal‘ası binâ’sına me‘mûr olan Osman zîde mecduhû Ordu-yı Hümâyûn'uma inhâ ve emîrî'l-ümerâi'l-kirâm Rumeli beglerbegisi Ahmed Paşa dâmet meâlîhü dahi vech-i meşrûh üzre ihbâr itmekle, mükemmel ve müretteb kapun halkı ve etbâ‘ u eşyâ‘ın ile Gable Kal‘ası'nın ta‘mîri itmâm olunca mevcûd bulunup, ol havâlinin hıfz u hırâsetinde gereği gibi takayyüd ü ihtimâm ve mecd ü sâit olunmak şartıyla Bosna Cezîresi malından senevî üç yük akçe ber-vech-i hâs medâr-ı maaş ta‘yîn olunmak üzre me‘mûriyyetin için Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîf virilmek bâbında iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi‘il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 16

Florina'da halka zulüm yaptığı için, yakalanarak hakkında gerekli cezanın uygulanması için hüküm verilen, ancak pişmanlığını ifade ederek artık kendi halinde yaşayacağına söz verdiği için affa mazhar olan Karaveli oğlu Yakup ile ilgili, Florina kâdîsı Seyyid Mustafa'ya yazılan hüküm.

Florina kâdîsı Seyyid Mustafa'ya hükm ki:

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Ordu-yı Hümâyûn'uma mektûb gönderüp Florina kazâsında (Çalışınar) nâm karyede sâkin Karaveli oğlu Yakub için kendi hâlinde olmayup fesâd ü şekavet üzredir deyü bundan akdem i'lân olundukda mezbûr ahz olunup hakkında lâzım gelen icrâ olunmak için emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Lâkin mezbûr Karaveli oğlu Yakub ba'de'l-yevm kazâ-i mezbûrda kurâ ahâlîsine ve re'âyâ fukarâsına bir vech ile zulm ve ta'addî ve tecâvüz eylemeyüp kendi hâlinde olmak üzere sahâyîf-i esâetlerine kalem-i afv-ı hümâyûnum keşîde kılınmak bâbında emr-i şerîfim virilmek bâbında arz eylediği ecilden imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-intisâlîm vusûlünde, mezkûr Karaveli oğlu Yakub'un cürmü affolunmakla, kazâ-i mezbûrda kendi hâlinde sâkin olmasına kimesneyi mûmânaat ve bir ferdi ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 17

50'den fazla adamıyla Florina kazasının köylerinde eşkıyalık yapan ve köyleri yağmalayan, halktan 30 kadar adamı esir alarak üzerine asker sevk edilirse, bunları öldüreceği tehdidini savuran Karaveli oğlu Yakup hakkında gerekenin yapılması için, Florina Martolos bölükbaşısı Mustafa'ya ve Naslıç ve Karaferye bölükbaşlarına hitaben yazılan hüküm.

Florina kazâsının Martolos bölükbaşısı Tafra Mustafa ve Naslıç ve Karaferye bölükbaşları ve zîde kadrûhû'ma hükm ki:

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Florina kazâsına tâbi' (Çalışınar) nâm karyede vâki' Karaveli oğlu Yakub nâm şakînin katl olunması için mukaddemâ defa'âtle evâmir-i şerîfem sâdır olmuş iken bir vech ile ele girmeyüp firâr ve hânesi ihrâk bi'n-nâr olmakla hâlâ sefer-i hümâyûnuma me'mûr olup kazâ-i mezbûrda sâkin olan sipâh ve sâ'ir askerî tâifesi sefere gidüp, kazâ-i mezbûr ol-vech ile hâli kaldığından Pirlepe ve Manastır ve martolosbaşları dahi haydut ve eşkıyâsından oldukları ecilden, neferâtlarından elli neferden mütecâviz eşkıyâyı şakî-i mezkûr Karaveli oğlu Yakub bey' yanına koşup ve şakî mezbûr haydut ve eşkıyâsı ile kazâ-i mezbûrun kurâlarına varup, re'âyâ fukarâsından otuz neferden ziyâde re'âyâyı esîr ve der-zencîr idüp ve ba'zı karyeler ahâlîsinin malların garet ve evimizi ve çiftliklerin hedm ve tahassun için meters eyleyüp ve eğer üzerime adam cem' olup gelür ise ve Osman Paşa tarafından vaz' olunan martolosbaşlarını çıkartır iseniz hâlâ habsimde olan re'âyâyı katl eylediğimden mâ'adâ cümle karyeleri ihrâk bi'n-nâr ve re'âyânın ba'zıların katl ve ba'zıların perişan iderim deyü haber irsâl ve derbendi eşkıyâyı mezbûre ile cebren zabt idüp bunun emsâli zulüm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayup ve'l-hâsıl şakî-i merkûm Karaveli oğlu Yakub hâne ber-düş ve yanında küllî eşkıyâ olmakla kendüye emniyyet ve başında olan eşkıyâyı dağıtmak için Florina kâdîsının i'lâmıyla şakî-i mezkûrun

ukubetini müş'ir mukaddem târîh ile emr-i şerîfim sâdır olmakla imdi siz ki bölükbaşılırsız şakî-i mezbûru olduğu yerde haber alınıp ale'l-gafle üzerine varup basup ahz ve bil-emân cezâsını tertîb eyleyesiz. Şöyle ki bir tarîkıyla müsâmaha olunmak ihtimâli olur ise onun yerine siz katl olunacağınızı muhakkak bilüp, bu emr-i hatırda ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfından bî-gâyet ihtirâz eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 18

Paraların boşa harcanmasına sebep olan ve hiç bir fayda sağlamayan, sırma işleri, püskül, saçak, kaytan, tel çekme gibi Frenk âdeti süsleme işleriyle uğraşılmaması, bunlardan tüccar elinde bulunanların hemen elden çıkarılması ve ham maddelerinin ülkeye sokulmaması hususlarında gerekli tedbirleri almaları için, İstanbul kaymakamına ve kadısına yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına ve kâdısına hüküm ki:

Birkaç seneden beri ağır sırma işleme, çekme ve donluk frenk-pesend ve sırma püskül ve saçak ve nisvânın başlarına bağladıkları yemenî ve koyun makremesi yerine isti'mâl olunan yemenîlere saçak ve sırma bükme, gaytan ve tel çekme ve boyama ve donluk ve bürüncek üzerine ve el sırma işleme şeyler peydâ olup, bu husûs ibâdullahın bî-vech akçeleri itlâf ve izâat olmasına ve sîmîn killeti ile Darbhâne-i Âmire'min ta'tiline bâis ve bâdî ve nice mazarratı dostça hazîreti müştebi ve men' u def'i lâzîme-i nizâmdan olduğuna binâen, bundan akdem men' olunacaklar men' ve işleyecekler hudûd-ı muayyene ta'yîn ve tasrîh ile mufassal ve meşrûh emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve fî mâ ba'd bu misillû memnûâtından olan sırma işleri işlenmeyüp ve o makûle memnû olan eşyâ'nın ehl-i ma'rifet yedinde mevcûd bulunanlarını evvel-be-evvel fûrûht eylemeğe dikkat ü ihtimâm eylemeleri tasrîhâ ve bu şurût dostça hazîreti müştebi ve nizâma ilâ-mâ-şâAllah teâlâ müdâhale olunmak üzre mâliyye tarafından şeref-sudûr olan emr-i celîlü'l-kadrim muhâkemât-ı sicillâta kâyd ve bizâzistan kethüdâsı ve sâ'ir esnâf kethüdâlarına muhkem tenbîh ve te'kîd olunup ve memnûâtından olup ehl-i sükûn yedinde bulunan o makûle eşyâ' bu vakte dek fûrûht olunup kalmamak melhûz iken hâlâ ba'zılar bu şurûta mugayir ve emr-i şerîfime muhâlif yine ol makûle memnûâtından olan sırma işlerini hufyeten işletdirdikleri sem'i hümayûnuma lâhik olup ve bu şurûtun hilâfına cesâret eylemek mutlak esnâf kethüdâlarının tama'ı hâm ile teâmî ve tegafüllerinden ve bu gune memnûâtından olan şeylerin el-yevm kesret üzre bulunması bir taraftan nev-be-nev işlenmesinden neş'et ider halde olduğu zâhir ve sizin dahi âdem-i takayyüdünüzden lâzım gelür keyfiyyâtdan olduğu âşikâr olmakla, bu husûsiyetde olan âdem-i takayyüd ile müstahak-ı ikab olmuşuzdur. El-hâletü hâzihi ol-makûle memnûâtından olan eşyâ'dan mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin hîn-i sudûrunda ba'zı esnâf ve ehl-i sük yedinde bulunanlar dahi bey' u şîrâ' olunmaktan bi'l-küllîye men' olunmak için bundan sonra emr-i şerîf-i âlî-şânım şeref-sudûr bulmak üzre olmağın

İstanbul'da ve tevâbi'inde olan esnâf ve ehl-i sükûn yedlerinde mevcûd bulunup hudûd-ı muayyenesin mütecâviz ol-makûle memnûâtıdan olan eşyâ' ne mikdardır âded ve ecnâsıyla tahrîr ve defter olunup ve anlar dahi bey' u şîrâdan men' olunmak için bundan sonra emr-i şerîfim sâdır olmayacağı cümleye i'lân ve işâat ve ol makûle ellerinde bulunup memnûâtıdan olan eşyâ'yı evvel-be-evvel fûrûht eylemeleri için tenbîh ve mukaddemâ şurût-ı nizâmı müştemil sâdır olan emr-i şerîfimde bast u tafsîl olunduğu üzre eşyâ'yı mezkûreden memnûâtıdan olanlar fî mâ ba'd sirran ve alenen bir vech ile işlenmeyüp ve işletdirilmeyüp men' u ref'inden gereği gibi takayyüd ü ihtimâm eylemeniz fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, iş bu emr-i celîlü'l-kadrim vusûlünde el-yevm ol makûle hudûd-ı muayyenesini mütecâviz memnûâtıdan olup ehl-i sûk ve esnâfın yedlerinde bulunan eşyâ'yı bir madde hâric kalmamak şartıyla aded ve ecnâsı ve ashâbının esâmî ve şöhetleriyle sıhhati üzre defter ve mumzâ ve mahtûm defterini Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına irsâl ve bundan sonra bey' u şîrâsı bi'l-küllîye men' olunmak için emr-i şerîfim sâdır olacağını kendülere tefhîm ve emr-i şerîfimin sudûrundan mukaddem ellerinde bulunup ol-makûle memnûâtıdan olan eşyâ'yı evvel-be-evvel fûrûht eylemeleri için ashâbına gereği gibi tenbîh ve ifhâm ve mukaddemâ şurût ve nizâmı muhtevî sâdır olan emr-i şerîfimde tasrîh ve tafsîl olunduğu üzre fî mâ ba'd zikr olunan eşyâ'dan işlenmesi memnûâtıdan olanların âşikâre ve hufyeten işletdirilmemesine her biriniz gereği gibi dikkat-ı tâmm ve ihtimâm eyleyesiz. Bu husûs fî mâ ba'd dahi sirran ve alenen teftîş ü tefahhus itdirilür. Şöyle ki nizâm verilen hudûdu mütecâviz ol-makûle memnûâtıdan olan eşyâ'nın işlemesine cesâret idenleri bilâ tevakkuf ahz ve her kimin yedinde ba'de'l-men' işlenmiş ol-makûle eşyâ'yı memnûât bulunur ise mîrî için zabt ve işleyenleri dahi hilâf-ı fermân hareket eyledikleri için küreğe vaz' ve esnâf kethüdâları dahi mutlak bu gune memnûâtıdan olan eşyâ'nın işlemesine ruhsat vermeleri tama'ı hâmlarından neş'et ahvâlden olmağın, anlar dahi kethüdâlıktan ihrâc ile kanâ'at olunmayup nefy ü tağrîb ve kal'a-bend olunmak gibi ve dahi ziyâde eşedd-i takrîr ile mu'âhez ve mes'ûl olacakların kendülere bir hoş tefhîm ü tenbîh ve sizin dahi bu husûsda nezâret ve emr-i hümâyûnumu tenfiz ü icrâ'da dikkat ü ihtimâm eylemek üzerinize lâzım ve emr-i mütehattim olmakla eğer sizden dahi bir dürlü tehâvün ve tekasîr zuhûr idecek olur ise özür ve cevâbınız ısga' olunmayup muâteb olacağınızı mukarrer bilüp mukaddemâ ve hâlâ şeref-yâfte-i sudûr olan evâmir-i şerîfemin infâz ve icrâ'sına ana göre dikkat ve takayyüd ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 128

Hüküm: 19

Azâk içinde fitnecilik ve fesatçılık yapmaya devam eden, Azâk Kalesi'nin baş beşli ağası Hacı Cem ve Gaibvirdi isimli şahıslar hakkında gerekli cezanın verilmesi için Azâk muhafızı Hacı İbrahim Paşa'ya yazılan ve üzerinde bu emrin kaydının düşüldüğü ifadesini muhtevî olan hüküm.

İş bu emr-i şerîfin kâydı terkin olmuştur. Fermânı ruûs kîse-dârı tarafındadır. Fî el-âhiri Muharrem Sene 1129

Azak muhâfazasında olan el-hâcc İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Ordu-yı Hümâyûn'uma gönderdiğin mektûbunun hilâfına, mefhûmunda sedd-i sedîd-i İslâmiye'den olan Azak Kal'ası'nın mukaddemâ baş beşlü bâki ağası olan el-hâcc Cem ve Gaibvirdi nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup kal'a-i mezbûrenin nizâmına muhil ve fitne ü fesâda müeddî olan şeylerde bulunmalarıyla tenbîh ü te'kîd olundukda memnû' ve mütenebbih olmadıklarından sâbık Azak muhâfızı olan Yûsuf Paşa mezbûrların üzerlerinden ağırlıkların ref itmiş iken mezbûrları yine mütenebbih olmayup el-ân kendü hallerinde olmamalarıyla haklarında virilen hüccet-i şer'iyeye mûcibince mezbûrlardan Hacı Cem ve Gaibvirdi nâm şakîlerin sâ'ire mûcib-i ibret için cezâları tertîb olunmak üzre hükm-i hümâyûnum virilmek bâbında arz eyledüğün ecilden mûkîz-ı fitne ve câsûs olup sâî bi'l-fesâd fi'l-arz olmalarıyla, virilen hüccet-i şer'iyeye mûcibince ikisinin dahi cezâları tertîb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 20

İskenderiye halkından, tüfek kullanabilme mahareti olan 300 kadar adam çıkartarak Ülgün Kalesi'nin muhafazasını sağlaması ve kendi emrindeki askerlerle birlikte çevredeki bütün köyleri koruma altına alması için, İskenderiye sancağı beyi Arslan Bey'e yazılan hüküm.

İskenderiye sancak bey'i Arslan Bey'e hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Ordu-yı Hümâyûn'uma kaimen gelüp hulâsa-i mefhûmunda el-yevm intihâ-i serhad-i mansûremde vâki' Ülgün Kal'asında olan agavât ve neferât Kal'a-i merkûmenin hizmet-i muhâfazasına vefâ itmeyüp ziyâde muhâfazacılığınız eşedd-i ihtiyaç ile lüzûmu olmağla nefsi medîne-i İskenderiye ahâlîsinin darb u harbe kadîr olanlarından üç yüz nefer tüfenk-endâz Ülgün Kal'asında âlâ'-tarîkî'l-münâvebe hizmet-i muhâfazaya ta'yîn olundukları sûretde kapun halkı ve dağlar askeriyle ânîden ihrâk olan Kartoz Kal'ası'nın etrafını ve nevâhî ve kur'asını tahrîk ve tahrîf ile îsâl-i hasârete mübâşeret olunur idi deyü i'lâm eylediğin ecilden imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde, nefsi medîne-i İskenderiye ahâlîsinin darb u harbe kadîr olanlarından Ülgün Kal'ası muhâfazası için üç yüz nefer tüfenk-endâz ihrâc ve âlâ'-tarîkî'l-münâvebe kal'a-i merkûmenin hizmet-i muhâfazasında mevcûd idüp kendin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve dağlar askeriyle İskenderiye ve havâlîsinde muhâfaza ve muhâresesi uhdene lâzım gelen mahalleri kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan zarar ü gezend erişmemek üzre bi-avnihi teâlâ kemâ-yenbağî muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i iktidâr ve hadd-i bî-şümâr eyleyüp düşman-ı dîne îsâl-i mazarrat hadd-i imkânda olduğunu müşâhede vakt-i fursatı fevt itmeyüp avn-i Hakk'la kîta

havâlisini ve kurâ ve nevâhîsini tahrîb ü tahrîk ve katl-i istirahatın ile kefare-i mezbûrenin îsâl-i hasâr ve kahr u dimârlarında cidd-i tâmm ve gereği gibi takayyüd ve ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 21

Mühimmat ve erzak gemilerinin emniyet içinde sevki için işinin ehli kullar ataması ve kendisinin de Ordu-yı Hümâyûn'un gemileriyle bir gün önce Belgrad'a gitmesi için Tuna Kapudânı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudânı İbrahim dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Donanma-yı Hümâyûn sefinelerinden beş kıt'a şayka ile dört kıt'a kancabaşı Belgrad'a irsâl ve on aded firkate tahtalı gird-âplarına ve üç şayka açıklar yanına ve dört kıt'a şayka Silistre'den beri zahîre sefinelerini sürmek için bundan akdem ta'yîn ve irsâl olduğu mektûbunda tahrîr eylemişsin. Girüden gelecek mühimmât ve zehâir sefinelerinin tesyîri için mukdim ve kâr-güzâr âdemler ta'yîn idüp kendisi yanında mevcûd olan Donanma-yı Hümâyûn sefineleriyle sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince bir gün evvel Belgrad'a azîmet eylemen için Divan-ı Hümâyûn'um tarafına emr-i şerîfim virilmek için baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 22

Aman dileyen Sirem sancağının Ebrik kasabası halkı ve Manastır rahiplerinin dileklerinin kabulüyle kendilerinin koruma altına alınmaları ve emniyetlerinin sağlanması için yazılan hüküm.

Sebeb-i tahrîr tevki'-i ref'i hümâyûn oldur ki:

Ehl-i İslâm'a mütâbaat ve istîmân idenlerin nüfûslarına ve ehl ü iyâl ve yedlerinde bulunan emvâllerine taarruz olunmamak üzere emân virilmeğin, binâen âlâ'-zâlik Sirem sancağında Ebrik kasabası re'âyâsı ve kasaba-i mezbûrda vâki' Manastır râhibleri ehl-i İslâm'a mütâbaat ve raiyyet kabûl ve hazîne-i şer'îyyelerin cânib-i beytü'l-mâl-i Müslimîn'e edâ idüp istîmân itmeleriyle vech-i meşrûh üzere tevâyif-i askeriden ve asâkir-i tatardan nüfûslarına ve ehl ü iyâl ve yedlerinde bulunan emvâl ve erzâklarına taarruz olunmamak üzere emân virilmişdir buyurdum ki:

Mezbûrlardan ehl-i İslâm'a mütâbaat ve raiyyet kabûl ve cizye-i şer'îyyelerin cânib-i beytü'l-mâl-i Müslimîn'e edâ idüp kendü hallerinde olanların koğuşlarına ve ehl ü iyâl ve yedlerinde bulunan emvâl ve erzâklarına tevâyif-i askeriden ve asâkir-i tatardan bir vech ile dahl ü taarruz olunmayup himâyet ve sıyânet olup ve bunların ve

bu makule emân virilenlerin her kimin yedinde şeyleri bulunur ise haklarından gelinür şöyle bileler.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 23

Aynı hükmün bir sureti de İrik köyü halkı için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sirem sancağında İrik kazâsına tâbi İrik nâm karye re'âyâsı içün minvâl-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Hüküm: 24

22 numaralı hükmün bir sureti de Yukarı Sirem'de oturan Sırp halkı için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sirem sancağında Yukarı Sirem ta'bîr olunur mahalde sâkin olan Sırp re'âyâsının metropolitleri tarafından vekil olup Ordu-yı Hümâyûn'a gelen İstefan nâm zimmî ma'rûz-zıkr Sırp re'âyâsı râhibleriyle ehl-i İslam'a mutâbaat ve istîmân itmeleriyle minvâl-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Hüküm: 25

Karlofça kasabasında oturan Sırp reayasına da aman verilmesi ve temsilcileri olan Petro'nun, başlarına kenez nasb olunması için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karlofça kasabasında sâkin Sırp re'âyâsı taraflarından cümlemin muhtâr ve vekilleri olan Petro nâm zimmî Hisarcık menziline Ordu-yı Hümâyûn'a gelüp kasaba-i mezbûrede sâkin Sırp re'âyâsı taraflarından bi'l-vekâle istîmân ve mesfûr Petro kendisi zıkr olunan re'âyâ üzerlerine kenez nasb olunmak bâbında istid'â-yı inâyet itmekle minvâl-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Hüküm: 26

İslam ordusu Hisarcık sahrasına indiğinde, gelip sadakatini bildiren, Sirem sancağının İrik kasabası kenezi Jivan'ın, cizye, avâriz-ı divâniye ve tekâlîf-i örfiyye gibi vergilerden muaf tutulduğunu bildiren hüküm.

Nişân-ı hümayûn oldur ki:

Bi-tevfîkîhî teâlâ asâkir-i İslâm ile Hisarcık sahrâsına nüzûl olundukda Sirem sancağında İrik kasabası kenezi olan ref'i tevkî refi'uş-şân-ı hâkanî Jivan cümleden evvel Ordu-yı Hümayûn'uma gelüp izhâr-ı sadâkat ve inkıyâd-ı istîmân eylediğine binâen cizye ve avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkkadan muâf ve müsellemler olmak üzere istîd'â-yı inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere ricâsı hayyiz-i kabûle karîn olmağın bu nişân-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu virdim. Buyurdum ki:

Mesfûr Jivan'ın zuhûra gelen sadâkat ve istikameti mukabelesinde kendüsü cizye ve avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkkanın cümlesinden muâf ve müsellemler olup ümerâ ve ummâl ve sâ'ir ehl-i örf tâifesi taraflarından cizye ve avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkka teklîfi ile bir ferd rencide ve remide eylemeyüp dahl ü taarruz kılmaya, dâ'imâ iş bu fermân-ı âlî-şânımın mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel olunup hilâfına cevâz gösterilmeye.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 27

Aynı hükmün bir sureti, Sirem sancağında bulunan (Korşudol) Manastırı rahibi Avakum Rahib'in sadakat bildirmesi üzerine, manastırın bütün arazisinin bu vergilerden muaf tutulduğuyla ilgili olarak yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sirem sancağında (Korşudol) Manastırı râhibi Avakum nâm râhib Ordu-yı Hümayûn'a gelip istîmân ve izhâr-ı sadâkatte râhibi olduğu manastırın bi'l-cümle arâzisi avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkkadan muâf ve müsellemler olmak üzere.

Hüküm: 28

Aynı hükmün bir sureti, manastırı Rahibi İkova Rahib'in sadakat bildirmesi üzerine, manastırın bütün arazisinin bu vergilerden muaf tutulduğuyla ilgili olarak yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sulova Manastırı'nın râhibi İkova nâm râhib Ordu-yı Hümayûn'uma gelüp istîmân ve izhâr-ı sadâkat itmekle manastır-ı mezbûrun bi'l-cümle arâzisi avâriz-ı dîvânîye ve tekâlîf-i örfiye ve şâkkanın cümlesinden muâf ve müsellemler olmak üzere.

Hüküm: 29

Vidin İskeleyi'nden çıkarılarak Ordu-yı Hümayûn'a götürülmesi ferman olunan cephaneye ve mühimmatın bir an evvel ulaştırılması için, bu işe memur cebecibaşı vekiline, Vidin bakanına ve görevli mübaşirlere yazılan hüküm.

Vidin'den Ordu-yı Hümâyûn'a cebeci ocağı tarafından mühimmât nakline me'mûr cebecibaşı vekiline ve Vidin nâzırı ve zikr olunan mühimmâtın nakil ve isti'câllerine me'mûr olan mübâşirlere hükm ki:

Hâlâ Vidin İskeleyi'nden ihrâc ve Ordu-yı Hümâyûn'a nakl ve erişdirilmesi fermânım olan cebehâne mühimmâtı ve sâ'ir malzemenin evvel-be-evvel gelüp irişmesi ziyâde mühim ve muktezî iken henüz bir dürlü haber ve eseriniz zuhûr itmemekle her birinizin taksîrâtınıza haml olunup müstahak-ı ikab ve itâb olmuşsuzdur. Vech-i meşrûh üzre nakli fermânım olan mühimmât ve malzemenin bir an evvel gelüp Ordu-yı Hümâyûn'uma irişmesi mutlak sizden matlûb olmakla imdi emr-i şerîfim vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre nakli fermânım olan mühimmâtı geceyi gündüze katıp araba ve deve ve katırlara tahmîl ve bir taraftan irsâl ve esnâ-yı râhda dahi kat'â bir mahalde meks ü ârâm eylemeyüp, bilâ-munkati yürüyüp evvel-be-evvel Ordu-yı Hümâyûn'uma erişdirmeğe her biriniz gereği gibi dikkat ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki zikr olunan mühimmât ve malzeme vakti ile gelüp irişmeyecek olur ise bu emr-i müsta'celenin te'hîri sizin tesâmuhunuzdan bilinüp her birinize tertîb-i cezâ olunacağı muhakkak ve mukarrerdir, âkıbet-kârı ana göre fikr ü mülâhaza ve mühimmât ve malzeme-i merkûmeyi bir sâat, belki bir an mukaddem Ordu-yı Hümâyûn'uma erişdirmeğe ikdâm ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 30

Menekşe Kalesi'nde kalebend olarak tutulan Yenişehirli sancağı zaimlerinden Timur Mehmed'in cezasının gerçekleştirilmesi için, Mora ser-'asker Abdullah Paşa'ya ve Menekşe Kalesi dizdârına hitaben yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Abdullah Paşa'ya ve Menekşe Kal'ası dizdârına hükm ki:

Karaman eyâletinde Yenişehirli sancağı zu'amâsından olup Menekşe Kal'ası'nda Kal'a-bend bulunan Timur Mehmed hâyin-i dîn ve Devlet-i Âliyye'mden olup düşman-ı dîn tarafına dâ'imâ câsûsluk eylediği zâhir ü âşikâr olmakla cezâ-yı şer'iiyesinin tertîbi ile vücûd-ı habâset-âlûdunun i'dâmı muktezî olmağın imdi sen ki ser-'asker-i müşârun-ileyhsin. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde bunun gibi habâsete cesâret iden müfsid-i mezbûr Mehmed'in bilâ-tereddüd cezâ-yı şer'iiyesi tertîb ve keyfiyyeti Ordu-yı Hümâyûn'uma arz ve i'lâm eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 31

Niş ile Belgrad arasındaki yolların muhafazası için yazılacak iki bin piyadenin ve kendi düzenli askerlerinin ser-‘asker olduğu, bu işte bütün sorumluluğun kendisine ait olduğu ve emri için Ohri sancağı bey‘i Ebubekir bey‘e yazılan hüküm.

Ohri sancağı bey‘i Ebubekir Bey‘e hükm ki:

Niş ile Belgrad beyninde vâki‘ olan turuk ve mesâlikin muhâfaza ve muhâresesi ve ebnâ-i sebîl ve sâ‘ir ibâdullahın emnen ve sâlimen iyâb ü zehâbları ehemmi mühâmı lâzımı'l-ihimâmıdan olup ve Niş'den Belgrad'a varınca tarîk-i câddeyi muhâfaza ve muhâresesi için Üsküp ve Köstendil sancaklarından bin iki yüz nefer mîrî piyâde tüfenk-endâz tahrîr olunmak üzere mübâşirler gönderilüp ve sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve müstevfi âdemlerinle hudûd-ı mezkûre dâhilinde vâki‘ yolları muhâfaza ve muhârese itmek üzere cümlelerin üzerine başbûğ nasb ve ta‘yîn oluna gele imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bulunduğun mahalden bilâ-tevakkuf kalkup Belgrad'dan Niş'e varınca tarîk-i câddeyi lâ-yenkâtı geşt ü güzâr ve zikr olunan piyâde levendât geldikçe tertîb olunan mahallere vaz‘ ve muhâfazası iktizâ‘ iden mevâzı‘ ta‘yîn idüp ve sen kendin hiç bir yerde meks ü ârâm eylemeyüp lâ-yenkâtı biriniz Niş'den Pagodine'ye gelince biriniz dahi Pagodine'den Belgrad'a varıncaya değin gezüp ve piyâde levendâtı tertîb ve ta‘yîn olundukları mahallerin leyl ü nehâr muhâfazalarında mevcûd itdirüp hıfz u hırâset eylemelerine dikkat ü ihtimâm eylesin. Şöyle ki Niş'den Belgrad'a varıncaya değin tarîk-ı câdde ve yemîn ü yesârında vâki‘ mahallerde haydud eşkiyâ'sı ve ba‘zı harâm-zâde zuhûr idüp ebnâ-i sebîlden ve sâ‘ir ibâdullah'dan bir ferde mazarrat ve hasâret erişecek olur ise, ol-mahalle ta‘yîn olunan levendât bölükbaşları ve sâ‘irlerinden bilinmeyüp mutlak senin tehâvün ve taksîrâtına haml olup bilâ-emânın cezân tertîb olunacağını mukarrer ve muhakkak bilüp, aklını başına cem‘ ve âkıbet-kârını fikir ve mülâhaza eyleyüp zikr olunan mahallerin hıfz u hırâseti husûsunda ana göre dikkatden ve vech-i meşrûh üzere lâ-yenkâtı geşt ü güzâr ve cümleye nezâret ve tehâvün ü tekâsülden gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylesin deyü yazılmıştır.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 32

Ahdini bozarak civarlarında bulunan Osmanlı topraklarında fesatçılık ve suikast düzenleyen Nemçe kâfirinin haddini bildirmek üzere, Bosna gazilerinden bir ordu teşkil ederek taarruzlarda bulunması için Bosna beylerbeyi ve başkomutan olan İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi olup ol tarafa me'mûr tevâyif-i askere ser-‘asker olan İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Nemçe keferesi nakz-ı ahd ü peymân ve izhâr-ı bâğzâ ve udvân idüp gurb-ı civâr-ı memâlik-i mahrûseme fikr-i fâsid ve sû-i kasd ile hareket-i fâside üzre olduğu keşşemsi fî evâsıtı'n-nehâr zâhir ü âşikâr olmakla avn ü inâyet-i bârî ve savn u hidâyet-i Samedânî'ye tevekkül ve mu'cizât-ı Fahr-i Kâinât aleyhi efdalü's-salât ve ekmelü's-selâma tevessül birle ol-melâin-i dûzeh-mekînin memleketlerine her tarafdân îsâl-i hasâret ve kahr-ı dimâr ile tazyîk ve tenkîlleri ehemmi mehm-i dîn ve Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve eyâlet-i Bosna gazîleri kadîmül-eyyâmdan berü sebîl-i dîn-i mübîn gayret ve hamîyyet-i İslâmiye ile evkatların leyl ü nehâr gazâ ü cihâda sarf iden şucaân-ı guzât-ı nusret-simâtdan olduklarına binâen i'lâ-i kelime-i dîn ve ihyâ'yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîyn için ol serhad-i mansûremin dil-âver ve bahâdırlarından uğur-ı hümâyûnumda kefer-i mezbûrenin vilâyetlerine îsâl-i hasâret ve istîsâl ve kahr u dimârlarında cünbüş-i şîr-âne ve hamîyyet-i dilîr-âne me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağın bundan akdem dahi bu husûs için selefine emr-i şerîfim sâdır olmuş idi sen ki ser-'askerim mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin te'kid-i hâl için hâlâ iş bu emr-i celîlül-kadrim dahi sana irsâl olunmuşdur. İmdi inşâllahü teâlâ vusûlünde harrıdıl-mü'minîne ale'l-kıtâl fehvâ-yı sa'âdet-ihtivâsı üzre eyâlet-i Bosna gazîlerinin erbâb-ı cenk ü peygâr ve müstaid-i harb ü kâr-zâr olan bahâdır ve dil-âverlerini a'zam-ı mesûbat-ı dünyâ ve ukbâ olan fezâîl-i gazv ü cihâda tergib ü tahrîs ve ale'd-devâm hâzır u âmâde bulunup ve kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve levâzım-ı hazm ve ihtiyât mürâât olunarak Nemçe keferesinin Bosna serhadlerine mülâsık olan mahallerine irsâl ü îsâl ve bi-avnilâhi'l-melikü'l-kahhâr ol melâin-i dûzeh-mekînin kendilerini katl ve istirkak ve emvâllerini nehb ü garet ile kahr u dimârlarında ve memleketleri tahrîbinde merd-âne ve dilîr-âne gayret ve hamîyyet-i İslâmiye izhârıyla rûz-ı şeb gazve için ve cihâd-ı zafer-nümüne ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tûvân eylemeleri husûsunda kendülerin teşcî' u tergib ile izin ve ruhsat virüp hidemât-ı mebrûre ve mesâ'i meşkûre vücûda getirilmesine ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 33

Casus olduklarından şüphelenilen ve sorguya çekilecekleri sırada izini kaybettiren Hacı Mehmed ve Hacı Şahin isimli Acemlerden, İranlı hacılara rehberlik ettiği öğrenilen Hacı Şahin'in Şâm'a geldiği zaman ele geçirilip, kaçan Hacı Mehmed'in nerede olduğunu söyleyinceye kadar hapsedilmesi için Şâm valisi ve hac emiri Vezir Yusuf Paşa'ya yazılan hüküm.

Şâm vâlisi ve mîr-i hâccı vezîr Yûsuf Paşa'ya hükm ki:

İki sene mukaddem memleket-i Acem'den memâlik-i mahrûse'ne câsûsluk için Hacı Mehmed nâmında bir müfsid gelüp ve mezbûrun yanında Hacı Şahin nâmıyla bir müfsid dahi olup Devlet-i Âliyye'm tarafından keyfiyet-i hâlleri tecessüs ve tefahhus olunmak üzre iken mezbûr Hacı Mehmed firâr ve gaybet idüp ve merkûm Hacı Şahin

dahi bir müddetden sonra zuhûra gelüp beher sene Acem tarafından hacc-ı şerîfe giden Acemleri hidmeti kendüye taklîd olunmak üzere Revan hanı tarafından bir kâğıd ibrâz ve vech-i meşrûh üzere kâğıd ta'yîn olunmuş idi. Ancak el-hâletü hâzihi mukaddemâ câsûsluk ile memâlik-i mahrûse'ne gelüp firâr iden Hacı Mehmed nâm Acem kande olduğu merkûm Hacı Şahin'in gereği gibi ma'lûmu olup ve bulunmasını elbette ve elbette kendisinden matlûb olmakla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde mezbûr Hacı Şahin Acem hüccâciyle gelüp Şâm-i şerîfe dâhil olmuş ise, bilâ-emân ahz ve eğer henüz gelmemiş ise geldikde ahz ve Şâm Kal'ası'nda muhkem kal'a-bend eyleyüp ve eğer müddet-i merkûme münkaziyye oluncaya dek Hacı Mehmed'i bulup teslim iderse fe-bihâ ve illâ inâd ve muhâlefet ve ketm ü ihfâ' idecek olur ise memâlik-i mahrûse'ne ihtilâl virmeğe sâî olan hâyin-i merkûm Hacı Şahin'in bilâ-emân cezâsın tertîb ve ser-i maktûunu Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl eyleyüp ve hüccâc-ı Acem'in zehâb ü iyâblarında kıyâdetleri için kendi tarafından bir adam ta'yîn eylesin. Husûs-ı mezbûr a'zam-ı umûr-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla merkûm Hacı Şahin vech-i meşrûh üzere ahz ve Hacı Mehmed'i buldurup altmış güne değin teslim eylemek üzere muhkem habs olunmasında ve eğer müddet-i merkûmede teslim itmez ise bilâ-emân cezâsı tertîb ve ser-i maktûu Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına irsâl olunmakda ziyâde dikkat ve takayyüd ü ihtimâm eyleyüp, şöyle ki ibâdullahı teâlâ müfsid-i mezbûr Hacı Şahin kaziyreden âgâh olup gaybet ve firâr eylemek ihtimâli olur ise bu husûsda sen mazhar-ı gadb-ı âteş-bâr-ı husrevânem olacağını mukarrer bilüp, âkıbet-kârı bir hoş fikir ve mülâhaza ve kemâl-i basîret ve intibâh eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 34

Casus olduklarından şüphelenilen ve sorguya çekilecekleri sırada izini kaybettiren Hacı Mehmed ve Hacı Şahin isimli Acemlerden, İranlı hacılara rehberlik eden Hacı Şahin'in, kaçan Mehmed'in yerini bildiği kesin olduğundan kendisinin, Hacı Mehmed bulununcaya kadar idam edilmeyip sadece hapiste tutulması için Şâm vâlisı ve hac emiri Vezir Yusuf Paşa'ya yazılan hüküm.

Şâm vâlisı ve mîr-i haccı vezîr Yûsuf Paşa'ya hükm ki:

İki sene mukaddem memleket-i Acem'den memâlik-i mahrûse'ne câsûsluk için Hacı Mehmed nâmında bir müfsid gelüp ve mezbûrun yanında Hacı Şahin nâmıyla bir müfsid dahi olup Devlet-i Âliyye'm tarafından keyfiyet-i hâlleri tefahhus ve tecessüs olunmak üzere iken mezbûr Hacı Mehmed gaybet ve firâr idüp ve merkûm Hacı Şahin dahi bir müddetden sonra zuhûra gelüp beher sene diyâr-ı Acem'den hacc-ı şerîfe giden Acemlerin kıyâdeti hidmetine ta'yîn olunup ancak mukaddemâ câsûsluk ile memâlik-i mahrûse'ne gelüp firâr iden merkûm Hacı Mehmed nâm Acem'in kande olduğu mezkûr Hacı Şahin'in gereği gibi ma'lûmu olduğu yakinen haber alınup elbette ve elbette bildirilmesi kendisinden matlûb olmakla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Mezbûr Hacı

Şahin hüccâc ile Şâm-i şerîfe dâhil olduğu gibi bilâ-tereddüd ahz ve Şâm Kal'ası'nda muhkem habs ve kal'a-bend idüp ve mezbûr Hacı Mehmed'i kendisinden tefahhus ve sû'âl ve altmış güne değin bulup sana teslim eylemek üzere müddet ta'yîn ve müddet-i merkûme munkaziye oluncaya değin mezkûr Hacı Şahin, merkûm Hacı Mehmed'i bulup sana teslim iderse fe-bihâ ve illâ inâd ve muhâlefet ve ketm ü ihfâ idecek olur ise mezkûr Hacı Şahin'in cezâsını tertîb eylemek üzere bundan akdem sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuş idi lâkin asıl maksûd Hacı Mehmed'in, ahz ve ele getirilmesi olup ve kande olduğunu Hacı Şahin gereği gibi bildiği ma'lûmu olmakla mezbûr Hacı Şahin teziye katl olunduğu suretde Hacı Mehmed'in ele girmesi müşkil olacağı zâhir olmağın, imdi mezbûr Hacı Şahin'in cezâsını tertîb eylemeyüp yalnız kal'ada habs ile iktifâ ve Hacı Mehmed'in kande olduğunu kendisinden sû'âl ve anı buluvermez ise kendisi kâyd ü bend ile der-i devlet-medârıma ihzâr ve habs ve tazyîk olacağını kendüye gereği gibi tefhîm eylesin hâsılı mezbûr Hacı Şahin'in cezâsı tertîb olunmayup yalnız habs ve kal'a-bend olunmak ile iktifâ olunup ve Hacı Mehmed'i kendisinden sû'âl eyleyüp buldurulmasına ihtimâm-ı tâmm ve keyfiyyeti Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına arz ve i'lân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 35

Bosna beylerbeyliği göreviyle birlikte, o taraflardaki bütün askerî taifelerin başına ser-'asker atandığı bildirilerek selefi Yusuf Paşa'dan bütün emanetleri ve görevi devralması için Bosna Beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Hâlâ Bosna beglerbegisi olan İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Senin rüşd ü sedâd ve sadâkat-i istikametine i'timâd-ı hümâyûnum olup, bu vakte dek me'mûr olduğun hidemât-ı âliyye'mde mesâî meşkûre vücûda getirüp ve bundan böyle dahi senden mahallî hizmet me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağla hâlâ avâtıf-ı âliyye-i mülûk-ânemden Bosna beylerbeyliği sana inâyet ve ihsânım olup ve ol tarafa me'mûr bi'l-cümle tevâyif-i askeriyenin üzerlerine sen âlâ'-vechi'l-istiklâl ser-'asker nasb ve ta'yîn olunmanla, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlîm vusûlünde kat'â bir an terahi ve tevakkuf itmeyüp, icâleten kalkup ber-vech-i müsâraat Bosna'ya varup, selefin Yûsuf Paşa'nın bi'l-cümle etbâ' eşyâ'nı yanına istishâb ve Paşa'lık takımına müte'allık olan âlât ve edevât ve hurdavât ve sâ'ir mühimmât ve davar vusûlün ma'rifet-i şer'le bahâların takdîm ve takrîr ve lâzım gelen akçesi tarafından tadrîc ile taraf-ı mîrîye edâ olunmak üzere bi'l-cümle ahz u kabzı ve gereği gibi tertîb ve temlik ve serhad-i mansûremin muhâfaza ve muhâresesine kıyâmla çespân mahalde meks ü ârâm ve gönderilen mumzâ sûret-i defterde tebyîn olunduğu üzere ol tarafa me'mûr tevâyif-i askeriyeyi yanına cem' ve istishâb ve zehâir ve mühimmâtıdan dahi nakl ve cem' olacaklar var ise kezâlik anları dahi getürdüp mevcûd itdirdüp ve etrâf muhâfazalarına ta'yîn olunan askerî dahi vech-i münâsibi ile muhâfazalarda ibkâ ve kılâ'

muhâfazalarında olan yerlü neferâtını dahi mahallerinde mevcûd itdirüp emr-i muhâfazada dikkat ü ihtimâm eylemeleri için bu cümleye tarafından ekîd ü teşdîd buyuruldular yazup irsâl ve muhkem tenbîh idüp ve dâ'imâ etrâf ü eknâfa çeşm-i gûş olup düşman-ı dîn ve melâîn-i dûzeh-mekînin fikr-i fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup maâzallâh Bosna serhadlerinden bir mahalle sû-i kasd üzre oldukları haberin aldığı gibi bi'l-cümle ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i asker ile mâiyyet ve ittifâk ile düşman-ı dînin def'-i mekâr ve mazârrlarında ve kahr u dimârlarında ve bi'l-cümle eyâlet-i Bosna serhadlerinde vâki' kılâ' ve bikâ' ve kasabât ve kurânın bi-avnihi teâlâ leyl ü nehâr hıfz u hırâsetinde ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkân ü kuttânının himâyet ve sıyânetinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylesin. Ol serhad-i mansûremde vâki' kılâ' ve bikâ' ve sâ'ir muhâfazası lâzım gelen mahallerin bi-avn-i Hakk ile zabt u hırâseti senin uhde-i himmetine tefvîz u havâle olunmuşdur şöyle ki emr-i muhâfazada tehâvün ü tekâsülünden nâş'ı eyâlet-i merkûmede bir mahalle küffâr-ı dûzeh-karîn tarafından el-iyâzü billâh zarar ü gezend irişmek ihtimâli olursa kat'â bir dürlü özür ve cevâbın ısga' olunmayacağı ma'lûmu olup ana göre ol serhadlerin muhâfaza ve muhâresesinde ve tevâyif-i askeriyenin vech-i münâsibi ve mahalli mahaliyle i'mâl ve istilzâ olunmalarında ve re'âyâ ve berâyânın ve sükkân ü kuttânının neşr-i adl ile himâyet ve sıyânetleri husûsunda ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 36

Bosna beylerbey'liği ve ser-'askerlik görevi verilen İbrahim Paşa'nın, selefi Yusuf Paşa'ya nakit, eşya, binek hayvanı ve Paşa'lığa ait emanetlerden kendine ait olanları alması ve geri kalanları bey'i için Ordu-yı Hümâyûn'a gönderilmesi ve Bosna beylerbey'i İbrahim Paşa'ya, Bosna kâdısı ve mübaşir atanan kişiye yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi İbrahim Paşa'ya ve kâdısına ve mübaşir ta'yîn olunan zîde kadruhû'ya hüküm ki:

Sâbıkâ Bosna beglerbegisi olan Yûsuf Paşa'nın yanında mevcûd bulunan bi'l-cümle nakd ve eşyâ' ve devâbb ve mevâşî ve Paşa'lık takımına müte'allık olan âlât ve edevâtı bir halâl gerü kalmayup ve zerre kadar bir nesnesi ketm ü ihfâ ve zâyî' u telef olmayup cümlesi mîrî için ahz u zabt olunmak fermânım olmağın imdi Paşa'yı merkûmun yanında mevcûd bulunan nakd ve eşyâ' ve devâbb ve mevâşîsi her ne ise vech-i meşrûh üzre mîrî için ahz u zabt ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter olundukdan sonra sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin eşyâ'yı merkûmeden Paşa'lık takımına müte'allık olan eşyâ' ve devâbb ve mevâşîden sana lüzûmu olanları ifrâz idüp ve siz ki kâdî ve mübaşirsiz vech-i meşrûh üzre ifrâz olunan eşyâ ve devâbb ve mevâşînin sizin ma'rifetiniz ile değer-i bahâları takdîr ü takvîm ve akçesi takdîr ü takvîm ve akçesini tedricle taraf-ı mîrîye teslim eylemek şartıyla mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh İbrahim Paşa'ya

teslîm ve aldığı eşyâ'nın evsâf ve mikdârı ve takdîr olunan bahâları tasrîh olunarak müfredât üzre şer'le defter idüp defteri ve bâki kalan nakd ve eşyâ' mübâşir-i mûmâ-ileyh ile Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 37

Halka baskı uyguladığı ve haksızlık yaptığı öğrenilen ve görevden alınan Sabık Bosna beylerbey'isi Yusuf Paşa'nın, görevli mübaşir tarafından Ahlona Kalesi'ne götürülüp, ikinci bir emre kadar orada hapsedilmesi için Bosna beylerbey'i İbrahim Paşa'ya ve Ahlona Kalesi dizdarına hitaben yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi olup ol tarafa me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan İbrahim Paşa'ya ve Ahlona Kal'ası dizdârına hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin selefîn Yûsuf Paşa zalim ve gaddâr ve tama'kâr olmağla Bosna eyâletinde vâki' ahâlî memleketin pençelerinde hilâf-ı şer'i şerîf ve bi-gayr-i hakkın birer bahâne ile akçelerin alup ve her birini zecr ve unf u kahr ile tazyîk ü ta'cîz ve serhad-i mansûremin bi'l-küllîye ihtilâline ve nizâm-ı memleketin ihtilâfına bâis ve bâdî olur hâlete tasaddî eyledüğü sem'i hümâyûnuma lâhik olup ve vedâyi'-i hâliku'l-berâyâ olan re'âyâ ve zuafâ ve sükkân-ı memleketin bu misillû rencide ve remide ve muzdaribü'l-ahvâl olanlarına kat'â rızâ-yı hümâyûnum olmamakla husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mezkûr Yûsuf Paşa'yı kat'â bir an meks ü tevakkuf ve ârâm ittirmeyüp mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahbûsen Ahlona Kal'ası'na irsâl ve sen ki dizdârsın vusûlünde merkûm Yûsuf Paşa'yı kal'a-i merkûmede muhkem kal'a-bend idüp tekrâr emr-i şerîfim sâdır olmadıkça bir tarikle ıtlâkından bi-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1128

Hüküm: 38

Halka zulm ettiği isbat olunan ve Ahlona Kalesi'nde hapsedilen Bosna beylerbey'i Yusuf Paşa'nın idam edilmesi için Ahlona Kalesi dizdarına yazılan hüküm.

Ahlona Kal'ası dizdârına ve mübâşir ta'yîn olunan zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Sâbıkâ Bosna beglerbegisi olup Ahlona Kal'ası'nda kal'a-bend olunan Yûsuf Paşa müfsid ve mazarr-ı nâs ve zulüm ve ta'addî gayret-i müstemirresi olup sâî bi'l-fesâd fi'l-arz olmağla virilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince sâ'ire mûcib-i ibret için cezâ-yı şer'iiyesi tertîb ve vücûd-ı habâset-âlûdunun rûy'ı arzdan izâle ve i'dâmı fermânım olmağın imdi sen ki dizdârı merkûmsun. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre Ahlona Kal'ası'nda kal'a-bend olunan mezkûr Yûsuf Paşa'nın mübâşir-i mûmâ-

ileyh ma'rifetiyle bilâ-emânin cezâ-yı şer'iiyesin tertîb ve ser-i maktûun Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb Sene 1128

Hüküm: 39

Yabancı gemisiyle tüccar kıyafetinde İskenderun'a gelen ve oradan Halep'e giderek bir ev kiralayan ve tebdil-i kıyafetle İran'a geçen, ellerinde bulunan mektuplardan dolayı câsûs olduklarından şüphelenilerek Halep Konsolosluğu'nda tutulan birkaç Fransız'ın İstanbul'a gönderilmeleri için Rakka valisine, Halep kadısına, Halep mütesellimine ve muhassılına yazılan hüküm.

Rakka vâlîsine ve Haleb kâdîsına ve mütesellimi ve muhassılına hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Ordu-yı Hümâyûn'uma gönderdiğin kâğıdlarının hulâsa-i mefhûmundan müste'men sefinesi ile bâzergân kıyâfetinde birkaç nefer Francalu İskenderun iskelesine çıkup ve andan Haleb'e gelüp bir konak tutup, yüklerimiz dahi gerüden gelecekdir deyü birkaç gün meks ü itdiklerinden sonra tebdîl-i câme idüp hufyeten firâr ve Acem tarafına gitmişlerdir memâlik-i mahrûse'den Acem'e mürûr iden Frenk tâifesinin yedlerinde fermân-ı âlî-şân olmadıkça mürûr itdirilmez şâyed ki câsûs ola deyü Haleb muhassılı mûmâ-ileyh Osman tarafından keyfiyet-i hâl sana i'lâm olundukda tarafınıza birkaç nefer adam ta'yîn ve akâblarından erişüp, mesfûrları ahz ve Haleb'e ihzâr ve ma'rifet-i şer'le keyfiyet-i ahvâlleri tecessüs ve yedlerinde bulunan evrakları tercüme olundukda üç kıt'a memhûr mektûblarının bir kıt'ası Acem'e baylos olduğunun patantesi ve bir kıt'ası Acem şâhına ve bir kıt'ası Revan hânına hitâben olup mefhûmlarında "Kerdâne nâm bey'zâdemiz Acem'e Baylos nasb olunup revâne olmuşdur" deyü yazılıp gerek zikr olunan üç kıt'â evrak ve gerek sâ'ir varakları memhûren Haleb defterhânesi hazînesine vaz' ve hıfz ve mesfûr Kerdâne nâm bey'zâde hâlâ Haleb'de mukîm Franca konsolosuna kefile virilüp teslim olunduğunu i'lâm eylemişsin. Mesfûr Kerdâne ve yanınca ma'an olan Francaluların keyfiyet-i hâllerine ittilâ' tahsîl olunmak için der-i devlet-medârıma mahbûsen ihzârları ve Haleb defterhanesi'ne vaz' ve hıfz olunan bi'l-cümle evrâkın dahi bir varak zâyî' olmamak şartıyla mecmûa bir kîseye vaz' ve muhkem mühürletüp Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına irsâl olunması fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve Haleb kâdîsı ve mütesellimi ve muhassılı mûmâ-ileyhimsiz, emr-i şerîfim vusûlünde mesfûr Kerdâne ve yanınca ma'an olan Francaluların yanlarına mübâşir ve mikdâr-ı kifâyeden ziyâde âdemler ta'yîn ve yollarda firâr ihtimâlinden me'mûn olur keyfiyette ve kâyd ü bend ile Âsitâne-i sa'âdet-medârıma ihzâr ve Âsitâne-i sa'âdet'im kaymakamı olan vezîrim Osman Paşa'ya cümlesini teslim ve her kaç nefer teslim olunur ise vezîr-i müşârun-ileyh tarafından sened alup ve ahz ve hıfz olunan evrâkı dahi memhûren Ordu-yı Hümâyûn'um tarafına irsâl itmekte her biriniz gereği gibi dikkat ve ihtimâm idüp ve eğer mesfûr Kerdâne ve yanında ma'an bulunup ahz olunanlardan firâr ve gaybet veyahut âhâr mahalle gitmişleri var ise, anların yerine ma'rifet-i şer'le kefil

olan Haleb konsolosu kâyd ü bend ile mübâşir ma'rifetiyle muhâfaza olunarak Âsitâne-i sa'âdet-medârıma ihzâr ve firâr idenleri dahi bi-eyyi hâl buldurup mahbûsen ihzâr olunmalarına dikkat ve bu husûsda zinhâr ve zinhâr tehâvün ve tekasirât olunmakdan bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 40

Yabancı gemiyle tüccar kıyafetinde İskenderun'a gelen ve oradan Halep'e giderek bir ev kiralayan, sonra tebdil-i kıyafetle İran'a geçen, ellerinde bulunan mektuplardan dolayı câsûs olduklarından şüphelenilerek Halep Konsolosluğu'nda tutulan ve haklarında yazılan hüküm gereği İstanbul'a gönderilen birkaç Fransız'ın, geldikleri zaman sorguya çekilip durumları aydınlanıncaya kadar zindanda habs edilmeleri için merkez kaymakamına yazılan hüküm.

Âsitâne kaymakamına hükm ki:

Müste'men sefinesiyle bâzergân kıyâfetinde İskenderun iskelesine birkaç nefer Francalu ile Kerdâne nâm bir Fransız çıkup ve andan Haleb'e gelüp bir konak tutup, yüklerimiz geriden gelecekdir deyü birkaç gün meks eyledikten sonra tebdil-i câme idüp hufyeten firâr ve Acem tarafına gittikleri haber alınup, yedlerinde mürûr için bir dürlü fermânları yoğ iken câsûs olmak ağıleb-i ihtimâl olmakla Tadorka vâlisi düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Ali Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü keyfiyete vâkıf oldukda akablarından adam ta'yîn ve esnâ-yı râhda ahz ve Haleb'e getirdüp, Haleb'de mukîm Franca konsolosuna kefile virüp teslim olunduğu vezîr-i müşârun-ileyh tarafından Ordu-yı Hümayûn'um cânibine i'lâm olunup mâruz-zikr Kerdâne ve yanında olan Francaluların keyfiyet-i ahvâllerine vukuf-ı tâm tahsîl olmak için Âsitâne-i sa'âdet-medârım tarafına mahbûsen ihzâr ve geldiklerinde her kaç nefer ise sana teslim olunmak, üzre vezîr-i müşârun-ileyh tarafına emr-i şerîf-i âlî-şânım ısdâr ve irsâl olunmak imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mesfûr Kerdâne ve yanınca ma'an olan Francalular Âsitâne-i sa'âdet-medârıma geldiklerinde keyfiyet-i hâllerine vukuf-ı tâmm tahsîl olununcaya değin cümlesini bilâ-tevakkuf vaz'ı zindan eyleyüp muhkem habs ve hıfz ve Ordu-yı Hümayûn'um tarafından ıtlâkları için emr-i şerîfim sâdır olmadıkça ıtlâk olunmalarından gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 41

Belgrad'a gönderilen hazine, Niş menziline geldiğinde hazineyi sahiplenerek Belgrad muhâfızı Halil Paşa'ya ve Anadolu muhasebecisi ve Belgrad defterdarı Seyfullah'a teslim etmesi için Ohri sancağı bey'i olan Ebubekir Bey'e yazılan hüküm.

Ohri sancağı bey'i olup Belgrad'dan Niş'e varınca yolların muhâfaza ve muhâresesine me'mûr olan Ebubekir Bey'e hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Hâlâ rikâb-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum tarafından Belgrad'a irsâl olunan hazîne Edirne bostâniyânı neferâtıyla Niş menziline gelüp, dâhil oldukda hazîne-i merkûmeyi üzerinde olan bostânî ortası ve bostânî neferâtıyla ma'an Niş'te istishâb ve yollarda muhâfaza iderek getirüp Belgrad muhâfazasında olan Halil Paşa dâmet meâlîhü Anadolu muhasebecisi olup Belgrad'da defterdâr vekîli olan Seyfullâh zîde mecduhû'ya add ve teslim ve teslim olduğunu müş'ir Belgrad muhâfazasında olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhden yedine sened alup bu vech ile itmâm-ı hidmete bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki emr-i muhâfazada tehâvün ü tekâsül ve âdem-i takayyüd ile esnâ-yı râhda iyâzen billâhi teâlâ hazîne-i merkûmeye zarar ü gezend irişmek ihtimâli olur ise sonra bir güne özür ve cevâbın ısga' olunmayup bilâ-emânın hakkından gelineceğini mukarrer bilüp ana göre hareket ve mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfi âdemlerinla hazîne-i merkûmeyi getirüp Belgrad'a teslim itmeğe dikkat ü ihtimâm eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 42

Rikâb-ı hümayûn tarafından orduya gönderilen ve Belgrad'dan Niş'e varıncaya kadar, Ohri sancakbey'i Ebubekir'in koruması altında ve emniyet içinde götürülen hazinenin Belgrad Kalesi'ndeki Hazine-i Âmire'nin yanına bırakılması, bu hazinenin sayılarak miktarı hazırlanan senedin memura verilmesi ve memurun avdet ettirilmesi için Belgrad korumasındaki Halil Paşa'ya ve Anadolu muhasebecisi olup Belgrad'da defterdar vekili bulunan Seyfullah'a hitaben yazılan hüküm.

Belgrad muhâfazasında olan Halil Paşa'ya ve Anadolu muhâsebecisi olup Belgrad'da defterdâr vekîli olan Seyfullah zîde mecduhûya hükm ki:

Hâlâ rikâb-ı hümayûnum tarafından Ordu-yı Hümayûn'uma irsâl olunan hazinenin Niş'den Belgrad'a gelince muhâfaza olunarak emnen ve sâlimen irsâli için Ohri sancakbey'i olup, Belgrad'dan Niş'e varınca yolların muhâfaza ve muhâresesine me'mûr olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-ekârim Ebubekir dâme izzuhû ta'yîn olunmağa inşâllahü teâlâ hazîne-i merkûme Belgrad'a gelüp dâhil oldukda siz ki mîr-i mîrân ve defterdâr vekîli mûmâ-ileyhimsiz üzerine mübâşir olan Edirne bostânî ortası yedinden müdd ve kabz ve Belgrad Kal'ası'na bırakılan hazîne-i âmiremin yanına vaz' ve hıfz ve her ne mikdâr akçe kabz olunur ise kabzınızı müş'ir ve mikdârını mübeyyin mübâşirin

yedine sened virüp ve mübâşiri gerü avdet itdirüp ve bi-tevfikihi teâlâ zikr olunan hazîne Niş'den Belgrad'a gelince yollarda muhâfazasına me'mûr olan mûmâ-ileyh Ebubekir bey'in mâiyyeti ile esnâ-yı râhda muhâfazası içün yol üzerinde vâki' kılâ' ve palangalar neferâtı dahi birbirlerine irsâl ve îsâl itmek üzre tarafınızdan buyuruldular tahrîr ve irsâl ve tarafından mahsûs adam ta'yîn eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 43

Anadolu'dan gelip, kendilerini yeniçeri, cebeci ve topçu olarak tanıtan ve İslam askerlerinden bazılarının eşyalarını ve bey'lerin develeri ve katırları çalıp kaçanların yakalanıp, çaldıkları şeylerin alınarak sahiplerine verilmesi ve bunlar hakkında mahkeme yoluyla gerekenin yapılması için Sofya mollasına gönderilen hüküm.

Sofya mollasına ve Sofya mütesellimine hükm ki:(Ser-'asker Paşa fermânıyla)

Yeniçerilikte ve cebeci ve topçulukta alâkası olmayup ancak ol iddia ile Anadolu cânibinden sefere gelen ba'zı kimesneler, Ordu-yı Hümâyûn'umda olan asâkir-i İslâm'ın ba'zılarının davar ve eşyâ'ların gasb ve mîrî katırlar ve develerden dahi sirka idüp firâr itmeleriyle, ol makûleler ol tarafa vardıkda yedlerinde bulunan eşyâ ve bargir ve katır ve deveden her ne bulunur ise, ashâbı iddiâ eyledikde şer'le gerü ashâbına redd ve mîrî damgalı bulunan deve ve katırları dahi hemen damgaları görölüp mîrî olduğu zâhir oldukda mîrî içün ma'rifet-i şer'le ahz ve dürlü nizâ' itdirilmemekde ihtimâm ve bu vech ile varanların tecessüsü içün mahsûs âdemler ta'yîn olunmak üzre siz ki mûmâ-ileyhimâsız. Size hitâben emr-i şerîfim virilmek içün baş defterdâr el-hâcc Mehmed dâme ulüvvühû i'lâm eylemek mûcibince yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 44

Tahtalı Gird-âbı denilen yerin koruması için, Ahmed bey' yanında olan atlı asker leventlerinden 500 kadar neferin görevlendirilmesi için Alacahisar sancağı bey'i Hüseyin'e yazılan hüküm.

Bu dahi

Sâbıkâ Alacahisar sancağı bey'i Hüseyin dâme izzuhû'ya hükm ki:

Tahtalı gird-âbı nâm mahallin muhâfazası ve kâyd-ı düşmandan hıfz u hırâseti mühim ve muktezî olmağla Ahmed Beg yanında olan piyade levendâtdan beş yüz nefer ifrâz ve üzerlerine başbuğ ta'yîn ve gereği gibi mahall-i mezbûru muhâfaza ve muhârese eylemek üzre emr-i şerîfim virilmek içün baş defterdârım olan el-hâcc Muhammed dâme ulüvvühû i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 45

Hizmetindeki 41 adamıyla birlikte Belgrad'dan Bosna'ya gidecek olan, Bosna beylerbey'i İbrahim Paşa'ya, geçeceği yollarda gerekli kolaylığın sağlanması için Belgrad koruması Halil Paşa'ya, yol üzerinde bulunan kadılara, vilâyet âyân'ına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Belgrad muhâfazasında olan Halil Paşa'ya ve Belgrad'dan Bosna'ya varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Bosna beglerbegisi İbrahim dâme ikbâluhûnun haiz (...) hazînedârı ve gulâm-ı müşterâsı ve kahvecisi ve mîr-âhûru ve imâm-ı ve çukadârı ve enderûn huddâmı ve sarrâcları ve seyisleri ve hazîne ve aşçı ve bölükbaşısı ile min haysül-mecmû' defter olunan kırk bir nefer etbâ'ı mukaddemâ Belgrad'da kalup hâlâ Bosna'ya gitmeğe izin ve ruhsat ve yollarda mürûrlarına mümânaat olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediklerin bi'l-fi'il baş defterdâr olan el-hâcc Muhammed dâme ulüvvuhû i'lâm itmekle mücibince yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 46

Görevli bulundukları sınırlar ve civarlarının korumasında gerekli özeni göstermesi ve beldelerin ve halkın emniyetini sağlamaları için Valbon, Özice, Rudnik ve Kraguyofça'nın neferât ağalarına ve zâbitlerine yazılan hüküm.

Valbon ve Özice ve Rudnik ve Kraguyofça'nın neferât ağalarına ve zâbitlerine hükm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz. Her biriniz hudûdunuz dâhilinde ve havâlîlerinde olan mahallerin bi-avnihi teâlâ düşman-ı dînden ve haydûd eşkıyâsından muhâfaza ve muhâresesiyle bilâd ve ibâdın te'mîn ve tatmîn-i ehemmi mehâmm-ı lâzımül-ihimâmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bu husûsda her biriniz kemâ-yenbağî basîret ve intibâh ile hareket ve hudûdunuz dâhilinde ve havâlîsinde olan mahalleri düşman-ı dînden ve haydud eşkıyâsından muhâfaza ve muhâresesine leyl ü nehâr gereği gibi ihtimâm ü dikkat ve bilâd ve ibâdın te'mîn ve tatmînine bezl-i vüs' u kudret eylesiniz. Şöyle ki hudûdunuz dâhilinde ve havâlîlerinde olan mahalleri muhâfaza ve muhâresede âdem-i takayyüd ve ihtimâmınızdan nâşî düşman-ı dînden ve haydud eşkıyâsından bir ferd mutazarrır olmak ihtimâli olur ise kat'â bir dürlü özür ve cevâbınız ısga' olunmayup her biriniz eşedd-i ukubet ile tertîb-i cezâ olunacağını muhakkak ve mukarrer bilüp, âkıbet-i emri bir hoş fikir ve mülâhaza ve ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 47

Belene ve etrafındaki mahallelerin korumasında dikkatli davranılması, bölge halkının din düşmanlarının ve sınır eşkıyasının verecekleri zarardan emin olmaları için gereken tedbirleri alması hususlarında İzvornik sancağı bey‘ine yazılan hüküm.

İzvornik sancağı bey‘ine hüküm ki:

Belene ve ol havâlîlerin bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ve Dıraç etraflarında karavul bekletdirilmesi ile düşman-ı dînden ve haydud eşkıyasından bilâd ve ibâdın te‘mîn ve tatmini ehemmi mühâm-ı lâzımı'l-ihimâmından olmağla sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için sen me‘mûr ve ta‘yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emri şerîfim vusûlünde müstevfi kapun halkıyla dâ‘imâ etrâf ü eknâfa çeşm-gûş ve teyakkuz ve intibâh üzere olup Belene ve ol havâlîlerin bi-avnihi teâlâ leyl ü nehâr gereği gibi muhâfaza ve muhâresesi ve Dıraç etraflarında karavul bekletdirilmesi ile düşman-ı dînden ve haydud eşkıyasından bilâd ve ibâdın te‘mîn ve tatminine bezl-i vüs‘ u kudret eylesin. Şöyle ki fermânım olduğu üzere Belene ve ol havâlîlerin muhâfaza ve muhâresesinde ve Dıraç etraflarında karavul ile bekletdirilmesinde âdem-i takayyüd ve ihtimâmından nâşi düşman-ı dîn ve haydud eşkıyasının kâyd ü mekrinden ol-havâlîde bir ferd mutazarrır olmak ihtimâli olur ise kat‘â özür ve cevâbın ısga’ olunmayup, ukubet-i şedîde ile muâhez ve muâkab olacağını muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 48

Eflâk'ın da içinde bulunduğu bölgenin, İslam düşmanlarının korunması için Belgrad'da konaklayan İslam ordusuna destek olup üzerine düşeni yapması hususunda, Eflâk kumandanı Nikolay Voyvoda'ya yazılan hüküm.

Eflâk voyvodası Nikolay Voyvoda'ya hüküm ki:

Hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umla asâkir-i İslâm Belgrad sahrâsında darb-i hıyâm ârâm ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm idüp, vilâyet-i Eflâk'ın dahi kâyd ü mekr-i düşmandan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-ı Devlet-i Âliyye'mden ve uhdene lâzım gelen umûrdan olmağla imdi iş bu emri şerîf-i vâcibü'l-ihimâm vusûlünde dâimâ etrâf ü eknâfa çeşm-gûş ve teyakkuz ve intibâh üzere olup vilâyet-i mezbûrenin kâyd ü mekr-i a‘dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ‘ir iktizâ‘ iden hidemât-ı âliyye‘mde bezl-i vüs‘ u kudret idüp, tehâvün ü tekâsülden bî-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 49

Bosna'nın da içinde bulunduğu bölgenin, İslam düşmanlarından korunması için Belgrad sahrasında konaklayan İslam ordusuna destek olup üzerine düşeni yapması hususunda Bosna beglerbegi ve Bosna tarafına giden orduya başkomutan olan İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi olup Bosna tarafına me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umla asâkir-i İslâm Belgrad sahrâsında darb-i hıyâm ârâm ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm idüp ve Bosna eyâletinde muhâfazası lâzım gelen mahallerin dahi kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehmî Devlet-i Âliyye'mden ve uhdene lâzım gelen umûrdan olmağla, sen ki ser-'asker-i mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-intisâlim vusûlünde sen dahi eyâlet-i merkûmenin her tarafına çeşm-gûş ve kemâl-i teyakkuz ve intibâh üzre olup ve bi'l-cümle ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i asker ile muhâfaza ve muhâresesi lâzım gelen mahallerin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan bi-avnihi teâlâ hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret idüp, tehâvün ü tekâsülden bî-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 50

Mora adasının düşmandan korunması için Mora ser-'askeri Abdullah Paşa'ya yazılan hüküm.

Bir sûreti:

Mora ser-'askeri Abdullah Paşa'ya cezîre-i Mora'da muhâfazası lâzım gelen mahallerin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâseti için vech-i meşrûh üzre.

Hüküm: 51

Azak Kalesi ve çevresinin korunması için, kale korumasındaki İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Bir sûreti:

İntihâ-yı serhad-i mansûreden Azak Kal'ası muhâfazasında olan İbrâhim Paşa'ya, kal'a-i merkûme ve havâlîsinin hıfz u hırâseti için vech-i meşrûh üzre.

Hüküm: 52

Hotin Kalesi ve çevresinin korunması için, kale korumasındaki Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Bir sûreti:

İntihâ-yı serhad-i mansûreden Hotin Kal'ası muhâfazasında olan Mehmed Paşa'ya, kal'a-i merkûme ve havâlîsinin hıfz u hırâseti için vech-i meşrûh üzre.

Ordu-yı Hümâyûn'dan rikâb-ı hümâyûna mahzar ile gönderilen mevkufâtı, İbrahim Efendi'yi, birbirlerine emîn ve sâlim ulaştırmaları için kânûn üzre yol hükmü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 53

Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın görüşü doğrultusunda hareket ederek, düzenli ordusuyla birlikte hizmette bulunmak üzre Belgrad sahrasına gitmesi için, İsakçı tarafına memur, Halep beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb beglerbegisi olup İsakçı tarafına me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umla asâkir-i İslâm Belgrad sahrâsında darb-ı hıyâm-ı ârâm ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm idüp ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle yanında olan tevâyif-i asker ile cenâb-ı emâret-meâb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fî'il Kırım hanı olan Kaplan Giray Han dâmet meâlîhünün re'y-i savâb-ı dîdi ile iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bulunmak üzre bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr olmuş idin, kemâ-fi'l-evvel me'mûr olmuşundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre bi'l-cümle yanında me'mûr tevâyif-i asker ile muktezâ-yı vakt ü hâle göre iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde hân-ı müşârun-ileyhin re'y-i savâb-ı dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp, tehâvün ü tekâsülden bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 54

Hisarcık ile Sofya arasındaki yolun ve çevresinin haydut eşkıyasının şerrinden korunması hususunda gerekli tedbirleri almaları için, güzergâhta olan kadılara, kalelerin ve palankaların neferâtı zabitlerine hitaben yazılan hüküm.

Hisarcık'dan Sofya'ya varınca tarîk-ı câddede vâki' olan kâdîlara ve kılâ' ve palankalar neferâtı zâbitlerine hükm ki:

Hisarcık'dan Sofya'ya varınca tarîk-ı câddenin ve yemîn ü yesârının haydûd eşkıyâsından gereği gibi muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i lâzımü'l-ihimâmından olmağla, imdi siz ki kâdîlar ve kılâ' ve palankalar neferâtı zâbitlerisiz, iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, her biriniz etrâf ü eknâfa çeşm-gûş olup ve gereği gibi takayyüd ü ihtimâm üzre hareket ve tarîk-ı câddeyi ve yemîn ü yesârını kemâ-yenbağî muhâfaza ve muhârese ile haydûd eşkıyâsından ebnâ-i sebîl ve sâ'ir ibâdullâha zarar ü gezend irişmemek üzre ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki hıfz u hırâsete âdem-i takayyüdünüzden nâşî hudûdunuz dâhilinde vâki' tarîk-ı câddede ve yemîn ü yesârında haydûd eşkıyâsının şerr ü mazarratlarından ebnâ-i sebîl ve sâ'ir ibâdullah'dan bir ferd mutazarrır olmak ihtimâlî olur ise kat'â özür ve cevâbınız ısga' olunmayup her birinize eşedd-i ukubet ile cezâ tertîb olunacağını mukarrer ve muhakkak bilüp, âkıbet-i kârı bir hoş mülâhaza ve selâmet-i hâl size lâzım ise ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü hüküm.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 55

Yukarıdaki hükmün bir sureti Hisarcık-Semendire arası ve Kolcu-Vidin arası yol üzerindeki kadılarla kale ve palanka zabıtlarına gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Hisarcık'dan Semendire ve Kolcu'dan Vidin'e varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve kılâ' ve palankalar neferâtı zâbitlerine.

Hüküm: 56

Yukarıdaki hükmün bir sureti Yeni Palanka-İrşova arası yol üzerindeki kadılarla kale ve palanka zabıtlarına gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Pançova'dan Yeni Palanka ve İrşova'ya varınca vech-i meşrûh üzre.

Hüküm: 57

Bosna'ya giden 8 nefere yolculukta gerekli kolaylığı göstermeleri için yol üzerinde bulunan kadılara, vilayet ileri gelenlerine ve iş erlerine gönderilen hüküm.

Ordu-yı Hümâyûn'umdan Bosna'ya varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Siz ki kâdîlar ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. Ordu-yı Hümâyûn'umdan Bosna'ya giden sekiz nefer her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, esnâ-yı

râhda ve menâzil ve merâhilde mürûr u ubûrlarına mümânaat olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 58

Bu hükmün bir sureti, Bosna'ya giden dört nefer için de yazılmıştır.

Bir sûreti

Ordu-yı Hümâyûn'umdan Bosna'ya giden dört nefer için.

Hüküm: 59

Önemli iş için rikâb-ı hümayuna giden Ali'ye, uğradığı yerlerde ve yolculuk esnasında her desteğin verilmesi için güzergahtaki kadılara, kale ve palankalardaki neferât ağalarına, subaylara, vilayet ileri gelenlerine ve iş erlerine yazılan hüküm.

Ordu-yı Hümâyûn'umdan rikâb-ı hümayûnuma varup gelince yol üzerinde vâki‘ olan kâdîlara ve kılâ‘ ve palankalar neferâtı ağaları ve zâbitleri ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umdan umûr-ı mühimme ile rikâb-ı hümayûnuma gönderilen kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali zîde kadruhû her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise münâsib mahallere kondurup ve gider oldukda yanına kifâyet mikdârı tüfenk-endâz âdemler koşup, yollarda ve menâzil ve merâhilde emnen ve sâlimen birbirinize irsâl ve mahall-i me'mûre îsâl idüp te'hîr ve tevkiften ve bu takrîb ile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulüm ve ta'addîden bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa‘bân Sene 1128

Hüküm: 60

Levent tahriri için Bosna'ya gönderilen hazinenin menzillerde gereği gibi korunması ve gecikmeden yerine ulaşması için, yol üzerindeki kadılara, vilayet ileri gelenlerine ve iş erlerine yazılan hüküm.

Belgrad'dan Çapniçe'ye yol üzerinde vâki‘ olan kâdîlara ve â'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Levendât tahrîri için Bosna'ya gönderilen hazîne her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, mahfûz mahallere kondurup ve leyl ü nehâr bekledüp ve gider oldukda yanına kifâyet mikdârı tüfenk-endâz âdemler koşup esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde gereği gibi hıfz u hırâset iderek, emîn ve sâlim birbirinize irsâl ü îsâl idüp avk

u te'hîrden ve bu takrîb ile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulüm ve ta'addîden bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 61

Belgrad Kalesi'nin korumasında olan Fâtihân tâifesinin hizmetleriyle ve geçimleriyle ilgili yapılması gerekenleri Fâtihân subayı Mustafa'ya yazılan hüküm.

Fâtihân zâbiti Mustafa zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Ordu-yı Hümâyûn'umla sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan Fâtihân tâifesi tokuz yüz otuz buçuk nefer olup, on neferi mahallinden ihrâc olunmayup ve elli neferi yaralı ve şehid ve bâkî sekiz yüz yetmiş nefer hâlâ mevcutları olup Fâtihân tâifesi askerî misillû olup bi'l-cümle tekâliften muâf olmalarıyla rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma değin hizmetde istihdâm olunmak şartıyla, her altı neferinden bir nefer eşkinci ihrâc ve hâlâ hizmetleri tekmîl olunmayup rûz-ı kasıma değin istihdâm olunmaları iktizâ' itmekle, Belgrad Kal'ası'nın muhâfazası neferâta muhtâc olup, lâkin mezbûrlar nafaka için tedârük eyledikleri zahîre, ma'rekede yerinde kalmayup iânete muhtâc olmalarıyla yevmiye birer çift nânları Belgrad anbarlarından virilüp rûz-ı kasıma değin hizmet-i muhâfazada istihdâm olunup, rûz-ı kasımdan sonra yine girüde kalan piyâdelerinden eşkinci ihrâc olunca asker getirmek şartıyla sen ki Fâtihân zâbitânı mûmâ-ileyhsin, tâife-i merkûmenin zabt u rabtına ve hıfz u hırâsetine gereği gibi ihtimâm ve mevcûd olan neferâtı çeribaşlarıyla kal'a-i mezbûreye vaz' ve hizmet-i muhâfazada mücidd ve sâi olmaları için tarafından bir mukdim adamını ta'yîn ve kendin müceddeden sene-i cedîd için neferât ihrâcına mübâşeret eylemek üzre baş defterdâr olan el-hâcc Muhammed dâme ulüvvuhû i'lâmıyla sâdır olan fermân, hâslar kaleminde hıfz ve me'mûriyetleri için Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında kalem-i mezbûrdan memhûr kaime virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 62

Ordusuyla birlikte Tımışvar Kalesi korumasına atandığı emrini verdiği, Karaman beylerbey'i Seyyid Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm:

Karaman beglerbegisi Seyyid Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Sedd-i sedîd-i İslâmiye'den olan Tımışvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ muhâfazası ehemmi-i mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden ve kal'a-i mezbûre ziyâde muhâfazacıya muhtâc olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mükemmel kapun halkı ile muhâfaza-i mezbûreye ta'yîn olundun. Münâsib görüldüğünü baş defterdârım olan el-hâcc Muhammed dâme ulüvvuhû i'lâm eylemekle imdi emr-i şerîfim vusûlünde

mükemmel kapun halkı ile kalkup Tımışvar Kal'ası'na varup muhâfazasına ihtimâm-ı tâmm eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 63

Yeni Palanka'nın korumasına atandığı ve askerleriyle birlikte görev yerine gitmesiyle ilgili, Vize sancağı tasarrufunda Ömer'e yazılan hüküm.

Sâbıkâ Vize sancağı mutasarrıfı Ömer dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Bi-avnihi teâlâ Yeni Palanka'nın muhâfazası ehemmi mehâmmdan olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde te'hîr ve tevakkuf itmeyüp, kapun halkı ile kalkup Yeni Palanka'ya varup, palanka-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ihtimâm-ı tâmm eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 64

Emrindeki 1076 asker serdengeçti ile Tımışvar Kalesi'nin korumasında hazır bulunması için, Silahtar Ağası Mustafa'ya yazılan hüküm.

Silâhdâr Ağası Mustafa dâme mecdühû'ya hüküm ki:

Bin yüz yigirmi sekiz senesi rûz-ı hızırından bin yüz yigirmi tokuz senesi rûz-ı hızırına varınca bir sene hidmetde olmak üzere altışar akçe ile müceddeden tahrîr olunan silâhdâr serdengeçtilerinden mukaddemâ Tımışvar'a gönderilen ve ba'de'l-muhârebe Ordu-yı Hümâyûn'umda yoklama olunup mevcûd bulunan neferâtın mecmûa bin yetmiş altı nefer olup hâlâ Tımışvar Kal'ası'nın muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağın, neferât-ı merkûme bin yüz yigirmi tokuz senesi rûz-ı hızırına varınca, hidmet-i muhâfazada olmak şartıyla, altışar akçe üzerine dörder akçe terakkî hakkı zam ve sene hitâmında onar akçe ile deftere kâyd olunmak üzere hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umda mevcûd olan serdengeçtileri dahi ağa ve zâbitânı ile Tımışvar Kal'ası'na irsâl ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve mevcûd itdiresin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 65

Yukarıdaki hükmün bir sureti, emrinde 1120 nefer serdengeçti bulunan, Sipah Ağası Mustafa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sipâh ağası Mustafa Ağa'ya bin yüz yigirmi nefer sipâh serdengeçtileri için yazılmıştır.

Hüküm: 66

Bütün zu'amâ ve tîmâr sahipleriyle birlikte, Nemçe kâfirinin sığınak yerlerinden olan ve Varşova ile Poraça arasında bulunan mağaraların korumalarında görevlendirildiğiyle ilgili Medova sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Medova sancağı âlâybeg'ine hüküm ki:

Üngürüs seferleri vâki' oldukça, livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı tahtalı gird-âbları muhâfazasına me'mûr ve hıfz u hırâset ile gelmişler iken, bir takrîb ile Tımişvar muhâfazasına ta'yîn olunmalarıyla hâlâ düşman-ı dînin sû-i kasdı gird-âblar Varşova ile Poraça beyinde vâki' mağara olup, hatta Belgrad fethinden sonra Nemçe keferesi gelüp mağara-i mezkûrede tahassun idüp, bu vak'adan sonra mağara-i mezbûrenin leyl ü nehâr hâsseten muhâfazası ehemm ve elzem olduğu Tuna Kapudânı İbrâhim dâme ikbâlühû i'lâm itmekle sen ki mîr-âlây-ı mezkûrsun. Livâ-i merkûmun umûmen ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla mağara-i merkûmenin muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp livâ-i mezbûrun bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kalkup mağara-i merkûmeye varup muhâfazaya kıyâm ve bi-avnillâhi'l-melikü'l-allâm leyl ü nehâr düşman-ı dînde hıfz u hırâsetinde gereği gibi takayyüd-i tâmm ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz deyü yazılmıştır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 67

Palankalarının tamiri için ihtiyaçları olan kerestelik ağaç kesimine izin vermeleri hususunda Boziçe ve Kronya kadılarına, neferât ağalarına ve köy subaylarına hitaben yazılan hüküm:

Boziçe ve Kronya kâdîlarına ve neferât ağalarına ve kurâ zâbitlerine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

(...) Palankası ahâlîsi Ordu-yı Hümâyûn'uma arz-ı hâl ve adam gönderüp palangaları harab ü vîrân ve melâîn-i hâsirînin hudûdu kurbunda ve Bosna'nın memerr ü ma'berinde vâki' olmağla palanga-i merkûmeyi kazânızın ahâlîsi ta'mîr etmek üzere bundan akdem Belgrad tarafından emr-i şerîfim sâdır olmuş iken âdem-i itâ'atlarından nâşi ta'mîr eylemeyüp harâba-müşrif olduğu bildirip, ol bâbda istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden (...) Palangası muhâfazası için (...) kat'ı lâzım olmağla, imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz. İş bu emr-i şerîfim vardıği gibi Boziçe ve Kronya ahâlîsine kifâyet mikdârı (...) kerestesi kat' ve palanga-i mezbûre erişüp ihmâlden ziyâde ihtirâz eyleyesin deyü yazılmıştır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 68

1129 senesi gününe kadar Tımışvar Kalesi'nin korumasında sefere katılan ve savaş sonrası orduda mevcut bulunan 1076 asker serdengeçtinin, maaşlarına zam yapılarak, ağaları ve subaylarıyla birlikte, bir sene daha kalenin korumasında görevlendirilmeleriyle ilgili Tımışvar beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Tımışvar beglerbegi Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Bin yüz yigirmi sekiz senesi rûz-ı hızırından bin yüz yigirmi tokuz rûz-ı hızırına varınca bir sene hizmetde olmak üzere altışar akçe ile müceddeden tahrîr olunan silahdâr serdengeçtilerinden mukaddemâ Tımışvar'a gönderilen ve ba'de'l-muhârebe Ordu-yı Hümâyûn'umdan yoklama olunup mevcûd bulunan neferâtın mecmûa bin yetmiş altı nefer olup ve hâlâ Tımışvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olduğuna binâen, neferât-ı merkûme bin yüz yigirmi tokuz senesi rûz-ı hızırına varınca, hizmet-i muhâfazada olmak şartıyla, altışar akçe üzerine dörder akçe terakkî dahi zam ve sene hitâmında onar akçe ile deftere kâyd olunmak üzere hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umdan mevcûd olan serdengeçtiler ağaları ve zâbitânı ile Tımışvar Kal'ası muhâfazasına irsâl olunmalarıyla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, inşâllahü teâlâ vech-i meşrûh üzere zikr olunan silah-dâr serdengeçtileri ağaları ve zâbitânı ile vusûllerinde kal'a-i merkûmenin hizmet-i muhâfazasında mevcûd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 69

1129 senesi gününe kadar Tımışvar Kalesi'nin korumasında sefere katılan ve savaş sonrası orduda mevcut bulunan 1120 asker serdengeçtinin, maaşlarına zam yapılarak, ağaları ve subaylarıyla birlikte, bir sene daha kalenin korumasında görevlendirilmeleriyle ilgili Tımışvar beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Tımışvar beglerbegi Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Sedd-i sedîd-i serhad-i İslâmiye'den olan Tımışvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağla bin yüz yigirmi sekiz senesi rûz-ı hızırından bin yüz yigirmi tokuz rûz-ı hızırına varınca bir sene hizmetde olmak üzere altışar akçe ile müceddeden tahrîr olunan sipâh serdengeçtilerinden mukaddemâ Tımışvar'a gönderilen ve ba'de'l-muhârebe Ordu-yı Hümâyûn'umdan yoklama olunup mevcûd bulunan neferâtın mecmûa bin yüz yigirmi nefer olup ve neferât-ı merkûme bin yüz yigirmi tokuz senesi rûz-ı hızırına varınca, hizmet-i muhâfazada olmak şartıyla, altışar akçe üzerine dörder akçe terakkî dahi zam ve sene hitâmında onar akçe ile deftere kâyd olunmak üzere hâlâ Ordu-yı

Hümâyûn'umda mevcûd olan serdengeçtiler, dahi ağaları ve zâbitleri ile Tımışvar Kal'ası muhâfazasına irsâl olunmalarıyla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, inşâllahü teâlâ vech-i meşrûh zikr olunan serdengeçtiler ağaları ve zâbitânı ile vusûllerinde kal'a-i merkûmenin hidmet-i muhâfazasında mevcûd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 70

Şâm yoluyla hacca gidecek olan hacıların karşılanmaları ve bilhassa Ula Boğazı'ndan Bi'r-i Ganem'e ve daha ileriye varıncaya kadar emniyetlerinin sağlanması için, sayda ve Trablusşâm beylerbey'leriyle Gazze, Cebel-i Aclun ve Leccun sancakbeylerinin askerleriyle birlikte hazır bekletilmeleri için Kudüs-i Şerif ve Nablus sancakları tasarrufunda Vezir İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan vezîr İbrahim Paşa'ya hüküm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübârekede tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikballeri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' itmekle Saydâ Beyrut beglerbegisi Halil ve Trablusşâm beglerbegisi Ahmed dâme ikbâluhû'mâ beşer yüz nefer güzîde ve tûvânâ süvâri âdemleriyle kethüdâlarını göndermek üze ve Rıdvan Beg evlâdından Gazze sancak begi Mehmed ve Cebel-i Aclun ve Leccun sancakları begi Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa oğlu Zeynel Abidin dâme izzuhûmâ dahi bâ-nefsihimâ mükemmel ve müretteb kapuları halkıyla ve Nablus sancağı mütesellimi müstevfî âdemleriyle ve Şâm Urbânı şeyhi olan (...) dahi kabâil-i Urbân'dan ve etbâ' u eşyâ'sından güzîde ve müsellâh âdemleriyle ve Nablus ve Gazze ve Leccun sancaklarının âlâybegleri ile umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı dahi husûs-ı mezbûr için me'mûr ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, sen dahi bu sene-i mübârekede cerdeye me'mûr olanlara başbûğ olup, bir gün evvel tedârükün görüp hâzır u âmâde olup ve vech-i meşrûh üze cerdeye me'mûr olanları vakt ü zamânıyla yanına istishâb ve evâ'il-i Zilhicce'de mükemmel ve müretteb kapun halkıyla hareket ve bi'l-cümle istikbâl-i hüccâca seninle ma'an me'mûr olanlar ile savâb-ı maksûda azîmet eylemen fermânım olup ve bu husûs için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim ve dâme mecduhûma mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşlardır. Ancak beher sene cerdeye me'mûr olanlardan neferât-ı ma'dûde ile gitmeleri fermânım olanlar sülûsân mertebe neferât ile gitmeyüp, deveci ve meş'aleci makûlelerini dahi ricâl-i kîtdâden olmak üze götürüp ve Şâm'dan zahîre nakli be-her-hâl müteassır olmağla mezîdîde meks ve hareket eylediklerinde dahi ednâ bahâne ile ba'zı menzilde tevakkuf iderek dört beş konak yere gitmelerini cerde hidmetini tekmîl itmekden add itmeğe me'lûflar olup ve gitdikleri halde dahi zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zâd ü zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda îânet ve muzâheret itmeleri müktezî iken ziyade zahîre ile gitmeyüp hüccâca mülâkî

olduklarından sonra kavâfil-i hüccâc beyninde kaht u galâ'nın vuku'una ve zarûret ve muzayakalarının tetarrukuna bâis olup bu sûretde cerdeye me'mûr olanlar hemân beyhude it'âb oldukları zâhir olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, bu sene-i mübâreke de dahi cerde hidmetine me'mûr olanlardan Safed ve Saydâ Beyrut ve Trablusşâm beglerbegileri mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimânın fermânım olduğu üzre ricâl-i harb ü kıtâlden beşer yüz nefer güzîde ve tüvânâ süvâri âdemleriyle kethüdâlarını ve sâ'ir me'mûr olanları dahi mükemmel ve müretteb kapuları halkıyla techîz ve i'dâd ve zâd ü zahîrelerini tekâmîli ile ma'an Şâm-ı Şerîfe getürdüp, emr-i şerîfimde tasrîh olunan neferâtı, mübâşirleri mûmâ-ileyhimâ ma'rifetleriyle ta'dâd ve defter eyleyüp ve cerdeye me'mûr olanlar eyyâm-ı şitâ takarrübü ve ahâr bahâne ile ba'zı menâzilde meks ü tevakkuf itmekle fermânım olan mahalle irişmeyip zâd ü zâhirelerine kıllet târî olup, hüccâc-ı müslimîne mülâkât itdiklerinde anların dahi muzâyakalarına bâis olmamak için mükemmel ve müretteb zahîre ile bi'l-cümle cerdeye me'mûr olanlar ile ma'an bir gün evvel mezîdîde hareket ve suver-i maksûda azîmet ve inşâllahü teâlâ bi'l-cümle cerdeye me'mûr olan tevâyif-i asker ile Ulâ Boğazı'ndan öte Bi'r-i Ganem veyahut dahi ileride varup kavâfil-i hüccâc-ı müslimîne mülâkâ olacağını pey-der-pey (nüccablar) ile Şâm mîr-i hacı vezîrim Yûsuf Paşa edâ-mellâhü teâlâ iclâlehü i'lân ve işâat ve bi-tevfikihî teâlâ hüccâc-ı müslimîn, iktizâ' iden mahalde istikbâl idüp ve öteden beri dahi Şâm mîr-i hacı vezîr-i müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ile yollarda muhâfaza-i hüccâca kemâl-i ihtimâm ile kıyâm iderek kavâfil-i hüccâc-ı müslimîni âminîn ve sâlimîn Şâm-ı Şerîfe getürüp edâ-yı hidmete bezl-i tâb ü tüvân eyleyüp ve vech-i meşrûh üzre Şâm'dan ta'dâd-ı fermânım olan cerde askerinin memhûr defterlerin der-i devlet-medârıma irsâl ve Şâm'dan ne gûne hareket ve suver-i maksûda azîmet olunduğu haberin dahi i'lâm eylesin. Bu husûs hüccâc-ı müslimîn hidmeti olup ve gayret ve hamîyyet-i kevnîdir. Şöyle ki fermânım olduğu üzre Ulâ Boğazı'ndan öte Bi'r-i Ganem'de veyahut dahi ilerüde hüccâc-ı müslimîn istikbâline irişmeyip veyahut cerdeye me'mûr olan asker kâmilten gitmeyüp veyahut müstevfî zahîre götürmeyüp maâzellâh hüccâc-ı müslimîne kaht ü galâ' vukuu ve âhâr vech ile hilâf melhûz bir emr-i nâ-mülâyim hudûsuna bâis olur keyfiyet zuhûr idecek olur ise, seninle cerdeye me'mûr olanların bir dürlü özür ve cevapları ısga' olunmayup ser-pençe-i gadab-ı âteş-bâr-ı husrevânemden bir vech ile tahlîs-i girîbân idemeyeceklerini her birinin gereği gibi ifhâm ve sen dahi bu emr-i hatîrde âkıbet-kârı ana göre fikir ve mülâhaza ve fermânım olan husûsların cümlesinde kemâ-yenbağî basîret ve intibâh ile edâ-yı hidmete bezl-i maddûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eyleyüp emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine muhâlif vaz' u hareketden bî-gâyet ihtirâz eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî Evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 71

Şâm yoluyla hacca gidecek olan hacıların karşılanmalarında, başta Şâm valisi ve hac emiri olan Yusuf Paşa'nın görüşüne uygun hareket edilerek 500 süvari asker

ile kethüdâsını göndermesi, gerek askerler ve gerek hacılar için önemli erzakların hazırlanması ve bilhassa Ula Boğazı'ndan Bi'r-i Ganem'e ve daha ileriye varıncaya kadar, hacıların emniyetlerinin sağlanması hususlarında çok dikkatli davranılması için, Sayda Beyrut beylerbeyi Halil Paşa'ya yazılan hüküm.

Sayda Beyrut beglerbegisi Halil Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübârekede tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikballeri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' itmekle, ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan vezîrim İbrahim Paşa edâ-mellâhü teâlâ iclâlehü bu sene-i mübârekede istikbâl-i hüccâca me'mûr olanların üzerlerine emr-i şerîfimle başbûğ nasb ve ta'yîn olunup ve bu sene-i mübârekede cerdeye me'mûr olanlar evâhir-i Zilhicce'ye kalmayup bi-eyyi hâl evâ'il-i Zilhicce'de hareket ve Ulâ menziline ilerde Bi'r-i Ganem'de veyahut dahi ötede iktizâ' iden mahalde hüccâc-ı müslimîni istikbâl idüp Şâm vâlisî ve mîr-i haccı olan vezîrim Yûsuf Paşa edâ-mellâhü teâlâ iclâlehünün re'yine muvâfakat ile iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret eylemeleri için evâmîr-i şerîfem ile tenbîh ü te'kîd olunup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Sen dahi güzîde ve tûvânâ beş yüz nefer sûvârî adam ile kethüdânı vech-i meşrûh üzre istikbâl-i hüccâc için irsâl eylemen fermânım olup ve bu husûs için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârul-emâcid ve'l-ekârim dâme mecdühü mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. Ancak beher sene cerdeye me'mûr olanlardan neferât-ı ma'dûde ile gitmeleri fermânım olanlar sülûsân mertebe neferât ile gitmeyüp, deveci ve meş'aleci neferâtını dahi ricâl-i kîtâlden olmak üzre götürüp ve Şâm'da zahîre nakli be-her-hâl müteassır olmağla Mezîdî'de meks ve hareket eylediklerinde dahi ednâ bahâne ile ba'zı menâzilde tevakkuf iderek dört beş konak yere gitmelerini cerde hizmetini tekâmîl itmekden add itmeğe me'lûflar ve gitdikleri halde dahi zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zâd ü zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheret eylemeleri müktezî iken, ziyâde zahîre ile gitmeyüp, hüccâca mülâkî olduklarından sonra kavâfil-i hüccâc beyninde kaht u galâ'nın vukuuna ve zarûret ve muzâyakalarının tetarrukuna bâis olup, bu sûretde cerdeye me'mûr olanlar hemân beyhûde it'âb oldukları zâhir olup ve bu sene-i mübârekede cerdeye me'mûr neferât deveci ve meş'aleci makûlesinde olmayup, cümlesi ricâl-i harb ü kîtâlden olup ve iyâb ü zehâblarında kendülere kifâyet idecek zâd ü zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheretde bulunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde fermânım olduğu üzre mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle cümlesi ricâl-i harb ü kîtâlden olmak üzre beş yüz nefer güzîde ve tûvânâ âdemlerinle kethüdânı techîz ve i'dâd ve kendülere kifâyet ider hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olacak mertebe zâd ü zahîre ile icâleten Şâm-ı Şerîfe irsâl ve Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ile savâb-ı maksûda azîmet ve Ulâ menziline öte Bi'r-i Ganem'de veyahut dahi ilerüde kavâfil-i hüccâc-ı müslimîni istikbâl idüp ve öteden beri dahi Şâm vâlisî ve mîr-i haccı vezîr-i müşârun-ileyhin re'y-i savâb-ı dîdi ile kavâfil-i hüccâc-ı Şâmiye'yi esnâ-yı râhda ve menâzil ü

merâhilde muhâfazalarında ihtimâm-ı tâmm olunarak âminîn ve sâlimîn Şâm-ı Şerîfe getürüp edâ-yı hizmet eylemek üzre kethüdâna muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin. Vech-i meşrûh üzre bu sene cerde hizmeti için kethüdân ile irsâli fermânım olan beş yüz nefer âdemlerin cerdeye me'mûr olanların üzerlerine başbûğ olan vezîr-i müşârun-ileyhâ emr-i şerîfim gönderilüp mübâşiri ma'rifeti ile Şâm'da ta'dâd ve memhûr defteri der-i devlet-medârıma irsâl olunmak fermânım olup, bu emr-i hatîr hüccâc-ı müslimîn hizmeti gayret ve hamîyyet-i kevnîdir. Şöyle ki, tarafından irsâli fermânım olan beş yüz nefer süvâri âdemlerin ve güzîde ve tûvânâ ricâl ve harb ü kîtâl olmamakla veyahut kendülere kifâyet idecek mikdârı zehâirden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olacak mikdârı zahîre ile göndermeyüp hüccâc-ı müslimînin zarûret ve muzâyakalarına bâis ve bâdî olacak olur isen, sonra bir dürlü özür ve cevâbın ısga' olunmayıp, ukubet-i şedîde ile muâkab ve muâhez olacağını emr-i mukarrer bilüp, bu emr-i hatîrde ana göre ziyâde basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 72

Yukarıdaki hükmün bir sureti, 500 asker süvari ile kethüdâsını göndermesi için Trablusşâm Beylerbey'i Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Trablusşâm beglerbegisi Ahmed Paşa beş yüz nefer süvâri adam ile kethüdâsını göndermek üzre mübâşir.

Hüküm: 73

Hac emiri ve Şâm valisi Yusuf Paşa'nın görüşüne uygun davranarak, Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları tasarrufuyla, Şâm yoluyla gelen hacıları Bi'r-i Ganem'de veya daha ileride karşılaması ve üzerine düşen görevi titizlikle yerine getirmesi için Gazze Sancağı beyi Mehmed Bey'e yazılan hüküm.

Rıdvan Beg evlâdından olup, Gazze sancağı begi olan Mehmed dâme izzuhûya hüküm ki:

Bi-tevfîkihî teâlâ bu sene-i mübârekede tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikbâlleri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' itmekle ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim İbrahim Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü bu sene-i mübârekede istikbâl-i hüccâca me'mûr olanların üzerlerine emr-i şerîfimle başbûğ nasb ve ta'yîn olup ve bu sene-i amîme almayınca da cerdeye me'mûr olanlar evâhir-i Zilhicce'ye kalmayup, bi-eyyi hâlin evâ'il-i Zilhicce'de savb-ı memuriyete azîmet ve Ulâ menzilinden altı sâat ilerüde Bi'r-i Ganem demekle ma'rûf mahalde veyahut dahi ilerüde

hüccâc-ı Şâmiye'yi istikbâl idüp Şâm vâlîsi ve mîr-i haccı olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Yûsuf Paşa edâ-mellâhü teâlâ iclâlehünün re'yine muvâfakat ile iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret eylemeleri için emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunup ve husûs-ı mezbûr için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim dâme mecdühü mübâşir ta'yîn olunmakla sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ile istikbâl-i hüccâca Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vardığı gibi fermânım olduğu üzere vakti ile tedârikini görüp hâzır u âmâde ve hüccâc-ı müslimînin istikbâline kıyâm ve evâ'il-i Zilhicce'de Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ile maiyet ile savb-ı maksûda azîmet ve Ulâ menzilinden altı sâat ilerüde Bi'r-i Ganem didikleri mahalde ve yâhud dahi ilerüde hüccâc-ı müslimîni istikbâl idüp ve öteden berü dahi Şâm vâlîsi ve mîr-i haccı vezîr-i müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ile kavâfil-i hüccâc-ı müslimîni âminîn ve sâlimîn Şâm-ı Şerîfe getürüp edâ-yı hizmete bezl-i vüs' u kudret eyleyesin. Bu husûs, hüccâc-ı müslimîn hizmeti ve gayret ve hamiyet-i kevnîdir. Şöyle ki me'mûr olduğun üzere evâ'il-i Zilhicce'de yerinden hareket ve tehâvün ü tekâsülün hasebiyle azîmet itmeyüp, Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ma'an istikbâl-i hüccâca vaktiyle irişmeğe kusûrun zuhûr idecek olur ise, sonra bir vechle özür ve cevâbın ısgâ olunmayup ukubet-i şedîd ile muâkab olacağını emr-i mukarrer bilüp ana göre ziyâdesiyle basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Hüküm: 74

Yukarıdaki hükmün bir sureti, askerleriyle hac hizmetinde görev alması için Cebel-i Aclun ve Leccun sancakları beyi Zeynel Abidin Bey'e de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Cebel-i Aclun ve Leccun sancakları begi Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa oğlu Zeynel Abidin beg'e, mükemmel ve müretteb kapısı halkı ile.

Hüküm: 75

Yukarıdaki hükmün bir sureti, askerleriye hac hizmetinde görev alması için Nablus sancağı mütesellimine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Nablus sancağı mütesellimine, müstevfi âdemleriyle.

Hüküm: 76

Şâm yoluyla gelen hacıları karşılamak üzere, Zilhicce ayının başında, Urban kabilelerinden ve aşiretlerden güzîde ve silahlı askerleriyle gelip, Ula menzîlinden 6 saat ileride Bi'r-i Ganem denilen mahal civarında hazır vaziyette beklemesi ve Şâm valisi Yusuf Paşa'nın görüşüne uygun hareket etmesi için Şâm urbânı şeyhine yazılan hüküm.

Şâm Urbânı şeyhi zîde kadrûhü'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübâreke de tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikbâlleri husûsunda ziyâde ihtimâm lâzım olup ve sen ki mûmâ-ileyhsin, bu husûsda senden sadâkat ve gayret ve hamîyyet ile hidmet me'mûl olmağla iş bu emr-i şerîfim sana ısdâr ve ırsâl olunmuştur. İmdi inşâllahü teâlâ vusûlünde hüccâc-ı müslimînin istikbâli için şimdiden hâzır u âmâde olup ve evâ'il-i Zilhicce'de kabâil-i Urbân'dan ve aşâyir ve etbâından güzîde ve tüvânâ ve müsellâh âdemlerinle kalkup ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olup, bu senede cerdeye me'mûr tevâyif-i askere başbûğ olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim İbrâhim Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü ile ma'an gidüp bu sene cerdeye me'mûr olanlara emr-i şerîfimle tenbîh-i hümayûnum olduğu üzre Ulâ menzîlinden altı saat ileride Bi'r-i Ganem nâm mahalde veyahut dahi ileride hüccâc-ı müslimîni istikbâl idüp ve öteden berü dahi Şâm vâlisi ve mîr-i haccı olan vezîrim Yûsuf Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü'nun re'yine muvâfakat ile menâzil ü merâhilde kavâfil-i hüccâc-ı Şâmiye'nin muhâfazasında ziyâde ihtimâm ile kıyâm iderek hüccâc-ı müslimîni âminîn ve sâlimîn Şâm-ı Şerîfe götürüp, senden me'mûl olduğu üzre mesâi-i cemîle vücûda getürmeği bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 77

Hac emiri ve Şam valisi Yusuf Paşa'nın görüşüne uygun hareket ederek, Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları tasarrufunda olan İbrahim Paşa'nın başkanlığı altında, askerleriyle birlikte Bi'r-i Ganem civarında Şam yoluyla gelen hacıları karşılaması ve emniyetlerinin sağlanmasında gerekli özeni göstermesi için Nablus Sancağı beyine yazılan hüküm.

Nablus sancağı âlâybegine hükm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübâreke de tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikbâlleri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' itmekle düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan vezîr İbrâhim Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü bu sene-i mübâreke de istikbâl-i hüccâca me'mûr olanların üzerlerine emr-i şerîfimle başbûğ nasb ve ta'yîn olup ve

sinîn-i sâbıkâda cerdeye me'mûr olanlar vakt ü zamânıyla hareket eylemeyüp, istikbâl-i hüccâca gâh evâhir-i Zilhicce'de ve gâh ibtidâ-yı muharremde azîmet itdiklerinden vaktiyle irişmedikleri mesmû'-ı hümâyûnum olmağla inşâllahü teâlâ bu sene cerdeye me'mûr olanlar evâhir-i Zilhicce'ye kalmayup evâ'il-i Zilhicce'de savb-ı maksûda azîmet ve Ulâ menzilinden altı sâat ilerüde Bi'r-i Ganem nâm mahalde veyahut dahi ötede hüccâc-ı Şâmiye'yi istikbâl idüp Şâm vâlîsi ve mîr-i haccı vezîrim Yûsuf Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehünün re'yine muvâfakat ile iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret eylemeleri içün evâmir-i şerîfem ile tenbîh ü te'kîd olunmağla, sen ki mîr-âlây-ı merkûmsun, sen dahi Nablus sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla istikbâl-i hüccâca Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim sana vâsıl olduğu gibi fermân olduğu üzre livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârına vakti ile tedârikin gördürüp hâzır u âmâde itdirüp ve cümlesini bayrağın altına cem' ve önlerine düşüp evâ'il-i Zilhicce'de Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ile maiyyet ile savb-ı me'mûriyyete azîmet Ulâ menzilinden altı sâat ilerüde Bi'r-i Ganem nâm mahalde veyahut dahi ötede hüccâc-ı müslimîni istikbâl idüp ve öteden berü dahi Şâm vâlîsi ve mîr-i haccı vezîr-i müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ile kavâfil-i hüccâc-ı müslimîni âminîn ve sâlimîn Şâm-ı Şerîfe getirüp edâ-yı hizmete bezl-i vüs' u kudret eylesin. Bu husûs, hüccâc-ı müslimîn hizmeti ve gayret ve hamîyyet-i kevnîdir. Şöyle ki me'mûr olduğun üzre evâ'il-i Zilhicce'de bi'l-cümle neferâtınla yerinden hareket ve tehâvün ü tekâsülün hasebiyle azîmet itmeyüp Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancakları mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an istikbâl-i hüccâca vaktiyle irişmekte kusûrun zuhûr idecek olur ise bir vech ile özür ve cevâbın ısga' ve azlinle iktifâ olunmayup ukubet-i şedîde ile muâkab olacağını emr-i mukarrer bilüp ana göre ziyâdesiyle basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 78

Yukarıdaki hükmün bir sureti Gazze sancağı âlâybegine gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Gazze sancağı âlâybegine.

Hüküm: 79

Yukarıdaki hükmün bir sureti Leccun sancağı âlâybegine gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Leccun sancağı âlâybegine.

Hüküm: 80

Şam yoluyla gidip gelecek olan hacıların Bi'r-i Ganem veya daha ileri bir makamda karşılanmaları, emniyetlerinin sağlanması ve yiyeceklerinin hazırlaması hususlarında gösterilen ihtimamlarla ilgili Der-sa'âdet'te bilgi getirmesi için mübaşir olarak atanan kişiye yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âli kapucibaşlarından dâme mecduhû'ya hüküm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübâreke de tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikbâlleri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' etmekle emîrül-ümerâi'l-kirâm Trablusşâm beglerbegisi dâme ikbâlühü beş yüz nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle kethüdâsını göndermek üzre kıdvetül'l-aşâyir ve'l-kabâil Şâm Urbânı şeyhi dahi kabâil-i Urbân'dan ve etbâ' u eşyâ'ndan güzîde ve müsellâh âdemleriyle ve kıdvetül'l-emâsil ve'l-akrân Leccun sancağı âlâybegisi sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla bu husûs için me'mûr ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan vezîrim İbrâhim Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü bu sene-i mübâreke de cerdeye me'mûr olanlara başbûğ olup ve inşâllahü teâlâ bu sene cerdeye me'mûr olanlar evâhir-i Zilhicce'ye kalmayup bi-eyyi hâl evâ'il-i Zilhicce'de hareket ve savb-ı maksûda azîmet eylemeleri fermânım olup ve beher sene cerdeye ta'yîn olunanlardan neferât-ı ma'dûde ile gitmeleri fermânım olanlar sülûsân mertebe neferât ile gitmeyüp, deveci ve meş'aleci neferâtını dahi ricâl-i harb ü kıtâlden olmak üzre götürüp ve Şâm'dan zahîre nakli be-her-hâl müteassır olmağla mezîdîden meks ve hareket eylediklerinde dahi ednâ bahâne ile menâzilde tevakkuf iderek, dört beş konak yere gitmelerini cerde hidmetini tekâmîl-i tekemmül eylemekten add itmeğle me'lûflar olup ve gitdikleri halde zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zâd ü zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheret eylemeleri müktezî iken cerdeciler ziyâde zahîre ile gitmeyüp hüccâca mülâkî olduklarından sonra kavâfil-i hüccâc beyninde kaht ü galâ'nın vukuuna ve zarûret ve muzâyakalarının tetarrukuna bâis olup, bu sûretde cerdeye me'mûr olanlar hemân beyhûde it'âb oldukları zâhir olup, bu sene cerdeye me'mûr olan neferât deveci ve meş'aleci makûlesinden olmayup, cümlesi ricâl-i harb ü kıtâlden olmak üzre gerek mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından kethüdâsı ile irsâli fermânım olan neferât ve gerek sâ'ir cerde hidmetine me'mûr olanlar zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheretde bulunup inşâllahü teâlâ Trablusşâm beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından cerde hidmeti için kethüdâsı ile irsâli fermânım olan beş yüz nefer süvâri Şâm-ı Şerîf'e vusûllerinde ta'dâd ve defter ve memhûr defterin der-i devlet-medârıma irsâl itmek üzre cerdeye me'mûr olanların üzerlerine başbûğ olan vezîr-i müşârun-ileyh İbrâhim Paşa'ya emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunmağla sen ki kapucibaşı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen mübaşir ta'yîn olunmuşsundur. İmdi me'mûr olduğun üzre kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem mahallerine varup vech-i meşrûh üzre bu sene hüccâc-ı müslimînin

istikbâli hizmetinde bulunmak üzere Trablusşâm beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından kethüdâsı ile irsâli fermânım olan beş yüz nefer süvârî âdemlerin cümlesini güzîde ve tûvânâ ricâl-i harb ü kîtâlden olmak üzere senin mübâşeretinle techîz ve i'dâd itdirüp ve eğer neferât-ı merkûme ve eğer mübâşeretinle sâ'ir cerde hizmetine me'mûr olanları kendülere kifâyet idecek ve hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olacak mertebe zâd ü zahîreleriyle icâleten vakt ü zemânıyla cümlesini yerlerinden kaldırıp cerdeye başbûğ olan vezîr-i müşârun-ileyh İbrâhim Paşa'nın yanına götürüp ve bundan mâ'adâ emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Saydâ Beyrut beglerbegisi Halil dâme ikbâlühû beş yüz nefer güzîde ve tûvânâ süvârî âdemleriyle kethüdâsını göndermek üzere ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Rıdvan Beg evlâdından Gazze sancak begi Mehmed ve Cebel-i Aclun ve Leccun sancakları begi Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa oğlu Zeynel Abidin dâme izzuhûmâ bi-nefsihimâ mükemmel ve müretteb kapuları halkı ile ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Gazze ve Nablus sancakları âlâybegleri dahi sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla istikbâl-i hüccâca me'mûrlar olup ve anları dahi mahallerinden ihrâc ve vakt ü zemânıyla kaldırıp vezîr-i müşârun-ileyhin yanına götürüp mevcûd itmek üzere yine Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim dâme mecduhû mübâşir ta'yîn olunmakla, inşâllahü teâlâ gerek senin ve gerek mûmâ-ileyhin mübâşeretiniz ile vech-i meşrûh üzere istikbâl-i hüccâca me'mûr olanların cümlesi fermânım olduğu üzere vezîr-i müşârun-ileyh İbrâhim Paşa'nın yanına tecemmu' olduktan sonra sen cümlelerin üzerine mübâşir olup ve bi-tevfikihi teâlâ müşârun-ileyh İbrâhim Paşa ve kendüsiyle ma'an cerdeye me'mûr olanlar ile mâiyyet ile evâ'il-i Zilhicce'de kalkup savb-ı maksûda azîmet ve hüccâc-ı müslimîni istikbâl iktizâ' iden mahalle dek gidüp öteden berü dahi düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Şâm vâlisi ve mîr-i haccı vezîrim Yûsuf Paşa edâmelâhü teâlâ iclâlehünün re'yine muvâfakat ile yollarda muhâfaza-i hüccâca ihtimâm-ı tâmm olunarak kavâfil-i hüccâc-ı müslimîn ile ma'an Şâm-ı Şerîfe gelüp edâ-yı hizmet eyledikten sonra vezîr-i müşârun-ileyhimâdan mektûblar alup der-i devlet-medârıma avdet eylemen bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 81

Şam yoluyla gidip gelecek olan hacıların karşılanmaları, emniyetlerinin sağlanması ve yiyeceklerinin temini hususlarında gösterilen ihtimamlarla ve cerdeye katılanların sayılarıyla ilgili tutulan defteri Der-sa'âdet'te getirmek üzere, Dergâh-ı Âli kapucubaşlarından atanan kişiye yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âli kapucubaşlarından dâme mecduhû'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi teâlâ bu sene-i mübâreke de tarîk-ı hacc-ı Şâm'dan gidecek hüccâc-ı müslimînin istikbâlleri husûsunda ziyâde ihtimâm iktizâ' itmekle emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Safed ve Sayda Beyrut beglerbegisi Halil dâme ikbâlühû'nun beş yüz nefer güzîde ve tûvânâ süvârî âdemleriyle kethüdâsı ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Rıdvan Beg evlâdından Gazze sancağı begi Mehmed ve Halil Aclun ve Leccun sancakları begi Şehsuvar-zâde

Mehmed Paşa oğlu Zeynel Abidin dâme izzühûmâ bi-nefsihimâ mükemmel ve müretteb kapuları halkı ile ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Gazze ve Nablus sancakları âlâybegleri sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla bu husûs için me'mûr düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem ber-vech-i arpalık Kudüs-i Şerîf ve Nablus sancaklarına mutasarrıf olan vezîrim İbrâhim Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü bu sene-i mübâreke de cerdeye me'mûr olanlara başbûğ olup ve inşâllahü teâlâ bu sene cerdeye me'mûr olanlar evâhir-i Zilhicce'ye kalmayup bi-eyyi hâl evâ'il-i Zilhicce'de hareket ve savb-ı maksûda azîmet eylemeleri fermânım olup ve beher sene cerdeye ta'yîn olunanlardan neferât-ı ma'dûde ile gitmeleri fermânım olanlar sülûsân mertebe neferât ile gitmeyüp, deveci ve meş'aleci makûlesini dahi ricâl-i harb ü kîtâlden olmak üzere götürüp ve Şâm'dan zahîre nakli be-her-hâl müteassır olmağla Mezîdî'de meks ve hareket eylediklerinde dahi ednâ bahâne ile ba'zı menâzilde tevakkuf iderek, dört beş konak yere gitmelerini cerde hidmetini tekâmîl itmekden add itmeğe me'lûflar olup ve gittikleri halde zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zâd ü zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheret itmeleri müktezî iken cerdeciler ziyâde zahîre ile gitmeyüp hüccâca mülâkî olduklarından sonra kavâfil-i hüccâc beyninde kaht ü galâ'nın vukuuna ve zarûret ve muzâyakalarının tetarrukuna bâis olup, bu sûretde cerdeye me'mûr olanlar hemân beyhûde it'âb olundukları zâhir olup, bu sene-i mübâreke de cerdeye me'mûr olan neferât deveci ve meş'aleci makûlesinden olmayup, cümlesi ricâl-i harb ü kîtâlden olmak üzere gerek Sayda Beyrut beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından kethüdâsı ile irsâli fermânım olan neferât ve gerek sâ'ir cerde hidmetine me'mûr olanlar zehâb ü iyâblarında kendülere kifâyet idecek zahîreden mâ'adâ hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olur keyfiyet ile zahîre husûsunda iânet ve muzâheretde bulunup ve inşâllahü teâlâ Sayda Beyrut beglerbegisi mîr-i mîrân tarafından cerde hidmeti için kethüdâsı ile irsâli fermânım olan beş yüz nefer süvâri Şâm-ı Şerîf'e vusûllerinde ta'dâd ve defter ve memhûr defterin der-i devlet-medârıma irsâl eylemek bi-nefsihi cerdeye me'mûr olanların üzerlerine başbûğ olan vezîr-i müşârun-ileyh İbrâhim Paşa'ya emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunmağla sen ki kapucubaşı-i mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen mübâşir ta'yîn olunmuşsundur. İmdi me'mûr olduğun üzere kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem mahallerine varup ve bu sene hüccâc-ı müslimînin istikbâli hidmetinde bulunmak üzere Sayda Beyrut beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından kethüdâsı ile irsâli fermânım olan beş yüz nefer süvâri âdemlerin cümlesini güzîde ve tûvânâ ricâl-i harb ü kîtâlden olmak üzere senin mübâşeretinle techîz ve i'dâd itdirüp ve eğer neferât-ı merkûme ve eğer mübâşeretinle sâ'ir cerde hidmetine me'mûr olanları kendülere kifâyet ider ve hüccâc-ı müslimîne dahi medâr olacak mertebe zâd ü zahîreleriyle icâleten Şâm-ı Şerîf'e götürüp cerdeye me'mûr olanların üzerlerine başbûğ olan vezîr-i müşârun-ileyhin ma'rifeti ve senin mübâşeretinle ta'dâd ve defter ve gerek Sayda Beyrut beglerbegisi Halil dâme ikbâluhû tarafından ve gerek Trablusşâm beglerbegisi Ahmed dâme ikbâluhû tarafından kethüdâsı ile cerdeye me'mûr olup Şâm'a gelmesi fermânım olan beş yüz nefer süvâri dahi mübâşiri olan yine Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dâme mecduhû ma'rifetiyle ta'dâd

ve defter olundukdan sonra ikisinin dahi mikdârlarını mübeyyin memhûr defter ile ma'an der-i devlet-medârıma avdet eylesin. Şöyle ki me'mûr olduğun bu emr-i hatîrde mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülün nümâyân olur ise bir vechle özür ve cevâbın ısga' olunmayup mes'ûl ve muâteb olacağını emr-i mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 82

Vulçitrın, Prizrin ve Üsküp sancakları alaybey'ileri askerleriyle birlikte yanına alarak ve kendi askerlerinin de başlarında olarak Tımsıvar Kalesi'nin korumasına atanan Köstendil sancağı alaybey'i Mahmud'a gönderilen hüküm.

Köstendil sancağı âlâybegisi Mahmud zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Sugur-ı İslâmiye'den Tımsıvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmdan olmağla sen ki mir-âlây-ı mûmâ-ileyhsin, Köstendil sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla sen Tımsıvar Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve Vulçitrın ve Prizrin ve Üsküp sancakları âlâybegleri dahi sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla seninle ma'an kal'a-i merkûme muhâfazasına ta'yîn ve her birine başka emr-i şerîfimle tenbîh olunup ve cümlesinin üzerlerine sen başbûğ nasb olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde te'hîr itmeyüp, sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla zikr olunan sancakların âlâybeglerini umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla yanına istishâb ve iş bu mâh-ı Şabân'ın yigirmi beşinci Cuma günü kalkup, bir an evvel ve bir sâat mukaddem cümlesini Tımsıvar Kal'ası'na götürüp hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve emîrül-ümerâ'il-kirâm hâlâ Tımsıvar muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâluhûnun re'y-i savâb-dîdiyle hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 83

Köstendil sancağı alaybey'i Mahmud'un komutası altında askerleriyle birlikte Tımsıvar Kalesi'nin korumasına atamasıyla Vulçitrın sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Vulçitrın sancağı âlâybegisi zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Sugur-ı İslâmiye'den Tımsıvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmdan olmağla sen ki mir-âlây-ı mûmâ-ileyhsin, Vulçitrın sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Tımsıvar Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve Rumeli eyâletinden kal'a-i merkûme muhâfazasına me'mûr olan sancakların âlâybegleri zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı üzerine kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân

Köstendil sancağı âlâybegisi Mahmud zîde kadrûhû başbûğ ta'yîn olunmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp, sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla iş bu mâh-ı Şabân'ının yigirmi beşinci Cuma günü kalkup başbûğ olan Köstendil âlâybegisi mûmâ-ileyh ile ma'an bir an evvel ve bir sâat mukaddem Tımışvar Kal'ası'na varup hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve emîrû'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ Tımışvar muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâluhû'nun re'y-i savâb-dîdiyle hidmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 84

Aynı hükmün bir sureti Prizrin sancağı alaybey'ine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Prizrin sancağı âlâybegine livâ-i mezbûrun umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla.

Hüküm: 85

Aynı hükmün bir sureti Üsküp sancağı alaybey'ine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküp sancağı âlâybegine livâ-i mezbûrun umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla.

Hüküm: 86

Sancağına bağlı zaimleri ve tûmâr sahiplerini yanına alarak askerleriyle birlikte Tımışvar Kalesi'nin korumasına atandıkları ve 1128 senesi Şa'bân'ının 25'nci Cuma günü hareket etmeleri talimatı Kastamonu sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Kastamonu sancağı âlâybegi zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Sugur-ı İslâmiye'den Tımışvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i lâzımü'l-ihtimâmdan olmağla, sen ki mîr-âlây-ı mûmâ-ileyhsin, Kastamonu sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla sen Tımışvar Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla iş bu mâh-ı Şa'bân'ın yigirmi beşinci Cuma günü kalkup bir an evvel ve bir sâat mukaddem Tımışvar Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnillâhi'l-meliki'l-allâm hidmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Tımışvar muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâluhû'nun re'y-i savâb-

dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 87

Aynı hükmün bir sureti, Hüdavendigâr sancağı alaybey'ine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hüdâvendigâr sancağı âlâybeginine, livâ-i mezkûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla.

Hüküm: 88

Aynı hükmün bir sureti, Tırhala sancağı alaybey'ine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Tırhâlâ sancağı âlâybeginine ve Selanik sancağı âlâybeginine icâleten gitmek üzre.

Hüküm: 89

Varadin Muharebesi'nde hazineyi yağmalayarak kaçan, Köstendil sancağı sipahilerinden Mustafa ile oğlunun ve arkadaşlarının yakalanmaları için gerekeni yapmaları için bölge kadılarına yazılan hüküm.

Ve ve kâdîlarına hükm ki:

Köstendil sancağı sipâhilerinden saçe sipâhisi Mustafa ve oğlu ve refikleri bundan akdem Varadin Muhârebesi'nde mâl-i hazineyi yağma vü garet idüp firâr itmeleriyle imdi siz ki kâdîlarsız, mezkûrlar her kangınızın taht-ı kazâsında bulunurlar ise âlâ-eyyi hâlin ahz ve yağma vü garet eyledikleri mâl-i mîrîye mahallinde gereği gibi teftîş ve tefahhus ile bi-eyyi vechin kân mezkûrlardan bi't-temâm zuhûra getürüp ve kendülerin dahi kâyd ü bend ile Ordu-yı Hümâyûn'uma ihzâr eyleyüp bu husûsda bir dürlü tehâvün ü tekâsülden gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemeleri bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 90

Korumasındaki Tatar askerleriyle birlikte Tımsıvar Kalesi'nin korumasına memuriyetiyle ilgili İslam Giray Han'a yazılan hüküm.

Halefû's-selâtîni'l-izâm hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'da olan İslâm Giray Sultân dâme ulüvvuhû'ya hükm ki:

İntihâ-i serhad-i mansûremde vâki‘ Tımışvar Kal‘ası ve havâlîsinin bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i düşmandan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i lâzımı'l-ihimâmıdan olup ve sen ki sultân-ı müşârun-ileyhsin şecî‘ ve bahâdır ve zabt u rabt ve a‘mâl-i askere kadîr olduğun ecilden Devlet-i Âliyye'ne senden küllî hizmet me'mûl ve muntazar olmağla, hâlâ yanında mevcûd bulunan Tatar askerîyle Tımışvar Kal‘ası ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesine me'mûr olman ile imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp bi'l-cümle asker-i Tatar ile bir an evvel kalkup Nehr-i Tuna'yı ubûr ve âcilen kal'a-i merkûme havâlîsine varup emîrül-ümerâi'l-kirâm hâlâ Tımışvar muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâlühû ile ittifâk u ittihad ile iktizâ' iden hidemât-ı muhâfazada bezl-i tâb ü tûvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 91

Tımışvar Kalesi'nin korumasında görevlendirilen Köstendil, Prizrin, Üsküp ve Vulçitrın sancakları asker ve komutanlarından, bu göreve gönülsüz gidecek olanların döndürülerek ellerinden alınıp, yerlerine taliplerinin atamasıyla bu sancakların alaybey'lerine yazılan hüküm.

Rumeli eyâletinde vâki‘ sancaklardan Köstendil ve Prizrin ve Üsküp ve Vulçitrın sancakları âlâybeglerine hükm ki:

Memâlik-i mahrûse'mde vâki‘ zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan mahlûl ve müstahakk-ı tevcîh olan zeâmet ve tîmâr vukuunda, her sancakta sâkin ve âlâybegisi bayrağı altında mevcûd bulunan cümleden atık ve lâzım âlâybegleri arz vermek üzere bundan akdem şurût ve kuyûdu muhtevî hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla âlâ'-vechi't-tafsîl nizâm verilmiş idi. Ancak sedd-i sedîd-i serhad-i İslâmiyye'den olan Tımışvar Kal'ası'nın bî-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmıdan muhâfaza ve muhâresesi, akdem-i umûr-ı dîn ü devlet ve lâzım-ı levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olduğuna binâen siz ki âlâybeglerisiz sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kal'a-i merkûme muhâfazasına me'mûr olup, lâkin neferâtınızdan niceleri sizinle ma'an kal'a-i mezbûre muhâfazasına gitmekte ibâ' ve firâr ve lâzım olanlar dahi bayrağınızı terk idüp ve bu sûretde mülâzım şurûtuna mürâât olunmakdan nâşî firâr ve terk-i hizmet idenlerin zeâmet ve tîmârları için âhara arz verilmesi hadd-i imkânda olmayup, bu vech ile sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ekall-i kalîl kalkup ve el-hâletü hâzihi kal'a-i merkûme intihâ-i serhad-i mansûremde vâki‘ olup muhâfaza ve muhârese için asâkir-i vâfire ile takviyet virilmek rütbe-i mefrûzada olmağla bu emr-i hatîre ihtimâm-ı ehemmi ve elzem olmağın imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibül-imtisâlim vusûlünde sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından firâr ve terk-i hizmet idenlerin zeâmet ve tîmârları mukaddemâ yedlerine mülâzemet evâmiri virilen mülâzimlere tevcîh olunmak için arzların virüp ve eğer mülâzimleri dahi firâr itmiş bulunur ise, âhardan hâlâ talebi olan yarar ve tûvânâ ve harb ü darbe kadîr müsellâh askerin oğlu

olanlara tevcih olunmak üzere arzların virilüp ve her birini bayrağınız altında ve hidmet-i muhafazada mevcud ittirmeği ve neferâtınızın tevfir ü teksirine gereği gibi takayyüd ve ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şa'bân Sene 1128

Hüküm: 92

Aynı hükmün bir sureti Kastamonu, Hüdavendigâr, Selânik ve Tırhala alay-bey'lerine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kastamonu ve Hüdâvendigâr sancakları âlâybeglerine ve Rumeli eyâletinde vâki' sancaklardan Selânik ve Tırhâlâ sancakları âlâybeglerine.

Hüküm: 93

Tuna sahilinden gelecek gemilerin Demirkapı'da bekletilmeden Belgrad tarafına doğru devam etmeleri için gereken tedbirlerin alınması ve korkup sığınaklarda yaşayan halkın evlerine dönmelerinin sağlanması için üzerine düşeni yapması için Demirkapı korumasındaki Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Timurkapu muhafızı vezîr-i mükerrer Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Bundan akdem Timurkapu karşısında muhafazaya me'mûr asâkirin te'mîni için şaniş bina ve yanına me'mûr olan mîrî piyâde levend ve sâ'ir asâkir ile mahall-i mezbûrede karadan zuhûr iden düşman-ı dînin kâyd ü mekrinden İrşeve ve ol havâlîyi ve muhafazaya me'mûr ve mürûr iden zehâir ve sâ'ir sefâini dahi gereği gibi hıfz u hırâset eylemek üzere ikdâm-ı tâmm ve takayyüd ve ihtimâm eylemen bâbında müteaddid evâmir-i şerîfem vârid olmuş iken bilâ-mûcib palanka-i mezkûreden çıkup ve binâ olunan şanişi hedm ve ihrâk ve kendün karşı Türk yakasına güzâr eylediğinde, ol havâlîde olan kurâ re'âyâları Varşova varoşunda olan re'âyâ dağlara firâr ve peçnelere girdiklerinden mâ'adâ kasaba ve palankalar ahâlîlerine haşyet ârız olmağla Belgrad'a doğru gelmek üzere olan zehâir yüklü yüz kadar şitelerin dahi yanında olan cerahorlar dağılup gemi Timurkapu ve tahtalı Danil'in ve gemi dahi Poriçe ve İrşeve ve Dobra gird-âblarında ve ba'zı mahallerde kalup palanka-i mezbûrun ihrâkı ve hedm-i zehâir şitelerinin tesyîri te'hîrine bâis olup, hâlâ zikr olunan mahallerde geşt ü güzâr ve gird-âblarda ve sevâhil-i Tuna'dan gelmek üzere olan sefâini meks itdirilmeyüp Belgrad'a doğru tesyîr için Tuna kapudanı emîrül-ümerâi'l-kirâm İbrâhim dâme ikbâluhû ma'rifetiyle Donanma-yı Hümâyûn'um firkatelerinden yigirmi kıt'â firkate ta'yîn ve irsâl olunmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vürûdunda sen dahi ol makûle peçnelere ve ba'zı mahallere dağılan re'âyâyâ gereği gibi istimâ'letler virüp, kadîmî yurtlarına iskân ve ircâ'larına ihtimâm ve ol havâlîlerde muhafazası lâzım mahalleri kâyd ü mekr-i a'dâdan te'mîn için iktizâ'sına göre yanında olan kapum

kulları ve sâ'ir levendâtdan muhâfazacılar ta'yîn ve ol havâlînin hıfz u hırâseti husûsunda dîde-güşâ-yı basîret olup inşâllahü teâlâ gerek Belgrad'a gelmek üzere olan sefâinin cerahorları tedârikinde ve bir an evvel nakil ve tesyîri husûsunda ve sevâhil-i Tuna ile ol havâlîleri avn-i Hakk ile hıfz u hırâsete kemâl-i dikkat-i tâmm eyleyesin. Vel hâsıl ol havâlînin umûr-ı muhâfaza ve zahîre sefineleri tesyîr husûsu senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ve ta'lik olunmuştur. Ana göre ma'lûmun olup, zıkr olunan zehâir şiteleri bir gün evvel geçirilmeyüp, muhâfızîn-i kılâ' ve sâ'ir asâkir-i İslâm'ın muzâyakalarına bâdî olacak hâletden ihtirâz ve iş bu emr-i âlî-şânımın mazmûn-ı münîfî üzere hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 94

Devlet-i Âliyye'nin düşmanı olan Venedik mallarının ve eşyalarının memlekete sokulmaması ve tüccar elinde bulunanların da kaydı tutulup orduya teslim edilmesi gereği için İstanbul kaymakamına ve esnaflar kethüdâsına yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına ve esnaflar kethüdâlarına hükm ki:

Din ve Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Venedik keferesinin memleketinde işlenen emtia ve eşyâ memâlik-i mahrûse'me ve bâ-husûs Âsitâne-i sa'âdet'ime getirilmeyüp ve gelür ise gümrüğe alınmayup bey' ve revâcî bi'l-küllîye kâsid olmak üzere virilen fetvâ-yı şerîfe mûcibince men' ve def' olunmakla bâzergân ve ehl-i sûk tüccâr yedinde bulunanlar dahi bey' u şîrâ olunmakdan bi'l-küllîye men' olunmak içün tenbîh ü te'kîd ve yedlerinde mevcûd bulunan Venedik eşyâ'sı zürâ'lara ve envâ' ve aded ve ecnâsı ve ashâbının isim ve şöhretleriyle defter olup mumzâ ve mahtûm defteri Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olup lâkin bu bahâne ile mahrûse-i İstanbul'da bezzâzistanda ve dekâkîn ve hân ve mahzenlerde halkın mahfûz olan nakd ve eşyâ'sı tahrîr ve defter ve tazyîk olduğu istimâ' olup ve bu keyfiyetle iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm idüp ve eyyâm-ı sa'âdet-encâmda ibâdullahın bu vech ile ta'cîz ü tazyîk olduğuna rızâ-yı hümâyûnum olmayup hilâf-ı şer' olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve esnâf kethüdâlarsız emr-i şerîfim vusûlünde Venedik keferesinin memleketinde işlenen eşyâ'dan el-yevm tüccâr yedinde bulundandan mâ'adâ taşradan gelen eşyâ'nın fûrûhtu men' olup, bu bahâne ile bezzâzistanda ve dekâkîn ve han ve mahzenlerde mahfûz ve mazbût olan ibâdullahın nakd ve eşyâ'sına min-ba'd taarruz ile ta'cîz ü tazyîk olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 95

Anadolu'da eyalet ve liva tasarruflarındakiler ve asker tayfası, Rumeli tarafında seferde bulunduklarından, memleket içinde, bilhassa Söğüt Dağı mıntıkasından Ulukışla ve Çiftehan'a varıncaya kadar yollarda emniyetin sağlanması ve halkın perişan olmaması için, İçel ve Menteşe sancaklarındaki Numan Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık İçil ve Menteşe sancaklarına mutasarrıf olan vezîr Nu'mân Paşa'ya hükm ki:

Anadolu yakasında vâki' olan eyâlet ve elviye mutasarrıfları ve sâ'ir tevâyif-i asker iş bu sene-i amîmetü'l-meymenede me'mûr oldukları sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnuma teveccüh ve azimet idüp, memleket vülâtdan hâlî kalmak takarrübü ile sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, Anadolu'nun orta kolunda vâki' Söğüt Dağı hudûdundan tarîk-ı câdde ile Konya üzerinden Ulukışla ve Çiftehan muntelhî olduğu mahallerde, yemîn ve yesârında vâki' tarîk ve mesâlikde ve İzmir ve Menteşe ve Manisa ve Aydın ve Saruhan sancaklarında zuhûr idüp, katl-i nüfûs ve nehb ü garet-i emvâle ictisâr iden kapusuz ve bacasız levendât makûlesi ve mevâzi'-ı iskânlarında müteferrik ve perişan olan Efrâd ve Türkmen eşkiyası ve sâ'ir kuttâ'-ı tarîk ve harâm-zâdenin kal' u kam' ve istisâlleriyle bilâd ve ibâdın âsâr-ı mazârrlarından te'mîni ve tatmîni mufassal ve meşrûh emr-i şerîfimle senin uhde-i kifâyetine tefvîz ve havâle olunmuş idi. El-hâletü hâzihi muhâfaza ve muhâresesi uhde-i ihtimâmına havâle olunan mahallerde ba'zı kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ ve harâm-zâde zuhûr idüp sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîli îsâl-i hasâret eyledikleri haber alınmakla te'kîdi husûs için isrâ ve irsâl olunan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde vech-i meşrûh üzre senin uhde-i himmetine havâle olunan hudûd ve havâlîde ve turuk u mesâlikde zuhûr idüp katl-i nüfûs ve nehb ü garet-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîle îsâl-i mazarrat üzre olan kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ ve harâm-zâdeyi hüsn-i tedbîr ve re'y-i isâbet-pezîr ile âlâ'-eyyi hâlin ahz ve içlerinden muhtefî olmuşları var ise, anları dahi ihtifâ' eyledikleri mahallerden tefîş ü tefahhus ile ele getirüp vücûd-ı şekavet-âlûdların izâle ve istisâlleriyle ol hudûd ve havâlîyi ve turuk u mesâliki âsâr-ı mazarratlarından tathîr ü tanzîfe ve sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-i sebîlin te'mîn ve tatmîninde leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve cidd-i sa'y-i bî-şümâr eylesin. Şöyle ki bundan sonra dahi muhâfaza ve muhâresesi uhde-i ihtimâmına ihâle ve tefvîz olunan hudûd dâhilinde kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ ve harâm-zâdenin şer ve mazarratlarından sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-i sebîlden bir ferd mutazarrır olmayup, def'-i mazarrat-ı eşkiyâda ve turuk ve mesâlikde ve bilâd ve ibâdı te'mîn ve tatmîninde bezl-i vüs' u kudret ve ziyâde ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 96

Anadolu'da eyalet ve liva tasarrufundakiler ve asker tayfası, seferde bulunduklarından, Çorum, Zile ve Bozok çevresinde; Bolu'dan Tokat'a ve Tokat'tan Yıldızeli'ne varıncaya kadar yollarda ve memleket içinde, emniyetin sağlanması ve halkın perişan olmaması için, Yeni il Hassı voyvodası olan Mustafa'ya yazılan hüküm.

Yeni-il hâssı voyvodası Mustafa zîde mecdühûya hükm ki:

Anadolu yakasında vâki' olan eyâlet ve elviye mutasarrıfları ve sâ'ir tevâyif-i asker iş bu sene-i amîmetü'l-meymenede me'mûr oldukları sefer-i hümayun-i nusret-makrûnuma teveccüh ve azimet idüp, memleket vülâtdan hâlî kalmak takarrubu ile sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin, Anadolu'nun orta ve sol kollarının vasatında vâki' turuk ve mesâlikde ve Çorum ve Zile ve Bozok ve havâlîlerinde ve Bolu'dan Tokat'a varınca sol kolda turuk-ı câddede vâki' Kadı belî ve Kepirbelî ve Sarmaşık ve Direkli ve Çeniklibelî ve sâ'ir yemîn ü yesârda vâki' yollarda ve Çıbı Bağları ve Sarıalan taraflarında ve Tokat'tan Tozanlı ve Niksar ve Alacahan'a varınca Yıldızeli ve Çamlubelî ve Yoğunpelid ve sâ'ir yemîn ü yesârda vâki' mahûf ve muhâtara olan mahallerde zuhûr idüp, katl-i nüfûs ve nehb ü garet-i emvâle cesâret iden kapusuz ve bacasız levendât makûlesi ve mevâzi'-ı iskânlarından müteferrik ve perîşân olan Efrâd ve Türkmen eşkıyâsı ve sâ'ir kuttâ'-ı tarîk ve harâm-zâdenin kal' u kam' ve istisâlleriyle sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-ı sebîlî âsâr-ı mazârrlarından te'mîn ve tatmîn eylemek üzre mufassal ve meşrûh emr-i şerîfimle sen me'mûr ve ol havalîde vâki' mütesellimler ve aşâyir ve kabâil ve boy begleri ve kethüdâları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve ba'zı ricâl-i harb ü kıtâl dahi seninle ma'an ta'yîn ve cümlesinin üzerine sen nezâret ve hîn-i iktizâ'da def'-i mazârr-ı eşkıyâ'da cümlesini i'mâl eylemen fermânım olmuş idi. El-hâletü hâzihi muhâfaza ve muhâresesi uhdene havâle olunan mahallerde ba'zı kuttâ'-ı tarîk ve eşkıyâ ve harâm-zâde zuhûr idüp sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-ı sebîle îsâl-i hasâret eyledikleri haber alınmakla te'kîd-i husûs için ısdâr ve irsâl olunan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde vech-i meşrûh üzre muhâfazası uhdene havâle olunan hudûd ve havâlîde ve turuk u mesâlikde zuhûr idüp katl-i nüfûs ve nehb ü garet-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-ı sebîle îsâl-i mazarrat üzre olan kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdeyi bi'l-cümle seninle me'mûr olanlar ile mâiyyet ve ittifâk ve kemâl-i takayyüd ve ihtimâm ile âlâ'-eyyi hâlin ahz ve içlerinden muhtefî olanları var ise anları dahi ihtifâ eyledikleri mahallerden teşhis ü tefahhus ile ele getirüp vücûd-ı şekâvet-âlûdların izâle ve istisâlleriyle ol hudûd ve havâlîyi ve turuk u mesâlikî âsâr-ı mazârrlarından tathîr ü tanzîfe ve sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-ı sebîlin te'mîn ü tatmînine leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve cidd ü sa'y-i bî-şümâr eylesesin. Şöyle ki muhâfazası uhdene tefvîz olunan mahallerde kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin şerr ü mazarratlarından sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-ı sebîlden bir ferd mutazarrır olduğu haber alınur ise kat'â bir dürlü özür ve cevâbın ısga' olunmayup, senin ve seninle ma'an me'mûr olup, eşkıyâ müdâfaasında tehâvün ü tekâsülleri zâhir olanların bilâ-te'hîr

haklarınızda tertîb-i cezâ olunacağını muhakkak ve mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve def'-i mazarrat-ı eşkıyâda ve turuk ve mesâlik ve bilâd ve ibâdı te'mîn ve tatmîninde baş ve cân ile bezl-i vüs' u kudret ve ziyâde ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 97

Sefer için memlekette çıkan huzursuzluklarda bazı yerlere yapılan iskâna razı olmayıp yerlerinden kaçanların yerlerine getirilmesi ve diğer halkın bulundukları yerde tutulmaları, asayişin sağlanması için ve asayışı bozan Urban ve Türkmen eşkıyâlarının etkisiz hale getirilmesi için Rakka Valisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rakka vâlisi Vezîr Ali Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, tevâyif-i iskânın zabt u rabtları ve eşkıyânın ahzları ve perâkendelerinin mevzi'-i ikâmetlerine ircâ' ve iskânları ve Rakka ve Haleb ve Maraş ve Adana ve Anadolu'nun orta kolunun muhâfaza ve muhâresesi bundan akdem senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ü havâle olunup, lâkin Anadolu memleketi kazâsına aler'-ricâ olmağla, tevâyif-i iskân firâriyelerinin bulundukları mahallerden cem' ve tesyîri ve mahall-i iskânlarına iâde ve ircâ' ve kutta'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin def'-i mefâsid ve mazarratlarıyla sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'-i sebîlin te'mîn ve tatmîni için bi'n-nefs kendün teveccüh ve azîmetde suûbet-i küllî olmağla, düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem ber-vech-i arpalık İçil ve Menteşe sancaklarına mutasarrıf olan vezîrim Osman Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü Anadolu'nun orta kolunda vâki' Söğüd Dağı hudûdundan tarîk-ı câdde ile Konya üzerinden Ulukışla ve Çiftahan muntehî olduğu mahallerde ve yemîn ü yesârında vâki' turuk ve mesâlikin muhâfaza ve muhâresesine ve İzmir ve Menteşe ve Manisa ve Aydın ve Saruhan sancaklarında zuhûr iden kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin def' u ref'-i mekâid ü mazârratlarıyla Rakka havâlisine iskânları fermân, tevâyif-i iskân perâkendesinden zikr olunan mahallere münteşir olanları dahi Rakka tarafına tesyîr ve anda iskân için tarafına teslîm eylemek üzere vezîr-i müşârun-ileyhin uhde-i ihtimâmına tefvîz olunup ve Anadolu'nun orta ve sol kollarının vasatında vâki' turuk ve mesâlike ve Çorum ve Zile ve Bozok ve havâlîlerin ve Bolu'dan Tokat'a varınca, sol kolda tarîk-ı câddede vâki' Kadıbeli ve Kepirbeli ve Sarmaşık ve Direkli ve Çeniklibeli ve sâ'ir yemîn ü yesârda vâki' yolları ve Çıbgı Bağları ve Sarıalan tarafların ve Tokat'tan Tozanlı ve Niksar ve Alacahan'a gelince Yıldızili ve Çamlubeli ve Yoğunpelid ve sâ'ir yemîn ü yesârda vâki' mahûf ve muhâtara olan mahalleri eşkıyâ mazarratından muhâfaza ve zikr olunan mahallerde bulunan iskân firâriyelerin dahi ahz ve rehinlerin alup münâsib olan kal'alarda hıfz ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, tarafına i'lâm ve âdemlerin vardıkda ma'rifet-i şer'le teslîm ve tarafına irsâl eylemek üzere Yeni-il hâssı voyvodası olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mustafa zîde mecdühûya ve kendüsiyle

ma'an me'mûr olanlara emr-i şerîfimle tenbîh ve sana dahi gerek eşkıyâ def'ine ve gerek iskân firârilerini mevzi'-i ikâmetlerine ircâ'ı husûsuna müte'allık her ahvâle âlâ'-vechî't-tafsîl ve't-tasrîh müekkede-i emr-i şerîfimle tefvîz ve havâle olunmuşdur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde mukaddemâ fermânım olduğu üzre gerek tevâyif-i iskânın mevzi'-i ikâmetlerinde zabt u rabtlarında ve gerek firârilerin bulundukları mahallerden ircâ' ve mevzi'-i ikâmetlerinde iskânları husûsunda ve eşkıyâyı Urbân ve Türkmân'ın ve sâ'ir harâm-zâde bî-avnihi teâlâ kal'ı kam' ve istîsâllerinde ve sâ'ir uhde-i ihtimâmına müfevvaz olan umûrların ikmâl ve temşiyetinde rızâ-yı hümayûnuma muvafık harekete bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylesin velâkin bu takrîb ile iskânları fermân olunan tevâyifden olmayup ve fesâd ü şekavette medhalleri ve alakaları bulunmayan bî-günahların nüfûs ve emvâllerine min-küllî'l-vücûh gerek kendin ve yanında bulunan etbâ'ın ve gerek iskân perâkendesini nakl için Anadolu cânibinden ve gerek âdemlerin taraflarından taarruz olunmayup, vedâyi'-i Hâliku'l-Berâyâ olan re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyeti himâyet ve sıyânet ile asayiş ve istirahatleri husûsuna ziyâdesiyle takayyüd-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hâzihi kuyûd-ı ahkâm-ı umûri'l-mühimme der-zemân-i sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i el-Hâcc Halil Paşa tâle bekâhü ve nâle mâyetemennâhü ve fî ibbân-ı reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi yesserallâhü lehü mâyürîd el-vâki' sene semân ve ısrîn ve mi'e ve elf.

Hüküm: 98

İzvornik sancağına bağlı Tuzla kasabasının korunması için iki yüz elli asker, piyade levendinin görevlendirilmesi gereği ile ilgili Bosna Beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi olup ol tarafa me'mûr tevâyif-i askere ser-'askerim olan İbrahim dâme ikbâluhû'ya hüküm ki:

Bosna eyâletinde İzvornik sancağında vâki' Tuzla kasabasının muhâfazası için mukaddemâ iki yüz elli nefer piyâde levendâtı Bosna'da olan kılâ' muhâfazası için tahrîr ve ta'yîn olunan levendâtdan gönderilüp muhâfaza itdirilmiş iken levendât-ı mezkûre kaldırılıp, yine Bosna tarafına gönderildikde ahâlîsi arz ve muhzır beg inhâ eylediklerin iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'îl baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm idüp ve kasaba-i mezbûrenin muhâfazası ziyâde mühim ve muktezî olmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ Bosna tarafından ta'yîn olunan iki yüz elli nefer piyâde levendâtını ma'rifetinle sâbıkâ Bosna beglerbegisi olan Yûsuf Paşa'nın akçesinden izdiyâd tahrîri fermân olunan iki bin nefer levendâtdan iki yüz elli nefer piyâde levendâtı imrâr ve yanına âdemler koşup bir sâat evvel kasaba-i mezbûreye irsâl idüp bi-avnihi teâlâ kasaba-i mezbûrenin gereği gibi hıfz u hırâset itdirilmesinde ihtimâm eyleyüp bu bâbda

bir dürlü tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif vaz‘ u hareketden gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâ-bında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ‘il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 99

İzvornik Kalesi ve çevresinin korunması için görev alacak sancak alaybey'i, zu‘amâ ve tîmâr sahiplerinin başına ser-‘asker tayin atanmasıyla ilgili İzvornik sancağı beyi Ahmed Bey'e yazılan hüküm.

İzvornik sancağı begi Ahmed Beg'e hükm ki:

İzvornik Kal‘ası ve havâlisinin muhâfazası iktizâ‘ iden mahallerinin bi-avnihi teâlâ hıfz u hırâseti mühim ve muktezî olmağla, sen ki mîr-âlây-ı merkûmsun. Husûs-ı mezbûr için sen me‘mûr ve İzvornik sancağı âlâybegisi ve umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı dahi seninle ma‘an ta‘yîn ve sen üzerlerine başbûğ nasb olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde bu husûsa levâzim-i ihtimâm ile kıyâm ve vech-i meşrûh üzre seninle ma‘an ta‘yîn olunan livâ-i mezbûrun âlâybegisi, bi'l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla yanına istishâb ve dâ‘imâ etrâf ü eknâfa çeşm-gûş olup bi-avnihi teâlâ İzvornik Kal‘ası ve havâlisinin, iktizâ‘ itdikde Böğürdelen ve Tuzla ve ol havâlinin kâyd ü mekr-i a‘dâdan leyl ü nehâr gereği gibi hıfz u hırâsetinde ve ol hudûdda olan ibâdullahın te‘mîn ü tatmîninde bezl-i iktidâr idüp bu husûsda bir dürlü tehâvün ü tekâsülden gayetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ‘il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 100

İzvornik sancağı beyi Ahmed Bey'in komutasında olarak, Böğürdelen, Tuzla ve civarlarının korunmasında bulunmak üzere zaimler ve tîmâr sahipleriyle birlikte gitmesi için, İzvornik sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

İzvornik sancağı âlâybegine hükm ki:

İzvornik ve havâlisinin ve Böğürdelen ve Tuzla ve ol havâlîlerin bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi mühim ve muktezî olup ve husûs-ı mezbûr için kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm İzvornik sancağı begi Ahmed dâme izzuhû me‘mûr olmağla, sen ki mîr-âlây-ı merkûmsun, sen dahi sancağının bi'l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla husûs-ı mezbûr için mîr-i mûmâ-ileyh ile ma‘an me‘mûr ve ta‘yîn ve üzerine mîr-i mûmâ-ileyh başbûğ nasb olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat‘â te‘hîr ü tevakkuf itmeyüp te‘hîr ü tevakkuf itmeyüp, livâ-i mezbûrun bi'l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla mîr-i mûmâ-ileyhin yanına varup re‘yi üzre bi-avnihi teâlâ İzvornik ve havâlisinin ve Böğürdelen ve Tuzla'nın ve ol havâlîlerin hıfz u hırâsetinde ve ol

hudûdda olan ibâdullâhın te'mîn ve tatmîni husûslarında bezl-i vüs' u kudret eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve mîr-i mûmâ-ileyhin re'yine muhalefetten bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 101

Tuna gird-âbından geçecek erzak gemilerinin, hiç bekletilmeden geçmeleri için gerekli tedbirleri alması için Tuna kaptanı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudanı İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Nehr-i Tuna'da olan gird-âblardan mürûr idecek vâfir zahîre sefineleri olup tefvît-i vakt itmeden, avn-i Hakk ile irişdirilmesi elzem ve ehemm olup ve zikr olunan sefâinin bir sâat evvel gird-âblardan mürûru, sen ki mîr-i mûmâ-ileyhin, senin bi'n-nefs varup, ol tarafda mevcûd bulunup ve ihtimâmına mevkuf olmağla kalitalar ve fırkatelerden dahi bir mikdâr fırkate Belgrad'da alıkoyup ve kendin icâleten gird-âblara varup gird-âblarda olan sefineleri evvel-be-evvel geçirüp ve Vidin'e aşağı mahsûsen mukdim âdemler ve fırkateler gönderüp, Vidin'de olan zehâiri kat'â eğlendirmeyüp peyder-pey gird-âblara erişdürüp ve gird-âblara geldikde der-akab cerahorların tedârik ve serîan Belgrad'a doğru tesyîr ve Timurkapu gird-âbı mukâbelesinde olan adada binâ' olunacak şaniş dahi bir sâat evvel tekmîl ve muhâfazası için iktizâ' iden lâzîmelerin yerleştirmek üzere gird-âblara doğru azîmetin için Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 102

Yabancı ve savaş kâfirlerine erzak satışı yasak olduğu, bu hususta gerekli tedbirleri almaları için İnebahtı, Karlili, Yanya, Avlonya, Delvine, İlbasan ve İskenderiye sancakların âmirleriyle buralarda bulunan kadılara yazılan hüküm.

İnebahtı ve Karlili ve Yanya ve Avlonya ve Delvine ve İlbasan ve İskenderiye sancakları mutasarrıflarına ve elviye-i mezkûrede vâki' olan kadılara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Müste'men ve harbî kefereye zahîre bey'î memnûâtından olup ve bundan akdem bey' olunmamak üzere defa'âtle tenbîh ü te'kîdi müştemil evâmir-i şerîfem sâdır olmuş iken taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda olan buğday ashâbından ve sâ'irlerinden ba'zıları müste'men ve harbî kefereye buğday ve sâ'ir zahîre fûrûht itmeleriyle zehâirin killetine ve ol tarafda olan ibâdullâhın zarûret ve muzâyakalarına bâis ve bâdî oldukları yakinen haber alınmakla, tekâsül ve tesâmuhunuza haml olunmayup müstahakk-ı itâb ü ikâb olunmuştur. Hâlâ bunun gibi emr-i kerîhe cesâret idüp taht-ı hükûmetde ve

kazâlarınızda vâki' iskele ve mahallerde müste'men ve harbî kefereye hinta ve sâ'ir zahîre bey' idenlerin bilâ-tereddüd ahz u habs ve kal'a-bend olunmaları fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz. İş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına vâsıl olur ise, birer sûret mehâkimde sicillâta sebt ve mukaddemâ defa'âtle sâdır olan evâmîr-i şerîfeme muhâlif müste'men ve harbî kefereye hinta ve sâ'ir zehâir fûrûht idenler her kimler ise ma'rifet-i şer'le ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle âlâ'-eyyi hâlin ahz ve sâ'ire mûcib-i ibret için muhkem habs ve kal'a-bend ve isim ve resimleriyle keyfiyet-i ahvâllerin sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylesiz. Şöyle ki bundan sonra müteassır ve mütecessis âdemler vüsâtatiyle bu husûs pey-der-pey gereği gibi tecessüs itdirilir ve eğer fî-mâ-ba'd dahi bunun gibi emr-i kerîhe cesâret ve müste'men ve harbî kefereye buğday ve sâ'ir zehâir fûrûht olunduğu haber alınur ise, ol makûle buğday ve sâ'ir zahîre fûrûht idenler eşedd-i ukubet ile katl olunurlar tenbîhi lâzım gelenlere ana göre tenbîh ü te'kîd eylesiz ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz, bu emr-i kerîhin men' u def'i ve memnû' olmayup, ısrâr idenlerin ahz ve habsleri ve icâleten der-i devlet-medârıma arz ve i'lâmı üzerinize lâzım iken tarafınızdan teâmî ve tekâsül olunması sizin dahi hıyânetde anlar ile iştirâkinizi (...) ve kefereye zahîre bey'i anlara iâneti mutazammın idiği zâhir ü bedîdâr olmağla, bunun gibi emr-i şenî' ve vizr-i kat'îye ictirâ' eylediğiniz için sizin dahi cezânız tertîb olunması mukadderdir. Bu emr-i kerîhin men' u def'inde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 103

Yukarıdaki hükmün bir sureti, İnöz'den Eğriboz'a varıncaya kadar olan kâdîlara, mütesellimlere ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

İnöz'den Eğriboz'a varınca vâki' olan kâdîlara ve mütesellimlere ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine yazılmışdır.

Hüküm: 104

Şiniçe Palankası'nın yanan yerleri tamir edilinceye kadar askerleriyle birlikte, palankanın korumasına görevlendirildiği ve Dukakin sancağı tasarrufundaki Zahir Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Dukakin sancağına mutasarrıf olan Mahmud Beg-zâde Zâhir Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ istîlâ' bulan Şiniçe palankasının muhterik olan mahalleri ta'mîr olunca kâyd ü mekr-i a'dâdan hıfz için muhâfazacıya muhtâc olmağla muhterik olan mahalleri

ta'mîr ve muhâfazası için neferâtı tekâmîl olunca ikâmet ve muhâfazası için mükemmel ve müretteb kapun halkı ile sen me'mûr ve ta'yîn olunman için bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm:105

Venedik kâfirlerinin tahribine maruz kalan Gable Kalesi'nin tamirinden vazgeçilerek, askerleriyle birlikte Drina sahrasının korumasında hazır bulunması için, Hersek sancağı tasarrufundaki kişiye yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan dâme ikbâluhû'ya hükm ki:

Hudûd-ı Selâse'ye karîb olup bundan akdem Venedik keferesinin hedm ü tahrîb idüp bıraktığı Gable Kal'ası'nın ta'mîr ü termîmi fermânım olmuş idi. Ancak kal'a-i merkûme fâidesiz ve gerekli mahalde olmayup ta'mîr ü termîminin dahi lüzûmu iktizâ'sı olmamağla binâ'sına ziyâde akçe sarf olunduğundan mâ'adâ ba'de'l-itmâm muhâfazasına ta'yîn olunacak neferâtı için dahi masârif-i vâfire ta'yîni ile Beytül-mâl-i Müslimîn'den her sene bu kadar masârif-i muayeneye bâis olur hâletden gayriyi müntec olmadığını sâbık Bosna ve hâlâ Rumeli beglerbegisi olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Ahmed Paşa dâmet meâlîhü i'lâm itmekle kal'a-i mezburun eğer bu ana değin ta'mîrine mübâşeret olunmuş ise bi'l-küllîye ferâgat olunup ve düşman-ı dînin mukaddemâ hedm ü harâb eylediğinden mâ'adâ bakiye kalan binâ'sı dahi her ne ise ol dahi bi'l-cümle hedm ü tahrîb itdirilir ise taraf-ı mîrîye küllî nef'i zâhir olacağı ihbâr-ı mîr-i mîrândan mûmâ-ileyhin ihbârı üzre sâ'ir vukufu olanlar dahi hakikat-i hâl minvâl-i meşrûh üzre olduğunu tasdik ve cevâb itmeleriyle, kal'a-i merkûmenin binâ' ve ta'mîrinden bir sâat evvel ferâgat olunup ve bu ana değin ne mikdâr rakamla binâ ve ta'mîr olunmuş ise ol mikdâr mahalle giden masârif dahi cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sıhhat ve hakikati üzre başka tahrîr ve defter ve fi-mâ-ba'd bir dürlü ihyâ' ve ta'mîrine imkân olmamak mertebelere varınca hedm ü tahrîb ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin muhâfazasına sen me'mûr ve yanında mevcûd olan tevâyif-i asker ile serîan Drina palankası sahrâsında muhâfazaya kıyâm idüp, iktizâ' itdikçe Avlonya ve Mostar taraflarının dahi hıfz u hırâseti ve Drina palankasının istihkâmına kemâl-i takayyüd ve ihtimâm eylesin. İftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 106

Aleksence, Razin, Perakin ve Bağirdelen menzillerinde, yolların korunması ile görevlendirilen altı yüz asker levend üzerine ser-‘asker atandığına dair Ohri sancağı bey’i olup, Morova Köprüsü ve çevresini korumasında görevli olan Ebubekir’e yazılan hüküm.

Ohri sancağı begi olup hâlâ Morova Cisri ve ol havâlinin hıfz u hırâsetine me’mûr olan Ebubekir dâme izzuhû’ya hükm ki:

Bundan akdem Süleyman Paşa kethüdâsı Mehmed zîde mecdühû ma‘rifetiyle tahrîr olunan on iki bayrak piyâde levendâtın dört bayrağı iki yüz nefer olmak üzere Aleksence'ye ve iki bayrak yüz nefer olmak üzere Razin'e ve iki yüz neferi dört bayrak olmak üzere Perakin menziline ve yüz neferi dahi iki bayrak olmak üzere Bağirdelen menziline ki cem‘an altı yüz neferi zikr olunan menzillere esnâ-yı tarîkde mürûr iden ebnâ-i sebîlin muhâfazası iktizâ‘ iden mevâzi koyup zikr olunan mahallerin hıfz u hırâsetinde oldukları haber virüp, lâkin neferât-ı mezbûre üzerlerinde olan bölükbaşlarından mâ‘adâ bir başbûğ ta‘yîn olunmayup sinîn-i sâbıkâda ise beher hâl mîr-i mîrân ve ümerâdan bir başbûğ kimesne ta‘yîn oluna gelmekle neferât-ı merkûme dahi me’mûr oldukları mahallerde sâbit ve kâim olup bir tarîk ile gaybet ve firâr eylememeleri için her bâr yoklayup tamamen mevcûd olmalarında ihtimâm eylemek üzere sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Sen me’mûr ve üzerlerine başbûğ nasb ve ta‘yîn olunup ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Prizrin sancağı begi Ahmed dâme ikbâlühû dahi kapısı halkı ile varup Devebağırdan nâm mahalde, münâsib olan mevzi‘de ve Devebağırdan'dan Hisarcık'a varınca her bir mahalle konulan piyâde levendâtın üzerlerine başbûğ olup, hidmet-i muhâfazada mevcûd itdirmesinde ve gereği gibi muhâfaza ve muhârese husûsunda ihtimâm eylemek üzere emr-i şerîfimle me’mûr olmağla sen dahi varup Aleksanca'da oturup ve Aleksanca'dan Bağirdelen'e varınca her bir mahalde konulan piyâde neferâtı gâh kendin varup ve her bâr mu‘temed âdemlerin gönderüp neferât-ı mezbûrenin perâkende vü perîşân olmamalarına gereği gibi dikkat ü ihtimâm ve avn-i Hakk'la ol havâlinin hıfz u hırâsetine ikdâm eylemen bâbında Divân-ı Hümâyûn’um tarafından emr-i şerîfim virilmek için iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi‘il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvühû i‘lâm itmeğin vech-i meşrûh üzere amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ‘il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 107

Devebağırdan isimli yerden Hisarcık'a varıncaya kadar uzanan yolların korunması ile görevlendirilen piyâde askerler üzerine ser-‘asker atandığına dair Prizrin sancağı bey’i Ahmed Bey’e yazılan hüküm.

Prizrin sancağı begi Ahmed dâme izzuhû’ya hükm ki:

Bundan akdem Seyyid Ahmed zîde kadruhû ma‘rifetiyle Devebağırđan nâm mahalle ve Hasan Paşa ve kullar ve Hisarcık menzillerine tahrîr olunan altı yüz nefer levendâtdan geldikçe ta‘yîn olunmak üzre olup ve inşâllahü teâlâ karîben anlar dahi gelmek üzre olduklarının haberi gelüp lâkin neferât-ı merkûme üzerlerinde olan bölükbaşlarından mâ‘adâ bir başbûğ kimesne ta‘yîn olunmayup, sinîn-i sâbıkâda ise beher-hâl mîr-i mîrân ve ümerâdan bir başbûğ ta‘yîn olunmayup sinîn-i sâbıkâda ise beher-hâl mîr-i mîrân ve Belgrad'dan bir baş ta‘yîn oluna gelmekle neferât-ı merkûme me‘mûr oldukları mahallerde sâbit ve kaim olup bir tarikle gaybet ve firâr eylememeleri içün her bâr yoklanup, tamâmen mevcûd olmalarında ihtimâm eylemek üzre sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Sen başbûğ nasb ve ta‘yîn olup ve Ohri sancağı begi olup Morova Cisri ve ol havâlînin hıfz u hırâsetine me‘mûr olan Ebubekir dâme izzuhû dahi varup, Aleksanca'da oturup veyahut yine varınca gâh kendüsü varup ve her bâr mu‘temedün-aleyh âdemlerin gönderüp, neferât-ı mezbûrenin perâkende vü perîşân olmamalarına gereği gibi dikkat ve ihtimâm ve ol havâlînin hıfz u hırâsetinde ikdâm itmek üzre emr-i şerîfimle me‘mûr olmağla sen dahi varup kapun halkı ile Devebağırđan nâm mahalde münâsib olan yerde oturup ve Devebağırđan'dan Hisarcık'a varınca her bir mahalle konulan piyâde levendâtın üzerlerine başbûğ olup hidmet-i muhâfazada mevcûd itdirmekde ve gereği gibi muhâfaza ve muhârese husûsunda ihtimâm-ı tâmm eyleyesin deyü Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında baş defterdâr Mehmed Efendi'nin i‘lâmıyla yazılmışdır.

Fî evâ‘il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 108

Mâiyyetindeki askerlerle birlikte Bosna beylerbeyi İbrahim Paşa'nın talimatı ile Bosna'daki kalelerin, palankaların ve geçitlerin korumasında bulunması için Yenişehir sancağı tasarrufundaki Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Yenişehir sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ Bosna eyâletinde vâki‘ kılâ‘ ve palanka ve memerr ü ma‘berlerin kâyde ü mekr-i düşman-ı dînden gereği gibi muhâfaza ve muhârese olunması ehemmi mehm-i mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağın mükemmel ve müretteb kapusu ve müstevfî âdemleriyle varup Bosna beglerbegisi İbrahim Paşa'nın re‘y-i savâb-dîdi ile iktizâ‘ iden hidemât-ı âliyye‘de ve muhâfaza ve muhâresede bezl-i vüs‘ u kudret idüp, kendisinden me‘mûl ve muntazar olduğu üzre hidemât-ı meşkûre vücûda getürmeğe ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ‘il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 109

İstanbul ve İstanbul'a bağlı beldelerde asayişin korunması ve halkın rahatı ve gerekli tedbirleri alması için İstanbul kaymakamına yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, mahrûse-i İstanbul ve muzâfâtında olan memleketlerin bi-tevfikihi teâlâ tanzîm ü tensik-i ahvâlî ve erâzil ve eşkıyânın def'i mazârrlarıyla ahâlîsinin te'mîn ü tatmîni senin uhde-i ihtimâmına müterettib olan umûrdan olup ve senden matlûb olmağla, imdi emr-i şerîfim vusûlünde bu bâbda ziyâde basîret ve intibâh ile hareket ve İstanbul ve havâlîsinde nizâma muhill ve ibâdullâha muzır olan mefâsidin def'ine gice ve gündüz ihtimâm ve kasd-ı fesâd ile mazarr-ı bilâd ve ibâdullâhdan râzil ve eşkıyâ'ları âlâ'-eyyi hâlin ahz ve ukubet-ı meşrûadan haklarında lâzım gelen cezâlarının tertîbi ile âsâr-ı mazarrlarının izâlesine ve ibâdullahın asayiş ve irâhasına ve zabt u rabt-ı ahvâlîne ve bâ-husûs Tersâne-i ma'mûre ve Tophâne-i Âmireme müte'allık iktizâ' iden mühimmât ve malzemenin memleketde bir gün evvel tedârik ve tekmîli husûsuna ale'd-devâm ihtimâm-ı tâmm eyleyesin. Şöyle ki İstanbul ve havâlîsinde erâzil ve eşkıyâ zümresinin taarruzundan ibâdullahın mutazarrır olduğu istimâ' olunur ise, kat'â bir gûne özür ve cevâbın ısga' olunmayup mes'ûl ve muâteb olacağını mukarrer bilüp, ana göre kemâl-i teyakkuz ve intibâh ile hareket ve hilâfından bî-gâyet hazer eylemen bâbında fermân-ı âlî-şân sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 110

İstanbul ve çevresinde yalılar semtinde ayak takımının ve eşkıyanın zararlarından halkın emniyeti hususunda, gece gündüz uyanık durması ve gerekli tedbirleri alması için bostancıbaşı'ya yazılan hüküm.

Âsitâne-i atebe hâssa bostancıbaşı'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. İstanbul'da ve havâlîsinde vâki' yalılar semtlerinde olan erâzil ve eşkıyânın zabt u rabtlarıyla ibâdullâhın âsâyîş veistirâhatları ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olup ve senden her vech ile gayret ü hamîyyet ve sadâkati istikamet ile hizmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl olmağla, imdi emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre gice ve gündüz terk-i hâb ü râhat eyleyüp gerek İstanbul'da ve gerek havâlîsinde vâki' yalılar semtlerinde olan erâzil ve eşkıyânın zabt u rabtlarıyla te'dîb ve terhîblerinde ve ibâdullâhın nüfûs ve a'râz ve emvâl ve eşyâ'larına hilâf-ı şer'-i şerîf tecâvüz olunmayup himâyet ve sıyânetlerinde ve saray-ı hümayûnumun ve müte'allıkatının görüp gözetmesinde ale'd-devâm ihtimâm-ı tâmm ve sâ'ir uhdene lâzım gelen hidemât-ı âliyyemin itmâm ve temşiyetine dahi cidd ü

ikdâm ve ihmâl ve tekâsülden bî-gāyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 111

Ordu seferden döndüğü için İstanbul sokakları kalabalıklaştığından, geceleri gerek askerlerin ve gerek halkın, hırsızların ve eşkıyânın şerrinden korunmasıyla gerekli tedbirleri alması için Sekbânbaşı'ya yazılan hüküm.

Sekbânbaşı'ya hükm ki:

Hâlâ sefer-i hümayûnun avdeti olmağla Âsitâne-i sa'âdet'imde mukîm ve müsâfır gerek yeniçeri ve cebeci ve topçu ve gerek sâ'ir tevâiyif-i askeriye'nin vefretinden nâşî gicelerde ve gündüzlerde ba'zı eşkıyâ ve sâriklerin zarar ü gezendinden ibâdullâh âsûde-hâl olup refâhiyyet üzre olmaları için sen dahi terk-i hâb ü râhat idüp leyl ü nehâr cüst ü cû ve zabt u rabtda takayyüd-i tâm ve sa'y ü ihtimâm idüp, ol makûle şekavetleri zuhûr iden yaramazları bi-eyyi hâlin ahz ve iktizâ'sına göre muhkem haklarından gelüp ibâdullâhın emn ü râhatları husûsunda bezl-i makdûr eyleyesin. Şöyle ki yemînen billâhi teâlâ bu husûsda mikdâr-ı zerre müsâmahaya ruhsat gösterilür ise bir vechle cevâba tasaddî mümkün olmayup ve sen ocağının mu'temed ve kâr-güzârı olduğun ecilden, bu bâbda dâme-i gayreti dermiyân ve me'mûr olduğun zabt u rabt husûsunda kemâ-fi'l-evvel bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mevfûr idüp, mazhar-ı duâ-yı hayr olmağa teşmîr-i sâk ihtimâm ve her vechle dikkat-i tâm eyleyesin deyü yeniçeri ağası Hasan Ağa'nın mektûbu ile âmil olasın deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 112

Belgrad Kalesi'nin korumasında olan Bosna ve Hersek taraflarından yazılan emrle 2000 asker piyade levendin, şimdilik Bosna yakınlarında bulunan Varandak Boğazı ile Riçe palankasının korumasında bulunmaları ve Belgrad'a götürülmeleri için, Bosna-Hersek taraflarında piyade tahririyle görevli Ramazan'a yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisine ve Belgrad Kal'ası muhâfazası için Bosna ve Hersek taraflarından piyâde asker tahrîrine me'mûr Ramazan zîde mecdühû'ya hükm ki:

Bosna eyâletinde serhad addolunan Bihke ve Banaluka'dan mâ'adâsı karye ve kasaba misillû olup, hâlâ Hırvat keferesi Sırp melâîni ile ittifâk ve Nemçe keferesi dahi kendülere imdâd ile düşman-ı dînin her taraftan hücûmuna göre taraf ziyâde muhâfazacı askere muhtâc ve bir sâat mukaddem erişdirilmesi ehemm ve elzem olduğu sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, tarafından mektûb ve kaime-i küllî i'lâm olunduğuna binâen, husûs-ı mezbûre bu tarafda emîrül-ümerâi'l-kirâm Rumeli beglerbegisi Ahmed Paşa dâmet meâlîhü ve sâ'ir vukuf ve şuuru olanlar ile müzâkere

olundukda bundan onar kuruş bahşiş ve dörder aylık ulûfe ve nân-ı güzeşte ve şaîr bahâları ber-vech-i nakden irsâl ve Belgrad Kal'ası'nda hidmet-i muhâfazada istihdam olunmak üzre Bosna ve Hersek taraflarından tahrîr ve bir sâat evvel Belgrad'a irsâli fermânım olan iki bin nefer piyâde levendâtıdan inşâllahü teâlâ şimdiye değin ekseri tahrîr ve hazır olması melhûz olmağla zikr olunan iki bin nefer şimdilik ol tarafda alıkonulup bir sâat mukaddem Bosna havâlisinde vâki' Varandak Boğazı'nın hıfz u hırâseti hidmetinde istihdâm olunmaları istishâb olunmağın sâlifü'z-zikr iki bin nefer piyade levendâtın bir mikdârı boğaz-ı mezkûr muhâfazası hidmetinde istihdam ve beş yüz neferi dahi âlâ'-tarîkî'l-münâvebe boğaz-ı mezkûr kurbunda olan Riçe Palankası muhâfazasında olmalarına ihtimâm ve avn-i Hakk'la gereği gibi hıfz u hırâset eylemeleri içün tenbîh ve ta'yîn ve ol havâlisini kâyd ü mekr-i düşmandan muhâfaza içün mahall-i merkûmede mevcûd itdirilüp ve inşâllahü'r-Rahmân itmâm-ı hidmetden sonra, sen ki neferât-ı merkûm tahrîrine me'mûr mûmâ-ileyh Ramazan zîde mecdühûsün. Neferât-ı merkûmeyi alup yine Belgrad'a götürmek içün emr-i şerîfîm virilmek bâbında iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fî'il başdefterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmeğın, mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 113

Demirkapı korumasında istihdam olmak üzere, kazalarından cebeci tahririnde bu işle görevli Abdülkadir Çorbacı'ya yardımcı olmaları için, Silistre, Ruscuk, Kili, İsmail, İsakçı, Babadağ'ı ve Niğbolu kadılarıyla diğer kadılara yazılan hüküm.

Silistre ve Ruscuk ve Kili ve İsmail ve İsakçı ve Babadağ'ı ve Niğbolu kâdîları ve ol havâlisilerde vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Timurkapu muhâfazası içün taht-ı kazâlarınızdan sekizer akçe yevmiye ile müceddeden bin nefer Dergâh-ı Âlî cebecileri tahrîr ve be-Dergâh bir an evvel tekmîl ve Timurkapu muhâfazasına eriştirilip hidmet-i muhâfazaya kıyâm itdirmeye dikkat ve takayyüd ü ihtimâm olunmak içün ocak tarafından âdemler ta'yîn olunmak üzre fermân-ı âlî sâdır olmakla, kazâlarınızdan sekizer akçe yevmiye ile müceddeden tahrîr ve mahal-i me'mûra nakl ü irsâl içün ocak tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Abdülkadir Çorbacı zîde kadruhû ta'yîn olunmağla, inşâllahü teâlâ vusûlünde fermân olunan bin neferi, taht-ı kazâlarınızdan, mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle yarar ve tüvânâ ve müsella ve müretteb azab yiğitlerden sekiz akçe yevmiye ile müceddeden tahrîr ve bir gün evvel ve bir sâat mukaddem me'mûr oldukları Timurkapu muhâfazası hidmetine ulaştırmakda her biriniz bezl-i makdûr eyleyesiz. Ve sen ki ocak tarafından hidmet-i mezkûreye ta'yîn olunan çorbacı-i mûmâ-ileyhsin, fermân olunan bin nefer Dergâh-ı Âlî cebecileri olunan kazâlarda ve vilâyette sekizer akçe yevmiye ile muaccelen tahrîr ve me'mûr oldukları Timurkapu kıt'asına serî'an erişdürüp, hidmet-i muhâfazada kıyâm itdirmekde ziyâde dikkat-i tâmm ve takayyüd ü ihtimâm eyleyesin deyü iftihârul-ümerâ

ve'l-ekâbir bi'l-fi'il cebecibaşı olan Yûsuf dâme mecdûhû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 114

Sadrazam Ali Paşa'nın, Medine'de yaptırmayı planladığı Darulhadis binası için hazırlayıp, Medine'de maliye tezkirecisi İbrahim ile Çavuş Muhammed'e teslim etmek üzere, surre emini Hacı Ali'ye teslim ettiği parayı, Şam'da teslim alıp emin bir yerde koruması için Şam valisi ve hac emiri Vezir Yusuf Paşa ile Şam mollasına yazılan hüküm.

Şâm vâlisi ve mîr-i haccı vezîr Yûsuf Paşa'ya ve Şâm mollasına hükm ki:

Vezîr-i a'zam-ı sâbık müteveffâ Ali Paşa Medine-i Münevvere'de tasmîm eylediği dârü'l-hadîs binâ'sı masârifi için bu sene-i mübârekede surre emîni olan kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân el-hâcc Ali zîde mecdûhû'ya binâ' emînleri olan sâbıkâ maliye tezkirecisi İbrâhim ile Çavuş Muhammed zîde mecdûhûmâya Medine-i Münevvere'de teslim eylemek üzere yigirmi altı bin iki yüz elli kuruş olmak üzere on bin tuğralı altun virmekle, meblağ-ı merkûmu surre emîni mûmâ-ileyh Medine-i Münevvere'ye götürmeyüp Şâm'da surre emîni yedinden ma'rifet-i şer'le bi't-temâm ahz ve Şâm Kal'ası'nda me'men ve mahfûz mahalle vaz' itdirilmek üzere bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû'nun i'lâmıyla sâdır olan fermân-ı âlî baş muhâsebe'ye kâyd ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, size hitâben Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim tahrîri için kale-i mezbûrdan memhûr kaime virilmekle vech-i meşrûh üzere amel eylesesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 115

Devlet-i Âliyye'nin düşmanı olan Avusturya kâfirleriyle savaşmak üzere gerekli hazırlıkları yapıp, emre hazır vaziyette beklemeleri için, Silistre ve Niğbolu sancaklarında bulunan kadılara, kethüdâ yerlerine, yeniçeri serdarlarına, vekillerine, vilâyet, a'yânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Silistre ve Niğbolu sancaklarında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekillerine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Devlet-i Âliyye'me izhâr-ı bağzâ ve udvân iden Nemçe keferesi, kurb-ı civâr-ı memâlik-i İslâmiye'den, mülk-i mevrûsum olan memleketin hudûdu dâhilinde olan ba'zı mahallerine fikr-i fâsid ve niyet-i kâsid ile sû-i kasd üzere oldukları haber alınmağla bi-avnillâhi'l-meliki'l-kahhâr i'lâ-i kelime-i dîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürseliyn için ol melâ'in-i dûzeh-mekînin mekr u kâyd ve mazârlarının indifâi

ve kahr u dimârlarıyla takayyüd ü ihtimâm ehemmi-i mehâmm-ı dîn ve devlet ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olmağla siz ki kâdîlarsız, mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan fermân-ı vâcibü'l-ımtisâlim mazâmîn-i münîfesini esvâkda ve mecmûa'-ı nâs olan mahallerde âmm-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîne i'lân ü işâât ve siz ki kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekilleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. Her biriniz sâk-ı vâhid kıyâm ve hâzır u âmâde durup ve kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Eflâk voyvodası Nikolay Voyvoda tarafından size haber vardığı sâat aslâ meks ü tevakkuf itmeyüp, zikr olunan sancakların umûmen darb u harbe ve haml-i silâha kadîr olan iş erleriyle kalkup, bir gün evvel ve bir sâat mukaddem voyvoda-i mûmâ-ileyhin yanına varup bi-avnihi teâlâ gerek kefare-i mezbûrenin def'-i mekâyde ve mazârlarında ve kahr u dimârlarında ve gerek Eflâk vilâyetinin hudûdu dâhilinde olan mahalleri avn-i Hakk ile hıfz u hırâsetinde ve bilâd ve ibâdı te'mîn ü tatmîninde iânet ve muzâheretde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyesiz. Bu husûs ehemmi-i mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mdendir ve bu vakit sâ'ir evkâta kıyâs olunmamakla şöyle ki voyvoda-i mûmâ-ileyh tarafından size haber vardığı sâat mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğunuz üzre zikr olunan sancakların umûmen darb u harbe ve haml-i silâha kadîr iş erleriyle bir sâat mukaddem varup voyvoda-i mûmâ-ileyhin yanına irişmeyecek olursanız kat'â bir dürlü özür ve cevâbınız isga' olunmayup, her biriniz muâteb ve muâhez olacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 116

Yanında bulunan zaimler, tîmâr sahipleriyle Tımsıvar Kalesi'ne varıp, beylerbey'i Mustafa'nın talimatı doğrultusunda görev yapması için, Rumeli eyaletinde bulunan sağ kol alaybey'ine yazılan hüküm.

Rumeli eyâletinde vâki' sağ kol âlâybegisine hükm ki:

Tımsıvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağla, sen ki mir-âlây-ı merkûmsun, husûs-ı mezbûr için sağ kolun umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla me'mûr olmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kalkup Tımsıvar Kal'ası'na varup emîrül-ümerâi'l-kirâm Tımsıvar Kal'asında, beglerbegisi Mustafa dâme ikbâluhû'nun re'y-i savâb-dîdi üzre hidmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde bezl-i maktûr idüp ve kal'a-i mezbûreye varıncaya değin emîrül-ümerâi'l-kirâm Kurd Muhammed dâme ikbâluhû'nun re'yi ile hareket eyleyesiz deyü yazılmışdır.

Hüküm: 117

Yukarıdaki hükmün birer sureti, sol kol ve Kütahya, Menteşe, Aydın, Teke ve Hamid sancaklarına da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sol kol ve Kütahya ve Menteşe ve Aydın ve Teke ve Hamid sancaklarına yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 128

Hüküm: 118

Mâiyyetindeki Tatar askerleriyle birlikte, daha önce Sahip Giray Sultan ile gelen Tatar askerlerini de yanına alarak Tımsıvar ve çevresinin korunmasında hazır bulunması için İslam Giray Sultan'a yazılan hüküm.

Hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'umda olan İslam Giray Sultan dâme ulüvvuhû'ya hükm ki:

Siz ki müşârun-ileyhsiz. Hâlâ Kırım tarafından Sâhib Giray Sultân ile gelen cümle Tatar askerini ve hâlâ yanınızda olan Tatar'ı istishâb ve cümle ile Nehr-i Tuna'dan Tımsıvar yakasına ubûr ve Tımsıvar'a varınca mâiyyetiniz ile gidecek Kurd Muhammed Paşa ve Rumeli ve Anadolu eyâletlerinden me'mûr olan zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile ma'an hareket ve Tımsıvar havâlîsine varup muhâfazasına dikkat ve def'-i mazârr-ı düşman-ı dînde bezl-i mechûd ve sa'y-i nâ-ma'dûd idüp mezarlarında dikkate hamîyyet vücûda getüresiz deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 119

Demirkapı korumasında istihdam olunmak üzere biner asker sipah ve serdengeçti yazımı yapılacağından, bu hususta üzerine düşeni hakkıyla yerine getirmeleri için Silistre sancağında bulunan kadılara, kethüdâ yerlerine vilâyet a'yânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Silistre sancağında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri vekilleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Memâlik-i İslâmiye'den olup Timurkapu ve havâlîsinde olan mahallerin muhâfaza ve muhâresesi ehemmiyetli me'hâmm-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'den olmağla, imdi şimdiden ibtidâ tezkireleri yedlerine virilen ve senesi tamamında ulûfeye müstahak olmak şartıyla onar akçe esâmî i esâmî ile müceddeden bin nefer sipâh ve bin nefer silâhdâr serdengeçtileri tahrîr ve ağa ve zâbitânlarının dahi kânûn üzre ibtidâları virilmek şartıyla livâ-i mezburda taht-ı kazâlarınızda ve kurâlarında sâkin ve

mütemekkin olup, nefsinde tüvânâ ve ceng-âver olanları serdengeçti tahrîr olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı celîlü's-şân mûcibince bu taraftan serdengeçti ağaları ve kethüdâları nasb ve ta'yîn ve sâ'ir zâbitânları ol tarafta münâsib kârhâne nasb olup, kuloğulları ve askeriyeden mukaddem kâr-güzâr ve at ve bisâtı yeni kimseleri yüzbaşı ve bayraktar ve çavuş nasb olunmak üzere ağalarına havâle ve tefvîz ve ocaklar tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân çavuş ve çavuş zîde kadrûhûma mübâşir ta'yîn ve ırsâl olunmalarıyla inşâllahü teâlâ vusûllerinde gerekdir ki taht-ı kazâ ve kurânızda sâkin ve mütemekkin olup kuloğullarından ve sâ'ir tevâyif-i askeriyeden at ve bisâtı pek ve nefsinde tüvânâ ve ceng-âver olanları onar akçe esâmî ile olmak üzere şimdiden ibtidâ tezkireleri yedlerine virilüp ve senesi tamâmında ulûfeye müstahak olmak üzere bin nefer sipâh ve bin nefer silahdâr serdengeçtileri tahrîr ve temlîk ve bir an mukaddem ta'cîl ale't-ta'cîl me'mûr oldukları vech üzere gelüp, Timurkapu havâlîsinde muhâfazası mühim olan mahallerde hizmet-i muhâfazada olmaları için neferât-ı mezbûrenin tekmîlinde her biriniz dikkat-i tâmm ve gûşîş-i vüs' ve ihtimâm idüp, hilâfından bî-gâyet ihtirâz u ictinâb eyleyesiz ve siz ki ocaklar tarafından mübâşir ta'yîn olunan çavuşân ve serdengeçtiyân ağaları ve kethüdâları ve zâbitânısız. Bu emr-i mühmin tekmîl sizin himmet-i ihtimâmınıza havâle ve tefvîz olunmağla gerekdir ki bu husûsun tekmîlinde her biriniz bezl-i tâb ü tüvân idüp fermân olunduğu üzere neferât-ı mezbûreyi bir sâat evvel tekmîl ve me'mûr olduğunuz mahalle bir an mukaddem gelüp erişüp hizmet-i muhâfazada bulunmamakta bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr idüp ve inşâllahü teâlâ tekmîlen me'mûr olduğunuz mahalle teveccüh ve azîmet eylediğinizde esnâ-yı râhda mift ü meccânen yem ve yemek bahânesiyle re'âyâ fukarâsına ta'addî ve tecâvüzden ve hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' u hareketden bî-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyü iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhîler ağası olan Mustafa ve silahdâr ağası olan Mustafa dâme mecduhû'ma taraflarından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 120

Yukarıdaki hükmün birer sureti de Niğbolu sancağında bulunan kadılara, kethüda yerleri vekillerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niğbolu sancağında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri vekillerine bin nefer sipâh ve nefer silahdâr serdengeçtileri tahrîr itdirmek üzere vech-i meşrûh üzere yazılmışdır.

Hüküm: 121

Böğürdelen Kalesi koruması için askere ihtiyaç olduğu, İskenderiye ve Alacahisar sancakları âlâybey'lerine ve bütün zu'âma ve tîmâr sahiplerine tenbihte bulunması için Rumeli Beylerbeyi Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli beglerbegisi Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Böğürdelen Kal'ası muhâfazası için bir mikdâr askere muhtâc olduğu inhâ olunduğu bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Muhammed dâme ulüvvuhû i'lâm itmekle, husûs-ı mezbûr için İskenderiye ve Alacahisar sancakları âlâybegleriyle, umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının muhâfaza vakti mürûr edinceye değin palanka-i mezbûre ve ol havâlinin hıfz u hırâsetinde mecd ü sâî olunmak üzere muhkem tenbîh ve bir sâat mukaddem mahalline irsâl için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 122

Askerleriyle Özi Kalesi korumasında bulunması için, el-an Timurkapu korumasında olan Erzurum vâlisi Vezîr Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Erzurum vâlisi olup Timurkapu muhâfazasında olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ Özi Kal'ası muhâfazası şartıyla (...) sancağı sana ve Timurkapu muhâfazası şartıyla Anadolu beglerbegiliği dahi emîrül-ümerâi'l-kirâm İbşir Hüseyin dâme ikbâlühû'ya inâyet ve ihsân olunmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin inşallahü teâlâ Anadolu beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Timurkapu'ya varup muhâfazasına kıyâm eyledikde sen anda aslâ tevakkuf u ârâm eylemeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerinle kalkup Özi Kal'ası'na varup, kal'a-i mezkûrenin muhâfazasına kıyâm ve bi-avnilâhi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde ikdâm ve ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 123

Kanun ve defter gereği Hacı Ali Mirza'nın zabtında olan yerlere hariçten taarruz olunmaması için, Amasya sancağında olan kadılara yazılan hüküm.

Amasya sancağında vâki' olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ Amasya sancağı begi olan el-hâcc Ali Mirza arz-ı hâl idüp, hâlâ mezbûr üzerinde olmağla kemâ-kân tarafından mütesellimi olan zîde kadrûhû'ya zabt ve kânûn ve defter mûcibince âid olan ahz u kabz itdirilüp âhardan dahl ü taarruz olunmamak

bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 124

Anadolu eyaleti sancaklarından Kütahya, Menteşe, Aydın, Teke ve Hamid'den, Tımsıvar Kalesi'nin koruması için gidecek olan bütün neferâtın, tîmâr sahiplerinin ve zaimlerin başına ser-'asker atanmasıyla Adana Beylerbey'i Kurd Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Adana beglerbegi Kurd Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Tımsıvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i düşmandan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-ı Devlet-i Âliyye ve elzem olmağla saltanât-ı seniyyemden olup ve hâlâ Ordu-yı Hümayûn'umdan Rumeli eyâleti sancaklarından sağ kol ve sol kol ve Anadolu eyâleti sancaklarından Kütahya ve Menteşe ve Aydın ve Teke ve Hamid sancaklarının âlâybegleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ve nefere dalkılıç sipâh ve silâhdâr serdengeçtiler ve nefer Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri kal'a-i mezbûre muhâfazasına ta'yîn olunmalarıyla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bir vechle ta'yîn olunan tevâyif-i askeri Tımsıvar Kal'ası'na götürmek üzre sen me'mûr ve üzerlerine başbûğ nasb ve ta'yîn olunmuşundur. İmdi vech-i meşrûh üzre Tımsıvar Kal'ası muhâfazası için ta'yîn olunan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı âlâybegleri ile ve sipâh ve silâhdâr serdengeçtilerini ve Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerini zâbitleri ile yanına istishâb ve me'mûr olduğun üzre mükemmel kapun halkı ile kalkup ve zikr olunan tevâyif-i askeriye ma'an götürüp varup bi-tevfikihi teâlâ Tımsıvar Kal'ası derûnuna idhâl ve muhâfazaya kıyâm ve bi-avnilâhi'l-meliki'l-allâm hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde emîr-ü'l-ümerâi'l-kirâm Tımsıvar beglerbegisi Mustafa Paşa dâme ikbâluhû'nun re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 125

Belgrad'a giden erzak gemilerinin geçişinin kolaylaştırılması ve bazı hususlarda ikaz ettiği, Demirkapı ve çevresinin korumasıyla görevli olan Erzurum Vâlisi Vezîr Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Erzurum vâlisi olup Timurkapu muhâfazasında olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Timurkapu ve havâlisinin bi-avnihi teâlâ düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-ı Devlet-i Âliyye'mden olup ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Husûs-ı mezbûr bundan akdem dahi emr-i şerîfimle senin uhde-i ihtimâmına

tefvîz ve havâle ve senden matlûb olmağla hâlâ seni ikâz ve te'kîd-i hâl için iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim dahi ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi inşâllahü teâlâ vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince teyakkuz ve intibâh ile hareket ve terk-i hâb u râhat idüp ve ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i askeriyeden bir ferdi yanından dağıtmayıp, cümlesini vücûd itdirüp ve kendin dahi hâzır u âmâde durup ve leyl ü nehâr Timurkapu ve havâlîsinin kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesine ve bâ-husûs Belgrad'a gelmek üzre olan zehâir sefinelerinin bir gün evvel ve bir sâat mukaddem nakl ve tesyîrleri husûsunda ihtimâm-ı tâmm idüp maâzallâh düşman-ı dînden ve ol havâlîlerden bir mahalle sû-i kasd sadedinde olduklarının haberin aldığı gibi bi-avnihi teâlâ def'-i mazârrlarında ve kahr u dimârlarında ve bi'l-cümle ol havâlînin hıfz u hırâsetinde ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkânının himâyet ve sıyânetlerinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyesin ve Timurkapu ve havâlîsinin avn-i Hakk'la hıfz u hırâseti evvel ve âhir senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ve havâle olunmuşdur. Şöyle ki emr-i muhâfazada tehâvün ü tekâsülden nâşî ol havâlîden bir mahalle küffâr-ı düzehkarîn tarafından el-iyâzen billâhi teâlâ zarar ü gezend irişmek veyahut zehâir sefinelerinin nakl ü tesyîrleri husûsunda tehâvün ü tekâsülün zuhûr eylemek ihtimâli olur ise sonra bir dürlü özür ve cevâbın ısga' olunmayup eşedd-i itâbla muâhez ve muâkab olacağını mukarrer bilüp ana göre kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 126

Bosna ve çevresinin düşmandan korunması için, bütün kasabalardan ve köylerden, savaşıma kabiliyetli yiğitler temin edip, asker olarak çıkarmaları için, Bosna Beylerbey'i İbrahim Paşa'ya, saray molasına, kadılarına, kalelerin ve palankaların zabitlerine, vilayet a'yânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

İş bu emr-i şerîf Mehmed dâme Bosna beglerbegi Mustafa Paşa'ya dahi tekrâr yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Bosna beglerbegi olup ol tarafa me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan İbrâhim Paşa'ya ve Saray molasına ve eyâlet-i mezbûrede vâki' olan kâdîlara ve kılâ' ve palanka zâbitânına ve a'yân-ı vilâyet ve ocak-zâde ve iş erlerine hükm ki:

Hâlâ serhad-i mansûremden olan Bosna vilâyetine düşman-ı dîn sû-i kasd üzre olduklarını müş'ir tarafı taraf arz ve muzırlar gelüp ve bu makûle seferler esnasında a'dâ-yı dînin müdâfaası ve ol hudûd ve havâlînin muhâfaza ve muhâresesi için eyâlet-i Bosna'da vâki' kasabât ve kurâ ahâlîlerinin ve beg ve beg-zâde ve ocak-zâdelerinin beher hânelerinden adam ihrâc olunagelmekle binâenaleyh def'-i mazârr-ı a'dâ için sinîn-i sâbıkâlarda olduğu gibi eyâlet-i mezbûrede olan hânelerden ve beg ve beg-zâde ve ocak-zâdelerden zahîreleriyle müsellâh ceng ü harbe kadîr ihrâc ve her bir kazâdan ihrâc olunanların üzerlerine ol kazâların kâr-güzâr ve a'mâl-i askere kadîr

olunanlarından cümle ittifâkıyla müstahak olanlar başbûğ ta'yîn olunmak fermânım olmağın, imdi sen ki ser-'asker-i müşârun-ileyhsin. İş bu emr-i şerîf-i mefrûzu'l-ımtisâlim vusûlünde bu husûsda kemâl-i takayyüd ve ihtimâm ile kıyâm ve vech-i meşrûh üze eyâlet-i Bosna'da olan hânelerden sinîn-i sâbıkâlarda seferler vaktinde olduğu gibi tâmmü's-silâh ve kâmilü'l-edevât darb ü harbe kadîr güzîde ve tüvânâ âdemler ihrâc idüp gerek anları ve gerek ol tarafa me'mûr olan sâ'ir tevâyif-i askeriye'nin cümlesini iktizâ' iden tarafların muhâfaza ve muhâreselerine ta'yîn ve a'mâl ü istihdâm ve avn-i inâyet-i bârî ile Bosna serhadlerinin muhâfaza ve muhâresesine ve melâin-i düzeh-mekînin kahr u tedmîrlerine ve ol havâlîde olan ibâdullahın te'mîn ü tatminlerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i ikdâr ve sa'y-i bî-şümâr ve iş bu emr-i şerîfimin sûretlerin yazdırup etrâfa irsâl ve mehâkimde sicillâta kâyd ve mazmûn-ı münîfî cümleye i'lân ü işâat ve bu vechle cümleyi tarafı taraf cem'a ve muhâfazası muktezî olan mahallere ta'yîn ve def'-i mazârr-ı düşman-ı dînde ez-dîl ü cân bezl-i tâb ü tüvân eylesin. Ve siz ki kâdîlar ve a'yân-ı vilâyet ve beg-zâde ve ocak-zâde ve iş erleri ve kılâ' ve palankalar zâbitânısız. Bu vakitte gazâ vü cihâd, mâlen ve bedenî âmme-i mü'mînîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerine farz-ı ayn olup ve bu vakit, sâ'ir evkâta kıyâs olunmamağla her biriniz gayret-i Dîniyye ve hamîyyet-i İslâmiye muktezâsınca, vech-i meşrûh üze taht-ı kazâlarınızda vâki' hânelerden ihrâcî fermânım olan tâmmü's-silâh ve kâmilü'l-edevât güzîde ve tüvânâ darb ü harbe kadîr âdemleri bir gün evvel mîr-i mîrân-ı müşârun-ileyhin ma'rifetiyle ihracında ve iktizâ' iden mahallerin muhâfaza ve muhâreselerine ta'yîn ve istihdâm olunmalarında siz dahi gereğî gibi takayyüd ve ihtimâm ve hilâfından bî-gâyet ihtirâz eylesiniz. Şöyle ki bu husûsda her kangınızdan kusûr ve fütûr vâki' olur ise, sonra bir vechle özür ve cevâbınız ısga' olunmayup, ukubet-i şedid ile muâkab olacağınızı mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 127

Bir an önce Sofya'ya gelmesi için, Sakız koruması'nda Vezîr Abdullah Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Sakız muhâfızı olan Vezîr Abdullah Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sen vüzerâ-yı i'zâmın yarar ve nâm-dârı olup, senden her vechle küllî hidmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl-i tab'ı safâ-makrûnum olmağla, hâlâ avâtıf-ı âliyye-i mülûk-ânemden Rumeli eyâletinde sana inâyet ü ihsânım olup ve senin bir gün evvel Sofya'ya gelmen ziyâdesiyle mühim ve muktezî olmağla, iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim sana vâsıl olduğu gibi kat'â te'hîr ü tevakkuf eylemeyüp menzîl ile gel, sür'at ve şitâb ile âlâ'-cenâhı'l-isti'câl mansıbına gelüp, Sofya'da ikâmet ve zabt u rabt-ı memleketde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 128

Demirkapı koruma şartıyla Anadolu beylerbeyliği kendisine ihsan olunan Anadolu Beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'ya, bir an önce askerleriyle birlikte Demirkapı'nın korumasında hazır bulunması için yazılan hüküm.

Anadolu Beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Yarar ve kâr-güzâr olup, senden gayret ve hamîyyet ile küllî hidmet me'mûl olmağla, hâlâ avâtıf-ı âliyye-i mülûk-ânemden Timurkapu muhâfazası şartıyla Anadolu beglerbegiliği sana inâyet ve ihsân olunmağın, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve müstevfî âdemlerinle kalkup bir an evvel Timurkapu'ya varup muhâfazasına kıyâm ve hâb u râhatı kendine harâm idüp ve ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i askeriyyeden bir ferdi dağıtmayup, cümlesini mevcûd itdirüp ve etrâfdan gelecekleri geldikde istishâb idüp ve kendin dahi hâzır u âmâde durup ve leyl ü nehâr Timurkapu ve havâlîsinin kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesinde ve bâ husûs Belgrad'a gelmek üzre olan zehâir sefnelerinin bir gün evvel ve bir sâat mukaddem nakl ü tesyîrleri husûsunda ihtimâm-ı tâmm idüp ve maâzallâh düşman-ı dînden ol havâlîlerden bir mahalle sû-i kâsd etmek sadedinde olduklarının haberin aldığın gibi bi-avnihi teâlâ def u mazârrlarında kahr u dimârlarında ve bi'l-cümle ol havâlînin hıfz u hırâsetinde ve re'âyâ ve berâyâ vüsâtatında himâyet ve sıyânetlerinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 129

Ruz-ı kasım girince gitmesi şartıyla, Tımsıvar Kalesi'nin korumasında hazır bulunması için Anadolu Beylerbeyi Kurd Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Adana beglerbegisi Kurd Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin inşâllahü teâlâ rûz-ı Kasım hulûlünde avdet itmen şartıyla mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerinle Tımsıvar Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve Tımsıvar beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlühû'nun re'y-i savâb-dîdi üzre hidmet-i muhâfazada ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eylesesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 130

Askerleriyle birlikte Sakız Adası'nın korumasına memur edildiği Bozcaada korumasında olan Mehmed'e yazılan hüküm.

Bozcaada muhâfazasında olan Mehmed dâme ikbâluhû'ya hüküm ki:

Sakız cezîresi'nin bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Husûs-ı mezbûr için sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mükemmel kapun ve müstevfî âdemlerinle bi'l-fi'il Sakız cezîresi'ne varup bi-avnihi teâlâ cezîre-i mezbûrenin muhâfazasına kıyam ve bi-avnillâhi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz deyi yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 131

Memleketinden çıkıp Hotin'e gelen ve orada yerleşmesi için kendisine tezkire verilen, daha sonra tezkiresi zorla elinden alınan Ali isimli şahsın mağduriyetinin giderilmesi için Hotin korumasındaki Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfazasında olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Ali nâm kimesne memleketden çıkup Hotin'e geldikde, mezkûr ol tarafda sâkin olmak için mahal ta'yîn ve yedine tarafından tezkire virilmekle, ol dahi ol mahalli me'mûr idüp sâkin oldukdan sonra bir tarikle yedinden nez' ve âhara virilmeyüp mağdûr olduğun i'lâm veistirhâm itmekle, imdi emr-i şerîfim vusûlünde mezbûr Ali'yi Hotin havâlîsinde münâsib olan mahalde iskân ve nizâm hâliyle ihtimâm idüp ve bir hizmetde istihdâm olunmağa kendüsünde liyâkat ve isti'dâd var ise münâsib olan şey ile kayırılı deyi yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 132

Demirkapı, Tımsıvar ve çevresindeki re'âyâ kâfiri isyan içinde olduğundan, darp ve harbe gücü yeten herkesin cihada çağırılması için Ruscuk, Herazgrad, Şumnu ve Eskicuma kadılarına, kethüdâ yerleri vekillerine, nakibül-eşraf kaymakamlarına, a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine yazılan hüküm.

Ruscuk ve Herazgrad ve Şumnu ve Eski Cuma kâdılarına ve zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâ yerleri vekilleri nakibül-eşraf kaymakamları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Hâlâ Timurkapu ve Tımsıvar havâlîlerinde olan re'âyâ keferesi dâire-i itâ'atdan hurûc ve sû-i kasd ile tarafı (...) tecemmu' ve tahazzüb ve sıyânet ve hıyânete tecâsür

idüp ve bu vakitte âmmе-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerine gazâ' vü cihâd farz-ı ayn olup, nûkûl idenler ism-i azîmi mürtekeb oldukları zâhir ü âşikâr ve el-yevm Timurkapu ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi gâyet ehemm ve elzem olmağın, imdi siz ki kâdîlar ve kethüdâ yerleri vekilleri ve nakîbül-eşref kaymakamları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. İş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise birer sûretin mehâkimde sicillâta sebt ve mazmûn-ı münîfi mecma'-ı nâs olan mahallerde âmmе-i nâsa münâdiler ile i'lân ve işâât ve taht-ı kazâlarınızda sâkin ü mukîm olan sâdât-ı kirâm ve sipâh ve silahdâr ve sâ'ir tevâyif-i askeriye mütekaitlerin ve darb u harbe kadîr iş erlerin bilâ-te'hîr ma'rifetiniz ile ale'l-fevr evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve cümlesi gelüp Timurkapu muhâfazasına irişmeleri içün muhkem tenbîh ü tenkîd ve bir sâat mukaddem irsâl ü îsâllerine her biriniz gereği gibi takayyüd ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki bu emr-i mühimde her kangınızın tehâvün ü tekâsülü zuhûr ider ise, sonra bir vechle özür ve cevâbınız ısga' olunmayup, bilâ-emânin eşedd-i cezâ ile mücâzât olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp bu emr-i hatîrde ana göre ziyâde basîret ve intibâh ile hareket eyleyüp, tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden bî-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 133

Yukarıdaki hükmün bir sureti Tırnova, Plevne, Zıştovi ve Lofça kadılarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Tırnova ve Plevne ve Zıştovi ve Lofça kâdîlarına ve sâ'irlerine.

Hüküm: 134

Aynı hükmün bir sureti de İzladı, Etrepole Ayvaraca ve Niğbolu kadılarına hitaben yazılmıştır.

Bir sûreti:

İzladı ve Etrepole ve Ayvaraca ve Niğbolu kâdîlarına ve sâ'irlerine.

Hüküm: 135

Demirkapı, Tımsıvar ve çevresindeki re'âyâ keferesi itaat dairesinden çıkıp isyan ettiklerinden, darp ve harbe gücü yeten asker emeklisi, misafir ve halktan herkesin cihada çağırılması için Zıstovi kâdîsına, yeniçeri serdarı ve ocak ağalarıyla, a'yânı vilâyet ve iş erlerine yazılan hüküm.

Zıstovi kâdîsına ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdarı ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Tımsıvar ve havâlisi Yeni Palanka ve İrşeve ve Timurkapu taraflarında olan re'âyâ makûlesi kefare dâire-i itâ'atten hurûc ve hıyânet ve habâsete cesâret ve ceng ü harbe tasaddî ve îsâl-i mazarrat kasdıyla tarafı taraf cem'iyet ve memâlik-i İslâmiye üzerine hücum üze olmalarıyla, gayret-i Dîniyye-i Mustafaviyye muktezâsınca, böyle vakitte herkesin üzerine gazâ vü cihâd ve memâlik-i İslâmiye'den mazarrat-ı düşmanı men' u def'a bezl-i mechûd eylemek farz-ı ayn olup, nükûl eyleyenler âsim olmalarıyla herkes gayret-i Dîniyye ve hamîyyet-i İslâmiye'lerin kuvvetten fiile götürüp, dîn-i mübîne imdâd ve îânet itmeleri mühim ve muktezî olup ve taht-ı kazâlarınızda vâki' Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden mukîm ve müsâfir, gerek tekaüd gerek nefer ve kuloğullarını evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrakları altına cem' ve bir an evvel ve bir sâat mukaddem gice ve gündüz yürüyüp evvel-be-evvel gelüp Timurkapu muhâfazasına kıyâm itmeleri fermân olunmağın, vusûlünde sen ki serdar-ı merkûmsun sâdır olan fermân mûcibince taht-ı kazânda olan Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden gerek mukîm ve müsâfir ve gerek tekaüd ve nefer ve kuloğullarından ferd-i vâhidi gerü komayup, evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve bayrağın açup önlerine düşüp, bir gün mukaddem gelüp Timurkapu muhâfazasında mevcûd olup gayret kuşağını miyânına muhkem bend ve bi-avnihi teâlâ ibâdullâha neferin mazarrat-ı düşmandan himâyet ve sıyânetde mücidd ü sâî olasın deyü yeniçeri ağası Hüseyin Ağa'nın memhûr mektûbu mûcibince yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Not: (136) numaralı hüküm olarak gösterilen bölüm, (135) numaralı hükmün devamı olup, yanlışlıkla numaralanmıştır

Hüküm: 137

135 numaralı hükmün bir sureti Plevne, Prevadi, Ayvaraca, Etrepole, Balçık, İzladı, Şumnu, Çardak, Aydos, Hacıoğlupazarı, Lofça, Varna, Tırnova, İslimye, Eskicuma ve Herazgrad kadılarına hitaben de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Plevne ve Prevadi ve Ayvaraca ve Etrepole ve Balçık ve İzladı ve Şumnu ve Çardak ve Aydos ve Hacıoğlu Pazarı ve Lofça ve Varna ve Tırnova ve Niğbolu ve İslimye ve Eskicuma ve Herazgrad kâdılarına ve sâ'irlere başka yazılmışdır.

Hüküm: 138

Karaman mütesellimi Mehmed'in azli ve yerine Mirza'nın atamasıyla ilgili Karaman beylerbeyi Seyyid Ahmed'in arzının onaylandığına dair Konya mollasına ve kadılarına yazılan hüküm.

Konya mollasına ve kâdılarına hükm ki:

Karaman beglerbegisi Seyyid Ahmed dâme ikbâlühû Ordu-yı Hümâyûn'uma arz-ı hâl gönderüp, bundan akdem eyâlet-i Karaman'a mütesellim nasb eylediği Mehmed nâm kimesnenin evzâ'-ı nâ-hem-vârı zuhûr ve azli icâb itmekle, mütesellimlikden azli ve yerine hâlâ Mirzâ zîde kadrûhû'ya mütesellim nasb ve ta'yîn eylediğin bildürüp ve zikr olunan mütesellimlik mûmâ-ileyh Mirzâ'ya zabt ve selefi mezkûrun, eyâlet-i mezbûreden, mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ aid ahz eylediği nakd ve eşyâ'dan zimmetinde zuhûr ideni ma'rifet-i şer'le tefahhus ve ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre zabt ve şer'le görölüp teftîş ve tefahhus ve tahsîl ve ta'addîsi men' oluna deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 139

Karesi sancağı vergi memuru Ali'nin azli ve yerine Yusuf'un geldiği, Karesi sancağı beyi Ahmed'in arzının onaylandığına dair, Karesi sancağındaki kadılara yazılan hüküm.

Karesi sancağında vâki' olan kâdılara hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Karesi sancağı begi Ahmed dâme izzuhû Ordu-yı Hümâyûn'uma arz-ı hâl idüp, bundan akdem livâ-i mezbûra mütesellim olan Ali, mütesellimlikden ibâ idüp yerine Yûsuf zîde kadrûhû'ya mütesellim nasb itmenle, zabtı için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 140

Rumeli sancaklarıyla birlikte birkaç gün daha Böğürdelen'de kalması ve Böğürdelen palankası için gerekli keresteler kesilip hazırlandıktan sonra, diğer Belgrad Kalesi gönüllüleri, Sirem sancağı alaybey'i ve diğer asker tayfasıyla Belgrad'a dönmesi için, Böğürdelen'e gitmesi emr olunan Hüseyin Ali'ye yazılan hüküm.

Böğürdelen Kal'ası cânibine gitmesi fermânım olan Hüseyin Ali dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Yanında olan Rumeli sancaklarıyla kal'a-ı merkûme binâ' oluncaya değin, birkaç gün ol tarafda muhâfazada kalup ve emîrül-ümerâi'l-kirâm Tâhir dâme ikbâlühû'nun dahi Feşince'ye gitmesi iktizâ' itmez ise ol dahi Böğürdelen'de kalup ve Semendire sancağı âlâybegisi olan kıdvetül-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû dahi hâlâ Böğürdelen palankası için kat'ı lâzım gelen keresteyi fermânım olduğu üzre tevzî' ve kat' ve itmâm ve tekâmül olunca zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyle münfekk olmayup ve ancak Belgrad Kal'ası'nın gönüllüyân ve sâ'ir süvâri cemâatleri ve Sirem sancağının âlâybegisiyle zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyle ma'an Belgrad'a avdet itdirilmek için Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezâretimle baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü i'lâm itmekle, vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 141

Daha önce, Tımsıvar Kalesi'nin korumasında bulunmaları için serdarlarına mektup yazılan Eskicuma, Varna, Herazgrad, Şumnu, Filibe, Ruscuk, Aydos, Balçık, Hacıoğlupazarı, Çardak, Tırnova, Plevne, Zıştovi, Lofça, İzladı, Atrapoli, İslimye, Ayvarca ve Prevadi kazalarında bulunan, yeniçerilerden, mütekaïtlerden, kuloğullarından hazırlanmış olanları alıp, ulaştıkları yerde orduya katılmaları için Yusuf zîde kadrûhû'ya yazılan hüküm.

Kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Haseki Yûsuf zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Bundan akdem Eskicuma ve Varna ve Herazgrad ve Şumnu ve Filibe ve Ruscuk ve Aydos ve Balçık ve Hacıoğlu Pazarı ve Çardak ve Tırnova ve Plevne ve Zıştovi ve Lofça ve İzladı ve Atrapoli ve İslimye ve Ayvarca ve Prevadi kazâlarının serdârlarına taht-ı kazâlarında olan Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden gerek tekaüd ve gerek nefer ve gerek kuloğullarından bayrakların açup evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve önlerine düşüp bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp Timurkapu muhâfazasına hâzır ve mevcûd bulunmaları bâbında her birine ocak tarafından mekâtîb ve mûcibâtınca evâmîr-

i şerîfe ısdâr ve çavuşlar ile irsâl olunmuş idi. İmdi sen dahi kalkup, zıkr olunan kazâlara varup, neferât-ı mezbûre bir sâat mukaddem cem' olup mahall-i me'mûra gitmeleri için muhkem takayyüd ve sürüp serdârları bayrakların açdırup, bulunan neferât ile bir an evvel ve bir sâat mukaddem evlerinden ve yerlerinden çıkarup irsâl ve hidmet-i mezbûreyi tekmîl eyledikten sonra gelüp, Ordu-yı Hümâyûn'um her kande bulunur ise mülâkî olup ve hidmetin mukâbelesinde bir dakik ve muhavvilde karılırsun göreyim seni ne vechle takayyüd-i ihtimâm ve serdârları neferâtıyla bir gün evvel mahall-i mezbûra irsâlde ne güne dikkat-i tâmm idersin deyü iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'ıl Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvuhû mühürlü mektûb virmekle mücibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 142

Memleketin düşmandan koruması için asker temini ile görevlendirilen Üsküp sancağı bey'i Ömer'e gereken desteği vermeleri için Niş, Üsküp ve Köstendil sancaklarında bulunan kadılara, Niş çevresindeki palankaların ağavât ve subayına, vilayet a'yânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Niş ve havâlisinde ve Üsküp ve Köstendil sancaklarında vâki' olan kâdîlara ve Niş ve havâlisinde vâki' kılâ' ve palankalar agavât ve zâbitânına ve â'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Üsküp sancağı begi olup, Niş'de meks ü ikâmet ve ol havâlinin muhâfaza ve muhâsesine me'mûr olan Ömer dâme izzuhû tarafından hıfz u hırâset-i memleket ve himâyet ve sıyânetde ahâlî ve raiyyet ve def' u ref'-i mazarrat-ı eşkıyâ için tüfenk-endâz ve ceng ü harbe kadîr iş erleri taleb olundukda bilâ-tevakkuf ahâlî-i vilâyetden ceng ü harb erbâbı olanlar ihrâc ve evvel-be-evvel mîr-i mûmâ-ileyhin yanına göndermeyüp, iktizâ' iden hidemât-ı muhâfazada istihdâm olunmalarına her biri dikkat ve ihtimâm ve hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 143

Demirkapı'ya ordusu ile vardığında civardaki askerleri sahiplenmesi, Tımişvar yakasını ve çevresini kontrol etmesi ve Eflâk voyvodası ile haberleşerek o çevrenin korunmasında gereği gibi dikkat ve ihtimam içinde bulunması için, Demirkapı korumasıyla görevli Anadolu Beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Anadolu beglerbegisi olup Timurkapu muhâfazasına me'mûr olan İbşir Hüseyin Paşa'ya hüküm ki:

Timurkapu havâfîlerinin kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi ehemmiyetli me'hâmm-ı lâzımü'l-ihimâmıdan olup ve senden her vechle hidmet ve gayret ve hamîyyet ile hareket eylemen me'mûl-i tab'-ı hümayûn-ı mülûk-ânem olduğundan, ol tarafların muhâfaza ve muhâresesine sen me'mûr kalınup irsâl olunmuş idin. El-hâletü hâzihi Timurkapu semtlerinden Tımişvar Kal'asında İrşeve Palankası ve ol havâlîde düşman-ı dîne tebaiyyet ile isyân ve tuğyâna cesâret iden ba'zı re'âyâ tecemmu' ve ol taraflarda îsâl-i mazarrat ve hasâret eyledikleri haberi tevârüd idüp sû-i kasd üzre olan düşman-ı dînin def' u ref'-i ve kahr u dimârlarıyla İrşeve ve havâlîsinin avn-i Hakk ile muhâfazası akdem-i umûr-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağın, imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Timurkapu havâlîsine vardığında ol tarafda mevcûd bulunan bi'l-cümle tevâyîf-i askerleri istishâb ve mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerin ile Nehr-i Tuna'ya karşı Tımişvar yakasına güzâr ve ol havâlînin muhâfazası için mukaddemâ gönderilen fırkaları cem' ve ol havâlîyi muhâreseye çespân olan mahalde hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve leyl ü nehâr ol tarafa çeşm-gûş olup kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve Eflâk voyvodasıyla dahi haberleşmekten hâlî kalmayup mazârr-ı düşman-ı dînden ol tarafları hıfz u hırâset ve kezâlik Belgrad tarafına tesyîr itdirilecek zehâir sefinelerini dahi cerahorları tedârik ve ihrâc ve tesyîr ve evvel-be-evvel irsâl itdirilmesinde ve ol etrafta ba'zı muhâfazacıya muhtâc olan kılâ' ve palankaların muhâfazaları için dahi Timurkapu ve Vidin ve havâlîsinde vâki' kazâlardan tahrîri fermânım olan levendâtçı irişdirilmesi mümkündür, yoksa teziye âhar vechle tedârik olunması mümkündür. Hâsılı her ne tarikle olur ise olsun, ol makûle muhâfazacıya muhtâc olan kılâ' ve palankalara muhâfazacı vaz' ve hıfz u hırâset itmelerinde bezl-i mechûd ve sa'y-i nâ-ma'dûd eylesin. Hâsılı ol tarafların hıfz u hırâseti husûsu ve emr-i muhâfazada iktizâ' iden asker ve sâ'ir malzemesinin tedârîki bi'l-cümle senden matlûb olup, emrinde bâ-istikbâle müstakilen hareket eylemene ruhsat-ı hümayûnum erzânî kılınmağın, imdi emr-i şerîfim vusûl bulduğu gibi, gerekdir ki mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerin ve mukaddemâ ol havâlînin muhâfazasına me'mûr Çirmen sancağı mutasarrıfı Mihal beg-zâde ve sâ'ir tevâyîf-i askeriye ile bilâ-tevakkuf Tımişvar yakasına geçüp İrşeve taraflarında münâsib olan mahalde hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve etraftan yanına me'mûr kılınan asker ceste vardıkça cem' ve istishâb idüp ve keyfiyet-i düşmandan ale'd-devâm haberdâr olup hıfz u hırâset-i memleketde merdâne ve dilîr-âne hareket ve zehâir sefâininin tesyîri için

cerahorlar tedarik ve ihrâc ve tesyîri husûsunda dahi ikdâm-ı tâmm idüp, senden me'mûl ve muntazar olduğu üzre hidmet-i pesendîde vücûda getirmeni ihtimâm ve müsâmaha ve taksîrden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 144

Hotin ve Varadin kalelerinin korunmaları için asker sevkinde güzergâh tesbiti ile ilgili gereki mercilerle istişare yapılarak karar verilmesi için Hotin korumasında olan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfazasında olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Mukaddemâ Hotin Kal'ası'na fermân olunduğu üzre Novalı Ömer Bölükbaşı ma'rifeti ile tahrîr ve irsâl olunan bin Arnavud süvârisi hâlâ Hotin'de mevcûd ve Ejderha zî-haber elleriyle ma'an dört bin nefer süvâri ve Haleb beglerbegisi Mustafa Paşa yanında olan süvâri ve Hotin Kal'ası sağ ve sol kol süvârisi ve iki bin nefer süvâri askerin hâlâ mevcûd ve hâzır u âmâde olduğunu Hotin muhâfızı Mehmed Paşa kulları i'lâm ve Varadin Kal'ası haberi zuhûr itmekle, meks üzre olduğunu tahrîr eylemişlerdir ve kezâlik Macarlu'dan kırk bin süvâri askeri dahi haberleşilüp Erdel üzerinden yürümek üzre hâzır u âmâde olmuş, bu haber zuhûru ile henüz bu tarafa hareket olunmayup, habere intizâr ile meks olunduğunu Paşa'yı müşârun-ileyhin gelen âdemîsi kulları haber virir. Hâlâ İsakçı cânibinde olan Mustafa Paşa kulları fermân buyurulduğu üzre Timurkapu tarafından Hırşova cânibine gelmek üzre olduğu ma'lûm-ı devletleridir. Hotin muhâfızı Mehmed Paşa kullarının i'lâmı üzerine hâzır cem'iyetli bu mikdâr asker mevcûd olmağla, bunlar dahi Mustafa Paşa ile bu tarafa Timurkapu üzerinden azimet itdirilmek mi münâsibdir, yoksa mukaddem tertîb olunduğu üzre Erdel üzerinden mürûrları mı münâsibdir. Husûs-ı mezbûru mülâhaza ve tefekkür ve lâzımü'l-istişâre olan mu'temed ve kâr-güzâr kulları ile istişâre ve vech-i ensebi ne sûret üzre hareket olunmak ise bir sâat mukaddem görüp ve hemen ta'yîn etmek üzre Paşa'yı mûmâ-ileyh kulları re'yine havâle olunmak münâsib ve fermân buyurulur ise Divan-ı Hümayûn'um tarafından emr-i âlî-şân tahrîr bâbında iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed dâme ulüvvuhû i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ramazan Sene 1128

Hüküm: 145

Karesi sancağında beylerbeyi bulunan Ahmed'in vergi memuru olarak nasb ettiği şahsın atamasının onaylandığı ve buna hiçbir kimse tarafından müdâhale olunmaması için Karesi sancağında bulunan kadılara yazılan hüküm.

Karesi sancağında vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm beglerbegilik pâyesiyle ser-çeşme olup, Karesi sancağında olan Ahmed dâme ikbâlühû Ordu-yı Hümâyûn'uma arz-ı hâl idüp, hâlâ tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadrûhûya mütesellim nasb ve ta'yîn eylediğün bildirüp, zıkr olunan mütesellimlik mûmâ-ileyhâ zabt itdirilüp, âhardan dahl ü taarruz olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğün vech-i meşrûh üzre zabt itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 146

Raça taraflarından Kopnik üzerine yayılması haberi bildirildiği, gerekli tedbirleri alması için, Böğürdelen korumasında bulunan Karahisar-ı Sahib sancağı tasarrufundaki Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Hüseyin Ali Paşa'ya hükm ki:

Raça tarafında olan kefare seniyye küddüsünle Kopnik üzerine istîlâ' kasdında olduklarını Kopnik ahâlisi mahzar idüp, Böğürdelen ve havâlisini muhâfaza için ta'yîn olunan, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, haberleşip fi'l-vâki' ol tarafa düşman-ı dînin sû-i kasdı vâki' ise mazarratı def' için kifâyet mikdârı asker geçirüp, def'-i mazarratına avn-i Hakk ile takayyüd eylemen bâbında düstûr-ı ekrem ve vezâret ile baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâme ikbâlühû i'lâm itmekle, i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 147

Tımsıvar Kalesi koruması için sancaklarından çıkıp, Belgrad'da kalmakta ısrar eden askerler ve teğmenlerin görevlerine son verilip, yerlerine güçlü yiğitlerden yazılması ve yeni rütbelere yapılması için Kütahya, Aydın, Menteşe, Hamid ve Teke sancakları alaybey'lerine yazılan hüküm.

Kütahya ve Aydın ve Menteşe ve Hamid ve Teke sancakları âlâybeglerine hükm ki:

Siz ki âlâybegilersiz sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ekseri me'mûr oldukları Tımsıvar Kal'ası muhâfazasına gitmeyüp, Belgrad yakasında kalup ihtifâ

eyledikleri tarafından i'lâm olunmağın, imdi neferâtınızdan ol makûle sizinle ma'an muhâfaza-i mezbûreye gitmekte ibâ ve firâr ve ihtifâ ve terk-i hidmet idenlerin zeâmet ve tîmârların mukaddemâ yedlerine mülâzemet evâmiri virilen mülâzimlere tevcih olunmak için arzların virüp ve eğer mülâzimleri dahi firâr itmiş olunur ise âhardan tâlibi olan yarar ve tüvânâ, harb ü darba kadîr müsellâh askerin oğlu olanlara tevcih olunmak üzere arzların virüp ve her birin bayrağınız altında ve hidmet-i muhâfazada mevcûd ittirmeği ve nüvvâbınızın tevfir ü teksîrine gereği gibi takayyüd ve ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 148

Pançova ve Tımsıvar'ın korumasında olmak için çeşitli bahanelerle beri taraflarda kalan efradın, kaçmalarının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve tenbihlerin yapılması için Yeni Palanka korumasında olan Paşa'ya, Hisarcık, Semendire, İhram, Koyulca, İpek, Güğercinlik ve Pançova kadılarıyla zabitan ve neferât ağalarına hitaben yazılan hüküm.

Palanka-i Cedîd muhâfazasında olan Paşa ve Hisarcık ve Semendire ve İhram ve Koyulca ve İpek ve Güğercinlik ve Pançova kâdılarına ve zâbitân ve neferât ağalarına ve sâ'ir a'yân ve iş erlerine ve iskele emînlerine hükm ki:

Pançova ve Tımsıvar ve ol taraflara ta'yîn olunan tevâyif-i askeriyeden ekseri birer takrib ve birer bahâne ile beri câniblere mürûr ve firâr itdikleri ihbâr olunmakla, imdi zikr olunan mahallerin memerrleri ve vâki' olan nehirlerinde çırnık ve şaklapça ta'bîr olunur kayık kısmı ve sâ'ir kayıkların kayıkçılarına muhkem zabt u rabt ve tenbîh ü te'kid eyleyüp, zinhâr efrâd-ı askeriyeden bir ferdin beri yakalara mürûr u ubûr itmelerin men' ve memerr ve ma'ber olan yollara ve mahallere ve köprübaşlarına bekçiler ve muhâfızlar ta'yîn eyleyüp, ziyâde basîret ve intibâh üzere hareket ve muhâfazada bezl-i kudret eyleyesiz ve eğer sened ibrâzı ile ve âhar bahâne ile bizler me'zûn olmuşuz deyü mürûr ve beri yakalara geçmek murâd idenlerin yedlerinde Tuğrâyı hümayûn ile muâvene emr-i şerîfim olmadıkça kat'â bir ferdi geçirmeyip ve geçer olur ise ahz u habs ve Ordu-yı Hümayûn'uma i'lâm eyleyesiz vel-hâsıl tevâyif-i askeriyeden bir ferdi me'mûr olduğu mahalden firâra ruhsat vormeyüp ve ol taraflarda muhâfız Paşa'lardan yedinde kavî sened ile Ordu-yı Hümayûn'uma gelür ulak makûlesi var ise tefahhus ve ba'de'l-vukuf, yollayıp mâ'adâ bir kimesneyi mürûr u ubûr itdirmeyesiz. Bundan sonra iyâzen-bi'llâhi teâlâ hilâfına vaz' u hareket, yahud ihmâl ve tekâsül olunacak olur ise bir vechle cevâba kadîr olamayup ziyâdeye mes'ûl ve muâteb olmanız bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 149

Tuna sahillerinde bulunan mahallerin, Feth'ul İslam Kalesi'nin ve çevresinin korumasına memur olan Aydın muhassılı Abdullah Paşa'nın, görevini yerine getirirken kendi görüşü doğrultusunda hareket etmesi ve Demirkapı korumasına memur olan Anadolu Beylerbey'i İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Anadolu beglerbegisi olup Timurkapu muhâfazasına me'mûr İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Tuna sevâhilinde vâki' mahallerin muhâfazası ehemmi mehm-mı lâzımü'l-ihimâm olmağla Timurkapu kurbunda vâki' Fethul İslam Kal'ası havâlisini dahi muhâfaza ve muhârese idüp, senin re'yine mutâbaat ile hareket eylemek şartıyla, hâlâ Aydın muhassılı olan emîr-ü'l-ümerâi'l-kirâm Abdullah mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve müstevfi âdemleriyle me'mûr kılınmağla, imdi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh savb-ı me'mûresine varup oldukda mahall-i mezbûrun muhâfazasında istihdâm eyleyüp ve ol havâliden tahrîri fermânım olup, ceste ceste yanına me'mûr kılınan levendât ve tevâyif-i sâ'ireden Vidin Kal'ası muhâfazasına bir mikdâr asker vaz' ve ta'yîn olunmak dahi iktizâ' ider ise lüzûmu mertebe ta'yîn ve ol tarafların muhâfaza ve muhâreselerinde me'mûr olduğun üzre âlâ'-vechi'l-istiklâl hareket ve kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden hıfz u hırâset ve senden me'mûl ve muntazar olduğ vechle hidemât-ı pesendîde vücûda getirmeğe ikdâm ü ihtimâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 150

Tuna sahillerinin ve Feth'ul İslam Kalesiyle çevresinin koruma atamasına ve Demirkapı korumasında görevli olan Anadolu Beylerbey'i İbşir Hüseyin Paşa'nın görüşü doğrultusunda hareket etmesi gereğiyle bazı tenbihleri kavrayarak Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya yazılan hüküm.

Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya hükm ki:

Tuna sevâhilinde vâki' mahallerin muhâresesi akdem-i umûr-ı Devlet-i Âliyye'mden olup ve bu cümle Feth'ul İslâm Kal'ası havâlisinin dahi muhâfazası ehemmi mehm-mdan olmağla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, kal'a-i merkûmenin muhâfazasına sen me'mûr olmuştundur. İmdi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve müstevfi âdemlerin ile bilâ-tevakkuf hareket ve yollarda kat'â meks ü ârâm eylemeyüp, ber-vech-i müsâraat yürüyüp varup Feth'ul İslam Kal'ası havâlisinde hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve Timurkapu tarafında asâkir-i me'mûr üzerlerine başbûğ olan Anadolu beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa ile ale'd-devâm haberleşip re'yine mutâbaat ve kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden bir an hâlî ve gafil olmayup ve dâ'imâ ahvâllerinden haberdâr olup, eğer bir tarafa îsâl-i mazarrat ve hasâret eylemek kasd-ı

fâsîdinde olurlar ise ana göre mukdim tedâriklerin görüp def' u ref'-i mazârrlarına dikkat ve emr-i muhâfazada gayret ve hamîyyet ile hareket ve ol havâlîde vâki' kazâlardan, bundan akdem mübâşirler irsâl ve tahrîri fermânım olan mîrî piyâde levendâtıdan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Feth'ul İslam Kal'ası muhâfazası için lüzûmu mertebe levendât ifrâz ve vaz' ve hıfz u hırâsetlerinde ikdâm ve ihtimâm eyleyüp, tehâvün ve tekasîr olunmağla düşman-ı dînin ol havâlîye iyâzen-billâhi teâlâ îsâl-i mazarrat ve hasâret itmelerinden gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 151

Memur olduğu Vidin'e bir an önce varıp görevine başlaması ve gerekli tedbirleri alması için, daha önce Özi Kalesi korumasında bulunmuş olan Vezîr Çerkes Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm. (Emri geri gelüp, mahalline gitmemişdir)

Bundan akdem Özi Kal'ası muhâfazasına me'mûr Vezîr Çerkes Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Eflâk voyvodasının makarr-ı hükümeti olan Bükreş'e on dört sâat karîb mahalle bir mikdâr Nemçe askeri gelüp düşman-ı dînin Eflâk vilâyetine sû-i kasdı ve Eflâk boyarlarından Boyar nâm boyar tebaiyyet ile hıyâneti olduğun ve Eflâk voyvodası dahi Yergöğü tarafından altı yedi bin mikdâr asker-i İslâm ile düşman-ı dînin üzerine teveccüh itdirirken ve celâdetlü hân-ı âlî-şân hazretleri dahi ol taraflara me'mûr olup, düşman-ı merkûmun üzerine varmak kasdında olduğun voyvoda-i merkûm i'lâm itmekle, hâlâ Haleb beglerbegisi olup İsakçı tarafına ser-'asker olan Mustafa Paşa dahi yakasına güzâr idüp Anadolu beglerbegisi İbşîr Paşa me'mûr olduğu üzre İrşeve'de meks itmek üzre emr-i şerîfim sâdır olmağla, sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Bir sâat mukaddem me'mûr olduğun Vidin'e varup, ol havâlînin hıfz u hırâseti ile ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 152

Eflâk'a girme teşebbüsünde olan Avusturya askerlerine atanan Niğbolu mutasarrıfı Şatır Hüseyin Paşa ile birlikte gerekli dersin vermeleri için, İsakçı tarafından ser-'asker olan Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Bu dahi

Hâlâ Haleb vâlîsi olup İsakçı tarafında ser-'asker olan Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Eflâk voyvodasının makarr-ı hükümeti olan Bükreş'e on dört sâat karîb mahalle bir mikdâr Nemçe askeri gelüp ve Eflâk boyarlarından dahi Boyar nâm boyar tebaiyyet

ile düşman-ı dînin Eflâk vilâyetine sû-i kasd üzre olduğun ve Eflâk voyvodası Yergöğü tarafından altı yedi bin mikdâr asker-i İslâm ile düşman-ı dînin üzerine teveccüh iderken ve ol taraftan celâdetlü hân-ı âlî-şân hazretleri dahi ol taraflara me'mûr olup, düşman-ı mezbûrun üzerine varmak üzre olduğun voyvoda-i mezbûr i'lâm itmekle, hâlâ Niğbolu sancağı mutasarrıfı Şatır Hüseyin Paşa senin yanına ta'yîn olunmuşdur inşâllahü teâlâ sen dahi bir an ve bir sâat mukaddem Eflâk vilâyetine dühûl iden düşman-ı dînin kahr u tedmîrine dikkat-i tâmm ve vilâyet-i merkûme her vechle pâzede-i düşman-ı dînden sâlim olmaklığa ve sâ'ir muktezâ-yı vakt ü hâle göre ve sâ'ir lâzım gelen hidemât-ı âliyyede bezl-i kudret ve a'mâl-i askerde sarf-ı mechûd ile nice yüz Eflâkları tahsîle ikdâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 153

Eflâk'a girme teşebbüsünde bulunan düşman askerlerine karşı koymak için kuvvetleriyle birlikte İrşeve'ye geçip hazır bulunması ve üzerine düşeni yapması için gerekli tenbihleri verilen Anadolu tasarrufundaki İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bu dahi

Hâlâ Anadolu eyâleti mutasarrıfı İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Eflâk voyvodasının makarr-ı hükümeti olan Bükreş'e on dört sâat karîb mahalle bir mikdâr Nemçe askeri gelüp ve Eflâk boyarlarından dahi boyar nâm boyar tebaiyyet ile düşman-ı dîn Eflâk vilâyetine sû-i kasd üzre olduğun ve Eflâk voyvodası Yergöğü tarafından altı bin ve yedi bin kadar asker-i İslâm ile düşman-ı dînin üzerine teveccüh itdikde ve beri tarafda celâdetlü hân-ı âlî-şân hazretleri dahi Bükreş'e karîb mahalle gelmek üzre olup, hâlâ Haleb vâlîsi ve İsakçı tarafında ser-'asker olan Mustafa Paşa dahi Eflâk'a dâhil olup, düşman-ı merkûmun üzerine varmak kasdında idüğün voyvoda-i mesfûr i'lâm itmekle, senin dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemleriniz ile ve yanınızda olan tevâyif-i asker ile bir gün ve bir sâat mukaddem İrşeve'ye geçüp düşman-ı dînin müdâfaa ve tedmîrinde ve sâ'ir muktezâ-yı vakt ü hâle göre lâzım gelen hidemât-ı âliyye'de bezl-i kudret idüp ve bu vakti sâ'ir vakte kıyâs itmeyüp, her ne tarîkiyle olur ise bi-eyyi hâlin mahall-i mezbûra güzâr ve def'-i kâyd ü mekr-i a'dâya bezl-i makdûr eylesin. Bu bâbda te'hîr ile özür îrâd itmek ihtimâli olur ise, mutlak tehâvün ü tekâsüle havâle ve cevâbın ısga' olunmayup, iyâzen-bi'llâhi teâlâ mes'ûl ve muâteb olmağı emr-i mukarrer bilmen bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 154

Eflâk yakınlarına kadar gelen düşman askerlerine dersinin vermesi için, kuvvetlerle birlikte Eflâk yakasına geçmesi ve ser-‘asker Mustafa Paşa’nın yanında yer alması talimatı veren Niğbolu tasarrufundaki Şatır Hüseyin Paşa’ya yazılan hüküm.

Bu dahi

Ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağı mutasarrıfı Şatır Hüseyin Paşa’ya hükm ki:

Eflâk voyvodasının makarr-ı hükümeti olan Bükreş’e on dört sâat karîb mahalle bir mikdâr Nemçe askeri gelüp ve Eflâk boyarlarından dahi Boyar nâm boyar tebaiyyet ile düşman-ı dîn Eflâk vilâyetine sû-i kasd üzre olduğun ve Eflâk voyvodası Yergöğü tarafından altı yedi bin asker-i İslâm ile düşman-ı dînin üzerine teveccüh itdüğün ve beri tarafda celâdetlü hân-ı âlî-şân hazretleri dahi Bükreş’e karîb mahalle gelmek üzre olduğu ve Haleb vâlîsi olup İsakçı tarafına ser-‘asker olan Mustafa Paşa dahi Eflâk’a dâhil olup düşman-ı merkûmun üzerine varmak üzre idüğün voyvoda-i mesfûr i‘lâm itmekle, senin dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve müstevfî âdemlerinle yanına cem‘ olacak tevâyif-i askerden bu ana dek ne mikdâr asker hâzır u âmâde eylemiş isen bir gün ve bir sâat evvel Eflâk yakasına geçüp ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına erişüp bi-avnillâhi teâlâ re’yi üzre düşman-ı dînin kahr u tedmîrine ve sâ’ir muktezâyı vakt ü hâle göre lâzım gelen hidemât-ı âliyyede bezl-i kudret eyleyesin. Velhâsıl bu vakti sâ’ir vakte kıyâs itmeyüp, her ne tarîkiyle olur ise bi-eyyi hâlin bir sâat mukaddem ol mahalle varup ve ser-‘asker-i müşârun-ileyhin yanında olan sâ’ir asâkir-i muvahhidîne mülhak olup, def‘-i kâyd ü mekr-i a‘dâya bezl-i iktidâr eyleyesin. Bir dürlü özür ve bahâne ile te’hîr olunmağa ihtimâl olur ise, mutlak tekâsül ve tehâvüne havâle olunup iyâzen-bi’llâhi teâlâ cevâbın ısga’ olunmayup mes’ûl ve muâteb olmağı emr-i mukarrer bilesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hâzihi cüz’ün ve ahkâm-ı umûri’l-mühimme der-zemân-i sadr-ı sudûri’l-vüzerâ Hazret-i Halil Paşa yesserallâhüle hü mâ-yürîdü ve mâ-yeşâü ve fî ibbân-ı Süleyman Efendi reisü’l-küttâb tâle bekâhü. El-vâki‘ fî evâsıt-ı şehri-i Ramazan li-sene semân ve ısrîn ve mi’e ve elf.

Hüküm: 155

İnebahtı ve Mora kastelleriyle Balyabadra Kalesi hendeklerinin temizlenmesi için Mora ser-‘askeri Abdullah Paşa tarafından istenen çekdirilerin gönderilip gönderilmemesi kendi görüşüne bırakıldığıyla ilgili Kaptan Paşa’ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa dâmet meâlîhü’ya hükm ki:

İnebahtı ve Mora kastelleri ve Balyabadra Kal'ası'nın hendeklerinin tathîri mühim ve muktezî olup, ancak amele ile vücûda gelmesi hadd-i imkânda olmayup, dört kıt'a çekdiri sefineye muhtâc ve ol tarafda kışlamak üzere ta'yîn ve irsâl olunmak için emîrül-ümerâi'l-kirâm Mora ser-'askeri olan Abdullah Paşa tarafından inhâ eyledüğün düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezâret ile bi'l-fi'il baş defterdârım el-hâcc Mehmed Paşa edâ mellâhü iclâlehü i'lâm idüp ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Husûs-ı mezbûr senin re'yine havâle olunmağla, eğer çekdiri irsâlinde bir dürlü müzâhim yogise dört kıt'a çekdiri ta'yîn ve mahall-i me'mûra irsâl ve anda kışlatdırup, kılâ'ı mezkûrenin hendeklerinin tathîrinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde istihdâm olunmak bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 156

Belgrad korumasında olan Vezir Ahmed Paşa'nın adamlarıyla koruma hizmetinde bulunması için Bosna beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna beglerbegisi olup Bihke Kal'ası'nda ikâmet üzere olan Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin müstevfî âdemlerinle bir gün evvel gelüp, Belgrad Kal'ası'nda Belgrad muhafızı vezîr Ahmed Paşa'nın re'yi üzere hidmet-i muhafazada olman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 157

Tatar askerlerinden korkan Pançova köylerinden tüm köy halkının korunması için Semendire naibine, Semendire Kalesi ağavatına ve vilayet a'yânına yazılan hüküm.

Semendire nâibine ve Semendire Kal'ası ağavatına ve a'yân-ı vilâyete hükm ki:

Pançova mukataası karyelerinden Semendire karşısında vâki' kâffe-i nâm karye re'âyâsı gelüp işlerinle henüz gelmeyüp ve karyeleri iskeleye karîb olmağla, mürûr u ubûr iden tevâyif-i askeriyeden ve Tatar tâ'îfesinden havfları olmağın, himâyet ve sıyânet olunup kimesneye rencîde ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden, siz ki mûmâ-ileyhimsiz, vech-i meşrûh üzere merkûmları hıfz u hırâset itdirmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 128

Hüküm: 158

Bütün zaîmler ve tîmâr sahipleri Vençe Kalesi'nin koruması hizmetinde bulunmaları için Karlili sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Karlili sancağı âlâybegine hükm ki:

Vençe Kal'ası Karlili dâhilinde olmağla ahâlîsi tarafından gelen mahzar ile istid'alarına binâen Karlili sancağının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının Vençe Kal'ası muhâfazasına me'mûriyetleri için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fî'il baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü'nun i'lâmıyla sâdır olan fermân-ı âli mûcibince Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim tahrîr olunmak için baş muhâsebe'den memhûr kaime virilmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mezkûrsun. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde te'hîr u tevakkuf itmeyüp Karlili sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı kalkup, Vençe Kal'ası'na varup hidmet-i muhâfazada bezl-i vüs' u kudret eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 159

Feth edilen Mora Adası'nda yapılan tahrir sonucu, belirlenen eşkinci, tîmâr ve zeametler için, sahiplerine merkezde beratları yazıluncaya kadar tarafından tahvil verilmesi için, Mora ser-'askeri Abdullah Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Abdullah Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem yüz yigirmi yedi senesinde feth u teshîr olunan Mora cezîresinde vâki' kurâ ve mezârî' müceddeden tahrîr olunduktan sonra livâ-i mezbûreye âlâybegisi ile üç yüz seksen tokuz nefer ve livâ-i Mizistre'ye âlâybegisi ile iki yüz on iki nefer eşkinci zeâmet ve tîmârı, Anapoli Kal'ası için zâbitânıyla altı yüz yetmiş bir nefer süvâriyân-ı yemîn ü yesâr ve müstahfizân ve azebân ve yerlû topçusu ve Blakoda tabyalarına, zâbitânı ile iki yüz elli beş nefer müstahfizân ve yerlû cebeci topçusu ve Kastel taharriye için zâbitânıyla elli nefer müstahfiz ve azebân ve yerlû cebeci ve topçusu ve Görδος Kal'ası için zâbitânıyla üç yüz doksan bir nefer müstahfizân ve azebân ve beşlüyân ve yerlû cebeci ve topçusu ve Kastel-i Balyabadra için, zâbitânıyla beş yüz on bir nefer müstahfizân ve azebân ve fârisân ve yerlû cebeci ve topçu ve humbaracı ve Moton Kal'ası için, zâbitânıyla dört yüz seksen beş nefer müstahfizân ve azebân ve süvâriyân-ı yemîn ü yesâr ve yerlû cebeci ve topçu ve Anavarin Kal'ası için zâbitânıyla dört yüz otuz altı nefer müstahfizân ve azebân ve süvâriyân-ı yemîn ü yesâr ve yerlû topçusu ve Benefşe Kal'ası için, zâbitânıyla yüz kırk altı nefer müstahfizân ve azebân ve yerlû cebeci ve topçusu ve Koron Kal'ası için, zâbitânıyla iki yüz otuz üç nefer müstahfizân ve azebân ve yerlû cebeci ve topçusu ki mecmuu üç bin yedi yüz yetmiş tokuz nefer olur. Tertîb olunan icmâl-i defter mûcibince zeâmet ve tîmâr

verilmesi fermân-ı hümayûnum olup, ancak altı yüz bir nefer eşkinciyanndan mâ'adâ kılâ'-ı mezbûrenin ulûfeli olan neferâtından tertîb olunduğu üzre üç bin yüz yetmiş sekiz zâbitân ve neferâtlarına tevzî' u taksîm olunduğu üzre zeâmet ve tîmâr virilüp, kılâ'-ı mezbûrede ol mikdâr zâbitân ve neferâtdan izdiyâd olanları kemâ-fi'l-evvel ulûfeli olmak üzre olmağla hâlâ Ordu-yı Hümayûn'um tarafından ta'yîn olunan Defter-i Hâkânî kâtiblerinden kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Kâtib Mustafa redci ve Kâtib Salih Tâhir zîde kadrûhûma ma'rîfetleriyle zîkr olunan ol mikdâr zeâmet ve tîmârları mahallinde ashâbına tevzî' ve isimleri sûret-i icmâle kâyd olundukdan sonra asıl icmâle dahi sebt olunması muktezî olduğun vezâret ile baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü i'lâm itmeğîn, imdi sen ki ser-'askerim mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Mora ve Mizistre sancaklarında olan eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı tîmârına mevcûduna âlâybegleri ma'rîfetleriyle sâlifü'z-zikrlere zeâmet ve tîmârları tevzî' ve tarafından ancak tahvîl virüp ve zîkr olunan sancakların zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı muaccelen Âsitâne-i sa'âdet'imde dahi berât idüp ve kezâlik süvâriyân-ı yemîn ü yesâr ve beşlüyân ve fârisân neferâtlarının mevcûdlarına dahi zâbitleri ma'rîfetiyle tîmârların tevcîh ve tahvîl hükmü virüp ve anlar dahi altı aya değîn Âsitâne-i sa'âdet'imden berât idüp ve anlardan mâ'adâ müstahfizân ve azebân neferâtlarından her bir kıt'âya tîmâr virilecek mikdârdan zâbitleri ma'rîfetiyle Mora'nın mukabili defteri mûcibince tîmârların tevzî' ve anlara dahi tarafından tahvîl virilüp ve anlar dahi bir seneye değîn Âsitâne-i sa'âdet'imden berât idüp vech-i meşrûh üzre zeâmet ve tîmâr tevzî' olunan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın ve süvâriyân-ı yemîn ve yesârın ve beşlüyân ve fârisân ve müstahfizân ve azebân neferâtlarının cümlesinin isimlerin kâtibân-ı mûmâ-ileyhimâya sûret-i icmâle kâyd itdirüp ve zîkr olunan zeâmet ve tîmârları için tertîb olunduğu mertebe neferât mevcûd bulunmaz ise talipleri zuhûr idüp, zâbitleri arzıyla tevcîh olununcaya değîn bâki kalan tîmârların mahsûlâtı hebâ olmamak için Mora muhassılı tarafından zabt olunup ve icmâl-i mezbûrun baş kalemleri ile bir sûreti Mora cezîresinin tîmâr defteri kethüdâsına virilüp Anabolu Kal'ası'nda hıfz ve iktizâ' itdikçe müracaat olunup ve tevcîh olunan zeâmet ve tîmârların mahsûlâtı muhassıl tarafından zabt olunmuş ise sene-i âtiye dühûlünde vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı ve ispençeleri kendülere zabt itdirilüp ve vech-i meşrûh üzre tertîb olunan zeâmet ve tîmârları müceddeden tahrîr olunmağla, bi-eyyi hâlin Âsitâne-i sa'âdet'imden berât olunmak dahi muktezî olmağîn ve de ta'yîn olunan müddete değîn Âsitâne-i sa'âdet'imden berât itmeleri için her birine muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyüp, şöyle ki müddet-i merkûm içinde berât itmeleriyle zeâmet ve tîmârların rağbet itmemiş olurlar. Müddet-i merkûme mûnkaziyye oldukdan sonra ol makûlelerin zeâmet ve tîmârları âhara verileceğîn her birine ifhâm eylesin ve bundan mâ'adâ cezîre-i merkûmede olan zeâmet ve tîmârlar beş sınıf olup, bir sınıfı müstakil kılıç zeâmet ve bir sınıfı onar bin ve bir sınıfı yedişer bin ve bir sınıfı altışar bin ve bir sınıfı dörder bin olmağla her bir icmâl müstakil kılıç i'tibâr olunup, mâ-ba'd hisse ifrâz olunmakdan ve işbu emr-i şerîfe muhâlif tevcîhâtdan ve vaz' u hareketden bî-gâyet ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 160

Askerleriyle birlikte Yeni Palanka yakınlarına varması, Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın gelmesini beklemesi ve geldiğinde, durumdan orduyu haberdar etmesi, kendisi de onun emri altında, o civarın korumasında hizmeti için, Adana Beylerbeyi Kurt Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Adana beglerbegisi Kurd Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Tımışvar tarafına me'mûr dalkılıç serdengeçtileri ve eyâlet askeri üzerlerine düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'îl vezâret ile yeniçerim ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü ser-'asker nasb ve ta'yîn ve bi'l-cümle asker-i Tatar ile ma'an gelüp maksûda azîmet eylemek üzre me'mûr kalınup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, ser-'askerim müşârun-ileyh ve tatar askeri savb-ı me'mûre azîmet eylediklerinde sen, mükemmel ve müretteb ve müstevfî kapun halkı ile Yeni Palanka kurbunda hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve hâlâ Kırım hanı olan cenâb-ı emâret-meâb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb Kaplan Giray Han dâmet meâlîhü'nun ol havâlîye gelmelerine müterakkiben meks ü ârâm ve bi-avnilâhi teâlâ hân-ı müşârun-ileyh ol taraflara geldikde sen dahi iktizâ' iden hidemât-ı âliyye'mde re'y-i savâb-dîdileriyle amel ve hareket eylemek üzre hân-ı müşârun-ileyhin yanlarına me'mûr kılınmışsındır. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde, kendü kapun halkından mâ'adâ Tımışvar'a me'mûr olan serdengeçti ve sâ'ir tevâyif-i askeriyeden yanında bir ferdi alıkomakdan gâyetü'l-gâye ihtirâz idüp, fakat kendüne mahsûs olan kapun halkı ile Yeni Palanka kurbunda meks ve ol havâlînin düşman-ı dîn-i hazelân-karînden muhâfaza ve muhâresesine kıyâm ve hân-ı müşârun-ileyhin gelmelerine muntazır olup ve karîb mahallere geldikleri mesmû'un oldukda der-akab Ordu-yı Hümayûn'um tarafına i'lâm ve me'mûr olduğun üzre müşârun-ileyhin yanlarında iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemden re'y-i rezîn-i isâbet-karîn-i hânîleriyle harekete bezl-i vüs' u kudret eylesin ve bu def'a Tımışvar'a me'mûr kalınup gidecek askerden bir ferd senin yanında kaldığı haber alınacak olur ise, vebâli boynuna mahsûr olan Ümmet-i Muhammed'in hâlâsına me'mûr kılınan askerin killetine sebep olmuş olursun. Bilâ-emânın cezân tertîb olunacağını muhakkak bilüp ana göre hareket ve kapun halkından mâ'adâ bir ferdin kalmasına ruhsat göstermekden bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 161

Giray Sultan ve Sahip Giray Sultan'ı askerleriyle birlikte Tımışvar Kalesi'ne götürmekle görevlendirildiği emrini Dergâh-ı Âli yeniçeriler ağası Vezîr Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Vezâret ile Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ağası olan Vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ düşman-ı dîn-i hazelân-karîn yedinde mahsûr olan Tımışvar Kal'ası'na asker irsâl ve vaz'-ı muhâsarada olan guzât-ı muvahhidine imdâd ve iânet ile takviyyet virilmek akdem-i umûr-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'mden olmakdan nâşî' kal'a-i merkûmeye dühûl eylemek şartıyla Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sipâh ve silâhdâr ocakları taraflarından bahşîş ve ulûfe ile bundan akdem dalkılıç serdengeçti tahrîr ve Rumeli ve Anadolu eyâletlerinden dahi yedi sancağın âlâybegleriyle cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârî me'mûr kılınup ve bu cümleyi kal'a-i merkûmeye götürüp vaz' eylemek üzere halefi es-selâtînü'l-izâm İslâm Giray Sultân ve Sâhib Giray Sultan dâme ulüvvuhûmâ dahi yanlarında olan asker-i Tatar ile ta'yîn olunmuşlar idi. El-hâletü hâzihi gerek mukaddemâ ta'yîn olunanlar ve gerek bu def'a Ordu-yı Hümâyûn'umda mevcûd bulunup me'mûr kılınan sipâh ve silâhdâr terakkîlilerini yine Tatar askerinin mâiyyeti ile götürüp avni Hakk ile kal'a-i merkûmeye vaz' ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm itdirilmek üzere sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Âlâ vechi'l-istiklâl sen ser-'asker nasb ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi senden küllî hidmet ve gayret ve hamîyyet ve dilîr-âne cünbüş ile hareket me'mûl-i tab'-ı safâ makrûn-ı husrevânem olmağın, müsta'înen billâh ve mütevekkilen ale'llâh kalkup bu cümleyi yanına istishâb eyleyüp, sultânlar ve Tatar askeriyle azîmet ve bi-tevfikillâhi teâlâ bir an evvel Tımışvar Kal'ası'na varup, zıkr olunan asâkir-i me'mûreyi kal'a-i merkûmeye vaz' u idhâl ve bu vechle itmâm-ı hidmet-i me'mûre ile avdet ü ric'at itmeği ihtimâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 162

Mâiyyetindeki 700 asker ilerlemesiyle sipah serdengeçtilerinin ilerlemelerine beşer akçe daha zam yapılarak, Tımışvar Kalesi'nin korumasına gitmeleri için, serdengeçtilerin subayları ve ağalarına yazılan hüküm.

Mukaddemâ ba'zı hidemât-ı âliyye'mde istihdâm olunmak için terakkilu sipâh serdengeçtileri ağaları ve zâbitlerine hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz bundan akdem bayraklarınız altında vech-i meşrûh üzere hidemât-ı âliyyemde istihdâm olunmak şartıyla, beşer akçe terakkî ile yedi yüz nefer sipâh terakkilu serdengeçtileri neferâtı tahrîr olunmuş idi. Lâkin sedd-i sedîd-i İslâmiye'den olan Tımışvar Kal'ası'nın bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ve düşman-ı dînin kahr u dimârlarıyla ol havâliden indifâ'ı Devlet-i Âliyye'min ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmından olmağla vech-i meşrûh üzere mukaddemâ beşer akçe terakkî ile tahrîr olunan yedi yüz nefer sipâh terakkilu serdengeçtileri neferâtının terakkîleri üzerine beşer akçe dahi zam olunup, min haysü'l-mecmû' onar akçe terakkî olunmak üzere neferât-ı merkûmenin mecmuuyla Tımışvar Kal'ası havâlîsine gitmek üzere me'mûr olan bi'l-cümle asâkir-i me'mûrem üzerlerine ser-'askerim olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü ile me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde

te'hîr u tevakkuf itmeyüp, vech-i meşrûh üzre mukaddemâ bayraklarınız altına beşer akçe terakkî ile tahrîr olunan yedi yüz nefer terakkîli sipâh serdengeçtileri neferâtınızın terakkîleri üzerine beşer akçe terakkî ve dahi zam olunup min haysü'l-mecmû' onar akçe terakkî olmak şartıyla mecmû-ı neferâtınız ile kalkup vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an Tımsıvar Kal'ası havâlisine varup re'y-i savâb-dîdi üzre düşman-ı dîne îsâl-i mazarr-ı kahr u dimâr ile bi-avnihî teâlâ Tımsıvar Kal'asının ve derûnunda mahsûr olan Ümmet-i Muhammed'in istihlâsına ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı kudret ve hamîyyet eyleyesiz ve inşâllahü teâlâ melâ'in-i düzeh-karînin Tımsıvar Kal'ası havâlisinden şerr u mazarratları mündefi' olup ve bi-tevfikihi teâlâ edâ-yı hizmet idüp vezîr-i müşârun-ileyh ile Belgrad tarafına avdet itdiğinizde gerek sizin ve gerek neferâtınızın terakkî tezkireleri yedlerinize virilmek için sened olmak üzre iş bu emr-i şerîfimi hıfz ve mazmûn-ı münîfi ile amel ve hareket idüp, hilâfından bî-gâyet ihtirâz u ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 163

Hükümün bir sureti, Sekiz yüz asker silahdâr serdengeçtileri ağaları ve subaylarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sekiz yüz nefer silahdâr serdengeçtileri ağaları ve zâbitlerine.

Hüküm: 164

Mora adasında, Anabolu Limanı'nda beklemekte olan kalyonlardan tamire muhtaç olanların tamirleri ve diğerlerinin nerelerde görev yapacağıyla ilgili Kaptan Hacı Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet meâlihû'ya hüküm ki:

Donanma-yı Hümayûn'um kalyonları hâlâ Mora cezîresinde Anabolu'da lenger-endâz-ı istikrâr olup, lâkin zikr olunan kalyonlardan birkaçı rahne-gîr deryâda kalafata muhtâc olmağla, vakt-i şitâ zuhûriyle ziyâde furtunalara müsâdif olmamak için bir gün evvel Âsitâne-i sa'âdet'ime irsâli muktezî olduğu sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, tarafından i'lâm olunmağla Donanma-yı Hümayûn'um kalyonların her sene Âsitâne-i sa'âdet'ime avdetinde vakt-i şitâda mürûr iden tüccâr kalyonların korsan keferesi mazarratından hıfz u hırâset için Akdeniz'de vâki' adalar arasında ve Tarîk-ı Mısıriyye'de geşt ü güzâr itmek üzre yedi sekiz kıt'a kalyon intihâb ve alıkonulmak mu'tâd olup, bu sene ise gerek Mora cezîresi ve gerek Mısır yolunda ve sâ'ir mahallerden güzâr idecek tüccâr sefâinini hıfz için birkaç kalyon ziyâde alıkoyulması mühim ve muktezî olduğundan mâ'adâ Mısır u Kahire'den Âsitâne-i sa'âdet'ime nakl

olunacak mîrî zehâir ve nakd hazînenin nakli için birkaç kalyon gönderilmesi dahi mühim olmağla Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından ziyâde kalafata muhtâc olup, bi'l-iktizâ' Âsitâne-i sa'âdet'ime gönderilmesi lâzım olan kaç kalyon ise intihâb ve iktizâ' ider ise yanına birkaç çekdiri sefîneleri ve birkaç kalyon dahi ta'yîn ve mevsim-i şitâ hulûlünden mukaddem Âsitâne-i sa'âdet'ime irsâl olunmak ve beş kıt'a güzîde kalyon dahi ifrâz ve Mısır u ahire'den nakli lâzım gelen zehâir ve hazîneyi bi-avnilâhi teâlâ Âsitâne-i sa'âdet'ime emîn ve sâlim eriştirmek üzere ta'yîn ve irsâl itdirilüp ve avn-i Hakk ile Mora cezîresini gerü mekr-i a'dâdan muhâfaza için birkaç kıt'a kalyon dahi Anabolu limanında alıkonulup kışlatdırılmasının iktizâ'sı olduğu melhûz olmağın vech-i meşrûh üzere kalyonlar alıkonulmasının bir dürlü mahzûru olmayup, olur ise iktizâ'sı yokdur dimeyüp, birkaç kalyon alıkonulmak iktizâ' ider ise re'yin ile intihâb ve ifrâz ve takımlarından noksanı olanların neferâtı tekmi'l ve mevcûd itdirilüp, iktizâ' ider ise yanlarına birkaç çekdiri ve on kadar firkate dahi ta'yîn ve lâzım gelen peksimadları dahi bundan akdem tabh ve hâlâ Anabolu Kal'ası'nda mevcûd olan peksimaddan Mora ser-'askeri Abdullah Paşa ma'rifetiyle viridilüp ve lüzûmu mikdârı kalyonlar dahi vakt-i şitâda Akdeniz'de muhâfazası lâzım olan mahalleri ve tüccâr sefînelerini korsandan hıfz u hırâset için alıkonulup ve sen sâ'ir Donanma-yı Hümâyûn'um sefîneleri ve kalyonları ile rûz-ı kasım hulûlüne değin ol havâlîlerde ve adalar aralarında ve sâ'ir muhâfazası muktezî olan mahallerde geşt ü güzâr idüp inşâllahü teâlâ rûz-ı kasım hulûlünde sen dahi Âsitâne-i sa'âdet'ime bâd-bân-gü-şâyı avdet idüp, ancak gerek Mora cezîresi muhâfazası ve gerek rûyı deryâda mevsim-i şitâda muhâfaza hidmetine alıkonacak kalyonlar be-her-hâl kalafat ve ta'mîre muhtâc olmağla, Mora'da Anabolu kurbunda vâki' Tarban limanı'nda kalafatlarına imkân olduğu sûrette alet ve marangozların iktizâ'sı mertebe sâ'ir kalyonlardan tedârik ve kalafat itdirilüp ve eğer mahall-i mezbûrede kalafatlarına imkân yogise inşâllahü teâlâ Âsitâne-i sa'âdet'ime gidecek kalyonlar İstanbul'a vâsıl oldukları gibi tevakkuf u ârâm olunmayup, kalafat ve ta'mîrâtı her ne ise gördürülüp ve bir gün evvel hâzır u âmâde itdirildikten sonra mahall-i mezbûra irsâl ve bi-tevfikihi teâlâ anlar Anabolu'ya vardıkda muhâfaza hidmetinden kalkup, mukaddem alıkonulan kalyonlar Âsitâne-i sa'âdet'ime avdet ve avni Hakk ile Donanma-yı Hümâyûn'um ihrâc vaktine değin kalafat ve sâ'ir lâzımelerin görmek üzere mevâdd-ı merkûmesinin re'yine tefvîz olunmak bâbında emri şerîfim virilmek için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü i'lâm itmeğın müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 165

Bosna korumasında olan sipah ve silahdar ilerlemelerinin kasıma kadar hizmette kalıp, sonra onlara ağaları ve subaylara birlikte izin vermesi için Bosna beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem beşer akçe terakkî ile tahrîr olunup, hâlâ seninle ma'an Bosna muhâfazasında olan sipâh ve silâhdâr terakkîlilerini rûz-ı kasıma değin ol tarafda iktizâ' iden hidmet-i muhâfazada istihdâm eyleyüp ve inşâllahü teâlâ rûz-ı kasım hulûl itdiği gibi cümlesine ağaları ve zâbitleriyle muhâfaza-i mezbûreden avdet ü ric'at eylemek üzre izin virilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 166

Beylerbeyi Mustafa Paşa'nın emri altında Bosna taraflarında istihdam olunan sipah ve silahtar ilerlemelerinin yerlerine dönmeleri için, ağalarına yazılan hüküm.

(Başka yazırın okunmuştur.)

Bundan akdem beşer akçe terakki ile tahrîr olunup, hâlâ Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa ile ma'an Bosna muhâfazasına ta'yîn olunan sipâh ve silâhdâr terakkîlileri ağalarına hükm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz, neferâtınız ile rûz-ı kasıma değin Bosna tarafında iktizâ' iden hidmet-i muhâfazada mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Mustafa Paşa'nın re'yi ile istihdâm olunup, rûz-ı kasım hulûl itdiği gibi cümle neferâtınız ile muhâfaza-i mezbûreden avdet ü ric'atinize izin virmek üzre mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ emri-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmağla imdi inşâllahü teâlâ vech-i meşrûh üzre bi'l-cümle neferâtınız ile rûz-ı kasıma değin Bosna'da iktizâ' iden hidmet-i muhâfazada mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin reyi ile hidmetde olup, rûz-ı kasım hulûl itdikde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin reyi ile avdet ü ric'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 167

Körfes tarafında bulunan Avlonya sancak beyi Mahmud Bey'in, Avlonya'ya dönmesi, hizmetlerine orada devam etmesi için yazılan hüküm.

Avlonya sancağı begi olup bundan akdem Körfes tarafına me'mûr olan Mahmud dâme izzuhû'ya hükm ki:

Avlonya sancağı ve havâlisinin bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'nden olmağla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu emr-i şerîfim sana her ne mahalde varup vâsıl olur ise, kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, mükemmel kapun halkı ve müstevfi âdemlerinle bir gün evvel ve bir sâat mukaddem kalkup mansıbın olan Avlonya sancağına varup bi-avnihi teâlâ livâ-i mezbûrun hudûdu dâhilinde ve havâlisinde olan mahallerin kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eyleyüp, emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hâletden bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 168

İnebahtı Kalesi'nin ve çevresinin korumak için, gece gündüz uyanık bulunması için İnebahtı sancağı tasarrufundaki Hasan Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık İnebahtı sancağına mutasarrıf olan Hasan Paşa'ya hüküm ki:

İnebahtı Kal'ası ve havâlisinin bi-avnihi teâlâ a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'nden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Emr-i şerîfim vusûlünde bu husûsa levâzım-ı ihtimâm ile kıyâm ve düşman-ı dînin kâyd ü mekrinden emîn olmayup, dâ'imâ etrâf ü eknâfa çeşm-gûş tutup, leyl ü nehâr hâb ü râhatı kendine harâm idüp, gerek İnebahtı Kal'ası'nın ve gerek etrâf u havâlisinde olan mahallerin bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesinde ve muktezâ-yı vakt ü hâle göre ol taraflarda sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde merdâne ve dilîr-âne hareket ve senden memul olduğu üzre mesâî-i cemîle vücûda getürmeği bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 169

Yukarıdaki hükmün bir sureti, İnebahtı kasteli ve çevresinin koruma hizmetinde bulunan Köstendil sancağı tasarrufundaki Ramazan Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık Köstendil sancağına mutasarrıf olup İnebahtı kasteli muhâfazasında olan Ramazan Paşa'ya, İnebahtı kasteli ve havâlisinin muhâfazası için.

Hüküm: 170

Karlılı ve Ayamavra Kalesi'nin koruması için gece gündüz dikkatli olması için Karlılı sancağı tasarrufundaki Bekir Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Karlılı sancağına mutasarrıf olan Bekir Paşa'ya hükm ki:

Karlılı sancağı hudûdu dâhilinde olan mahallerin ve livâ-i mezbûrda vâki' Ayamavra cezîresi ve Kal'asının bi-avnihi teâlâ a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i mehm-i Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde bu husûsa levâzım-ı ihtimâm ile kıyâm ve düşman-ı dînin kâyd ü mekrinden emîn olmayup, dâ'imâ ol etrâf ü eknâfa çeşm-güş tutup ve leyl ü nehâr hâb ü râhatı kendine harâm idüp, gerek sancağın hudûdu dâhilinde olan mahallerin ve gerek Ayamavra cezîresi ve Kal'asının bi-avnihi teâlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesinde ve muktezâyı vakt ü hâle göre ol taraflarda sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde merdâne ve dilîr-âne hareket ve senden memul olduğu üzre mesâî-i cemîle vücûda getürmeğe bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 171

Preveze ve çevresinin koruması hizmetine atanan Delvine sancağı tasarrufundaki Ali Paşa'nın, askerleriyle birlikte bir an önce vazife mahalline gitmesi çok dikkatli olması için yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Ali Paşa'ya hükm ki:

Preveze ve havâlîsinin bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i mehm-i lâzımü'l-ihimâmından olmağla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ihimâm vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, müte'ahhid olduğun üzre mükemmel kapun halkı ve dört yüz nefer piyâde levendât ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Preveze'ye varup, Preveze'nin ve etrâf u havâlîsinin bi-avnihi teâlâ düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesinde ve iktizâ'sına göre sâ'ir hidemât-ı âliyyemde leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylesin. El-hâsıl senin bu esnâda bir an akdem varup Preveze'de mevcûd bulunman ziyâde mühim ve muktezî olmağla, şöyle ki müte'ahhid ve me'mûr olduğun üzre bir gün evvel ve bir sâat mukaddem varup, mahall-i me'mûrda mevcûd bulunmayacak olur isen, kat'â bir dürlü özür ve cevâbın ısga' olunmayup muâhez ve muâkab olacağını mukarrer ve muhakkak bilüp, ana göre ziyâde basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 172

Bosna Beylerbeyi Mustafa Paşa görüşü doğrultusunda hareket etmesi ve dikkatli olması için, İskenderiye, Ülgün, Bar ve çevrelerinin korumasına atanan İskenderiye sancağı beyi Arslan Bey'e yazılan hüküm.

İskenderiye sancağı begi Arslan dâme izzuhû'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Bundan akdem kapun halkı ve İskenderiye ve Ülgün ve Bar havâlîlerinde olan serhad-i mansûrem dil-âverleriyle Bosna beglerbegisi ile haberleşmeğe âsân olacak münâsib gördüğün bir mahalde direng ve cem'iyet ve Bosna beglerbegisi tarafından habere müterakkıb olup, zâtı ile hareket eylemek üzre sen me'mûr olmuş idin. Te'kîd-i husûs için hâlâ iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve ırsâl olunmuşdur, inşâllahü teâlâ vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre hîn-i iktizâ'da emîrül-ümerâi'l-kirâm hâlâ Bosna beglerbegisi olan Mustafa Paşa dâmet meâlîhû ile haberleşüp, re'y-i savâb-dîdi üzre hareket ve İskenderiye ile Hersek mâbeyninde vâki Venedik keferesinin zabtında olan Fotur ve sâ'ir nâhiyelerinden ve Karacadağ isyânından gerek Bosna serhaddinde ve havâlîsinde olan ehl-i İslâm'ı ve gerek İskenderiye sancağında ve etrafında hıfz u hırâseti lâzım gelen mahalleri dahi gereği gibi hıfz u hırâset ve düşman-ı dînden bir tarîkiyle zarar gelmemek üzre leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâresede bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 173

Preveze ve çevresinin korumasına memur olan, Yanya sancağı tasarrufundaki Küçük Cafer Paşazade Ali Paşa'ya, göreviyle ilgili bazı açıklamalar yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup, Preveze muhâfazasına me'mûr olan Küçük Cafer Paşa-zâde Ali dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Bundan akdem Körfeş ser-'askeri olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Mustafa Paşa dâmet meâlîhû tarafından emr-i şerîfimle Yanya sancağının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Vençe Kal'ası muhâfazasına ve Avlonya ve Delvine sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Preveze muhâfazasına ta'yîn olunup ve hâlâ Ordu-yı Hümâyûn'um tarafından dahi emr-i şerîfimle emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Ali mahmu'ı valâm dâme ikbâlühû, kapısı halkı ve müte'ahhid olduğu dört yüz nefer piyâde levendât ile Preveze muhâfazasına ta'yîn olunup ve anlardan mâ'adâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Karlili sancağına mutasarrıf olan Bekir dâme ikbâlühû ma'rifetiyle Vençe Kal'ası muhâfazası için bin nefer piyâde levendât tahrîr ve anlar dahi varmak üzre olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, inşâllahü teâlâ asâkir-i merkûmenin cümlesi ol tarafa vusûllerinde Delvine sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi kapısı halkı ve piyâde levendâtıyla ve Avlonya

ve Delvine sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının, âlâybegleriyle Preveze muhâfazası için yanına alıkoyup ve Yanya sancağı zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla âlâybegisine ve Karlılı sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyh Bekir Paşa ma'rifetiyle tahrîr ve irsâl olunan bin nefer levendâtı dahi Vençe Kal'ası muhâfazası için ta'yîn idüp, gerek kal'a-i merkûmenin ve etrafının ve gerek Preveze ve havâlisinin bi-avnihi teâlâ kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan gereği gibi muhâfaza ve muhâresesi husûsunda takayyüd ü ihtimâm idüp, emr-i muhâfazada tehâvün ü tekâsül olunmaktan bî-gâyet ihtirâz ü ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 174

Âsitâne'ye gitmeleri ferman olunan Dergâh-ı Âlî cebecilerinin, Tekfurdağı tarafından gitmeleri için, Körfez tarafına memur Dergâh-ı Mu'allâm cebecileri zabiti İbrahim Kethüdâ'ya yazılan hüküm.

Körfes tarafına me'mûr Dergâh-ı mu'allâm cebecileri üzerlerine sâbıkâ zâbit olan İbrahim kethüdâ'ya hükm ki:

Hâlâ seninle Körfes tarafında olan Dergâh-ı Âlî cebecilerinin Âsitâne'ye gitmeleri fermân olunmağla, inşâllahü teâlâ Edirne'ye uğramamak üzre, Tekfur Dağı tarafından Âsitâne'ye azîmet eylesiz deyü Cebecibaşı Yûsuf dâme mecdühü tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 175

Yanında bulunan bütün ve yarım ortaların tamamını alarak merkeze dönmesi için, Körfez tarafında görevli, Zağarcıbaşı İskender'e yazılan hüküm.

Oakta zağarcıbaşı olup Körfes tarafında olan İskender zîde mecdühü'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin yanında mevcûd olan gerek bütün ortalar ve gerek nısf ortalar her ne mikdâr ise ma'an alup, varup Âsitâne-i sa'âdet'te ikâmet eylemen bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağla, vech-i meşrûh üzre yanında olan orta ile kalkup, varup Âsitâne-i sa'âdet'de ikâmet idüp ve esnâ-yı tarîkde gereği gibi neferâtı hıfz u hırâset üzre olası deyü yeniçeri ağası olan vezîr Hüseyin Paşa tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 176

Akdeniz'in iki yakasından ve Cezayir'den ecnebi tayfasından zeytinyağı satışıyla ilgili ba'zı yasakları ve düzenlemeleri kavrayarak Kandiye valisine, Hanya muhafızına ve buralarda bulunan kadırlara yazılan hüküm.

Kandiye vâlisine ve Hanya muhâfızına ve Kandiye ve Hanya kâdılarına hükm ki:

Memâlik-i mahrûse'den Bahr-ı Sefîd'in iki tarafında vâki' büyük kıyılardan ve Cezayir'den revgân-ı zeyt hâsıl olan mahâllerden bilâ-fermân müste'menîn taraflarına verilmek memnûât olup revgan-ı zeytin killetine ve bahâsının ziyâdesiyle ibâdullâha ve husûsan mîrîye zararı zâhir olmağla fimâ-ba'd müste'menîn tüccârı revgân-ı zeyt iştirâsına tâlib olup elçilerin arz-ı hâli geldikde mahzûru olmadığı sûrette ne mikdar almak ve ne mahâlde iştirâ eylemek murâd ederler ise mikdârı tasrîhiyle ve mübâşirinin ismi tavzîhiyle emr-i şerîf ısdâr ve mübâşiri mahâlline vardıkda si'r-i vâki'i ne vech iledir ma'rifet-i şer'le tescîl ba'dehû ashâbı rızâlarıyla müste'men tüccârına fermân olduğu mikdârı râyic olduğu bahâsının tamam zı'fı zammıyla fûrûht ve si'r-i vâki'i ashâbına ve zı'fı olan dahi mikdârı tasrîh ile mîrî için mübâşir yedine teslîm olduğu verilen emr-i şerîfin zahrına hüccet-i şer'iyye olunup ol mahâlde bulunan vâli ve defterdâr ve iskele emîni ve voyvoda olanlar dahi mühürleyüp ol zahriyyeyi mübâşir götürüp mukaddem olan kaydıyla tatbik ve hesâb ve ücret-i mübâşiriyye aşağı varıldıktan sonra kusûr mübâşir zimmetine icâb iden cânib-i mîrîye teslim ve mübâşir yedine edâ temessükü verilmek ve sâ'ir şurûtu tefâsîli ile evâmir-i şerîfe tahrîr olunmak şartıyla yüz yigirmi sekiz senesi Rebiül-evvelinde Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîf virildiği der-kenâr ve hâlâ Hanya ahâlîleri, diyârimız sengistân ve zirâat olur arâzileri kalîl ve cümlemizin irâdî revgân-ı zeyte münhasır olup ol dahi bir sene hâsıl olur ve bir sene hâsıl olmaz hîn-i fetihten berü mûmânaat olunmayup müste'men tâ'îfesine ve sâ'ir ehl-i İslâm tüccârına bey' idüp re'âyâların cizye ve sâ'ir tekâliflerine ve mukataa'nın mâl-i mîrî ve sâ'ir me'kûlât ve meşrûbâtımız revgân-ı zeyt bey' u şîrâsından olmağla kemâ fi'l-evvel tüccâr ve müste'men tâ'îfelerine mu'tâd üzre revgân-ı zeyt fûrûhtuna ruhsat ve müsaade buyrulub emr-i şerîf verilmek bâbında arz ve i'lâm olunmağın revgân-ı zeyt memnûâtdan olan zehâirden olmayup ve cezîre-i merkûme re'âyâsının mahsûlâtları revgân-ı zeyte münhasır olup ve şurût-ı merkûm zuhûrundan berü revgân-ı zeyt tüccârı itibâr itmeyüp revâcî kâsîd ve bu takrîb ile re'âyânın cizye ve gerek sâ'ir tekâlifî edâya âdem-i liyâkatleri zâhir ve mîrîye dahi gadr olacağı bî-ıştibâh olmağla şurût-ı merkûme ile verilip ihtilâle bâ'is olan emrin kâydı terkîn ve cezîre-i merkûmede hâsıl olan revgân-ı zeytin kemâ-fi'l-evvel fûrûhtuna mûmânaat olunmamak üzre emr-i şerîfim baş muhâsebeye kâyd ve emr-i şerîf verilmek telhis olunup mûcebince fermân-ı âlî sâdır olmağın, asıl fermânı baş muhâsebede hıfz olmağın Divân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîf yazılmak için memhûr kaime verilmekle vech-i meşrûh üzre yazılmıştır.

Fî evâhir-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 177

Semendire'nin çevresinde beklemekte olan Tatar askerlerine, oralarda yuvalanan ba'zı eşkıya tayfası tarafından yapılan haksız uygulamaların önlenmesi ve bu gibi şahısların yakalanıp orduya teslim edilmeleri hususlarında Semendire naibine ve Semendire'nin ağavât ve a'yânına yazılan hüküm.

Semendire nâibine ve Semendire'nin ağavât ve zâbitlerine ve a'yânına hükm ki:

Hâlâ Semendire havâlisinde meks üzre olan Tatar askeri ba'zı mesâlihleri ve kendülere lüzûmu olan eşyâyı akçeleriyle iştirâ için Semendire'ye vardıklarında, Semendire'de olan hazele eşkıyâ makûlesi her bâr Tatar tâ'îfesine elfâz-ı kabîha ile şetm ve her biri âlât-ı harb ile hücum ve üzerlerinde olan yağmurluk ve âlât-ı harb gibi eşyâ'ların cebren çeküp envâ'-ı hakaret eylediklerinden mâ'adâ idi şerîfin üçüncü Cumaertesi günü içlerinden Muhammed Hân demekle ma'rûf Tatar, birkaç nefer Tatar ile Tataristan tarafına gider iken Semendire kurbuna vardıklarında anların dahi üzerlerine hücum ve bazılarının atların ve bazılarının üzerlerinden esvâbların gasb ve nısfı mikdarını girüye redd ve yine ol gün bi'l-cümle Semendire'yi ittifâkan öğle vaktinde kal'a kapusını kapayub içerüde bulunan Tatarları vurun deyüp yine âlât-ı harb ile kiminin başını mecrûh ve kiminin elini kırub ve hattâ ol esnada sulehâdan kendü hâliyle meşgûl ve ömrünü seferlerde ifnâ' eylemiş Telli Hacı nâmında bir pir Tatar hacısını sopa ile darb ve elini şikest idüp ve atından indirüp yine sopa ile döğerek cemî'-i azâ'sını mecrûh idüp bu misillû fesâd ve şekavete cesâret eyledikleri yakînen haber alınub, bunun gibi fesâd ve şekavete tasaddî iden eşkıyâ her kimler ise teftiş ü tefahhus olunup âlâ-eyyi-hâlin ahz ve Ordu-yı Hümâyûnuma ihzârları fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz emri şerîfim vardıği gibi vech-i meşrûh üzre Tatar tâ'îfesine bunun gibi hakaret ve ezâyâ ve tasaddî ve fesâda cesâret iden eşkıyâ her kimler ise mübâşir-i merkûm ve zâbitleri ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer'le gereği gibi teftiş ü tefahhus olunup ve bî-eyyi-hâlin ahz ve ele getirüp yine zâbitleri ve mübâşir-i merkûm ma'rifetleriyle Ordu-yı Hümâyûnuma ihzâr eylesüz ve bundan mâ'a-dâ fî-mâ-ba'd Semendire'de olan gerek tevâyif-i Tatar'dan ve gerek sâ'ir ibâdullâhdan bir ferdin nüfûs ve emvâllerine bir vechle taarruz itdürmeyüp gereği gibi himâyet ve sıyânet idüp me'kûlât ve melbûsât kısmından dahi her ne lâzım olur ise akçeleriyle iştirâlarına mûmânaat olunmayup zümre-i eşkıyânın zabıtları ma'rifetleriyle ta'addî ve tecavüzlerin def' u ref'e ve gereği gibi zabt u rabtlarıyla takayyüd ü ihtimâm eylesüz şöyle ki bundan sonra dahi gerek asâkir-i Tatar'dan ve gerek sâ'ir nâsdan ferd-i vâhide eşkıyâ tâifesiinin bir dürlü ta'addî ve tecavüzü istimâ' olunacak olur ise elbette ol makûle eşkıyâ dahi ahz ve ele getirülüp bilâ-emân cezâları tertîb olunduğundan mâ'adâ siz ki Semendire nâibi ve ağavât ve zâbitleri ve a'yânısız sizin dahi âdem-i takayyüdünüze ve tehâvün ü tekâsülünüze haml

olunup siz dahi muâheze ve muâteb olacağınızı mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevval Sene 1128

Hüküm:178

Mora Adası'ndan sonra Körfez kuşatmasında görev yapan Diyarbakır eyalet askerlerinin, memleketlerine gitmeleri ilkbahara kadar dinlenmeleri gereğine dair, Diyarbakır eyaleti livalarının alaybeylerine hitaben yazılan hüküm.

Diyarbakır eyâletinin elviye âlâybeglerine hükm ki:

Siz ki âlâybeylerisiz sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla geçen sene Mora cezîresinde iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i makdûr idüp ve bu sene dahi emirü'l-ümerâ'il-kirâm ser-'asker Mustafa Paşa dâmet meâlîhû ile Körfez muhâsarasına memuriyetiniz sebebi ile ahvâlînize zaâf ve vehn ve tatarruk idüp ve bu iki seneden berü sefer ve muhâfaza takrîbi ile vilâyetinizden ve meskenlerinizden dur olup ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr Devlet-i Âliyye'min mu'temedünbih askerinden olmağla terfih-i hal ve tatmîn-i bilâdı aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum olmağın hakkınızda merhamet ve şefkat-i mülûk-ânem erzânî kılınub ve bâ-husûs bî-tevfikihi teâlâ sene-i âtiye evvel-i baharında dahi sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum muhakkak ve mukarrer olmağla şimdiden vilâyetinize varupistirâhat idüp sefer vaktine değin mühimmât-ı seferiyenizi görüp evvel-i baharda vakt ü zamanıyla sefer-i nusret-eserime gelmek üzre avd u insirâfınıza izn ve ruhsat-ı hümâyûnum olmuştur imdi siz ki âlâybeylerisiz vilâyetiniz mesâfe-i baîdede vâki' olmağla iş bu emr-i şerîfim vusûlünde sancaklarınızın umûm zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla şimdiden kalkup vilâyetlerinize varup hânenizdeistirâhat idüp i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-i sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn için gayret ve hamîyyet izhârıyla vakt-i hareket-i sefere değin mühimmât-ı seferiyenizden bir nesne kusûr ve kusur kalmamak ve vakt ü zamanıyla sefer-i nusret-eserime gelmek üzre Gelibolu yolundan vilâyetinize teveccüh ve azîmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevval Sene 1128

Hüküm:179

Bir sûreti

Hükümün bir sureti Sivas eyâleti âlâybeylerine yazılmıştır. Sivas eyâletinin elviye âlâybeylerine.

Hüküm: 180

Aynı hükmün bir sureti Adana eyâleti alaybeylerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Adana eyâletinin elviye âlâybeylerine.

Hüküm: 181

Aynı hükmün bir sureti Bosna muhâfazasında olan Maraş eyâleti alaybeylerine rûz-ı kasım girince dönmeleri için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Bosna muhâfazasında olan Maraş eyâleti elviye âlâybeylerine rûz-ı kâsım hulûlünde avdetleriçün yazılmıştır.

Hüküm: 182

Gable'de beklemelerine ihtiyaç kalmadığından, korumasındaki askerlerle birlikte, Hersek sancağının ortasında bulunan Caska'da mahalle gitmesi ve oraların korumasında bulunması için Hersek sancağı tasarrufundaki Selim'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan Selim dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Gable semtlerinde meksini muktezî olur işin kalmayup ancak livâ-i mezbûrda olan kılâ' ve palanka ve sâ'ir düşman-ı dîn tarafından sû-i kasd ile gelecek memerr ve geçitlerin hıfz u hırâseti için Hersek sancağının ortası olan Caska nâm mahâlde meks ve kıyâm ve yanında olan asker ile mahall-i mezbûrede oturup etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup her ne taraftan düşman zuhûr itmek ihtimali olur ise ol tarafda müdâfaa-i düşman için tedârik görüp leyl ü nehâr hidmet-i muhâfazada kıyâm ve sa'y ü ihtimâm eylemen için bi'l-fi'il vezâretle defterdârım olan Mehmed Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehû i'lâm itmeğin müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 183

Sefer-i hümayûn'a adlarını yazdırıp, savaşa gitmeden kaçanları yigirmi beş bayrak atlı askere ödenmiş üç aylık maaşın zaîmlerinden veya bölükbaşlarından tahsili için Prizrin, Dukakin, Vulçitrın ve Üsküp kadılarına ve mütesellimlerine yazılan hüküm.

Prizrin ve Dukakin ve Vulçitrın ve Üsküp kâdîlarına ve mütesellimlerine hüküm ki:

Belgrad muhâfızı vezîrim Ahmed Paşa edâmallahu teâlâ iclâlehû Ordu-yı Hümâyûnuma arz-ı hâl gönderüp bu sene-i mübârekede taht-ı kazânızda sâkin Yûsuf ve İbrâhim ve Karagöz Osman ve Mahmud ve Halil ve Mustafa ve diğer Mustafa ve Murad ve Mahmud bölükbaşılar ve sâ'irleri ma'rifetleriyle sefer-i hümâyûnum için kıyâm-ı hizmetde olmak şartıyla yigirmi beş bayrak piyâde tahrîr olup üç aylık ulûfeleri ve beher nefere onar gurus bahşişleri verilmekle henüz edâyı hizmet etmeden firâr eylediklerin bildürüp verilen akçe merkûmun bölükbaşılardan veyahut zaîmlerinden mübâşir ma'rifetiyle tahsil olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Ramazan Sene 1128

Hüküm: 184

Gable Kalesi korumasında olan Hersek sancağı sâbık beyi Süleyman'ın, Hersek sancağında olan Gelüce Kalesi korumasına gitmesi ve rûz-ı kasıma kadar orada hizmette kalması için yazılan hüküm.

Sâbıkâ Hersek sancakbeyi olan Süleyman dâme izzuhû'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Sen, tevâbi' ve levâhik sâhibi olduğun ecilden bundan akdem Bosna hazînesi malından senevî üç yük akçe ber-vech-i hass medâr-ı maaş ta'yîn ve ta'mîri fermânım olan Gable Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmuşidin lâkin kal'a-i merkûmenin binâ'sı vakt-i âhara te'hîr ve el-yevm muhâfaza olunmasının iktizâ'sı olmamağla Deve Deresi'ne ve Katur Dağları'na nâzır Gelüce Kal'ası muhâfazasında olmak üzere ta'yîn olunman bâbında istid'âyı inâyet idüp ve sâlifü'z-zıkr Gelüce Kal'ası Hersek sancağında olmağla mükemmel kapun halkı ile kal'a-i merkûmda mevcûd ve hîn-i iktizâ'da emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan Selim dâme ikbâlühû ile haberleşüp iktizâ' iden hidemâtda rûz-ı kâsıma değin istihdâm olunmak üzere me'mûriyetin için Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim verilmek bâbında bi'l-fi'il vezâretle defterdârım olan vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 185

Belgrad kışlasında bulunan Bosna beylerbeyi Mustafa Paşa'nın, kale koruması için Mehmed Paşa'nın dirayetsizliği yüzünden, Özi Kalesi korumasına gitmesi için yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna beylerbeyi olan Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Belgrad kışlasına gelüp meks eylemen için emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi ancak el-hâletü hâzihi Özi

Kal'ası muhâfazasında olan Kara Mehmed Paşa'nın hıfz u hırâset-i umûrunda cenkten ma'lûmât ve iktidârı olmadığından âhar muhâfız ta'yîn olunması için cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü i'lâm idüp ve senin o makûle serhad kılâ'ı muhâfaza ve muhâresesinde ma'lûmâtın olduğu ecilden kal'a-i mezbûrenin muhâfazası hizmet-i uhdesinden gelmeğe kadîr olduğun cihetten ancak tedârik ideceğin kapun halkı nizâmı için ber vech-i karz, hazîne-i âmiremden sana iki bin beş yüz gurus virilüp ve fi-mâ-ba'd Özi Kal'ası muhâfazasında oldukça avn olmak üzere ber-vech-i arpalık Kocaili sancağı inzimâmıyla Kaliron sancağı dahi inâyet ve ihsânım olmağla, bundan evvel Özi Kal'ası'na varup leyl ü nehâr hizmet-i muhâfazada kıyâm eylemek üzere me'mûriyyetin için emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fiil baş defterdârım olan vezîrim el-hacc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü i'lâm itmeğin vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 186

Eflak voyvodasının caize ve voyvodalık masrafı için, devlet adına Kapı kethüdâsı Dimitraki eliyle tüccardan alınan ve savaşta tamamı ödenemeyen borç paranın kalanı için, Dimitraki'ye tüccar tarafından biraz zaman verilmesi talebiyle İstanbul kaymakamına ve mollasına yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına ve mollasına hüküm ki:

Kıdvetü'l-ümerâ'il-milleti'l-mesîhiyye Eflâk voyvodası Nikolay voyvoda Ordu-yı Hümâyûnuma arz-ı hâl gönderüp mukaddemâ Eflâk voyvodalığı kendüye tevcîh olundukda mutâd üzere virilegelen câize ve voyvodalık masarifiyçün ol vakitte kapu kethüdâsı olan Dimitraki yediyle ba'zı tüccâr tâ'îfesinden ve sarrâflardan istidâne olup ba'dehû deyn-i mezbûrdan bir mikdarı irsâl ve bir mikdarı dahi sefer-i hümâyûnum vukuu takribiyle zuhûr iden havâlât-ı kesireden nâşî henüz olunamamağla kusurunu dahi irsâl ve teslim edinceye değin ashâb-ı dūyûn taraflarından akçe mutâlebesiyle mesfûr Dimitraki tekazâ olunmayup bir mikdar eyyâm dahi imhâl bâbında istîd'â-i inâyet eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 187

Savaşmaktan Belgrad sahrasından kaçanların geri dönüp üzerine düşen görevi hakkıyla yapmaları, aksi halde tek tek bulunup cezalarının verileceği tenbîh ve tehdidi ile ordunun bulunduğu yer ile Niş menzili arasındaki yol üzerinde bulunan sipah ve silahdar askerlerine yazılan hüküm.

Ordu-yı Hümâyûn'umdan Niş menziline varınca yol üzerinde bulunan sipâh ve silâh-dâr neferâtına hükm ki:

İş bu sene-i mübâreke me'mûr olduğunuz sefer-i hümâyûna gelip ocaklarınız ile hîn-i muhârebede mevcûd ve ba'de'l-avdet Belgrad'a dâhil ve bu ana değin Belgrad havâlisinde cümleniz ikâmet ve hâlâ ihrâc olunan mevâcibe müstahakk olduğunuz birer kıst ulûfelerinizi aldıktan sonra me'mûr olduğunuz hidemât-ı âliyye'yi tekmîlen edâda tekâsül ve âle'l-husûs muhâfazasına me'mûr olduğunuz livâ-i resûlullahı dârü'l-harb civârında bırakub bilâ-fermân ve hilâf-ı mu'tâd vilâyetleriniz semtine teveccüh eylediğiniz istimâ olunmağla husûs-ı mezbûr istiftâ olundukda sizler gibi ulûfelu kul olup ve böyle bir hizmet-i âliyye'ye mahsûs ve müteayyen ve müstahakk oldukları ulûfelerin verilüp ve ba'dehû me'mûr oldukları hidemât-ı âliyye'yi kemâ-hüve-hakkuhû edâdan imtinâ ve Devlet-i Âliyye ve ocakları dârü'l-harb civârında bırakub bilâ-izin ve bilâ-fermân ve bilâ-tenbîh gidenler hakikat üzre Müslümân değillerdir ve bundan sonra bunların cezâları tertîb olunmak lâzım gelmiştir deyü müteaddid fetevâyı şerîfe verilmeğın ocaklar çavuşlarından mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân (...) zîde kadrûhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşlardır. İmdi siz ki neferât-ı merkûmesi (وَاطِيعُوا اللَّهَ اطِيعُوا مَنْكُمُ الْأَمْرَ وَأُولِي الرَّسُولِ) nass-ı şerîfine imtisâlen bulunduğunuz mahallerden bilâ-tevakkuf mübâşir-i merkûmun ma'rifetleriyle girü avdet ve cümleniz gelüp Belgrad sahrâsında Ordu-yı Hümâyûna mülhak ve mülâki ve me'mûr olduğunuz hidemât-ı âliyye edâsında bezl-i vüs ve kudret eyleyesiz şöyle ki te'allül ve muhâlefet ile girü avdet etmeyenler gerek yolları kat ve vilâyetlerinize varıldığı halde dahi herkes vilâyetlerinde teftiş ü tefahhus ve yoklama olup nâ-mevcûdların esâmîleri kat ve kendülerinin cezâları tertîb olunacağını mukarrer ve muhakkak bilüp ana göre hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhiler ağası olan Mustafa ve silâh-dâr ağası olan Mustafa dâme mecdühûma taraflarından mühürlü mektûb veril-mekle vech-i meşrûh üzre amel eyleyesiz deyü yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 188

Böğürdelen korumasında bulunan Feyzullah'ın emrine tabi olarak hizmet etmeleri için, Böğürdelen ve civarının korumasına memur İskenderiye, Alacahisar, İlbasan, Dukakin ve Semendire sancakları beylerine yazılan hüküm.

İskenderiye ve Alacahisâr ve İlbasan ve Dukakin ve Semendire sancakları âlâybeylerine hükm ki:

Böğürdelen ve havâlisinin bi-avnihi teâlâ kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâsesesi mehâmm-ı lâzımı'l-ihitimâmdan olup ve siz ki âlâybeylerisiz hâlâ Böğürdelen'de olduğunuz ecilden sancaklarınız umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kemâfi'l-evvel Böğürdelen ve havâlisinin muhâfaza ve muhâsesesine me'mûr olmuşsuzdur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğunuz üzre sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Böğürdelen ve havâlisinin muhâfazasında ve düşman-ı dînin bi-avnihi teâlâ def'i şerr ve mazarratlarından ve kahr u tedmîrlerinde emîrül-ümerâi'l-kirâm Böğürdelen muhâfazasında olan Feyzullah dâme ikbâlühû'nün re'y-i savâb-dîdi üzre amel ve hareket eyleyüp re'yine muhâlif vaz' ve hareketden ve hidemât-ı âliyyemde tehâvün ve tekâsîrden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 189

Vidin taraflarında ortaya çıkan haydut eşkıyasının defedilmesi görevi verilen, Edirne tarafında olan bostânî ustalarından (...) zîde kudrûhû'ya yazılan hüküm.

Hâlâ Edirne tarafında Arabalar ile olan Bostânî ustalarından (...) usta zîde kudrûhû'ya hüküm ki:

Sen ki usta-i mûmâ-ileyhsin Vidin cânibinde zuhûr iden haydut eşkıyasının def'i mazarratları husûsu için sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre kalkup Vidin cânibine varup ol tarafta zuhûr iden haydut eşkıyasının bi-avnihi teâlâ def'i mazarratlarında ve ol havâlîlerin gereği gibi hıfz u hırâsetinde ikdâm u ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 190

Mora taraflarına memur olup görevi tamamlayarak dönen ve Yenişehir menziline beklemekte olan, silahtar terakkîli ağaları Mahmud ve İsmail'e, Niş menziline geldiklerinde maaşlarının ve terakkîlerinin verileceğine dair yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bundan akdem Mora cânibine me'mûr olan silâh-dâr terakkîlü ağaları Mahmud ve İsmail zîde [mecdü]hümâ'ya hüküm ki:

Hâlâ me'mûr olduğunuz Körfeş'den avdet ve Yenişehir'de meks üzre olduklarınız istimâ' olunmağla neferâtınız ile ma'an kalkup Niş menziline gelüp ânda meks ve geldiğinizde müstahakk olduğunuz ulûfeleriniz ile terakkî tezkireleriniz mahâlli mezkûrda verilmek üzre fermân olunmağla ocak çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İsmail çavuş zîde kudrûhû irsâl olunmağın imdi İnşâllahü teâlâ vusûlünde bir

gün evvel ve bir sâat mukaddem kalkup mahâlli mezkûreye gelmeye dikkat ve ihtimâm eyleyesiz deyü bi'l-fi'il silâh-dâr ağası olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa dâme mecduhû tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 191

Mısır tarafından gelen ve Mora adasıyla Donanma-yı Hümâyûn kalyonlarında görev yapan askerlerden, kalyonlardakilerin de ada'ya gelerek, ilkbahar mevsimine kadar hizmete devam etmeleri ve ondan sonra Mısır'a dönmeleri için, askerlerin serdarı ve ocak subaylarına yazılan hüküm.

Ümerâ-i Mısır'dan olup geçen bin yüz yigirmi yedi senesinde sefer-i hümâyûnuma me'mûr üç bin nefer Mısır askerinin serdarı dâme izzühû'ya ve yedi ocak zâbitlerine hükm ki:

Zikr olunan üç bin nefer Mısır askerinden bundan akdem gerek Mora cezîresi muhâfazasına ve gerek Donanma-yı Hümâyûn kalyonlarına me'mûr olanların cümlesine evvel-baharda cânibi Mısır'a avdet ve ric'atleri için izn verilmek üzere bu kış evvel-bahara dek Mora ser-'askeri olan emîrül-ümerâi'l-kirâm dâme ikbâlühû'nün re'yi ile Mora cezîresinde hizmet-i muhâfazada olmaları fermânım olup ve Mısır askerinden el-yevm Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarında olanları dahi Mora cezîresine nakl u irsâl etmek üzere emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet meâlihû'ya dahi emr-i şerîfim sâdır olmağla imdi sen ki mîr-i mûmâ-ileyh ve yedi ocak zâbitlerisiz zikr olunan üç bin nefer Mısır askerinden Donanma-yı Hümâyûn'umdan gelenlerin ve gerek Mora cezîresi muhâfazasına me'mûr olanların cümlesiyle ma'an evvel-baharda cânib-i Mısır'a avdet ve ric'atiniz için izn verilmek üzere bu kış evvel-bahara dek Mora ser-'askeri mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi üzere Mora cezîresinde hizmet-i muhâfazada ikdâm ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 192

Mora adasının korumasında bulunan 300 asker Mısır askerinden kalyonlarda görevli olanların da adaya dönmeleri, ilkbahar mevsimi gelince memleketlerine gitmeleri için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Geçen bin yüz yigirmi yedi senesinde sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan üç bin nefer Mısır askerinden bundan akdem zâbitleriyle gerek Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarında ve gerek Mora cezîresi muhâfazasına ta'yîn olunanların cümlesine evvel-

baharda cânib-i Mısır'a avdet ve ric'atleriyçün izn verilmek üzere bu kış vakt-i merkûma dek emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Mora ser-'askeri dâme ikbâlühû'nün re'yi ile Mora cezâiresinde hidmet-i muhâfaza[da] olmaları fermânım olmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde zikr olunan üç bin nefer Mısır askerinden el-yevm zâbitleriyle Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarında olanların cümlesini Mora cezâiresine nakl ve irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 193

Sefer-i Hümâyûn'a katılarak Mora adasının korumasına memur olan 3000 asker Mısır askerinden, Donanma-yı Hümâyûn kalyonlarında hizmet idenlerin de bahar mevsimine kadar Mora'nın korumasında hizmet etmeleri gereği askerlerin subaylarına yazılan hüküm.

Geçen bin yüz yigirmi yedi senesinde sefer-i hümâyûnuma me'mûr üç bin nefer Mısır askerinden Donanma-yı Hümâyûn'umda olanların zâbitlerine hükm ki:

Zikr olunan üç bin nefer Mısır askerinden bundan akdem gerek Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarına ve gerek Mora cezâiresi muhâfazasına me'mûr olanların cümlesine evvel-baharda cânib-i Mısır'a avdet ve ric'atleriyçün izn verilmek üzere bu kış evvel-bahara dek Mora ser-'askeri olan emîrû'l-ümerâi'l-kirâm dâme ikbâlühû'nün re'yi ile Mora cezâiresinde hidmet-i muhâfazada olmaları fermânım olup ve siz ki Donanmayı Hümâyûn'um kalyonlarında olan Mısır askerinin zâbitlerisiz sizi bi'l-cümle yanınızda olan Mısır askeriyle Mora cezâiresine nakl ve irsâl etmek üzere emîrû'l-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'l kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâme meâlîhû'ya dahi emr-i şerîfim sâdır olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlümde fermânım olduğu üzere Mora cezâiresine varup inşâllahü teâlâ evvel-baharda cânib-i Mısır'a avdet ve ric'atiniz içün cümlenize izn verilmek üzere bu kış evvel-bahara dek Mora ser-'askeri mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimin re'yi üzere Mora cezâiresinde hidmet-i muhâfazada ikdâm u ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 194

Mora adasının koruma hizmetinde bulunan 3000 asker Mısır askerinden kalyonlarda bulunanların da, Kaptan Mehmed Paşa ile haberleşilerek Mısır'a dönme zamanları olan bahar mevsimine kadar ada'da hizmete devam etmelerinin sağlanması için, Mora ser-'askeri Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Paşa'ya hüküm ki:

Geçen bin yüz yigirmi yedi senesinde sefer-i hümayûnuma me'mûr üç bin nefer Mısır askerinden bundan akdem gerek Mora cezîresi muhâfazasına ve gerek Donanma-yı Hümayûn'um kalyonlarına ta'yîn olunanların cümlesine evvel-baharda cânib-i Mısır'a avdet ve ric'atleriyçün izn verilmek üzere bu kış vakt-i merkûma dek Mora cezîresinde hidmet-i muhâfazada olmaları fermânım olup zikr olunan Mısır askerinden el-yevm Donanma-yı Hümayûn'um kalyonlarında olanları Mora cezîresine nakl ve irsâl etmek üzere emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet meâlîhû'ya emr-i şerîfim sâdır olmağla, imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde sen dahi tarafından kapudânım mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ haber gönderüp fermân olduğu üzere zümre-i mezbûreden Donanma-yı Hümayûnum kalyonlarında olanları dahi zâbitleriyle ma'an Mora cezîresine getürdüp inşâllahü teâlâ evvel-baharda serdârları ve zâbitleriyle ma'an Mısır'a avdetleriyçün izn verilmek üzere gerek Donanma-yı Hümayûn kalyonlarından gelenlerin ve gerek hâlâ Mora cezîresinde olanların cümlesini bu kış evvel-bahara değin cezîre-i mezbûre muhâfazasında mevcûd ittirmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 195

Bütün hizmetlerinden memnun kalındığı için vezaret rütbesiyle birlikte kendisine Rumeli verilen Rumeli valisi Ali Paşa'ya, gelip mansıbında bulunması ve gerektiğinde hizmete hazır beklemesi için yazılan hüküm.

Pâye-i vâlâ-yı vezâret ile Rumeli vâlîsi olan vezîr Ali Paşa'ya hükm ki:

Sen ki müşârun-ileyhsin. Sen müdebbir ve kâr-güzâr olduğun ecilden senden, küllî hidmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl-i tab'ı safâ-makrûnum olmağla hâlâ avâtıf-ı âliyye-i hüsvânemden pâye-i vâlâ-yı vezâret ile Rumeli eyâleti sana inâyet ve ihsânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr u tevakkuf itmeyüp bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp mansıbında bulunup ve ale'l-fevr hidemât-ı âliyyem içün bir tarafa me'mûriyetin iktizâ' etdikde hâzır u âmâde bulunmak üzere şimdiden kapuna gereği gibi mükemmel ve müretteb etmeğe mübâderet ve bir gün evvel mansıbına vusûle müsâraat ve ziyâdesiyle ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm:196

Gelecek seneki sefer-i hümayûn'a katılmak üzere kendisine Sivas beylerbeyliği verilen İbşir Hüseyin Paşa'ya, mâiyyetindeki askerlerle birlikte şu andaki görev yeri olan Demirkapı ve çevresinin korumasında devam etmesi için yazılan hüküm.

Bundan akdem Anadolu beglerbegisi olup Timurkapu ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûr olan İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sene-i âtiyede mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûna mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzîde ve müstevfî âdemlerinle gelmek üzre avâtıf-ı âliyye-i hüsvânemden hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla Sivas beylerbeyliği sana inâyet ve ihsânım olup ancak el-hâletü hâzihi Timurkapu ve havâlîlerinin düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i askeriye ile ol havâlînin muhâfazasına gereği gibi kıyâm ve mademki emr-i şerîfim sâdır olmadıkça kat'â ol taraftan hareket itmeyüp ol havâlîlerin melâ'în-i dûzeh-mekînden hıfz u hırâsetine ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde kemâ-fi'l-evvel bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp tehâvün ve tekâsîrden tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 197

Mâiyyetindeki askerlerle birlikte gelip, Tımsıvar sahrasında bekleyen Niğbolu sancağı mutasarrıfı İbşir Hüseyin Paşa'nın emrine girmesi ve beraberce orduya katılmaları için Aydın muhassılı Abdullah'a yazılan hüküm.

Aydın muhassılı Abdullah dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm Rumeli beylerbeyliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve yanında olan süvâri askeriyle Yeni Palanka üzerinden gelip hâlâ Tımsıvar sahrasında müctemi' olan tevâyif-i askere ser-'askerim olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallahu teâlâ iclâlehû'ya mülhak olunması fermânım olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi yanında olan kapun halkından ne mikdâr süvari âdemlerin var ise ânlar ile Niğbolu sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ma'an ser-'askerim müşârun-ileyhin yanına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp vech-i meşrûh üzre yanında olan süvâri kapun halkı ile birlikte

hareket ve Niğbolu sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile haberleşüp ve anınla bir gün evvel ve bir sâat mukaddem kemâl-i sür'at ve şitâb ile Yeni palanka üzerinden gelüp Tımışvar sahrâsında müctemi olan tevâyif-i askere ser-'askerim olan vezîr-i müşârun-ileyhâ mülhak ve mülâkî olmağa ziyâdesiyle ikdâm ve ihtimâm eylesin bu vakt sâ'ir evkâta kıyâs olunmayup dîn-i mübîn hidmeti ve gayret ve hamîyyet günleri olmağla şöyle ki tehâvün ü tekâsülden nâşî bir sâat mukaddem varup vezîr-i müşârun-ileyhin yanında bulunmayacak olur isen kat'â bir dürlü özr ve cevabın ısga' olunmayup muâhez ve muâkab olacağınızı mukarrer bilüp ana göre kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve bir an evvel ve bir sâat mukaddem savb-ı me'mûra varmağa mübâderet ve müsâraat ve kemâl-i gayret ve hamîyyet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 198

Mâiyyetindeki atlı askerleri Demirkapı korumasında bırakıp, diğer kapı halkıyla birlikte Yeni Palanka üzerinden Tımışvar sahrasında bekleyen orduya katılması ve ser-'asker Hüseyin Paşa'nın emrine girmesi için, Niğbolu sancağı tasarrufundaki Şatır Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli Beylerbeyliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Tımışvar sahrâsında müctemi' olan tevâyif-i askere ser-'askerim olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû'nun yanında ihtişâd ihtifâl iktizâ' etmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yanında olan piyâde askeri Timurkapu muhâfazasında alıkoyup andan mâ'adâ mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bu ana dek yanında müctemi' olan atlı askeri ile vezîr-i müşârun-ileyhin yanına me'mûr ve emîrû'l-ümerâî'l-kirâm Aydın muhassılı Abdullah dâme ikbâlühû süvâri âdemleriyle rikâb-ı hümâyûn tarafından gelen sipâh serdengeçtileri ve Rusçuk ve Niğbolu havâlisinden müceddeden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtilerinin şimdiye değin hazır olanları ağaları ve zâbitleriyle seninle ma'an ta'yîn ve neferâtı merkûme üzerlerine ocak kethüdâları dahi mübâşir nasb olunmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde fermânım olduğu üzre yanında olan piyâde askeri Timurkapu muhâfazasında alıkoyup ve sen kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bu ana dek yanında müctemi olan tevâyif-i asker ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve sipâh ve silâh-dâr serdengeçtilerini şimdiye değin hâzır olanları ağaları ve zâbitleriyle seninle ma'an ta'yîn ve neferât-ı merkûme üzerlerine ocak ve kethüdâları dahi mübâşir nasb olunmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde fermân olduğu üzre yanında olan piyade askerini Timurkapu muhâfazasında alıkoyup ve sen kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bu ana dek yanında müctemi' olan tevâyif-i askeri ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi ve sipâh ve silâhdâr serdengeçtilerini dahi ağaları ve zâbitleriyle yanına

istishâb ve bir ân evvel ve bir sâat mukaddem Yeni palanka üzerinden gelüp hâlâ Tımışvar sahrâsında müctemi‘ olan tevâyif-i askere ser-‘askerim olan vezîr-i müşârun-ileyhâ mülhak ve mülâkî olasin senin ve ma‘an me‘mûr olanların bir gün evvel ve bir sâat mukaddem vezîr-i müşârun-ileyhin yanında bulunmanız ziyâdesiyle mühim ve muktezîdir ve bu husûsı dîn-i mübîn hidmeti ve gayret ve hamîyyet günüdür. Şöyle ki me‘mûr olduğunuz vech üze bir ân evvel ve bir sâat mukaddem vezîr-i müşârun-ileyhin yanında mevcûd bulunmayacak olursanız sonra bir dürlü özr ve cevabınız ısga’ olunmayup muâhez ve muâkab olacağınızı mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve emr-i şerîfime muhâlif vaz‘ u hareketden be-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 199

Yanlarındaki sipah ve serdengeçtilerle birlikte Niğbolu sancağı beyi Şatır Hüseyin Paşa’ya iltihak etmeleri ve birlikte Tımışvar sahrası’nda bekleyerek orduya katılmaları için, Ruscuk, Niğbolu sipah ve serdengeçti ağalarına ve subaylarına yazılan hüküm.

Ruscuk ve Niğbolu ve ol havâliden müceddeden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtiler ağalarına ve zâbitlerine hükm ki:

Emîrül-ümerâi’l-kirâm Rumeli beylerbeyiliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve ba‘zı tevâyif-i asker ile serîan ve acilen Yeni palanka üzerinden gelüp düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü’l-âlem Tımışvar sahrâsında müctemi‘ olan tevâyif-i askere ser-‘askerim olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü’ya mülhak ve mülâkî olmak üze me‘mûr olmağla siz ki zikr olunan serdengeçti ağaları ve zâbitlerisiz neferâtınızdan şimdiye değin hazır olanlarıyla siz dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ma‘an me‘mûr ve ocak kethüdâları olan ve zîde kadrûhûma üzerinize mübâşir ta’yîn ve irsâl olunmuşlardır imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat‘â te’hir ve tevakkuf itmeyüp sipâh ve silâh-dâr ve serdengeçtileri neferâtınızdan şimdiye değin ne mikdâr nefer hazır olmuş ise hazır ve mevcûd olanların cümlesini yanınıza alup mûmâ-ileyh Şatır Hüseyin Paşa ile ma‘an bir gün ve bir sâat evvel kemâl-i sür‘at ve şitâb ile Yeni palanka üzerinden gelüp Tımışvar sahrâsında müctemi‘ tevâyif-i askere ser-‘askerim olan vezîr-i müşârun-ileyhâ mülhak ve mülâkî olmağla ziyâdesiyle ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz bu vakt sâ’ir evkâta kıyâs olunmayup dîn-i mübîn hidmeti ve gayret ve hamîyyet günüdür şöyle ki me‘mûr olduğunuz üze bir ân evvel ve bir sâat mukaddem vezîr-i müşârun-ileyhin yanında mevcûd bulunmayacak olursanız bir dürlü özr ve cevâbınız ısga’ olunmayup bilâ-te’hir muâhez ve muâkab olacağınızı emr-i mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfından gâyetü’l-gâye mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 200

Yukarıdaki hükmün bir sureti Rikâb-ı Hümâyûn'dan gelen sipah serdengeçtilerine, ağalarına ve subaylarına da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Rikâb-ı hümâyûnum tarafından (...) cânibine gelen sipâh serdengeçtileri ağalarına ve zâbitlerine.

Hüküm: 201

Vençe Kalesi'nin korumasında görev almak üzere yigirmi asker topçu ile odabaşısını göndermesi için, Dergâh-ı Mu'allâm topçuları üzerine subay olan Abdi Çorbacı'ya yazılan hüküm.

İnebahtı Kal'ası muhâfazasında olup bundan akdem Ordu-yı Hümâyûnumdan ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm topçuları üzerlerine zâbit olan On Tokuzuncu Abdi çorbacıya hükm ki:

Hidmet-i muhâfazaya senin ile ma'an ta'yîn olunan neferâtdan yigirmi nefer topçu Vençe Kâl'ası muhâfazasına ta'yîn ve irsâl olunması bâbında fermân-ı âlî sâdır ve sen kendi bölüğün üzerine odabaşını başbuğ ta'yîn ve yigirmi nefer olmak üzre defteri irsâl olunmağın sen ki mûmâ-ileyhsin vusûlünde irsâl olunan defter mûcebince yigirmi nefer olmak üzre ve üzerlerine odabaşını başbuğ ta'yîn ve fermân olunduğu üzre bir gün ve bir sâat mukaddem me'mûr oldukları üzre Vençe Kal'ası muhâfazasına irsâl ve îsâllerinde ziyâde takayyüd ve ihtimâm eyleyüp âdem-i takayyüdünden nâş'ı meks ü te'hirden be-gâyet ihtirâz idüp ve neferât-ı mezkûrenin kâl'e-i mezkûreye vusûllerini müşîr mektûbunla i'lâm eylesin deyü kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân topçubaşı Ahmed zîde mecduhû tarafından mühürlü mektûb verilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 202

Narde ve Preveze taraflarının koruması için imdada gelecek olan Nardalı Yûsuf Bey, Yanya'dan Arslan Paşa oğlu Muhammed ve çevre köylerden gelecek olan tüm cengâverlerin koruma gereği gibi gayret etmelerinin sağlanması için Yanya sancağı tasarrufunda olup Preveze korumasında olan Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze muhâfazasında olan Küçük Cafer Paşa-zâde Ali Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ düşman-ı dîn ve melâ'în-i dûzeh-karîn olan Venedik donanma-yı menhûsesi Narda ve Preveze taraflarında geşt ü güzâr idüp ol havâlîlere sû-i kâsd üzre olduğu ol cânibden Ordu-yı Hümâyûnuma tevârüd idenlerden âlâ'-vechi'l-yakîn haber olunup ve bi-avnihi teâlâ ale't-tacîl düşman-ı dînin kâyd ü mazarratlarının indifâ'ından ol tarafa asker irsâli ile imdâd ve iâne olunması ehemm ü mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla Nardalı Yûsuf Bey ve Yanya'da Arslan Paşa oğlu Muhammed ve Yanya sâkinlerinden Ali Paşa-zâde Gedikli Ahmed ve Kamber Ağa-zâde Osman Ağa'nın oğlu ve Koniçeli Şahin Bey ve Leskovik a'yânları ve Ali Zûd ve sâ'ir kur'a ahâlîleri etbâ'u eşyâ'larından bi'l-cümle ata ve dona kadîr olanlar ile me'mûr olmalarıyla icâleten kalkup serîan ve âcilen varup Narda ve Preveze ve havâlîlerinin imdâdına erişüp bi-avnihi teâlâ düşman-ı dînin müdâfaasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, senin re'y-i savâb-dîdin üzre hareket eylemeleriçün ekîd ve şedîd emr-i şerîfim ile tenbîh ü te'kîd olunmağla imdi inşâllahü teâlâ vech-i meşrûh üzre me'mûr olanlar ol tarafa vâsıl olduklarında Narda ve Preveze ve havâlîlerine düşman-ı dînden bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre ol tarafların hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde a'mâl ve istihdâm eylesin ol havâlîlerin muhâfaza ve muhâresesi ziyâdesiyle mühim ve muktezîdir leyl ü nehâr hâb u râhatı kendüne harâm idüp, me'mûr olduğun üzre uhdene müfevvez olan mahâllerî düşman-ı dînden bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre muhâfaza ve muhâresede bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şûmâr eyleyüp tehâvün ü tekâsülden be-gâyet ittikâ eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 203

Hükümün bir sureti, Avlonya sancağı beyi Preveze korumasında olan Mahmud'a yazılmıştır.

Bir sûreti

Avlonya sancağı beyi olup livâ-i mezbûr muhâfazasında olan Mahmud dâme izzuhû'ya:

Kaplan Paşa-zâde Yûsuf ve Muçusu oğlu Halil ve sâ'irleri ve Premedi'de sâkin Mehmed Devr-oğulları ve Ali Abacı oğlu Abacı ve Mezâlîki Sâkinlerinden Kara Osman oğlu Abdi ve Ergiri'de sâkin Arslan Paşa-zâde (...) ve Nikopol'da sâkin Çolak Yakub ve livâ-i mezbûrun ve sâ'ir ata dona kadîr bey ve bey-zâdeleri ve a'yân-ı memleket etbâ' u eşyâ'larından bi'l-cümle ata ve dona kadîr olanlar ile icâleten Avlonya taraflarına emrin irişmek üzre me'mûr olmalarıyla livâ-i mezbûra bir dürlü zarar u gezend irişmemek üzre livâ-i mezbûrun hıfz u hırâsetinde ve iktizâ' iden hidemât-ı âliyyede a'mâl ve istihdâm etmek için.

Hüküm: 204

Aynı hükmün bir sureti Delvine sancağı mütesellimine ve Delvine, Konispol ve Margliç ileri gelenlerinden bazı şahıslara yazılmıştır.

Bir sûreti:

Delvine sancağı mütesellimine nefsi-i Delvine'den Kasım Ağa ve Hasan Bey ve Konispol'da sâkin Veysi Ağa ve Resûl Ağa ve yine Konispol'da sâkin sâ'ir bey ve agavât ve yine nefsi-i Delvine'den Haydar Ağa oğlu ve (...) sâkin Ömer Ağa ve Margliç semtinde sâkin Veysi Ağa oğlu Mustafa ve sâbika Delvine sancağı âlâybegisi etbâ u eşyâ'larından bi'l-cümle ata ve dona kadîr olanlar ile mütesellim-i merkûm tarafına varup re'yi üzre düşman-ı dînin müdâfaasında ve ol tarafların muhâfaza ve muhâresesinde ve iktizâ' iden sâ'ir hidemât-ı âliyyede i'mâl ve istihdâm etmek üzre.

Hüküm: 205

Narda ve Preveze'nin imdadına yetişmeleri için, Narda, Yanya, Koniçe ve Leskovik ileri gelenlerinden birçok zevâta ve köylerin halkına yazılan hüküm.

Nardalı Yûsuf Bey ve Yanya'da Arslan Paşa oğlu Muhammed ve Yanya sâkinlerinden Ali Paşa-zâde Gedikli Ahmed ve Kamber Ağa-zâde Osman Ağanın oğlu ve Koniçeli Şahin Bey ve Leskovik a'yânları ve Ali Zevd ve sâ'ir kur'a ahâlîlerine hükm ki.

Hâlâ düşman-ı dîn ve melâ'în-i dûzeh-karîn olan Venedik keferesinin donanmayı menhûsesi Narda ve Preveze taraflarında geşt ü güzâr idüp ol havâlîlere sû-i kasd üzre olduğu ol cânibden Ordu-yı Hümâyûn'uma tevârüd idenlerden âlâ'-vechi'l-yakîn haber alinup ve bî-avnihî teâlâ ale't-ta'cîl melâ'în-i dûzeh-mekînin kâyd ü mazarratlarının indifâi için ol tarafa asker irsâliyle imdâd ve iânet olunması ehemmi ü mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz her biriniz etbâ'u eşyânızdan bi'l-cümle ata ve dona kadîr olanlar ile Narda ve Preveze ve havâlîlerinin imdâdına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp her biriniz etbâ' u eşyânızdan bi'l-cümle ata ve dona kadîr olanlar ile icâleten kalkup serîan ve acilen Narda ve Preveze'nin imdâdına erişüp emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup hâlâ Preveze muhâfazasında olan Küçük Cafer Paşa-zâde Ali dâme ikbâlühû'nun re'y-i savâb-dîdi ile def'-i mekâid-i a'dâda ikdâm ve ihtimâm ve bî-avnilâhi'l-meliki'l-allâm Narda ve Preveze ve havâlîlerine düşman-ı dinden kat'â bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde cidd-i tâmm eyleyüp bir gün evvel mahâlli me'mûra irişmemekten be-gâyet mücânebet eylesesiz şöyle ki me'mûr olduğunuz vech üzre bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Narda ve Preveze'nin imdâdına irişmekte her kangınızdan tehâvün ü tekâsül zuhûr edecek olur ise aslâ bir gûne özr ve cevâbı ısga' olunmayup muâhez ve muâkab olması emr-i mukarrerdir ana göre basîret ve intibâh

[ile] hareket ve bir gün evvel savb-ı me'mûra vusûle müsâraat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 206

Hükmün bir sureti Kaplan Paşa-zâde Yûsuf Bey, Premedi, Muzaki'den memleketin ileri gelenlerine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kaplan Paşa-zâde Yûsuf Bey ve Muçusu oğlu Halil ve sâ'irleri ve Premedi'den Mehmed Duroğlu ve Ali Ayas oğlu Ayas ve Muzaki sâkinlerinden Kara Osman oğlu Abdi ve sâ'ir ata dona kadîr, bey ve bey-zâdeler ve a'yân-ı memleket ve Nikopolo'da sâkin Çolak Yakub Avlonya tarafından imdâdına varup erişüp Avlonya sancağı beyi Mahmud Bey'in re'yi üzre düşman-ı dînin müdâfaasında ve ol tarafların muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i vüs' u kudret etmek üzre.

Hüküm: 207

Aynı hükmün bir sureti, Delvine'den, Konispol'den ve Margliç'ten bazı önemli şahıslara hitaben de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Nefs-i Delvine'den Kasım Ağa ve Hasan Bey ve Konispol'de sâkin Veysi Ağa ve Resûl Ağa, Konispol'de sâkin sâ'ir bey ve ağavât ve yine nefsi-i Delvine'den Haydar Ağa oğlu ve Konispol'de sâkin Ömer Ağa ve Margliç semtinde sâkin Veysi Ağa oğlu Mustafa ve sâbıkâ Delvine sancağı müteselliminin re'yi üzre düşman-ı dînin müdâfaasında ve ol tarafların muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i vüs' u kudret etmek üzre.

Hüküm: 208

Mora adasında haydutluk ve şekavete teşebbüs ettikleri haber alınan kâfir tayfasından bazı şahısların haklarından gelinmesi için Mora ser-'askeri olan Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Paşa'ya hükm ki:

Mora cezîresi re'âyâsı henüz düşman-ı dîn ile izâle-i alâka itmeyüp donanma-yı menhûse dahi ba'zı mahâllerinde görünmekle re'âyâyı mezbûrdan ba'zı memâlik keferesi haydutluk nâmıyla yer yer zuhûr ve habâset ve mel'anete şürû' ve tasaddî eyledikleri inhâ' olunmağın cezîre-i mezbûre re'âyâsından bu makûle haydutluk nâmıyla itâ'at ve raiyyetden hurûc ve şekâvet iden eşkıyâ her ne taraftan zuhûr eder ise sen ki ser-'askerim mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yanında olan levendâttan kifâyet

mikdârı yarar ve tûvânâ âdemler ta'yîn ve ol makûleler bi-eyyi hâlin ele götürölüp mazarrat ve şekavetlerinin gereği gibi def' u ref'e kemâl mertebe ihtimâm-ı tâmm eylemen için Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim verilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 209

Hükmün bir sureti, kefare tayfasından İnebahtı Kalesi ve çevresinde haydutluk ve şekavete teşebbüs idenlerin haklarından gelinmesi için İnebahtı Kalesi koruması olan Hasan Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti

Ber-vech-i arpalık İnebahtı sancağına mutasarrıf olup İnebahtı Kal'ası muhâfazasında olan Hasan Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin muhâfazasına me'mûr olduğun İnebahtı Kal'ası'nın ve havâlîsinin bi-avnihi teâlâ mekr ü kâyd-ı a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesinde muktezâyı vakt ü hâle göre ve ihtimâm-ı tâmm eylemek üzre bundan akdem sana emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunmuş idi hâlâ düşman-ı dîn ve melâ'in-i dûzeh-karîn olan Venedik keferesinin donanma-yı menhûsesi ol taraflarda geşt ü güzâr idüp ol havâlîlere sû-i kâsd üzre olduğu ol cânibden Ordu-yı Hümâyûnuma tevârüd idenlerden âlâ'-vechi'l-yakîn haber alınup ve bi-avnihi teâlâ ol havâlîlerin a'dâ-yı liâmdan muhâfazası ve muhâresesi ehemm ü mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla te'kîd ve isti'câl için bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur vusûlünde düşman-ı dînin kâyd ü mekrinden emin olmayup dâ'imâ etrâf u eknâfi çeşm-gûş tutub leyl ü nehâr hâb u râhatı kendüne harâm idüp bi-tevfikihi teâlâ gerek İnebahtı Kal'ası'nın ve gerek etrâf u havâlîsinde olan mahâllerin a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde merdâne ve dilîr-âne hareket eyleyüp tehâvün ü tekâsülden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 210

Aynı hükmün bir sureti, İnebahtı Kasteli koruması olan Ramazan Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Köstendil sancağına mutasarrıf olup İnebahtı kasteli muhâfazasında olan Ramazan Paşa'ya İnebahtı kasteli ve havâlîlerinin muhâfazası için.

Hüküm: 211

Aynı hükmün bir sureti, Karlili sancağı tasarrufundaki Bekir Paşa'ya, Karlili sancağı ve havalisi ile Ayamavra cezîresi ve kalesinin koruması için yazılmıştır.

Bir sûreti

Karlili sancağına mutasarrıf olan Bekir Paşa'ya Karlili sancağı hudûdu dâhilinde olan mahâllerin Ayamavra cezîresi ve Kâl'asının bi-avnihi teâlâ kayd u a'dâdan muhâfazası için.

Hüküm: 212

Bosna beylerbeyi ile haberleşerek İskenderiye ve Hersek taraflarını, Venedik kâfirlerine karşı korumaları için, İskenderiye sancağı bey'i Arslan Bey'e yazılan hüküm.

İskenderiye sancağı beyi Arslan dâme izzuhû'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem kapun halkı ve İskenderiye ve Ülgün ve Bar havâlîlerinde olan serhad-i mansûre dil-âverleriyle hâlâ Bosna beglerbegisi olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Mustafa Paşa dâmet meâlîhü ile haberleşmene âsân olacak münâsib gördüğün mahâlde direng ve cem'iyet ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından habere müterakkıb olup re'yi ile hareket etmek üzre me'mûr olmuşidın. Hâlâ düşmân-ı din ve melâ'in-i dûzeh-mekîne donanma-yı menhûse ile ol taraflarda vâki' sâhil-i deryâda geşt ü güzâr idüp ol havâlîlere sû-i kasd üzre olduğu ol cânibde Ordu-yı Hümâyûnuma tevârüd idenlerden âlâ'-vechi'l-yakîn haber alınub bi-avnihi teâlâ ol havâlîlerin a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâsesesi ehemmm ü mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla te'kîd ve isti'câl için sâdır olan iş bu emr-i şerîfim vusûlünde düşmân-ı dinin mekr ü kaydından emin olmayup dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub eğer Venedik keferesinin donanma-yı menhûsesi tarafından ol havâlîde vâki' kılâ' ve palankalara bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre muhâfaza ve muhâresede ve eğer Bosna beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile haberleşüp re'yi savâb-dîdi ile hareket ve İskenderiye ile Hersek cânibinde vâki' Venedik keferesinin zabtında olan fatûr ve sâ'ir nâmlarında ve Karacadağ usâtından gerek Bosna serhaddinde ve havâlîsinde olan ehl-i İslâm ve gerek İskenderiye sancağında hıfz u hırâseti lâzım gelen mahâlleri dahi gereği gibi hıfz u hırâset ve düşmân-ı dinden bir tarîkle zarar gelmemek üzre leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâsesesinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şûmâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 213

Niş menziline gelip maaşlarını almaları için, Körfeş tarafına gidip görevini yapip dönen sipahi terakkîli ağalarına, kethüdalarına ve subaylarına yazılan hüküm.

Bundan akdem Körfeş cânibinde olan sipâh terakkîlü ağaları ve kethüdâları ve zâbitânı zîde kadrûhû'ma hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede me'mûr olduğunuz üzre Körfeş cânibine varup mukaddemâ şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i celîlü's-şân mücebince vâki' olan hidemât-ı âliyye'de bezl ü vüs' u kudret ve kemâl-i ihtimâm ile edâ-yı hizmet idüp girü avdet eylediğiniz istimâ' olunmağla sâdır olan emr-i âlî-şân mücebince ocak çavuşlarından çavuş zîde kadrûhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla inşâllahü teâlâ çavuş-ı merkûm varup sizinle mülâki oldukda ber-müceb-i emr-i âlî bulunduğunuz mahâlden kalkup gelüp Niş menziline dâhil ve ânda meks ve duhûlünüzün haberini müş'îr mektûbunuz ile i'lâm ve müstahakk olduğunuz üçer kıst ulûfeniz ânda verilmek üzre tasmin olunmağın ana göre Niş menziline gelüp dâhil olmağa takayyüd ve ihtimâm eylesiz deyü sipâhiler ağası olan el-hâcc Mustafa dâme mecduhû tarafından mühürlü mektûb verilmekle mücibince amel olunmak için emr-i şerîf verilmiştir.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 214

Delvine, Konispol, Margliç ve Oseb'den toplanan dilaverlerle birlikte; Delvine, Preveze ve Vefrendos çevrelerinin korumasında bulunması için Delvine sancağı tasarrufundaki Arslan Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Arslan Paşa'ya hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olan Küçük Ca'fer Paşa-zâde Ali dâme ikbâlühû bundan akdem Ordu-yı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim mücebince tevâyif-i asker ile Preveze ve Narda muhâfazasına me'mûr olup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Preveze ve Vefrendos havâlîlerinin rikâb-ı hümâyûnum tarafından fermân olduğu vechile bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesi senin uhdene havâle olunup ve Ergiri'de sâkin Arslan Paşa-zâde Yakub ve nefsi Delvine'den Kasım Ağa ve Hasan Bey ve Konispol'de sâkin Resûl Ağa ve Veysi Ağa ve yine Konispol'de sâkin ve sâ'ir beg ve agavât ve nefsi Delvine'den Haydar Ağa oğlu ve Oseb'de sâkin Ömer Ağa ve Margliç'te sâkin Veysi Ağa oğlu Mustafa ve sâbıkâ Delvine sancağı âlâybegisi etbâ' u eşyâ'larından bi'l-cümle harb ü darbe kadîr olanlar ile me'mûrlar olup senin re'yin üzre hareket eylemeleri için te'kîd ve şedîd emr-i şerîfim tenbîh u te'kîd olunmağla imdi inşâllahü teâlâ vech-i meşrûh üzre me'mûr olanları iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm ve gerek Delvine ve havâlîlerine ve gerek rikâb-ı hümâyûnum tarafından fermân olduğu vechile Preveze ve Vefrendos ve havâlîlerine düşmân-ı dîn ve küffâr-ı dûzeh-karînden bir gûne mazarrat ve

hasâret irişmemek üzre Yanya sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ittihâd u ittifâk ile bezl-i vüs' u kudret eyleyüp tehâvün ü tekâsül den be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 215

Delvine, Preveze ve Vefrendos ve çevrelerinin koruması için, Ergiri, Delvine, Konispol, Oseb ve Margliç ileri gelenleriyle dilaverlerine yazılan hüküm.

Ergiri'de sâkin Arslan Paşa-zâde Yakub ve nefsi Delvine sâkinlerinden Kasım Ağa ve Hasan Bey ve Konispol'da sâkin Veysi Ağa ve yine nefsi Delvine'den Haydar Ağa oğlu ve Oseb'de sâkin Ömer Ağa ve Margliç semtinde sâkin Veysi Ağa oğlu Mustafa ve sâbıkâ Delvine âlâybegisi zîde kadrûhû'ma hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Arslan dâme ikbâlühû rikâb-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum tarafından fermân olunduğu vechile Preveze ve Vefrendos ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesine bezl-i kudret etmek üzre me'mûr olup ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz her biriniz etbâ' u eşyâ'nızdan bi'l-cümle darb ü harbe kadîr olanlar ile gerek Preveze ve Vefrendos ve havâlîlerinin ve gerek Delvine ve havâlîlerinin kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhârese ve imdâd ve iânete ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ma'an me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp her biriniz bi'l-cümle etbâ' u eşyânızdan darb u harbe kadîr olanlar ile hâzır u âmâde ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafından habere müterakkıb olup gerek Preveze ve Vefrendos ve havâlîlerinin ve gerek Delvine ve havâlîlerinin bi-avnihi teâlâ kâyd ü mazarrat-ı a'dâyı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesine ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eyleyüp re'yine muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eyleyesiz. Şöyle ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından size haber vardığı sâat terâhî üzre hareket etmekte mikdar-ı zerre tehâvün ve tekâsülünüz zuhûr edecek olur ise aslâ özür ve cevâbınız ısga' olunmayup mu'âhez ve mu'âkab olacağınızı mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 216

Yeniçeri ocağına kayıt olacaklarla ilgili, gönderilen fermana göre hareket etmesi için Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender'e yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender zîde mecdühû'ya hükm ki:

Bundan akdem rikâb-ı hümâyûn tarafından tasmîm ve be-dergâh için şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî tarafınıza irsâl olunmağla ocak tarafından dahi kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bölüğün çavuş zîde kadrûhü irsâl olunmuştur inşâllahü teâlâ gerekdir ki şeref-sudûr bulan fermân-ı âlî-şânımın mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olasız deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efhâm nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb verilmekle mücibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 217

Tekraren, maiyyetindeki askerlerle birlikte, Selanik Kalesi muhafazasına tayin olduğuyla ilgili Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender'e yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender zîde mecdühû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin bundan akdem Selanik muhâfazasından ref' ve yanında mevcûd olan otuz altı cemâ'at kazganı ve bayrağı ve umûmen neferâtı ile yine Selanik Kâl'ası muhâfazasına ta'yîn olunmak fermân olup ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ocak tarafından (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadrûhü irsâl olunmağla vusûlünde mezkûr otuz altı cemâ'ati yanından ifrâz ve kazganı ve bayrağı ve umûmen neferâtı ile Selanik Kal'ası muhâfazasına ta'yîn ve irsâl eylesün deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efhâm nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb verilmekle mucibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 218

Maiyyetindeki askerlerle birlikte tekraren, Mora adasında kışlaması ve çevreyi dolaşarak ocağa yeniçeri kaydetmesi için, Dergâh-ı Mualla yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender'e yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olan İskender zîde mecdühû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin senin yanında mevcûd olan mecmuu ortaların kazganları ve bayrakları ve umûmen neferâtı ile varup Mora cezîresinde kışlaman fermân olunup ve ocak tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadrûhü irsâl olunmuştur inşâllahü teâlâ her kangı menzilde sana vâsıl olur ise kat'â tevakkuf ve ârâm eylemeyüp hâlâ yanında mevcûd olan mecmuu ortaların kazganları ve bayrakları

ve umûmen neferâtı ile hareket ve bulunduğun mahâlden cezîre-i mezbûreye varınca yemîn ü yesârında vâki‘ kasabât ve kurâdan müceddeden tasmîm ve be-dergâha mübâşeret idüp savb-ı me‘mûra varup dâhil olunmak her ne mikdâr tasmîm ve be-dergâh vâki‘ olur ise, âle’l-esâmî defterin bu cânibe irsâl ve sen yanında olan mecmuu ortaların kazganları ve bayrakları ve umûmen neferâtı ve müceddeden tasmîm ve be-dergâh olunacak neferât ile ma‘an varup Mora cezîresinde kışlayasın deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi‘il Dergâh-ı mu‘âllam yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 219

Aydın muhassılı Abdullah Paşa ve askerleri, Ruscuk ve Niğbolu taraflarından yeni yazılan sipah ve silahdar serdengeçtileri ve mâiyyetindeki atlı askerlerle birlikte, bir an önce Yeni Palanka üzerinden Tımsıvar'a varıp orduya katılmaları için Niğbolu sancağı tasarrufundaki Şatır Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli Beylerbeyliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yanında olan piyâde askerini Timurkapu muhâfazasında alıkoyup andan mâ‘adâ mükemmel ve müretteb kapun halkı bu ana dek yanında müctemi‘ olan atlı askeri ve emîrül-ümerâi'l-kirâm Aydın muhassılı Abdullah dâme ikbâlühû ve rikâb-ı hümâyûnum tarafından gelen sipâh ve silâh-dâr serdengeçtileri ve Ruscuk ve Niğbolu ve ol havâliden müceddeden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtilerinin şimdiye değin hazır olanlarını ağaları ve zâbitleriyle ma‘an ocak tarafından ta‘yîn olunan baş çavuşları mübâşeretıyla istishâb ve Yeni palanka üzerinden gelüp hâlâ Tımsıvar tarafında müctemi‘ olan tevâyif-i askere ser-‘askerim olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû'ya mülhak ve mülâkî olman için ve bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuştur el-hâletü hâzihi gerek atlı ve gerek piyâde her ne mikdâr mîrî levendât ve sâ'ir ol havâlîye me'mûr olan tevâyif-i askerden her ne mikdar gelmiş ise cümlesini yanına alup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Abdullah dâme ikbâlühû ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem palanka üzerinden Tımsıvar tarafında ser-‘askerim vezîr-i müşârun-ileyhin yanına gelip mülhak ve mülâkî olmanız fermânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat‘â te'hir ü tevakkuf itmeyüp gerek atlı ve gerek piyâde her ne mikdar mîrî levendât ve sâ'ir ol havâlîye me'mûr olan tevâyif-i askerden her ne mikdar gelmiş ise cümlesini istishâb ve Aydın muhassılı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve rikâb-ı hümâyûnum tarafından gelen ve Niğbolu ve Ruscuk cânibinden tahrîr olunup şimdiye değin hazır olan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtileri ile ma‘an Yeni palanka üzerinden bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp Tımsıvar tarafından tevâyif-i askere ser-‘askerim olan vezîr-i

müşârun-ileyhâ mülhak ve mülâkî olunmaya bezl-i vüs' u kudret ve sarf-ı mihnet eylesin bu def'a me'mûr olduğunuz vechile senin ve seninle me'mûr olanların bir sâat mukaddem ser-'askerim vezîr-i müşârun-ileyhin yanında bulunmanız ziyâdesiyle mühim ve muktezîdir ve bu husûs, dîn-i mübîn hidmeti ve gayret-i hamîyyet günüdür hâlâ me'mûr olduğunuz vech üzre bir ân ve bir sâat evvel vezîr-i müşârun-ileyhin yanında mevcûd bulunmayacak olursanız sonra kat'â bir dürlü özr cevâbınız ısgâ olunmayup muâhez ve muâkab olacağınızı mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 220

Askerlerini alarak Niğbolu sancağı tasarrufunda Hüseyin Paşa ile birlikte, bir an önce Tımışvar taraflarında bekleyen orduya katılmaları için, Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya yazılan hüküm.

Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yanında olan kapun halkından ne mikdâr süvârî âdemlerin var ise cümlesiyle kalkup ve ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü ile haberleşüp mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ma'an Yeni Palanka üzerinden gelüp Tımışvar tarafında cem' olan tevâyif-i askere ser-'askerim olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü'ya mülhak ve mülâkî olmanız içün bundan akdem emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olunmuş idi el-hâletü hâzihi şimdiye değin Timurkapu'ya ne mikdâr mîrî piyâde gelmiş ise ânlar ile ve Niğbolu sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile münasibin bir gün evvel Yeni palanka üzerinden gelüp vezîr-i müşârun-ileyhin yanına mülhak ve mülâkî olunman fermânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre süvârî âdemlerin ve şimdiye değin Timurkapu'ya gelüp mîrî piyâde levendât ve Niğbolu sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ma'an bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Yeni Palanka üzerinden gelüp vezîr-i müşârun-ileyhin yanına mülhak ve mülâkî olmağa ikdâm ü ihtimâm idüp bu bâbda bir dürlü tehâvün ü tekâsülden gâyetü'l-gâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 221

Mora defter emini Numan Efendi'nin vefatı üzerine Donanma-yı Hümayûn kalyonlar defterdarı Ahmed Efendi'nin görevi Kalyon halifesi Hasan Efendi'ye verilerek, Ahmed Efendi'nin bu hizmetle görevlendirilmesi için, Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Mora cânibinde defter emini Nû'man Efendi fevt olup ve hâlâ eyâlet-i Mora'nın tahrîr defterleri defterhânededen tahrîre me'mûr olan halife dahi ta'yîn ve defteri gönderilmemekle ancak zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının nizâmlarıyçün bir kâr-güzâr kimesne defter emini olup gereği gibi nizâmları verilmek muktezî olmağla, hâlâ Donanma-yı Hümayûn'da kalyonlar defterdârı olan Ahmed Efendi zîde mecduhû her vechile kâr-güzâr ve fenn-i kitâbetinde mahâreti olup inşâllahü teâlâ zikr olunan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın keyfiyet-i ahvâllerin nizâma kadîr olmağla kalyonlar levendâtına müteallik olan defterleri kalyon halifesi Hasan hocaya ma'rifetinle teslîm ve mûmâ-ileyh Ahmed zîde mecduhû bu hidmet için Mora'da kıyâm eylemek için baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle kalyonlar levendâtına müteallik olan defterleri kalyon halifesi Hasan hâceye teslîm ve mûmâ-ileyh Ahmed zîde mecduhû defter emini vekâleti hidmetinde istihdâm itdirmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 222

Mora adasındaki Benefşe Kalesi korumasına atandığı daha önce Bosna taraflarında saray cebecileri subayı Mehmed kethüdâ'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna cânibinde Dergâh-ı mu'allâm cebecileri üzerlerine zâbit olup hâlâ Mora cezîresinde vâki' Benefşe Kal'ası muhâfazasına ta'yîn olunan Mehmed kethüdâ zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Hâliyâ Benefşe Kal'ası muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî cebecileri üzerlerine müceddeden sen zâbit nasbu ta'yîn olunmuşsundur imdi kat'â te'hir ve tevakkuf eylemeyüp me'mûr olduğun üzre Mora cezîresinde Benefşe Kal'ası muhâfazasında hidemât-ı âliyyede ve cebehâne mühimmâtının hıfz u hırâsetinde ve neferâtın zabt u rabtında mücidd ü sa'y olasın ve siz ki hidmet-i muhâfazaya me'mûr olan çorbacı ve odabaşı ve neferât ihtiyârsız mûmâ-ileyhi üzerinize zâbit bilüp inkıyâd üzre olası deyü iftîhârul-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il cebecibaşı olan Yûsuf dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 223

Bosna Beylerbeyi Mustafa Paşa'nın yanına atıldığı, Dergâh-ı Âli cebecileri ocağında baş kethüdâ olan İbrâhim kethüdâ'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Dergâh-ı âlî cebecileri ocağında baş kethüdâ olup hâlâ Bosna cânibinde olan İbrâhim kethüdâ zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm hâlâ Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa dâmet meâlîhû'nun yanına me'mûr Dergâh-ı âlî cebecileri üzerlerine müceddeden sen zâbit nasb ve ta'yîn olunmanla inşâllahü teâlâ vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp bulunduğun mahalden kalkup ve varup me'mûr olduğun hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve mühimmât ve cebehânenin hıfz u hırâsetinde ve neferâtın zabt u rabtında mücid ü sa'y olasin ve neferât-ı mezkûrenin çorbacı ve odabaşı ve ihtiyarları mûmâ-ileyhimi, üzerlerine zâbit bilüp itâ'at ve inkıyâd eyleyeler deyü bi'l-fi'il cebecibaşı olan iftîhârü'l-emâcid ve'l-ekârim Yûsuf dâme mecdühû tarafından mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 224

Yeni kale korumasında Dergâh-ı Âli cebecileri subayı olan Salih kethüdâ'nın, tekrar aynı göreve atanmasıyla ilgili hüküm.

Kal'a-i Cedîd muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm cebecileri üzerlerine zâbit nasb u ta'yîn olunan Salih kethüdâ zîde kadruhû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin akıntı yüzünde vâki' Kal'a-i Cedîd muhâfazasında olan Dergâh-ı mu'allâm cebecileri üzerlerine müceddeden zâbit nasb u ta'yîn olunmanla kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp hidmet-i muhâfazaya varup me'mûr olduğun hidemât-ı âliyyemde ve mühimmât ve cebehânenin hıfz u hırâsetinde ve neferâtın zabt u rabtında mücid ü sa'y olup ve siz ki hidmet-i muhâfazaya me'mûr olan çorbacı ve odabaşı ve ihtiyârlarsız mûmâ-ileyh Salih Kethüdâ'ya zâbit bilüp itâ'at ve inkıyâd üzre olmanız için kıdvetül-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm cebecibâşı Yûsuf zîde mecdühû tarafından mektûb tahrîr olunmağın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 225

Gerek halk ve gerek askerlere karşı haksız muamelesinden dolayı hakkında şikâyetle bulunulan, Bihke Kalesi koruması Seyfullah Paşazâde Abdullah Bey'in görevden alınması için, Bosna Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Bihke Kal'ası'nın agavât ve neferâtı Ordu-yı Hümâyûnuma mahzar gönderüp hülâsa-i mefhûmunda sâbıkâ Üsküp sancağı begi olan Seyfullah Paşa-zâde Abdullah Bey Bihke Kal'ası muhâfazasına mükemmel kapun halkıyla me'mûr iken dört beş nefer hidmetkârından gayri yanında bir ferdi tutmayıp ve livâ-i mezbûr mahsûlünden gayri sancağı mezkûr ahâlîsinden kemâl-i mertebe imdâd-ı seferiyye alup ve hıfz u hırâset ile mukayyed olmadığından mâ'adâ kendü hâlinde olmayup neferât mâ-beyninde nizâm-ı serhadin ihtilâlîne bâis olup ve mîr-i mezkûrun fesâdı ve ihtilâlî sebebi ile umûr-ı Devlet-i Âliyye'm muattal kalup el-hâsıl kal'a-i mezbûr neferâtı ve zâbitleri hıfz u hırâset-i kal'a husûsunda hayrette kalup muzdaribül'-ahvâl olmalarıyla mezkûr Abdullah Bey Bihke Kal'ası muhâfazasından ref' olunmak recâsına istidâ'yı inâyet etmeleriyle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı mahzar vâki' ve mutâbık ise merkûm Abdullah Bey'i âhâr mahallin muhâfazasına vaz' ve mezbûrun yerine Bihke Kal'ası'na münâsib olan âhar kimesneyi ta'yîn eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 226

Bin yüz yigirmi sekiz senesi Şevval'inden itibaren Rumeli eyaleti kendisine verilen Vezir Ali Paşa memuriyete gelinceye kadar, burasının Sofya'ya vergi tahsildarı olan Süleyman tarafından Ali Paşa adına zaptına müsaade edilmesi için Sofya mollasına ve kadılarına yazılan hüküm.

Sofya Mollasına ve kâdîlarına hükm ki:

Hâlâ avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Rumeli eyâleti iş bu bin yüz yigirmi sekiz senesi Şevval'inin onuncu gününden düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Ali Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü'ya inâyet ve ihsânım olup lâkin vezîr-i müşârun-ileyh mesâfe-i ba'îdede olmağla mansıbına gelince kapu kethüdâsı Mehmed Emin zîde mecdühû ma'rifetiyle kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Süleyman zîde mecdühû eyâlet-i mezbûreyi müşârun-ileyhin tarafından zabt etmek üzre Sofya'ya mütesellim nasb u ta'yîn olunmağın imdi siz ki kâdîlarsız zıkr olunan mütesellimliği üzre müşârun-ileyh mansıbına gelince mûmâ-ileyh Süleyman zîde mecdühû'ya zabt ve kânûn ve defter mûcebince aid olan tarafından ahz u kabz itdirdüp âhardan bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Şevval Sene 1128

Hüküm: 227

Yanına askerleri alarak, Ruscuk ve Niğbolu taraflarından yeni yazılan sipah ve silahdâr serdengeçtilerini de sahiplenerek, Aydın muhassılı Abdullah Paşa ile birlikte Tımışvar'da bekleyen orduya katılmaları için Niğbolu sancağı tasarrufunda Şatır Hüseyin Paşa'ya tekraren yazılan hüküm.

Rumeli Beylerbeyliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb halkın ve bu ana değin yanında müctemi' olan piyâde ve süvâri mîrî levendât ve rikâb-ı hümâyûn tarafından sipâh ve silâh-dâr ve serdengeçtileri ve Ruscuk ve Niğbolu ve ol havâliden müceddeden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtilerinden şimdiye değin hâzır olanlarını ve sâ'ir ol havâlîye me'mûr atlu ve piyâde tevâyif-i askerden her ne mikdâr gelmiş ise cümlesini yanına istishâb ve emîrül-ümerâi'l-kirâm Aydın muhassılı Abdullah dâme ikbâlühû ile ma'an Yeni Palanka üzerinden bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Tımışvar tarafında tevâyif-i askere ser-'askerim olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû'ya mülhak ve mülâkî olman için bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Senin ve seninle ma'an me'mûr olan tevâyif-i askerinin bir gün evvel vezîr-i müşârun-ileyhin yanında bulunmanız ziyâde mühim ve muktezî olmağla, hâlâ te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde vech-i meşrûh üzre me'mûr olduğun tevâyif-i asker ile henüz mahall-i me'mûra teveccüh ve azîmet etmemiş isen kat'â bir ân te'hîr ve tevakkuf itmeyüp mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmîr-i şerîfem mûciblerince bi'l-cümle tevâyif-i asker ile kalkup Yeni Palanka üzerinden serîan ve acilen gelüp bir ân ve bir sâat evvel Tımışvar tarafında ser-'askerim olan vezîrim müşârun-ileyhâ mülhak ve mülâkî olmağa bezl-i iktidâr ve sa'y-bî-şümâr eyleyüp te'hîr ü tesvîf ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden gâyetü'l-gâye mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 228

Hükümün bir sureti, Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya mükemmel ve müretteb kapısı halkı ve Niğbolu sancağı mutasarrıfı Şatır Hüseyin Paşa ile gelmek üzre.

Hüküm: 229

Bayezid sancağı beyi Osman'ın, hevesine tâbi Kürt aşiretiyle adam öldürmek ve eşya yağmalamak gibi halka çeşitli zulümler yaptığına dair halk tarafından imzalı mahzar gelmiş olduğundan, bununla ilgili gerekli inceleme yapılması ve neticenin bildirilmesi için Erzurum valisi Vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Arz-ı rûm vâlîsi vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Arz-ı rûm eyâletinde vâki' Bayezid sancağı begi Osman'ın livâ-i mezbûrda iskân eylediği aşâyir-i Ekrâd'ın katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ve zulm ü şekâvet ve tahrîb-i bilâda bâdi hareket ile fukarâ-i memleket üzerine olan istîlâsı bundan akdem ahâlî-i vilâyetin muhızrları emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Kars beylerbeyi Mehmed dâme ikbâlûhû'nun arzı ile der-i devlet-medârıma i'lâm olduğu birkaç gün mürûrundan sonra şâkî mezkûr Osman mün'akis oldukda havfa düşüp kendüye selâmet ittihâzıyla Arz-ı rûm gümrükçüsü i'lâmına itibâr olunur deyü ol tarafa rabt-ı kalb ile kât'ı tarîkliği tevâtüren mübeyyen olup derûn-ı eyâlette sâkin olan ba'zı eşkıyâ için gümrüğe tâbi' re'âyâlardır ve şu kadar malların almışlar deyü fukarâ-i memleket üzerine ilkâ-i şerr ve bilâ-emr-i şerîf Arz-ı rûm mütesellimi ve gümrükçüsü taraflarından mütevellî ve Bayezid tarafından dahi ekrâd mübâşirleri ta'yîn itdirüb ve şâkî mezkûr Osman anınla dahi kâni' olmayup tekrar Kars kurâların urub bî-hadd zulm ü şekâvet ve bâğîliğinde ısrâr etmekle fukarâ-i memleketin tahammül ve takâtları kalmayup her vechile rahne-dâr oldukların Kars beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve Kars kâdîsı mevlânâ Ali zîde fazlûhû arz ve Kars'ın ulemâ ve sulehâ ve şürefâ ve eimme ve hutebâ ve yemîn ü yesâr ve müstahfızân ve azebân neferâtı ve sâ'ir fukarâ ve zu'afâsı mahzar idüp lâkin Bayezid sancağı Arz-ı rûm eyâletinde vâki' olmağla bu husûsun gereği gibi sıhhati ma'lûm olmak için Arz-ı rûm tarafından dahi istiksâ iktizâ' etmeğin sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde Arz-ı rûm'da olan mütesellimliğe tarafından haber gönderüp ve bu ahvâlî ol taraflarda vukuf ve şu'ûru olan bî-garaz ve mütemeddin kimesnelerden gereği gibi tecessüs ü istiksâ idüp fî nefsi'l-emr şâkî mezkûr Osman vech-i meşrûh üzre hevâsına tâbi' Ekrâd ve eşkıyâsıyla ettiği fezâhat ve kabâhati setr için bu şekil hile vü hud'aya sülûk ile fukarâ-i memlekete ilkâ-i şerr ve kurâları urub ve katl-i nüfûs ve nehb ü gâret-i emvâl ile zulm ve şekâvet-i tahrîb-i bilâda bâis ve bâdi harekete cesâreti vâki' midir değil midir ve vâki' olduğu sûretde dahi fesâd u şekaveti ne mertebededir ve şâkî mezbûrdan gayrı ocak-zâdelerden livâ-i mezbûrun i'mârına ehakk u elyak olan kimdir kemâl-i mertebe tahsîl-i vukuf ettikten sonra vâki'-i hâlî, sıhhati ve hakîkati üzre arz ve i'lâm itdirüp emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden ve nefsü'l-emrin hilâfına i'lâm olunmakdan be-gâyet ittikâ olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 230

Priştine ve Vulçitrin civarında dolaşan haydut eşkıyasından olup, ele geçirilen Tomaş'ın arkadaşlarının da yakalanmaları hususunda gerekeni yapmaları için, Priştine ayanından Abdi ve Vulçitrin ayanından Yakup'a hitaben yazılan hüküm.

Piriştine a'yânından Abdi ve Vulçitrin a'yânından Yakub zîde kadrûhûma'ya hükm ki:

Haydud eşkıyâsından şekâvet ile ma'rûf Tomaş nâm şâkî ahz olunup lâkin refikleri Piriştine ve Vulçitrin câniblerinde oldukları ihbâr olunmağla sen ki Piriştine a'yânından mûmâ-ileyh Abdi ve Vulçitrin a'yânından mûmâ-ileyh Yakub zîde kadrûhûmâsız şâkî mesfûr Tomaş'ın refikleri olan haydut eşkıyâsını ol havâliden her biriniz tecessüs ve ol makûleleri bi-eyyi hâlin ahz ve ele götürmeniz için Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim verilmek bâbında Morova Cisri muhâfazasına me'mûr olan Ebubekir dâme izzühû kaimesiyle inhâ eylediğin düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'îl baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 231

Şatır Hüseyin Paşa ile birlikte Tımışvar'da orduya katılması emredilen Aydın muhassılı Abdullah Paşa'nın, işin önemli olduğu daha önce korumasında bulunduğu Fethul İslam Kalesi korumasına gitmesi için yazılan hüküm.

Aydın muhassılı olup bundan akdem Fethu'l-İslâm Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Abdullah Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü ile Yeni Palanka üzerinden gelüp Tımışvar tarafında tevâyif-i askere ser-'askerim olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû'ya mülhak ve mülâkî olman için Dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden Osman zîde mecdühû mübâşeretiyile bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihi Fethu'l-İslâm Kal'ası ve Preveze palankası ahâlîlerinin Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mahzarlarının ve senin ve mübâşir-i mûmâ-ileyhin mektûblarının hülâsâ-i mefhûmlarında Fethu'l-İslâm havâlîlerinde Macar katanası ve haydud keferesi zuhûr idüp ol taraflarda olan bilâd ve ibâda sû-i kasd üzre olup ve yukarıdan gelen zehâir sefînelerini ahz etmek sadedinde oldukları i'lâm ve iş'âr olunup ve bi-avnihi teâlâ ol havâlîlerin muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i lâzımı'l-ihtimâmdan olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde Tımışvar tarafına gelüp mukaddemâ me'mûr olduğun üzre bi-avnihi teâlâ Fethu'l-İslâm ve havâlîsinin ve bâ-

husûs Preveze Palankası ve etraflarında Macar katanası ve haydud keferesi ve sâ'ir melâ'inden muhâfaza ve muhâresesinde ve zehâir sefinelerinin hıfz u hırâsetinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî şûmâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 232

Yanında bulunan askerlerle birlikte Preveze'ye gitmesi ve oraların muhafazası görevinde bulunan Delvine sancağı tasarrufundaki Arslan Paşa'nın emri üzerine hareket etmesi için Avlonya sancağı alaybeyine yazılan hüküm.

Avlonya sancağı âlâybeginine hükm ki:

Preveze ve havâlîsinin bi-avnihi teâlâ düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehmî-ı lâzımı'l-ihimâmından olmağla sen ki mîr-alây-ı merkûmsun bundan akdem sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla husûs-ı mezbûr için sen me'mûr olmuş idin el-hâletü hâzihi senin umûmen neferâtınla varup Preveze'de bulunman ziyâde mühim ve muktezî olmağla te'kîd ve isti'câl için sâdır olan iş bu emri-i şerîf-i vâcibü'l-ihimâm sana her ne mahâlde varup vâsıl olur ise kat'â bir ân te'hîr ve tevakkuf itmeyüp sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla hareket ve serîan ve acilen bir sâat mukaddem Preveze'ye varup emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olup Preveze ve Vefrendos taraflarının muhâfazasına me'mûr olan Arslan dâme ikbâlühû'nün re'y-i savâb-dîdi üzre bi-avnihi teâlâ Preveze ve havâlîlerinin düşman-ı dîn ve küffâr-ı düzeh-karînden muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i iktidâr eylesin. Şöyle ki me'mûr olduğun üzre bir gün evvel bi'l-cümle neferâtınla Preveze tarafına varup irişmeyecek olursan sonra bir-vechile özr ve cevâbın ısga' ve özrûnle iktifâ olunmayup bilâ-te'hîr muâhez ve muâkab olacağını mukarrer ve muhakkak bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve fermânım olunduğu üzre bir sâat mukaddem savb-ı me'mûra mübâderet ve müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Hüküm: 233

Aynı hükmün bir sureti Delvine sancağı alaybeyine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Delvine sancağı âlâybeginine.

Hüküm: 234

Yine, aynı hükmün bir sureti Yanya sancağı alaybeyine, Vençe Kalesi korumasına gütmesi için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Yanya sancağı âlâybegine me'mûr olduğu üzre bi'l-cümle neferâtıyla Vençe Kal'ası muhâfazasına varmak üzre.

Hüküm: 235

Yine, aynı hükmün bir sureti Karlili sancağı alaybeyine, Vençe Kalesi korumasına gütmesi için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karlili sancağı âlâybegine mukaddem me'mûr olduğu üzre neferâtıyla Vençe Kal'ası muhâfazasına varmak üzre.

Hüküm: 236

İskenderiye ve Bar ve çevresinin, Venedik kâfirlerinin ve Karacadağ asilerinin şerhlerinden koruması hususunda çok dikkatli olması için İskenderiye sancağı beyi Arslan Bey'e yazılan hüküm.

İskenderiye sancağı beyi Arslan Bey'e hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve İskenderiye ve Ülgün ve Bar havâlîlerinde olan serhad-i mansûrem dil-âverleriyle münâsib gördüğün mahalde direng ve cem'iyet ve eğer Venedik keferesinin donanma-yı menhûsesi tarafından ol havâlîde vâki' kılâ' ve palankalara bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre muhâfaza ve muhâresede ve eğer İskenderiye ile Hersek mâ-beyninde vâki' Venedik melâ'înin zabtında olan Fütûr ve sâ'ir nâhiyelerinden ve Karacadağ usâtından İskenderiye sancağında hıfz u hırâseti lâzım gelen mahâlleri hıfz u hırâseti ve düşman-ı dînden bir tarikle zarar u gezend irişmemek üzre leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâresede bezl-i iktidâr eylemen için bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr olmuşidın hâlâ İskenderiye ve Ülgün ve Bar ve Bodgoriçe ve İşbuz kal'alarının ulemâ ve sulehâ ve ağavât ve neferâtı taraflarından Ordu-yı Hümâyûnum'a gelen üç kıt'â mahzarların ve Ülgün ve Bar kâdisının bir kıt'â arzının hülâsa-i mefhûmlarında zikr olunan kal'aların dahi düşman-ı dînden gereği gibi muhâfaza ve muhârese olunması ehemm ü elzem olup ve sen serhad-i mansûremin ocak-zâdelerinden ve kâr-güzârlarından olup uğur-ı dîn-i mübînde senden küllî hizmet me'mûl olmağla zikr olunan kal'aların muhâfazalarına dahi sen ta'yîn olunman bâbında istid'â-yı inâyet etmeleriyle sâlifü'z-zikr kal'aların dahi muhâfazalarına sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşundur imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde dâ'imâ etrâf u

eknâfa çeşm-gûş olup gerek mukaddemâ livâ-i mezbûrda muhâfazasına me'mûr olduğun kılâ' ve mahalleri ve gerek bu def'a hıfz u hırâseti fermânım olan kal'aları ve etrâf u enhâsının Venedik keferesinin ve Karacadağ usâtının şerr ü mazarratlarından bi-avnihi teâlâ muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i makdûr ve cidd-i mevfûr eyleyüp tehâvün ü tekâsûlden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 237

Durmuş Paşazâde Ömer'in Domine Palankasını korumada, Hersek sancağı tasarrufundaki Selim'in, Hersek sancağıyla Mostar kasabasının da korumasında gereken özeni göstermeleri hususunda tenbîhte bulunması için Bosna beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa dâmet meâlîhû'ya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf olan Selim dâme ikbâlühû mükemmel ve müretteb kapısı halkı ve yanında olan livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyla Hersek sancağının ortası olan Gaçka nâm mahâlde meks ve etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup ve her ne taraftan düşman-ı dîn zuhûr eylemek ihtimâli olur ise ol tarafta müdâfaa-i düşman için tedârük görüp leyl ü nehâr hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve sa'y u ihtimâm eylemek üzre ve Domine palankası muhâfazası şartıyla mîr-livâ pâyesi ihsânım olan Durmuş Paşa-zâde Ömer dahi Domine ve havâlisini hıfz u hırâset eylemek üzre emr-i şerîfim ile tenbîh ü te'kîd olunmuş idi. Hâlâ Mostar kasabasının dahi muhâfaza ve muhâresesi mühim ve muktezî olduğu Mostar kasabasında sâkin ulemâ ve sulehâ ve sâ'ir ahâlîsi mahzar birle inhâ eylediklerin düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'îl baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zikr olunan Mostar kasabasının dahi hıfz u hırâseti iktizâ' eder ise yine Hersek sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh gelüp ve hıfz u hırâseti için sekbân ta'yîn olunmak lâzım gelür ise tarafına haberi geldiği gibi kasaba-i merkûmenin muhâfazası vakti mürûr edince yanında olan mîrî sekbânlardan kasaba-i merkûmenin muhâfazasında olmak üzre tarafından bir mikdâr mîrî sekbân ta'yîn ve irsâl ve Mostar kasabasında sâkin ceng ü harbe kadîr olanlar dahi kasaba-i merkûmenin hıfz u hırâsetinde bulunmak üzre kemâ-yenbağî tenbîh ü te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 238

Hersek sancağının ortasında bulunan "Gaçka" isimli mahalde durarak Hersek ve çevresinin korumasında çok dikkatli olması, Bosna Beylerbeyi Mustafa Paşa'dan da yardım alarak Mostar ve çevresinin koruması için Hersek sancağı tasarrufunda Selim'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Hersek sancağına mutasarrıf Selim dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yanında olan livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Hersek sancağının ortası olan Gaçka nâm mahâlde meks ve etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup ve her ne taraftan düşman-ı dîn zuhûr eylemek ihtimâli olur ise ol tarafta müdâfaa-i düşman-ı dîn için tedârik görüp leyl ü nehâr hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve sa'y u ihtimâm eylemek üzre ve Domine palankası muhâfazası şartıyla mîr-livâ pâyesi ihsânım olan Durmuş Paşa-zâde Ömer dâme izzuhû dahi Domine ve havâlisini hıfz u hırâset eylemek üzre emr-i şerîfim ile tenbîh ü te'kîd olunmuş idi hâlâ Mostar kasabasının dahi muhâfaza ve muhârasası mühim ve muktezî olduğu Mostar kasabasında sâkin ulemâ ve sulehâ ve sâ'ir ahâlîsi mahzar birle inhâ eylediklerin düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zikr olunan Mostar kasabasının dahi hıfz u hırâseti iktizâ' eder ise yine sen görüp ve hıfz u hırâseti için sekbân ta'yîn olunmak lâzım gelür ise emîrül-ümerâi'l-kirâm Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa dâmet meâlîhü kasaba-i merkûmenin muhâfazası vakti mürûr edince yanında olan mîrî sekbânlardan kasaba-i merkûmenin muhâfazasında olmak üzre bir mikdâr mîrî sekbân ta'yîn ve irsâl eylemek bâbında mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ dahi emr-i şerîfim sâdır olmağla mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ haber gönderüp ta'yîn eylediği sekbânları kasaba-i merkûme muhâfazasına vaz' ve Mostar kasabasında sâkin ceng ü harbe kadîr olanlar dahi kasaba-i merkûme'nin hıfz u hırâsetinde olmak üzre tarafından dahi kemâ-yenbağî tenbîh ü te'kîd sen dahi muhâfaza ve muhâresesi husûsunda takayyüd-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 239

Divan-ı Hümayun'da baş tercüman olan İskerlet-zâde Yanaki'nin, kendisinin ve adamlarının içmesi için evine şarap nakline mani olunmaması için merkez kaymakamına, sekbânbaşıya ve Hassa bostancıbaşı'ya yazılan hüküm.

Âsitâne kaymakamına ve sekbânbaşı ve hassa bostancıbaşı'ya hükm ki:

Divân-ı Hümayûnda baş tercümân olan İskerlet-zâde Yanaki zîde rüşdühû Ordu-yı Hümayûnuma arz-ı hâl idüp Divân-ı Hümayûnum'a baş tercümân olanların ve evinde

olan âdemlerinin kefâf-ı nefsleri için İstanbul'a karîb mahâllerden iştirâ ve evine nakl etmek üzere senede bir def'a yalnız üç bin medre hamr için emr-i şerîf verilegelmekle bu dahi kendünün ve evinde olan âdemlerinin kefâf-ı nefsleri için İstanbul'a karîb olan mahallerde senede bir def'a akçesiyle iştirâ' eylediği yalnız üç bin medre hamrın evine nakline mümânaat olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eylediği ecilden Ordu-yı Hümayûnumda mahfûz olan ahkâm kâydına müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mukarrer ve mukayyed olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince mümânaat olunmamak bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 240

Osmanlı İmparatorluğu'na mutâbaat iden Grabon Kaptan'ın kardeşinin, kendisi ve adamları için evine, belli miktarda şarap nakline mani olunmaması için merkez kaymakamına, sekbânbaşıya ve hassa bostancıbaşı'ya yazılan hüküm.

Asitâne kaymakamına ve sekbânbaşı ve hassa bostancıbaşı'ya hükm ki:

Bundan akdem Devlet-i Âliyye'ne mütâbaat iden Grabon kapudânın karındaşı Aligori Francesko Beruti hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr Ordu-yı Hümayûnuma arz-ı hâl gönderüp kendisinin ve etbâ'ının kefâf-ı nefsleri için mukaddemâ emr-i şerîfim virildiği üzere iş bu bin yüz yigirmi sekiz senesinde dahi beher medresine onar vukiyye olmak üzere yalnız iki bin medre hamrın Erdek ve Kapudağı ve sâ'ir iskelelerden iştirâ' ve sefine ile nakline mümânaat olunmayup bâc ve gümrük ve avâyid nâmiyla akçe talebi ile rencide olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ ve Ordu-yı Hümayûnumda mahfûz olan ahkâm kâydına müracaat olundukda, vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virildiği mastûr ve kapudân-ı mesfûrun karındaşı yedine verilen nişân-ı âlî-şânında dahi hadd-i imkânda olan iltimâsları hayyiz-i kabûle kârin olup me'kûlât ve meşrûbâtlarına taarruz olunmaya deyü mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince yalnız iki bin beş yüz medre hamrın def'a-î vâhidede getürüp hânesine nakline mümânaat olunmaya deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 241

Mora'da bulunan kalelerin korumasına memur yeniçerilerden, görevi bırakıp gidenlerin yerine yenilerinin yazılıp, hizmette hiç aksama olmaması için Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında olan kul kethüdâsına yazılan hüküm.

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında bi'l-fi'il kul kethüdâsı olan dâme mecdühû'ya hükm ki:

Bundan akdem Mora cezâiresinde olan kılâ' muhâfazasına ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri neferâtının hidmet-i muhâfazada mevcûd itdirilmesi lâzım iken

ekserî nâ-mevcûd ve hizmet-i muhâfazada ikâmet eylemeyüp ba'zı mahâllerde perâkende oldukları istimâ' olunmağla ol makûle nâ-mevcûdlarının yerine âhâr nefer konulub mukaddemâ ocağınız tarafından her ne mikdâr nefer ta'yîn olunmuş ise be-her-hâl me'mûr oldukları hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirilmek için mevcûd olanları ocağınız tarafından âdem ta'yîn ve yoklama olunup her ne mikdâr nâ-mevcûdları zuhûr eder ise tekmîl ve gereği gibi edâyı hizmet itdirüb sâ'ir vakte kıyâsen muhâfazada olan zâbitleri dahi neferâtlarının mevcûd ve zabt u rabt eylemekte ve mevcûd olanlarına ticâret ve ahâr bahâne ile mahall-i me'mûrelerinden gayri ahâr mahâllere gitmelerine izn ve ruhsat vermeyüp ve ulûfe ve zahîrelerin ketm itmeyüp tama'-ı hâma zâhib olup celb-i mâl sevdâsıyla âdem-i takayyütten ve hîn-i iktizâ'da neferâtları mevcûd bulunmamağla muhâfazaya me'mûr askerin killetine bâis olmakta kemâl-i mertebe ihtirâz eylemeleriçün tenbîh u te'kîd olunmak üzre Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim verilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ vezâretle bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehû i'lâm etmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 242

Hükmün bir sureti, Dergâh-ı mu'allâm cebecileri askerleri ile ilgili olup cebecibaşı'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Bi'l-fi'il cebecibaşı dâme mecdühû'ya Dergâh-ı mu'allâm cebecileri neferâtı için.

Hüküm: 243

Aynı hükmün bir sureti Dergâh-ı mu'allâm topçuları askerleri ile ilgili olarak topçubaşı'na yazılmıştır.

Bir sûreti:

Dahi bi'l-fi'il topçubaşı dâme mecdühû Dergâh-ı mu'allâm topçuları neferâtı için.

Hüküm: 244

Mora taraflarında Yeniçeri Ocağı'na asker kaydı için memur olan zağarcibaşı İskender'in görevine başlaması için yazılmıştır.

Zağarcibaşı olup Mora cânibine me'mûr İskender zîde mecdühû'ya hükm ki:

Bundan akdem Mora cânibine varınca yemîn ü yesârdan müceddeden tasmîm ve be-dergâh eylemen için rikâb-ı hümâyûn tarafından sâdır olan fermân-ı celîlü’ş-şânın isti’mâli için yeniçeri ağası vezîr Hüseyin Paşa mektûbu mücebince yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 245

Yanında bulunan misafir ve kuloğullarını ve diğer askerleri alarak İzvornik korumasına gitmesi için Potça serdârına yazılan hüküm.

Potça serdârına hükm ki:

Ol havâlîde olan müstakîm ve müsâfir ve kuloğullarından ve sâ’ir askerî tâ’îfesinin yanında cem‘ ve bir gün evvel İzvornik muhâfazasına varasın deyü yeniçeri ağası Hüseyin Paşa’nın mektûbuyla yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval Sene 1128

Hüküm: 246

Hizmette bulunan yeniçerilerin dörder taksit maaşlarının çuha bahalarının ödenmesi ve mevcut olmayanların haklarının hazîneye teriyle ilgili Moton, Gördos, Koron, Anavarin ve Kastel-i Moton kapuları korumasındaki yeniçeri subaylarına ve ser-‘asker Paşa yanında olan elli dört bölüğün çorbacısına yazılan hüküm.

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı hasekilerinden olup hâlâ İnebolu ve Moton kapuları muhâfazalarında yeniçeri zâbiti olan (...) ve (...) zîde mecdûhûmâ’ya ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân Gördos ve Koron ve Anavarin ve Kastel-i Moton ve Benefşe kal‘aları muhâfazalarında yeniçeri zâbitleri ve ser-‘asker Paşa yanında olan elli dört bölüğün çorbacısı zîde kadrûhûma hükm ki:

Hâlâ ol taraflarda olan Dergâh-ı âlî yeniçerileri perâkende ve perişân ve me’mûr oldukları hidmet-i muhâfazalarda mevcûd bulunmayup kalîl oldukları ma’lûm olup ve iş bu bin yüz yigirmi sekiz senesinde müstahak oldukları dörder kıst mevâcibleri ve sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları dahi havâle ve salyâne olunup irsâl olunmağla inşâallahü teâlâ vakt ü zamanıyla tahsil olundukda me’mûr oldukları muhâfazalarda mevcûd bulunan neferâta tevzî’ ve taksîm ve nâ-mevcûd olanların esâmîleri defter ve dörder kıst mevâcibleriyle sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları teslîm-i Hazîne-i Âmire olmak için fermân sâdır ve ocak çavuşlarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadrûhû ta’yîn ve irsâl olunmağın imdi vusûlünde gerekdir ki her biriniz muhâfazasına me’mûr olduğunuz kal‘alarda vâki‘ yeniçeri neferâtından mevcûd bulunanların çavuş-ı mezkûr ma’rifetiyle müstahakk oldukları dörder kıst mevâcibleriyle sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları hakk ve adl üzre tevzî’ u taksîm ve nâ-mevcûdlarının dörder kıst mevâcibleriyle sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları teslîm-i hazîne-i âmire olmak için çavuş-ı merkûma teslim ve âle’l-esâmî defterleri

tahrîr ve vâlî ve kâdîlarından arz u i'âm idüp çavuş-ı merkûm ile ma'an irsâl eyleyesiz ve sen ki çavuş-ı merkûmsun sen dahi bu husûsda kemâl-i basîret ve tama'ı hâmdan ziyâde ictinâb idüp el-yevm me'mûriyetleri üzre mevcûd bulunan neferâtın dörder kıst mevâcibleriyle sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları hakk ve adl üzre tevzî' ve taksîm ve nâ-mevcûdlarının âle'l-esâmî defterleriyle dörder kıst mevâcib ve sene-i kâmile lâhm ve çuka bahâları teslim-i hazîne-i âmire olunmak için vâlî ve kuzâtın arz ve i'lâmları ve zâbitlerinin memhûr mektûblarıyla getürüp itmâm-ı hidmete bezl-i kudret eyleyesüz deyü vezâretle bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü teâlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 247

Kış mevsimi yaklaştığından, Mora adasında bekleyen kalyonlardan Mısır'dan merkeze erzak nakleden gemilere refakat etmek üzere Akdeniz'de dolaşması alışılmış olanlara ilave dört beş kalyon daha bırakılarak, diğerlerinin kalafatlanmak üzere merkeze gönderilmesi için Kaptan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il kapudân olan el-hâcc Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Donanma-yı Hümâyûn kalyonları Mora cezîresinde Anaboli limânında lenger-endâz-ı istikrâr olup ve birkaç kalyonlar rahne-gir ve ziyâde kalafata muhtâc olduğu tarafından i'âm olundukda, Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları her sene Âsitâne-i sa'âdetime avdetde vakt-i şitâda mürûr iden tüccâr kalyonların korsan keferesi mazarratından hıfz u hırâset için Akdeniz'de vâki' adalar arasında ve tarîk-i Mısıriyye de geşt ü güzâr etmek üzre yedi sekiz kıt'a kalyon intihâb ve alıkonulmak mu'tâd olup bu sene ise gerek Mora cezîresi ve gerek Mısır yolundan ve sâ'ir mahâllerden güzâr edecek tüccâr sefâinini hıfz için birkaç kalyon ziyâde alıkonulması mühim ve muktezî olduğundan mâ'adâ Mısır-ı Kâhire'den Âsitâne-i sa'âdetime nakl olunacak mîrî zehâir ve nukûd-ı hazînenin nakli için birkaç kalyon gönderilmesi dahi mühim olmağla Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından ziyâde kalafata muhtâc olup bi'l-iktizâ' Âsitâne-i sa'âdetime gönderilmesi lâzım olan kaç kalyon ise intihâb ve iktizâ' ederse yanına birkaç çekdiri sefîneleri ve birkaç kalyon dahi ta'yîn ve mevsim-i şitâ hulûlünden mukaddem Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunmak ve beş kıt'a güzîde kalyon dahi ifrâz ve Mısır-ı Kâhire'den nakli lâzım gelen zehâir ve hazîneyi Âsitâne-i sa'âdetime emnen ve sâlimen eriştirmek üzre ta'yîn ve irsâl idüp ve avn hakk ile Mora cezîresini kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza için birkaç kıt'a kalyon dahi Anaboli limanında alıkonulup kışlatdırılmasının iktizâ'sı olduğu melhûz olmağla her kaç kalyon alıkonulması iktizâ' eder ise re'yinle intihâb ve ifrâz ve takımlarından noksanı olanların neferâtları tekâmîl ve mevcûd itdirilüp ve iktizâ' eder ise yanlarına birkaç çekdiri ve on kadar fırkate dahi ta'yîn ve lâzım gelen peksimâdların dahi Anaboli Kal'ası'nda mevcûd olan peksimâddan Mora ser-'askeri ma'rifetiyle verdirilüp ve

lüzûmu mikdârı kalyonlar dahi vakt-i şitâda Akdeniz'de muhâfazası lâzım gelen mahâller ve tüccâr sefinelerini korsandan hıfz u hırâset için alıkoyup ve sen sâ'ir Donanma-yı Hümâyûn'um sefineleri ve kalyonları ile rûz-ı kasım hulûlüne değin ol havâlilerde ve sâ'ir muhâfazası muktezî olan mahâllerde geşt u güzâr idüp inşâllahü teâlâ rûz-ı kasım hulûlünde sen dahi Âsitâne-i sa'âdetime bâd-bân-küşâ-yı avdet idüp, ancak gerek Mora cezîresi muhâfazası ve gerek rûy-i deryâda mevsim-i şitâda muhâfaza hidmetinde alıkonulacak kalyonlar be-her-hâl kalafat ve ta'mîre muhtaç olmağla Anaboli kurbunda vâki' Durban limânında kalafatlarına imkân olduğu sûrette malzeme ve marangozları iktizâ'sı mertebe sâ'ir kalyonlardan tedârük ve kalafat ittirilib ve eğer mahâlî mezbûrda kalafatlarına imkân yoğ ise inşâllahü teâlâ Âsitâne-i sa'âdetime gidecek kalyonlar İstanbul'a vâsıl oldukları gibi tevakkuf ve ârâm olunmayup kalafat ve ta'mîrâtı her ne ise gördürölüp ve bir gün evvel hâzır u âmâde itdirildikten sonra mahâlî mezbûra irsâl ve ânlar Anaboli'ye vardıkda muhâfaza hidmetinde kalup mukaddem alıkonulan kalyonlar Âsitâne-i sa'âdetime avdet etmek üzere sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Şevval-i mükerremi evâ'ili tarihinde sana hitâben emr-i şerîfim sâdır olup Donanma-yı Hümâyûn'umda olan bi'l-cümle Mısır askerini evvel-bahara değin Mora cezîresi muhâfazasında olmak üzere cezîre-i mezbûreye nakl ü irsâli için dahi emr-i şerîfim sâdır olmuş iken Mısır askerini cezîre-i mezbûreye bırakmayıp ve rûz-ı kasım hulûlüne dahi hayli zaman var iken Mora cezîresi havâlisinde meks itmeyüp bütün Donanma-yı Hümâyûn'umla Karaadalar nâm mahâlle geldiğini mektûbunla i'lâm idüp ve el-hâletü hâzihi düşman-ı dînin bi'l-cümle donanma-yı menhûsesini eğleyüb Kilise ve Kefalonya'da iken iş bu mâh-ı şevvalin altıncı günü elli iki kıt'a kalyon ile Moton limanına gelip demir bırakıp sû-i kasd üzere olduğunu Moton muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâlühü mektûbuyla inhâ eyledikde emîrül-ümerâil-kirâm hâlâ Mora ser-'askeri olan Abdullah Paşa dâmet meâlîhü kaimesiyle i'lâm idüp ve melâ'în-i dûzeh-mekînin ale'l-fevr donanma-yı menhûsesi Moton limânına gelüp demir bırakması Donanma-yı Hümâyûn'umda olan Mısır askerini Mora cezîresi muhâfazasına etmediğinden ve senin rûz-ı kasım hulûlünden bu kadar eyyâm evvel Mora havâlîsinden avdet ü ric'at eylediğinden neş'et etmekle vücûh ile mes'ûl ve muâteb olmuşundur imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibül'imtisâlim sana her ne mahalde varup vâsıl olur ise rahnedâr olup Sakız tarafına ve korsanlığa gönderdiğin kalyonlardan mâ'adâ bi'l-cümle yanında mevcûd ve cenge yarar Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları ve çekdirileri ve ocak gemileri ve Akdeniz fırkateleri ile Mora cânibine avdet ve icâleten bâdbân-güşâ-yı azîmet ve bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Mora cezîresi havâlîsine varup ve Donanma-yı Hümâyûn'umda olan Mısır askerini Mora ser-'askeri yanına nakl ve irsâl ve iyâzen billâhi teâlâ melâ'în-i dûzeh-mekînin donanma-yı menhûsesinden Mora cezîresinde vâki' Moton Kal'ası ve sâ'ir kılâ' ve bikâ'dan bir mahalle zarar u gezend irişmemek üzere düşman-ı dînin def'i mekâyde ve mazârlarında ve cezîre-i mezbûrenin muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i iktidâr ve cidd ü sa'y-i bî-şümâr idesin şöyle ki emr-i şerîfim vardığı gibi tâ'cîl-ale't-ta'cîl Mora cezîresi havâlîsine irişmemekle maâzallâh cezîre-i mezbûrenin bir mahâlline zarar ve gezend isâbet eylemek ihtimâli olur ise senin tehâvün ü tekâsülüne haml olunup gerek kendin ve gerek sâ'ir Donanma-yı

Hümâyûnum kapudânları bir vechile cevâba kadîr olamayup her biriniz ukûbet-i fecî'a ile muâhez ve muâkab olacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüp selâmet-i hâl size lâzım ise ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve mübâderet ve müsâraat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 248

Düşman eline geçen Tımışvar Kalesi taraflarında da saldırılar olabileceğinden daha dikkatli olması için, İbrail Kalesi ve çevresinin korumasına atanan Halep beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle yanına me'mûr olan tevâyif-i asker ile İbrail Kal'ası ve havâlîsini kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza etmek üzere rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfimle me'mûr olmuş idin hâlâ bi-takdirillâhi te'âlâ Tımışvar Kal'ası vire ile dest-i a'dâ-yı bed-girdâra giriftâr olup ve Tımışvar tarafından ve Erdel tarafından ba'zı melâ'in-i dûzeh-mekîn ayrılıb ol havâlîlere sû-i kasd ile hareketden ve îsâl-i mazarratı ağleb-i ihtimâl olmağla bi-avnihi te'âlâ İbra'il Kal'ası ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesinde ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm, ehemmi mehm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağın hâlâ te'kid için Ordu-yı Hümâyûn'um tarafından dahi iş bu emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr ve ırsâl olunmuştur. Vusûlünde bu bâbda kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub ve düşman-ı dînin kasd-ı fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup iyâzen billâhi te'âlâ kal'a-i mezbûre ve ol havâlîlerden bir mahâlle zarar u gezend irişmemek üzere bi'l-cümle yanına me'mûr olan tevâyif-i asker ile bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesinde ve melâ'in-i dûzeh-mekînin def'i mekâyde ve mazârrlarında bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 249

Yukarıdaki hükmün bir sureti Vidin korumasında olan Çerkes Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Vidin muhâfazasında olan vezîr Çerkes Mehmed Paşa'ya vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 250

Aynı hükmün bir sureti, Yergöğü ve çevrelerinin korumasında olan Erzurum valisi Mirza Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum vâlisi olup hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mirza Paşa'ya Yergöğü ve havâlîlerin muhâfaza etmek üzere iktizâ'sına göre.

Hüküm: 251

Aynı hükmün bir sureti de, Fethu'l-İslâm Kalesi korumasında olan Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Aydın muhassılı olup Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîsi muhâfazasında olan Abdullah Paşa'ya.

Hüküm: 252

Aynı hükmün bir sureti de, Eflak vilayetinin korumasında dikkatli olması için, Eflak kumandanına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Eflâk voyvodasına Eflâk vilâyetinin muhâfazasıyçün iktizâ'sına göre.

Hüküm: 253

Tımsıvar Kalesi'nin düşman eline geçmesiyle, İrşeve ve çevresinin korunması daha çok önemine sahip olduğundan, Demirkapı ve çevresinin korumasında olan Anadolu Beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'nın İrşeve'ye gitmesi için yazılan hüküm.

Anadolu beglerbegisi olup Timurkapu ve havâlîsinin muhâfazasında olan İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ bi-takdirillâhi te'âlâ Tımsıvar Kal'ası vire ile a'dâ-yı bed-girdâra giriftâr olup ve Tımsıvar tarafından ve Erdel semtinden ba'zı melâ'în-i dûzeh-mekîn ayrılıb İrşeve ve havâlîlerine sû-i kasd ile hareket ve îsâl-i mazarratı ağleb ihtimâl olmağla bi-avnihi te'âlâ İrşeve ve havâlîlerinin muhâfazasında ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm ehemmi me'hâmm-ı Devlet-i Âliyye'nden olmağın sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ me'mûr olduğun üzere mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle yanına me'mûr olan tevâyif-i asker ile İrşeve muhâfazasına geçip ve emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin ve Çirmen sancağına mutasarrıf olan İbrâhim dâme ikbâlühû'mâ dahi emr-i şerîfimle İrşeve muhâfazasına me'mûr olmalarıyla mâiyyet ve

ittifâk ile İrşeve ve havâlîlerinin bi-avnîhi te‘âlâ muhâfaza ve muhâresesine kıyâm ve kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve dâ‘imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub düşman-ı dînin kasd-ı fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup iyâzen billâhi te‘âlâ İrşeve ve havâlîlerinden bir mahâlle zarar u gezend irişmemek üzre bi'l-cümle yanında me‘mûr olan tevâyif-i askeriye ile bi-avnihî te‘âlâ muhâfaza ve muhâresesinde ve melâ‘în-i dûzeh-mekînin def‘-i mekâyde ve mazârrlarında bezl-i vüs‘ u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 254

Hükümün bir sureti Niğbolu sancağı tasarrufundaki Şatır Hüseyin Paşa’ya gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Niğbolu sancağı mutasarrıfı Şatır Hüseyin Paşa’ya iktizâ’sına göre.

Hüküm: 255

Aynı hükümün bir sureti Çirmen sancağı tasarrufunda İbrâhim Paşa’ya gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Çirmen sancağı mutasarrıfı İbrâhim Paşa’ya iktizâ’sına göre.

Hüküm: 256

Tımsıvar Kalesi’nin düşman eline geçmesi üzerine, Bosna sınırının korunmasında daha dikkatli olması için Bosna beylerbey’ine yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisine hüküm ki:

Hâlâ bi-takdirillâhi te‘âlâ Tımsıvar Kal’ası, vire ile eyâdî-i küffâr-ı bed-girdâra giriftâr olduğundan düşman-ı dînin Bosna serhadlerine sû-i kasd ile hareket ve ol havâlîlere îsâl-i mazarratı ağleb ihtimâl olmağla Bosna serhadlerinde vâki‘ kılâ‘ ve palankaların bi-avnihî te‘âlâ kâyd ü mekr-i a‘dâdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehmî Devlet-i Âliyye’mden olmağla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde dâ‘imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve düşman-ı dînin kasd-ı fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup iyâzen billâhi te‘âlâ Bosna serhadlerinde vâki‘ kılâ‘ ve palankalardan ve sâ‘ir yerlerden bir mahâlle zarar u gezend irişmemek üzre avni Hakk ile muhâfaza ve muhâreseleri husûsunda ve melâîn-i dûzeh-mekînin def‘-i mekâyde ve mazârrlarında bezl-i vüs‘ u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime

muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 257

Tımsıvar Kalesi'nin düşmesi üzerine Semendire, Koplucu, İhram, İpek, Güğercinlik, Demirkapı, Dubre, Boriçe, Şanes, İrşeve, Tekye-i Cedid, Fethu'l-İslâm, Berze ve Flordin kalelerinin ve palankalarının daha sıkı korunmaları gerektiğinden, sevk olunan askerler gelinceye kadar mevcut kuvvetlerle uyanık bulunmaları için, bu kalelerin ve palankaların dizdarları, asker ağalarına ve subaylarına yazılan hüküm.

Semendire ve Koplucu ve İhram ve İpek ve Güğercinlik ve Dubre ve Boriçe ve Timurkapu ve Şanes ve İrşeve ve Tekye-i cedid ve Fethu'l-İslâm ve Berze ve Flordin kılâ' ve palankalarının dizdârları ve süvâri ve piyâde neferâtı ağalarına ve zâbitlerine hüküm ki:

Hâlâ takdir-i Bârî ile Tımsıvar Kal'ası vire ile eydî-i küffâr-ı bed-girdâra giriftâr olup ve zikr olunan kılâ' ve palankaların düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'nin lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla muhâfazalarıyçün her birine kifâyet mikdârı neferât ta'yîn ve irsâl olunmağın siz ki zikr olunan kılâ' ve palankaların dizdârları ve neferât ağaları ve zâbitlerisiz inşâllahü te'âlâ ta'yîn olunan neferât varıncaya değin ve vardukdan sonra dahi her biriniz gayret-i dîn-i mübîn ve hamiyet-i İslâmiye muktezâsınca muhâfazasında olduğunuz kılâ' ve palankalara melâ'in-i düzeh-mekînden bir güne zarar u gezend irişmemek üzre ittihâd ve ittifâk ile leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâreselerinde kemâ-yenbağî takayyüd ü ihtimâm eyleyüp tehâvün ve tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 258

Ruz-ı kasımdan bir ay sonrasına kadar Belgrad Kalesi'nin korumasına atanan sağ kol ve sol kol alaybeylerine yazılan hüküm.

Sağ kol ve sol kol âlâybey'lerine hüküm ki:

Bi-avnihi te'âlâ Belgrad Kal'ası'nın muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla siz ki âlâybeglerisiz sağ ve sol kol umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyle inşâllahü te'âlâ rûz-ı kasımdan bir ay sonraya değin Belgrad Kal'ası'nın muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp vech-i meşrûh üzre sağ kol ve sol kolun umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyle kalkup gelüp Belgrad Kal'ası'nın derûnuna girüb inşâllahü te'âlâ rûz-ı kasımdan bir ay sonraya değin kal'a-i merkûme'nin hidmet-i

muhâfazasına kıyâm ve bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ikdâm ü ihtimâm eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 259

Yukarıdaki hükmün bir sureti, rûz-ı kasımdan bir ay sonrasına kadar Böğürdelen Kalesi'nin korumasına memur edildikleriyle ilgili, İlbasan, İskenderiye, Alacahisar ve Dukakin sancakları zaimlerin ve tûmâr sahiplerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

İlbasan ve İskenderiye ve Alacahisar ve Dukakin sancakları âlâybeylerine, sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tûmârıyla inşâllahü te'âlâ rûz-ı kasımdan bir ay sonraya değin Böğürdelen Kal'ası'nın hizmet-i muhâfazasına me'mûriyetin içün yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 260

Dergâh-ı mu'allâm memur olarak gelen Tatar askerlerinin Eflak'ta kışlaması kararlaştırıldığından, gerek kışlak ve gerekse erzak tedarik etmesi ve diğer hazırlıkları yapması için Eflak voyvodasına yazılan hüküm.

Eflâk voyvodasına hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede sefer-i hümayûnuma me'mûr olan asâkir-i Tatar-ı adüv-şikârın bu kış vilâyet-i Eflâk'da kışlamaları mukarrer ve muhakkak olup ve mezbûrlar içün vilâyet-i mezbûrede şimdiden müstevfî kışlaklar ve azîm zahîreler tedârük ve hâzır u âmâde itdirilmesini gâyetü'l-gâye ehemm ve elzem olup ve senden matlûb olmağla imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîf-i lâzımü'l-imtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp leyl ü nehâr hâb u râhatı kendüne haram idüp vech-i meşrûh üzre bu sene sefer-i hümayûnuma me'mûr olup bu kış vilâyet-i Eflâk'da kışlamaları mukarrer ve muhakkak olan Tatar askeri içün bir gün evvel ve bir sâat mukaddem şimdiden müstevfî kışlaklar ve azîm zahîreler tedârük ve hazr u âmâde eyleyüp zarûret ve müzâyakalarına bâis ve bâdi olur hâletten ve bu husûsta mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Şevvâl Sene 1128

Hüküm: 261

Eflak halkından olup da düşman tarafını tutan şahısların eşyalarının ve yiyeceklerinin Tatar askerleri tarafından kullanılması ve yenilmesi için, Kırım Hanı Kaplan Giray Han'a teslimi gereğiyle ilgili Eflak voyvodasına yazılan hüküm.

Eflâk voyvodasına hükm ki:

Vilâyet-i Eflâk re'âyâsından olup Devlet-i Âliyye'ne hıyânete cesâret ve düşman-ı dîn tarafına mutâbaat iden keferenin Eflâk vilâyetinde bulunan eşyâ ve zâd ü zahîrelerin ahz ve me'kûlât için asâkir-i Tatar'a virilmek bâbında cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım Hanı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhû taraflarından iltimâs olunmağla sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin iş bu emri şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre vilâyet-i Eflâk re'âyâsından olup Devlet-i Âliyye'ne hıyânet ve düşman-ı dîn tarafına mutâbaat iden keferenin ve vilâyet-i mezbûrede bulunan eşyâ ve zâd ü zahîrelerin ahz ve asâkir-i Tatar'a ekil itdirilmek için hân-ı müşârun-ileyhin taraflarına teslim itdirmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 262

Ordu ile Belgrad Kalesi'nden dönüşte, Niş'e varıncaya kadar Ohri sancağının zaimlerini, tîmâr sahiplerini ve tuğları koruması için Özi sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Özi sancağı âlâybegi (...) zîde kadruhû'ya hükm ki:

İnşâllahü ta'âlâ Ordu-yı Hümâyûnumla Belgrad Kal'ası'ndan avdet ve azîmet olundukda sen ki mîr-âlâyı mûmâ-ileyhsin Niş'e varınca Ohri sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla tuğlar ile ma'an gidüp esnâ-yı râhda ve menâzil ve merâhilde tuğların ve ma'an olanları gereği gibi muhâfaza ve muhâresede ihtimâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 263

Tuna nehri üzerinde, Demirkapı ile Belgrad arasında seyir halinde olan erzak gemilerinin bir an evvel Belgrad'a yetiştirilmesi hususunda gerekli tedbirlerin alınması için, Tuna kaptanı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudânı İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

İnşâllahü te'âlâ nehr-i Tuna üzerinde olan Donanma-yı Hümâyûn'um sefineleri rûz-ı kasım hulûlünde Belgrad'dan hareket ve Ruscuk ve sâ'ir kışlakları olan mahâllere avdet idi geldikleri mu'tâd olup lâkin bu def'a Timurkapu'dan Belgrad'a gelince nehr-i Tuna üzerinde vâfir zahîre sefineleri olup bir sâat mukaddem avni Hakk ile Belgrad'a tesyîri cümleden akdem olmağla imdi sen ki kapudân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezkûru hâlâ Belgrad muhâfızı vezîrim Ahmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû ile müzâkere ve zikr olunan zehâir sefinelerinin hâlâ bulundukları mahâllerinden bir sâat evvel tesyîr ve Tuna'nın mevsimi mürûr etmeden zehâir sefinelerinin Belgrad'a eriştirilmesi ve sene-i âtiye için tedârükü muktezî olan Tuna donanması sefinelerinin lâzimleri görülmesi için gird-âblara doğru muhâfız-ı müşârun-ileyh vezîrim Ahmed Paşa'nın re'y-i savâbdîdi üzre azîmet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 264

Yukarıdaki hükmün bir sureti de Belgrad muhâfızı Vezîr Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Dahi Belgrad muhâfızı vezîr Ahmed Paşa'ya vech-i meşruh üzre yazılmışdır.

Hüküm: 265

Tuna'dan Vidin'e varıncaya kadar, mevcut palankaların ve kalelerin korumasında görev almak üzere daha önceden isimleri yazılmış olan beyin atlı askerlerinin yerlerine gelip gelmediğini kontrol etmesi için Tuna kaptanına yazılan hüküm.

Tuna kapudânına hükm ki:

Nehr-i Tuna kenârından Vidin'e varınca olan palankalardan Koplucu ve İhram ve Palanka-i Cedid ve İpek ve Güğercinlik ve Debre ve İrşeve ve Porice ve Fethu'l-İslâm ve Şâtî-Cedîd ve Tekye ve Berze ve Timurkapu ve Vidin ve kılâ' ve palankaları muhâfazası için bundan akdem senin i'lâm ve ihbârın üzre iktizâ'sına göre piyâde neferleri taraf-ı mîrîden bahşiş ve ulûfeleri virilüp, Broşnik za'îmi Hüseyin Ağa ve sâbıkâ Sofya mütesellimi Bayram Bey ve Topal Hacı Mustafa ve Ayvarcalı Hüseyin

mübâşeretleriyle tahrîr ve ol tarafta hazır olan piyâde levendâtan vaz ve her biri kılâ' ve palankaları muhâfazasında kıyâm itdirilmek üzre bundan akdem vârid olan evâmîr-i âliyyeleri mahâlline irsâl olunmuş idi. İmdi sen dahi Belgrad'dan muhâfız Ahmed Paşa'nın re'y-i savâb-dîdi üzre her ne vakit hareket idersen zikr olunan palankaları yoklayarak ve mukaddem fermânım olduğu üzre her birine konulacak mîrî piyâde levendâtı vaz' ve mevcûd itdirilmiş midir bi'l-mu'âyene göresin Timurkapu'ya varınca kemâl-i ihtimâm üzre yoklayub ve henüz vaz' olunmamış var ise ânları dahi bir sâat mukaddem mahâlli mahâlline îsâl ve mevcûd itdirilmesine ihtimâm-ı tâmm eylesin hâsılı ol havâlîde olan kılâ' ve palankaların muhâfazalarını lüzûmu mikdârı teknil ve mevcûd itdirilmesi senin uhde-i ihtimâmına ihâle olunmağla bu bâbda kemâl-i basîret ve intibâh üzre olup her birinin hıfz u hırâsetine me'mûr olanlarına gereği gibi tenbîh u te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 266

Belgrad Kalesi'nin korumasında bulunan askerlerin yiyecek ihtiyaçlarının bir an önce karşılanması gerektiğinden, Tuna nehri üzerinde seyir halinde bulunan erzak gemilerinin süratli gitmesi ve bilhassa Demirkapı ve karşı sahillerin sıkı kontrol altında bulundurulması için, Tuna Kaptanı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna Kapudânı İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Belgrad Kal'ası'nda hidmet-i muhâfazada olan kapu kulu ve yerli kullarıyçün erişdirilmesi fermânım olan zehâir sefinelerinin bir sâat evvel tesyîri ve gird-âblardan mürûr ve Belgrad'a avn-i Hakk'la eriştirilmesi husûsu senin gerden-i ihtimâmına ta'lik olunmağla ol emr-i azîmde ziyâde dikkat ü ihtimâm eylemen üzerine lâzım ve lâ büdd olduğundan mâ'adâ Timurkapu'nın dahi gereği gibi hıfz u hırâseti sâ'ir senelere kıyâs olunmayub cümleden ehemmi olmağın, imdi nehr-i Tuna üzerinde Donanma-yı Hümâyûn'un ve gerek sâir zehâir sefinelerinin mürûru vakti güzêrân edince bi-eyyi hâlin Timurkapu ve Çerşova ve karşıları ve Tahtalı ve Poriçe taraflarının dahi gereği gibi hıfz u hırâseti için bi-nefsihi kendin dahi ol havâlîden münfekk olmayub gereği gibi ihtimâm ve sene-i âtiye donanması için Ruscuk taraflarında görülecek lâzıme dahi sen kendin varınca te'hire kalmamak üzre tarafından mahsus ve mûmâ-ileyh âdemlerin ta'yîn ve irsâl idüp gerek bu bâbda dâmen-i gayreti der-miyân ve gerek gird-âblardan mürûr idecek zahîre sefinelerini emin ve sâlim irsalinde ve gerek Timurkapu ve ol havâlînin kâyd ü mekr-i a'dâdan nehr-i Tuna tarafını hıfz u hırâsetde mücidd ü sâî eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 267

İrşeve ve çevresinin korumasıyla görevli olan Çirmen sancağı tasarrufunda İbrahim'in ve diğerler görevlilerin üzerine başbuğ atanan Niğbolu sancağı tasarrufundaki Şatır Hüseyin Paşa'nın, mâiyyetindeki askerlerle birlikte görev yerine gitmesi için yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olup İrşeve ve havâlîsinin muhâfazasına me'mûr olan Şatır Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Bi-avnihi te'âlâ İrşeve ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyyem'den olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tûvânâ ve güzîde âdemlerinle, sen me'mûr ve İrşeve ve havâlîsinin muhâfazasına ta'yîn olunan emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Çirmen sancağı mutasarrıfı İbrâhim dâme ikbâlühû ve sâ'ir muhâfaza-i merkûmeye me'mûr olanların üzerlerine sen başbuğ nasb u ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre İrşeve ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesine kıyâm ve kemâl-i basîret ve intibâh ile etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub düşman-ı dînin fikr-i fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup ve Çirmen sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve sâ'ir muhâfazaya me'mûr olanları i'mâl ile bi-avnihi te'âlâ İrşeve ve havâlîlerinin hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde merdâne ve dilîr-âne hareket ve melâ'în-i düzeh-mekînin def'i mefâsid ve mazarrılarından bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet idüp tehâvün ü tekâsülde ve iyâzen billâhi te'âlâ İrşeve ve havâlîlerine zarar u gezend eriştmekten be-gâyet mücânebet eyleyüp ve bundan mâ'adâ Güğercinlik'den Rusçuk'a varınca muhâfazaya muhtâc olan kılâ' ve palankalarına kadîmî yerlû neferâtlarından gayri kifâyet mikdârı vaz'ı iktizâ' iden neferât akreb-i ezminde Broşnik zaîmi Hüseyin'in ve Ayvarcalı Hüseyin ve Topal Hacı Mustafa ve sâbıkâ Sofya mütesellimi Bayram Bey'in ma'rifet ve mübâşeretleriyle tahrîr ve hâlâ ol tarafda mevcûd olan mîrî piyâdeden ifrâz ve muhâfazalarına ta'yîn olunmak üzre bundan akdem müfredât defteriyle evâmîr-i âliyyem ısdâr ve irsâl olunmuş idi. Neferât-ı merkûme fermânım olduğu üzre yerlû yerlerine vaz' ve yerleşdirilmiş midir ve henüz yerleşmediği var mıdır bu bâbda kemâl-i dikkat ve ihtimâm ve neferât-ı merkûme zikr olunan palankalar muhâfazasına yerleşdirilib ve bir neferi noksan olmamak üzre cümlesi mevcûd itdirilib ve her birinin keyfiyeti bir sâat evvel Ordu-yı Hümâyûn'uma arz u i'lâm ve hilâfından ihtirâz ve ictinâb eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 268

Mâiyyetindeki askerlerle birlikte İrşeve ve çevresinin korumasına gitmesi ve Niğbolu sancağı tasarrufunda Şatır Hüseyin Paşa'nın görüş ve emrine uygun olarak hareket etmesi için Çirmen sancağı tasarrufundaki İbrahim'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Çirmen sancağına mutasarrıf olup İrşeve ve havâlîsinin muhâfazasına ta'yîn olunan İbrâhim dâme ikbâlühü'ya hükm ki:

İrşeve ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ile İrşeve ve havâlîsinin muhâfazasına me'mûr olup bundan akdem dahi sana tenbîh ü te'kîdi müstemil emr-i şerîfim sâdır olmuşıdı. Hâlâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü İrşeve ve havâlîlerinin kâyd ü mekr-i melâ'in-i hâsirînden muhâfaza ve muhâresesine ta'yîn olunanların üzerlerine başbûğ nasb olunmağla imdi işbu emr-i şerîfim vusûlünde bi-avnihi te'âlâ İrşeve ve havâlîlerinin muhâfazasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde Niğbolu sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi üzre hareket eyleyüp re'yine muhâlif vaz' ve hareketden ve hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsîrden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 269

Tımsıvar Kalesi'nden çıkan askerlerin mevcutlarının tesbiti gerektiğinden, Poriçe Köprüsüne gelindiğinde de, Belgrad'a varıldığında da her sınıf askerin sayılması ve deftere kaydedilip, hiç birisinin memleketlerine gönderilmemesi için, Tımsıvar'dan çıkan Vezir Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Tımsıvar'dan çıkan vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Tımsıvar Kal'ası'ndan çıkan tevâyif-i askeriye'nin şehîd ve nâ-mevcûdları nısfı mertebesi olduğu mütevâtir olup, zikr olunan askerin cümlesi sınıf sınıf yoklanub el-yevm mevcûdlarının mikdârı ma'lûm olmak müktezî olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin inşâllahü te'âlâ Poriçe köprüsüne gelindikde dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve cebecileri ve topçuları ve sipâh ve silâh-dâr serdengeçti terakkîlileri ve eyâlet askeri ve yerlû neferâtı sınıf sınıf her birini başka başka köprüden geçirüp ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Belgrad muhâfızı ve ser-'askeri olan vezîrim Ahmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle gereği gibi takayyüd ü ihtimâm ile yoklandırılıp mevcûd ve nâ-mevcûdları tahrîr ü zabt ve Belgrad'a gelüp dâhil olduklarında yine vezîr-i müşârun-ileyh ma'rifetiyle fermân olunan mahâllerde îvâ ve iskân ve bir kimesneyi bir mahalle dağıtmayup, bilâ-izn gitmek ihtimâli olur ise bilâ-emânin katl olunur. Ana göre gereği gibi yoklandırılıp ve bir ferd

dağılmamak üzere ziyâde takayyüd ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 270

Hükümün bir sureti Belgrad muhafızı Vezir Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Belgrad muhâfızı ve ser-'askeri vezîr Ahmed Paşa'ya.

Hüküm: 271

Yeni Palanka'nın korumasıyla görevlendirilen Ömer ve Muhammed'e, görevlerinde dikkatli davranmaları ve palanka içinden gerek asker ve gerekse halktan bir ferdin başka yerlere gitmelerine izin vermemeleri için yazılan hüküm.

Yeni palanka muhâfazasında olan Ömer ve Muhammed dâme ikbâlühûmâ'ya hüküm ki:

Siz ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâsız me'mûr olduğunuz palanka-i merkûme'nin hidmet-i muhâfazasında gerek siz ve gerek hidmet-i muhâfazaya ta'yîn olunup, el-yevm mevcûd olan neferât ile hidmet-i muhâfazada mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsül olunmayup bi-avnillâhi te'âlâ palanka-i merkûmun mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde bezl vüs' u kudret eyleyesiz bî-tevfikihi te'âlâ an-karîb palanka-i merkûme'nin muhâfazası için kifâyet mikdârı neferât dahi irsâl olunur lâkin hâlâ yanınızda olan palanka ahâlisinden ve neferâtdan bir ferd palankadan çıkup âhâr mahâlle gitmek ister ise kat'â te'hîr olunmayup cezâların tertîb olunacağını kendülere ifhâm ve âgâh idüp ve iyâzen billâhi te'âlâ bundan böyle hidmet-i muhâfazada tehâvün ü tekâsül üzere hareketiniz lâzım gelir ise bir vechile cevâba kadîr olamayup siz dahi muâteb olup ve palanka-i mezbûre muhâfazasında olanlar dahi bir gûne tesâmuh iderler ise katl olunacaklarını kendülere i'lâm ve hidmet-i muhâfazada kemâl-i basîret ve intibâh üzere hareket idüp hilâfından be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 272

Kastamonu sancağı tasarrufunda Şehsuvarzâde Osman'ın, İhram Palankası'nın korumasına atandığı ve palankada bulunanlardan gerek asker ve gerek halk hiç kimsenin başka yerlere gitmesine izin vermemeleri gereğiyle ilgili, İhram Palankası dizdârına ve asker ağalarına yazılan hüküm.

İhrâm palankası dizdârına ve neferât ağalarına hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz İhrâm palankasının düşman-ı dîn ve melâ'in-i dûzehmekînden bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i Devlet-i Âliyye'mden olup ve ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağına mutasarrıf olan Şehsuvarzâde Osman dâme ikbâlühû mükemmel ve müretteb kapısı halkı ile icâleten palanka-i mezbûre muhâfazasına varmak üzere emri şerîfime me'mûr olup ve an-karîbin palanka-i mezbûrede hizmet-i muhâfazada olmak üzere kifâyet mikdârı neferât dahi irsâl olunmak üzere olmağın imdi iş bu emri şerîf-i vâcibül-imtisâlim vusûlünde bu bâbda her biriniz takayyüd ü ihtimâm ve avn ü inâyet-i bârî ile bi'l-cümle mevcûd olan neferâtınız ve sâ'ir ahâlî ile sâlifü'z-zikr İhrâm Palankası'nın bî-tevfikihi te'âlâ düşman-ı dîn ve melâ'in-i hâsirînden muhâfaza ve muhâresesinde ve gerek neferâtdan ve gerek ahâlîden bir ferd âhâr mahâlle gitmemek ve dağılmamak vechi üzere gereği gibi zabt u rabtlarında ve yerlerinde ve yurdlarında istikrârlarında ve hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirmekde ikdâm-ı tâmm eyleyesiz. Şöyle ki palanka-i mezbûre neferâtından ve ahâlîsinden bir ferdin bir tarîkile âhâr yere gitmelerine ruhsat ve müsâade gösterildiği istimâ olunur ise sonra bir dürlü ömr ve cevâbınız ısgâ olunmayup her biriniz mes'ûl ve muâteb olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp palanka-i mezbûrenin avni Hakk ile muhâfaza ve muhâresesinde ve neferât ve ahâlîsinin zabt u rabtları husûsunda ve cümlesini hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirmekde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 273

Mâiyyetindeki askerlerle birlikte, ruz-ı kasımdan bir ay sonrasına kadar İhram Palankası'nın korumasına atanmasıyla ilgili Kastamonu sancağı tasarrufunda Şehsuvarzâde Osman'a yazılan hüküm.

Ber vech-i arpalık Kastamonu sancağına mutasarrıf olan Şehsuvar-zâde Osman Paşa'ya hüküm ki:

İhram palankasının bi-avnihi te'âlâ muhâfazası ehemmi mehm-i mehmînden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ile rûz-ı kâsımdan bir ay sonraya değin İhram Palankası muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emri şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp bir an ve bir sâat mukaddem palanka-i mezbûreye varup mükemmel kapun halkı ile rûz-ı

kâsımdan bir ay sonraya değin palanka-i mezbûrenin muhâfazasına kıyâm ve düşman-ı dînden hıfz u hırâsetine ihtimâm-ı tâmm idüp rûz-ı kâsımdan bir ay sonra mansıbına avdet idüp lâkin vakt-i mezbûrdan evvel muhâfaza-i mezbûreden hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 274

Vidin çevresinin koruması için yazılan serdengeçtilerin Vidin muhafızı Vezîr Mehmed Paşa'nın; yanında hizmette bulunmaları ve gerek bunların ve gerek Rumeli tarafından gelen diğer serdengeçtilerin subayları ve ağalarıyla birlikte isimlerinin deftere kaydedilmesiyle ilgili, sipah ocağı serdengeçtilerinin, ağalarının ve subaylarının yazılmasına memur Mehmed ve Mahmud çavuşlara yazılan hüküm.

Rikâb-ı hümayûn tarafından tahrîr olunup Timurkapu havâlîsine gelecek sipâh ocağı serdengeçtileri ağaları ve zâbitleri ve bundan akdem bâ-fermân Rumeli cânibinde müceddeden sipâh ve serdengeçtileri tahrîrine ocak tarafından me'mûr olan Mehmed Çavuş ve Mahmud Çavuş ve serdengeçti ağaları ve kethüdâları ve zâbitlerine hüküm ki:

İş bu sene-i mübârekede memâlik-i İslâmiye'den Vidin havâlîsinin kâyd-i a'dâdan muhâfazası ehemm olmağla bundan akdem şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerîf mücebince me'mûr bulunduğunuz üzre bu ana değin tahrîr eylediğiniz serdengeçti neferâtıyla ma'an varup Vidin muhâfızı vezîr Mehmed Paşa'nın yanında bulunup hidmet-i muhâfazaya kıyâm eylemeniz bâbında fermân sâdır ve ocak tarafından (...) çavuş mübâşir ta'yîn olunmağın, imdi vusûlünde hâlâ mevcûd olan serdengeçti neferâtını alup ve önlerine düşüp kalkup vezîr-i müşârun-ileyhin yanında hidmet-i muhâfazaya kıyâm edesiz ve sen ki bu def'a mübâşir ta'yîn olunan çavuş-ı merkûmsun neferât-ı mezkûreyi alup, vezîr-i müşârun-ileyhâ götürüp teslim ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm itdirüb gerek rikâb tarafından ve gerek Rumeli cânibinden gelen serdengeçti neferâtını ağaları ve zâbitleriyle ne mikdâr mevcûd ise ale'l-esâmî tahrîr ve defterini memhûren getüresin deyü sipâhlar ağası Mustafa Ağa'nın mektûbuyla yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Bir sûreti:

Yukarıdaki hükmün bir sureti silâhdâr neferâtı için de yazılmıştır.

Silâhdâr neferâtı için yazılmışdır.

Hüküm: 275

Rikâb-ı hümayun tarafından ve Niğbolu canibinden Vidin Kalesi'nin koruması için gelen sipahi ve serdengeçti askerlerini gereği gibi istihdam etmesi için, Vidin Kalesi ve çevresinin muhafızı Vezîr Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Vidin Kal'ası ve havâlîsinin muhafızı vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin hâlâ muhafazasına me'mûr olduğun Vidin Kal'ası ve havâlîsinin bi-avnihi te'âlâ kayd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâseti ehemmi me'hâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olup ve bu husûs senin uhde-i ihtimâmına müfevvaz olmağla bundan akdem rikâb-ı hümayûnum tarafından ve Niğbolu cânibinden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr serdengeçtileri neferâtı dahi yanına varup hidmet-i muhafazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdin üzre bezli kudret eylemeleriçün me'mûrlar olup ve neferât-ı merkûme bir gün evvel Vidin'de mevcûd bulunmak üzre ağaları ve zâbitlerine hitâben sipâhiler ağası ve silâh-dâr ağası mektûbları mûcibince Ordu-yı Hümayûnum tarafından emr-i şerîfimle ocak çavuşları mübâşir ta'yîn kılınmış olmağın imdi inşâllahü te'âlâ neferât-ı merkûme ağaları ve zâbitleriyle Vidin'e vusûllerinde cümlesini Vidin Kal'ası muhafazasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm ile bi-avnihi te'âlâ kal'a-i mezbûre ve havâlîsini kayd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhafaza ve muhâresede leyl ü nehâr bezli iktidâr ve sa'y-ı bî-şümâr eyleyüp iyâzen billâhi te'âlâ ol havâlîye bir güne zarar u gezend irişmemek üzre ikdâm ve ihtimâm eyleyüp emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine muhâlif hareketden ve hidmet-i muhafazada tehâvün ü tekâsülden be-gâyet mücânebet eylesün deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 276

Yanında bulunan askerlerle birlikte İbrail Kalesi'nin ve çevresinin korumasına atanması ve görevi esnasında gerekli ihtimamı göstermesi gereğiyle ilgili Halep Beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb beglerbegisi Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin muhafazasına me'mûr olduğun İbrail Kal'ası ve havâlîsinin bi-avnihi te'âlâ mekr ü kayd-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâseti ile takayyüd ü ihtimâm, me'hâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağın, imdi te'kîd ve isti'câl içün sâdır olan iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle yanına me'mûr olan tevâyif-i asker ile kal'a-i mezbûre ve havâlîsinin muhafaza ve muhâresesine gereği gibi kıyâm ve kemâl-i basîret ve intibâh ile dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup ve düşman-ı dînin kasd-ı fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup iyâzen billâh-i te'âlâ kal'a-i merkûme ve havâlîlerine bir dürlü zarar u gezend irişmemek üzre bi'l-cümle yanına

me'mûr olanlar ile kâyd-i a'dâdan hıfz u hırâsetinde bezl-i vûs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet idüp tehâvün ü tekâsülden be-gâyet tevakkî eylesesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 277

Düşmanın hilesinden emin olmak için asker talebinde bulunan Belgrad Kalesi halkının imdadına, kifayet miktarı asker göndermesi için Belgrad muhafızı Vezîr Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfızı vezîr Ahmed Paşa'ya hükm ki:

Belgrad-ı dârü'l-cihâd havâlisinde olan Böğürdelen Kal'ası ahâlîleri, Raça tarafından küffâr bed-fiâl zuhûr etmek mülâhazası fikri ile muhâfazalarıyçün imdâd talebiyle eyledikleri arz ve mahzarların Ordu-yı Hümâyûnuma irsâl ve kal'a-i mezbûre muhâfazasına Bosna tarafından beş yüz sipâh levend tahrîr ve irsâl itdirilmek üzre emr-i şerîf ile mübâşir gönderilmek içün i'lâm eylemişsin. Düşman-ı dînin ol havâlîye sû-i kasdı olduğu vâki' ise, imdâdlariyçün lüzûmu mikdârı asker eriştirilmek mühim olup lâkin Bosna tarafından müceddeden nefer tahrîr ve eriştirilmesinde vaktin müsaadesi olmayup Ordu-yı Hümâyûnum tarafından dahi asker irsâline imkân olmamağla inşâllahü te'âlâ Bosna cânibinden Belgrad'a gelmek üzre mukaddemâ tahrîri fermân olunan bin nefer piyâde levendâtının beş yüzü bu kışı Böğürdelen Kal'ası muhâfazasında ve mâ'adâ beş yüz neferin iki yüz elli neferi Kopnik ve iki yüz elli neferi Semendire muhâfazasında olmak üzre olmağla levendât-ı mezbûra gelince şimdilik Belgrad'da olan Bosna levendâtından ve sâ'ir tevâyif-i askeriyeden kifâyet mikdârı imdâdlarına irişmek üzre asker ta'yîn ve bî-lütfillâhi te'âlâ kâyd ü mekr-i düşmandan muhâfaza ve muhâresesine ihtimâm-ı tâmm olunup Bosna tarafından müceddeden levend tahrîr ve gelmesine intizâr ve ta'vîk ile iyâzen billâhi te'âlâ vakti ile imdâdlarına asker eriştirilmekle ol havâlîye mekr-i düşmandan bir zarar u gezend eriştirilmemekde bezl-i ikdâm ve sa'y ü ihtimâm eylesesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 278

Tuna üzerinden geçecek Ordu-yı Hümâyûn'un ve erzak gemilerinin seyrinin hızlandırılması, Demirkapı'nın koruması ve diğer hususlarda bizzat ilgilenmesi ve dikkatli olması için Tuna kaptanı İbrâhim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudânı İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Belgrad Kal'ası'nda hidmet-i muhâfazada olan kapum kulları ve yerlü neferâtı için eriştirilmesi fermânım olan zehâir sefinelerinin bir sâat evvel tesyîr ve gird-âblardan mürûr ve avni Hakk ile Belgrad'a eriştirilmesi husûsu sen ki mîr-i mîrân-ı

mûmâ-ileyhsin senin gerden-i ihtimâmına ta'lik olunup ve bundan mâ'adâ Timurkapu'nun dahi hıfz u hırâseti sâ'ir senelere kıyâs olunmayup cümleden akdem olmağın bu husûslar içün tenbîhi müştemil sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuş idi. Bu emr-i azîme dahi takayyüd ü ihtimâm ziyâdesiyle mühim ve muktezî olmağla, hâlâ te'kîd ve isti'câl içün sâdır olan emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzre nehr-i Tuna üzerinde gerek Donanma-yı Hümâyûn'umun gerek sâ'ir zehâir sefinelerinin mürûru vakti güzerân edince bi-eyyi hâlin Timurkapu ve İrşeve karşuları ve Tahtalu ve Poriçe taraflarının dahi gereği gibi hıfz u hırâseti içün bi'n-nefs kendin dahi ol havâliden münfekk olmayup muhafazası emrinde gereği gibi ihtimâm ve sene-i âtiye donanması içün Ruscuk tarafında görülecek malzeme dahi sen kendin varınca te'hîre kalmamak üzre tarafından mahsûs âdemlerin ta'yîn ve irsâl idüp ve kendin dahi dâmen-i gayreti der-miyân idüp gerek gird-âblardan mürûr idecek zahîre sefinelerini emnen ve sâlimen irsâlinde ve gerek Timurkapu ve ol havâlisinin mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde bezl vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 279

Tatar askeriyle birlikte Dergâh-ı mu'allâm için gelen ve Eflak'ta kışlaması kararlaştırılan Kırım Hanı Kaplan Giray Han ve askerleriyle ilgili gerekli tedariki görmesi için, Eflak kumandanına yazılan hüküm.

Eflâk voyvodasına hüküm ki:

İş bu sene-i mübâreke sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım Hanı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlihü'nün ve kendileri ile bile olan asâkir-i Tatar-ı adüv-şikârın bu kış vilâyet-i Eflâk'da kışlamaları mukarrer ve muhakkak olup ve hân-ı müşârun-ileyh ve asâkir-i Tatar içün vilâyet-i mezbûrede şimdiden müstevfî kışlaklar ve azîm zahîreler tedârük ve hazır u âmâde itdirilmesi gâyetü'l-gâye ehemm ve elzem olup ve senden matlûb olmağla imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp leyl ü nehâr hâb u râhatı kendüne haram idüp vech-i meşrûh üzre bu sene-i mübâreke sefer-i hümâyûnuma me'mûr olup bu kış vilâyet-i Eflâk'da kışlamaları mukarrer ve muhakkak olan hân-ı müşârun-ileyh ve kendüleriyle bile olan Tatar askeri içün bir gün evvel ve bir sâat mukaddem şimdiden müstevfî kışlaklar ve azîm zahîreler tedârük ve hâzır u âmâde eyleyüp zarûret ve müzâyakalarına bâis ve bâdî olur hâletten ve bu husûsda mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif vaz' ve hareketden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 280

Kendi görüşü doğrultusunda, Ordu-yı Hümâyûn'un bulunduğu yerde kalması ve Selanik, Eğriboz, Limni ve çevrelerinin korunması için de üç dört kalyonun devamlı dolaşmasının münasip olacağıyla ilgili Kaptan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân el-hâcc Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Mora cezîresinde vâki' Anavarin Kal'ası ve ol havâlîde meks olunsa, şiddet-i şitâ karîb olduğundan gayri küffârın donanma-yı menhûsesi Zaklisa açığında olup Anabolu ve Eğriboz ve Girid ve Rodos ve Sakız ve sâ'ir cezîrelere varınca hayli kalup sû-i kasd ile birine tecâvüz eylese sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin tarafına haber vârid olunca iyâzen billâhi te'âlâ iş ber-taraf olup, Anabolu ve ol sularda bulunduğu halde Mora cezîresinin muhâfazası ve ancak Selanik ve Eğriboz ve Limni ve ol havâlîlerin hıfz u hırâseti için Stakoz ve Skapolos cezîreleri önlerinde üç dört kalyon dâ'imâ geşt ü güzâr eylemek üzere onu ve küffârın bu sulara gelmesine sedd-i sedîd olur deyü bu def'a mektûbunu i'lâm eylemişsin. Tahrîr eylediğin üzere fi'l-vâki' Donanma-yı Hümâyûnum mahâlli mezbûrda durduğu halde tarafeyne dahi fâidesi mukarrer ise iktizâ'sına göre meks ve ta'yîn eylemek için Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezâretimle bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm etmekle müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 281

Fethu'l-İslâm Kalesi'nin korumasına memur edilen İbşir Hüseyin Paşa'nın, askerleriyle birlikte, bir an önce görev yerine gitmesi için yazılan hüküm.

Anadolu beglerbegisi olup Fethu'l-İslâm Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bi-avnihî te'âlâ Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîsinin muhâfazası için mükemmel ve müretteb kapun halkı ile bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr olmuş idin. El-hâletü hâzihi cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet iktisâb bi'l-fi'il Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü ile ma'an Muhadiye Boğazı'ndan içerü girüp Yeni Palanka'ya vardığın istimâ' olunup ve bi-avnihî te'âlâ kal'a-i merkûme'nin muhâfazası ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp ale't-tacîl Yeni Palanka'dan nehr-i Tuna'yı berü yakaya ubûr ve mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzere mükemmel ve müretteb kapun halkı ile bir gün evvel ve bir saat mukaddem Fethu'l-İslâm Kal'ası'na varup kal'a-i mezbûre ve havâlîsinin muhâfazasına kıyâm ve bî-avnillâhi'l-meliki'l-allâm kâyd ü mekr-i a'dâyı liyâmdan hıfz u hırâsetinde

ikdâm ve ihtimâm eyleyüp bu husûsda bir dürlü tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif vaz'ı ve hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 282

Divan kâtipleri şâkirdlerinden Mustafa Muhyî'nin, sahip olduğu tîmârın kendisine yetmediği gerekçesiyle talip olduğu tîmârın kendisine tevcih edilmesi için Halep beylerbeyi ve Halep alaybey'ine yazılan hüküm.

Haleb beglerbegisine ve Halep âlâybegisi (...) hükm ki:

Nişân-ı Hümâyûnum virilen divân-ı âlî-şânım kâtipleri şâkirdlerinden kıdvet-i erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem şâkird Mustafa Muhyî zîde kadruhû Ordu-yı Hümâyûnuma arz-ı hâl idüp on beş seneden mütecâviz emekdâr olup Haleb ve Kilis sancaklarında Ravendan ve gayri nâhiyelerde Matra nâm karye ve gayrinden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu on dört bin beş yüz altmış akçe tîmârı taleb ve tahsîl ve bir sefere iki senelik mahsûlü vefâ itmeyüp mahâll-i merhamet olduğun bildirip zikr olunan sancaklarında ibtidâ ve beş hisse tîmâr ber-vech-i ilhâk kendüye tevcih olunmak için arz olunmak bâbında emr-i şerîfim rica etmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 283

Kırım Hanı Kaplan Giray Han ile birlikte Yeni Palanka'ya giden Vidin korumasındaki Mehmed Paşa'nın, tekrar Vidin'e dönmesi ve Niğbolu tarafından gelecek sipah ve silahtar serdengeçtileri ile birlikte korumaya devam etmesi için yazılan hüküm.

Vidin muhâfızı vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin Vidin Kal'ası ve havâlîsinin bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla husûs-ı mezbûr için mükemmel ve müretteb kapun halkı ile sen me'mûr ve mukaddemâ dahi tenbîh ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. El-hâletü hâzihi cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü ile ma'an Muhadiye boğazından içeri girüp Yeni palankaya vardığın istimâ olunmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp ale't-ta-cîl Yeni palanka'dan nehr-i Tuna'yı berü yakaya ubûr ve mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Vidin'e varup muhâfaza ve muhâresesine kıyâm ve bundan akdem rikâb-ı hümâyûnum tarafından ve Niğbolu cânibinden tahrîr olunan sipâh ve silâh-dâr

serdengeçtileri neferâtı dahi yanına varup hidmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdin üzre bezl-i kudret eylemeleriyçün me'mûrlar olunup ve neferât-ı merkûme bir gün evvel Vidin'de mevcûd bulunmak üzre ağaları ve zâbitlerine hitâben sipâhiler ağası ve silâh-dâr ağası mektûbları mücebince Ordu-yı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfimle ocak çavuşu mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağın imdi inşâllahü te'âlâ neferât-ı merkûme ağaları ve zâbitleriyle Vidin'e vusûllerinde cümlesini Vidin Kal'ası muhâfazasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm ile bi-avnîhi te'âlâ kal'a-i merkûme ve havâlisini mekr u kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresede leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp iyâzen billâhi te'âlâ ol havâlîye bir gûne zarar u gezend irişmemek üzre ikdâm ve ihtimâm eyleyüp emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine muhâlif hareketden ve hidmet-i muhâfazada tehâvün ü tekâsülden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 284

Mora'nın fethi üzerine yurtlarından kalkıp gelen ve Edirne, İstanbul, Bursa ve diğer bazı yerlere dağılan Moralıların, tekrar yerlerine dönmeleri için Yenişehirli Fener ve Tırhala kadılarına yazılan [eksik] hüküm.

Yenişehir-i Fener ve Tırhâlâ kādîlarına hükm ki:

Bundan akdem feth ve teshîr olunan Mora cezîresi ahâlîsinden iken zarûrî etrâfa perâkende olup gerek bilâd-ı selâse tâbir olunan İstanbul ve Edirne ve Bursa ve gerek sâ'ir memâlik-i mahrûse'mde vâki' kasabât ve şehir ve kurâda tavattun idüp Moraviyü'l-asl olanların mecmu'ı ehl ü iyâli ve evlâd ü ensâblarıyla yerlû yerinden kaldırılıb evtân-ı kadîmeleri olan cezîre-i merkûmeye nakl ve iskân ve bu makûlelerin hayatta olup mevcûd olanlarının cezîre-i mezbûrede.

Hüküm: 293

Yergöğü'nün koruma görevinde kalması ve çok daha dikkatli olması için, Erzurum vâlisî ve Yergöğü korumasında olan Vezîr Mirza Paşa'ya yazılan hüküm.

Erzurum vâlisî olup hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mirza Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bi'l-cümle yanında olan tevâyif-i asker ile hâlâ bulunduğu Yergöğü muhâfazasına kıyâm ve bî-avnilahîl-meliki'l-'allâm Yergöğü ve havâlisinin muhâfaza ve muhâresesinde takayyüd ü ihtimâm mehâm-mı lâzımü'l-ihitimâmdan olmağın hâlâ te'kîd-i husûs içün sâdır olan iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kemâl-i basîret ve intibâh ile dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub düşman-ı dînin fîkr-i fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup

iyâzen billâhi te‘âlâ Yergöğü ve havâlîsinden bir mahâlle zarar u gezend irişmemek üzre melâ‘în-i düzeh-mekînden muhâfaza ve muhâresesinde bi'l-cümle yanında olan tevâyif-i asker ile bezl-i vüs‘ u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 294

Halep taraflarında bulunan Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ile levantler arasındaki soğukluğun ve düşmanlığın giderilmesi için Halep Beylerbeyi Mustafa Paşa’ya ve kadısına yazılan hüküm:

Haleb beglerbegisi Mustafa Paşa’ya ve (...) kâdîsına hükm ki:

Ol tarafda olan Dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri neferâtıyla levendât tâ‘îfesi beylerinde hilâf-ı şer‘-i şerîf birbirlerine olan kelâm-ı Bürûdet-encâmları adâvet ve husûmete mütebeddil olup ve birbirleriyle muhârebe ve mukateleye tasaddî ve mübâşeret ve birbirlerini darb ve cerh etmeleriyle içlerinden üç neferin cerîhan maktûl oldukları Ordu-yı Hümâyûn’uma i‘lâm olunmağla siz ki mûmâ-ileyhimâsız maktûllerin veresesi zuhûr itdükde emvâleri bi-haseb-i efzâ getirülüp icrâ-yı hakk olunmak içün hîn-i mürâfaada kâtillerinin ihzârlarına kefilleri alınmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 295

Yasaklanmış olmasına rağmen harbî kefereye erzak satıldığının ihbarı üzerine, bu suçu işleyenlerin isim ve resimleriyle bildirilmesi için Karlılı ve İnebahtı sancakları ve etraflarında bulunan kalelerin beylerbeyilerine, sancak beylerine ve kadılarına yazılan hüküm.

Karlılı ve İnebahtı sancaklarında ve havâlîlerinde vâki‘ kal‘alarda muhâfazada olan beylerbeyilere ve sancakbeylerine ve kâdîlara hükm ki:

Harbî kefereye zehâir ve sâ‘ir memnû‘âtıdan olan eşyâ fûrûht olunmamak üzre defa‘ât ve kerrât ile evâmir-i şerîfem ile tenbîh olunmuş iken Ayamavra iskelesinde ve Karlılı sancağında vâki‘ sâ‘ir iskelelerden harbî kefereye zahîre bey‘ olunduğun ve Vança Kal‘ası’nın dizdârı ve cebecibaşısı ve İnebahtı kastelinde muhâfazada olan zu‘amâdan Erbeşli Süleyman haber vermeleriyle bunun gibi hıyânete cesâret ve harbî kefereye zehâir fûrûht idenler ‘ala-eyyi hâlin ahz ve ele getirülüp muhkem habs ve kal‘a-bend olunmaları fermânım olup ve husûs-ı mezbûr içün (...) mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuştur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz emr-i şerîfim vusûlünde harbî kefereye zahîre fûrûht idenler, haber veren mezbûrlardan isim ve resimleriyle sû‘âl olunub bunun

gibi memnû‘ olan emr-i kabîhi irtikâb gerek mezbûrların haber virdikleri ve gerek sâirleridir her kim olur ise olsun mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le gereği gibi teftiş ü tefahhus ve âlâ-eyyi hâlin ahz ve ele getirilüp muhkem habs ve kal‘a-bend eyledikten sonra isim ve resimleriyle keyfiyet hali vukuu ve sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i‘lâm eyleyüp ve fî-mâ-ba‘d harbî kefareye zehâir fûrûht olunmamak üzre ol havâlîlerde tenbîhi iktizâ‘ idenlere muhkem tenbîh ü te‘kîd ve men‘ u def‘lerinde ziyâdesiyle takayyüd-i tâmm ve ikdâm-ı ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 296

Niş‘te kışlaması için ve Niş ile Belgrad arasında bulunan menzillerdeki piyade askerlerine nezaret etmesi ve ayrıca Demirkapı ve Vidin taraflarını da gözetemesi için Rumeli Valisi Vezir Ali Paşa‘ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlîsi vezîr Ali Paşa‘ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat‘â te‘hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzîde ve müstevfî âdemlerinle bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp Niş‘de kışlamak üzre ikâmet ve etrâf-ı erbaasının muhâfaza ve muhâresesine bezl-i vüs‘ u kudret ve Niş‘den Belgrad‘a varınca menâzile karşı olunan piyâde neferâtının üzerlerine nezâret idüp bir mahalde haydud eşkıyâsı zuhûr ider ise neferâtı def‘lerinde istihdâm ve ale‘l-husûs Timurkapu ve Vidin ve ol havâlîlere dîde-güşâ-yı basîret olup iyâzen billâhi te‘âlâ düşman-ı dînin sû-i kâsdı nümâyân olduğu haber vârid olduğu gibi bi‘n-nefs kendin varmak mı yohsa müstevfî âdem göndermek mi iktizâ‘ ider iktizâ‘ına göre iânete mübâderet ve Niş Kal‘ası‘nın ta‘mîr [ü] termîmi ve tahsîn ü tarsîni husûsunda dahi kemâ-yenbağî ihtimâm ü dikkat ve‘l-hâsıl bu tarafların kâffe-i umûrunun temşiyet ve tekmîlinde dahi bezl-i kudret ve sarf-ı miknet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 297

İrşeve ve çevrelerinin korumasıyla görevlendirildiğinden, askerleriyle birlikte İrşeve‘ye gitmesi ve İrşeve ve çevresi korumasındaki askerler üzerine başbuğ atanan Şatır Hüseyin Paşa‘nın görüşü doğrultusunda hareket etmesi için İlbasan sancağı tasarrufunda Zeynel Paşa‘ya yazılan hüküm.

Ber vech-i arpalık İlbasan sancağına mutasarrıf olan Zeynel Paşa‘ya hükm ki:

İrşeve ve havâlîlerinin kâyd ü mekr-i a‘dâ-yı bed-girdârdan bi-avnihi te‘âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehmâm-ı Devlet-i Âliyye‘mden olmağla sen ki mîr-

i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla İrşeve ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesine me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ile kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem İrşeve'ye varup muhâfazasına kıyâm ve bî-avnullahi'l-meliki'l-allâm İrşeve ve havâlîlerinin hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olup İrşeve ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûr olan mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâ'ir tevâyif-i askere başbuğ olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlîhû'nun re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eyleyüp re'yine muhâlîf hareketden ve bir ân evvel muhâfaza-i mezbûreye irişmemekle hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsülden gâyetül-gâye mücânebet eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 298

Yukarıdaki hükmün bir sureti Üsküp sancağı beyi Ömer Bey'e de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküp sancağı begi Ömer Beg'e hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince minvâl-i meşrûh üzre.

Hüküm: 299

Yukarıdaki hükmün bir sureti de Ohri sancağı beyi Bekir Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ohri sancağı begi Bekir Bey'e hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince minvâl-i meşrûh üzre.

Hüküm: 300

Aynı hükmün bir sureti de Amasya sancağı beyi Mirza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Amasya sancağı begi Mirza Beg'e hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince minvâl-i meşrûh üzre.

Hüküm: 301

Belgrad Kalesi korumasında olan Dergâh-ı Âli yeniçerilerin ve diğer sınıf askerlerin korumada sebat etmeleri ve bir ferdin bile firarına fırsat vermemeleri için, Belgrad korumasında olan yeniçeri subayına ve turnacıbaşıya yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Belgrad Kal'ası muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri zâbiti ve turnacıbaşı olan (...) zîde mecdühû'ya hükm ki:

Hâlâ ol tarafda muhâfazaya me'mûr olan gerek Dergâh-ı âlî yeniçerileri ve gerek sâ'ir tevâyif-i askerîden bir ferdi Tuna'dan ve karadan ol tarafa perîşân ve perâkende eylemeyüp gereği gibi zabt ve firar itdirmeyesin Ordu-yı Hümâyûnun Belgrad'dan hareketi sebebi ile muhâfaza-i kal'aya me'mûr olan tevâyif-i askerî tâyifesi perâkende olmayup me'mûr oldukları kal'a-i merkûme muhâfazasında sâbit kadem olmaları husûsunda cidd ü ikdâm ve sa'y ü ihtimâm eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 302

İlbasan sancağı ile birlikte Draç ve çevresinin korumasında iken, İlbasan sancağının Zeynel Mehmed'e tevcihi üzerine, sadece Draç ve çevresinin koruma görevine gücenmemesi için Kurt Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ ber-vech-i arpalık İlbasan sancağına mutasarrıf olan Kurd Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem livâ-i mezbûrda vâki' Draç ve sâ'ir mahâlleri havâlîsini mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhârese etmek üzre emr-i şerîfimle me'mûr olmuşidin. El-hâletü hâzihi İlbasan sancağı hasbe'l-iktizâ' emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Zeynel Mehmed dâme ikbâlühû'ya tevcih olunup ve sen karîben âhar mansıb ile kayrılman musammem olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde livâ-i mezbûrdan azl olundum deyü kuvvet-i himmetine fûtûr getürmeyüp kemâ-fi'l-evvel hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve mukaddemâ me'mûr olduğun üzre livâ-i mezbûrda vâki' Draç ve havâlîsinin ve sâ'ir muhâfazası lâzım gelen mahâllerin bi-avnihi te'âlâ kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 303

Varadin Savaşı sonunda yeniçeri ve diğer sınıf askerlerden olup, Liva-i şerifi bırakarak kaçan ve üstelik halk üzerinde zulüm ve baskı kurmaya çalışan şahısların yakalanmaları ve suçlarına göre cezalandırılmaları için Kalkandelen valisine, yeniçeri serdarına, ocak ihtiyarlarına vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Kalkandelen vâlisine ve yeniçeri serdârı ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Ol havâlîde olan yeniçeri ve sâ'ir askeri tâ'îfesinden bundan akdem Varadin avdetinde livâ-yı resûlullahı sallallahü aleyhi vessellemi bırakup firâr idenler şer'an ve kânûnen böyle bir töhmet-i azîme ile müttehemler iken kemâl-i şekâvetlerinden nâşî ibâdullah üzerine zulm ü ta'addî ve tecâvüzleri istimâ' olunmağın ocak çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrâm (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadrûhû ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le teftiş ü tefahhus ve haklarından gelinmek içün mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İnşâallahü te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ol misillû şekâvet ve tecâvüz üzre olanları bi-eyyî hâlin zâbitleri ma'rifetiyle ahz ve ma'rifet-i şer'le gereği gibi teftiş ü tefahhus ve sâbit ve zâhir olan töhmetleri muktezâsınca şer'le lâzım gelen cezâları zâbitleri ve mübâşir-i merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le icrâ ve kal'a-bend iktizâ' ideni kal'abend ve nefyi iktizâ' ideni nefy ü iclâ ve ta'zîr iktizâ' ideni ta'zîr olunup ibâdullah üzerinden zulm ü ta'addîleri men' u def' olunmak üzre cümleliz ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahi husûs-ı mezbûrda kemâl-i mertebe takayyüd ü ikdâm ve teftiş ü tefahhus emrinde ihtimâm idüp ol misillû şakîlerin ele getürülmesinde ve ma'rifet-i şer'le ve serdâr ve a'yân ma'rifetleriyle gereği gibi haklarından gelüp kemâ-yenbağî zararları men' u def' olunduğunu müş'ir kâdî beldeden arz ve a'yân-ı vilâyetden mahzar alup, bu vechile tekmîl-i hidmet eylemeği sa'y ve dikkat ü ihtimâm eyleyesin şöyle ki mezbûr şakîlerden birine muâvenet ve müsâade eylediğın istimâ' olur ise bir vechile özr ve cevâbın isgâ olunmayup müstahakk-ı 'itâb olursun ana göre basîret ve âkılâne hareket edesin deyü düstûr-ı ekrem müş'ir-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 304

Varadin Savaşı sonunda gerek yeniçeri ve gerek diğer sınıflardan olan askerlerin, Liva-i şerifi bırakarak kaçanları ve üstelik halk üzerinde zulüm ve baskı kurmaya çalışmaları haber alınan bu şahısların yakalanmaları ve suçlarına göre cezalandırılmaları için Üsküp kadısına, yeniçeri serdarına, ocak ihtiyarlarına vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Üsküp kādısına ve yeniçeri serdârına ve ocak ihtiyarlarına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Ol havâlîde yeniçeri ve sâ'ir askerî tâ'îfesinden bundan akdem Varadin avdetinde livâ-i ferkad-fersâ-yı sultan-ı her dü-âlem Resûlullahı sallallahü aleyhi vesellemi bırakub firâr idüp ve henüz dahi üzerlerinde şer'an ve kânûnen böyle bir töhmet-i azîme var iken kemâl-i şekâvetlerinden nâşî ibâdullah üzerine zulm ü ta'addî ve tecâvüzleri istimâ' olunmağın ocak çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadruhû teftiş ü tefahhus ve ma'rifet-i şer'le haklarından gelinmek için ta'yîn ve irsâl olunmuşdur inşâllahü te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ol misillû şekâvet ve tecâvüz üzre olanları bi-eyyi hâlin zâbitleri ma'rifetiyle ahz ve ma'rifet-i şer'le gereği gibi teftiş ü tefahhus ve üzerlerine sâbit ve zâhir olan töhmetleri muktezâsınca iktizâ' iden cezâları ma'rifet-i şer'le haklarından gelinmek için ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İnşâllahü te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ol misillû şekâvet ve tecâvüz üzre olanları bi-eyyi hâlin zâbitleri ve çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle görülüp kal'a-bend iktizâ' iden kal'a-bend ve nefy ü iclâ iktizâ' iden nefy u iclâ ve ta'zîr iktizâ' iden ta'zîr olup ibâdullah üzerinden bir gûne şekâvet ve habâset üzre olanların zulm ü ta'addîleri men' u def' ve iktizâ' iden cezâları icrâ olunmak için cümleniz ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki bu umûra me'mûr çavuş-ı merkûmsun gerekdir ki sen dahi kemâl-i mertebe takayyüd ü ikdâm ve teftiş ü tefahhus emrinde ihtimâm idüp ol misillû şakîlerin ele girmesine ve ma'rifet-i şer'le ve serdâr ve a'yân-ı vilâyet ma'rifetleriyle gereği gibi haklarından gelüp kemâ-yenbağî zararları men' u def' olduğunu müş'ir kâdî beldeden arz ve a'yân-ı vilâyetden mahzar alup bu vechile tekmîl-i hidmet eylemeğe sa'y ü ikdâm eyleyesin, mabâda ki mezbûr şakîlerden birine mu'âvenet ve müsâade eylediğün mesmû' olur ise bir vechile cevâba kadîr olamayup müstahakk-ı 'itâb olursuz ana göre basîret ve âkılâne hareket eyleyesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 305

Dirayetsizliği sebebiyle görevden alınan Ala'ye sancağı beyi Abdülmümin'in azliyle ilgili kendisine yazılan hüküm.

Beyşehir sâkinlerinden Abdülmümin zîde mecdühü'ya hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. Sen bundan akdem Ala'ye sancağı begi olup lâkin erbâb-ı seyfdan olmayup rûkûb ve nüzûle nâ-kadîr olduğun ecilden, üzerinden begliğin ref' olunmağla varup hânende sâkin olasın deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zî'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 306

Varadin Savaşı dönüşünde, Liva-i şerifi bırakarak kaçan ve ayrıca halk üzerinde zulüm ve baskı kurmaya çalışan askerlerin yakalanmaları ve suçlarına göre cezalandırılmaları için Köstendil kadısına, yeniçeri serdarına, ocak ihtiyarlarına vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Köstendil kâdisına ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârına ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Ol havâlîde olan yeniçeri ve sâ'ir askeri tâ'îfesinden bundan akdem Varadin avdetinde livâ-yı ferkad-fersâ-yı sultan-ı enbiyâ sallallahu aleyh-i ve's-sellemi bırakıp firâr iden gerek henüz üzerlerinde şer'an ve kânûnen böyle bir töhmet-i azîme var iken kemâl-i şekâvetlerinden nâşî ibâdullahâ zulm ü ta'addî ve tecâvüzleri istimâ' olunmağın ocak çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) bölüğün (...) çavuş zîde kadruhû teftiş ü tefahhus ve ma'rifet-i şer'le haklarından gelinmek için ta'yîn ve irsâl olunmuşdur inşâllahü te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ol misüllü şekâvet ve tecâvüz üzre olanları bi-eyyî hâlin zâbitleri ma'rifetiyle ahz ve ma'rifet-i şer'le gereği gibi teftiş ü tefahhus ve sâbit ve zâhir olan töhmetleri muktezâsınca iktizâ' iden cezâları ma'rifet-i şer'le ve zâbitleri ve çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle kal'a-bend olunmak iktizâ' iden kal'a-bend ve nefy ü iclâ iktizâ' iden nefy ü iclâ ve ta'zîr iktizâ' iden ta'zîr olup ibâdullah üzerinden bir gûne şekâvet ve habâset üzre olanların zulm ü ta'addîleri men' u def' ve iktizâ' iden cezâları tertîb olunmak için cümleiniz ikdâm ü ihtimâm eylesesiz ve sen ki bu umûra me'mûr çavuş-ı merkûmsun gerekdir ki sen dahi kemâl-i mertebe takayyüd ü ikdâm ve teftiş ü tefahhus emrinde ihtimâm ve ol misillü şakîlerin ele girmesine ve ma'rifet-i şer'le ve serdâr ve a'yân ma'rifetleriyle gereği gibi haklarından gelüp kemâ-yenbağî zararları men' u def' olduğunu müş'ir kâdî-i mûmâ-ileyhden arz ve a'yân-ı vilâyetden mahzar alup bu vechile tekmîl-i hidmet eylemeğe sa'y ü ikdâm eylesesin mabâda ki mezbûr şâkîlerden birine mu'âvenet ve müsâade eylediğün mesmû' olur ise bir vechile cevâba kadîr olamayup müstahakk-ı 'itâb olursuz ana göre basîret ve 'âkılâne hareket eylesesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ

iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 307

Kırım Hanı Kaplan Giray Han kışlamak için Eflak ve Boğdan tarafına gelinceye kadar, İsakçı taraflarındaki askerlerin başbuğu olan Halep beylerbeyi Mustafa Paşa'nın görüşünde hizmet etmesi için, İsakçı tarafındaki asker üzerine subay atanan Hüseyin Çavuş'a yazılan hüküm.

Bundan İsakçı cânibine me'mûr olan sipâh neferâtı üzerlerine ocak tarafından zâbit ta'yîn olunan Hüseyin çavuş zîde kadruhûya hükm ki:

İş bu sene-i mübâreke[de] İbra'il ve havâlîsinin muhafazası ehemmi me'hâmm-ı lâzîmü'l-ihimâmından olmağla cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü ol havâlîde Eflâk ve Boğdan semtlerinde kışlamak üzere teveccüh ve azîmet etmekte inşâllahü te'âlâ hân-ı müşârun-ileyh ol tarafa varup dâhil oluncaya değin zir-i destinde olan neferât ile ma'an emîrî'l-ümerâi'l-kirâm Haleb beglerbegisi olup ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i askere başbuğ olan Mustafa dâme ikbâlühû'nün yanında mevcûd ve vâki' olan hidemât-ı âliyyede tâb ü tûvân eylemeniz için emr-i celîlî-şân sâdır ve neferât-ı mezbûrun müstahakk oldukları üçer kıst ulûfeleri hesâb ve ber-mûceb-i icmâl Ruscuk ve İsakçı cizyeleri mallarından havâle ve sebeb-i tahrîr hükümleri dahi ocak ve çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) çavuş zîde kadruhû ile irsâl olunmağın vusûlünde hân-ı müşârun-ileyh ol tarafda Eflâk ve Boğdan semtlerinde vâki' kışlağa varup dâhil oldukda sen dahi neferât-ı merkûme ile mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından me'zûnen ihrâc ve avdet ve gelüp münâsib olan mahâlde neferât-ı mezbûrünün müstahakk oldukları üçer kıst ulûfelerin tevzî' u taksîm ve herkes vilâyetleri tarafına gitmek üzere izn verip hilâf-ı fermân-ı âlî vaz' u hareketden ihtirâz eyleyesin deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhiler ağası olan el-hâcc Mustafa dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 308

Bütün zaimlerini ve tîmâr sahiplerini toplayarak bir an evvel Preveze Kalesi'nin imdadına yetişmesi ve orada bulunan Yanya sancağı tasarrufunda ve Preveze Kalesi korumasına memur Ali Paşa'nın emrine tabi olması için, Yanya sancağı alaybeyine yazılan hüküm.

Yanya sancağı âlâybegine hükm ki:

Sen ki mîr âlây-ı mûmâ-ileyhsin sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının başına cem' idüp ve kat'â bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp ve icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Preveze Kal'ası'na varman için rikâb-ı hümayûnum tarafından Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Daye-zâde Mustafa dâme mecdühû mübâşeretîyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuşıdi. Hâlâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def'a Ordu-yı Hümayûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni, donanma-yı menhûsesinden asker çıkarub ve Preveze Boğazı'ndan içeri girüp varup Dubniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledüğün ve Preveze Dupniçe taraflarında ziyâde askerin lüzûmu olduğun i'lâm idüp bi-avnihî te'âlâ melâ'in-i düzeh-mekînin Dupniçe Kal'ası istîlâsından ve Preveze taraflarından tard u ib'âdları Devlet-i Âliyye'min lâzımül-ihitimâm olan mehâmmından olmağla imdi iş bu emr-i şerif-i vâcibül-imtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının icâleten bayrağın altına cem' ve ta'cîl-ale't-ta'cîl iki konağı bir iderek kemâl-i sūr'at ve şitâb ile gidüp bir ân ve bir sâat mukaddem mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına varup re'yine muvâfakat ve seni Preveze'de alıkomak mı iktizâ' ider yohsa Dupniçe imdâdına mı ta'yîn ider ve yahud emr-i âharı tavsiye mi eyler hâsılı ol havâlîleriden düşman-ı dînin müdâfaasında ve tard u ib'âdlarında ve kahr u dimârları husûsunda her ne vechile ma'kûl ve münâsib görür ise re'yi üzre amel ve hareket eylesin ve livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ tefvîz ve sipariş ve defterhâne-i âmiremden cebe defteri irsâl olunmağla vaktiyle Preveze tarafında mevcûd bulunmayanların ze'âmet ve tîmârlarının erbâb-ı istihkâka tevcîh eylemek ve sen dahi bir an evvel varup mevcûd bulunmaz isen senin ve neferâtından sâ'ir nâ-mevcûd bulunanların cezâların tertîb etmek üzre emr-i şerîfimle tenbîh olunmağla bi'l-cümle neferâtını bu keyfiyetden habîr ve âgâh idüp ve sen dahi kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve bir gün evvel neferâtınla Preveze'ye varup ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi ile amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fî evâhir-i Zî'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 309

Yanlarında olan zaimler ve tûmâr sahipleriyle birlikte gelip emrine tabi olacak olan, Delvine, Yanya, Avlonya, İlbasan ve Karlili sancakları alaybeyleriyle birlikte hareket ederek Dupniçe ve Preveze taraflarından Venediklileri terd etmeleri için Yanya sancağı tasarrufunda ve Preveze korumasına memur olan Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze muhâfazasına me'mûr olan Ali Paşa'ya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Arslan dâme ikbâlühûnun mükemmel ve müretteb kapısı halkı ve sancağının bey ve bey-zâdeleri ve darb u harbe kadîr iş erleriyle ve Kara Yusuf bölükbaşı bin nefer mîrî piyâde levendât ile ve Yanya ve Avlonya sancakları âlâybeyleri umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla ve Yanya sancağının bey ve bey-zâde ve darb u harbe kadîr iş erleri ber-vech-i müsâraat Preveze'ye varmak üze me'mûrlar olup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem tesyîr ve irsâlleriyçün rikâb-ı hümâyûnum tarafından Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Dâye-zâde Mustafa dâme mecdühû mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin hâlâ Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarub Preveze Boğazı'ndan içeri girüp varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eylediğin i'lâm idüp bi-avnihi te'âlâ melâ'în-i dûzeh-mekînin Dupniçe istîlâsından ve Preveze taraflarından tard u ib'âdları Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla vech-i meşrûh üze rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfimle me'mûr olanlardan mâ'adâ hâlâ Ordu-yı Hümâyûnum tarafından dahi emîrül-ümerâi'l-kirâm sâbıkâ ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Muço Ali dâme ikbâlühû dört beş yüz nefer piyâde neferât ile ve sâbıkâ İlbasan sancağına mutasarrıf olan Kurd Mehmed Paşa dâme ikbâlühû ve Avlonya sancağı beyi Mahmud ve Delvine ve Yanya ve Karlili ve Avlonya sancakları âlâybeyleri livâ-i mezbûrelerin bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla bir gün evvel ve bir sâat mukaddem (...) re'yine muvâfakat eylemeleriçün emr-i şerîfim (...) olmalarıyla inşâallahü te'âlâ vusûlünde dâmen-i gayreti der-miyân ve zikr olunan tevâ-yif-i askerinin cümlesini Dupniçe imdâdına irsâl etmek mi iktizâ' ider yohsa ba'zılarını gönderüp ve ba'zını dahi Preveze'de alıkomak mı münâsibdir hâsılı her ne vechile iktizâ' ider ise muktezâ-yı vakt ü hâle göre her birini isti'mâl ve istihdâm ile bi-avnihi te'âlâ Dupniçe Kal'ası'nın istîlâsından Preveze taraflarında düşman-ı dînin def' olmaları husûsunda ve sâ'ir hidemât-ı âliyyemde merdâne hareket ve izhâr-ı gayret eyleyüp, iyâzen billâhi te'âlâ rızâ-yı (...) zuhûruna bâ'is ve bâdî olur hâletden be-gâyet mücânebet olunmak içün yazılmışdır.

Hüküm: 310

Mâiyyetindeki askerleri, piyade leventlerini yanlarına alarak, Kara Yusuf Bölükbaşı ile birlikte, Dupniçe ve Preveze'nin imdadına koşmaları ve Yanya sancağı tasarrufunda Ali Paşa'nın emrinde görev yapmaları için, Vefrendos Kalesi korumasına memur Arslan Paşa'ya ve Kara Yusuf Bölükbaşı'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olup Vefrendos Kal'ası'nı düşman-ı dinin istîlâsından tahlîse me'mûr olan Arslan Paşa'ya ve Kara Yusuf bölükbaşıya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem me'mûr olduğun Vefrendos Kal'ası'ndan melâ'in-i dûzeh-mekînin tard u ib'âdları ve kal'a-i merkûmenin nez' u tahlîsi top ve cephâneye muhtâcdır deyü tarafından ihbâr olundukda mühimmât-ı mezkûre tedârük ve mahalline hâzır u âmâde itdirilinceye değin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve bin nefer mîrî piyâde levendât ile seninle me'mûr olan mûmâ-ileyh Kara Yusuf bölükbaşı ile icâleten Preveze imdâdına erişüp bi-avnihi te'âlâ düşman-ı dînin istîlâsı mündefi'oldukda yine mukaddem me'mûr olduğun üzre Vefrendos Kal'ası'nın nez' u tahlîsine azîmet eylemen için rikâb-ı hümayûnum tarafından Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Daye-zâde Mustafa dâme mecdühü mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuşidi. Hâlâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhafazasına me'mur olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def'a Ordu-yı Hümayûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda, Venedik melâ'îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarup ve Preveze Boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledikde ve Preveze Dupniçe taraflarından ziyâde askerin lüzûmu olduğun i'lâm idüp ve bi-avnihi te'âlâ melâ'in-i dûzeh-mekînin Dupniçe Kal'ası istîlâsından ve Preveze taraflarından tard u ib'âdları Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihdimâm olan mehâmmından olmağla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ve Delvine sancağının bey ve beyzâdeleri ve darb u harbe kadîr iş erleri ile ve sen ki bölükbaşı-i mûmâ-ileyhsin sen dahi bin nefer levendâtınla kalkup ma'îyyet ile iki konağı bir iderek kemâl-i sa'y ve şitâb ile gidüp bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Yanya sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına varup re'yine muvâfakat ve sizi Preveze'de alıkomak mı iktizâ' ider yohsa Dupniçe imdâdına mı ta'yîn ider veyahud emr-i âhar mı tavsiye eyler hâsılı ol havâlîlerden düşman-ı dînin müdâfaasında ve tard u ib'âdlarında ve kahr u tedmîrlerinde her ne vechile ma'kûl ve münâsib görülür ise re'yi üzre amel ve hareket idüp min ba'd re'yine muhâlif vaz' u hareketten ve hidemât-ı âliyyemde bir dürlü tehâvünden ve tekâsîrden gâyetü'l-gâye mücânebet eylesesiz; şöyle ki bir ân evvel Preveze'ye varup irişmekde veyahud vardukdan sonra mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yine muhâlefet ile hidemât-ı âliyyemde bir dürlü tehâvün ve tekâsîriniz nümâyân olur ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbınız ısgâ olunmaz, baş ve cânınız size lâzım ise ana göre

basîret ve intibâh ile hareket ve bir ân evvel Preveze'ye vusûle mübâderet ve müsâraat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 311

Mâiyyetinde bulunan askerle birlikte bir an evvel, Venedikliler tarafından kuşatılan edilen Dupniçe Kalesi'nin imdadına yetişmesi ve orada bulunan Yanya sancağı tasarrufunda Ali Paşa'nın talimatı doğrultusunda hareket etmesi için Avlonya sancağı beyi Mahmud Bey'e yazılan hüküm.

Avlonya sancağı beyi Mahmud Bey'e hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze muhâfazasına me'mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarup ve Preveze Boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledikde, Dupniçe ve Preveze taraflarında ziyâde askerin lüzûmu olduğun i'lâm idüp ve bi-avnîhi te'âlâ melâ'îni düzeh-mekînin Dupniçe istilâsından ve Preveze taraflarından tard u ib'âdları Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olmağla, imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ile kalkup iki konağı bir iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile gidüp bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Yanya sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına varup re'yine muvâfakat ve seni Preveze'de alıkomak mı iktizâ' ider yohsa Dupniçe imdâdına mı ta'yîn ider veyahud emr-i âharı mı tavsiye eyler hâsılı düşman-ı dinin ol havâlîlerden tard u ib'âdları ve kahr u dimârları husûsunda her ne vechile ma'kûl ve münâsib görür ise re'yi üzre amel ve hareket idüp re'yine muhâlif vaz' u hareketden ve hidemât-ı âliyyemde bir dürlü tehâvün ve tekâsîrden gâyetü'l-gâye mücânebet eylesin şöyle ki bir ân evvel Preveze'ye varup irişmekde veyahud vardukdan sonra mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yine muhâlefet ile hidemât-ı âliyyemde bir dürlü tehâvün ü tekâsîrin nümâyân olur ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup bilâ te'hîr eşedd-i ukûbet ile muâkab olacağını emr-i mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 312

Yukarıdaki hükmün bir sureti, İlbasan sancağı sabık tasarrufunda Kurd Mehmed Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sâbıkâ İlbasan sancağı mutasarrıfı Kurd Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 313

Yanya sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından, bey ve beyzâdelerinden ve savaşımaya gücü yeten iş erlerinden Preveze Kalesi korumasına gitmeyenlerin, evlerinden ve yerlerinden kaldırılıp kapucıbaşı marifetiyle âcilen Preveze'ye ulaştırılmaları için Yanya sancağında bulunan kadılara yazılan hüküm.

Yanya sancağında vâki‘ olan kâdılara hükm ki:

Bundan akdem Preveze muhâfazasına me‘mûr olan Yanya sancağının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından ve livâ-i mezbûrda sâkin bey ve bey-zâde ve darb u harbe kadîr iş erlerinden muhâfaza-i mezbûreye gitmeyüp evlerinde ve yerlerinde kalanları kaldırıub ber-vech-i ta‘cil Preveze muhâfazası imdâdına eriştirmek üzre rikâb-ı hümâyûnum tarafından Dergâh-ı mu‘allâm kapucubaşlarından Dâye-zâde Mustafa dâme mecdühû mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal‘ası muhâfazasına me‘mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def‘a Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ‘îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarup ve Preveze Boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal‘ası'nı muhâsara eyledikte ve Preveze Dupniçe taraflarından ziyâde askerin lüzûmu olduğun i‘lâm idüp ve bi-avnihi te‘âlâ Dupniçe Kal‘ası'nın melâ‘în-i dûzeh-mekînin istîlâsından tahlisi Devlet-i Âliyye'nin lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde bu husûsda her biriniz ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm ve vech-i meşrûh üzre Yanya sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından ve livâ-i mezbûrun bey ve beyzâdeleri ve darb u harbe kadîr iş erlerinden el-yevm Preveze Kal‘ası muhâfazasında bulunmayub evlerinde ve yerlerinde kalanları aslâ ve kat‘â yerlerinde meks ve tevakkuf itdirmeyüp kapucıbaşı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle icâleten yerlû yerlerinden ihrâc ve ber-vech-i müsâraat Preveze'ye irsâl idüp ve inşâllahü te‘âlâ Preveze'ye vusûllerinde Yanya sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına varup muvâfakat idüp ve kendilerini Preveze'de alıkomak mî iktizâ‘ ider yohsa Dupniçe imdâdına mî ta‘yîn ider veyahud emr-i âharı mî tavsiye eyler hâsılı ol havâlîlerden düşman-ı dînin müdâfaasında ve tard u ib‘âdları ve kahr u dimârları husûsunda her ne vechile ma‘kûl ve münâsib görölür ise re‘yi üzre amel ve hareket eylemeleriçün muhkem tenbîh ü te‘kîd eyleyesiz şöyle ki vech-i meşrûh üzre Preveze'ye me‘mûr olan mezkûrlardan gitmeyüp evlerinde ve yerlerinde kalanlar eşedd-i ukûbet ile muâhez ve muâteb olurlar her birine ana göre îfâde ve ifhâm ve bu husûsda siz dahi tehâvün ve tekâsülünüz zuhûr idecek olur ise siz dahi bilâ-te‘hir azl ile iktifâ olumayup eşedd-i ukûbet ile muâhez ve muâteb olacağınızı mukarrer bilüp bu bâbda kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve mezbûrların bir sâat evvel ihrâc ve savb-ı me‘mûra tesyîrleri husûsunda ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 314

Dupniçe ve Preveze'nin imdadına gitmemiş ise, bir an önce bütün zaimlerini ve timar sahiplerini bayrağı altına toplayıp gitmesi için Karlılı sancağı alaybeyine yazılan hüküm.

Karlılı sancağı âlâybegine hükm ki:

Sen ki mîr-alây-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Karlılı sancağının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Dupniçe Kal'ası muhâfazasına emr-i şerîfimle me'mûr olmuş idin. Hâlâ emirü'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def'a Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni, donanma-yı menhûsesinden asker çıkarub Preveze Boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledikde ve Preveze Dupniçe taraflarında ziyâde askerin lüzûmu olduğın i'lâm idüp ve bi-avnihi te'âlâ melâ'în-i dûzeh-mekînin Dupniçe Kal'ası istîlâsından Preveze taraflarından tard u ib'âdları ve Devlet-i Âliyye'min lâzîmü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-intisâlim vusûlünde mukaddem me'mûr olduğun üzre henüz Dupniçe Kal'ası muhâfazasına varmamış isen kat'â te'hir ve tevakkuf itmeyüp sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını icâleten bayrağının altına cem' ve iki konağı bir iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile gidüp bir ân ve bir sâat mukaddem Dupniçe'ye varup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi üzre hidmet-i muhâfazada bezl-i kudret eylesesin livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ tefvîz ve sipariş ve defterhâne-i âmiremden cebe defteri irsâl olunmağla vaktiyle Dupniçe Kal'asında mevcûd bulunmayanların ze'âmet ve tîmârları erbâb-ı istihkâka tevcîh etmek ve sen dahi bir ân evvel varup mevcûd bulunmaz isen senin ve neferâtından sâ'ir nâ-mevcûd bulunanların cezâların tertîb etmek üzre emr-i şerîfimle tenbîh olunmağla bi'l-cümle neferâtını bu keyfiyetten habîr ve âgâh idüp ve sen dahi kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve bir gün evvel umûmen neferâtınla hidmet-i muhâfazada bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zî'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 315

Bütün zaimlerini ve tîmâr sahiplerini bayrağı altına toplayıp bir an önce Preveze ve Dupniçe'nin imdadına yetişmesi ve Yanya sancağı tasarrufunda Ali Paşa'nın emrine tabi olması için Avlonya sancağı alaybeyine tekrar yazılan hüküm.

Avlonya sancağı âlâybegine hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Avlonya sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Preveze Kal'ası muhâfazasına emr-i şerîfimle me'mûr olmuş iken henüz muhâfaza-i merkûmeye varmadığın mukaddemâ i'lâm

olundukda livâ-i mezbûrun bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının başına cem' idüp ve kat'â bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Preveze Kal'ası'na varmak için rikâb-ı hümâyûnum tarafından Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Dâye-zâde Mustafa dâme mecdühû mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuşıdi. Hâlâ emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def'a Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarub Preveze boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledikde ve Preveze Dupniçe taraflarında ziyâde askerın lüzûmu olduğın i'lâm idüp ve bi-avnihi te'âlâ melâ'în-i düzeh-mekînin Dupniçe Kal'ası istîlâsından Preveze taraflarına tard u ib'âdları Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-intisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf etmeyüb sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının icâleten bayrağın altına cem' ve ta'cîl ale't-tacîl iki konağı bir iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile gidüp bir ân ve bir sâat mukaddem mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına varup re'yine muvâfakat ve seni Preveze'de alıkomak mı iktizâ' ider yohsa Dupniçe imdâdına mı ta'yîn ider veyahud emr-i âharı mı tavsiye eyler hâsılı ol havâlîleriden düşman-ı dînin müdâfaasında ve tard u ib'âd ve kahr u dimârları husûsunda her ne vechile ma'kûl ve münâsib görür ise re'yi üzre amel ve hareket eylesin ve livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ tefvîz ve sipariş ve defterhâne-i âmiremden cebe defteri irsâl olunmağla vaktiyle Preveze tarafında mevcûd bulunmayanların ze'âmet ve tîmârlarının erbâb-ı istihkâka tevcîh etmek ve sen dahi bir ân evvel varup mevcûd bulunmaz isen senin ve neferâtından nâ-mevcûd bulunanların cezâların tertîb etmek üzre emr-i şerîfimle tenbîh olunmağla bi'l-cümle neferâtını bu keyfiyetten habîr ve âgâh idüp ve sen dahi kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve bir gün evvel neferâtınla Preveze'ye varup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi ile amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 316

Delvine sancağında bulunan, bey ve beyzâdelerinden ve savaşmaya gücü yeten iş erlerinden Preveze Kalesi korumasına gitmeyenlerin, evlerinden ve yerlerinden kaldırılıp bir an önce Preveze ve Dupniçe'nin imdadına göndermeleri için Delvine sancağında bulunan kadırlara yazılan hüküm.

Delvine sancağında vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Ali dâme ikbâluhûnun bu def'a Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Venedik melâ'îni donanma-yı menhûsesinden asker çıkarub Preveze Boğazı'ndan içerü girüb varup Dupniçe Kal'ası'nı muhâsara eyledüğün ve Preveze Dupniçe taraflarında ziyâde askerın lüzûmu

olduğın i'lâm idüp ve bi-avnihi te'âlâ Dupniçe Kal'ası'nın, melâ'in-i dûzeh-mekînin istîlâsından tahlîsi Devlet-i Âliyye'min lâzımı'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ihimâm vusûlünde livâ-i mezbûrun bey ve beyzâde ve darb u harbe kadîr iş erlerini icâleten evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve ber-vech-i müsâraat mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına irsâl idüp inşâllahü te'âlâ vusûllerinde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yine muvâfakat ve kendilerini Preveze'de alıkomak mı iktizâ' ider yohsa Dupniçe imdâdına mı ta'yîn ider veyahud emr-i âharı mı tavsiye eyler hâsılı ol havâlîlerden düşman-ı dînin müdâfaasında ve tard u ib'âd ve kahr u dimârları husûsunda her ne vechile ma'kûl ve münâsib görür ise re'yi üzre amel ve hareket eylemeleriyçün muhkem tenbîh ü te'kîd eylesiniz. Şöyle ki vech-i meşrûh üzre Preveze tarafına me'mûr olan mezkûrlardan gitmeyüp evlerinde ve yerlerinde kalanlar, eşedd-i ukûbet ile muâhez ve muâkab olunurlar her birine ana göre îfâde ve ifhâm ve bu husûsda sizin dahi tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr idecek olur ise siz dahi bilâ-te'hir 'azl ile iktifâ olunmayup eşedd-i ukûbet ile muâhez ve muâkab olacağınızı mukarrer bilüp bu bâbda kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve mezbûrların bir sâat evvel ihrâc ve savb-ı me'mûra tesyîrleri husûsunda ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm eylemeniz bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 317

Hükümün bir sureti, Avlonya sancağında bulunan kadılara yazılmıştır.

Bir sûreti:

Avlonya sancağında vâki' olan kâdîlara Avlonya sancağının bey ve bey-zâdeleri ve darb u harbe kadîr iş erlerinin ihrâc ve irsâlleriyçün.

Hüküm: 318

Daha önce Mora adasının korumasıyla ilgili Manastır'dan ve Florina'dan yazılan 3000 asker piyade levendi bayrağı altında toplayarak Preveze ve Dupniçe tarafına gitmesi için, daha önce Delvine sancağına tasarrufunda olan Miço Beyzade Ali'ye yazılan hüküm.

Arnavud Belgrad'ı sâkinlerinden olup sâbıkâ Delvine sancağına mutasarrıf olan Miço Beğ-zâde Ali dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Hâlâ Venedik melâ'ininin donanma-yı menhûsesi Preveze Dupniçe kal'aları taraflarına gelüp îsâl-i mazarrat ve sû-i kasd üzre olduğu istimâ' olunup ve ol havâlîlerin hıfz u hırâseti muktezî olmağla mukaddema Mora cezîresi muhâfazasıyçün Manastır sâkinlerinden Altun Bayrak oğlu Ahmed zîde kadruhû ma'rifetiyle tahrîri fermân olan bin beş yüz nefer ve yine cezîre-i mezbûre muhâfazasıyçün Florina sâkinlerinden Karaoğlu Ahmed'in tahrîrine me'mûr olduğu yine bin beş yüz nefer ki cem'ân üç bin

nefer piyâde levendât sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senin yanına varup cem' olup ve Preveze Dupniçe Kal'ası'na mı yohsa âhar mahâlle mi her kangı muhâfazaya iktizâ' ider ise varup erişüb melâ'in-i hâsirinin ol havâlîye olan sû-i kasd ve mazarratını avni Hakk ile def' u izâle için zikr olunan levendâtın üzerine sen baş u buğ ta'yîn olunup ve bir gün evvel kapun halkı ile ol cânibe varup hidmet-i muhâfazada bulunman için me'mûriyetini müş'ir mâliye tarafından emr-i şerîfim virilmekle mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 319

Preveze ve Dupniçe'nin savunmasında bulunan Yanya, Delvine, Avlonya ve Karlili sancaklarının zaimlerinin ve tîmâr sahiplerinin tevcih salâhiyetinin kendisine verildiğiyle ilgili Yanya sancağı tasarrufunda Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze Kal'ası muhâfazasına me'mur olan Ali Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Dupniçe ve Preveze taraflarından melâ'in-i dûzeh-mekînin bi-avnihi te'âlâ kahr u tedmîrleri ve tard u ib'âdları ile def'-i istîlâlarına gayret ve hamîyyet ile senden küllî hidmet ve rızâ-yı hümâyûmuna muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla hâlâ yanına me'mûr olan Yanya ve Delvine ve Avlonya ve Karlili sancakları zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcihâtı dahi sana tefvîz ve Defterhâne-i Âmire'mden cebe defteri ihrâc ve tarafına irsâl ve defter-i hâkânî kâtiblerinden (...) zîde kadruhû dahi kâtib ta'yîn olunmağın imdi zikr olunan sancaklarda vâki' ze'âmet ve tîmâr ashâbından nâ-mevcûd olanların ve ashâbı fevt olanların ze'âmet ve tîmârları bî-hasebi'l-kânûn mahlûl olur ve fevt olan zâimin iki oğlu kalur ise büyük oğluna beş bin, küçük oğluna dört bin ve bir oğlu kalır ise ancak beş bin akça ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe virilür icmâllü ise icmâl bozulmamak üzre değil ise dilediği yerden olur ve şehîden fevt olanların ze'âmet ve tîmârları sancağından iki zâim ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdetleriyle merhameten kânûnlarından ziyâdesiyle oğullarına virilmek kânûndur ve babası fevtinden sonra vücûda gelen müteveffânın oğluna ze'âmet ve tîmâr virilmek ve icmâllü kılıçdan hisse ayrılıb âhara virilmek ve askere cânibden re'ayâ idhâli hilâf-ı kânûn olmağla vech-i meşrûh üzre amel ve oğlu olmayan müteveffânın ve nâ-mevcûd olan be-nâmların ve firâr ve terk-i hidmet idenlerin mahlûl olan ze'âmet ve tîmârları da sancağında sâkin olup âlâybegisinin bayrağı altında sefere erişmek şartıyla eşkâlleri ve mîr-âlây arzıyla düstûru'l-amel tutulan mülâzemet şurûtı mürâât olunarak mülâzimîne tevcih ve tahvîl mektûbu virüp ve tezkiresin kâtib-i mezbûra tahrîr itdirüb tevcihât husûsunda ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı hümâyûnumda Devlet-i Âliyye'ye lâayık ve ırz ve namus-ı saltanât-ı seniyyeye muvâfık hareket ile me'âsir-i cemîle vücûda getirmeye dikkat-i tâmm ve hilâf-ı kânûn tevcihâtı ve bir ferde gadr ve ta'addiden ve iktizâ' iden

hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsülden be-gāyet tevakkī eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 320

Demirkapı ve İrşeve'nin muhafazasına Dergâh-ı Mu'allâm cebeciler ocağından tayin olunanları münasip gördüğü şekilde istihdam etmesi için Rumeli vâlisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlisi olup Timurkapu ve İrşeve'ye me'mûr olanların üzerlerine başbuğ olan vezîr Ali Paşa'ya hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâm cebecileri ocağından zâbitleriyle Timurkapu ve İrşeve muhâfazasına iki oda ta'yîn ve irsâl olunmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin Timurkapu ve İrşeve'ye ve havâlîlerinde sen münâsib gördüğün vech üzre hidemât-ı muhâfazada istihdâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 321

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Dergâh-ı Mu'allâm cebecileri ocağı zabitlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Dergâh-ı mu'allâm topçuları ocağından zâbitleriyle Timurkapu ve İrşeve muhâfazasına iki oda ta'yîn ve irsâl olunmağla.

Hüküm: 322

Dergâh-ı Mu'allâm Yeniçeriler ocağından, beş oda neferatıyla birlikte Demirkapı ve İrşeve'nin muhafazasına tayin olunan Zenberekçibaşı Mehmed'i, münasip gördüğü şekilde istihdam etmesi için Rumeli vâlisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlisi olup Timurkapu ve İrşeve'ye me'mûr olanlara başbuğ olan vezîr Ali Paşa'ya hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağından zenberekçibaşı Mehmed zîde mecdühû beş oda neferatıyla Timurkapu ve İrşeve muhâfazasına ta'yîn olunmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mûmâ-ileyh Mehmed zîde mecdühû ile zikr olunan beş oda neferâtı mahâlîli me'mûreye vusûllerinde sen münâsib gördüğün vech üzre hidmet-i muhâfazada istihdâm eylemen bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 323

(Emri yazılmayıp sehven kayd olmuşdur.) Sancağının zaimleri ve tîmâr sahipleriyle birlikte, hiç vakit kaybetmeden, atandığı Preveze Kalesi'nin korumasına gitmesi için Tırhala sancağı alaybey'ine yazılan hüküm.

Tırhâlâ sancağı âlâybeginine hükm ki:

Venedik melâ'îni iş bu mâh-ı Zi'l-ka'de'nin beşinci günü gelüp Preveze Kal'ası'nı muhâsara eylediği ve kal'a-i mezbûreden düşman-ı dînin def'ine askerinin ziyâdesiyle lüzûmu olduğun emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup kal'a-i mezbûre muhâfazasında olan Ali dâme ikbâlühû i'lâm idüp ve kal'a-i mezbûreden bi-avnihî te'âlâ düşman-ı dînin müdafaası ehemmi-i mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla, sen ki mîr-âlây-ı merkûmsun sancağının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile kal'a-i mezbûre muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibül-ıhtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf eylemeyüp sancağının bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kalkup ve iki konağı bir iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile gidüp bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Preveze Kal'ası imdâdına erişüb kal'a-i mezbûre muhâfazasında olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yi savâb-dîdi ile kal'a-i mezbûrenin istîlâyı düşman-ı dînden tahlîsi ve gereği gibi hıfz u hırâsetde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eyleyesin ve hâlâ livâ-i mezbûrun tevcihâtı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ sipâriş ve cebe defteri defterhâne-i âmiremden ihrâc ve tarafına irsâl olunmağla bir gün mukâddem livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından kal'a-i mezbûreye varup mevcûd bulunmayanların ze'âmet ve tîmârların âhara vermek üzere emr-i şerîfimle tenbîh olduğundan mâ'adâ gerek senin ve gerek ol makûlelerin cezâları tertîb olunması emr-i mukarrer olmağla bi'l-cümle neferâtını bu keyfiyetten habîr ve âgâh idüp ve sen dahi kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve iki konağı bir iderek gidib bir ân evvel kal'a-i mezbûreye varmağa bezl-i kudret ve ziyâdesiyle ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 324

Kırım Hanı Kaplan Giray Han, kışlamak üzere Eflak ve Boğdan tarafına gelinceye kadar, askerleriyle birlikte İbrail ve çevresinin korumasına gitmesi için, İsakçı tarafına memur silahtar askerlerinin subayı Ramazan Çavuş'a yazılan hüküm.

Bundan akdem İsakçı cânibine me'mûr olan silâh-dâr neferâtı üzerlerine ocak tarafından zâbit ta'yîn olunan Ramazan Çavuş zîde kadruhûya hükm ki:

İş bu sene-i mübâreke İbrail ve havâlîsinin muhâfazası ehemmi-i mehâmm-ı lâzımü'l-ıhtimâmdan olmağla cenâb-ı emâret-me'âb bi'l-fi'l Kırım Hânı olan Kaplan

Giray Han dâmet meâlîhü ol havâlîde Eflâk ve Boğdan semtlerinde kışlamak üzre teveccüh ve azîmet etmeleriyle inşâllahü te‘âlâ hâlâ müşârün-ileyh ol tarafa varup dâhil oluncaya değin zîr-i destinde olan neferât ile ma‘an emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Haleb beglerbegisi olup ol tarafa me‘mûr tevâyif-i askere başbuğ olan Mustafa dâme ikbâluhûnun yanında mevcûd ve vâki‘ olan hidemât-ı âliyye‘de bezl-i tâb ü tüvân eylemeniz için emr-i celîlû‘ş-şân sâdır ve neferât-ı merkûmenin müstahakk oldukları üç kıst ulûfeleri hesâb ve ber-mûceb-i icmâl Ruscuk ve Şumnu cizyeleri mallarından havâle ve sebeb-i tahrîr hükümleri dahi ocak çavuşlarından Hasan çavuş zîde kadruhû ile irsâl olunmağın imdi vusûlünde hâlâ müşârün-ileyhin Eflâk ve Boğdan tarafında kışlağa dâhil olduklarında siz dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafından me'zûnen ric‘at ve gelüb münâsib olan mahâlde neferât-ı merkûmenin müstahakk oldukları üç kıst ulûfelerin tevzî‘ u taksîm ve herkese vilâyetleri tarafına gitmek üzre izn virüp hilâf-ı fermân-ı âlî vaz‘ u hareketden ihtirâz eylesin deyü silâh-dâr ağası Hâcî Mustafa zîde mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 325

Bütün zaimleri ve tîmâr erbabıyla birlikte, Tuzla ve çevresinin korumasına atandığı emrini içine alan İzvornik sancağı alaybey‘i Ahmed'e yazılan hüküm.

İzvornik sancağı âlâybegisi zîde kadruhûya hükm ki:

İzvornik ve havâlîsinin ve Böğürdelen ve Tuzla ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesi ziyâde mühim ve muktezî ve husûs-ı mezbûr için İzvornik sancağı begi Ahmed dâme izzuhû me‘mûr ve sen ki mîr-âlây-ı merkûmsun sen dahi livâ-i mezbûrun bi'l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla husûs-ı mezbûr için ma‘an me‘mûr ve ta‘yîn olup ve Tuzla Palankası muhâfazasıyçün sancağının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla sâbıkâ Bosna beglerbegi İbrâhim Paşa tarafından ta‘yîn ve Tuzla‘da hidmet-i muhâfazada ve senin palanka-i merkûmede lüzumun olmağla Tuzla‘da ibkâ olunman için mîr-i mîrân-ı [mûmâ]-ileyh tarafından i‘lâm ve palanka-i merkûmede sâkin ulemâ ve sulehâ ve agavât ve neferâtı mahzarıyla i‘lâm ve istidâ‘yı inâyet etmeleriyle vech-i meşrûh üzre ifâsı için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 326

Emri altında bulunan askerler, zaimler ve timar sahipleriyle birlikte, atandığı Fethu'l-İslâm Kalesi'nin korumasına gitmesi için, Kastamonu sancağı tasarrufunda Şehsuvaroğlu Seyyid Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Kastamonu sancağı mutasarrıfı Şehsuvar oğlu Seyyid Osman Paşa'ya hükm ki:

Bi-avnihi te'âlâ Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlisinin muhâfazası ehemmi me'hâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için mükemmel kapun halkıyla sen me'mûr olmuşidın imdi mukaddemâ me'mûr olduğun üzre inşâllahü te'âlâ Ordu-yı Hümâyûnum varınca kemâ-fi'l-evvel Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîlerinin muhâfazasına kıyâm ve kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve maâzallah Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîsine melâ'in-i dûzeh-mekînden bir gûne zarar u gezend isâbet etmemek üzre hıfz u hırâsetinde bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şûmâr eyleyüp ve Ordu-yı Hümâyûnum ve rikâb-ı hümâyûnuma vusûlünden sonra ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur ise mazmûn-ı münîfi üzre amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 327

Hükümün bir sureti, Yeni Palanka korumasına memur, Ömer Paşa ile Mehmed Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Yeni palanka muhâfazasına me'mûr olan Ömer Paşa'ya ve Mehmed Paşa'ya vech-i meşrûh üzre.

Hüküm: 328

Kırım Hanı Kaplan Giray Han Eflak'a gelinceye kadar korumasında bulunduğu İbrail'de, askerleriyle birlikte hizmete devam etmesi, Yergöğü korumasında olan Mirza Mehmed Paşa ve Eflak voyvodası Nikolay Voyvoda ile de bağlantılı çalışması için Halep Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb beglerbegisi Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin hâlâ muhâfazasında olduğun İbrail'de yanında me'mûr olan tevâyif-i asker ile kemâ-kân hidmet-i muhâfazaya kıyâm ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîrim Mirza Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü ve Eflâk voyvodası Nikolay Voyvoda ile pey-der-pey haberleşüp ve etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü

Eflâk'a gelince 'iyâzen billahi te'âlâ her ne mahâlde düşman-ı dînin zuhûru haberi istimâ' olunur ise bi-avnihi te'âlâ ittifâk-ı ittihâd ile müdafaasına bezl-i vüs' u kudret ve İbrail ve havâlîsinin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı bed-girdârdan muhâfaza ve muhâresesine gereği gibi sarf-ı miknet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 329

Eflak voyvodası Nikolay voyvoda ile haberleşerek o çevrenin koruması için gayret sarf etmesi ve Kırım Hanı Kaplan Giray Han Eflak'a gelince onunla birlikte hareket etmesi için, Yergöğü korumasında olan Erzurum Valisi Mirza Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Erzurum vâlisi olup hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin hâlâ muhâfazasında olduğun Yergöğü'de kemâkân hidemât-ı muhâfaza'ya kıyâm ve Haleb beglerbegisi olup hâlâ İbrail muhâfazasında olan emîrül-ümerâi'l-kirâm dâme ikbâlühû ve Eflâk voyvodası Nikolay voyvoda ile pey-der-pey haberleşüp ve etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım Hânı olan Kaplan Giray hân dâmet meâlîhü Eflâk vilâyetine gelince 'iyâzen billâhi te'âlâ her ne mahâlde düşman-ı dînin zuhûru haberi istimâ' olunur ise ittifâk-ı ittihâd ile müdafaasına bezl-i vüs' u kudret ve bi-avnihi te'âlâ Yergöğü ve havâlîsinin kâyd ü mekr-i a'dâyı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesine gereği gibi sarf-ı miknet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 330

Hükümün bir sureti, görevinin başında kalması ve Vezir Mehmed Paşa ile haberleşerek birlikte etmesi için Nikolay Voyvoda'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Eflâk voyvodası Nikolay voyvodaya muhâfazası uhdesine lâzım gelen vilâyet-i Eflâk'ın kemâ-kân hizmet-i muhâfazasına kıyâm ve vezîr-i müşârun-ileyh ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile haberleşüp ittihâd ve ittifâk ile müdâfaa-i a'dâda bezl-i kudret eylemek üze.

Hüküm: 331

Niğbolu sancağından, Çirmen sancağından, İlbasan sancağından, Üsküp sancağından, Ohri sancağından ve Amasya sancağından gelen asker ve komutanlara başbuğ atandığıyla ve İrşeve ve Demirkapı'nın ve etrafının korunmasında dikkatli davranmasıyla Rumeli Valisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlîsi vezîr Ali Paşa'ya hükm ki:

Bi-avnihi te'âlâ Timurkapu ve İrşeve ve havâlîsinin kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâm-mından olmağla 'âzımü'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve yanına me'mûr olan tevâyif-i asker ile ve Çirmen sancağı mutasarrıfı İbrâhim ve İlbasan sancağı mutasarrıfı Zeynel dâme ikbâluhûmâ mükemmel kapuları halkıyla ve mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm Üsküp sancağı begi Ömer ve Ohri sancağı begi Bekir ve Amasya sancağı begi Mirza dâme 'izzühûmâ dahi mükemmel kapuları halkıyla ve rikâb-ı kâm-yâbım ve Niğbolu cânibinden ta'yîn olunan sipâh ve silâh-dâr ve serdengeçtileri neferâtı zâbitleri ile dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağından kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân zenberekcibaşı Mehmed zîde mecdühû ile ta'yîn olunan beş oda neferâtlarıyla ve Dergâh-ı mu'allâm cebecileri ve topçuları ocaklarından zâbitleriyle ta'yîn olunan ikişer oda neferâtı ve top arabacı neferâtı İrşeve ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûrlar olup zikr olunan mîr-i mîrân ve ümerâ ve ocakların zâbitlerine hizmet-i muhâfazada bezl-i iktidâr eylemeleriçün her birine tenbîh ü te'kîdi müştemil evâmir-i şerîfem şeref-yâfte-i sudûr olmuşidi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vüzerâ-yı 'izâmımın umûr-ı dîn ve kâr-güzârı olduğun ecilden bî-tevfikihi te'âlâ Timurkapu ve İrşeve ve havâlîsinin düşman-ı dîn ve melâ'in-i düzeh-karînden hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde kemâl-i gayret ve hamîyyet ve sadâkat ve istikamet ile senden küllî hizmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hareket me'mûl-i tab'-ı hümâyûn-ı safâ makrûnum olmağın vech-i meşrûh üzre ol hudûd ve havâlîye me'mûr olan mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâ'ir tevâyif-i askerînin üzerlerine hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnumla sen başbuğ nasb ve ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde te'hîr ve tevakkuf itmeyüp me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzîde ve müstevfî âdemlerinle kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem İrşeve'ye varup muhâfazasına kıyâm ve dâ'imâ etrâf u eknâfî çeşm-gûş tutup düşman-ı dinin mekr u fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup maâzallah İrşeve ve Timurkapu ve havâlîlerinden bir mahâlle melâ'in-i düzeh-mekînin sû-i kasdı olduğuna tahsîl-i ıtlâ eylediğın gibi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve müstevfî âdemlerinle vech-i meşrûh üzre İrşeve muhâfazasına me'mûr olan mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâ'ir tevâyif-i askerî i'mâl ve istihdâm ile bi-avnihi te'âlâ küffâr-ı düzeh-karârın def' u ref'-i mekâyde ve mazârrları ve kahr u dimârları ile İrşeve ve Timurkapu ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir uhde-i ihtimâmına lâzım gelen hidemât-ı âliyyemin küllisinde

lejl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp 'iyâzen billâhi te'âlâ me'mûr olduğun hidmet-i muhâfazada tehâvün ü tekâsülden nâşî ol havâlîde bir emr-i nâmûlâyim hudûsuna bâis ve bâdi olur hâlet ve keyfiyetden gâyetü'l-gâye mücânebet ve gayret ve hamîyyet ile ale'd-devâm kemâl-i intibâh ve basîret ile hareket eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmıştır.

Fî evâhir-i Zî'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 332

Boğdan ve çevresinin, Nemçe kâfirlerinin taarruzundan koruması için Özi beylerbey'i Mehmed'in, İbrail korumasında olan Halep beylerbeyi Mustafa'nın Hotin korumasında olan Seyfullah Bey'in ve ayrıca Kalkay Sultan'ın imdada gelecekleri bildirilerek, koruma işinde çok dikkatli olmaları için Boğdan voyvodası Mihail voyvoda'ya yazılan hüküm.

Boğdan voyvodası Mihail voyvodaya hükm ki:

Sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin Ordu-yı Hümâyûnuma gönderdiğin mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda Macar memleketi içerisinde Nemçe melâ'îninin katanası Boğdan hudûduna gelüp karyeleri basub derûnunda bulunan Müslümanları istirkak ve Boğdan re'âyâsının emvâl ve eşyâ ve devvâbların nehb ü gâret ve îsâl-i hasâret eylediklerinden mâ'adâ Macar ile Boğdan hudûdu mâbeyninde olan Uludağ'a iki üç bin Nemçe keferesi gelüp meks ve ânlardan gayri üç yüz Nemçe melâ'îni dahi gelüp cebel-i mezbûrun eteğinde olan Kaş nâm manastıra girüb tevakkuf ve me'kûlât ve meşrûbâtları için ol havâlîde olan re'âyânın öküz ve sığır ve koyunların sürüp ekl ü bel' ve yevmen-fe-yevmen tecemmü' ve vilâyet-i mezbûreye sû-i kasdları olduğu zâhir ü bedîdâr olmağla vilâyet-i Boğdan'a vech-i meşrûh üzre vukua gelen teaddiyat ve keyfiyyâtı mukaddemâ ve hâlâ emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Özi beylerbeyi olup Hotin muhâfazasında olan Mehmed ve Halep beylerbeyisi olup İbrail muhâfazasında olan Mustafa dâme ikbâlühû'ya i'lâm ve memleket-i merkûmenin kefer-i mezbûreden hıfz u hırâset ve re'âyâsını himâyet ve sıyânet için taraflarından asker istimdâd ve vürûdlarına müterakkib olduğun inhâ ve iş'âr idüp ve bi-avnihi te'âlâ vilâyet-i Boğdan'ın asker imdâdıyla muhâfazası ve re'âyâsının himâyet ve sıyâneti ehemmi mehmmdan olmağın bundan akdem Seyfullah zîde mecdühû ma'rifetiyle Hotin muhâfazasına gönderilen bin nefer beşlü levendâtını Hotin muhâfızı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh sen ki voyvoda-i merkûmsun senin re'yinle Boğdan hudûdunu melâ'inden muhâfaza için irsâl etmek üzre ve İbrail muhâfazasında olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh dahi yanına me'mûr olan tevâyif-i askerden yarar asker ifrâz ve kendin Boğdan hudûdunu re'yinle muhâfaza için irsâl etmek üzre evâmir-i şerîfemle tenbîh ü te'kîd olduğundan gayri Kalkay Sultan dahi bu dağa geldiğin kapu kethüdâsı haber vermekle müşârûn-ileyh dahi seninle haberleşüp bi'n-nefs kendüsü varmak mı yoksa asker göndermek mi her ne vechile iktizâ' ider ise mâruz-zıkr kefereleri ol taraflardan def' u ref' ve fimâ-ba'd dahi ol

havâlinin te'minine bezl-i kudret etmek üzre tenbîh olunmağla inşâllahü te'âlâ mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından vech-i meşrûh üzre fermânım olan asker vardıklarında Boğdan vilâyetinin hudûdu dâhilinde iktizâ' iden mahalleri hıfz u hırâset ve re'âyâyı himâyet ve sıyânet itdirmeye bezl-i kudret eylemen bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zî'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 333

Avusturya kâfirinin Boğdan sınırından girip bazı köyleri yağmaladıkları yine Boğdan içinde bir kasabaya girip üç Müslümanı esir aldıkları ve iki üç bin civarında Avusturya askerinin Macar ile Boğdan sınırında bulunan Uludağ üzerinde yuvalandıkları, Boğdan kumandanından gelen mektup ile buraların koruması için üzerine düşen görevi yapması ve Hotin korumasında olan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfazasında olan Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye hâlâ Boğdan voyvodası olan Mihal voyvoda Ordu-yı Hümâyûnuma mektûb gönderüb hülâsa-i mefhûmunda, Macar memleketi içerisinde bir iki def'a ma'lûmü'l-mikdâr Nemçe katanası Boğdan hudûduna gelüp iki üç pâre Boğdan karyelerini basub derûnlarında ticâret ile bulunan birer ikişer Müslümanları istirkâk ve Boğdan re'âyâsının dahi emvâl ve eşyâ'larını nehb ü gâret etmeleriyle voyvoda-i merkûm mesfûrların ta'addîlerini def' ve re'âyâyı muhâfaza için vilâyet-i mezbûre kenarına altmış yetmiş mikdârı kâr-güzâr âdemler tedârük ve irsâl ve bunlardan mâ'adâ vilâyet-i mezbûre içinde mahâll-i muhâfaza olan yollara dahi merâzibler ta'yîn idüp gönderdikde kefare-i mezbûre Macar ile Boğdan hudûdu mâbeynde vâki' Uludağ derûnunda tecemmu ile hufyeten tekrar Boğdan içüne girüb voyvoda-i merkûmun gönderdiği merâzibleri ale'l-gafle basub katl ve varup (...) kasabasını urub derûnunda dört nefer tâciri ve kasaba-i merkûmenin menzilhânesinde üç nefer Müslümanı esir ü seby ve bi'l-cümle menzil bargirlerini ve re'âyânın dahi bi'l-cümle bargirleriyle sâ'ir emvâl ve eşyâ'larını nehb ü gâret idüp ve yine Macar ile Boğdan hudûdu mâbeyninde olan Uludağ başında iki üç bin mikdârı Nemçe keferesi meks idüp ve bunlardan başka Macar içerisinde ma'an üç yüz Nemçe melâ'îni gelüp ve yine Uludağ eteğinde vâki' Kaş nâm Manastır derûnuna girüb tevakkuf u ârâm ve me'kûlât ve meşrûbâtları için ol havâlîde olan re'âyânın öküz ve sığır ve koyunlarını sürüp ekl ü bel' ve voyvoda-i merkûmun etbâ'ından üç neferi tutub birini salb eyleyüp ve bunlardan mâ'adâ manastır-ı mezbûra Macar içerisinde dahi Nemçe gelecektir deyü haber alınub ve vilâyet bir açık memleket olmağla kefare-i merkûme yevmen-fe-yevmen tecemmu' ile memleket-i mezbûreye sû-i kasdları olduğu zâhir ü bedidâr olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin vilâyet-i Boğdan'a mukaddemâ ve hâlâ vech-i meşrûh üzre vukua gelen keyfiyet ve ahvâlî voyvoda-i merkûme, tarafına i'lâm ve memleket-i mezbûreyi mümkün mertebe kefare-i mezbûreden hıfz u hırâset için tarafından bir mikdâr asker göndermek üzre iltimâs ve istimdâd ve el-yevm vürûdlarına

intizâr üzre olduğun i'lâm idüp ve bi-avnilâhi te'âlâ asker imdâdıyla vilâyet-i merkûmenin hıfz u hırâseti ve re'âyâ ve berâyâsının himâyet u sıyâneti Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihtimâm olan mehâmmından olup ve halefû's-selâtînü'l-'izâm Kağılkay Sultan dâme ulüvvühû dahi ol havâfîleri muhâfaza ve muhârese için karîben gelmek üzre olmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bundan akdem kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Seyfullah zîde mecdühû ma'rifetiyle Hotin muhâfazasına gönderilen bin nefer beşli levendâtını vilâyet-i Boğdan hudûdunda voyvoda-i merkûmun re'yiyle melâ'in-i dûzeh-mekînden hıfz u hırâset için irsâl idüp levendât-ı merkûme bana lâzımdır deyü ve yahud âhar vechile kat'â ta'allül eylemeyüp vech-i meşrûh üzre hidmet-i muhâfazada olmalarıçün levendât-ı merkûmeyi elbette ve elbette bir gün evvel ve bir sâat mukaddem vilâyet-i Boğdan hudûduna irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 334

Hükümün bir sureti, mâiyyetinde bulunan askerden bir kaçını Boğdan'a göndermesi için, İbrail korumasında olan Halep beylerbey'i Mustafa Paşa'ya yazılmıştır.

Bu mazmûndan bir sûreti:

Haleb beglerbegisi olup hâlâ İbrail muhâfazasında olan Mustafa Paşa yanına me'mûr olan tevâyif-i askerden biraz asker ifrâz ve vilâyet-i Boğdan hudûdunu Boğdan voyvodasının re'yiyle Nemçe melâ'ininden muhâfaza eylemeleriçün irsâl eylemek üzere.

Hüküm: 335

Kış mevsimi yaklaştığından, Mısır'dan gelecek erzak ve hazineyi İstanbul'a getirecek olan kalyonlar haricinde, Akdeniz'de dolaşmakta olan kalyonların tamamının merkeze dönmesi için Kapitan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki kapudânım mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin rûz-ı kasım hulûl idüp vakt-i şitâ karîb olmağla mübâşir ta'yîn olunan (...) ile iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bundan akdem Akdeniz'de vâki' adalar arasında ve tarîk-ı Mısriyye'de tüccâr kalyonların korsan keferesi mazarratından hıfz u hırâset için geşt ü güzâr ve Cezayir ve sevâhili dahi muhâfaza ve muhârese ve Mısır-ı Kahire'den nakli lâzım gelen zehâir ve hazîneyi emnen ve sâlimen Âsitâne-i sa'âdetime nakl etmek üzre ta'yîn ve irsâl olunmuş emr-i şerîfimle senin re'yine ihâle olunan kalyonlardan mâ'adâ bi'l-cümle yanında olan Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları ve çekdirileri ve sâ'ir sefâyin ile bâd-bân güşâ-yı avdet ve azîmet ve bir gün evvel Âsitâne-i sa'âdet'imde Tersâne-i Âmire'me vusûle mübâderet ve müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 336

Bir an önce memuriyet mahalli olan Belgrad'a gitmesi ve oraların koruması için çok dikkatli olması emriyle Bosna beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna beylerbeyisi olup hâlâ Belgrad muhâfazasına me'mûr olan Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Ordu-yı Hümâyûnuma kaimen gelüp hülâsa-i mazmunu bi'l-cümle ma'lûm olmuştur. Senin bir gün evvel varup Belgrad Kal'ası muhâfazasına kıyâm eylemen ehemmi me'hâmm-ı lâzımü'l-ihimâmından olmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp me'mûr olduğun üzre bir an ve bir sâat mukaddem Belgrad Kal'ası'na varup hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub melâ'în-i dûzeh-mekînin mekr ü kâydından haberdâr olup bî-avnillahi'l-meliki'l-allâm kal'a-i merkûmenin hıfz u hırâsetinde ve muhâfaza-i merkûmeye dair sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vûs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 337

Geçici olarak Niş ve çevresinin korumasına memuriyetiyle buraya atanan diğer Kavala ve Alacahisar sancak beylerinin üzerine başbuğ atandıkları daha önce Kastamonu sancağı tasarrufunda olan Şehsuvarzâde Seyyid Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ ber-vech-i arpalık Kastamonu sancağına mutasarrıf olan Şehsuvar-zâde Seyyid Osman Paşa'ya hüküm ki:

Niş ve havâlisinin bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi me'hâmm-ı lâzımü'l-ihimâmından olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Niş'e kapısı mükemmel bir muhâfız ta'yîn olununcaya değin sen şimdilik etbâ'ın ile Niş muhâfazasına me'mûr ve muhâfaza-i merkûmeye ta'yîn olunan kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Kavala sancağı beyi Bayram ve Alacahisar sancağı begi Hasan dâme izzuhumânın ve sâ'ir mîrî piyâde levendâtın üzerlerine sen başbuğ nasb ve ta'yîn olunmuşsundur imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mu'accelen kalkup ve bir gün evvel Niş'e gelüp etbâ'ınla muhâfazasına kıyâm ve vech-i meşrûh üzre Niş muhâfazasına me'mûr olan mîr-livâ-i mûmâ-ileyhimâyâ ve sâ'ir tevâyif-i askeri iktizâ'sına göre i'mâl ve istihdâm ve Niş Kal'ası'na hıfz u hırâsetinde ve ol havâlîde olan haydud eşkiyâsının def'i mekâyde ve mazârrlarında ve kal'a-i merkûmenin ta'mîr ve termîmi husûsunda ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-i

bî-şümâr eyleyüp tehâvün ü tekâsîrden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 338

Niş ve çevresinin korumasına memuriyetiyle ve buraya atanan diğer Kavala ve Alacahisar sancak beylerinin ve diğer piyade levantlerin üzerine başbuğ atıldığı ve Bosna beylerbey'i İbrâhim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna beylerbeyisi İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Niş ve havâlisinin bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i mehm-i lâzümü'l-ihtimâmdan olup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin umûr-ı dîn ve kâr-güzâr olduğun ecilden sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince mükemmel kapun halkı ile sen Niş muhâfazasına me'mûr ve bundan mâ'adâ muhâfaza-i merkûme ta'yîn olunan Kavala sancağı Beyi Bayram ve Alacahisar sancağı beyi Hasan dâme 'izzuhumânın ve sâ'ir mîrî piyâde levendâtın üzerlerine başbuğ nasb ve tâ'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel kapun halkın ile kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Niş'e varup muhâfazasına kıyâm ve vech-i meşrûh üzre Niş muhâfazasına me'mûr olan mîr-livâ-i mûmâ-ileyhimâya ve sâ'ir tevâyif-i askerî iktizâ'sına göre i'mâl ve istihdâm ve Niş Kal'ası'nın hıfz u hırâsetine ve ol havâlîde zuhûr iden haydud eşkiyâsının def'i mazârlarında ve kal'a-ı merkûmenin dahi ta'mîr ü termîmi husûsunda ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp tehâvün ü tekâsîrden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylesin ve sâbıkâ Kastamonu sancağı mutasarrıfı olup Niş tarafına me'mûr tevâyif-i askerîn üzerlerine başbuğ ta'yîn olunan Şehsuvar-zâde Seyyid Osman Paşa'ya dahi Ordu-yı Hümayûnum tarafına gelmek üzre izn ve ruhsat virilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 339

İrşeve, Demirkapı ve çevrelerinin korumasına atanan Rumeli valisi Ali Paşa'nın eyalet masrafları için talep ettiği imdad-ı seferiyenin ödenmesi husûsunda kazaları halkının muhalefet etmemeleri için, Yenişehir-i Fener ve Selanik mollalarına, Siroz ve Üsküp vilâyetinde ve diğer kazalarda olan kadılara yazılan hüküm.

Yenişehir-i fener ve Selanik mollalarına ve Siroz ve Üsküp vilâyetinde ve Rumeli'nde vâki' sâ'ir kazâların kâdîlarına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Hâlâ Rumeli vâlisî vezîrim Ali Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü Ordu-yı Hümâyûnuma arz-ı hâl gönderüp vezîr-i müşârün-ileyh geçen senede Mora cezâresinde ve Benefşe Kal'ası'nda hizmet-i muhâfazada mâlen ve bedenen bezl-i iktidâr idüp ve hâlâ hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince sâdır olan emr-i şerîfimle mükemmel ve müretteb kapusı halkı ile İrşeve ve Timurkapu ve havâlîlerinin muhâfazalarına dahi me'mûr olup masârif-i kesîreye muhtâc olmağla masârifine avn olmak üzere eyâlet-i merkûmede taht-ı kazâlarınızda vâki' kazâlardan tarafına aid olanı almak murâd eyledikde zikr olunan kazâlar ahâlîleri ve mütegalibeden ba'zıları mûmânaat üzere oldukların bildirüp sinîn-i sâbıkâda seferler vaktinde taht-ı kazâlarınızda vâki' kazâlar ahâlîsi eyalet-i merkûme mutasarrıflarına ne vechile imdâd idigelmışler ise kendüye dahi ol vechile imdâd ve iânet ve tarafından kabzına me'mûr olana ahz ve kabz etmek bâbında istidâ'yı inâyet eylemeğın, vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 340

Belgrad ve çevresindeki kalelerden ve palankalardan hiç bir kimsenin, gerek karadan ve gerek Tuna yoluyla, izinsiz olarak başka yerlere gitmesine fırsat vermemesi ve selefi Ahmed Paşa'nın düştüğü hataya düşmemesi için Belgrad koruması Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfızı Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Belgrad ve havâlîsinde vâki' kılâ' ve palankalar muhâfazalarına me'mûr olanlardan ve sâ'irden bir ferdi nehr-i Tuna'dan ve kara tarafından salıvermeyüp, terk-i muhâfaza ider olur ise ahz ve iktizâ'sına göre te'dib ve yine yerlerine vaz' ve mevcûd eylemek için sâbıkâ Belgrad muhâfızı olan selefin Ahmed Paşa'ya hitâben emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kid olunmuşiken vech-i meşrûh üzere tenbîhi müstemil sâdır olan emr-i şerîfime muhâlif mezkûr Ahmed Paşa Belgrad'da ne mikdâr zî-kudret ve maldâr kimesneler var ise cümlesine izn verdiğiinden ol makûlelerden ba'zıları emvâl ve iyâllerini nehr-i Tuna sefâyinine vaz' ve süvâr olup gittikleri ve ba'zıları dahi harîmleri arabalara yükletüp yola çıkup kara cânibinden bu tarafa doğru gelmek üzere oldukları yakînen haber alınub ve Belgrad Kal'ası'nda ve havâlîsinde olan kılâ' ve palankalarda mütemekkin ve mütevattın ve hizmet-i muhâfazada olanlardan terk-i muhâfaza idüp ehl ü iyâl ve emvâl ve eşyâ'larıyla Tuna'dan ve karadan çıkup gitmeleri eğer Belgrad ve Tuna sevâhilinde ve eğer Belgrad'dan berü tarîk-ı caddede ve yemîn ü yesârında sâkinîn ve mütevattınîn olan re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete havf ü haşyet târî olmasına ve sâ'ir ibâdullâhın dahi muzdaribü'l-ahvâl olmalarına ve bu sebep ile ihtilâl-i azîme bâis ve bâdi olmağla ol makûle izn ile Belgrad'dan çıkup berü taraflara gelenler tarîk-ı caddede yemîn ü yesârında bulundukları mahâllerde ta'yîn olunan mübâşirler ma'rifetiyle âlâ-eyyi-hâlin ahz ve ehl ü iyâllerleriyle habs ve cezâları tertîb olunmak için ism ve resimleri ve şöhrat ü şi'ârlarıyla defter ve memhûr defter der-i devlet-medârıma

irsâl olunmak üzre kuzât ve sâ'irlerine ekîd ve şedid evâmîr-i şerîfem sâdır olmağla imdi fi-mâba'd Belgrad Kal'ası'nda ve ol serhad-i mansûrem havâlîsinde olan kılâ' ve palankalarda bir ferдин bir tarîk ile çıkup gitmelerine kat'â rızâ-yı hümâyûnum olmayup yerlerinde istikrârları ve zabt u rabtlarıyla takayyüd ü ihtimam, ehemmi-i mehâmîm-lâzîmü'l-ihtimâmından olmağla ol makûle Belgrad ve havâlîsinde olan kılâ' ve palankalar ahâlîsinden ve muhâfîzîn ve murâbitînden zinhâr u zinhâr bir ferдин gerek karadan ve gerek Tuna tarafından bir vechile çıkup gitmelerine izn ve ruhsat vermeyüp yerlerinde ve yurtlarında istikrarlarına ve bir tarîk ile firâr etmemek üzre memerr ve ma'berlerin ve iskelelerin muhkem zabt u rabtında ziyâdesiyle takayyüd-i tâmm ve sa'y ve ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 341

Belgrad koruması Ahmed Paşa'dan izin alarak, Belgrad'dan çıkan bazı varlıklı aileler olduğu ve bazılarının Sofya tarafına gittikleri öğrenildiğinden, bunların yakalanıp hapsedilmesi ve kadınlarının da imamların hanelerinde korunması için Sofya molasına, mütesellimine, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Sofya molasına ve mütesellimine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Belgrad Kal'ası'nda olan ba'zı zî-kudret ve mütemevvil kimesneler sâbıkâ Belgrad muhafızı olan Ahmed Paşa'dan izn ile emvâl ve eşyâ ve ehl ü iyâllerin arabalara yükletip çıkup tarîk-ı cadde ile Sofya cânibine geldikleri yakînen haber alınub ve bu keyfiyet serhad-i mansûrem kal'ası'nın muhâfazacıdan tehî kalmasına ve ol makûle çıkup gelenlerin memerrlerinde vâki' re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete havf u haşyet târî olmasına bâis ve bâdi olmağla ol makûle gerek izn ile ve gerek firâr tarîkiyle Belgrad Kal'ası ve havâlîsinde kal'a ve kılâ' ve palankalardan çıkup gelenlerin âlâ-eyyi-hâl ahz ve habsleri fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki mukaddemâ mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve mütesellim-i mezkûr ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz emr-i şerîfim vusûlünde ol makûle Belgrad Kal'ası'nda ve havâlîsinde olan kılâ' ve palankaların mütemekkinlerinden ve muhâfîzîn ve murâbitîn ve sâ'irlerine müşârun-ileyh Ahmed Paşa tarafından izn ile ve yahud firar tarikiyle Sofya'ya gelenleri mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle ve Sofya'ya uğramayup ol havâlîden gayri yollardan geçib gitmek sadedinde olanları dahi âdemler ta'yîn idüp ve içlerinden bir ferдин mürûruna ruhsat vermeyüp âlâ-eyyi-hâl cümlesini ahz ve ricâlini muhkem habs ve nisvânını dahi imamların hanelerine vaz' ve muhâfazalarında ihtimâm ve ism ü resmleri ve şöret ü şî'ârlarıyla defter idüp memhûr defterin mübâşir-i merkûm ile der-i devlet-medârıma irsâl ve keyfiyet-i hâli i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 342

Hükümün bir sureti Niş kadısına, dizdarına, vilayet ayânına ve iş erlerine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niş kâdısına ve dizdârına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine Niş'e gelenlerin ahz ve hapsleriyçün.

Hüküm: 343

Özi eyaletinin ve Anadolu sancaklarından Bolu, Ankara ve Çankırı sancakları alaybeylerinin, zaimlerinin ve tûmâr sahiplerinin bu kış da Hotin korumasında kalmalarının temini için, Hotin korumasında olan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfazasında olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sugur-ı İslâmiye'den olan Hotin Kal'ası'nın bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olmağla hâlâ Hotin muhâfazasında olan Özi eyâletinin ve eyâlet-i Anadolu sancaklarından Bolu ve Ankara ve Kengiri sancaklarının âlâybeyleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı geçen sene Hotin Kal'asında kışlayub muhâfaza ve muhârese eyledikleri vech üzere bu kış dahi kal'a-i merkûmede kışlamaları fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için sâlifü'z-zikr âlâybegleri dahi müekked ve müşedded evâmîr-i şerîfem sâdır olmağla imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde fermânım olduğu üzere zikr olunan eyâlet ve sancakların âlâybeyleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının bu kış dahi Hotin Kal'ası'nda kışladub bi-avnihi te'âlâ kal'a-i mezbûrenin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm idüp zinhâr ve zinhâr bir neferi salıvermekten ve tehâvün ü tekâsülden ve âdem-i takayyüd sebebiyle bir tarîk ile firâr itmelerine bâis olur hâletten ziyâdesi ile tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 344

Bu kış da Hotin Kalesi korumasında kalmaları ve koruma hizmetinde Mehmed Paşa'nın emrine uygun davranmaları için, Bolu, Ankara ve Çankırı sancakları alaybeylerine yazılan hüküm.

Eyâlet-i Anadolu'dan hâlâ Hotin muhâfazasında olan Bolu ve Ankara ve Kengiri sancakları âlâybeylerine hüküm ki:

Sugur-ı İslâmiye'den Hotin Kal'ası'nın bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olmağla siz ki âlâybeylerisiz

sancaklarınızın umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla geçen sene Hotin Kal‘ası’nda kışlayub muhâfaza ve muhârese eylediğiniz vech üzre bu kış dahi kal‘a-i mezbûrede kışlamanız fermânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde sancaklarınızın umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla bu kış dahi Hotin Kal‘ası’nda kışlayub gerek kal‘a-i merkûmenin bi-avnihi te‘âlâ muhâfaza ve muhâresesinde ve gerek sâ’ir iktizâ‘ iden hidemât-ı âliyyemde Özi beglerbegisi olup hâlâ Hotin muhâfazasında olan Mehmed dâme ikbâluhûnun re’y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs‘ u kudret eyleyüp zinhâr ve zinhâr sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından bir neferi bayraklarınız altından salıvermeye müsaadeden veyahud kışlakdan firâr etmelerine bâis olunur hâletten gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle ki sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârlarından bir nefer izn ü ruhsat ile ve yahud tarîk-ı âhâr ile yarâklarını bırakub mahâll-i me‘mûreden çıkup firâr etmek ihtimâli olur ise ol makûlelerin ze‘âmet ve tîmârları âhara virildiğinden gayri kendilerinin eşedd-i ukûbet ile haklarından gelinir ve sizin dahi tehâvün ü tekâsülünüze haml ile ukûbet-i şedideye mazhar olacağınızı mukarrer bilüp sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârının kışlakda ve hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirmekde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ’il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 345

Hükümün bir sureti, Hotin korumasında olan Özi eyaleti alaybey‘lerine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hâlâ Hotin muhâfazasında olan eyâlet-i Özi elviye âlâybeylerine.

Hüküm: 346

Rumeli sancaklarından sağ kol ve sol kol alaybeyleriyle İlbasan, İskenderiye, Alacahisar ve Dukakin sancak beylerinin bütün zaimleri ve erbâb-ı tîmârıyla birlikte rûz-ı kasımdan bir ay sonrasına kadar Belgrad korumasında kalmaları ve sonra ilkbahar mevsimine kadar memleketlerine gitmelerine izin verilmesi için Belgrad koruması Mustafa Paşa’ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfazasında olan Mustafa Paşa’ya hüküm ki:

Eyâlet-i Rumeli sancaklarından sağ kol ve sol kol âlâybegleri umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla rûz-ı kasımdan bir ay sonraya değin Belgrad Kal‘ası muhâfazasına ve İlbasan ve İskenderiye ve Alacahisar ve Dukakin sancakları âlâybeyleri kezâlik rûz-ı kasımdan bir ay sonraya değin Böğürdelen muhâfazasına emr-i şerîfimle me‘mûr olmuşlar idi. İmdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mezkûrları müddet-i merkûme tamamına değin me‘mûr oldukları üzre hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirüb ve

inşâllahü te'âlâ her biri tamam olduktan sonra ol tarafda meks ü tevakkuflarını mûcib bir hâlet zuhûr etmez ise zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr Devlet-i Âliyye'min mu'temedünbih askerinden olup terfih-i hâl olmağla şimdiden vilâyetlerine varup mühimmât-ı seferiyelerine görüp sene-i âtiye evvel-bahârında musammem ve mukarrer olan sefer-i hümâyûnumda vaktiyle mevcûd olmalarıçün vech-i meşrûh üzre gerek Belgrad ve gerek Böğürdelen muhâfazalarında olan sâlifü'z-zikr sancakların âlâybeyleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârına vilâyetlerine gitmek üzre izn vermek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 347

Avusturya kâfirine karşı Boğdan sınırının korumasında başarı sağlanamadığı, Boğdan kumandanı ve Boğdan boyarları arasındaki anlaşmazlığın sebep olduğu ifade edilerek, aralarında ittifak sağlamaları ve Hotin ve İbrail korumaları tarafından atanan askerlerle bir yerde içtima edip, Kağılkay Sultan ile de haberleşerek düşmanı defetmeleri için Mihail Voyvoda'ya ve Boğdan boyarlarına yazılan hüküm.

Boğdan voyvodası Mihail voyvoda'ya ve vilâyet-i Boğdan boyarlarına hükm ki:

Sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunda Macar ile Boğdan hudûdu mâbeyninde olan Uludağ başında iki üç bin mikdârı Nemçe keferesi meks idüp ve bunlardan başka Macar içlerinden üç yüz Nemçe melâ'îni gelüp ve yine ol dağ eteğinde vâki' Kaş nâm Manastır derûnuna girüb tevakkuf u ârâm ve katl-i nüfûs ve nehb ü gâret-i emvâl ile vilâyet-i mezbûrede bulunan ehl-i İslâm'a ve sâ'irlerine îsâl-i hasâret ve yevmen-fe-yevmen tecemmu' ile memleket-i merkûmeye sû-i kasdları olduğu i'lâm olundukda melâ'în-i hâsirînin şerr ü mazarratların def' ve vilâyet-i Boğdan hudûdunu re'yinle muhâfaza ve muhârese etmek üzre emîrül-ümerâi'l-kirâm Özi beylerbeyisi olup hâlâ Hotin muhâfazasında olan Mehmed Paşa Hotin'den bin nefer beşlü levendâtını tarafına göndermek üzre ve Haleb beylerbeyi olup İbrail muhâfazasında olan Mustafa Paşa dahi kendünün re'yiyle Boğdan hudûdunu muhâfaza ve def'-i mazarrat-ı a'dâda bulunmak üzre yarar asker ta'yîn ve irsâl eylemek için mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâya başka emr-i şerîfim gönderilüp tenbîh ü te'kid olunup ve halefû's-selâtîni'l-izâm Kağılkay Sultan dâme ulüvvühû dahi mu'accelen gelüp ol havâlîleri muhâfaza ve muhârese etmek üzre ta'yîn olunmuş idi. Hâlâ tarafından Hotin muhâfazasında olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ gönderdiğin mektûbunda Macar içerisinden cebehânesiyle ma'an üç yüz Nemçe Macar ile zikr olunan Kaş nâm Manastır'ın derûnuna girüb tahassun ve etrâfına hendekler hafr ve çarh-ı felekler vaz' ve bundan mâ'adâ Komaneş nâm mahâlde dahi ictimâ' idüp ve üzerlerine başbuğ olmak için Macar içerisinden bir general gelmek üzre olup fikr-i fâsid ve niyet-i kâsidleri Yaş kasabasını basmak üzre olduğunu tahrîr ve der-akab mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâ gönderdiğin bir mektûbda dahi bin nefer mikdârı Nemçe Yaş kasabasını gâret etmek kasd-ı fâsidiyle Petriç nehrini ubûr ve Yaş boyarlarından ol tarafa akçe tahsîlinde

olan boyarı ahz ettiklerin ve Yaş kasabasına ale'l-acele iki yüz mikdârı atlu gönderilmesin iltimâs eylediğin ecilden Hotin muhâfazasında olan yerlû süvâri neferâtından yüz elli nefer mikdârı Kot-şan üzerinden ve yüz elli nefer mikdârı dahi doğru Yaş kasabasına gönderdiğin mûmâ-ileyh Mehmed Paşa kaimesiyle i'lâm idüp ve kefere-i mezbûrenin Boğdan memleketine girüb tahassun ve îsâl-i hasârete cesâreti sen ki voyvoda-i merkûm ve boyarlarsız sizin âdem-i ittifâk ve ittihâdınızdan iktizâ' ider hâletten olduğu bedîhiyâtta olmağla müstahakk-ı 'itâb olmuşsuzdur. Hâlâ sizi ikâz için iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim ısdâr ve irsâl ve temşiyet ve takviyyet-i umûrunuz için bu def'a virilecek câ'izeniz şimdilik te'hîr olunup ve memleket-i mezbûreden müdâfaa-i a'dâ-yı liyâm için vilâyet-i Boğdan hazînesine mahsûb olmak üzere bunların tahrîri için mâliye tarafından dahi emr-i şerîfîm sâdır olmağla, imdi vusûlünde bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp icâleten yarar ve tûvânâ ve güzîde levendât tahrîr ve cümleiniz kemâl-i ittifâk u ittihâd ve gönül birliği idüp tahrîr eylediğiniz levendât ve Hotin ve İbrail muhâfızları taraflarından ta'yîn olunan tevâyif-i asker ile bir münâsib mahalle tecemmu' ve Kağılkay Sultan ile dahi haberleşüp mâiyyet ile vech-i meşrûh üzere Boğdan vilâyetinin hudûdu dâhilinde tahassun ve tahazzüb iden melâ'in-i dûzeh-mekînin üzerlerine varup bi-avnihi te'âlâ cem'iyetlerin tefrikde ve memleket-i mezbûreden tard u ib'âdlarında ve kahr u dimârlarında vilâyet-i mezbûrenin gereği gibi muhâfaza ve muhâresesinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şûmâr eyleyesiz. Şöyle ki bundan sonra dahi âdem-i ittifâk u ittihâd ve tehâvün ü tekâsülünüz sebebiyle kefere-i mezbûre vilâyet-i Boğdan'dan mündefî' olmayup te'hîre kalmak ihtimâli olur ise sizin tehâvün ü tekâsülünüzden bilinüp ve bir vechile özr ve cevâbınız ısgâ olunmaz. Memleket-i mezbûreden kefere-i mezbûrenin def' u ref'inde ve memleketin gereği gibi hıfz u hırâsetinde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 348

Yeniçeri ağalığından kovulduğu halde cebecilik iddiasında bulunan ve asılsız haberlerle halkı sokağa döküp fitne ve fesat çıkarmak isteyen ve yakalanan Acem Ahmed isimli şakinin ibret olmak üzere, kanun gereği kalabalık bir yerde idam edilerek cezalandırılması için İstanbul kadısına yazılan hüküm.

İstanbul kaymakamına hükm ki:

Bundan akdem bi-kazâi'llâhi te'âlâ İstanbul'da Sarrâchâne'de vâki' olan harîkin ertesi Çehâr-şenbih günü mukaddemâ Acem keferesi tâ'îfesinden olup müteveffa Çelebi Mehmed Paşa'nın yeniçeri ağalığı vaktinde İslâm'a gelüp ba'dehû kerhânesi olup ve ol esnâda fiil-i kabîh ile mütthem olmağla yakası şakk ve ocakdan tard olundukdan sonra iki def'a küreğe vaz' olunup hâlâ cebecilik iddi'âsında olan Acem Ahmed nâm şakî Bâzâristan kapusunun taşra tarafında elinde yalın kılıç Ümmet-i Muhammed ne durursun kefere basdı deyü feryâd etmekle herkes dükkânları kapayub ba'dehû durub beyne'n-nâs

ihtilâl-i azîme ve fitne vü fesâd ikâzına mü'eddi olur kelimât tekellümüne cesâret etmekle şâkî-i mezkûr ahz olunup cebeci ocağı tarafından dahi mezbûra sahib çıkılmayup ve kabul olunmamağla vaz'ı zindân olduğun sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin hâlâ Ordu-yı Hümâyûnuma gelen mektûbunda i'lâm eylediğin ecilden imdi emr-i şerîfim vusûlünde bu fitne vü fesâdın ikâzına ve beyne'n-nâs ihtilâl-i azîme ikâ'ına tasaddî idüp sa'y-i bi'l-fesâd olan şâkî-i mezkûr Acem Ahmed, sâire mûcib-i ibret ve sebeb-i nasihat olmak için mecma'-ı nâs olan mahâlde ma'rifet-i şer'le salb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fi Evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 349

Belgrad'ın korumasında gösterdiği dirayet ve muvaffakiyet karşılığı olarak hil'at-i fâhire başarısıyla ve vezâretle taltifiyle ilgili Belgrad koruması Vezîr Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfızı vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sedd-i sedid-i sugûr-ı İslâmiye'den olan Belgrad Kal'ası'nın ve etrâf ve enhâsında olan kılâ' ve palankaların bi-avni'llahî te'âlâ muhâfaza ve muhâsesesi ve kâffe-i umûrunun tanzim ve tensîki ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyeden olup ve sen Devlet-i Âliyye'min nân ü nemeki perverdesi ve umûr-ı dinde ve kâr-azmûdesi olup nizâm-ı ahvâl-i memleket ve tensik ve temşiyet-i umûr-ı serhade her vechile vukûf ve şuûrun olmağla bi-tevfikihi te'âlâ ol serhad-i mansûremin muhâfaza ve muhâsesesi ve melâ'in-i düzeh-mekînin müdafaası husûsunda hüsn-i tedbir ve re'y-i isâbet-pezir ile sen dahi küllî hizmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık harekette me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağın hâliyâ şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile Belgrad muhâfızlığı sana tevcih ve taklîd ve bir kıt'a hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum irsâliyle dahi şânın terfi' olunup hakkında âftâb-ı avâtıf-ı âliyye-i şâhânem feyzân idüp hassa hıla-i fâhire-i mülûk-ânemden sammur (...) duhte bir sevb hil'at-i mûrisü'l-behcet-i sultanî inâyet ve ihsânım olup bustâni hasekilerinden kıldetü'l-emâcid ve'l-a'yân Osman haseki zîde mecdühû ile irsâl olunmuştur inşallahü te'âlâ vusûlünde inâyet ve ihsânım olan hil'ati fâhire ve kisve-i bâhiremi hutuvât-ı ta'zim ve ibtical ile istikbâl ve der-pîş-i gayret-pûşine iktisâ ve rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile ma'an iktisâb-ı mübâhât ve müfâharet eyleyüp ve hâlâ Belgrad Kal'ası muhâfazasında olan turnacıbaşı ve yeniçeri hasekisi ve bi'l-cümle Dergâh-ı mu'allâm ve yerlü yeniçeri ve cebecileri ve topçuları ve top arabacıları çorbacıları ve zâbitleri ve sâ'ir süvâri ve piyâde umûmen esnâf-ı asâkir ağaları ve kethüdâları ve neferâtı gayret-i diniyye ve hamiiyet-i İslâmiye'lerin izhâr ve ittifâk u ittihâd ve gönül birliği ile me'mûr oldukları hizmet-i muhâfaza ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde kemâl-i itâ'at ve inkıyâd ile hareket ve senin re'yine muvâfakat ile bezl vüs' u kudret eylemeler için sâlifü'z-zikr esnâf-ı askerin ser-kârda olanlarına nevâziş ve istimâleti müş'ir emr-i şerîfim şeref-yâfte-i

sudûr olmağla emr-i azîmü's-şâna emânet ol serhad-i mansûremin ve etrâf ve enhâsının kâffe-i umûru senin re'y-i rezîn ve fikr-i isâbet-karinine müfevvaz olmağla melâ'in-i dûzeh-mekîn tarafını tecessüs ve istîlâ ile fikr-i fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup vech-i meşrûh üzre kal'a-i merkûme muhâfazasında olan muhâfızın ve murâbitîni emr-i muhâfaza ve sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm ve bi-avnihî te'âlâ def-i mazarrat-ı a'dâda kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve lâzımül-inhâ olan ahvâlî pey-der-pey sıhhati üzre der-i devlet-medârıma i'lâm eyleyüp senden me'mûl-i hümâyûnum olduğı üzre dîn ve Devlet-i Âliyye'ne lâıık ve rızâ-yı yümn-iktizâ'yı mülûkâneme muvâfık hizmet-i pesen-dîde-i celiletü'l-âsâr zuhûra getirmeğce bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 350

Belgrad korumasındaki Vezir Mustafa Paşa'nın isabetli görüşlerine tabi olmaları için; orada bulunan turnacıbaşı, yeniçeri hasekisi, yeniçeriler, cebeciler, topçular, top arabacılarının çorbacıları, subayları, ihtiyarları, piyadelerin ve süvarilerin ağaları, subayları ve askerlerine yazılan hüküm.

Belgrad Kal'ası muhâfazasında olan turnacıbaşı ve yeniçeri hasekisi ve umûmen Dergâh-ı mu'allâm ve yerlû yeniçerileri ve cebecileri ve topçuları ve top arabacılarının kethüdâları ve çorbacıları ve zâbitleri ve ihtiyarları ve piyâde ve süvâri sâ'ir esnâf-ı askerînin ağaları ve zâbitleri ve neferâtına hüküm ki:

Sedd-i sedîd-i serhad-i mansûremden olan Belgrad Kal'ası'nın bi-avni'llahî te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ve kâffe-i umûrunun nizâm ve intizâmı ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olmağla hâlâ avâtıf-ı âliyye-i hüsrevânemden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla Belgrad muhâfızlığı rûtbe-i vâlâ-yı vezâret ile düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Mustafa Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehûya inâyet ve ihsânım olup siz ki mûmâ-ileyhimsiz her biriniz me'mûr olduğunuz Belgrad Kal'ası muhâfazasına kemâ-yenbağî kıyâm ve kemâl-i itâ'at ve inkıyâd ve ittihâd ü ittifâk ve gönül birliğı ile gayret-i dinîye ve hamîyyet-i İslâmiye'nizi izhâr ve bi-tevfikihi te'âlâ kal'a-i merkûmenin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde hâlâ Belgrad muhâfızı olan vezîrim müşârun-ileyhin re'y-i rezîn ve fikr-i isâbet-karinine muvâfakat ile leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sâ'y-i bî-şümâr eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 351

Hisarcık-Vidin arası mahallerin korumasına memur edilen Köstendil alaybey'i Mahmud'a ve askerlerine gerekli olan yiyecekleri temin edip, normal fiyat üzerinden vermeleri için bu mahallerde bulunan kadılara, kalelerin ve palankaların dizdarlarına, asker ağalarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Hisarcık'dan Vidin'e gelince nehr-i Tuna sevâhilinde vâki' olan kâdılara ve kılâ' ve palankaların dizdârı ve neferât ağaları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Köstendil âlâybegisi Mahmud zîde kadruhû bin nefer mîrî süvâri levendât ile bu kış Hisarcık'dan Vidin'e gelince vâki' olan mahâllerin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan ve ol etrâf ve havâlîde zuhûr iden haydud eşkıyâsından muhâfaza etmek üzre emr-i şerîfimle me'mûr olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz şiddet-i şitâ takrîbî ile veyahud bi'l-iktizâ' birkaç gün her kangınızın taht-ı kazânızda meks ü tevakkufu muktezî olur ise gerek mîr-âlâyı mûmâ-ileyhin kendisi ve gerek levendât-ı mezbûre için kifâyet mikdârı meştâ tedârük ve ta'yîn ve lâzım gelen zahîrelerin narh-ı câri üzre kendü akçeleriyle ihzâr idüp bir vechile zarûret ve müzâyaka çekdirilmemek üzre takayyüd ü ihtimâm eyleyüp bu husûsda ta'allül ve muhâlefetten be-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 352

Hiçbir bahane beyan etmeden, memur olduğu Fethu'l İslam Kalesi'nin korumasına gitmesi için, Anadolu Beylerbey'i İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Anadolu beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem mükemmel ve müretteb kapun halkı ile Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîsinin muhâfazasına sen me'mûr ve tenbîh ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuşidi. Hâlâ tarafından Ordu-yı Hümayûnuma gelen mektûbunda ba'zı a'zâr-ı vâhiye irâdıyla me'mûr olduğun muhâfaza-i merkûmeye gitmeden veya mansıbına gitmek üzre izn talebinde olduğun i'lâm olunmağla müstahakk-ı itâb ve ikâb olmuşsundur. El-hâletü hâzihi Fethu'l-İslâm Kal'ası ve havâlîsinin bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min ziyâdesiyle lâzımü'l-ihtimâm olan mehâmmından olup ve senden matlûb olmağla te'kîd ve isti'câl için sâdır olan iş bu emr-i şerîf-i vacibü'l-imtisâlim sana vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf ve bir güne ömr irâd itmeyüp ve kapun halkından bir ferdi dağıtmayup mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzre elbette ve elbette mükemmel ve müretteb kapun halkı ile kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Fethu'l-İslâm Kal'ası'na varup kal'a-i mezbûre ve havâlîsinin muhâfazasına kıyâm ve bi-avnilâhi'l-meliki'l-'allâm kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ikdâm ü ihtimâm eyleyüp bundan sonra dahi bir güne ömr ve 'illet irâdından ve tehâvün ü tekâsülden gâyetü'l-gâye

ihtirâz ve ictinâb eylesin kal'a-i mezbûre ve havâlisinin muhâfaza ve muhârasası ziyâde mühim ve muktezîdir ve bu vakt sâ'ir evkâta kıyâs olunmayup gayret ve hamîyyet vakti olmağla şöyle ki bundan sonra dahi bir gûne özr ve illet îrâd idecek olur isen kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup bilâ-te'hîr mu'âhez ve mu'âkab olacağını mukarrer bilüp ana göre kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve bir gün evvel ve bir sâat mukaddem kal'a-i mezbûreye vusûle mübâderet ve gayret ve hamîyyet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 353

Hisarcık ile Vidin arası Tuna yalısında bulunan kalelerin, palankaların ve diğer mahallerin korumasıyla görevlendirildiği emri Köstendil alaybeyi Mahmud'a yazılan hüküm.

Köstendil âlâybegisi Mahmud âlâybegine hüküm ki:

Bi-avnihi te'âlâ Hisarcık'dan Vidin'e gelince Tuna yalısında vâki' kılâ' ve palankaların ve sâ'ir bikâ' ve mahallerin kâyd-ı a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i mehm-i Devlet-i Âliyye'mden olup ve sen ki mîr-âlây-ı mûmâ-ileyhsin sen maiyyet ve kâr-güzâr ve geçen ve bu sene sefer-i nusret-karîn ve uğur-ı dîn-i mübîninde nice vaz'-ı şecâatin zâhir ü bedîdâr olmağla bundan böyle dahi senden gayret ve hamîyyet ile küllî hizmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl-i tab'ı mülûk-ânem olup ve bu hizmetin edâsına tâlib ve râgıb olduğun ecilden, zikr olunan mahallerin muhâfaza ve muhâresesine sen me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emri-şerîfim vusûlünde bu husûsa kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ile kıyâm ve icâleten beş yüz nefer mîrî süvâri ve levendât tahrîr idüp gerek kendin tahrîr ve tedârük edeceğin ol mikdâr nefer-i mîrî süvâriyi ve gerek emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Dukakin sancağına mutasarrıf olan Tahir dâme ikbâlühû ma'rifetiyle tahrîr ve tarafına irsâli fermânım olan iş bu beş yüz nefer mîrî süvâri levendât ki, min-haysül-mecmû' bin nefer süvâri olur yanına cem' ve istishâb ve bütün kış Hisarcık'dan Vidin'e varınca Tuna sevâhilinde olan mahâllerde geşt ü güzâr ve dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş tutub ve düşman tarafından aslâ gâfil olmayup hareket-i fâsid ve niyet-i kâsidlerinden haberdâr olup maâzallah ol havâlîlerden bir mahâlle sû-i kasdları olduğunun haberini aldığın gibi kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp yanında olan bi'l-cümle süvâri neferât ile üzerlerine varup ve bi-avnihi te'âlâ def' u ref'lerinde ve kahr-ı dimârlarında ve ol taraflarda zuhûr iden haydûd eşkiyâsının dahi şerr u mazarratlarının izmihlâlinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp andan mâ-adâ def'i mazarrat ve kahr-ı a'dâ-yı bedtînet için İrşeve tarafına dahi geçmek iktizâ' ider ise geçüp veyahud Eflâk tarafına varmak iktizâ' ider ise ol tarafa dahi varup el-hâsıl bütün kış ol havâlîlerin kâyd ü mekr-i düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesi husûsunda merdâne ve dilîr-âne hareket ve gayret ve hamîyyet izharına mübâderet eylesin. Bu vakt sâ'ir evkâta kıyâs olunmayup gayret ve hamîyyet günleridir inşâllahü te'âlâ dîn-i mübîn ve uğur-ı hümayûnumda

zuhûra gelen hidmetin zâyî olmayup mahsûdü'l-emsâl olacağını mukarrer ve muhakkak bilüp bu bâbda hareket ve kemâl-i gayret ve hamîyyet ile hidemât-ı cemile ve sâî cezîle vücûda getirmeye ikdâm ve ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 354

Niş korumasında olan askerlerden kaçanların kazalara gelen olursa, yakalatıp komutanları olan Niş korumasındaki İbrahim'in yanına göndermeleri için Niş, Sofya ve Filibe kadılarına yazılan hüküm.

Niş ve Sofya ve Filibe kâdîlarına hüküm ki:

Hâlâ Niş muhâfazasına me'mûr tevâyif-i askere başbuğ olan emîrül-ümerâ'il-kirâm İbrâhim dâme ikbâluhûnun kapısı halkından ulûfeli ulûfesiz etbâ'ı ve mehterhâne ve karakollukcu ve sâ'ir hidmetkârlarından her kim olur ise olsun yanından dağılmayup kendisiyle ma'an hidmet-i muhâfazada mevcûd bulunmaları fermânım olmağın imdi siz ki kâdîlarsız iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin ol makûle etbâ' ve hidmetkârlarından firâr kasdında olanlar cebr u kerh ile yanında ikâmet itdirilüp ve firâr idenler bulundukları mahâllerde ahz ve girü mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına gitmekde tahallûf ve ısrâr idenleri ahz ve habs ve kal'a-bend itdirmeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 355

Babadağı ve çevresinden yazacağı yeniçerilerle birlikte Yergöğü korumasına memur, Erzurum valisi Mirza Paşa'nın yanına gitmesi emri üzere hizmet etmesi için, Babadağ'da bulunan Haseki Mustafa'ya yazılan hüküm.

Babadağı'nda meks ü ikâmet üzre olan haseki Mustafa zîde mecdühûya hüküm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Erzurum vâlîsi vezîr Mirzâ Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû Yergöğü muhâfazasına me'mûr olmağla sen dahi ol havâliden müceddeden yamak olmak vechi üzre bin nefer Dergâh-ı âlî yeniçerileri tasmîm ve be-dergâhına me'mûr olmuştur. İmdi bilâ-te'hîr kalkup ol havâliden müceddeden tasmim ve be-dergâha mübâşeret ve bir gün evvel ve bir sâat mukaddem tekmîl ve me'mûr olduğun Yergöğü muhâfazasına neferât-ı mezbûrun ile vezîr-i müşârun-ileyhin yanına varup re'y-i rezîn-i savâb-dîdinden hâric vaz' ve hareket itmeyüp itâ'at ve inkıyâd üzre olup hıfz u hırâset husûsunda ve zabt u rabt-ı neferâtta kemâ-yenbağî mücidd ü sâ'î olasın sen ocağın her vechile kâr-güzârı olduğun ecilden bu umûr-ı mühimmeye ta'yîn olunmanla göreyim seni kemâl-i dikkat ve ziyâde basîret üzre hareket eyleyüp neferât-ı mezbûreyi bir an evvel ve bir sâat mukaddem tekmîl ve

hâb u râhatı terk idüp vezîr-i müşâr-un-ileyhin yanına varup, hidmet-i lâzımenî gereği gibi itmâma teşmîr-i sâk-ı ihtimâm eyleyesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 356

Yazımına memur olduğu 2250 asker piyade levendlerin dağıtımıyla ve verilecek talimatlarla ilgili Kavala sancağı beyi Bayram'a yazılan hüküm.

Hâlâ Kavala sancağı begi olan Bayram dâme izzühû'ya hükm ki:

Bundan akdem tahrîrine me'mûr olduğun iki bin iki yüz elli nefer piyâde levendâtının iki yüz elli neferi Timurkapu'ya irsâl ve vusûlü haberi dahi gelüp baş muhâsebeye kâyd olunup ve bâkî iki bin nefer piyâdenin dahi beş yüz neferi Niş'den Belgrad'a varınca tarîk-ı caddede vâki' palankalardan Aleksence'ye elli nefer ve Arta'ya elli nefer ve Perakin'e elli nefer ve Morova Köprüsü'ne elli nefer ve Yakodine'ye elli nefer ve Devebağır'dan ma'an Çatalköprü'ye yüz nefer ve Batıçne'ye elli nefer ve Hasan Paşa Kal'ası'na elli nefer ve Kollar'a elli nefer cem'an beş yüz neferi zikr olunan tokuz mahâlde haydûd eşkıyâsından emn-i tarîk için vaz' ve yedi yüz elli neferinden dahi İhram palankasına yüz elli nefer İpek palankasına yüz nefer ve Güğercinlik'e yüz elli nefer Dora'ya yüz nefer ve Prezre'ye yüz nefer ve Fethu'l-İslâm'a yüz elli nefer cem'an yedi yüz elli neferi dahi zikr olunan altı mahâlde vaz' ve bâkî kalan yedi yüz elli neferi dahi Timurkapu ve İrşeve muhâfazasına vaz' olunmak üzre tertîb olunmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Niş'den Kavala'ya varınca vâki' palankalara vaz' olunması fermânım olan levendât için tarafından yanlarına mu'temedün-aleyh âdemler ta'yîn ve fermân olduğu üzre her bir palankaya vaz' olunacakları vaz' ve muhâfazalarında kıyâm itdirilmek üzre muhkem tenbîh ve te'kîd ve kendin dahi bi'n-nefs bin beş yüz nefer piyâde levendât ile Niş'den bir sâat mukaddem hareket ve İrşeve'ye varup yedi yüz elli neferini dahi İrşeve muhâfazasında olmak üzre emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olup İrşeve ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûr mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâ'ir tevâyif-i askere başbuğ olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlihû'ya teslim ve tamam teslim eylediğini müş'ir yedinden mektûb ve arz alup ve kusur yedi yüz elli nefer piyâdeyi dahi bâlâda tafsîl olunduğu üzre İhram ve İpek ve Güğercinlik ve Dubre ve Prezre ve Fethu'l-İslâm palankalarına vaz' ve hidmet-i muhâfazalarına kıyâm itdirtmeye ol havâlîlerde olan muhâfız Paşa'lardan ve palanka dizdârlarından mühürlü temessük aldıktan sonra kendin avdet ve Niş'den Belgrad'a varınca esnâ-yı tarîkde olan palankalara vaz' olunan beş yüz neferi me'mûr oldukları hidmet-i muhâfazalarda mücidd ü sâ'î olmaları için gereği gibi ihtimâm eylemek üzre kendün bi'n-nefs Devebağır'dan ve Çatalköprü taraflarında ikâmet ve zikr olunan tarîki haydûd eşkıyâsından hıfz u hırâsetinde ve hîn-i iktizâ'da haberleşüp birbirine imdâd ve

iânet inşâllahü te‘âlâ evvel-bahâra değin ol tarîki gereği gibi muhâfaza ve muhâresede kemâl-i mertebe takayyüd ü ihtimâm etmek üzere me'mûriyetin içün Divân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'îl baş defterdârım olan el-Hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te‘âlâ iclâlehü i‘lâm etmekle vezîr-i müşârun-ileyhin i‘lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zî'l-ka‘de Sene 1128

Hüküm: 357

Tımışvar Kalesi'nin düşman tarafından istilası üzerine yardıma gelen Kırım Hanı ve askerlerinin kışlayacağı mahallerle ve gerek kendilerinin ve gerek atlarının yiyeceklerinin temini ile ilgili Vidin, Timoka, Bana, Rahova, Bumagrad, Niğbolu, Plevne, Zıştovi, Tırnovi, Ruscuk ve Hezargrad kadılarıyla, Tatar askerlerinin kışlak ağası olan Abdullah'a, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Vidin ve Timoka ve Bana ve Rahova ve Bumagrad ve Niğbolu ve Plevne ve Zıştovi ve Tırnovi ve Rusçuk ve Hezargrad kâdîlarına ve Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olup Niğbolu cânibinde kışlatdırılması fermânım olan Tatar askerine kışlak ağası olan Abdullah zîde mecdühû'ya ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerine hükm ki:

Bi-takdiri'llahi te‘âlâ düşman-ı dînin Tımışvar Kal'ası'nı istîlâsı sebebiyle Tuna havâlisinde olan Vidin ve Silistre ve Niğbolu sancaklarında vâki' kazâ ve nevâhî ve kurânın mazarrat-ı a'dâdan hıfz u hırâsetiyçün cenâb-ı emâret-me'âb bi'l-fi'îl Kırım hânı dâmet meâlîhü ile ma'an olan Tatar askerinin Niğbolu'dan Tuna'ya karîb kazâlarda ve kurâlarda hasbe'l-iktizâ' kışlatdırılması iktizâ' idüp eyyâm ı mekslerinde lâzım gelen zahîreleri taraf-ı mîrîden virilmek üzere münâsib olan mahâllere yerleşdirilmesi mühim ve muktezî olmağla, ta'yîn olunan Tatar askerinin beş bin neferi Vidin ve Timoka ve Bana havâlisinde ve dört bin neferi Rahova ve Lumgrad kasabalarında ve beş bin neferi Niğbolu ve Plevne kasabalarında ve Zıştovi ve Tırnovi kazâları Bükreş'e on iki üç saat karîb Müslümânânı kalîl ve Zıştovi ve Aruşe re'âyâsı ekseri çiftçi olup otlak ve samanları ziyâde olmağla hân-ı müşârun-ileyh dâmet meâlîhünün on bin nefer Tatar ile bi-nefsihi zikr olunan kazâlarda kışlaması münâsib ve Ruscuk ve Hezargrad kazâlarının ahâlîsi ekserî Müslümân olmağla on bin nefer Tatar dahi ahâlî-i vilâyet ve sen ki kışlak ağası Abdullah zîde mecdühûsün. Senin ma'rifetinle yerleşdirilmesi istisvâb olunmağın imdi siz ki kazâlar ve kışlak ağası mûmâ-ileyh Abdullah zîde mecdühû ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz zikr olunan kazâlarda münâsib olan yerlere tevzî' ve gereği gibi yerleşdirilib ve ba'zı karyelerde zâd ü zahîre kalil kalduğı halde ahâlî-i kasâba ve kurâsının ma'rifetinle âhar mahallere nakl ve asâkir-i Tatar dahi ahâlî-i vilâyet ve re'âyâyı memleketin bir şeylerine yapışılmayup ta'addî ve tecâvüz ider olur ise men' u def' eylemek içün ol makûle Tatar kışlayan kasabât ve kurâyâ hân-ı müşârun-ileyh tarafından ikişer sekbân ta'yîn ve hıfz u hırâset itdirilmek üzere Divân-ı Hümâyûnum

tarafından emr-i şerîfim ısdâr ve asâkir-i mezbûrenin virilmesi fermânım olan lahmları için her üç yüz nefer Tatar'a beher yevm bir re's bakar ve nânlarıyçün kezâlik her üç yüz nefere yüz elli vukiyye bulgur virilmek üzre ta'yîn olunmağla gerek lâhm-ı bakar ve bulgur ve gerek sâ'ir ta'yînâtıdır aynı zahîre virilüp akçe virilmek lâzım gelmediği halde re'âyâ fukarâsına bâis-i tecâvüz ve ta'addî olmağla zahîre bedeli akçe virilmekten ziyâde ictinâb ile hareket ve aynı zahîrelerin virüp inşâllahü te'âlâ asker-i mezbûrenin gerek yerleşmeleri ve gerek zahîreleri ve gerek sükkân-ı vilâyet ve re'âyâ fukarâsının bu tarîk ile tazyik ve ta'ciz olunmamaları husûsunda gereği gibi takayyüd ü ihtimâm idüp emr-i hümayûnuma mugâyir vaz' u hareketden ve cerr-i celb ve menfaatden sükkân-ı vilâyete ve re'âyâ fukarâsına ta'addî olunmakdan tehâşî eylemeniz bâbında fermân-ı âlî sâdır olup mâliyye tarafından emr-i şerîf tahrîr olunmağla Divan-ı Hümayûn tarafından iktizâ' iden ahkâmı yazılmak üzre baş muhâsebeye kâyd ve iş bu kaime virildi.

Fî 18 Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 358

Kırım Hanı Kaplan Giray Han ile birlikte gelen Tatar askerlerinin, izinsiz olarak Tuna Nehri'nden karşı yakaya geçirilmemesi için, Ruscuk-Topçu arası Tuna sahilinde olan beylerbeyilere, vilayet ayanına, iş erlerine, iskele eminlerine ve geçit subaylarına yazılan hüküm.

Ruscukdan topçuya varınca nehr-i Tuna sâhilinde vâki' beylerbeyiler ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve iskele eminlerine ve memerr ü ma'berler ve bi'l-cümle geçidler zâbitlerine hüküm ki:

Cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlihü'nun yanında olan tevâyif-i Tatar'dan sâ'ir askerinden hân-ı müşârun-ileyhin kendilerinden sened olmadıkça Tuna'dan bir ferdin karşı yakaya geçirilmemek üzre ma'ber ve memerr ve geçidlerin muhkem zabt u rabt olunması fermânım olmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz; iş bu emr-i şerîfim vusûlünde hân-ı müşârun-ileyhin yanında olan tevâyif-i Tatar'dan ve sâ'ir askerinden hân-ı müşârun-ileyhden sened olmadıkça bir ferdi nehr-i Tuna'dan karşı yakaya geçürmeyüp ve bir tarîkle ubûrlarına ruhsat gösterilmemek üzre Tuna sâhillerinde olan memerr u ma'ber ve geçid ve iskelelerin zabt u rabtında gereği gibi takayyüd ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki hân-ı müşârun-ileyhin askerinden kendilerinden senedsiz bir ferdin nehr-i Tuna'dan karşı yakaya mürûr u ubûru ihtimâli olur ise mes'ûl ve muâteb olursuz. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 359

Eflak kumandanlığı ihsan olunan İskerletzâde Yanaki'ye itaat etmeleri için; Eflak boyarları, hatman, serdar ve ileri gelenlerine yazılan hüküm.

Vilâyet-i Eflâk boyarları ve hatman ve serdâr ve sâ'ir bellü başlularına hükm ki:

Hâlâ vilâyet-i Eflâk voyvodalığı avâtıf-ı âliyye-i hüsrevânemden kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye İskerlet-zâde Yanaki'ye inâyet ve ihsânım olmağla voyvoda-i merkûm bir an evvel Eflâk memleketine varup makarr-ı hükûmetine kıyâm ve zabt u rabt ve memleket ve himâyet ve sıyânet-i ra'ıyyete ihtimâm-ı tâmm eylemek üzere emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olmağla imdi siz ki vilâyet-i Eflâk'ın boyarları ve hatman ve serdâr ve sâ'ir bellü başlularısız. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde eğer siz ve eğer vilâyet-i Eflâk'ın umûmen re'âyâları voyvoda-i mûmâ-ileyh Yanaki'ye itâ'at ve inkiyâd üzere olup kelâmını sem'-i kabûl ile ısgâ ve emrini bilâ-tevakkuf icrâ idüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eyleyesiz, voyvoda-i mûmâ-ileyhâ mutâba'at ve mutâva'at idenler sâye-i merâhim-vâye-i şâhânemde kemâ-fi'l-evvel mütemevvil olacakları zâhir ü bedîdâr olmağla her biriniz voyvoda-i mûmâ-ileyhâ izhâr-ı mütâba'at ve ana göre mübâderet ve müsâra'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 360

Kırım hanı Kaplan Giray Han'ın himayesi altında hükümet mahalline gelmesi ve memleketin idaresine başlaması için Eflak voyvodası İskerletzâde Yanaki'ye yazılan hüküm.

Eflâk voyvodası olan İskerlet-zâde Yanaki'ye hükm ki:

Hâlâ vilâyet-i Eflâk voyvodalığı avâtıf-ı âliyye-i hüsrevânemden mukaddemâ birâderine tevcîh olunduğu vech üzere sana inâyet ve ihsânım olmağla bir ân evvel senin makarr-ı hükûmetine takrîr ve istikrârın husûsu nâme-i hümâyûn-ı mülâtafet-nümûnumla cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb hâlâ Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhû'ya tavsiye ve sipariş ve voyvodalığın berâtı dahi mu'accelen tahrîr ve der-akab tarafına irsâl olunmak üzere olmağın imdi me'mûr olduğun üzere icâleten kalkup hân-ı müşârun-ileyhin inzımâm-ı re'y âlî-i hânileri ve taraflarından ta'yîn olunacak asâkir-i Tatar ile bir ân evvel makarr-ı hükûmetine varup kıyâm ve zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ra'ıyyet ve sâ'ir uhdene lâzım gelen umûr ve husûsların küllîsinde bâ-husûs düşman-ı bed-girdârın mekr [ü] kâydından emin olmayup def'i şerr ü mazarratları husûsunda gereği gibi basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de Sene 1128

Hüküm: 361

Eflak ve Boğdan tarafına varacak olan Kaplan Giray Han'ı, verilen emir üzerine İbrail'de beklerken, Han'ın Niğbolu'da olduğu haberi üzerine, mâiyyetindeki askerlere izin vermesi ve kendisinin de çavuşlarla birlikte Niğbolu'ya gitmesi için, İsakçı tarafına tayin olunan sipahiler ağasına yazılan hüküm.

Bundan akdem İsakçı cânibine ta'yîn olunan sipâh ocağı neferâtı üzerlerine ağa vekili olan (...) zîde kadruhûya hüküm ki:

Cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü Eflâk ve Boğdan cânibine varınca sizler dahi İbrail nâm mahalde meks eylemeniz için emr-i şerîf sâdır olmuşıdi. Lâkin müşârun-ileyh Rumeli cânibinden Niğbolu ve havâlîsinde meks etmeleriyle fi-mâba'd eyyâm-ı şitâda sizin ol havâlîde meks eylemeniz emr-i asîr olmağla sâdır olan fermân mûcebince ocak çavuşlarından İshak Çavuş zîde kadruhû vusûlünde yanında olan neferâta vilâyetlerine gitmek üzere izn virüp ve kendin çavuşlar ile bu cânibe teveccüh ve azîmet idüp ve lâkin esnâ-yı râhda bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvüzden ihtirâz ve ictinâb eylesin deyü bi'l-fi'il sipâh ağası olan el-hâcc Mustafa dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 362

Hükümün bir sureti, aynı mahalde bekleyen silahtar askerlerinin ağa vekili Mustafa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Mahâll-i mezbûrda silâh-dâr neferâtı üzerlerine ağa vekili olan Mustafa zîde kadruhûya.

Hüküm: 363

Emri gitmeyüp girü gelmiştir.

Kaplan Giray Han'ın atandığı Tatar askerlerini ve Silistre ve Niğbolu'da bulunan yeniçerileri ve sipahileri yanına alarak, Hotin, Bender ve Kamanıçe kalelerinden, Yanıkhisarı Palankası'ndan ve fârisân cemaatinden atanlarla birlikte Eflak'a varıp, bazı boyarların isyanı neticesi esir edilen Nikolay kumanda'nın yerine Yanaki'yi kumandanı olarak makamına yerleştirip istikrarı sağlaması için Yergöğü korumasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan ve yerine gitmeyip geri geldiği bildirilen hüküm.

Erzurum vâlisi olup hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Eflâk vilâyeti boyarlarından ba'zı mel'ûnlar tarîk-ı isyân ve tuğyâna sâlik ve düşman-ı dîn ve melâ'în-i dûzeh-mekînin Katana ile ittifâk ve ittihâd ve ale'l-gafle Eflâk voyvodası Nikolay Voyvoda'yı ahz ve istirkak etmeleriyle, hâlâ icâleten ol vakit bir mikdâr asker irsâliyle Eflâk memleketine müceddeden voyvoda nasb olunan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye Yanaki'yi yerine takrîr ve istikrârı ve Devlet-i Âliyye'nin lâzımü'l-ihdimâm olan mehâmmından olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin hâlâ yanında olan tevâyif-i askerine ve cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb hâlâ Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü taraflarından ta'yîn olunan asâkir-i Tatar-ı adüvv-şikâr ile bu emr-i hatîr içün sen ve Silistre ve Niğbolu sancaklarında sâkin olan Dergâh-ı âlî yeniçerileri ve eğer sipâhi ve silâh-dâr ve eğer sâ'ir bi'l-cümle darb ü harbe kadîr olanlar âlât-ı durûblarıyla ve Hotin Kal'ası'ndan irsâli fermânım olan bin nefer süvâri ve bir mikdâr Lika askeri ve hâlâ Akkirman'da olan Kamaniçe Kal'ası'nın sol kolağası Mustafa zîde kadruhû neferâtının güzîde ve tûvânâ ceng ü harbe kadîr olanlarından yüz yigirmi nefer intihâb ve Yanık Hisârı palankasında olan Ali Ağa ve Lika Mustafa Ağa dahi Fârisân cemâatinden olan iki yüz yigirmi neferlerinden yüz elli nefer ceng ü harbe yarar âdem ifrâz ve Bender Kal'ası'nda olan sağ kolağası Ali ve sol kolağası Yusuf ve fârisân ağalarından birkaç ağa ile her biri neferlerinin güzîde ve ceng ü harbe kadîr olanlarından cemâatin tahammülüne göre birer mikdâr nefer intihâb ve kal'a-i mezbûrenin sağ ve sol ve fârisân-ı sâ'ir cemâatinden bi'l-cümle dört yüz elli güzîde ve pâk ve müsellâh âdem ifrâz ve serî'an ve acilen senin yanına gelüp mevcûd bulunup düşman-ı dînin avn-i Hakk ile def' u ref'inde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdin üzre hareket etmelerîçün düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ baş vezâret ile defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü'nun i'lâmı mücebince Divân-ı Hümâyûn'um tarafından her birine başka emr-i şerîfimle tenbih ü te'kîd olunmağla imdi iş bu emr-i şerîfim tarafından dahi âdemler gönderüp vech-i meşrûh üzre zikr olunan kal'alarından ağa ile ihrâcî fermânım olan neferâtı bir gün evvel ve bir sâat mukaddem yanına getürdüp ve bi'l-cümle yanında olan tevâyif-i askeriye ve zikr olunan kal'alardan gelecek neferât ve hân-ı müşârun-ileyh tarafından ta'yîn olunan Tatar askeriyle bir ân evvel ve bir sâat mukaddem Eflâk memleketine varup ânda olan düşman-ı dîn ve melâ'în-i dûzeh-mekînin def' u ref'leri ve kahr u tedmîrleriyle hâlâ Eflâk voyvodası olan mûmâ-ileyh Yanaki'nin makarr-ı mesnedine takrir ve istikrârında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî şûmâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 364***Emri gitmeyüp girü gelmiştir.***

Eflak boyarlarının isyanını bastırmak ve yeni voyvodayı makamına yerleştirmek görevine memur olan Yergöğü koruması Mehmed Paşa'nın yanına bir an önce gitmesi ve emri üzere hareket etmesi için Akkirman ve Kamanıçe Kalesi sol kolağası Mustafa'ya yazılan ve yerine gitmeyip geri gelen hüküm.

Hâlâ Akkirman'da olan Kamanıçe Kal'ası sol kolağası Mustafa zîde kadruhûya hükm ki:

Hâlâ Eflâk vilâyeti boyarlarından ba'zı mel'ûnlar tarîk-ı isyân ve tuğyâna sâlik ve düşman-ı dîn ve melâ'in-i dûzeh-mekînin katanalarıyla ittifâk ve ittihâd ve ale'l-gafle Eflâk voyvodası Nikolay Voyvoda'yı ahz ve istirkâk etmeleriyle hâlâ vilâyet-i Eflâk'a müceddeden voyvoda nasb olunan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye Yanaki'yi yerine takrîr ve istikrâr ve Devlet-i Âliyye'mizin ehemmi mehâmmından olup ve husûs-ı merkûm için Erzurum vâlisi olup hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Mirzâ Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü ba'zı tevâyif-i asker ile me'mûr olmağla sen ki sol kolağası mûmâ-ileyhsin intihâb ve istishâb ve kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem vezîr-i müşârun-ileyhin yanına varup bi-avnihi te'âlâ düşman-ı dînin vilâyet-i Eflâk'dan def' ve ref'inde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdi üzre hareket eylemek için Divân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm etmekle vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 365***Bunun dahi emri girü gelmiştir.***

Hükümün bir sureti, Bender Kalesi Sağ Kolağası Ali ve Sol Kolağası Yusuf'a da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Bender Kal'ası'nda sağ kolağası Ali ve sol kolağası Yusuf ve Fârisân ağalarından dahi birkaç neferât ağalarıyla her biri neferlerinin güzîde ve ceng ü harbe kadîr olanlarından cemâatin tahammülüne göre birer mikdâr nefer intihâb ve kal'a-i mezbûrenin sağ kol ve fârisân-ı sâ'ire cemâatlerinden bi'l-cümle dört yüz elli güzîde ve pâk ve müsellâh âdem ifrâz.

Bunun dahi girü gelmiştir.

Hüküm: 366

Aynı hükmün bir sureti Yanıkhisar Palankası'nda olan Ali Ağa'ya ve Lika Mustafa Ağa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Yanıkhisârı palankasında olan Ali Ağa ve Lika Mustafa Ağa dahi fârisân cemâatinden olan iki yüz yigirmi neferlerinden yüz elli nefer ceng ü harbe kadîr âdem ifrâz ve istishâb etmek üzre.

Bunun dahi emri girü gelmiştir.

Hüküm: 367

Rumeli taraflarından yazılıp da Hotin tarafına gönderilen ve neticede, Boğdan'da çıkan isyanı bastırmak üzere Boğdan'a gitmesi gereken bin nefer süvarinin, gitmemişlerse hemen gönderilmesi için Hotin koruması Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfızı Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem ba'zı mahâlle irsâl olunmak tasmini ile Rumeli taraflarından tahrîr ve Hotin cânibine gönderilüp mevcûd olan bin nefer süvâri mukaddemâ vilâyet-i Boğdan'dan zuhûr iden Katana melâ'îni müdafaası için bir gün evvel Boğdan voyvodası yanına getirilmek üzre ta'yîn olunmuş idi ancak bu ana değin mahâll-i mezbûrelerine azîmet itdiği ve itdirilmediği ma'lûm olmayup düşman ı dîn tarafından memleket-i Eflâk'a Katana melâ'îni gelüp ve boyarların ittifâkı ile voyvodayı ahz eyledikleri haberi zuhûr etmekle melâ'în-i mesfûrûnun müdafaası ve ol makûle tuğyân iden boyar melâ'î-ninin tertîb-i cezâları için bir mikdâr Tatar askerinin hâlâ Erzurum vâlisi vezîr-i mükerrer Mirza Mehmed Paşa yanında olan tevâyif-i askerine ve Akkirman ve Yanıkhisar palankaları ve Bender Kal'ası'nda olan sağ ve sol kol fârisân cemâatinden ta'yîn olunan neferât ile me'mûr olmalarıyla zikr olunan bin nefer atlu askerinin yanlarına mümkün olur ise bir mikdâr Lika askerinin dahi koşulub vezîr-i müşârun-ileyh tarafına irsâl ve inşâllahü te'âlâ vardıklarında vezîr-i müşârun-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre bir sâat mukaddem mahâll-i me'mûra azîmet idüp avn-i inâyet-i Bârî ile düşman-ı dînin memleket-i mezbûreden müdâfaasında voyvoda kullarının istikrârından kemâl-i ihtimâm eylemek üzre neferât-ı mezbûru bir sâat evvel erişdirmeye ihtimâm eylemeleriçün baş defterdâr vezîr el-hâcc Mehmed Paşa'nın i'lâmı mücebince yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 368

Ayamavra yakınında bulunan bir varoшта yuvalanan ve kaleyi tamir etmeye niyetlenip halktan tamir için malzeme isteyen bin kadar Venedik kâfirî Mora ser-‘askeri Osman Paşa ile haberleşerek ve gerektiğinde yardım alarak, bunların oradan uzaklaştırılması için Preveze ve Vençe korumasındaki Ali’ye yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze ve Vençe muhâfazasına me’mûr olan Ali dâme ikbâlühû’ya hükm ki:

Mora cezâresine karîb olan Ayamavra Kal’ası henüz ta’mîr olunmayup inşâllahü te’âlâ karîben ta’mîr için malzemesi götürölmek üzere olup ancak Ayamavra kurbunda "Varoş" ta’bîr olunur cezâre-i mezbûre ittisâlinde olan Emaksege adasına Venedik keferesinden bin kadar melâin tecemmu’ ve re’âyâdan esbâb-ı ta’mîre dâir ba’zı nesne mutâlebe ve zahîre cem’ etmek üzere oldukları ihbâr olunup ve kara tarafı ellerinde olmağla eyyâm-ı şitâ hulûlünde mübâşerete sû-i kasdleri i’lâm olunmağla harekât-ı bâtilâların indifâ’ı ve cem’iyyetleri kesîr olmazdan mukaddem mahâll-i mezbûrdan tefrik ve teb’îdleri için asker ta’yîn ve üzerlerine varılup tard u ib’âdları muktezî olmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emîrül-ümerâi’l-kirâm Preveze ve Vençe muhâfazasına me’mûr olan Ali dâme ikbâlühû ile haberleşüp yanınızda olan piyâde levendâtıdan mâ’adâ ol havâlîlerde ma’an gitmesi münâsib olan asâkir ile ittifâk ve vakti ile haberleşüp kefer-i mezbûrenin üzerlerine hücum ve tahassun eyledikleri mahâlden ihrâc ve kemâl-i ittihâd ve gönül birliği ile cem’iyyetlerin tefrik ve perişânına ikdâm ve ihtimâm eyleyüp ve kefer-i mezbûrenin üzerlerine hîn-i hareketinizde iktizâ ider ise Mora cânibinde olan asâkirden dahi yanınıza kifâyet mikdârı asker ta’yîn olunmak üzere emîrül-ümerâi’l-kirâm Mora ser-‘askeri Osman Paşa dâmet meâlîhü emri-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmağın ser-‘askerim mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile dahi haberleşüp ve fermânım olduğı üzere kefer-i merkûmeyi tahassun eyledikleri mahâlden ihrâc ve ib’âd eylemeniz Divân-ı Hümâyûn tarafından emri-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezâretle bi’l-fi’il baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallahû te’âlâ iclâlehû i’lâm etmekle müşârun-ileyhin i’lâmı mûcibince amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 369

Ayamavra Kalesi’ni boş bulup tamir etmeye ve sahiplenmeye çalışan kale yakınlarındaki varoшта yuvalanan bin kadar Venedik kâfirini uzaklaştırmaya memur, Preveze ve Vençe korumasında olan Ali ve Ebubekir’e, gerekirse yardım etmesi için, Mora ser-‘askeri Osman Paşa’ya yazılan hüküm.

Mora ser-‘askeri Osman Paşa dâmet meâlîhû’ya hükm ki:

Mora cezâresine karîb Ayamavra Kal'ası henüz ta'mîr olunmayup ve inşâllahü te'âlâ karîben ta'mîriyçün malzemesi getirülmek üzre olup ancak Ayamavra kurbunda Varoş ta'bir olunur cezîre-i mezbûre ittisâlinde olan Emaksege adasına Venedik keferesinden bin kadar melâ'în tecemmu' ve re'âyâdan esbâb-ı ta'mîre dâir ba'zı nesne mutâlebe ve zahîre cem' etmek üzre oldukları ihbâr olunup ve kara tarafı ellerinde olmağla eyyâm-ı şitâ hulûlünde mübâşerete sû-i kasdleri i'lâm olunmağla harekât-ı bâtıllarının indifâ'ı ve cem'iyetleri kesîr olmazdan mukaddem mahâll-i mezbûrdan tard ve ib'âdları içün asker ta'yîn ve üzerlerine varılup tefrik ve teşfütleri muktezî olmağın emîrül-ümerâi'l-kirâm Preveze ve Vençe muhafazalarında olan Ali ve Ebubekir dâme ikbâlühûmâ yanlarında olan piyâde levendâtından mâ-adâ ol havâlîlerden ma'an gitmesi münâsib olan asâkir ile ittifâk ve vakti ile haberleşüp üzerlerine hücum ve tahassun eyledikleri mahalden ihrâc ve kemâl-i ittihâd ve gönül birliği ile cem'iyetlerinin tefrîk ve perîşânına ikdâm ve ihtimâm eylemeleri fermânım olmağın sen ki ser-'askerim mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimin kefer-i mezbûrenin üzerlerine hîn-i hareketle-rinde iktizâ' ider ise Mora cânibinde olan tevâyif-i askerden dahi kifâyet mikdârı asker ta'yîn olunmak içün Divân-ı Hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû i'lâm itmekle vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 370

Hac yolunda vefatı üzerine, mahkemece kayyım nasb olunan Silistreli Seyyid Mustafa tarafından eşyası ve parası yakınlarına teslim edildikten sonra, oğlu olduğu iddiasıyla ortaya çıkan ve ölünün eşyasını ve parasını isteyen Osman isimli şahsın dikkate alınmaması ve gerekirse Divan-ı Hümâyûn'a havale edilmesi için Silistre ve Çardak kadılarına ve Silistre mütesellimine yazılan hüküm.

Silistre ve Çardak kâdîlarına ve Silistre mütesellimine hükm ki:

Silistre kazâsı sâkinlerinden Seyyid Mustafa nâm kimesne gelüp bundan akdem Hâcc-ı şerîfe âzim olan Kara Hasan-zâde Seyyid Ahmed nâm kimesne Bolak nâm mahâlde fevt olmağla yanında mevcûd bulunan nükûd ve eşyâ'sına bu, taraf-ı şer'den kayyım nasb olunmağla zikr olunan nükûd ve eşyâyı ahz u kabz ve müteveffâyı mezbûrun İstanbul'da vâki' Balkapanı'nda sâkin vârislerinin taraflarından vasî ve vekilleri olan Ammi-zâdeleri Mahmud nâm kimesneye bi't-tamâm edâ ve teslim etmekle mezbûr dahi bunun zimmetini ibrâ ve iskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îyye virilüp ve zimmetinde şer'an bir nesne lâzım gelmez iken, yeniçerilik iddiâsında olan müteveffâyı mezbûrun Silistre kazâsında sâkin oğlu Osman nâm kimesne zuhûra gelüp, hevâsına tâbi' kâdîya isnâd ile nice eşkıyâyı başına cem' ve kimi şâhid olmağla şerhlerinden mahâllinde bir vechile emin olmadığının

bildirüp mezbûr Osman her ne zaman da'vâ sadedinde olur ise, ol tarafda istimâ' olunmayup Divân-ı Hümâyûn'a havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin vech-i meşrûh üzre dava sadedinde olur ise Divân-ı Hümâyûn'a havâle olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 371

Bunun emr-i şerîfi girü geldi mahalline gitmedi. Yerine koruma atanan Hasan Paşa vardığı anda, görevi teslim edip İstanbul'a dönmesi için, Koron Kalesi koruması İbrahim Paşa'ya yazılan ve yerine ulaşmayıp geri geldiği kaydı bulunan hüküm.

Mora cezâresinde vâki' Koron Kal'ası muhâfazasında olan İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Sakız cezâresinde ikâmet üzre olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Hasan dâme ikbâlühû hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla Koron Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh Hasan Paşa Koron Kal'ası muhâfazasına varup dâhil olduğu sâat sen bilâ-tevakkuf kal'a-i merkûme muhâfazasından kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem der-i devlet-medârıma gelmen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 372

Boğazhisârı'nda bulunan Vezir Mehmed Paşa'yı bir an önce İstanbul'a göndermesi için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül'-âlem hâlâ kâim-makamlığı ihsânım olup hâlâ Boğazhisârı'nda olan vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû'nun bir an evvel Âsitâne-i sa'âdet'ime irsâli muktezî olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bir kıt'a çekdiri ile kendinin kancabaşı kayığına ta'yîn ve Boğazhisârına irsâl ve vezîr-i müşârün-ileyhi serîan ve acilen Âsitâne-i sa'âdet'ime ulaştırmaya ziyâde takayyüd ü ihtimâm eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 373

Bir an önce kalkıp İstanbul'a gelmesi için, kendisine merkez kaymakamlığı ihsan olunan Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Âsitâne-i sa'âdet kâim-makâmılığı ihsân olunup hâlâ Boğazhisârı'nda olan vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin senin bir gün evvel Âsitâne-i sa'âdet'ime azîmetin mehâmm-ı lâzımü'l-ihimâmından olmağın husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kalkup bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Âsitâne-i sa'âdetime varub zabt u rabtında ve fukarâ ve zuafânın âsâyış ve istirahatlerinde bezl-i tâb ü tûvân eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 374

İnebahtı Kalesi korumasına atanan merkez kaymakamı Vezir Osman Paşa'yı bir çekdiriye bindirerek Gelibolu'ya göndermesi ve koruma hizmetinde dikkatli olması hususunda tenbihte bulunması için, Âsitâne kaymakamı Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Âsitâne-i sa'âdet'im kâim-makâmına vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sâbıkâ Âsitâne-i sa'âdet'im kâim-makâmına olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Osman Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû İnebahtı Kal'ası muhâfazasına me'mur olmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin inşâllahü te'âlâ varup İstanbul'a dâhil olduğun sâat vezîr-i müşârün-ileyhi bir çekdiriye vaz' ve Gelibolu'ya irsâl ve anda karaya çıkup bir sâat [önce] İnebahtı Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'l-meliki'l-allâm kal'a-i merkûmenin hidmet-i muhâfazasında ve sâ'ir iktizâ'idem hidemât-ı âliyye'mde bezl-i vüs' u kudret eylemek üzre muhkem tenbîh ve te'kid eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 375

Merkez kaymakamı Vezir Mehmed Paşa İstanbul'a geldiğinde, onun temin ettiği çekdiri ile mâiyyetindeki askerlerle birlikte Gelibolu'ya ve oradan da İnebahtı'na gidip muhafaza hizmetine başlaması ve canla başla çalışması için Âsitâne sabık kaymakamı Vezir Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Âsitâne-i sa'âdet'im kâim-makâmına olan vezîr Osman Paşa'ya hüküm ki:

İnebahtı Kal'ası ve havâlîsinin muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin hâlâ avâtıf-ı âliyye-i hürevânemden hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla İnebahtı Kal'ası muhâfazası şartıyla ber-vech-i arpalık İnebahtı sancağı sana inâyet ve ihsânım olmağın, imdi inşâllahü te'âlâ düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Âsitâne-i sa'âdet'im kâim-makâmına olan vezîr Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü Boğazhisârı'ndan İstanbul'a gelüp dâhil olduğu sâat seni Gelibolu'ya nakl için vezîr-i müşârun-ileyh tarafından ta'yîn olunacak çekdiriye mükemmel ve müretteb kapun halkı ile bilâ-tevakkufın süvâr ve bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Gelibolu'ya varup andan karaya çıkup bir ân mukaddem İnebahtı Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnullâhi'l-meliki'l-allâm kal'a-i merkûmenin ve havâlîsinin mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-yı bî-şümâr eyleyüp tehâvün ü tekâsülden bir gün evvel hizmet-i muhâfazaya irişmemekden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 376

İş bu emr-i şerîf gitmedi.

Koron Kalesi korumasına atandığı Sakız Adası'nda ikamet eden sâbık Dergâh-ı Ali yeniçerileri ağası Hasan Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Akşehir sancağıyla Sakız cezîresinde ikâmeti fermânım olan Hasan Paşa'ya hükm ki:

Mora cezîresinde vâki' Koron Kal'ası'nın bi-avnihî te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihitimâm olan mehâmmından olup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bu husûsda senden külli hizmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla hâlâ hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla sen Koron Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp güzîde ve müstevfî kapun halkı ile kalkup bir gün evvel Koron Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnullâhi'l-meliki'l-allâm kal'a-i merkûmenin melâ'in-i dûzeh-mekînden hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylesin uğur-ı dîn-i mübînde zuhûra gelen hizmetin zâyî olmayup karîben bir aslahça mansıb ile kayrıldığından mâ'adâ hâl ve şânın dahi terfî' olunacağını mukarrer bilüp me'mûr olduğun hizmet-i muhâfazada ana göre dil ü cân ile bezl-i tâb ü tûvân eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 377***Bu dahi gitmedi.******Mora'da bulunan Davud Paşa'yı Moton Kalesi korumasına koyup, Moton koruması Mustafa Paşa'yı da İstanbul'a göndermesi için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.***

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ beled-i mansıbı Mora'da olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Davud dâme ikbâlühû'yu, Moton Kal'ası muhâfazasına vaz' idüp ve hâlâ Moton muhâfazasında olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Mustafa dâme ikbâlühû'ya bir gün evvel der-i devlet-medârıma ırsâl eylesin ve şimdilik mûmâ-ileyh Davud Paşa'ya tevcih olunacak mansıb olmamağla, mâliye tarafından emr-i şerîfimle kendüye on bin guruş havâle olunduğun ifhâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 378***İshaklı yakınlarında ulakların yolunu kestikleri ve eşyalarını gasp ettikleri için başları kesilerek cezalandırılan Lek Kürtlerine de yataklık eden ve halen köyünde kırk elli kadar eşkıyayı barındırdığı söylenen İshaklı'nın Oynağan köyünden Mehmed'in ve eşkıya arkadaşlarının yakalanarak layık oldukları cezaya çarptırılmaları için Karaman Beylerbeyi Şehsuvarzâde Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.***

Rumeli beglerbegiliği pâyesi ve İç il sancağı inzimâmıyla Karaman beglerbegisi olan Şehsuvar-zâde Seyid Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin hâlâ der-i devlet-medârıma gönderdiğin mektûbunun hülâsa-i mefhûmunda bundan akdem Üsküdar'dan Konya'ya varınca tarîk-ı caddede zuhûr iden kapusız levendât ve sâ'ir eşkıyâsının ebnâ-i sebîl ve sâ'ir ibâdullah üzerlerinden şerr ve mazarratların def'ine emr-i şerîfimle me'mûren azîmet üzre olup ve mukaddemâ menzil ile Mısır-ı Kahire tarafına giden üç nefer ulağın İshaklu nâm mahâlle karîb yerde yolların kat' ve emvâl ve eşyâ'ların nehb ü gâret iden beş nefer şâkîler Lek Ekrâdından ol câniblerde gezen tokuz nefer şâkîlerin içlerinden oldukları ve mukaddemâ fesâd ve şekâvet ettikleri tevâtür olduğun ahâlî-i kasaba haber vormeleriyle eşkıyâ'yı merkûmenin makarr u me'vâları İshaklu kazâsına tâbi' Oynağan nâm karyede sâkin Oynağanlı Mehmed nâm kimesne olmağla der-akab tarafından ta'yîn olunan âdemlerin zikr olunan tokuz nefer Lek ekrâdından dört neferin ahz ve meclis-i şer'e ihzâr ve mezbûr şâkîlerin keyfiyet-i ahvâlleri cümleden suâl olundukda mezbûrlar içün sâi bi'l-fesâd fi'l-arz ve vâcibü'l-izâle eşkıyâdan oldukları müvâcehelerinde şehâdet ve kıbel-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye mücebince cezâları tertîb ve hüccetleri ile ser-i

maktû'ları der-i devlet-medârıma irsâl ve sâlifü'z-zıkr Mehmed'in ahvâlî dahi tecessüs olundukda, mezkûr me'vâ-yı lüsûs ve mu'în-i eşkıyâdan ve bu makûle nîce dürlü fesâd ve şekâvet iden harâm-zâde, merkûmun karyesine gelüp yanına ihtifâ ve hâlâ kırk elli nefer eşkıyâ ile karye-i mezbûrede sâkin ve mütehassın olup her-bâr içlerinden beşer onar nefer şâkîler hurûc ve tahrîb-i memlekete bâis ve Ümmet-i Muhammed yedlerinden âciz ve mutazarrır olduklarına, sen dahi kemâl-i mertebe ittılâ' tahsîl eylediğin arz eylediğin ecilden sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre me'vâ-yı lüsûs ve mu'în-i eşkıyâ olan mezkûr Mehmed'i fesâd ve şekavette hevâsına tâbî' olan eşkıyâyı âlâ-eyyi-hâlin ahz ve üzerlerine şer'an sâbit olan mevâdd sicil ve hüccet olundukdan sonra içlerinden habs ve kâl'a iktizâ' idenleri muhkem habs ve kal'a-bend ve vâcibü'l-izâle olanlarının ma'rifet-i şer'le cezaların tertîb ve sûret-i sicilleriyle keyfiyet-i hâli sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 379

(Emri gitmeyüp girü gelmiştir.)

Memleketin düşman istilasına maruz kaldığı şu zamanda, Silistre sancağında sakin yeniçerilerin, sipahilerin, silahtarların ve iş erlerinin harp aletlerini alarak Yergöğü koruması Vezir Mehmed Paşa yanında toplanmalarını sağlamak için Silistre sancağı kadılarına, kethüda yerlerine, yeniçeri serdarlarına ve evkaf subaylarına yazılan hüküm.

Silistre sancağında vâkî' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve havâss ve evkaf zâbitlerine hükm ki:

Düşman-ı dîn-i mübîn ve melâ'în-i düzeh-karîn memâlik-i mâhrusetü'l-mesâlikimin ba'zı mahâllerine bâ-husûs nehr-i Tuna sevâhilinde olan bilâd ve ibâda istîlâ ve îsâl-i hasâret kasdında olduğun sem'-i hümayûnuma lâhik olup ve bu vakt el-akrebü fe'l-akreb gazâ vü cihâd, âmme-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerlerine farz-ı ayn olmağla el-hâletü hâzihi i'zâz-ı dîn-i mübîn ve ihyâyı sünnet-i seniyye-i seyyidü'l-mürseliyn ve def'i şerr-i a'dâ-yı bed-tînet ve muhâfaza-i memleket için Silistre sancağında sâkin olan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve eğer sipâh ve silâh-dâr ve eğer sâ'ir bi'l-cümle darb ü harbe kadîr iş erlerinden âlât-ı harbleriyle müsta'idd-i ceng ü peygâr âdem ihrâc ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü[l-âlem] Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mirza Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû'nun yanına cem' ve Eflâk memleketinde olan melâ'în-i düzeh-mekînin müdâfaasında ve hâlâ Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiye Yanaki voyvodayı yerine takarrür ve istikrârında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde vezîr-i müşârun-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre dikkat-i tâmm ve sa'y-ı ihtimam eylemeleri fermânım olmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzre livâ-i mezbûrdan yeniçeri ve sipâh ve silâh-dâr

ve darb ü harbe kadîr iş erlerinden fermânım olan müste'idd-i ceng ü peygâr âdemleri âlât-ı hurûbiyle ta'cil ale't-tacîl ihrâc, serîan ve âcilen Yergöğü muhafızı vezîr-i müşârun-ileyhin yanında ictimâ' ve bi-avnihi te'âlâ Eflâk vilâyetinde olan melâ'in-i dûzeh-mekînden müdâfaasında ve Eflâk voyvodasını makarr-ı mesnedine takarrür ve istikrârında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde vezîr-i müşârun-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre mevcûd itdirmekde bezl-i makdûr eylesin ve lâkin bu takrîb ile gerek tarafınızdan ve gerek sâ'ir mübâşirler taraflarından bu bahâne ile celb-i mal sevdasına düşüp re'âyâ fukarâsından bir akçe ve bir habbe almayup ve aldirmayup ve bu tarikle re'âyâ fukarâsını kat'â rencide ve ta'cîz eylemeyüp ve ol makûle celb-i mâl sevdâsıyla re'âyâdan akçe cür'et ve cesâret iden olur ise tefahhus ve istifsâr ile bi-eyyi hâlin ele getirülüp, sâ'irlerine mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat olmak için ahz u habs ve nefy ü iclâ ve istihkâklarına göre tertîb-i cezâ' olunacağı mukarrer ve muhakkak olduğun herkese tenbîh ve ifhâm eyleyüp emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 380

Hükümün bir sureti, Niğbolu sancağındaki kadılara, kethüdâ yerlerine, yeniçeri serdarlarına ve ocak subaylarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niğbolu sancağında vâki' olan kâdılara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve havâs ve ocak zâbitlerine.

Hüküm: 381

Moton Kalesi korumasına atandığı önceleri yeniçeri ağalığı yapan ve Sakız Adası'nda ikamet eden Hasan'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Sakız cezîresinde ikâmetde olan Hasan dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Mora cezîresinde vâki' Moton Kal'ası'nın bi-avnihi te'âlâ muhafaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bu husûsda senden küllî hizmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla hâlâ hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla sen Moton Kal'ası muhafazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp güzîde ve müstevfî kapun halkı ile kalkup bir gün evvel Moton Kal'ası'na varup muhafazasına kıyâm ve bi-avnilahî'l-meliki'l-allâm kal'a-i merkûmenin melâ'in-i dûzeh-mekînden hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamiyyet eylesin. Uğur-ı dîn-i mübînde zuhûra gelen hizmetin zâyî olmayup karîben bir aslahca mansıb ile

kayrıldığından mâ'adâ hâl ve şânın dahi terfî olunacağını mukarrer bilüp ve hâlâ cihet-i ma'âşına medâr olmak için şimdilik mâliye tarafından emr-i şerîfimle sana on bin guruş havâle olunduğu ma'lûm idinüp me'mûr olduğun hizmet-i muhâfazada ana göre dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şân sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 382

Mora adasında bulunan kalelerin ve diğer mahallerin korumasında alınması gerekli tedbirler ve tedariklerle ilgili çalışma yapıp, sonucu İstanbul'a bildirmesi için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Cezîre-i Mora'da vâki' kılâ' ve bikâ'ın ve sâ'ir muhâfaza ve muhâresesi muktezî olan mahâllerin emr-i muhâfaza ve muhâresesinde takayyüd ü ihtimâm ve iktizâ' iden tedârüki münâsib olan vech üzre bir sâat mukaddem tedârük olunmak, Devlet-i Âliyye'min ehemmi mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmından olmağla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin cezîre-i mezbûrede vâki' kılâ' ve bikâ' ve sâ'ir muhâfazası lâzım gelen mahâllerin muhâfazasına müte'allık icâleten ol vaktde tedârüki müktezî olan umûrun tedârükünde der-i devlet-medârıma arz ve haberi vürûduna terakkub ile tefvî-i vakt ve umûr-ı mühimmeyi te'hîr eylemeyüp mühim ve müktezî olan cüz'i ve küllî umûru bir sâat mukaddem iktizâ'yı vakt ü hâle göre bir sâat evvel görüp ba'dehû arz ve i'lâm eyleyüp tehâvün ü tekâsîre ve umûr ı mühimmenin kat'â te'hîrine rızâ ve cevâz göstermemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 383

Mora Adası'nda bulunan kalelerin içinde ve dışında bulunan livaların mutasarrıfları, alaybeyleri, asker subayları, başkanları ve diğer koruma görevlileri ile Devlet-i Âliyye'nin şânına yakışır bir şekilde uyumlu olarak çalışmaları için Mora baş askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Cezîre-i Mora'da vâki' kılâ' muhâfazasında ve hâric-i kılâ'da olan mîr-i mîrân ve elviye mutasarrıfları ve âlâybegleri ve neferât zâbitleri ve rü'esâ-yı asâkir-i mansûrem ve sâ'ir gürûh-ı muhâfızîn ve murâbitîn emr-i muhâfaza ve sâ'ir vâki' olan umûr ve husûslarda re'y-i savâb-dîdin üzre amel ve hareket eylemeleri fermânım olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin cezîre-i merkûmenin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir vâki' olan hidemât-ı âliyyemde mûmâ-ileyhim ile kemâl-i basîret ve intibâh üzre kıyâm eyleyüp mesâ'î-i meşkûre vücûda getirmeğe bezl-i tâb ü

tüvân eyleyesin. Ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzre gerek emr-i muhâfazada ve gerek sâ'ir vâki' olan hidemât-ı dîn-i mübîninde ve ser-'asker-i müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ve emrine mutâva'at ve kemâl-i ittihâd ü ittifâk ve gönül birliği ile her biriniz cidd-i mevfûr ve sa'y-i bî-kusûr eyleyüp dîn ve Devlet-i Âliyye'ne lâıyk ve rızâ-yı yümn-iktizâ'yı şâhâneme muvâfık hidemât-ı cemile vücûda getirmekle bezl-i kudret ve sarf-ı miknet eyleyüp tehâvün ü tekâsülden ve ser-'asker-i müşârun-ileyhin re'yine muhâlefetten be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 384

Boş kaldığı için tamir bahanesiyle işgal edilmeye çalışılan Ayamavra Kalesi'nin, tamiri ve orada bulunan kâfirin uzaklaştırılması hususunda gerekli tedbirlerin alınması ve gerekenin yapılması için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Ayamavra Kal'ası mukaddem ta'mîr ve zabt olunmak ehven ve enseb iken hâlî kalmağla kefare-i bî-din el-yevm ta'mîr etmek fikr-i fâsidinde olduğu ihbâr olunmağla bu kış düşman-ı dîni, mahâll-i mezbûreden avn-ı inâyet-i Bârî ile def' ile ihtimâm lâzım olmağın ol havâlîye karîb olan Preveze ve Vençe Kal'aları muhâfazaları ve ol havâlîde olup ta'yîni münâsib olan asâkir ve Paşa'lardan münâsib görülenlerin birini üzerlerine başbuğ ta'yîn ve irsâle mübâşeret olunduğu i'lâm olunmuş, husûs-ı mezbûr için iktizâ' iden tedârûki cümleden akdem görölüp, ol havâlîden düşman-ı dînin bi-eyyi-hâlin emr-i şerrleri kat' olunmak mühim ve muktezî olmağın, imdi gerek ta'yîn olunacak Paşa'lar ve gerek sâ'ir mühimmât ve levâzımâtın bir sâat mukaddem tedârûki ve mahâll-i mezbûra gönderilüp inşâllahü te'âlâ ol gâ'ilenin bir ân evvel ber-araf itdirilmesi husûsu, senin re'y-i savâb-dîdine havâle olunmağla kat'â te'hir ü tevakkuf eylemeyüp iktizâ'sına göre bir ân evvel tedârûki görölmesinde ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 385

Ayamavra Kalesi'nde bulunan Venedik kâfirinin temizlenmesi ve tamiri için, askerleri ve komutanları ile birlikte, Mora ser-'askeri Osman Paşa'nın yanına gitmeleri ve onun görüş ve planına göre hareket etmeleri için Preveze koruması Ali Paşa ile Vençe Kalesi koruması Bekir Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağı mutasarrıfı olup Preveze muhâfazasında olan Ali Paşa ve Karlılı sancağı mutasarrıfı olup hâlâ Vençe ve ol havâlinin hıfz u hırâsetine me'mûr Bekir Paşa'ya hüküm ki:

Bundan akdem dest-i düşmandan ahz olunan Ayamavra Kal'ası harâb olup ve bu ana değin dahi ta'mîri görülmeyüp hâli üzre kalmış idi hâlâ mahall-i mezbûra Venedik keferesi tarafından bir mikdâr melâ'in-i düzeh-karîn gelüp ve bu kış içinde ta'mîr etmek üzre niyet-i fâsidlerin olduğu istimâ olunmağın, avn-i inâyet-i bârî ile gelen düşmanın mahall-i mezbûrdan müdafaası elzem ve müktezî olmağla, bu umûr-ı mühimme için iktizâ iden asâkirin techîzi ve gerek sâ'ir lâzımesinin tedârûki husûsu hâlâ Mora ser-'askeri olan emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Osman Paşa dâmet meâlîhû'ya tefvîz ve ihâle olunmağla imdi siz ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâsız ve gerek sâ'ir ol havâlîde bulunan ümerâ ve âlâybegleri ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarısız Mora ser-'askeri mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafından husûs-ı mezbûr için ne vechile haber vürûd ider ise ânın re'y-i savâb-dîdi üzre hareket idüp bir sâat evvel me'mûr olduğunuz umûr-ı mühimmenin husûle gelmesi temşiyyetinde her biriniz cidd ü ikdâm ve avn ü inâyet-i Samedânî, ol havâlîden düşman-ı dînin müdafaasına bezl-i iktidâr eyleyüp bir dürlü tesâmuh u tekâsülden ve bir tarîk ile özr ü bahâne ile tefvît-i vakt olunmakdan be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 386

Koron Kalesi koruması İbrahim Paşa'yı görevden alıp İstanbul'a göndermesi ve yerine diğer İbrahim Paşa'yı nasb etmesi için, Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ Koron Kal'ası muhâfazasında olan İbrâhim dâme ikbâlühû muhâfaza-i merkûmeden ref' ve yerine emîrû'l-ümerâi'l-kirâm diğer İbrâhim dâme ikbâlühû Koron Kal'ası muhâfazasına ta'yîn olunmağla imdi sen ki ser-'askeri mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh diğer İbrâhim Paşa vusûlünde fermânım olduğu üzre Koron Kal'ası muhâfazasına vaz' ve muhâfız-ı sâbık mûmâ-ileyh İbrâhim Paşa'yı der-i devlet-medârıma irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 387

Koron Kalesi korumasına atanan diğer İbrahim Paşa görevine başlayınca, oradan kalkıp hemen İstanbul'a gelmesi için Koron Kalesi koruması İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Koron muhâfazasında olan İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ emîrû'l-ümerâi'l-kirâm diğêr İbrâhim Paşa dâme ikbâlühû Koron Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin hâlâ mûmâ-ileyh İbrâhim Paşa Koron Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm eyledikde, sen bilâ-tevakkuf muhâfaza-i merkûmeden çıkup der-i devlet-medârıma gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fi Evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 388

Sakız Adası'nda olan Dergâh-ı Âli yeniçerileri ağası Hasan Paşa'yı Moton Kalesi korumasına tayin etmesi ve Moton korumasında olan Mustafa Paşa'yı da İstanbul'a göndermesi için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Sakız cezîresinde olan Hasan dâme ikbâlühû Moton Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmağla sen ki ser-'askeri mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh Hasan Paşa kal'a-i merkûme muhâfazasına vardukda Moton muhâfazasında olan emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Mustafa dâme ikbâlühûyu der-i devlet-medârıma irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 389

(Terkîn olunup emri Baş (...) teslim olunmuştur.)

Halktan zorla "nefir-i âmm akçesi" ve "nal-bahâ" gibi kanunsuz vergiler toplayan, hâssında görevli zabitin konağını basıp zulmen parasını alan ve kendisini haps eden, çeşitli vesilelerle mâl-ı mîrânın zayi olmasına sebep olan Yanya sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'nın hapsi ve muhakeme edilerek, zimmetinde bulunanların sahiplerine iadesi için Yanya sancağında bulunan kadılara yazılan hüküm.

Yanya sancağında vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Sâbıkâ Yanya sancağına mutasarrıf olan Ali Paşa, Narda hâssı zâbiti olan kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Osman zîde mecdühû'nun konağın basub kendüsini diyâr-ı âhara kaçırıp ve hâss-ı mezbûru mîr-i mîrân-ı mezkûr tarafından zabt itdirüb mu'tâd-ı kadîme muhâlif tarafından Narda'ya mütesellim nasb idüp ve ba'dehû zâbit-i mezkûru ahz u habs ve cebren ve kahren bin gurusunu alup ve ana kanâat itmeyüp kapu harcı nâmıyla beş yüz gurus mutâlebesiyle mahbesde ibkâ ve mâl-ı mîrânın yağma vü telef olmasına bâis olup ve taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden hidmet-i muhâfazaya me'mûr olan bin beş yüz piyâde levendâtı kendi mansıbı ile ma'an ancak iki yüz âdem mevcûdu olup ve el-hâletü hâzihi Yanya sancağı kazâların bahâya kesdirüp nefir i âmm akçesi nâmıyla

kimisinden üç kîse ve kimisinden beş kîse alup ve nefîr-i âmm nâmıyla bir nefer mevcûd bulunmayup ve Preveze Kal'ası neferâtının mu'ayyen dört yüz esâmesi olup nısfı mikdârının ulûfelerin zulmen kendisi alup mezbûrlardan ancak yüz nefer mevcûd olup ve ocak tarafından ta'yîn olunan topçu ve cebecinin zâbitlerinden gayri nefer mevcûdları olmayup mîr-i mîrân-ı mezkûr ânların aldıkları ulûfeden dahi nısfı mertebesin alup ve livâ-i mezbûr ahâlîsi üzerine na'l-bahâ nâmıyla altmış kîse akçe defter idüp cebren ve zulmen tahsîl etmek üzere olduğu i'lâm olunmağla bunun gibi zulm ü ta'addîye cesâret iden mezkûr Ali Paşa'nın ahz u hapsi ve zulmen aldığı mâl-ı mîrânın kendisinden tahsîli fermânım olup ve husûs-ı merkûm için Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur imdi siz ki kâdîlarsız iş bu emr-i şerîfim vusûlünde sâbıkâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı mezkûr Ali Paşa'yı mübâşiri mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ahz u haps ve vech-i meşrûh üzere cebren ve zulmen ahz ve ihtilâs eylediği emvâl-i mîrîyi bi't-tamâm tahsîl ve mîr-i mîrân-ı mezkûrun keyfiyet-i ahvâlî vukûf ve şuûru olan kimesnelerden ma'rifet-i şer'le tefahhus ve istiksâ ve şer'an üzerine sübût bulan mevâdd sicil ve hüccet ve sûret-i sicilleri ile keyfiyet-i hâlî sıhhati ve hakîkati üzere der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 390

Yergöğü Kalesi'nin koruması için, Hezargrad taraflarından 500 yeniçeri yazıp, Ali Çavuş'u başlarına tayin ederek Yergöğü'ne göndermesi için, Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağı turnacıbaşı Hüseyin'e gönderilen hüküm:

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında sâbıkâ turnacıbaşı olup hâlâ Hezargrad'da sâkin Hüseyin zîde mecdühûya hükm ki:

Hâlâ Yergöğü Kal'ası'nın muhâfazası mühim ve muktezî ve sen ocağın emekdâr ve kâr-güzârlarından olduğun ecilden ol havâlîden yamak olmak üzere Dergâh-ı âlî yeniçerilerinden beş yüz mikdârı nefer müceddeden tasmiim ve be-dergâh ve bir gün evvel gitmek ve Yergöğü muhâfazasına ta'yîn ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bölüğün Ali Çavuş zîde kadrûhûya üzerlerine nasb ve icâleten irsâl eylesin. Senden her vechile sadâkat ve kemâl-i ikdâm ve ihtimâm ü dikkat me'mûl olmağla hâb u râhatı terk idüp muhâfaza-i mezbûr için müceddeden fermân olunan beş yüz mikdârı Dergâh-ı âlî yeniçerilerini yamak olmak vechi üzere tasmiim ve be-dergâh ve bir gün evvel çavuş-ı merkûm ile mahâlline irsâl eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mücibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zi'l-ka'de Sene 1128

Bi'smihi sübhânehû ve te'âlâ ve'l-hamdü lillahi'l-aliyyi'l-âlâ ve's-salâtü âlâ nebiyyihî'l-Mustafa ve evlâdihî'l-müctebâ hâzihî kuyûdün müştemiletün âlâ ahkâmî'l-umûri'l-mühimmeti der-zeman-ı hazret-i sadr-ı sudûri'l-vüzerâ Halil Paşa yessera'llâhü mâ yeşâ ve fî ibbân-i hazret-i re'îsü'l-küttâb el-Hâcc Abdülkadir Efendi tâle bekâhu el-vâki' ve fî evâhir-i zi'lhiccetî sene semân ve ısrîn ve mi'ete ve elf.

Hüküm: 391

Sakız Adası korumasına atanan derya kaptanı Mahmud Paşa'nın, bir an önce mâiyyetinde bulunan askerlerle Sakız Adası'na gitmesi için yazılan hüküm.

Sâbıkâ deryâ kapudânı olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sakız cezîresinin bi-avnihi te'âlâ muhâfazası ehemmi-i mehâmmdan olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince sen Sakız cezîresi muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp me'mûr olduğun üzre müstevfî ve güzîde kapun halkıyla kalkup cezîre-i merkûmeye varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnillahi'l-meliki'l-allâm cezîre-i merkûmenin hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 392

Moton Kalesi muhafızlığına tayin olunan Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası Hasan Paşa göreve başlayınca, Moton Kalesi muhafızı Mustafa Paşa'nın hemen kalkıp İstanbul'a gelmesi için yazılan hüküm.

Moton Kal'ası muhâfazasında olan Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Sakız'da ikâmet üzre olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Hasan dâme ikbâlühû Moton Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh Hasan Paşa kal'a-i merkûme muhâfazasına varup dâhil olduğu gibi sen bilâ-tevakkuf muhâfaza-i merkûmeden kalkup serîan ve âcilen rikâb-ı hümayûnuma gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 393

İstanköy Adası korumasına atanan Zileli Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Zileli Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ İstanköy cezîresinin bi-avnihi te'âlâ muhâfazası ehemmi mehmîdan olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla sen İstanköy cezîresi muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp müstevfî kapun halkıyla kalkup İstanköy cezîresine varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnillahi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 394

Bükreş kasabasına girip gizlendiği haberi alınan Nemçe kâfirinin oradan uzaklaştırılması için, Niğbolu sancağı kazalarındaki yeniçeri, sipah, silahtar ve diğer askerleri ve eli silah tutan şahısları belirleyip, ser-'asker atanan Vezir Hüseyin Paşa'nın emri altına göndermeleri için Niğbolu sancağında bulunan kadılarına, kethüdâ yerlerine, yeniçeri serdarına, havâs ve ocak subaylarına yazılan hüküm.

Niğbolu sancağında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve havâs ve ocak zâbitlerine hükm ki:

Hâlâ dîn ve Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Nemçe keferesi memâlik-i mahrûsem muzâfâtından olan Eflâk vilâyetinde vâki' Bükreş kasabasına girüb tahassun ve Tuna sevâhilinde olan bilâd u ibâda îsâl-i hasâret kaskında olduğu sem'i hümâyûnuma lâhik olmağla bi-tevfikihi te'âlâ kefer-i mezbûrenin üzerine varılıb kasaba-i merkûmeden tard u ib'âdları ve kahr u tedmîrleri ile şerr u mazarratlarının memâlik-i mahrûseminden indifâ'ı ve hâlâ Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye (...) voyvodanın yerine takrîr ve istikrârı ehemmi mehmî Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve husûs-ı merkûm için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü ser-'asker nasb ve ta'yîn ve ba'zı tevâyif-i asker ile irsâl olunup ve bu vakt-i gazâ' vü cihâd, âmme-i mü'mînîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerine farz-ı ayn olmağın def'-i melâ'în-i düzeh-karîn ve kahr u tedmîr-i müşrikîn için Niğbolu sancağında vâki' kazâlarda sâkin olan eğer Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve eğer sipâh ve silâh-dâr ve sâ'ir asker tâ'îfesinden ve mâlen ve bedenlen harb ü darba kadîr tevâyif-i askeriye ve kezâlik her kazânın a'yânından mâlen ve bedenlen kuvveti olanlar ricâl-i harb ve kıtâlden tahammülleri mertebe âdemleriyle bi-avni'llâhi te'âlâ kefer-i mezbûrenin Bükreş kasabası ve ol etrâf ve havâlidenden tard u ib'âdlarında Eflâk voyvodasının makarr-ı mesnedine takrîr ve istikrârında ve sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde ser-'askerim vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre hareket eylemeleri fermânım olup ve a'dâ-yı mezbûrenin avn-i Hakk ile indifâ'ı vaktine değin kendülere kifâyet idecek mikdârı zahîrelerin dahi ma'an götürüp ve biz tedârükümüz ve zâd ü zahîremiz göreceğiz deyü zaman

geçirmeyüp siz ki mûmâ-ileyhimsiz iş bu emr-i şerîfîm vardığı sâat vech-i meşrûh üzre me'mûr olanları âlât-ı hurûblarıyla bilâ-tevakkuf evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serîan ve acilen ser-'asker-i müşârûn-ileyhin yanına cem' ve her bir kazânın tevâyif-i askeriyesi ne mikdâr müctemi' olur ise gürûh-ı müşrikîn mündefi' olduktan sonra ikâmet iktizâ'sı vaktinde her kazânın tevâyif-i askeriyesine semtlerine münâsib kifâyet mikdârı meşâ ve ikamete münâsib mahâller ta'yîn ve Tuna sâhillerinde hidmet-i muhâfazada bezl-i makdûr ve cidd-i bî-kusûr eylemek üzre muhkem tenbîh ü te'kîd olunup şöyle ki ale'l-fevr a'dâ-yı bed-girdârın müdâfaasında ve ba'dehû Tuna sevâhilini muhâfazada bir dürlü özr ve illet irâd ve emr i şerîfime muhâlefet ile tacîl-ale't-ta'cîl evlerinden ve yerlerinden hareket itmeyüp ve me'mûr oldukları mahâllerde mevcûd bulunmaktan imtinâ' ve ihtirâz idenlerin a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalai'l-müteverri'in hâlâ bi'l-fi'l şeyhü'l-İslâmım olan (...) edâmallâhü te'âlâ fezâ'ilehû tarafından virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince bi-hasbi's-şer' bilâ emânin cezâları tertîb olunacağı mukarrer ve muhakkaktır. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve ser-'askerim müşârûn-ileyhin yanına azîmete mübâderet ve müsâra'ata ikdâm ve ihtimâm eyleyeler ve lâkin bu takrîb ile tarafınızdan ve sâ'irleri taraflarından bu bahâne ile celb-i mal sevdâsına düşüp re'âyâ fukarâsından bir akçe ve bir habbe almayup ve aldirmayup ve bu takrîb ile re'âyâ fukarâsını kat'â rencîde ve ta'cîz eylemeyüp ve ol makûle celb-i mal sevdâsıyla re'âyâdan akçe almağa cesâret idenler olur ise ol makûleleri tefahhus ve istiksârıyla bi-eyyi hâlin ele götürölüp sâ'irlerine mûcib-i ibret ve sebeb-i nasîhat olmak için ahz ve habs ve nefy ü iclâ ve istihkaklarına göre tertîb-i cezâ' olunacağı mukarrer olacağı herkese tenbîh ve ifhâm ve emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 395

Hükümün bir sureti Silistre ve Yenipazar kazalarına da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Silistre ve Yenipazar kazâlarına vech-i meşrûh üzre.

Hüküm: 396

Söğüt Dağı sınırından başlayıp Ulukışla ve Çiftehan'a kadar varan yolun sağında ve solunda; yol kesicilik, yağmacılık ve katillik eden Toridi, iskân firarileri, Yörük perakendesı ve muhtelif eşkıya gruplarının yakalanması ve muhakemeleri için Karaman Beylerbeyi Paşa'ya yazılan hüküm.

İçil Sancağı inzimâmıyla Karaman beglerbegisi olan (...) Paşa dâmet meâlîhü'ya hüküm ki:

Anadolu'nun Ortakolu ve Karaman eyâletinde sâkin ve mütemekkin olan asâkiri ve sâ'irleri Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp, bundan akdem Anadolu'nun ortakolunda vâki' Söğüd Dağı hudûdunda tarîk-ı cadde ile Konya üzerinde Ulukışla ve Çiftelhân'a müntehî olduğu mahâllerde ve yemîn ü yesârında vâki' turuk ve mesâlike eşkıyâ ve kuttâ' mazarratından hıfz ve zikr olunan mahâllerde vâki' tevâyif-i iskân firârîlerin cem'a ve rehnlerin alup münâsib olan kal'alara vaz'a ve hıfz ve ehlü iyâl ve devvâbb ve mevâşî ve emvâl ve eşyâ'larıyla kendülerin sürdürüp Adana cânibine doğru ırsâl ve Rakka eyâleti mutasarrıfı tarafına ihbâr ve âdemleri geldikte ma'rifet-i şer'le teslîm eylemek üzre düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem sâbıkâ ber-vech-i arpalık İçil sancağına mutasarrıf olunan vezîrim Nu'mân Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü mukaddemâ emr-i şerîfimle me'mûr oldukda zikr olunan mahâllerin ahâlîsi vezîr-i müşârün-ileyh ol tarafda iken şerr u mazarrat-ı eşkıyâdan âsûde-i emniyet üzreler iken vezîr-i müşârün-ileyh hâlâ mansıbı olan Kıbrıs'a gitmekle ba'zı Toridi ve Rakka ve Hama ve ifrâz-ı Zülkadriye iskânı ve Yörük perâkendesî eşkıyâsı hânelerini ihrâk ve iyâl ü evlâdlarına ta'arruz ve ta'addî ve hâlâ Kırşehir tarafında müctemi' ve etrâfa nehb ü gâret ile îsâl-i hasâret ve fesâd ve şekâvet üzre olup ve yine eyâlet-i Karaman'da Toridi eşkıyâsından Cerid karyeli ve Kars'lı ve Yenidünya nâm şâkîler başlarına hevâlarına tâbî' eşkıyâyı cem' ve İshaklı kazâsında dahi kapusız bacasız ba'zı levendât eşkıyâsı ahâlîsinin menzillerin ihrâk ve malların nehb ü gâret ve küllî fesâd ve şekâvet üzre oldukların bildirüp ol bâb-da istidâ'yı inâyet eyledikleri ecilden sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince zikr olunan mahâllerde olan iskân firârîlerinin mahâll-i iskânlarına ırcâ'ları ve eşkıyâsının ve zikr olunan Toridi ve harâm-zâdenin ahz ve ele götürüp haklarında şer'an lâzım gelen cezâların tertîbi ile ve mazarratlarından bilâd u ibâdın te'mîn ve tathîrine me'mûr olmuşsundur. İmdi inşâllâhü te'âlâ iş bu emr-i şerîfim vusûlünde hâlâ eşkıyâ-i merkûmenin müctemi' olduğu mahâlle kendün bi'n-nefs varub ve kendün varmak iktizâ' etmez ise mu'temed ve yarar ve kâr-güzâr âdemlerin gönderüp mezbûrlardan iskâna me'mûr olanları mevâz'-i iskânlarına ırcâ' ve yaramazlarını ve sâ'ir fesâd ve şekâvet üzre olan eşkıyâyı merkûmeyi bi-avnihi te'âlâ ala eyyi-hâlin ahz ve ele götürüp şer'an haklarında lâzım gelen cezâların tertîb ile fesâd ve şekâvetlerinden ibâdullâhı te'mîn ve fîmâ-ba'd dahi zikrleri mürûr iden mahâllerde eşkıyâ ve harâm-zâdenin haberin alduğunda bilâ-tevakkuf bî-eyyi veçhinken ele götürüp ukûbât-ı meşrû'adan haklarında lâzım geleni icrâ ve kat'-ı ve hasm-ı urûk-ı mefsedetleriyle şerr ü şûrlarından bilâd u ibâdî te'mîn ve tathîre ziyâde takayyüd ü ihtimâm eyleyüp lâkin bu takrib ile mücerred celb-i mâl içün fesâd ve şekâvetde alâkası olmayan bî-günâhların nüfûs ve emvâl ve a'râzına taarruz ve bu husûsu zulme vesile etmeleriyle re'âyâ ve berâyâyâ hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ü ta'addîden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Hüküm: 397

Paşalık rütbesi elinden alınan, Mora ser-‘askeri Abdullah Paşa’nın İstanbul'a gönderilmesi için, Mora ser-‘askeri Osman Paşa’ya yazılan hüküm.

Mora ser-‘askeri Osman Paşa’ya hükm ki:

Sâbıkâ Mora ser-‘askeri olan Abdullah Paşa’nın üzerinden Paşa’lık kaydı ref’ olunmağın sen ki ser-‘askerim mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde mûmâ-ileyhi rikâb-ı hümâyûnum tarafına irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 398

Hemen kalkıp İstanbul'a gelmesi için, Paşalık ünvânı kaldırılan, Mora baş askeri Abdullah Paşa’ya yazılan hüküm.

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim sâbıkâ Mora ser-‘askeri olan Abdullah dâme mecduhû’ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin hâlâ Paşa’lık kaydı üzerinden ref’ olunup ve senin rikâb-ı hümâyûnum tarafına gelmen iktizâ’ etmekle iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat’â te’hir ü tevakkuf itmeyüp yerinden hareket ve bir gün evvel rikâb-ı hümâyûnuma gelüp mevcûd bulunmağa ihtimâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 399

Diyarbakır Valisi Recep Paşa’nın hakkının alınması hususunda gerekeni yapmaları için, Amed mollasına, Diyarbakır’daki kadılara, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Amed Mollasına ve Diyârbekir eyâletinde vâki’ olan kâdîlara ve a’yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Hâlâ Diyârbekir vâlisi vezîr Receb Paşa Dergâh-ı mu‘allâma arz-ı hâl gönderüb Diyârbekir eyâletinden kendüye âid olan, tarafından talep olundukda ba‘zı kazâ ahâlîsi vermekde ta‘allül ettiklerini bildirüp sinîn-i sâbıkâlarda seferler vaktinde Diyârbekir eyâletinde vâki’ kazâlar ahâlîsi eyâlet-i merkûme mutasarrıflarına ne vecihle imdâd ve i‘ânet idegelmişler ise kendiye dahi ol vechile iânet ve tarafından ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğın vech-i meşrûh üzre amel oluna deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 400

Hükümün bir sureti, Karaman beylerbeyi Şehsuvarzâde Mehmed Paşa'nın ağzından, Karaman eyaletindeki kadıllara, Konya naibine ve diğerlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karaman beylerbeyi Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa ağzından, Karaman eyâletinde vaki' kādıllara ve Konya nâ'ibine ve sâ'irlerine yazılmışdır.

Fî evâhir-i Sene 1128

Hüküm: 401

Kendisinin yazmaya memur olduğu 500 asker süvariye ilave olarak Dukakin sancağı tasarrufunda yazılan 500 asker süvariye de yanına alarak, bir an önce Yergöğü'nde bulunan ve Nemçe kâfirini defetmekle görevli olan ser-'asker Hüseyin Paşa'nın yanına gitmesi için Köstendil sancağı alaybeyi Mahmud'a yazılan hüküm.

Köstendil sancağı âlâybegisi Mahmud'a hükm ki:

Bundan akdem Tuna yalılarında iktizâ' iden mahâllerin muhâfazalarında bulunmak üzere sen ki mîr-âlâyı mûmâ-ileyhsin senin ma'rifetinle beş yüz nefer süvâri tahrîr ve emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Dukakin sancağına mutasarrıf olan Tâhir dâme ikbâlühû ma'rifetiyle dahi kezâlik beş yüz nefer süvâri tahrîr ve sâlifü'z-zikr mahâllerde re'âyâ içün emr-i şerîfimle sen me'mûr olmuşidın hâlâ Eflâk vilâyetinde vâki' Bükreş kasabasına dîn ve Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Nemçe keferesi girüb tahassun eylediği sem'i hümayûnuma lâhik olup ve hâlâ bi'l-fi'l vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû kefere-i merkûmeyi Bükreş kasabasından ve bi'l-cümle vilâyet-i Eflâk'dan tard u ib'âda ve Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Eflâk voyvodanın yerine takrîrine me'mûr ve bi'l-cümle yanına ta'yîn olunan tevâyif-i askere ser-'asker nasb ve ırsâl olunmağla sen ki mîr-âlây-ı mûmâ-ileyhsin zikr olunan bin nefer süvâri levendâtı tekmîl ve bir ân evvel ve bir sâat mukaddem Yergöğü'nde ser-'askeri müşârün-ileyhin yanına varup bi-avnihi te'âlâ melâ'in-i merkûmeyi Eflâk vilâyetinden tard u ib'âdlarında ve kahr u tedmîrlerinde ve Eflâk voyvodasının yerine takrîrinde vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzere hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 402

Yolda ayak sürümeden, bir an önce memuriyet mahalli olan Niş'e gitmesi, Niş Kalesi'nin tamirine başlaması ve Niş korumasındaki Şehsuvarzâde Osman Paşa'ya da İstanbul'a göndermesi için, Bosna beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Bosna beglerbegisi olup Niş muhâfazasına me'mûr ol tarafta olan askere başbuğ olan İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem mükemmel ve müretteb kapun halkı ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Niş'e varup ol havâlinin muhâfazasına kıyâm eylemen bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuş iken me'mûr olduğun üzre kalkup Niş'e varmayup yolda ayak sürüyüp tehâvün ü tekâsûrün istimâ' olunmağla müstahakk-ı itâb ve ikâb olmuşsundur. İmdi iş bu emri şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim sana her ne mahalde varup vâsıl olur ise kat'â te'hîr ü tevakkuf ve bir yerde meks ü ârâm eylemeyüp iki konağı bir iderek kemâl-i sür'at ve şitâb ile gidüp bir ân evvel ve bir sâat mukaddem Niş'e varub muhâfazasına kıyâm ve ol tarafa me'mûr olan tevâyif-i askeri, iktizâ'sına göre i'mâl ve istihdâm ve bi-avnillahi'l-meliki[l-allâm] Niş Kal'ası'nın dahi ta'mîr ü tarsîni husûsunda ikdâm ve ihtimâm eylesin şöyle ki mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre bir gün evvel Niş'e varmayup yine yollarda ayak sürüyüp bundan sonra bir dürlü tehâvün ü tekâsûrün zuhûra gelecek olur ise sonra bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup bilâ-emân muâhez ve muâkab olacağını mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylesin ve bundan mâ'adâ mukaddemâ Niş muhâfazasına me'mûr ve sâbıkâ Kastamonu sancağına mutasarrıf olan Şehsuvar-zâde Seyid Osman Paşa'nın dahi icâleten der-i devlet-medârıma gelmesi mühim ve muktezî olmağla Niş'e vardığın sâat bilâ-tevakkuf mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi der-i devlet-medârıma irsâl eylemen bâ-bında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 403

Bir an önce görev yeri olan Seddûlbahir Kalesi'ne gitmesi ve koruma görevine başlaması için, Cidde sancağı tasarrufunda İsmail Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Cidde sancağına mutasarrıf olan İsmail Paşa'ya hüküm ki:

Seddü'l-bahr Kal'ası ve etrâf sevâhilinin bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi me'hâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin müstevfî kapun halkıyla Seddü'l-bahr ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp müstevfî kapun halkıyla kalkup bir ân ve bir sâat evvel Seddü'l-bahr Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnillahi'l-meliki[l-allâm] kal'a-i merkûme ve etrâf sevâhilinin hıfz u hırâsetinde basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfindan be-gâyet ittikâ eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 404

Niş korumasına memur olan İbrahim Paşa Niş'e vardığında, hemen oradan hareketle İstanbul'a gelmesi için, sabık Niş muhafızı Şehsuvarzâde Seyyid Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kastamonu sancağı mutasarrıfı olup bundan akdem Niş muhâfazasına me'mûr olan Şehsuvar-zâde Seyyid Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emîrû'l-ümerâi'l-kirâm sâbıkâ Bosna beglerbegisi olup hâlâ Niş muhâfazasına me'mûr olan İbrâhim Paşa me'mûr olduğu üzere Niş'e varup dâhil olduğu gibi sen aslâ ol tarafda meks ü tevakkuf itmeyüp, kalkup serîan ve acilen bir sâat mukaddem der-i devlet-medârıma gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 405

Terkîn olunup, emri baş deftere teslîm olunmuştur.

Yanya, Delvine, Avlonya ve Karlili sancaklarının zaimlerinin ve tîmâr sahiplerinin tevcihlerini, kanun ve deftere uygun olarak yapması için, Yanya sancağı tasarrufunda Miço Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olan Miço Ali Paşa'ya hükm ki:

Preveze ve Vençe havâlîlerinin bi-avnihi teâlâ melâ'in-i dûzeh-mekînden muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımû'l-ihitimâm olan mehâmmından olup ve bu bâbda gayret ve hamîyyet ile senden küllî hidmet ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla hâlâ avâtıf-ı âliyye-i hüsvânemden ber-vech-i arpalık Yanya sancağı sana inâyet ve ihsânım olup ve ol tarafda hidmet-i muhâfazaya me'mûr olan Yanya ve Delvine ve Avlonya ve Karlili sancakları zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcihâtı dahi sana tefvîz ve sipariş olunmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ Defterhâne-i Âmire'mden ihrâc olunup selefin Ali Paşa'ya gönderilen cebe defterini mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhden ahz ve defter-i hâkânî kâtiblerinden cebe defteriyle gönderilen kâtib (...) zîde kadrûhû'ya dahi istishâb ve zikr olunan sancaklarda vâki' zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ashâbından nâ-mevcûd olanların ve ashâbı fevt olanların ze'âmet ve tîmârları bi-hasebi'l-kânûn mahlûl olur, fevt olan zâimin iki oğlu kalur ise büyük oğluna beş bin, küçük oğluna dört bin ve bir oğlu kalur ise ancak beş bin akçe ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe virilür icmâllü ise icmâl bozulmamak üzere değil ise, dilediği yerden alur ve şehîden fevt olanların ze'âmet ve tîmârları sancağından iki zâim ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdetleriyle merhameten hâtunlarından ziyâdesiyle oğullarına virilmek kânûndur ve babası fevtinden sonra

vücûda gelen müteveffânın oğluna ze'âmet ve tîmâr virilmek ve icmâllü kılıçdan hisse ayrılıp âhara virilmek ve askere cânibden re'âyâ idhâli hilâf-ı kânûn olmağla vech-i meşrûh üzre amel ve oğlu olmayan müteveffânın ve nâ-mevcûd olup niyâmed ve firârı mütehakkık olanların ve terk-i hizmet idenlerin mahlûl olan ze'âmet ve tîmârların sancağında sâkin olup âlâybeylik bayrağı altında sefere eşmek şartıyla eşkâlleri ve mîr-alây arzıyla ashâb-ı istihkâka tevcîh ve tahvîl mektûbu virüp tevcîhât husûsunda ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı hümayûnumda ve Devlet-i Âliyye'ne lâyük ve ırz ve namus-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hareket ile meâsir-i cemîle vücûda getirmeye dikkat-i tâmm ve hilâf-ı kânûn tevcîhâtta ve bir ferde gadr ü ta'addiden ve iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsîrden be-gâyet tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 406

Bayrağı altına giren Yergöğü koruması Mirza Mehmed Paşa, Kağılkay Sultan, Köstendil'den ve Dukakin'den yazılan 1000 asker süvari, Niğbolu, Silistre ve Yenipazar kazalarında sakin olan yeniçeriler, sipahiler, silahtarlar ve malen ve bedenen savaşmaya gücü yeten diğer askerlerle birlikte, Eflak voyvodasını hükümet mahalline yerleştirmeleri ve Avusturya kâfirini Eflak'tan tamamen sürüp atmaları için, Padişahın saray kapısındaki yeniçerileri ağası Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Düşman-ı dîn-i mübîn ve Devlet-i Âliyyem olan Nemçe melâ'îni muzâfât-ı memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlikimde olan vilâyet-i Eflâk'da vâki' Bükreş kazâsına girüb tahassun ve nehr-i Tuna sevâhilinde olan bilâd u ibâda îsâl-i hasâret kaskında olduğu mesâmi'-i âliyyem ve padişâhâneme ilkâ ve inbâ olunup ve bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'în-i mesfûrenin kahr u tedmîr ve vilâyet-i mezkûreden ihrâc ve ib'âdları ve hâlâ Eflâk voyvodası nasb ve ta'yîn olunan (...) makarr-ı hükûmetine temkîn ve takrîri ehemmi-umûr-ı dîniyye ve elzem-i saltanât-ı seniyyemden olmağla husûs-ı mezbûr için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Özi vâlisi olup hâlâ Yergöğü muhafızı olan vezîrim Mirza Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü mükemmel ve müretteb kapısı halkı ve yanında olan tevâyif-i askeriye ve halefû's-selâtîni'l-'izâm şerefü'l-havâkînü'l-kirâm Kağılkây Sultan dâme ulüvvuhû ile ta'yîn olunan Tatar askeri ve Tuna yahılarında iktizâ' iden mahâllerin muhafazalarında bulunmak üzre Köstendil sancağı âlâybegi Mahmud'un ma'rifetiyle tahrîr olunan beş yüz nefer ve Dukakin sancağı mutasarrıfı Tâhir dâme ikbâlühû'nun ma'rifetiyle kezâlik tahrîr olunan beş yüz nefer süvâri ve Niğbolu sancağında ve Silistre ve Yenipazar kazâlarında sâkin ve mütemekkin olan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sipâh ve silâh-dâr ve sâ'ir askeri tâ'îfesinden malen ve bedenen darb u harbe kadîr olanlar ve livâ-i mezbûrun ve zikr olunan kazâların

a'yânı tahammülüne göre ricâl-i harb ü kîtâlden âdemleriyle me'mûr ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sen yarar ve nâm-dâr ve kâr-güzâr olup uğur-ı dîn-i mübîn ve Devlet-i Âliyye'mde gayret ve hamîyyet ve sadâkat ve fart-ı şecâat ve sidâdın ve re'y-i savlet ve istikamet ile hidmetin mesmû' ve ma'lûm-ı hümâyûnum olup senden her vechile mesâî meşkûre vücûda getirmen me'mûl-i tab'-ı hümâyûn-ı safâ-makrûnum olmağla bu cümlelerin üzerlerine sen müstakilen serdâr-ı zafer-şi'âr ve ser-'asker-i nusret-disâr nasb ve ta'yîn ve bütün ol etrâfın ve Balkan'ın öte yüzünden tarafına me'mûr olanların kâffe-i umûrunun temşîyyet ve tanzîmi dahi senin re'y-i rezîn ve fikr-i isâbet-karînine tefviz ve ihâle olunup ve seninle ma'an me'mûr olanların cümlesi re'y-i savâb-dîdin üzre amel ve hareket eylemeleri fermânım olup re'yîne muvâfakat ve emrine itâ'at eylemeyenlerin azl ve ta'yîn ve tertîb-i cezâlarında ve sâ'ir uhde-i ihtimâmına ilzâm ve ihâle olunan umûr ve husûsların küllisinde sen müstakil ve müsta'idd ve der-i Devlet-i Âliyye'me arz ve i'lâm-ı tevkîf ile takviyyet ve dikkat iktizâ' iden mevâdd-ı müktezâsı üzre icrâ ve itmâmdan sonra arz ve i'lâm eylemek üzre me'zun ve murahhas olmuşsundur. İmdi senden me'mûl-i tab'-ı hümâyûn-ı sidâd-makrûnum olduğu üzre bi-tevfiki'llâhi te'âlâ vech-i meşrûh üzre seninle ma'an me'mûr olanlar ile savb-ı maksûda teveccüh ve azîmet ve basîret ve intibâh üzre hareket ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet-i İslâmiye ve kemâl-i ittîfâk u ittihâd ve gönül birliği ile bi-inâyeti'llâhi te'âlâ melâ'in-i hâsirînin tezlil ve tedmîrlerine vilâyet-i Eflâk'dan ihrâc ve ib'âdlarında ve hâlâ vilâyet-i mezkûreye voyvoda nasb ve ta'yîn olunan (...) makarr-ı hükûmetine temkin ve takrîrinde ve ol etrâf ve enhânın kâffe-i umûrunun tanzîm ü tensîkinde ve sâ'ir ol hudud ve sügûra müte'allık ve uhde-i ihtimâmına müterettib olan umûr ve husûsların küllisinin temşîyyet ve tekmilinde muktezâyı vakt ü hâlâ göre bezl-i maktûr ve sa'y-i bî-kusur eyleyüp dîn ve Devlet-i Âliyye'me lâyük ve ırz ve namus-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hidemât-ı meşkûre-i celiletü'l-âsâr vücûda getir-meye müsârâat ve ibtidâr ile rızâ-yı yümn-iktizâyı şâhâne ve du'â-yı hayr-ı icâbet-eser-i padişâhâneme mazhar olmağla cidd-i tâmm ve ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 407

Venediklileri Eflak'tan sürüp atmak gayesiyle, maiyyetindeki askerlerle birlikte Dergâh-ı Mu'allâm Yeniçerileri ağası Vezîr Hüseyin Paşa'nın yanına gitmesi ve onun emri doğrultusunda görev yapması için, Yergöğü muhafızı Vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm:

Özi vâlîsi olup hâlâ Yergöğü muhâfızı olan vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Dîn ve Devlet-i Âliyye'min düşman-ı olan Nemçe melâ'îni muzâfât-ı memâlik-i mâhrusetü'l-mesâlikimde olan vilâyet-i Eflâk'da vâki' Bükreş kasabasına girüb tahassun ve nehr-i Tuna sevâhilinde olan bilâd u ibâda îsâl-i hasâret kaskında olduğu mesâmi'-i âliyye-i padişâhâneme ilkâ ve inbâ olunup ve bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'in-i mesfûrenin

kahr u tedmîrleri ve vilâyet-i Eflâk'dan ihrâc ve ib'âdları ve hâlâ Eflâk voyvodası nasb olunan kıdvet-i ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye makarr-ı hükûmetinde takrîr ve temkîni ehemmi-i umûr-ı diniyye ve elzem-i saltanât-ı seniyyemden olup ve husûs-ı merkûm için bi'l-fi'il vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü me'mûr ve bi'l-cümle bu emr-i hatırın ikmâl ve itmâmı için ol tarafa ta'yîn olunan tevâyif-i asker üzerine müstakilen serdâr-ı zafer-şî'âr nasb olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yanında olan tevâyif-i asker ile ma'an vezîr-i müşârün-ileyh ile savb-ı me'mûra azîmet ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet ve ittîfâk u ittihâd ve gönül birliği ile melâ'in-i hâsirînin tezlîl ve tedmîrleriyle vilâyet-i Eflâk'dan ihrâc ve ib'âdlarında ve hâlâ vilâyet-i mezkûreye nasb olunan voyvoda makarr-ı hükûmetine takrîr ve temkîninde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde ser-'askerim vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i savâb-dîdine muvâfakat ile bezl-i iktidâr ve sa'y-ı bî-şümâr eyleyüp re'yine muhâlif vaz' ve hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 408

Tuna nehrinin suyu henüz çekilmeden, Demirkapı'dan yukarıda bulunan donanma gemileri için ve diğer ihtiyaçlar için tedariki gerekli malzemelerin vaktiyle Rusçuk'tan getirilmesi için, Tuna Kaptanı İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Tuna kapudânı İbrâhim Paşa dâme ikbâlühü'ya hükm ki:

Hâlâ Tuna'nın suyu kilet üzre olacak vakti karîb olmağla, Timurkapu'dan yukarıda bulunan Donanma-yı Hümâyûn'um sefîneleri su çekildikde aşağı mürûr edemeyüp levendâtın zabt u rabtı mümkün olmayup dağlara firâr etmek üzre olmalarıyla, vakti ile Ruscuğa varılıb tedârüki görülecek sene-i âtiye lâzımesi bir ân evvel görülüp, vakti ile hâzır u âmâde olunmak için izn-i hümâyûnumu müş'ir emr-i şerîfim recâsına mektûbunla tarafından inhâ olunduğunu düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü dahi i'lâm etmekle sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin su çekilmezden mukaddem sene-i âtiye için tedârüki fermânım olan Donanma-yı Hümâyûn'um sefîneleri ve levâzımât-ı sâ'iresini görüp hâzır u âmâde eylemek üzre avd u insîrâf eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 409

İstanbul kaymakamlığı kendisine ihsan olunan Rakka valisi Vezir Ali Paşa'nın, bir an önce Edirne'ye ulaşması için yazılan hüküm.

Sâbıkâ Rakka vâlisi olan vezîr Ali Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bundan akdem Âsitâne-i sa'âdet'im kâim-makâmlığı sana tevcîh ve emr-i şerîf-i âlî-şânım irsâl olunmuş idi. Lâkin senin Edirne'de rikâb-ı kâm-yâb-ı hüsrevâneme gelmen müktezî olmağla, imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel ve bir sâat mukaddem gelüp Edirne'ye vusûle mübâderet ve müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 410

Mora sahillerinin Venedik kâfiri korsanlarından emin olmadığı için, Donanma'dan 20 civarında fırkate ayrılarak ser-'asker Paşa marifetiyle buralarda dolaştırılması ve diğer koruma hizmetinde kullanılması için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Hâliyâ Galos'dan Mora cezîresine nakli fermân olunan zehâir için sefine tedârük olunup tahmîl ve irsâl olunduğu halde Venedik keferesi korsanlarından emin olmayup muhâfazası Donanma-yı Hümâyûn sefinelerine muhtâc ve el-yevm cezîre-i mezbûre sevâhilinde çekdiri ve fırkate emsâlinden bir sefine olmayup ve geçen sene de İnebahtı tarafından inşâ olunan fırkatelerin levendâtı dahi karaya çıkup firâr ve tekneleri Dupniçe altında kalub ancak beher ol sevâhilde birkaç kıt'â fırkate bulunmağa muhtâc olduğu i'lâm olunmağla husus-ı mezbûrdan sen habîr olmanla ol sevâhilin kâyd ü mazarrat-ı düşmandan ve gelüp giden sefinelerin muhâfaza ve muhâresesi emniyetine bâis olmak melhûz olduğu halde Donanma-yı Hümâyûn fırkatelerinden yigirmi kıt'a fırkate ifrâz ve üzerlerine yarar ve bahâdır ve kar-güzâr cüvânlar ta'yîn ve mükemmel neferâtıyla cezîre-i mezbûreye irsâl ve ser-'asker Paşa ma'rifetiyle sevâhil-i cezîrede iktizâ' iden hidemât-ı muhâfazada istihdâm olunmak için baş muhâsebe tezkiresi mücebince emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 411

Vençe ve Preveze'de askerler üzerinde disiplini sağlamaları ve bütün askerleri noksansız olarak koruma hizmetinde olmaları için Vençe ve Preveze korumasında olan Ebubekir ve Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Vençe ve Preveze muhâfazalarında olan Ebubekir ve Ali Paşa'ya hüküm ki:

Serhad-i İslâmiye kılâ'ından Vençe ve Preveze Kal'alarında olan yerlû neferât-dan mâ'adâ muhâfazalarına me'mûr olup ve yanında vâfir asker-i levendât ta'yîn olunup mevcut bulunmanız lâzım iken, âdem-i ihtimâm ile ekseri nâ-mevcûd olduğu i'lâm ve bu makûle muhâfazaya me'mûr olanların beher hâl mahâll-i me'mûrelerinde ikâmet ve mevcûd itdirilmesi muktezî olmağla gerek yerlû neferâtı ve sâ'ir me'mûr olan levendât ve asâkirden her biri bilâ-noksan hidmet-i lâzımelerinde mevcûd ve leyl ü nehâr bulunup mazbût ve müctemi' olmalarına ihtimâm ve ba'zı bahâne ile âhar yere gitmelerine izn ve ruhsat verilmemek ve âdem-i takayyüd sebebi ile müsâmaha ider iseniz sırren ve alenen yoklandırılıb sonra özr ve cevâbınız isgâ olunmayup mes'ûl olacağınızı mukarrer bilesin deyü baş defterdârım olan vezîr el-hâcc Mehmed Paşa i'lâm etmekle müşârün-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 412

Mora'da yeniden yazılan zeamet ve timarlara, "berat olunmamıştır" diye müdahale edilmemesi, memur oldukları hizmette devam ettikleri müddetçe ellerindeki tahvil ve tazkirlerle yetkilerini kullanmaları için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ Mora cezîresinde müceddeden tahrîr olunan ze'âmet ve tîmârlu fârisân ve neferât-ı kılâ' tîmârları fermânım olduğu üzre mülâzımına tevcih ve nizâm ve eşkinci tîmârına ancak tahvîl virilüp lâkin mu'accelen berât etmeleri fermânım olmağla ze'âmet ve tîmâr olanlar henüz lâ-mekân olup ve cezîre-i mezbûrenin muhâfazası lâzım iken bu makûle askerî tâyifesi berât etmek bahânesiyle cezîre-i mezbûreden ve mahâll-i me'mûrelerinden münfekk olup taşra gitmeleri ve salıvirilmesi münâsib olmamağla tezkireleri dahi ol tarafda virilüp gerek eşkinci ve gerek gayrileridir ze'âmet ve tîmârlarına tezâkir ile mutasarrıf olmalarıçün emr-i şerîfim sudûruna muhtâc olduğu i'lâm olunmağın o makûle ze'âmet ve tîmâr virilenlerin berât olunmamıştır deyü ze'âmet ve tîmârlarına kat'â bir tarikle taarruz olunmayup hidmet-i me'mûrelerinde oldukları tahvîl ve tezkireleri mûcebince mutasarrıflar olup Mora ser-'askeri tarafından virilen tezâkire itibâr olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 413

Sınırların korunmasıyla ilgili önemli bilgiler verdikten sonra, Belgrad Kalesi ve çevresinde bulunan kalelerin, palankaların ve halkın korunmasında ve diğer bütün hususların tanziminde canla başla çalışması ve çok dikkatli olması için, Belgrad koruması vezîr Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfızı vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sedd-i sedîd-i sugûr-ı İslâmiye'den Belgrad Kal'ası ve havâlîsinde olan serhadlerin tanzim ve tensîk-i umûruna müte'allık eylediğin i'lâmın mücebine cümle malzemesi görölüp ve mukaddemâ irsâl olunan akçeden ve müteveffâ Ahmed Paşa'nın hulefâsından yedinde bulunan mîrî akçeden mâ'adâ ma'rifetinle görülecek masârif ve ta'mîrât ve mühimmât ve inşâyı şifâhiye ve mîrî levendâtın ulûfeleri kusûru için sarf ve mühimmât-ı lâzimesin tedarük ve tekmîlinde ve serhad-i mansûremin ahkâm ve istihkâmına bezl-i iktidâr eyleyesin bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-allâm her tarafda olan serhad-i İslâm'ın muhâfızın ve mücâhidîninin tevfir ü teksîrine ve levâzım ve mühimmâtlarının tetmîm ve tekmiline ihtimâm-ı tâmm olunup ve Bosna serhadleri emîrül-ümerâi'l-kirâm Mustafa Paşa dâmet meâlîhünün uhde-i ihtimâmına havâle olunduğundan gayri düstûr-ı ekrem ve mu'azzam müşr-i efham ve muhterem Kıbrıs eyâletine mutasarrıf olup sâbıkâ vezîr-i a'zam olan Nu'man Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû dahi asâkir-i vâfire ile Bosna memleketini mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhârese için müstakilen serdâr-ı zafer-şi'âr nasb olunup ve bir ân evvel ve bir sâat mukaddem cezîre-i mezbûreden münâsib olan mahâlle nakl ve ihrâc ve savb-ı me'mûre azîmete vesile olmak için mahsûs sefâyın ta'yîn ve irsâl ve kendüye ruhsat-ı küllî virilüp ve bi-tevfikihi te'âlâ kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel Bosna serhadlerine erişüp hizmet-i muhâfazaya kıyâm etmek üzere isti'câl olunmuşdur ve nehr-i Tuna yalılarında ve karşı uzak yakasında melâ'in-i hâsirînin mekr ü kâyd ve mazarratın def' ve ref' için Yergöğü taraflarına asâkir-i merkûme ile bi'l-fi'il vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmül-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû ser'asker nasb ve irsâl olunup ve İbrail taraflarında ve vilâyet-i Boğdan içinde düşman-ı dînin dest-tetâvülü olur ise bi-havli'llâhi te'âlâ kahr u tedmîr niyeti ile ol havâlînin tevâyif-i askeri ve kapum kullarıyla başbuğ olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Haleb beglerbegi Mustafa dâme ikbâlühû hizmet-i muhâfazada olup ve nehr-i Tuna üzerinde mevcûd olan donanma sefâyesinden gayri müceddeden sefineler inşâ olunmağa şürû' olunub ve Kırım Hânı Kaplan Giray Hân asâkir-i Tatarı gereği gibi i'mâl ve istihdâma muvaffak olamadığı cihetden avâtıf-ı âliyye-i mülûk-ânemden Kırım Hânlığı, hân-ı sâbık müşârün-ileyhin ammi-zâdelerinden Devlet Giray Sultan dâmet meâlîhü'ya inâyet ve ihsânım olup ve her tarafı kemâ-yenbağî hıfz u hırâsete ve a'dâyı dîni kahr u tedmîre sıdk-ı niyet ve safâ-yı taviyyet ile mübâderet etmek üzere irsâl olunup ve Yergöğü taraflarında ser'askerim olan vezîr-i

müşârün-ileyh ile hidmet-i dîn-i mübînde bulunmak üzre vâfir Tatar-ı adüvv-şikâr ile Kağılkây olan halefî's-selâtînü'l-izâm Bahadır Giray sultan dâme ulüvvuhû ta'yîn ve İbra'il taraflarında başbuğ olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına Nureddin Sultan ta'yîn ve Tuna tarafına dahi muhâfaza ve cihâda on bin nefer güzîde asker-i Tatar-ı adüvv-şikâr ile bir sultan ta'yîn ve iktizâ' olunmak tenbîh-i hümayûnum olup ve bi'l-fi'il Kırım hânı olan müşârün-ileyh Devlet Giray Hân dahi avn ü inâyet-i Bârî ile bu gâ'ileleri bi'l-küllîye def' etdikden sonra ala cenâhı'l-isti'câl bucak içinde Han Kışlası nâm mahâlle varup selâtîn-i müşârün-ileyhimûnun yanına tevfir ü teksîr-i asker içün ifrâz ve ta'yîn eylediği asâkir-i Tatar'ı ihrâc ve irsâle ve kendüsi dahi inşâllahü te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i nusret-eserde bi'z-zât teveccüh-i hümayûnum olan gazâ-yı zafer-ihativâyâ rikâb-ı müstetâbımda bulunmak üzre tevcîh ve cihete azîmet etmiştir ve bâlâda bast-ı tafsîl olunduğu üzre her cânibde vâki' serhad-i İslâm'ın kaydı görölüp ve bu sûrete ifrâğ olunmağla fevz ü nusret ve te'yid ü inâyet cenâb-ı Hakk'ın fazl u keremine tefvîz olunmuşdur ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı izâmımın umûr-ı dîn ve kâr-azmûdelerinden olup, eğer umûr-ı Devlet-i Âliyye'me ve eğer nizâm-ı ahvâl-i serhad-ı mansûreme müte'allık husûslarda vukûf ve şuûrun olmağla bi-avnihi te'âlâ uhde-i ihtimâmına tefvîz olunduğu üzre Belgrad Kal'ası ve havâlisinde vâki' kılâ' ve palankaların ve bilâd u 'ibâdın muhâfaza ve muhâresesinde ve kâffe-i husûslarının tanzim ve tensîkinde dil u cân ile bezl-i tâb ü tüvân eyleyüp ve dâ'imâ etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup ve melâ'in-i dûzeh-mekînin mekr ü fâsid ve niyet-i kâsidlerinden tecessüs ve istitlâ' ile haber-dâr olup ve avni Hakk ile muktezâ-yı vakt ü hâle göre def'-i mazârr ve mekâyidlerinde ve ol serhadin hıfz u hırâsetinde ve kâffe-i umûrunun tanzim ve tensîkinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde rızâ-yı yümn-iktizâ'yı şâhâneme muvâfık hidemât-ı meşkûre vücûda getürmeye bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eyleyüp lâzımü'l-inhâ olan ahvâlî pey-der-pey der-i devlet-medârıma i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 414

Bosna sınırlarının Tuna nehri yalılarının, İbrail taraflarının ve bütün sınırların korumasında alınan tedbirler ile ilgili bilgiler verildikten sonra, bundan önceki hatasının affedildiği ifade edilip, Bosna ve çevresinde bulunan kalelerin, palankaların korunmasında ve halkın huzurlarının sağlanmasında canla başla çalışması ve çok dikkatli olması tenbihiyle Bosna Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Bosna beglerbegisi Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-allâm serhad-i İslâm'ın her tarafında olan muhâfizîn ve mücâhidînin tevfir ü teksîrine ve levâzım ve mühimmâtlarının mütemmim ve tekmîline ihtimâm-ı tâmm olunup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Bosna serhadlerinin

muhâfazası dahi senin uhde-i ihtimâmına havâle olunduğundan gayri ol serhade olan kılâ' ve palankaların ve bikâ' ve bilâdda olan guzât ve mücâhidînin ve gümân-ı murâbitînin te'mîn ü tatmîn-i kulûblarıçün düstûr-ı ekrem ve mu'azzam müşr-i efham ve muhterem nizâmü'l-âlem Kıbrıs eyâletine mutasarrıf olup sâbıkâ vezîr-i a'zamım olan Nu'mân Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü dahi asâkir-i vâfire ile Bosna memleketini mekr ü kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhârese içün müstakilen serdâr-ı zafer-şî'âr nasb olunup ve bir ân evvel ve bir sâat mukaddem cezîre-i mezbûreden münâsib olan mahâlle nakl ü ihrâc ve savb-ı me'mûra azîmete vesile olmak içün mahsûs sefâyî ta'yîn ve irsâl ve kendüye ruhsat-ı küllî virilüp ve bi-tevfikihi te'âlâ kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel Bosna serhadlerine erişüp hizmet-i muhâfazaya kıyâm etmek üzre isti'câl olunmuşdur ve nehr-i Tuna yalılarından ve karşı Eflâk yakasından melâ'în-i hâsirînin mekr u kâyd-i mazarratı def' u ref' içün Yergöğü taraflarına asâkir-i mevfûre ile bi'l-fi'il vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Hüseyin Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehü ser'asker nasb ve irsâl olunup ve İbrail taraflarında ve vilâyet-i Boğdan içinde düşman-ı dînin dest-tetâvülü olur ise bi-havli'llâhi te'âlâ kahr u tedmîr niyeti ile ol havâlînin tevâyif-i askeri ve kapum kullarıyla başbûğ olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Haleb beglerbegi olan Mustafa dâme ikbâlühü hizmet-i muhâfazada olup ve nehr-i Tuna üzerinde mevcûd olan donanma sefâiyininden gayri müceddeden sefineler inşâ olunmağa şürû' olunup ve Kırım Hânı Kaplan Giray Hân, asâkir-i Tatarı gereği gibi i'mâl ve istihdâma muvaffak olamadığından, avâtıf-ı âliyye-i mülûk-ânemden Kırım Hanlığı, hân-ı sâbık-ı müşârün-ileyhin ammi-zâdelerinden Devlet Giray Sultan dâmet meâlîhü'ya inâyet ve ihsânım olup ve her tarafı gereği gibi hıfz u hırâset ve a'dâ-yı dini kahr u tedmîre sıdk-ı niyet ve safâ-yı taviyyet ile mübâderet eylemek üzre irsâl olunup ve Yergöğü taraflarında ser'askerim olan vezîr-i müşârün-ileyh ile hizmet-i dîn-i mübînde bulunmak üzre vâfir Tatar-ı adüvv-şikâr ile Kağılkây olan halefû's-selâtînü'l-izâm Bahadır Giray Sultan dâme ulüvvuhü ta'yîn ve İbrail taraflarında başbûğ olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına Nureddin Sultan ta'yîn ve bi'l-fi'il Kırım hânı olan müşârün-ileyh Devlet Giray Hân dahi avn ü inâyet-i Bârî ile bu gâileleri bi'l-küllîye def' etdikden sonra âlâ cenâhü'l-isti'câl bucak içinde Hân Kışlası nâm mahalle varup selâtîn-i müşârün-ileyhimânın yanına tevfir ü teksîr-i asker içün ifrâz ve ta'yîn edeceği asâkir-i Tatarı ihrâc ve irsâl ve kendüsi dahi inşâllahü te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i zafer-eserde bizzât teveccüh-i hümâyûnum olan gazâ'yı nusret-ihtivâyâ rikâb-ı müstetâbımda bulunmak üzre tevcîh-i ve cihete azîmet etmiştir ve kezâlik Bosna serhadleri tarafları dahi muhâfaza vechile on bin nefer güzîde asker-i Tatar-ı adüvv-şikâr ile bir sultân ta'yîn ve ihzâr olunmak tenbîh-i hümâyûnum olup ve bâlâda bast u temhid olunduğu üzre her cânibde vâki' serhad-i İslâm'ın kaydı görülüp ve bu sûrete ifrâğ olunmağla fevz ü nusret ve te'yid ü inâyet cenâb-ı Hakk'ın fazl u keremine tefvîz olunmuşdur ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Bosna serhadlerinin muhâfazası mukaddemâ uhde-i ihtimâmına tâ'lik olunduğu üzre ol serhade olan kılâ' ve palankâların ve bilâd u ibâdın mekr ü kâyd-i â'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp

ve inşâallahü te'âlâ ser-'askerim vezîr-i müşârün-ileyh ol tarafa vusûlünde dahi ol serhadlerin muhâfaza ve muhâresesinde ve eğer sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet ile rızâ-yı hümayûnuma muvâfık hidemât-ı celîle ihrâzına mübâderet eyleyüp ve bundan esbâk senden sudûr iden taksîrât sebebi ile sezâ-yı ikâb-ı şedîd olmakdan fî-mâ-ba'd ziyâde teyakkuz u intibâh ve gayret ve hıfz u hırâset-i memleketde bezl-i cehd ve istitâ'at etmek üzre cürmüne kalem-i afv keşîde kılınub senden ziyâde basîret ve gayret mütevakkıfıdır sonra bir dürlü cevâba kadîr olamayup mazhar-ı kahr u ikâb olacağını muhakkak bilmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 415

Korumasıyla sorumlu olduğu bölge içinde, yol kesicilik, yağmacılık ve benzeri faaliyetlere izin vermemesi, âsâyışın temini ve halkın huzuru için gerekli gayreti göstermesi gereğiyle ilgili Yeni il hâssı voyvodası Viranşehirli Ahmed'e yazılan hüküm.

Yeni il hâssı voyvodası olan Viranşehirli Ahmed dâme mecdühü'ya hükm ki:

Anadolu'nun orta ve sol kollarının vasatında vâki' tarîk ve mesâlikde ve Çorum ve Zile ve Bozok ve havâlilerinde ve Bolu'dan Tokad'a varınca sol kolda tarîk-ı caddede Kādı Beli ve Sarmaşık ve Direkli ve Çengelli Beli ve sâ'ir yemîn ü yesârda olan yollarda ve Çiftebağları ve Sarıalan taraflarından ve Tokad'dan Tozanlı ve Niksar ve Alacahan'a varınca Yıldızili ve Çamlı Beli ve Yoğunpelid'de ve yemin ü yesârında mahûf ve muhâtara olan mahâllerde zuhûr idüp katl-i nüfûs ve nehb ü gâret-i emvâle cesâret iden kapusız bacasız levendât makûlesinin ve mevâzi'-i iskânlarından müteferrika ve perişân olan Ekrâd ve Türkmân eşkıyası ve sâ'ir kuttâ'-ı tarîk ve harâm-zâdenin bi-avnihi te'âlâ kal'ı kam' ve istîsâllerleriyle sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîlin âsâr-ı mazarrlarından te'mîn ü tatmini ehemmi mehâmm-ı lâzımül-ihitimâmdan olmağla sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için sen me'mûr ve ol havâlîde vâki' Müslimler ve aşâyir ve kabâ'il ve boy beyleri ve kethüdâları ve a'yân-ı vilâyet [ve] iş erleri ve kasabât ve kurâ zâbitleri dahi seninle ma'an ta'yîn ve cümlesinin üzerlerine nezâretde ve hîn-i iktizâ'da def'-i mazârr-ı eşkıyâda cümlesini i'mâl eylemen fermânım olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde bu husûsa levâzım-ı ihtimâm ile kıyâm ve vech-i meşrûh üzre muhâfazası uhdene tefvîz olunan hudûd ve havâlîde ve turuk u mesâlikde zuhûr idüp katl-i nüfûs ve nehb ü gâret-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîle îsâl-i mazarrat üzre olan kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdeyi bi'l-cümle seninle me'mûr olanlar ile mukayyed ve ittifâk ve kemâl-i takayyüd ve ihtimâm ile âlâ-eyyi-hâlin ahz ve içlerinde muhtefî olanları dahi ihtifâ eyledikleri mahâllerden teftiş ü tefahhus ile ele getirüp vücûd-ı şekâvet-âlûdların izâle ve istîsâllerleriyle ol hudud ve havâlîyi ve tarîk-ı mesâliki âsâr-ı mazârrlarından tathîr ü tanzîfe ve sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebîlin te'mîn ü tatmînine leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylesin.

Şöyle ki muhâfazası uhdene tefvîz olunan mahâllerde kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyânın şerr u mazarratlarından sükkân-ı vilâyet ve ebnâ'yı sebîlden bir ferd mutazarrır olduğu istimâ' olunur ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup senin ve seninle ma'an me'mûr olup eşkıyâ müdâfaasında tehâvün ü tekâsülleri zâhir olanların bilâ-te'hîr haklarınızda tertîb-i cezâ olunacağını muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve def'-i mazarrat-ı eşkıyâ'da ve turuk-ı mesâliki ve bilâd u ibâdî te'mîn ü tatmîninde bezl-i vüs' u kudret ve ziyâdesi ile ihtimâm ü dikkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 416

Atlı asker, sekbân tayfası içine dışarıdan uygunsuz şahısların girdiği ve bunların askerlikle hiçbir şekilde bağdaşmayan kanunsuzluklara teşebbüs ettikleriyle ilgili gelen şikâyet üzerine, bu hususta yapılması gereken maddeleri ve uyarıları Karahisar-ı sahîp tasarrufunda ve sekbân ocağının ser-çeşmesi Ahmed'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Karahisar-ı sâhib sancağına mutasarrıf olup hâlâ süvâri sekbân ocağının ser-çeşmesi olan Ahmed dâme ikbâlühû'ya ve ocak-ı mezbûr zâbitlerine hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen ve ocağı merkûme ser-bölükleri ve bölükbaşları Dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüp süvâri sekbân tâ'îfesi kadîmü'l-eyyâmından Devlet-i Âliyye-i ebed-müddetimin sadâkat ve istikamet ile hizmet-güzârlarından olmalarıyla sebîl-i dîn-i mübîninde cân u başların nisâr idüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr-i münîf vaz' ve hareketleri zuhûr etmiş değil iken, müddet-i kalilden berü ocaklarına cânibden ba'zı eşhâs ve erâzil duhûl ve tama'-ı hâm sebebi ile ol makulelere silah kuşadılıb bu takrîb ile kâtil ve sarık ve sâ'ir tühem-i kabîha ile müttehem olan eşkıyâ ve eclâfa sâhib çıkılıp ocaklarının kadîmden muntazam olan kaide-i küllîyesine riâyet olunmayarak nizâm-ı hâllerine halel tatarruk etmekle, vakt-ı gazâ vü cihâda pâyı sebâtları mütezelzil ve Anadolu câniblerinde dahi zuhûr iden kuttâ'-ı tarîkin ekseri tâ'îfe-i merkûmeye müstenid olmağla habâset ve hıyânetleri zâhir oldukda haklarında gazab-ı âteş-bâr-ı hüsvânem heyecan olmağın ba'zıları sezâ-yı a'mâlleriyle mücâzât ve mâ'adâsı merdûd u matrûd ve küllîyet ile itibârdan sâkıt olmuşlar iken, nice kendi hallerinde olan bî-günâhların ahvâllerine merhameten sâ'irlerinin dahi sahâ'if-i esâetlerine kalem-i afv-ı hümâyûnum keşîde ve müceddeden ocakları ihyâ olunup lâkin ilâ-yevminâ hâzâ küllîyet ile nizâmları virilmeyüp sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan vüzerâyı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-yı zevî'l-ihtirâm kapularında olan bölükbaşları ocakları tarafından nasb olunmuş muharrib kimesneler olduklarından ve neferât dahi ta'yînât alacağımız içün kırk elli güne karîb vilâyetlerde harçlarımız kesilüp ve atlarımız dahi helâk olur ise müceddeden at tedârüki ve Anadolu'ya çıkınca kuvvetimiz peydâsına kifâyet eyleyecek kadar harçlığımız

bulunsun deyü kânûnlarından ziyâde ulûfe ve bahşîş talebiyle huşûnet ve ruûnet ve niceleri dahi Gelibolu ve Üsküdâr'dan girü ric'at ve Anadolu'da eşkıyâ fırkasına mürâfakat ve bu takdirce berü tarafa ubûr idenler dahi rızâ-yı hümâyûnum üzre hidemâta isti'dâddan ârî olup ve Anadolu tarafları dahi eşkıyâdan hâli kalmamağla nizâm-ı tâmm virilmek irâde-i âliyye-i mülûk-âneme taalluk ider ise evvelâ kânûn-ı kadîm üzre ser-çeşme bayrağı ile ma'an on kît'a sekbân süvâri bayrağı dâ'imâ Dergâh-ı mu'allâmda küşâde ve ocaklarına i'tibâr olunup ve eğer bölükbaşılar ve eğer sâ'ir zâbitân dahi manzûr-ı nazar-ı inâyet-eser-i padişâhânem olup ve taşra kapularda olan baş bölükbaşılar bi'l-cümle ser-çeşme ma'rifetiyle nasb ve ocakları tarafından mühürlü mahzarları olmadıkça müceddeden bölükbaşı olup bayrak açtırılmaya ve silaha izn virilmeye ve silahsız nefer bayrak altına alınmayup ve nâ-müstahıkka min ba'd silah kuşadılmayup ve bir kapuda baş olan bölükbaşının hilâf-ı şer' hareketi veyahud hakk-ı zindegânîsi bulunmayup tağyîr ve tebdil murâd olundukda töhmetine göre azl ve ahz u habs ve keyfiyeti ocakları tarafına i'lâm ve âharı ta'yîn ve tarikleri üzre itâb u ikâb olunup ve ikinci ve üçüncü ve mâ-fevki olan bölükbaşılardan birisinin bir kapuda harcı kesilüp bayrağı düşürüldükde yedine izn temessükü virilüp bölükbâşı zümresinden olup bilâ-izn kapudân ayrılıb yedinde izn temessükü bulunmayan bölükbaşılar min ba'd bir kapuya dahi alınmayup ve kapusuz ve bacasız serseri gezen her kande bulunur ise bilâ-emân tarîk-ı kânûnlar üzre cezâları tertîb olunup ve bayrakları küşâd bulunduğu eyâlet ve elviyede levendât tâ'îfesinden eşkıyâ gezdirilmeye hükkâm tarafından bir emre me'mûr olduklarında dahi konub ve göçdükləri mahâlde re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addî itmeyüp konakçı ve kurban-bahâ ve gelgeç ve bayrak akçesi deyü fukarânın akçesi alınmayup ve bölükbaşılar dâ'imâ neferâtın ahvâllarine çeşm-gûş olup bu misillü harekât-ı nâ-mülâyime ruhsat göstermeyüp ol makûle şekâvet ve habâsete mütesaddî olan neferâtın men' u def'lerinde tehâvün ü tekâsül eyleyen bölükbaşılardan ve gayrilerin te'dîbleriyçün ocakları tarafından ihzârları murâd olundukda eyâlet ve elviye mutasarrıfları kat'â sâhib çıkmayup kâyd u bend ile ihzâr itdirüb ulûfe ve ta'yînâtlarından tahfîf içün eyâlet ve elviye mutasarrıfları bölük bölük bî-vech re'âyâ üzerine taslît ve zulm ü ta'addîye ruhsat vormeyüp sefer ve hazarlarda beslemekle mertebe-i kudretlerinden ziyâde levendâtı cem' itmeyüp eyyâm-ı sâbıkâda Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûnum vukuunda merhameten sekbân neferâtının kânûnlarından ziyâdesiyle virilen altışar aylık ulûfe ile on beşer gurus bahşîşleri ki mecmû'ı beher nefere otuz gurus ider fî-mâ-ba'd gerek mîrîden tahrîr olunan levendâta ve gerek vüzerâyı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-yı zevi'l-ihtirâm taraflarından sefer-i hümâyûnuma götürülen levendâta altı aylık ulûfe ve bahşîşleri otuzar gurusdan noksan teklif olunmayup ve cümle uslûb-ı sâbık üzre tüfenk-endâz olup ve levendât bayrakları Rumeli cânibine geçirildikten sonra muayyen olan altı aylık ulûfe ve bahşîşleri ve hitâm-ı sefere değin kapulardan kânûn-ı kadîm üzre yemleri ve sâ'ir tayînâtları min ba'd kat' olunmayup bâlâda zikr olunan şurût-ı müstahsineye riâyet olunur ise tâ'îfe-i merkûmenin zaman-ı kalîlde ihtilâlleri hüsn-i i'tidâle mütebeddel olup umûr-ı külliyede tahsîl-i rızâ-yı veliyyü'n-ni'amîye muvaffak olmaları melhûz olup ve bu husûsa minvâl-i meşrûh üzre nizâm virildiği sûrette cümledeniz bu emr-i savâbın

temşiyetine taahhüd idüp ve sekbân tâ'îfesinden her kim iş bu şurût-ı mergûbeden şart-ı vahîdin hilâfında bulunur ise sekbânlıkda ulûfeleri olmayup yolsuz ve erkânsız olmak üzere bi'l-ittifâk karar virilmekle Anadolu cânibinde bulunan bölükbaşılara dahi ocakları tarafından mühürlü mahzarlarıyla keyfiyet-i hâl îfâde olunup bu husûsda ve cemi'i umûrda şer'-i şerîfe ve emr-i hümayûnuma ve ocakları ihtiyarlarının re'y-i sâyiblerine muhâlefet idenler bâğî ve tâğî makûlesinden olmalarıyla bulundukları mahâlde cezâları şer'le tertîb olunup vücûd-ı mefsedet-âlûdları rûyî ârzdan def u izâle olunması müktezî olmağla emr-i hümayûnum ile ol makûlelerin haklarından gelinmek üzere cümlesi sa'y ü ihtimâmda bir dürlü taksîrât eylememek üzere cümle eyâlet ve elviye mutasarrıflarına evâmir-i şerîfem ile muhkem tenbîh u te'kîd olunup ve bu kaide-i müstahsene düstûru'l-amel olup dâ'imâ mürâ'ât olunmak için ocağınız tarafına dahi emr-i şerîfim virilmek üzere istid'âyı inâyet eylediğiniz ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 417

Erzak yüklü geminin Selanik'den İstanbul'a gelirken, korsan kâfiri tarafından baskına uğraması üzerine, daha önce korsanlık faaliyetlerine karşı 5 kalyonun Akdeniz'de dolaştırılmasıyla ilgili yazılan emre atıfta bulunularak, bu hususta kaptanların ikaz edilmesi için Kaptan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân el-Hâcc Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Medîne-i Selanik'in nevâhîsinden mübâyaa olunup yine Medîne-i mezkûre iskelelerinde der-anbâr ve mevcûd olan zehâirden emr-i şerîfimle Tophaneli Ali Reîs ve Ahmed Reîs sefinelerine mübâyaa mübâşiri Abdullah'ın vekili olan İbrâhim ma'rifetiyle tahmîl olunan iki yüz doksan çuvala mevzû yalnız iki bin yedi yüz yetmiş sekiz keyl-i İstanbulî ve yigirmi dört vukiyye dakik ile on iki bin dört yüz kırk keyl-i İstanbulî şâir Âsitâne-i sa'âdet'ime gelir iken yine medîne-i mezbûra karîb leb-i deryâda vâki' Nekde nâm karye mukâbilinde korsan sefinesine rast geldiklerinde mellâhları sandal ile firâr etmekle sefinelerin korsan keferesi ahz idüp ve hâlâ üç dört aydan berü Selanik boğazı ve havâlîsinden korsan sefinelerinden bir iki kalyon ve sefine ve fırkate gezüp mürûr ve ubûr iden ibâdullahı esir ve malların gâret eylemeleri memâlik-i mahrûsemden medîne-i mezbûre iskelesine sefine varmak emr-i asîr olduğun Selanik kâdîsı Seyyid Abdullah tarafından i'lâm olunmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Donanma-yı Hümayûn'um kalyonlarından bundan akdem i'lâm eylediğin üzere beş kıt'a kalyon Akdeniz'de korsanlık için alıkonmuş iken bu makûle küffâr-ı hâksârın fırkate ve şaykaları ruhsat bulub asâkir-i İslâm'ın zahîrelerin ahz ve nicelerin esir eylediği i'lâm olunmağla, imdi zikr olunan beş kıt'a kalyonlar zikr olunan mahâllerde ve sâ'ir mahûf ve muhâtara olan mahâllerde geşt ü güzâr ve ibâdullahı bu vech üzere zarar u gezend irişmekden hıfz u hırâset eyleyüp fi-mâ-ba'd kat'â bu gûne küffârın fesâda cesâreti men'

u def' ve kemâl-i taharrî ile hıfz u sıyânet eylemeleriçün tarafından dahi ekîd ve şedîd tenbîh ile kapudânlarına âdemlerin irsâl ve takayyüd ü ihtimâm itdirdesin bundan sonra dahi bir dürlü zarar u gezend irişmek ihtimâli olur ise mücerred senin ihmâl ve tekâsülüne haml olunacağıın mukarrer bilüp ana göre basîret üzre hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 418

Tuna sahiline yakın Balkan Dağı'ndaki derbendın korumasına bakan dınsız köylerin, yine aynı şekilde derbent hizmetine devam etmeleri için Prevadi naibine yazılan hüküm.

Pirevadi nâ'ibine hükm ki:

Hâlâ sevâhil-i Tuna'ya karîb olan Balkan ta'bîr olunur cebelde der-bend muhâfazası hidmetine me'mûr freng re'âyâsı zımmîler olup küllîyetlü ve cem'iyetlü karyeler olmağla mürûr ve ubûr iden ebnâ-i sebîlin nüzûl ve güzârda emin ve sâlim olmaları müktezî olmağın kazâ-i mezbûrede vâki' dizdâr karyesi re'âyâların yine kemâfi'l-evvel me'mûr oldukları üzre der-bend hidmetinde mücidd ü sâîleri olup ancak hâricden gelüp tavattun ve ihtifâ ider haydud eşkıyâsı olur ise ol makûleler ahz ve içlerinden kezâlik şekâvete tasaddî ider olurlar ise ol makûle şâkîleri dahi ele getirilüp te'dîb ve tansîh ve raiyyetlerinde sâbit-kadem olup ol havâlîde olan ibâdullâha sû-i kasd üzre olanların tecâvüzünden te'mîn içün karye-i mezbûrenin zâbiti yigirmi nefer müselleme ve müretteb ceng ü harbe kadîr âdemler tedârük ve yanında yigirmi neferi bi-eyyi hâlin mevcûd idüp gerek karye re'âyâsının ve gerek etrâfından güzâr iden ibâdullâhın emn ü selâmetleri husûsunda basîret üzre hareket ve gereği gibi muhâfaza ve muhâreseye kemâl-i ihtimâm ve dikkat etmek içün düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fî'îl baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ i'lâm itmeğın vezîr-i müşârün-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 419

Aynı hükmün bir sureti, Dragon köyü için Şumnu kadısına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Şumnu kâdısına Dragon karyesi içün.

Hüküm: 420

Aynı hükmün bir sureti, Cürnova köyü için Şumnu kadısına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ruscuk kâdisına Cürnova karyesi için.

Hüküm: 421

Aynı hükmün bir sureti Arnavud köyü için Tırnovi naibine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Tırnovi nâ'ibine Arnavud karyesi için.

Hüküm: 422

Aynı hükmün bir sureti Çengi, Kazgan ve Gabeve köyleri için ilgili mahallerin kadılara yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ve kâdîlarına, taht-ı kazânızda vâki' Balkan'ın boğazında olan Çengi ve Kazgan ve Gabeve ve Topan karyeleri için.

Hüküm: 423

Yenipazar ve yakın çevresindeki kazalardan toplanan askerlerin başına başbuğ atanan Yenipazar sakinlerinden ve ayandan Abaza Ali'ye yazılan hüküm.

Yenipazar sâkinlerinden a'yândan Abaza Ali zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Silistre sancağından ihrâc ve inşâllahü-meliki'l-mennân Eflâk tarafında düşman-ı dînin tasallutlarının def' u ref'ine verilen fetvâ-yı şerîfe ve hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mazmûnu üzre me'mûr olan zî-kudret askerinin i'mâllerine kadîr içlerinden başbuğ ta'yîn olunup düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem ol tarafa me'mûr tevâ-yif-i askere ser-'askerim olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû'nun re'y-i savâb-dîdi olan mahâllerde istihdâm olunmaları müktezî olmağla sen ki mûmâ-ileyh Abaza Ali zîde kadrûhûsun sâlifü'z-zikr Yenipazar kazâsından ve kurb-ı civârında olan kazâlardan ihrâc olunan tevâ-yif-i askere ser-'askerim vezîr-i müşârün-ileyhin re'yi üzre başbuğ nasb olunmanla, me'mûr olduğun mahâlde mârru'z-zikr tevâ-yif-i askerinin gereği gibi i'mâl ve istihdâm ve emr-i şerîfime mugâyir harekete cesâret idenlerin şer'an cezâları tertîb olunmak üzre Divân-ı Hümayûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'l baş defterdârım olan el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Hüküm: 424

Aynı hükmün bir sureti, Zıştovi ve civarındaki kazalardan çıkan askerlere başbuğ atandıktan sonra, o tarafların peksimet ve humus satın alma görevine getirildiği, başbuğluktan alınan Zıştovi sakinlerinden ve ayandan Bostanoğlu Hacı Mehmed'e de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Zıştovi sâkinlerinden a'yândan Bostanoğlu Hacı Mehmed zîde kadrûhû'ya Zıştovi kazâsında ve kurb-ı civârında olan kazâlardan ihrâc olunan tevâyif-i askere başbuğ olmak üzere mezkûr Bostanoğlu Mehmed'e ol tarafın mübâyaa ve humus ve peksimâd hizmetleri sipariş olunmağla başbuğluktan men' ve Niğbolu ve Ruscuk câniblerinde ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa ma'rifetiyle gayri mübâşir ta'yîn olmak üzere emr-i şerîf tahrîr olunmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 425

Tuna sahillerinden Balkan'a kadar, bütün kasabaların ve köylerin koruması için, yeniçeriler ağası Hüseyin Paşa'nın yanında toplanmak üzere, Balkan'ın öte yüzünde bulunan kasabalardan, köylerden, Vidin ve Ruscuk civarından savaşıma malen ve bedenen gücü yetenlerden adam yazılması için Ruscuk halkında bulunan kadırlara, vilayet ayanına, iş erlerine, voyvodalara ve köylerin subaşlarına yazılan hüküm.

Rusçuk ve havâlîsinde vâki' kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve voyvoda ve kurâ subaşlarına hükm ki:

Hâlâ vilâyet-i Eflâk'da zuhûr iden Eflâklı eşkıyâsının ve Nemçe ve Macarlı cânibinden Tuna havâlîsinde sû-i kâsd ile geşt ü güzâr iden melâ'în-i hâsirînin fazl-ı Hakk ile kâyd ü mazarratlarının dahi ve Tuna sevâhilinden Balkan'a gelince vâki' olan kasabât ve kurânın hıfz u hırâseti ve ibâdın te'mîn ü tatmini lâzıme-i dîn ve Devlet-i Âliyye'mden olup ve hâlâ ol havâlîden avni Hakk ile düşman-ı dînin def' u ref'i için ser-'asker ta'yîn olunan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû ma'an hizmet-i muhâfazada olmak üzere yanına ta'yîn olunan asâkir-i me'mûreden mâ'adâ Balkan'ın öte yüzünde vâki' kasabât ve kurânın servet ü gınâ ve emlâk ve alâka sâhibleri olan a'yân ve ahâlîsinden dahi ba'zıları ata ve dona ve darb ü harbe kadîr etbâ' ve levâhıkından üç ve dört ve beş âdem ve ba'zıları yedi ve sekiz âdem ile sâ'irleri dahi ale'l-ittifâk hâl ve şanlarına göre mâlen ve bedenen bir vakitte hizmet-i muhâfaza ve muhâresede ser-'askerim vezîr-i müşârûn-ileyhin yanında bulunup re'y-i savâb-dîdiyle hareket ve bezl-i kudret ve sarf-ı miknet eylemeleri vücûh ile gayret-i diniyye ve İslâmiyye'den olmağla Vidin ve Ruscuk havâlîlerinde vâki' kasabât ve kurâda servet ve

gınâ ve çiftlik ve emlâk ve arâzi sâhibi olup üç ve dört ve beş ve yedi ve sekiz ve on ve dahi ziyâde âdem varınca etbâ' ve levâhık istishâbı ile darb ü harbe ve ata ve dona kadîr olanlar inşâllahü te'âlâ her kimler ise vilâyetlü ma'rifeti ile ahâlî-i vilâyet beynlerinde ism ve resmleri ve şöhet ve istihkâkları ale'l-esâmî defter ve her kazânın bu makûle mütemevvil ve zî-kudret a'yân ve eşbâhı ma'lûm olduktan sonra her kazâyâ yine içlerinden işgüzâr ve yanına cem' olunanları zabt u rabta kadîr olanlarını üzerlerine başbuğ ta'yîn idüp umûr-ı mühimme-i muazzama-i dîn ve Devlet-i Âliyye'mden olan muhâfaza-i memleket ve muhârese-i raiyyet cümleinin üzerine farz-ı ayn olmağla ittifâk u ittihâd ve gönül birliği ile Ruscuk havâlîsi ahâlîsi ser-'askerim müşârün-ileyh yanına cem' ve düşman-ı dîni zikr olunan mahâllerden avn ü inâyet-i bârî ile müdafaası için iktizâ' iden hidemât-ı muhâfazada mevcûdlar olup bunlardan birisi münfekk olmamak üzere başbuğları yanında mevcûd ve ikâmet idüp iyâzen bi'llâhi te'âlâ bir tarîk ile birisi tehâvün ü tekâsül itmek ihtimâli olur ise haklarında cezâ tertîb olunmak mukarrer eylediği kendülere ifhâm ve cümlesi mahâllerinde hâzır u âmâde ve mevcûd itdirmekte ikdâm eylemeleriçün düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'îl baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm etmeğın, vezîr-i müşârün-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 426

Aynı hükmün bir sureti, Silistre ve çevresinde bulunan kadılara, vilayet ayanına, iş erlerine, voyvodalara ve köylerin subaşlarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Silistre ve havâlîsinde vâki' olan kâdılara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve voyvoda ve kurâ subaşlarına Silistre havâlîsi ahâlîsi ser-'asker Paşa'nın yanına cem' olmak için.

Hüküm: 427

T e r k î n.

Voyvoda-i mezkûr Ahmed kendü malından tahrîr eylediği yüz nefer bedeli mîrîye, üç bin gurus teslîm-i hazîne eylemek üzere baş muhâsebeden virilen kaime mûcebince zîrde mastûr olan iş bu emr-i şerîf kaydı terkin olunmuştur. (Fî 8 Safer Sene 1129)

Yeni il voyvodalığını zabt için yerine güvenilir bir adam bırakıp, kendisinin yazdığı 1000 asker süvari leventler ve başına atanan bölükbaşılar ile birlikte sefer için Edirne'ye gelmesi ve yiyeceklerini ve diğer bütün ihtiyaçlarını karşılayıp beklemesi için Yeni il Türkmeni ve Bolu voyvodası olan Ahmed'e yazılan hüküm.

Yeni il Türkmânı ve Bolu voyvodası olan Ahmed dâme mecdühü'ya hükm ki:

İnşâllahü te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum için ziyâde asker tedârüki ve şimdiden mahâllerinde hâzır u âmâde itdirilmesi ziyâde mühim ve müktezi olup ve sen ki mûmâ-ileyhsin sen Devlet-i Âliyye'min emekdâr ve kâr-güzârlarından olup hidemât-ı âliyyemde istihdâma sezâ-vâr olunduğun ecilden eyyâm-ı sâbıkada Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûnum vukuunda merhameten sekbân neferâtının kânûnlarından ziyâdesiyle virilen altışar aylık ulûfe ile on beşer guruş bahşişleri ki mecmû'ı beher nefere otuzar guruş ider. Fî-mâ-ba'd gerek mîrîden tahrîr olunan levendâta ve gerek vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-i zevi'l-ihirâm taraflarından sefer-i hümâyûnuma getirilen levendâta altı aylık ulûfe ve bahşişleri otuzar guruşdan noksan teklif olunmayup ve cümlesi uslûb-ı sâbık üzre tüfenk-endâz olup ve levendât bayrakları Rumeli cânibine geçirildikten sonra muayyen olan altı aylık ulûfe ve bahşişleri ve hitâm-ı sefere değin kapulardan kânûn-ı kadim üzre yemleri ve sâ'ir ta'yînâtları min ba'd kat' olunmayup ve bu kâ'ide-i (...) düstûru'l-amel olup dâ'imâ mürâ'ât olunmak için nizâm virildiğini müş'ir süvâri sekbân ocağının ser-çeşmesine ve ocağı mezkûrun zâbitlerine ve eyâlet ve elviye mutasarrıflarına dahi başka başka emr-i şerîfim sâdır olmağla şurût-ı merkûm üzre ol havâliden ve karîb olan mahâllerden ceng ü harbe hamli-i silâha kadîr güzîde ve tüvânâ ve müsellâh ve müretteb bin nefer levendât taraf-ı mîrîden ulûfe ve bahşiş ve lâzimeleri görülmek üzre tahrîr ve vakt ü zamanıyla ol mikdâr levendât ile ma'an bi'n-nefs kendün gelüp sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnumda mevcûd bulunmak üzre me'mûr olup ve mukaddemâ dahi sana tenbîhi müştemil emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuş idi. İmdi uhdende olan Yeni il voyvodalığını zabt için yerine tarafından mu'temedün-aleyh âdemin alıkoyup ve kendin ol havâlilerden ceng ü harbe kadîr yarar ve tüvânâ yiğitlerden levendât tahrîr için emr-i şerîfimle vech-i meşrûh üzre müceddeden virilen nizâm ve şurût üzre lâzım gelen ulûfe ve bahşişleri uhdende olan bin yüz yigirmi tokuz senesi Yeni il Türkmânı voyvodalığı malından virilmek ve seninle ma'an gelüp sefer-i hümâyûn'umda me'mûr olduğun mahâlde istihdâm olunmak şartıyla bin nefer yarar ve güzîde süvâri levendât tahrîr ve üzerlerine nasb ve ta'yîn eylediğin bölükbaşılar ma'lûmü'l-ahvâl ve kendülerden iş ve hizmet me'mûl olunur ve zabt u rabta ve icmâl-i askere kadîr ve bir tarîk ile bayrakları elinde olan levendâttan bir neferi firâr eylememek şartıyla edâ-yı hizmete sâlih yarar ve tüvânâ bölükbaşılar olmak üzre kemâl-i dikkat ve ihtimâm ile intihâb ve ta'yîn ve Edirne'ye gelince esnâ-yı tarîkde lâzım gelen zâd ü zahîrelerin mu'tâd-ı kadîm üzre virüp kazâ ve kurâda müft ü meccânen yem ve yemek ve sükkân-ı vilâyet ve re'âyâ fukarâsından bir nesne ve bir habbe talebi ile ta'cîz ve ta'addî eylememeleri şartıyla virilen ulûfe ve bahşişlerin ve esnâ-yı tarîkde zâd ü zehâir bahâların ma'rifet-i şer'le hüccet itdirüb ta'addî ve tecâvüzden tehâşî ve levendât-ı mezbûreyi tekâmül eyledikleri yola çıkarup vakt ü zamanıyla kendin ile ma'an getirüp hâzır ve mevcûd eylemekde ziyâde takayyüd ve ihtimâm eylesin deyü mâliye tarafından virilen emr-i şerîfim mücebince Divân-ı Hümâyûn'umdan dahi emr-i şerîfim virilmek bâbında baş

muhâsebeden memhûr kaime virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 428

Sekbân ocağının ser-çeşmesi, bölükbaşları ve diğer subayların imzalarıyla gelen mahzar olduğu ocaklarına erâzil tabakasından girenler olduğu ifade edildiğinden, bu hususlarda kuralların uygulanması gereğiyle ilgili Diyarbakır valisi Recep Paşa'ya yazılan hüküm.

Diyârbekir vâlîsi veziri Receb Paşa'ya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Karahisar-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olup hâlâ süvâri sekbân ocağının ser-çeşmesi olan Ahmed dâme ikbâlühû ve ocağı mezbûrun bölükbaşları ve sâ'ir zâbitleri Dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüp süvâri sekbân tâ'îfesinin kadîmül-eyyâmdan Devlet-i Âliyye'min sadâkat ve istikamet ile hizmet-güzârlarından olup uğur-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'mde cân ve başların nisâr idüp lâkin biraz müddetden berü ocaklarına ba'zı erâzil ve eclâf dühûl ve tama'-ı hâmdan na'sı ba'zı tühem-i kabîha ile müttehem olanlara dahi sâhib çıkmakla nizâmları muhtell ve rû-yı gazâ'da dahi ikdâm-ı sebâtları mütezelzil olduğundan bi'l-küllîye itibârdan sâkıt olmalarıyla kemâ-fi'l-evvel dâ'imâ ocaklarına nizâm virilmek için kânûn-ı kadîm üzre ser-çeşme bayrağı ile ma'an on kıt'a sekbân süvâri bayrağı dâ'imâ Dergâh-ı mu'allâmda küşâde ve ocaklarına i'tibâr ve taşra kapularda olan bölükbaşlar bi'l-cümle ser-çeşme ma'rifetiyle nasb ve ocakları tarafından mühürlü mahzar olmadıkça müceddeden bölükbaşı nasb ve bayrak açdırılmayup ve silaha izn virilmeyüp ve silahsız nefer bayrak altına alınmayup ve nâ-müstahıkka min ba'd silah kuşadılmayup ve bir kapuda baş olan bölükbaşının hilâf-ı şer' hareketi veyahud hüsn-i zindegânîsi bulunmayup tebdil murâd olundukda azl ve töhmetine göre ahz u hats ve keyfiyetleri ocakları tarafına i'lâm ve âharı ta'yîn ve tarîkleri üzre ikâb u itâb olunup ve ikinci ve üçüncü ve mâ-fevki olan bölükbaşılardan birisinin bir kapuda harcı kesilüp bayrağı düşürüldükde, yedine izn temessükü virilüp ve bölükbaşı zümresinden olup bilâ-izn kapudân ayrılıb yedinde temessükü bulunmayan bölükbaşlar min ba'd bir kapuya alınmayup ve kapusız ve bacasız gezen levendât her kanda bulunur ise bilâ-emânın tarîkleri üzre şer'an müstahakk olduğu cezâları tertîb olunup ve bayrakları küşâde bulunduğu eyâlet ve elviyede levendât tâ'îfesinden eşkiyâ gezdirilmeyüp ve hükkâm tarafından bir emre me'mûr olduklarında dahi konup göçtükleri mahalde re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addî itmeyüp konakçı ve kurbân ve gelgeç ve bayrak akçesi deyü akçe almayup ve bölükbaşlar dâ'imâ neferâtının ahvâllerine çeşm-gûş olup şekâvete mutasaddî olan neferâtın men' u def'lerinde tekâsül iden bölükbaşların ve gayrilerin te'dîbleriçün ocakları tarafından ihzârları murâd olundukda eyâlet ve elviye mutasarrıfları kat'â sâhib çıkmayup kâyd u bend ile ihzâr itdirüp ve ulûfe ve bahşişlerin tahkik için eyâlet ve elviye mutasarrıfları bölük bölük levendâtı bî-vech re'âyâ üzerlerine taslît eylemeyüp ve

zulm ü ta'addîye ruhsat vermeyüp sefer ve hazaarda beslemeğe kudreti mertebesinden ziyâde levendât cem' eylemeyüp ve fi-mâ-ba'd gerek mîrîden tahrîr olunan ve gerek eyâlet ve elviye mutasarrıfları taraflarından sefer-i hümâyûna getirilen levendâta altı aylık ulûfe ve bahşışleri otuzar gurusdan noksan teklif olunmayup ve cümlesi uslûb-ı sâbık üzre tüfenk-endâz olup Rumeli cânibine geçirildikten sonra hitâm-ı sefere değin kapulardan kânûn-ı kadîm üzre yemleri ve sâ'ir tayînâtları kat' olunmayup bu zikr olunan vüçûha dâ'imâ mürâ'ât ile tâ'ife-i merkûmenin ihtilâlleri hüsn-i i'tidâle mübeddel olacağı mukarrer olmağla sekbân tâ'ifesinden her kim bu şurûttan şart-ı vâhidin hilâfında olur ise yolsuz olup ve ocakları ihtiyarlarının re'ylerine muhâlif şer'-i şerîfe mugâyir hareket idenler bâğî olmağla bulundukları mahâllerde şer'le cezâları tertîb ve bu şurûta dâ'imâ mürâ'ât olunup düstûru'l-amel kılınmak bâbında istidâ'yı inâyet eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için ocakları tarafına ve eyâlet ve elviye mutasarrıflarına başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve irsâl olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sana dahi iş bu emr-i şerîfim şeref-sudûr olup gönderilmiştir inşaallahü te'âlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzre amel olunup hilâfına rızâ ve cevâz gösterilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 429

Aynı hükmün bir sureti Anadolu valisi Vezir İbrahim Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu vâlisi vezir İbrâhim Paşa'ya.

Hüküm: 430

Aynı hükmün bir sureti Erzurum valisi Vezir Hasan Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum vâlisi vezir Hasan Paşa'ya. Mısırlı Mehmed Paşa'ya tebdîl olmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 431

Aynı hükmün bir sureti de Karaman beylerbey'i Şehsuvar oğlu Mahmud Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

İçil sancağı inzimâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvar oğlu Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 432

Kürt İbrâhim Paşa'ya virilmekle iş bu emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Aynı hükmün bir sureti de Sivas beylerbey'i İsmail Paşa oğlu Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sivas beglerbegisi İsmail Paşa oğlu Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 433

Aynı hükmün bir sureti Adana beylerbey'i İbşir Hüseyin Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Adana beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa'ya.

Hüküm: 434

Aynı hükmün bir sureti de Maraş beylerbeyi Rişvanzâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Maraş beglerbegisi Rişvan-zâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 435

Hâlâ Mısırlı Şehsuvar oğluna tebdîl olunmuşdur. Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Aynı hükmün bir sureti de Hüdâvendigâr ve Karesi sancakları tasarrufunda Mısırlı Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hüdâvendigâr ve Karesi sancakları mutasarrıfı Mısırlı Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 436

Aynı hükmün bir sureti Kengırı sancağı tasarrufunda Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kengırı sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'ya.

Hüküm: 437

Aynı hükmün bir sureti Trabzon Beylerbeyi Şehsuvarzâde Seyyid Osman Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Trabzon beglerbegisi Şehsuvar-zâde Seyid Osman Paşa'ya.

Hüküm: 438

Aynı hükmün bir sureti Hamid ve Saruhan sancakları tasarrufunda ve Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hamid ve Saruhan sancakları mutasarrıfı Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya.

Hüküm: 439

Livâ-i mezbûr Ömer Paşa'ya tevcih olunmağla iş bu emr-i şerîf tahrîr olunmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Aynı hükmün bir sureti Niğde Sancakbeyi Arslan Paşazâde Mehmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niğde sancağı begi Arslan Paşa-zâde Mehmed Beg'e.

Hüküm: 440

Aynı hükmün bir sureti Antep sancakbeyi Ahmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ayıntab sancağı begi Ahmed Beg'e.

Hüküm: 441

Beglerbegilik elkâbıyla tebdîl-şüd. (Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129)

Aynı hükmün bir sureti Çorum ve Bozok Sancakbeyi Mamalıoğlu Ömer Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Çorum ve Bozok sancakları begi Mamalı oğlu Ömer Beg'e.

Hüküm: 442

Aynı hükmün bir sureti Kırşehir sancakbeyi Murad Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kırşehir sancağı begi Murad Beg'e.

Hüküm: 443

Aynı hükmün bir sureti Arapgir sancakbey'i Koca Cafer Paşa-zâde Ahmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Aragir sancağı begi Koca Cafer Paşa-zâde Ahmed Beg'e.

Hüküm: 444

Aynı hükmün bir sureti Kars-ı Maraş sancakbey'i Zülkadir oğlu Murtaza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kars-ı Maraş sancağı begi Zülkadir oğlu Murtaza Beg'e.

Hüküm: 445

Aynı hükmün bir sureti Ankara sancağı tasarrufundaki Ömer Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ankara sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa'ya.

Hüküm: 446

Aynı hükmün bir sureti Divriği sancağı beyi Topal Yusuf Paşazade Mustafa Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Divriği sancağı begi Topal Yusuf Paşa-zâde Mustafa Beg'e.

Hüküm: 447

Aynı hükmün bir sureti Amasya sancağı beyi Hacı Mirza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Amasya sancağı begi Hacı Mirzâ Beg'e.

Hüküm: 448

Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından üç kalyon ayırarak Kaplan Giray Hân'ı Gelibolu iskelesinden Rodos'a, Rodos'da olan Devlet Giray Hân'ı da Sakız'a götürmesi ve sonra Bosna sınırlarına serdar olunan Kıbrıs Eyaleti tasarrufundaki Nu'man Paşa'yı mâiyyetindeki askerler ve eşyalarıyla birlikte alıp Selanik iskelesine nakletmesi hususlarında kalyonlar kaptanına tenbihte bulunması için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem ve mu'azzam müşr-i efham ve muhterem nizâmü'l-âlem sâbıkâ vezîr-i a'zamım olup hâlâ Kıbrıs eyâletine mutasarrıf olan vezir Nu'man Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû Bosna serhadleri muhâfazasına me'mûr tevâyif-i askere serdâr-ı zafer-şi'âr nasb olunmağla vezir-i müşârün-ileyhin Kıbrıs'dan Selanik iskelesine nakl ve sâbıkâ Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân'ı Gelibolu'dan Rodos cezâresine götürüp ve Rodos'da olan hân-ı sâbık Devlet Giray Hân'ı Sakız cezâresine nakl etmek üzere Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından üç kıt'a kalyon ta'yîn ve irsâli fermânım olmağın, sen ki kapudânım mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde fermân olunduğu üzere Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından üç kıt'a kalyon ifrâz ve hân-ı sâbık Kaplan Giray Hân'ı Gelibolu iskelesinden alup Rodos'a götürüp ve Rodos'da olan hân-ı sâbık Devlet Giray Hân'ı Sakız'a getirüp ve ba'dehû vezir-i müşârün-ileyhi dahi cümle kapısı halkı ve etbâ' u eşyâyla ta'cil-ale't-ta'cîl kalyonlarına alup Kıbrıs'dan bir ân evvel ve bir sâat mukaddem Selanik iskelesine nakl ü îsâl eylemeleriçün kalyonlar kapudânlarına gereği gibi tenbîh ü te'kîd ve ber-vech-i müsâra'at savb-ı me'mûre irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1128

Hüküm: 449

Fethul İslam korumasına memur olan Adana Beylerbey'i İbşir Hüseyin Paşa'nın, bir an önce sefer hazırlıklarını yaparak gitmesi için yazılan hüküm.

Adana beglerbegisi olup Fethu'l-İslâm muhâfazasında olan İbşir Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mansıbına gitmek üzere muhâfaza-i mezbûreden avd u insirâfa me'zûn ve murahhas olmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde te'hîr ü tevakkuf itmeyüp gelüp savb-ı maksûda azîmet ve evvel-bahârda musammem olan cihâd-ı meymenet-mu'tâd için mühimmât-ı seferiyeni görüp hâzır u âmâde olman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 450

Kırım Hanı Kaplan Giray Han Rodos'a varınca, aynı kalyonlarla Sakız Adası'na gitmesi ve orada ikamet etmesi için Kırım Hanı Devlet Giray Han'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kırım Hânı olup hâlâ Rodos'da ikamet üzere olan Devlet Girây Han'a hüküm ki:

Umde-i selâtîn-i pişînân âsûde-i havâkîn-i İlhâniyân el-mahfûfu avâtıfû'l-meliki'l-mennân sâbıkâ Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü Rodos'a vâsıl oldukda sen cezîre-i mezbûreden kalkup Sakız Cezîresi'ne gelüp ânda ikamet fermânım olmağın imdi emîrû'l-ümerâî'l-kirâm kapudânım olan Mehmed Paşa dâmet meâlîhü tarafından irsâli fermânım olan kalyonlara süvâr ve iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından (...) dâme mecdühû ma'rifetiyle cezîre-i mezbûreden Sakız cezîresine gelüp ferâğ-ı bâl ile ânda ikamet ve devâm-ı ömr ü devletim ed'iyesine müdâvemet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 451

İstanköy Adası'na sürgün edilen, Kırım hanı Kaplan Giray Han'ın baş ağası Hacı Ali'nin, adaya vardığında hapsedilmesi ve ikinci bir emre kadar serbest bırakılmaması için İstanköy Adası korumasına yazılan hüküm.

İstanköy cezîresi muhâfazasında olan (...) dâme ikbâlühû'ya ve İstanköy kâdîsına hüküm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı Kaplan Giray Hân'ın baş ağası olan Hacı Ali'nin İstanköy cezîresi'ne nefy ü iclâsı fermânım olup mübâşir ta'yîn olunan (...) ile irsâl olunmağın siz ki mûmâ-ileyhimâsız mezkûr Hacı Ali mübâşir ma'rifetiyle İstanköy cezîresi'ne vusûlünde anda cezîre-bend idüp tekrar emr-i şerîfim sâdır olmadıkça sebîli tahliye olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 452

Rodos adasında ikamet etmek üzere gönderilen Kırım hanı Kaplan Giray Han'ın, ikinci bir emre kadar adadan çıkmasına izin verilmemesi için Rodos kâdîsına, vilâyet ayanına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Rodos kâdîsına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Umde-i selâtîn-i pişînân âsûde-i havâkin-i İlhâniyân el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mennân sâbıkâ Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlîhü'nun Rodos cezâiresinde ikameti fermânım olup ve husûs-ı merkûm için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşir ta'yîn olunmağın hân-ı müşârün-ileyhi emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudânım olan Mehmed Paşa dâmet meâlîhû tarafından irsâli fermânım olan kalyonlara süvâr ve Rodos'a vusûlünde anda ikamet itdirüb tekrar emr-i şerîfim sâdır olmadıkça sebîli tahliye olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 453

Gelibolu iskelesinden, kendisine tahsis edilen gemiye binerek Rodos'a gitmesi ve orada huzur içinde yaşaması için Kırım hanı Kaplan Giray Han'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kırım Hânı olan Kaplan Giray Hân'a hükm ki:

Hâlâ bi-hasebi'l-iktizâ' Kırım hanlığı avâtıf-ı âliyye-i hüsrevânemden cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-me'âb-ı sa'âdet-iktisâb Devlet Girây Hân dâmet-meâlîhû'ya inâyet ve ihsânım olup ve siz Rodos cezâiresine varup ânda ikamet eylemeniz fermânım olmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû ma'rifetiyle kalkup Gelibolu iskelesine varup emîrül-ümerâi'l-kirâm kapudânım olan Mehmed Paşa dâmet meâlîhû'nun tarafından iskele-i merkûmeye irsâli fermânım olan kalyonlara süvâr ve doğru Rodos cezâiresine varub ferâğ-ı bâl ile ânda ikamet ve devâm-ı ömrü devletim ed'iyyesine müdâvemet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1128

Hüküm: 454

İkamet için, Rodos adasından Sakız Adası'na gitmesi ve orada ikamet etmesi emrolunan Kırım hanı Devlet Giray Han'ın ikinci bir emre kadar ada dışına çıkmasına izin verilmemesi için, Sakız koruması İbrahim Paşa'ya, Sakız nâibine, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Sakız muhâfızî vezir İbrâhim Paşa'ya ve Sakız nâ'ibine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Umde-i selâtîn-i pişînân âsûde-i havâkîn-i İlhâniyân el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mennân sâbıkâ Kırım Hânı olan Devlet Giray Hân dâmet meâlîhû emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudânım olan Mehmed Paşa dâmet-meâlîhû tarafından Rodos'a irsâli fermânım olan kalyonlara süvâr ve Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşeretiyle

Sakız cezîresi'ne nakl ve ânda îvâ ve ikamet eylemesi fermânım olmağın imdi sen ki vezir-i müşârün-ileyh ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz hân-ı müşârün-ileyh fermânım olduğı üzere Sakız'a vusûlünde ânda ikamet itdirüb tekrar emr-i şerîfim olmadıkça sebîli tahliye olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1128

Hüküm: 455

Musul valisi İbrahim Paşa'nın mîrîye olan 35014 kuruş borcunu, kitapları dahil bütün eşyası satılsa bile karşılayamayacağından, merhameten kitaplarının ve eşyasının kendisine verilip, borcunun terdici olarak tahsili için merkez kaymakamına ve defterdar vekiline yazılan hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına ve defterdâr vekiline hükm ki:

Sâbıkâ Musul vâlîsi olan vezirim İbrâhim Paşa'nın bin yüz yigirmi üç ve yüz yigirmi dört ve yüz yigirmi beş seneleri Musul mukâta'ât malından teslimâtından mâ'adâ on yedi bin beş yüz on dört gurus ve tuğ-ı hümayûnum caizesinden dahi beş bin gurus teslimâtından gayri on yedi bin beş yüz gurus ki mecmû'ı otuz beş bin on dört gurus zimmeti olmağla mîrîye olan deyni içün eşyâ'sı dahi taraf-ı mîrîden ahz u kabz olunmak fermânım olmuştı. Fermânım olduğı üzere ahz u kabz olunan eşyâ'sından bundan akdem girü kendiyeye red olunan ba'zı eşyâ ve civârisinden gayri kusûr birkaç pâre kütüb ve bâkî kalan eşyâ'sı henüz mîrî zabtında olmağla merhameten kusûr-ı deynini tadrîcle edâ eylemek üzere kendüye red olunmak bâbında istid'âyı inâyet idüp ve mîrî zabtında olan kütüb ve eşyâ'yı sâ'ireler tahminen ancak sekiz tokuz kîselik nesne olduğı bu husûsa ta'yîn olunan mübâşir haber virüp ve eşyâ'yı mezkûre fûrûht olunduğı sûrette yine zimmetini edâya vefâ etmemekle inşâllahü te'âlâ bundan sonra zimmetini tadrîcle taraf-ı mîrîye edâ eylemek şartıyla taahhüd ve Âsitâne-i saâdet'imde mevcûd olan kütüb ve sâ'ir bi'l-cümle eşyâ'sı girü kendüye redd ve tarafından kabzına me'mûr olana teslim itdirilmek içün emr-i şerîfim tahrîr olunmak bâbında vezâretle bi'l-fi'il baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm etmekle sen ki vezîr-i müşârün-ileyh ve defterdâr vekilisiz müşârün-ileyhin i'lâmı mûcebince temessükleri iki ay mehl ile alınmağla meşrût hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-sudûr bulmağla, bu vechile eşyâ'ları teslim itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 456

İki çuhadârın, mîrî hizmet için İstanbul'a giderken Bigados ve Kumbergos yakınında yollarını kesip eşyalarını gasb ederek kendilerini katleden eşkıyanın araştırılıp bulunması ve cezalandırılmaları için İstanbul bostancıbaşı'sına yazılan hüküm.

İstanbul bostancıbaşı'sına hükm ki:

Mîrî hidmet ile iki nefer çuhadâr Âsitâne-i sa'âdet'ime gider iken Bigados ile Kumbergos'un yanında birkaç eşkıyâ ve harâm-zâde yollarına inüp mezbûrları katl ve yanlarında bulunan eşyâyı nehb ü gâret ve firâr etmeleriyle bu fesâd ü şekâvete cesâret idenlerin teftiş ü tefahhus ile âlâ-eyyi-hâlin ahz ve ele getirilmesi mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmıdan olmağın imdi sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vusûlünde bu husûs için tarafından Yapağcı ve Çatalcalı ustalarını ta'yîn ve bu fesâd ve şekâvete cesâret idenler her kimler ise karyeteyn-i merkûmeteyn ahâlîlerini ve ol havâlîde bulunan deraveci makûleleri ve mazanne-i şekâvet ittihâz olanları gereği gibi teftiş ve tefahhus ile bi-eyyi hâlin buldurub ele getürdüp ahz u habs ve nehb ü gâret eyledikleri eşyâ zuhûra getürülüp ve bu fesâd ve şekâvete cesâret eyledikleri için sâire mûcib-i ibret olmak üzere şer'le haklarında lâzım gelen cezâların bilâ-tereddüd tertîb itdirmekde ihtimâm-ı tâmm eylesin. Eşkîyâyı merkûmenin bi-eyyi hâlin ele getirülmesi matlûb olmağla şöyle ki ele getirülmemek ihtimâli olur ve yahud fimâ-ba'd ol havâlîde mürûr u ubûr iden ulaklardan ve sâ'ir ebnâ-i sebîlden bir ferd eşkıyâdan mutazarrır olmak lâzım gelür ise, ânlara terettüb idecek cezâ ile eğer sen ve eğer ta'yîn eylediğin ustalar mücâzât olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp bu şekâvete cesâret idenlerin ahz ve ele getirülmelerinde ve ol havâlîlerin eşkıyâdan tathir ve te'mîninde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylesin ve lâkin bu takrîb ile fesâd ve şekâvetde alâkası olmayanların nüfûs ve emvâllerine taarruzdan ve celb-i mâl olunmaktan be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fi Evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 457

Yukarıdaki hükmün bir sureti Edirne bostancıbaşı'sına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Edirne bostancıbaşı'sına karışdıran ustası ta'yîn eylemesi için vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 458

Kendisine Musul eyaleti verilen ve Musul eyaletinin bir başkasına verilmesi üzerine, yine Sakız Adası'nın koruma görevinde kalması için İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Bundan akdem Sakız muhâfızı olan vezir İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bundan esbâk Musul eyâleti sana tevcîh olunmuş idi lâkin eyâlet-i merkûme bi-hasebi'l-iktizâ' âhara tevcîh olunup ve sen kemâ-kân Sakız cezîresi muhâfazasına kıyâm eylemen fermânım olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde muhâfaza-i merkûmeden hareket itmeyüp ve eğer hareket etmiş bulunur isen dahi avdet ve mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre cezîre-i merkûmenin bi-avnihi te'âlâ muhâfazasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i makdûr ve cidd-i bî-kusûr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Hüküm: 459

Kendisine Sakız Adası tevcih verilen Bozcaada korumasında olan Mehmed Paşa'nın, yine aynı yerde koruma görevine devam etmesi için yazılan hüküm.

Bundan akdem Bozcaada muhâfazasına me'mûr olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bundan esbak sen Sakız cezîresi muhâfazasına ta'yîn olunmuş idin lâkin kemâ-kân Bozcaada muhâfazasına kıyâm eylemen fermânım olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde Bozcaada muhâfazasından hareket itmeyüp ve eğer hareket etmiş bulunur isen dahi avdet ve mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre cezîre-i merkûmenin muhâfazasında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i tâb ü tüvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 460

Kandiye defterdarlığı'nın Hasan (zîde mecdühû)'ya ihsan olunması üzerine, sabık defterdar Mehmed (zîde mecdühû)'nın dönmesi için yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kandiye defterdârı olan Mehmed zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Hâlâ Kandiye defterdarlığı avâtıf-ı âliyye-i hüsrevânemden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hasan zîde mecdühû'ya ihsânım olmağın sen ki mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde kalkup bu tarafa avdet ve azîmet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 461

Bozulus Türkmen'inin, çevresindeki Konya ve Ankara'daki güç sahipleri ve kethüdâ yerlerinin desteğiyle yol kesiciliği ve taşkınlıklarda bulunan eşkıyanın hakkından gelmeleri için, sadaret kaymakamı İbrahim Paşa'nın Karaman sancağında bulunan Esb-keşân hassı uhdesinde olan Mustafa'ya yazılan hüküm.

Mustafa zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem rikâb-ı hümayûnum kâim-makâmı olan vezîrim İbrâhim Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü'nun havâsslarından Karaman sancağında vâki' Esb-keşân hâssı, vezîr-i müşârün-ileyhin taraflarından uhdende olmağla hâss-ı mezbûrenin civârında olan Bozulus Türkmânı ve Konya ve Ankara sâkinlerinin zî-kudret olanları ve kethüdâ yerleri ma'rifetleri ve senin ma'rifetinle firâr iden kutta'-i tarîk ve sâ'ir eşkıyânın sıyânetlerinde lâzım gelen cezâları ma'rifet-i şer'le tertîb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 462

Mâiyyetinde bulunun hususi askerleriyle hareket edip, Eflak taraflarının düşmandan tahliyesi hizmetinde ser-'asker Vezir Hüseyin Paşa'ya katılması ve onun görüşü doğrultusunda hareket etmesi için, Yergöğü ayanından Bekir'e yazılan hüküm.

Yergöğü sâkinlerinden a'yândan Bekir zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. Sen, mün'im ve mütemevvil olup bir mahâlle me'mûr olduğunda yetmiş seksen atlı ile gitmeye kudretin olduğu i'lâm olunmağla Eflâk tarafından düşman-ı dînin taslîtlerinin def' u ref'iyçün ihrâcî fermânım olan zî-kudret askerî ihrâclarına ve mahâll-i me'mûra bi'n-nefs azîmete ihtimâm-ı tâmm eylemek üzere başbuğ nasb ve ta'yîn olunmuşsundur imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzere Yergöğü ve Rusçuk tarafından fermânım olan zî-kudret askeri ta'cîl ale't-ta'cîl yerlü yerinden ihrâc ve istishâb ve cümlesini bi'n-nefs Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Eflâk tarafına me'mûr tevâyif-i askere ser-'askerim olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehü'nun yanına götürüp mevcûd eyleyüp ve vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzere mezkûrları iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm eyleyüp me'mûr olduğun hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsülden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1128

Hüküm: 463

Şam hac emiri tarafından hapsedilmesi sebebiyle itibardan düşen ve yaptığı işlerde acziyet arz eden Şam defterdarı Osman'ın yerine Seyyid Mehmed'in getirilmesi ve Osman'ın da İstanbul'a gönderilmesi için Şam mollasına ve mütesellimine yazılan hüküm.

Şâm Mollasına ve mütesellimine hükm ki:

Şâm hazînesi defterdârı olan Osman'ın, Şâm mirü'l-haccı tarafından ahz u hapsi sebebiyle beyne'n-nâs itibârı sâkıt olup, ol sebep ile masârif-i Hacc-ı şerîf için merbût olan emvâl-i mîrînin tahsîli husûsunda kemâl-i âczi ve defterdârlık umûrunda âdem-i kudreti olduğun i'lâm ve defterdârlık-ı mezkûr âhara tefviz ve kendisi hesâbı görülmek için der-i devlet-medârıma ihzâr olunmasın iltimâs idüp vücûh ile azli muktezî ve umûr-ı hacc-ı şerîf Devlet-i Âliyye'min cümleden akdem olan umûr-ı muazzamasından olmağla, Şâm defterdârlığı hâlâ Şâm sâkinlerinden Kalakşi-zâde Seyid Mehmed zîde mecdühû'ya tefviz ve inşâllahü te'âlâ masârif-i Hacc-ı şerîf için merbût olan emvâli bir gün evvel cem' ve tahsile ihtimâm ve kemâl-i sa'y ü ikdâm ve vaktiyle cem' ve ihzârına dikkat-i tâmm eylemek şartıyla mûmâ-ileyh Seyid Mehmed'e tevcîh ve selefi merkûm Osman hesabı görülmek için bi'l-cümle temessükâtı ile der-i devlet-medârıma ihzâr olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek için bi'l-fi'il vezâret ile baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm etmekle, müşârün-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1128

Hüküm: 464

Venedik kâfiri tarafından Manastır çevresindeki kazalara ve köylere sokulan ve "Biz İsa'nın resülleriyiz, Nasara'nın çıkması yakındır, bütün savaş hazırlıklarını görüp bekleyin!" şeklinde ifadelerle, dinsiz halkın bozularak casusların yakalanıp, ibret için halkın önünde cezalarının verilmesi için Manastır, İştib, Florina ve Pirlepe kâdılarıyla Kara Mustafa Paşa-zâde ve İştib bakanı Mehmed'e yazılan hüküm.

Manastır ve İştib ve Florina ve Pirlepe kâdîlarına ve Üsküblü Kara Mustafa Paşa-zâde ve İştib nâzırı Mehmed zîde mecdühû'ya hükm ki:

Düşman-ı dîn olan Venedik ve Nemçe keferesi taraflarından ba'zı casuslar peydâ olup Manastır ve civârında vâki' kazâların kurâsı aralarında gezüp bârî te'âlâ tarafından İsa yanından mürseliz deyü hâşâ sümme hâşa nâ-sezâ kelimât ile ehl-i zimmet re'âyânın ifsâdına sa'y ve ba'zı karyede vâki' ma'lûmü'l-ism ve'l-eşhâs keferelerine düşüp re'âyâyı başlarına cem' ve Nasârâ'nın hurûcu karîbdir, âlât-ı cenk tedârük ve hâzır u âmâde olun deyü re'âyâyı tahrîk ve fitne vü fesâda tergib eylediklerinden gayri mâl-i mîrî cem'ine me'mûr olanların ba'zıları dahi sizin ba'de'l-

yevm alacağınız kalmadı deyü karyelerden ihrâc ve fesâd-ı azîmeye bâdî oldukların Manastır kâdîsı i'lâm etmekle ol makûlelerin âlâ-eyyi hâlin ahz ve cezâları tertîb olunması ehemmi-i mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağın imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim varduğı sâat mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı âlî kapucubaşlarından (...) dâme mecdühû ma'rifetiyle ol makûle müfsidler bi-eyyi vechin-kân ahz ve ma'rifet-i şer'le mecma'-ı nas olan mahâlde ibreten li's-sâirîn bilâ-tereddüd cezâları tertîb ve kâyd ü mekrlerinden ol havâlî-yi tathîr ve fi-ma-ba'd bu makûle hâdis zuhûrunda bu tarafa arz ve i'lâm edince tevakkuf itmeyüp ma'rifet-i şer'le ahz u habs ve cezâları tertîb olunmak üzre arz ve i'lâm eylesesiz lâkin bu bahâne ile kendü hâlinde olanların nüfûs ve emvâllerine taarruzdan ve celb-i mâldan ve hilâf-ı şer' ta'addîden be-gâyet tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır ol muşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 465

Venedik kâfiri tarafından Manastır çevresindeki kazalara ve köylere sokulan ve "Biz İsa'nın resûlleriyiz, Nasara'nın çıkması yakındır, bütün savaş hazırlıklarını görüp bekleyin!" gibi ifadelerle, dinsiz halkın bozularak casusların yakalanarak cezalandırılmaları ve bu arada masum halkın rencide edilmemesi için Florina sekbânbaşısına yazılan hüküm.

Florina sekbânbaşısı (...) zîde kadrühû'ya hükm ki:

Düşman-ı dîn olan Venedik ve Nemçe keferesi taraflarından ba'zı casuslar peydâ olup Manastır ve civârında vâki' kazâların kurâsı aralarında gezüp bârî te'âlâ tarafından İsa yanından mürseliz deyü hâşâ sümme hâşa nâ-sezâ kelimât ile ehl-i zimmet re'âyânın ifsâdına sa'y ve ba'zı karyede vâki' ma'lûmü'l-ism ve'l-eşhâs keferelerine düşüp re'âyâyı başlarına cem' ve varup cenk tedârük ve hâzır u âmâde olun deyü re'âyâyı tahrîk ve fitne vü fesâda tergîb eylediklerinden gayri mâl-ı mîrî cem'ine me'mûr olanların ba'zıları dahi sizin ba'de'l-yevm alacağınız kalmadı deyü karyelerden ihrâc ve fesâd-ı azîme bâdî oldukların Manastır kâdîsı i'lâm idüp ve ol makûlelerin âlâ-eyyi-hâlin ahz ve cezâları tertîb olunmak için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşeretiyile Manastır ve İştib ve Florina ve Pirlepe kâdîlarına emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmağla sen ki Florina sekbânbaşı mezkûrsun bu husûs için ta'yîn olunan kapucubaşı mûmâ-ileyhin re'y ve ma'rifetiyle zikri mürûr iden eşkıyâyı bi-eyyi-vechin kân ahz ve ele getürmekde sen dahi ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm eyleyüp bu husûsda tehâvün ü tekâsülden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 466

Eflak voyvodalığına atanan İskerletzâde Yanaki'ye itaat etmeleri için, Eflak vilayeti boyarlarına, hatman, serdar ve ileri gelenlerine yazılan hüküm.

Vilâyet-i Eflâk boyarları ve Hatmân ve serdâr ve sâ'ir bellü başlılarına hükm ki:

Hâlâ vilâyet-i Eflâk voyvodalığı avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye İskerlet-zâde Yanaki'ye inâyet ve ihsânım olmağla voyvoda-i merkûm bir an evvel Eflâk vilâyetine varup makarr-ı hükûmetine kıyâm ve zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ra'ıyyete ihtimâm-ı tâmm eylemek üzre emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunmağla imdi. Siz ki vilâyet-i Eflâk'ın boyarları ve hatmân ve serdâr ve sâ'ir bellü başlılarısınız. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde eğer sefer ve eğer vilâyet Eflâk'ın umûmen re'âyâları voyvoda-i mûmâ-ileyhâ itâ'at ve inkıyâd üzre olup, kelâmını sem'-i kabûl ile ısgâ ve emrini bilâ-tevakkuf icrâ idüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eyleyesiz, voyvoda-i mûmâ-ileyhâ mütâba'at ve mutâva'at idenler sâye-i himâye-i pâdişâhanemde kemâ-fi'l-evvel muhmâ olacakları zâhir ü bedî-dâr olmağla her biriniz voyvoda-i mûmâ-ileyhâ izhâr-ı mütâba'ata ana göre mübâderet ve müsâra'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 467

Hükümet mahalline varıp, korunması ve memleketin idaresine çalışmaya başlaması için, Eflak voyvodalığına atanan İskerletzâde Yanaki'ye yazılan hüküm.

Hâlâ vilâyet-i Eflâk voyvodası olan İskerlet-zâde Yanaki'ye hükm ki:

Sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin. Hâlâ Eflâk voyvodalığı avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden sana inâyet ve ihsânım olup vilâyet-i Eflâk'ın bi'l-cümle boyarları ve hatmân ve serdâr ve sâ'ir bellü başlıları ve umûmen re'âyâları sana itâ'at ve inkıyâd üzre olup, kelâmını sem'-i kabûl ile ısgâ ve emrini bilâ-tevakkuf icrâ idüp, emr-i şerîfime muhâlif hareketden mücânebet eylemeleri ve sana mütâba'at ve mutâva'at idenler sâye-i himâye-i pâdişâhanemde muhmâ olacakların müş'ir her birlerine tenbîh ü te'kîd olunmağla imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp bir an evvel Eflâk vilâyetine varup makarr-ı hükûmetinde kıyâm ve mu'tâd-ı kadîm üzre zabt u rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ra'ıyyete bezl-i vüs' u kudret eyleyüp lâzımü'l-inhâ olan ahvâli der-i devlet-medârıma i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 468

Yanaki kumandan tarafından Eflak kaymakamlığına getirilen, Kostantin kumandanının damadı Palan'ın, karşı Eflak tarafına geçmesine mani olmamaları için Ruscuk tarafı ser-'askeri Hüseyin Paşa'ya, Yergöğü koruması Mirza Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk ve Yergöğü kadılarına yazılan hüküm.

Ruscuk tarafına me'mûr tevâ-yif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya ve Yergöğü muhâfızı vezîr Mirzâ Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk ve Yergöğü kâdılarına hükm ki:

Mukaddemâ hâlik olan Kostantin voyvoda'nın dâmâdı olup hâlâ Eflâk voyvodası kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki voyvoda'nın tarafından Eflâk vilâyetine kâ'im-makâmlik hizmeti ile gönderilen Palan nâm boyar ol câniblere varup vâsıl oldukda, karşı Eflâk vilâyetine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 469

Eflak kumandanı Yanaki, kazalarına vardığı zaman gereken özeni göstermeleri için Edirne-Eflak arasında bulunan kadılara, vilayet ayânına, iş erlerine, kasaba ve köylerin subaylarıyla halkına yazılan hüküm.

Edirne'den vilâyet-i Eflâk'a varınca yol üzerinde vâki' kâdılara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve kasabât ve kurâ zâbitlerine ve ahâlîsine hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Eflâk voyvodası olan İskerlet-zâde Yanaki makarr-ı hükûmetine müteveccih olmağın, siz ki mûmâ-ileyhimsiz. Voyvoda-i mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, nüzûl eylediği mahallerde konaklara kondurulup ve kendüye ve etbâ'ına iktizâ' iden yem ve me'kûlât ve meşrûbâtı narh-ı câri üzre akçesiyle virdirilüp ta'allül itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 470

Bir an önce, ordusuyla gidip Eflak ve çevresinde yuvalanan Nemçe kâfirini dağıtması ve Eflak voyvodası Yanaki'yi makamında tutması için Eflak ve çevresinin düşmandan temizlenmesiyle görevli ser-'asker Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Vezâret [ile] bi'l-fiil Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup, Eflâk memleketinde olan düşman-ı dînin kahr u tedmîrine me'mûr tevâ-yif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik'imden olan vilâyet-i Eflâk'da vâki' Bükreş kasabasına girüp tahassun ve nehr-i Tuna sevâhilinde olan bilâd ve ibâda istîlâ ve îsâl-i hasâret kaskında olan Nemçe melâ'înin bi-avnillâhi te'âlâ kahr u tedmîrlerine ve vilâyet-i mezkûreden ihrâc ve ib'âdları ve Eflâk voyvodası nasb olunan İskerlet-zâde Yanaki'nin makarr-ı hükûmetine temkîn ve takrîrine sen me'mûr olup, bu husûs için hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla mu'anven, mufassal ve meşrûh emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Bu emr-i hatîr ve hitâb-ı meymenet-masîrin bir gün evvel ve bir sâat mukaddem itmâm ü ikmâli ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye ve etemm-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olmağla, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-intisâlîm vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ fermân olduğu üzre bi'l-cümle seninle ma'an me'mûr olan tevâyif-i askeri bir an evvel ve bir sâat mukaddem yanına cem' ve mukayyed ve ittifâk ile mütevekkilen ale'llâh ve müsta'înen billâh Eflâk memleketinde mütehassın olan Nemçe keferesinin üzerine varup bi-avnillâhi teâlâ cem'iyetlerin tefrîk ü teşât ve kahr u tedmîrleriyle memleket-i mezbûreden bi'l-külliye ihrâc ve ib'âdlarında ve voyvoda-i cedîd-i mûmâ-ileyh Yanaki'yi makarr-ı hükûmetine takrîrde ve sâ'ir iktizâ'idan hidemât-ı âliyyemde karîben dîn ve Devlet-i Âliyye'ne lâyük ve ırz ve nâmus-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hidemât-ı meşkûre ihrâzına dil ü cân ile bezl-i tâb ü tûvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 471

Kendisine Adana beylerbeyiliği verilen ve Fethu'l İslam Kalesi korumasında bulunan İbşir Hüseyin Paşa Adana'ya gelinceye kadar makamının kendisine vekâleten Ahmed tarafından zaptı için kadılara yazılan hüküm.

Adana (...) ve (...) ve kâdîlarına hüküm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm İbşir Hüseyin dâme ikbâlühû Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Adana beglerbeyiliği bin yüz yigirmi sekiz senesi Zilhicce'sinin yigirmi üçüncü gününden mûmâ-ileyhâ tevcîh ü inâyet ve ihsânım olup, lâkin kendüsi Fethu'l-İslâm Kal'ası muhafazasında bulunmağın, mansıbına varıncaya değin tarafından Ahmed zîde kadruhûyu mütesellim nasb eyledüğün bildirüp vech-i meşrûh üzre mansıbına varıncaya değin Adana mütesellimliği tarafından mûmâ-ileyhâ zabt u rabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre zabt itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharremü'l-harâm Sene 1129

Hüküm: 472

600 harç ile tam donatım 554 asker, atlı asker, sekbân leventleri, Diyarbakır'ın hükümet ve sancakların tasarrufunda, alay beyleri, zaîm ve tımar sahipleriyle birlikte ilkbaharda Edirne Sahrası'nda orduya katılması için Diyarbakır valisi Receb Paşa'ya yazılan hüküm.

Diyârbekr vâlisi vezîr Receb Paşa'ya hükm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîli birbirlerine istîzhâr ve «El-küfrü milletün vâhîdetün» muktezâsınca, sâ'ir milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istinsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kasd ile hücum ve ba'zı mahallere istîlâ etmeleriyle «Kâtilü'llezîne yelûneküm mine'l-küffâri» nass-ı celîlül-fassı üzre ilâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn ve nasr u te'yîd-i cünûd-i muvahhidîn için bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda vâki' olacak sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnuma bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile tevcîh ve azîmet-i hümayûn-ı zafer-nümûnum muhakkak ve mukarrer olup ve bu sefer-i zafer-rehber sâ'ir senelere kıyâs olunmayup, tevfir-i udde vü atâd ve teksîr-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd ile takayyüd ü ihtimâm, ehemmi-i umûr-ı dîniyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve Anadolu cânibinde olan eyâlet ve elviye mutasarrıflarından her birin sinîn-i sâbıkâdan evfer ve ekmel kapuları halkından mâ-adâ der-i devlet-medârımda tertîb olunan defter mûcibince menâsıblarının tahammülüne göre altı ay hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak üzre süvâri sekbân levendât ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzre me'mûr olmalarıyla, sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin iş bu cihâd-ı meymenet-mu'tâd için sen dahi eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve vech-i meşrûh üzre altı ay sefer ve hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak şartıyla eyâlet-i merkûmenin tahammülü olan altı yüz harç ile yarar ve güzîde tâmmü's-silâh ve kâmilü'l-edevât beş yüz elli dört nefer süvâri sekbân levendâtı ve eyâlet-i Diyarbekr'in hükümet ve elviye mutasarrıfların ve âlâybeglerin ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzre me'mûr ve vechü's-selâme üzre seninle ma'an me'mûr olanlara başka başka evâmîr-i şerîfem şeref-yâfte-i sudûr olup gönderilmiştir. İnşâllahü teâlâ vusûlünde şimdiden tevfir-i ecnâd ve tertîb-i (...) (...) ile takayyüd ü ihtimâm ve mühimmât-ı seferiyyende bir nesne kusûr ve kûsûr kalmamak üzre hâzır u âmâde ve eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve ol mikdâr yarar ve güzîde tâmmü's-silâh ve kâmilü'l-edevât süvâri sekbân levendâtı ve eyâlet-i merkûmede vâki' hükümet ve elviye mutasarrıfları ve âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile vakt ü zamânıyla kalkup bi-tevfikihi teâlâ bu rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmağa bezl-i makdûr ve cidd-i mevfûr eyleyüp, esnâ-yı tarîkde sükkânı vilâyete müft ü meccânen zahîre teklîfi ile ve âhar vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvûzden ve tehâvün ü tekâsül hasebiyle vakt ü zamânıyla mahall-i

me'mûrda bulunmamakdan be-gâyet mücânebet eylesin. Şöyle ki takdîr olunan levendâtdan noksan olup ve kapun halkı tûvânâ ve güzîde âdemler olmayup silah ve bisâtlarında kusurları nümâyân olur ise sonra bir dürlü özr ve cevâba kadîr olamayup gadab-ı âteş-bâr-ı hüsrevâneme mazhar olacağında mikdâr-ı zerre iştibâh eylemeyüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 473

((...) ile Vezir Ali Paşa'ya yazılmışdır.)

Yukarıdaki hükmün bir sureti 1000 harç ile 900 asker, atlı asker, sekbân leventlerle birlikte Anadolu valisi vezir İbrahim Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu vâlisi vezîr İbrahim Paşa'ya bin harç ile tokuz yüz nefer süvâri sekbân levendât ve eyâletinin âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârî ile.

Hüküm: 474

Aynı hükmün bir sureti 500 harç ile 450 atlı asker, sekbân leventlerle birlikte olarak Erzurum valisi vezir Hasan Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum vâlisi vezîr Hasan Paşa'ya eyâlet-i merkûmeden beş yüz harç ile dört yüz elli süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 475

Aynı hükmün bir sureti Karaman eyaleti için 400 harç ile 360 ve İçel sancağı için 150 harç ile 130 atlı asker, sekbân leventlerle birlikte Karaman sancağı Beylerbeyi Şehsuvar oğlu Seyyid Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sureti:

İçil sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi olan Şehsuvâr oğlu Seyyid Mehmed Paşa'ya eyâlet-i Karaman için dört yüz harç ile üç yüz altmış ve İçil sancağı için yüz elli harç ile yüz otuz beş süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 476

Aynı hükmün bir sureti 500 harç ile 450 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Sivas beylerbeyi İsmail Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sivas beglerbegisi Karayılan-zâde İsmail Paşa oğlu Mehmed Paşa'ya eyâlet-i merkûmeden beş yüz harç ile dört yüz elli nefer süvâri sekbân levendât ve eyâletinin âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile.

Hüküm: 477

Aynı hükmün bir sureti 300 harç ile 270 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Adana beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Adana beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa kapısı halkı ve üç yüz harç ile iki yüz yetmiş nefer süvâri sekbân levendât ve eyâletinin âlâybegleri, umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla.

Hüküm: 478

Aynı hükmün bir sureti 200 harç ile 180 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Sivas beylerbeyi İsmail Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Maraş beglerbegisi Rişvan-zâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa eyâlet-i Maraş'dan iki yüz harç ile yüz seksen nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 479

(...) Şehsuvar-zâde Seyyid Osman Paşa'ya yazıldı.

Aynı hükmün bir sureti Hüdâvendigâr için 250 harç ile 225 asker ve Karesi için de 70 harç ile 63 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Hüdavendigâr ve Karesi sancakları tasarrufunda Mısırlı Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık Hüdâvendigâr ve Karesi sancakları mutasarrıfı Mısırlı Mehmed Paşa'ya Hüdâvendigâr sancağı için iki yüz elli harç ile iki yüz yigirmi beş ve Karesi sancağı için dahi yetmiş harç ile altmış üç süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 480

Aynı hükmün bir sureti 160 harç ile 144 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Kengırı sancağı tasarrufundaki Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kengırı sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'ya livâ-i mezbûrun tahammülü olan yüz altmış harç ile yüz kırk dört süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 481

Aynı hükmün bir sureti Trabzon beylerbeyi Seyyid Osman Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Trabzon beglerbegisi Şehsuvâr-zâde Seyyid Osman Paşa'ya.

Hüküm: 482

(Mükemmel ve müretteb kapısı halkından mâ-adâ.)

Aynı hükmün bir sureti Hamid için 150 harç ile 135 asker ve Saruhan için de 70 harç ile 63 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Hamid ve Saruhan sancakları tasarrufunda Abdullah Paşa'ya yazılmıştır.

Hamid ve Saruhan sancaklarına mutasarrıf Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya:

Hamid sancağı için yüz elli harç ile yüz otuz beş ve Saruhan sancağı için yetmiş harç ile altmış üç süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 483

Aynı hükmün bir sureti 100 harç ile 90 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Karahisar-ı Sahib sancağı tasarrufundaki Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı ser-çeşme Ahmed Paşa'ya kapısı halkından mâ-adâ yüz harç ile doksan nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 484

Aynı hükmün bir sureti 80 harç ile 72 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Niğde sancağı beyi Arslan Paşazade Mehmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niğde sancağı begi Arslan Paşa-zâde Mehmed Beg'e kapısı halkından mâ-adâ seksen harç ile yetmiş iki nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 485

Aynı hükmün bir sureti 80 harç ile 72 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Antep sancağı beyi Ahmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ayntâb sancağı begi Ahmed Beg'e kapısı halkından mâ'adâ seksen harç ile yetmiş iki süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 486

Aynı hükmün bir sureti Çorum için 50 harç ile 40 nefer ve Bozok için de harç ile asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Çorum ve Bozok sancakları beyi Mamalıoğlu Ömer Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Çorum ve Bozok sancakları begi Mamalıoğlu Ömer Beg'e kapısı halkından mâ'adâ Çorum sancağı için elli harç ile kırk nefer ve Bozok sancağı için harç ile (...) nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 487

Aynı hükmün bir sureti 50 harç ile 40 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Kırşehir sancağı beyi Murad Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kırşehir sancağı begi Murad Beg'e kapısı halkından mâ'adâ elli harç ile kırk beş nefer süvâri sekbân neferâtı ile.

Hüküm: 488

Aynı hükmün bir sureti 50 harç ile 45 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Arapgir sancağı beyi Koca Cafer Paşazade Ahmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Arapkir sancağı begi Koca Ca'fer Paşa-zâde Ahmed Beg'e kapısı halkından mâ'adâ elli harç ile kırk beş nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 489

Aynı hükmün bir sureti 80 harç ile 72 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Kars-ı Maraş sancağı beyi Dulkadir oğlu Murtaza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kars-ı Maraş sancağı begi Dulkadir oğlu Murtazâ Beg'e kapısı halkından mâ'adâ seksen harç ile yetmiş iki nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 490

Aynı hükmün bir sureti 100 harç ile 90 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte olarak Ankara sancağı tasarrufundaki Ömer Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ankara sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa kapısı halkından mâ'adâ yüz harç ile doksan nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 491

Aynı hükmün bir sureti 80 harç ile 72 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte olarak Divriği sancağı beyi Topal Yusuf Paşazade Mustafa Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Divriği sancağı begi Topal Yusuf Paşa-zâde Mustafa Beg'e kapısı halkından mâ'adâ seksen harç ile yetmiş iki nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 492

Aynı hükmün bir sureti 80 harç ile 72 asker, atlı asker, sekbân levendlerle birlikte Divriği sancağı beyi Hacı Mirza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Amasya sancağı begi Hacı Mirza Beg'e kapısı halkından mâ'adâ seksen harç ile yetmiş iki nefer süvâri sekbân levendât ile.

Hüküm: 493

Aynı hükmün bir sureti Karahisar-ı Şarki sancağı tasarruf edene yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karahisar-ı Şârkî sancağı mutasarrıfı.

Hüküm: 494

(Buyuruldu kîse tarafında mahfuzdur.)

Reisülküttab iken kendisine Cebel beylerbeyliği verilen ve sonra üzerinden Paşalık ünvanı kaldırılan Abdülkerim'in evine dönmesi için yazılan hüküm.

Sâbıkâ reîsü'l-küttâb olup bundan akdem Cebel beglerbegiliği tevcîh olunan Abdülkerim dâme mecdühû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin, üzerinden Paşalığın ref^o olunmağla, emr-i şerîfim vusûlünde kalkup gelüp tevcîh olan hânende ikâmet eylesesin deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 495

Yüz elli seçkin askeriyle birlikte sefere hazırlanıp, İlkbahar mevsiminde Edirne sahrâsında orduya katılması için Eğil hâkimi Seyyid Hüseyin'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık Eğil hâkimi Seyyid Hüseyin dâme ulüvvühû'ya hükm ki:

Î'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda vâki' olacak sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnuma bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile teveccüh ve azîmet-i hümâyûn-ı zafer-nümûnuma muhakkak ve mukarrer olup ve bu sefer-i zafer-rehberde tevfir-i udde vü atâd ve teksîr-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd ile takayyüd ü ihtimâm ehemmi umûr-ı dinîye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Diyârbekr vâlisi vezîrim Receb Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehü mükemmel ve müretteb kapısı halkı ve fermânım olduğu mikdârı süvâri sekbân neferâtı ve eyâletinin hükûmet ve elviye begleri ve âlâybegleri ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla me'mûr olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin sen dahi yüz elli nefer güzîde ve tüvânâ âdemlerinle vezîr-i müşârun-ileyh ile nev-rûz-ı firûzda Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzre me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde, şimdiden ol mikdâr süvâri ve güzîde ve tüvânâ âdemlerinle techîz ve i'dâd ve mühimmât-ı seferiyyende bir nesne kusûr kalmamak üzre hâzır u âmâde ve bi-tevfikihi te'âlâ vezîr-i müşârun-ileyh ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmağa bezl-i makdûr eyleyüp, velâkin esnâ-yı tarîkde sükkân-ı vilâyete müft ü meccânen zahîre teklîfi ile ve âhar vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvüzden ve tehâvün ü tekâsül hasebiyle vakt ü zemâniyle mahall-i me'mûrda bulunmamakdan be-gâyet mücânebet eylesesin. Şöyle ki takdîr olunan âdemlerinden noksan olup veyahud güzîde ve tüvânâ olmayup silâh ve bisâtlarında kusûrları nümâyân olur ise, sonra bir dürlü özr ü cevâba kadîr olamayup gadab-ı âteşbâr-ı hüsvâneme mazhar olacağına mikdâr-ı zerre iştibâh eylemeyüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Diyarbakır'a bağlı, yurtluk ve ocaklık olan Hazro, Cizre, Tercil, Palu, Genç, Çermik, Kulp, Atak, Mihrani ve Hısnkeyf merkezlerinden yazılan asker sayılarını gösteren cetvel:

Hazro Ocaklık

Hükûmet

Yurtluk ve ocaklık üzere mutasarrıfı Seyyid Hızır yüz elli nefer âdemleriyle.

Cizre Ocaklık

Hükûmet

Ber-vech-i ocaklık mutasarrıfı Ali iki yüz nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Tercil Ocaklık

Hükûmet

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık mutasarrıfı Haydar Beg, altmış nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Palu Ocaklık

Hükûmet

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık mutasarrıfı Mehmed Beg, iki yüz elli nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Genç Ocaklık

Hükûmet

Ber-vech-i ocaklık, mutasarrıfı (...) Beg, altmış nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Çermik Ocaklık

Livâ

Ber-vech-i ocaklık mutasarrıfı Mehmed Beg, altmış nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Kulp Ocaklık

Livâ

Ber-vech-i ocaklık mutasarrıfı Hasan Beg, yigirmi beş nefer güzîde ve tûvânâ âdemleriyle.

Atak Ocaklık

Livâ

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık mutasarrıfı İbrahim, altmış nefer güzîde ve tüvânâ âdemleriyle.

Mihrani Ocaklık

Livâ

Ber-vech-i ocaklık mutasarrıfı Hasan Beg, altmış nefer güzîde ve tüvânâ âdemleriyle.

Hısnkeyfa

Livâ

Mutasarrıfı Selim Beg, yigirmi nefer güzîde ve tüvânâ âdemleriyle.

Hüküm: 496

Sefer-i Hümâyûn iştirak etmek üzere, gerek silah ve donanım ve gerek asker bakımından bütün hazırlıklarını yaparak ilkbahar mevsiminde Edirne sahrâsında orduya katılmaları için Diyarbakır eyaletinin sancak ve alaybeylerine yazılan hüküm.

Diyârbekr eyâletinin elviye âlâybeglerine hüküm ki:

İ'la-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i hümâyûnuma bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile teveccüh ve azîmet-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olup ve iş bu cihâd-ı meymenet-mâ'adâ düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Diyârbekr vâlisi olan vezîrim Receb Paşa edâ mellâhü teâlâ iclâlehü ve eyâlet-i Diyârbekr'in umûmen hükûmet ve elviye begleri nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûr olmalarıyla, siz ki âlâybeglerisiz, siz dahi sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an vech-i meşrûh üzere me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde, sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını şimdiden techîz ü i'dâda mübâşeret ve mühimmât-ı seferiyyelerin tekmîl itdirdüp vakt ü zamânıyla mükemmel silâh ve bisâtlarıyla cümlesini bayraklarınız altına cem' ve önlerine düşüp bi-tevfikihi teâlâ Diyârbekr vâlisi vezîr-i müşârun-ileyh ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmakla bezl-i vüs' u kudret idüp, esnâ-yı tarîkde sükkân-ı vilâyete müft ü meccânen zâd ü zahîre teklîfi ile ve âhar vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz eylesesiz. Şöyle ki zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan vakt-i mezbûrda mahall-i me'mûrda mevcûd bulunmayanların zeâmet ve tîmârları âhara virildiğinden mâ'adâ, bu husûsda sizin dahi tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr ider ise, sizin dahi âlâybeglikleriniz âhara tevcîh ile iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîde mu'âhez ve mu'âkab olacağınızı mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket

ve bi-eyyi hâlin vakt-i mezbûrda ma-asfer-i zafer-rehberime irişmeğe mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Hüküm: 497

Yukarıdaki hükmün bir sureti Anadolu'daki livaların alaybeylerine ve Anadolu valisi Vezir İbrahim Paşa'ya da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu eyâletinde vâki' elviye âlâybeglerine Anadolu vâlisi vezîr İbrâhim Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehü ile cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile.

Hüküm: 498

Aynı hükmün bir sureti Sivas eyaletindeki livaların alaybeylerine, Sivas Beylerbeyi Mehmed Paşa ile gelmeleri için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sivas eyâletinde vâki' elviye âlâybegleri umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile Sivas beglerbegisi İsmâil Paşa-zâde Mehmed Paşa ile gelmek üzre.

Hüküm: 499

Aynı hükmün bir sureti de, Adana beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Adana beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa'nın eyâlet halkına yazıla.

Hüküm: 500

Aynı hükmün bir sureti, Maraş eyaletindeki alaybeylerine, Maraş Beylerbeyi Halil Paşa oğlu Mehmed Paşa ile gelmeleri için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Maraş eyâletinde vâki' elviye âlâybeylerine zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile Maraş beglerbegisi Rişvan-zâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa ile gelmek üzre.

Hüküm: 501

(Zirde sıhhati üzre kayd olunmuştur.)

İlkbaharda yapılacak sefer-i hümayûn'a hazırlık olarak Karahisar-ı Şarkî taraflarından yazılacak serdengeçtilerin yazımına memur Gümüşhane bakanı Keskin

Seyyid İsmail'e gerekli yardımı sağlamaları için, Karahisar-ı Şarkî ve civarında bulunan kadırlara, vilâyet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Erzurum eyâletinde vâki' Karahisâr-ı Şârkî ve havâlîlerinde olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümayun-ı nusret-makrûnum için tertîb olunan tevâyif-i askeriye-den silâh-dâr ocağı ma'rifetiyle müceddeden yazılacak serdengeçtilerin şimdiden tahrîri ve vakt ü zamânıyla gelüp hâzır u âmâde bulunmaları muktezî olmağla Karahisâr-ı Şârkî ve havâlîlerinden altışar akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkî ile bilâ-dirlik olan kuloğulları ve askerî zümresinden olup, re'âyâ makûlesinden olmamak şartıyla cümle genç ve tüvânâ ve ceng ü harbe kadîr ve bahâdır yigitlerden olmak üzere (...) Karahisâr-ı Şârkî kethüdâ yeri Seyyid Mûsâ zîde kadrûhü ma'rifetiyle Karahisâr-ı Şârkî ve havâlîsinden beş yüz nefer silah-dâr serdengeçtileri tahrîr ve mevcûd itdirilmesi münâsib olduğun ocakları zâbitânı haber virüp, velâkin Karahisâr-ı Şârkî ve Kengiri taraflarından vech-i meşrûh üzere tahrîr olunacak bin nefer silah-dâr serdengeçtileri üzerine şecî' ve bahâdır ve a'mâl-i askere kadîr olup bundan akdem ocaklarında serdengeçti ağalığı ile çırâğ ve istihdâm olunmuş kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sâbık Gümüştâne nâzırı "Keskin" demekle ma'rûf Seyyid İsmâil zîde mecdühü nâzır ta'yîn ve avn ü inâyet-i Samedânî ile mahallerinde bayrakların küşâd ve fî sebîli'llâhi te'âlâ gazâ vü cihâda niyyet-i hâlîsa ile taleb-kâr ve zabt u rabt ve a'mâl-i neferâta kadîr ve kâ'ide-i kadîmelerini mürâ'ât ider uslu, edebli yarar yüzbaşılıarı nasb ve rû-yı ve gâda cümleden evvel izhâr-ı şecâ'at idüp düşman-ı dînden yüz çevirmez dilîr ü bahâdır bayrakdârlar ta'yîn ve yazılacak neferât dahi haymâne ve re'âyâ ve lâ-mekân Yörük ve Kürd ve Türkmân ve Kıbtîyân makûlesinden olmayup ve pîr ü alîl ve fakîr ve sabî makûlesinden olanlardan yazılmamak üzere inşâllahü teâlâ cümlesi ata, dona kadîr, pâk ve müntehab ve dinç atlu tüvânâ ve kuvvetlü, şecî' ve dilâver garîb yigitlerden uğur-ı dîn-i mübînde cân ü baş ile gazâ vü cihâda râgıb olanlarından binbaşı ta'yîn olunan mûmâ-ileyh Keskin Seyyid İsmâil zîde mecdühü nezâretiyle tahrîr ve temlîk ve cümlesi me'mûr oldukları üzere vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümayûn'uma gelüp, sâ'ir asâkir-i İslâm-ı nusret-encâm ile hidemât-ı hümayûnumda ve iktizâ' iden serhad kılâ'ı muhâfazasında bir seneye değin ikâmet ve ihtimâm ve sene tamâm olup edâ-yı hizmet eylediklerinde ellerine ibtidâları virilüp ve ulûfeleri dahi sene tamâmından sonra virilmek şartıyla bayrakları altına cem' ve mecmû'unun babaları vilâyetleri ile ale'l-esâmî defteri alınup yola azîmet eylediklerinde esnâ-yı tarîkde gerek ahâlî-i kasabât ve kurâ ve gerek menâzil ü merâhilde kimesnenin tereke ve mâl ve erzâklarından bir nesnelere hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz eylemeyüp, uğradıkları yerde sefere gidiyoruz deyü müft ü meccânen ve yiyecek nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile ta'addîye cesâret eylememeleri için sinîn-i sâbıkada her bir nefere birer çift nân ve beş neferine bir vukiyye lâhm ve bir keyl şa'îr-bahâ virilegelmekle, neferât-ı merkûmenin Karahisâr-ı Şârkî'den geleceklerine on sekiz günlük zâd ü zahîre bahâları taraf-ı mîrîden virilüp ve virilen ta'yînâtı ile kanâ'at ve iktifâ eylemelerîçün her birine tenbîh ü te'kîd ve içlerinden bir ferd zarar ve ta'addîye

cesâret ider olur ise zâbitleri ma'rifetiyle te'dîb ve mu'âheze olunup istihkâklarına göre cezâ-yı şer'îyyeleri tertîb ve iyâzen-bi'llâhi te'âlâ şikâyetçileri zuhûrunda zâbitlerine dahi muhkem tertîb-i cezâ olunmak üzere her birini âgâh ve ifhâm ve Edirne sahrâsına getürmelerini müş'ir me'mûriyyetler için Divan-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında bi'l-fi'il vezâret ile baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmellâhü teâlâ iclâlehü i'lâm itmekle, sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnum mûcibince vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 502

Sefer için, Çankırı tarafından Karacaörenli Mahmud tarafından yazılacak askerlerle ilgili, o tarafların kadılarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan, bu yazmanın Ayvaslıoğlu'nun ustalığı ile değiştirilerek yazılmasına dair hüküm.

İş bu emr-i şerîf sonradan eyâlet-i Anadolu'da sağ kol olan Kütahya ve havâlisinde olan kâdılara ve sâ'irlerine Ayvaslıoğlu Hasan ma'rifetiyle eyâlet-i mezbûrede vâki' Kütahya ve havâlisinden beş yüz nefer deyü tebdîl olunmuştur.

Bir sûreti:

Kütahya eyâletinde vâki' Kengırı ve havâlilerinde olan kâdılara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve Kengırı ve havâlisinden beş yüz nefer Karacaörenli Mahmud zîde kadrûhü ma'rifetiyle Kengırı ve havâlisinden geleceklerine yigirmi iki günlük.

Hüküm: 503

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Sivas kethüdâ yeri Osman tarafından yazılacak 500 asker sipah ile ilgili, Sivas eyaletinde bulunan kadılara, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sivas eyâletinde vâki' olan kâdılara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine binbaşî olan İbrâhim zîde mecdûhü nasb olunmağla, Sivas kethüdâ yeri Osman zîde kadrûhü ma'rifetiyle Sivas eyâletinden beş yüz nefer sipâh neferâtı tahrîr ve otuz günlük ta'yînât.

Hüküm: 504

Aynı hükmün bir sureti, Kayseri kethüdâ yeri Receb tarafından yazılacak 500 asker sipah ile Karaman eyaletinde bulunan kadılara ve diğer ilgililere yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karaman eyâletinde vâki‘ olan kâdîlara ve sâ‘irlerine bin başı İbrâhim zîde mecdühû nasb olunmağla, Kayseri’ye kethüdâ yeri Receb zîde kadrûhû ma‘rifetiyle Kara-man eyâletinden beş yüz nefer sipâh neferâtı tahrîr ve yigirmi beş günlük ta‘yînât.

Hüküm: 505

İstanköy adasına sürgün edilen, geçmiş Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın baş ağası Hacı Ali'nin orada tutulması için Dergâh-ı Âli kapucibaşlarından Mehmed (dâme mecdühû)ya yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âli kapucibaşlarından hâsslı Mehmed dâme mecdühûya hüküm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlihünün baş ağası olan Hacı Ali'nin İstanköy cezîresine nefy ü iclâsı fermânım olup, mukaddemâ dahi emr-i şerîfimle tenbîh ü te’kîd olunmuş idi. Mezkûr Hacı Ali'nin mukaddemâ fermânım olduğu üzre cezîre-i mezbûreye nakli lâzım gelmekle imdi emr-i şerîfim vusûlünde mübâşir ta‘yîn olunan çavuş ma‘rifetiyle mezkûr Hacı Ali'yi İstanköy cezîresinde cezîre-bend olmak üzre mahall-i me’mûra irsâl ü iclâ eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ’il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 506

Rodos adasında oturması için emr yazılan geçmiş Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın, isteği üzerine kendi çiftliğinde oturmasına izin verildiğiyle ilgili Dergâh-ı Âli kapucibaşlarından Mehmed (dâme mecdühû)ya yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âli kapucibaşlarından hâsslı Mehmed dâme mecdühû’ya hüküm ki:

Sen ki kapucibaşı-i mûmâ-ileyhsin. Umde-i selâtîn-i pîşînân, âsûde-i havâkîn-i İlhâniyân, sâbıkâ Kırım hânı olan Kaplan Giray Hân dâmet meâlihünün bundan akdem mübâşeretinle Rodos cezîresine nakli ve anda ikâmeti fermânım olmuş idi. Lâkin hân-ı müşârun-ileyhin kendü çiftliğinde ikâmetine izn-i hümayûnum erzânî kılınmağın imdi emr-i şerîfim vusûlünde hân-ı müşârun-ileyh Edirne'ye uğramamak üzre kendü çiftliğine nakl ve anda iskân ü ikâmet itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ’il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 507

Niğbolu taraflarında ser-‘asker olan Hüseyin Paşa’nın maiyyetinde gitmesi ve onun emrine göre hareket etmesi için, Silistre sancağında bâc-dâr zeamet tasarrufunda olan Mehmed Çavuş’a yazılan hüküm.

Silistre sancağında bâc-dâr zeâmetine mutasarrıf olan Mehmed Çavuş zîde kadrûhûya hüküm ki:

Sen, emekdâr ve kâr-güzâr olduğun ecilden hâlâ Niğbolu tarafına ser-‘asker olan vezîr-i mükerrerem izzetlû, rif‘atlû Hüseyin Paşa edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehûnün yanında vâki‘ olan hidemâtda mevcûd bulunmak üzre ta‘yîn olunmuşsundur. İmdi bir sâat mukaddem vezîr-i müşârun-ileyhin yanına yetişüp re’y-i savâb-dîdi üzre hareket ve vâki‘ olan hidemâtda bez-i vüs‘ u kudret eyleyüp, müşârun-ileyhin re’yine muhâlif vaz’ u hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 508

Maiyyetine tayin olunan Dergâh-ı Âlî gedikli çavuşlarından "Müezzin İbrahim" isimli gedikliyi, lazım gelen işlerde istihdam etmesi için, Niğbolu tarafları ser-‘askeri olan Vezîr Hüseyin Paşa’ya yazılan hüküm:

Hâlâ Niğbolu taraflarına ser-‘asker olan Vezîr Hüseyin Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki müşârun-ileyhsin. İnşâllahü te‘âlâ avn [ü] inâyet-i bârî ile me’mûr olduğun hidemât-ı mebrûre encâm ü itmâm buluncaya değin sipâh ve silâh-dâr ocaklarından gediklü müteferrika ve çavuşlarından yanında birer nefer âdem mevcûd ve lâzım gelen hizmetlerde bulunmak için muktezî olmağla, hâlâ Dergâh-ı Âlî gediklü çavuşlarından Eskicuma’da sâkin Müezzin İbrâhim nâm gediklü kârdân ve mukaddem ve her vechile yanında istihdâma sezâ olduğu, yine zümresinden vukûfu olanlar ihbâr itdikleri ecilden merkûm Müezzin İbrâhim nâm gediklü çavuş yanına ta‘yîn olunmuştur. İmdi ol taraflara karîb vusûlünde bi-eyyi hâlin mezbûru getirdüp lâzım gelen hidemâtda istihdâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Zilhicce Sene 1128

Hüküm: 509

Vezirlik rütbesiyle yükselme ve hil'at-ı fâhire ile rütbe edildiği ve görevinde aynı titizlikle devam etmesi tenbihini içine alarak Mora ser-'askeri vezir Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezir Osman Paşa'ya hükm ki:

Mora cezâresinde vâki' kılâ' u bikâ' ve bilâd ve ibâdın bi-avni'llâhi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ve kâffe-i umûrunun tanzîm ü tensîki ehemmi mehmî Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve senin tedbîr-i re'y-i isâbet-pezîrine her vechile i'timâd-ı hümayûnum olmağla bi-tevfikihi te'âlâ Mora cezâresinin kâffe-i umûrunun tanzîm ü tensîkinde ve muhâfaza ve muhâresesinde ve melâ'in-i düzeh-mekînin müdâfaası husûsunda senden küllî hizmet ve rızâ-yı mülûk-âneme muvâfık hareket me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağla, hâlâ şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücibince rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile şânın terfî ve hakkında bahr-i bî-gerân-ı avâtıf-ı âliyye-i şâhânem feyzân idüp hâssa hıla-i fâhire-i mülûk-ânemden semmûr-ı kâbızu's-sürûre duhte bir sevb-i hil'at-i mûrisül-behcet-i sultanî inâyet ve ihsânım olup (...) ile irsâl olunmuşdur. İnşallahü te'âlâ vusûlünde inâyet ü ihsânım olan hil'at-ı fâhire ve kisve-i bâhiremi hatavât-ı ta'zîm ve ibticâl ile istikbâl ve dûş-i gayret-pûşuna iktisâ ve rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile ma'an iktisâb-ı mübâhât ve mufâherat eylediğinden sonra uhde-i ihtimâmına tefvîz ve ihâle olduğu üzere cezâre-i merkûmenin bi-avnihi te'âlâ kâffe-i umûrunun nizâm ü intizâmında ve derûnunda vâki' kılâ' u bikâ'ın ve bilâd ve ibâdın hıfz u hırâsetinde ve melâ'in-i düzeh-mekînin müdâfaasında ve kahr u tedmîrlerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde dâ'imâ basîret ve intibâh ile hareket ve lâzımü'l-inhâ olan ahvâli pey-der-pey sıhhati üzere der-i devlet-medârıma i'lâm ve senden me'mûl-i hümayûnum olduğu üzere dîn ve Devlet-i Âliyye'ye lâıyk ve ırz-ı nâmûs-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hidemât-ı mebrûre ve me'âsir-i meşkûre zuhûra getürmeni dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eylesin, şöyle bilesin.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 510

Yazılması emrolunan; Gümüş, İştîp ve Menlik taraflarından 1000 asker ile Üsküp taraflarından 500 asker piyade leventler Niş'e geldiğinde, 500 askerini orada bırakıp bin askeriyle İrşeve korumasına gitmesi ve Şatır Hüseyin Paşa'nın emri altında hizmete orada devam etmesi için Kavala sancakları tasarrufunda Bayram (dâme ikbâlühû)ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Kavala vilâyetinde sancaklarına mutasarrıf olan Bayram dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Bundan akdem nâzır Mehmed zîde mecdühû ma'rifetiyle Gümüş ve İştib ve Menlik câniblerinden bin nefer ve Ebubekir-zâde ma'rifetiyle dahi Üsküb câniblerinden beş yüz nefer mîrî piyâde levendât tahrîri fermânım olup ve bu kış neferât-ı merkûme Niş muhâfazasında olmak üzere lâzım gelen bahşîş ve ulûfe ve zahîre bahâları ve ücret-i mükârîleri cânib-i mîrîden virildiğini ve Niş'e irsâlini nâtık mübâşirlerine hitâben mâliye tarafından evâmîr-i şerîfem sâdır olup ve el-hâletü hâzihî İrşeve'nin bi-avnihi te'âlâ muhâfazası ehemmi mehâmm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Sen, İrşeve muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi inşâllahü te'âlâ zikr olunan bin beş yüz nefer levendât Niş'e geldiklerinde, beş yüz neferini yine Niş muhâfazasında alıkoyup, mâ'adâ zikr olunan bin neferini bi'n-nefs yanına alup icâleten İrşeve'ye varup hizmet-i muhâfazaya kıyâm ve mukaddemâ vaz' eylediğin levendât ile ma'an zikr olunan mîrî piyâde levendâtı dahi hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirüp ve Rumeli beglerbegliği pâyesi ile ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olup, İrşeve muhâfazasında olan tevâyif-i askere başbûğ olan Şatır Hüseyin Paşa'nın re'y-i savâb-dîdi üzere hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret ve gereği gibi edâ-yı hizmete ziyâdesiyle ihtimâm ü dikkat eylesin deyü ve gereği gibi edâ-yı hizmete ziyâdesiyle takayyüd-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 511

İrşeve korumasında olan askere başbuğ atandığıyla Niğbolu sancağı tasarrufunda Şatır Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli Beglerbegliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Şatır Hüseyin Paşa dâmet meâlihû'ya hükm ki:

Bi-avnihi te'âlâ İrşeve'nin muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihtimâm olan mehâmmından olup ve ber-vech-i arpalık Kavala ve Vize sancaklarına mutasarrıf olan Bayram dâme ikbâlühû dahi bin nefer mîrî piyâde ile İrşeve muhâfazasına me'mûr ve hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde senin savâb-dîdin ile hareket eylemek üzere emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kid olunup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, hâlâ İrşeve'de olan tevâyif-i askere sen başbûğ nasb ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzere İrşeve'nin muhâfaza ve muhâresesine ve bi-avnillâhi'l-meliki'l-allâm dîde-güşâ-yı basîret ve intibâh ile hareket ve muhâfaza-i merkûmeye me'mûr olan bi'l-cümle tevâyif-i askeri hizmet-i muhâfazada i'mâl ve istihdâm ile İrşeve ve havâlîlerinin kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan leyl ü nehâr hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp, senden me'mûl olduğun üzere hidemât-ı cemîle vücûda getürmeği bezl-i tâb ü tûvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm:512

Kavala ve Vize sancakları tasarrufundaki Bayram (dâme ikbâlühû) İrşeve'ye geldiğinde kendisi oradan kalkıp mansıbına gitmesi ve ilkbahara kadar sefere hazırlanması için Çirmen sancağı tasarrufundaki İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpa[lık] Çirmen sancağına mutasarrıf olan İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi te'âlâ bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âbım evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i nusret esere teveccüh ve azîmet-i hümâyûnum mukarrer olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Kavala ve Vize sancaklarına mutasarrıf olan Bayram dâme ikbâlühû müteahhit ve me'mûr olduğu mîrî piyâde levendât ile varup İrşeve muhâfazasına dâhil oldukda, sen kalkup mansıbına avdet ü azîmet ve evvel-bahârda me'mûr olduğun sefer-i nusret eserim için tevfir-i ecnâd ve teksîr-i udde vü atâd ile meşgul olman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 513

Yukarıdaki hükmün bir sureti İlbasan sancağı tasarrufunda Zeynel Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık İlbasan sancağına mutasarrıf olan Zeynel Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 514

Yukarıdaki hükmün bir sureti de Amasya sancağı tasarrufunda Hacı Mirza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Amasya sancağı begi Hacı Mirza Beg'e.

Hüküm: 515

Aynı hükmün bir sureti de Prizrin sancağı beyine, devlet hizmetine gelmesi için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Prizrin sancağı begi yeni beg'in mansıbına gelmesi için.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 129

Hüküm: 516

Kavala ve Vize sancakları tasarrufunda Bayram (dâme ikbâlühû) İrşeve'ye geldiğinde, oradan kalkıp devlet hizmetine gitmesi ve ilkbahara kadar sefere hazırlanması için Rumeli valisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlîsi vezîr Ali Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi te'âlâ bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âbım evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i zafer-esere teveccüh ve azîmet-i hümayûnum mukarrer olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Kavala ve Vize sancaklarına mutasarrıf olan Bayram dâme ikbâlühû müteahhit ve me'mûr olduğu üzre mîrî piyâde levendât ile varup İrşeve muhâfazasına dâhil oldukda, sen İrşeve'den kalkup mansıbına avdet ü azîmet ve evvel-baharda me'mûr olduğun sefer-i nusret-eserim için tevfir-i ecnâd ve techîz-i udde vü atâd ile iştigâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 517

Tirisnik zaîmi Hüseyin'in kardeşinin yazdığı 200 asker ve Ayvarcalı Hüseyin'in yazdığı 100 asker ile birlikte, İzladı, Etrepoli, Lofça ve Plevne kazalarından da belirlenen 460 askerin Rahova Palankasına gönderilmesi için İzladı, Etrepoli, Lofça ve Plevne kadılarıyla vilayet ayânına ve kethüdâ yerlerine yazılan hüküm.

İzladi ve Etrepoli ve Lofça ve Plevne kâdılarına ve a'yân-ı vilâyet ve kethüdâ yerlerine hükm ki:

Rahova Palankası nehr-i Tuna'ya karîb mahalde vâki' olup ve karşı yakaya ba'zı Katana eşkıyâsı gelüp ivranca kayıkları tedârik ve berü yakaya geçüp, ol mahalde bulunan Ümmet-i Muhammed'e zarar u gezend irişdirilmek fikr-i fâsîdinde olmalarıyla Katana haydud ve eşkıyâsından palanka-i mezbûrun ziyâde muhâfazası elzem ve ehemm olmağın, bir sâat evvel muhâfaza olunması muktezî olduğun ihbâr olunmağla der-akab Tirisnik za'îmi Hüseyin'in karındaşı Ahmed zîde kadrûhû'nun tahrîrine me'mûr olduğu neferâtıdan hâzır bulunan iki yüz nefer ve Ayvarcalı Hüseyin'in tahrîrinden dahi yüz nefer üç yüz nefer mahall-i mezbûra ta'yîn ve mevcûd itdirilüp lâkin palanka-i mezbûr ziyâde muhâfazaya muhtâc olmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz, İzladı kazâsında yüz nefer ve Etrepoli kazâsında altmış ve Lofça kazâsında dahi yüz elli nefer ve Plevne kazâsında dahi yüz elli nefer, mecmû'ı dört yüz altmış nefer olmak üzre ahâlî-i kazâ taraflarından ol mikdâr neferât bir an evvel ihrâc ve mahall-i mezbûrede oldukça şu'ûnları için götürmek iktizâ' iden zahîrelerin dahi ahâlî-i kazâ tarafından götürmek üzre bir gün evvel Rahova Palankası'na irsâl ü îsâl itdirilüp, inşâallahü te'âlâ rûz-ı hıdırâ değin kâyd ü mekr-i a'dâdan hıfz u hırâset eylemek üzre bir sâat evvel tahrîr

ü tasrîh olunduğu üzre her kazâdan ol mikdâr neferât ihrâc ve mahall-i mezbûra irsâl ü îsâl itdirilmekde ziyâde ihtimâm olunup bi-eyyi hâlin ihrâc hidmet-i muhâfazada mevcûd itdirilüp bir tarîk ile avk u te'hîr itdirilmemek bâbında bi'l-fi'îl baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm itmeğin, vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 518

İlkbaharda denizlere açılacak olan donanma kalyonlarının, bütün eksiklerinin ikmal edilerek hazırlanması hususunda Tersane emininin, tersane kethüdâsının ve diğer bütün görevlilerin gece gündüz canla başla çalışmaları için Kaptan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân el-hâcc Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfikihi te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda rû-yı deryâ'ya ihrâc olunacak umûmen Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları ve sâ'ir sefâyininin mühimmât ve malzemesinin ikmâl ü itmâmına şimdiden mübâşeret ve vakt ü zamânıyla irişdirilmesi akdem-i umûr-ı dîn ve Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bu husûsda gayret ü hamîyyet ve sadâkat ü istikâmet ile senden küllî hidmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hareket me'mûl ve matlûb olmağla, bu hidmet-i celîleye me'mûr olanlardan kapudâna ve patrona ve sâ'ir kapudânlar ve mîr-i mîrân ve ümerâ-yı deryâ ve Tersâne-i Âmirem emîni ve kethüdâsı ve liman re'îsi ve sâ'irleri ale'l-umûm senin re'y-i rezîn ve fikr-i isâbet-karînin üzre hareket eylemeleri fermânım olmağla, sen emrinde müstakil ve müstebidd olup vech-i meşrûh üzre me'mûr olundun. Her birini hidmet-i lâzımelerinde âlâ vechi'l-istiklâl i'mâl ve istihdâm ve anlar dahi gice ve gündüz dimeyüp sadâkat ü istikâmet ile hidmetlerinde ikdâm-ı tâmm ve sa'y ü ihtimâm eyleyeler. Şöyle ki emr-i şerîfime muhâlefet ve mu'ânedet ile hidmetlerinde te'hîr ü tevakkuf ve tekâsül ü tesâmuh idenler her kim olur ise olsun bunun gibi emr-i hatîrde itdikleri tehâvün ve tekâsîre binâ'en Ol makûleler bilâ-tereddüdün azl ve nefy olunmaları içün der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 519

İlkbaharda yapılacak savaş ordusu için Kütahya ve çevresinden yazılacak 500 asker silahtar serdengeçtinin yazımında gereken desteği sağlamaları ve usulüne göre hareket edilmesinde tenbihte bulunmaları için Anadolu eyaletinin sağ kolunda olan Kütahya ve çevresindeki kadılara, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Eyâlet-i Anadolu'da sağ kolda olan Kütahya ve havâlisinde vâki' kâdîlara ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnum için tertib olunan tevâyif-i askeriyeden silâh-dâr ocağı ma'rifetiyle müceddeden yazılacak serdengeçdilerin şimdiden tahrîri ve vakt ü zamânıyla gelüp hâzır u âmâde bulunmaları muktezî olmağla eyâlet-i merkûmede vâki' Kütahya ve havâlisinden altışar akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkî ile bilâ-dirlik olan kuloğullarından ve askerî zümresinden olup re'âyâ makûlesinden olmamak şartıyla cümlesi genç ve tüvânâ ve ceng ü harbe kadîr şecî' ve bahâdır yiğitlerden olmak üzere kadîmden ocaklarında istikâmet ve şecâ'ati mücerreb olan emek-dârlardan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ayvaslıoğlu Hasan zîde kadruhû ma'rifetiyle eyâlet-i merkûmede vâki' Kütahya ve havâlisinden beş yüz nefer silâh-dâr serdengeçdilerin tahrîr ve mevcûd itdirilmesi münâsib olduğunu ocakları zâbitânı haber virüp velâkin Karahisâr-ı Şârkî ve eyâlet-i merkûme taraflarından vech-i meşrûh üzere tahrîr olunacak bin nefer silâh-dâr serdengeçdileri üzerine şecî' ve bahâdır, a'mâl-i askere kadîr olup, bundan akdem yine ocaklarında serdengeçti ağalığı ile çırâğ ve istihdâm olunmuş kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sâbıkâ Gümüşhâne nâzırı "Keskin" demekle ma'rûf Seyyid İsmâil zîde mecdühû nâzır ta'yîn ve avn-i Samedânî ile mahallerinde bayrakların küşâd fî-sebîli'llâhi te'âlâ gazâ vü cihâd niyyet-i hâlisa ile taleb-kâr ve zabt u rabt ve i'mâl-i neferâta kadîr ve kâ'i-de-i kadîmelerini mürâ'ât ider, uslu, edebli yarâr yüzbaşılıarı nasb ve rûz-ı ve gâda cümleden evvel izhâr-ı şecâ'at idüp düşman-ı dînden yüz çevirmez, dilîr ve bahâdır bayrak-dârlar ta'yîn ve yazılacak neferât dahi haymâne ve re'âyâ ve lâ-mekân Yörük ve Kürd ve Türkmân ve Kıbtîyân makûlesinden olmayup ve pîr ü alîl ve fakîr ve sabî olanlardan yazılmamak üzere inşâallahü te'âlâ cümlesi ata ve dona kadîr, pâk ve müntehab ve dinçce, atlu tüvânâ ve kuvvetlü, şecî' ve dil-âver garîb yiğitlerden uğûr-ı dîn-i mübîn cân ü baş ile gazâ vü cihâda râgıb olanlardan mûmâ-ileyh Keskin Seyyid İsmâil zîde mecdühû nezâretiyle tahrîr ve tekmîl ve cümlesi me'mûr oldukları üzere vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümayûn'uma gelüp, sâ'ir asker-i İslâm-ı nusret-encâm ile hidemât-ı hümayûnumda ve iktizâ' iden serhad kılâ'ı muhafazasında bir seneye değin ikâmet ve ihtimâm ve sene tamâm olup edâ-yı hizmet eylediklerinde, ellerine ibtidâları virilüp ve ulûfeleri dahi sene tamâmından sonra virilmek şartıyla bayrakları altında cem' ve mecmû'unun babaları vilâyetleri ile ale'l-esâmî defter olunup deyü azîmet eylediklerinde esnâ-yı tarîkde gerek ahâlî-i kasabât ve kurâ ve gerek menâzil ü merâhilde kimesnenin tereke ve mâl-i erzaklarından bir nesnelere hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz eylemeyüp, uğradıkları

yerde sefere gideriz deyü müft ü meccânen yem ve yiyecek nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile ta'addîye cesâret eylememeleri için, sinîn-i sâbıkada her bir nefere bir çift nân ve beş nefere yine bir vukıyye lâhm ve bir keyl şa'ir bahâları virilegelmekle, neferât-ı merkûmenin eyâlet-i mezbûre ve havâlîsinden geleceklerine yigirmi iki günlük zâd ü zahîre bahâları taraf-ı mîrîden virilüp ve virilen ta'yînâtlarıyla kanâ'at ve iktifâ eylemeler için her birine tenbîh ü te'kîd ve içlerinden bir ferd zarar ve ta'addîye cesâret ider olur ise zâbitleri ma'rifetiyle te'dîb ve muâheze olunup istihkâklarına göre cezâ-yı şer'îyyeleri tertîb ve iyâzen-bi'llâhi teâlâ şikâyetçileri zuhûrunda zâbitlerine dahi muhkem tertîb-i cezâ olunmak üzere her birini âgâh ve ifhâm ve Edirne sahrâsına getürmelerini müş'ir me'mûriyetleri için Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında bi'l-fi'il baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm itmekle sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnum mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 520

Aynı hükmün bir sureti, Karahisar-ı Şarkî ve çevresinde bulunan kadılara, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum eyâletinde vâki' Karahisâr-ı Şarkî ve havâlîlerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine, Karahisâr-ı Şarkî ve havâlîsinden Karahisâr-ı Şarkî kethüdâ yeri Seyyid Mûsâ ma'rifetiyle beş yüz nefer silah-dâr serdengeçdileri tahrîr idüp ve on sekiz günlük ta'yînât virilmek üzere.

Hüküm: 521

Çirmen ve Karakilise sancakları halkının imdad-ı seferiyelerini edâda karşı koymamaları ve üzerlerine düşeni vergi tahsildarı ödemelerini yapmaları için Çirmen ve Karakilise sancaklarında bulunan kadılara ve vilayet ayânına yazılan hüküm.

Çirmen ve Karakilise sancaklarında vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm Çirmen ve Karakilise sancaklarına mutasarrıf olup İrşeve muhafazasında olan İbrâhim dâme ikbâlühü Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp, seferler vaktinde zikr olunan sancaklara mutasarrıf olan eslâfına virilegelen elviye-i merkûmede vâki' kazâlar ahâlîsinden mütesellimleri taleb eyledikde ba'zıları virmekde ta'allül üzere oldukların bildirüp, seferler vaktinde Çirmen ve Karakilise sancaklarına mutasarrıf olanlara elviye-i merkûmede vâki' kazâlar ahâlîleri taraflarından ne vechile imdâd ü i'âne olunagelmiş ise, kendüye dahi ol vechile imdâd ü i'âne ve

mütesellimlerine ahz u kabz itdirilüp kimesneye ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene tis'a ve ısrîn ve mi'e ve elf.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 522

Yukarıdaki hükmün bir sureti Kocaeli sancağı tasarrufunda Ali Paşa için, bayrağa yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kocaili sancağı mutasarrıfı Ali Paşa için livâ-i mezbûra yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 523

İlkbaharda yapılacak savaş ordusu için Sivas ve çevresinden Abaza İbrahim öncülüğünde yazılacak 500 asker silahtar serdengeçtinin yazımında gereken desteği sağlamaları ve usulüne göre hareket edilmesinde tenbihte bulunmaları için Sivas eyaletindeki kadırlara, vilâyet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Sivas eyâletinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet iş erlerine hüküm ki:

Bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnum için tertîb olunan tevâyif-i askeriyeden sipâh ocağı ma'rifetiyle müceddeden yazılacak serdengeçdilerin şimdiden tahrîri ve vakt ü zamânıyla gelüp hâzır u âmâde bulunmaları muktezî olmağla, Sivas eyâletinden altışar akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkî ile bilâ-dirlik olan kuloğullarından ve askerî zümresinden olup re'âyâ makûlesinden olmamak şartıyla cümlesi genç ve tûvânâ ve ceng ü harbe kadîr şecî' u bahâdır yigitlerden olmak üzre, kadîmden ocaklarında istikâmet ve şecâ'ati mücerreb olan emek-dârlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Sivas kethüdâ yeri kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osman zîde kadruhû ma'rifetiyle eyâlet-i merkûmeden beş yüz nefer sipâh serdengeçdileri tahrîr ve mevcûd itdirilmesi münâsib olduğun, ocakları zâbitânı haber virüp, velâkin Sivas ve Karaman eyâletlerinden tahrîr olunacak bin nefer sipâh ve serdengeçdileri üzerine şecî' u bahâdır ve a'mâl-i askere kadîr olup bundan akdem yine ocaklarında serdengeçti ağalığı ile çırağ ve istihdâm olunmuş kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Abaza İbrâhim zîde mecdühû nâzır ta'yîn ve avn ü inâyet-i Samedânî ile mahallerinde bayrakların küşâd ve fî sebîli'llâhi te'âlâ gazâ vü cihâda niyyet-i hâlisâ ile taleb-kâr ve zabt u rabt ve a'mâl-i neferâta kadîr ve kâ'ide-i kadîmelerin mürâ'ât ider, uslu, edepli, yarar yüzbaşlıları nasb ve rû-yı ve gâda cümleden evvel izhâr-ı şecâ'at idüp, düşman-ı dînden yüz çevirmez

dilîr ve bahâdır bayrak-dârlar ta'yîn ve yazılacak neferât dahi haymâne ve re'âyâ ve lâmekân Yörük ve Kürd ve Türkmân ve Kıbtîyân makûlesinden olmayup ve pîr ü alîl ve fakîr ve sabî makûlesinden olanlardan yazılmamak üzere inşâllahü te'âlâ cümlesi ata ve dona kadîr, pâk ve müntehab ve dinç atlu tüvânâ ve kuvvetlü, şecî' ve dil-âver garîb yigitlerden uğur-ı dîn-i mübîninde cân ü baş ile gazâ vü cihâda râgıb olanlardan mûmâ-ileyh İbrâhim zîde mecdühü nezâreti ile tahrîr ü temlîk ve cümlesi me'mûr oldukları üzere vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümâyûn'uma gelüp, sâ'ir asâkir-i İslâm-ı nusret-encâm ile hidemât-ı hümâyûnumda ve iktizâ' iden serhad kılâ'ı muhâfazasında bir seneye değin ikâmet ve ihtimâm ve sene tamâm olup edâyı hizmet eylediklerinde ellerine ibtidâlârı virilüp ve ulûfeleri dahi sene tamâmından sonra virilmek şartıyla bayrakları altına cem' ve mecmû'unun babaları ve vilâyetleri ile ale'l-esâmî defteri alınup ve yola azîmet eylediklerinde esnâ-yı tarîkde gerek ahâlî-i kasabât ve kurâ ve gerek menâzil ü merâhilde kimesnenin tereke ve mâl ve erzaklarından bir nesnelere hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz eylemeyüp, uğradıkları yerde sefere gideriz deyü müft ü meccânen yiyecek nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile ta'addîye cesâret itmeleriçün sinîn-i sâbıkada her bir nefere bir çift nân ve beş neferine bir vukıyye lâhm ve bir keyl şa'ir bahâları virilegelmekle neferât-ı merkûmenin Sivas eyâletinden geleceklerine otuz günlük zâd ü zahîre bahâları taraf-ı mîrîden virilüp ve virilen ta'yînâtları ile kanâ'at ve iktifâ eylemeleriçün her birine tenbîh ü te'kîd ve içlerinden bir ferd zarar ve ta'addîye cesâret ider olur ise zâbitleri ma'rifetiyle te'dîb ve mu'âheze olunup istihkâklarına göre cezâ-yı şer'îyyeleri tertîb ve iyâzen-bi'llâhi teâlâ şikâyetçileri zuhurunda zâbitlerine dahi muhkem tertîb-i cezâ olunmak üzere her birini âgâh ve ifhâm ve Edirne sahrâsına getürmelerini müş'ir me'mûriyetleriçün Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında bi'l-fi'il vezâret ile baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm itmekle sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnum mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 524

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Karaman eyaletinde bulunan kadılara ve diğer ilgililere yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karaman eyâletinde vâki' olan kâdîlara ve sâ'irlerine Karaman eyâletinden Kayseri'ye kethüdâ yeri Receb ma'rifetiyle beş yüz nefer sipâh serdengeçdileri tahrîr idüp ve yigirmi beş günlük ta'yînât virilmek üzere.

Hüküm: 525

Deyr-i Rahbe tasarrufunda olan Mevâli beyi Şibli'ye destek olmaları ve Benî Abbas kabilesinden olan bazı eşkıyayı aralarına sokmamaları için Mevâli Urbânı ihtiyarlarına yazılan hüküm.

Mevâlî Urbânı'nın ihtiyârlarına hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancaklarına mutasarrıf olup hâlâ Mevâlî begi olan Şibli dâme izzühû Devlet-i Âliyye'min müstakîm ve dîn-dâr emek-dârı olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz, mûmâ-ileyh Şibli dâme izzühû'nun iktizâ'idan umûr ve husûslarına dâ'imâ i'ânet ve muzâheret eyleyüp ve Devlet-i Âliyye'me hıyânet ve tahrîb-i kurâ vü bilâd ve ta'cîz-i re'âyâ ve ibâda tasaddî ile şekâvetleri meşhûr ve mütevâtir olan Benî Abbâs kabilesinden Hüseyin el-Abbâs ve Hamid el-Abbâs ve Şeyh Efendi ve Cüveyze nâm şâkîler min-ba'd aranızda girmemek üzre men' u def'leri husûsunda ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki emr-i şerîfimin hilâfına hareket zuhûr ider ise haklarınızdan gelinür. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 526

Halep, Hama ve Humus çevrelerini urban eşkıyasından korumak şartıyla ve diğer bazı şartlarla Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancaklarıyla Mevâli urbânı beyliğinde kalmaya devam edeceği bilgisini içine alan Mevâli Urbânı Beyi Şibli'ye yazılan hüküm.

Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancaklarına mutasarrıf olup Mevâlî Urbânı begi olan Şibli dâme izzühû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. Sen hidmet-güzâr ve sadâkat-kâr olup ve emânet ve istikâmet ile mevsûf olduğun ecilden Haleb ve Hama ve Humus ve ol havâlîleri eşkıyâyı urbândan hıfz u hırâset ve İbşir Paşa defterinden demiyye almamak ve aldırmamak ve Benî Kays Urbânı'na dahi hûn ve demiyye aldırmamak şartıyla zikr olunan Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancakları ile Mevâlî Urbânı begliği sana inâyet ü ihsânım olmuş idi. Hâlâ avâtıf-ı aliyye-i mülûk-ânemden emâret-i merkûme şurût-ı merkûmeyi mürâ'ât itmek üzre kemâ-kân sana ibkâ ve mukarrer kılınmıştır. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ fermânım olduğu şurût-ı mezkûre üzre Haleb ve Hama ve Humus ve ol havâlîleri eşkıyâ-yı urbândan dâ'imâ hıfz u hırâset ve İbşir Paşa defterinden ziyâde demiyye almayup ve aldırmayup ve Benî Kays Urbânı'na dahi hûn ve remiyye aldırmayup, şöyle ki şurût-ı mezkûre muhâlif hareketin nümâyân olur ise hakkından gelinür. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 527

İlkbaharda çıkılması kararlaştırılan savaş ordusu için Bağdad ve çevresinden yazılacak 500 asker, atlı asker levendi bütün teçhizatıyla birlikte hazırlaması ve bununla birlikte Köy sancağı beyi Mir Şeyh tarafından yazılan 500 asker levendi de alarak, günü geldiğinde atadığı bir adamı vasıtasıyla Edirne sahrasında orduya yetiştirmesi için Bağdad valisi Vezir Hasan Paşa'ya yazılan hüküm.

Bağdad vâlisi vezîr Hasan Paşa'ya hükm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîli birbirlerine istızhâr ve «El-küfrü milletün vâhîdetün» muktezâsınca sâ'ir milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istınsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kasd ile hücum ve ba'zı mahallere istilâ «Kâtilü'llezîne yelûneküm mine'l-küffâri» nass-ı celîlü'l-fassı üzre i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için bi-tevfikihi te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnuma bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltânat-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile teveccüh ve azîmet-i hümâyûn-ı zafer-makrûnum muhakkak ve mukarrer olup ve bu sefer-i zafer-rehber sâ'ir senelere kıyâs olunmayup, tevfir-i udde vü atâd ve teksîr-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd ile takayyüd ü ihtimâm, ehemmi-i umûr-ı dîniyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olmağla ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sen dahi iş bu cihâd-ı meymenet-mâ'adâ için Bağdad ve havâlisinde yarar ve güzîde ve tûvânâ ve müsta'idd-i ceng ü peygâr olanlardan beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvâri levendât tedârik ve kethüdân ile mi olur, yahud kethüdân mânendi zabt u rabt ve a'mâl-i askere kadîr mu'temedün-aleyh bir ağân ile mi olur nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrasında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak ve mülâkî olmak için irsâl ü îsâl eylemek üzre me'mûr olmuşsundur. Ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Köy sancağı begi Mir Şeyh dahi ol havâliden kezâlik yarar ve güzîde müsta'idd-i ceng ü peygâr beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvâri levendât tedârik ve kethüdâsı veyâhud zabt u rabt ve a'mâl-i asâkire kadîr mu'temedün-aleyh bir âdemîsi ile irsâl eylemek üzre emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmağla Köy sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyhin tedârik ve irsâl eyleyeceği ol mikdâr süvâri levendâta tarafından ta'yîn eylediğin kethüdân veyahud mu'temedün-aleyh âdemin nezâret idüp getürmek üzre teveccüh ve sipâriş ve tenbîh ü te'kid eyleyüp senden me'mûl olduğu üzre gerek tarafından irsâli fermânım olan beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvâri levendâtın kethüdân yahud tarafından ta'yîn eylediğin mu'temedün-aleyh ağân nezâretiyle vakt-i merkûmda ma'asker-i nusret-eserime iltihâklarına ziyâdesiyle takayyüd-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 528

İlkbaharda çıkılması kararlaştırılan savaş ordusu için Köy sancağı ve çevresinden yazılan 500 asker levendîn, silah ve bütün hazırlıklarını tamamlayarak, günü geldiğinde, atadığı bir adamı vasıtasıyla veya Bağdad valisi Hasan Paşa'nın adamıyla Edirne sahrasında orduya yetiştirmesi için Köy sancağı beyine yazılan hüküm.

Köy sancağı begi Mîr Şeyhine hükm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîli birbirlerine istîzâr ve «El-küfrü milletün vâhidetün» muktezâsınca sâ'il milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istînsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kâsd ile hücum ve ba'zı mahallere istîlâ itmeleriyle «Kâtîlüllezîne yelûneküm mine'l-küffâri» nass-ı celîlü'l-fassı üzre i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için bi-tevfikihi te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnum bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile tevcîh ve azîmet-i hümayûn-ı zafer-makrûnum muhakkak ve mukarrer olup ve bu sefer-i zafer-rehber sâ'ir senelere kıyâs olunmayup, tevfir-i udde vü atâd ve teksîr-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd ile takayyüd ü ihtimâm, ehemmi-i umûr-ı dîniyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olmağla ve sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, iş bu cihâd-ı meymenet-mâ'adâ için ol havâlîde yarar ve güzîde ve tüvânâ ve müsta'idd-i ceng ü peygâr olanlardan beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvâri levendât tedârik ve kethüdân ile mi olur, yahud kethüdân mânendi zabt u rabt ve a'mâl-i askere kadîr mu'temedün-aleyh âdemin ile mi olur nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak için irsâl ü îsâl eylemek üzre me'mûr olmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre ol havâlîden i'dâdı fermânım olan güzîde ve tüvânâ müsta'idd-i ceng ü peygâr beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvâri levendâtı şimdiden tedârik ve tekmîl ü techîz ve i'dâd ve tarafından kethüdâna veyâhud zabt u rabt ve a'mâl-i askere kadîr bir mu'temedün-aleyh âdeminle ma'an düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Bağdad vâlisi vezîrim Hasan Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından ta'yîn eylediği kethüdâsı veyâhud mu'temedün-aleyh ağasının yanına koşup fermânım olduğu üzre tarafından gelecek levendât-ı mezkûre dahi nezâret eyleyerek vaktiyle ma'asker-i nusret-eserime mülhak u mülâkî olmalarıçün irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 529

Eflak tarafından olup da Silistre bakanının elinde tutulan kaptanı; ailesi, adamları ve eşyaları ile birlikte, yine halktan olan tutuklu bazı şahısları Eflak kumandanına teslim etmesi için, Silistre kadısına yazılan hüküm.

Silistre kâdîsına hükm ki:

Silistre nâzırı olan (...) Eflâk tarafından ahz itirdiği kapudânı ehl ü iyâlî ve âdemleri ve eşyaları ile ve re'âyâdan ahz itirdiği her kimler var ise Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki voyvoda'ya teslim olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre nâzır-ı mezkûrun Eflâk tarafından ahz itirdiği kapudânı, ehl ü iyâlî ve âdemleri ve eşyalarıyla re'âyâdan dahi ahz itirdiği kimler var ise Eflâk voyvodası mûmâ-ileyh Yanaki'ye teslîm itdirüp, emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 530

Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancakları tasarrufunda ve Mevâlî Urbânı'nın beyi Şibli'ye maddi ve manevi destekte bulunması ve Benî Abbas kabilesinden olan bazı eşkıyanın müdahalesine mani olması için Rakka valisi Vezîr Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Rakka vâlisi vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancaklarına mutasarrıf olup Mevâlî Urbânı'nın begi olan Şibli dâme izzühû Devlet-i Âliyye'min müstakîm ve dîn-dâr emek-dârı olmağla, sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, eslâfın olan Rakka vâlîleri tarafından i'ânet olunageldiği üzre, mîr-i mûmâ-ileyhin iktizâ'-i umûr ve husûslarına tarafından dahi i'ânet ve muzâheret ve Benî Abbâs Kabîlesi'nden Hüseyin el-Abbâs ve Hamid el-Abbâs ve Şeyh Efendî ve Cüveyze nâm şâkîler tevâyif-i urbân aralarına girmemek üzre men' u def'leri husûsunda takayyüd ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 531

Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancakları tasarrufunda ve Mevâlî Urbânı'nın beyliği kendisine ihsan olunan Şibli (dâme izzühû)'ya maddî ve manevî destekte bulunması ve Benî Abbas kabilesinden gelebilecek müdahaleye mani olunması için Haleb valisi olan Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb vâlîsi vezîr (...) Paşa'ya hükm ki:

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Şibli dâme izzühû Devlet-i Âliyye'min müstakîm ve dîn-dâr emek-dârı olmağla düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem sâbıkâ Rakka vâlîsi olan vezîrim Ali Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün i'lâmı mûcibince Deyr-i Rahbe ve Selimiye sancakları Mevâlî Urbânı begliği mîr-i mûmâ-ileyhâ inâyet ve ihsânım olmağla, mademki mûmâ-ileyhin hıyâneti zâhir olmadıkça tama'-ı hâmdan na'sı, bilâ-mûcib emâreti âhara arz olunmayup ve Benî Abbâs Kabîlesi'nden Hüseyin el-Abbâs ve Hamid el-Abbâs ve Şeyh Efendî ve Cüveyze nâm şakîlerden fî mâ-ba'd Mevâlî begliği virilmemek üzere mîr-i mûmâ-ileyhâ ihsânım olan emr-i şerîfim kaydında musarrah olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. İş bu şurût düstûru'l-amel olmak üzere mu'teber tutulup vech-i meşrûh üzere fesâd ü şekâvetleri meşhûr ve mütevâtir olan sâlifü'z-zikr Abbâsîlere bir vechile sâhib çıkılmamak üzere gâyetü'l-ğâye mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 532

Bender Kalesi'ndeki cebeci sayısı 500'e ulaşması gerektiğinden, üç yüz yetmiş bir cebeci bulunan kaleye, 129 daha cebeci göndermesi için, merkez cebecibaşısına yazılan hüküm.

Âsitâne-i sa'âdet'de bi'l-fi'il cebecibaşı olan (...) dâme mecdühû'ya hükm ki:

Piyâde mukâbelesi kalemi nâtık olduğu üzere el-yevm Bender Kal'ası'nda üç yüz yetmiş bir cebeci olup, lâkin kal'a-i merkûme serhad-i mansûremde vâki' olup, ziyâde cebeciye muhtâc olduğu arz ve mahzar birle der-i devlet-medârıma inhâ olunmağla, sen ki cebecibaşı-i mûmâ-ileyhsin, cebeci neferâtı beş yüze varınca, yüz yigirmi tokuz nefer dahi ma'rîfetinle Âsitâne-i sa'âdet'imden ta'yîn ve bir gün evvel Bender Kal'ası muhâfazasına irsâl eylemen için Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il baş defterdârım olan vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm itmekle, müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Hüküm: 533

Yukarıdaki hükmün bir sureti Bender Kalesi'ndeki topçu sayısının 250 askere ulaşması gerektiğinden, 185 asker topçu bulunan kaleye, 65 asker topçu daha cebeci göndermesi için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Topçubaşı'ya piyâde mukâbelesi kalemi nâtık olduğu üzre el-yevm Bender Kal'asında olan yüz seksen beş nefer topçu olup, iki yüz elli nefere varınca, altmış beş nefer topçu dahi Âsitâne-i sa'âdet'imden ta'yîn ve bir gün evvel Bender Kal'ası'na irsâl için.

Hüküm: 534

Yukarıdaki hükmün bir sureti Bender Kalesi'ndeki top arabacısı sayısı 100 askere ulaşması gerektiğinden, 66 asker top arabacı askeri bulunan kaleye, 34 nefer top arabacısı daha gönderilmesi için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Topçubaşı'ya piyâde mukâbelesi kalemi nâtık olduğu üzre el-yevm Bender Kal'asında olan altmışaltı nefer top arabacıları olup, yüz nefere varınca, otuz dört nefer top arabacısı dahi Âsitâne-i sa'âdet'imden ta'yîn ve bir gün evvel Bender Kal'ası'na irsâl için.

Hüküm: 535

(İş bu emr-i şerîf, mübâşir yeri açık ve kapudân Paşa yeri açık olmak üzre tebdil olundu.)

Avusturya kâfiri üzerine ilkbaharda yapılması kararlaştırılan sefer için 10 adet kalyonla gelmeleri ve Cezâyir-i Garb beylerbeyisi Dayı Ali Paşa'ya, Cezâyir-i Garb Ocağı dayısına, yeniçeri ağasına, kul kethüdâsına ve ocak subaylarına yazılan hüküm.

Cezâyir-i Garb beglerbegisi Dayı Ali Paşa'ya ve Cezâyir-i Garb Ocağı dayısına ve yeniçeri ağasına ve kul kethüdâsına ve sâ'ir ocak zâbitlerine hükm ki:

İ'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda umûmen Rumeli ve Anadolu câniblerinden asâkir-i zefer-me'âsirim ile bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile cânib-i berrden Nemçe keferesi üzerine teveccüh ve azîmet-i hümayûn-ı zafer-nümûnum mukarrer olup ve bütün Donanma-yı Hümayûn-ı zafer-meşhûnum dahi sene-i sâbıkada deryâda sefâyin-i kesîre ve mücâhidîn-i vâfire ile Venedik keferesinin kahr u

tedmîrlerîçün cânib-i bahrdan me'mûrlar olup ve Cezâyir-i Garb ocağı gazîleri kadîmül'-eyyâmdan berü sebîl-i dîn-i mübîninde gayret ve hamîyyet-i İslâmiye ile evkâtların leyl ü nehâr gazâ vü cihâda sarf iden guzât-ı nusret-simâtdan olmalarıyla uğur-ı hümayûnumda i'zâz-ı dîn-i mübîn için sizden cünbüş-i şîr-âne ve hamîyyet-i dîlîr-âne me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz: «İnnellâhe yuhıbbü'llezîne yukâtilûne fî sebîlihi saffen ke-ennehüm bünyânün marsûsun» nass-ı celîlül'-fassı üzre mukâtele-i a'dâ-yı bed-fercâma azîmet-i sâdîka ile niyyet ve «câhidû bi-emvâliküm ve enfûsiküm fî sebîlillâhi» âyet-i kerîmü's-şânının fehvâ-yı sa'âdet-ihtivâsı üzre mâlen ve bedenlen kudreti olanların ihrâz-ı mesûbât-ı gazâyâ me'mûriyetleri lâzım gelmekle «etû'llâhe ve etû'r-resûle ve üli'l-emri minküm» mazmûn-ı hikmet-nümûnu üzre bu gazâ-yı garrâda on kıt'a mükemmel donanmış kalyonlarınız ile nev-rûz-ı firûzda ocağınız gazîleri Donanma-yı Hümayûn'umda mevcûd bulunmak üzre techîz ü i'dâdında ve efdal-i a'mâl olan levâzım-i gazâyâ şimdiden mübâşeret olunmakda sizden gayret ve hamîyyet ile hizmet-i cemîle ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık âsâr-ı hamîde me'mûl ve muntazar olmağla, hakkınızda bahri-bî-gerân avâtıf-ı seniyye-i padişâhânem feyezân idüp hâssa hıla'-i fâhire-i mülûk-ânemden sen ki mîr-i mîrân ve vâli ve yeniçeri ağası ve kul kethüdâsı mûmâ-ileyhimsiz. Size ve sâ'ir ocak zâbitlerine ilbâs için yigirmi beş sevb hil'at-i mûrisü'l-behçet-i sultanî inâyet ve ihsânım olup Dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından iftihârul'-emâcid ve'l-ekârim dâme mecdühû ile irsâl olunmuşdur. İnşâllahü te'âlâ vusûlünde inâyet ve ihsânım olan hıla'-ı fâhire ve kisve-i bâhiremi hutuvât-ı ta'zîm ü iclâl ile istikbâl ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle dûş-ı gayret-pûşunuza iktisâ ve iktisâb-ı mübâhât ve müfâharet eyledikten sonra gayret-i dîn-i mübîn için on kıt'a ocağınız kalyonlarından şimdiden gereği gibi tertîb ve temlîk ve levâzım ve mühimmâtların tedârik ve tetmîm ve bi'l-cümle ocağınız gazîlerin dahi cihâda tergîb ü tahrîs ve şucaân-ı guzât ile memlû olmak üzre ve «Ekmelü'l-mü'mînîn îmânen racûlün yücâhidü fî sebîlillâhi bi-nefsihî ve mâlihî» hadîs-i şerîfine mâ-sadak olmak için siz ki mûmâ-ileyhimsiz, vech-i meşrûh üzre mükemmel ve müretteb donanmış on kıt'a kalyonlarıyla âlâ zu'mî'l-a'dâ vakt ü zamânıyla bi'n-nefs kendiniz hareket ve Tunus ve Trablusgarp ocaklarından dahi fermânım olan sekiz kıt'a mükemmel ve müretteb kalyonlarıyla ma'an bâd-bân-güşâ-yı azîmet ve cümleye siz başbûğ nasb ve ta'yîn olunmanız ile nev-rûz-ı firûzda Donanma-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî ve bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-kahhâr ol küffâr-ı dûzeh-karârın kahr u dimârında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde emîrül'-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'l kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet meâlîhünün re'y-i savâbdîdi üzre hareket ve hizmet-i dîn-i mübîninde mevcûd bulunmağla cümleiniz duâ-yı hâyır-ı icâbet-eser-i padişâhâneme mazhar olmağa bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Cezâyir-i Garb

Hil'at: 25

Hüküm: 536

(Bu dahi tebdîl olundu.)

Yukarıdaki hükmün bir sureti, 3 kıta kalyon ile sefere katılması için Trablusgarp beylerbeyi Mustafa Paşa'ya, Trablusgarp ocağı dayısına, yeniçeri ocağına, kul kethüdâsına ve diğer ocak subaylarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Trablusgarp beglerbegisi el-hâcc Mustafa Paşa'ya ve Trablusgarp ocağı dayısına ve yeniçeri ocağına ve kul kethüdâsına ve sâ'ir ocak zâbitlerine üç kıt'a kalyon için vech-i meşrûh üzere.

Sevb hil'at: 13

Hüküm: 537

(Bu dahi tebdîl olundu.)

Aynı hükmün bir sureti de Tunus Beylerbeyi Ali Paşa'ya, Tunus ocağı dayısına, yeniçeri ağasına, kul kethüdâsına ve diğer ocak subaylarına 5 kıta kalyonla sefere katılmaları için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Tunus beglerbegisi dayı Ali Paşa'ya ve Tunus ocağı dayısına ve Tunus vatan begine ve yeniçeri ağasına ve kul kethüdâsına ve sâ'ir ocak zâbitlerine beş kıt'a kalyon için vech-i meşrûh üzere.

Sevb hil'at: 20

Hüküm: 538

İrşeve korumasında olan Niğbolu sancağı tasarrufundaki Hüseyin Paşa'nın alacak hakkının, tarafından gönderilen adamına ödenmesi hususunda yardımcı olunması için, Niğbolu sancağında bulunan kadılara yazılan hüküm.

Niğbolu sancağında vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olup İrşeve muhâfazasında olan Hüseyin Paşa dâmet meâlîhü Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp Niğbolu sancağından tarafına aid olanı livâ-i mezbûrda vâki' kazâlar ahâlîsi eslâfından seferlerde hidmet-i muhâfazada bulunan mîr-i mîrâna dahi viregelmişler iken hâlâ tarafından taleb olundukda livâdan ve mütegalibeden ba'zı kimesneler mu'tâd-ı kadîme muhâlif ta'allül ve muhâlefet eylediklerin bildirüp, livâ-i mezbûrdan kendüye aid olup sinîn-i sâbıkada eslâfından seferlerde bulunan mîr-i mîrân taraflarından mu'tâd-ı kadîm üzere alınagelen her ne ise, tarafından ahz u kabz itdirilüp, kazâlar ahâlîsine ve mütegalibe tâ'îfesine

ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında istid'â-yı inâyet eylemeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 539

Hotin Kalesi korumasına atanan İbrail korumasındaki Haleb vâlisi Vezir Mustafa Paşa varınca, Hotin Kalesi korumasında olan Vezir Muhammed Paşa'nın hemen İstanbul'a gelmesi için yazılan hüküm.

Hotin Kal'ası muhâfazasında olan vezîr ve emîr Muhammed Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Haleb vâlisi olup İbrâil muhâfazasında olan vezîrim Mustafa Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû Hotin Kal'ası muhâfazasına me'mûr olup ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Senin bir gün evvel der-i devlet-medârıma gelmen için hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde, vezîr-i müşârun-ileyhin Hotin muhâfazasına gelüp dâhil olunca hâlâ Hotin muhâfazasında olan emîrül-ümerâi'l-kirâm Kaplan Paşa-zâde Hüseyin Paşa dâmet meâlîhüyü tevkîl ve hidmet-i muhâfazaya kemâ-yenbağî tevcîh ve sipâriş ve tenbîh ü te'kîd ve sen kat'â bir an meks ü ârâm eylemeyüp, kalkup kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem der-i devlet-medârıma gelmen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 540

Maiyyetindeki askerleriyle birlikte, atanan İbrail Kalesi korumasına gitmesi için, Yergöğü korumasında olan Özi valisi Mirza Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Özi vâlisi olup Yergöğü muhâfazasında olan vezîr Mirza Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Haleb vâlisi olup İbrâil muhâfazasında olan vezîrim Mustafa Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû Hotin Kal'ası muhâfazasına me'mûr olup, sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, sen dahi İbrâil Kal'ası muhâfazasına hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnumla me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel ve müretteb kapun halkı ile icâleten kalkup serî'an ve âcilen İbrâil'e varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avnillâhi'l-meliki'l-allâm İbrâil ve havâlîlerinin kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan hıfz u hırâsetinde gereği gibi takayyüd-i tâmm ve ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Hüküm: 541

Yergöğü korumasındaki Mehmed Paşa'nın İbrail korumasına atanması üzerine, onun yerine güvenilir bir kimseyi başbuğ ataması ve kendisinin de karşı yakada bulunup, gerektiğinde Yergöğü'nün korumasıyla ilgilenmesi için Niğbolu ve Ruscuk tarafları ser-'askeri Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Niğbolu ve Ruscuk cânibine me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Özi vâlisî olup Yergöğü muhâfazasında olan vezîrim Mirzâ Mehmed Paşa edâ-mellâhü te'âlâ iclâlehû hâlâ İbrâil ve havâlîsinin muhâfazasına me'mûr ve müteveccih olup ve Yergöğü'nün dahi bi-avni'llâhi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi mehâmm-ı lâzımü'l-ihimâmından olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde Yergöğü'nün emniyeti vaktinde varup hidmet-i muhâfazaya kıyâm etmek üzere gördüğün kimesneyi başbuğ ve Yergöğü'ye irsâl ve Yergöğü ve havâlîsinin avn-i Hak ile hıfz u hırâsetinde kemâ-yenbağî basîret ve intibâh ile bezl-i vüs' u kudret eylemek üzere gereği gibi tenbîh ü te'kîd eyleyüp, iyâzen-bi'llâhi teâlâ bi'n-nefs kendin karşı yakaya ubûr ve muhârese iktizâ' ider hâlet ve keyfiyet zuhûr ider ise bilâ-tevakkuf bi'n-nefs kendün dahi Yergöğü tarafına geçüp, bi'l-cümle seninle me'mûr olanlar ile Yergöğü ve havâlîsinin hidmet-i muhâfazasına kıyâm ve avn ü inâyet-i Bârî ile düşman-ı dînden leyl ü nehâr hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 542

Dergâh-ı Mu'allâm kapıcıbaşlarından olup, Cezayir Ocakları gemilerinin ihracı için gidecek olan kişiye ve emniyetini sağlamak üzere, Cezayir-i Mağrib tarafına gidecek olan diğer şahsa ayrı ayrı iki şeytiye tahsisi için Kaptan Paşa'ya ve Tersane eminine hitaben yazılan hüküm:

Kapudân Paşa'ya ve Tersâne eminine hükm ki:

Siz ki kapudân-ı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve Tersâne-i Âmirem emînisiz, İnşâllâhü te'âlâ Donanma-yı Hümâyûn'a davet olunan Cezâyir ocakları sefâyininin ihrâcî için irsâl olunan Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından (...) dâme mecdühû mahall-i me'mûra varup gelince süvâr olmak üzere akdarmalardan bir şeytiye ta'yîn olunup edâ-yı hidmetde kendüye ümniyye olmak üzere yine kezâlik Cezâyir-i Mağrib taraflarına hidmet ile gidecek Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşlarından (...) dâme mecdühû süvâr olmak üzere bir şeytiye dahi ki sâbıku'z-zikr şeytiye ile iki kıt'a şeytiyenin icâletü'l-vakt kalafatın idüp takımların tekmîl ve kabzına me'mûr olana teslîm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 543

Anadolu tarafından gelen gemilerin kendisi tarafından kontrol edilmesi, Rumeli tarafından gelen gemilerin de Kilidülbahr Kalesi dizdârı tarafından kontrol edilmesi ve birbirlerinin yetkilerine müdahale etmemeleri için Sultaniye Kalesi dizdarına yazılan hüküm.

Sultâniye Kal'ası dizdârına hükm ki:

Kadîmü'l-eyyâmıdan ilâ hâzihi'l-ân Bahr-i Sefid'e mürûr iden sefâyın, Boğazhisârı'na geldikde Anadolu taraflarından revâne olan sefineleri Sultâniye Kal'ası dizdârı olanlar yoklayup ve Rumeli cânibinden mürûr iden sefâyını dahi Kilidü'l-bahr Kal'ası dizdârı olanlar yoklamak ve izn virmek mu'tâd olmağla birbirlerinin virdikleri tezkirelerine ve rüsûmlarına müdâhale olunmamak üzre Hüdâvendigâr-ı sâbık zamanında müteaddid evâmir-i şerîfe virilmiş iken hâlâ Kilidü'l-Bahr Kal'ası dizdârı Muhammed, kendü tarafından mürûr iden sefâyını yoklamağa kanâ'at eylemeyüp, Anadolu tarafından geçen sefâyını dahi ma'an yoklamak üzre bir tarîk ile emr-i şerîf ısdâr itdirüp rüsûmuna müdâhale ve kadîme mugâyir hareket itdüğünden gayri ba'zı evkâtta ziyâde furtunalar olmağla, Rumeli cânibinden kayık geçmeyüp, birkaç gün sefinelerin meks olunmasına muhtâc ve yollarında kalup, şiddet-i furtunadan gark u helâk olmalarına bâ'is ve bâdî olduğu emîrû'l-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudân olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet maâlîhü için Anadolu tarafından revâne olan sefineleri mu'tâd-ı kadîm üzre sen ve Rumeli cânibinden mürûr iden sefineleri dahi Kilidü'l-Bahr Kal'ası dizdârı mezkûr yoklayup, izn virüp, birbirinizin virdiğiniz tezkirelerinize ve rüsûmâtına müdâhale ve mu'âraza eylememeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 544

Nemçe ve Venedik kâfirine karşı Bosna ve çevresinin koruması ve bunların defedilmeleri için sevk olunan askerlere ser-'asker atandığıyla ilgili, eski sadrazam ve Kıbrıs eyaleti tasarrufundaki Vezîr Numan Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ vezîr-i a'zam olup hâlâ Kıbrıs eyâletine mutasarrıf olan vezîr Nu'mân Paşa'ya hükm ki:

Bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-allâm memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlikimde olan serhad-i mansûremin ba'zı mahallerine istîlâ kaskında olan melâ'in-i dûzeh-karînin hasm-i urûk-ı mefsedetleriyle hıfz u hırâset-i bilâd ve ibâd için muhâfızîn ve mücâhidînin tevfir ü teksîr ve levâzım ü mühimmâtlarının tetmîm ü tekâmiline ihtimâm-ı tâmm olunup ve bâ-husûs Bosna eyâletinde vâki' serhad-i İslâm'a mülâsık olup a'dâ-yı dîn ve Devlet-i

Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîlinin bi-avni'llâhi te'âlâ def-i mekr u kâyd-i mazarratlarıyla ol serhad-i mansûremde kılâ' u bikâ ve palankaların muhâfaza ve muhâresesi ve bilâd ve ibâdın te'mîn-i hâl ve tatmîn-i bâlleri ehemmiyyet-i umûr-ı Devlet-i Âliyye ve etemm-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Egerçi mukaddem Kıbrıs eyâleti kendü iltimâsınla sana tevcih olunmuş idi. Ancak sen vüzerâ-yı izâmımın yarâr ve dîn-dâr ve nâm-dârı ve vükelâ-yı fihâmımın müdür ve umûr-ı dîn ve şecâ'at-şî'ârı olup, sebep-i dîn-i mübîn ve uğûr-ı hümâyûn-ı nusret-makrûnumda kemâl-i gayret ü hamiyet ve fart-ı diyânet ve sadâkat ile senden rızâ-yı Bârî celle şûnühûya muvâfık mesâ'î-i cemîle ve me'âsir-i meşkûre me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûn-ı padişâhânem olduğuna binâ'en Kıbrıs eyâleti üzerinde kalmak üzre bi-avnillâhi'l-meliki'l-allâm Bosna eyâletinin mekr u kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan muhâfaza ve muhâresesi için bi-hasebi'l-iktizâ müsta'idd ve serdâr-ı zafer-şî'âr ve ser-'asker-i nusret-disâr nasb ve ta'yîn olunmuşsundur ve Bosna serhadlerinin hıfz u hırâseti için evvel-bahâr-ı meymenet-âsâr ve nusret-disârda on bin nefer güzîde ve bahâdır Tatar-ı adûv-şikâr dahi ta'yîn ve irsâl olunmak üzre cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb hâlâ Kırım hânı olan Devlet Giray Hân dâmet meâlîhüye tenbîh-i hümâyûnum olup ve emîrül-ümerâi'l-kirâm hâlâ Bosna beğlerbeğisi olan Mustafa Paşa dâmet meâlîhü dahi sen ol cânibe varınca, eyâlet-i merkûmede muhâfazası lâzım gelen mahalleri kâyd-i a'dâ-yı bed-girdârdan hıfz u hırâset ve sen ol tarafa vardıkdan sonra dahi her husûsda senin re'y-i savâb-dîdin üzre hareket eylemesi fermânım olup ve bu emr-i hatîr ve hatb-ı mütehattim için me'mûr olduğun üzre kemâl-i sür'at ü şitâb ile senin bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem ol serhad-i mansûrem muhâfazasına irişmen ziyâdesiyle mühim ve muktezî olmağın, imdi emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim vusûlünde eyâlet-i merkûmenin zabt u rabtına ve hıfz u hırâsetine kadîr-i mu'tedilül-etvâr bir kimesneyi yerine mütesellim nasb ve ta'yîn ve bi'l-cümle kapun halkı ve etbâ' u eşyâ'nla seni cezîre-i mezbûreden bir an ve bir sâ'at evvel nakl için ol cânibe ta'yîn olunan kalyonlara süvâr ve te'yîd-i İlâhî ile Selânik İskeleyi'ne doğru bâd-bân-güşâ-yı azîmet ve iskele-i mezbûreden karaya çıkup, sen ol mahalle varınca iktizâ' iden levâzımâtın mehmâ-em-ken taraf-ı mîrîden hâzır u âmâde itdirilmek üzre fermân-ı hümâyûnum olup ve gerek rû-yı deryâda ve gerek Selânik semtinde ve esnâ-yı râhda kat'â bir yerde meks ü tevakkuf itmeyüp bir an evvel ve bir sâ'at mukaddem Bosna memleketine varup bi-tevfikihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesine kıyâm ve vech-i meşrûh üzre Bosna tarafına me'mûr olanlar ve gerek eyâlet-i merkûmede olan muhâfızın ve murâbitîn ve sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleket ve gerek fi-mâ-ba'd ol tarafa ta'yîn olunacak tevâyif-i askerî cümlesi senin re'y-i rezîn ve fikr-i isâbet-karînine tefvîz ü havâle olunmağla sen ruhsat-ı küllî ile emrinde müstakil ve müstebîdd olup vech-i meşrûh üzre me'mûr olanları hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hizmet-i âliyyemde iktizâ'sına göre i'mâl ve istihdâm ve emrine muhâlefet ve mu'ânedet idüp tehâvün ü tekâsülleri zâhir olanları der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm ve tekrâr emr-i şerîfim sudûruna tevfiğ ve ta'lîk itmeyüp ol makûlelerin muktezâ-yı şer'-i kavîm üzre haklarında lâzım geleni bilâ-tevakkuf icrâ ve senden me'mûl ve muntazar olduğu üzre ol serhad-i İslâmiye'de dîn ve Devlet-i Âliyye'ne lâayık ve ırz ve

nâmûs-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hidmet-i müstahsene-i celîle ve'l-âsâr vücûda getürmeğe dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 545

Kütahya tarafından ve Karahisar-ı Şarki taraflarından yazılacak 500'er asker olmak üzere toplam 1000 serdengeçti tahririne bakan atandığıyla ilgili, Gümüşhane bakanı Keskin İsmail'e yazılan hüküm.

Sâbıkâ Gümüşhâne nâzırı olan Keskîn İsmâil zîde mecdühûya hükm ki:

Bi-tevfiki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-iştîmâlde musammem ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum için müceddeden Anadolu eyâletinde vâki' Kütahya ve havâlisinde Ayvaslıoğlu Hasan zîde kadruhû ma'rifetiyle beş yüz nefer ve Erzurum eyâletinde vâki' Karahisâr-ı Şârkî ve havâlisinden dahi Karahisâr-ı Şârkî kethüdâ yeri Musa zîde kadruhû ma'rifetiyle beş yüz nefer silâh-dâr serdengeçdileri tahrîr olunmak için şurût ve kuyûdu müstemil mufassal ve meşrûh evâmîr-i şerîfem şeref-sudûr bulup ve sen ki mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen nâzır nasb ve ta'yîn olunmuştur. İmdi vech-i meşrûh üzre sâdır olan evâmîr-i şerîfemin şurûtu üzre yazılacak neferât haymâne ve re'âyâ ve lâ-mekân Yörük ve Kürd Türkmân ve Kıbtîyân makûlesinden olmayup ve pîr ü alîl ve fakîr ve sabî makûlesinden yazılmamak üzre cümlesi ata ve dona kadîr, pâk ve mûntehab ve dinç atlu tüvânâ ve kuvvetlü, şecî' u dil-âver garîb yiğitlerden uğur-ı dîn-i mübînde cân ve baş ile gazâ vü cihâda râğb olanlardan nezâretinle Kütahya ve havâlisinden mûmâ-ileyh Ayvaslıoğlu Hasan ma'rifetiyle beş yüz ve Karahisâr-ı Şârkî ve havâlisinden dahi mûmâ-ileyh Musa ma'rifetiyle beş yüz nefer silâh-dâr serdengeçdileri tahrîr ve üzerlerine zabt u rabta ve i'mâl-i askere kadîr mü'eddeb ve dîn-dâr yüzbaşılar nasb ve tekmîl olup ve cümlesi me'mûr oldukları üzre vakt ü zamânıyla gelüp, sâ'ir asker-i İslâm ile hidmet-i âliyyemde ve iktizâ' iden serhad kılâ'ı muhâfazasında bir seneye değin ikâmet ve ihtimâm ve bir sene tamâm olup edâ-yı hidmet eylediklerinde ellerine ibtidâları virilüp, ulûfeleri dahi sene tamamından sonra virilmek şartıyla bayrakları altına cem' ve mecmû'unun babaları ve vilâyetleri ale'l-esâmi defter ve fermânım olduğu üzre Edirne'ye gelince yollarda her bir nefere birer çift nân ve beş nefere bir vukıyye lâhm virilmek ve şa'îr bahâlarını taraf-ı mîrîden virerek Edirne'ye getürüp, amma esnâ-yı tarîkde biz sefere gideriz deyü ahâlî-i kurâ ve kasabâta ta'addî ve tecâvüz ve müft ü meccânen zad ü zahîre mutâlebesinden ve âhar vechile zulm ü ta'addîye cesâret olunmakdan be-gâyet ihtirâz u ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 546

Mora adasının koruması için gelen 3000 asker Mısır askerinden geri kalanların isimleri yazılarak Mısır'a gönderilmeleri ve orada terakkilerinin ödenmesi, ölenlerin ve kaçanların da aynı şekilde isimleri deftere yazılarak defterlerinin Mısır'a gönderilmesi için Mora ser-'askeri Vezir Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Mora tarafına sefer vukû'unda Mısır u Kâhire'den me'mûr olup fermânım olan üç bin nefer Mısır askeri hâlâ Mora cezîresinde hidmet-i muhâfazada olup ve İnşâllâhü te'âlâ vakt-i baharda diyâr-ı Mısır'a azîmet ve ric'at eylemeleriçün izn-i hümayûnumu müş'ir emr-i şerîf-i âlî-şânım ısdâr ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, mukaddemâ Mora ser-'askeri olan selefin Abdullah Paşa tarafına irsâl olunup lâkin zikr olunan Mısır askerinin ekseri bi-emri'llâhi te'âlâ isâbet-i emrâzdan fevt ve ba'zıları dahi firâr idüp, me'mûr oldukları hidemât-ı hümayûnumda bulunmayıp el-yevm nısfından ekall kaldıkları ve kalanlar dahi bir işe yaramadıkları bundan akdem birkaç def'a mûmâ-ileyh Abdullah Paşa tarafından i'lâm ve ol tarafa me'mûren gidüp gelenlerden dahi haber alınmağla, neferât-ı mezbûreden el-yevm bâki kalanlar avdet idüp Mısır'a vardıklarında, ber-mûceb-i mu'tâd-ı kadîm ve kânûn-ı Mısriyye iktizâ'sı üzre terakkî talebinde olup, mevcûdlarına göre terakkîleri verilmeli olmağla, asâkir-i mezbûreden hâlâ mahallerinde bi-emri'llâhi te'âlâ bu âna değin fevt olanlardan ve aslında firâr idüp me'mûr oldukları hidemât-ı âliyyemde bulunmayup nâ-mevcûd olanlardan mâ'adâ cezîre-i mezbûrede hidemât-ı me'mûrelerinde el-yevm mevcûdları ne mikdârdan, her bir ocağın neferât ve zâbitini sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Husûs-ı mezbûr içün mübâşir ta'yîn olunan (...) ma'rifeti ve senin ma'rifetinle taharrî ve istiksâ ile ale'l-infirâd yoklayup mevcûd ve nâ-mevcûdların başka başka sıhhati üzre tahrîr ve defter ve defteri Mısır-ı Kâhire tarafına irsâl olunmak içün der-i devlet-medârıma irsâl eylemen bâbında Dîvân-ı Hümayûn'um tarafından emr-i şerîfim tahrîr olunmak üzre düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'îl baş defterdârım olan Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm itmekle, müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 547

İbrail korumalığına atanan Yergöğü korumasındaki Mirza Mehmed Paşa İbrail'e geldiğinde, kendisinin de askerleriyle birlikte yeni atandığı Hotin Kalesi korumasına gitmesi için İbrail korumasındaki Vezir Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Haleb vâlîsi olup, İbrâil muhâfazasında olan vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Hotin Kal'ası muhâfazasında olan vezîrim Damad Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün bir gün evvel der-i devlet-medârıma gelmek üzre ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Özi vâlîsi olup, hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan vezîrim Mirzâ Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün İbrâil muhâfazasına varmak üzre sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sen dahi bir gün evvel Hotin Kâl'ası muhâfazasına azîmet eylemen üzre hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla imdi İnşâllâhü te'âlâ Özi vâlîsi vezîr-i müşârun-ileyh İbrâil'e varup vâsıl olduğu sâ'at, sen anda kat'â bir ân meks ü tevakkuf eylemeyüp mükemmel kapun halkı ile kalkup serî'an ve âcilen Hotin Kal'ası'na varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm düşman-ı dînden hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 548

Niş ve çevrelerinin korumasına atanan Vidin korumasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Vidin muhâfazasında olan vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Niş ve havâlîlerinin bi-avni'llâhi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmdan olmağla, sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum mûcibince sen Niş ve havâlîlerinin muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mükemmel kapun halkı ile kalkup, Niş'e gelüp muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm Niş ve etrâf u havâlîlerinin bi-avni'hî te'âlâ hıfz u hırâsetinde ve ta'mîr ü termîminde ve tahsîn ü tarsîninde ve zuhûr iden haydud eşkıyâsı ve sâ'ir harâm-zâdenin avn-i Hakk ile def'-i şerr ü mazarratlarında ve kahr u tedmîrlerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 549

Girit adası defterdarının 1127-1129 dönemi gelir ve gider hesapları İstanbul'da görüleceğinden, onunla ilgili Kandiye'de bulunan bütün evrakların gönderilmesi için Kandiye muhafızı Paşa'ya yazılan hüküm.

Kandiye muhâfızı (...) Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Girid cezîresi defterdârı Mehmed zîde mecdühû'nun yüz yigirmi altı ve yüz yigirmi yedi ve yüz yigirmi sekiz senelerinin irâd ve masârifî hesâbı görülmek içün bi'l-cümle yedinde olan senedât-ı ma'mûlün-bihâsı mûcibince mu'tâd-ı kadîm üzre

Girid cezîresi aklâmından sûret-i icmâl ve cümle defterleriyle Âsitâne-i sa'âdet'ime gelmesi muktezî olmağın sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â ârâm ü tevakkuf itdirmeyüp defterdâr-ı mûmâ-ileyhin Âsitâne-i sa'âdet'de hesâbı görülmek için bi'l-cümle yedinde olan senedât-ı ma'mûlün-bihâsı mûcibince mu'tâd-ı kadîm üzre Girid cezîresi aklâmından sûret-i icmâl ve cümle defterleriyle bir gün evvel Dersâdet'e irsâl ve îsâlde ihtimâm oluna deyü mâliye tarafından emr-i şerîfim sâdır almağla vech-i meşrûh üzre amel oluna deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 550

Halep valiliğine atanan Şam valisi ve hac emiri Hacı İbrahim Paşa'nın hac mevsimi sonuna kadar, kendisi tarafından mütesellim olan Küçük Ali tarafından teslim alınmasına mani olunmaması için Halep mollasına yazılan hüküm.

Halep mollasına ve (...) kâdîlarına hükm ki:

Sâbıkâ Şam vâlîsi ve mîr-i haccı olup hâlen Halep vâlîsi olan vezîrim el-hâcc İbrâhim Paşa edâmelâhü te'âlâ iclâlehû Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp, avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Halep eyâleti iş bu bin yüz yigirmi tokuz senesi muharremi'nin yigirmi yedinci gününden müşârun-ileyhâ tevcîh ve inâyet ü ihsânım olmağla mîr-i hacclık hidmetin edâ idüp mansıbına gelinceye değin tarafından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Küçük Ali zîde mecdühû Haleb'e mütesellim nasb ve ta'yîn olunmağın, zikr olunan mütesellimlik vech-i meşrûh üzre mansıbına gelinceye değin mûmâ-ileyh Ali zîde mecdühû'ya zabt ve âid olanı ahz u kabz itdirilüp âhardan bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın, vech-i meşrûh üzre zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 551

Belgrad ve çevresindeki askerlerin kendisine gönderilen defterlere göre, sayılarını kontrol edip kayıtlarını yaparak, defteri İstanbul'a göndermesi için Belgrad korumasındaki Vezir Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Belgrad muhâfızı vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, hâlâ Belgrad Kal'ası ve havâlîsinde olan levendât ve sâ'irenin kuyûdâtıdan ihrâc olunan defterleri tarafına irsâl olunmağla, imdi emr-i şerîfim vusûlünde el-yevm ol defterlerde mastûr olan neferâtın mevcûdların ne mikdâr ise yoklayup, sıhhati üzre tahrîr ve defterin der-i devlet-medârıma irsâl ve bu defterlerden hâric dahi ne var ise anın dahi mevcûdların icâleten ma'an i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 552

Rahova ve Ayvarca taraflarında bulunan piyade leventleri toplayıp, vilayet halkından da yardım alarak, Tuna nehrinin her iki yakasını Katana kâfirine ve haydutlara karşı koruması için Ayvarca sakinlerinden ve ayandan Hüseyin'e yazılan hüküm.

Ayvarca sâkinlerinden a'yândan Hüseyin zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Nehr-i Tuna'nın berü tarafında olan sevâhil ve havâlîlerinin Katana keferesi ve haydud ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdeden te'mîni mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmından olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin, bu husûs için Rahova ve Ayvarca tarafında mevcûd olup ve ihrâc olunacak piyâde levendâtın ihrâcları ve zabt u rabtlarîçün sen üzerlerine başbûğ nasb ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzre Rahova ve Ayvarca taraflarında mevcûd olup, ihrâc olunacak piyâde levendât ile sen bu emr-i hatîre ikdâm ü ihtimâm ile kıyâm ve Tuna sâhilllerinde ve havâlîlerinde zuhûr iden haydud ve Katana keferesi ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin bi-avnihi te'âlâ def' u ref'-i âsâr-ı mazârrlarına ve kat'-ı urûk-ı mefsedetlerine bezl-i tâb ü tûvân eyleyüp ve nehr-i Tuna'nın karşı yakasında olan sâhillere dahi geçüp, ol sâhilde dahi tekevvün ve tecemmu' iden haydud ve Katana ve sâ'ir eşkıyâ harâm-zâdenin dahi bi-avnihi te'âlâ istîsâl ve izmihlallerinde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ü hamîyyet ve lâzımü'l-inhâ olan ahbâr ve âsârı der-i devlet-medârıma i'lâm ve iş'âr eyleyüp ve hîn-i iktizâ'da ahâlî-i vilâyetden istimdâd ü isti'ânet eyledüğün erbâb-ı harb ü kıtâl aslâ muhâlefet itmeyüp fermânım olduğu üzre yanına gelüp hidemât-ı âliyyemde re'yine muvâfakat ve mütâba'at ile nehr-i Tuna'nın tarafeyninde vâki' sevâhil ve havâlîlerinin avn-i Hakk ile Katana ve haydud ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin şerr ü mazarratlarından bi'l-küllîye te'mîn ve tatmine ikdâm ü ihtimâm eyleyüp velâkin bu takrîb ile bilâ-mûcib ibâdullâhı ta'cîz ve tekdîr ü tecrîme bâ'is olur hâlet ü keyfiyetden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 601

Niğbolu sancağında ve Silistre ve Yenipazar kazalarında bulunan yeniçeri, sipahi ve diğer askeri tayfasından olanların tamamından harbe ve darba gücü yetenleri toplayarak, Eflak vilayetinin Bükreş kasabasında yuvalanan Nemçelileri çıkarıp atması, Eflak taraflarındaki askerlerin başkomutanı olan Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ağası olup, vilâyet-i Eflâk cânibine me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hüküm ki:

Dîn ve Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Nemçe melâ'îni vilâyet-i Eflâk'da Bükreş kasabasına girüp tahassun ve nehr-i Tuna sevâhilinde olan bilâd ve ibâda îsâl-i hasâret kasdında olduğu mukaddemâ mesâmi'-i âliyye-i padişâhâneme ilkâ olundukda sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin, yanına me'mûr olan tevâyif-i askerden mâ'adâ Niğbolu sancağında ve nefsi-i Silistre ve Yenipazar kazâlarında sâkin ü mütemekkin olan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sipâh ve silâh-dâr ve sâ'ir askerî tâ'îfesinden mâlen ve bedenen darb u harbe kadîr olanlar Niğbolu sancağının ve Silistre ve Yenipazar kazâlarından mâ'adâ sâ'ir kazâların yeniçeri ve sipâh ve silâh-dâr ve sâ'ir askerî tâ'îfesinden darb u harbe kadîr olanlar hîn-i iktizâ'da İbrâil tarafının muhâfazası için irsâl olunmak üzere ihtiyaten alıkonulmuşlar iken vech-i meşrûh üzere Niğbolu sancağından ve Silistre ve Yenipazar kazâlarından fermân olan tevâyif-i askeriyenin ihrâc ve istishâbıyla iktifâ itmeyüp, Niğbolu sancağından ve nefsi-i Silistre ve Yenipazar kazâlarından mâ'adâ Silistre sancağında vâki' sâ'ir kazâlarda olan tevâyif-i askeriyeyi ve mâlen ve bedenen darb u harbe kadîr olmayanları ve imâm ve hatîb makûlelerinin dahi tarafından ihrâc ve it'âbına tasaddî olunduğu i'lâm olunmağla, imdi iş bu emri şerîfim vusûlünde Niğbolu sancağında ve nefsi-i Silistre ve Yenipazar kazâlarında vâki' Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sipâh ve silâh-dâr ve sâ'ir askerî tâ'îfesinden mâlen ve bedenen darb u harbe kadîr olanlardan ve Niğbolu sancağından ve sâlifü'z-zikr Silistre ve Yenipazar a'yânını ricâl-i harb ü kıtâlden tahammüllerine göre adamlarıyla mukaddemâ fermânım olduğu üzere tarafından ihrâc ve me'mûr olduğun hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm eyleyüp, anlardan mâ'adâ Silistre sancağında vâki' kazâlarda olan sâ'ir tevâyif-i askeriyeyi ve mâlen ve bedenen darb u harbe kadîr olmayan imâm ve hatîb makûlelerin ihrâc ve it'âbına tarafından tasaddî, İbrâil muhâfazası için tevkîf olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 553

Çirmen ve Kırk kilise sancakları halkının, geçmiş senelerde liva mutasarrıflarına mutâd üzere ödedikleri imdad-ı seferiyeyi, şimdi de mutasarrıfları olan İbrahim Paşa'ya ödemeleri gereğiyle ilgili, bu sancaklarda bulunan kadılara, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Çirmen ve Kırk kilise sancaklarında vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Sinîn-i sâbıkada seferler vaktinde zikr olunan sancaklarda vâki' kazâlar ahâlîleri taraflarından elviye-i merkûme mutasarrıflarına viregeldikleri imdâd-ı seferiyeyi emîrül-ümerâ'l-kirâm ber-vech-i arpalık Çirmen ve Kırk kilise sancaklarına mutasarrıf olan İbrâhim dâme ikbâlühû'ya dahi ida itdirilmek üzere bundan akdem emri şerîfim sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihî elviye-i merkûmede vâki' kazâlar ahâlîlerinden sinîn-i sâbıkâda elviye-i merkûme mutasarrıflarına viregeldikleri imdâd-ı seferiyenin hadd-i

evsatı alınıp ve virilüp, ziyâde mutâlebesiyle sükkân-ı vilâyete ta‘addî olunmamak üzere müceddeden nizâm virilmekle, siz ki mûmâ-ileyhimsiz, zıkr olunan sancaklarda vâki‘ kazâlar ahâlîleri taraflarından sinîn-i sâbıkada elviye-i merkûme mutasarrıflarına virilegelen imdâd-ı seferiyeyi elviye-i merkûme mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına dahi müceddeden nizâm virildiği üzere sinîn-i sâbıkanın hadd-i evsatı üzere edâ itdirüp mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından ziyâde talebiyle sükkân-ı vilâyete ta‘addî ve tecâvüz olunmayup ve ahâlî-i vilâyete dahi hadd-i evsatdan noksan teklîfi ile ta‘allül itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 554

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Ali Paşa için Kocaeli sancağının kadılarına, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kocaili sancağında vâki‘ olan kâdîlara ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine (...) Ali Paşa için.

Hüküm: 555

Aynı hükmün bir sureti, Şatır Hüseyin Paşa için, Niğbolu sancağı kadılarına, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Niğbolu sancağında vâki‘ olan kâdîlara ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine Şatır Hüseyin Paşa için.

Hüküm: 556

(Seyyid Osman için yazıldı)

Aynı hükmün bir sureti, Mısırlı Mehmed Paşa için Hüdavendigâr ve Karesi sancaklarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hüdâvendigâr ve Karesi sancaklarına Mısırlı Mehmed Paşa için.

Hüküm: 557

Aynı hükmün bir sureti, Aydın muhassılı Abdullah Paşa için, Hamid sancağına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hamid sancağına. Aydın muhassılı Abdullah Paşa için.

Hüküm: 558

Aynı hükmün bir sureti, Özi valisi Mirza Mehmed Paşa için Silistre ve Niğbolu sancaklarına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Silistre ve Niğbolu sancaklarına. Özi vâlisi vezîr Mirzâ Mehmed Paşa için.

Hüküm: 559

Aynı hükmün bir sureti, Ömer Paşa için, Ankara sancağına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ankara sancağına. Ömer Paşa için.

Hüküm: 560

Aynı hükmün bir sureti, Anadolu valisi Ali Paşa için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu vâlisi Ali Paşa için re'sen yazılmışdır.

Hüküm: 561

Aynı hükmün bir sureti, Koron muhafazasında olan İbrahim Paşa için Beyşehir sancağına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Beyşehir sancağına. Koron muhâfazasında olan İbrâhim Paşa için.

Hüküm: 562

Aynı hükmün bir sureti, Vezir Receb Paşa için Diyarbakır eyaletine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Diyarbakır eyâletine. Vezîr Receb Paşa için.

Hüküm: 563

Aynı hükmün bir sureti, Şehsuvaroğlu Mehmed Paşa için Karaman eyaletine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karaman eyâletine. Şehsuvâroğlu Mehmed Paşa için.

Hüküm: 564

Aynı hükmün bir sureti, Erzurum valisi Hasan Paşa için Erzurum eyaleti kadılarına, vilayet ayanına ve iş erlerine hitaben yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum eyâletinde vâki‘ olan kâdılara ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine Erzurum vâlîsi Vezir Hasan Paşa için. İbtidâ arz-ı hâl ile yazılmışdır.

Hüküm: 565

Aynı hükmün bir sureti, Vezir İbrahim Paşa için Halep mollasına kadılarına, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Halep mollasına ve Haleb eyâletinde vâki‘ kâdılara ve sâ‘irlerine. Haleb vâlîsi vezîr İbrâhim Paşa için. İbtidâ arz-ı hâl ile yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 566

Aynı hükmün bir sureti, Erzurum beylerbeyisi Mısırlı Mehmed Paşa için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum beglerbegisi Mısırlı Mehmed Paşa için. İbtidâ‘en arz-ı hâl ile yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 567

Aynı hükmün bir sureti, Karahisar-ı Şarkî sancağı mutasarrıfı için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karahisâr-ı Şarkî sancağı mutasarrıfı için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 568

Aynı hükmün bir sureti, Ala'ye sancağı begi Abdullah Bey için re'sen yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ala'ye sancağı begi Abdullah Beg için re'sen yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 569

Raha korumasında olan Yetmiş Yedi Cemaati'n, sefer-i hümayûn'da hazır olması için Raha Kalesi korumasında olan yeniçeriler subayına yazılan hüküm.

Raha Kal'ası muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri zâbiti (...) zîde mecdühû'ya hükm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan yetmiş yedi cemâ'at bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve iş bu azm ve tasmîm olunan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnda hâzır u mevcûd bulunmak bâbında fermân-ı âlî sâdır ve (...) irsâl olunmuşdur. Vusûlünde livâ-i mezbûru ol tarafda tevakkuf u ârâm itdirmeyüp, sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtıyla muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümayûnda mevcûd bulunmak üzre irsâl idesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efram nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 570

Midilli korumasında olan elli dört cemaati'n, sefer-i hümayûn'da hazır bulunması için, Midilli Kalesi'ndeki yeniçeriler subayına yazılan hüküm.

Midilli Kal'ası muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri zâbiti olan (...) zîde kâdruhû'ya hükm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan elli dört cemâ'at, bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve iş bu azm ve tasmîm olunan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnumda hâzır u mevcûd bulunması bâbında fermân-ı âlî sâdır (...) ve irsâl olunmağın vusûlünde oda-i merkûmu ol tarafda tevakkuf u ârâm itdirmeyüp, sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı

ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunmak üzre irsâl idesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 571

Özi Kalesi korumasında olan yigirmi beşinci Cemaati'n, sefer-i hümâyûnda hazır bulunması için, Özi Kalesi'ndeki yeniçerilerin subayına yazılan hüküm.

Özi Kal'ası muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri zâbiti olan (...) zîde kadrûhü'ya hüküm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan yigirmi beşinci cemâ'at bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve iş bu azm ve tasmîm olunan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnda hâzır u mevcûd bulunması bâbında fermân-ı âlî sâdır ve (...) irsâl olunmuştur. Vusûlünde oda-i mezbûru ol tarafda tevakkuf u ârâm itdirmeyüp, sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunmak üzre irsâl idesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 572

Sakız Kalesi korumasında olan elli beşinci cemaati'n, Sefer-i Hümâyûnda hazır olması için, Sakız Kalesi'ndeki yeniçerilerin subayına yazılan hüküm.

Hâlâ Sakız Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (...) zîde kadrûhü'ya hüküm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan elli beş cemâ'at, bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve iş bu sene-i mübârekede tasmîm olunan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnda hâzır u mevcûd bulunması fermân olunmağın (...) ve irsâl olunmuştur. Vusûlünde oda-i mezbûru ol tarafda tevakkuf u ârâm itdirmeyüp, sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunmak üzre irsâl idesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü

tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 573

İnebahtı korumasında olan onuncu cemaati'n, Sefer-i Hümâyûnda hazır olması için, İnebahtı kastelindeki yeniçerilerin subayına yazılan hüküm.

Hâlâ İnebahtı Kasteli muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (...) zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan onuncu cemâ'at, bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve iş bu sene-i mübâreke de tasmîm olunan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnda hâzır u mevcûd bulunması fermân olmağın (...) ve irsâl olunmuştur. Vusûlünde oda-i mezbûru tevakkuf u ârâm itdirmeyüp, sâdır olan fermân mûcibince bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunmak üzre irsâl idesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 574

Batum Kalesi korumasında olan yetmiş sekizinci cemaati'n, Sefer-i Hümâyûn'da hazır olması için, kaledeki yeniçerilerin subayına yazılan hüküm.

Hâlâ Batum Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (...) zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan yetmiş sekiz cemâ'at, bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve Raha Kal'ası muhâfazasına ta'yîni fermân olunmağın (...) ve irsâl olunmuştur. Vusûlünde sâdır olan fermân mûcibince oda-i mezbûr bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile ihrâc ve çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle Raha Kal'ası'na irsâl eyleyesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 575

İlkbaharda yapılması kararlaştırılan sefer-i hümayun ile ilgili hazırlıklarını tamamlaması ve günü geldiğinde bütün askerleriyle birlikte orduya katılması için Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında serdengeçti ağası ve Aydın sancağı mütesellimi olan Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sâbıkâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında serdengeçti ağası olup hâlâ Aydın sancağı mütesellimi olan Mustafa zîde kadrühüya hüküm ki:

Bi-inâyeti'llâhi te'âlâ i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve nasr u i'zâz-ı müslimîn için evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âbım devlet ü ikbâl ve sa'âdet ü iclâl ile «Kâtîlü'llezîne yelûneküm mine'l-küffâri» fehvâ-yı nusret-ihativâsı üzre düşman-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe melâ'îni üzerlerine sefer-i zafer-rehberim muhakkak ve mukarrer olup ve bu gazâ vü cihâd-ı meymenet-ma'âd sâ'ir gazavâta kıyâs olunmayup «ve e'iddû lehüm me'steta'tüm min kuvvetin ve min ribâtî'l-hayli terhibûne bihî adüvva'llâhi ve adüvveküm» [âyet-i] kerîmesi misdâkınca ziyâde udde vü atâd ve ecnâd-ı cihâd-i'tiyâd tertîb ü tekmîli ehemmi ve elzem olmağın, sen ki mûmâ-ileyhsin, senin ve Karakayalı Abdullah ve Hacı Mustafa ve Abdülaziz zîde kadrühûmun bu cihâd-ı zafer-mâ'adâ ma'an bulunmanız kariha-i sabîha-i mülûk-ânemde sûtûde itmekle, fermân-ı vâcibü'l-iz'ânım üzre her biriniz başka başka piyâde serdengeçti bayrakların açup, vakt ü zamânıyla gelüp Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzre tedârükinize mübâşeret eylesesiz, lâkin içinizden kangınız baş ağa olmak münâsib ve teveccühüyle hareket olunmak enseb ve ne siyâkda evâmîr-i âliyyem ısdârı lâzımdır, ol tarafda gereği gibi te'emmül ve tefekkürde dikkat ve evlâ ve enseb gördüğünüz vech-i vecîh üzre evâmîr-i âliyye ve mektûblar tahrîr olunmak için i'lâm ve «İnne'llâhe yuhibbüllezîne yukâtîlûne fî sebîlihî saffen keennehüm bünyânün marsûsün» nass-ı celîlü'l-fassı üzre iş bu sene-i şâmile'tül-meymenede zîr-i sâye-i edâ-yı sa'âdet-ihativâ-yı Habîb-i Hüdâ (aleyhi mine's-salevâti ezkâhâ)'da fî sebî-lî'llâhi te'âlâ hulûs-ı niyyet ve kemâl-i rağbet ile gazâ vü cihâdda bulunup inde'llâhi'l-meliki'l-celîl fâ'iz-i mesûbât-ı cezîle olmanızda kat'â şek ve şübhe olmadığından mâ'adâ isticlâb-ı rızâ-yı yümn-iktizâ-yı padişâhânem ile nâ'il-i makâsîd u merâm olacağınızı dahi muhakkak ve mukarrer bilüp izhâr-ı gayret, râyet-i İslâmiye ile şimdiden tedârikinizi görmeğe mübâşeret ve hâzır u âmâde ve ocağınız gayretkeşliğin icrâya müsâra'at ve mübâderet ve beyninizde şecî' u bahâdır ve a'mâl-i askere kadîr, baş ağa olmağa lâîk ve münâsib görülen, irsâl olunan menzil emrin mûcibince ol tarafda menzil bargirlerine süvâr ve icâleten bu tarafa gele deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 576

Türidi eşkıyasından olan, Armutlu Türkmenlerinden Sakallıoğlu Ali, Divan çavuşu Hasan ve Genç Bekir isimli şakilerin cezalarının gerçekleştirilmesi için Karaman beylerbeyi Şehsuvarzâde Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvâr-zâde Mehmed Paşa'ya ve (...) kâdîlarına hüküm ki:

Armutlu Türkmânı'ndan Sakallıoğlu Ali Yarıcı ve refîki dîvân çavuşu Hasan ve Genç Bekir nâm üç nefer şâkîler Türidi eşkıyâsı'ndan olup, kutta'-ı tarîk ve sa'y-i bi'l-fesâd olmalarıyla izâleleri ve vaz'-ı habâset-âlûdları rû-yı arzdan ref' olunması lâzım olduğu i'lâm olunmağla, siz ki mûmâ-ileyhimâsız. Keyfiyet ihbâr olunduğu üzere ise, ma'rifet-i şer'le tescîl ve cezâları tertîb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 577

Avarin Kalesi korumasında bulunan Halep eyaleti askerleriyle, Moton Kalesi korumasında bulunan Karaman eyaleti askerlerinden kifayet miktarını yerlerinde bıraktıktan sonra, geri kalanların tamamını sefer-i hümayûnda yetiştirmesi için Mora ser-'askeri Vezîr Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hüküm ki:

Bundan akdem Haleb eyâletinin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı âlâybeyleriyle Avarin Kal'ası muhâfazasına ve Karaman eyâletinin âlâybegleriyle zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Moton Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmuşlar idi. İmdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Zikr olunan Haleb ve Karaman eyaletleri halkının muhâfazada oldukları mahalleri kadr-i kifâye âhar levendât ve asker ile muhâfaza itdirilmek şartıyla bu iki eyâlet askerini İnşâllâhü te'âlâ yine vakt ü zamânıyla sefer-i hümayûnuma irişdirmek üzere âlâybeglerine avd ü insirâflarîçün izn virmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 578

Emirül ümerâ Bayram Paşa'ya ihsan olunan Vize sancağının, tayin ettiği mütesellim tarafından zaptında yardımcı olmaları için, Vize sancağındaki kadılara hitaben yazılan hüküm.

Vize sancağında vâki' olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Vize sancağı emîrül-ümerâi'l-kirâm Bayram dâme ikbâlühüye inâyet ü ihsânım olup ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh mesâfe-i ba'î-dede bulunmağla, livâ-i mezbûre mütesellimliği kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) zîde kadrûhüya zabt itdirilmek bâbında tarafından istid'â-yı inâyet olunmağın, vech-i meşrûh üzre livâ-i mezbûr mütesellimliği mûmâ-ileyhâ zabt itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 579

Türidi eşkıyasından olan Mortonalı Celil, Alaca Zeyli ve Cerid Kara Ali isimli üç şakinin cezalarının gerçekleştirilmesi için Anadolu valisi Vezîr Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Anadolu vâlisi vezîr Ali Paşa'ya ve (...) kâdîsına hükm ki:

Mortonalı Celil, Alaca Dişli ve Cerid Kara Ali dikmekle meşhûr üç nefer şâkîler Türidi eşkıyâsından kutta'-ı tarîk ve sâ'î bi'l-fesâd olup, rû-yı arzdan izâleleri lâzım olduğu ve mezkûr Cerid Kara Ali Burhanoğlu veyahud Kaşıkçıoğlu yanında oldukları ihbâr olunmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde keyfiyet ihbâr olduğu gibi ise, eşkıyâ-yı mezbûreyi ahz ve ma'rîfet-i şer'le tescîl ve ba'de's-sübût cezâları tertîb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 580

(Mükerrerdir, gaflet olunmaya)

Rumeli'de bulunan kazaların halkının, geçmiş senelerde Rumeli valilerine mutâd üzere ödedikleri imdad-ı seferiyeyi ödemekte muhalefet etmemeleri için, Rumeli eyâletinde bulunan kadılara, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Rumeli eyâletinde vâki' kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Rumeli vâlisi vezîr Ali Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp, seferler vaktinde eyâlet-i merkûmede vâki' kazâlar ahâlîleri, Rumeli vâlîlerine viregeldikleri imdâd-ı seferiyye tarafına virilmek üzre bundan akdem emr-i şerîf sâdır olmuş iken, mütesellimine havâle olunup, lakin ba'zı kazâlar ahâlîsi virmekte muhalefet eylediklerin bildirüp, müceddeden virilen nizâm üzre eyâlet-i merkûmede vâki' kazâlar ahâlîleri taraflarından virilen imdâd-ı seferiyyenin hadd-i evsatı dahi vezîr-i müşârun-ileyhin tarafına edâ itdirilüp, bir ferde ta'allül ve muhalefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 581

Rumeli'de bulunan kazaların halkının, geçmiş senelerde Rumeli eyalet tasarruflarında ödedikleri imdad-ı seferiyyenin Rumeli Valisi Ali Paşa'ya ödenmesi ve muhalefet edilmemesi için, Rumeli eyaletinde bulunan kadılara, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Rumeli eyâletinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Seferler vaktinde vâki' kazâlar ahâlîleri taraflarından Rumeli eyâletine mutasarrıf olanlara viregeldikleri imdâd-ı seferiyye düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Rumeli vâlîsi olan vezîrim Ali Paşa edâmelâhü te'âlâ iclâlehü'ya dahi virilmek üzere bundan akdem emr-i şerîfîm sâdır oldukda, ba'zı kazâlar ahâlîleri taraflarından ta'allül olunup ve el-hâletü hâzihî eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâlar ahâlîleri sinîn-i sâbıkada eyâlet-i merkûm mutasarrıflarına sinîn-i sâbıkânın hadd-i evsatı virilegelen imdâd-ı seferiyyeyi hâlâ Rumeli vâlîsi vezîr-i müşârun-ileyh tarafına edâ itdirüp ziyâde talebiyle müşârun-ileyh tarafından sükkân-ı vilâyete ta'addî ve tecâvüz olunmayup ve ahâlî-i vilâyete dahi hadd-i evsatdan noksan teklîfiyle ta'allül itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 582

Veziriazamlardan Şehid Ali Paşa'nın emlakinin taksimi, kitaplarından ve emlakinden yapılan vakıflar ve vakıf şartlarının yerine getirilmesiyle ilgili Ordu-yı Hümayûn kadısı Sunullah ve İstanbul Defterdarı Seyfullah (zîde mecdühûmâ'ya) gönderilen hüküm.

Sâbıkâ Ordu-yı Hümayûn kâdîsı olan Mevlânâ Sunullah zîde fazlûhü ve sâbıkâ İstanbul defterdârı olan Seyfullâh zîde mecdühû'ya hükm ki:

Sâbıkâ vezîr-i a'zam olan Şehîd Ali Paşa'nın emlâki, defterleri nâtık olduğu üzere dört sınıf olup, iki sınıfı mutasarrıf olduğu emlâki vakf eyledikten sonra, oğullarına ve karındaşına ve hemşîresine icâr ile virüp ve hâlâ tasarruflarında olup ve bir şıkkı dahi eğerçi vakfına ilhâk idüp, lâkin henüz âhara icâr eylemeyüp ve bir şıkkı dahi henüz vakf etmeyüp ve bir kimseye icâr dahi eylemeyüp ve hâlâ vakfiye-i ma'mûlün-bihâsı bu tarafda mevcûd olmamağla, âdemlerinden tecessüs olundukda vakfiyesi İstanbul'da hazîne odasında olduğu haber alınup ve şehîd-i müşârun-ileyhin mâlik olduğu kitâbları dahi dört kıt'a mücelled defterde mukayyed olup, bir cildinde olan (...) cild kitâblarını bundan akdem vakf idüp İstanbul'da kitâb-hânesinde olmak üzere istisvâb eylediği mahalle vaz' ve defterinin bir sûretin dahi hâfız-ı kütüb olanın yedine virdiği kitâblardan mâ'adâ henüz vakf eylememek üzere haber virdikleri üç cildde mastûr olan

kitâblarının, defterlerinde yazıldığı üzre her bir fenden olanı başka cem‘ ve ale'l-icmâl defteri ve Mora seferi avdetinden sonra aldığı kütüb henüz bu defterlere kâyd olunmağla, anların dahi defteri mazbût olup ve husûs-ı mezbûr a‘lemü'l-ulemâi'l-mütebahhîrîn, efdalü'l-müteverri‘în bi'l-fi‘il Şeyhulislâm ve müftiyü'l-enâm olan mevlânâ Ebû İshak İsmâil edâmelâhü te‘âlâ fezâ‘ilehûden istiftâ olundukda, kütüb-i kesîresi olan Zeyd, "mâlik olduğum kütüb-i ilm vakf olsun" deyüp, ba‘dehû teslîm-ile'l-mütevellî idüp tescîl itdirdikden sonra fevt olsa, Zeyd'in felsefe ve nücûm ve ekâzîb ile meşhûn olan eş‘âr ve tevâriha müte‘allik olan kitâbları dahi vakfa dâhil olmaz. Ol makûle kütübün vakfı müte‘ârif değildir deyü fetvâ-yı şerîfe virilmekle, şehîd-i müşârun-ileyh hâl-i hayâtında emlâkinden ifrâz ve vakf eylediği hâne ve dekâkîn ve sâ‘ir akârâtından ve kütüblerinden şer‘an vakfiyetleri sahîh ve sâbit olanları Abdi Efendi hânesinde bulunup Ayasofya'ya nakl ve hıfz itdirdiklerinden başka ve emlâkinden ifrâz itmeyüp mülkiyet üzre kalanlar başka tahrîr ü defter ve ma‘lûm-ı hümayûnum olmak için mumzâ ve mahtûm defteri rikâb-ı hümayûnuma arz olunmak olup ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, sen ehl-i ilm ve sâhib-i fazîlet ve müteşerri‘ ve dîn-dâr olduğun ecilden, husûs-ı mezbûr için müvellâ nasb ve ta‘yîn olunmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mübâşir ta‘yîn olunan (...) ma‘rifetiyle şehîd-i müşârun-ileyhin İstanbul'da mahfûz olan vakfiye-i ma‘mûlün-bihâsına ve bu taraftan irsâl olunan sûret defterlerine nazar ve müşârun-ileyh hâl-i hayâtında emlâkinden ifrâz ve vakf eylediği hâne ve dekâkîn ve sâ‘ir akârâtından ve kütüblerinden şer‘an vakfiyyetleri sahîh ve sâbit olanları Abdi Efendi hânesinde bulunup, Ayasofya'ya defteriyle nakl ve hıfz itdirdikleri kütüb ile ma‘an başka ve kütüblerinden vakfda dâhilî olması şer‘an sahîh olmayan felsefe ve nücûm ve ekâzîb ile meşhûn olan eş‘âr ve tevârihe müte‘allika kitâbları dahi başka ve emlâkinden, el-ân bir cihete vakf itmeyüp mülkiyet üzre kalanları dahi ecnâsıyla başka başka tahrîr ve defter ve mumzâ ve mahtûm defteriyle keyfiyyet hâli, sıhhati ve hakîkati üzre rikâb-ı kâm-yâba arz ve i‘lâm eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 583

Şehzade Mehmed'in doğumu için dualar edilmesi ve Sarayburnu'ndan, Tophane'den ve Tersane-i Âmire'den yapılacak top atışları şenliklerle ilgili İstanbul kaymakamına gönderilen hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına hükm ki:

İrâdet-i hâlik-i kevn ü mekân ve meşîyyet-i mücid-i zemîn ü zamân, tenezzehe şânühû an tavârikı'l-hadesân ile selâtîn-i devrân ve havâkîn-i nasfet-ünvânın vücûd-ı pür-sûd-ı ma‘delet-bünyânları basît-ı zemîninde ref‘-i havâdis ü fiten ve hasm-i mahâvûf ü mihen için hikmet-i azîm ve ni‘met-i cesîm olmağla bekâ-yı nesl-i hilâfet-nişânları dahi sebeb-i devâm-ı salâh-ı cihân ve fûrûğ-ı fûrû‘-ı saltanât-âşîyânları rûşenâyî bahş-ı uyûn-ı a‘yân olmağın necd-i âhir-i ufuk-ı sa‘âdet-fürûz-ı hânedân-ı saltanâtımdan bir

ahter-i firûz-bahtın tulû' ve irtifâ'ına ve kân-ı devlet-endûz hâne-vâde-i hilâfetimden bir gevher-i zînet-bahşın ve iltimâ'ına dîde-i ümmîd-i âlemiyân müterassıd u nigerân iken, iş bu sene-i tis'a ve ısrîn ve mi'e ve elf muharremü'l-harâmının on tokuzuncu sebt gününde ahşama karîb, semere-i şecere-i bahtiyârî fâkihe-i hadîka-i cihân-dârî gonce-i nev-şüküfte-i gül-zâr-ı âmânî nev-res-nihâl-i müsmirü'l-âmâl-i riyâz-ı şâd-mânî mazhar-ı eltâf-ı Rabb-i Samed Şehzâde-i Hudâ-bahtım Sultân Muhammed, ammerehü'llâhü bi'l-izzî's-sermed-i ve'l-mecdi'l-ergad cilve-rîz-i serîr-i zuhûr ve kulûb-ı enâm nûr-bahş-ı sürûr-ı mevfûr olup, ol kurretü'l-uyûn-ı meserret-füzûnun talî'a-i mecd ü ikbâl ve kudûm-ı şeref-lüzûm-ı sa'd-iştimâli vesîle-i devâm-ı nizâm-ı saltanât ve zerî'a-i bekâ-yı eyyâm-ı ma'delet olmağla «ve emmâ bi-ni'met-i Rabbike fe-haddis» mîsdâkınca bu nüvîd-i sa'îdin tebşîr ve tenşîri için (...) irsâl olunmuşdur. Buyurdum ki: Vusûl buldukda, kemâl-i safâ vü sürûr ile devâm-ı ömr ve devletim ve kıyâm-ı nihâl-i saltanâtım ve dâ'imâ asâbe-i ehl-i İslâm'ın intisârı ve fie-i küffârın inhizâm ü inkisârı du'âsı edâsından sonra İstanbul'da saray-ı âmirem burnunda ve Tophâne'de ve Tersâne-i ma'mûre'mde, ancak bir gün içinde üçer nevbet, beher nevbet onar top şenliği itdirilmek üzere mecmû'ı, bir günde üç nevbetde doksan aded top atdırup, emr-i şerîfime muhâlif hâletden tevakkî olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 584

Şehzade Mehmed'in doğumu münasebetiyle yapılacak duadan sonra, üç nöbette 10'ardan 30 top atılarak şenlik yapılması için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

İrâdet-i hâlik-i kevn ü mekân ve meşîyyet-i mûcid-i zemîn ü zamân, tenezzehe şânühû an tavârikî'l-hadesân ile selâtîn-i devrân ve havâkîn-i nasfet-ünvânın bekâ-yı nesl-i hilâfet-nişânları sebeb-i devâm-ı salâh-ı cihân ve fûrûğ-ı fûrû'-ı saltanât-âşiyânları rûşenâyî bahş-ı uyûn-ı a'yân olmağın, necd-i âhir-i ufuk-ı sa'âdet-fürûz hânedân-ı saltanatımdan bir ahter-i firûz-bahtın tulû' ve irtifâ'ına ve kân-ı devlet-endûz-ı hâne-vâde-i hilâfetimden bir gevher-i zînet-bahşın fûrûğ ve iltimâ'ına dîde-i ümmîd-i âlemiyân müterassıd u nigerân iken iş bu sene-i tis'a ve ısrîn ve mi'e ve elf muharremü'l-harâmının on tokuzuncu Cumaertesi gününde ahşama karîb, semere-i şecere-i bahtiyârî, fâkihe-i hadîka-i cihân-dârî gonce-i nev-şüküfte-i gülzâr-ı emânî nev-res-nihâl-i müsmirü'l-âmâl-i riyâz-ı şâd-mânî mazhar-ı eltâf-ı Rabb-i Samed Şehzâde-i Hudâ-bahtım Sultân Muhammed, ammerehü'llâhü bi'l-izzî's-sermed-i ve'l-mecdi'l-ergad cilve-rîz-i serîr-i zuhûr ve kulûb-ı enâm nûr-bahş-ı sürûr-ı mevfûr olup, ol kurretü'l-uyûn-ı meserret-füzûnun talî'a-i mecd ü ikbâl ve kudûm-ı şeref-lüzûmu vesîle-i devâm-ı nizâm-ı saltanât ve zerî'a-i bekâ-yı eyyâm-ı ma'delet olmağla «ve emmâ bi-ni'met-i Rabbike fe-haddis» mîsdâkınca bu nüvîd-i sa'îdin tebşîr ve tenşîri için hâlâ rikâb-ı hümâyûnumda haseki olan kıdvetu'l-emâcid ve'l-ekârim (...) zîde mecdühû irsâl olunmuşdur. Buyurdum ki: Vusûl buldukda, kemâl-i safâ vü sürûr ile devâm-ı ömr ve

devletim ve kıyâm-ı nihâl-i saltanâtım ve dâimâ asâbe-i ehl-i İslâm'ın intisârı ve fie-i küffârın inhizâm ü inkisârı du'âsı edâsından sonra Tersâne-i ma'mûre'mde, ancak bir günde üçer nevbet beher nevbetde onar topdan mecmû'ı otuz top atdırup ve bundan mâ'adâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda rû-yı deryâyâ ihrâc olunacak umûmen Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları ve çekdirileri ve sâ'ir sefâyinin, mukaddemâ fermânım olduğu üzre bi-tevfikihî te'âlâ mühimmât ve malzemesinin bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem ikmâl ü itmâmına ve vakt ü zamanına değin bir nesne kusûr ve kusûr kalmamak üzre hâzır u âmâde itdirilmesine leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şümâr eyleyüp, me'mûr olduğun bu emr-i hatîrde bir dürlü tehâvün ü tekâsîrden be-gâyet mücânebet eyleyesin, şöyle bilesin.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 585

Trabzon eyaleti kendisine ihsan olunan Erzurum valisine yazılan ve bazı tenbih ve tavsiyeleri ihtiva eden hüküm.

Sâbıkâ Erzurum vâlisi olup, hâlâ Trabzon eyâleti ihsânım olan vezîrim Hasan Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, hâlâ avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Trabzon eyâleti sana inâyet ü ihsânım olup ve bi-avnihî te'âlâ Trabzon ve havâlîlerinde zuhûr iden kutta'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin def'-i şerr ü mazarratlarında ve bilâd ve ibâdın te'mîn ü tatmîninde senden küllî hidmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla, bu hususları kemâ-yenbağî mürâ'ât eylemen şartıyla bu sene-i amîmetü'l-meymenede muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûnumdan sen muâf olmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre bir gün evvel mansıbına varup, nizâm ü intizâmına kıyâm ve eyâlet-i merkûmede ve havâlîlerinde eşkıyâ harâm-zâde zuhûr ider ise kal' u kam' ve istîsâllerinde ve bilâd ve ibâdın âsâyiş veistirâhatlerinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp ve lâkin bu takrîb ile fesâd ü şekâvetde alâkaları olmayan mazlûmların acz ü ızdırâblarına ve ta'addî ve tecavüzlerin bâ'is olur hâletden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 1129

Hüküm: 586

Prevadi ve köylerinde sakın yeniçerilerden isyan üzere olanların yakalanıp, hak ettikleri cezalara çarptırılmaları için Prevadi naibine, yeniçeri serdarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayanına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Prevadi nâ'ibine ve vilâyet-i mezbûrede yeniçeri serdârına ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Kazâ-i Prevâdi ve kurâsında sâkin ve mütemekkin olan yeniçeri tâ'îfesi ziyâde tuğyân ü şekâvet üzre olup kemâl-i tasallutlarından kâdî ve zâbit ve ahâlî-i vilâyet şerhlerin def'a kadîr olamayup, Ümmet-i Muhammed'in, husûsan ehl-i zimmet re'âyâ tâ'îfesinin ve dizdâr karyesi ahâlîsinin gicelerde ve gündüzlerde alenen hânelerin basup nisvâna ve emred evlâdlarına gûn-â-gûn fesâd ü şekâvet itdiklerinden gayri, hânelerinde emvâl cinsinden şey komayup ve kârye-i mezbûrede her bir hâneye bahâsın taleb itmek üzre birer balık bırakup ve köy ihtiyârlarından bahâsı için cem' idüp, bunun gibi fesâda cesâretleri muhakkak ve bu makûle ehl-i fesâdın bilâ-emân ahz ü habslerine ve sâ'î bi'l-fesâd olduğu ma'rifet-i şer'le müt'ayyen olanlarının bilâ-tevakkufin cezâları tertîb için sâdır olan fermân-ı şerîfimle hâlâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında orta çavuş olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed zîde mecdühû mübâşir ta'yîn olunmağla, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve yeniçeri serdârı ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. Bu makûle fesâd ü şekâvete cesâret iden şâkîler ve sâ'î bi'l-fesâd olan âharlar her kande bulunurlar ise cümle ittîfâkı ile mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ele götürüp ma'rifet-i şer'le muhkem haklarından gelüp ve sâ'î bi'l-fesâd olanları şer'an müt'ayyen oldukdan sonra bilâ-tevakkuf cezâları tertîb ve içlerinden habs-i medîd iktizâ' idenler habs ve iclâ iktizâ' idenleri iclâ ve ta'zîr-i şedîd iktizâ' idenleri ta'zîr idüp hâsılı merkûmların ibâdullâh üzerine olan zulm ü ta'addîlerin bi-eyyi hâlin men' u def' eylesin ve sen ki husûs-ı mezbûre me'mûr olan çavuş zîde mecdühûsün. Me'mûr olduğun vech üzre ol havâlîde olan eşkıyâyı gereği gibi tefahhus ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve serdâr ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ittîfâkıyla her kande bi-eyyi hâlin ahz ve ele götürüp ibâdullâh üzerinden zulm ü ta'addîlerin men' u def', ta'zîr-i şedîd iktizâ' idenleri ta'zîr ve habs ve nefy ve kal'a-bend olmak iktizâ' idenleri habs ve nefy ve kal'a-bend ve şer'an sâ'î bi'l-fesâd olanların bilâ-tevakkufin cezâların tertîb eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcibince vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1189

Hüküm: 587

İlkbaharda çıkılacak sefer için bütün hazırlıklarını yapmaları ve günü geldiğinde Edirne sahrasında sancak-ı şerîf altında toplanmaları için, Üsküdar'dan Anadolu'nun orta koluna varıncaya kadar sağında ve solunda bulunan mevâlîye, kadınlara, naiblere, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyârlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Şerâyi'-şî'âr Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu nihâyetine varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâki' mevâlî-i izâm zîdet fezâilühüm ve kuzât ve nüvvâb zîde fâzluhum ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine zîde kadrühüm hüküm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye olan Nemçe ve Venedik melâ'îni birbirlerine istızhâr ve «El-küfrü milletün vâhîdetün» muktezâsınca, sâ'ir milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istinsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kâsd ile hücum ve ba'zı mahallere istîlâ itmeleriyle «Kâtilü'llezîne yelûneküm mine'l-küffârî» nass-ı celîlül-fassı üzre i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda musammem olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûna bizzât cenâb-ı celâlet-me'âbın teveccüh ve azîmet-i hümâyûn-ı nusret-makrûnları mukarrer ve muhakkak olup ve bu vakt, sâ'ir evkâta ve bu gazâ-yı garrâ sâ'ir gazâvâta kıyâs olunmayup, tevfir-i udde vü atâd ve teksîr-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd ile takayyüd ü ihtimâm, ehemmi-umûr-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'den olmağla siz ki mevâlî-i izâm ve kuzât ve nüvvâb ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. İş bu cihâd-ı meymenet-me'âb için taht-ı kazânızda vâki' kasabât ve kurâda mukîm ve müsâfir, sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve kuzucu ve oturak ve cebeci ve topçu ve kuloğullarından bir nefer kalmayup umûmen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrakların açup önlerine düşüp, İnşâllâhü te'âlâ rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserde zîr-i livâ (...) fırka-fersâ-yı sultân-ı enbiyâ Hazret-i Muhammedü'l-Mustafa (aleyhi mine's-salâti ez-kâhâ ve mine't-tahiyyât-ı evfâhâ) da hâzır u mevcûd bulunmaları karîha-i sahîha-i mülûk-ânedan şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûn mucibince fermân-ı celîlül-ş-şân sâdır ve Dergâh-ı Âlî yeniçeri çavuşlarından kıdvetül-emâsil ve'l-akrân (...) çavuş zîde kadrûhü irsâl olunmuşdur. İnşâllâhü te'âlâ her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, sâdır olan fermân-ı cihân-mutâ'ımın mazmûn-ı münîfin mecma'-ı nâs olan mahallerde münâdîler nidâ ve cümleye i'lân ü işâ'at ve guzât-ı Müslimîn'i habîr ü âgâh eyleyüp ve siz ki serdârlarsız, sebîli dîn-i mübîn ve uğûr-ı hümâyûn-ı nusret-karîn ve tenkîs-i râyet-i müşrikîn için teşmîr-i sâk-ı ihtimâm idüp, şimdiden cümle neferâtı habîr ü âgâh ve me'mûr oldukları üzre cihâd ü gazâyâ kemâl-i mertebe tergîb ü tahrîs ve hâzır u âmâde eyleyesiz. İnşâllâhü te'âlâ mükemmel ve müsellaah boylu tüfenkleriyle bayrağınız altına alup, önlerine düşüp, esnâ-yı tarîkde re'âyâ fukarâsından ve gayriden bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvûz itdirmeyüp, nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-yı Hazret-i Resûl-i Ekrem (sallallâhü te'âlâ aleyhi vessellemi)'de mevcûd bulunmakta kemâl-i mertebe dikkat ve bezl-i kudret eyleyesiz ve « ista'înü bi'llâhi va'sbirû » fehvâ-yı sa'âdet ihtivâsı üzre âmme-i muvahhidîn ve kâffe-i mü'mînîn üzerine bu vaktde Cenâb-ı Rabbü'l-İzzet'den isti'ânet ve melâ'în-i dûzeh-mekîn ile muhârebe ve mukâtele ve cihâdda sabr u sebât ile ahz-ı intikama mübâderet lâzîme-i umûr-ı dîn (...) den olmağın İnşâllâhü te'âlâ vakt-i mezbûrda gelüp Ordu-yı Hümâyûn'a mülhak olan yeniçerilerden sahîhu'l-esâmî olanlar odalarına ve çalık olanlar tashîh ve kuloğulları be-dergâh ve korucu ve mütekâ'id olanlar dahi kânûn-ı kadîm üzre Âsitâne-i sa'âdet muhâfazasında ikâmet olunurlar. Sebîl-i dîn-i mübîn ve uğûr-ı hümâyûnda dil ü cân ile cihâd ü gazâda sebât-kadem ile bezl-i iktidâr iden guzât-ı Müslimîne terakkî ve tekâ'üdlük misilli in'âm ü ihsân-ı hümâyûn mebzûl ve bî-dirîğdir. Husûsan kadîmden yeniçeri olanlardan ba'de'l-yevm

kaftân-bahâ ve na'l-bahâ ve sâ'ir tekâlîf-i şâkka taleb olunmamak üzre ref olunmağla, re'âyâ ve re'âyâ oğullarının dirliğe râğbetlerin mücerred tekâlîfden halâs olmak için olduğu bedîhiyyâtdan olmağla, ol makûle re'âyâ ve re'âyâ oğullarının min ba'ddiliğe dühûllerine müsâ'ade olunmayup, kadîmden askerî ve kuloğullarından olanların evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve bayrağınız altına alup vakt ü zamânıyla mahall-i me'mûra getürmekde bezl-i makdûr ve cidd-i bî-kusûr eyleyesiz ve sen ki bu umûr-ı muazzamaya me'mûr çavuş-ı merkûmsun. Sen dahi me'mûr olduğun üzre Edirne kol nihâyetine varınca yol üzerinde ve yemîn ü yesârda vâki' kasabât ve kurâda olan guzât-ı İslâm'ı habîr ve âgâh ve serdârları şimdiden hâzır u âmâde ve İnşâllâhü te'âlâ vakt-i mezbûrda fermân olunan mahalde mevcûd bulunmaları için ekîd ü şedîd tenbîh ü te'kîd eyleyesin. Bundan sonra Dergâh-ı Âlî yeniçeri ocağı ağalarından mahsûs gediklü ağalar sürücü ta'yîn olup, henüz neferâtını cem' itmeyüp hâzır u âmâde bulunmayan serdârların şer'le muhkem haklarından gelinmek için anlara tefvîz ü sipâriş olunur. Ana göre her biriniz kemâl-i basîret ve intibâh üzre hareket eyleyesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel oluna deyü fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 588

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Üsküdar'dan Anadolu'nun sol koluna varıncaya kadarki mevali'ye ve diğer ilgililere yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varınca ve mevâlî ve sâ'irlerine.

Hüküm: 589

Aynı hükmün bir sureti, Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ koluna varıncaya kadarki mevali'ye ve diğer ilgililere yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varınca, mevâlî-i izâm ve sâ'irlerine.

Hüküm: 590

İstanbul ve çevresinde halk üzerinde baskı uygulayan kalyonlar leventleriyle ilgili gerekenin yapılması ve bu tür kanunsuzlukların önlenmesi için İstanbul kaymakamına yazılan hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına hükm ki:

Kalyonlar levendâtı İstanbul ve havâlîsinde ta'addî ve tecâvüz üzre oldukları sem'-i hümayûnuma lâhık olup ve kalyonlar levendâtı min ba'd ibâdullah'dan bir ferde ta'addî ve tecâvüz itmemek üzre kemâl-i mertebe zabt u rabtları husûsunda ihtimâm-ı tâmm olmak için hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olup ve bu husûs için tenbîh ü te'kîdi müştemil emîrû'l-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'il kapudânım olan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet-meâlîhüye dahi emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmağla imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, kalyonlar levendâtı İstanbul ve havâlîsinde min-ba'd bir ferde ta'addî ve tecâvüz itmemek üzre zabt u rabtları husûsuna sen dahi kemâl-i mertebe takayyüd ü ihtimâm eylesin. Şöyle ki bundan böyle kalyonlar levendâtının ibâdullâhdan bir ferde ta'addî ve tecâvüzleri istimâ' olunur ise, kat'â bir dürlü gadr ve illetin ısgâ olunmayup tehâvün ü tekâsüle haml ve ukûbet-i şedîde ile mu'âhez ve mu'âkab olacağını muhakkak ve mukarrer bilüp kalyonlar levendâtının zabt u rabtları husûsunda ana göre sen dahi leyl ü nehâr bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 591

Yukarıdaki hükmün bir sureti, bunları yakalayıp subaylarına göndermeleri için hassa bostancıbaşı'sına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hâssa bostancıbaşıya.

Hüküm: 592

Aynı hükmün bir sureti, bunları yakalayıp subaylarına göndermeleri için sekbânbaşıya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sekbânbaşıya.

Ve bu makûle erbâb-ı şekâvet kolunuzda ahz olundukda, bilâ-tevakkufin zâbitlerine gönderesin deyü, ikisine böyle yazılmışdır.

Hüküm: 593

İstanbul ve çevresinde halk üzerinde baskı uyguladıkları haber alınan kalyonlar levantleriyle ilgili gerekli tedbirleri alması ve bir daha bu tür hoşnutsuzluklara fırsat vermemesi için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Sen ki kapudânım mûmâ-ileyhsin. Tersâne-i Âmire'min tanzîm-i umûru ve levendâtının ta'addî ve ibâdullâha cevri ü eziyet itmemeleri ihtimâmına müfevvaz iken, istimâ' olunduğu üzere ziyâde tecâvüzleri muhakkak olmağla, imdi fi-mâ-ba'd kalyonlar levendâtı ibâdullah'dan bir ferde ta'addî ve tecâvüzleri zuhûr itmemek üzere kemâl-i mertebe zabt u rabtları husûsu için hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olup ve senden matlûb olmağla, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde kalyonlar levendâtının zabt u rabtları husûsuna kemâl-i mertebe takayyüd ü ihtimâm ile kıyâm ve bir ferde ta'addî ve tecâvüzleri zuhûr itmemek üzere ziyâde ikdâm-ı tâm eylesin. Şöyle ki bundan böyle mezbûrların ibâdullâhdan bir ferde ta'addî ve tecâvüzleri sem'-i hümayûnuma lâhık olur ise aslâ ve kat'â bir dürlü ömr ve illetin ısgâ ve makbûl-i hümayûnum olmayup, mücerred senin müsâmahandan olduğu zâhir oldukda, gadab-ı âteşbâr-ı husrevânemden sana halâs bir vechile mutasavver olmayup, eşedd-i ukûbet ile cezân tertîb olunacağını muhakkak ve mukarrer bilüp, selâmet-i hâlin sana lâzım ise, kalyonlar levendâtının zabt u rabtlarında, ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 594

Eflak vilayetindeki boyarların, keşişlerin ve diğer ruhban sınıfından olanların suçlarının bağışlandığıyla ilgili, Eflak ve çevresindeki askerlerin başkomutanı olan Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'l Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ağası olup, Eflâk cânibine me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Eflâk vilâyetinde olan boyarlar ve keşişler ve sâ'ir ruhban re'âyâsının şimdiye değin vâkı' olan cürm ü kusûrlarına ve sahâyif-i esâ'etlerine merâhim-i seniyye-i padişâhânemde hâlâ Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki voyvoda ma'rifetiyle kalem-i afv-ı hümayûnum keşide kılınmağla, fi-mâ-ba'd mesfûrlar kendü hâllerinde olup ve taraf-ı saltanât-ı seniyyemden üzerlerine nasb olunan voyvoda-i mûmâ-ileyhâ kemâl-i tav' u rağbet ve itâ'at ü inkıyâd ile sâye-i padişâhânemde müstezill ve muhmâ olacakları mukarrer idüğün mesfûrlara ifhâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 595

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Özi valisi Mirza Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Özi vâlisi olan vezîr Mirzâ Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 596

Ölen hac emiri Yusuf Paşa'nın mallarının ve eşyasının, halefi olan hac emiri ve Şam valisi İbrahim Paşa'nın kontrolü altında deftere kaydedilmesi, mîrîye ait olan kısmıyla ilgili dikkat edilerek, mîrînin zarara uğramaması ve tamamında gerekli titizliğin gösterilmesi için Şam kâdisına ve eşyaların yazılması ve teslim alan memur Ali'ye yazılan hüküm.

Şam kâdisına ve hâssa silâhşörlerden mîr-i hâcc-ı sâbık müteveffâ Yusuf Paşa'nın nakd ve emvâlini tahrîr ve kabza me'mûr ve mübâşir olan Ali zîde mecdühû'ya hükm ki:

Mîr-i hâcc-ı sâbık müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa'nın emvâl ü eşyâsını, halefi olan Şam vâlisi ve mîr-i hâccı İbrâhim Paşa ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter ve kendüye lüzûmu olan eşyâsından bir mikdârını ahz u kabz ve bir mikdârını dahi der-hazîne idüp ve der-hazîne olunan eşyâsı mukaddemâ Şam kâdisı ile sâbık Şam defterdârı Osman'ın mühürleriyle hıfz olunup ve andan mâ'adâ olan eşyâsını ol tarafda gerek haremleri ve kethüdâsı ve gerek hazine-dârı ve miftâh gulâmı ne mahalde olduğu ma'lûmları idiği vezîr-i a'zam-ı sâbık Şehîd Ali Paşa'nın Şâm-ı Şerîf Kal'ası'na vaz' olunan on bin altunını Şam defterdârı ma'rifetiyle mîr-i hâcc-ı müşârun-ileyh İbrâhim Paşa hacc-ı şerîf umûruna sarf itmek üzere aldığı ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin, mîr-i hacc-ı sâbık müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa'nın ba'zı mektûm şeylerini tefahhus-ı tâmm ile zuhûra getirmekde dikkat ü ihtimâm itmeyüp ve hîn-i bey'de noksân kıymet ile virüp, husûsan zî kıymet atların dahi noksan-ı fâhiş ile fûrûht ve bu vechile mîrîye gadr olduğu ihbâr olunmağla, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve mübâşir-ı mezkûrsun. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa'nın mukaddemâ Şam kâdisı ile Şam defterdârının mühürleriyle mahfûz olan nûkûd ve emvâl ü eşyâsını ve müşârun-ileyh İbrâhim Paşa'nın eşyâ-yı merkûmeden kendüsi için ahz u kabz idüp ve der-hazîne eylediğini ve gerek vezîr-i a'zam-ı sâbık Ali Paşa'nın Şâm Kal'ası'na vaz' olunan on bin altununu ve gerek henüz zuhûra gelmeyüp mektûm olan nûkûd ve eşyâsını ol tarafda kethüdâsı ve hazînedârı ve miftâh gulâmı ve sâ'ir vukûf ve şu'ûru olan hademesinden ma'rifet-i şer'le teftiş ü tefahhus ve âlâ-eyyi hâlin zuhûra getirüp, bir sene hâric kalmayup ve genç ü ihfâ ve zâyî' ü telef olmamak üzere ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteri ile sıhhati üzere der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm ve yine müteveffâ Yusuf Paşa'nın eşyâ

ve atlarından gabn ile bey' olunanları redd-i semen ile geri ahz ve kıymet-i sahîhasıyla fûrûht ve fermânım olduğu üzre mektûm olan şeyleri dahi ma'rifet-i şer'le zuhûra getürmeğe kemâ-yenbağî takayyüd ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Ve yine mîr-i hacc-ı sâbık müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa, hâl-i hayâtında yigirmi otuz yük eşyâsını taleb ve Arabgir taraflarına gönderdi deyü ihbâr olunmağla, mahallinde teftîş ü tefahhus ve bulunduğu yerde ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter ve mîrî için ahz u kabz ve me'men ve mahfûz mahalde hıfz ve memhûr defteriyle keyfiyeti i'lâm olunmak için Haleb kâdîsına ve muhassılına başka ve Arabgir kâdîsına ve a'yân-ı vilâyete dahi başka iki kıt'a hükm yazılmışdır. (Fî târihi'l-mezbûr)

Ve yine mîr-i hacc-ı sâbık müteveffâ-yı müşârun-ileyh Yusuf Paşa'nın nükûd ve emvâl-i ne mahalde olduğunu ve âdemleri olup, hâlâ Sayda Beyrut beglerbegisi olan Mehmed Paşa'nın ma'lûmu olmağla, andan tefahhus u istiksâ ve i'lân olunmak üzere yazılmışdır.

Fî târihi'l-mezbûr

Hüküm: 597

Akdeniz'deki bazı adalara musallat olan Venedik kalyonlarının defedilmesi gerektiğinden, mîrî kalyonlardan yeterli miktarda gemi çıkarılması ve lüzumlu tedbirlerin alınması için İstanbul kaymakamına, Kaptan Paşa'ya, İstanbul defterdar vekiline ve Tersane eminine yazılan hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına ve kapudân Paşa'ya ve İstanbul defterdâr vekiline ve Tersâne eminine hükm ki:

Tuzla ve Edremid ve Kemer ve Çandarlı kazâları Akdeniz yalısında vâki' olup, karşılarında olan Ayvalu ve Yund adalarında Venedikli beş altı korsan kalyonları düşüp, Ayvalı'dan sekiz yüz gurus ve bin vukıyye hamra kesüp ve Yund adası dahi boşatup, Ayvalu ve Çandarlı'ya yerleşüp ve mezkûr vilâyetler korsan şerrinden gice ve gündüz mehterhâneler ile beklenüp ve Çandarlı'da bu kadar mîrî zahîre olduğundan gayri yüklü sefineler dahi kapanup, deryâda korsanın tasallut ve istilâsı mukarrer olduğundan ve Donanma-yı Hümâyûn sefinelerinden münâsibi ile kadr-i kifâye kalyon ta'yîn ve ihrâc ve korsan gâ'ilesin Bahr-i Sefîd sevâhili ve cezâyirinden avn-i Hakk ile def' u ref'i ile takayyüd-i vâcibât-ı umûrdan olmağla, mîrî kalyonlardan kadr-i kifâye sefine ta'yîn ve mühimmât-ı lâzimesin tekmi'l ve mükemmel levendâtın tertîb ve evvel-be-evvel mevâciblerin tevzî' itdirüp rû-yı deryâya ihrâc ve kapudânlarına ziyâde basîret ve intibâh üzre olup eğer sefâyin-i ehl-i İslâm ve eğer sevâkin-i sevâhil ve Cezayir'i te'mîn ü tatmînine bezl-i iktidâr eylemek üzre tenbîh ü te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 598

Felemenklilerde olan alacaklarının tahsili hususunda yardım talebinde bulunan Mısırlı tüccarlara gerekli yardım yapılması için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Mısır tüccârından (...) ve (...) ve dahi ba'zıları Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl idüp, bundan akdem Felemenkli'den matlûbları olan eşyâ ve emti'alarîçün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Osman zîde kadruhû ile mahalline varup, senedleri mûcibince taleb eylediklerinde, hâlâ Âsitâne-i sa'âdet'imde mukîm Felemenk ilçesine havâle eylediklerin, yedlerine virdikleri beş kıt'a kaimelerinde musarrah olmak üzre Felemenk cumhûru mübâşir-i merkûm ve bunlara cevâb virdiklerin bildirüp, ol bâbda istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, ellerinde olan kaimeleri tarafeyn müvâcehesinde sıhhati üzre tercüme olunup mefhûmlarına nazar ve yedlerinde olan hüccet ve kaimeler ve defter mûcibince ne vechile suret-pezîr olur ise mufassalen der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 599

Şıkk-ı sâni defterdarı Süleyman ile birlikte orduda askeri malzemelerin tamamlanmasına gayret etmeleri için Gümüşhane emini Ali'ye ve İstanbul defterdar vekili Hüseyin'e yazılan hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına ve Gümüşhâne emîni olup hâlâ Âsitâne-i sa'âdet'imde olan müteveffâ Hasan Paşa kethüdâsı Ali'ye ve İstanbul defterdâr vekîli Hüseyin dâme mecdühû'ya hükm ki:

Sen ki müteveffâ Hasan Paşa kethüdâsı mûmâ-ileyh Ali dâme mecdühûsün. Sen Âsitâne-i sa'âdet'imde kalup mühimmât-ı seferiyyenin mecmûunu şıkk-ı sâni defterdarı olan iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Süleymân dâme mecdühû ile birbirinize muzâheret iderek avn-i Hakk ile bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem itmâm ve husûlüne nezâret idüp ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve defterdâr vekîli mûmâ-ileyhsin, sen dahi bu umûr-ı külliyyenin mecmû'unda ve dökülecek topların dahi bir sâ'at mukaddem vücûda getirülmesinde ziyâdesiyle dikkat ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 600

İlkbaharda çıkılacak sefer için hazırlık yapımları, Gerek Kırımlı ve gerek Nogaylı Tatar askeriyile birlikte, şu anda Han Kışlası denilen mahalde kışlayan Kırım hanının yanına yer almalrı ve birlikte orduya katılmaları için Kırım ayânına yazılan hüküm.

Kırım a'yânına hüküm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîli birbirlerine istîzâr ve «El-küfrü milletün vâhîdetün» muktezâsınca, sâ'ir milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istinsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kasd ile hücum ve ba'zı mahallere istîlâ itmeleriyle «Kâtilü'llezîne yelûneküm mine'l-küffâri» nass-ı celîlü'l-fassı üzre, bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl, bu sâl-i meymenet-iştimâl evvel-bahârında i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn ve nasr u te'yîd-i fırka-i muvahhidîn için sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum muhakkak ve bütün Donanma-yı Hümâyûn-ı zafer-meşhûnum sene-i sâbıkâdan ziyâde sefâyin-i kesîre ve mücâhidîn-i vefîre ile Venedik keferesinin kahr u tedmîrleri için turuk-ı bahrdan me'mûrlar olup ve «İnne'llâhe yuhibbüllezîne yukâtilûne fî sebîlihî saffen ke-ennehüm bünyânün marsûsün» fehvâ-yı sa'âdet ihtivâsından ihtiyâz-ı sehm-i evfâ ümniyyesiyle bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım dahi Rumeli ve Anadolu ve eyâlet-i sâ'ireden techîz ve i'dâd olunan ecnâd-ı vegâ i'tiyâd ile cânib-i berîden Nemçe keferesi üzerine teveccüh ve azîmet-i hümâyûn-ı meymenet-makrûnum mukarrer olup ve «Câhidü bi-emvâliküm ve enfûsiküm fî sebîlillâhi » âyet-i kerîmü's-şân ve fermân-ı vâcibü'l-iz'ân-ı Samedânî mantûkınca bu vakt-i gazâ vü cihâd mâlen ve bedenen kudreti olan âmme-i mü'mînîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerine farz-ı ayn ve gayret-i dîn-i Hanîf-i Muhammedî ile cümle mü'mînîne kalb-i vâhid olmak vâcib olup ve tekâsül ü tesâmuhu bâ'is-i levî ve şeyn olmağla «Ekmelü'l-mü'mînîne îmânen (...) yücâhidü fî sebîlillâhi bi-nefsihi ve mâlihî» hadîs-i şerîfine mâ-sadak olmak için siz ki diyâr-ı Kırım ve muzâfâtından olan selâtîn-i celâdet-karîn ve ümerâ ve şîrînân ve mirzâyân-ı mübâderet-âyîn ve umûmen Kırımlı ve Nogaylı ve sâ'ir aşâ'ir ve kabâ'il-i Tatar-ı şecâ'at-şî'âr mirzâları ve bellübaşlularısız. Sizin dahi umûmen asâkir-i Tatar-ı encüm-şümâr ile bu gazâ-yı garrâ-ya maiyetiniz emr-i lâzım ve hatb-i mütehattim olduğuna binâ'en bi-tevfîkihî te'âlâ cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb bi'l-fi'l Kırım Hânı dâmet ikbâlühû bi-hasebi'l-iktizâ Bucak tarafında Han Kışlası demekle ma'rûf mahalde meşâ-nişîn ve etrâf ü civârına çeşm-gûş olmak niyeti ile mekîn olup Kırım taht-gâhında bulunmadığından sizleri dahi âgâh etmek ve Kırım hânına mürâfakat ve muvâfakat ve vakt ü zamânıyla ma'asker-i zafer-rehberime mülâkî vü mülhak olmak üzre şimdiden azîmet-i sâdika ile akd-i niyyet ve efdal-i a'mâl olan levâzım-ı gazâyâ mübâşeret ve hâzır u âmâde ve müteheyî' bulunmanız için iş bu fermân-ı cihân-mutâ'im ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde «etîu'llâhe ve etîu'r-resûle ve üli'l-emri minküm» mazmûn-ı hikmet-nümûnu üzre umûmen diyâr-ı Kırım ve muzâfâtından olan gerek Kırımlı ve Nogaylı ve gerek sâ'ir aşâyir ve kabâyil-i Tatar-ı

adûv-şikârı cihâda tergîb ü tahrîs ve sıdk-ı niyyet ve safâ-yı taviyyet ile levâzım-ı gazâyâ şimdiden mübâşeret ve teheyyü' ve hâzır u âmâde bulunup bi-tevfikihi te'âlâ Kırım hanı dâmet meâlîhü müvâneset ve muvâfakat ve asâkir-i encüm-şümâr ile atf u inân-ı azîmet ve tahrîk-i tâziyâne-i himmet ve vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümâyûn-ı hümâmdan (...) mülhak u mülâkî ve du'â-yı hayr-ı icâbet-eser-i padişâhâneme mazhar olmağa dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 601

Özi eyaletinin ve Anadolu eyaletinden Bolu, Ankara ve Çankırı sancaklarının ve yine Erzurum eyaletinin liva ve alaybeyleriyle birlikte bütün zaimlerinin ve tîmâr sahiplerinin bu kış Hotin Kalesi'nde kışlamalarını ve koruma hizmetinde son derece dikkatli olmalarını sağlaması için Hotin korumasındaki Vezir Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhâfazasına me'mûr olan vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Özi eyâletinin ve Anadolu eyâletinden dahi Bolu ve Ankara ve Kengiri sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârları Hotin Kal'ası'nda kışlamaları için emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Lâkin yine muhâfaza-i mezbûrda olan Erzurum eyâletinin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile elviye âlâybeglerinin dahi bu kış kal'a-i merkûmede kışlamaları fermânım olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. İş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde fermânım olduğu üzre Erzurum eyâletinin elviye âlâybegleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını bu kış Hotin Kal'ası'nda kışlatup, bi-avni'llâhi te'âlâ kal'a-i mezbûrenin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde i'mâl ve istihdâm idüp, zinhâr u zinhâr bir neferi salıvmekden ve tehâvün ü tekâsülden ve âdem-i takayyüd sebebi ile bir tarîkla firâr itmelerine bâ'is olur hâletden ziyâdesiyle tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 602

Bütün zaimleri, tîmâr sahipleri ve efradıyla birlikte kışı da Hotin Kalesinde geçirmeleri ve kale korumasında Vezir Mustafa Paşa'nın emirlerin uygun olarak koruma hizmetinde dikkatli olmaları için Hotin Kalesi korumasında olan Erzurum'un liva ve alaybeylerine yazılan hüküm.

Hâlâ Hotin Kal'ası muhâfazasında olan Erzurum eyâletinin elviye âlâybeglerine hükm ki:

Sügür-ı İslâmiyye'den olan Hotin Kal'ası'nın bi-avnihi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olup ve bundan akdem muhâfaza-i mezbûreye ta'yîn olunan Özi eyâletinin ve Eyâlet-i Anadolu'nun Bolu ve Ankara ve Kengiri sancaklarının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârî ile âlâybegleri bu kış Hotin Kal'asında kışlamaları için emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Siz ki Erzurum eyâletinin elviye âlâybeglerisiz. Sizin dahi sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârîyle bu kış Hotin Kal'asında kışlamanız fermânım olmağın, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ihimâm vusûlünde sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârîyle bu kış Hotin Kal'asında kışlayub gerek kal'a-i merkûmenin bi-avni'llâhi te'âlâ muhâfaza ve muhâresesinde ve gerek sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Hotin muhâfazasına me'mûr olan vezîrim Mustafa Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eyleyüp, zinhâr ü zinhâr sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından bir neferi bayraklarınız altından salıvermeğe müsaadeden veyâhud kışlakdan firâr itmelerine bâ'is olur hâletden gâyetü'l-ğâye ihtirâz ü ictinâb eyleyesiz. Şöyle ki sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından bir nefer izn ü ruhsat ile veyahud tarîk-ı âhar ile bayrakların bırakup, mahall-i me'mûrdan çıkup firâr itmek ihtimâli olur ise, ol makûlelerin zeâmet ve tîmârları âhara virildiğinden gayri, kendülerinin eşedd-i ukûbet ile haklarından gelinür ve sizin dahi tehâvün ü tekâsîrinize haml ile ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağınızı mukarrer bilüp, sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını kışlakda ve hizmet-i muhâfazada mevcûd itdirmekde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 603

Nezaret-i hümayunda ve Vezir-i azam nezaretinde olan vakıfların tamamının işleriyle ilgili bütün yetkilerin kendisine havale olunduğu emrini verdiği Galata kadısı Mevlana Mehmed Kâfi'ye yazılan hüküm.

Bursa pâyesiyle sâbık Galata kâdısı olan Mevlânâ Mehmed Kâfi zîde fazlühü'ya hüküm ki:

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin. Senin umûr-ı evkâfi ru'yet her vechile liyâkat ve isti'dâdın olduğuna binâ'en hâlâ nezâret-i hümayûna ve vezîr-i a'zam nezâretinde olan evkafın teftîşi umûru müstakillen sana tefvîz olunmağla, imdi me'mûr olduğun üzre nezâret-i hümayûnumda ve vezîr-i a'zam nezâretinde olan evkâfın umûrunu muktezâ-yı şer'-i kavîm üzre görüp, gerek mütevellîlerinin muhâsebelelerini dikkat ü ihtimâm olunarak ru'yet ve gerek vakf-ı [müşârun-]ileyhin gereği gibi himâyet ve sıyânetinde bezl-i mechûd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 604

Raha ve Rakka sancaklarının bütün zaimleri ve tîmâr sahiplerinin ilkbaharda yapılacak sefer için hazırlanmaları ve Halep valisi ile birlikte gelip orduya katılmaları için Rakka valisine yazılan hüküm.

Rakka vâlisine hükm ki:

Rakka eyâletinde vâki‘ Raha sancağında iki yüz altmış beş kâyd mukayyed ve Birecik sancağında dahi yüz kırk sekiz kâydn, cem‘an iki sancakda dört yüz on üç zeâmet ve tîmâr kâydn Defterhane-i Âmire'mde ve hâlen Raha sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârının bedeliyeleri dahi dört bin gurus ve Birecik sancağının iki bin sekiz yüz elli altı gurus mâl ile Haleb muhassıllığı mukâtaâtına dâhil olduğu baş muhâsebe defterlerinde mastûr olup ve zikr olunan sancakların bu sene mâl bedeliyeleri alınmadığı hâlde dört yüz on üç nefer zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr tevâbi ile sekiz yüz nefere bâliğ olup sefer-i hümâyûnuma gelmeleri münâsib olmağla, zikr olunan sancakların bu senelik bedeliyeleri afv ü in‘âm ve mâl-i bedeliyeleri de muhassıllık malından aşağı virilüp zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı İnşâllâhü te‘âlâ evvel-bahâr-ı huçeste-âsârda vâki‘ sefer-i hümâyûnuma düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Haleb vâlisi olan vezîrim İbrahim Paşa edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehü ile ma‘an gelüp iktizâ‘ iden hidemât-ı hümâyûnda mevcûd bulunmak üzre me‘mûriyetleriçün Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek içün iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi‘il baş defterdârım olan Osman dâme ulüvvühü i‘lâm idüp ve hâlâ Birecik sancağı âlâybegisi işe kadîr kimesne olmağla, âlâybegiliği ibkâ ve Raha sancağı âlâybegisi işe kadîr kimesne olmamağla, livâ-i mezbûr begliğiyle işinin uhdesinden gelmeğe kadîr zu‘amâdan Deryâ-zâde Halil zîde kadruhûya tevcîh olmağla vezîr-i müşârun-ileyh sefer-i hümâyûnuma gelmeleriçün zikr olunan âlâybegilere hitâben dahi emr-i şerîfim sâdır olunup tenbîh ü te‘kîd olunmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde me‘mûr oldukları üzre İnşâllâhü te‘âlâ evvel-bahâr-ı huçeste-âsârda Haleb vâlisi vezîr-i müşârun-ileyh ile ma‘an sefer-i hümâyûnuma gelüp hidemât-ı hümâyûnumda bulunmak üzre zikr olunan sancakların umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârına şimdiden tedârik-i seferiyyelerin gördürüp hâzır u âmâde olmalarıçün elviye-i merkûm âlâybeglerine tarafından ve gereği gibi tenbîh ü te‘kîd ve vaktiyle vezîr-i müşârun-ileyhin yanına irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 605

Sefer hazırlığı için Raha ve Rakka sancakları alaybeylerini haberdar etmesi ve bütün hazırlıklar yapıldıktan sonra zaimler ve tîmâr sahipleriyle birlikte ilkbaharda çıkılacak sefere katılmaları için Halep valisine yazılan hüküm.

Haleb vâlisine hükm ki:

Rakka eyâletinde vâkı‘ Raha sancağında iki yüz altmış beş kâyd ve Birecik sancağının dahi yüz kırk sekiz kâyd ki cem‘an bu iki sancakda dört yüz on üç ze‘âmet ve tîmâr kâydı olduğu Defterhâne-i Âmire'mde mukâyed olup ve Raha sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârının bedeliyeleri dört bin gurus ve Birecik sancağının iki bin sekiz yüz elli altı gurus mal ile Haleb muhassıllığı mukâtaâtına dâhil olunduğu baş muhâsebe defterlerinde mastûr olup ve zikr olunan sancakların bu sene mâl-i bedeliyeleri alınmadığı halde dört yüz on üç nefer zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr tevâbi ile sekiz yüz nefere bâliğ olup sefer-i hümâyûnuma gelmeleri münâsib olmağla, zikr olunan sancakların bu senelik bedeliyeleri afv ü in‘âm ve mâl-i bedeliyeleri muhassıllık malından aşağı varılmağla zikr olunan sancakların zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin İnşâllahü evvel-bahâr-ı huceste-âsârda vâkı‘ sefer-i hümâyûnum seninle ma‘an gelüp iktizâ‘ iden hidemât-ı hümâyûnumda mevcûd olmak üzre me‘mûriyetleriçün iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi‘il baş defterdârım vekîli Osman dâme ulüvvühû i‘lâm idüp ve hâlâ Birecik sancağı âlâybegisi işe kadîr kimesne olmağla âlâybeğiliği ibkâ ve Raha sancağı âlâybegisi işe güce kadîr kimesne olmağla, livâ-i mezbûr âlâybeğiliği işinin uhdesinden gelmeğe kâdir zu‘amâdan Derya-zâde Halil zîde kadrühûya tevcih ve âlâybegleri dahi sancaklarının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla seninle ma‘ân me‘mûriyetlerin müşîr emr-i şerîfim sâdır olup tenbîh ü te‘kîd olunmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde elviye-i merkûmenin âlâybeglerine tarafından dahi şimdiden haber gönderüp, sancaklarının umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla tedâriklerin gördürüp mühimmât-ı seferiyelerinden bir nesne kusur kalmamak üzre hâzır u âmâde olup ve âkıbet seninle ma‘ân sefer-i hümâyûnuma gelmek üzre muhkem tenbîh ü te‘kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 606

İlkbaharda çıkılacak sefer-i hümâyûn için gerekli hazırlıklarını yapmaları ve günü geldiğinde bütün zaimler, timar sahipleri ve maiyyetlerindeki askerlerle birlikte ve Halep valisinin mâiyyetinde orduya katılmaları için Raha ve Birecik sancakları alaybeylerine yazılan hüküm.

Raha ve Birecik sancakları âlâybegleri zîde kadrühûma‘ya hükm ki:

Rakka eyâletinde vâkı‘ Raha sancağında iki yüz altmış beş kâyd ve Birecik sancağında dahi yüz kırk sekiz kâyd ki cem‘an iki sancakda dört yüz on üç ze‘âmet ve

tîmâr kâydı olduğu Defterhâne-i Âmire'mde mukâyyed olup ve hâlâ Raha sancağı zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının bedeliyeleri dört bin guruş ve Birecik sancağının iki bin sekiz yüz elli altı guruş mal ile Haleb muhassıllığı mukâtaâtına dâhil olduğu baş muhâsebe defterlerinde mastûr olup ve zikr olunan sancakların bu sene mâl-i bedeliyeleri alınmadığı halde dört yüz on üç nefer zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr tevâbi'-i ile sekiz yüz nefere bâliğ olup, sefer-i hümâyûnuma gelmeleri münâsib olmağla, zikr olunan sancakların bu senelik bedeliyeleri afv ü in'âm ve mâl-i bedeliyeleri muhassıllık malından aşağı varılmağla siz ki âlâybeglerisiz. Sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı İnşâllâhü te'âlâ evvel-bahâr-ı huçeste-âsârda vâki' sefer-i hümâyûnuma düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Haleb vâlisi vezîrim İbrâhim Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü ile ma'an gelüp iktizâ' iden hidemât-ı hümâyûnumda mevcûd olunmak üzere me'mûriyetiniz için Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdârım vekîli olan Osman dâme ulüvvühü i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere me'mûr ve ta'yîn ve bu husûs için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Rakka vâlisi vezîrim İbrâhim Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehüye hitâben emr-i şerîfim sâdır olmağla, imdi siz ki mir-âlây-ı mûmâ-ileyhimâsınız. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğunuz üzere İnşâllâhü te'âlâ evvel-bahâr-ı huçeste-âsârda Haleb vâlisi vezîr-i müşârun-ileyh ile ma'an sefer-i hümâyûnuma gelüp, re'y-i savâb-dîdi üzere hidemât-ı hümâyûnumda olmak üzere şimdiden tedârik-i seferiyyenizi görüp ve umûmen sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârına gördürüp, kusûr ve kûsûr bir nesne kalmamak üzere ikdâm ü ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki tedârik-i seferiyyenizi gereği gibi görmeyüp veyahud vaktiyle yerlerinizden ve yurtlarınızdan çıkup Haleb vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhâ mülhak u mülâkî olmada bir vechile tesâmuh ve tekâsülünüz zâhir olacak olur ise, bir vechile özür ve cevabınız ısgâ olunmayup, siz ki âlâybegilersiz, sizin âlâybegliğiniz ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın dahi dirlikleri âhara virilmekle iktifâ olunmayup, eşedd-i ukûbet ile muâhez ve muâkab olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp ana göre teyakkuz ve intibâh ile hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 129

Hüküm: 607

Beylerbeyliği görevinden alındığıyla ilgili, Niş korumasında olan Bosna beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sâbıkâ Bosna beglerbegisi ve Niş muhâfazasına me'mûr olup beglerbegiliği ref' olunan İbrâhim zîde mecdühü'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin, beglerbegiliğin ref' olunup ve yerini emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Abdürrahman dâme ikbâluhü'ya Niş muhâfazası için ta'yîn ve sen vatanına gelmek üzere me'zûn olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde me'zûn olduğun üzere kalkup vatanına gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 608

İbrail ve çevresinin koruma ve kuşatmasında çok dikkatli olması için İbrail Kalesi korumasında olan Paşa'ya yazılan hüküm.

İbrâil Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan vezîr (...) Paşa'ya hüküm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ İbrâil Kal'ası ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesi ve kal'a-i mezbûrenin bir semtinden düşman-ı dîn zuhûr itdikde def'-i mekâyde ve mazârları ve kahr u dimârlarıyla takayyüd ü ihtimâm mehâm-m-ı lâzımü'l-ih-timâmdan olmağın, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Dâimâ basîret ve intibâh ile etrâf ü eknâfa çeşm-gûş tutup, kal'a-i merkûmenin bir semtinden ol havâliye îsâl-i hasâret kasdıyla melâ'in-i dûzeh-mekînin zuhûru haberine muttali' olduğun gibi, yanında olan tevâyif-i askeri ol makûle zuhûr iden düşman-ı dîn üzerine ta'yîn ve şerr ü mazarratlarının def' u ref'inde ve istîsâl ve izmihlâllerinde ve ol havâlide olan ibâdullâhın te'mîn ü tatmîninde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 609

Dobra Palankası'nın korumasına atandığıyla ilgili, Niğde Sancağı bey'i Süleyman'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ Niğde sancağı begi olan Süleymân dâme izzühû'ya hüküm ki:

Tuna sâhilinde vâki' Dobra Palankası'nın bi-avni'hî te'âlâ muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehâmmdan olmağla sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, beğliğin ibkâ ve palanka-i mezbûre muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, müstevfî âdemlerinle kalkup bir sâ'at evvel palanka-i mezbûreye varup, muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm düşman-ı dînden muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde leyl ü nehâr ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 610

400 asker, atlı asker leventleriyle birlikte Ayamavra Kalesinde yuvalanmaya çalışan düşmanın defedilmesi ve kalenin zaptı için toplanacak askere başbuğ atanan Karlılı sancağı tasarrufundaki Ebubekir Paşa'nın yanına gitmesi ve birlikte hareket etmeleriyle ilgili Delvine sancağı tasarrufundaki Miço Ali'ye yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Miço Ali dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Melâ'in-i dûzeh-mekîn Ayamavra Kal'ası ta'mîrine mübâşeret eylediği i'lâm olunmağla kal'a-i mezbûreye istihkâm virmedin kal' u kam' ve istisâlleri ve kahr u dimârları kal'a-i merkûmenin kemâ-fi'l-evvel taraf-ı saltanât-ı seniyyemden zabt u rabtı için emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Karlılı sancağına mutasarrıf olan Ebubekir dâme ikbâlühû me'mûr ve bu husus için yanına ta'yîn olunan tevâyif-i askere başbuğ nasb ve ta'yîn ve (...) mübâşir ta'yîn olunmağla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi bu husûs için mübâşir ta'yîn olunduğun dört yüz nefer güzîde ve tûvânâ piyâde levendât ile Karlılı sancağı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde müteahhid olduğun dört yüz nefer güzîde ve tûvânâ levendât ile ale't-ta'cîl kalkup, bir gün evvel mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Ayamavra Kal'ası ta'mîrine mübâşeret den melâ'in-i dûzeh-mekînin üzerine varup bi-avnihi te'âlâ tard u ib'âdlarında ve kahr u dimârlarında ve kal'a-i merkûmenin taraf-ı saltanât-ı seniyyemden zabt u rabtında ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eyleyüp tekâsül ü tehâvünden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 611

Yukarıdaki hükmün bir sureti Karlılı sancağı alaybeyine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karlılı sancağında âlâybeğisi, umûmen sancağının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Karlılı sancağı mutasarrıfı Ebubekir Paşa ile me'mûriyetleriçün.

Hüküm: 612

Maiyyetinde bulunan askerlerin yanı sıra bu hizmet için atanan Karlili sancağı alaybeyisi ve Delvine sancağı tasarrufuyla ve yanlarında bulunan bütün zaimler ve timar sahipleriyle ve ayrıca diğer yerlerden gelecek desteklerle birlikte Ayamavra Kalesi'nin düşmandan temizlenmesi ve zaptı için Karlili sancağı tasarrufunda Ebubekir Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Karlili sancağına mutasarrıf olan Ebubekir Paşa'ya hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Mora ser-'askeri vezîrim Osman Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehûnün der-i devlet-medârıma gönderdiği kaimesinin hulâsa-i mefhûmunda Ayamavra cânibine gönderdiği âdemi gelüp, ba'zı re'âyânın kocabaşlarından getürdiği mektûbun mazmûnunda melâ'in-i dûzeh-mekîn Ayamavra Kal'ası mübâşeret eyledüğün i'lâm idüp ve kefere-i mezbûre kal'a-i merkûmeye istihkâm virmedin cem'iyetlerinin tefrîki ve kal' u kam' ve istisâlleri Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olup, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden külli hidmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hareket me'mûl ve muntazar olmağla bi-avni'llâhi te'âlâ Ayamavra Kal'asından melâ'in-i dûzeh-mekînin istîlâ ve tasallutlarının müdâfaası ve kahr u tedmîrleriyle tard u ib'âdları ve kal'a-i merkûmenin kemâ-kân taraf-ı saltânat-ı seniyyemden zabt u rabt için mükemmel ve müretteb kapun halkı ve Karlili sancağının âlâybegisi, umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ve yanında olan mîrî piyâde levendâtdan bir neferi nâkıs olmamak üzre bin nefer piyâde ile bu husûs için sen me'mûr ve seninle ma'an ta'yîn olunan tevâyif-i askere başbûğ nasb ve ta'yîn olmuşsundur ve emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Ali dâme ikbâlühû dahi müte'ahhid olduğu dört yüz nefer güzîde ve tüvânâ piyâde levendât ile seninle ma'an ta'yîn ve Preveze'de olan mîrî piyâde levendâtdan bin nefer ifrâz ve yanına irsâl itmek üzre Yanya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlühû'ya ve Kara Ahmed oğlu ile Mora'ya gitmek üzre olan bin beş yüz neferin beş yüz neferini Mora'da alıkoyup, bin neferini hidmet-i mezkûre için yanına göndermek üzre Mora ser-'askeri vezîr-i müşârun-ileyhâ emr-i şerîfim gönderilip ve eğer Mora'ya gitmek üzre olan sâlifü'z-zıkr bin beş yüz nefer ol taraftan avdet etmişler ise bin neferini ve vech-i meşrûh üzre bi'l-cümle seninle ma'an me'mûr olanları yanına istishâb ve bi-avnihi te'âlâ Ayamavra Kal'ası'nın ta'mîrine mübâşeret iden melâ'in-i dûzeh-mekînin üzerlerine varılup tard u ib'âdlarında ve kahr u tedmîrlerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde senin re'y-i savâb-dîdin ile hareket itmeleri fermânım olup ve bu husûs için (...) mübâşir ta'yîn olunmağın, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibül-ımtisâlim vusûlünde vech-i meşrûh üzre seninle Ayamavra üzerine me'mûr olan tevâyif-i askeri mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ta'-cîl ale't-ta'cîl yanına istishâb ve Dupniçe Kal'ası'nın kifâyet mikdârı top ve cebehâne mühimmâtı ihrâc ve tarafına teslim itmek üzre mâliye tarafından Dupniçe Kal'ası dizdârına hitâben emr-i şerîfim sâdır almağla, mûcibince kifâyet mikdârı top ve mühimmâtdan cebehâneyi yanına alup muktezâ-yı vakt-i hâle göre bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem bu cümle ile mu'ayyen

ve ittifâk ve gönül birliği ile Ayamavra Kal'ası'nın ta'mîrine mübâşeret iden melâ'în-i dûzeh-mekînin üzerlerine varup bi-avni'llâhi te'âlâ cem'iyetlerin tefrîk ve kahr u tedmîrleriyle kal'a-i merkûmeden bi'l-küllîye tard u ib'âd ve kal'a-i merkûmeyi kemâ-kân taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden zabt u rabt ve gereği gibi ta'mîr ü termîm ve muhâfaza ve muhâresesi için kifâyet mikdârı asker ta'yîn ile mazarrat-ı a'dâ-yı li'âmdan masûn olacak mertebe istihkâm virmeğe bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eyleyüp, senden me'mûl ve muntazar olduğu üzre hidemât-ı cemîle vücûda getürmeği ziyâdesiyle takayyüd ü ihtimâm ve keyfiyyet-i hâli der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Muharrem Sene 129

Hüküm: 613

Kara Ahmed oğlu ile Mora'ya giden bin beş yüz asker levanttın bin askerini Ayamavra Kalesi'nin zaptı ve koruması hizmetinde bulunan Ebubekir Paşa'nın maiyyetine göndermesi için Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Karlılı sancağına mutasarrıf olan Ebubekir dâme ikbâlühû Ayamavra Kal'ası'nın ta'mîrine mübâşeret iden melâ'în-i dûzeh-mekînin kal' u kam' ve istîsâlleri ve kahr u tedmîrleriyle tard u ib'âdları ve kal'a-i merkûmenin kemâ fi'l-evvel taraf-ı saltanât-ı seniyyemden zabt u rabtı ve ta'mîr ü termîmi ve muhâfazasına asker ta'yîn ile istihkâm virmesi için me'mûr ve bu husûsa kendüsi ile me'mûr olan tevâyif-i asker üzerine başbûğ nasb ve ta'yîn olunmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, bundan akdem Kara Ahmed oğlu ile Mora'ya giden bin beş yüz nefer mîrî levendâtın beş yüz neferini Mora'da alıkoyup ve bin neferini Karlılı sancağı mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yanına irsâl ve Ayamavra Kal'ası'nın ta'mîrine mübâşeret iden melâ'în-i dûzeh-mekînin kal' u kam' ve istîsâllerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'y-i savâb-dîdi ile hareket eylemeler için muhkem tenbîh ü te'kid eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 614

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Preveze korumasında olan Avlonya sancağı tasarrufunda olan kişiye gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık Avlonya sancağına mutasarrıf olup, Preveze muhâfazasında olan Ali dâme ikbâlühû'ya Preveze'de olan mîrî piyâde levendâtdan bin nefer ifrâz ve Karlılı sancağına mutasarrıf olan Ebubekir Paşa'nın yanına irsâl itmek üzre.

Hüküm:615

Aynı hükmün bir sureti, Mora'ya 1500 asker piyade leventlerini götüren Kara Ahmed oğlu'na gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Kara Ahmed oğlu zîde kadruhûya Mora'ya gitmek üzere bin beş yüz nefer mîrî piyâde levendât ile Mora tarafından avdet itmişler ise, bin neferi Karlılı mutasarrıfı Ebubekir Paşa'nın re'yine muvâfakat ile hizmetinde bulunmak üzere.

Hüküm: 616

Mezbûrların ıtlâkîcün (...) yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Receb Sene 1129

Çankırı sancağının kazalarında ortaya çıkan eşkıya gruplarının dağıtılması ve defterde isimleri yazılı elebaşlarıyla ilgili gerekenin yapılması ve halkın, şerlerinden korunması için, Anadolu valisi Ali Paşa'ya, Çankırı sancağı tasarrufunda ve livada bulunan kadılara yazılan hüküm.

Anadolu vâlisi vezîr Ali Paşa'ya, ber-vech-i arpalık Kengırı sancağına mutasarrıf Ali dâme ikbâluhû'ya ve livâ-i mezbûrda vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Kengırı sancağında vâki' Bücürova ve Karacaviran ve Çerkeş ve Kurşunlu ve Koçhisar ve Karapazar ve Milan ve (...) ve (...) kazâları ahâlisi eşkıyâ mazarratından kendülerin muhâfaza için sekbân tutup yedlerinde bulunan tüfenk ve sâ'ir eslihalar alınmamak üzere bundan akdem emr-i şerîfim virilmiş idi. El-hâletü hâzihî sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mansıbın olan Kengırı sancağına doğru teveccüh ve azîmet ve Sapanca nâm mahalle dâhil olduğunda livâ-i mezbûrda olan mütesellimlikden tarafına gelüp mektûbunla mashûben der-i devlet-medârıma gelen defterde mastûru'l-ism olanlardan Kengırı kazâsından Müftü (...) ve oğlu Nakîb (...) ve derziler şeyhi Mehmed ve diger derzi Mehmed ve Deli Osman Bücürova kazâsından Mustafa ve Dilsiz oğlu Halil ve Kurşunlu kazâsından Murad ve Kör Musa ve Dursun ve Karacaviran kazâsından Mahmud Ağa oğlu Mustafa ve Çelebi Kadı ve Deli Hacı ve Deli Çavuş ve Karapazar kazâsından Hacı Ali Ağa oğlu Ali Çavuş ve Hüseyin ve Medyun oğlu Mustafa ve Konarpa kazâsından Ahmed Dede ve Küçük oğlu Hasan ve Hacı İbrâhim ve Çerkeş kazâsından Düğmeci Mehmed ve Deligöz dimekle ma'rûf Muslu Kadı ve Şabanözü kazâsından Hacı Şa'bân ve Abdürrahman ve Hacı İbrâhim ve kâdîları Mehmed ve Belviran kazâsından, Karacalar'da sâkin Ali Çavuş ve Hasan Çelebi ve Deli Oğlan ve Kinli Ağa dimekle ma'rûf kimesne ve her kazânın sekbân bölükbaşları ittifâk u ittihâd ve fî-mâ-ba'd Kengırı mutasarrıflarının kapusına varmayalım deyü birbirlerin şartlayup ve değnek atlayup ve her kazâ birer ikişer bayrak açup ve bölükbaşı nasb ve ta'yîn idüp ta'yînât ve ulûfelerin virüp ve her kazâda yüzer ve yüz ellişer tüfenk-endâz

sekbân yazup bayrakları ile bölükbaşları karye-be-karye gezüp, müft ü meccânen yiyip içip, Kengırı sancağı içinden geçen ebnâ-i sebîli her ne mahalde bulurlar ise basup üzerinde olan emvâl ve erzakın alup ve kimisini katl idüp bu misillü fesâd ve şekavetlerinin nihâyeti olmaduğın i'lâm olunmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Bunun gibi fesâd ü şekâvete cesâret idenler her kimler ise ma'rifet-i şer'le bi-eyyi hâlin ahz ve muhkem habs ve kal'a-bend ve ahvâllerin, vukûf ve şu'ûru olan bî-garaz kimesnelerden tamam hak ve adl üzre tefahhus ve istiksâ ve üzerlerine şer'an sübût bulan mevâdd sicil ve hüccet olundukdan sonra, sûret-i sicilleri ve ism ve resmleriyle keyfiyyet-i hâllerin sıhhati ve hakîkati üzre der-i devlet-medârıma arz ve bunun gibi fesâd ü şekâvete cesâret iden ehl-i fesâdın yedlerinde bâ'is-i takviyyetleri, tüfenk ve eşliha-i sâ'irelerin ma'rifet-i şer'le ahz ve defterleriyle eşkıyâ ve harâm-zâdeden ahâlî-i vilâyeti muhâfaza ve muhârese için mu'tedilü'l-etvâr ve me'mûnül-gâile ehl-i ırz kimesnelere teslim ve min ba'd o makûle ihtilâle bâ'is hareketde bulunmamak üzre tenbîhi ve lâzım gelenlere muhkem tenbîh ü te'kîd ve ahvâllerine nizâm virüp ve-lâkin bu takrîb ile fesâd ü şekâvetde alâkaları olmayup kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz ve celb-i mâl olmakdan be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 617

Zimmetinde bulunan Tuğ-ı Hümayun caizesi akçesini göndermesi için Selânik sancağı tasarrufunda olan Hacı Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Selânik sancağına mutasarrıf vezîr el-hâcc Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Zimmetinde olan tûğ-ı hümayûnum câizesi akçesinin tahsîlîçün (...) mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla, vusûlünde mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle tedârik, Enderûn-ı Hümayûn'um hazînesine irsâl ve teslim eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 618

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Mora ser-'askeri Vezîr Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya yazılmışdır.

Hüküm: 619

Edirne ile İstanbul arası yollarda baş gösteren eşkıyaların yakalanması, cezalarının verilmesi ve halkın huzurunun sağlanması için İstanbul bostancıbaşı'sına ve diğer ilgililere yazılan hüküm.

İstanbul bostancıbaşı'sına ve Çatalca ve Yapağça ustalarına hükm ki:

Edirne ile İstanbul beyninde ba'zı kutta'-ı tarîk eşkıyâsı zuhûr ve mürûr u ubûr iden ebnâ-i sebîle îsâl-i mazarrat ve ziyâde ta'addî eyledikleri istimâ' olunmağla taraf bostânî ta'yîn ve kasabât ve kurâda teftîş ü tefahhus ve mazanna olanları ahz ve yine şer'le üzerlerine sübût bulan mevâdd tescîl ve meçhûl olanların dahi kavî kefilleri alınıp, şekâvetleri müteayyen olanları rikâb-ı hümayûnuma ihzâr eyleyüp velâkin bu bahâne ile fukarâya cevır ü eziyet ile celb-i mâl sevdâsında olanların ihmâl ü müsâmaha ve tekâsül ve himâye idüp, eşkıyâyı ele getürmekde tehâvün üzre olanların cezâları tertîb olunacağın tefhîm ve bu bâbda ziyâde takayyüd ü ihtimâm ve hilâfından ihtirâz eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 620

Aynı hükmün bir sureti Edirne bostancıbaşı'sına ve karıştıran ustasına yazılmıştır.

Bir sûreti:

Edirne bostancıbaşı'sına ve karıştıran ustasına yazılmışdır.

Hüküm: 621

Mora adasında bulunan nişancı ve reisül-küttâb Arîfî Ahmed'i Edirne'ye göndermesi için, Mora ser-'askeri Vezir Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Emr-i şerîfim vusûlünde, hâlâ Mora cezîresinde nişancı ve reisül-küttâb vekîli olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ârifî Ahmed zîde mecdühû'yu Edirne'ye göndermen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 622

Maiyyetinde bulunan askerlerle birlikte, Tatar askerinden de yeterli miktarda yanına alarak, Eflak'ın Bükreş kasabası ötesinde yuvalanmış olan melunların hakkından gelmesi için, Eflak tarafındaki askerlerin ser-'askeri olan Vezîr Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'l Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ağası olup Eflâk tarafına me'mûr tevâyif-i asker üzerine ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Eflâk memleketinin beri taraflarında ihtilâl suretinde bir iş olmakla, sen ki ser-'askerim vezîr-i müşârun-ileyhsin, techîz ve i'dâd ve yanında müctemi' olan bu kadar tevâyif-i askeriye hebâ yere ta'tîl ü it'âb olunmayup Devlet-i Âliyye'me nâfi' bir hayırlı maslahat vücûda gelmek ümniyyesiyle hareket ve azîmetin münâsib görülmekle, bi-inâyeti'llâhi te'âlâ yanında cem' olan tevâyif-i askeriye ile hareket-i fethu'l-bereketin ve asâkir-i Tatar'ın dahi evfer olup ve tâlib ider isen vilâyet-i Eflâk'ın re'âyâsın kat'â ta'addî ve tecâvüz ve emvâl ve eşyâların nehb ü gâret ve kendülerin seby ü istirkâk etmemen ve kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ile muhâfaza ve muhârese eylemen şartıyla bir mikdâr Tatar askerini dahi yanına alup ve seninle me'mûr olan tevâyif-i asker ile kalkup, mütevekkilen ale'llâh ve müsta'înen billâh vilâyet-i Eflâk'dan Bükreş kasabasından öte ba'zı mertebe mütehassın olan melâ'in-i dûzeh-mekînin bulundukları mahallerde üzerlerine varup, avn-i Hakk ile îsâl-ı hasâret ve kahr u dimârları ve def' u ref'leri ve tard u ib'âdlarıyla vilâyet-i mezbûreyi vücûd-ı habâset-âlûdlarından tanzîf ü tathîre bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamiyyet ile senden me'mûl-i hümâyûnum olduğu üzre mesâ'i-i cemîle ve me'âsir-i meşkûre vücûda getürmene dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 129

Hüküm: 623

Sakız Adası'ndaki Altıncı Cemaat'e yüz nefer yeniçeri göndermesi için, Anadolu'nun sağ kolunda yeniçeri tahririyle görevli Yusuf Haseki'ye yazılan hüküm.

Anadolu'nun sağ kolunda, fermân-ı hümâyûnumla Mora cezîresi muhâfazasıçün müceddeden Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri tasmîm ve be-dergâhına ta'yîn olunan Yusuf Haseki zîde mecdühû'ya hükm ki:

Sakız muhâfazasında olan altıncı cemâ'ate müceddeden yüz nefer tasmîm ve be-dergâh olunmak fermânım olmağla imdi sen ki mûmâ-ileyhsin. Ol havâlidenden fermân olunduğu üzre altıncı cemâ'ate müceddeden yüz nefer tasmîm ve be-dergâh ve bir gün mukaddem Sakız cezîresi'ne irsâl eyleyesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa

edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 624

Anadolu korumasında olan 27'nci cemaat'i, bayrağı, kazganı ve askerleriyle birlikte Gördos korumasına götürmesi için, Anadolu Kalesi korumasında görevli hasekiye yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ Anadolu Kal'ası muhâfazasında olan (...) Haseki zîde mecdühü'ya hüküm ki:

Hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan yigirmi yedinci cemâ'at bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve Gördos muhâfazasına ta'yîni fermân olunmağın (...) irsâl olunmuştur. Vusûlünde cemâ'at-i mezbûreyi bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtıyla muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve Gördos muhâfazasına irsâl eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 625

Gördos korumasında olan 4'ncü cemaati, bayrağı, kazanı ve askerleriyle birlikte sefer-i hümayûnda bulunmak üzere götürmesi için, Gördos korumasında görevli yeniçeri subayına yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Gördos muhâfazasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri zâbiti olan (...) zîde kadruhü'ya hüküm ki:

Hâlâ kal'a-i merkûme muhâfazasında olan dördüncü cemâ'at, bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtıyla muhâfaza-i merkûmeden ihrâc ve sefer-i hümayûnuma me'mûr olmalarıyla gelüp hidmet-i lâzımelerinde mevcûd olmalarıçün fermân-ı âlî sâdır ve (...) irsâl olunmağın, vusûlünde sen ki mûmâ-ileyhsin, cemâ'at-i mezbûreyi bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtıyla muhâfaza-i mezbûreden ihrâc ve sefer-i hümayûnumda mevcûd bulunmalarıçün irsâl eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 626

Seyyid Abdullah'ın, hazinede olan alacağıının tahsili için gerekenler yapılarak mağdur edilmemesi için, İstanbul kaymakamına ve kadısına yazılan hüküm.

İstanbul kâim-makâmına ve kâdısına hüküm ki:

Kıdvetü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyid Abdullah zîde şeref-i siyâdetühû Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp, sâbıkâ matbah emîni olan maktûl hazînedârı Mehmed'in cânib-i mîrîye olan deyni mukâbelesinde taraf-ı mîrîden on üç bin yüz elli guruşa fûrûht olunan emlâkinden, İstanbul'da Bal kapanı kurbunda vâkı' Kâdî Hanı demekle ma'rûf han sınırı bin guruş icâre ile mûmâ-ileyh Seyyid Abdullah'ın taht-ı tasarrufunda olup ve kadîmden Edirne tarafından giden mükârî tâ'îfesinin bir mikdârı hân-ı merkûma nüzûl idegelmeleriyle, ancak icâresi hâsıl olup ve el-yevm mükârî tâ'îfesi âhar mahallere perîşân olduklarından nâşi hân-ı merkûmun lâzım gelen icâresine noksan-ı fâhiş terettüb eyledüğün bildirüp, ol bâbda istid'â-yı inâyet itmeğün, sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin. Kadîmü'l-eyyâmdan, Edirne'den giden mükârî tâ'îfesinin bir mikdârı hân-ı merkûma nüzûl idegelmişler ise, kadîmîsi üzre amel olunup, kadîme mugâyir, kimesneye iş itdirmemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 627

Galatasaray'da bulunan kethüda odalarının tertip ve düzeniyle ilgili Galatasarayı ağasına yazılan hüküm.

Galata Sarayı ağasına hüküm ki:

Galata Sarayı'nda oda-i evvelde yahud ikinci ve üçüncü oda cümleten kethüdâ olmağa cümleden eski ve zabt u rabta kâdir kangı odada bulunur ise, anı cümleye baş kethüdâlîğe nasb için ve evsâfiyla arz ve yine her bir odada kethüdâları yerlerinde durup kethüdâlîğine zabt eylemek üzre ihtimâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 628

Antalya'ya gelen Efrencé tayfasının, gemilerini Antalya Kalesi'ne bağlamalarına mani olmaları için Antalya kadısına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Antalya kâdısına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Müste'meninden Efrencé tâ'îfesi Antalya iskelesine geldiklerinde, sefinelerin Antalya limanında münâsib olan mahallere rabt itmeyüp, Antalya Kal'ası'na bağlayup kal'anın harâbını ve nîce mahzûru müstecmi' olduğun kıdvetü's-sikât ve'l-müstahfizîn Antalya Kal'ası dizdârı Yunus zîde hıfzuhû i'lâm itmekle, imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz, fî-mâ-ba'd müste'meninden Efrencé tâ'îfesi Antalya İskeleyi limanına geldiklerinde, sefinelerin Antalya Kal'ası'na bağlatmayup, münâsib olan mahallere rabt itdirdüp, kal'a-i merkûmenin harâbına bâ'is olur hâletden ve bu takrîb ile hilâf-ı şer'-i şerîf celb-i mâl ve ta'addî ve tecâvüzden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 629

Macar ve Eflak kâfirinden olup, Boğdan sınırındaki bazı kiliselerde gizlenen ve üzerlerine gönderilen askerlerle savaşıp bozguna uğratılan melunlardan geri kalan ve yine Manastırlarda ve bazı mahallerde saklanarak halka zarar veren şakilerin temizlenmesi için İbrail korumasında olan Paşa'ya yazılan hüküm.

İbrâil muhâfazasına me'mûr olan vezîr (...) Paşa'ya hükm ki:

Vilâyet-i Boğdan hudûdu dâhilinde vâkı' Kaş ve Malko nâm manastırlara tekrar tahassun iden Macar ve anlara tebe'îyyet iden Eflâk keferesinin kahr u tedmîrleriçün İbrâil'de olan cünûd-i Müslimîn'den bir mikdâr asker ta'yîn ve üzerlerine Ali ve İvaz zîde kadrûhûma başbûğ nasb ve irsâl olduğun melâ'in-i dûzeh-karîn haber almağla, Macar tarafından olan baş kâfir Macar bayrağı ile ve Boğdan'dan açtıkları bayraklar ve dört kıt'a timur toplar ile zikr olunan manastırlardan kalkup İbrâil tarafından ta'yîn olunan asâkir-i İslâm'ı Koğşan nâm mahalde karşılayup, mukâtele vukuunda küffâr-ı bed-fi'âl harb ü kıtâle tâkat getiremeyüp Koğşan içinde olan kârgir Manastır'a girüp taşrada kalanlar kılıçdan geçüp ve Manastır-ı merkûmu dahi asker-i İslâm ihrâk-bi'n-nâr idüp ve derûnunda olan keferenin ba'zıları muhterik ve ba'zıları istirkâk olunduğu i'lâm olunup, ancak vilâyet-i merkûme hudûdu dâhilinde vâkı' ba'zı manastır ve mahallerde mütehassın olan bakıyyetü's-süyûf küffârîn-i rüzgârın dahi istîsâl ve izmihlâlleri ile vilâyet-i mezbûrenin levs-i vücûd-ı habâset-âlûdlarından tathîr ü tanzîfî ve re'âyâsının ve tüccâr ve züvvârının te'mîn ü tatmînî mehâmm-ı lâzımü'l-ihitimâmdan olmağın, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Vilâyet-i mezbûrede vâkı' ba'zı Manastır ve mahallere tahassun iden düşman-ı dînin dahi asker ta'yîn ile mi olur her ne vechile münâsib görülür ise hüsn-i tedbîr ve tedârik ile üzerlerine varılup bi-avnihi te'âlâ izâle ve istîsâlleri ve kahr u dimârlarıyla âsâr-ı fesâd ü şekâvetlerinden ol vilâyetin tanzîf ü tathîrine bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamiyyet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 630

Mansıbına giderek, ilkbaharda çıkılması kararlaştırılan sefer için hazırlık yapması hususunda, Preveze korumasında olan Köstendil sancağı tasarrufundaki Kurd Mehmed'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Köstendil sancağına mutasarrıf olup hâlâ Preveze muhâfazasında olan Kurd Mehmed dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Bundan akdem kapun halkı ile Preveze muhâfazasına me'mûr olmuş idin. Ancak evvel bahârda mukarrer olan cihâd-ı meymenet-mutâd için mühimmât-ı seferiyyeni görmek üzere mansıbına avd ü insirâfa me'zûn ve harîs olmuşsundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kalkup gelüp güzîde ve tûvânâ âdemlerinle kapunu tekmiî ve mühimmât-ı seferiyyende bir nesne kusur kalmamak üzere hâzır u âmâde bulunman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 631

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Preveze korumasında olan Avlonya sancağı tasarrufundaki Mahmud'a yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık Avlonya sancağına mutasarrıf olup, hâlâ Preveze muhâfazasında olan Mahmud dâme ikbâlühû'ya.

Hüküm: 632

Aynı hükmün bir sureti, Nemçe ve Preveze korumasında olan İskenderiye sancağı tasarrufundaki Arslan Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık İskenderiye sancağına [mutasarrıf] olup rikâb-ı hümâyûn tarafından Nemçe ve Preveze muhâfazasına ta'yîn olunan Arslan dâme ikbâlühû'ya.

Hüküm: 633

Niş Kalesi korumasındaki İbrahim Paşa'nın Paşa'lığının kaldırılması üzerine, onun yerine bu kaleye atanmasıyla ilgili Niş Kalesi tamiri hizmetinde olan Abdurrahman Paşa'ya yazılan hüküm.

Hâlâ Niş Kal'ası ta'mîrinde olup beglerbegilik ihsânım olan Abdurrahman Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ Niş Kal'ası muhâfazasında olan İbrâhim Paşa'nın Paşa'lığı ref' olunup ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, senden istikamet ile küllî hidmet me'mûl olmağla, hâlâ avâtîf-ı âliyye-i husrevânemden Niş Kal'ası'nın muhâfaza ve muhâsesine ve ta'mîr ü termîmine mücidd ü sâ'î olup ve bezl-i iktidâr eylemen şartıyla beglerbegilik inâyet ve ihsânım olmağın, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde me'mûr olduğun üzre Niş muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ve mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzre kal'a-ı merkûmenin ta'mîr ü termîminde ve zuhûr iden haydud ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin def'-i mefâsid ve mazârrlarında bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şûmâr eyleyüp, tehâvün ü tekâsûlden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 129

Hüküm: 634

Arnavut askerlerinden korktukları için kazalarına kaçan Boğdan halkının, Arnavut askerinin çekilmesi üzerine, memleketlerine dönmelerine engel olunmaması hususunda, ilgili mahallerdeki kadırlara yazılan hüküm.

(...) ve (...) ve kâdîlarına hükm ki:

Kıdvetü'l-ulemâi'l-milleti'l-mesîhiyye Boğdan voyvodası Mihail voyvoda Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl gönderüp Arnavud askeri Hotin'den avdet idüp Kudumi nâm mahalle geldiklerinde Boğdan re'âyâsından ba'zıları taht-ı kazânıza firâr idüp ve el-yevm sâlifü'z-zikr Arnavud askerini ol semtlerden geçüp gitmeleriyle Boğdan re'âyâsı evtân-ı kadîmelerine gelmek murâd itdiklerinde men' olunup ta'addî eylediklerin bildirüp, zikr olunan Boğdan re'âyâsı bulundukları yerlerden kadîmî yerlerine iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğın, vech-i meşrûh üzre yerlerine iskân itdirilüp hilâf-ı fermân bir dürlü rencîde olunmamaları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 635

Maiyyetlerinde olan cemaatler, bölükler ve diğer askerlerle birlikte ilkbaharda çıkılacak sefer için hazırlık yapmaları ve günü gelince Edirne sahrasında sancak-ı şerîf altında toplanmaları için Erzurum Kalesi korumasında olan (zîde mecdühû)ya, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Erzurum Kal'ası muhâfazasında olan (...) zîde mecdühû'ya ve muhâfaza-i mezbûrede olan ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki.

İş bu sâl-i meymenet-iştîmâlde evvel bahârda i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâyı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn için Devlet-i Âliyye'min düşmanı olan Nemçe keferesinin üzerine muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûna

bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbın teveccüh ve azîmet-i hümâyûnları mukarrer ve muhakkak olmağın ol havâlîde olan atîk serdengeçdileri ağalarından altmış bir bölüğün Hacı İsmâîl ve kırkinci bölüğün Hacı Süleymân ve yigirmi sekiz sekbânların Gedik Ahmed ve yigirmi beş cemâ'atın Sâlih ve Çıplak Mahmud ve Azeb Sâlih tevâbi'inden Ali ve Pîrî-zâde Mehmed ve Kırmacı Ali ve yetmiş tokuz cemâ'at'ın Arnavud oğlu Halil ve Uzun Mustafa ve bunlardan mâ'adâ müceddeden bayrak virilüp, ağa olmağa lâayık u sezâ-vâr olan yetmiş tokuz cemâ'at'ın Bodurlu Mehmed ve Karakollukcu Ömer ve Yoğun Hacı Ali ve Sabuncu Ömer ve yigirmi beş cemâ'at'ın Ruşen-zâde Ömer ve kırkinci bölüğün (...) begi Hasan ve altmış bir bölüğün Bacacı-zâde Ahmed ve seksen yedi cemâ'at'ın Zorlu İbrâhim ve doksan tokuz cemâ'at'ın Arslan-zâde Bekir ve yetmiş sekiz cemâ'at'ın (...) Hasan ve otuz tokuz cemâ'at'ın Kelkitli Mehmed ve on dört bölüğün Mazlûm Hacı Mustafa ve seksen yedi cemâ'at'ın Sarı Derviş ve Keskin kethüdâsı Kara Mehmed bu zikr olunan atîk ve cedîd ağaların mecmû'ı bayrakların açup mükemmel ve müsellâh boylu tüfenklü yarar ve tûvânâ piyâde serdengeçdileri yazup iş bu sene-i amîmetü'l-meymenede azm ve musammem olunan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnda hâzır u mevcûd bulunmaları için hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcibince fermân-ı âlî sâdır olmağın, ocak tarafından dahi bölüğü tahrîr olunmuştur. İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde «etîu'llâhe ve etîu'r-resûle ve üli'l-emri minküm» nass-ı celîlü'l-fassı mucibince zikr olunan ağaları da'vet ve muvâcehelerinde sâdır olan fermân-ı celîlü'l-şân (...) idüp hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcibince sâdır olan emr-i âlîde tasrîh olunduğu vech üze şimdiden hâzır u müheyyâ ve bayrakların küşâde ve mükemmel ve müsellâh boylu tüfenklü yarar ve tûvânâ piyâde serdengeçdileri neferâtın tekâmîl ve İnşâllâhü te'âlâ bu rûz-ı firûzda bölük Edine sahrâsında zîr-i livâ-i Habîb-i Ekrem (sallallâhü te'â-lâ aleyhi vessellem)'de hâzır ve mevcûd bulunmak üze cümleye tenbîh ü te'kîd eylesesiz. İnşâllâhü te'âlâ vakt ü zamânıyla gelüp dâhil olduklarında bayrakları altında olan neferâtın içlerinden esâmîleri çalık olanlar var ise tashîh ve kuloğulları be-dergâh olup, ağaların ve bayrak-dârların ayniyetlerine mu'tâd-ı kadîm üze terakkîler ve cedîd ağalara kânûn üze kırkar akçe tekâ'üdlük ve bayrak-dârlarına yigirmişer akçe tekâ'üdlük hizmetleri mukâbelesinde avdet-i seferde ihsân-ı hümâyûn olunur. Uğur-ı dîn-i mübînde bezl-i maddûr idüp sadâkat ile cihâda sa'y ü ikdâm idenlere taraf-ı saltanât-ı seniyyeden in'âm ü ihsân ve terakkîleri virilüp mazhar-ı eltâf-ı Padişâhî olurlar ve bundan mâ'adâ hâlâ muhâfaza-i mezbûrede olan yamakân Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinin ihtiyâr ve amel-mânde ve tekâ'üd ve sefere iktidârı olmayanlardan yalnız iki yüz nefer yama-kân muhâfaza-i mezbûre hizmetinde kalup, bâki ne mikdâr ya-makân var ise esâmîleri sebt muhâfaza-i mezbûrede kalup ancak kendüleri iş bu sefer-i hümâyûnda hâzır u mevcûd bulunmak üze tenbîh ve bir nefere müsâ'ade itmeyüp irsâl eylesesin. İmdi ocağın gayretin ve hamîyyetin icrâ idüp itâ'at ve inkıyâd üze fî sebîlillâh kasd-ı cihâd-ı a'dâ için cümleiniz ittihâd ü ittifâk üze olup, küffar-ı dûzeh-karârdan ahz-ı intikam ve ibâdullâhın üzerinden kâyd ü mazarratların müdafaada bezl-i vüs' u kudret idüp, cümleiniz rızâ-yı hümâyûn-ı cihân-dârîye muvâfakat ve merdâne ve dilîr-âne hareket ile me'mûr oldukları üze sefer-i hümâyûnuma mükemmel berâtı ile vakt-i mezbûrede gelüp

Ordu-yı Hümâyûn'a vâsıl olmağa cidd ü ikdâm ve takayyüd ü ihtimâm eylemek üzre tenbîh ü te'kîd eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il Dergâh-ı muallâ'm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hasan Paşa edâmelâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 636

Maiyyetlerinde olan askerlerle birlikte ilkbaharda çıkılacak sefer için hazırlık yapmaları ve günü gelince Edirne sahrasında sancak-ı şerîf altında toplanmaları için, Üsküdar'dan Diyarbakır'a kadarki orta kolun sağında ve solunda bulunan kadırlara iş erlerine yazılan hüküm.

Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu nihâyeti Diyarbekir'e varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerlerine hüküm ki:

Bi-tevfîki'llâhi te'âlâ iş bu sene-i mübâreke de i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahrul-mürselîn için, düşman-ı dîn ve Devlet-i Âliyye olan Nemçe keferesi üzerine bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âbımın umûmen asâkir-i İslâm-ı nusret-encâm ile hareketleri mukarrer ve muhakkak olmağla, cihâd-ı hümâyûna me'mûr olan altı bölük neferâtı ve bi-avnihi te'âlâ evlerinden ve yerlerinden kaldırıp bayraklarını altına cem' ve önlerine düşüp nev-rûz-ı fîrûzda Edine sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Hazret-i Resûlü'llâh'da mevcûd bulunmaları için sâdır olan emr-i âlî-şân mûcibince ocaklarınızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (...) Çavuş ve (...) Çavuş zîde kadrûhûma sürücü ta'yîn ve irsâl olunmuşlar idi. Lakin bu def'a sinîn-i sâbıkâdan mukaddem hareket-i hümâyûn mukarrer ve melâ'în-i dûzeh-karîn üzerine teveccüh ve azîmetleri karîb olmağla siz ki hidemât-ı livâ-i Hazret-i Resûlü'llâh'a me'mûr olan altı bölük neferlersiz. Bundan akdem sâdır olan emr-i âlî mûcibince evlerinizden ve yerlerinizden kalkup, ta'cîl ale't-ta'cîl gelüp Edine sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Hazret-i Resûlü'llâh'da mevcûd bulunup edâ-yı hizmet eylemek üzre icâleten gelmeniz için ocaklarınızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Çavuş (...) ve (...) Çavuş zîde kadrûhûma mübâşir ta'yîn olup gönderilmiştir. İnşâllâhü te'âlâ vusûllerinde mukaddemâ ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mûciblerince evvel-be-evvel evlerinizden ve yerlerinizden kalkup ve kethüdâ yerlerinizin bayrakları altına cem' ve esnâ-yı râhda re'âyâ fukarâsına hilâf-ı şer'-i şerîf bir dürlü rencîde ve remîde eylememek üzre tarîk-ı câddede gelüp Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Hazret-i Resûlü'llâh'da mevcûd ve edâ-yı hizmet eylemekde her biriniz dikkat-i tâm ve sa'y ü ihtimâm eylesiniz ve siz ki bundan akdem sürücü gönderilen çavuşlarsınız. Siz ocağın müstakîm ve kâr-güzârları olduğunuz ecilden, bu emr-i mühimmin tekmiî sizin uhde-i ihtimâmınıza havâle olunmağın, imdi bu husûsda hâb u râhatı kendinize harâm ve dâmen-i gayreti der-miyân idüp (...) me'mûr olduğunuz neferât-ı mezbûreyi evlerinden

ve yerlerinden kaldırıp ve icâleten sürüp götürüp Edine sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmağa bezl-i kudret eylesesiz ve siz ki bu def'a mübâşir ta'yîn olunan çavuşlarsız. Bu husûsda ziyâde gayret ve hamiyet ve gereği gibi basîret ve intibâh ile hareket ve isti'câleten me'mûr olduğunuz tevârif-i mezbûreyi ale't-ta'cîl götürüp Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i hazret-i Resûlû'llâh'da mevcûd ve edâ-yı hizmet eylemeğe ziyâde takayyüd ü ihtimâm eylesesiz. Şöyle ki bu husûsda tekâsül ve tekâsîriniz istimâ' olunur ise, cümledeniz mes'ûl ve mu'âkab olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp, hilâf-ı fermân vaz' u hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylesesiz deyü iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il sipâhîler ağası olan İbrâhim ve silah-dâr ağası olan Ahmed dâme mecdühûma taraflarından mûhür-lü mektûb virilmekle mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 637

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Anadolu'nun sağ kolu nihayeti olan Halep'e varıncaya kadarki yolun sağında ve solunda bulunan kadılara iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu'nun sağ kolu nihâyeti Halep'e varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerlerine.

Evâhir-i Rebûlâhir

Hüküm: 638

Aynı hükmün bir sureti de, Anadolu'nun sol kolu nihayeti olan Erzurum'a varıncaya kadarki yolun sağında ve solunda bulunan kadılara iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu'nun sol kolu nihâyeti Erzurum'a varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerlerine.

Evâhir-i Rebûlâhir.

Hüküm: 639

Dıraç Kalesi ve (...) Kalesi dizdarlarının ve yakınlarının Delvine, Avlonya ve İlbasan sancaklarında olan dağlardan kereste kesip harbî kâfire sattıklarıyla ilgili şikâyetin yapılan soruşturma sonucu asılsız olduğunun anlaşıldığına dair İlbasan sancağı tasarrufuyla İlbasan ve Dıraç kadılarına yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık İlbasan sancağına mutasarrıf (...) dâme ikbâlühû ve İlbasan ve Dıraç ve (...) kâdîlarına hükm ki:

Dıraç Kal'ası dizdârı Süleymân ve ser-tabîbî sâbık Hüseyin Begzâde ve sâbıkâ (...) Kal'ası dizdârı Hasan ve karındaşları Mehmed ve Osman ve Ahmed Ağa yeğeni Osman bin Mustafa ve İbrâhim ve Ali ve Yusuf nâm kimesneler Delvine ve Avlonya ve İlbasan sancakları dâhilinde ba'zı dağlardan kereste kat' ve Körfes tarafına nakl ve bir vechile tenbih olunmayup, fırsat buldukça bu emr-i kerîhe cesâret ve ahz olunmalarıçün âdem gönderildikde gaybet ve firâr ve rû-yı deryâda kefare kayıklarına girüp ihtifâ eylediklerin mukaddemâ Rumeli beglerbegisi tarafından arz olundukda ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle bi-eyyi hâlin buldurulup ahz ve cezâları tertîb ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâların mîrî için ahz ve çiftlik ve hânelerin kimesne almağa rağbet etmez ise hedm ü tahrîb ve eğer eşkıyâ-yı mezbûre ele gelmez ise, fî-mâ-ba'd zuhûr eylediklerinde ahz ve hâkime teslim idüp tehâvün ü tekâsîr idecek olurlar ise matbah-ı âmireye üç bin guruş nezre bağlatıp bu vechile hüccet ve arz ve i'lâm olunmak için bin yüz yigirmi sekiz senesi Rebiü'l-evvelinde Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîfim sâdır almış idi. Lâkin el-hâletü hâzihî sâbıkâ (...) Kal'ası dizdârı Hasan ve karındaşları Mehmed ve Osman ve sâ'irleri meclis-i şer'-i şerîfe varup, bizim harbî kefereye kereste fûrûht eylediğimiz olmayup ve hakkımızda sudûr iden arz hilâfdır. Keyfiyet-i hâlimiz Medîne-i İlbasan ile civârında vâkî' Dıraç ve Baştun kal'aları ahâlîsinden sû'âl ve vâkî' hâl arz ve i'lâm olunsun deyü izhâr-ı tazallüm eylediklerine binâ'en keyfiyyet-i hâlleri kazâ-i mezbûr ve zikr olunan kal'alar ahâlîlerinden istihbâr olundukda mezbûrlar harbî kefereye kereste fûrûht eylediklerin bilmeziz. Haklarında zuhûr iden arz gayr-i vâkî' ve isnâd ve iftiradır deyü sikât-ı Müslimîn haber virdiklerin, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve İlbasan kâdîsı mevlânâ-yı mezkûreynsiz. (...) Kâdîsı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Hâfız zîde fazlûhû arz ve İlbasan ve Dıraç ve Baştun ve (...) ve Dubrovnik kal'alarının neferât zâbitânı ve Avlonya ve Katana ve Arnavud Belgrad'ı kasabaları ahâlîsi mahzar birle i'lâm itmeğin sâlifü'z-zikr tokuz nefer bu def'a nezir ve sâ'ir bahâne ile rencide olunmayup, fî-mâ-ba'd kendü hallerinde olup, mütenebbih olmayup yine töhmetleri zâhir olur ise haklarından gelinmek üzre arz ve i'lâm olunmak için emr-i şerîfim virilmek bâbında defterdâr vekîli Osman dâme ulüvvühû i'lâm itmeğin, mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 640

Eflak'ın korumasında görevli sekbânların yiyecek, bahşiş ve maaşlarının, Eflak hazinesine ödenmesi için Yanaki Voyvoda'ya yazılan hüküm.

Eflâk voyvodası Yanaki Voyvoda'ya hükm ki:

Sen ki voyvoda-i merkûmsun, voyvodası olduğun üzre memleketin için hidmet-i muhâfazada olmak üzre piyâde sekbân neferâtı muktezî olmağla, imdi memleket-i mezbûre muhâfazasıçün leyl ü nehâr yanında mevcûd bulunup lâzım gelen bin nefer sekbânın iktizâ' iden zahîre bahâlarıyla onar gurus bahşış ve birer altun aylıkların Eflâk hazînesi malına mahsûb olmak üzre virüp mevcûd eyleyesin deyü maliye tarafından emr-i şerîfim virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 641

Cebelhâne işlerini görmekte acziyeti görülen Dergâh-ı Âlî cebeciler ağası Şeyh oğlu Mehmed'i görevden alması ve yerine dirayetli ve işinin ehli bir kimseyi ataması için cebecibaşı'ya yazılan hüküm.

Cebecibaşı'ya hüküm ki:

Hâlâ Azak muhâfazasında olan Dergâh-ı Âlî cebecilerine ağa ta'yîn olunan Şeyh oğlu Mehmed zîde kadruhû cebe-hâne umûrun görmekte ziyade tekâsîli olmakla barutu dahi hıfz etmeyüp yaş ve amele yaramaz bırakup, zabt u rabta dahi âdem-i iktidârı zâhir olmağla ref' olunup ocağınız emek-dârlarından olup yaş olan barutu ıslâha kadîr ve lâzım olan umûrun riâyete ve tekâsülden ârî mu'temedün-aleyh bir serhad ahvâli bilir kâr-ı dîn kimesneyi yerine ağa ve zâbit nasb ve ta'yîn ve ber-vech-i müsâra'at irsâl ü îsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Hüküm: 642

Eflak halkı himayesinde ve korumasında dikkatli davranmaları ve korumasında bulunan Tatar askerleri tarafından halktan hiç kimseye baskı uygulanmaması için Kağılkay Sultan'a yazılan hüküm.

Halefû's-selâtîni'l-izâm şerefû'l-havâkînü'l-kirâm Kağılkay Sultân dâme ulüvvühü'ya hüküm ki:

Vilâyet-i Eflâk re'âyâsının ve memleket-i mezbûrda vâki' sâ'ir tüccâr ve züvvârın hıfz u hırâsetleri ve te'mîn ü tatmînleri mehâmm-ı lâzımü'l-ihimâmından olmağın, imdi siz ki sultân-ı müşârun-ileyhsiz. El-yevm Vilâyet-i Eflâk derûnunda yanınızda olan asâkir-i Tatar-ı sabâ-reftârı kemâ-yenbağî zabt u rabt idüp eğer Vilâyet-i Eflâk re'âyâsının ve eğer sâ'ir vilâyet-i mansûrede olan tüccâr ve züvvârın nüfûslarına ve ehl ü iyâl ve emvâl ve eşyâ ve me'kûlâtlarına kat'â ta'arruz olunmayup her vechile himâyet ve sıyânet olunmaları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 643

İlkbahar'da çıkılacak sefer için her biri üzerine düşen vazifeyi yerine getirerek hazırlıklarını tamamlamaları ve günü gelince bütün askerleriyle Edirne sahrasında, sancak-ı şerîf altında toplanmaları için Üsküdar'dan Halep'e sağ kol üzerinde ve sağında ve solunda bulunan kadılara ve kethüdâ yerlerine yazılan hüküm.

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu nihâyeti Haleb'e varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâkı' olan kâdîlara ve kethüdâ yerlerine hükm ki:

İş bu sâl-i meymenet-iştimâl evvel-bahârında bi-tevfikihi te'âlâ, niyyet-i hâlisâ ve azîmet-i sâdika ile a'dâ-yı kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i Fâhru'l-mürselîn ve kahr u tedmîr-i a'dâ-yı düzeh-karîn için bizzat cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbın umûmen asâkir-i İslâm-ı nusret-encâm ile Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnları muhakkak ve mukarrer olup ve tevfir-i ecnâd-ı gazâ-i'tiyâd mehâmm-ı lâzımül-ihimâmından olmağla siz ki iş bu cihâd-ı meymenet-mâ'adâ me'mûr olan altı bölük neferâtısız İnşâllâhü te'âlâ evlerinizden ve yerlerinizden kalkup ve kethüdâ yerlerinizin bayrakları altına cem' olup gelüp nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn-ı zafer-nümüne mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Hazret-i Resûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) 'de mevcûd bulunmanız için şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı celilü's-şân mûcibince bu husûs için sipâh ve silâh-dâr ocaklarının emek-dâr ve müstakîm çavuşlarından kıdvetül-emâsil ve'l-akrân (...) Çavuş ve (...) Çavuş zîde kadrûhûma sürücü ta'yîn ve irsâl olunmalarıyla, imdi İnşâllâhü te'âlâ mûmâ-ileyhimâ her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise sâdır olan emr-i celilü's-şânın mazmûn-ı münîfini mecma'-ı nâs olan mahallerde münâdîler nidâ ve cümleye i'lân ve işâ'at ve guzât-ı muvahhidîne habîr ü âgâh ve cihâda tahrîs idüp bir ferd girüye kalmamak üzre cümlesi kethüdâ yerlerinin bayrakları altında müctemian doğru ocaklarına gelmek üzre muhkem tenbîh ü te'kîd ve ziyâde dikkat ü ihtimâm eyleyüp ve bu vakti sâ'ir evkâta ve bu gazâyı sâ'ir gazâvâta kıyâs eylemeyüp, bir takrîb ile nefsi vâhidin girü kalmasına ve yerime bedel gönderirim ve bugün yarın giderim deyü evinden ve yerinden çıkup, civarda ihtifâ vechi üzre meks ü ârâm veyahud illet-i âhar ile Ordu-yı Hümâyûn'a vaktiyle irişmemelerine bir dürlü ruhsat virmeyesiz. Şöyle ki sırran ve alenen teftîş ü tefahhus olunup, bu makûlelerden ve uğûr-ı hümâyûn-ı nusret-karînde dâmen-i gayreti der-miyân idüp, bi'l-cümle altı bölük neferâtların mükemmel at ve bisâtlarıyla bayrakların mızraklarına bağladup ve siz dahi bayraklarınız açup neferât-ı mezburûnu cem' ve önlerine düşüp, esnâ-yı tarîkde meks ü ârâm itmeyüp ve re'âyâ ve berâyâdan ve sâ'ireden hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferd ta'addî ve rencîde olmamak üzre gelüp nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-yı Hazret-i Resûlüllâh'da mevcûd ve edâ-yı hizmet eylemeğe her biriniz bezl-i vüs' u kud-ret eyleyesiz. Ve siz ki çavuşân-ı mûmâ-ileyhimâsız. Ocağın emek-dâr ve müstakîm ve kâr-güzârlarından olduğunuz ecilden bu emr-i mühimmin tekmîli sizin uhde-i ihtimâmınıza havâle olunmağla, bu husûsda ziyâde gayret ve hamîyyet ve gereği gibi basîret ve intibâh ile hareket ve ihrâcına me'mûr

olduğunuz altı bölük neferâtını fermânım olunduğu üzre evvel-be-evvel evlerinden ve yerlerinden kaldırup ve kethudâ yerlerinin bayrakları altına cem'a ve cümlesini tesyîr iderek sağ kolun nihâyetine vardıkdan sonra girü avdet ve neferât-ı mezbûreden girü kalmış var ise, onları dahi önünüze katup ve sürüp götürüp şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı celîlû's-şânımın mazmûn-ı münîfini icrâyâ dikkat-i tâm ve sa'y ü ihtimâm idüp, hilâf-ı fermân-ı âlî vaz' u hareketden gâyetü'l-ğâye mücânebet eyleyesiz deyü iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l sipâhîler ağası Mustafa ve silah-dâr ağası diger Mustafa dâme mecdühûma taraflarından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 644

Yukarıdaki hükmün bir sureti Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu olan Erzurum'a kadarki yol üzerinde ve sağında ve solunda bulunan kadılara ve kethudâ yerlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu nihâyeti Erzurum'a varınca yol üzerinde ve yemîn ü yesârında vâkı' olan kâdılara ve kethudâ yerlerine.

Hüküm: 645

Yukarıdaki hükmün bir sureti Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu olan Diyarbakır'a kadarki yol üzerinde ve sağında ve solunda bulunan kadılara ve kethudâ yerlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu nihâyeti Diyârbekr'e varınca yol üzerinde ve yemîn ü yesârında vâkı' olan kâdılara ve kethudâ yerlerine.

Hüküm: 646

Yenidünya ve Cerid eşkiyasından olup, eşkıyalığı bırakarak kendi hallerinde yaşayacaklarına dair söz veren ve af talebinde bulunan şahısların af edildikleriyle ilgili Rakka valisi Vezîr Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Rakka vâlisi Vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Anadolu Kal'ası'nda devr-i memâlik idüp ta'cîz-i ibâda tasaddîleri istimâ' olunan gürûhdan Yeni Dünya ve Cerîd (...) birkaç refikleri üzerlerinde olan eşhâsla hidmete da'vet ve ekser-i icâbet eylemeleriyle kendileri ve kendülerinin emsâli her kim gelür ise merâhim-i seniyye-i mülûk-ânedan istiğna olunur deyü tarafından (...) gönderildikde, sem'an ve tâ'aten deyüp ve bu vakte

gelince Anadolu cânibinde bizi hidmete kabul ider vüzerâ ve beglerbegilerden kimesne (...) intisâb idemedik deyü i'tizâr ve kapuna varup ilticâ itmeleriyle mezbûrlara (...) idüp kethüdân ile cerde hidmetine ta'yîn eyledüğün mektûbunla der-i devlet-medârıma i'lâm ve afv ü safhı müştemil fermân-ı celilü's-şânım istirhâm eyledüğün ecilden, mezbûrlar fî-mâ-ba'd kendü hallerinde olup ve hilâf-ı şer'-i şerîfe ve emr-i şerîfime muhâlefet kendülerden bir gûne hareket sâdır olmadıkça nüfûs ve emvâllerine ta'arruz olunmamak üzre sahâyif-i esâ'etlerine kalem-i afv-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnum keşide kılındığını mezbûrlara ifhâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 647

İş bu emr-i şerîf (...) olunup yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şaban Sene 1131

Daha önce Eflak halkından yağmalanan eşyaların geri verilmesi ve esir edilenlerin serbest bırakılmaları için Tuna sahilinde bulunan kadılara yazılan hüküm.

Rumeli cânibinde ve Nehr-i Tuna sevâhilinde vâki' olan kâdîlara hükm ki:

Bundan akdem vilâyet-i Eflâk re'âyâsından ba'zılarının emlâk ve erzâkları nehb ü gâret ve kendileri dahi esîr olmak üzre ahz olundukların kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye hâlâ Eflâk voyvodası olan Yanaki Voyvoda der-i devlet-medârıma i'lâm ve ol bâbda istid'â-yı inâyet ve istirhâm itmekle imdi siz ki kâdîlarsız. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde ol makûle Eflâk re'âyâsının nehb ü gâret olunan emvâl ve erzâk ve sâ'ir eşyaları taht-ı kazânızda bulundukları mahalde bi't-tamâm ashâbına redd ü teslîm ve ahz u kabz itdirüp ve re'âyâ-yı merkûmeden esîr olmak üzre ahz olunanlar dahi ıtlâk olunup, bu husûsda emr-i şerîfime muhâlif bir ferde ta'llül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 648

Eflak'da düzenin tam olarak tesisine kadar orada yaşayan Müslümanların davalarının ertelenmesi, Eflak ve havalisindeki kadılara ve naiblere yazılan hüküm.

Eflâk vilâyeti havâlîsinde vâkı' olan kâdîlara ve nâ'iblerine hükm ki:

Siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz, vilâyet-i Eflâk içinde olan ehl-i İslam'ın da'vâları vâkı' oldukda vilâyet-i mezbûre nizâm bulunca da'vâları istimâ' olunmayup te'hîr olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 649

Nemçe kâfirinin zararlarından Boğdan'ın koruması için istediği 2000 asker Tatar askerinin gönderileceği ve halkın huzurunun sağlanması ve kimseye haksızlık yapılmaması tenbihini de Boğdan voyvodası Mihal Voyvoda'yı gönderilen hüküm:

Boğdan voyvodası Mihal Voyvoda'ya hükm ki:

Sen ki voyvoda-i merkûmsun. Der-i devlet-medârıma arz-ı hâl gönderüp, hulâsa-i mefhûmunda bundan akdem vilâyet-i Boğdan'a müstevfî olan Nemçe keferesi her bâr vilâyet-i mezbûrede vâki' kasabât ve kurâyı basup, re'âyâsını esr ü seby ve emvâl ü erzâkların nehb ü gâret etmekden hâlî olmayup vilâyet-i mezbûrenin tahrîbine bâ'is ü bâdî olmalarıyla ve vilâyet-i Boğdan'a îsâl-i mazarrat ve hasâret iden Nemçe keferesinin mekr ü mekîdetlerin men' ve diyâr-ı merkûmeyi hıfz u hırâset için iki bin nefer güzîde ve tüvânâ Tatar askerinin lüzûmu olduğun i'lâm ve istirhâm eylediğin ecilden vilâyet-i Boğdan'ın muhâfaza ve muhâresesi için ol mikdâr güzîde ve tüvânâ Tatar askeri ta'yîn ve üzerlerine zabt u rabta kadîr mirzâlardan birini başbûğ nasb ve vilâyet-i mezbûreye irsâl ve memleket-i mezbûrenin hıfz u hırâsetinde ve Nemçe keferesinin def'-i mekâyde ve mazârlarında senin re'y ü tedbîrine muvâfakat ve maksadında hareket ve bu takrîb ile Boğdan re'âyâsına ta'addî ve tecâvüz olunmayup himâyet ve sıyânetleri husûsunda ihtimâm-ı tâmm olunmak üzere tenbîh ü te'kîdi müştemil halefû's-selâtîni'l-izâm Nureddin Sultân dâme ulüvvühû'ya emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmağın imdi sultân-ı müşârun-ileyh tarafından ta'yîn ve irsâli fermânım olan ol mikdâr Tatar askeri vilâyet-i Boğdan'a vusûllerinde eğer vilâyet-i mezbûrenin muhâfaza ve muhâresesinde ve eğer düşman-ı dînin def' ve mekâyde ü mazârlarında ve re'âyânın himâyet ve sıyânetlerinde sen dahi iktizâsına göre takayyüd-i tâm ve ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 650

Boğdan'ın korumasında istihdam olunmak üzere, Mihal Voyvoda'nın talep ettiği 2000 Tatar askerini göndermesi için Halefû's-selâtîn Nureddin Sultan'a yazılan hüküm.

Halefû's-selâtîni'l-izâm Nureddin Sultân dâme ulüvvühû'ya hükm ki:

Bundan akdem vilâyet-i Boğdan'a müstevfî olan Nemçe keferesi her bâr vilâyet-i mezbûrede vâki' kasabât ve kurâyı basup re'âyâsını esr ü seby ve emvâl ve erzâkların nehb ü gâret etmekden hâlî olmayup ve vilâyet-i merkûmenin tahrîbine bâ'is ü bâdî olmalarıyla vilâyet-i Boğdan'a îsâl-i mazarrat ve hasâret iden Nemçe keferesinin mekr ü mekîdetlerin men' u def' ve diyâr-ı merkûmeyi hıfz u hırâset için iki bin nefer güzîde

ve tûvânâ Tatar askerinin lüzûmu olduğun kıdvettü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Boğdan voyvodası Mihal Voyvoda der-i devlet-medârıma i'lâm ve istirhâm etmekle siz ki sultân-ı müşârun-ileyhsiz. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde vilâyet-i Boğdan'ın muhâfaza ve muhâresesi için vech-i meşrûh üzre güzîde ve tûvânâ ol mikdâr Tatar askeri ta'yîn ve üzerlerine zabt u rabta kadîr mirzâlardan birini başbûğ olmak üzre nasb ve vilâyet-i mezbûreye irsâl ve memleket-i merkûmenin hıfz u hırâsetinde ve Nemçe keferesinin bi-avnihi te'âlâ def'-i mekâyde ve mazârlarından voyvoda-i merkûmenin re'y ü tedbîrine muvâfakat ve maksadında ile hareket eylemeleri için gereği gibi tavsiye ve sipâriş ve bu takrîb ile Boğdan re'âyâsına bir güne ta'addî ve tecâvüz olunmayup himâyet ve sıyânetlerinde ihtimâm-ı tâmm olunmak üzre muhkem tenbîh ü te'kîd eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 651

İlkbaharda çıkılacak sefer-i hümâyûna hazırlık için, en yüksek rütbeden askere kadar herkesin üzerine düşen görevi eksiksiz yerine getirmeleri ve günü gelince Edirne sahrasında orduya katılmaları tenbih ve tavsiyelerini Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kol'a varıncaya kadar olan yolun sağında ve solunda bulunan kadırlara, naiblere, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyarlarına vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varınca yol üzerinde ve yemîn ü yesârında vâkı' mevâlî-i izâm ve kuzât ve nâ'iblere ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede Nemçe keferesi üzerine muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyun-ı nusret-makrûna «İnnellâhe yuhıbbü'llezîne yukâtilûne fî sebîlihi saffen keennehüm bünyânün marsûsun» nass-ı celîlü'l-fassı üzre i'lâ-i kelime-i dîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn için sefer-i hümâyûna me'mûr olan guzât-ı İslâm'dan taht-ı kazânızda mukîm ve müsâfir sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve korucu ve oturak ve cebeci ve topçu ve kuloğullarından bir nefer kalmayup umûmen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrakların açup önlerine düşüp İnşâllâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-me'âsirde ve sâye-i livâ-i Sultânü's-sekaleyn (aleyhi's-salâtü ve's-selâm)da hâzır u mevcûd bulunmaları bâbında bundan akdem cümleye tenbîh ü te'kîd ve âmâde vü müheyâyâ olmalarıçün sâdır olan emr-i şerîf mücibince ocak tarafından kul çavuşları ta'yîn ve irsâl olunmuş idi. Hâlâ cenâb-ı hilâfet-me'âbin sefer-i nusret-me'âsire hareket-i hümâyûnları karîb ve vakti dahi yakîn olmağla tevâyif-i askeriyeden ferd-i vâhid kalmayup umûmen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrakların açup, önlerine düşüp İnşâllâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında gelüp isbât-ı vücûd ve zîr-i livâ-i Fahr-i Âlem (sallallâhü te'â-lâ aleyhi vesellem)'de hâzır u mevcûd bulunmaları bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven fermân-ı celîlü's-şân sâdır ve Dergâh-ı Âlî yeniçerileri

ocağı ağalarından bundan akdem sekbân başı olan iftîhârul-emâcid ve'l-ekârim el-hâcc Abdullah dâme mecdühû ta'yîn ve irsâl olunmağla İnşâllâhü te'âlâ her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise siz mevâlî-i izâm ve kuzât ve nâ'iblersiz, sâdır olan emr-i şerîfim mazmûn-ı münîfini mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lân ü işâ'at ve guzât-ı İslâmi habîr ü âgâh idüp lâkin olmaya ki kadîmden dirliği olmayup zirâat ve hırâset erbâbından re'âyâ ve re'âyâ oğullarından olup mutlak tekâlifden halâs olmak için dirliğe râğbet idenlere bir vech ile müsâ'ade olunmayup kadîmden askerî ve kuloğullarından olup sahîhü'l-esâmî ve esâmîsi çalık yoldaşlardan ferd-i vâhidin girü kalmasına ruhsat ve müsâ'ade göstermeyüp umûmen gelüp me'mûr oldukları sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnda mevcûd ve isbât-ı vücûd etmelerinde cümleniz nasb ve nefis idüp uğûr-ı dîn-i mübîninde ve ihrâc-ı guzât-ı Müslimîn'de bezl-i iktidâr eyleyesiz. Zîrâ bu vakt sâ'ir evkâta nisbet ve bu gazâ-yı garrâ sâ'ir gazavâta kıyâs olunmayup tevfir-i ecnâd-ı muvahhidîn ve teksîr-i guzât-ı Müslimîn ehemmi-i mehâmm-ı dîn ve Devlet-i Âliyye'mden olmağla bu emr-i azîmü's-şân tesâmuh u tekâsül ve yâhud tevâyif-i aseriyyeden ferd-i vâhidin bir takrîb ile girü kalmasına müsâ'ade eylediğiniz sem'-i hümâyûnuma lâhık olur ise mücerred azl ile iktifâ olunmayup hakkınızda ber-vech-i sezâ tertîb-i cezâ olunacağın mukarrer ve muhakkak bilüp ana göre encâm-ı kârı mülâhaza ve hilâfını irtikâbdan be-gâyet ihtirâz idüp ve siz ki serdârlarsız i'lâ-i kelime-i dîn ve def'-i mazarrat-ı müşrikîn için cümleniz dâmen-i gayreti der-miyân ve azm ve tasmîm olunan gazve-i me'mûn ve cihâd-ı nusret-makrûna me'mûr olan gerek mukîm ve gerek müsâfir sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve korucu ve oturak ve cebeci ve topçu ve kuloğullarından ferd-i vâhidi komayup umûmen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve mükemmel ve müsellaah boylu tüfenkleriyle bayrağınız altına alup, önlerine düşüp esnâ-yı tarîkde ayak sürümeyip kasabât ve kurâda meks ü ârâm itmeyüp bir gün ve bir sâ'at mukaddem gelüp, nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-esere mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Habîb-i Ekrem (sallâllâhü te'âlâ aleyhi vesellem)'de mevcûd ve edâ-yı hizmet eyleyesiz. Mebâdâ ki tam'-ı hâm sebebi ile dirlikde alâkası olmayup zirâat ve hırâset erbâbından re'âyâ ve re'âyâ oğullarından birinin askerî olmasına ruhsat ve müsâ'ade eylediğiniz istimâ' olunur ise bir dürlü öZRünüz makbûl ve cevâba kadîr olamazsınız ve bundan sonra sefer bahânesiyle mürûr u ubûr eylediğiniz kasabât ve kurâda iyâzen-bi'llâhi teâlâ re'âyâ fukarâsından ve gayriden ferd-i vâhide bir gûne zulm ü ta'addî ve cevri olunduğu sem'-i hümâyûnuma lâhık olur ise ol makûle zulm ü cevri iden gerek zâbit ve gerek nefer her kim olur ise kat'â ocak tarafından sâhib çıkılmayup ve bu makûle rızâ-yı hümâyûnuma mugâyir zulm ü ta'addî idenler yeniçeri değildir bilâ-te'hîr ahz ve nefy ve kal'a-bend olunup eşedd-i ukûbet ile haklarından gelinmek emr-i mukarrerdir, ana göre basîret ve âkılâne hareket ve bayrağınız altında olan neferâtı gereği gibi zabt idüp uslu ve edebâne götürüp itmâm-ı hizmet eyleyesiz vebâliniz boynunuza sonra bilmedik ve âgâh olmadık dimeyüp netice-i kârı mülâhaza eyleyesiz. İnşâllâhü te'âlâ sahîhu'l-esâmî olan yoldaşlar odalarına ve çalık olanlar tashîh ve kuloğulları be-dergâh ve korucu ve oturak olanlar kânûn-ı kadîm üzre Âsitâne-i Sa'âdet'de ikâmet olunurlar ve tevâyif-i merkûmdan gerek atîk, gerek mavra, gerek cedîd serdengeçdi ağalarından ve serdâr ve mumcu ve çavuş el-hâsıl ferd-i

vâhidin kalduğına kat'an rızâ-yı hümâyûn yokdur. Ba'dehû vakt-i mezbûrda ol makûlelerin evlerinde ve yerlerinde bulunanlara ocak tarafından sâhib çıkılmaz. Bundan sonra Devlet-i Âliyye tarafından vüzerâ-yı izâm müfettişler ve sürücüler ta'yîn olunup vakt-i mezbûrda evlerinde ve yerlerinde bulunanların lâzım gelen cezâları tertîb ve sâ'ire mûcib-i ibret ve sebeb-i nasîhat olmağîçün muhkem haklarından gelinmek emri mukarrerdir. Ana göre encâm-ı kârı mülâhaza idüp hilâfından be-gâyet ihtirâz eyleyesiz ve sen ki sürücülük umûruna me'mûr olan mûmâ-ileyhsin. Sen ocağının mu'temed ve kâr-güzârlarından olup bu umûr-ı mühimmenin tekmîli senin uhde-i ihtimâmına tefvîz olunmakla gerekdir ki sen dahi kemâl-i basîret ve âkılâne hareket ve ihrâcına me'mûr olduğun tevâyif-i askeriyyeden ve atîk ve cedîd serdengeçdileri ağalarından ve bayrak-dârlarından ol havâlîde bir ağa ve bir bayrak-dâr kalmamak üzre fermân-ı âlî sâdır ve mûcibince cümlesin sefer-i hümâyûn için âhardan ve sâ'ir neferâtdan dahi ferd-i vâhidi komayup me'mûr oldukları üzre be-her-hâl nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında gelüp isbât-ı vücûd ve zîr-i livâ-yı Seyyidü'l-enbiyâ (aleyhi mine's-salevât-ı ezkâhâ ve mine't-tahiyyât-i evfâhâ)da mevcûd bulunmaları için bezl-i makdûr eyleyesin. Şöyle ki atîk ve cedîd serdengeçdi ağalarından ve bayrak-dârlarından ve serdârlardan avk u te'hîr veyâhud tam'-ı hâm sebebi ile neferâtdan bir ferdin girü kalmasına müsâ'ade idüp, bunun gibi emri celîlde taksîrât iden gerek ağalar ve serdârlar ve bayrak-dârlar ve neferâtdan her kim olur ise bi-eyyi hâlin ele götürüp ahz ve muhkem kal'a-bend ve ism ve resmleriyle arz ve i'lâm eyleyesiz ki ba'dehû haklarında ne vechile fermân-ı âlî sâdır olursa mûcibince amel eyleyüp İnşâllâhü te'âlâ sağ kol nihâyetine varup vâsıl olduktan sonra cümleden girüye kalup, sefere me'mûr olanların ardların alup birden ve ikiden girüde kalmış var ise anları dahi önlerinize katup me'mûr olduğunuz üzre cümlesin sürüp götürüp sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince itmâm-ı hizmet eyleyesiz ve sizin dahi bir güne tekâsîr ü tekâsül veyahud bir ferde tam' u hâm sebebiyle müsâ'ade eylediğiniz istimâ' olunur ise mazhar-ı itâb u ikâb olmanız emri mukarrerdir. Ve siz ki atîk ve cedîd serdengeçdileri ağaları ve bayrak-dârlarınız. Sizin dahi birinizin iş bu sefer-i hümâyûndan girü kalmayup me'mûr olduğunuz vech üzre gelüp sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunup âkıbet-endîşâne hareket ve hilâfından be-gâyet ihtirâz eyleyesiz deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcibince amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 652

Yukarıdaki hükmün bir sureti Anadolu'nun sol koluna varıncaya kadar sefer hazırlığı yapmaları, yeniçerileri ocağında başçavuş olan Haseki Ali'ye gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varınca (...) mübâşiri sâbık Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında başçavuş olup hâlâ haseki olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ali zîde mecdühû.

Hüküm: 653

Aynı hükmün bir sureti Anadolu'nun orta koluna varıncaya kadar sefer hazırlığı yapmaları ve yeniçerileri ocağında kul kethüdâsı olan Süleyman'a gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Anadolu'nun orta kolu nihâyetine varınca (...) mübâşiri sâbık Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında kul kethüdâsı olan iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Süleymân dâme mecdühû.

Hüküm: 654

İki senedir Moton Kalesi'nde koruma görevinde bulunan dört bölük askerinin ağaları ve subaylarıyla dinlenmeleri ve ilkbaharda çıkılacak sefere hazırlanmaları için izin verildiğine dair Mora ser-'askeri Vezir Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Moton Kal'ası muhâfazasına ta'yîn olunan bölük-i erbaâ neferâtı ağaları ve zâbitleri iki seneden berü muhâfaza çeküp ahvâllerine zaâf ve vehn tatarruk eyledüğün sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin der-i devlet-medârıma i'lâm ve muhâfaza-i merkûmeden avd ü insırâflarına izn-i hümayûnum ricâsına istirhâm eyledüğün ecilden, ol bâbda müsâ'ade-i hümayûnum erzânî kılınmıştır. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde muhâfaza-i merkûmede olan dört bölük neferâtını ağaları ve zâbitleriyle ma'an kal'a-i merkûme muhâfazasından ihrâc ve bi-tevfikihî te'âlâ evvel-bahârda musammem olan gazve-i hümayûnum içün mühimmât-ı seferiyyelerin görüp hâzır u âmâde bulunmaları içün der-i devlet-medârıma avd ü insırâflarına izn virilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 655

Maiyyetindeki askerlerle ve Tatar askerleriyle birlikte âcilen giderek, Nemçeli ve Macarlı melunları Eflak içinden ve Trigovişte'den temizleyip atması emrini ve bir daha kusur işlememesi tenbihiyle Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeriler ağası Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olup Eflâk cânibine me'mûr tevâyif-i askere serdâr-ı zafer-şi'ârım olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki ser-‘asker-i vezîr-i müşârun-ileyhsin. Bu def‘a dahi sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mucibi üzere Eflâk voyvodası olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki Voyvoda 'ya takrîr ve mukaddemâ sâdır olan evâmir-i âliyyemin müciblerince Eflâk içre ba‘zı mahallerde müctemi‘ olan Nemçelü ve Macarlu melâ‘îni ve Eflâk eşkıyâsını avn-i Hakk ile kahr u tedmîr içün yanına müctemi‘ olan kapun kulları ve sâ‘ir tevâyif-i asker ve Tatar-ı adüv-şikâr ile me‘mûr olmuş iken tesâmuh u tekâsîrin zâhir ü bedîdâr olmağın mes‘ûl ve muâteb olmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûl bulduğu sâ‘at bir dürlü özr ü illet itmeyüp, vech-i meşrûh üzere yanına müctemi‘ olan asâkir-i zafer-girdâr ve Tatar-ı adüv-şikâr ile ta‘cîl ale't-ta‘cîl hareket ve mütevekkilen ale'llâh ve müsta‘înen billâhi te‘âlâ Eflak içinde ve Tirgovişte'de müctemi‘ ve mütemeyyiz olan kefere-i dûzeh-mekîni ihrâc ve kahr u tedmîr ve vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla vilâyet-i merkûmeyi âsâr-ı fesâd ve habâsetlerinden tathîr ü tanzîfe bezl-i iktidâr ve sa‘y-i bî-şümâr eylesin. Şöyle ki fî-mâ-ba‘d dahi tehâvün ü tekâsülün zâhir olur ise ukûbet-i şedîde ile mu‘âhez ve mu‘âkab olacağını muhakkak bilüp me‘mûr olduğun bu emr-i hatîrde ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve hilâfindan gâyetü'l-ğâye hazer ü mücânebet eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 656

Sefer için erzak ve camus tedarikiyle uğraşmasının yanında başbuğluk görevi de bulunan Bostana-zade Mehmed'in, başbuğluktan alınması ve sadece erzak ve seferde top çekmek için kullanılacak camusların teminiyle uğraşması için Niğbolu ve Ruscuk tarafları ser-‘askeri Vezir Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Niğbolu ve Ruscuk câniblerinde ser-‘asker olan vezîrim Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Bostan-zâde Hacı Mehmed zîde kadruhû Dergâh-ı Mu'allâma gelüp mûmâ-ileyh zenbûr mübâyaaasına me'mûr olduğundan gayri camus mübâyaaasına dahi yediyle tedârîki fermân olunup lâkin sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, senin yanında olan zî-kudret tâ'îfesinin üzerine başbûğ olmak üzere tekrâr emr-i şerîfim sâdır olup tarafına gitmek iktizâ' itdikde zehâir ve camus mübâyaaaları ta'tîl olmağla başbûğlukdan af ve hidemât-ı mîrîyi görmek içün emr-i şerîfim virilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın, mahallinde görüldükde yüz yigirmi tokuz senesinde vâkı' sefer-i hümâyûn içün Zîştovi ve Hotaliç ve Tırnovi kazalarından yetmiş dört bin kile şa'îr ve elli bir bin kile dakik ve üç bin kantar peksimâd tabhı ve Silistre ve Niğbolu sancaklarına tevzî' olunan üç yüz altmış yedi camusun tahsîli içün emr-i şerîfim virildiği mastûr ve mukayyed olup ve merkûm Hacı Mehmed Zîştovi ve kurb-ı civârında olan kazâlardan ihrâc olunan tevâyif-i askere başbûğ olmak üzere Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek mukayyed olmağın sefer-i hümâyûn içün iktizâ iden zahîre ve top-keşân camusların tedârik ve hâzır u âmâde olunması cümleden akdem ve mühim olmağın, mûmâ-ileyh

Mehmed başbûğ olunmakdan men' ve me'mûr olduğu hidemât-ı mîrîyi görüp ve senin muvafakatinle gayri mübâşir ta'yîn olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek bâbında baş defterdârım vekîli olan Osman dâme ulüvvühû i'lâm etmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 657

Hil'at-i Fâhire ile Mekke-i Mükerrreme emiri Şerif Said'in yanına giden Darussaade Ağası Osman Ağa'nın muhallefâtının deftere kaydedilerek devlet makamına gönderilmesi için, merkez kaymakamına ve defterdar vekiline yazılan hüküm.

Asitâne kâ'im-makâmına ve defterdâr vekîline hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve defterdâr vekîli mûmâ-ileyhsin. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde sene-i sâbıkada hil'at-i fâhire ile cenâb-ı emâret-i eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb emîr-i Mekke-i Mükerrreme Şerîf Sâ'id dâme siyâdetühû'ya giden Dâru's-sa'âde ağalarından Osman Ağa'nın nûkûd ve eşyâ ve emlâk ve bi'l-cümle muhallefâtı her kande bulunur ise sıhhati üzere tahrîr ü defter olup, memhûr defteriyle icâleten der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemeniz bâbında şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 658

Akdeniz'deki adaların ve ticaret gemilerinin muhafazası ve Mısır yolunun emniyetinin sağlanması gayesiyle Akdeniz'de dolaşan 5 adet kalyonda bulunan neferâtın firar etmesi üzerine, tekrar bu kalyonlara asker teminiyle vazifenin devamı için Kapitan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Sen ki kapudânım mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Bundan akdem Akdeniz'de vâki' adalar arasında ve tarîk-ı Mısriyye'de tüccâr kalyonlarında korsan keferesi mazarratından hıfz u hırâset için geşt ü güzâr ve Cezâyir ve sevâhili muhâfaza ü muhârese ve Mısır u Kâhire'den nakli lâzım gelen zehâir ve hazîneyi âminen ve sâlimen Âsitâne-i Sa'âdet'ime nakl etmek üzere kalyonlar ta'yîn olunması husûsu senin re'yine havâle olduğuna binâ'en Mısır tarafına ta'yîn eylediğin beş kıt'a kalyonlar levendâtının ulûfe ve malzemeleri virilüp bir nesneleri kusûr kalmamış iken ol kalyonların derûnunda olan levendâtın cümlesi firâr idüp ve kalyonlar kapudânlarından ve reislerinden gayri kimesne kalmadığından sâlifü'z-zıkr kalyonlar kapudânları ve reisleri Sakız kurbunda bir mahalde meks ve korsan kalyonları keferesinden ictinâben

yerlerinden hareketleri ve rû-yı deryâya teveccüh ve azîmetleri hadd-i imkânda olmadığı sem'-i hümayûnuma lâhık olup ve Donanma-yı Hümayûn'um kalyonlarının ale'l-umûm nizâm-ı ahvâlleri uhde-i ihtimâmına lâzım gelen umûrdan iken zikr olunan kalyonlar levendâtı kalyonları bırakup (...) firâr itmeleri tarafından nizâm-ı ahvâllerinde olan tehâvün ve taksîrine haml olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde zikr olunan kalyonlar levendâtının kemâ-fi'l-evvel tedarik ve tekmili ne vechile iktizâ' ider ise bir gün evvel görüp mârru'z-zikr kalyonlara irsâl ve mevcûd itdirmekde ve rû-yı deryâya bâdbân-güşâ-yı azîmet ve me'mûr oldukları üzre adalar arasında ve tarîk-ı Mısriyye'de ticâret kalyonların korsan mazarratından hıfz u hırâset için geşt ü güzâr ve Cezâyir ve sevâhili dahi muhâfaza ve muhârese ve Mısır u Kâhire'den Âsitâne-i Sa'âdet'ime nakli lâzım gelen zehâir ve hazîneyi âminen ve sâlimen Âsitâne-i Sa'âdet'ime naklinde bezl-i iktidâr ve sa'y-i bî-şümâr eylemelerîçün tarafından muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin. Şöyle ki fi-mâ-ba'd zikr olunan kalyonlar levendâtının ve sâ'ir malzemelerinin tedârik ve tekmîlinde senden mikdâr-ı zerre tehâvün ü tesâmuh zuhûr etmek ihtimâli olur ise sonra bir vechile özür ve cevâba kadîr olamayup mes'ûl ve mu'âteb olacağını emr-i mukarrer bilüp, bu emr-i hatîrde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Safer Sene 1129

Hüküm: 659

Eflak kumandanının, boyarların ve halkın, araba, erzak ve sair yiyecek teklifi ile rencide olunmamaları için, Eflak'ta asker tayfasına ser-'asker olan Vezîr Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup hâlâ Eflâk tarafına me'mûr tevâyîf-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki ser-'asker-i vezîr-i müşârun-ileyhsin. İnşâllâhü te'âlâ Eflâk içinden mürûr u ubûr eylediğin gerek Eflak Voyvodası olan Yanaki Voyvoda, gerek Eflâk boyarları ve re'âyâ ve berâyâsı araba ve zahîre ve sâ'ir yem ve yiyecek teklîfi ile bir dürlü ta'addî ve rencide olunmamaları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 660

Önemli bir iş için giden Fransız şeyniyesine, talep ile üç bin İstanbul kilesi buğday yüklenmesine izin verildiğiyle ilgili yerin kadısına yazılan hüküm.

Mevlânâ (...) kâdîsı[na] hükm ki:

Hâlâ umûr-ı mühimme ile irsâl olunan bir kıt'a Fransız şeyniyesine, sığır yerine bir mikdâr hinta tahmîline müsâ'ade iltimâs olunmağla sen ki mevlânâ-yı mûmâ-

ileyhsin. Emr-i şerîfîm vusûlünde mezbûr şeyniyeye Dergâh-ı Mu'allâm kapucibaşlarından iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Bahri Mehmed dâme mecdühû nezâretiyle kazâ-i mezbûrda vâkı' Çandarlı'dan ancak üç bin keyl-i İstanbulî hinta tahmîline ziyâde olmayup ve âhar yere götürülmemek şartıyla izn-i hümâyûnum erzânî kılınmıştır. Vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 661

Dergâh-ı Mu'allâm kapucibaşlarından Bahri Mehmed'in bineceği şeyniyenin içinde bulunan Fransız neferlerin, isimleri ve vasıfları deftere yazılarak, serbest bırakılmaları için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa'ya hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Bahri Mehmed dâme mecdühû'nun süvâr olacağı şeyniyenin derûnunda bulunup Fransızlardan olmak üzre hâlâ Tersâne'den neferât idâmesinde anlara ruhsat virilüp itlak ve ism ve vasfı ile defter idüp i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 662

İçinde bulunan 106 askerle denize açılarak Sarışaban sahillerinde fırtınadan karaya oturan korsan gemisinden 6 askerin öldüğü 50 askerinin esir alındığı, 49 askerinin de kalabalığa karışarak kaçtıkları anlaşıldığı, çıkan savaş malzemelerine el konulduğu, firar edenlerin yakalanmaları için civardaki kadılara yazılan hüküm.

Ve ve kâdîlarına hükm ki:

Cezîre-i Malta'dan korsanlık itmek için bir kıt'a şeyniyeden yüz altı nefer cenk ider sultat rû-yı deryâyâ çıkup Sarışa'bân demekle ma'rûf mahal sevâhiline geldiklerinde fırtınadan sefine-i mezbûre karaya düşüp altı neferi helâk ve elli neferi ahz u istirkâk olunup, bâkî kırk tokuz neferi Sarışa'bân'ın Pazar gününe müsâdif olduğundan, kesret-i nâs hasebiyle perâkende ü perîşân ve şeyniye-i mezbûrede olan iki timur top ve on altı saçma top ve yetmiş tüfenk ve yetmiş kılınç ve altmış tabancayı ve on bir var ol ve dört sandık kurşunu ve seksen (...) ve iki yüz kantar peksimâd ve elli kile peynir dahi zâyî' u telef olduğu i'lâm olmağla, siz ki kâdîlarsız, münteşir olan kırk tokuz nefer harbî üsârâ ve zâyî' u telef olan eşyâ-yı merkûma mübâşir ta'yîn olunan kıdvetül-emâsil ve'l-akrân (...) zîde kadruhû ma'rifetiyle mazanna ittihaz olan mahallerde gereği gibi teftîş ü tefahhus ile âlâ-eyyi hâlin zuhûra getirüp harbî üsârâyı mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle rikâb-ı hümâyûna irsâl ve eşyâ-yı merkûmeyi bir mahfûz

ve me'mûn mahalde hıfz ve memhûr defteriyle arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 663

Osman oğlu Nasuh Paşa'nın bir katır yükü altın, mücevher ve kıymetli eşyalarını iki arkadaşıyla birlikte kaçırın ve mali gücünü kullanarak Halep'te kul kethüdâsı olan Paşa'nın baş bölükbaşısı Gavuroğlu Genç Ali ve arkadaşlarının yakalanıp İstanbul'a gönderilmesi için Halep valisine ve mollasına yazılan hüküm.

Haleb vâlîsine ve mollasına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Vidin muhâfızı olan vezîrim Çerkes Mehmed Paşa Osman oğlu Nasuh Paşa'nın üzerine ta'yîn olundukda müşârun-ileyhin baş bölükbaşısı olan Gavuroğlu Genç Ali ve Somalı İbrâhim ve Arabgirli Ali nâm bölükbaşılar Osman oğlu Nasuh Paşa'nın emvâlinden bir katır yükü altın ve zî-kıymet mücevher rahtlar ve bunun emsâli cevâhire müte'allik emtia-i sâ'iresini dahi ahz ve kaçırıp ve mezkûrlardan tahsîli için bundan akdem bi'd-defe'ât evâmir-i âliyyem sâdır olmuş iken, mezkûr[ler] ele getirülmeyüp ve hâlâ mezbûr Genç Ali Bölükbaşî kuvvet-i mâliye ile Haleb'e kul kethüdâsı olup ve rûfekası dahi mezkûrlardan Haleb'de sâkin oldukların yakînen haber alınmakla mezkûrların kâyd-ı bend ile ihzârları fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz, emîrû'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olup der-i devlet-medârımda ser-çeşme olan Ahmed dâme ikbâlühû'nun tarafından mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-ümerâ (...) zîde kadruhû ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mezbûrları âlâ-eyyi hâlin ahz ve mübâşir-i merkûmun yedine teslîm ve kayd-ı bend ile Halep'ten Karahisâr-ı Sâhib'e ve andan dahi der-i devlet-medârıma irsâl ve ihzâr eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 664

Anadolu'nun sol kolundan, sefer için hazırlanan askerlerin orduya katılmak üzere sevklerinde görev alanlar içerisinde eşkıyalık yapanlar var ise, onların temizlenmesi ve levantlerin zamanında orduya yetiştirilmesi görevi kendisine verildiğiyle ilgili Sivas beylerbeyi Seyyid İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sivas beglerbegisi Seyyid İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı ve tâmmü's-silâh ve kâmilü'l-edevât güzîde ve tüvânâ levendât ile bi-tevfikihi te'âlâ iş bu sâl-i meymenet-iştimâlde mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-

makrûnumda bezl-i ictihâd eylemen şartıyla avâtıf-ı aliyye-i husrevânemden sana Rumili beglerbegiliği pâyesi inâyet ve ihsânım olup ve eyâlet-i Sivas'ın tarafları olan sol kolda asker sürücülüğü hizmetinde ve eşkıyâ var ise def' u ref'ine dahi sen ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre eyâlet-i mezbûrenin tarafları olan sol kolda sefer-i hümâyûna me'mûr olan tevâyif-i askeriye evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ile tesyîr iderek vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümâyûn'uma ilhâklarında ve kuttâ'-ı tarîk ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâde dahi var ise tefîş ü tefahhus ve ele getirilüp hasm-i urûk-ı mefsedetleriyle vücûd-ı habâset-âlûdlarından ol havâlinin tanzîf ü tathîrinde ve sen dahi me'mûr olduğun vech üzre vakt ü evânîyle ma'asker-i nusret-eserime mülhak ve mevcûd bulunmağa bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 665

Niş ve çevresinin Avusturya ve Venedik kâfirinin zararlarından korunması ve Niş anbarlarına gelen hububâtın ve mühimmâtın koruması için Dupniçe ve Preveze korumasında olan askerlerin yanı sıra Rumeli'nin bütün alaybeyleri, zaimleri ve tîmâr sahipleriyle Niş'e gitmesi için Rumeli valisi Vezir Ali Paşa'ya yazılan hüküm.

Rumeli vâlisi vezir Ali Paşa'ya hükm ki:

A'dâ-yı dîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe ve Venedik mahâzîli birbirlerine istîzâr ve «el-küfrü milletün vâhidetün» muktezâsınca sâ'ir milel-i Nasârâ'dan dahi istimdâd ve istînsâr ile taraf taraf memâlik-i İslâmiye'ye sû-i kasd ve hücum ve ba'zı mahallere istîlâ etmeleriyle «Kâtilü'llezîne yelûneküm mine'l-küffâri» nass-ı celîlü'l-fassı üzre bi-tevfîki'llâhi'l-meliki'l-müte'âl bu sâl-i meymenet-iştîmâlin evvel-bahârında i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i Fâhru'l-mürselîn ve kahr u tedmîr-i melâ'în-i dûzeh-karîn için bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âb-ı saltanât-nisâbım dahi Rumeli ve Anadolu ve eyâlet-i sâ'ireden techîz ve i'dâd olunan ecnâd-ı vegâ-i'tiyâd ile Nemçe keferesi üzerine tevekkülen ale'llâh teveccüh ve azîmet-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum mukarrer olup bi-tevfîki'l-meliki'l-müte'âl Ordu-yı Hümâyûn'um asâkir-i zafer-me'âsirim ile Belgrad ve Timurkapu taraflarına varmazdan mukaddem ol tarafların muhâfaza ve muhâresesi için evvel-be-evvel asâkir-i mansûrem irsâli ile, tenkîh u tensîk-i ahvâlî Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihtimâm olan mehâmmından olup ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, senin vüfûr-ı kifâyet ve şümûl-i kiyâsetine her vechile i'tîmâd-ı hümâyûnum olmağla, ba'zı umûr müzâkeresi için senin der-i devlet-medârıma gelmen ve yine âcilen mansıbına gitmen istisvâb olunmuş idi. Lakin sefer vakti karîb ve zehâb ü iyâbında tefvît-i vakt melhûz olmağın, imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlîm sana her ne mahalde varup vâsıl olur ise, uğurundan dönmeyip bir an mukaddem doğru mansıbına varup ve müsta'idd-i ceng ü peygâr âdemlerinle kapını gereği gibi tekmîl ve mühimmât-ı seferiyyeni dahi kemâ-yenbağî görüp hâzır u âmâde

ve eyâletin asâkirine dahi levâzım-ı seferiyyelerin gördürüp yanına istishâb ve vech-i meşrûh üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzîde ve müstevfî ceng[-âver] âdemlerinle ve Dupniçe ve Preveze muhâfazalarında olan Avlonya ve Delvine ve Yanya sancaklarından mâ'adâ eyâlet-i Rumeli'nin bi'l-cümle elviye begleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla İnşâllâhü te'âlâ vakt ü zamanı geldiği gibi kalkup Niş'e varup anda meks ü ârâm ve bundan böyle bi'l-cümle yanına ta'yîn olunması fermânım olan tevâyif-i askere sen mukdim-i ceyş olunmak üzre ser-'asker nasb ve ta'yîn olunmanla evvel-be-evvel yanına ta'yîn olunan tevâyif-i asker ile Niş havâlisinde tahazzüb ü tecemmu' ve eğer Belgrad ve eğer Timurkapu câniblerine ve etrâf u havâlisine dâ'imâ çeşm-gûş ve düşman-ı dînin hareket-i fâsidelerinden haberdâr olup, melâ'in-i dûzeh-mekînin hudûd-ı İslâmiyye'den bir tarafa îsâl-i bağı ü mazarrat kasd-ı fâsidinde oldukları haberine muttali' olduğun gibi bizzat kendin varmak ile mi yohsa iktizâsına göre asker ta'yîn ve irsâli ile mi olur, hâsılı her ne vechile ne münâsib görülür ise muktezâ-yı vakt ü hâle göre bir an evvel erişüp def-i mekâyde ve mazârlarında ve kahr u dimârlarında ve ol etrâf u enhânın âsâyiş-i istirâhatlerinde bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eyleyüp ve etrâf u eknâfdan Niş anbarına gelen zehâirin bir habbesi zâyî' u telef olmamak üzre gereği gibi zabt u rabtı husûsunda ve Belgrad'a irsâli lâzım gelen mühimmât ve zehâirin dahi âminen ve sâlîmen vakt ü evânîyle irsâl ü irsâline nezâret ve mu'âvenet ve muzâheretde bulunmakta ve sâ'ir uhde-i ihtimâmına müterettib olan umûr ve husûsların cüz'î ve küllîsinde dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân eyleyüp, senden me'mûl ve muntazar olduğu üzre rızâ-yı yümn-iktizâ-yı mülûkâneme muvâfık hidemât-ı mevfüre ve mesâ'î-i meşkûre vücûda getürmeğe ziyâdesiyle ikdâm ü ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 666

Ahidnâmede aykırı olarak Cezayir'de bulunan Nederland konsolosunun Fransa'ya gönderilmesi ve mallarının yağmalanmasına son verilerek, alınan malların geri verilmesi, esir edilenlerin serbest bırakılması ve bir daha böyle bir olaya fırsat verilmemesi için Cezayir-i Garb beylerbeyine, Cezayir-i Garb Ocağı dayısına, kadısına ve yeniçeri ağası ihtiyârlarına yazılan hüküm.

Cezâyir-i Garb beglerbegisi ve Cezâyir-i Garb Ocağı dayısına ve kâdısına ve yeniçeri ağası ve sâ'ir ihtiyârlarına hükm ki:

Nederland Âsitâne generalleri Devlet-i Âliyye-i ebed-peyvendim ile dostlukda sâbit-kadem olmalarıyla Nederlanda'lardan Cezâyir-i Garb ocağı tarafında olan konsolos ve sâ'ir tâcirlerinin, ahid-nâme-i hümayûna mugâyir bir dürlü vaz' u hareketleri yoğ iken, Cezâyirliler ol tarafda olan Nederland konsolosunu ahz ve yanında ve zimem başında olan kırk elli bin guruşdan mütecâviz malın gasb u gâret ve konsolosu Franca vilâyetine irsâl ve ol tarafda bulunan Nederland tüccârı sefînelerin ahz ve Nederland re'âyâsın dahi seby ü istirkâk eyleyüp ahid-nâme-i hümayûna mugâyir

ta'addî ve tecâvüz eylediklerin Nederland Âsitâne generallerinin Âsitâne-i Sa'âdet'imde mukîm ilçesi Yakamo Kunte Kulir (hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr) i'lâm ve ol bâbda istid'â-yı inâyet veistirhâm etmeleriyle ahid-nâme-i hümâyûna mürâca'at olundukda Cezâyir-i Garb korsanları Nederlanda'ya tâbi' limanlara vardıklarında ri'âyet olunup barut ve kurşun ve yelken ve sâ'ir âlât virilüp lâkin korsanlar dahi Nederlanda'ya tâbi' tüccâra rast gelüp esîr itmeyüp ve malların gâret eylemeyüp bu husûsa rızâ-yı şerîfim yokdur ve Nederlanda'ya tâbi' olan vilâyetlerde esîr olur bulunsa, ıtlâk olunup malların dahi virile. Eğer korsanlar tecâvüz eylediklerin müşârun-ileyhim nâmlarıyla i'lâm eyleyeler. Her kangı beglerbegi zamânında olur ise, ol beglerbegi azl olunup, gâret olunan emvâl ve erzâk anlara tazmîn itdirile ve esîr itdikleri ıtlâk oluna. Eğer emr-i şerîfime imtisâl itmezler ise, anlar dahi Nederlanda vilâyetlerine vardıklarında kal'alarına ve limanlarına kabûl itmeyüp ta'addî eylediklerinde akd olunan ahde hâlel gelmeye ve bu bâbda müşârun-ileyhimin teşekkür ve şikâyetleri makbûl-i hümâyûnum ola deyü mastûr ve mukayyed bulunmağın, imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve Cezâyir-i Garb Ocağı dayısı ve kâdisı ve yeniçeri ağası ve sâ'ir ihtiyârlarsız. Ahid-nâme-i hümâyûn mûcibince husûs-ı mezbûru kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ile görüp, eğer konsolos ve eğer Nederlanda tüccârının gasb u gâret olunan nükûd ve eşyâları her ne ise bi't-tamâm zuhûra getirilüp ahid-nâme-i hümâyûn mûcibince ma'rifet-i şer'le ashâb-ı hukukun hakları istirdâd ve ahz olunan sefâyin ve seby ü istirkâk olunan Nederlandaluların dahi sebilleri tahliye itdirilüp, ahid-nâme-i hümâyûnun mazmûn-ı münîfi icrâ ve ihkâk-ı hak olundukdan sonra Nederlanda Âsitâne generallerinin taraf-ı Devlet-i Âliyye'me olan dostlukları ve mâ-beyninde mün'akid ve mukarrer olan şerâyıt muktezâsınca beynlerin tevfiğ ve ıslâh ve kemâ-fi'l-evvel konsolosları oturup ve tarafeynin mâcerâ-yı âsûde-hâl üzre gelüp beynlerinde zuhûr iden şikâk u nifâk hüsn-i i'tilâf ile ittifâka mübeddel ve fî-mâ-ba'd bu misilli ahid-nâme-i hümâyûna mugâyir vaz' u hareket zuhûrundan be-gâyet mûcânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 667

Şehzade Mustafa'nın doğumu için yapılacak şenliklerin yanında, Sarayburnu'ndan ve Tophane'den, üç nöbette 60 adet top atışı yapılması için İstanbul kaymakamına ve Hassa bostancıbaşıya gönderilen hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına ve Hâssa bostancıbaşıya hükm ki:

Îrâdet-i Hâlik-ı kevn ü mekân ve meşîyyet-i mûcid-i zemîn ü zemân ile selâtîn-i şevket-nişân ve havâkîn-i nasfet-ünvânın vücûd-ı pür-sûd-ı ma'delet-feyezânları ref'-i havâdis ü fîten ve hasm-i mahâvif ü mihen içün rû-yı arzda hikmet-i azîme ve ni'met-i cesîme ve bekâ-yı nesl-i hilâfet-nişânları sebeb-i salâh-ı cihân ve mûcib-i intizâm-ı hâl-i cihâniyân ve fûrûğ-ı fûrû'-ı saltanât-âşîyânları rûşenâyî-bahş-ı uyûn-ı a'yân olmağla benim dahi sipihr-i fûrûzende-i mehd-i hânedân-ı saltanâtımdan bir ahter-i firûz-bahtın

ufuk-ı saadetden tulû‘ ve irtikâ‘ına ve kân-ı devlet-endûz-ı hâne-vâde-i hilâfetimden bir gevher-i zînet-bahşın fûrûğ ve iltimâ‘ına dîde-i ümmîd-i âlemyân müterassıd u nigerân iken iş bu sene-i tis‘a ve ısrîn ve mi‘e ve elf saferü'l-hayrın on beşinci Çehârşenbih gününde semere-i şecere-i bahtiyârî fâkihe-i hadîka-i cihân-dârî gonce-i nev-şüküfte-i gülzâr-ı âmânî nevres-nihâl-i müsmirü'l-âmâl-i riyâz-ı şâd-mânî mazhar-ı eltâf-ı Rabbi'l-âlâ şehzâde-i cüvân-bahtım Sultân Mustafâ ammerehü'llâhü ve ebkâ bi'l-mecdi'l-erseni yümn ü ikbâl ile cilverîz-i serîr-i zuhûr ve kulûb-ı enâmı ilkâ-i nûr-ı sürûr idüp ol kurretü'l-uyûn-ı meserret-füzûnun talî‘a-i mecd ü ikbâl ve kudûm-ı şeref-lüzûm-ı sa‘d-iştîmâlî vesîle-i devâm-ı nizâm-ı saltanât ve zerî‘a-i bekâ ve eyyâm-ı ma‘delet olmağla «ve emmâ bi-ni‘met-i Rabbike fe-haddis» bu nüvîd-i sa‘îdin tebşîr ve tenşîri için hâssa musâhiblerinden kıdvetü'l-havâss ve'l-mukarrebîn (...) Ağa zîde ulüvvühü irsâl olunmuştur. Buyurdum ki: Vusûl buldukda, kemâl-i safâ vü sürûr ile devâm-ı ömr ve devletim ve kıyâm-ı nihâl-i saltanâtım ve dâ‘imâ asâbe-i ehl-i İslâm'ın intisârı ve fie-i küffârın inhizâm ü inkisârı du‘âsı edâsından sonra İstanbul'da saray-ı âmirem burnunda ve Tophâne'de ancak bir gün içinde üç nevbet ve beher nevbetde onar top şenliği itdirilmek üzere mecmû‘ı bir günde üç nevbetde altmış aded top atdırup, emr-i şerîfime muhâlif hâletden tevakkî eyleyesiz şöyle bilesiz.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 668

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Tersâne'den bir günde, üç nöbette onardan otuz top atışı şenliği yapılması için, Kaptan Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kapudân el-hâcc Mehmed Paşa'ya ve Tersâne-i ma‘mûre'mde ancak bir gün içinde üç nevbetde ve beher nevbetde onar top şenliği itdirilmek üzere mecmû‘ı bir günde üç nevbetde otuz aded top atdırup emr-i şerîfime muhâlif hâletden tevakkî olunmak üzere yazılmışdır.

Hüküm: 669

Kütahya ve halkından, Sekbânoğlu Ahmed tarafından yazılacak 1000 asker sekbân 206 askeri Edirne'de mevcut olduğundan geri kalan 794 askerin yazılarak ilkbaharda çıkılacak sefere yetiştirilmeleri için Anadolu valisine ve Kütahya sancağında bulunan kadılara yazılan hüküm.

Anadolu vâlisine ve Kütahya sancağında vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Bi-tevfîki'llâhi te‘âlâ evvel-bahâr-ı huçeste-âsâr evvel bahârında mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum için emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi‘il ser-çeşm olan sekbân oğlu Ahmed dâme ikbâlühü ma‘rifetiyle Kütahya ve havâlisinde tahrîri fermânım olan bin nefer sekbân levendâtının Edirne'de mevcûd olan

iki yüz altı neferinden mâ'adâ bin nefere tekmîli için müceddeden tahrîr iktizâ iden yedi yüz doksan dört nefer levendâtının her neferine bahşîş ve altı aylık ulûfeleri ancak Gelibolu'ya geldiklerinde ber-vech-i maktû' otuzar gurus virilmek şartıyla bir gün evvel tahrîre mübâşeret olunup bayrakları açıldığı günden tahrîrleri oluncaya dek yazıldıkça beher yevm ne mikdâr nefere ta'yînât virilür ise gereği gibi zabt u defter ve tekmîl olunup mahall-i mezbûrdan Edirne'ye gelince yollarda dahi virilen ta'yînâtları zabt olunmak üzere ta'yînâtları bahâşçün üç bin beş yüz gurus havâle ve levendât-ı mezbûru livâ-i mezbûrdan her biri yarar ve bahâdır ve ceng ü harbe kadîr ve at ve silâhı pâk ve şecî' u tüvânâ yiğitlerden olmak şartıyla intihâb iderek tahrîr ve ba'de't-tekmîl tahrîr olundukları mahalden yola hareketleri gününden Ordu-yı Hümâyûn'uma mülâkî oluncaya değin uğradıkları kasabât ve kurâda zâd ü zahîrelerini tedârik ve kimesnenin zâd ü zahîre ve emvâl ve eşyâlarına bir tarikle el uzatdırılmayup ta'arruz ve ta'cîz eylemeyüp bölükbaşları, neferâtını zabt ve zulm ü ta'addîden tehâşî idüp ve vakti ile gelüp mevcûd bulunmak ve İnşâllâhü te'âlâ Gelibolu'ya geldiklerinde vech-i meşrûh üzere bahşîş ve altı aylık ulûfeleri için otuzar gurus ol vaktde virilmek ve Ordu-yı Hümâyûn'uma gelüp dâhil oldukları günden yoklanup, mevcûdlarına göre mu'tâd üzere aynî ta'yînâtları virilmek üzere tahrîrleri için Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîfim virilmek üzere sâdır olan fermân mücibince Baş muhâsebe'den memhûr kaime virilmekle, vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 670

Eflak içinde gizlenmiş olan Avusturyalı ve Macarlı kâfirden ve Katanalı kötülerden Eflak'ın temizlenmesi için, yanındaki askerlerin yanı sıra Tatar askerlerini de alarak bir an önce Eflak'a gitmesi için Yeniçeriler ağası Eflak tarafı ser-'askeri olan Vezir Hüseyin Paşa'ya tekraren ve ikazen yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olup Eflâk cânibine me'mûr tevâyif-i askere ser-'asker olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Sen ki ser-'askerim vezîr-i müşârun-ileyhsin. Me'mûr olduğun üzere Eflâk'a voyvoda olan kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki Voyvoda'yı mesned-i me'menine takrîr ve Eflâk içinde ba'zı mahallerde müctemi' olan Nemçeli ve Macarlı melâ'înini ve Eflâk eşkiyâsını avn-i Hakk ile kahr u tedmîr ve vücûd-ı habâset-âlûdlarından memleket-i merkûmeyi tathîr ü tanzîfe bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eylemen için bu vakte değin mü'ekked ve müşedded müte'addid birle evâmir-i şerîfem sâdır olup ve Eflâk cânibinden tevârüd idenlerden ve vilâyetlülâlerden sem'-i hümâyûnuma ilkâ olduğun üzere Eflâk içinde olan Katana melâ'în-i dûzeh-mekîn mütehassın olduğun mahallerde fazl-ı Hak ile izâle vü istisâlleri emr-i asîr olmayup ve ol kefer-i fecerenin üzerine varup mukavemet idecek mikdârı Asâkir-i Mansûre'm ve Tatar-ı adûv-şikâr var iken henüz bu vakte değin üzerlerine varup muhârebe ve

mukateleyle mübâşeret itmedüğün mücerred senin cebânlığından, tehâvün ü tesâmuhundan olduğun müteayyen olmağla itâb u ikâb-ı şedîdeye müstahak olmuşsundur. İmdi bu def'a dahi hatt-ı hümayûn-ı celâlet-makrûnum mûcibince şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde asla ve kat'â bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mütevekkilen ale'llâh ve müsta'inen billâh bi'l-cümle yanına müctemi' olan tevâyif-i asker ile Eflâk içinden (...) tahassun iden melâ'in-i düzeh-mekînin üzerlerine varup mukâtele ve muhârebe ve avn-i Hakk ile istisâl ve izmihlâlleriyle âsâr-ı fesâdlarından vilâyet-i mezbûreyi tathîre dil ü cân ile bezl-i tâb ü tûvân ve bir sâ'at evvel itmâm ü ikmâli senin gerdûn-ı ihtimâmına ta'lik ve senden matlûb olup ve bu husûsa dâir kâffe-i umûrda sen murahhas olmuş iken, ba'zı te'dîbi lâzım gelenleri yazarım deyü her emrde böyle telaş ü vehm ile (...) taraf-ı hümayûnumda kat'â makbul olmayup ve bilâ-mûcib bir an meks ü tevakkufuna rızâ-yı hümayûnum olmamağla bundan sonra dahi bir an evvel kefare-i mezbûre üzerine gitmeyüp, tefvît-i vakt ile bu emr-i hatîrin te'hîr ü ta'tîline bâ'is ve bâdî olacak olur isen, girîbân-çâkına ser-pençe-i gadab-ı husrevânemden bir vechile tahlîse mecal sana ola[maya]cağını muhakkak bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve bir an evvel savb-ı me'mûre gitmeğe mübâderet ve müsâra'at eylemen bâbında hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 671

Hanlık görevinden alınan ve Yanbolu taraflarındaki çiftliğinde ikamet eden Devlet Giray Han gibi, kendisinin de Yanbolu taraflarındaki çiftliğine çekilmesi ve orada ikamet etmesi için Kağalkay Sultan'a yazılan hüküm:

Kağalkay Sultan'a hükm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı olan Devlet Giray Hân, bi-hasebi'l-iktizâ' mesned-i hâniyetden ma'zûl ve Yanbolu cânibinde kendi çiftliğine gelüp, anda ikâmet eylemek üzre Dergâh-ı Mu'allâm kapucibaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşeretiyle emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olup ve siz ki sultân-ı müşârun-ileyhsiz sizden Yanbolu cânibinde olan çiftliklerinize gelüp anda ikâmetinize fermânım olmağın, imdi emr-i şerîfim vusûlünde te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, Yanbolu cânibinde olan çiftliğinize gelüp anda ikâmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 672

Yukarıdaki hükmün bir sureti de Nureddin Sultan'a yazılmıştır.

Bir sûreti:

Vech-i meşrûh üzre Nureddin Sultan'a.

Hüküm: 673

Üzerinde bulunan ve yeni hana verilecek olan sekbân akçesini, yanına görevli olarak gelen kapıcıbaşıya teslim etmesi ve Yanbolu taraflarında bulunan çiftliğinde istirahat etmesi için Kırım Hanı Devlet Giray Han'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kırım hânı olan Devlet Giray Hân'a hükm ki:

Siz ki müşârun-ileyhsiz. Bi-hasebi'l-iktizâ sizin mesned-i hâniyetden azliniz lâzım gelmekle bundan akdem taraf-ı saltanât-ı seniyyemizden size teslim olunan sekbân akçesi hân-ı cedîde teslîm olunmağıçün mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühûya teslîm ve siz Yanbolu tarafına gelüp kendü çiftliğinizde ikâmet eylemeniz fermânım olmağın, imdi iş bu emr-i şerîfîm vusûlünde vech-i meşrûh üzre zikr olunan sekbân akçesi bit-temâm ve'l-kemâl hân-ı cedîde teslîm olunmak içün mübâşir ta'yîn olunan kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhâ teslîm ve fermânım olduğu üzre siz Yanbolu cânibinde kendü çiftliğinize gelüp ferâğ-ı bâl ile anda ikâmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 129

Hüküm: 674

Vidin taraflarına gönderilen 2000 asker sipahi ve silahtar serdengeçtilerin sağlıklı bir şekilde yoklamalarının yapılması ve mevcut olanların ibtidâlarının ödenmesi için Vidin muhâfızı Çerkez Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Vidin muhâfızı vezîr-i mükerrem Çerkes Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Ordu-yı Hümayûn tarafından tahrîr ve zâbitânı ma'rifetiyle Vidin taraflarına hidmet-i muhâfazada olmak irsâl olunan iki bin nefer sipâh ve silâh-dâr serdengeçdileri hidmetde mevcûd (...) mâ'adâ olunan ibtidâları ihsân olunsun deyü tekazâ eylediklerinde ibtidâları ale'l-esâmî yoklanup virilüp yine hidmet-i muhâfazada kâim olmaları fermân olunmuş idi. Ancak hâlâ istimâ' olunduğu üzre ibtidâları tevzî' vaktinde etraftan cem' olup kendülerin mevcûd add itdirüp, hâlâ (...) mertebe hidmet-i muhâfazada olmaları mertebe-i sıhhatte olmağın ve mezbûrlara bu kadar müsâ'ade vakt-i ihtiyaçta ve esnâ-yı şitâda serhadi bekledüp dîn-i mübîne hidmet şartıyla lâkin mevcûd olmak bir vech ile revâ olmamakta hâlâ ta'yîn olunan yoklamacı

ma'rifetiyle sıhhati üzre ihtimâm ile yoklanup mevcûdların defter ve icâleten defteriyle arz ve i'lâm etmeğe ziyâde ihtiyât eyleye deyü yazılmışdır.

Hüküm: 675

Emri altında bulunan askerleriyle birlikte, korumasına atadığı Belgrad Kalesi'ne gitmesi için Köstendil sancağı mutasarrıfı Timur Halil Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Köstendil sancağına mutasarrıf olan Timur Halil Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Senin Belgrad Kal'ası muhâfazasında bulunman mütenâsib olduğun düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Belgrad muhâfızı vezîrim Mustafa Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm itmekle imdi iş bu emri şerîfim vusûlünde te'hîr ü tevakkuf itmeyüp kapun halkı ile kalkup Belgrad muhâfazasına varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde vezîr-i müşârun-ileyhin re'y-i savâb-dîdi üzre bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Safer Sene 1129

Hüküm: 676

İlkbaharda çıkılması kararlaştırılan sefere katılacak Evlâd-ı Fâtihân'ın bütün hazırlıklarının tamamlanması ve günü geldiğinde, memur oldukları yerde çeribaşılarının bayrağı altında toplanmaları için, Evlâd-ı Fâtihân sakin olan mahallerin kadılarına ve subayları Mustafa'ya yazılan hüküm.

Rumeli'nde vâki' olup Evlâd-ı Fâtihân sâkin olan kazâların kâdılarına hükm ki ve Evlâd-ı Fâtihân zâbiti Mustafa zîde mecdühü'ya hükm ki:

İnşâllâhü te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda vâkı' sefer-i hümayûnumda top ve top-keşân hizmetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı hümayûnumda mevcûd olunmak üzre Rumeli'nde vâki' müceddeden mu'âfiyetleri ibkâ olunan Evlâd-ı Fâtihân neferâtı nev-rûz-ı firûzda me'mûr oldukları mahalde mevcûd bulunmak üzre şimdiden ihrâc ve hâzır u âmâde itdirilmek muktezî olmağla, imdi sen ki zâbit-i merkûmsun, bin yüz yigirmi sekiz ve yigirmi tokuz senesinde tahrîr ü defter olunup mu'âfiyetleri ibkâ olunan neferâtın her altı piyâde neferinden bir nefer eşkinci hesabıyla bin iki yüz seksen nefer eşkincinin her biri kendü cinsinden genç ve tüvânâ ve şecî' u bahâdır ve dilâver güzîde müsella ve müretteb ceng ü harbe kâdir yiğitlerden olmak şartıyla ihrâc ve nev-rûz-ı firûzda me'mûr oldukları mahalde çeribaşıları bayrağı altında mevcûd itdirdesin. Neferât-ı mezbûrun cümlesi Evlâd-ı Fâtihân cinsleri olmak üzre mu'âfiyetleri şurûtunda mukayyed olmağla, içlerine ecnebîden bir ferd idhâl olunmayup ve pîr ü alîl ve marîz ve sabî olanları eşkinci tahrîr itmeyüp bâkiyü's-silâh genc ü tüvânâ Fâtihân cinsinden ceng

ü harbe kâdir yiğitlerden olmak üzre ihrâc ve vakt-i mezbûra değin hâzır u âmâde eylemeniz bâbında vezâretle baş defterdârım olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün i'lâmı mûcibince emr-i şerîfim tahrîri bâbında sâdır olan fermân-ı âlî hâslar kaleminde hıfz ve Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından vech-i meşrûh üzre emr-i şerîfim tahrîri için memhûr kaime virilmekle, minvâl-i meşrûh üzre amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 677

Koruma için Boğdan'a gelen Kantemur Mirza ve askerleri tarafından, keyfi olarak esir edilen ve malları yağmalanan Boğdan halkı ve suçlularla ilgili yapılması gereken emirleri ve tenbihleri alan İbrail koruması Vezir Mehmed Paşa'ya ve İbrail ile Akkirman'da bulunan kadırlara yazılan hüküm.

İbrail muhafazasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya ve Bender muhafazasında olan Derviş Mehmed Paşa'ya ve İbrail ve Akkirman (...) ve (...) kâdırlara hüküm ki:

Bundan akdem Boğdan vilâyetine müstevli olan melâ'in-i dûzeh-mekînin def'i şerr ü mazarratlarıçün ta'yîn olunan tevâyif-i Tatar'ın başbuğları olan Kantemur Mirzâ cibilletinde merkûz olan habâsetin izhâra cesâret ve yanında olan Tatar askerin iki bölük idüp, bir bölüğün vilâyet-i Boğdan'ın yukarı tarafına ve bir bölüğün aşağı cânibine çapul itdirüp Nemço ve Belçova ve Roman Harlo nâm nâhiyelerde ve ba'zı nevâhîde ve nefsi-i Yaş kasabasında olan Boğdan re'âyâların seby ü istirkâk ve emvâl ve erzâkları ile sürüp götürüp bunun gibi hasârete cesâret eyledikleri i'lâm olunup ve vech-i meşrûh üzre istirkâk olunan cizye-güzâr Boğdan re'âyâsı her kimin [yedlerinde] bulunur ise ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle âlâ-eyyi hâlin ahz ve emvâl ve erzâklarıyla Boğdan voyvodası tarafına reddi fermânım olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve kâdîlarsız, iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına varup dâhil olur ise birer sûretin mehâkimde sicillâta sebt ve mazmûn-ı münîfini ol etrâf u havâlîlerde olan kasabât ve kurâ ve geçid ve iskelelerde ve mecma'-ı nâs olan mahallerde i'lâm u işâ'at ve ol makûle seby ü istirkâk olunmuş Boğdan re'âyâsını eğer Tatar tâ'îfesi ve eğer sâirlerdir, her kimin yedlerinde bulunur ise âlâ-eyyi hâlin cümlesin ahz ve emvâl ve erzâklarıyla Boğdan voyvodası tarafına irsâl ü îsâlde ihtimâm-ı tâmm eylesin. Şöyle ki fi-mâ-ba'd ol makûle Boğdan re'âyâsı her kimin yedinde bulunur ise, aslâ bir gûne özr ve cevâbı ısgâ olunmayup eşedd-i ukûbet ile hakkından gelineceğin emr-i mukarrerdir. Ana göre tenbîh ü te'kîd eyleyüp zinhâr ü zinhâr emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 678

Boğdan'da bulunan Çoçora Sahrâsı'nın Macar ve Nemçe kâfirlerinden temizlenmesi görevine atanmasıyla Kefe beylerbeyi Mahmud Paşa'ya yazılan hüküm.

Sâbıkâ Kefe beglerbegisi Mahmud Paşa'ya hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ vilâyet-i Boğdan dâhilinde vâkı' Çoçora Sahrâsı'nın Nemçe melâ'îni ve Macar Katanası keferesinin şerr ü mazarratlarından muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımül-ihitimâm olan mehâmmından olmağla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr için sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mükemmel ve müretteb kapun halkı ile kalkup, icâleten Çoçora Sahrâsı'na varup yanına ta'yîn olunan asâkir-i Tatâr-ı adüv-şikâr ile muhâfazaya kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm Çoçora Sahrâsını ve ol etrâf u havaliyi Nemçe melâ'îni ve Macar katanası keferesinin kâyd ü mekr ü mazarratlarından hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eylesin. İnşâllâhü te'âlâ karîben emr-i ma'âşına bâ'is-i takvîyet olur ma'îşet veyâhud şî'âr-ı hâline münâsib mevâcib ile kayrılmanı mukarrer bilüp, ana göre dâmen-i gayreti der-miyân ve bezl-i tâb ü tüvân ve kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket ve me'mûr olduğun üzre Çoçora ve havâlîlerinin muhâfazasında ve melâ'în-i düzeh-mekînin def'-i şerr ü mazarratlarında İbrâil ve Hotin muhâfızı ve Bender muhâfızları ve Boğdan voyvodası ile haberleşüp hıfz u hırâsetinde bezl-i vüs' u kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 679

Emrindeki 1000 asker, atlı askere ilave 400 asker, atlı asker levendiyle birlikte yanına atanan Delvine sancağı tasarrufundaki Ali Paşa'yı korumasına alarak, Preveze'den ve Mora'dan gelecek 2000 askerin de ilavesiyle Ayamavra'ya gitmesi ve Mora ser-'askeri Vezîr Osman Paşa ile istişare ederek, Ayamavra Kalesi'ni istila etmek isteyen kâfiri dağıtması için, Karlili sancağı tasarrufundaki Ebubekir Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Karlili sancağına mutasarrıf olup, Ayamavra üzerine me'mûr tevâyîf-i askere başbûğ olan Ebubekir Paşa'ya hükm ki:

Ayamavra Kal'ası'nın ta'mîrine mübâşeret iden melâ'în-i düzeh-mekînin bi-avni'llâhi te'âlâ kahr u tedmîrleri ve istîlâ vü tasallutlarının müdâfaası ve kal'a-i merkûmenin kemâ fi'l-evvel taraf-ı saltanât-ı seniyyemden zabtı ehemmi mehâmm-ı lâzımül-ihitimâmdan olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bu husûs için mükemmel ve müretteb kapun halkı ve Karlili sancağının âlâybegisi ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ve yanında olan mîrî piyâde levendâtıdan bir nefer nâkıs olmamak üzre bin nefer mîrî piyâde ile sen me'mûr ve emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Delvine sancağına mutasarrıf olan Ali dâme ikbâlühû dahi müteahhid olduğu

dört yüz nefer güzîde ve tüvânâ piyâde levendât ile seninle ma'an ta'yîn ve Preveze'de olan mîrî piyâde levendât'dan bin nefer ifrâz ve yanına irsâl etmek üzre Yanya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlühû'ya ve Kara Ahmed oğlu ile Mora'ya gelmek üzre olan bin beş yüz neferin beş yüz neferini Mora'da alıkoyup bin neferini hizmet-i mezkûre için yanına göndermek üzre düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-âlem Mora ser-'askeri olan vezîrim Osman Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûya emr-i şerîfim gönderilmiş idi. Hâlâ der-i devlet-medârıma gönderdiğin kaimenin hulâsa-i mefhûmunda me'mûr olduğun Ayamavra üzerine teveccüh ve azîmete müteheyyi' ve hâzır u âmâde ve Mora ser-'askeri vezîr-i müşârun-ileyhin tarafından gelecek askere müterakkıb olup her ne vakitte gelür ise mütevekkilen ale'llâh üzerlerine varmak üzre olduğunu i'lâm eylemişsin. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde, bu emr-i hatîrde Mora ser-'askeri vezîr-i müşârun-ileyh ile istişâre idüp ve Allah hıfz eyleye melâ'in-i merkûmun üzerine azîmetde bir mahzûr zuhûr etmeyecek hâlde mülâhaza ve müşâhede olunmayup, belki hareket ve azîmetin istisvâb olunur ise müşârun-ileyhin re'yine muvâfakat ve vech-i meşrûh üzre bi'l-cümle seninle me'mûr olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve sâ'ir tavâyif-i asker ile ma'iyet ve ittihâd ü ittifâk üzre kalkup mütevekkilen ale'llâh ve müsta'înen billâh Ayamavra Kal'ası'na müstevlî ve ta'mîrine mübâşeret iden kefer-i fecerenin üzerlerine varup bi-avni'llâhi te'âlâ gereği gibi muhârebe ve mukâtele ve cem'iyetlerin tefrîk ve kahr u tedmîrleri ve izâle ve istîlâlarında ve kal'a-i merkûmenin kemâ fi'l-evvel taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden zabt u rabtında ve ta'mîr ü termîminde ve kifâyet mikdârı muhâfazacılar ta'yîn ile muhâfaza ve muhârese itdirilmesinde ve sâ'ir iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şûmâr eyleyüp, itmâm-ı hizmet ile vâki'i hâli sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 680

Memur olduğu 500 asker ile birlikte Dukakin sancağından yazılan 500 askeri de alarak Bükreş'e gitmesi, Eflak kumandanı ile istişare ederek, Bükreş'ten ve Eflak'ın tamamından Nemçe kâfirini uzaklaştırması için Köstendil sancağı alaybeyi Mahmud Bey'e yazılan hüküm.

Köstendil sancağı âlâybegisi Mahmud Âlâybeyi'ne hükm ki:

Bundan akdem düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû ba'zı tevâyif-i asker ile Eflâk vilâyetinde vâki' Bükreş kasabasına gidüp tahassun iden Nemçe keferesini Bükreş kasabasından ve bi'l-cümle vilâyet-i Eflâk'dan tard u ib'âda me'mûr oldukda sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi tahrîrine me'mûr olduğun beş yüz nefer süvâri ve Dukakin sancağı mutasarrıfı Tahir dâme ikbâlühû ma'rifetiyle tahrîri fermânım olan beş yüz nefer mikdârı ki mecmuu bin nefer ile Yergöğü cânibinden vezîr-i müşârun-ileyhin yanına varup re'yine muvâfakat ile hizmetde bulunmak üzre

me'mûr olmuş idin. El-hâletü hâzihî vech-i meşrûh üzre Eflâk tarafına me'mûr müşârun-ileyh ve sâ'ir tevâyif-i askerin cümlesi berü yakaya avdet ü ric'at idüp, Bükreş kasabasında muhâfızından bir ferd kalmaduğın i'lâm olunup ve bi-avnihi te'âlâ eğer kasaba-i merkûmenin ve eğer etrâf u havâlîlerinin hâlâ Eflak voyvodası olan kıdvetül-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Yanaki Voyvoda ile ma'yyet ve ittihâd ü ittifâk üzre muhâfazası mehâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olmağın, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â bir an te'hîr ü tevakkuf itmeyüp vech-i meşrûh üzre bi'l-cümle yanına me'mûr olan bin nefer mîrî süvâri levendâtıdan bir nefer nâkıs olmamak üzre cümlesini yanına istîshâb idüp ve icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem Bükreş kasabasına varup muhâfazasına kıyâm ve Eflâk voyvodası mûmâ-ileyh ile ittihâd ü ittifâk üzre eğer Bükreş kasabasının ve eğer etrâf u havâlîlerinin mekr u kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan hıfz u hırâsetinde bezl-i vüs' u kudret eyleyüp, tehâvün ü tekâsül sebebi ile bir sâ'at evvel mahall-i me'mûra irişmenle tefvît-i vakt ve ta'tîl-i hidemâta bâ'is olur hâletden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 681

İsyan ederek Zıstovi kazası ve köylerine saldırılarda bulunan Eflak eşkıyasının temizlenmesi ve bu halkın korunması gerektiğinden; Niğbolu, Plevne ve Lofça kazalarından dirlikli veya dirliksiz askerî kuvvetler toplanması için Niğbolu, Plevne ve Lofça kadılarıyla Tille voyvodasına yazılan hüküm.

Niğbolu ve Plevne ve Lofça kādîlarına ve Tille voyvodası olan Limoncuoğlu (...) zîde kadruhûya hükm ki:

Sen ki Niğbolu kādîsı Mevlânâ Mehmed Hâşim zîde fazlühûsün. Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp, iş bu sene-i şâmiletü'l-meymene saferinin altıncı günü dâire-i itâ'atden hurûc ile tecemmu' iden iki binden mütecâviz Eflâk eşkıyâsı vakt-i tulû'ı şemsden Zıstovi kasabasına tâbi' Tille nâm-ı diğer Helonik nahiyesine gelmeleriyle ahâlîsi Tille Kal'ası'na tahassun ve muhârebeye mübâşeret eylediklerinde düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'l vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Niğbolu tarafına ser-'asker olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûnün yanında mevcûd bulunan piyâde asker karşı yakaya mürûr ve üzerlerine varup mukâtele ve müdâfa'ada bezl-i tâb ü tüvân eyleyüp ve Niğbolu Kal'ası'ndan dahi Tuna aşırı eşkıyâ-yı mesfûrenin cem'iyetleri olan mahallere toplar atdırılıp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ ekseri isâbet itmekle melâ'in-i hâsirîn mecrûhan ve mahzûlen yıkılıp gidüp ancak nâhiye-i mezbûrede vâkı' ba'zı kurâ ve çiftlikleri ihrâk-bi'n-nâr ve yigirmi nefer mikdârı şehîd ve bir mikdârı zahm-dâr olup nâhiye-i mezbûrenin hıfz u hırâseti için bir mikdâr asker ile imdâda muhtâc olduğun arz ve ahâlîsi mahzar itmeleriyle Niğbolu ve Plevne ve Lofça kazâlarında sâkin dirlikli ve dirliksiz inüp binmeğe kadîr kimesneler varup muhâfaza eylemeleri münâsib olmağla

sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin, cümleye başbûğ ve zikr olunan üç kazânın il erleriyle rûz-ı hızıra varınca Helonik Kal'ası muhâfazasında olmalarıçün emr-i şerîfim virilmek bâbında düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il baş defterdârım olan vezîrim Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü i'lâm itmeğın siz ki kâdîlarsız, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince taht-ı kazânızda sâkin dirlikli ve dirliksiz, rûkûb ve nüzûle kadîr olanları içlerinden bir ferd girü kalmamak üzre cümlesin bilâ-te'hîrin âcilen evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin, cümlelerin üzerlerine başbûğ nasb ve ta'yîn olunman ile me'mûr olduğun üzre bu cümle ile bir gün evvel Helonik Kal'ası'na varınca muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi te'âlâ mekr u kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan hıfz u hırâsetinde bezl-i tâb ü tüvân ve ikdâm ü ihtimâm eyleyüp tehâvün ü tekâsülden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 682

İzvornik'in koruması için gerekli olan 207 askerin isimleri yazılarak, defteriyle birlikte İzvornik'e gönderilmesi için Belgrad Kalesi korumasında yeniçeri subayı olan turnacıbaşı Salih'e gönderilen hüküm.

Belgrad Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan Turnacıbaşı Salih zîde mecdühü'ya hüküm ki:

İzvornik muhâfazasıçün müceddeden Dergâh-ı Âli yeniçerileri tasmîm olunmak mühim ve muktezî olduğun düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem hâlâ Belgrad muhâfızı vezîrim Hacı Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından arz ve mûcibince muhâfaza-i mezbûre içün yalnız iki yüz yedi nefer Dergâh-ı Âlî yeniçerileri müceddeden tasmîm olunmak bâbında fermân sâdır olmağın, imdi vusûlünde ol mikdâr neferâtı muhâfaza-i mezbûre içün müceddeden tasmîm ve muhâfaza-i mezbûreye irsâl ve ale'l-esâmî defterin irsâl eylesesiz deyü bi'l-fi'l vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 683

Anadolu'nun sol kolu ve orta kolundaki sefer-i hümayûn için hazırlanan askerleri sevk etme görevi yanında kendi emri altında bulunan leventleriyle birlikte, zamanında Ordu-yı Hümayûn'a yetişmesi için Sivas Beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sivas beglerbegisi Seyyid İbrâhim Paşa dâmet meâlîhüye hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı ve tâmmûs-silâh ve kâmilül'l-edevât güzîde ve tüvânâ levendât ile bi-tevfikihi te'âlâ iş bu sâl-i meymenet-iştimâlde mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnumda bezl-i ictihâd eylemen şartıyla eyâlet-i Sivas'ın tarafları olan sol kolda asker sürücülüğü hizmeti ve eşkıyâ var ise def' u ref'i senin uhdene tefvîz olunmuş idi. El-hâletü hâzihî Anadolu'nun orta kolunda vâki' sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriye'nin sürücülüğü hizmetine dahi sen me'mûr ve ta'yîn olunmuşsundur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre eyâlet-i Sivas'ın sol kolundan ve Anadolu'nun orta kolundan sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriye'yi evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ile tesyîr iderek, vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümâyûn'uma ilhâklarına bezl-i vüs' u kudret eyleyüp ve sen dahi me'mûr olduğun vech üzre ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı ve güzîde ve tüvânâ levendât ve umûmen eyâletin askeriyle vakt ü zamânıyla ma'asker-i nusret-eserime mülhak ve mevcûd bulunmağa bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 684

Daha önce iki defa yazılan emr-i şerif gereği, Eflak'tan esir alınıp da İstanbul'a getirilen halkın, sahiplerinden alınarak serbest bırakılmaları ve Eflak kapı kethüdâsına teslim edilmeleri için, İstanbul kaymakamına ve Üsküdar ve İstanbul kâdılarına yazılan hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına ve Üsküdar ve İstanbul kâdılarına hükm ki:

Eflâk kapı kethüdâsı olan Savpetro Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl idüp, bundan akdem Eflâk re'âyâsından esir olmak üzre ahz olunanlar bulundukları mahallerden girü ahz ve ıtlâk ve hâlâ Eflâk voyvodası olan Yanaki Voyvoda'ya teslim olunmak üzre Silistre'ye ve Rumeli cânibinde ve Nehr-i Tuna sevâhilinde vâkı' olan kâdılara hitâben iki kıt'a emr-i şerîfim sâdır almağa İstanbul ve Üsküdar ve ol havâlîde bulunan ol makûle Eflâk esirleri dahi ashâbından ahz ve ıtlak, voyvoda-i mûmâ-ileyhin İstanbul'da olan Eflâk kapı kethüdâsı Dimitraki'ye teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylemeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Rebûl-evvel Sene 1129

Hüküm: 685

Alacahisar halkının tamirini istedikleri eski palanka ile daha önce gerekli malzemelerin Belgrad Kalesi cebehanesinden karşılanması için emr-i şerif yazıldığı buna göre gerekenin yapılması ve palankanın tamirinde kasaba halkının da bedenen yardımda bulunmaları için Alacahisar sancak beyine ve kadılarına yazılan hüküm.

Alacahisar sancağı begine ve Alacahisar ve (...) kādîlarına hüküm ki:

Sen ki Alacahisar kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin. Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp, Alacahisar kasabası ahâlîsi bi'l-cümle meclis-i şer'a varup palankaları bi'l-küllîye münhedim olmağla, hâlâ ehl ü iyâlleriyle tahassun idecek yerleri olmayup ve palanka-i mezbûrun yeri dıyk olduğundan iyâzen-bi'llâhi teâlâ muhârebe iktizâ' ider ise bir dürlü imkân olmayup, lâkin küffardan kalan atık kal'a muhârebeye elvirmekle (...) ta'mîrâtı keşf olunup, iki bin şaranbo ağacı ve yüz kırk tahta ve beş yüz kebîr şendere ve iki kebîr kuyu ve sekiz karakolhâne ile kâfi ve vücûda gelür. Ancak mukaddemâ palankaları ta'mîr olundukda Vulçitrın ve Piriştine kazâları ve bunların kazâlarıyla imdâd ü i'ânet itmeleri üzre atık palankaları ta'mîr olunmak ricâsına istid'â-yı merhamet eylediklerin arz ve (...) Üç Hisar Palankası mürûr-ı eyyâm ile harâba müşrif olmağla, Alacahisar kazâsı i'ânetiyle ta'mîri tekâmül olunmak üzre yüz yigirmi sekiz senesinde emr-i şerîf virilüp ve cebehâne ve karakolhânelerine masraf olmak üzre iki kantar timur Belgrad Kal'ası cebehânesinden virilmek üzre dahi Belgrad muhâfızına hitâben emr-i şerîf virildüğü mastûr ve mukayyed olunmağın, vech-i meşrûh üzre kazâ-i mezbûr ahâlîleri bedenen i'ânet idüp bu bahâne ile re'âyâ fukarâsına ta'addî ve tecâvüz olunmamak üzre emr-i şerîfim virilmek için düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'il defterdârım olan vezîrim Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû i'lâm itmeğın, vezîr-i müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 686

Haleb eyaleti mütesellimliğinin, Halep eyaleti kendisine ihsan olunan Vidin koruması Mehmed Paşa tarafından mütesellim olunan kapı kethüdâsı Genç Ali tarafından zaptı için, Halep mollasına ve Halep'teki kadılara yazılan hüküm.

Haleb Mollasına ve Halep eyâletinde vâki' kādîlara hüküm ki:

Avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Halep eyâleti iş bu bin yüz yigirmi tokuz senesi şehr-i Rebîul Ulâ guresinden düstûr-ı ekrem Vidin muhâfızı vezîrim Mehmed Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehûya inâyet ve ihsânım olup ve Halep eyâletinden kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Genç Ali zîde mecdühû vezîr-i müşârun-ileyhin der-i devlet-medârımda kapı kethüdâsı olan Mehmed zîde mecdühû'nun ma'rifetiyle eyâlet-i merkûmeye mütesellim nasb ve ta'yîn olunmağın, eyâlet-i merkûme mütesellimliği

mûmâ-ileyh Ali zîde mecdühü'ya zabt itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 687

Vazifesinde görülen dikkatsizlik ve ihmâl sebebiyle bazı ihtar ve ikazları Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası ve Eflak'taki askerlerin ser-'askeri olan Hüseyin Paşa'ya yazılan hüküm.

Bi'l-fi'il Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olup Eflâk vilâyetine me'mûr tevâyif-i askere ser-'askerim olan vezîr Hüseyin Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, me'mûr olduğun vech üzre Eflâk voyvodası Yanaki Voyvoda'yı mahalline takrîrinden sonra Trigovişte ve sâ'ir mahallerde tahassun iden düşman-ı dînin diyâr-ı Eflak'tan ihrâcî ve kâyd ü mekrlerinin def' u ref'i hususlarında sana her vechile müsâ'ade ve defa'ât ve kerrât ile evâmir-i şerîfem ısdâr ve ırsâl olunmuş iken bugün yarın giderim deyü Ruscuk ve Yergöğü'de bu kadar eyyâmdır tefvît-i vakt ile beyhûde özr ü bahane iderek müctemi' olan bu kadar asker ile şâyed bir hizmet zuhûra götürür mülâhazasıyla i'lâmına müsâra'at olunmuş idi. El-hâletü hâzihî Eflâk voyvodasını Bükreş'e takrîrinden sonra bilâ-meşveret kalkup Tergoş ve Marihayan manastırına doğru gitmiş iken bilâ-mücib ba'zı özür (...) ile avdet ve Bükreş'te dahi ikâmet itmeyüp Yergöğü'ye geldiğin i'lâm eylemişsin. Bir serdâr bir mahalle teveccü itmiş iken işe nizâm virmedin avdet ne makûle iş tevellüdüne sebep olacağı zâhir olmağla bu husûsda müstahakk-ı itâb olmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde Yergöğü'den hareket itmemiş isen yerinde ve eğer Bükreş'e varmış isen Bükreş'in kendü de veyahud civârında re'âyâ fukarâsı ta'cîz olunmayup, kapun halkı ve sâ'ir seninle ma'an me'mûr olan tevâyif-i asker ile refâhiyyet ile ikâmet lâzım gelen mahalde ikâmet ve etrâf u eknâfa çeşm-gûş olup Eflâk re'âyâsından isyân idüp seby ü istirkâk (...) taraf var ise yanına varacak leşker-i Tatar ile görölmesîçün bir gün evvel der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 688

Defterli olan Evlâd-ı Fâtihân askerlerinin yanında 3000 asker de ulûfeli olarak Yörük askerlerinden yazarak, bütün tedariklerini görüp sefere hazırlaması için Selânik korumasında olan Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Selânik muhâfızı vezîr el-Hâcc Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

İş bu sâl-i meymenet-iştîmâlde mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum için defterlü olan Evlâd-ı Fâtihân neferâtından mâ'adâ ulûfe ve

bahşışleri ile üç bin nefer Yörük neferâtı dahi ne mahallerden yazılır ve ulûfe ve bahşışleri ne mikdar ile olmak mümkündür gereği gibi vukûfu olanlar ile müzâkere ve nizâm virildiği üzre ol makûle yazılacakların üzerlerine zabt u rabt ve a'mâl-i askere kadîr zâbitler ve çeribaşılar tedârik ve her biri ceng ü harbe kadîr yarâr ve tûvânâ ve şecî' u bahâdır yiğitlerden olmak şartıyla tahrîrine şurû' u mübâşeret ve karâr-dâde olduğu üzre keyfiyetlerin arz ve i'lâm olunmak için bundan akdem emr-i celîlü's-şânım ısdâr ve irsâl olunmuş idi. İmdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Sen on beş sene mikdârı der-i devlet-medârimda defterdârlık hizmetinde olduğun eyyâmda sâye-i seniyye-i Padişâhânemde avâyid ve kavâidden emvâl-i kesîre iktisâb idüb düşman-ı dîn ve melâ'în-i dûzeh-mekînin memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlikime hücum ve istîlâsı vaktinde sebep-i dîn-i mübîn ve uğur-ı hümâyûn-ı nusret-makrûnumda bezl-i kudret idüp ve zikr olunan üç bin nefer güzîde ve tûvânâ levendâtın müfredât üzre evsâf ve masârıfıyla mâliye cânibinden sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrim mazmûnu üzre cümle masârıfın kendü kaleminden sarf ile tahrîr ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tekmîl ve İnşâllâhü te'âlâ tefvît-i vakt itmeyüp şimdiden tedâriklerin görüp ve bi-tevfiki'llâhi te'âlâ ol cânibde vakt ü zamânıyla hareket ve nev-rûz-ı firûzda (...) sahrâsında bulunup fermânım olan mahalleri hıfz u hırâset eylemekde bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylesin. Şöyle ki fermân-ı hümâyûnum olduğu üzre, zikr olunan üç bin nefer güzîde ve tûvânâ levendâtı kendü malından tahrîr ve tekmilde ve vakti ile mahall-i me'mûrda bulunmakda tereddüd ü tehâvûnün zuhûra gelmek ihtimâli olur ise kat'â bir dürlü özür ve cevâbın isgâ olunmayup, gadab-ı âteş-bâr-ı hüsrevâneme mazhar olacağını muhakkak bilüp bu emr-i hatîrde ana göre basîret ve intibâh ile hareket eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 689

Karaman eyaleti içine dağılmış olan kaçanları, bulundukları mahallerden kaldırıp yerlerine göndermesi ve Kırşehir sancağında yuvalanarak çevre halkına zarar veren Toridi eşkıyasını, bahar gelmeden önce Bozok ve Çorum sancakları tasarruflarında oldukları ve Kayseri müteselliminin de yardımıyla, haklarından gelmesi ve günü gelince de seferde hazır bulunması için Karaman beylerbeyi olan Paşa'ya yazılan hüküm.

İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi olan (...) Paşa dâmet meâlîhü'ya hüküm ki:

Bundan akdem ba'zı Toridi eşkıyası ve Rakka ve Hama ve ifrâz-ı Zülkadriye iskânı firârîleri ve Yörük perâkendesî eşkıyası, ibâdullâh'ın iyâl ü evlâdlarına ta'arruz u ta'addî ve Kırşehir tarafında müctemi' ve etrâf u eknâfa itâle-i dest-i tetâvül ve nehb ü gâret ile îsâl-i hasâret ve fesâd ü şekâvet üzre oldukları i'lâm olundukda sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, fermânım olan mahallerde bulunan iskân firârîlerinin mahall-i

iskânlarına ircâ'ları ve Toridi ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdenin, şer'an lâzım gelen cezâlarının tertîb ve şerr ü mazarratlarından bilâd ve ibâdın te'mîn ü tatmînini senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ü havâle olunmuş idi. El-hâletü hâzihî der-i devlet-medârıma gelen kaimenin hulâsa-i mefhûmunda Kırşehir sancağında tecemmu' ve re'âyâ vü berâyâyâ îsâl-i hasâret iden tavâyif gâyet şedîd olmağla, mevsim-i bahâr irişmedin bir gün evvel mahallerinden kaldırup mevzi'-i iskânlarına tesyîr ve ircâ'ları enseb ve asveb olup ve fî nefsi'l-emr tâyife-i mezbûre bu vaktde mevzi'-i iskânlarına irsâl olunmazlar ise, eyyâm-ı sayfda bir vechile zabt u rabt olunamayup fesâd ü fezâhatleri günden güne müştedd ve tahrîb-i bilâda cesâret idecekleri zâhir ü bedîdâr olmağla, tâ'ife-i merkûme bulundukları mahallerden ihrâc ve mevzi'-i iskânlarına tesyîr ü îsâl ve bilâd ve ibâdî şerr ü mazarratlarından tahlîs niyeti ile Akşehir tarafına müteveccih olduğunu iş'âr idüp, ancak emrine temşiyet ve takviyet için Çorum ve Bozok sancakları mutasarrıfı Mamalıoğlu Ömer dâme ikbâlühû ve Kayseriye mütesellimi ve havâss ve evkâf zâbitleri ve ahâlî-i vilâyet ve ol havâlîde vâkı' darb u harbe kadîr il erleri dahi iktizâ' iden hidemâtda ittihâd ü ittifâk ile i'ânet ve muzâheretde bulunmaları muktezî olduğun i'lâm eyledüğün ecilden iltimâsın üzre bu husûs için bâlâda mastûr olanların cümlesinin seninle ma'an me'mûriyetleriçün tenbîh ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfîm sâdır olup tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde bu husûs için sâdır olan emr-i şerîfîmi vech-i meşrûh üzre me'mûr olan mîr-i mîrân ve mütesellimler ve sâ'irlerine irsâl ve iktizâ'sına göre i'mâl ve istihdâm ve taht-ı eyâletinde olan iskân firârîlerin seninle maan me'mûr olanlar ile müsebbet ve ittifâk u ittihâd ile âlâ-eyyi hâlin bulundukları mahallerden sürüp çıkarup mevzi'-i iskânlarına tesyîr ü ircâ' ve irsâl ve sâ'ir fesâd ü şekâvet üzre olan eşkıyâ ve harâm-zâde dahi bi-eyyi hâlin ahz ve ele getirüp, şer'le haklarında lâzım gelen cezâların tertîb ve fesâd ü şekâvetlerinden ibâdullâhı te'mîn ü tatmînde ziyâde takayyüd-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eyleyüp lâkin bu takrîb ile fesâd ü şekâvetde alâkaları olmayan mazlûmların nüfûs ve emvâl ü a'râzına ta'arruzdan ve bu husûsu zalemeye i'timâd ile re'âyâ ve berâyâ ya hilâf-ı şer' ta'addî ve tecâvüzden ve bu bahâne ile eğer kendün ve eğer eyâletin askeri vaktiyle sefer-i hümâyûnuma irişmemekden ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 690

Karaman eyaleti içine dağılmış olan kaçanların yakalanıp iskân yerlerine gönderilmesi ve Kırşehir sancağında yuvalanan Toridi eşkiyasının bahar gelmeden önce haklarından gelinmesi hususlarında Karaman Beylerbeyine destek olmaları, Çorum ve Bozok sancakları tasarrufundaki Mamalıoğlu Ömer'e, Kayseri mütesellimine, havâss ve evkâf subaylarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Çorum ve Bozok sancakları mutasarrıfı Mamalıoğlu Ömer dâme ikbâlühû'ya ve Kayseriye mütesellimine ve havâss ve evkâf zâbitlerine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvâroğlu Seyyid Muhammed Paşa dâmet meâlîhüye, Rakka ve Hama ve sâ'ir tevâyif-i iskân firârîlerinden Karaman eyâletinde bulunanları mevzi'-i ikâmetlerine ircâ' ve irsâlleri ve zuhûr iden Toridi ve Kutta'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ ve harâm-zâdenin hasm-i urûk-ı mefsedetleri ile âsâr-ı mazârlarından bilâd ve ibâdın te'mîn ü tatmîni için emr-i şerîfimle me'mûr olmakla, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel kapun halkıyla ve siz ki Kayseriye mütesellimi ve havâss ve evkâf zâbitlerisiz, müstevfî âdemleriniz ile ve siz ki zikr olunan sancaklarda vâki' ahâlî-i vilâyet ve darb u harbe kadîr il erlerisiz, siz dahi bu husûs için Karaman beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile me'mûr ve ta'yîn olunmuşsuzdur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğunuz üzre Rakka ve Hama ve sâ'ir tevâyif-i iskândan Karaman eyâletinde olanları Karaman beglerbegisi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin re'yine muvâfık ve ittihâd ü ittifâk ile bulundukları mahallerden kaldırılıp ihrâc ve tesyîr ederek bu kış içinde mevzi'-i iskânlarına ircâ' ve irsâlleri ve Toridi ve Kutta'-ı tarîk ve sâ'ir eşkiyâ ve harâm-zâdenin kal' u kam' ve istisâllerinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eyleyüp emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden ve hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsîrden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb idüp velâkin bu takrîb ile şekâvetde alâkası olmayanların nüfûs ve emvâline ta'arruzdan ve bu husûsu zalemeye vesîle idüp re'âyâ ve berâyâyâ hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve tecâvüzden ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bu bahâne ile vaktiyle sefer-i hümâyûnuma irişmekden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 691

Bu husûs için, sâbık sipâhîler ağası Mustafa Ağa me'mûr olmağla, işbu emr-i şerîf tebdil olundu. Fî evâsıt-ı Rebiü'l-evvel Sene 1129

Preveze Kalesi'nin tamirine Ahmed zîde kadrûhû'nun memurluğu ile ilgili Preveze korumasına yazılan ve üzerine kayıt düşülerek tebdil olunduğu bildirilen hüküm.

Ber-vech-i arpalık Yanya sancağına mutasarrıf olup Preveze muhâfazasında olan (...) dâme ikbâlühû'ya hükm ki:

Ahmed zîde kadruhû Preveze Kal'ası ta'mîrine me'mûr olmağla, kal'a-i mezbûrenin ta'mîrinde ahâlî-i kazâ i'ânet ve düşman-ı dîn tarafından sû-i kasd ile hareket zuhûr iderse mazarratlarını def' u ref'a cümlesi hâzır u âmâde ve birbirleriyle haberleşüp, vakt-i iktizâ'da müdafaasına ihtimâm olunmak içün, Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîfim virilmek üzere baş defterdârım Mehmed Paşa'nın i'lâmı mûcibince yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 692

İstanbul sakinlerinden Aleksandra isimli zimmî ile Acem tüccarlarından olan bazı şahıslar arasındaki anlaşmazlığın halli için İstanbul kaymakamına ve kadısına yazılan hüküm.

İstanbul kâ'im-makâmına ve kâdisına hükm ki:

Aleksandra nâm Acem zimmî gelüp mahrûse-i İstanbul'da sâkinlerinden olup, Irakıye-i Acem tüccârlarından Ovannes ve Serkesber ve Morisne (...) ve (...) ve (...) ve nâm zimmîler ile Marli nâm Nasrâniye'nin bir husûsların görmek üzere her ne mikdâr akçe masraf ider isen virir deyü buna emr itmeleriyle bu dahi mesfûrların emrlerine ittikâ'en (...) bin yüz yigirmi senesinde kendü mâlından ma'lûmü'l-mikdâr akçe harc u sarf ve itmâm-ı masâlih eylediklerinden sonra masârif olan akçesin taleb eyledikde virmekde bî-vech-i şer' ta'allül üzere oldukların bildirüp, şer'le görölüp alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin, vech-i meşrûh üzere şer'le görölme emrim olmuştur.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 693

Edirne'den başlayarak, Rumeli'nin sağ kolu, orta kolu ve sol koluna varıncaya kadar köylerden ve kasabalardan ve kazalardan İrşeve korumasına gitmek üzere yazımına karar verilen 2000 asker serdengeçti, ağaları ve bayraktarları için, son derece ihtimam göstermesi hususunda bu işe memur Ali zîde mecdühû'ya ve gazaya teşvikte bulunmaları için bu mahallerde bulunan naiblere, kadılara, yeniçeri serdarlarına vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında sâbıka (...) başı olup hâlâ İrşeve muhâfazası içün bâ-fermân-ı âlî müceddeden on beş aded piyâde serdengeçdi bayrağı açup ve atık ve cedîd serdengeçdileri ağaları ve bayrak-dârları tahrîr ve iki bin nefer piyâde serdengeçdi neferâtı tasım ve be-dergâhına me'mûr olan Ali zîde mecdühû'ya hükm ki:

Sen, ocakta kâr-güzâr ve her vechile me'mûr olduğun hizmetde mücidd ü sâ'î olduğun ecilden iş bu umûr-ı mühimmeye bâ-fermân-ı âlî ta'yîn olunmuşsundur. İmdi Edirne'den Rumeli'nin sağ kolu ve orta kolu ve sol kolu nihâyetine varınca yemîn ü yesârda vâki' kasabât ve kurâdan re'âyâ ve re'âyâ oğullarından olmayup, kadîmden yeniçeri iken bir takrîb ile esâmîsi çalınan neferâtıdan ve kuloğullarından olmak üzre yarâr ve tûvânâ, boylu tüfenkli yiğitlerden iki bin aded piyâde serdengeçdileri tasmîm ve be-dergâh idüp, kendin önlerine düşüp, esnâ-yı tarîkde bir ferdi rencîde ve remîde itdirmeyüp, muhâfaza-i mezbûreye îsâl ve ale'l-esâmî defterin getürüp, itmâm-ı hizmet itmeğe sa'y ü ihtimâm eyleyesin ve İnşâllâhü te'âlâ hizmetleri mukâbelesinde atîk sâhib-i esâmî olan ağalara ve onar akçe, terakkî ve bayrak-dârlara beşer akçe, terakkî ve cedîd ağalara kânûn üzre kırkar akçe tekâ'üdlük ve cedîd bayrak-dârlara yigirmişer akçe tekâ'üdlük ihsân olunur. Ve siz ki Edirne'den Rumeli'nin sağ kolu ve orta kolu ve sol kolu nihâyetine varınca yemîn ü yesârında olan mevâlî-i izâm ve kuzât ve nüvvâb zîde fezâilühüm ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz. Siz dahi uğûr-ı dîn-i mübîn ve def'-ı mazarrat-ı müşrikîn için ol havâlîde olan guzât-ı İslâm'ı cihâd-ı a'dâya tahrîs ü tergîb ve ibâdullâhın üzerinden düşman-ı dînin kâyd ü mazarratın men' u def' için cümleliz ittihâd ü ittifâk ikdâm ü ihtimâm eyleyüp, müceddeden tasmîm ve be-dergâhı fermân olunan ol mikdâr Dergâh-ı Âlî yeniçerileri serdengeçdilerini havze-i hükûmetinizde olan kasabât ve kurâdan bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tekmîli emrinde kemâl mertebe ve cidd ü ihtimâm ve dâmen-i gayreti der-miyân eyleyesiz ve lâkin kadîmden yeniçeri iken bir takrîb ile esâmîsi çalınanlardan ve kuloğullarından mâ'adâ re'âyâ ve re'âyâ oğullarının dirliğe dâhil olmasına bir vechile müsâ'ade eylemeyesiz. İnşâllâhü te'âlâ bundan sonra irsâl olunacak sürücü zâbitler vardıkda, iş bu sâdır olan fermân-ı âlînin kânûn-ı münîfi ile âmil olmayıp, ol havâlîde kalmış ve etrâf u eknâfda ihtifâ eylemiş, gerek sahîhu'l-esâmî, gerek esâmîsi çalık, gerek kuloğullarından bir nefer evlerinde ve yerlerinde bulunur ise, muhkem haklarından gelinüp sâ'ire mûcib-i ibret olunur. İnşâllâhü te'âlâ bundan sonra ol havâlîde olan serdârlar dahi umûmen muhâfaza-i mezbûreye ta'yîn olup, mahsûs sürücü zâbitler husûs-ı mezbûr için irsâl olunmak üzredir. İmdi izzet ve hamîyyet-i İslâmiye için, cümleliz bu mühimmenin tekmîli husûsunda ikdâm-ı tâmm ve sa'y ü ihtimâm idüp, neferât-ı mezbûrünün bir gün evvel itmâmı ve mahall-i me'mûra mûmâ-ileyh ile îsâl ü irsâle teşmîr-i sâk ve ihtimâm eyleyesiz ve siz ki bu umûr-ı mühimmeye me'mûr-ı mûmâ-ileyhsin, sen dahi hâb u râhatı terk ve tasmîm ve be-dergâhına me'mûr olduğun neferâtı icâleten tekmîl ve kendün mahalline isâle mücidd ü sâ'î olasın. Şöyle ki senin dahi bir gûne takasîrin istimâ' olunur ise bir vechile cevâba kâdir olamazsın, ana göre kemâl-i basîret ve intibâh ile hareket idüp, fermân-ı âlî-şâna muhâlif hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eyleyesiz deyü yeniçeri ağası Hüseyin Paşa mektûbu mûcibince yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 694

Anadolu'nun sağ koluna varıncaya kadar eski ve yeni ağalardan olmak üzere, yigirmi bayrak açılarak 2000 asker yeniçeri serdengeçtiyi Mora ser'-askeri Osman Paşa'ya teslim etmekte geç kaldığından dolayı ikaz edilmesiyle birlikte, hemen acele olarak görevini yerine getirmesi için Haseki Yusuf zîde kadruhû'ya yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı hasekilerinden olup bundan akdem Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varınca atık ve cedîd ağalardan olmak üzere yigirmi bayrak küşâda ve iki bin nefer Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri serdengeçtileri Mora cezîresi muhâfazasına îsâl için atanan Haseki Yusuf zîde mecdühû'ya hükm ki:

Müddet-i medîdedir ki bu emr-i vâcibü'l-ihdimâma ta'yîn olunmuşidın. El-yevm husûs-ı mezbûra mübâşeretini ve tekmîlini müş'ir haberin gelmediği ecilden, vâcibü'l-isti'câl (...) ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde sen ki mûmâ-ileyhsin. Atık ve cedîd ağalardan olmak üzere ol mikdâr bayrağı küşâda ve fermân olunan iki bin nefer Dergâh-ı Âlî yeniçerileri tashîh ve be-dergâh ve mahall-i mezbûra kendin götürüp Mora ser'-askeri vezîr Osman Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû ma'rifetiyle lüzûmu olan mahallere teslîm ve ale'l-esâmî defterlerin bu tarafa gönderesin. Senden kemâl mertebe dikkat me'mûl iken bu gûne tekâsül ile hareket eylediğin ma'lûm-ı hümâyûn oldukda, netîce-i kârı (...) ve bu ihmâl ve tekâsülün neye müntec olduğunu fikr idüp hâb u râhatı terk ve dâmen-i gayreti der-miyân idüp me'mûr olduğun vech üzre neferât-ı merkûmeyi bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tekmîl ve kendin götürüp cezîre-i mezbûreye îsâl e Mora ser'-askeri vezîr-i müşârun-ileyh ma'rifetiyle lüzûmu olan mahallere tevzî' ve ale'l-esâmî defterin bu tarafa gönderüp teslîm eylesesin. Şöyle ki bundan sonra yine tesâmuh ve tekâsülün zuhûr eder ise bir vechile cevâba kâdir olamayup bu gûne hareketin hazelânına bâ'is olacağın mukarrer bilüp, ana göre bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tekmîl-i hidmet eylemeğe cidd-i ikdâm eylesesin deyü bi'l-fi'l vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektup virilmekle mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 695

Vidin'de bulunan bütün sipah ve silahtar serdengeçtilerini yanına alarak, 1380 asker Evlâd-ı Fatihan tarafından korunmakta olan İrşeve'ye gitmesi Yörük tayfasından gelecek 1000 askere ilaveten gelecek olan Tatar askerlerini de istihdâm ederek bu halkı düşmanın şerrinden koruma etmesi için Halep valisi ve Vidin korumasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Halep vâlîsi olup Vidin muhâfazasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Hâlâ avâtîf-ı husrevânemden Haleb eyâleti hatt-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnumla sana inâyet ve ihsânım olup ve İrşeve ve havâlîlerinin bi-avnihi te'âlâ kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde Vidin'de olan sipâh ve silâh-dâr serdengeçdilerin bi't-temâm kaldırıp yanına istishâb ve sefer vakti ve Ordu-yı Hümâyûn'uma mülâkât zamanı gelince nev-rûz-ı firûzdan evvelce İrşeve'de bulunup ve hâlâ İrşeve muhâfazasına me'mûr olan bin üç yüz seksen nefer Evlâd-ı Fâtihân ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kadrûhü'nun tahrîr idüp göndereceği bin nefer Yörükân dahi serî'an ve âcilen İrşeve'ye muvâsalatlarında bi-avni'llâhi te'âlâ İrşeve ve havâlîlerini mekr u kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan gereği gibi hıfz u hırâsete bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret-i hamîyyet eyleyüp İnşâllâhü te'âlâ ol havâlîye irsâl ve îsâli tasmîm olunan leşker-i Tatar-ı adüv-şikâr ve sâ'ir tevâyif-i asâkir dâhil ve vâsıl oldukda, sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve eyâletin üzerine takdîr olunan üç yüz altmış nefer güzîde ve tûvânâ ve şecî' u bahâdır ve sekbân levendâtınla Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olacağını ma'lûm idinüp, ana göre tedârikini görüp, ol vechile şimdiki halde İrşeve muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm bi'l-cümle muhâfaza-i merkûmeye me'mûriyetleri fermânım olan tevâyif-i asker ile İrşeve ve havâlîlerinin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eyleyüp ve avn-i fazl-ı Hak ile vakt ü zamânıyla me'mûr olduğun üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve ol mikdâr güzîde ve bahâdır levendâtınla Ordu-yı Hümâyûn'uma mülakata dikkat-i tâm ve takayyüd ü ihtimâm eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 696

Adalarda bulunan halka zulmettiği öğrenilen Akdeniz'deki kaptanların başbuğu Madanoğlu'nu azlederek yerine maharetli bir kaptanı başbuğ nasb etmesi ve Akdeniz'in ve halkının gereği gibi korunması için Kaptan Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Paşa vekîli Süleymân Paşa'ya hükm ki:

Akdeniz'de vâki' firkate kapudânlarının üzerlerine başbûğ olan Mandaloğlu'nun adalar re'âyâsına nice ta'addî ve tecâvüzü olup azli icâb itmekle, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vardıği gibi mezkûr Mandaloğlu'nun azl ve yerine Akdeniz'de vâkı' firkate kapudânlarının üzerlerine erbâb-ı istihkaktan ve Kara Derya'da mahâreti olanlardan birini başbûğ nasb ve ta'yîn ve dâ'imâ basîret ve intibâh üzre bulunup Bahr-i Sefid'de vâki' Cezâyir ve sevâhil beyninde geşt ü güzâr ve selefleri muhâfaza ve muhârese ide geldikleri mahalleri korsan eşkıyâsından muhâfaza ve muhâresesinde ve mürûr u ubûr iden sefâyin-i tüccâr ve adalar re'âyâsının hıfz u hırâsetinde ve sâ[']ir uhdesine lâzım gelen hidemât-ı âliyyemin temşîyyet ve tetmîminde

bezl-i vüs' u kudret eylemek üzre muhkem tenbîh ü te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 697

Devlet-i Âliyye tarafından verilmiş olan sekbân akçesini Kırım hanı Devlet Giray Han'dan alarak, yeni han Saadet Giray Han'a teslim etmekte gecikmemesi için, Dergâh-ı Âlî kapucibaşlarından Nuh'a yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âlî kapucibaşlarından Nuh dâme mecdühû'ya hüküm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı olan Devlet Giray Sultân dâme ulüvvühû'ya taraf-ı saltanât-ı seniyyemden teslim olunan sekbân akçesini sen ki kapucibaşı-i mûmâ-ileyhsin, müşârun-ileyhden ahz ve hâlâ Kırım hânı olan cenâb-ı emâret-me'âb-ı eyâlet-nisâb-ı sa'âdet-iktisâb Sa'âdet Giray Hân dâmet meâlîhüye teslim eylemek için bundan akdem sen mübâşir ta'yîn olunmuşidın. Hâlâ bu husûsun te'kîd ve isti'câl için iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde zikr olunan sekbân akçesini hân-ı cedîd-i müşârun-ileyh Sa'âdet Giray Hân dâmet meâlîhüye teslim etmek için hân-ı sâbık-ı müşârun-ileyhden ahz u kabz etmiş isen fe-bihâ ve eğer henüz ahz u kabz etmemiş isen bir an evvel ahz u kabz ve mukaddemâ fermânım olduğu üzre hân-ı cedîd-i müşârun-ileyhâ teslim ve hân-ı sâbık-ı müşârun-ileyhi mübâşeretinle Yanbolu cânibinde olan çiftliğe götürüp anda ikâmet ettirmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 698

Tırhala sancağının bütün zaimlerini ve timar sahiplerini, askerleriyle birlikte yanına alarak bir an önce Mora ser-'askeri Vezir Osman Paşa'nın yanına gitmesi ve onun emrine göre koruma hizmetinde bulunması için Tırhala sancağı alaybeyine yazılan hüküm.

Tırhala sancağı âlâybegisine hüküm ki:

Tırhala sancağının umumen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Mora ser-'askeri vezîrim Osman Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehûnün yanına ta'yîn ve hidmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdi üzre hareket eylemeleri fermânım olup ve livâ-i mezbûr zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcîhâtı dahi vezîr-i müşârun-ileyhâ tefvîz ü sipâriş ve Defterhâne-i Âmire'mden cebe defterleri ihrâc ve tarafına irsâl olunmağın imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde Tırhala sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını yanına istishâb ve bayrağın açup önlerine düşüp, bir gün evvel Mora cezîresinde vezîr-i müşârun-ileyhin yanına varup hidmet-i muhâfazada ve

sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde re'y-i savâb-dîdi üzre amel ve hareket eyleyesin. Şöyle ki vaktiyle vezîr-i müşârun-ileyhin yanında mevcûd bulunmayacak olur isen âlâybegliğin âhara virilmekle iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîde ile mu'âhez ve mu'âkab olursun. Ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan dahi vaktiyle mahall-i me'mûrda mevcûd bulunmayanların dirlikleri âhara tevcîh olunmak mukarrerdir. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve azîmet ve bir an evvel cümle zu'amâ ve erbâb-ı timâr ile vezîr-i müşârun-ileyhin yanında mevcûd bulunmaya mübâderet ve müsâra'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 699

Yukarıdaki hükmün bir sureti Selânik sancağı alaybeyine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Selânik sancağı âlâybegine.

Hüküm: 700

Yukarıdaki hükmün bir sureti Eğriboz sancağı alaybeyine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Eğriboz sancağı âlâybegine.

Hüküm: 701

Aynı hükmün bir sureti İnebahtı sancağı âlâybeyine yazılmıştır.

Bir sûreti:

İnebahtı sancağı alay begine.

Hüküm: 702

Eflak kumandanı Yanaki Voyvoda'nın yanında bulundurmak üzere, Arnavut taraflarından 500 asker piyade ve 500 asker süvari yazılacağından, buralardaki kadılara yazılan hüküm.

Ve ve kâdîlarına hüküm ki:

Hâlâ Eflak voyvoda[sı] Yanaki Voyvoda'nın yanına mevcûd itdirilmek için hîn-i iktizâ'da işe yarar müsellah ve müretteb bin nefer Arnavud bahâdırlarından ve işin zâd ve darb u harbe kadîrlerinden olmak şartıyla hâlâ Köstendil âlâybegisi Mahmud âlâybegi oğlu (...) ma'rifetiyle bir gün akdem Arnavutluk câniblerinden bin nefer beş yüz neferi piyade ve beş yüz neferi süvâri tahrîr ve mahall-i mezbûra irsâl ü îsâl

itdirilmek lazım olmağla iktizâ' iden ulûfe ve bahşışleri, merkûm Eflak voyvodasının kendü avâ'idinden virilmek üzre mezbûr alay begi oğlu zîde kadruhû ma'rifetiyle tahrîr itdirilüp mahall-i mezbûra irsâl ü îsâl itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Rebîü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 703

1128 senesi rikâb-ı hümâyûn ıydiyisini bir an önce göndermesi için Boğdan kumandanı Mihal Voyvoda'ya yazılan hüküm.

Boğdan voyvodası Mihal Voyvoda'ya hüküm ki:

Sen ki voyvoda-i merkûmsun. Zimmetinde olan bin yüz yigirmi sekiz senesinin rikâb-ı müstetâbım ıydiyesi, ta'yîn olunan mübâşir (...) ma'rifetiyle bir gün evvel irsâl ve teslîm-i Hazîne-i Âmire'm itdirmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem Sene 1129

Hüküm: 704

Karahisar-ı Sahib sancağı halkından, seferler vaktinde alınan imdad-ı seferiyyede, mutasarrıfları tarafından ödemeleri gerekenden fazla talepte bulunulmaması için Anadolu valisi Vezir Ali Paşa'ya ve Karahisar-ı Sahip'de bulunan kadırlara yazılan hüküm.

Anadolu vâlisi vezîr Ali Paşa'ya ve Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki' olan kâdîlara hüküm ki:

Seferler vaktinde Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâki' kazâlar ahâlîleri livâ-i mezbûr mutasarrıflarına imdâd-ı seferiyyeyi müceddeden nizâm virildiği üzre, sinîn-i sâbıkâsının hadd-i evsatı üzre edâ itmeleri fermânım olmuş iken, hâlâ ber-vech-i arpalık Karahisâr-ı Sâhib sancağına mutasarrıf olup hâlâ ser-çeşme olan Ahmed Paşa ziyâde mutâlebesi ile ta'addî ve tecâvüz olduğu i'lâm olunmağla, imdi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh imdâd-ı seferiyyeyi vâli-i sâbık Ahmed Paşa'nın aldığı gibi, fukarâya ta'addî ve tecrîm vechile almayup, eslâfının aldığı hadd-i evsat ile almak içün yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebîü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 705

Mora'da korumanın tam olarak sağlanması için takviye olarak Tırhala, Selanik, Eğriboz ve İnebahtı sancakları alaybeyleri, zaimleri ve erbab-ı timarıyla birlikte emrine atandıkları ve tevcihler ve diğer hususlarda tam yetkili olduğuyla ilgili Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ Mora cezâresinin mekr u kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi mehm-i Devlet-i Âliyye ve elzem-i levâzım-ı saltanât-ı seniyyemden olup ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Bundan akdem bu emri muazzam uhde-i kifâyetine tefvîz ve havâle olunduğu eğer cezâre-i merkûmenin ve eğer derûnunda olan kılâ' u bikâ'ın hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde senden rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hidemât-ı mebrûre ve mesâî-i meşkûre me'mûl-i tab'-ı safâ-makrûnum olmağla hâlâ emrine takviyet ve temşiyet için Tırhala ve Selanik ve Eğriboz ve İnebahtı sancaklarının âlâybegleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı hizmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât re'y-i savâb-dîdin ile hareket eylemek üzere emri şerîfimle senin yanına ta'yîn ve zikr olunan sancaklar zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının tevcihâtı sana tefvîz ü sipâriş ve Defterhâne-i Âmire'mden cebe defterleri ihrâc ve tarafına irsâl olmağın, imdi zikr olunan sancaklarda vâki' zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ashâbından nâ-mevcûd olanların ve ashâb-ı fevt olanların ze'âmet ve tîmârları bi-hasebi'l-kânûn mahlûl olur. Fevt olan za'imın iki oğlu kalur ise büyük oğluna beş bin, küçük oğluna dört bin ve bir oğlu kalur ise ancak beş bin akçe ve erbâb-ı tîmârın ancak bir oğluna üç bin akçe virilür. İcmâllü ise, icmâl bozulmamak üzere değil ise dilediği yerden alır. Ve şehîden fevt olanların ze'âmet ve tîmârları sancağından iki za'im ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdetleriyle, merhameten kânûnlarından ziyâdesiyle oğullarına virilmek kânûndur. Ve babası fevtinden sonra vücûda gelen müteveffânın oğluna ze'âmet ve tîmâr virilmek ve icmâllü kılıçdan hisse ayrılıp âhara virilmek ve askere cânibden re'âyâ idhâli hilâf-ı kânûn olmağla vech-i meşrûh üzere amel ve oğlu olmayan müteveffânın ve nâ-mevcûd olup niyâmed ve firârı mütehakkık olanların ve terk-i hizmet idenlerin mahlûl olan ze'âmet ve tîmârlarının sancağında sâkin olup âlâybegisi bayrağı altında sefer eşmek şartıyla eşkâlleri ve mîr-alay arzıyla ashâb-ı istihkâka tevcih ve tahvîl virüp tevcihât husûsunda ve sâ'ir me'mûr olduğun hidemât-ı hümâyûnumda Devlet-i Âliyye'me lâyük ve ırz ve nâmûs-ı saltanât-ı seniyyeme muvâfık hareket ile me'âsir-i cemîle vücûda getirmeği zimmet-i tâm ve hilâf-ı kânûn tevcihâtıdan ve bir ferde gadr ü ta'addîden ve iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde tehâvün ü tekâsîrden be-gâyet tevakkî eylemen babında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 706

Sefer için hazırlığını yapması ve günü geldiğinde kendi adamlarından ağa ve bayraktar atanıp iki adet piyade serdengeçdi bayrağı açarak ve bizzat kendisi de başlarında olarak Edirne sahrâsında orduya katılması için Sobiçe'de sâkin Cihan oğlu Mehmed'e yazılan hüküm.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Sobiçe'de sâkin Cihân oğlu Mehmed zîde kadrûhû'ya hüküm ki:

Sen ocakta yarar ve bahâdır ve her vechile müstahak olduğun ecilden i'lâ-i kelime-i dîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i Fâhru'l-mürselîn için bi-tevfîki'llâhi te'âlâ iş bu sene-i mübâreke de tasmîm olunan sefer-i hümâyûna iki adet piyade serdengeçdi bayrağı küşâde ve kendi etbâ'ından ağa ve bayraktar nasb ve kendin dahi bi'n-nefs gelmen bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın, imdi sen ki mûmâ-ileyhsin, sâdır olan fermân-ı âliyye itâ'at ve iki adet piyâde serdengeçdi bayrağı küşâde ve kendü etbâ'ından ağa ve bayrakdâr nasb ve ta'yîn idüp yarâr ve tûvânâ boylu tüfenklü Dergâh-ı Âlî yeniçerileri tahrîr idüp hâlâ baş ağa olan Maksûd-zâde kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kadrûhû ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'a mülhak u mülâkî olmağa bezl-i kudret eylesesin, İnşâllâhü te'âlâ edâ-yı hidmet itdikde kânûn üzre ağalara kırkar akçe ve bayraktarlara yigirmişer akçe tekâ'üdlük ihsân olunur. Ana göre dâmen-i gayreti der-miyân ve mükemmel neferât ile bir gün evvel mûmâ-ileyh baş ağa ile bi'n-nefs gelüp Ordu-yı Hümâyûna dâhil olmağa sa'y ü ihtimâm eylesesin. Şöyle ki bir güne tekâsül ve tesâmuh üzre hareket edecek olur isen, sonra bir dürlü özür [ve] cevaba kadîr olamazsın. Ana göre âkıbet-i kârı mülâhaza eylesesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'il vezâretle Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektup verilmekle, mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 707

Yukarıdaki hükmün bir sureti Menteşe sancağında sâkin Abdülaziz zîde kadrûhû'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Menteşe sancağında sâkin Abdülaziz zîde kadruhûya.

Hüküm: 708

Aynı hükmün bir sureti de Menteşe sancağında sâkin Hasan Çavuş'a yazılmıştır.

Bir sûreti:

Menteşe sancağında sâkin Hasan Çavuş zîde kadruhûya.

Hüküm: 709

Aynı hükmün bir sureti Saruhan sancağında sâkin Deli oğlan'a yazılmıştır.

Bir sûreti:

Saruhan sancağında sû-î (...) sâkin Deli Oğlan zîde kadruhûya.

Hüküm: 710

Aynı hükmün bir sureti de Kırkağaç sâkinlerinden Yeğenoğlu'ya gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Kırkağaç sâkinlerinden Yeğenoğlu zîde kadruhû.

Hüküm: 711

Aynı hükmün bir sureti, Sığacık sancağından Hacı Kahraman'a gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Sığacık sancağında sâkin Hacı Kahraman zîde kadruhûya.

Hüküm: 712

Aynı hükmün bir sureti, Karakayalı Mehmed'e üç adet bayraklar açması için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karakayalı Mehmed zîde kadruhûya, üç adet bayraklar için.

Hüküm: 713

Aynı hükmün bir sureti, Birgi sâkinlerinden Karazade Mehmed'e, üç adet bayrak açması için yazılmıştır.

Bir sûreti:

Birgi'de sâkin Kara-zâde Mehmed zîde kadrûhû'ya üç aded bayrak için

Hüküm: 714

Aynı hükmün bir sureti de Aydın mütesellimi Manok Mustafa'ya üç adet bayrak açması için gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Hâlâ Aydın mütesellimi olan Manok Mustafa zîde kadruhû üç aded bayrak için.

Hüküm: 715

Müteveffâ vezîr-i a'zam Ali Paşa'nın vakfettiği kitapları ve geride kalan emlak ve eşyalarının satılmasıyla ve korunmasıyla ilgili İstanbul kaymakamıyla Galata kadısına ve eski ve yeni defterdar vekillerine yazılan hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına ve sâbıkâ Galata kâdısı Mevlânâ Seyyid Ahmed zîdet fezâilühû'yâ ve hâlâ defterdâr vekîli el-Hâcc Hüseyin ve sâbıkâ defterdâr vekîli Seyfullâh zîde mecdûhûmâya hüküm ki:

Vezîr-i a'zam-ı sâbık müteveffâ Ali Paşa'nın mukaddemâ zamân-ı hayâtında vakf eylediği kitâblardan hikem ve felsefiyât ve tevârîhe ve nücûma ve eş'âra müte'allik olan kitâblarının fetvâ-yı şer'iiyyü'-fehvâ muktezâsınca vakfiyeti sahîh olmamağla bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müteveffâ-yı müşârun-ileyhin İstanbul'da sarayında ve gayri mahallerde olan mülk kitâbları ve emlak ve akârât ve evkâfı erbâb-ı vukuftan istihbâr ile tahrîr ü defter olunup, lâkin emlak ile evkafının kemâ-yenbağî tefrîk ü temyizi mümkün olmayup ba'zıları mübhem kalmağla vakfiyesinin ihzâr ve rü'yetine muhtâc olduğu i'lâm olunmağla el-hâletü hâzihî Rumeli kâdî-askeri sicillâtından ihrâc olunan mumzâ ve mahtûm sûret-i vakfiyesi ve mukaddemâ gönderilen memhûr defterleri o tarafa irsâl olunmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde sen ki sâbıkâ Galata kâdısı ve sâbıkâ defterdâr vekîli mûmâ-ileyhimâsız, ma'rifetiniz ile ve taraf-ı şer'den mahsûs kâtib ve hâlâ defterdâr vekîli mûmâ-ileyh tarafından dahi nâzır ta'yîn olunup kütüb defterinde işâret olunduğu üzre ancak bu hazîneden kayyim vaz' olunan (...) cild kitâb ile sâ'ir mümtâz ve bî-nazîr olan kütübü intihâb ve ifrâz ve mahfûzen ve emnen ve sâlimen rikâb-ı hümayûnuma irsâl ve mâ'adâsını sâ'ir kütüb ile ma'an dikkat ve tahârrî olunarak değer-i bahâlarıyla fûrûht ve kıymetlerinden hâsıl olan semenlerini Âsitâne-i sa'âdet'de Bâb-ı Hümayûn'uma teslim ve vech-i meşrûh üzre gerek rikâb-ı kâm-yâbıma irsâli fermânım olan (...) cild kitâb ile sâ'ir mümtâz ve muntehâb ve bî-nazîr olan kitâbların adedi ve gerek bey' olunan kütübün kıymetleri ne mikdâra bâliğ olduğunu mübeyyin mumzâ ve mahtûm defterin der-i devlet-medârıma irsâl eyleyüp ve bundan mâ'adâ müteveffâ-yı müşârun-ileyhin sarayında ve gayri mahallerde olan emlak ve akârât ve evkâfı ve kitâbları sûret-i vakfiyeye nazar ve erbâb-ı vukuftan dahi gereği gibi tefahhus u istiksâ ile her maddesine ilm-i yakîn hâsıl iderek, vech-i münâsib üzre başka başka tahrîr ü defter ve

anların dahi mikdârını mübeyyin mumzâ ve mahtûm defterlerin der-i devlet-medârıma ırsâl ve keyfiyet-i hâli sıhhati üzre arz ve i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 716

Bu yıl içinde çıkılacak sefere katılmak üzere 50 adet atlı asker serdengeçti bayrağı açması ve bayrak altındaki askerler üzerlerine baş ağa atanan Maksud-zade Mustafa komutasında Ordu-yı Hümâyûn'a katılmalarını sağlaması için, Anadolu'nun sağ kolunda asker sevkiyle görevli, sekbânbaşı Hacı Abdullah'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ sekbân başı olup hâlâ Anadolu'nun sağ kolunda sürücülük umûruna me'mûr olan el-Hâcc Abdullah dâme mecdühû'ya hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede azm ve tasmîm olunan sefer-i nusret-makrûn için elli aded piyâde serdengeçdi bayrağı küşâd ve bâ-fermân-ı âlî üzerlerine baş ağa nasb ve ta'yîn olunan kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Maksûd-zâde Mustafa zîde kadruhû İnşâllâhü te'âlâ varup vâsıl oldukda ol havâlîde olan müstahakkından elli aded serdengeçdi bayrağı küşâd ve her bir bayrağa kifâyet mikdârı piyâde serdengeçdi neferâtı tahrîri emrinde sen dahi mücidd ü sâ'î ve umûruna müsâra'at idüp ve zikr olunan bayrakların neferâtı bir gün evvel tekmîl ve cümleden mukaddem gelüp Ordu-yı Hümâyûn'uma vâsıl olmalarıçün cidd-i tâm ve sa'y ü ikdâm ve ihtimâm eylesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Rebiü'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 717

Anadolu'nun sağ kolundan, sefer için hazırlanan yeniçerileri 50 adet bayrak açıp altında toplamayı ve önlerine düşerek bir an önce orduya katılmalarını sağlaması emri bu iş için baş ağa atanan Hacı Maksud-zade Mustafa zîde kadrûhû'ya yazılan hüküm.

Anadolu'nun sağ kolunda Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden elli aded piyade serdengeçdi bayrağı küşâd ve gelüp icâleten Ordu-yı Hümâyûn'a vâsıl olmak üzre baş ağa nasb ve ta'yîn olunan Hacı Maksud-zâde Mustafa zîde kadruhûya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin kadîmden iş-güzâr ve yarâr ve bahâdır olduğun ecilden, bu emr-i mühimmin tekmîli sana tefvîz ü havâle olunmağın imdi zikr olunan elli aded bayrağı küşâd ve Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden kifâyet mikdârı yarâr ve tüvânâ ve boylu tüfenklü piyade serdengeçdileri tahrîr ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tekmîl

itdirüp ve önlerine düşüp ve esnâ-yı tarîkde re'âyâ fukarâsından ve gayriden bir ferdi rencide itdirmeyüp nev-rûz-ı fîrûzda gelüp zîr-i Livâ-i Sultân-ı Enbiyâ (aleyhi's-salâtü vesselâm)'da hâzır u mevcûd bulunmağa sa'y ü ihtimâm eyleyüp me'mûr olduğun hidmetin bir gün evvel tekmîli emrinde merdâne hareket ile mücidd-i sâ'î olasın. Şöyle ki husûs-ı mezbûrda bir güne tekâsül ve tesâmuh üzre olduğun mesmû' olur ise bir vechile cevâba kadîr olamayup ana göre encâm-ı kârı mülâhaza eyleyesin deyü vezâretle Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâm'ul-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle mücibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 718

Gümüşhane nazırı Hasan Paşa'nın kethüdâsı olup, mîrî ile hesabı kapanmadan vefat eden Ali'nin, bütün varlığının tesbit edilip arz edilmesi için İstanbul kaymakamına ve defterdar vekiline yazılan hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına ve defterdâr vekiline hüküm ki:

Gümüşhâne nâzırı olup vefat iden Hasan Paşa kethüdâsı Ali'nin, mîrî ile küllî hesabı olmağın emr-i şerîfim vusûlünde mezbûrun nükûd ve emlâk ve eşyası, cins-i mâl ıtlâk olunur nesi var ise ma'rifet-i şer'le defter ve mazanna olan mahallerden gereği gibi tecessüs ve tedkik ve sıhhati üzre arz ve i'lâm eylemeniz bâbında sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 719

Körfes muhasarasında Osmanlı donanması içine giren ve eski kaptanlardan Mehmed Paşa tarafından içi boşaltılarak batırılan peksimet yüklü Venedik gemisi ve içinden çıkanlarla ilgili bilgi vermesi için İstanbul sadaret kaymakamına yazılan hüküm.

Âsitâne-i Sa'âdet kâim-makâmına hüküm ki:

Körfes muhâsarası esnasında Venedik tarafından hazîne ve cebehâne ve peksimad ile memlû bir kıt'a Venedik sefinesi dolu yelken ile Donanma-yı Hümayûn'um kalyonları içine uğrayıp ve sâbıkâ kapudânım olup hâlâ celbi fermânım olan Mehmed Paşa, sefine-i merkûmeyi zabt ve derûnunda mevcûd olan eşya ve hazîneyi ihrâc ve sefine-i mezbûreyi gark eylediği vâki' olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde keyfiyet-i hâli hâlâ mahbûs olan Cânım Hâce Mehmed Paşa'dan gereği gibi sû'âl ve isticvâb, hakikat-i hâli i'lâm idüp, kendüye canı gerek ise ketm ü ihfâ ve nefsü'l-emrin hilâfını irtikâb eylemeyüp, keyfiyet-i hâl-i

sıhhati üzre i'lâm eyleye deyü hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla, ba'de's-su'âl, sudûr iden cevâbını der-i devlet-medârıma i'lâm eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 720

Ürgüp kasabasında ve köylerinde oturan mehter askerleri ve kuloğullarının bir gün evvel kalkıp Edirne'de hizmete hazır bulunmaları için Niğde kadısına ve kethüdâ yerlerine yazılan hüküm:

Niğde kâdisına ve kazâ-i mezbûrda kethüdâ yerine hükm ki:

Kasaba-i Ürgüp ve kurâsında sâkin ve mütemekkin olan hayme-i hâssa mehterleri neferâtı ve kuloğullarının ve'l-hâsıl mehterlik iddiasında olanların bir gün evvel mahallerinden ihrâcları ve nev-rûz-ı firûzda Edirne'ye gelüp hidemât-ı hümayûnda mevcûd bulunmaları mühim ve muktezî olduğun bi'l-fi'il Hayme-i hâssa mehterbaşısı el-hâcc Abdullah zîde mecdühû i'lâm itmeğın, imdi siz ki mûmâ-ileyhimâsız emr-i şerîfim vusûlünde kasaba-i mezbûre ve kurâsında sâkin ve mütemekkin olan ol makûle hayme-i hâssa neferâtı ve kuloğullarından ve'l-hâsıl mehterlik iddiâsında olanları bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem mahallerinden ihrâc ve nev-rûz-ı firûzda Edirne'de gelüp hidemât-ı hümayûnda mevcûd bulunmalarıçün tenbîh ü te'kîd eyleyüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden ihtirâz ü ictinâb eylesesiz deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 721

Yukarıdaki hükmün bir sureti Kastamonu nahiyelerindeki kâdîlara ve kethüdâ yerlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kastamonu nevâhî ve (...) ve (...) kâdîlarına ve kethüdâ yerlerine.

Hüküm: 722

Aynı hükmün bir sureti de Gördes, Kayacık, Sındırgı ve Balıkesir kadılara ve kethüdâ yerlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Gördes ve Kayacık ve Sındırgı ve Balıkesir kâdîlarına ve kethüdâ yerlerine.

Hüküm: 723

Paşalıktan azl olunan Trablusgarp beylerbeyi Yusuf'un, evine dönmesi için yazılan hüküm.

Sâbıkâ Trablusgarp beglerbegisi olup Paşalığı terkîn olunan Yusuf dâme mecdühû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin, Paşalıkta aczin olup uhdesinden gelmeğe iktidârın olmamağla paşalığın kaydı terkîn ve gelüp Âsitâne'de hânende ikâmet eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 724

Bu sene çıkılması kararlaştırılan sefer ile ilgili yazımı ferman olunan sipah serdengeçdilerin, günü geldiğinde Niş sahrasında hazır bulunmaları için, Sivas canibinde olan serdengeçtiler ağası Osman zîde kadrûhû'ya yazılan hüküm.

Sivas cânibinde olan sipâh serdengeçdileri ağası Osman zîde kadruhûya hükm ki:

Bi-tevfiki'llâhi te'âlâ iş bu sene-i mübâreke musammem olan sefer-i hümâyûn için tahrîri fermânım olan sipâh serdengeçdilerin evvel-be-evvel nev-rûz-ı firûzdan mukaddem hareket ve İnşâllâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda Niş sahrasında mevcûd bulunmaları için sâdır olan fermân-ı şerîfim mûcibince ocağınız çavuşlarından (...) Çavuş zîde kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince tahrîr olunan sipâh serdengeçdilerin mevcudun kaldırıp vakt ü zamânıyla hareket ve tarîk-ı caddeden ayrılmayıp ve yollarda bu bahâne ile bir ferdi rencîde itdirmeyüp vakt-i mezbûrda bi-eyyi hâlin me'mûr olduğunuz vech üzre nev-rûz-ı firûz-da Niş sahrasında mevcûd bulunmak üzre dikkat-i tâm ve sa'y ü ihtimâm idüp, hilâfından be-gâyet ihtirâz ü ictinâb üzre olasın deyü sipâh ağası İbrâhim dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 725

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Sivas tarafındaki sipah serdengeçtileri ağası Receb zîde kadrûhû'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Yine Sivas cânibinde olan sipâh serdengeçdileri ağası Receb zîde kadrûhû'ya.

Hüküm: 726

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Teke ve Hamid sancaklarında silahtar serdengeçtileri ağası Hasan zîde kadrûhû'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Teke ve Hamid sancaklarında silah-dâr serdengeçdileri ağası Hasan zîde kadrûhû'ya.

Hüküm: 727

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Anadolu'nun sol kolunda, Erzurum tarafındaki silahtar serdengeçtileri ağası Musa zîde kadrûhû'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu'nun sol kolu cânibinde vâki' Erzurum tarafında silah-dâr serdengeçdileri ağası Musa zîde kadrûhû'ya.

Hüküm: 728

Tahririne memur olduğu 3000 asker Yörük levantlerini eksiksiz ve donanımlı olarak belirlenen zamandan bir gün evvel Niş sahrasına yetiştirmesi emrini ve ikazını muhtevi, Selânik korumasındaki Vezîr Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Selânik muhâfızı vezîr el-Hâcc Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. İş bu sâl-i meymenet-iştîmâlde mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnum için defterlü olan Fâtihân'dan mâ'adâ ulûfe ve bahşîşleri ve sâ'ir masrafı kendi malından sarf ile tahrîrine me'mûr olduğun üç bin nefer güzîde ve tüvânâ yörük levendâtını bir gün evvel tahrîr ve tekmîl ve yanına istishâb ve nev-rûz-ı firûzdan mukaddem Niş sahrasında bulunman için tenbîh ü te'kîdi müştemil hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcibince emr-i celîlû's-şânım şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ te'kîd ve isti'câl için iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim dahi ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi İnşâllâhü te'âlâ vusûlünde bu husûsda kemâl-i dikkat ve ikdâm ve mukaddemâ fermânım olduğu üzre ber-minvâl-i meşrûh tahrîrine me'mûr olduğun üç bin nefer güzîde ve tüvânâ yörük levendâtını bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem tahrîr ü tekmîl ve cümlesini yanına istishâb ve dikkatle hareket ve azîmet ve âlâ-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzdan mukaddem Niş sahrasında mevcûd bulunup, fermânım olan mahallerin hıfz u hırâsetinde bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şümâr eylesin. Şöyle ki tahrîrine me'mûr olduğun ol mikdâr levendâtın bir neferi nâkıs olup veyâhud nev-rûzdan evvel Niş sahrasında bulunmayacak olur isen bir güne özrûn ısgâ olunmayup ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağını mukarrer ve muhakkak bilüp, bu emr-i hafîrin muaccelen tekmîli ile bir an evvel mahall-i me'mûrda

bulunmakla ana göre mübâderet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 729

Daha önce sefer için yazdığı 1300 asker Evlâd-ı Fâtihân'ın ve yazımına memur olduğu 1000 asker Yörük leventlerini yanına alarak bir an önce Niş sahrasında hazır bulunması için Rumeli'de Yörük tahririne memur Mustafa zîde mecdühû'ya yazılan hüküm.

Rumeli'nde Yörük tahrîr ve tesyîrine me'mûr olan Sirozlu Mustafa zîde mecdühû'ya hüküm ki:

İş bu sâl-i meymenet-iştimâlde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûn için sen ki mûmâ-ileyhsin müceddeden tahrîrine me'mûr olduğun bin nefer Yörükân levendâtını bir an evvel tahrîr ve tekmîl ve mukaddemâ tahrîr olunan bin üç yüz seksen nefer Evlâd-ı Fâtihân neferâtını dahi müceddeden yanına istishâb ve âlâ-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzdan mukaddem Niş sahrasında mevcûd itdirmek ziyâde mühim ve muktezî olmağla hâlâ te'kîd ve isti'câl için iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde vech-i meşrûh üzre gerek müceddeden tahrîrine me'mûr olduğun bin nefer Yörükân'ın cümlesi güzîde ve tûvânâ ve şecî' u bahâdır olmak üzre tahrîr ve tekmîl ve gerek mukaddemâ tahrîr olunan bin üç yüz seksen nefer Evlâd-ı Fâtihân neferâtını dahi bir an evvel yanına istishâb idüp ve ber-vech-i müsâra'at varup fermânım olduğu üzre cümlesini nev-rûz-ı firûzdan mukaddem Niş sahrasında iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde mevcûd itdirmekde bezl-i vüs' u kudret eyleyüp, te'hîr ü tevkiften ve bir gün evvel mahall-i me'mûra irişmemekden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâil-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 730

Emri altındaki askerleri, Köstendil sancağı alaybeyi vekilini bütün zaimleri ve tîmâr sahipleriyle birlikte yanına alarak bir an önce İrşeve'nin korumasında hazır bulunması için Köstendil sancağı mutasarrıfı Kurt Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Köstendil sancağı mutasarrıfı olan Kurd Mehmed dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ İrşeve'nin muhâfaza ve muhâresesi Devlet-i Âliyye'min lâzımü'l-ihimâm olan mehâmmından olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mükemmel ve müretteb kapun halkı ve Köstendil sancağı âlâybegisinin vekîli ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâriyle İrşeve muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp

mükemmel ve müretteb kapun halkı ve livâ-i mezbûrun âlâybegisi vekîli ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla ta'cîl ale't-ta'cîl kalkup bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem İrşeve'ye varup muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm İrşeve'nin muhâfaza ve muhâresesinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i maktûr ve cidd-i mevfûr eyleyüp te'hîr ü tevakkufdan ve bir ân ve bir sâ'at evvel mahall-i mezbûra irişmemekden gâyetü'l-ğâye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 731

Prevadi'nin Dizdar köyü halkının avarız haneleri sayısı ve derbentçilik görevleriyle ilgili bazı açıklamaları hâvi olarak Prevadi naibine yazılan hüküm.

Prevadi kazası nâ'ibine hükm ki:

İstanbul'da vâki' merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selîm Hân tâbe serâhûnün evkâfî karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbî' dizdar nâm karye ahâlîsi Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl idüp, karyeleri hâneye bağlı olmağla avâriz ve tekâlîfî edâ ve bu âna değin derbend hizmetinde oldukları yoğ iken, hâlâ karye-i mezbûre ve etrafını hıfz u hırâset için içlerinden yigirmi nefer müsellağ âdem zâbitleri yanında mevcûd itdirilmek üzre emr-i şerîfim sâdır olmağla, hem ol mikdâr neferi ve hem avâriz hanesini çekmeğe iktidârları olmayup perâkende ve perîşân olmaları mukarrer idüğün bildirüp, hallerine merhameten beynlerinde sekiz nefer müsellağ âdemleri zâbitleri yanında mevcûd eyleyüp ve hîn-i iktizâ'da karye-i mezbûrda sâkin Müslimîn ve zimmîler cümlesi mevcûd bulunmak bâbında inâyet ricâ itmeleriyle mahallî görüldükde, karye-i mezbûrenin el-yevm otuz tokuz avâriz hânesi olup ve karye-i mezbûre zâbiti yanına yigirmi nefer müsellağ tedârik ve yanında (...) idüp, gerek karye-i mezbûre re'âyâsının ve gerek etraftan güzâr iden ibâdullâhın emn ü selâmetlerinde basîret üzre hareket itmeleri için yüz yigirmi tokuz senesinde Dîvân-ı Hümayûn'um tarafından emr-i şerîfim virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ fermânım olan yigirmi neferin on ikisi hallerine merhameten ref' olunup ancak sekiz neferi zâbitleri yanında mevcûd ve hizmetde olmak üzre emr-i şerîfim virilmek için iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l baş defterdârım olan Osman dâme ulüvvühû i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 732

Müteveffâ vezîr-i a'zam Ali Paşa'nın vakfettiği kitaplarının ve geride kalan emlak ve eşyalarının satılmasıyla ve korumasıyla ilgili İstanbul kaymakamıyla Galata kadısına ve eski ve yeni defterdar vekillerine yazılan hüküm.

Âsitâne kaymakamı vezîr Mehmed Paşa'ya ve sâbıkâ Galata kâdîsı olan Mevlânâ Saîd Ahmed'e ve müderrisîn-i kirâmdan ve hâlâ askerî kassâmı olan Mevlânâ Râzi Abdülatîf ve İstanbul'da hâlâ defterdâr vekîli olan el-hâcc Hüseyin ve sâbıkâ defterdâr vekîli olan Seyfullâh Efendi'ye hükm ki:

Vezîr-i a'zam-ı sâbık müteveffâ Ali Paşa'nın, mukaddemâ zamân-ı hayâtında vakf eylediği kitâblarından hikem ve felsefiyât ve tevârih ve nücûm ve eş'âra müte'allik olan kitâblarının fetvâ-yı şer'iyü'l-fehvâ muktezâsınca vakfiyeti sahîh olmamağla bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müteveffâ-yı müşârun-ileyhin İstanbul'da sarayında ve gayri mahallerde olan mülk kitâbları ve emlak ve akârât ve evkâfı erbâb-ı vukuftan istihbâr ile tahrîr ü defter olunup, lâkin emlâki ile evkafının kemâ-yenbağî tefrîk ü temyîzi mümkün olmayup ba'zıları mübhem kalmağla, vakfiyesinin ihzâr ve rü'yetine muhtâc olduğu i'lâm olunmağla el-hâletü hâzihî Rumeli kâdî-askeri sicillâtından ihrâc olunan mumzâ ve mahtûm sûret-i vakfiyesi ve mukaddemâ gönderilen memhûr defterleri ol tarafa irsâl olunmağla, imdi iş bu emr-i şerîfim vusûlünde sen ki sâbıkâ Galata kâdîsı ve hâlâ kassâm-ı askerî ve sâbıkâ defterdâr vekîli mûmâ-ileyhimsiz, ma'rifetiniz ile ve taraf-ı şer'den mahsûs kâtib ve hâlâ defterdâr vekîli mûmâ-ileyh tarafından dahi nâzır ta'yîn olunup kitâb defterinde işâret olunduğu üzre ancak bu hazînedeki kayyim vaz' olunan (...) cild kitâbların aynı bu tarafa ve yine bu hazînedeki sâ'ir gâyet mümtâz ve bî-nazîr olan kütübün defterin rikâb-ı hümayûnuma irsâl ve defter olunanı bir hoşça hıfz ve mâ'adâsını sâ'ir kitâb ile ma'an dikkat ve taharrî olunarak değer-i bahâlarıyla fûrûht ve kıymetlerinden hâsıl olan semenlerini Âsitâne-i sa'âdet'imde Bâb-ı Hümayûn'uma teslim ve vech-i meşrûh üzre gerek rikâb-ı kâm-yâbıma irsâli fermânım olan (...) cild kitâb ile sâ'ir mümtâz ve muntehâb ve bî-nazîr olan kitâbların adedi ve gerek bey' olunan kütübün kıymetleri ne mikdâra bâliğ olduğunu mübeyyin ve mumzâ ve mahtûm defterlerin der-i devlet-medârıma irsâl eyleyüp, lâkin bu bahâne ile zikr olunan kitâblar aralıktan tebdîl veyâhud ricâl-i devletimden, ba'zılarına himâye tarîki ile virilmeyüp, böyle vaktlerde beytü'l-mâl-i Müslimîn'e i'ânet cümle üzerine vâcib olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, bu husûsa sen mahsûs nâzır olup, tarafından dahi gâyet mu'temedin olan bir mütemevvil ve müstakîm ve ma'lûm âdemi dahi mûmâ-ileyh Seyfullâh ile ma'an ta'yîn ve değer-i bahâlarıyla fûrûht eylemek üzre bir günde fûrûht olunacak kadar kitâbı ihrâc ve fûrûht ve ahşâm oldukda, bezzâzistanda mı olur, Cami'de mi olur, sandığı cümleliz mühürleyüp, zinhâr tebdîl ü tağyirden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz. Sırran ve alenen teftîş ü tefahhus olunup, bu husûsda himâye ile ve istibdâl ile bir ferde bir kitâb virildiği mesmû'-ı hümayûnum olur ise cümlesine cezâ tertîb olunacak ifhâm ve ifâde ve sen dahi ana göre hareket eyleyesin ve bundan mâ'adâ müteveffâ-yı müşârun-ileyhin

sarayında ve gayri mahallerde olan emlak ve akârât ve evkâfı ve kitâbları sûret-i vakfiyeye nazar ve erbâb-ı vukuftan dahi gereği gibi tefahhus u istiksâ ile her maddesine ilm-i yakîn hâsıl iderek, vech-i münâsib üzre başka tahrîr ü defter ve anların dahi mikdârını mübeyyin mumzâ ve mahtûm defterlerin der-i devlet-medârıma irsâl ve keyfiyet-i hâli sıhhati üzre arz ve i'âm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 733

Bütün zaimleri ve tîmâr sahipleriyle birlikte, Köstendil sancağı mutasarrıfı Kurd Mehmed Paşa'nın mâiyyetinde alarak bir an önce İrşeve'nin korumasında hazır bulunması için Köstendil sancağı alaybeyi vekiline yazılan hüküm.

Köstendil sancağı âlâybeğisi vekîli (...) zîde kadruhûya hükm ki:

Emîrül-ümerâi'l-kirâm ber-vech-i arpalık Köstendil sancağı mutasarrıf olan Kurd Mehmed dâme ikbâlühû İrşeve muhâfazasına me'mûr ve serîan ve âcilen muhâfaza-i merkûmeye irişmek üzre emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunmağla, sen ki mir-alây-ı mûmâ-ileyhsin. Sen dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ma'an Köstendil sancağının umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla İrşeve muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla kalkup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile serî'an ve âcilen İrşeve'ye varup, erişüp muhâfazasına kıyâm ve bi-avnihi te'âlâ hîdmet-i muhâfazada ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i kudret eyleyesin. Şöyle ki, livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile hîdmet-i muhâfazada mevcûd bulunmayanların dirlikleri âhara tevcîh olup, ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve bir gün ve bir sâ'at evvel İrşeve muhâfazasına eşmeğe ikdâm-ı tâmm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 734

Tuna nehri zerinde bulunan kalitelerin ve firkatelerin kaptanları üzerine başbuğ atandığı bilgisini ve bir an önce hazırlıklarını yaptırıp Tuna kaptanı İbrahim Paşa'nın yanında bulunmaları emri ile Ahmed Kaptan'a yazılan hüküm.

Kıdvetül-emâsil ve'l-akrân sâbıkâ sefine-i hümâyûnum rüesâsından olan Ahmed Kapudân zîde kadrûhû'ya hükm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. İş bu sene-i mübâreke nehr-i Tuna üzerinde olan kalite ve bi'l-cümle firkate kapudânlarının üzerine emîrül-ümerâi'l-kirâm bi'l-fi'l Tuna kapudânı olan İbrâhim dâme ikbâlühû tarafından memhûr buyuruldu ile sen serdâr nasb ve ta'yîn olunmanla te'kîd için iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur.

Vusûlünde mârru'z-zikr kalite ve firkate kapudânlarının mühimmât ve levâzimâtların bi'l-cümle gördürüp ve bir gün evvel kaldırıp her birin mükemmel ve müretteb olmak üzere bir an evvel mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafına erişdirmeye cidd-i tâm ve takayyüd ü ihtimâm eyleyüp bir dürlü kusûr ve fütûrdan ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen babında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 735

Kırım hanı Devlet Giray Han'ın Rodos'dan Sakız'a taşınması gerektiğinden, bir gemi tahsis ederek bin an önce naklinin gerçekleşmesi için Kaptan Paşa vekili Süleymân Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân-ı hümayûnum kapudânı olup, hâlâ Kapudân Paşa vekili olan Süleymân Paşa'ya hükm ki:

Umde-i selâtîn-i pîşînân, üsve-i havâkîn-i İlhâniyân sâbıkâ Kırım Hânı olup Rodos'da ikâmet üzere olan Devlet Giray Sultân dâme ulüvvühû'ya yerinden kaldırıp Sakız'a nakl etmek üzere Dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşlarından iftihârul-emâcid ve'l-ekârim (...) dâme mecdühû mübâşir ta'yîn olunmağla sen ki kapudânım vekili mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde İnşâllâhü te'âlâ bir sâ'at evvel mahalline îsâl ve müşârun-ileyhi Sakız'a nakl için her vechile münasib olan bir sefîne ta'yîn eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 736

Hamid sancağının tasarrufu kendisine ihsan olunan baş defterdar Mehmed Paşa'nın mütesellimi tarafından, halktan imdad-ı seferiyenin tahsil ettirilmesi için, Anadolu vâlisine ve Hamid sancağındaki kadılara yazılan hüküm.

Anadolu vâlisine ve Hamid sancağında vâkî' olan kâdîlara hükm ki:

Hâlâ avâtıf-ı âliyye-i husrevânemden Hamid sancağı ber-vech-i arpalık sâbıkâ baş defterdârım olup hâlâ hayme-nişîn olan vezîrim Mehmed Paşa'ya inâyet olunmağla, livâ-i mezbûrda vâkî' kazâlar ahâlîleri taraflarından sinîn-i sâbıkada livâ-i mezbûr mutasarrıflarına virile gelen imdâd-ı seferiyeyi hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyh tarafına dahi müceddeden nizâm virildiği üzere sinîn-i sâbıkanın hadd-i evsatı üzere edâ itdirilmesi fermânım olmağla ziyâde talebiyle ta'addî ve tecâvüz olunmayup ve ahâlî-i vilâyete dahi hadd-i evsatdan noksan teklîfi ile ta'addî ittirilmeyüp ve eğer şimdiye değin livâ-i mezbûrun imdâd-ı seferiyesi sâbık livâ-i mezbûr mutasarrıfı Abdullah Paşa tarafından cem' ve tahsîl olmuş ise ve her ne mikdâr şey ahz u kabz itmiş ise sen ki Anadolu vâlisi vezîr-i müşârun-ileyhsin (...) mezkûrdan istirdâd

ve tahsîl ve hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı vezîr-i müşârun-ileyhin mütesellimine ahz u kabz itdiyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 737

Defterli olan 1300 asker Evlâd-ı Fâtihân'ın ve 1000 asker yeni yazılan yörük tayfasını günü gelince İrşeve'de hazır bulundurması için Sirozlu Mustafa'ya yazılan hüküm.

Müceddeden bin nefer yörük tahrîrine me'mûr olan Sirozlu Mustafa zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin. Tahrîrine me'mûr olduğun bin nefer yarar ve güzîde Yörük neferâtını bir sâ'at evvel tahrîr ve tekmîl ve bî-kusûr hâzır u âmâde idüp ve kezâlik defterlü olan bin üç yüz seksen nefer Evlâd-ı Fâtihânı dahi mükemmelen yerinden ihrâc ve mecmûunu yanına istishâb ve ta'cîl ale't-ta'cîl cümlesini sevk ve tesyîr ve İnşallâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda İrşeve muhâfazasına irişmeğe ve erişdirmeğe bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şumâr eyleyüp tehâvün ü tekâsîrden ve avk u te'hîrden gâyetü'l-ğâye tahazzür ve tecennüb eylesesin. Şöyle ki vech-i meşrûh üzre müceddeden tahrîrine me'mûr olduğun ve mukaddemâ tahrîr olunan defterlü ol mikdâr neferât ile nev-rûz-ı firûzda eğer kendün ve eğer mezbûrlar İrşeve'ye irişmeyip ve mevcûd bulunmayacak olursanız, sonra bir dürlü özr ve cevâba kâdir olamayup mu'âhez ve mu'âkab olacağınızı muhakkak bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve bir an evvel mahall-i me'mûra erişüp muhâfaza-i merkûmede mevcûd bulunmağa ziyâdesiyle mübâderet ve müsâra'at olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 738

Donanma-yı Hümâyûn için gerekli olan dalgıçların Akdeniz'de bulunan Sömbeki Adası'ndan ihrâcı için Rodos kâdılarına yazılan hüküm.

Rodos kâdılarına hüküm ki:

Hâlâ Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonlarından istihrâc olunmak içün dalgıç tâ'îfesinin iktizâ'sı olduğun emîrû'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ Kapudân Paşa vekîli olan Süleymân d[âme] ikbâlühû ilâm etmekle, imdi siz ki kâdîlarsız. Bahr-ı Sefîd'de vâki' Sömbeki Cezîresi'nden iktizâ'sı mikdârı dalgıçlar ihrâc ve ücretleri Rodos mütevellisi tarafından virilmek üzre ve bir gün evvel Donanma-yı Hümâyûn'uma irişdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 739

Bihke korumasında olan Seyfullah Paşazade Abdullah'ın Dumna korumasına atanan ve acilen gitmesi gereğiyle ilgili yazılan hüküm.

Bihke muhâfazasında olan Seyfullah Paşa-zâde Abdullah dâme ikbâlühû'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Sen Dumna muhâfazasına me'mûr olmuştundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â te'hîr ü tevakkuf itmeyüp, kapun halkı ile mu'accelen kalkup serî'an ve âcilen Dumna'ya varup muhâfazasına kıyâma bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm Dumna'nın mekr u kâyd-i a'dâ-yı li'âmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i vüs' u kudret eyleyüp tehâvün ü tekâsîrden ve bir an evvel muhâfaza-i merkûmeye irişmemekden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 740

Bihke kaptanı Mustafa Kaptan'ın Bihke Kalesi korumalığına atanmasıyla ilgili gönderilen hüküm.

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sâbıkâ Bihke kapudânı olan Mustafa Kapudân zîde mecdühû'ya hüküm ki:

Bihke Kal'ası ve havâlîsinin mekr u kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhâresesi ehemmi-i mehmâm-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin. Sen Bihke Kal'ası ve havâlîsinin muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olunmuştundur imdi emr-i şerîfim vusûlünde me'mûr olduğun üzre müstevfî âdemlerinle kal'a-i merkûme muhâfazasına kıyâm ve bi-avni'llâhi'l-meliki'l-allâm Bihke Kal'ası ve havâlîsinin kâyd ü mekr-i a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde bezl-i makdûr ve cidd-i bî-kusûr eyleyüp tehâvün ü tekâsîrden ve emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 741

Mahpus bulunan sâbık kaptan Mehmed Paşa'nın yakınlarından olan Kara Hüseyin ve Kara Mustafa ile Donanma-yı Hümayûn baş tercümanının da haps edilerek bunlardan, gemi içinden çıkan para ve eşya ile ilgili bilgi alması için İstanbul kaymakamına yazılan hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına hüküm ki:

Mahbûs olan kapudân-ı sâbık Mehmed Paşa'nın müte'allikâtından olan Kara Hüseyin ve Kara Mustafa'nın ahz ve hapsi lâzım gelmekle, muhkem habs idüp, Körfeş eyâletinde alınan sefine derûnunda olan nükûd ve eşyâ'nın hakikati ne ve nice olup, kim kabz ittiğine vukûf-ı tâmları olduğu mütehakkık olmağla, kendülerden ihtimâm ile sû'âl ve tehdîd ü teşdîd olunup, takrîrleri ilâm olunmak üzre ve kezâlik Donanma-yı Hümâyûn baş tercümânın dahi habs ve ziyâde dikkat ile sû'âl olunmak üzre Kapudân Paşa vekîline sipâriş ve ne vechile cevâb sudûr iderse icâleten i'lâm eyleyesin deyü yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 742

Hanya'nın korumasına atanan Biga, Gelibolu ve Mensuhât sancaklarının alaybeylerinin, zaimlerinin ve erbâb-ı tîmârının ihtiyaç kalmamasına binaen kendi vilâyetlerine gönderilmesi için Hanya korumasındaki Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Hanya muhâfızı Vezir Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Mensûhât ve Koca-ili ve Suğla ve Biga ve Gelibolu sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının senevî yigirmi beş bin altı yüz yigirmi bir gurus mal bedelleri olup, yüz yigirmi yedi ve sekiz senelerinde Koca-ili zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Bozcaada muhâfazasına ve Suğla sancağı Kıbrıs muhâfazasına ve Biga ve Gelibolu ve Mensûhât sancakları Hanya muhâfazasına ta'yîn olunup lâkin bi-avni'llâhi te'âlâ Donanma-yı Hümâyûn'um ihrâc olunduktan sonra Cezâyir-i mezbûrenin muhâfazalarına başka sancak ta'yîn olunmasının lüzûmu olmayup sâ'ir neferât kifâyet eylediğinden gayri iki seneden beri mezbûrların cümlesi muhâfazada dahi mevcûd bulunmayup ekseri me'zûnen vilâyetlerine gidüp mahallerinde nâ-mevcûd olmalarıyla mezbûrların kendileri me'mûr olmakdan bedelleri tahsili taraf-ı mîrîye enfa' olmağla me'mûr oldukları muhâfazadan ihrâc ve yigirmi tokuz senesi bedelleri tahsîli için telhîs mûcibince sâdır olan fermân baş muhâsebe kalemine kâyd ve Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek için memhûr kaime virilmekle sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin emr-i şerîfim vusûlünde bundan akdem Hanya muhâfazasına ta'yîn olunan Biga ve Gelibolu ve Mensûhât sancakları âlâybegleriyle umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını muhâfaza-i mezbûre ve cezîre-i merkûmeden ihrâc ve vilâyetlerine avdet ve azîmet eylemeleri için izin virilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 743

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Bozcaada korumasında olan, kapitan Paşalardan Mehmed Paşa'ya gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Bozca[ada] muhâfazasında olan kapudan Paşayı sâbık Mehmed dâme ikbâlühû'ya hükm ki.

Hüküm: 744

Aynı hükmün bir sureti Lefkoşa mollasına ve Kıbrıs mütesellimine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Lefkoşe mollasına ve Kıbrıs mütesellimine hükm ki.

Hüküm: 745

İçel sancağından ve Karaman eyaletinden sefer için hazırlanan 495 asker leventler ile hareket edip, günü geldiğinde Edirne sahrâsında orduya katılması için Karaman Beylerbeyi Şehsuvarzâde Seyyid Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvâr-zâde Seyyid Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu sene-i mübârekede mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûnuma nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûriyyetin için emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eğer eyâlet-i merkûme ve eğer livâ-i mezbûrdan imdâd-ı seferiyyeyi alup devri tamâm idüp ve mühimmât-ı seferiyyeni mükemmel görüp kusûr ve kûsûrün kalmadığı sem'-i hümayûnuma ilkâ olunmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ fermânım olduğu üzere ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı ve eyâlet-i Karaman için dört yüz harc ile üç yüz altmış nefer ve İç-il sancağı için yüz elli harc ile yüz otuz beş nefer süvâri sekbân levendâtıyla ki mecmuu dört yüz doksan beş nefer levendât olur. Ve bi'l-cümle eyâlet-i Karaman'ın âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem gelüp, mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzere âlâ-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmağa bezl-i vüs' u kudret ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylesin. Sebîl-i dîn-i mübîn ve uğur-ı hümayûnumda zuhûra gelen hidmetin zâyi' olmaz. Ana göre merdâne ve dilîr-âne hareket ile vakt-i merkûmda ma'asker-i nusret-eserime iltihâka ikdâm ü ihtimâm eyleyüp, şöyle ki kapun halkı ziyâde mükemmel eylemeyüp, veyâhud ol mikdâr süvâri sekbân levendâtdan noksan ile gelecek olur isen sonra bir vechile cevâba kadîr olamazsın. Ana göre teyakkuz u intibâh ile hareket ve esnâ-i râhda re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetden

müft ü meccânen zâd ü zevâd talebiyle ta'addî ve tecâvüzden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 746

Hüdâvendigâr ve Karesi sancaklarından hazırlamış olduğu 288 asker leventler ile hareket edip günü geldiğinde Edirne sahrâsında orduya katılması için, Eflak tarafları korumasına memur olan Karaman Beylerbeyi Şehsuvarzâde Seyyid Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Hüdâvendigâr ve Karesi sancaklarına mutasarrıf olan Şehsuvâr-zâde Seyyid Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu sene-i mübâreke muhakkak ve mukarrer olan sefer-i nusret-eserime nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzre me'mûr olmuşidîn. El-hâletü hâzihî Eflâk cânibine me'mûr ve ta'yîn olmuşundur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mukaddemâ fermânım olduğu üzre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve Hüdâvendigâr sancağı için iki yüz elli harc ile iki yüz yigirmi beş nefer ve Karesi sancağı için yetmiş harc ile altmış üç nefer süvârî sekbân levendâtı ile mecmû'ı iki yüz seksen sekiz nefer levendât olur. Mu'accelen kalkup bir gün evvel gelüp mahall-i me'mûra azîmet eylemen için fermânım olduğu üzre âlâ-eyyî hâlin nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olunmağa bezl-i iktidâr ve cidd ü bî-şûmâr eyleyesin. Şöyle ki kapun halkı ziyâde mükemmel olmayup veyahud ol mikdâr süvârî sekbân levendâtıdan nâkıs ile gelmen ihtimâli olur ise, sonra bir vechile cevâb viremezsîn. Ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve esnâ-yı râhda re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetden müft ü meccânen zâd ü zevâd almak ve aldirmek ile ta'addîden be-gâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 747

Tuna nehrinin sahillerinin korunması hizmetinde bulunmak üzere Etrepoli ve Ayvarca kazalarından gitmesi kararlaştırılan atlı asker leventlerinin çoğu yiyecek yokluğundan dolayı kaçtıklarından, yiyeceklerin temini ile birlikte bunların tekrar hizmet mahallerine gönderilmeleri için Etrepoli ve Ayvarca kadılarının yazılan hüküm.

Etrepoli ve Ayvarca kâdîlarına hükm ki:

Nehr-i Tuna'nın berü tarafında ve karşı cânibinde olan sevâhil ve havâlîlerinin Katana ve haydut ve sâ'ir eşkıyâ ve haram-zâdeden muhâfaza ve muhâresesi için kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Ayvarca a'yânından Hüseyin zîde mecdühû bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr ve ol tarafa ta'yîn olunan tevâyif-i askere başbûğ nasb olunup

ve siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız, bu husûs için iktizâ' iden hizmetde bulunmak üzere Etrepoli kazâsından altmış nefer piyâde levendât mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühûnun yanında bulunmaları fermânım olmağla, tamâmen mahall-i me'mûra varmışlar iken mezbûrlardan ancak on iki nefer kimesne hizmet-i muhâfazada kalup ve mâ'adâsının zahîreleri olmaduğundan firâr eyledikleri ve kezâlik zahîre müzayakasından nâ'sî Ayvarca kazâsı ahâlîsi dahi gâh gelüp ve gâh gidüp hizmet-i muhâfazada bulunmadıkları i'lâm olunmağla, hâlâ mezbûrlar için mahall-i me'mûra kifâyet mikdârı zahîre gönderilüp ve mezbûrların cümlesinin bir an evvel ve bir sâ'at mukaddem mahall-i me'mûrda bulunmaları ziyâde mühim ve muktezî olmağla, husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, vech-i meşrûh üzere taht-ı kazâlarınızın her birinden fermânım olan asâkiri mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ta'cîl ale't-ta'cîl yerlû yerlerinden ihrâc ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanına irsâl ve re'yine muvâfakat ile iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmaları için muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesiz. Şöyle ki mezbûrları ihrâc ve mahall-i mezbûra irsâlde ve mûmâ-ileyhin yanında mevcûd itdirmekde mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr itmek ihtimâlî olur ise, azliniz ile iktifâ olunmayup, ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağınızı ve ahâlî-i kazâdan dahi bu husûsda tekâsülü zâhir olanların haklarından gelineceğini muhakkak bilüp ana göre ihtimâm-ı tâmm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 748

Tuna nehrinin sahillerinin korunması hizmetinde bulunmak üzere Lofça, Plevne ve İzladi kazalarından gitmesi kararlaştırılan atlı asker levantlerin çoğu kaçtıklarından, atanan mübâşir marifetiyle bunların gerekli ikaz ve tenbihler yapıldıktan sonra tekrar hizmet mahallerine gönderilmeleri için Lofça, Plevne ve İzladi kadılarına yazılan hüküm.

Lofça ve Plevne ve İzladi kâdîlarına hükm ki:

Nehr-i Tuna'nın berü tarafında ve karşı tarafında olan sevâhil ve havâlîlerinin Katana ve haydut ve sâ'ir eşkıyâ ve haram-zâdeden muhâfaza ve muhâresesi için Rahova tarafında bulunmak üzere kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ayvarca a'yânından Hüseyin zîde mecdühû bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr ve yanına ta'yîn olunacak tevâyif-i askere başbûğ nasb olunup ve siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz, bu husûs için iktizâ' iden hizmetde mûmâ-ileyhin yanında mevcûd bulunmak üzere Lofça kazâsından yüz elli nefer ve Plevne kazâsından dahi yüz elli nefer piyâde levendât ihrâc ve mûmâ-ileyhin yanında mevcûd bulunmaları fermânım olmuş iken mezbûrlardan mûmâ-ileyhin yanına bir ferd varmayup ve İzladi kazâsından fermânım olan yüz neferden ancak otuz dört nefer varup altmışaltı neferi varmadığı i'lâm olunmağla, gadab-ı âteş-bâr-ı husrevâneme mazhar olmuşlardır. Mezbûrların cümlesinin bir ân ve

bir sâ'at evvel mahall-i mezbûrda bulunmaları ziyâde mühim ve muktezî olmağla, husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, vech-i meşrûh üzre taht-ı kazâlarınızın her birinden fermânım olan ol mikdâr piyâde levendâtı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ta'cîl ale't-ta'cîl yerlû yerlerinden ihrâc ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanına irsâl ve re'yine muvâfakat ile iktizâ iden hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmalarıçün muhkem tenbîh ü te'kîd eylesiniz. Şöyle ki mezbûrları ihrâc ve mahall-i mezbûra irsâlde ve mûmâ-ileyhin yanında mevcûd itdirmekde mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr eylemek ihtimâli olur ise, azliniz ile iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağınızı ve ahâli-i kazâdan dahi bu husûsda tekâsülü zâhir olanların haklarından gelineceğini muhakkak bilüp ana göre ihtimâm-ı tâmm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 129

Hüküm: 749

İş bu emr-i şerîf mahalline gitmeyüp girü gelmekle, bâ-fermân, kaydı mahalli terkîn olunmuştur. Fî evâ'il-i Rebû'l-âhîr Sene 1129

Görülen bazı aksaklıklar hatırlatıldıktan sonra, Ayamavra Kalesi'nin düşman elinden kurtarılması işinin omuzlarına yüklendiği emriyle Mora ser-'askeri Osman Paşa'ya yazılıp gönderilen ve mahalline ulaşamayarak geri gelen hüküm.

Mora ser-'askeri vezîr Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Ayamavra Kal'ası'nı eydî-i a'dâ-yı liyâmdan nez' u tahlîsa bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr olduğuna binâ'en Mora cezîresinden Mizistre sancağı âlâybegisi ve sağ ve sol kolağalarını neferâtlarıyla ve ba'zı süvârî ve piyâde askerden altı bin mikdârı asker tertîb ve ta'yîn ve zâd ü zahîrelerin hâzır u müheyyâ ve vech-i meşrûh üzre Mora'dan ta'yîn olunan asâkir evâhir-i saferû'l-hayrda karşı yakaya geçürölmüşiken ol vaktde Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Mehmed dâme mecdühû ile vârid olan emr-i şerîfimde bu husûs Ebûbekr Paşa ve Ali Paşa'nın uhdelerine tefvîz ve tarafından (...) bin nefer piyâde irsâli fermânım olduğu ma'lûmun oldukda asker tertîbi için tarafından tahrîr ittirdiğin evâmiri mahallâtına göndermeyüp ve Mora cezîresinden karşı yakaya geçürdüğün asâkiri dahi girü avdet ittirmeyip hâli üzre koyup ve Ebûbekr Paşa ve Ali Paşa taraflarından, iş bu mâh-ı Rebû'l-evvelin beşinci ve altıncı gününe gelince bir dürlü haber zuhûr itmedüğü olunmağla bi-avni'llâhi te'âlâ Ayamavra'nın yed-i a'dâdan nez' u tahlîsi Devlet-i Âliyye'min lâzımül'l-ihtimâm olan mehâmmından olup ve bu husûs senin re'y-i rezîn ve fıkır-i isâbet-karînine tefvîz ü havâle olunup ve senden matlûb olmağla imdi emr-i şerîfim vusûlünde kemer-i gayret ve hamîyyeti der-miyân ve bu husûsda kuvvet-i himmetine fûtûr getürmeyüp fermânım olduğu üzre Mora cezîresinden ve

karşu yakadan tertîb eyledüğün ol mikdâr süvârî ve piyâde askeri vaktiyle yerlû yerlerinden ihrâc ve hüsn-i tedbîr ve kavî tedârik ile Ayamavra üzerine gönderüp ve avn ü inâyet-i Bârî ile kal'a-i merkûmenin dest-i düşmandan nez' u tahliyesinden ve re'âyâsının envâ'-ı istimâlet ile yerlerinde ve yurdlarında temkîn ü takrîr olunmalarında ve bu husûsa dâir sâ'ir iktizâ' iden hidemât-ı âliyyemde senden me'mûl ve muntazar olduğu üzre mesâ'î-i meşkûre vücûda getirülmekde dil ü cân ile bezl-i tâb ü tüvân olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 750

Ayvarca ayânından Hüseyin'in emrinde olarak, Tuna nehri sahillerinin Katana ve haydut eşkıyasından koruması hizmetinde bulunmak üzere Etrepoli ve Ayvarca kazalarından gitmesi kararlaştırılan atlı asker leventlerinin çoğunun, yiyecek yokluğundan dolayı kaçtıklarının haber alınması üzerine, yiyeceklerin temini ile birlikte bunların tekrar hizmet mahallerine gönderilmeleri için Etrepoli ve Ayvarca kadılarına, kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdarlarına yazılan hüküm.

Etrepoli ve Ayvarca kâdîlarına ve zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları olanlara hükm ki:

Nehr-i Tuna'nın berü tarafında ve karşu cânibinde olan sevâhil ve havâlîlerinin katana ve haydut ve sâ'ir eşkıyâ ve harâm-zâdeden muhâfaza ve muhâresesi için kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Ayvarca a'yânından Hüseyin zîde mecdühû Rahova tarafında bulunmak üzre bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr ve ol tarafa ta'yîn olunan tevâyif-i askere başbûğ nasb olunup ve siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız, bu husûs için iktizâ' iden hizmetde bulunmak üzre Etrepoli kazâsından altmış nefer piyâde levendât mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanında bulunmak üzre fermânım olmağla, tamâmen mahall-i me'mûra varmışlar iken mezbûrlardan ancak on iki nefer kimesne hizmet-i muhâfazada kalup ve mâ'adâsının zahîreleri olmaduğundan firâr eyledikleri ve kezâlik zahîre müzayakasından nâşi Ayvarca kazâsı ahâlîsi dahi gâh gelüp ve gâh gidüp hizmet-i muhâfazada bulunmadıkları i'lâm olunmağla hâlâ mezbûrlar için mahall-i me'mûra kifâyet mikdârı zahîre gönderilüp vech-i meşrûh üzre ol mikdâr piyâde levendâtının cümlesinin ve siz ki kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârlarısız. Zikr olunan kazâlarda vâki' sipâh ve silâh-dâr neferâtı ve Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinin ve sâ'ir tevâyif-i askerinin dahi bir gün mukaddem varup mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanında bulunmaları fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden (...) mübâşir ve zümre-i mezbûrenin ocakları tarafından dahi çavuşlar ta'yîn ve irsâl olunmağın imdi işbu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, vech-i meşrûh üzre taht-ı kazâlarınızın her birinde sâkin olan sipâh ve silâh-dâr ve Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri neferâtı ve sâ'ir tevâyif-i askeriye mübâşir-i mûmâ-ileyh ve ocaklar tarafından ta'yîn olunan çavuşlar ma'rifetiyle ta'cîl ale't-ta'cîl yerlerinden ihrâc ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem

mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanına irsâl ve re'yine muvâfakat ile eğer nehr-i Tuna'nın berü yakasında ve eğer karşı cânibinde olan sevâhil ve havâlîlerini kâyd-i a'dâ-yı liyâmdan muhâfaza ve muhârese itdirmekde ve sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde mevcûd bulunmalarıçün muhkem tenbîh ü te'kîd ve mecmû'unun âcilen mahall-i me'mûra irsâl eylesiniz. Şöyle ki mezbûrları ihrâc ve mahall-i me'mûra irsâlde ve mûmâ-ileyhin yanında mevcûd itdirmekde mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr ider ise, azliniz ile iktifâ olunmayup, ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağınızı ve ahâlî-i kazâdan ve sâ'irlerinden dahi bu husûsda tekâsülü zâhir olanların haklarından gelineceğini muhakkak bilüp ana göre ihtimâm-ı tâmm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 751

Tuna nehri sahillerinin, Ayvarca ayânından Hüseyin'in komutası altında, Katana ve diğer eşkiyadan koruması için, Lofça, Plevne ve İzladi kazalarından gitmesi kararlaştırılan atlı asker levantların çoğunun kaçması üzerine, atanan mübaşir marifetiyle bunların gerekli ikaz ve tenbihler yapıldıktan sonra tekrar hizmet mahallerine gönderilmeleri için Lofça, Plevne ve İzladi kadılarına, kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdarlarına yazılan hüküm.

Lofça ve Plevne ve İzladi kâdîlarına ve zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları zîde kadrûhûma hüküm ki:

Nehr-i Tuna'nın berü cânibinde ve karşı tarafında olan sevâhil ve havâlîlerinin Katana ve haydut ve sâ'ir eşkiyâ ve haram-zâdeden muhâfaza ve muhâresesi için Rahova tarafında bulunmak üzere Ayvarca a'yânından kîdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hüseyin zîde mecdühû bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr ve yanına ta'yîn olunacak tevâyif-i askere başbûğ nasb olunup ve siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz, bu husûs için iktizâ' iden hidmetde mûmâ-ileyhin yanında mevcûd bulunmak üzere Lofça kazâsından yüz elli nefer ve Plevne kazâsından dahi yüz elli nefer piyâde levendât ihrâc ve mûmâ-ileyhin yanında mevcûd bulunmaları fermânım olmuş iken mezbûrlardan mûmâ-ileyhin yanına bir ferd varmayup ve İzladi kazâsından fermânım olan yüz neferden ancak otuz dört nefer varup altmışaltı neferi varmadığı i'lâm olunmağla gadab-ı âteş-bâr-ı husrevâneme mazhar olmuşlardır. Mârru'z-zikr piyâde levendâtının zikr olunan kazâlarda vâki' sipâh ve silâh-dâr ve Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sâ'ir tevâyif-i asâkirin dahi bir ân ve bir sâ'at mukaddem mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanına varup ol havâlîlerin hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde bulunmaları fermânım olmağın, husûs-ı mezbûr için taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden (...) mübâşir ve zümre-i mezbûre ocakları tarafından çavuşlar irsâl olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise, zikr olunan kazâlardan fermânım olan ol mikdâr piyâde levendâtı ve sipâh ve silâh-dâr ve Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri neferâtını ve sâ'ir tevâyif-i askeri mübâşir-i mûmâ-

ileyh ve zümre-i mezbûre ocaklar tarafından ta'yîn olunan çavuşlar ma'rifeti ile ta'cîl ale't-ta'cîl yerlerinden ihrâc ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanına irsâl ve re'yine muvâfakat ile nehr-i Tuna'nın berû tarafında ve karşı cânibinde olan sevâhil ve havâlîlerin kâyd ü mazarrat-ı a'dâ-yı liyâmdan hıfz u hırâsetinde ve sâ'ir iktizâ' iden hidmet-i âliyyemde mevcûd bulunmak üzere cümlesine muhkem tenbîh ü te'kîd ve ber-vech-i müsâra'at mahall-i me'mûra irsâl eyleyesiz. Şöyle ki vech-i meşrûh üzere fermânım olan tevâyif-i askeri bir an evvel ihrâc ve mahall-i mezbûra irsâl ve mûmâ-ileyh Hüseyin zîde mecdühû'nun yanında mevcûd itdirmekde mikdâr-ı zerre tehâvün ü tekâsülünüz zuhûr eylemek ihtimâli olur ise, azliniz ile iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîdeye mazhar olacağınızı ve ahâlî-i kazâdan ve sâ'irlerinden dahi bu husûsda tekâsülü zâhir olanların haklarından gelineceğini muhakkak bilüp ana göre ihtimâm-ı tâmm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 752

Sipah serdengeçdilerin yazımında dikkat edilmesi tek tek yoklanarak, mevcutların ve mevcut olmayanların ayrı ayrı defterlere kaydedilmesi ve en ufak bir müsâmaha gösterilmemesi için Vidin korumasında olan sipah serdengeçdileri ağaları Mustafa ve Abdurrahman'a yazılan hüküm.

Hâlâ Vidin muhâfazasına me'mûr olan sipâh serdengeçdileri ağaları Mustafa ve Abdurrahman zîde kadrûhûma'ya hüküm ki:

Rumeli'nde tahrîr ve hâlâ Vidin muhâfazasına me'mûr olan sipâh serdengeçdilerinin emr-i şerîf ile me'mûr oldukları hidmet-i muhâfazada ekserîsi nâ-mevcûd oldukları istimâ' olunup bu misilli hidmet-i muhâfazaya me'mûr olan serdengeçdilerin nâ-mevcûd olmalarına bir dürlü ruhsat ve müsâ'ade olunmamağla neferât-ı merkûmenin bundan akdem yoklaması için sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince taraf-ı Devlet-i Âliyye'mden mu'temedün-aleyh mübâşir ta'yîn olunup yoklandık da ekseri nâ-mevcûd bulundukları ecilden tarafınızdan illet ve bahâne ile hâlâ evlerindedir deyü gereği gibi yoklanmayup bu misilli serdengeçdilerin nâ-mevcûd olmaları, mücerred sizin ve sâ'ir zâbitânın müsaadelerinden nâşi olduğu nümâyân olmağla, imdi siz ki serdengeçdi ağaları ve sâ'ir zâbitlerisiz, neferât-ı merkûmenin tekrâr ocağı ağası ma'rifetiyle yoklaması için emr-i şerîfim sâdır ve ocak çavuşlarından Hasan Çavuş zîde kadrûhû ta'yîn ve irsâl olunmağla vusûlünde encâm-ı kârı mülâhaza ile neferât-ı merkûme çavuş-ı mezkûr ma'rifetiyle hakikati üzere yoklanup, mevcûdların ale'l-esâmî defter idüp ve nâ-mevcûd olanları ilel-i âhar ile mevcûd defterine kayd itdirilmeyüp, sıhhati üzere mevcûd ve nâ-mevcûdların başka defter olunup, şöyle ki nâ-mevcûd olanlardan bir ferd mevcûd olmak üzere yoklamaya dâhil eylediğiniz istimâ' olunur ise ihânet etmiş olursuz. Hakkınızda şer'le lâzım gelen cezâlarınız tertîb olunacağın emr-i mukarrer bilüp, sâdır olan emr-i şerîf mûcibince amel hilâfından ihtirâz eyleyesiz ve

ba'de'l-yevm neferâtınızdan bir neferin bir takrîb ile nâ-mevcûd olmasına kat'â müsâ'ade göstermeyüp mevcudun me'mûr olduğunuz hidemât-ı âliyyede kemâl-i diyânet ve istikamet ile edâ-yı hizmet eylemekde takayyüd ü ihtimâm eylesesiz. Ve sen ki ol cânibde olan sipâh serdengeçdilerin bâ-fermân-ı âlî yoklamasına me'mûr olan çavuş zîde kadrûhûsun, me'mûr olduğun neferâtı sıhhati üzre yoklayup, ale'l-esâmî mevcûdların defter ve nâ-mevcûdların dahi defter idüp, bu husûsun tekmîli senin uhde-i ihtimâmına havâle olunmağla ziyâde mukayyed ve ihtimâm idüp [mugâyir-i] emr-i âlî vaz' u hareketden ve tam' u hâm sevdâsıyla nâ-mevcûd olanları mevcûd defterine idhâl eylemekten gâyetü'l-ğâye ihtirâz ü ictinâb eylesesiz deyü sipâhîler ağası olan İbrâhim dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 753

Maiyyetinde bulunan askerlerle Vidin ve çevresinin düşman şerrinden korunması etmekte ve kalenin tamirinde daha itinalı olması için, Vidin korumasındaki Vezir Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Haleb vâlîsi olup Vidin muhafızı olan Vezir Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Vidin Kal'ası ve havâlîsinin bi-avnîhi te'âlâ muhafaza ve muhâresesi ehemmi mehmî-ı Devlet-i Âliyye'nden olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Hâlâ yanında olan sipâh ve silâh-dâr terakkîlileri ve sâ'ir tevâyif-i asker ile kal'a-i mezbûre ve havâlîsinin muhafaza ve muhâresesine levâzım-ı takayyüd ve ihtimâm ile kıyâm ve bâ-husûs kal'a-i mezbûrenin yemîn ü yesârında ta'mîr ve istihkâm virüp bi-tevfikihi [te'âlâ] gerek kal'a-i mezbûrenin ta'mîr ü tarsîninde ve gerek etrâf u havâlîsinin mekr u kâyd-i düşman-ı dînden muhafaza ve muhâresesinde ale'd-devâm ikdâm ve esbâb-ı muhafazaya dâir ve sâ'ir lâzımü'l-inhâ olan ahvâl ve âsârı pey-der-pey der-i devlet-medârıma i'lâm ve emr-i şerîfim sâdır olmadıkça âhar mahalle hareketden tevakkî-i tâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 754

Maiyyetinde bulunan askerlerin yanı sıra Hüdavendigâr ve Karesi sancaklarından temin edilmiş olan süvari sekbânlar ile bir an önce hareket etmesi, yolda sefer bahanesiyle hiç kimseye gadr etmemesi, Edirne sahrâsında orduya katılması için Hüdavendigâr ve Karesi sancakları mutasarrıfı Seyyid Osman Paşa'ya yazılan hüküm.

Ber-vech-i arpalık Hudâvendigâr ve Karesi sancaklarına mutasarrıf olan Şehsuvar-zâde Seyyid Osman Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Sen emr-i şerîfimle Eflak cânibine me'mûr olduğun ecilden mukaddemâ fermânım olduğu üzere, Selanik'den sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve Hüdâvendigâr ve Karesi sancaklarından iki yüz seksen sekiz nefer süvâri sekbân levendât ile mahall-i mezbûra evc-i azîmet eylemen için nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak için bundan akdem emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Henüz yerinden hareket ve azîmet eylemedüğünden gayri sefer bahânesiyle bi-hasebi'z-zarûre müşâhede olunan eslâfa nisbet hadd-i evsat üzere alınacak imdâd-ı seferiyeden ziyâde akçe alup, re'âyâ fukarâsına gadr olunduğuna izn-i hümâyûnum olmamakla bu husûsda re'âyâ ve berâyâyı taciz ve tekdirden ziyade bir hüner ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memlekette müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüzden gâyetü'l-ğâye mücânebet eylemek üzere te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim (...) ile sana vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü ârâm eylemeyüp, mukaddemâ me'mûr olduğun üzere eslâfından sefere gelenler evfer ve ekmel kapun halkı ve ol mikdâr süvâri sekbân levendât ile vakt-i mezbûrda gelmen üzere yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 755

İçel'den alacağı 495 asker süvari leventlere ilaveten, Karaman'ın bilumum zaimlerini, tîmâr sahiplerini ve askerlerini de yanına alarak bir an önce sefer için hareket etmesi ve günü gelmeden Edirne sahrâsında orduya katılması emriyle bazı tenbih ve tekidi muhtevî Karaman beylerbeyi Şehsuvârzâde Seyyid Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvâr-zâde Seyyid Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, eğer eyâlet-i Karaman'dan ve eğer İç-il sancağından devri temâm idüp ve imdâd-ı seferiyyeyi alup ve mühimmât-ı seferiyyeni mükemmel görüp kusur ve kûsûrün kalmadığı bundan akdem sem'-i hümâyûnuma lâhık oldukda mukaddemâ fermânım olduğu üzere eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve altı ay hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak şartıyla eyâlet-i Karaman ve İç-il sancakları için dört yüz doksan beş nefer güzîde süvâri sekbân levendât ve eyâlet-i Karaman'ın alay begleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile icâleten kalkup bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem gelüp mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzere âlâ-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere tenbih ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim sâdır olmuşdur. El-hâletü hâzihî ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîrleri üzere henüz yerinden cümbüş ü hareketin mu'âyene olunmadığından gayri sefer bahânesiyle bi-hasebi'z-zarûre müsâ'ade olunan eslâfa nisbet hadd-i evsat üzere alınacak imdâd-ı seferiyeden ziyâde akçe alup re'âyâ fukarâsına gadr olunduğuna dahi kat'â izn-i

hümâyûnum olmamağla, bu husûsda re'âyâ ve berâyâyı ta'cîz ve tekdîrden ziyâde perhîz ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketten müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüzden gâyetü'l-ğâye mücânebet eylemek üzere te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü tevakkuf itmeyüp, eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve ol mikdâr süvâri sekbân levendât ve eyâlet-i Karaman'ın alaybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarıyla ta'cîl ale't-ta'cîl yerinden kalkup kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzere nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime mülhak u mülâkî olmağa bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki vakt-i merkûmda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma erişmediğinden mâ'adâ re'âyâya hadd-i evsatdan ziyâde zulm üzere olduğun istimâ' olunur ise bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup, hakkında gadab-ı âteş-bâr-ı mülûk-ânem iltihâb edeceğini mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile mübâderet ve müsâra'at eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 756

Gönderilen mübaşir geldiği zaman 554 asker süvari leventlere ilaveten, Diyarbakır'ın hükümet ve liva beyleri, alaybeyleri bilumum zaimleri ve tîmâr sahipleriyle birlikte sefer için hareket etmesi ve günü gelince Edirne sahrâsında orduya katılması emrini ve bazı tenbih ve tekidle Diyarbakır vâlisi Receb Paşa'ya yazılan hüküm.

Diyarbakır vâlisi Vezîr Receb Paşa'ya hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'în-i dûzeh-mekînden ahz-ı intikâm ve kahr u tedmîr-i a'dâ-yı li'âm için sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. İş bu sâl-ı meymenet-iştîmâlde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnuma eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve altı ay hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak şartıyla beş yüz elli dört nefer güzîde süvâri sekbân levendât ve eyâlet-i Diyarbakır'ın hükümet ve elviye begleri ve âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûr olup bundan akdem tenbih ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl itmekle me'mûr olduğun vech üzere bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ü azîmet farîza-i zimmetin iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîrleri üzere henüz yerinden kemâl-i teveccüh ile cümbüş ü hareketin mu'âyene olunmadığından gayri sefer bahânesiyle bi-hasebi'z-zarûre müsâ'ade olunan eslâfa nisbet hadd-i evsat üzere alınacak imdâd-ı seferiyeden ziyâde akçe alup re'âyâ fukarâsına gadr olunduğuna dahi kat'â izn-i hümâyûnum olmamağla, bu husûsda re'âyâ ve berâyâyı ta'cîz ve tekdîrden ziyâde perhîz ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü

meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüzden gâyetü'l-ğâye mücânebet eylemek üzre te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim mübâşir ta'yîn olunan (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü tevakkuf itmeyüp, mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun vech üzre eslâfindan evfer ve ekmel kapun halkı ve ol mikdâr süvâri sekbân levendât ve eyâlet-i Diyârbekr'in hükûmet ve elviye begleri ve âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla ta'cîl ale't-ta'cîl yerinden kalkup kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmeğe bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki betâ'et ve kesâlet üzre hareket ve fermânım olduğu üzre vaktiyle Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmedüğünden mâ'adâ re'âyâyâ hadd-i evsatdan ziyâde zulm üzre olduğun istimâ' olunur ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup, hakkında gadab-ı âteş-bâr-ı mülûk-ânem iltihâb ideceğini mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile mübâderet ve müsâra'at eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 757

Yukarıdaki hükmün bir sureti Anadolu vâlisi Vezir Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Anadolu vâlisi Vezir Ali Paşa'ya.

Hüküm: 758

Aynı hükmün bir sureti Erzurum beylerbeyi Mısırlı Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Erzurum beglerbegisi Mısırlı Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 759

Aynı hükmün bir sureti de Adana beylerbeyi İbşir Hüseyin Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Yenişehir sancağı inzımâmıyla Adana beglerbegisi İbşir Hüseyin Paşa'ya.

Hüküm: 760

Yine, aynı hükmün bir sureti Maraş beylerbeyi Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ayntâb sancağı inzımâmıyla Mar‘aş beglerbegisi Rüşdü-zâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 761

Aynı hükmün bir sureti Çankırı sancağı tasarrufundaki Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kengırı sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'ya.

Hüküm: 762

Aynı hükmün bir sureti Aydın ve Menteşe sancakları tasarrufundaki Abdullah Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Saruhan ve Aydın ve Menteşe sancakları mutasarrıfı Aydın muhassılı Abdullah Paşa'ya.

Hüküm: 763

Aynı hükmün bir sureti Karahisar-ı Sahip sancağı tasarrufundaki Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı ser-çeşme Ahmed Paşa'ya.

Hüküm: 764

Aynı hükmün bir sureti Çorum ve Bozok sancakları tasarrufundaki Ömer Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Çorum ve Bozok sancakları mutasarrıfı Mamalıoğlu Ömer Paşa'ya.

Hüküm: 765

Aynı hükmün bir sureti Teke sancağı tasarrufundaki Ömer Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Teke sancağı ber-vech-i arpalık mutasarrıfı Abdül gafur Paşa karındaşı Ömer Paşa'ya.

Hüküm: 766

Aynı hükmün bir sureti Sis sancağı beyi Mehmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sis sancağı begi İslam Paşa karındaşı Mehmed Beg'e.

Hüküm: 767

Aynı hükmün bir sureti Kırşehir sancağı beyi Murad Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kırşehri sancağı begi Murad Beg'e.

Hüküm: 768

Aynı hükmün bir sureti Arapgir sancağı tasarrufundaki Ahmed Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Arapgir sancağı begi Koca Cafer Paşa oğlu Ahmed Beg'e.

Hüküm: 769

Aynı hükmün bir sureti Kars-ı Maraş sancağı tasarrufundaki Dulkadir oğlu Murtaza Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Kars-ı Maraş sancağı begi Dulkadir oğlu Murtaza Beg'e.

Hüküm: 770

Aynı hükmün bir sureti Divriği sancağı beyi Mustafa Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Divriği sancağı begi Topal Yusuf Paşa oğlu Mustafa Beg'e.

Hüküm: 771

Aynı hükmün bir sureti Ankara sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ankara sancağı mutasarrıfı Ömer Paşa'ya.

Hüküm: 772

Aynı hükmün bir sureti Amasya sancağı tasarrufundaki Hacı Mirza Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Amasya sancağı mutasarrıfı Hacı Mirza Paşa'ya.

Hüküm: 773

Aynı hükmün bir sureti Aksaray sancağı tasarrufunda Çomar Ali Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Aksaray sancağı mutasarrıfı Çomar Ali Paşa'ya.

Hüküm: 774

Aynı hükmün bir sureti Karahisar-ı Şarkî sancağı tasarrufundaki Arslan Paşazade Mehmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karahisar-ı Şarkî sancağı Bozoğlu Arslan Paşa-zâde Mehmed Paşa'ya.

Hüküm: 775

Aynı hükmün bir sureti Ala'ye sancağı tasarrufunda Ahmed Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Ber-vech-i arpalık Ala'ye sancağı mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya.

Hüküm: 776

Aynı hükmün bir sureti Akşehir sancağı tasarrufunda Katırcızade Mustafa Bey'e yazılmıştır.

Bir sûreti:

Akşehir sancağı begi Katırcı-zâde Mustafa Beg'e.

Hüküm: 777

Gönderilen emr-i şerîf geldiği zaman, mâiyyetinde bulunan askerlerle kalkıp Diyarbakır valisi Recep Paşa ile birlikte sefer için hareket etmesi ve günü gelince Edirne sahrâsında orduya katılması emrini ve bazı tenbih ve tekidiyle Eğin hâkimi Seyyid Hüseyin'e yazılan hüküm.

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık Eğin hâkimi olan Seyyid Hüseyin dâme ulüvvühû'ya hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'in-i düzeh-mekînden ahz-ı intikâm ve kahr u tedmîr-i a'dâ-yı liyâm için sen ki mûmâ-ileyhsin. İş bu sâl-ı meymenet-iştîmâlde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnuma yüz elli nefer güzîde ve tüvânâ âdemlerinle düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-âlem Diyarbakır vâlîsi Receb Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûr olup bundan akdem tenbîh ü te'kîdî müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl itmekle me'mûr olduğun bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ü azîmet farîza-i zimmetin iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîri üzere henüz yerinden kemâl-i teveccüh ile cünbüş ü hareketin mu'âyene olunmamakla te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü tevakkuf eylemeyüp mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzere ol mikdâr nefer güzîde ve tüvânâ âdemlerinle ta'cîl ale't-ta'cîl yerinden kalkup vezîr-i müşârun-ileyh ile kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmeğe bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki betâ'et ve kesâlet üzere hareket ve fermânım olduğun üzere vaktiyle Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmeyüp ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüz idecek olur isen, kat'â bir dürlü özür ve cevâbın ısgâ olunmayup, hakkında gadab-ı âteş-bâr-ı mülûk-ânem iltihâb ideceğini mukarrer bilüp ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve müsâra'at eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 778

Yukarıdaki hükmün bir sureti 150 asker ile gelmesi için, Hazrı hâkimi Seyyid Hızır'a gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık Hazro hâkimi olan Seyyid Hızır dâme ulüvvühû yüz elli nefer ile.

Hüküm: 779

Aynı hükmün bir sureti 200 asker ile gelmesi için, Cizre hâkimi Ali'ye gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık Cizre hâkimi olan Ali'ye, iki yüz nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 780

Aynı hükmün bir sureti 150 asker ile gelmesi için, hâkimi gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık Tercil hâkimi olan Hüseyin, altmış nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 781

Aynı hükmün bir sureti 250 asker ile gelmesi için, Palu hâkimi Mehmed'e gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i yurtluk ve ocaklık Palu hâkimi Mehmed'e, iki yüz elli nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 782

Aynı hükmün bir sureti 60 asker ile gelmesi için, Genç hâkimi Evliya'ya gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık Genç hâkimi Evliya'ya, altmış nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 783

Aynı hükmün bir sureti 60 asker ile gelmesi için, Çermik sancağı hâkimi Mehmed'e gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık Çermik sancağı begi Mehmed'e altmış nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 784

Aynı hükmün bir sureti 25 asker ile gelmesi için, Kulp sancağı bey'ine gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık Kulp sancağı begi Hasan'a yigirmi beş nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 785

Aynı hükmün bir sureti 60 nefer ile gelmesi için, Atak sancağı beyine gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık ve yurtluk Atak sancağı begi İbrahim'e altmış nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 786

Aynı hükmün bir sureti 60 asker ile gelmesi için, Mihrani sancağı beyi Hasan'a gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Ber-vech-i ocaklık Mihrani sancağı begi Hasan'a altmış nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 787

Aynı hükmün bir sureti 20 asker ile gelmesi için, Hısnkeyf sancağı beyi Selim'e gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Hısnkeyfa sancağı begi Selim'e yigirmi nefer güzîde âdemleriyle.

Hüküm: 788

Sefer vakti gelmek üzere olduğundan, gönderilen emr-i şerif ulaşır ulaşmaz hemen kalkıp Edirne sahrâsında buluşmak üzere hareket etmeleri, yolculuk esnasında hiç kimseye, yiyecek ve saire bahanesiyle baskıda bulunmamaları için Diyarbakır eyaletinin sancak ve alaybeylerine tekiden yazılan hüküm.

Diyarbekr eyâletinin elviye âlâybeglerine hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'in-i dûzeh-mekinden ahz-ı intikâm ve kahr u tedmîr-i a'dâ-yı liyâm için siz ki alay beglerisiz. İş bu sâl-ı meymenet-iştimâlde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i nusret-makrûnuna sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Diyarbekr vâlîsi vezîrim Receb Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûr olup, bundan akdem tenbîh ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl itmekle bi'l-cümle sancaklarınızın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla me'mûr olduğunuz üzere bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ü azîmet farîza-i zimmetiniz iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîrleri üzere henüz yerinden kemâl-i teveccüh ile cünbüş ü hareketiniz mu'âyene olunmamakla te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim (...) ile size varup vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü tevakkuf itmeyüp mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğunuz üzere sancaklarınızın umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla vezîr-i müşârun-ileyh ile ta'cîl ale't-ta'cîl yerinizden kalkup kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmeğe bezl-i vüs' u kudret eyleyesiz. Şöyle ki betâ'et ve kesâlet üzere hareket ve fermânım olduğu üzere bi'l-cümle neferâtınız ile vaktiyle Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişmeyüp veyâhud esnâ-yı tarîkde sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüzünüz istimâ' olunur ise kat'â bir dürlü özür ve cevâbınız ısgâ ve azliniz ile iktifâ olunmayup, mu'âhez ve mu'âkab olacağınızı mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve cümle neferâtınız ile vezîr-i müşârun-ileyh ile vaktiyle Ordu-yı Hümâyûn'uma gelüp vâsıl olmağa mübâderet ve müsâra'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Hüküm: 789

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Adana Beylerbeyi Hüseyin Paşa ile gelmeleri için, Adana eyaletinin liva ve alaybeylerine de yazılmıştır.

Bir sûreti:

Adana eyâletinin elviye âlâybeglerine, Yenişehirli sancağı inzımâmıyla Adana beğlerbeğisi Esîr Hüseyin Paşa ile gelmek üzere.

Hüküm: 790

Aynı hükmün bir sureti, Anadolu Valisi Ali Paşa ile gelmeleri için, Anadolu eyaletinin liva ve alaybeylerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hotin muhâfazasında olan Bolu ve Kengiri ve Ankara sancaklarından mâ'adâ Anadolu eyâletinin elviye âlâybeglerine ve Anadolu vâlîsi Vezir Ali Paşa ile gitmek üzere.

Hüküm: 791

Aynı hükmün bir sureti, Sivas Beylerbeyi Seyyid İbrahim Paşa ile gelmeleri için Sivas eyaletinin alaybeylerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Sivas eyâletinin âlâybeglerine, Sivas beglerbegisi olup Sivas tarafları olan sol kol ve Anadolu'nun orta kolunda asker sevklerine me'mûr olan Seyyid İbrâhim Paşa dâmet maâlîhü ile gelmek üzere.

Hüküm: 792

Aynı hükmün bir sureti, Maraş Beylerbeyi Rüştüzâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed ile gelmeleri için, Maraş eyaletinin sancak beylerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Mar'aş eyâletinin elviye beglerine Ayntâb sancağı inzımâmıyla Mar'aş beglerbegisi olan Rüşdü-zâde Halil Paşa'nın oğlu Mehmed dâme ikbâlühü ile gelmek üzere.

Hüküm: 793

Aynı hükmün bir sureti, Karaman Beylerbeyi Şehsuvarzâde İbrahim Paşa ile gelmeleri için, Karaman eyaletinin alay beylerine, zaimlerine ve tîmâr sahiplerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Karaman eyâleti âlâybegleri, zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı İç-il inzımâmıyla Karaman beglerbegisi olan Şehsuvâr-zâde Seyyid İbrâhim Paşa dâmet maâlîhü ile me'mûr olmak üzere.

Hüküm: 794

Aynı hükmün bir sureti, Halep valisi Mehmed Paşa ile gelmeleri için, Halep eyaletinin alay beylerine, zaimlerine ve tîmâr sahiplerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Haleb âlâybegisi ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Haleb vâlisi vezîr Mehmed Paşa ile me'mûr olmak üzere.

Hüküm: 795

Sefer vakti çok yakın olduğundan, emr-i şerif ulaştığı anda, hiç beklemeden zaimler ve tîmâr sahipleriyle birlikte bayraklarını açıp Edirne sahrâsında buluşmak üzere hareket etmeleri, yolculuk esnasında hiç kimseye, yiyecek ve saire bahanesiyle baskıda bulunmamaları için Raha sancağı alaybeyine yazılan hüküm.

Raha sancağı âlâybegisine hükm ki:

Rakka eyâletinde vâki‘ Raha sancağı zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı iş bu bin yüz yigirmi tokuz senesinde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i nusret-eserimde iktizâ‘ iden hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak şartıyla sene-i merkûme mal bedelleri afv ü in‘âm olunduğunu müş‘ir baş defterdârım i‘lâmı mûcibince sen ki mîr-i mîrân-ı mezkûrsun, livâ-i mezbûr zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârının bu sene-i amîmetü'l-meymenede sefer-i hümâyûnuma me‘mûriyetleri ve nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma iltihâkları için sana hitâben tenbîh ü te‘kîdi müştemil emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Hâlâ mevsim-i bahar hulûl itmekle te‘kîd ve isti‘câl için sâdır olan emr-i şerîfim (...) ile irsâl olunmuştur. İmdi İnşâllâhü te‘âlâ vusûlünde, me‘mûr olduğun üzre bayrağın açup ve livâ-i mezbûrun umûmen zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârını evlerinden ve yerlerinden kaldırıp önlerine düşüp serî‘an ve âcilen gelüp vakt ü zamânıyla Edirne sahrâsında ma‘asker-i nusret-eserime mülhak olmağa bezl-i vüs‘ u kudret eylesin. Şöyle ki livâ-i mezbûrun zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından vaktiyle hidemât-ı âliyyemde bulunmayanların dirlikleri âhara tevcih ve senin dahi mübâderet ve müsâra‘at ve vaktiyle gelüp irişmekde tehâvün ü tekâsülün zuhûr ider ise, âlâybegliğin âhara virilmekle iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîde ile mu‘âhez ve mu‘âkab olacağını muhakkak bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket ve azîmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû‘l-evvel Sene 1129

Hüküm: 796

Yukarıdaki hükmün bir sureti Birecik sancağı alaybeyine gönderilmiştir.

Bir sûreti:

Birecik sancağı âlâybegisine.

Hüküm: 797

Yukarıdaki hükmün bir sureti de, adı geçenleri bir an önce Edirne sahrâsına göndermesi için Rakka valisi Osman Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti dahi:

Rakka vâlisi Osman Paşa'ya, mezkûrları ta'cîl ale't-ta'cîl evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve bir sâ'at mukaddem Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl eylesin deyü yazılmışdır.

Hüküm: 798

Gönderilen emr-i şerif ulaştığı anda, hiç beklemeden zaimler ve tîmâr sahipleriyle birlikte bayraklarını açıp, 450 asker yiğit leventleriyle birlikte, Edirne sahrâsında buluşmak üzere hareket etmeleri, yolculuk esnasında hiç kimseye, yiyecek ve saire bahanesiyle zarar vermemeleri için Sivas Beylerbeyi İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sivas beglerbegisi İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Bi-avni'llâhi te'âlâ melâ'in-i dûzeh-mekînden ahz-ı intikâm ve kahr u tedmîr-i a'dâ-yı liyâm için sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. İş bu sâl-ı meymenet-iştîmâlde muhakkak ve mukarrer olan sefer-i hümâyûnuma eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmel kapun halkı ve altı ay hidemât-ı âliyyemde mevcûd bulunmak şartıyla dört yüz elli dört nefer güzîde süvâri sekbân levendât ile eyâlet-i Sivas'ın âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak üzere me'mûr ve eyâletinin hudûdu dâhilinde zuhûr iden eşkıyânın def'-i mefâsid ve mazârları ve Sivas'ın tarafları olan sol kolda ve Anadolu'nun orta kolunda vâki' sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriyenin sürücülüğü hizmeti dahi senin uhdene tefvîz ü sipâriş olunmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl itmekle me'mûr olduğun vech üzere, bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ü azîmet farîza-i zimmetin iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîrleri üzere henüz yerinden kemâl-i teveccüh ile cünbüş ü hareketin mu'âyene olunmaduğundan gayri sefer bahânesiyle bi-hasebi'z-zarûre müsâ'ade olunan eslâfa nisbet hadd-i evsat üzere alınacak imdâd-ı seferiyeden ziyâde akçe alup re'âyâ fukarâsına gadr olunduğuna kat'â izn-i hümâyûnum olmamağla, bu husûsda re'âyâ ve berâyâyı ta'cîz ve tekdîrden ziyâde perhîz ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüzden gâyetü'l-ğâye mucânebet eylemek üzere te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â bir an meks ü tevakkuf itmeyüp, mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun vech üzere eslâfından evfer ve ekmel kapun halkı ve ol mikdâr süvâri sekbân levendât ve eyâlet-i Sivas'ın âlâybegleri ve umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla ta'cîl ale't-ta'cîl kalkup eyâlet-i Sivas'ın tarafları olan sol kolda ve Anadolu'nun orta kolunda sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevâyif-i askeriyeyi evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve kemâl-i dikkat ü ihtimâm ile tesyîr iderek vakt ü zamânıyla Ordu-yı Hümâyûn'uma iltihâklarına ve sen dahi vaktiyle ma'asker-i nusret-eserime mülhak olmağa bezl-i makdûr eylesin. Şöyle ki yollarda ayak sürüyüp vaktiyle Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma irişmedüğünden mâ'adâ re'âyâyâ hadd-i evsatdan ziyâde talebiyle zulm

üzre olduğun istimâ' olunur ise, bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup hakkında gadab-ı âteş-bâr-ı mülûk-ânem iltihâb ideceğini mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile mübâderet ve müsâra'at eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 799

Avusturya keferesi üzerine yapılması kararlaştırılan seferde bulunacak olan 6 bölük yoldaşlarının haberdar edilmesi ve hazırlıkların yapılması ve günü gelince hareket edilip Edirne sahrasında orduya katılmaları için Rumeli'nin sol kolu nihayeti olan Yenişehir'e varıncaya kadar yol üzerinde olan kadılara ve kethüdâ yerlerine yazılan hüküm.

Rumeli'nin sol kol nihâyeti Yenişehir'e varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri zîde kadrûhûma hükm ki:

İ'zâz-ı dîn-i mübîn ve ihyâ-yı sünnet-i seniyye-i fahru'l-mürselîn için bi-tevfiki'llâhi te'âlâ evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda niyyet-i hâlisâ ve azîmet-i sâdıkâ ile bizzât cenâb-ı hilâfet-me'âbım izzühû sa'âdet ve yümn ü şevket ile düşman-ı dîn-i mübîn ve Devlet-i Âliyye'm olan Nemçe keferesi üzerine mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûna me'mûr olan altı bölük yoldaşları sene-i sâbıkâdan evvel evlerinden ve yerlerinden hareket ve mükemmel ve müsellağ bisâtlarıyla kethüdâ yerlerinin bayrakları altına cem' ve tarîk-ı câddeden ayrılmayup kethüdâ yerleri önlerine düşüp nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'a mülhak u mülâkî ve sâye-i livâ-i Hazret-i Resûlüllâh'da mevcûd ve içlerinden bir ferd girüye kalmayup, cümlesi kethüdâ yerlerinin bayrakları altına cem' ve ocaklarına gelmek üzre tenbîh ü te'kîd olunmak bâbında sâdır olan fermân mûcibince mektûb tahrîr ve ocak çavuşlarından (...) ve (...) çavuş zîde kadrûhûma sürücü ta'yîn ve irsâl olunmağla, siz ki kethüdâ yerlerisiz, her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olurlar ise mecmau'n-nâs olan mahallere münâdîler nidâ ve cihâd-ı hümayûna me'mûr olan altı bölük yoldaşlarının cümlesine i'lân ü işâ'at ve habîr ü âgâh ve cihâda tahrîs altı bölük yoldaşlarını bayraklarınızın altına cem' ve önlerine düşüp tarîk-ı câddeden ayrılmayup ve esnâ-yı râhda meks ü ârâm itmeyüp ve bir ferdin girüye kalmasına ruhsat göstermeyüp İnşâllâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda Edirne'de zîr-i livâ-yı Hazret-i Resûlüllâh (sallallâhü aleyhi vesellem)'de mevcûd bulunmakta dikkat-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm eylesin. Şöyle ki bu umûr-ı mühimmenin tekmîlinde tehâvün ü tekâsülünüz zuhur ider ise, azliniz ile iktifâ olunmayup, eşedd-i ukûbet ile cezâlarınız tertîb olunur ve sizler ki altı bölük yoldaşları siz; sebîl-i dîn-i mübîn[de] dâmen-i gayreti der-miyân idüp, sene-i sâbıkâdan evvel evlerinizden ve yerlerinizden hareket ve kethüdâ yerleri bayrakları altına cem' ve tarîk-ı câddeden ayrılmayup bu rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında me'mûr olduğunuz üzre taht-ı livâ-i Hazret-i Resûl-i Ekrem (sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem)'de hidemât-ı âliyyede her birerleriniz mükemmel ve müsellağ bisâtlarınız ile mevcûd

bulunmakta takayyüd-i tâm ve sa'y ü ihtimâm eyleyesiz. İyâzen-bi'llâhi teâlâ ihmâl ve müşâhede ile me'mûr olduğunuz vech üzre bulunmayanların esâmîleri kat' ile iktifâ olunmayup ukûbet-i şedîdeye mazhar olursuz. Ana göre encâm-ı kârı mülâhaza idüp, kemâl-i itâ'at ve istikamet ile hareket eyleyesiz ve sizler ki ocaklar tarafından ta'yîn olunan çavuşlar zîde kadrûhûmâsız. Ocağın emekdâr ve kâr-güzârlarından olduğundan, bu umûr-ı mühimmin tekemmülü sizin uhde-i ihtimâmınıza havâle olunmağla, imdi gerekdir ki me'mûr olduğunuz husûsda ziyâde gayret ve hamîyyet idüp, ihrâcına me'mûr olduğunuz altı bölük yoldaşların evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve bir ferdin girüye kalmasına bir dürlü cevaz göstermeyüp, me'mûr olduğunuz üzre cümlesini kethüdâ yerlerinin bayrakları altına cem' ve İnşâllâhü te'âlâ nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında mevcûd bulunmak üzre cümlesini haberdâr iderek, sol kol nihâyeti Yenişehir'e vardıkdan sonra, girüye avdet eylediğinizde neferât-ı merkûmeden bir ferdi girüye kalmış bulunur ise esâmîleri tahrîr ve önlerinize katup, sürüp, götürüp sâdır olan fermân-ı âlî mazmûn-ı münîfini icrâyâ ziyâde dikkat-i tâmm ve sa'y ü ihtimâm idüp, hilâfından gâyetü'l-ğâye ihtirâz ü ictinâb eyleyesiz deyü iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim sipâh ağası İbrâhim ve silah-dâr ağası Ahmed dâme mecduhûma mühürleriyle memhûr mektûb virmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 800

Gerek Boğdan kumandanı tarafından ve gerek başka taraflardan Harbî kefare ile olan münasebetlerde emr-i şerif gereği hareket edilmesi için Hotin korumasındaki Vezir Mustafa Paşa'ya yazılan hüküm.

Hotin muhafızı vezîr Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, mâdâm ki tarafından buyuruldu olmadıkça bilâ-sened gerek Boğdan voyvodası tarafından ve gerek taraf-ı âhardan mesfûrun-leh taraflarına bir ferd gitmeyüp ve harbî kefareye at götürenler men' u zecr olunmak üzre baş defterdârım arzı mûcibince sâdır olan fermân-ı âlî Baş muhâsebe'de zabt olunup, mûcibince Dîvân-ı Hümayûn'um tarafından emr-i şerîfim virilmek için memhûr kaime virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 801

Anadolu'nun orta kolunun asker sürücülüğü görevi de omuzlarına yüklenen Karaman Beylerbeyi Şehsuvâroğlu Seyyid Mehmed Paşa'nın, emr-i şerîf kendisine ulaşır ulaşmaz sefere hazırlanmış kapı halkı ve 495 asker süvari levendiyle hemen kalkıp Edirne sahrasında orduya katılmak üzere hareket etmesi için yazılan hüküm.

İç-il sancağı inzımâmıyla Karaman beglerbegisi Şehsuvâroğlu Seyyid Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Eğer eyâlet-i Karaman'da ve eğer İç-il sancağında devri tamâm idüp ve imdâd-ı seferiyyeni görüp ve Anadolu'nun orta kolunda vâki' asker sürücülüğü hidmeti dahi emr-i şerîfimle âhara tefvîz olunup bundan sonra mansıbında meks ü tevakkufuna bâ'is bir dürlü hâlet ve keyfiyet kalmamağla âlâ-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak için sana tenbîh ü te'kîdi müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. El-hâletü hâzihî sen kemâl-i sür'at ve şitâb ile bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem Edirne'ye Eflak cânibine teveccüh ve azîmet eylemek üzere me'mûr ve ta'yîn olunmanla, imdi emr-i şerîfim vusûlünde kat'â bir an meks ü tevakkuf itmeyüp, eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekmele kapun halkı ve eyâlet-i merkûme ve livâ-i mezbûre için güzîde ve tûvânâ dört yüz doksan beş nefer süvâri levendât ve eyâletin askeriyle ta'cîl ale't-ta'cîl kalkup kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp bi-eyyi hâlin nev-rûz-ı firûzda Edirne'ye vusûl ve me'mûr olduğun üzere Eflak cânibine teveccüh ve azîmet ve def'-i mekâyid-ı a'dâda ve ahz-ı intikamda bezl-i makdûr eylesin. Şöyle ki fermânım olduğu üzere Eflâk cânibine azîmet eylemen için bir an evvel ve bir sâ'at mukaddem Edirne'ye irişmeyecek olur isen kat'â bir dürlü ömr ve cevâbın ısgâ olunmayup gadab-ı âteş-bâr-ı mülûkâneme mazhar olacağını muhakkak bilüp, selâmet-i hâlin sana lâzım ise ana göre müsâra'at eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 802

Yukarıdaki hükmün bir sureti de, kapı halkının yanında, 87 asker süvari leventleriyle birlikte gelmesi için, Hüdavendigâr ve Karesi sancakları tasarrufunda Seyyid Osman Paşa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Hüdâvendigâr ve Karesi sancaklarına mutasarrıf Seyyid Osman Paşa'ya eslâfından sefere gelenlerden evfer ve ekser kapısı halkı ve güzîde iki yüz seksen yedi nefer süvâri levendât ile.

Hüküm: 803

Sefer için Bağdat ve çevresinden toplanan 500 asker leventlere ilaveten, Köy sancağı beyi Mîr Şeyh tarafından hazırlanan 500 asker leventleri, tarafından atanan kethüdâ veya bir ağa nezaretinde olarak, âcilen Edirne sahrâsına göndermesi için, Bağdat valisine yazılan hüküm.

Bağdad vâlisine hükm ki:

İş bu sene-i amîmetü'l-meymenede evvel bahârında mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum için sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin, Bağdad ve havâlisinde yarâr ve tûvânâ müsta'idd-i ceng ü peygâr olanlardan beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvârî levendât tedârik ve kethüdân ile mi olur veyâhud kethüdân mânendi zabt u rabt ve a'mâl-i askere kadîr mu'temedün-aleyh bir ağa mı olur nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak u mülâkî olmak için irsâl ü îsâl eylemek üzere me'mûr ve kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Köy sancağı begi Mîr Şeyh dahi ol havâliden kezâlik yarâr ve tûvânâ müsta'idd-i ceng ü peygâr beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvârî levendât tedârik ve kethüdâsı ve zabt u rabtına kâdir bir mu'temedün-aleyh âdemîsi ile irsâl eylemek üzere me'mûr ve anlara dahi tarafından ta'yîn eylediğin kethüdân veyâhud mu'temedün-aleyh âdemin nezâret idüp getürmek üzere tavsiye ve sipâriş ve tenbîh ü te'kîd eylemen için bundan akdem emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl etmekle fermânım olan ol mikdâr levendâtın, bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ve azîmet itdirilmesi farîza-i zimmetin iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîri üzere henüz yerlerinden hareket itdirilmediği mu'âyene olunmağla, te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â tevakkuf eylemeyüp, mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzere, gerek tarafından irsâli fermân olunan beş yüz nefer ve gerek Köy sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyh tarafından gönderilmesi fermânım olan beş yüz nefer süvârî levendât ta'cîl ale't-ta'cîl yerlerinden ihrâc ve kethüdân veyâhud mu'temedün-aleyh ağa nezâretiyle kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime erişdirmeğe bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki, betâ'et ve kesâlet üzere hareket ve fermânım olduğu üzere vaktiyle Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişdirilmeyüp ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüz idecek olurlar ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmayup, ana göre muhkem tenbîh ü te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 804

İlkbaharda çıkılacak sefer için, Bağdat valisi Hasan Paşa'nın atadığı adamı nezaretinde olarak Edirne sahrasına göndermek üzere hazırladığı 500 asker süvari leventleri hemen ve âcilen yerlerinden kaldırıp çıkarması hususunda tekid ve tavsiyeyi muhtevi olarak Köy sancağı beyi Şeyh Bey'e yazılan hüküm.

Köy sancağı begi Mîr Şeyh dâme izzühûya hükm ki:

İş bu sene-i amîmetü'l-meymene evvel-bahârında mukarrer ve muhakkak olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnum için sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, ol havâlîde yarâr ve güzîde ve tüvânâ ve müsta'idd-i ceng ü peygâr olanlardan beş yüz nefer şecî' u bahâdır süvârî levendât tedârik ve kethüdân ile mi olur veyâhud kethüdân mânendi zabt u rabta ve a'mâl-i askere kâdir mu'temedün-aleyh âdemin ile mi olur, nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümayûn'uma mülhak u mülâkî olmak için irsâl ü îsâl eylemen için me'mûr ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem Bağdad vâlisi vezîrim Hasan Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından dahi fermânım olan beş yüz nefer ile ta'yîn eylediği kethüdâsı veyâhud mu'temedün-aleyh ağasının yanına koşup tarafından gelecek levendât-ı mezkûre dahi nezâret iderek, vaktiyle ma'asker-i nusret-eserime irişdirmek için bundan akdem tenbîh ü te'kîdî müştemil emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş idi. Hâlâ eyyâm-ı bahâr hulûl etmekle, fermânım olan ol mikdâr levendâtın bu vakte değin savb-ı maksûda teveccüh ve azîmet itdirilmesi farîza-i zimmetin iken, ol taraflardan vârid olan âyende ve revendenin ihbâr ve takrîri üzre henüz yerlerinden hareket itdirilmediği mu'âyene olunmağla te'kîd ve isti'câl için şeref-yâfte-i sudûr olan iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim (...) ile sana varup vâsıl olduğu gibi kat'â tevakkuf eylemeyüp, mukaddemâ ve hâlâ me'mûr olduğun üzre, ol mikdâr nefer süvârî levendâtı, ta'cîl ale't-ta'cîl yerlerinden ihrâc ve kethüdân veyâhud kethüdân mânendi zabt u rabta ve a'mâl-i askere kâdir mu'temedün-aleyh âdemin ile vezîr-i müşârun-ileyhin ta'yîn eylediği kethüdâsı veyâhud mu'temedün-aleyh ağasının yanına koşup onun nezâretiyle kemâl-i sür'at ve şitâb ile gelüp Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişdirmeğe bezl-i vüs' u kudret eylesin. Şöyle ki betâ'et ve kesâlet üzre hareket ve fermânım olduğu üzre vaktiyle Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime irişdirilmeyüp ve esnâ-yı tarîkde dahi sükkân-ı vilâyet ve kuttân-ı memleketden müft ü meccânen zâd ü zahîre ve gayri malzeme talebiyle ta'addî ve tecâvüz idecek olurlar ise kat'â bir dürlü özr ve cevâbın ısgâ olunmaz, ana göre tenbîh ü te'kîd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 805

Kaptan Paşa'nın azli üzerine işlerin aksamaya uğramaması ve mühimmât-ı seferiyyenin hazırlanmasında uyum içinde çalışılarak fazla verim alınması için merkez kaymakamı Mehmed Paşa'ya, Kaptan Paşa vekili Süleymân Paşa'ya, Mühimmât-ı Seferiyye nâzırı Süleyman'a, Defterdar vekili Hüseyin'e, Cebecibaşı Yusuf'a, Topçubaşı Ahmed'e ve Tersâne-i Ma'mûre emini Mehmed'e yazılan hüküm.

Âsitâne kâim-makâmına vezîr Mehmed Paşa'ya ve Kapudân Paşa vekili Süleymân Paşa'ya ve şikk-ı sâni defterdârı olup, Âstâne-i Sa'âdet'im tarafında görülecek mühimmât-ı seferiyyenin nâzırı Süleymân ve defterdâr vekili Hüseyin ve cebecibaşı Yûsuf dâme mecdühûma ve topçubaşı Ahmed ve tersâne-i ma'mûre emini Mehmed zide mecdühûmâya hükm ki:

Kapudân Paşa'nın azli Tersâne-i Ma'mûre umûruna me'mûr olanların hizmetlerine kelâl ve fütûr vermesiyle ve işlerin ta'tîl ve tefvîtime bâ'is ü bâdî olduğu tevehhüm olunmağla, bi-avni'llâhi te'âlâ eğer umûr-ı tersâne ve mühimmât-ı seferiyye ve topların dökülmesine ve eğer sâ'ir umûr-ı külliyyenin itmâm ü ikmâline evvelkinden ziyâde dikkat ve sarf-ı himmet ve takayyüd ü ihtimâm ile bezl-i vüs' u kudret olunmak fermânım olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyh ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde bundan akdem mühimmât-ı seferiyyenin mecmuuna nâzır ta'yîn olunan şikk-ı sâni defterdârı mûmâ-ileyh Süleymân dâme mecdühû nezâretiyle vech-i meşrûh üzre fermânım olan umûr-ı cüz'iyye ve külliyyenin cümlesine kemâl-i ittihâd ü ittifâk ile kıyâm ve i'ânet ve muzâheret ihtimâm-ı tâm iderek avn-i Hakk ile eğer mühimmât-ı seferiye ve umûr-ı tersâne ve dökülecek topların ve bi'l-cümle umûr-ı külliyyenin mecmûunu bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem vücûda getirilmesinde bezl-i iktidâr ve cidd-i bî-şümâr eyleyüp, birbirinize âdem-i muvâfakat ve muzâheret ile fermânım olan bu umûr-ı mu'azzamanın te'hîr ü tefvîtime bâ'is ve bâdî hâletden be-ğayet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânın sâdır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 806

Kırım hanı Devlet Giray Han'ın zimmetinde, sekbân ücreti olarak bulunan 100 kese akçenin geri alınıp, yeni han olan Saadet Giray Han'a teslim edilmesi için Dergâh-ı Âli kapucibaşılarından Nuh'a yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âli kapucibaşılarından Nuh dâme mecdühûya hükm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı olan Devlet Giray Sultân'ın zemân-ı hâniyetden sekbân ücreti olmak üzre peşin taraf-ı saltanât-ı seniyyemden beytül-mâl-i Müslimîn olmak üzre teslim olunan yüz kîse akçeyi, sen ki kapucibaşı-i mûmâ-ileyhsin, mübâşeretinle mezkûreden ahz ve İnşâllâhü te'âlâ Devlet-i Âliyye'm ile mukâtele itmek için hâlâ Kırım hânı olan Sa'âdet Giray Hân dâmet meâlîhüye teslim eylemen bâbında

mukaddemâ emr-i şerîfim şeref-yâfte-i sudûr olmuş iken, hâlâ müşârun-ileyh ba'zı a'zâr-ı vâhiye îrâdî ile meblağ-ı mezkûru edâ vü teslîmde ta'allül ve tereddüd eylediği i'lâm olunup ve meblağ-ı merkûm âlâ-eyyi hâlin müşârun-ileyhden matlûb olmağla, kendisinden bi't-temâm taleb ü tahsîli ve ahz u kabzı ve hân-ı cedîd-i müşârun-ileyhe teslîmi fermânım olup ve bu husûs için Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından (...) dâme mecdühû dahi mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin, hâlâ bu husûsa tekrâr mübâşir ta'yîn olunan Kapucibaşı-i mûmâ-ileyh, ma'ıyyet ve ittihâd ü ittifâk üzre sekbân ücreti olan meblağ-ı merkûm yüz kîse akçeyi, hân-ı müşârun-ileyh Devlet Giray Sultân'dan taleb eylesiz. Emr-i şerîfime imtisâl idüp, sekbân ücreti olan meblağ-ı merkûmu bi't-tamâm ve'l-kemâl mübâşeretiniz hasebiyle tarafınıza teslim ider ise Yanbolu'da ikâmet itdirüp ve eğer bi't-tamâm edâda ta'allül ve muhâlefet idüp, guzât-ı muvahhidîn için kendüye verilen beytû'l-mâl-i Müslimîn'i hevâ vü hevesine sarf u istihlâk ettim dirse, böyle vakitlerde bu gûne hareketi ahz hıyânet olmağla, yanında ve Tavşan Tepesi'nde hânesinde olan emvâlini ahz u kabz ve mübâşeretiniz hasebiyle müşârun-ileyhi bulunduğu mahalden kaldırıp Yanbolu'da meks ü tevakkuf itmek üzere, doğru Boğaz hisârlarından Seddül-bahr Kal'ası'na götürüp, anda kal'ada ikâmet itdirüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 807

Babası Devlet Giray Han'ın zimmetinde olan 100 kese sekbân akçesini saklayan ve vermek istemeyen sâbık Nureddin, Salih Giray'ın, tutuklu olarak İstanbul'a gönderilmesi için Dergâh-ı Ali kapucibaşlarından Nuh'a yazılan hüküm.

Dergâh-ı Âlî kapucibaşlarından Nuh dâme mecdühûya hükm ki:

Sâbıkâ Kırım hânı olan Devlet Giray Sultân'ın oğlu olan Nureddin-i sâbık Salih Giray, tesvîlât-ı batıla ve tezvîrinden nâşî babası müşârun-ileyhin zimmetinde olan yüz kîse nakd sekbân akçesin ketm ü ihfâ ve âdem-i teslîme îgrâda şirret ve hıyâneti zâhir olmağla, mahbûsen der-i devlet-medârıma ihzârı fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından (...) dâme mecdühû dahi mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağın imdi iş bu emr-i şerîf-i vâcibü'l-ımtisâlim vusûlünde sen ki kapucibaşı-i mûmâ-ileyhsin, mübâşeretin ve hâlâ bu def'a mübâşir ta'yîn olunan kapucibaşı-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Nureddin-i sâbık mezkûr Salih Giray'ı bilâ-tereddüd ve tevakkuf ahz ve mahbûsen der-i devlet-medârıma ihzâr idüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet eylesin deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 808

Kızılhisarlı Mustafa Kaptan'ın, Mustafa Paşa'nın azliyle yerine Akdeniz fırkatelerine başbuğ atanması ve Tersâne-i Âmire'den talep ettiği iki topun kendisine verilmesi için, Kaptan İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Akdeniz firkate kapudânlarından Kızılhisarlı Mustafa Kapudân zîde kadruhû Dergâh-ı mu'allâma arz-ı hâl idüp, süvâr olduğu firkatesinin topları küçük olmağla geçen fırkatelere başbuğ olan Mustafa Paşa'ya Tersâne-i Âmire'den verilen iki kıta mîrî tuçe top kendüye virilmek bâbında inâyet ricâ ve mezbûr Mustafa Paşa başbuğlukdan azl ve mûmâ-ileyh Mustafa Kapudân başbuğ ta'yîn olunmağla, Tersâne-i Âmire'mden virilen iki kıt'a top mûmâ-ileyh Mustafa kapudânı teslim ve teslimine memhûr temessûk virilmek üzere baş defterdârım olan Osman dâme ulüvvühû'nun i'lâmı mûcibince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 809

Tuna donanması mühimmâtından hazırlandığı bildirilen şeylerin ve Belgrad'daki kalitelere gidecek kaptan, subay ve askerlerin bir an önce gönderilmesi için merkez kaymakamına, Kaptan Paşa vekiline, Defterdâr vekiline ve Tersâne eminine yazılan hüküm.

Âsitâne kâim-makâmına ve kapudân Paşa vekiline ve defterdâr vekili ve tersâne eminine hükm ki:

Tuna donanması mühimmâtından fermânım olunan şeyleri hâzır u âmâde olunmuşdur deyü i'lâm olunduğuna binâ'en, imdi mukaddemâ fermân olunduğu üzere eğer mühimmât nev'î var ise Belgrad'da olan kalitelere kapudân ve zâbit ve neferât bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem pey-der-pey bî-kusûr görölüp Belgrad tarafına irsâl için ve Tuna donanması için gideceklere dahi bir dürlü kusûr olmayup irsâline bezl-i iktidâr oluna deyü yazılmışır.

Fî evâsıt-ı Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 810

Tersâne-i Âmire'de yapılan üç kalyondun birisinin, bu seneki sefere katılması kararlaştırıldığından, deryaya indirilmesi için bir an önce bütün eksiklerinin tamamlanması hususunda İstanbul kaymakamına, Kaptan Paşa vekiline ve Tersane eminine yazılan hüküm.

Âsitâne kâ'im-makâmına ve Kapudân Paşa vekiline ve Tersâne emînine hükm ki:

Tersâne-i Âmire'mde müceddeden inşâ olunan üç kıt'a kalyondan elli yedi zirâ' kebîr ve bir kıt'ası hâzır u âmâde olup rû-yı deryâya nüzûlü izn-i hümâyûnuma mevkuf ve müterakkıb idüğü, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bu def'a gelen mektûb ve kaimenle i'lâm olunmağla kalyon-ı mezbûrun İnşâllâhü te'âlâ bu sene-i mübâreke de Donanma-yı Hümâyûn'um ile ma'an sefere gitmek üzere tertibe dâhil olmağın, icâleten nüzûl itdirilüp ve bir gün evvel mühimmât-ı lâzimesi tekmîl olunmak üzere Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîfim virilmek için baş defterdârım Osman dâme ulüvvühü i'lâm eylemeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 811

Anadolu'nun sağ kolundan, açılacak yigirmi bayrakla 2000 asker serdengeçdinin Mora adasına gönderilmesinde yaşanan gecikme üzerine, bu işin acele olarak yerine getirilmesi için bu bölgedeki mevâliye, kadılara, bu işe memur Haseki Yusuf'a, yeniçeri subaylarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Anadolu'nun sağ kolunda vâki' mevâlî-i izâm zîdet fezâ'ilihüm ve kâdîlar zîde fâzluhum ve ol havâlîden yigirmi aded bayraklar açdırup Mora kılâ'ı muhâfazalarına ırsâle me'mûr Haseki Yusuf zîde mecdühûya ve zikr olunan kazâlarda yeniçeri zâbitleri ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrûhûma hükm ki:

Sen ki haseki-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem bâ-fermân-ı âlî me'mûr olduğun bayrakları atık ve cedîd serdengeçdileri ağalarından ve bayrak-dârlarından ahâlî-i kazânın ittifak ve ittihadlarıyla zabt u rabt-ı neferâta kudretü mütemevvil kimesnelere virüp ve her bayrağı kazâlardan sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçerilerden ve kuloğullarından ber-vech-i müsâra'at tekmîl ü tetmîm ve sefînelere vaz' ve Mora cânibine gönderilmesi senin uhde-i ihtimâmına tefvîz u ihâle olunmuş iken, bu âna değin me'mûr olduğun hizmetde tehâvûn ü tekâsülden gayri bir şey müntec olmayup, Devlet-i Âliyye'nin nân ü nemeki ile perveriş bulan atık ve cedîd serdengeçdileri ağaları ve bayrak-dârları bu vakti sâ'ir evkâta kıyâs ile evlerinden ve yerlerinden çıkmayup, tazyî'-i evkât ve itizâr ve bahaneleriyle ve hidemât-ı dîn-i mübîne rağbet göstermedikleri bu cânibe mün'akis olmağla, itâ'-at-i emr-i şerîf eylemedikleri ve

cümlesi itâb u ikâba müstahak olmuşlardır. Hâliyâ vakt-i sefer karîb ve bu emr-i mühimmin elbette husûlû matlûb olmağla irsâl olunan arz ve i'lâmlar kat'â ısgâ ve özrûn bir vechile makbûl olmayup, mukaddemâ me'mûr olduğun yigirmi adet bayrakları, yalnız iki bin nefer Dergâh-ı Âlî serdengeçdileriyle bir gün mukaddem tekâmîl için her kangı kazâya varup dâhil olur isen serdârlar ve a'yânlar ve atîk ve cedîd ağalar ve bayrak-dârlar ve ocak ihtiyârların huzûr-ı şer'a getürdüp hâlâ bu def'a şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ımtisâli muvâcehelerinde feth ve kırâ'et itdirüp «Etîu'llâhe ve etîu'r-resûle ve üli'l-emri minküm» nass-ı kerîminin mazmûn-ı münîfini cümleye i'lân ü işâ'at ve her birini habîr ü âgâh ve bu emr-i mühimmin edâsında teşmîr-i sâk ihtimâm eylemelerini teşvîk ve cümlemin ittifâk ve i'timâdlarıyla uhdesinden gelür ağalara bayrakların açdırup mükemmel ve müretteb, tâmmü's-silâh yüzer neferi tekâmîl ve mu'accelen sefinelere vaz' ve muhâfaza-i merkûma irsâl ü îsâl eylemen bâbında müceddeden fermân sâdır olup irsâl olunmağın, imdi vusûlünde vech-i meşrûh üzre zikr olunan bayrakların neferâtını mu'accelen tashîh-i be-dergâh ile tekâmîl ve serî'an ve âcilen Mora tarafına îsâlde bezl-i nakdîne kudret eyleyüp ve siz ki kâdîlar ve yeniçeri zâbitleri ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz, bu husûsda cümleminiz kemer-bend-i ittifâk ve mu'accelen tekâmîl ve irsâline sa'y ü ihtimâm idüp şöyle ki bundan sonra neferât-ı mezbûrenin tekâmîl ve icâleten savb-ı me'-mûrlarına irsâl ü îsâlinde birinizden bir dürlü kusûr ve fûtûr zuhûr ider ise bir vechile özr ve cevâbınız ısgâ olunmayup, eşedd-i ikâb ile hakkınızdan gelineceğın mukarrer bilüp ana göre takayyüd ü ihtimâm eyleyesiz deyü bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 812

Anadolu'nun sağ kolundan Mora tarafına gitmeleri emrolunan 20 bayrak altında 2000 asker yeniçeri ve kuloğullarından, türlü bahanelerle gitmek istemeyenlerin ikna edilmeleri ve gerekirse mahkeme kararıyla kalebend edilmeleri hususunda emri muhtevî, daha önce sekbânbaşılık yapan ve Anadolu'nun sağ kolunda asker sevkine memur olan Hacı Abdullah'a yazılan hüküm.

Sâbıkâ sekbân başı olup, Anadolu'nun sağ kolu cânibinde asker sürücülüğüne me'mûr olan el-hâcc Abdullah dâme mecdühûya hüküm ki:

Bundan akdem bâ-fermân-ı âlî Haseki Yusuf zîde mecdühû ma'rifetiyle Mora kılâ'ı muhâfazalarîçün sağ kol tarafından yigirmi adet serdengeçdi bayrakları açdırılıp, zeylinde yüzer adet sahîhu'l-esâmi ve esâmîsi çalık yeniçeri ve kuloğullarından be-dergâh ve bir gün mukaddem sefinelere vaz' ve ber-vech-i ta'cîl Mora cânibine gönderilip hizmet-i muhâfazada olmaları fermân olunmuş iken, sağ kolda bulunan neferât Mora cânibine gitmekde usret çeküp "Kara seferine gideriz" deyü âdem-i rağbet ile cevâb

virdikleri mûmâ-ileyh Yusuf tarafından pey-der-pey i'lâm olunmağla bir vechile mesmû' ve makbûle geçmeyüp hidemât-ı hümâyûnun tekmîlinde kendisinin tekâsülüne haml olunmuştur. İmdi hidemât-ı hümâyûn, berren ve bahren cümlesi birdir. Mûmâ-ileyh Yusuf'un bayrak virdiği kazâların kâdîları ve ocak ihtiyârları ve yeniçeri serdârları ve bi'l-cümle a'yân-ı vilâyet olanlardan kemâl-i vifâk ve hüsn-i ittifâk ile atîk ve cedîd ağalardan ve bayrak-dârlardan, fermân buyurulduğu üzre bayrak teklîf idüp özr ve bahâne ile hîleye sülûk ve hevâlarına tâbi kimesneler ilkâsıyla rağbet göstermeyüp fermân-ı âliye âdem-i takayyüd üzre olan ağalar ve bayrak-dârlardan ve vardığınız kazâlarda şer'a getürdüp mâ-beynlerinde münasip görüp zabt u rabt-ı neferâta ve uhdesinden gelmeğe iktidârı bulunanlardan bayrakların ve kusûrun virüp ve me'mûr oldukları üzre neferâtların tekmîl ve serî'an ve âcilen vaz' u tahmîl ve Mora cezâresinde vâki' kılâ'ın muhâfazalarına gönderüp, bu husûsda inâd ü muhalefet üzre bulunanları ism ve resmleriyle der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm ve kendülerin ahz ve istediğiniz kal'aya kal'a-bend eylemeniz bâbında müceddeden fermân-ı âlî sâdır ve irsâl olunmuş vüsûlünde sen ki asker sürücülüğüne me'mûr mûmâ-ileyhsin gerekdir ki bu hususda kemâl mertebe takayyüd ü ihtimâm ve merdâne hareket eyleyüp mûmâ-ileyh Yusuf zîde mecdühûnün bâ-fermân-ı âlî Anadolu'nun sağ kolundan ihrâca me'mûr olduğu yigirmi aded serdengeçdi bayraklarından şimdiye değin hâzır u âmâde bulunan bayrakların neferâtlarıyla münâsib olan iskelelerden sefînelere tahmîl ve Mora cânibine irsâl idüp kusûr kalan bayrakların dahi mahal ve müstahak ağalardan ve uhdesinden gelmeğe kadîr yoldaşlardan tergîb ü tahrîs ve hidmeti zâyî' olmayup mükâfat göreceğini kendüye i'lâm ve bu sene-i mübârekede hidmet-i muhâfazada ve rızâ-yı hümâyûnda bulunmağa takayyüd ü ihtimâm itdirmekde mücidd ü sâ'î olasıdır. Şöyle ki vardığınız kazâlarda bu umûrun girüye kalmasına bâ'is olanları her kim olur ise olsun ahz ve kal'a-bend ve ism ve resmleriyle der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eyleyesiz ki sonradan haklarında ne vechile emr-i şerîf sâdır olur ise sâ'ire mûcib-i ibret ve sebeb-i nasîhat olmak için haklarında lâzım gelen cezâları tertîb oluna ve sen dahi me'mûr olduğun hidemât-ı dîniyyenin tekmîlinde bezl-i kudret eyleyesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak için fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 813

Edirne'den itibaren Rumeli'nin sağ kolu üzerinden Vidin, Ruscuk, Niğbolu ve İbrail muhafazasına memur olan neferlerin ve yine Hacıoğlu Pazarı, Çardak, Varna, Mankalya, Balçık, Karasu, Hırsova, Babadağı, Maçın, Köstence ve Karaharman kazalarından İbrail Kalesi korumasına gidecek olanların türlü bahaneler ile geri kalmalarına fırsat verilmemesi için, ilgili mahallerde olan kadılara, naiblere, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Edirne'den Rumeli'nin sağ kolunun yol üzerinde ve yemîn ü yesârında vâki' kâdîlar ve nâ'iblere ve yeniçeri serdârlarına ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede Tuna ve havâlîsinde olan bilâd-ı İslâmiye'nin hıfz u hırâseti ehemmiy-i mühimmât-ı dîniyeden olmağın, ol havâlîlerin bâ-fermân-ı âlî muhâfazalarıçün bundan akdem ta'yîn olunan neferât me'mûr oldukları muhâfazalarına gidüp, bir ferdin girüye kalmasına rızâ-yı hümâyûnum yoğ iken Vidin ve Ruscuk ve Niğbolu ve İbrail muhâfazalarına ta'yîn ve me'mûr olan Dergâh-ı Âlî yeniçerileri hidmet-i muhâfazadan firâr ve kasabât ve kurâlarına gelüp ihtifâ ve bu tarikle hidemât-ı hümâyûndan nükûl idenler bulundukları mahallerden zâbitleri ma'rifetiyle ihrâc ve ber-vech-i ta'cîl me'mûr oldukları hidmet-i muhâfazada mevcûd ve edâ-yı hidmet idüp, bir dürlü ömr ü bahâne itdirilmeyüp ve bu def'a dahi Hacıoğlu Pazarı ve Çardak ve Varna ve Mankalya ve Balçık ve Karasu ve Hırsova ve Babadağı ve Maçın ve Köstence ve Karaharman kazâlarında ve bunların kurbunda vâki' kazâlardan yeniçerilik iddiasında olup sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçerilerden ve kuloğullarından ve tûvânâ garîb yiğitlerden bulundukları mahalden ihrâc ve serdârların bayrakları altına cem' ve bir gün mukaddem evlerinden ve yerlerinden çıkup ber-vech-i müsâra'at İbrâil Kal'ası muhâfazasında olup, sâbıkâ ocakda kul kethüdâsı ve muhâfaza-i merkûma yeniçeri ağası kâ'im-makâmı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed dâme mecdühû'nun yanına varup, ocağın kânûn-ı kadîmîsi üzre her serdârın bayrakları altında bulunan sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık olanlar mu'tâd-ı kadîm üzre tashîh ve kuloğulları müceddeden be-dergâh ve esâmîlerin defter idüp, memhûren defteri rikâb-ı hümâyûna arz ve i'lâm ve beher yevm sefer-i hümâyûnda olageldiği üzre nân ve lahımları beher yevm mûmâ-ileyh yedinden muhâfaza-i merkûmede neferât-ı mezbûruna virilüp hidemât-ı hümâyûnda ve muhâfaza-i kılâ' ve bikâ'da her birisi takayyüd ü ihtimâm ve tahsîl-i rızâ-yı hümâyûn ile isticlâb-ı duâ-yı hayra mazhar olmaları bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın (...) vusûlünde siz ki Rumeli'nin sağ kolunda vâki' kâdîlarsız, taht-ı hükûmetinizde vâki' Tuna ve sevâhilinde olan memâlik-i İslâmiye muhâfazalarına me'mûr Dergâh-ı Âlî yeniçerilerinden firâr ve gaybet idüp evlerinde ve yerlerinde bulunanları mahallerinde teftîş ü tefahhus ve me'mûr oldukları muhâfazalarına ber-vech-i ta'cîl irsâl idüp, bunlardan ferd-i vâhidin girüye kalmasından veyahud a'yân ve serdâr himâyesiyle bir neferi himâye ve sıyânet olunmakdan be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eyleyesiz. Bâlâda mastûr olan kazâlardan askerlik iddiasıyla sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve kuloğullarından taht-ı kazâlarınızda mukîm ve müsâfir her kim olur ise cümlesini serdârlarının bayrakları altına cem' ve fermân olunduğu üzre serî'an ve âcilen İbrâil kâl'ası muhâfazasında mûmâ-ileyh Ahmed dâme mecdühû'nun yanına varup sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık olanları ocağın kânûn-ı kadîmîsi üzre tashîh ve kuloğullarını dahi müceddeden be-dergâh ve sefer-i hümâyûnlarda mu'tâd-ı kadîm ve olageldiği üzre be-her yevm nân ve lâhm ta'yînâtının mûmâ-ileyhin yedinden alup, hidmet-i muhâfazada her biri mevcûd ve kal'a-i merkûmenin hıfz u hırâsetinde takayyüd ü ihtimâm eyleyesiz ve sen ki mûmâ-ileyh Ahmed dâme mecdühûsün, sen

dahi taraf-ı Devlet-i Âliyye'den me'mûr olduğun hidemât-ı celîlenin tekmîlinde bezl-i makdûr ve dâmen-i gayreti der-miyân ve emn-i bilâd ve refâhiyyet-i ibâdda hâb u râhatı kendüne harâm idüp, uğûr-ı dîn-i mübîninde sa'y-i belîğ ile tahsîl-i rızâ-yı hümâyûn eyleyesin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehü tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcibince amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 814

Sefer-i hümâyûnla, Anadolu'nun sağ kolu çevresinde bulunan askerî tayfasının bir an önce yerlerinden kaldırılıp hareket ettirilmeleri ve gününden önce Edirne sahrâsında orduya katılmaları emrini ve gevşek davranılmaması hususunda tenbih ve te'kîdi muhtevî, bu işe memur edilen Hacı Abdullah'a yazılan hüküm.

İftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim sâbıkâ sekbân başı olup bu sene-i mübârekede Anadolu'nun sağ kolu ve havâlisinden asker sürücülüğüne me'mûr olan el-hâcc Abdullâh dâme mecdühü'ya hükm ki:

İş bu sâl-i meymenet-iştimâlde i'lâ-i kelime-i dîn-i mübîn ve kal' u kam'-ı gürûh-ı müşrikîn için sağ kol havâlisinde mukîm ve müsâfir tavâyif-i askerî bir gün ve bir sâ'at evvel evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve her kazânın serdârları bayrakların açup, tevâyif-i merkûmenin önlerine düşüp, esnâ-yı râhda meks ü ikâmet eylemeyüp, İnşâllahü'r-Rahmân nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'a mülhak u mülâkî ve hidemât-ı hümâyûnda bulunmalarıçün, yedine virilen hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven emr-i âlî-şânı, varduğın kazalarda a'yân-ı vilâyet ve ocak ihtiyârları ve yeniçeri serdârları müvâcehelerinde feth ve kırâ'et itdirüp hâzır u âmâde ve Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserde mevcûd bulunmalarıçün tenbih ü te'kîd ve kazâ-i âhara gitdüğünde, ol kazânın serdârı dahi vakt-i sefer olmamak mülâhazasıyla diyârında eğlenüp, kazâsından sefere me'mûr neferâtı bayrağı altına cem' itmeyüp ve sefer-i hümâyûna azîmet itmemeleriyle hidemât-ı hümâyûnun vücûhla te'hîrine bâ'is olduklarından cümlesi itâb u ikâba müstahak olmuşlardır. Hâlâ vakt-i sefer karîb olup şehir-i Rebû'l-âhir guresinde, tûğ-ı zafer-fürûğ ile Ordu-yı Hümâyûn taşra çıkarılıp sâ'ir senelerden mukaddem hareket-i hümâyûn iktizâ' itmekle, memâlik-i mahrûse'den sefer-i hümâyûna me'mûr tevâyif-i askerîyyenin ber-vech-i müsâra'at vilâyetlerinden çıkup, serdârları bayrakları ile nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'a irişmeleri için bin-nefs kendin mühim eyleyüp, "dahi vakt vardır, gideriz" deyü avk u te'hîrlerin tecvîz eylemeyüp kâdîlara ve bi'l-cümle a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine tekrâr te'kîd ü teşdîd idüp bi-avnihi te'âlâ her kazânın askerini ber-vech-i ta'cîl memleketlerinden ihrâc ve bir gün mukaddem sefer-i hümâyûna azîmet eylemeleri husûsu için müceddeden fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' sâdır olmuştur. İmdi sen ki mûmâ-ileyhsin, vakt-i sefer kemâl mertebe karîb ve gurre-i şehir-i Rebû'l-âhirde Ordu-yı

Hümâyûn'un taşra çıkacağı mukarrer ve muhakkak olmağla, bu seneyi sinîn-i sâbıkâda kıyâs ile hareket eylemeyüp, me'mûr olduğun üzre Anadolu'nun sağ kolu ve havâlîsinden gerek sefer-i hümâyûna gelüp hidemât-ı hümâyûnda bulunacak serdârlar ve askerî tâ'îfesidir ve gerek Haseki Yusuf zîde mecdühû ma'rifetiyle Mora kılâ'ı muhâfazasıçün yigirmi aded serdengeçdi bayrakları ile tashîh ve be-dergâh olunan iki bin neferdir her kangı sınıfı olur ise olsun serî'an ve âcilen bayrakları altına cem' ve bulundukları mahalden ihrâc ve mürûr u ubûr itdikleri menâzil ve merâhilde re'âyâ ve berâyâyı bir dürlü rencide ve remide eylemeyüp sefer-i hümâyûna me'mûr olanlar nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'a mülhak u mülâkî olmaları bâbında her kazânın ahâlîsini âgâh ve serdârların neferâtı ile evlerinden ve yerlerinden ihrâc idüp avk u te'hîrden ve teşamuh ile mezbûrların girüye kalmasından veyahût tama'-ı hâm sebebiyle bu emr-i mühimmenin ta'tiline bâ'is olmadan tevakkî eyleyüp, icâleten askerî tâ'îfesin bir gün evvel Ordu-yı Hümâyûn'a irişdirmekde takayyüd ü ihtimâm ve bir dahi isti'câle âdem göndermeğe muhtâc eylemeyüp mahzâ rızâ-yı hümâyûn eylemekde mücidd ü sâ'î olasin deyü düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezâret ile bi'l-fi'l Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hüseyin Paşa edâ mellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 815

İrşeve taraflarının koruması için, Rumeli'nin orta ve sağ kolunun sağından ve solundan temini kararlaştırılan 2000 asker açılan 15 adet serdengeçti bayrağı altında toplanarak bir an önce hareket etmeleri için Rumeli'nin bu mahallerinde bulunan mevâlîye, kadıllara, nâ'iblere, yeniçeri zâbitlerine, ocak ihtiyarlarına, vilâyet ayânına ve iş erlerine yazılan hüküm.

Rumeli'nin orta kolu ve sağ kolunda ve yemîn ü yesârında vâkı' olan mevâlî-i izâm zîdet fezâilühüm ve kâdılar ve nâ'iblere zîde fâzluhum ve yeniçeri zâbitleri ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hükm ki:

İş bu sene-i mübârekede sûgûr-ı İslâmiye'den olan İrşeve cânibinin düşman-ı dînden gereği gibi muhâfaza ve muhâresesi ve vakt ü zamanından mukaddem asker gönderilüp mekr-i düşmandan emîn ve âsûde olması ehemmi-i mühimmât ve elzem-i levâzımât-ı Devlet-i Âliyye'mden olmağla, taht-ı hükûmet ve kazânızdan on beş aded serdengeçdi bayrağı açılıp, atık ağalar ve atık bayrak-dârlardan ve mütemevvil olup neferât zabt u rabt eylemeğe kâdir ve mahall ü müstahak olanlara bayraklar virilüp, on beş aded bayrakların altında yarâr ve tûvânâ ceng ü harbe kâdir tâmmü's-silâh mükemmel ve müretteb olmak şartıyla taht-ı kazânızda vâkı' kasabât ve kurâdan siz ki a'yân-ı vilâyetin iş erlerisiz, i'ânetiniz ile sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçerilerden ve kuloğullarından yalnız iki bin nefer tashîh ve müceddeden be-dergâh ve bu cihâd-ı ekbere tergîb ü tahrîs olunup Ordu-yı Hümâyûn Edirne sahrâsından hareket eylemezden

mukaddem cem' ve tedârik ve üzerlerine ocak tarafından ağa ta'yîn olup vilâyetlerinden tekmîlen ihrâcına me'mûr Ali zîde mecdühû ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzre tashîh ve müceddeden be-dergâh ve İrşeve Kal'ası muhafazasına ber-vech-i ta'cîl irsâl ü îsâl olup, hidemât-ı hümâyûnda mevcûd bulunmaları için ihrâcına me'mûr mûmâ-ileyh yediyle mahsûs evâmîr-i âliyye ve mü'ekked ve müşedded mektûb gönderilüp, tenbîh ü te'kîd olunmuş iken bu âne değin on beş bayrağın iki bin adet neferâtı henüz tekmîl ve mahall-i me'mûra gitdiklerinin haberi gelmediğinden, cümleiniz itâba müstahak ve tekâsülünüze haml olunmuştur. Hareket-i hümâyûn karîb olup, umûmen asâkir-i mansûrenin azîmetlerine vakt ü zamân kalmayup, karîben tuğlar taşra çıkup fevcen sefer-i hümâyûna râhî olunacağı muhakkak olmağın, ol vaktde bayraklarınız İrşeve'ye dühûl eylemediği suretde, mukaddem gönderilen bayrak ve neferâtlarının sa'yleri meşkûr olmamağı iktizâ ider serdengeçdi ağalığı ve bayrakdârlığı mukâbelesinde inâyet olunacak tekâ'üd ulûfelerinin mücâzât ve mükâfâtı Ordu-yı Hümâyûn'un hareketinden mukaddem itâ'at emr idüp ve hâb u râhatı kendüye harâm idüp tahsîl-i rızâ-yı hümâyûn idenler içündür. Bir gün ve bir sâ'at mukaddem, cümleinin kemâl-i vifâk ve ittihâd üzre hareket ve on beş adet bayraklara iki bin nefer serdengeçdi dil-âverlerin cem' ve tedârik ve ber-vech-i müsâra'at irsâl ve me'mûr oldukları hidemât-ı hümâyûnda bulunmaları bâbında isti'câller için müceddeden fermân sâdır (...) ile irsâl olunmağın, imdi vusûlünde minvâl-i meşrûh üzre cümleiniz ber-vech-i ittihâd bu umûr-ı lâzımü't-tekmîlin itmâmında bezl-i vüs' u kudret ve İnşâllâhü te'âlâ Edirne sahrâsından Ordu-yı Hümâyûn'un hareketinden mukaddem on beş adet bayrağı, me'mûr olduğunuz kazâlardan cem' u tedârikde sarf-ı makdûr eyleyesiz ve sen ki saksoncubaşı Ali zîde mecdühûsün, bu vakti sâ'ir evkâta kıyâs itmeyüp, me'mûr olup bayraklar virdiğin kazâlardan on beş bayrağın yalnız iki bin neferlerin, ma'rifetin ile tashîh ve be-dergâh ve serî'an ve âcilen asâkir-i mansûre'nin hareketinden mukaddem İrşeve muhafazasına irişmekde dâmen-i gayreti der-miyân ve bir gün akdem mahallerinden ihrâc ve neferâtı cihâd-ı hümâyûna tergîb ü tahrîs ve ağalarına tenbîh ü te'kîd idüp, hidemât-ı hümâyûnda bulunmakda takayyüd ü ihtimâm ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra erişüp ve mürûr u ubûr eyledikleri menâzil ve merâhilde "seferliyiz" deyü halkı rencîde eylemeyüp edâ-yı hidmete mücidd ve mükemmel olduklarında hizmetleri meşkûr olmağla mükâfat ve mücâzâtı olduğundan gayri senin dahi hizmetin bir vechile zâyî' olmayacağı mukarrer bilüp, ana göre basîret ve intibâh ile hareket eyleyesin deyü bi'l-fi'l vezâret ile Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüseyin Paşa edâmellâhü te'âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmeğın, mûcibince fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 816

Sefer-i hümâyûn gereği, Rumeli'nin sol kolu çevresindeki köylerden ve kazalardan temini kararlaştırılan askerlerin bir an önce hazırlanarak serdarlarının bayrağı altında toplanıp Ordu Edirne'den hareket etmezden önce yetişmeleri için, Rumeli'nin bu mahallerinde bulunan mevâlîye, kadıllara, nâ'iblere, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılan uyarı ve tenbih hüküm.

Rumeli'nin sol kolunda ve havâlîsinde vâkı' olan mevâlî-i izâm ve kuzât ve nâ'ibler zîde fâzluhum ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârlarına ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerine hüküm ki:

İş bu sâl-i huceste-me'âlde musammem ve muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûn için ziyâde asker tedârîki mühim ve muktezî olduğundan, taht-ı hükûmet ve kazânızda mukîm ve müsâfir sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve kuloğullarından vakt ü zamânıyla hâzır u âmâde ve serdârları bayrağı altında mevcûd bulunup, nev-rûz-ı firûzda Ordu-yı Hümâyûn'a mülâkî olmaları için her kazâya mukaddemâ tenbih için rikâb-ı hümâyûndan ve mahsûs ocak tarafından çavuşlar gönderilmiş idi. Hâlâ vakt-i sefer karîb olup, tevâyif-i mezbûre evlerinden ve yerlerinden çıkup me'mûr oldukları sefer-i hümâyûna gelüp, hidemât-ı hümâyûnda olmalarının vakti erişüp ve bu sene-i amîmetü'l-meymenede hareket-i hümâyûn mukaddem olup, tevfir ü teksîr-i cünûd ile bi-avni'llâhi te'âlâ düşmandan ahz-ı intikâm olunmak, vâhibü'l-atâyâdan istid'â olunmakla İnşâllahü'r-Rahmân her biriniz dâmen-i gayreti der-miyân idüp ve kasabât ve kurâda mukîm ve müsâfir sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık ceng ü harbe kadîr tâmmü's-silâh mükemmel ve müretteb yeniçerilerden ve kuloğullarından bulunanları bir gün ve bir sâ'at mukaddem serdârlarının bayraklarıyla evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve askerî tâ'îfesinden bir ferdi himâye ve sıyânet veyâhud tam' u hâm ve celb-i mâl sebebiyle vilâyetlerinde komayup, me'mûr oldukları sefer-i hümâyûnda mevcûd bulunmaları için ocak tarafından mukaddemce ileri ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ saksoncubaşı Mehmed zîde mecdühû Sofya ve Niş cânibine gönderilmekle, her bir serdâr neferâtını bayrağı altına cem' ve mûmâ-ileyhin yanına varup, mûmâ-ileyh dahi bâ-fermân-ı âlî me'mûr olduğu üzre, ocağın kânûn-ı kadîmîsi üzre mevâciblerin çalık olanları yedişer akçe ile tashîh ve be-dergâh olunacak kuloğulların dahi mu'tâd-ı kadîm üzre be-dergâh ve Ordu-yı Hümâyûn ile umûmen Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ocağı halkı gitdikde beher yevm nân ve lâhm ta'yînâtların ne vechile virilür ise, mûmâ-ileyh dahi kalan neferâtı tashîh ve be-dergâh eyledikçe lâzım gelen ta'yînâtların virmek üzre me'mûr ve vakt-i sefer karîb olup İnşâllahü te'âlâ sürücü ta'yîn olunup vardıkda, te'hîr ü tevakkufa rızâ göstermeyüp, icâleten kazâlarınızın neferâtların bayrakları altında cem' ve Sofya ve Niş tarafları saksoncubaşı mûmâ-ileyhâ mülhak u mülâkî ve Ordu-yı Hümâyûn ile bir yere müctemi' olunca hidemât-ı hümâyûnda bulunmaları bâbında fermân sâdır ve irsâl olunmağın, imdi siz ki mevâlî-i izâm ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri ve ocak

ihtiyârlarsız, bu sene-i mübâreke vâkı‘ sefer için ziyâde asker tedârîki mühim ve muktezî ve hareket-i hümayûn sâ’ir senelerden mukaddem tasmîm olunmağla, dâmen-i gayreti miyanenize bend ve bu seneyi sâ’ir senelere kıyâs itmeyüp, askerî tâ’îfesinden bir ferdi girüye komayup kazâlarınızdan ihrâc ve tesyîrlerine kemâl-i takayyüd ü ihtimâm ve siz ki yeniçeri serdârlarsız, bayraklarınız altına neferâtınızı cem‘ ve bu cihâd-ı ekbere neferâtınızı tergîb ü tahrîs ve nev-rûz-ı firûzda diyarlarınızdan bayraklarınız ve neferâtlarınız ile kalkup Sofya ve Niş taraflarından ve Ordu-yı Hümayûn’dan odalar ile mukaddem gönderilen saksoncubaşı mûmâ-ileyhin yanına gidüp vech-i meşrûh üzre çalık olunanlarınızı kânûn-ı kadîm üzre tashîh ve be-dergâh olunacakları dahi be-dergâh ve götördüğünüz neferâtlarınıza göre nân ve lâhm ta’yînâtınız mûmâ-ileyh yedinden virilüp, asâkir-i mansûrenin cümlesi bir yere gelüp müctemi‘ oluncaya değin hidemât-ı hümayûnda mevcûd bulunmakda her biriniz takayyüd ü tâm ve sa’y ü ihtimâm eyleyesiz. Ve sen ki Rumeli ve havâlîsi sürücülük hidmetine me’mûr olan (...) zîde mecdühûsün. Gerekdir ki bu husûsda basîret ve intibâh üzre hareket eyleyüp, varduğın kazâların serdârların, neferâtlarıyla evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve mukaddem gönderilmesi fermân buyurulan saksoncubaşı mûmâ-ileyhin Sofya ve Niş hudûduna varınca cümle serdârlar neferâtların götürüp, ocağın kânûn üzre tashîh ve be-dergâh ve ta’yînâtları dahi virilmek üzre cümlesini ihrâc ve sadâkat ve istikamet ile hareket idüp tam‘ u hâmdan ve hilâf-ı şer‘ ve kânûn bir ferde zulm ü ta‘addîden ictinâb eyleyesiz deyü bi'l-fî‘l vezâret ile Dergâh-ı mu’allâm yeniçerileri ağası ve düstûr-ı ekrem müşr-i efham nizâmü'l-âlem vezîr Hüseyin Paşa edâ mellâhü te‘âlâ iclâlehû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu’l-evvel Sene 1129

Hüküm: 817

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Rumeli'nin sol kolu nihâyetine kadar olan mahallerdeki mevâlîye, kadılara, nâiblere, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayânına ve iş erlerine yazılmıştır.

Bir sûreti:

Rumeli'nin orta kolu nihâyetine varınca yol üzerinde ve yemîn ü yesârında vâkı‘ olan mevâlî-i izâm zîdet fezâ’ilihüm ve kâdîlar ve nâ’ibler zîde fâzluhum ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a’yân-ı vilâyetin iş erlerine hükm ki.

Hüküm: 818

Lüzumuna binaen tekrar yazılan ferman gereği, Edirne ile Cisir-i Ergene, İpsala, Keşan, Tekirdağı ve Silivri aralarındaki kasabalardan ve köylerden sefere katılacak yeniçerilerin, serdarlarının bayrakları altında, bir an önce Edirne'ye gelmeleri hususunda üzerlerine düşeni yapmaları için, bu bölgedeki kadılara, yeniçeri serdarlarına, ocak ihtiyarlarına, vilayet ayanına ve iş erlerine hitaben yazılan hüküm.

Edirne'den Cisir-i Ergene ve İpsala ve Keşan ve yemîn ü yesârında ve havâlisinde Tekfurdağı ve Silivri'ye varup gelince yol üzerinde vâkı' olan kâdîlara ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârlarına ve a'yân-ı vilâyetin iş erlerine hükm ki:

İş bu sene-i mübâreke de musammem olan sefer-i hümâyûn için ziyâde asker tedârîki mühim ve muktezî ve tuğ-ı pür-fürûğun ve çadırların karîben taşra çıkması karîb olmağla, taht-ı kazâlarınızın kasabât ve kurâsında mukîm ve müsâfir sahîhu'l-esâmî ve esâmîsi çalık yeniçeri ve kuloğullarından sefer-i hümâyûnuma me'mûr olanlar evlerinden ve yerlerinden çıkup, serdârları bayraklarıyla nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsında mevcûd bulunmalarıçün müceddeden fermân-ı celîlü's-şân sâdır ve (...) zîde kadruhû irsâl olunmağın, vusûlünde cümlesini evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve nev-rûzda Edirne sahrâsında ma'asker-i nusret-eserime mülhak u mülâkî olmalarına ihtimâm eyleyesiz deyü yeniçeri ağası mektûbu mûcibince mü'ekked emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 819

Yukarıdaki hükmün bir sureti, Edirne ile Vize, Kırklareli ve Çorlu aralarında bulunan kadılara ve diğer ilgililere yazılmıştır.

Bir sûreti:

Edirne'den Vize ve Kırk kilise ve yemîn ü yesârında Çorlu'ya varınca yol üzerinde vâkı' olan kâdîlara ve sâ'irlerine yazılmışdır.

Hüküm: 820

Daha önce Vidin korumasında bulunun 2 ağalık miktarı sipah serdengeçtilerinin yoklaması yapıp deftere kaydedilerek, mevcut ağaları ve subaylarıyla birlikte İrşeve korumasına nakilleri için, sipah ocağı bölükbaşlarından Hüseyin Çavuş'a yazılan hüküm.

Sipâh ocağı bölükbaşlarından Üçüncü Bölükbaşı Hüseyin Çavuş'a hükm ki:

Bundan akdem bâ-fermân-ı âlî Vidin muhâfazasında iki ağalık olan sipâh serdengeçdileri neferâtından el-yevm bayrakları altında mevcûd olan neferâtın sıhhati

ve hakîkati üzre yoklamalarına me'mûr oldukdan sonra neferât-ı mezbûreden mukaddemâ fermân olduğu üzre ne mikdâr nefer var ise, bir neferine kat'â himâye ve ketm olunmamak şartıyla sıhhati ve hakîkati üzre ale'l-infirâd yoklanup, mevcûd [ve] nâ-mevcûdların ale'l-esâmî hâzır idüp, neferât-ı merkûmenin iki ağalığı bi'l-cümle ağaları ve sâ'ir zâbitleriyle kaldırılıp İrşeve'ye nakl ve hidmet-i muhâfazaya kıyâm itdirilmek üzre ocak tarafından (...) çavuş mübâşeretiyile sipâh oğlu İbrâhim Ağa'nın mektûbu mûcibince yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 821

Yukarıdaki hükmün bir sureti Silahtar ocağı emektarlarından Hasan Çavuş'a da yazılmıştır.

Bir sûreti:

Silâh-dâr ocağı emekdârlarından Hasan Çavuş zîde kadruhûya yazılmışdır. Ağaları mektûbuyla.

Hüküm: 822

Vidin ve çevrelerinin korumasında görevli sipah serdengeçtilerinin, görevli gelen çavuş tarafından yoklamalarını yaptırarak, mühürlü ve imzalı defteri göndermesi için, sipah serdengeçdileri ağalarından Zülfikar'a yazılan hüküm.

Sipâh serdengeçdileri ağalarından Zülfikar zîde kadruhûya hüküm ki:

Bundan akdem bahşîşleri i'tâ olunup ve seneleri tamâmında ibtidâları virilmek şartıyla bâ-fermân-ı âlî rikâb-ı hümayûn tarafından tahrîr ve Vidin ve havâlîlerinin muhâfaza ve muhâresesi ve sâ'ir lâzım gelen mahallerde vâki' olan hidemât-ı âliyyede mevcûd bulunmalarıçün me'mûr olan sipâh serdengeçtilerinden el-yevm bayrakları altında mevcûd olup hidemât-ı âliyyede bezl-i makdûr iden neferâtıdan ne mikdâr nefer mevcûd oldukları ma'lûm olmak için yoklaması iktizâ itmekle, taraf-ı Devlet-i Âliyye'den mu'temedün-aleyh yoklamacı ta'yîn ve yoklaması bâbında fermân-ı âlî sâdır ve ocak çavuşlarından (...) çavuş zîde kadruhû ta'yîn ve irsâl olunmağın, vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince el-yevm bayrakları altında mevcûd olup hidemât-ı âliyyede bezl-i makdûr iden neferâtı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle sıhhati ve hakîkati üzre birer birer yoklayup, ale'l-esâmî defter ve mumzâ vü mahtûm defterin mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bu tarafa gönderüp ve hidemât-ı dîn-i mübîn dâmen-i gayreti der-miyân idesin deyü sipâhîler ağası İbrâhim Ağa'nın mektûbu mûcibince yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 823

Yukarıdaki hükmün bir sureti, silahtar serdengeçtileri ağalarından Mustafa Ağa'ya yazılmıştır.

Bir sûreti:

Silah-dâr serdengeçdileri ağalarından Mustafa zîde kadruhû ağaları Ahmed Ağa'nın mektûbu mûcibince yazılmışdır.

Hüküm: 824

İki senedir, vazifesini ifada görülen ihmallikler, noksanlıklar ve mürettebata karşı olumsuz tavırları yüzünden, kaptan-ı derya Canım Hoca Mehmed Paşa'nın, görevden azledilerek Yedikule Zindanı'nda hapsedilmesi ve mallarına el konulması için merkez kaymakamına yazılan hüküm.

Âsitâne-i Sa'âdet kâ'im-makâmına hükm ki:

Kapudân-ı deryâ Canım Hoca Mehmed Paşa iki seneden berü Donanma-yı Hümâyûn'um etemm vech ile tertîb olunup düşman-ı dînden ahz-ı intikama bezl-i ictihâd ve kendüsi dahi kat'â tesâmuh ve tekâsîr itmeyüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ kahr u tedmîre sarf-ı kudret etmesine i'timâd virir vechile taahhüd etmiş iken bî-kıyâs (...) ve a'dâyı bed-girdârdan ahz-ı intikamın vakt-ı (...) fevt ü izâ'a itdirdüğünden gayri iki kıt'a bomba kalyonların dahi gark itdirüp hasâret ve bu def'a dahi kendüye hüsn-i sîret ile mu'âmele ve umûr-ı donanmayı mezîd-i ihtimâm ile tertîb ve ricâl-i donanmayı lâyıkı üzre tatyîb ve te'lîf etmek üzre tavsiye olunmuş iken yine Tersâne-i Âmire'ye vardığı gibi cümle ehl-i donanmayı tahkîr ü tezlîl ve bî-vech ehl-i ırzları ta'cîz ve ta'zîri sebebi ile teferruk-ı hâtır ve teşettüt-i levendâta bâ'is ve (...) edâ eylediği tevâtür ile sem'-i hümâyûnuma ilkâ olunup, müstahakk-ı gadab-ı âteş-bârım olmağla kendüye azl ve emvâl [ü] eşyâsını zabt için hâne ve mahâzin ve sâ'ir mazanna-i emvâl olan mahalleri mühürleyüp, kendüye Yedikule'de habs ü bend ve kapudânım olacak kimesne varınca İnşâllâhü te'âlâ Donanma-yı Hümâyûn'um umûrun görmede fütûr gelmeyüp Tersâne-i Âmire'mi muhâfaza ve muhârese ve zabt u rabt için, kapudân-ı hümâyûnum kapudânı, Süleymân Paşa'yı vekil ta'yîn olunmak bâbında fermân-ı hümâyûnum sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Hükm-i şer'le rikâb-ı hümâyûn-ı celâlet-makrûnum tarafından mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân vusûlünde mûmâ-ileyh ma'rifeti ve senin ve defterdâr vekîli ma'rifetiyle mezbur ahz ve Yedikule'de habs ve nûkûd [ve] emvâl ve eşyâsından bir habbesini izâ'a ve telef ve ihfâ itdirilmemek üzre memhûr kılınup tahrîr ü zabt ve defter ve mazanna-i mâl olanlar ve mahalleri gereği gibi tecessüs ü tettebbu' ve bir dürlü tehâvün ve tekâsîr itmeyüp, ne vechile zuhûr ider ise icâleten rikâb-ı hümâyûnuma arz ve müsâmahe ve tekâsîrdan be-gâyet ihtirâz eylesin.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 825

İki senedir, vazifesini gereği gibi yerine getiremediği ve bu hususta kendisine yapılan tenbih ve nasihatlere kulak asmadığından dolayı görevden alınan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın yerine, nasb olunan kaptan gelinceye kadar, bu göreve vekâlet etmesi için Kaptan Süleyman Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân-ı hümayûn Süleymân Paşa'ya hüküm ki:

Kapudân olan Canım Hoca Mehmed Paşa iki seneden beri Donanma-yı Hümayûn'umu me'mûl olduğu üzre, düşman-ı dînden ahz-ı intikâm idecek vechile istihdâm itmeyüp, fütûr ve tekâsülü sebebiyle beytül-mâl-i Müslimîni izâ'at ve bî-vech iki kıt'a bomba kalyonların, bu kadar mühimmatıyla çapanlığından delüp gark ve ricâl-i Donanma-yı Hümayûn'u vâkı' olan ganâyimi beynlerinde taksimde hıyânet ve nice nice bâ'is-i teferruk olur vechile ta'cîz ve tenkîd ve ümerâ-yı deryâ kapudânın ve sâ'ir zâbitânı tezlîl ü tahkîr ve bilâ-sebebe şütûm ve ta'zîr ile nâ-mülâyim harekât-ı fazîhasından gayri bu def'a kendüye hüsn-i sîret ile mu'âmele ve umûr-ı donanmayı mezîd-i ihtimâm ile tertîb ve ricâl ve huddâmını lâyıkı üzre tatyîb ve te'lîf itmesi kendüye tavsiye vü tenbîh olunmuşiken bundan sonra bir dürlü nush u pend ile âmil olmayacağı mütehakkık olmağın, kendüsi azl ve habs ve yerine nasb olunacak kapudânım varup Tersâne-i Âmire'ye bi-tevfiki'llâhi te'âlâ vâsıl olunca, umûr-ı donanmayı görüp gözetmek ve mehâmm-ı lâzimesin bilâ-tekâsîr ve tertîb ve tekmîl itdirmekde bezl-i miknet etmek üzre seni Tersâne-i Âmire'mde kapudân vekîli nasb etmek bâbında fermân-ı hümayûnum sâdır olmuştur. Buyurdum ki:

(...) vardıkda ol sâ'at hıdmet-i lâzımene mübâşeret ve Donanma-yı Hümayûn'umun ihrâcı vaktleri karîb olmağın, mühimmât-ı lâzimesin tekmîle ve levendâtının kusûr-ı ulûfelerinde tevdî' ve tenmiye ve sefer-i cedîd içün lâzimesin görmeğe bezl-i kudret idüp zabt u rabt ve fesâd [ü] şekâvetden ol havâlîyi hıfz u sıyânet eylemeğe zerre taksîrât itmeyüp, bir emr-i fazîh zuhûrundan be-gâyet ihtirâz ü ictinâb eylesin.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 826

İmdad-ı seferiyeyi, önceden olduğu gibi, (hadd-i evsat) üzere talep ederek, ahaliye gadr olunmaması için Anadolu vâlisi Vezir Ahmed Paşa'ya yazılan hüküm.

Anadolu vâlisi Vezir Ali Paşa'ya hüküm ki:

Eyâlet ve elviye mutasarrıflarına, kazâları ahâlîleri imdâd-ı seferiyeyi müceddeden nizâm virildiği üzre, sinîn-i sâbıkanın hadd-i evsatı üzre edâ itmeleri fermânım olup ve tarafına dahi bu vech üzre emr-i şerîfim sâdır olmuş iken, hâlâ taht-ı

eyâletinde Karahisâr-ı Sâhib sancağında vâkı‘ kazâlar ahâlîsinden, tarafından imdâd-ı seferiyye ziyâde mutâlebesiyle ta‘addî olunduğu i‘lâm olunmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, imdâd-ı seferiyyeyi sâbık Anadolu beglerbegisi olan Ahmed Paşa’nın aldığı gibi fukarâyâ ta‘addî ve tecrîm itmeyüp, eslâfından hadd-i evsat ile alanlar gibi sen dahi hadd-i evsat ile alman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Safer Sene 1129

Hüküm: 827

Eski kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın yüksek fiyatla Cezayir, Tunuz ve Trablusgarp halkına sattığı esirler ve aldığı paranın miktarı hakkında bilgi sahibi olduğu haber alınan ve İstanbul'da bulunan tercüman Kostantin'in sorgulanması için, Kaptan Vezir İbrahim Paşa'ya ve Kaptan Paşa vekili Süleymân Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân vezîr İbrâhim Paşa'ya ve Kapudân Paşa vekîli Süleymân Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Canım Hoca Mehmed Paşa bundan akdem Anabolu'da ve Adalarda ağır bahâ ile Cezâyir ve Tunus ve Trablus Garb ocakları halkına iki yüz mikdârı üsârâ fûruht idüp ve bu keyfiyet hâlâ İstanbul'da olan Kostantin Tercüman'ın ma'lûmu olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde mübâşir ta'yîn olunan (...) ma'rifetiyle mesfûr Kostantin Tercümânı hakîmâne kavli leyyin ile sû'âl ve ahz u habs ve vech-i meşrûh üzre mezkûr Mehmed Paşa'nın zikr olunan ocaklar halkına fûruht eylediği esirler ne makûle esirlerdir ve ne mikdâr akçeye ve kimlere fûrûht eylemiştir iktizâ'sı üzre hakîmâne sû'âl ve iktizâ' ider ise tehdîd ile tercümân-ı mesfûru söyledüp, gereği gibi tahsîl-i ıttılâ' eyledikten sonra hakikat-i hâli sıhhati üzre der-i devlet-medârıma i'lâm ve eğer tercümân-ı mesfûr bu ifadeyi sıhhati üzre haber virmez ise, kendisini Edirne'ye ihzâr eylesin ve sen ki Kapudân Paşa vekîli mûmâ-ileyhsin, eğer kapudânım vezîr-i müşârun-ileyh henüz İstanbul'a gelmemiş ise, bu husûsu minvâl-i meşrûh üzre sen görüp, emr-i şerîfime muhâlif vaz' u hareketden be-ğâyet mücânebet olunmak bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 828

Mübaşir göndererek, Eski kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın, Büyükdeğirmenlik'te olan üç nefer zimmi kardeşlerini sorgulatması ve alınan bilgi doğrultusunda eşyaların listesinin kaydedildiği defterin imzalanarak gönderilmesi için Kaptan Vezir İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân vezîr İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın bi'l-cümle nükûd-ı emvâl ve eşyâsı mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve mezkûr Mehmed Paşa'nın Büyükdeğirmenlik'de sâkin Batraki ve Takraki ve (...) nâm üç nefer karındaşı zimmîler ma'rifetiyle nice yerlerde eşyâsı olduğu zâhir olmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde husûs-ı mezbûr için mübâşir ta'yîn olunan (...) ma'rifetiyle, mesfûrun üç nefer zimmîleri âlâ-eyyi hâlin ahz ve ele götürüp muhkem habs ve vech-i meşrûh üzre kapudân-ı sâbık mezkûr Mehmed Paşa mesfûrların ma'rifetleriyle, vaz' eylediği eşyâ ne mahallerdedir gereği gibi teftîş ve tefahhus ve mesfûrları istintâk ve zuhûra gelen emvâl ve eşyâyı ma'rifet-i şer'le ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle tahrîr ve defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteriyle keyfiyyet-i hâli sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 829

Mübâşir atayarak, Canım Hoca Mehmed Paşa'nın bezirgânlık için Mısır'a gönderdiği paraların kimlere gönderildiğiyle ilgili bilgisi olduğu haber alınan Ali Kaptan'ın sorgulanması ve paraların miktarıyla ilgili kayıt yapılan imzalı defterin İstanbul'a gönderilmesi için Kaptan İbrahim Paşa'ya ve Kaptan Paşa vekili Süleymân Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân İbrâhim Paşa'ya ve Kapudân Paşa vekili Süleymân Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Canım Hoca Mehmed Paşa, kalyon kapudânı (...) Ali Kapudân ma'rifetiyle Mısır'a bezirgânlık için vâfir akçe virüp ve zikr olunan akçe mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn ve ırsâl olunmağla, imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde mezkûr Ali Kaptan'ı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle âlâ-eyyi hâlin ahz ve habs ve vech-i meşrûh üzre kapudân-ı sâbık mezkûr Mehmed Paşa ol akçeyi kimlere virmiştir ve hâlâ kimin zimmetindedir, kemâl-i takayyüd ve ihtimâm ile teftîş ü tefahhus ve mezkûru gereği gibi istintâk ve zuhûra gelen akçeyi bi'l-cümle tahrîr ü defter ve bir akçesi ketm ü ihfâ ve zâyî' u telef olmamak üzre mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteriyle keyfiyyet-i hâli sıhhati üzre der-i devlet-medârıma arz ve i'lâm eyleyesin. Ve sen ki kapudân Paşa vekili mûmâ-ileyhsin, eğer kapudânım vezîr-i müşârun-ileyh henüz İstanbul'a gelmemiş ise, bu husûsu minvâl-i meşrûh üzre sen görüp ve vusûlünden sonra kapudânım Paşa dahi takayyüd idüp zuhûra getürmeğe ihtimâm ve emr-i şerîfime muhâlîf vaz' u hâletden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 830

Sâbık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın Sakız Adası'nda bazı zimmiler üzerinde bulunan altın ve gümüş para ve külçelerinin, bir mübaşir atayarak bu şahıslardan alınarak ayrıntılı ve imzalı kayıt defterinin gönderilmesi için Kaptan İbrahim Paşa ile Sakız korumasındaki İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân vezîrim İbrâhim Paşa'ya ve Sakız muhafızı vezîr İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Cânım Hoca Mehmed Paşa ile Sakız putatlarından Esterati ve Corci ve Misakoko nâm zimmîlerin muameleleri olmağla, mezkûr Mehmed Paşa'nın zikr olunan üç nefer zimmîlerde kefare metâ'ına müte'allık yüz elli vukıyye sim evrâkı ve üç yüz kîse olmak üzere altmış bin altunu olduğundan mâ'adâ, sâlîfû'z-zikr üç nefer zimmîye i'mâl için mezkûr Mehmed Paşa yüz yigirmi kîse akçe virüp ve Mora üserâsından Polani Podine nâm zimmî yediyle beş nefer Moralı bahâsı olmak üzere iki bin elli altun virüp bâlâda tahrîr olunan yüz elli vukıyye sim ve altun ve akçe ve dört yüz otuz kîse olur ve hâlâ zikr olunan sim ve altun, hâlâ mesfûr zimmîlerin zimmetlerinde olduğu yakînen haber olunmağla, mârru'z-zikr zimmîler âlâ-eyyi hâlin ahz ve ele getirülüp muhkem habs ve vech-i meşrûh üzere mezkûr Mehmed Paşa'nın malından, zimmetlerinde olan ol mikdâr altun ve sîm mesfûrlardan bi-eyyi hâlin zuhûra getirülüp, mecmû'ı mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübaşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi siz ki vezîr-i müşârun-ileyhimâsız. İş bu emr-i şerîfim vusûlünde, mesfûrun zimmîleri mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle âlâ-eyyi hâ-lin ahz ve habs ve kapudân-ı sâbık mezkûr Mehmed Paşa'nın malından vech-i meşrûh üzere zimmetlerinde olan ol mikdâr vukıyye sîm ile altunu mesfûrlardan bi't-tamâm ve'l-kemâl zuhûra getirüp mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteri mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rife-tiyle der-i devlet-medârıma irsâl ve keyfiyyet-i hâli arz ve i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebîu'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 831

Sabık Kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın parasının çoğu, kaptanlık görevinde olan yeğeni üzerinde olduğunun haber alınması üzerine, bu şahsın bulunduğu mahalde yerine bir kaptan atanarak tutuklanması, zimmetinde olan paraların tahsili ve ayrıntılı kayıt defterinin gönderilmesi için Kaptan Vezîr İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân vezîr İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Kapudân-ı sâbık Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın ekser-i akçesi kız karındaşı oğlu Karula kapudânı (...) nâm emrede olduğu yakînen haber alınmağla, sen ki vezîr-i

müşârun-ileyhsin, mezkûr Mehmed Paşa'nın kız karındaşı oğlu mezbûrda olan akçesi mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi emr-i şerîfim vusûlünde mezkûr Mehmed Paşa'nın kız karındaşı oğlu merkûm İstanbul'da ise ahz ve habs ve eğer Mısır'a gitmiş ise dahi süvâr olduğu kalyonla kapudânlığın müstahakkından birine virüp ve kendüsini âlâ-eyyi hâlin ihzâr ve kemâl-i teftîş ve tefahhus ve istintâk ile mezkûr Mehmed Paşa'nın akçesinden, yanında olan akçesini be-her-hâl zuhûra getürüp mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tahrîr ü defter ve bir nesne hâriç kalmamak üzere mîrî için ahz u kabz ve mikdârını mübeyyin mumzâ vü mahtûm defteriyle keyfiyyet-i hâli sıhhati üzere der-i devlet-medârıma i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 832

Sabık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın bütün sırlarına vâkıf oldukları haber alınan Mandaloğlu Mustafa'nın ve oğlu ve aynı zamanda Canım Hoca'nın damadı olan Abdülkadir'in, mübâşir tarafından yakalanarak sorgulanması ve elde edilen bilgilerin kaydının yapıldığı imzalı defterin gönderilmesi için, Kaptan İbrahim Paşa'ya ve Kaptan Paşa vekili Süleymân Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân Vezîr İbrâhim Paşa'ya ve kapudân Paşa vekîli Süleymân Paşa'ya hükm ki:

Firkateler üzerine başbûğ olan Mandal-zâde Mustafa'nın ve oğlu kapudân-ı sâbık Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın damadı olan Abdülkadir Beğ, merkûm Mehmed Paşa'nın cümle esrârına vâkıflar olup, nükûd ve emvâli ne mahallerde olduğu ma'lûmları olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, mezkûr Mustafa ve Abdülkadir'i mübâşir ta'yîn olunan (...) ma'rifetiyle ahz ve habs ve mezkûr Mehmed Paşa'nın nükûd ve eşyâsı ne mahallerde ve kimlerin yanlarında ve zimmetlerindedir, bir nesnesi ketm ü ihfâ olunmamak üzere teftîş ü tefahhus ve istintâk u istiksâ ile zuhûra gelen nükûd ve eşyâsı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteri ile keyfiyyet-i hâli sıhhati üzere der-i devlet-medârıma i'lâm eyleyesin. Ve sen ki kapudânım vekîli mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bi'l-fi'l kapudânım olan vezîr-i müşârun-ileyh gelince tefvît-i vakt itmeyüp, bâlâda tafsîl ü tasrîh olunan hususları sen de gereği gibi takayyüd ü ihtimâm ile minvâl-i meşrûh üzere görüp emr-i şerîfime muhâlif hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 833

Sabık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın oğlu Bekir'in de, Sakız Adası'nda bulunan Mandaloğlu hanesinde 450 kese akçesi olduğunun haber alınması üzerine, bunun da mübaşir gönderilerek tahsili ve kayıt defterinin gönderilmesi için Sakız korumasındaki İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sakız muhafızı vezîr İbrâhim Paşa'ya hükm ki:

Kapudân-ı sâbık Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın oğlu Bekir'in de İstanbul'a gönderdiği zeytin destisi içinde tahmînen dört yüz elli kîse akçesi olup ve meblağ-ı mezbûr Sakız'da dâmâdı Mandaloğlu hânesinde olmak üzre haber alınmağla, zikr olunan akçe-i mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübaşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, iş bu emr-i şerîfim vusûlünde mezkûrları âlâ-eyyi hâlin ahz ve habs ve gereği gibi teftîş ü tefahhus ve sâlifü'z-zikr akçeyi bi-eyyi hâlin zuhûra getürüp, mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defterini der-i devlet-medârıma irsâl ve âlâ vechi's-sihha keyfiyyeti i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 834

Sabık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın bütün sırlarına vâkıf olduğu haber alınan ve İstanbul'da olan, bezîrgân Gürcü oğlu Kemal isimli Yahudi'nin sorguya çekilmesi ve alınan bilgilerin ayrıntılı olarak kaydedildiği defterin gönderilmesi için İstanbul kaymakamı Vezîr Mehmed Paşa'ya yazılan hüküm.

İstanbul Kâ'im-makâmına vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın bi'l-cümle nükûd ve emvâl ve eşyâsı mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve İstanbul'da olan bâzergân Gürcü oğlu Kemal nâm Yahudi mezkûr Mehmed Paşa'nın vâkıf-ı esrârı olup emvâli nerede olduğu ma'lûmu olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin. Emr-i şerîfim vusûlünde mübaşir ta'yîn olunan (...) ma'rifetiyle mesfûr Yahûdi'yi ahz u habs ve mezkûr Mehmed Paşa'nın nükûd ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı ne mahallerde ve kimlerin zimmetlerindedir, bir nesnesi ketm ü ihfâ olunmamak üzre teftîş ü tefahhus ve gereği gibi istintâk ve zuhûra gelen emvâl ve eşyâyı bi'l-cümle tahrîr ü defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteriyle keyfiyet-i hâli sıhhati üzre der-i devlet medârıma arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 835

Sabık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın, Sakız Adası'nda Koronlu Hacı Mustafa ve oğlu üzerinde olduğu haber alınan elli kese akçesinin tamamının, mübaşir vasıtasıyla tahsili ve bilginin arzı için Sakız korumasındaki Vezir İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Sakız muhafızı vezir İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkâ kapudân olan Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın Sakız cezîresi sâkinlerinden Koronlu Hacı Mustafa nâm kimesne'ye emlak almak üzere otuz kîse ve a'mâl için Hacı Mustafa'nın oğlu (...) nâm imâma dahi yigirmi kîse, min-haysül'l-mecmû' mezkûrlara elli kîse akçe virdüğü yakînen haber alınup ve mezkûrun Hacı Mustafa'nın ve oğlunun âlâ-eyyi hâlin ahz ve ele götürölüp, habsleri ve vech-i meşrûh üzere mezkûr Mehmed Paşa'nın mâlından ve zimmetlerinde olan ol mikdâr kîse akçenin bi-eyyi hâlin zuhûra götürölüp mîrî için ahz u kabzı fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübaşir ta'yîn ve irsâl olunmağla imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde mezkûr Hacı Mustafa'yı ve oğlu imâm-ı merkûmu mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle âlâ-eyyi hâlin ahz ve habs ve kapudân-ı sâbık mezkûr Mehmed Paşa'nın mâlından vech-i meşrûh üzere zimmetlerinde olan ol mikdâr kîse akçeyi kendülerinden bi't-temâm ve'l-kemâl zuhûra götürüp, mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ü defter ve mîrî için ahz u kabz ve mumzâ vü mahtûm defteri mübaşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ile der-i devlet-medârıma irsâl ve keyfiyyet-i hâli arz ve i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 836

Sabık kaptan Canım Hoca Mehmed Paşa'nın, daha önce Vefrendos Boğazı'nda ele geçirdiği Venedik gemisi içinden çıkan mühimmatın, yiyeceklerin, altınların ve esirlerin; kendisinde olduğu haber alınan, Canım Hoca'nın adamlarından kaptan Mehmed Hoca'nın ele geçirilerek sorgulanması için Kaptan Vezir İbrahim Paşa'ya yazılan hüküm.

Kapudân vezir İbrahim Paşa'ya hükm ki:

Kapudân-ı sâbık Cânım Hoca Mehmed Paşa'nın bundan akdem Donanma-yı Hümâyûn'umla Vefrendos Boğazı'nda iken Venedik keferesi kalyonlarından bir kalyon melâ'îni kendülerinin donanma-yı menhûsları kıyasıya Donanma-yı Hümâyûn'um kalyonları arasına girip ahz olundukda, kalyon-ı mezbûrun derûnunda olan sekiz yüz kîselik altın ve dört bin kantar peksimâd ve sekiz bin tüfenk ve iki yüz üç re's esirler ahz ve ihtilâs olunup ve mezkûr akçelerin ekseri merkûm Cânım Hoca'nın etbâ'ından hâlâ kalyon kapudânı olan Mehmed Hoca'da olduğu Donanma-yı Hümâyûn'umda bulunan müte'ayyen ve mu'temed kimesneler haber virüp ve zikr olunan altın ve tüfenk

ve esirler mîrî için ahz u kabz olunmak fermânım olup ve husûs-ı mezbûr için (...) mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, emr-i şerîfim vusûlünde hâlâ kalyon, kapudân-ı mezkûr Mehmed Hoca İstanbul'da ise mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ahz ve habs ve eğer Mısır'a gitmiş ise dahi süvâr olduğu kalyon ile kapudânlığın, müstahıkkînden birine virüp ve mâl-i mezbûrdan yanında bulunanı ahz ve ma'rifet-i şer'le zabt ve kendüsini bi-eyyi hâlin ihzâr ve zıkr olunan altundan zimmetinde olanı bi't-temâm zuhûra getirüp, mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mîrî için ahz u kabz ve kendüsini istintâk idüp, zimmetinde zuhûr iden altundan mâ'adâ sâ'ir altun ve tüfenk ve üsârâ ve eşyâ-yı sâ'ire kimlerin zimmetlerinde kaldığın gereği gibi haber alup ve anları dahi yerlü yerinden zuhûra getirüp tahrîr ve defter ve mîrî için ahz u kabz ve mikdârlarını mübeyyin mumzâ vü mahtûm defterin der-i devlet-medârıma irsâl ve keyfiyyet-i hâli sıhhati üzre i'lâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhir-i Rebû'l-evvel Sene 1129

Hüküm: 837

Dönüm rûsumlarını verdikten sonra, toprak sahiplerinin öşür taleplerinin uygun olmadığı iddiasıyla, şikâyetle bulunan Uzuncaabadlı tütün ziraatçilerine; dönüm rûsumunun mîrî tarafından alındığı, öşürün ise toprak sahiplerinin hakkı olduğunun bildirilmesi gereğiyle ilgili yazılan hüküm.

Uzuncaâbâd-ı Hasköy kazâsının duhân zürrâ'ları Dersaadet'ime arz-ı hâl idüp, mezbûrlar zer' eyledikleri duhânın, fermân olunan rûsûm-ı dönümlerin edâ eylediklerinden sonra, sâhib-i arz olanlar dahi öşür alurlar deyü, alınmamak için bundan akdem arz-ı hâl eylediklerinde, duhân dönümü şurûtu mûcibince zer' olunan duhân her ne mahalde zer' olunur ise "bu bizim toprağımızdadır" deyü bir tarîkla bir ferd müdâhale ve muâraza eylemeyüp, fermân olunan resm-i dönümleri taraf-ı mîrîden cem' ve tahsîl olunmak üzre mukayyed olup, ancak öşür alınmamak üzre öşür tasrîhi yoğ iken, öşür virmemek için bir tarîkla yedlerine emr-i şerîf almalarıyla, duhân zer' olunan arâzî avârız ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve evkâf arâzileri olup, erbâb-ı sefer olanların, öşürden hâsıl olan mahsûlleri umûr-ı seferiyyelerine medâr ve ma'îşetleri için öşür mahsûlâtlarına munhasır ve sâhib-i arzın toprağında hâsıl olan mahsûlden dahi öşür alınmak kânûn olduğundan mâ'adâ duhân dönümü ve gümrük rûsûmu hâdis olup zecren olmağla, duhân tüccârı gümrüklerin ve zürrâ'ları dönüm rûsûmların verdiklerinden sonra kânûn üzre öşürlerin dahi sâhib-i arza edâ itdirilmek üzre Dîvân-ı Hümâyûn tarafından müte'addid evâmîr-i şerîfe virildiği dahi der-kâr olunmağla, fî-mâ-ba'd duhân zürrâ'ları her ne mahalde duhân zer' iderler ise, resm-i dönümlerin taraf-ı mîrîye edâ eylediklerinden sonra kânûn üzre öşürlerin dahi sâhib-i arza edâ idüp ve sâhib-i arz olanlar dahi öşürlerin aldıklarından sonra "biz toprağımızda zer' itdirmeyüz" deyü bir dürlü illet ve öşürden mâ'adâ bir nesne mutâlebesiyle duhân zürrâ'ları ta'cîz ve rencîde olunmamak ve öşür husûsunda iktizâ' iden evâmîr Dîvân-ı Hümâyûn tarafından ve

dönüm rüsûmu için virilecek evâmîr, maliye tarafından tahrîr olunmak üzere şurût-ı mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn kuyûdâtına kayd olunmak için ilm ü haberi virilmek ve bu madde için arz-ı hâl idenlerin arz-ı hâllerine şurût-ı mezkûr der-kenâr olunmak üzere arz ve telhîs olup mûcibince fermân-ı âlî sâdır ve Dîvân-ı Hümâyûn tarafına kaimesi virile deyü fermân-ı şerîf vârid olmağın asl-ı telhîs ve fermân-ı âlî ma'den kaleminde hıfz ve Dîvân-ı Hümâyûn tarafına iş bu ilm ü haber kaimesi virildi.

Fî 5 Safer Sene 1129

Umûr-ı mühimme ile etrâf u eknâfa gönderilen menziller, Nizâm-ı Cedîd'den ziyâde menzil virilmeyüp, Nizâm-ı Cedîd mürâ'ât olup vezîr-i mükerrem izzetlü rif'atlû defterdâr Paşa hazretleri telhîsi olmadıkça fî-mâ-ba'd kethüdâ tezkiresi ve âhar vechile menzil emri virilmekden ihtirâz oluna deyü Dîvân-ı Hümâyûn kalemine kayd ve şerh virilmiştir.

Fî 2 Rebûl-evvel

SONUÇ

Bürokratik işlemler genellikle defter esasına dayalı Osmanlı devlet düzeninde Divân-ı Hümâyûn kalemeleri önemli görülmektedir. Devlet işlemleri kâğıt altına alınmıştır. Bu kalemlerde çok sayıda defter türü ortaya çıkmıştır. Osmanlı devletinin karar alma aşamasında en yetkili oranı olan Divân-ı Hümâyûndur. Bu karar alma yerinde uygulama alanını tesbit ederek o devirde ortaya çıkan işler önemli görülmüştür. Mühimme defterlerine kaydedilen olayları anlamak için Osmanlı Devleti'nin idari, siyasi, askeri, şer'î ve mali işlerinin her çeşit şikâyet ve davalarının görüşüldüğü Divân-ı Hümâyûn'da mevcut kalemlerin şefi olan reisülküttâbın "mühim" telakki ettiği fermân ve hükümler, defterlere kayıt olunurdu. Bunlara "Mühimme Defterleri" adı verilmiştir. Mühimme Defterleri, Divan-ı Hümâyûn'da tutulan defterlerdir. Bütün devlet işlerine ait sadır olan hüküm ve fermanlar tarih sırasına göre özet kayıtları bu defterlere kaydedilirdi. Divan-ı Hümâyûn kalemlerinde tutulan defterlerden özellikle Mühimme Defterleri'ndeki kayıtlar, belgeler kısmında ayrıntısı verilecek olan padişaha ait ferman, berat ve nişanların genellikle müracaat ve emir bölümlerini oluşturur. Bu tür defterlerde yazı olarak genellikle divanî hat kullanılır.

Divân-ı Hümâyûn, Osmanlı merkez teşkilatı içerisindeki en önemli kurumdur. Siyasi, askeri ve mali konuları görüşerek karar bağlanmış, her türlü dava ve şikâyetlerle uğraşmıştır. Türk-İslam tarihi içerisindeki birçok devlette gördüğümüz divan sisteminin gelişmiş bir devamı şeklindedir. Yükselme dönemi'nde Fatih Sultan Mehmet'le birlikte kuralları ve yapısı tespit edilerek kurumlaşan Divanı Hümayun'un çalışma tarzı ve faaliyetlerini anlayabilmenin en önemli yolu Mühimme Defterlerinin gün ışığına çıkartılmasıdır. Mühimme defterleri üzerinde çalışmanın önemi, içerisindeki hükümlerin dönemin sosyal hayatıyla doğrudan ilgili konuları içermesi ve Osmanlı Devleti'nde yapılan atamalar, dönemin sosyal tarihi, yapılan savaşlar ve ordu gibi konularda bilgilere ulaşılması ve tahlil etme imkânı sağlar.

Ele alınan 125 Numaralı Mühimme Defteri genellikle divânî hatla yazılmış fermanlardan oluşur. Bu fermanlar III. Ahmed'in daha çok savaş, fetihler ve atamaların geçtiği dönemdir. 125 Numaralı Mühimme Defteri III. Ahmed döneminin yaklaşık olarak 2 yıllık zaman kayıtlarının tutulduğu defterdir. Bu defter, H. (1128-1129) M. (1716-1717) yıllarını kapsamaktadır. 125 no'lu mühimme defterini konu olan bu çalışma genel olarak üç bölümden oluşmaktadır. Ancak bu çalışmanın en önemli bölümleri, mühimme defterinin değerlendirmesi ve asıl defterin Latin harflerine çevrildiği son iki bölümdür. İkinci bölümde defterin muhtevası olarak on iki başlık halinde incelenmiştir. İkinci bölümde işlenen konulara birkaç örnek olarak; Kaleler ve kalelerin korunması ile ilgili hükümler, Osmanlı-Venedik çevresinde kayda geçen hükümler, eşkıyalık ile ilgili hükümler, menziller ile ilgili hükümler, miras ve vakıf ile ilgili hükümler ve diğer hükümler gibi konular işlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Ak, M., Başar, F., (2004). *Osmanlı Türkçesi (Dünya Kitapları/ Tarih) Gramer Tarihi Metinler Belgeler*, Dünya Kitapları, İstanbul.
- Binark, İ., (1995). *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi*, Ankara.
- , (1993), *3 Numaralı Mühimme Defteri* (966-968/1558-1560), Ankara.
- Emecen, F., (2005). Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. III/5.
- Genç, Yusuf İhsan, (1987). *Mühimme Defteri 113, Başbakanlık Arşivi Uzmanlık Tezi*, İstanbul.
- Kütükoğlu, M., (1988). *Mühimme Defterlerindeki Muâmele Kayıtları Üzerine, Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri*, 30 Nisan-2 Mayıs 1986, Bildiriler, İstanbul.
- , (2006). Mühimme Defteri, *DİA*, C.31, İSAM, İstanbul, s. 520.
- Osmanlı Devlet Arşivi, (1992). *BOA Rehberi*, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Temelkuran, T., (1975). *Divân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemi*, TED, 6.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı., (1988). *Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, TTK, Ankara.

DİZİN

-A-

Abaza İbrahim Zîde Mecdühû, 423, 523
 Abbâsiler, 531
 Abdi Çorbacı, 201
 Abdi Efendi, 582
 Abdullah Paşa, 30, 50, 148, 155, 159, 164, 220, 231, 247, 438, 546, 736
 Abdullah Dâme Mecdühû, 651
 Abdullah Dâme İkbâlühû, 219
 Abdullah Zîde Mecdühû, 357, 720
 Abdurrahman Zîde Kadrûhûma, 752
 Abdülaziz Zîde Kadrûhûm, 575, 707
 Abdülkadir Beğ, 832
 Abdülkadir Çorbacı, 113
 Af, 16; _Affolunmak, 16
 Abdülkerim Dâme Mecdühû, 494
 Abdürrahman, 616
 Abdürrahman Dâme İkbâlühû, 607
 Abdulmümin, 305
 706, 803, 804, 811, 812, 815, 820,
 Acem, 33, 34, 39, 40; _Ahmed, 348
 _Hüccâcî, 33; _ Keferesi Tâ'îfesi, 348
 _Şâhî, 39; _ Tüccarları, 692;
 _Zimmî, 692
 Ada, 3, 191, 452
 Adalar, 124, 247, 597, 658, 696, 827;
 _Reâ'yâsı, 696
 Adam (lar), 528, 601, 836
 Adam Öldürmek, 229
 Adana, 3, 97
 Adana Beglerbegi, 124, 129, 433, 449, 471, 477, 499, 759, 789
 Adana Beglerbegi Kurd Mehmed Paşa, 160
 Adana Cânibi, 396
 Adana Eyâleti, 3, 124, 789
 Adana Eyâleti Elviye Âlâybeylerine, 180, 789
 Adana Mütesellimliği, 471
 Âdem, 18, 39, 43, 47, 54, 67, 70, 80, 81,

97, 128, 156, 241, 366, 389, 463, 508, 527, 528, 612, 639, 731, 732, 803, 804, 805, 807, 812, 814; _i İhtimam, 411; _i İktidâr, 641; _i Liyâkatleri, 176; _i Rağbet, 812; _i Takayyüd, 18, 47, 54, 177, 201, 411, 601, 812
 Âdemler, 59, 129, 130, 167, 208, 220, 239, 266, 278, 295, 331, 341, 356, 363, 378, 394, 396, 406, 417, 418, 472, 495, 529, 582, 596, 609, 665, 690, 731, 740, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787
 Adı Geçenler, 797
 Af, 16; _Affolunmak, 16
 Ağa/ lar, 19, 59, 64, 68, 69, 119, 161, 162, 165, 166, 198, 257, 283, 363, 527, 528, 587, 635, 641, 651, 693, 706, 803, 804, 811, 812, 815, 820, 823; _ları
 Mektûbu, 821; _lık, 820; _lık Miktarı, 820; _lar, 19 _Hacı Cem, 19; _Hacı Gaibvirdi, 19; _ Tâ'yîn, 815
 Ağavât, 20, 142, 202, 225, 236
 Ağa Vekili, 361, 362
 Ağa Zîde Ulüvvühû, 667
 Ağır Sırma İşleme, 18
 Ahâlî/(ler), 4, 16, 17, 20, 37, 67, 93, 98, 142, 229, 238, 272, 396, 399, 425, 456, 469, 501, 552, 553, 580, 581, 616, 681, 685, 704, 736, 826
 Ahâlî-i Kasaba, 357, 378,
 Ahâlî Kasabât, 501, 519, 523
 Ahâlî Kazâ, 517, 691, 747, 748, 750, 751, 811
 Ahâlî-i Kurâ, 357, 545
 Ahâlî-i Vilâyet, 357, 425, 552, 553, 581, 689, 690, 736
 Ahd, 32
 Ahidnâme, 666; _ Hümâyûn, 666
 Ahlona Kal'ası, 37, 38
 Ahlona Kalesi Dizdârı, 37, 38
 Ahmed Ağa, 639; _-nın Mektûbu, 823

Ahmed Beg, 44, 99, 440, 443, 485, 488
 Ahmed Dâme İkbâlühû, 416, 428, 663
 Ahmed Dâme Mecdühûma, 427, 636, 813
 Ahmed Efendi, 221; _Hamdi, 8
 Ahmed Kapudân Zîde Kadrühû, 734
 Ahmed Paşa, 6, 15, 72, 105, 265, 340, 341, 413, 704, 826
 Ahmed Zîde Kadruhû, 471, 517, 691
 Ahmed Zîde Mecdühû, 221
 Ahkâm, 378, 413
 Ahkâm Kaydı, 244
 Ahvâl, 18, 40, 102, 109, 178, 221, 229, 333, 349, 378, 413, 416, 467, 509, 654, 658; _i Memleket, 349
 Ahvâller, 428, 616
 Ahz, 43, 96, 97, 102, 123, 177, 230, 231, 261, 295, 303, 304, 339, 340, 341, 342, 347, 348, 354, 363, 364, 367, 378, 385, 394, 396, 405, 417, 418, 456, 464, 465, 529, 579, 582, 586, 587, 592, 596, 616, 619, 639, 647, 651, 662, 663, 666, 677, 684, 689, 697, 741, 756, 777, 788, 798, 801, 806, 807, 812, 816, 824, 825, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 835, 836
 Ahz u Habs, 379, 389, 416, 428, 456, 463, 464, 586, 647, 827, 834
 Ahz u Kabz, 123, 138, 226, 370, 399, 455, 521, 538, 550, 596, 697, 736, 806, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836
 Ahz u Zabt, 36
 Akçe, 3, 8, 15, 18, 35, 36, 69, 98, 105, 113, 119, 119, 162, 165, 166, 176, 183, 186, 239, 319, 347, 351, 357, 379, 389, 394, 405, 413, 428, 429, 501, 519, 523, 635, 692, 693, 705, 706, 754, 755, 756, 798, 806, 816, 827, 829, 830, 831, 832, 835; _ Tahsili, 617; _ Tîmârı, 282
 Akd, 666
 Akdeniz, 164, 176, 247, 335, 417, 597, 658, 696, 738, 808; _ Firkateleri, 247,

808; _ Yalısı, 597; _ de Korsanlık, 417
 Akkirman, 363, 364, 677; _ Palankaları, 367
 Aksaray Sancağı Mutasarrıfı, 773
 Akşehir, 689, _ Sancağı, 376; _ Sancağı Begi, 776
 Alaca Dişli, 579
 Alacahan, 415
 Alacahisar, 4; _ Halkı, 685; _ Kādîları, 4, 685; _ Kasabası, 685; _ Kazâsı, 685; _ Sancağı, 44; _ Sancağı Âlâybegleri, 121, 188, 259, 346; _ Sancağı Begi Hasan Dâme İzzuhûmâ, 337, 338; _ Sancağı Beyi Hüseyin, 44; _ Sancak Beyi, 685
 Alacak Hakkı, 538; _ Tahsili, 626
 Ala'ıye Sancağı Begi, 305; _ Abdullah Beg, 568
 Ala'ıye Sancağı Mutasarrıfı Ahmed Paşa, 775
 Âlâybeg(i), 3, 6, 13, 14, 66, 70, 82, 92, 124, 147, 159, 161, 178, 188, 258, 319, 385, 495, 605, 606, 611, 612, 698, 705, 795; _ler(i), 343, 344, 383, 405, 472, 496, 577, 602, 605, 665, 756, 788
 Aleksanca, 107, 356
 Aleksence Menzilleri, 106
 Aleksandra İsimli Zımmî, 692, 738, 808
 Aleksandra Nâm, 692
 Ale'l-Esâmi Defter(i), 218, 246, 425, 501, 519, 523, 545, 682, 752, 822; _ leri, 694
 Ali, 59, 131, 366, 635; _ Ağa, 366; Ayas Oğlu Ayas, 206; _ Çavuş Zîde Kadruhû, 59, 390, 629; _ Dâme İkbâlühû, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 323, 368, 612, 614, 616, 679; _ Kaptan, 829; _ Kapudân, 829; _ Paşa, 1, 40, 144, 202, 226, 309, 319, 389, 405, 436, 480, 522, 554, 560, 579, 581, 596, 616, 679, 749, 761; _ Paşazâde Gedikli

Ahmed, 202; _ Zaîm, 4; _ Zevd, 205;_ Zîde Fazlûhû, 229; _ Zîde Mecdûhû, 550, 596, 652;_ Zûd, 202
 Aligori Francesko Beruti, 240
 Allah, 679
 Altı Bölük, 636, 799
 Altın, 663; _ lar, 836; _ ncı Cemâ'at, 623; _ Para Külçeleri, 830
 Altun, 596, 830, 836; _ Aylıklar, 640
 _Bayrak Oğlu Ahmed Zîde Kadruhû, 318
 A'mâl-i Asker, 152, 519, 528, 688, 803, 804
 Amasya Sancağı, 123; _ Begi, 300, 331, 447, 492, 514; _ Begi Mirzâ Dâme İzzuhûmâ, 331; _ Mutasarrıfı, 772
 Amed Mollası, 399
 Amel, 101, 123, 141, 175, 216, 222, 241, 246, 364, 301, 308, 310, 311, 315, 316, 318, 319, 326, 356, 383, 399, 405, 406, 411, 428, 532, 538, 546, 549, 626, 640, 641, 643, 651, 698, 705, 724, 752, 813, 814
 Amel Eylemek, 182, 682, 694, 813, 814
 Amel Oluna, 587
 Amel Olunmak, 26, 61, 183, 184, 201, 213, 280, 282, 303, 304, 306, 307, 324, 339, 369, 416, 423, 425, 427, 428, 463, 501, 517, 519, 521, 523, 570, 573, 580, 586, 623, 624, 625, 635, 636, 639, 656, 660, 669, 684, 685, 706, 716, 717, 731, 752, 799, 800, 808, 810, 812, 816
 Ammizâdeleri Mahmud, 370
 Anaboli, 246; _ Kurbu, 247; _ Limânı, 247
 Anabolu, 164, 174, 280; _ Kal'ası, 159, 164; _ Kurbu, 164; _ Limanı, 164
 Anadolu, 43, 95, 96, 97, 124, 416, 587, 665, 827; _ Âhâlisi, 736; _ Beglerbegi, 122, 128, 129, 143, 149, 196, 253, 281, 352, 826; _ Beglerbegi Ahmed Paşa, 826

Anadolu Beglerbegi İbşîr Paşa, 151
 Anadolu Beglerbegi İbşîr Hüseyin Paşa, 128, 143, 149, 150, 253, 352
 Anadolu Cânibi(leri), 43, 416, 472, 535, 646
 Anadolu Eyâlet(ler)i, 118, 161, 497, 545, 600, 601; _ Elviye Âlâybegleri, 790; _ Eyâleti Mutasarrıfı, 153; _ Kal'ası, 646; _ Muhâfazası, 624; _ Memleketi, 97; _ Memleketi Kazâsı, 97; _ Muhâsebecisi, 41, 42; _ Mutasarrıfı İbşîr Hüseyin, 153; _ Sancakları, 343; _ Tarafı, 543; _ Vâlisi, 429, 473, 497, 560, 579, 616, 669, 704, 757, 790, 826; _ Valisi Vezîr Ali Paşa, 704, 757, 790, 826; _ Yakası, 95, 96
 Anadolu'nun Orta Kolu, 396, 636, 645, 653, 683, 798, 801; _ Anadolu'nun Orta Kolunu Muhâfazası ve Muhâresesi, 97
 Anadolu'nun Orta ve Sol Kolları, 96, 415, 587, 683; _ Sağ Kolu, 589, 623, 636, 637, 643, 651, 694, 716, 717, 811, 812, 814; _ Cânibi, 812; _ Sol Kolu 588, 638, 644, 652, 727
 Anapoli Kal'ası, 159
 Anavarin Kal'ası, 159, 280
 Anavarin Kal'aları Muhâfazası, 246
 Ankara Sâkinleri, 461; _ Sancağı, 559 601, 602, 790; _ Sancağı Âlâybegleri, 343, 344; _ Sancağı Mutasarrıfı, 445, 490, 771
 Antalya, 628; _ İskelesi, 628; _ Kādîsı, 628; Kal'ası ve Dizdârı, 628; _ Limanları, 628
 Araba, 29; _-cı Neferâtı, 331; _-Lar, 189, 340, 341
 Arabgir Kādîsı, 596; _ Sancağı Begi, 768; _ Tarafı, 596
 Arabgirli Ali, 663
 Arapkir Sancağı Begi, 443, 488
 Arâzi, 1, 27, 28, 176; _ Sahibi, 425
 Ârifî Ahmed Zîde Mecdûhû, 621

Aruše Reâyâsı, 357
 Arkadaş, 89
 Armudlu Türkmânı, 576
 Armudlu Türkmenlerden Sakallıoğlu Ali, 576
 Arnavud, 318; _ Askerleri, 634; _ Bahâdırları, 702; _ Belgrad Kasabaları Ahâlîsi, 639; _ Karyesi, 421; _ luk Cânibi, 702
 Arnavud Oğlu Halil, 635; _ Süvârisi, 144; _ Tarafları, 698
 Arslan Bey, 20, 236
 Arslan Dâme İkbâlühû, 232, 309, 632
 Arslan Paşa, 232; _ Oğlu Muhammed, 202; _ Paşa-zâde Mehmed Beg, 439, 484
 Arslanzâde Bekir, 635
 Arz, 16, 91, 98, 102, 138, 139, 176, 229, 236, 246, 267, 277, 282, 303, 319, 356, 378, 382, 406, 416, 463, 464, 532, 544, 576, 579, 582, 598, 612, 616, 639, 651, 657, 662, 667, 674, 679, 681, 682, 685, 687, 688, 705, 715, 718, 732, 800, 811, 812, 813, 824, 828, 829, 830, 834, 835, 837; _ -ı Hâl, 67, 123, 138, 139, 145, 183, 240, 339, 396, 399, 521, 538, 550, 564, 565, 566, 580, 598, 626, 634, 649, 684, 731, 808, 837
 Arzın Onayı, 139
 Arz-ı Rum, 229; _ Eyâleti, 229; _ Gümrükçüsü, 229; _ Mütesellimi, 229; _ Vâlisi Vezîr Mirza Mehmed Paşa, 229
 Asâkir, 749; _ Ağaları, 349
 Asâkir-i İslâm, 43, 48, 49, 93, 417, 501, 523, 629, 636, 643; _ Mansûre, 670, 815, 816; _ Me'mûre, 150, 161, 162, 425; _ Merkûme, 413; _ Mezbûre, 357, 546; _ Mübâşir-i Mûmâ-İleyh, 747; _ Tatar, 20, 177, 260, 261, 279, 357, 360, 363, 413, 414, 600, 622, 642, 678; _ Zafer Girdâr, 665; _ Zafer Meâsir, 535, 665

Âsâyış, 97, 109, 585, 665; _ Temini, 415
 Ashâb(ı), 3, 8, 9, 18, 43, 94, 159, 647, 684, 705; _ Dûyûn, 186; _ Fevt, 319, 405, 705; _ İstihkak, 405; _ Rıza, 176
 Âsitâne, 174, 723; _ Kâ'im-Makâmı, 455, 667, 718, 741, 809, 810, 824; _ Vezîr Mehmed Paşa, 805; _ Kaymakamı, 40, 239, 240, 657, 715, 732; _ i Atebe Hassâ, 110; _ i Saâdet, 2, 10, 39, 94, 111, 159, 164, 175, 247, 335, 372, 373, 375, 417, 455, 456, 532, 533, 534, 549, 598, 599, 651, 658, 666, 715, 732, 805; _ Saâdet Kaymakamı, 39, 373, 374, 375, 409, 719; _ Saâdet Medârım, 39, 40
 Asker, 3, 11, 14, 15, 17, 20, 61, 63, 70, 71, 74, 75, 82, 83, 86, 90, 104, 105, 107, 108, 111, 112, 119, 121, 122, 126, 128, 130, 142, 143, 144, 146, 147, 149, 160, 161, 162, 171, 178, 182, 191, 193, 197, 202, 218, 220, 225, 227, 232, 242, 245, 266, 269, 271, 277, 279, 281, 301, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 323, 324, 332, 333, 334, 346, 347, 357, 363, 402, 416, 427, 462, 482, 485, 496, 502, 511, 517, 518, 523, 527, 528, 533, 534, 540, 544, 545, 546, 577, 587, 594, 649, 651, 662, 669, 674, 679, 680, 681, 682, 683, 687, 693, 694, 695, 702, 705, 728, 729, 737, 745, 746, 749, 755, 756, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 798, 801, 802, 804, 811, 812, 814, 815; _ Ağaları, 350, 654; _ Ataması, 544; _ Ceste, 143; _ Emeklisi, 135; _ İhrâcları, 462; _ İrsâli, 363; _ -i İslâm, 151, 152, 153, 154, 519, 545, 629; _ -i Kassâmı, 732; _ -i Levendât, 411; _ -i Malzemeler, 599; _ -i Tâ'ife, 11, 35, 245, 304, 412, 601, 814, 816; _ i Tatar, 90, 160, 161, 414; _ -i Tâyife, 303; _ -i Zümre, 519, 523; _ Kaydı, 244; _ ler, 31, 273, 276, 322, 407,

551, 575, 601, 625, 629, 635, 643, 655, 655,664, 670, 677, 687, 688, 698, 753, 754, 755, 777, 803, 809, 816, 818; _ lerin Başkomutanı,594; _ lerin Yiyecek İhtiyaçları, 266; _ Levendi, 527;_Leventler, 745, 803; _ Li, 813; _ Sayıları, 495; _ Sevki, 144, 716, 812; _ Sevkleri, 791; _ Subayları, 383; _ Sürücülüğü, 812, 814; _Sürücülüğü Görevi, 801; _ Tayfası, 11, 95, 96, 140, 814; _ Ta'yîni, 368, 369, 612, 613, 629, 749; _ Tedariki, 816, 818; _ Temini, 142, 658; _ Tertibi,749
Asl-ı Telhîs, 837
Aşiret, 76
At, 669, 800
Atak Sancağı Begi İbrahim, 785
Atama, 91, 705
Atanan Adam Nezâreti, 804; _ Bölükbaşılar, 427; _ Kale Koruması, 547; _ Kethüdâ, 803; _ Mübâşir, 748, 751; _ Mütessellim, 578; _ Vidin Korunması, 548
Atanma, 124, 276, 337, 338, 357, 361, 508, 511, 527, 528, 538, 540, 609, 610
Atîk Ağaları, 694, 812, 815; _ Bayrak-dârlar, 815
Atîk Serdengeçtiler Ağaları, 693
Atlar, 416, 596; _ ın yiyecekleri, 357 _ Atlı, 462; _ Atlı Asker, 44, 183, 198, 219, 265, 416, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 527, 610, 679, 716, 747, 750, 751
_ Leventleri, 747, 748,750, 751
Atlı Askerler, 219, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, Atlu, 347, 501, 519
Atrapoli Kazâları, 141
Avakum Rahib, 27
Avarız, 731; _ Haneleri Sayısı, 731; _ Hanesi, 731

Avârız-ı Dîvânîye, 26, 27, 28
Avarin Kal'ası Muhâfazası, 577
Avdet, 181, 187, 191,193, 194, 459, 460
Avlonya, 3, 5, 105, 206, 232, 309, 315; _ Kasabaları Ahâlîsi, 639; _ Sancağı Âlâybegi(leri), 232, 309, 315; _ Sancağı Begi, 167, 203, 206; _ Sancağı Begi ve Havâlisi, 167; _ Sancağı Beyi Mahmud, 309, _ Sancakları, 173;_Sancakları Mutasarrıfı, 614, 631
Avusturya, 115, 152, 333, 347, 406, 535, 649, 655, 665, 670, 799; _ Askerleri, 152; _ Keferesi, 799
Avusturya(lı) Kâfiri, 649, 665, 670; _ lı Mel'ûnlar, 655
Ayamavra, 612, 679, 749; _ Cânibi, 612; _ Cezîresi, 170; _ Cezîresi ve Kal'ası, 211; _ İskelesi, 295; _ Kal'ası, 170, 368, 369, 385, 612, 749; _ Kal'ası Tâmiiri, 384, 610, 612, 613, 679; _ Kal'ası'nın Zaptı, 613; _ Kalesi, 749; _ Kurbu, 368, 369
A'yân, 4, 148, 176, 306, 406, 423, 424, 425, 462, 519, 552, 584, 813
A'yân-ı Memleket, 206; _ Vilâyet, 57, 59, 60, 67, 96, 102, 103, 126, 132, 135, 157, 303, 304, 306, 339, 341, 342, 351, 357, 358, 415, 425, 426, 452, 454, 468, 501, 502, 503, 517, 519, 520, 521, 523, 553, 554, 555, 564, 580, 581, 586, 587, 596, 628, 635, 651, 663, 690, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818
Ayak Takımı, 110
Ayasofya, 582
Aydın Muhassılı, 219, 227, 231, 251; _ Abdullah Dâme İkbâlühû, 197, 198; _ Abdullah Paşa, 218, 227, 228, 231, 251, 438, 482, 557, 762; _ Abdullah Paşa ve Askerleri, 218; _ Abdullah Paşa Dâme İkbâlühû, 219, 227
Aydın Mütessellimi, 714; _ Sancağı, 95, 97, 117, 124, 220; _ Mütessellimi, 575;

_ Sancakları Mutasarrıfı, 762
 Aydos Kādîları, 137; _ Kazâları, 141
 Ayntâb Sancağı, 760, 792; _ Begi, 485;
 _ Sancağı Begi Ahmed Beg, 440
 Ayvalı/ Ayvalu ve Adaları, 597
 Ayvarca, 552; _ Â'yânı, 751; _ Â'yânı
 751; _ Â'yânından Hüseyin'in
 Komutası, 751; _ Â'yânından Hüseyin
 Zîde Mecdühû, 747, 748, 750
 Ayvarcalı Hüseyin, 265, 267
 Ayvarcalı Hüseyin'in Tahrîri, 517
 Ayvarca Kādîları, 134, 137, 747, 750; _
 Kazâları, 141, 747, 750; _ Kazâsı
 Âhâlisi, 747, 750; _ Sâkinleri, 552
 Ayvaslıoğlu Hasan, 502, 545; _ Hasan
 Zîde Kadruhû, 519, 545
 Azak, 18, 19; _ Kalesi, 19, 51; _ Kalesi
 ve Çevresi Korunması, 51; _ Muhâfızı,
 19, 641; _ Muhâfızı Hacı İbrahim
 Paşa, 19; _ Muhâfızı Mustafa Paşa, 19
 Azeb Salih, 635
 Azîmet-i Hümâyûn, 472, 495, 496, 528,
 535, 587, 600, 635, 665
 Azl, 14, 302, 428, 406, 463, 518, 666,
 673, 696, 723, 750, 751, 788, 799, 808,
 824, 825; _ Azli, 138, 139, 696, 805,
 808
-B-
 Bâ-Fermân, 749
 Baba Ahmed, 8
 Babadağı, 355; _ Kadîları, 113; _
 Kazâları, 813
 Babaları, 501, 519, 523, 545; _ Sı, 3,
 405, 705, 807; _ Sı Fevt, 319, 705
 Bâb-ı Hümâyûn, 715, 732
 Bac, 240
 Bacacı-zâde Ahmed, 635
 Bacasız Levendât, 95, 96
 Bâc-dâr Zeâmeti Mutasarrıfı, 507
 Bağdad Vâlîsi, 527, 803; _ Vâlîsi
 Hasan Paşa, 528, 804; _ Vezîr Hasan
 Paşa, 804; _ ve Havâlîsi, 527, 803

Bağırdelen Menzili, 106
 Bahâdır, 501, 519, 523, 527, 528, 669,
 695, 706, 717, 729, 803, 804; _
 Bayrakdârlar, 519; _ Girây Sultan, 413,
 414; _ Levendât, 695; _ Yiğitler, 501,
 519, 523, 688
 Bahar, 689; _ Mevsimi, 193
 Bahr-i Mehmed Dâme Mecdühû; 660,
 661
 Bahr-i Sefîd, 176, 543, 696; _ Sevâhili,
 597
 Bahşiş, 112, 161, 265, 416, 427, 428,
 510, 640, 669, 688, 728; _ ler, 822; _
 leri, 702
 Bakan Ataması, 544
 Balçık Kādîları, 137; _ Kazâları; 141,
 813
 Balıkesir Kādîları, 722
 Balkan, 406, 418, 425; _ Boğazı, 422; _
 Dağı, 418
 Balkapanı, 370
 Balyabadra Kastelleri, 155
 Bana Havâlîsi, 357; _ Kādîları, 357
 Banaluka, 112
 Bargir, 43
 Bar Çevreleri Koruması, 172; _
 Havâlîleri, 212, 236; _ Kādîsı, 236; _
 Kal'aları, 236
 Barut, 641, 666
 Baskı, 306
 Baş Ağa, 575, 706, 716, 717; _ Hacı
 Ali, 451, 505; _ Maksûd-zâde, 706; _
 Asker, 99, 106, 107, 508, 613; _
 Hüseyin Paşa, 506; _ Mustafa Paşa,
 152, 154
 Baş Beşli Ağası, 19
 Başbuğ, 13, 31, 44, 70, 73, 77, 80, 81,
 83, 98, 100, 106, 124, 150, 201, 268,
 297, 307, 320, 322, 324, 331, 337, 338,
 347, 354, 402, 413, 414, 423, 424, 425,
 462, 510, 511, 535, 541, 552, 610, 612,
 613, 629, 649, 650, 656, 681, 696, 734,

- 747, 748, 750, 751, 808, 832; _
 Ataması, 511, 541, 610, 808; _
 Mandaloğlu, 696
 Başbuğlar, 677; _ luk Görevi, 656; _
 Tâ'yini, 267
 Baş Bölükbaşı(lar), 416, 663; _ Çavuş,
 652; _ lar, 219; _ Baş Defter, 405
 Baş Defterdâr, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 21,
 43, 44, 45, 61, 62, 94, 98, 101, 104,
 105, 106, 107, 112, 114, 121, 140, 144,
 146, 155, 158, 159, 164, 185, 208, 221,
 230, 237, 241, 280, 356, 364, 367, 368,
 369, 408, 411, 418, 423, 425, 455, 463,
 501, 517, 519, 523, 532, 546, 604, 676,
 681, 691, 736, 795, 800, 808, 810
 Baş Defterdâr Osman Dâme Ulüvvühû,
 604, 731, 810; _ Defterdâr Vekili, 605,
 606, 656; _ Kalemler, 159; _ Kethüda,
 223, 627; _ Komutan, 32, 49, 601; _
 Muhasebe, 114, 176, 356, 357, 427,
 669, 800; _ Muhasebe Defterleri, 604,
 605; _ Tezkiresi, 410; _ Muhasebe
 Kalemine Kâyd, 742; _ Tercüman, 239,
 741; _ Vezâret, 363
 Baştun Kalesi Ahâlîsi, 639; _ Dizdârı,
 Hasan ve Karındaşları Mehmed,
 Osman, Ahmed Ağa, 639; _ Dizdârları,
 639; _ Kal'aları, 639
 Baş u Buğ Tâyin Olunması, 318
 Batıçne, 356
 Batraki, 828
 Batum Kal'ası Muhâfazası, 574
 Bayezid, 229; _ Sancağı Beyi, 229; _
 Sancağı Beyi Osman, 229
 Bayrağı Altına Almak, 651, 676
 Bayrağı Altında Sefer, 705
 Bayrak, 3, 14, 91, 106, 135, 141, 162,
 183, 217, 218, 308, 314, 315, 319, 344,
 405, 406, 416, 428, 496, 569, 570, 571,
 572, 573, 574, 575, 616, 625, 635, 694,
 698, 706, 713, 714, 716, 795, 811, 812,
 815; _ Dâr, 706; _ Dârlar, 811; _ Tar,
 706
 Bayrak Akçesi, 428; _ Altı, 318, 428,
 587, 816; _ Altına Cem, 816; _
 Altındaki Askerler, 716; _ Altında
 Toplanma, 717
 Bayrakdarlar, 519, 635, 651, 693, 812,
 815; _ Tâ'yini, 501, 523
 Bayraklar, 501, 519, 523, 587, 602, 629,
 635, 643, 651, 669, 798, 811, 812, 814,
 815, 816, 818, 820, 822; _ lar Altı, 635,
 813, 816, 820, 822; _ ları Atık, 811;
 _ lar Altına Cem, 501, 519, 523, 545,
 636, 643, 712, 799, 813, 814, 816
 Bayraktar, 119; _ lar, 693, 706
 Bayram Dâme İkbâlühû, 510, 511, 512,
 516, 578
 Bayram Paşa, 578
 Bazâristan Kapısı, 348
 Bâzergân, 9, 39, 94; _ Kıyâfeti, 39, 40
 Bedel, 643; _ i Akçe, 357; _ i Mîrî, 427;
 _ iyeler, 604, 605; _ ler, 742
 Bedenen, 126, 339, 394, 406, 425, 435,
 685; _ Yardım, 685
 Beg, 98, 126, 305, 495; _ Beg Hasan,
 635; _ Mehmed Beg, 495; _ Beglerbegi,
 607; _ Abdurrahman Paşa, 633; _
 Begzâde, 126
 Bekçiler, 148
 Bekir, 833; _ Bey, 299; _ Paşa, 211, 385
 Zîde Kadrühû, 462
 Belçova Nâm Nâhiyeleri, 677
 Belde, 46, 109, 303; _ Belene, 47
 Belgrad, 2, 11, 21, 30, 41, 42, 45, 60,
 67, 93, 101, 107, 112, 125, 140, 143,
 147, 156, 162, 185, 187, 263, 265, 266,
 269, 277, 278, 296, 301, 318, 336, 340,
 356, 413, 665, 809; _ Anbarları, 61; _
 Cânibleri, 665; _ Cebehânesi 685;
 _ Defterdârı, 41; _ Defterdâr Vekili,
 42; _ Fethi, 66; _ Halkı, 277; _ Ve
 Havâlîsi, 187, 340

Belgrad Kal'ası, 42, 60, 61, 112, 140, 156, 258, 262, 266, 278, 301, 336, 340, 341, 349, 350, 685; _ Hidmet-i Muhâfaza, 266; _ Ve Havâlisi, 340, 341, 413, 551; _ Muhâfazası, 258, 301, 346, 349, 350, 413, 675, 682; _ Kışlası, 185; _ Muhâfazası, 41, 336, 346, 675; _ Muhâfızı, 11, 41, 45, 183, 264, 269, 270, 349, 350, 413, 551, 682, 685; _ Ahmed Paşa, 341; _ Halil Paşa, 42, 45, 156, 263, 277; _ Mustafa Paşa, 336, 340, 346; _ Vezîr Mustafa Paşa, 349, 350, 413; _ Selef Ahmed Paşa, 340; _ Sahrâsı, 48, 53, 187; _ Ser-'askeri, 270
Belviran Kazâsı, 616
Bender Kal'ası, 363, 365, 367, 532, 533, 534; _ Muhâfazası, 677, 678
Benefşe Kal'ası, 159, 222, 339; _ Muhâfazası, 222
Beni Abbas Kabilesi, 525, 530, 531
Beni Kays Urbânı, 526
Berât, 159, 412; _ Etmeleri, 412; _ Şerîf, 282
Berâyâ, 12, 35, 37, 97, 125, 333, 340, 341, 396, 643, 659, 689, 690, 745, 746, 754, 755, 756, 798, 814
Ber-dûş, 17
Ber Vech-i Arpalık, 4, 12, 13, 14, 71, 73, 76, 77, 80, 81, 95, 97, 105, 154, 168, 169, 170, 171, 173, 182, 184, 185, 197, 198, 199, 202, 205, 214, 215, 219, 220, 227, 231, 232, 237, 238, 253, 267, 268, 272, 273, 297, 302, 308, 309, 310, 311, 315, 316, 319, 323, 331, 337, 353, 356, 368, 375, 385, 396, 401, 405, 416, 428, 479, 510, 511, 512, 513, 516, 538, 553, 610, 612, 613, 614, 616, 617, 630, 631, 632, 639, 663, 679, 691, 704, 730, 733, 736, 746, 754, 765, 775; _ -i İttihâd, 815; _ -iMüsâra'at, 811, 813, 814, 815; _ Nakd, 112; _ Ta'cîl, 813, 814, 815

Ber Vech-i Ocaklık, 779, 782, 783, 784, 786; _ Ocaklık Mutasarrıfı Ali, 495; _ Hasan Beg, 495; _ Mehmed Beg, 495
Ber Vech-i Yurtluk ve Ocaklık, 495, 777, 778, 780, 781, 785; _ Mutasarrıf İbrahim Beg, 495; _ Mutasarrıf Haydar Beg, 495; _ Mutasarrıf Mehmed Beg, 495
Berze Kale ve Palankaları, 265, 257
Beşoda Neferât, 331
Beşlü Levendât, 332, 333
Bey, 9, 10, 15, 18, 31, 36, 43, 44, 47, 102, 206, 265, 295, 309, 310, 313, 316, 317, 596, 732; _ Beyler, 294
Beylerbeyi, 11, 15, 36, 46, 66, 71, 98, 165, 182, 185, 193, 308, 310, 319
Beylerbeyi(ler), 3, 6, 8, 70, 295, 358, 441, 607, 633, 646, 666
Beylerbeyi Ahmed, 145; _ Mustafa 115
Beyşehir Sakinlerinden Abdülmümin, 305; _ Sancağı, 561
Beytü'l-Mal, 22, 105, 732, 806, 825; _ i Müslimîn, 105, 732, 806
Beyzâde/ (ler), 39, 206, 309, 310, 313, 316, 317
Bezîrgân, 834; _ lık, 829
Bezzâzistan, 94, 732
Biga Sancakları, 742; _ Âlâybegleri, 742
Bigados, 456
Bihke, 112; _ Kal'ası, 156, 225; _ Kal'ası Muhâfazâsı, 225; _ Kâl'ası ve Havâlisi, 740; _ Kapudânı Olan Mustafa, 740; _ Muhâfazası, 739
Bilâd-ı İslâmiye, 813; _ Selâse, 284
Bilâ-Dirlik, 519, 523; _ Emân, 33, 38; _ İzn, 428
Binâ, 1, 14, 140, 184
Binbaşı, 503; _ İbrahim Zîde Mecdühû, 504; _ Tâ'yin 501
Binek Hayvanı, 36
Bin Harç, 473; _ Nefer, 333; _ Yetmiş

Altı Nefer, 64, 68; _ Yüz Yigirmi Sekiz Senesi, 225; _ Yüz Yigirmi Tokuz Senesi, 68, 69; _ Yüz Yigirmi Nefer, 65, 69
 Birecik Sancağı, 604, 605, 606; _ Âlâybegi, 604, 605, 606, 796
 Birgi, 713
 Bir Sûreti, 23, 24, 25, 27, 28, 51, 56, 58, 65, 75, 84, 85, 87, 88, 92, 103, 117, 120, 132, 133, 137, 163, 169, 179, 180, 181, 200, 203, 204, 206, 207, 210, 211, 242, 243, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 259, 264, 270, 317, 321, 327, 330, 334, 342, 354, 362, 365, 366, 380, 395, 400, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 457, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 497, 498, 499, 500, 502, 503, 504, 513, 514, 515, 520, 522, 524, 533, 534, 536, 537, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 588, 589, 591, 592, 595, 611, 614, 615, 618, 620, 631, 632, 637, 638, 644, 645, 652, 653, 668, 672, 699, 700, 701, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 721, 722, 725, 726, 727, 743, 744, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 756, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 776, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 796, 797, 817, 819, 821, 823
 Bi'r-i Ganem, 70, 71, 73, 76, 77, 80
 Bizazistan Kethüdâsı, 18
 Blakoda Tabyaları, 159
 Bodgoriçe Kaleleri, 236
 Bodurlu Mehmed, 635
 Boğazhisâr, 543; _ Hisârı, 372, 373, 375; _ Hisarları, 806

Boğdan, 307, 324, 333, 629, 650, 677; _ Cânîbi, 361; _ Halkı, 634; _ Hududu Mabeyni, 333, 347; _ Kâryeleri, 333; _ Kumandanı, 800; _ Memleketi, 347; _ Reâyâsı, 333, 634, 649, 650, 677; _ Sementi, 307, 324; _ Vilâyeti, 332, 677; _ Vilâyeti Hududu, 332, 347; _ Voyvodası, 332, 333, 334, 367, 634, 650, 677, 678, 800; _ Voyvodası Mihal Voyvoda, 332, 333, 347, 634, 649, 650, 703
 Bolak Nâm, 370
 Bolu, 96, 97, 343, 344, 415; _ Sancağı, 427, 601, 790; _ Sancağı Âlâybeyleri, 343, 344; _ Voyvodası, 427
 Bomba, 824, 825
 Borç, 4, 186, 455, 538, 580, 598, 626, 718, 741; _ Para, 186, 718; _ Ödenmesi, 4, 538, 580, 598, 626
 Boriçe Kale ve Palankaları, 257
 Bosna, 35, 45, 49, 57, 58, 60, 67, 98, 112, 126, 165, 166, 222; _ daki Kaleler, 108; _ Beglerbegi, 14, 32, 35, 36, 37, 38, 45, 49, 98, 105, 126, 165, 172, 185, 223, 256, 544, 607; _ İbrahim Paşa, 98, 108, 325, 338, 402; _ Mustafa Paşa, 126, 156, 165, 166, 172, 185, 212, 223, 225, 237, 238, 336, 414; _ Yusuf Paşa, 98, 112; _ Cezîresi, 15; _ Eyâleti, 49, 98, 108, 112, 544; _ Gazileri, 32; _ Hazînesi ve Malı, 184; _ Havâlîsi, 112; _ Kādîsı, 36; _ Levendâtı, 277; _ Memleketi, 413, 414, 544; _ Muhâfazası, 165, 166, 181; _ Ser-haddi ve Havâlîsi, 212; _ Serhadleri, 32, 35, 126, 172, 256, 413, 414, 544; _ Serhadleri Muhâfazası, 414, 448; _ Sınırları, 414; _ Tarafı, 166, 277, 544; _ Vilâyeti, 126
 Bosna-Hersek Tarafları, 112
 Bostancıbaşı, 110, 456, 591

- Bostan Tâ'yini, 619
 Bostânî, 41; _ Neferâtı, 41; _ Ortası, 41; _ Ustaları, 188, 189
 Bostanoğlu Hacı Mehmed Zîde Kadrûhû, 424; _ Mehmed, 424
 Bostan-zâde Hacı Mehmed, 656
 Boyama, 18; _ Boyarlar, 367, 659; _ Nâm, 151, 152
 Boy Begleri, 96, 415
 Bozcaada Muhâfazası, 742
 Boziçe Ahâlîsi, 67; _ Kādîları, 67
 Bozok, 96, 415, 441; _ Havâlîleri, 96, 97; _ Sancağı, 689; _ Sancağı Begi, 441, 486; _ Sancakları Mutasarrıfı, 689, 690, 764
 Bozcaada, 130; _ Muhâfazası, 130, 459, 743; _ Muhâfazası Mehmed Dâme İkbâlühû, 130
 Bozoğlu Arslan Paşa-zâde Mehmed Paşa, 774
 Bozulus Türkmânı, 461
 Bögürdelen, 99, 100, 140, 145, 188, 346; _ Ahâlîleri, 277; _ Kal'ası, 121, 140, 258, 277; _ Muhâfazası, 277, 346; _ Muhâfazasındaki Feyzullah, 188; _ Palankası, 140; _ Ve Havâlîsi, 146, 188, 325
 Bölge, 47; _ Halkı, 47, 49; _ Kadîları, 89
 Bölük, 304, 306, 390, 654, 677; _ Baş, 310, 416, 428; _ Başlar, 17, 31, 45, 106, 107, 183, 416, 427, 428, 616, 663, 669; _ Baş Mustafa, 17; _ Ocakları, 416; _ Zümresi, 428
 Bölük Bölük Levendât, 428
 Bölük Çorbacısı Zîde Kadrûhûma, 246
 Bölük (ler), 201, 216, 217, 218, 246, 635, 636, 643
 Broşnik Za'îmi, 265; _ Hüseyin, 267
 Bucak Tarafı, 600
 Buğday, 102, 660; _ Ashâbı, 102
 Bulgur, 357
 Bursa, 284; _ Pâyesi, 603
 Bumagrad Kadîları, 357
 Buyurdum Ki, 3, 5, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 26, 29, 32, 33, 34, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 59, 60, 68, 69, 70, 71, 73, 76, 77, 81, 82, 83, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 100, 105, 106, 108, 109, 110, 112, 115, 119, 122, 124, 125, 128, 140, 141, 142, 143, 145, 147, 149, 150, 156, 159, 160, 161, 162, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 177, 178, 182, 185, 186, 188, 190, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 202, 208, 209, 212, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 236, 237, 238, 241, 247, 248, 253, 256, 263, 265, 268, 269, 271, 272, 275, 278, 280, 283, 294, 296, 297, 298, 299, 300, 304, 306, 312, 313, 314, 320, 326, 336, 338, 340, 341, 343, 344, 346, 348, 349, 350, 351, 352, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 363, 368, 369, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 381, 382, 384, 385, 389, 390, 391, 392, 393, 396, 397, 398, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 423, 425, 428, 448, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 495, 496, 501, 505, 506, 508, 511, 512, 516, 517, 518, 519, 521, 523, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 535, 539, 541, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 551, 552, 553, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 590, 593, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 616, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 633, 634, 635, 636, 639, 640, 641, 643, 654, 655, 657, 658, 659, 660, 667, 670, 671, 673, 675, 682, 683, 685, 686,

688, 690, 696, 697, 698, 706, 715, 718, 728, 729, 730, 731, 733, 737, 738, 739, 742, 745, 746, 749, 750, 751, 752, 753, 756, 777, 788, 798, 806, 813, 814, 815, 824, 825, 826, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836
 Buyuruldu, 494, 800
 Bücürova, 616; _ Kazâsından Mustafa, 616
 Bükreş, 151, 152, 153, 154, 357, 680, 687; _ Kasabası, 394, 401, 407, 470, 601, 622, 680; _ Kazâsı, 406
 Bürüncek Üzerine El Sırma İşlemeler, 18
 Büyük Değirmenlik, 828; _ Oğlu, 3, 319, 405, 705
 -C-
 Cem'an, 605
 Caize, 186
 Cemâ'at, 363, 365, 367, 569,
 Cami, 732
 Camus, 656; _ lar, 656
 Cânım Hâce Mehmed Paşa, 719; _ Hoca Mehmed Paşa, 824, 825, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ nın Oğlu Bekir, 833
 Canım Hoca'nın Damadı Abdülkadir, 832
 Cânib-i Mısır, 191, 192, 193, 194; _ Mîrî, 176, 510
 Caska, 182
 Câsûs, 19, 30, 33, 34, 39, 40; _ lar, 464, 465, 427, 501, 519, 523, 669, 676, 688, 815, 816
 Cebe Defteri, 3, 308, 314, 315, 319, 323, 405, 698; _ ci, 43, 111, 113, 174, 222, 223, 532, 533, 587, 651; _ ci Neferâtı, 532; _ ci Tahriri, 113; _ cibaşı, 29, 113, 222, 223, 242, 532, 641; _ cibaşı Vekili, 29; _ ciler, 224, 242, 269, 349, 350; _ ciler Ağası, 641; _ Ağaları, 641; _ cilik, 348, 389; _ Hâne, 2, 29,

222, 223, 224, 347, 612, 641, 685, 719; _ Hâne İşleri, 641; _ leri, 705
 Cebeci Yusuf Dâme Mecdühû, 174; _ Cebecibaşı Yûsuf Dâme Mecdühûma, 805
 Cebel, 418; _ Beglerbegiliği, 494
 Cebel-i Aclun, 70, 74; _ Sancak Beyleri, 70, 74; _ Mezbûr, 332
 Cebren, 8, 177, 389
 Cedîd Ağalar, 635, 693, 694, 812; _ Bayrakdarlar, 693; _ Serdengeçtileri, 811; _ Serdengeçtileri Ağaları, 693
 Celb-i Fermân, 719; _ Mal, 456, 464, 616, 628, 816; _ Sevdası, 379, 394, 619
 Cem', 35, 425, 426, 463, 464, 465, 470, 586, 587, 622, 674, 815
 Cem'an, 605
 Cemâ'at, 363, 365, 367, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 623, 635; _ Bayrağı, 624; _ ler, 635; _ -i Mezbûre, 624, 625
 Cem'iyet, 10, 369, 612, 681
 Ceng, 247, 363, 365, 366, 379, 427, 527, 665, 803, 804, 816; _ Âver, 119, 665; _ Âverler, 202
 Ceng ü Harb, 126, 135, 142, 237, 238, 363, 365, 366, 418
 Cenk, 185, 464, 465, 528, 662
 Cephâne, 29
 Cürmü, 16
 Cerahor, 93, 143
 Cerid, 646; _ Eşkîyası, 646; _ Karyeli, 396; _ Kara Ali, 579; _ Burhanoğlu, 579
 Cesâret, 18, 30, 96, 102, 135, 177, 261, 295, 348, 379, 389, 394, 415, 417, 423, 456, 501, 519, 523, 545, 586, 616, 639, 677, 689
 Cetvel, 495
 Cevâhir, 663
 Cezâ, 8, 12, 16, 17, 19, 29, 30, 33, 38, 102, 109, 132, 177, 187, 271, 303, 304, 306, 314, 315, 340, 379, 394, 396, 406,

415, 416, 425, 456, 576, 579, 586, 619, 639, 651, 799; _ lar, 303, 367, 378, 428, 456, 461, 464, 465, 586, 689, 732, 752, 799, 812; _ n, 593; _ n Tertîb Olunması, 160; _ yı Şer'iyeye, 30, 38, 501, 519
 Cezâyir, 176, 335, 597, 666, 696; _ i Garb, 535; _ -i Garb Beglerbegisi, 535, 666; _ i Garb Korsanları, 666; _ -i Garb Ocağı Gazileri, 535; _ i Mağrib, 542; _ Garb Ocağı Dayısı, 535, 666; _ i Mezbûrenin Muhâfazalarına, 742; _ liler, 666; _ Ocakları Halkı, 827; _ Ocakları Gemileri, 542; _ Ocakları Sefâyini, 542; _ Ve Sevâhili, 658
 Cezîre, 3; _ i Bend, 451, 505; _ i Malta, 662; _ i Merkûme, 159, 176, 284, 383, 391, 458, 509, 705, 742; _ i Merkûme Muhâfazası, 459; _ i Mezbûre, 194, 208, 218, 247, 284, 318, 368, 369, 382, 410, 412, 413, 414, 450, 505, 544, 546, 694; _ -i Mora, 50, 382, 383
 Cidde, 10; _ Sancağına Mutasarrıf, 403
 Cihâd, 126, 132, 416, 501, 519, 523, 528, 535, 545, 575, 587, 600, 630, 643, 799, 815; _ Hümâyûn, 636, 799, 815; _ -ı a'dâya, 693; _ -ı Ekbere, 815, 816; _ -ı Zâfer Nümûne, 32
 Cihân, 583, 584; _ Oğlu Mehmed Zîde Kadrûhû, 706
 Cihet, 413
 Cild, 582; _ Kitâblar, 732
 Cins-i Mâl, 718
 Cisir-i Ergene, 817
 Cizre, 495; _ Hâkimi Ali, 779; _ Ocaklık, 495
 Cizye, 26, 176, 677; _ Malları, 324
 Cuma Günü, 82, 83, 86
 Cumaertesi, 177; _ Günü, 584
 Cürmü, 16
 Cürnova Karyesi, 420
 Cüveyze, 525, 530, 531
 -Ç-

Çadırlar, 818
 Çaldıkları Eşya, 43
 Çalıçınar, 16, 17
 Çalık, 651, 811, 812, 813, 815, 816, 818; _ Yeniçerileri, 651, 811, 812, 813, 815, 816, 818
 Çamlı Beli, 415
 Çamlu Beli, 96, 97
 Çandarlı, 597, 660; _ Kazâsı, 597
 Çankırı, 502; _ Kazâları, 616; _ Sancağı, 616
 Çapul, 677
 Çapniçe, 60
 Çardak Kādîları, 137, 370; _ Kazâları, 141, 813
 Çatalcalı Ustaları, 456, 619
 Çatalköprü, 356
 Çavuş, 119, 218, 246, 274, 636, 643, 651, 820; _ Hasan, 576; _ Merkûm, 213, 246, 304, 390, 574, 587; _ -ı Mezkûr, 246; _ lar, 141, 316, 508, 587, 636, 643, 750, 751, 816; _ lar Zîde Kadrûhûmâ, 799; _ Ma'rifeti, 505; _ Muhammed, 114; _ Zîde Kadrûhû(ma), 119, 213, 216, 217, 218, 246, 303, 304, 306, 307, 587, 636, 752, 799; _ Muhammed Zîde Mecdühûma, 114
 Çavuşân Ağaları, 119, 643
 Çavuş-ı Merkûm, 274
 Çavuş Zîde Kadrûhû, 724, 822; _ ma, 643; _ Zîde Mecdühû, 586
 Çavuş-ı Mezkûr, 752
 Çehârşenbih, 667
 Çekdiri, 155, 164, 247, 372, 374, 375, 410, 584; _ ler (i), 247, 335
 Çelebi Kādî, 616; _ Mehmed Paşa, 348
 Çengelli Beli, 415
 Çengi Karyeleri, 422
 Çeniklibel, 96, 97
 Çekme, 18
 Çeribaşlıları, 676, 688; _ Bayrağı, 676
 Çerkeş, 616; _ Kazâsından Düğmeci

- Mehmed, 616
 Çermik, 495; _ Ocaklık, 495; _ Sancağı
 begi Mehmed, 783
 Çeribaşlar, 61
 Çerşova ve Karşıları, 266
 Çıbgı Bağları, 96, 97
 Çıplak Mahmud, 635
 Çırağ, 519, 523
 Çırnık, 148
 Çiftçi, 357
 Çiftebağlar, 415
 Çiftehan, 95, 97, 396
 Çiftlik, 17, 425, 506, 639, 671, 673,
 697; _ ler, 681
 Çirmen Sancağı, 143, 253, 267, 268; _
 ları, 553; _ Mutasarrıfı, 267, 268, 521,
 553; _ Mutasarrıfı İbrahim, 331; _
 Mutasarrıfı İbrahim Paşa, 255, 268,
 512; _ Mutasarrıfı İbrahim Dâme
 İkbâlühûmâ, 253, 267; _ Mutasarrıfı
 Mihal Beg-zâde, 143; _ Sancağı, 521
 Çoçora Sahrâsı, 678; _ Ve Havâlîleri,
 678
 Çomar Ali Paşa, 773
 Çorbacı, 222, 223, 224; _ lar, 349, 350
 Çorlu, 819
 Çorum, 415, 486; _ Havâlîleri, 96, 97;
 _ Sancağı, 689; _ Sancağı Begi, 441; _
 Sancağı Mutasarrıfı, 689, 690; _
 Sancakları Mutasarrıfı, 764
 Çuha Bahaları, 246
 Çukadâr, 45, 465
-D-
 Dağ, 93, 332, 639; _ Eteği, 347; _ lar,
 20, 408, 639
 Dalgıç Tâ'îfesi, 738; _ lar, 738
 Dalkılıç, 124; _ Serdengeçti, 161; _
 Serdengeçtileri, 160
 Dâmâdı Mandaloğlu Hânesi, 833
 Daniil, 93
 Darb u Harb, 20, 115, 132, 309, 313,
 317, 363, 379, 406, 425, 601, 689, 690,
 702
 Dâru's-Sa'âde Ağası Osman Ağa, 657
 Darülhadis Binası, 114
 Dârü'l-Harb, 187
 Davalar, 648
 Davar, 43
 Davud Dâme İkbâlühû, 377; _ Paşa, 377
 Dâyezâde Mustafa Dâme Mecdühû, 308
 309, 310, 313, 315
 Dayı Ali Paşa, 535
 Debbağlar, 8; _ Şeyhi, 8
 Debre Kale Ve Palankaları, 265
 Def u ref, 423
 Defter, 9, 18, 36, 45, 64, 80, 81, 94,
 123, 201, 221, 226, 246, 246, 267, 269,
 274, 340, 341, 425, 472, 526, 546, 582,
 596, 616, 657, 661, 662, 674, 676, 682,
 715, 718, 728, 732, 752, 813, 828, 830,
 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ Dâr,
 176, 184, 363, 685; _ Dâr Ahmed
 Efendi, 221; _ Dârlık, 688; _ Dâr-ı
 Mûmâ-İleyh, 549; _ Dâr Vekili, 41, 42,
 455, 599, 657, 715, 718, 732, 809, 824;
 _ Dâr Vekîli Hüseyin, 805; _ Dâr Vekili
 el-Hâcc Hüseyin, 715, 732; _ Dâr Vekili
 Osman Dâme Ulüvvühû, 639; _ Dâr
 Vekili Seyfullâh Efendi, 732; _ Dâr
 Vekili Seyfullâh Zîde Mecdühûmâ, 715;
 _ Dâr Vezîrim Mehmed Paşa, 184; _ E
 Kayd Olunmak, 64; _ Emîni, 221; _ i
 Mısır-ı Kâhire, 546; _ ler, 70, 549, 550,
 551, 582, 604, 605, 732, 752; _ li, 688,
 737; _ lık, 463
 Defterhâne, 221; _ i Âmire, 3, 18, 308,
 314, 315, 319, 323, 405, 604, 605, 606,
 698, 705
 Defter-i der-saâdet, 81
 Defter-i Hâkânî, 405; _ Kâtipleri, 159,
 319
 Dekakin, 94
 Deli Çavuş, 616; _ Hacı, 616; _ Oğlan,
 616; _ Deli Oğlan Zîde Kadrûhû'ya,

706; _ Osman, 616
 Delvine, 319; _ Âlâybegi, 204, 233; _
 den Kasım Ağa, 204, 206, 214, 215; _
 den Hasan Bey, 204, 206, 214, 215; _
 den Haydar Ağa Oğlu, 204, 207, 214,
 215; _ Sancağı, 3, 102, 173, 214, 232,
 233, 316, 405, 639, 665; _ Sancağına
 Âlâybegisi, 214; _ Sancağına
 Âlâybegisi Zide Kadrûhûma, 215; _
 Sancağına Mutasarrıf, 679; _ Sancağına
 Mutasarrıf Arslan Paşa, 212; _
 Sancağının Bey ve Beyzâdeleri, 310; _
 Sancağı Mutasarrıfı, 171, 309, 310, 318,
 319, 610, 612; _ Sancağı Mutasarrıfı
 Ali, 173; _ Sancağı Mutasarrıfı Ali
 Paşa, 171; _ Sancağı Mütessellimi, 204,
 207; _ Sancağına Mutasarrıf Arslan
 Dâme İkbâlühû, 215; _ Ve Havâlîleri,
 214, 215
 Demirkapı Koruması, 7, 93, 113, 119
 Deniz, 662; _ ler, 518
 Derbend, 17; _ çilik, 731; _ Hidmeti,
 418, 731; _ Muhâfazası Hidmeti, 418
 Dergâh, 113; _ 1 Âlî, 80, 81, 113, 135,
 141, 161, 174, 221, 223, 355, 508, 587,
 601; _ 1 Âlî Cebecileri, 113, 223; _ 1 Âlî
 Cebecileri Ağası, 641; _ 1 Âlî Cebecileri
 Ocağı, 223; _ 1 Âlî Cebecileri Subayı,
 224; _ Dergâh-ı Âlî Kapucubaşları, 80,
 81, 464, 505, 506, 806; _ Dergâh-ı Âlî
 Kapucubaşları Nuh, 697, 807; _ 1 Âlî
 Yeniçerileri, 135, 141, 161, 246, 301,
 355, 363, 390, 406, 635, 641, 682, 693,
 694, 717, 750, 813; _ 1 Âlî Yeniçerileri
 Ağası, 388, 622; _ 1 Âlî Yeniçerileri
 Çavuşları, 587; _ 1 Âlî Yeniçerileri
 Ocağı, 651, 816; _ 1 Âlî Yeniçerileri
 Ocağı Halkı, 816; _ 1 Âlî Yeniçerileri
 Serdengeçdileri, 693; _ 1 Mu'allâm, 70,
 71, 73, 80, 124, 141, 161, 174, 201, 216,
 217, 218, 222, 224, 231, 241, 308, 349,
 350, 357, 396, 399, 416, 428, 471, 521,

538, 550, 571, 580, 598, 626, 634, 656,
 681, 684, 685, 731, 808; _ 1 Mu'allâm
 Cebecileri, 224, 242; _ 1 Mu'allâm
 Cebecileri Ocağı, 320, 321; _ 1
 Mu'allâm Cebecileri Subayı, 174; _ 1
 Mu'allâm Gediklileri, 231; _ 1
 Mu'allâm Kādîları, 357; _ 1 Mu'allâm
 Kapucubaşları, 80, 81, 308, 309, 310,
 313, 315, 389, 452, 453, 454, 465, 535,
 542, 660, 661, 671, 673, 735, 749, 806,
 807; _ 1 Mu'allâm Topçuları, 201, 243,
 321; _ 1 Mu'allâm Mütferrikaları, 357;
 _ 1 Mu'allâmYeniçerileri, 124, 161,
 216, 241, 246, 269, 294, 304, 331, 379,
 394, 601, 632, 751; _ 1 Mu'allâm
 Yeniçerileri Ağası, 216, 217, 218, 246,
 301, 303, 304, 306, 355, 371, 376, 381,
 388, 390, 392, 394, 401, 406, 407, 413,
 414, 425, 462, 470, 541, 569, 570, 571,
 572, 573, 574, 575, 586, 587, 594, 601,
 623, 624, 625, 635, 651, 655, 659, 670,
 680, 681, 682, 687, 694, 706, 716, 717,
 811, 812, 813, 814, 815, 816; _ 1
 Mu'allâm Yeniçerileri Neferâtı, 750,
 751; _ 1 Mu'allâm Yeniçerileri Ağası
 Hüseyin Paşa, 303, 304, 306; _ 1
 Mu'allâm Yeniçerileri Ocağı, 216, 217,
 218, 322, 390, 575, 586, 652, 653, 693,
 694; _ 1 Mu'allâm Yeniçerileri
 Serdengeçtileri, 694; _ 1 Mu'allâm
 Yeniçerileri Zâbiti, 570, 625
 Der-Hazîne, 596
 Der-Sa'âdet, 80, 549, 837
 Der-i Devlet Medârı(ma), 39, 70, 71,
 80, 81, 102, 229, 295, 340, 341, 349,
 377, 378, 382, 386, 387, 388, 389, 402,
 404, 413, 463, 467, 472, 509, 518, 532,
 539, 544, 546, 547, 551, 552, 596, 598,
 612, 616, 646, 647, 650, 654, 657, 663,
 665, 679, 686, 687, 688, 689
 Derviş Mehmed Paşa, 677
 Derya Kapudânı, 391, 825; _ Kapudânı

Mehmed Paşa, 391; _ Korsanı, 597; _ Sahili, 5
 Derya-zâde Halil Zîde Kadrûhû, 604, 605
 Derzi Mehmed, 616
 Derziler Şeyhi Muhammed, 616
 Deve, 29; _ ci, 70, 71, 80, 81; _ Bağır, 356; _ Bağırdan, 106, 107; _ Deresi, 184; _ ler, 43
 Devlet, 472, 495, 535, 583, 584, 667; _ Girây Hân, 413, 414, 448, 450, 453, 454, 544, 671, 697, 735, 806, 807; _ Girây Sultan, 413, 414, 735, 806; _ Girây Sultan'ın Oğlu, 807; _ Girây Sultan Dâme Ulüvvühû, 735; _ Hizmeti, 546; _ i Âliyye, 3, 5, 9, 30, 32, 33, 34, 48, 49, 62, 90, 94, 110, 115, 119, 124, 130, 143, 150, 161, 162, 167, 168, 170, 178, 187, 196, 202, 205, 212, 224, 225, 240, 248, 253, 256, 257, 258, 261, 267, 268, 272, 275, 281, 283, 297, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 319, 323, 326, 331, 333, 343, 344, 346, 349, 350, 352, 353, 363, 364, 375, 376, 381, 382, 383, 389, 394, 401, 405, 406, 407, 413, 416, 425, 427, 428, 463, 464, 470, 472, 509, 510, 511, 518, 525, 527, 528, 530, 531, 544, 575, 587, 600, 601, 602, 612, 622, 635, 636, 651, 665, 666, 678, 679, 695, 697, 705, 730, 740, 749, 750, 751, 752, 753, 799, 806, 811, 813, 815, 822; _ ler, 732; _ Makamı, 657; _ Ü İkbâl, 495, 496, 527
 Devlet-i Âliyye-i Ebed Müddet, 416
 Deyr-i Rahbe Sancağı, 531; _ Mutasarrıfı, 525, 526, 530
 Dıraç, 47; _ Dıraç ve Havâlisi, 302; _ Kādîları, 639; _ Kal'alari, 639; _ Kal'alari Ahâlîsi, 639; _ Kal'ası Dizdârı Süleyman, 639; _ Kalesi, 639; _ Ve Sâ'ir Mahâlleri, 302
 Dil-âver, 519

Dilek, 22
 Dilsiz Oğlu Halil, 616
 Dimitraki, 186
 Dîn, 9, 425, 472, 527, 600, 601, 641, 651, 706; _ Dâr, 525, 530, 531, 545; _ Düşmanları, 47; _ i, 135, 197, 198, 199, 219, 236, 257, 353, 381, 383, 406, 413, 414, 416, 425, 472, 495, 496, 501, 519, 523, 527, 528, 535, 544, 545, 575, 587, 600, 635, 636, 643, 651, 665, 674, 688, 693, 745, 799, 811, 813, 814, 822; _ siz Halk, 464, 465; _ siz Halkın Bozulması, 464; _ ü Devlet, 91
 Direkli, 96, 97, 415
 Dirlik, 651; _ ler, 606, 698, 733; _ li, 681; _ li Askerî Kuvvetler, 681; _ siz, 681; _ siz Askerî Kuvvetler, 681
 Divân Çavuşu Hasan, 576
 Divân-ı Âlî-Şânım Kâtibleri Şâkirdleri, 282; _ Hümâyûn, 7, 15, 61, 101, 106, 114, 140, 144, 158, 176, 184, 208, 230, 239, 241, 280, 356, 357, 363, 364, 368, 369, 370, 423, 427, 501, 519, 523, 532, 546, 604, 606, 639, 656, 669, 676, 691, 731, 742, 800, 810, 837
 Dîvân-ı Hümâyûn Kalemîne Kâyd, 837
 Divriği Sancağı Begi, 446, 491, 770
 Diyarbakır, 495, 636, 644, 756; _ Beglerbegi, 3; _ Eyâleti, 562; _ Eyâlet ve Askerleri, 178; _ Eyâleti'nin Elviye Âlâybegleri, 178, 788; _ Eyâleti ve Kādîları, 399; _ Eyâleti Livâları, 178; _ Eyâlet Sancakları, 788; _ Vâlîsi, 399, 496; _ Vâlîsi Recep Paşa, 756, 777; _ Vâlîsi Vezîr Recep Paşa, 788
 Diyarbekr, 3, 472; _ Eyâleti, 496; _ Vâlîsi, 428, 429, 495, 576; _ Vâlîsi Recep Paşa, 756
 Diyâr-ı Eflâk, 687; _ Kırım, 600; _ Merkûme, 649, 650; _ Mısır, 546
 Dizdâr, 11, 37, 38, 543, 731; _ Ahâlîsi, 612; _ Karyesi, 418, 584; _ Köyü Halkı,

- 731; _ lar, 257
 Dobra Gird-âbları, 93; _ Palankası, 609
 Doksan Tokuz Cemâ'at, 635
 Tokuz Yüz Nefer, 473
 Domine Palankası, 237, 238; _ Havâlîsi, 237; _ Muhâfazası, 237, 238; _ Ve Havâlîsi, 238
 Donanım, 496, 728
 Donanma, 2, 21, 93, 164, 191, 192, 193, 194, 202, 205, 208, 209, 212, 221, 236, 247, 263, 266, 278, 280, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 316, 318, 335, 408, 410, 413, 414, 417, 448, 518, 535, 542, 584, 597, 658, 719, 738, 741, 742, 809, 810, 824, 825, 836; _ Kalyonları, 518; _ Sefâyini, 413, 414
 Donanmayı Hümâyûn, 2, 21, 93, 164, 191, 192, 193, 194, 221, 247, 266, 278, 280, 417, 448, 535, 542, 584, 600, 658, 719, 738, 741, 742, 810, 824, 825, 836; _ Firkateleri, 410; _ Kalyonları, 335, 719; _ Kapudanları, 247; _ Menhûse, 208, 209, 212, 247, 280, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316; _ Sefineleri, 247, 263, 408, 410, 597; _ um Kalyonları, 518
 Donluk, 18
 Dora, 356
 Dostça, 18; _ Luk, 666
 Dönüm Rûsumu, 837; _ ları, 837
 Dördüncü Cemâ'at, 625
 Dört Bölük, 654; _ Nefer, 58; _ Sandıklı Kurşun, 662
 Dragon Karyesi, 419
 Drina Palankası, 105; _ Palankası Sahrâsı, 105; _ Sahrâsı 105
 Dua, 583, 584, 667
 Duâ-yı Hayr, 111, 535, 600, 813
 Dumna, 739; _ Muhâfazası'na Me'mûr, 739
 Dubre Kale ve Palankaları, 257; _ Palankası, 356
 Dubrovnik Kal'aları, 639
 Duhân Dönümü, 837
 Duhân Tüccârı Gümrükleri, 837; _ Duhân Zürrâ'ları, 837
 Dukakin Kādîları, 183; _ Mütessellimleri, 183; _ Sancağı, 680; _ Sancağı Âlâybegleri, 346; _ Sancağı Mutasarrıfı, 680; _ Sancakları Âlâybegleri, 188, 259; _ Mutasarrıfı, 104, 353; _ Mutasarrıfı olan Mahmud Beg-zâde Zâhir Paşa, 104; _ Mutasarrıf Tahir Dâme İkbâlühû, 353, 401, 406; _ Mutasarrıf Zâhir Paşa, 104
 Dulkadir Oğlu Murtaza Beg, 489, 769
 Dupniçe, 308, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 410; _ İmdâdı, 309, 313; _ İstilâsı, 308, 309, 310, 311, 315; _ Kal'ası Dizdârı, 612; _ Kal'aları, 318; _ Kal'ası, 308, 309, 310, 314, 315, 316, 612; _ Muhâfazası, 665
 Durban Limânı, 247
 Durmuş Paşazâde Ömer, 237, 238; _ Dâme İzzuhû, 238
 Dursun, 616
 Düstûru'l- Amel, 319, 428
 Düşman, 9, 48, 50, 90, 94, 115, 142, 154, 182, 248, 253, 277, 353, 357, 394, 407, 410, 601, 612, 749, 799, 816; _ Askerleri, 153, 154; _ Eli, 749; _ ne Ders Verilmesi, 154; _ ı Dîn, 30, 46, 47, 66, 93, 112, 115, 118, 124, 126, 143, 146, 149, 150, 152, 153, 154, 160, 161, 162, 167, 168, 171, 172, 188, 196, 202, 204, 205, 206, 208, 212, 214, 232, 236, 237, 238, 247, 248, 253, 256, 257, 261, 267, 272, 273, 276, 277, 293, 296, 308, 309, 311, 323, 328, 329, 331, 353, 357, 363, 364, 367, 379, 384, 385, 406, 413, 414, 423, 425, 464, 465, 470, 501, 519, 523, 541, 547, 608, 609, 629, 636, 649, 665, 687, 688, 691, 693, 753, 814, 815, 824, 825; _ ı Din Müdafaası, 308, 310,

313, 315, 316, 323; _ ı Dînin Zuhûru
Haberi, 329; _ İstilâsı, 378; _ ı Merkûm
153; _ ı Mezbûr, 152; _ Şerri, 695, 753
Düzenli Ordu, 53

-E-

Ebnâ-i Sebil, 106

Ebrik Kasabası Halkı, 22

Ebubekir, 42, 106, 107; _ Bey, 31, 41,
42; _ Dâme İkbâlühû, 610, 613; _ Dâme
İzzuhû, 107, 230; _ Paşa, 611, 612, 614,
615, 679, 749; _ Zâde, 510

Ecnebi Tayfası, 176

Edirne, 174, 189, 284, 409, 427, 469,
506, 528, 545, 619, 621, 626, 669, 693,
720, 799, 801, 813, 816, 817, 819, 827;
_ Bostâncıbaşı, 457, 620; _ Bostâniyânı,
41, 42; _ Bostâniyânı Ortası, 42;
_ Sahrâsı, 472, 495, 496, 501, 519, 523,
527, 528, 587, 635, 636, 643, 651, 706,
745, 746, 754, 755, 756, 777, 788, 795,
797, 798, 799, 801, 803, 804, 814, 815,
818

Edremid Kazâsı, 597

Eflâk, 48, 152, 153, 154, 260, 261, 279,
307, 324, 328, 353, 379, 407, 423, 466,
529, 622, 655, 659, 670, 680, 684, 687;
_ Boyarları, 151, 153, 154, 466, 659; _
Cânibi, 361, 594, 655, 670, 746, 754,
801; _ Esirleri, 684; _ Eşkîyâsı, 655,
670, 681; _ Halkı, 647; _ Halkı
Himayesi, 642; _ Havâlîsi, 648; _
Hazînesi, 640; _ Hazînesi Malı, 640;
_ Kapı Kethüdâsı Dimitraki ve Savpetro,
684; _ Keferesi, 629; _ Koruması, 640;
_ Kumandanı, 680, 702; _ Lu Eşkîyâsı,
425; _ Memleketi, 359, 363, 379, 470; _
Reâyâsı, 261, 647, 683, 687; _ Semti,
307, 324, 687; _ Tarafı, 462,
529; _ Tarafları, 746; _ Vilâyeti, 115,
151, 152, 153, 154, 261, 329, 364, 379,
394, 401, 466, 467, 468, 648,
680; _ Vilâyeti Boyarları, 363, 364,

594; _ Vilâyeti Havâlîsi, 648; _

Vilâyetine Kâim-makâmı, 468; _

Vilâyeti Muhâfazası, 252; _ Voyvodası,
115, 143, 151, 152, 153, 154, 186, 252,
260, 261, 279, 328, 329, 330, 360, 363,
364, 379, 394, 401, 406, 407, 466, 467,
468, 469, 470, 529, 594, 640, 647, 655,
659, 680, 684, 702; _ Yakası, 154, 414
Efrâd Eşkîyâsı, 95, 96; _ ı Askeriye,
148

Efrence Tâ'îfesi, 628; _ Tayfası, 628

Eğil Hâkimi Seyyid Hüseyin Dâme
Ulüvvühû, 495

Eğil hâkimi Seyyid Hüseyin Dâme
Ulüvvühû, 777

Eğriboz, 103, 280; _ Sancağı Âlâybegi,
700, 705

Ehl, 18, 464, 465, 583; _ i Donanma,
824; _ i Fesâd, 586, 616; _ i Irz, 824; _
İlm, 582; _ İslâm, 22, 24, 172, 176, 347,
583, 584, 597, 648, 667; _ Sükûn, 18; _
Zimmet, 464, 465, 586

Ekin, 13

Ekrâd Eşkîyâsı, 415

Elçiler, 176

El-hâcc Abdullah Dâme Mecdühû, 814;
Ali Mirza, 123; _ Ali Zîde Mecdühû,
114; _ İbrahim Paşa, 19; _ Mehmed, 13,
14, 15, 21, 43; _ Mehmed Dâme
Ulüvvühû, 94, 98, 101, 104, 105, 106,
112, 114, 144; _ Mehmed Paşa, 140,
155, 158, 159, 164, 191, 193, 194, 208,
221, 230, 237, 238, 241, 247, 280, 356,
363, 364, 367, 368, 369, 408, 411, 417,
418, 423, 425, 455, 501, 517, 518, 519,
523, 532, 535, 543, 590, 668; _
Mehmed Paşa Dâme Ulüvvühû, 146; _
Muhammed, 44, 45; _ Muhammed
Dâme Ulüvvühû, 61, 62, 121; _ Mustafa
Dâme Mecdühû (mâ), 213, 307, 361, _
Mustafa Paşa, 536

El-hâletü hâzihî, 18, 33, 91, 95, 96, 143,

161, 185, 219, 220, 231, 232, 247, 281,
283, 302, 352, 379, 389, 510, 553, 581,
616, 639, 680, 683, 687, 689, 715, 732,
746, 755, 801
Elli Kile Peynir, 662
Elviye, 416; _ Âlâybeyleri, 602; _
Âlâybegleri, 497, 498, 500, 601, 602; _
Begleri, 495, 496, 665, 756; _
Mutasarrıfları, 95, 96, 383, 427, 428,
472, 826; _ i Merkûm Âlâybegleri, 604,
605; _ i Merkûme, 521, 553, 605; _ i
Merkûme Mutasarrıfları, 553; _ i
Mezkûre, 102
Emaksege Adası, 368, 369
Emânet, 36, 526
Emâret-i Merkûme, 526
Emir Muhammed Paşa, 539
Emlâk, 425, 582, 626, 647, 657, 715,
718, 732, 835
Emr, 5, 18, 19, 20, 31, 37, 62, 64, 65,
93, 115, 140, 506, 507, 600, 635, 639,
643, 651, 655, 678, 692, 705, 717, 728,
777, 815, 831; _ E, 428, 452; _ i 160,
166, 174, 188, 197, 213, 232, 268, 364,
365, 366, 383, 405, 467, 518, 689, 693,
716, 814; _ i Âlî, 213; _ i Âlî-Şân, 144,
636, 814; _ i Âlî-Şânım, 728; _ i
Altında Askerler, 730; _ i Altında
Bulunan Leventler, 683; _ i Celil, 651;
_ i Celîlü'l-Kadrim, 18; _ i Celîlü's-
Şânım, 728; _ i Fazîh, 825; _ i Hatîr,
132, 518, 544, 552, 655, 658, 688; _ i
Hümâyûn, 18, 357, 416; _ i
Muazzam, 705; _ i Muhâfaza, 35, 143,
150, 173, 383; _ i Mukarrer, 71, 73, 77,
81, 153, 154, 199, 205, 311, 323, 651,
658, 677, 752; _ i Mühim, 132, 636,
643, 717, 811; _ i Mühimme, 11, 814; _
i Şerîf, 3, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19,
20, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37,
38, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53,
54, 61, 62, 63, 67, 70, 71, 73, 76, 77,

80, 81, 82, 86, 91, 93, 94, 95, 96, 97,
98, 99, 100, 101, 102, 106, 107, 109,
110, 114, 116, 123, 124, 126, 127, 130,
131, 132, 138, 140, 143, 145, 148, 151,
157, 158, 159, 160, 162, 166, 167, 168,
170, 171, 172, 173, 176, 177, 178, 184,
185, 188, 189, 191, 193, 194, 195, 196,
197, 199, 202, 205, 208, 209, 212, 213,
214, 215, 219, 220, 227, 229, 230, 231,
232, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 247,
248, 253, 256, 257, 258, 260, 261, 267,
268, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278,
279, 280, 281, 282, 283, 293, 295, 296,
297, 302, 308, 309, 310, 311, 313, 314,
315, 316, 318, 323, 326, 331, 333, 335,
336, 337, 338, 339, 340, 341, 343, 344,
346, 347, 348, 349, 351, 352, 353, 354,
356, 357, 358, 359, 361, 363, 364, 368,
369, 370, 372, 373, 376, 377, 378, 379,
381, 389, 391, 393, 394, 396, 397, 398,
399, 401, 402, 403, 405, 408, 409, 410,
412, 415, 416, 417, 423, 424, 427, 432,
439, 448, 449, 451, 452, 453, 454, 455,
456, 458, 460, 462, 463, 464, 465, 466,
467, 470, 494, 495, 496, 501, 502, 505,
506, 511, 519, 521, 523, 525, 526, 527,
528, 529, 531, 532, 535, 539, 540, 543,
544, 546, 548, 549, 550, 551, 579, 580,
581, 582, 583, 585, 590, 593, 596, 598,
601, 602, 604, 605, 606, 607, 609, 610,
612, 616, 621, 633, 639, 640, 646, 647,
649, 650, 651, 654, 655, 656, 657, 658,
660, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670,
671, 673, 675, 676, 677, 678, 679, 680,
681, 683, 684, 685, 687, 689, 690, 691,
692, 695, 705, 715, 720, 724, 730, 731,
732, 735, 739, 740, 742, 745, 746, 747,
748, 749, 750, 752, 753, 754, 755, 756,
777, 788, 795, 798, 800, 801, 803, 804,
805, 806, 807, 810, 811, 812, 818, 827,
828, 829, 830, 832, 833, 834, 835, 836,
837; _ i Şerîfim, 696, 697, 698, 718,

719, 728, 729, 734, 747, 748, 749, 750, 751, 755, 756, 777, 788, 795, 826; _ i Şerîf Mahalli, 749; _ i Şerîfim Sudûr, 412; _ indeki Asker, 679; _ in Geri Gelmesi, 151; _ Kaydı, 427; _ Olunan, 724; _ Şeref Sudûr, 428
 Emîrû'l-Ümerâi'l-Kirâm Abdullah, 149
 Emniyet, 42, 70, 71, 77, 80, 81, 96, 542
 Emtia, 9, 94, 598
 Enderûn Huddâmı, 45; _ ı Hümâyûn, 617
 Erbaâ Neferâtı, 654
 Erbâb-ı Tîmâr, 3, 6, 13, 14, 66, 70, 77, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 91, 98, 100, 116, 118, 121, 124, 140, 147, 159, 161, 173, 178, 188, 221, 232, 237, 238, 258, 259, 262, 308, 309, 313, 314, 315, 319, 323, 325, 341, 343, 344, 346, 385, 405, 472, 473, 476, 477, 495, 496, 497, 498, 500, 577, 601, 602, 604, 605, 606, 611, 612, 665, 679, 698, 705, 730, 733, 742, 745, 755, 756, 788, 793, 794, 795, 798, 837; _ Âlâybeyleri, 124, 173; _ Bedeliyeleri, 605, 606; _ Sefer, 837; _ Şehâdetleri, 705
 Erbeşli Süleyman, 295
 Erdek İskeleleri, 240
 Erdel, 144, 248; _ Semti, 253
 Ergiri'de Sâkin Arslan Paşa-zâde, 203; _ Yakub, 214, 215
 Erler, 681, 690
 Erzâk, 5, 22, 71, 124, 260, 335, 616, 647, 656, 659, 677; _ Gemileri, 21, 101, 124, 263, 266, 277; _ lar, 501, 523, 650, 666, 677, _ Nakleden Gemiler, 247; _ Yüklü Gemi, 417
 Erzurum, 638, 644; _ Eyâleti, 501, 520, 545, 564, 601, 602; _ Beglerbegi, 566, 758; _ Kal'ası Muhâfazası, 635; _ Tarafı, 727; _ Vâlisi, 124, 229, 293, 355, 363, 367, 430, 474, 585; _ Vâlisi Vezîr Mehmed Paşa, 363; _ Vâlisi

Vezîr Mirza Paşa, 355; _ Vâlisi Vezîr Mirza Mehmed Paşa, 364; _ Vezîr Hasan Paşa, 564; _ Vezîr Mehmed Paşa, 122, 329
 Esb-Keşân Hâssı, 461
 Esil, 647
 Esîr, 17, 647, 662, 666, 677, 684, 827; _ Hüseyin Paşa, 789; _ ler, 827, 836
 Eski Cuma, 508; _ Kādîları, 132, 137; _ Kazâları, 141; _ Palanka, 685
 Eski Defterdar Vekilleri, 715, 732
 Eski Kaptan, 827, 828; _ lar, 719
 Esnâf, 18; _ ı Asker, 349, 350; _ Kethüdâları, 18, 94
 Esrârına Vâkıf, 832
 Esvâblar, 177
 Eş'âr, 582; _ Eş'âra, 732
 Eşhâs, 416
 Eşkâl, 3; _ ler, 705
 Eşkiyâ, 12, 17, 31, 46, 95, 96, 97, 109, 110, 111, 142, 177, 189, 208, 229, 230, 296, 337, 338, 351, 353, 356, 370, 378, 396, 415, 416, 418, 425, 428, 456, 461, 465, 517, 526, 548, 552, 576, 579, 585, 586, 616, 619, 633, 639, 646, 655, 664, 670, 681, 683, 689, 690, 696, 747, 748, 750, 751, 798, _ Grupları, 616; _ i Merkûme, 396, 456; _ lık, 664; _ Müdafaası, 96; _ Şerri, 111; _ Tayfası, 176; _ Urbânı, 526; _ Zümresi, 109
 Eşkinici, 61, 159, 412, 676; _ Tîmârı, 412
 Eşrâf, 8
 Eşyâ', 5, 8, 9, 10, 18, 35, 36, 43, 94, 138, 176, 202, 204, 214, 215, 261, 295, 332, 333, 340, 341, 370, 448, 454, 455, 456, 529, 544, 596, 598, 622, 639, 642, 647, 657, 715, 718, 719, 732, 741, 824, 834, 836; _ lar, 666, 669, 828; _ sı, 828; _ sını Zabt, 824; _ Yağmalamak, 229; _ yı Merkûma, 596, 662
 Etrapole (Poli) Kādîları, 134, 137,

517, 747; _ Kazâsı, 517, 747, 750; _ Kazâları, 747
 Ev, 17, 39, 40, 394; _ ler, 135, 141, 316, 394, 587, 636, 643, 651, 664, 681, 683, 693, 795, 797, 798, 799, 813, 814, 816, 818
 Evâhir-i Rebûlâhir, 637, 638
 Evâmir-i Âliyye, 265, 267, 575, 655, 663, 815; _ E, 687; _ Em, 670; _ Sâdır, 510; _ Şerîf, 17, 18, 71, 93, 102, 141, 176, 227, 295, 331, 332, 340, 343, 428, 472, 543, 545, 636; _ i Şerîf, 837; _ Şerîf Mehmed Dâme, 126
 Evkâf, 732; _ Arazileri, 837; _ Zâbitleri, 379, 689, 690
 Evkât, 543, 643, 815
 Evlâd-ı Fâtihân, 676, 695, 729, 737; _ Askerleri, 687; _ Neferâtı, 676, 687, 729
 Evlâdlar, 586
 Evrâk, 830
 Eyâlet, 3, 416, 474, 580, 600, 665, 695; _ Âlâybeyleri, 343, 473, 477; _ Asker, 689; _ Askeri, 160, 577; _ Askerleri, 269; _ Halkı, 499; _ Masrafları, 95, 339; _ i Asker, 801; _ i Âlâybegleri, 476; _ i Anadolu, 344, 502, 519, 602; _ i Anadolu Sancakları, 343; _ i Bosna, 32, 126; _ i Diyârbekr, 472, 496, 756; _ i Hudud, 798; _ i Hükûmet, 495; _ i Karaman, 138, 396, 475, 575, 801; _ i Karaman Âlâybegleri, 755; _ i Maraş, 478; _ i Merkûme, 49, 339, 399, 458, 472, 474, 476, 523, 526, 544, 580, 585, 745, 801; _ i Merkûme Mutasarrıfları, 339, 581; _ i Merkûme Mütesellimi, 686; _ i Mezbûre Ve Havâlîsi, 519; _ i Mora, 221; _ i Özi, 345; _ i Rumeli Sancakları, 346; _ i Sivas, 683, 798; _ Sivas Âlâybegleri, 798; _ Sivas'ın Sol Kolu, 683; _ Mezbûre, 126, 138, 502, 581, 664; _ Mutasarrıfları, 95, 96, 427,

428, 472, 826; _ Ve Elviyede Levendât, 428; _ Ve Elviye Mutasarrıfları, 416
 Eyyâm-ı Şita, 368, 369
 -F-
 Fahri Kâinât, 32
 Fârisân, 159, 365, 367, 412; _ Ağaları, 363, 365; _ Cemâ'ati, 363, 366, 367
 Fâtihân, 676, 728; _ Tâ'îfesi, 61; _ Hizmetleri, 61; _ Subayı, 61; _ Subayı Mustafa, 61; _ Zâbitânı ve Zâbiti, 61
 Felemenk İlçesi, 598; _ Cumhuri, 598; _ li Alacaklılar, 598
 Felsefe, 582; _ Felsefiyât, 715, 732
 Ferâgat, 105
 Ferd, 271, 523, 580, 593
 Fermân, 3, 9, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 26, 29, 33, 34, 39, 43, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 59, 60, 68, 69, 70, 71, 73, 76, 77, 80, 81, 82, 83, 86, 89, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 105, 106, 109, 110, 112, 113, 115, 119, 122, 124, 126, 127, 135, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 178, 182, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 202, 205, 209, 212, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 236, 237, 238, 241, 244, 246, 247, 248, 253, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 274, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 293, 295, 296, 297, 301, 302, 303, 304, 306, 307, 308, 310, 311, 313, 314, 315, 318, 319, 320, 324, 326, 328, 329, 331, 333, 335, 336, 338, 340, 341, 343, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 363, 364, 368, 369, 371, 376, 379, 383, 389, 394, 406, 408, 410, 412, 415, 448, 450, 452, 453, 454, 455, 458, 462, 470, 495, 504, 506,

510, 518, 526, 527, 528, 529, 544, 545, 546, 552, 572, 573, 574, 575, 584, 587, 597, 600, 601, 612, 623, 624, 634, 635, 643, 646, 649, 651, 656, 663, 665, 669, 671, 673, 674, 677, 680, 682, 688, 689, 695, 704, 715, 728, 729, 732, 736, 742, 745, 746, 747, 748, 750, 751, 754, 755, 756, 777, 788, 799, 801, 803, 804, 805, 807, 809, 811, 812, 814, 817, 820, 826, 827, 828, 829, 830, 833, 834, 835, 836, 837; _ Buyurulan, 816; _ I Âlî, 113, 114, 158, 176, 201, 216, 262, 263, 357, 569, 570, 571, 572, 635, 651, 676, 693, 697, 698, 706, 716, 799, 800, 811, 812, 813, 816, 820, 822, 837; _ I Âliye, 812; _ I Âlî Sâdır, 625, 651, 812, 813, 822, 837; _ I Âlî Şân, 804; _ I Âlî Şâna, 693; _ I Âlî Şânım, 280, 281, 283, 293, 294, 295, 296, 297, 301, 302, 303, 304, 306, 307, 308, 310, 311, 313, 314, 315, 318, 319, 320, 324, 326, 328, 329, 331, 333, 335, 336, 338, 340, 341, 343, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 363, 364, 368, 369, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 396, 397, 398, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 409, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 423, 425, 428, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 495, 496, 501, 505, 506, 507, 508, 510, 511, 512, 516, 517, 518, 519, 521, 523, 525, 527, 528, 530, 531, 532, 535, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 552, 553, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 579, 580, 581, 582, 583, 585, 586, 587, 590, 593, 594, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 616, 619, 621, 622,

623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 633, 634, 636, 639, 640, 641, 642, 643, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 654, 655, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 669, 670, 671, 673, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 686, 687, 689, 690, 694, 695, 696, 697, 698, 702, 703, 705, 706, 715, 716, 717, 718, 724, 728, 729, 730, 732, 733, 734, 735, 737, 738, 739, 740, 742, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 755, 756, 777, 788, 795, 798, 799, 803, 805, 806, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 826, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ I Âliyye, 706; _ I Hümâyûn, 544, 623, 688, 825; _ I Hümâyûnum, 159, 824; _ I Sâdır, 815, 816; _ I Şân, 218, 219, 230, 231, 232, 236, 237, 238, 241, 247, 248, 253, 257, 258, 260, 261, 265, 268, 269, 271, 272, 278, 279, 361; _ I Şerîf, 586, 724, 837; _ Im, 596
Fesâd, 38, 225, 229, 378, 396, 417, 456, 464, 465, 531, 576, 579, 585, 586, 616, 629, 655, 689, 825; _ lar, 670; _ u
Şekavet, 229
Fesat, 16; _ cılık, 19, 32; _ lık, 8
Feşince, 140
Fetih, 176
Feth, 3, 814; _ Edilmek, 159; _ ül İslâm, 356; _ ül İslâm Havâlîleri, 231; _ ül İslâm Havâlîleri Muhâfazası, 251; _ ül İslâm Kal'a ve Palankaları, 257, 265; _ ül İslâm Kal'ası, 149, 150, 231, 251, 281, 326, 352, 472; _ ül İslâm Kal'ası ve Çevresi, 149; _ ül İslâm Kal'ası Havâlîsi, 150; _ ül İslâm Kal'ası Havâlîlerinin Muhâfazası, 281, 326, 352; _ ül İslâm Kal'ası Palankaları, 356; _ ül İslâm Kal'ası Muhâfazası, 231, 251, 281, 472, 449
Fetvâ-yı Şerîf, 9, 38, 582; _ Şerîfe, 94, 187, 394, 423; _ yı Şer'îyyü'l-Fehvâ,

732
 Fevt, 3, 221, 319, 370, 405, 546, 582, 705
 Feyzullah, 188
 Fırka, 416
 Filibe Kādîları, 354; _ Kazâları, 141
 Firâr, 3, 8, 14, 17, 33, 39, 40, 43, 89, 91, 93, 97, 106, 107, 147, 148, 183, 301, 303, 304, 306, 319, 340, 343, 344, 354, 396, 408, 417, 427, 456, 461, 546, 601, 602, 634, 639, 658, 659, 690, 705, 747, 750, 813; _ İ, 396
 Firkate, 21, 93, 101, 164, 247, 410, 417, 734; _ Kapudânları, 696, 808; _ ler, 808, 832; _ Topları, 808
 Fitne, 19; _ ü Fesâd, 19; _ vü Fesâd, 464, 465
 Flordin Kale ve Palankaları, 257
 Florina, 16, 318; _ Kādîsı, 16, 17, 464, 465; _ Kazâsı, 16, 17; _ Martolos Bölükbaşısı, 17; _ Sakinleri, 318; _ Sekbânbaşısı, 465
 Franca Vilâyeti, 666; _ lu, 39, 40; _ Konsolosu, 39, 40
 Fransa, 666
 Fransız, 39, 40; _ Askerleri, 661; _ lar, 661; _ Şeyniyesi, 660
 Freng Reâyâsı, 418
 Frenk, 39; _ Adetleri, 18; _ Pesend, 18; _ Tâ'îfesi, 39
 Fûrûht, 9, 18, 176, 596, 626, 639, 715, 732, 827
 Fotur Nâhiyesi, 172
 Fukara, 8, 119, 229, 373, 619, 714, 826; _ Akçesi, 416; _ İ Memleket, 229
-G-
 Gabeve Karyeleri, 422
 Gable, 182; _ Kal'ası, 184; _ Kal'ası Ta'mîri, 15, 105; _ Kal'ası Muhâfazası, 13, 184; _ Kal'ası Muhâfazasına Me'mûr, 184; _ Kalesi, 13, 14, 15, 105; _ Koruması, 15; _ Semtleri, 182

Gaçka Nâm, 237; _ Nâm Mahallesi, 238
 Galata Kādîsı, 603, 715, 732; _ Mevlânâ Saîd Ahmed, 732; _ Saray Ağası, 627
 Galos, 410
 Gammazlık, 8
 Garîb Yiğitler, 501, 519, 545
 Gasb, 456
 Gavuroğlu Genç Ali ve Arkadaşları, 663
 Gaytan, 18
 Gazâ, 501, 519, 523, 535, 545, 575, 587, 600, 643, 651, 693; _ vât, 651
 Gazve, 32; _ i Hümâyûn, 654
 Gazze, 70, 73, 81; _ Sancak Begi, 70, 80, 81; _ Sancak Begi Ahmed, 70, 73, 80, 81; _ Sancak Begi
 Halil Aclun, 81; _ Sancağı, 78; _ Sancağı Begi, 17
 Gece, 111; _ Gündüz, 29, 518
 Geçid, 677; _ ler, 358
 Geçim, 61
 Geçitlerin Muhâfazası, 108
 Gedik, 508; _ Ahmed, 635; _ li Çavuşları, 508; _ lü Ağalar, 587; _ lü Müteferrika, 508
 Gelibolu, 374, 375, 416, 448, 699; _ İskelesi, 448, 453; _ Sancakları, 742; _ Sancakları Âlâybegleri, 742; _ Yolu, 178
 Gelir ve Gider Hesapları, 549
 Gelüce Kal'ası, 15, 184
 Gemi, 5, 21, 39, 92, 93, 124, 417; _ ler, 543, 628; _ Nakli, 735
 Genç, 495; _ Ali Bölükbaşı, 663; _ Ali Zîde Mecdühû, 686; _ Bekir, 576; _ Hâkimi Evliya, 782; _ Ocaklık, 495
 Gevher, 667
 Gice ve Gündüz, 110, 111; _ Gündüzler, 586, 597
 Giray Hân, 90; _ Sultan, 161
 Girid, 280; _ Adası Defterdârı, 549; _

Cezîresi, 549; _ Cezîresi Defterdârı
 Mehmed Zîde Mecdühû, 549
 Gönüllüler, 140
 Gördes Kādîsı, 722
 Gördos Kal'ası, 159; _ Muhâfazası, 246, 625; _ Muhâfazasına Tâ'yin, 624
 Gasb, 456
 Görev, 91, 99, 106, 147, 213, 225, 271, 276, 305, 364, 403, 509, 607, 641, 651, 664, 678, 694; _ e Atanma, 224; _ e Gönülsüz Gidecek Olanlar, 91; _ lendirme, 68, 142; _ li, 673; _ li Erzurum Vâlisi, 124; _ li Sipâh, 822; _ liler, 518; _ Yeri, 63, 281, 403; _ Yeri Başlama, 151
 Görevli Anadolu Beylerbeyi, 143; _ İbşir Hüseyin Paşa, 150; _ li Ebubekir, 106; _ li Ramazan, 112
 Grabon Kaptan'ın Kardeşi, 240; _ Karındaşı, 240; _ Kendisi, 240
 Gulâm, 596; _ ı Kahvecisi ve Müşterâ, 45
 Guruş, 381, 389, 427, 428, 455, 605, 626, 639, 666, 669, 742; _ Bahşışleri, 416, 427
 Gurre-i Şehr-i Rebû'l-Âhir, 814
 Guzât, 535, 587, 651, 693, 806
 Güğercinlik, 267, 356; _ Kale ve Palankası, 257, 265; _ Kādîları, 148; _ Palankası, 356
 Gümrük, 9, 94, 229, 240; _ Emini, 9; _ Gümrük Rûsûmu, 837
 Gümüş Cânibleri, 510; _ Para Külçeleri, 830
 Gümüşhâne Emini Ali, 599; _ Nâzırı, 718; _ Nâzırı Hasan Paşa, 718; _ Nâzırı "Keskin", 501, 519; _ Nâzırı Keskin İsmailzîde Mecdühû, 545
 Gürcü Oğlu Kemal, 834
-H-
 Haber, 35, 40, 102, 107, 125, 143, 150, 160, 172, 194, 197, 212, 213, 215, 220,

237, 280, 295, 323, 329, 330, 332, 333, 340, 341, 347, 356, 367, 368, 369, 382, 385, 394, 455, 501, 519, 523, 546, 582, 593, 605, 608, 639, 663, 678, 691, 694, 750, 815, 827, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837; _ Dâr, 248, 253, 256, 336, 353, 605, 665, 799; _ Leşme, 172
 Habeş, 10; _ Beglerbegisi, 10
 Hâbib-i Ekrem, 635, 651; _ Hüdâ, 575
 Habs, 33, 34, 38, 40, 102, 295, 340, 341, 342, 354, 378, 389, 394, 586, 616, 741, 824, 825, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 835, 836
 Hac Emiri, 10, 33, 71, 73, 76, 596; _ Emiri VezîrYusuf Paşa, 114; _ Hizmeti, 74, 75; _ ı Ali Ağa Oğlu Ali Çavuş, 616; _ ı Ali Mirza, 123; _ ı İbrahim, 616; _ ı İbrahim Paşa, 19; _ ı İbrahim ve Kādîları Mehmed, 616; _ ı İsmail, 635; _ Kafilesi, 10; _ ı Mehmed, 6, 7, 33, 34; _ ı Mirza Beg, 447, 492, 514; _ ı Mustafa, 575; _ ı Oğlu Pazarı Kādîları, 137; _ ı Süleyman, 635; _ ı Şahin, 33, 34; _ ılar, 33, 34, 70, 76, 77, 81; _ Yolu, 370
 Hacc, 70, 71; _ ı, 70; _ ı Şerîf, 33, 34, 463, 596; _ ı Şerîfe, 370
 Hacı Maksud-zâde Mustafa Zîde Kadrûhû, 717; _ Mirza Paşa, 772; _ Kahraman Zîde Kadrûhû, 711; _ Oğlu Pazarı Kazâları, 141, 813
 Hadîs-i Şerîf, 535, 600
 Hâfız-ı Kütüb, 582
 Hâkânî Jivan, 26
 Hakikat, 229
 Hakk, 20, 164
 Haklar, 525, 693
 Haleb, 97, 282, 294, 307, 324, 328, 526, 550, 577, 636, 637, 643, 663; _ Âlâybegi, 282, 794; _ Beglerbegi, 39, 40, 151, 307; _ Beglerbegi Mustafa

Paşa, 248, 276, 294, 307; _ Beylerbeyi, 53, 144, 282, 324, 328, 329, 334, 347, 414; _ Beylerbeyi Mustafa, 332; _ Dâme İkbâlühû, 414; _ Beylerbeyi Mustafa Paşa, 53; _ Defterhânesi, 39; _ Eyâleti 550, 565, 577, 586, 695; _ Kādîsı 39, 294, 596; _ Konsolosluğu, 39, 40; _ Mollası, 550, 557, 565, 663, 686; _ Muhassılı, 39, _ Lığı, 604, 605; _ Mustafa Dâme İkbâlühû 413; _ Mustafa Paşa, 144, 328; _ Mütesellimi, 39; _ Mütesellimliği 686; _ Sancakları, 282; _ Vâlîsi, 152, 153, 154, 531, 539, 540, 547, 565, 604, 605, 606, 663, 695, 753, 794; _ Vâlîsi Vezîr Mehmed Paşa, 794
Halef, 596
Halife, 221
Halil, 183; _ Paşa, 11, 41, 42, 45
Halk, 16, 17, 20, 23, 46, 96, 109, 111, 135, 225, 229, 271, 303, 306, 415, 464, 465, 553, 577, 590, 593, 616, 619, 629, 649, 659, 681, 684, 696, 736, 827; _ ın Emniyeti, 46; _ ın Huzuru, 619
Ham Madde, 18
Hama, 8, 396, 526; _ İskânı Firârîleri, 689, 690; _ Sancağı, 8; _ Vâlîsi, 8; _ Voyvodası, 8; _ Voyvodası İbrahim, 8
Hamid El-Abbâs, 525, 530, 531
Hamid Sancağı, 117, 124, 482, 557, 726, 736; _ Sancağı Âlâybeği, 147; _ Sancağı Mutasarrıfı, 438, 482
Hamiyyet-i İslâmiye, 693
Hân, 94; _ ı Cedîd(e), 673, 697, 806; _ Kışlası, 413, 600; _ lık Görevi, 671; _ ı Merkûm, 626; _ ı Müşârun-İleyh, 160, 261, 279, 307, 357, 358, 360, 363, 413, 452, 454, 506, 806
Hâne, 17, 126, 178, 240, 396, 582, 586, 824, 833; _ sine Nakli, 240
Hanîf-i Muhammedî, 600
Hanya Ahâlîleri, 176; _ Kādîları, 176; _

Muhâfazasına Tâ'yîn, 742; _ Muhâfızı, 176, 742
Hapis, 34
Haydud/t, 17, 31, 46, 54, 208,
Harâm-zâde, 95, 96, 97
Harb, 132; _ i Kefere, 102; _ ü Darb, 394
Harc, 745, 746; _ u Sarf, 692
Harç, 473; _ lar, 416, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492
Haremler, 596
Harman, 13
Has, 61, 72, 184, 239, 240, 461, 505, 506, 590, 591, 596, 667, 676, 720
Hasan, 635; _ Çavuş Zîde Kadrûhû, 324, 708, 752, 821; _ Çelebi, 616; _ Dâme İkbâlühû, 371, 381, 388, 392, _ Efendi, 221; _ Paşa, 107, 376, 388; _ Paşa Kal'ası, 356; _ Paşa Kethüdâsı, 718; _ Paşa Kethüdâsı Ali, 718; _ Zîde Kadrûhû, 726; _ Zîde Mecdühû, 460
Hâseki, 246, 652, 694; _ Ali, 652; _ İ Mûmâ İleyh, 811; _ Mustafa Zîde Mecdühû, 355; _ Yûsuf Zîde Kadrûhû, 141, 694; _ Yûsuf Zîde Mecdühû, 624, 811, 812, 814
Hasköy Kazâsı, 837
Hâslar, 61, 676; _ Hâsslı Mehmed
Dâme Mecdühû, 505, 506
Hâssa Bostancıbaşı, 239, 240, 590, 667;
Hâss-ı Mezbûre, 461; _ Hâssa Silâhşörler, 596
Hatt-ı Hümayûn, 196, 297, 298, 299, 300, 331, 338, 339, 349, 371, 372, 373, 375, 376, 381, 391, 393, 423, 470, 501, 509, 519, 523, 539, 540, 547, 548, 587, 590, 593, 617, 619, 635, 651, 655, 657, 670, 688, 695, 718, 719, 728, 814
Hatunlar, 405
Havâdis, 667
Havâle, 3, 35, 119, 153, 324, 377, 413,

544, 580, 598, 636, 643, 658, 669, 705, 799; _ Olunmak, 370
 Havâlî, 47, 149, 586, 804, 811, 814, 817; _ ler, 46, 526, 747, 748, 750, 751, 813
 Havâss Zâbitleri, 690
 Haydud/t, 17, 31, 46, 54, 208, 338, 517, 552, 663, 747, 748; _ Eşkîyâsı, 46, 47, 54, 189, 230, 296, 337, 351, 356, 418, 547, 750, 751; _ Keferesi, 231
 Hâyin-i Merkûm Hacı Şahin, 33
 Hayme-i Hâssa Mehterbaşısı, 720; _ Neferâtı, 720
 Hayr, 535, 600; _ at, 1
 Hazîne, 39, 41, 42, 45, 60, 89, 164, 246, 335, 427, 617, 658, 715, 719, 732; _ Dâr, 45, 596; _ Dâr Mehmed, 626; _ i Âmire 42, 246, 703; _ i Merkûme 41, 42; _ Nakli, 247; _ Odası, 582; _ i Şer'îyye, 22
 Hazîre, 18
 Hazret-i Muhammedü'l-Mustafa, 587
 Hazret-i Resûl-i Ekrem, 587, 643; _ Resûlüllah, 636, 799
 Hazro, 495; _ Hâkimi, 778; _ Ocaklık, 495
 Helonik Kal'ası Muhâfazası, 681; _ Nâhiyesi, 681
 Hendek, 155; _ ler, 347
 Herazgrad, 390; _ Kādîları, 132, 137, 357; Kazâları, 141; _ Kazâları Ahâlîsi, 357
 Hersek, 112, 212; _ Cânibi, 212; _ Mâbeyni, 172, 236; _ Sancağı, 13, 14, 15, 182, 184, 237, 238; _ Sancağı Âlâybeyisi, 13; _ Sancağı Ortası, 237, 238; _ Sancağı Muhâfazası Selim, 238; _ Sancağı Mutasarrıfı, 105, 182, 237; _ Sancağı Mutasarrıfı Selim Dâme ikbâlühû, 182, 184, 237, 238; _ Sancağı Sâbık Beyi Süleyman, 184; _ Sancağı Sâbık Beyi Süleyman Dâme İzzühû, 184

Hırsız, 111
 Hırsova Kazâları, 813
 Hırvat Keferesi, 112
 Hısnkeyf Merkezleri, 495; _ Mutasarrıfı Selim Beg, 495
 Hısnkeyfa Sancağı Begi Selim, 787
 Hızır, 681
 Hidmet, 61, 71, 112, 164, 183, 213, 221, 241, 246, 247, 304, 306, 319, 353, 355, 376, 381, 406, 411, 414, 424, 427, 456, 468, 501, 510, 518, 519, 523, 526, 535, 544, 545, 615, 625, 635, 636, 646, 651, 664, 674, 676, 680, 683, 687, 688, 693, 694, 706, 717, 745, 747, 748, 750, 751, 752, 798, 801, 805, 811, 812, 813, 815; _ i Âliyye, 414, 547, 749, 750, 751; _ i Celîle, 518; _ Kâr, 225; _ Kârlar, 354; _ i Küllî, 331, 349; _ Lazıme, 518, 825; _ ler, 508; _ i Me'mûre, 161, 412; _ i Mezkûre, 612; _ i Muhâfaza, 61, 64, 68, 83, 86, 91, 106, 112, 113, 116, 119, 124, 129, 142, 143, 147, 150, 156, 160, 161, 165, 166, 167, 182, 185, 191, 192, 193, 194, 201, 222, 223, 224, 236, 237, 238, 241, 246, 258, 259, 271, 272, 274, 275, 278, 283, 314, 318, 320, 322, 325, 328, 329, 330, 331, 333, 336, 339, 340, 344, 346, 349, 354, 356, 374, 375, 381, 389, 394, 405, 410, 413, 414, 425, 510, 511, 517, 538, 539, 541, 544, 546, 602, 640, 674, 698, 705, 733, 747, 750, 752, 812, 813, 816
 Hidemât, 149, 184, 406, 416, 507, 508, 636, 689, 705, 811; _ i Âliyye, 35, 48, 49, 53, 73, 77, 83, 86, 108, 110, 116, 122, 124, 126, 127, 130, 152, 153, 154, 155, 160, 162, 167, 168, 170, 171, 178, 187, 188, 195, 196, 202, 203, 204, 209, 213, 214, 215, 222, 224, 236, 267, 268, 275, 283, 297, 307, 309, 310, 311, 319, 323, 324, 331, 336, 337, 338, 343, 344, 349, 350, 363, 364, 374, 375, 376, 379,

381, 383, 391, 393, 394, 405, 407, 413, 414, 427, 458, 459, 462, 470, 472, 509, 510, 511, 535, 541, 544, 545, 546, 548, 552, 601, 602, 609, 610, 612, 613, 675, 678, 679, 690, 696, 698, 705, 729, 730, 733, 739, 740, 747, 748, 752, 755, 756, 795, 798, 799, 822; _ 1 Cemîle, 353, 383, 511, 612; _ 1 Celîle, 813; _ 1 Dîniyye, 812; _ 1 Dîn-i Mübîn, 822; _ 1 Hümâyûn, 319, 405, 501, 519, 523, 546, 604, 605, 606, 676, 705, 720, 812, 813, 814, 815, 816; _ 1 Mebrûre, 508, 509; _ 1 Me'mûre, 546; _ 1 Meşkûre, 470; _ 1 Mîrî, 656
 Hikem, 732
 Hikmet, 667
 Hilâfet, 535, 575, 583, 584, 643, 667, 799
 Hilâf-ı Fermân-ı, 636; _ Âlî, 307, 324, 643; _ Kânûn, 405, 705; _ 1 Şer, 689
 Hilâf-ı Şer, 94, 416, 495, 816; _ i Şerîf, 59, 60, 110, 119, 495, 496, 501, 587; _ i Şerîf, 59, 60, 110, 119, 416, 464, 472, 495, 496, 501, 519, 523, 587, 616, 628, 636, 643, 646, 690
 Hil'at-ı Fâhire, 509, 657
 Himâye, 732; _ Himâyet ve Sıyânet, 157
 Hisarcık, 54, 55, 106, 107, 351, 353; _ Kādîları, 148; _ Menzili, 25; _ Menzilleri, 107; _ Sahrası, 26
 Hisse, 705
 Hizmet, 221, 613, 643, 720, 746, 748; _ İçin Atanan, 612; _ i Mezkûre, 679; _ Mahalleri, 748
 Hotaliç Kazâları, 656
 Hotin, 131, 144, 347, 367, 634; _ Cânibi, 367; _ Kal'ası, 52, 144, 343, 344, 363, 601, 602; _ Kal'ası Muhâfazası, 539, 540, 547, 602; _ Kal'ası Sağ ve Sol Kol Süvârisi, 144; _ Kalesi ve Çevresinin Korunması, 52;

_ Muhâfazası, 332, 333, 343, 344, 345, 367, 539, 601, 602, 790; _ Muhâfızı, 131, 144, 367, 800; _ Muhâfızları, 347; _ Muhâfızı Mehmed, 332; _ Muhâfızı Mehmed Dâme İkbâlühû, 344; _ Muhâfızı Mehmed Paşa, 131, 144, 333, 343, 347, 367
 Hububât, 665
 Hudûd (t), 18, 67, 95, 115, 126, 167, 170; _ 1 İslâmiyye, 665; _ 1 Mezkûre, 31; _ 1 Selâse, 105
 Humbaracı, 159
 Hüccâc, 34, 70, 71, 77; _ 1 Acem, 33; _ 1 Müslîm, 70, 71, 73, 76, 77, 80, 81
 Hücçet, 13, 19, 639; _ ler, 378, 389, 598; _ i Şer'iyye, 13, 19, 176, 378
 Hüdâvendigâr, 543; _ Sancağı, 479, 556, 746, 754; _ Sancağı Âlâybeyi, 87, 92; _ Sancağı Mutasarrıfı, 435, 754, 802
 Hüküm/Hükm, 52; _ Hükm-i Hümâyûn, 19, 239, 240, 634; _ i Şer', 824
 Hükûmet, 151, 152, 153, 472, 495, 496, 756; _ Mahalli, 467
 Hüseyin, 616; _ Ağa, 265; _ Begzâde, 639; _ Çavuş Zîde Kadrûhû, 307; _ Dâme Ulüvvühû, 141; _ Ali, 140; _ Dâme İkbâlühû, 140; _ El-Abbâs, 525, 530, 531; _ Paşa, 8, 220, 414, 507, 538, 687, 812; _ Zîde Mecdühû, 399, 552, 747, 751
 -İ-
 Irakıye-i Acem Tüccarlarından
 Ovannes, Serkesber, Morisne, 692
 Irz, 705
 -İ-
 İbrahim, 8, 66, 183, 417; _ Ağanın Mektûbu, 820, 822; _ Dâme İkbâlühû, 93, 98, 268, 354, 386, 408, 521, 553; _ Dâme Mecdühû, 752; _ Efendi, 52; _ Kethüda, 174, 223; _ Kethüda Zîde Mecdühû, 223; _ Paşa, 2, 21, 32, 35, 36, 37, 45, 49, 51, 70, 80, 81, 101, 108,

126, 371, 386, 387, 402, 404, 408, 561, 596, 604, 606, 607, 633; _ Zîde Mecdühû, 503, 607
 İbrâil, 328, 361, 414, 540, 629, 677;
 _ Havâlîsi ve Muhâfazası, 307, 324; _ Kâl'ası, 276, 813; _ Kâl'ası ve Havâlîsi, 248, 276; _ Kâl'ası Muhâfazası, 813; _ Kâl'ası ve Muhâfazası, 540, 608, _ Muhâfazası, 329, 332, 334, 539, 540, 547, 601, 629, 677; _ Muhâfazası ve Muhâresesi, 608; _ Muhâfızı, 347, 678; _ Muhâfızı Mustafa Dâme İkbâlühû, 332; _ Muhâfızı Mustafa Paşa, 334, 347; _ Tarafı, 413; _ Ve Havâlîsi, 328; _ Ve Havâlîsi Kaydı, 540; _ Ve Havâlîsi Muhâfazası, 541
 İbşir Hüseyin Dâme İkbâlühû, 122, 471; _ Paşa, 128, 150, 153, 196, 197, 253, 281, 433, 449, 477, 499, 759; _ Paşa Defteri, 526
 İcmâl, 405, 705; _ i Asker, 427; _ Askeriye, 427; _ Defter, 159; _ Lü Kılıç, 705; _ Mezbûr, 159
 İcrâ, 18, 643
 İçel, 755; _ Sancağı, 745
 İçel Sancakları, 12, 95
 İçil İnzimâmı, 793; _ Sancağı, 95, 97, 378, 396, 689, 690, 745, 755, 801; _ Sancakları, 12, 431, 475, 576, 755; _ Mutasarrıfı, 396
 İ'dâm, 38
 İfrâz-ı Zülkadriye İskâmı Firâîleri, 689
 İhâle, 335, 385, 406, 509, 811
 İhbâr, 148, 310, 368, 396, 508, 576, 579, 596, 755, 756, 777, 788, 798, 803, 804
 İhmâl, 687
 İhrac, 3, 61, 126, 135, 141, 316, 319, 363, 368, 394, 405, 406, 413, 423, 424, 462, 464, 465, 470, 517, 518, 542, 551, 552, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 584, 587, 597, 601, 612, 624, 625, 643, 651,

654, 656, 664, 676, 681, 683, 687, 689, 690, 698, 705, 715, 719, 720, 732, 737, 738, 742, 747, 748, 749, 750, 751, 797, 798, 799, 803, 804, 812, 813, 814, 815, 816, 818, 825; _ lar, 720
 İhrâm Kādîları, 148; _ Kale ve Palankası, 257, 265; _ Neferât Ağaları, 272; _ Palanka Muhâfazasına Me'mûr ve Tâ'yîn, 273; _ Palankası, 272, 273, 356; _ Palankası Dizdârı, 272
 İhtâr, 687
 İhtilâl, 225
 İkâmet, 175, 450, 452, 454, 494, 501, 506, 519, 523, 545, 651, 671, 673, 687, 697, 723, 735, 806
 İkâz, 687, 694, 728
 İki Kıt'â, 824, 825
 İki Yüz Kantar Peksimâd, 662
 İkova Nâm Rahib, 28
 İktidâr, 731
 İ'lâm, 44, 45, 61, 62, 66, 140, 176, 691
 İlbasan Sancağı, 639; _ Âlâybegi, 188; _ Kādîları, 639; _ Mutasarrıfı, 639
 İlkbahar, 178, 191, 192, 501, 512, 516, 518, 519, 523, 527, 528, 535, 575, 587, 600, 604, 605, 606, 630, 635, 643, 651, 654, 656, 804; _ Mevsimi, 191, 192, 495, 496
 İlm ü Haber, 837
 İltizâm, 8
 İhtilâl, 622
 İhtiyâr, 8, 223, 224, 635; _ lar, 350, 666
 İlbasan Kādîsı, 639; _ Kâl'aları 639; _ Sancağı, 102, 302; _ Sancağı Âlâybeyleri, 259, 346; _ Sancağına Mutasarrıf Kurd Mehmed Paşa, 302, 309, 312; _ Zeynel Paşa, 297, 331; _ Zeynel Mehmed Paşa, 513
 İlticâ, 646
 İmâm, 45, 341, 835; _ ı Merkûm, 835
 İmdâd-ı Seferiyye, 704
 İmzalı Defter, 829, 832; _ Kayıt Defteri,

830

İnebahtı Kâl'ası, 168, 209; _ Kâl'ası
 Muhâfazası, 201, 374, 375; _ Kâl'ası
 Muhâfazası Ve Muhâresesi, 375; _
 Kâl'ası Ve Havâlîsi, 209; _ Kasteli,
 155, 169, 295; _ Kasteli Muhâfazası,
 210, 573; _ Kasteli Ve Havâlîlerinin
 Muhâfazası, 210, 375; _ Sancağı, 102,
 168, 375; _ Sancağı Âlâybegi, 701, 705;
 _ Sancağı Ve Havâlîleri, 295; _ Tarafı,
 410; _ Kasteli Ve Havâlîsi, 169
 İnebolu Kapu Muhâfazaları, 246
 İnfaz, 18
 İnöz, 103
 İpek Kādîları, 148; _ Kale ve Palankası,
 257, 265; _ Palankası, 356
 İpsala, 817
 İran, 39, 40; _ Lı Hacılar, 33, 34
 İrik Kasâbası, 26; _ Kazâsı, 23; _
 Kenezi, 23; _ Köyü, 23; _ Nâm Kârye,
 23
 İrşeve, 93, 135, 143, 151, 153, 253, 322,
 331, 353, 356, 510, 511, 516, 695, 733,
 737, 815, 820; _ Cânibi, 815; _ Gird-
 âbları, 93; _ Kâle ve Palankaları, 257,
 265; _ Kâl'ası Muhâfazası, 815; _
 Karşuları, 278; _ Koruması, 693; _
 Muhâfazası, 253, 297, 321, 322, 331,
 512, 516, 521, 538, 693, 730, 733, 737;
 _ na Me'mûr, 253, 695; _ nda Olan
 İbrahim Dâme İkbâlühû, 521; _
 Muhâfızı, 320, 356, 510, 511; _
 Palankası, 143; _ Tarafları, 815; _ Ve
 Havâlîsi, 143, 253, 320, 331, 339, 511; _
 Ve Havâlîsinin Muhâfazası, 267, 268,
 356; _ Ve Havâlîsinin Muhâfaza ve
 Muhâresesi, 267; _ Ve Havâlîleri, 253,
 267, 268, 297, 695
 İrşova, 56
 İsa, 464, 465; _ nın Resülleri, 464, 465
 İsakçı, 53, 152, 153, 154; _ Cânibi, 144,
 307, 324; _ Cânibine Tâ'yîn, 361; _

Cizyeleri, 307; _ Kādîları, 113; _ Tarafı,
 151, 307, 324
 İshaklı, 378; _ Lu Kazâsı, 378, 396; _
 Lu Nâm Mahalle, 378
 İskân, 97, 634, 690; _ Firârîleri, 396,
 689
 İskele, 29, 157, 176; _ Emini, 176; _
 Eminleri, 148, 358; _ ler, 340, 417, 677,
 812; _ i Merkûme, 453; _ i Mezbûre,
 544
 İskender Zîde Mecdühû, 175, 216, 217,
 244
 İskenderiye, 5, 20, 172, 212, 236; _
 Cânibi, 212; _ Havâlîleri, 172, 212, 236;
 _ Kâl'alari, 236; _ Mâbeyni, 172, 236; _
 Sancağı, 102, 121, 172, 188, 236;
 _ Sancağı Âlâybeyleri, 188, 259, 346; _
 Sancağı Begi, 172; _ Sancağı Begi
 Arslan Dâme İzzuhû, 212, 172; _ Beyi,
 20; _ Sancağı Beyi Arslan Bey, 236; _
 Sancağı Mutasarrıfı, 632
 İskenderun, 39, 40; _ İskelesi, 40
 İskerlet-zâde Yanaki, 239, 359, 360,
 466, 467, 469, 470; _ Zîde Rüşdühû,
 239
 İslâm, 43, 48, 154, 348, 413, 544, 587,
 651, 693; _ Askerleri, 43; _ Düşmanları,
 48, 49; _ Düşmanlarının Korunması, 48,
 49; _ Giray Hân, 90; _ Giray Sultan,
 118; _ Giray Sultan Dâme Ulüvvuhû,
 90, 118, 161; _ iye, 19, 32, 62, 69, 126,
 162, 257, 349, 350, 411, 413, 425, 544,
 575, 587, 602, 815; _ Kaydı, 413; _
 Paşa Karındaşı Mehmed Beg, 766; _
 Ordusu, 26, 48
 İslimye Kādîları, 137; _ Kazâları, 141
 İsmail Çavuş, 190; _ Kādîları, 113;
 _ Paşa, 403
 İспенçe, 159
 İstanbul, 9, 10, 18, 39, 40, 94, 109, 110,
 239, 247, 284, 335, 348, 370, 374, 375,
 398, 416, 456, 549, 582, 583, 590, 619,

663, 667, 684, 732, 807, 827, 829, 831, 833, 834, 836; _ Bostancıbaşı, 456, 619; _ Da Bal Kapanı, 626; _ Defterdârı Seyfullah Zîde Mecdühû, 581; _ Defterdâr Vekili, 597; _ Defterdârı Vekili Hüseyin Dâme Mecdühû, 599; _ Kādîsı, 9, 18, 626, 684, 692; _ Kâim-Makâmı, 692, 834; _ Kaymakamı, 9, 18, 94, 109, 186, 348, 409, 597, 667, 684, 715, 718, 731, 741; _ Kilesi, 660; _ Mollası, 186; _ Sadâret Kaymakamı, 719; _ Sâkinleri, 692; _ Sokakları, 111; _ Ve Çevresi, 593; _ Ve Havâlisi, 590; _ İstanköy Adası, 451, 505; _ Cezîresi, 393, 505; _ Cezîresi Muhâfazası, 393, 451; _ Kādîsı, 451; _ Kâim-makâmı, 583, 590, 597, 599, 626
İstefan, 24
İstihdâm, 61, 112, 119, 126, 142, 149, 166, 184, 203, 275, 322, 337, 338, 343, 349, 402, 413, 414, 423, 427, 508, 511, 518, 519, 523, 601, 689, 695, 825
İstikâmet, 428, 518, 519, 523, 526, 816
İstikbâl, 70, 71, 73, 76, 77, 80, 349, 509, 535; _ i Hüccâc, 70, 71, 73, 77, 80
İstilâ, 379, 470, 528, 612, 679, 688
İstişare, 13, 144, 679, 680
İsyân, 135, 586, 687
İşbuz Kâl'aları, 236
İş Erleri, 4, 5, 45, 57, 59, 60, 67, 96, 102, 103, 115, 119, 126, 132, 135, 142, 148, 303, 304, 306, 309, 313, 316, 317, 339, 341, 342, 351, 357, 358, 379, 415, 425, 426, 452, 454, 469, 501, 502, 503, 519, 520, 523, 553, 554, 555, 564, 580, 581, 586, 587, 628, 635, 637, 638, 663, 690, 693, 811, 813, 814, 815, 816, 817, 818; _ Zîde Kadrûhûma, 811
İşinin Ehli Kullar, 21
İşleme, 18
İştib Cânibleri, 510; _ Kādîları, 464,

465; _ Nâzırı Mehmed Zîde Mecdühû, 464
İttifâk, 689, 693
İttihâd, 693
İvaz Zîde Kadrûhûma, 629
İvranca Kādîları, 517
İzin, 454; _ Vermeleri, 67
İzladi Kādîları, 134, 137, 517, 748, 751; _ Kazâları, 141, 748, 751; _ Kazâsı, 517, 748, 751
İzmir, 1, 95, 97; _ Kādîsı, 1; _ Sancağı, 97
İzn, 416, 428, 452, 543, 546, 577, 602; _ i Hümâyûn, 408, 506, 546, 654, 660, 754, 755, 756, 798, 810
İzvornik, 98, 99; _ Kâl'ası, 99; _ Kâl'ası ve Ahâlîsı, 99; _ Muhâfazası, 245, 682; _ Sancağı, 47, 98; _ Sancağı Âlâybegi, 99, 100; _ Sancağı Âlâybegi Zîde Kadrûhû, 325; _ Sancağı Begi, 99; _ Sancağı Begi Ahmed Beg, 99, 100; _ Sancağı Begi Ahmed Begi Dâme İzzuhû, 325; _ Sancağı ve Havâlisi, 100, 325
İzzetlü Rif'atlû Defterdâr Paşa Hazretleri, 837
-K-
Kabz, 339, 455, 542, 596
Kādî, 5, 45, 54, 89, 303, 370, 576, 579; _ Belde, 304; _ Beli, 96, 97, 415; _ i Mumâ-İleyh, 306; _ lar, 55, 57, 59, 60, 89, 102, 103, 113, 115, 119, 120, 126, 132, 142, 176, 295, 313, 316, 317, 339, 351, 354, 379, 389, 394, 400, 422, 425, 426, 469, 471, 501, 502, 504, 519, 520, 521, 523, 524, 538, 550, 553, 554, 555, 564, 565, 580, 581, 616, 634, 636, 637, 638, 643, 644, 645, 647, 648, 662, 669, 676, 677, 681, 684, 686, 693, 702, 721, 736, 738, 799, 811, 812, 813, 814, 815, 817, 818, 819; _ lar Zîde Fâzluhum, 811; _ sı, 660, 666; _ Sunullah, 582

- Kadîm, 693
 Kâfir, 132, 384, 639, 679
 Kağılkay Sultan, 333, 347, 406, 413, 414, 641, 671
 Kahire, 164
 Kâim-makam, 372
 Kaime, 61, 112, 114, 230, 357, 427, 598, 612, 669, 676, 689, 742, 800, 810, 837
 Kalafat, 164, 542
 Kâl'a, 13, 37; _ Kapsu, 177; _ ı
 Merkûme, 20, 37, 51, 52, 68, 69, 161, 173, 184, 310, 374, 532, 601, 602, 608, 610, 612, 625, 628, 633, 679, 813; _ ı
 Merkûme Muhâfazası 654, 740; _ ı
 Merkûme ve Havâlisini 51, 52; _ ı
 Mezbûre, 14, 116, 185, 248, 352, 608; _ ı Mezkûre, 122; _ l, 666
 Kâl'a Muhâfazası, 295; _ lar Ahâlîleri, 639
 Kalabalık, 662
 Kalafatlar, 247
 Kâl'a-bend, 34, 102, 295, 303, 304, 306, 586, 812
 Kâl'a-i Cedid, 224; _ Muhâfazası, 224
 Kâl'a-i Mezbûr Neferâtı, 225
 Kâl'a-i Mezbûre ve Havâlisinin Muhâfaza ve Muhâresesi, 753
 Kâl'a-i Mezbûrenin Ta'mîri, 753
 Kâl'aya Kâl'a-bend, 812
 Kalakşi-zâde Seyid Mehmed Zîde Mecdühü, 463
 Kâl'e-bend, 8, 30, 33, 34, 37, 38, 354, 378, 616, 651, 812
 Kale, 54, 55, 56, 59, 532, 533; _
 Koruması, 51, 69, 185, 265; _ ler, 126; _ i Merkûme, 82, 90, 91, 105, 140, 150, 161, 258, 281, 283, 301, 336, 338, 343, 349, 350, 376, 381, 388, 403, 749; _ i Merkûme Muhâfazası, 392; _ i Mezbûre, 61, 62, 91, 105, 114, 124, 276, 277, 323, 344, 352, 363, 365, 610; _ i Mezbûre Amiri, 691; _ i Mezbûre ve Havâlisini Kâyd, 275; _ i Mezkûre, 201; 201; _ nin Zaptı, 610; _ Tamiri, 13
 Kalem, 534, 837
 Kaliron Sancağı, 185
 Kalkandelen Vâlisi, 303
 Kalyon, 164, 417, 448, 831, 836; _ Halifesi, 221; _ Halifesi Hasan, 221; _ ı Mezbûr, 810, 836; _ Kapudânı, 829; _ lar, 164, 191, 193, 194, 221, 247, 335, 448, 450, 452, 453, 454, 518, 535, 544, 584, 590, 593, 597, 658, 719, 738, 824, 825, 836; _ Ta'yîni, 597
 Kamanîçe Kal'ası, 363, 364
 Kamber Ağazâde Osman Ağa, 202, 205; _ nın Oğlu, 205
 Kandiye, 549; _ Defterdârı, 460; _ Kādîları, 176; _ Muhâfızı Paşa, 549; _ Vâlisi, 176
 Kantar, 656, 685, 836
 Kantemur Mirzâ, 677
 Kanûn, 3, 52, 119, 123, 226, 304, 319, 405, 416, 587, 651, 693, 705, 706, 816, 837; _ ı Kadîm, 416, 427, 428, 587, 635, 813, 816; _ lar, 427, 705; _ ı Mısriye, 546; _ suz Vergiler, 389
 Kapudân, 824, 832, 836; _ Paşa, 743; _ Vekili, 832
 Kapı(u) Halkı, 20, 47, 53, 62, 63, 70, 74, 80, 104, 106, 129, 143, 149, 150, 153, 154, 160, 166, 167, 171, 172, 173, 184, 185, 196, 197, 198, 199, 212, 219, 220, 225, 228, 231, 236, 237, 238, 248, 253, 267, 268, 272, 273, 276, 281, 283, 293, 295, 297, 309, 310, 311, 318, 326, 331, 338, 339, 352, 354, 375, 376, 381, 391, 393, 402, 406, 407, 413, 754, 755, 801, 802; _ Kethüdası, 186, 226, 332, 686; _ Kethüdası Mehmed Emin, 226; _ lar, 416
 Kapıcıbaşı, 673; _ lar, 542; _
 Kapucubaşı, 806; _ Kapucubaşı-i

Mûmâ-İleyh, 807; _ Kapucubaşılar, 70, 71, 73, 80, 81, 313; _ Mûmâ-İleyh, 506
 Kaplan Giray Hân, 160, 448
 Kaplan Paşazâde Hüseyin Paşa, 539;
 Kaptan, 809, 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ Hacı Mehmed Paşa, 164; _
 Kapudân Mehmed Paşa, 450, 452, 453, 454, 518; _ Kaptan Mehmed Paşa, 194, 668; _ lık Görevi, 831
 Kaptan Paşa, 192, 221, 335, 372, 410, 542, 584, 593, 597, 598, 658, 661, 696, 810; _ İbrahim Paşa, 808, _ nın Azli, 805; _ Vekili, 735, 805, 809; _ Vekili Süleyman Paşa, 805
 Kaptan-ı Başbuğ, 696; _ ı Deryâ, 824
 Kaptanlar Başbuğu Madanoğlu, 696
 Kapucubaşı Mûmâ-İleyh(a), 465, 673, 697, 806
 Kapudağı İskeleleri, 240
 Kapudâ Harcı, 428
 Kapudân, 164, 191, 193, 194, 247, 280, 335, 410, 416, 428, 448, 452, 453, 454, 518, 529, 535, 542, 543, 590, 593, 658, 668, 719, 735, 809, 810, 825, 827, 829, 830, 831, 833, 834, 835, 836; _ dâñ İbrahim Paşa, 829; _ dâñ Vekili, 825; _ dâñ Paşa Vekili, 827, 829; _ el-hacc Mehmed Paşa, 280, 668; _ ı Deryâ, 824; _ ı Deryâ Canım Hoca Mehmed Paşa, 824; _ ı Hümâyûnum, 735, 824, 825; _ Mezkûr Mehmed Hoca, 836; _ ı Mûmâ-İleyh, 263; _ İbrahim Paşa, 808; _ lar, 417, 448, 597, 658, 734; _ Mehmed Paşa, 836; _ Paşa, 155, 192, 221, 335, 372, 410, 448, 535, 542, 584, 593, 597, 598, 658, 661, 696, 805; _ Paşa Vekili, 696, 735, 738, 741, 809, 832; _ Paşa Vekili Mûmâ-İleyh, 829; _ Paşa Vekili Süleyman Paşa, 805; _ Paşanın Azli, 805; _ Vezîr İbrahim Paşa, 827, 828, 830, 831, 832
 Kapu Halkı, 540, 544, 547, 548, 612,

630, 664, 665, 675, 678, 679, 683, 687, 690, 695, 730, 739, 745, 746, 755, 756, 798, 801; _ Kulu, 266; _ Kulları, 278, 414; _ ları Halkı, 70, 80, 81, 246, 472; _ Su, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 495; _ Su Halkı, 448, 477
 Kapu Kulları, 655
 Kapusuz Levendât, 95, 96, 378
 Kara Ahmed Oğlu, 612, 613, 679; _ Zîde Kadrûhû, 615
 Karacadağ Asileri, 236; _ İsyanı, 172; _ Usâtı, 212, 236
 Karacalarda Sâkin Ali Çavuş, 616
 Karaca Örenli Mahmud, 502; _ Zîde Kadrûhû, 501
 Karacaviran Kazâları, 616; _ Kazâsından Ahmed Dede, 616; _ Hacı Ali Ağa Oğlu Ali Çavuş, 616; _ Mahmud Ağa Oğlu Mustafa, 616
 Karaferiye Bölükbaşları, 17
 Karagöz Osman, 183
 Kara Harman Kazâları, 813
 Kara Hasan-zâde Seyyid Ahmed, 370
 Karahisâr-ı Sahip Sancağı, 146, 416, 428, 483, 663, 704, 826; _ Karahisâr-ı Sahip Sancağı Halkı, 704; _ Mutasarrıfı, 763; _ na Mutasarrıf, 428, 567, 663; _ Şârkî, 519, 520; _ Şârkî Havâlîsi ve Kethüda Yeri, 545; _ Şârkî Kethüda, 501; _ Şârkî Mutasarrıfı, 493; _ Şârkî Sancağı, 774; _ Şârkî ve Havâlîleri, 501, 520
 Kara Hüseyin, 741; _ Mustafa, 741
 Karakayalı Abdullah, 575; _ Mehmed Zîde Kadrûhû, 712
 Karakilise Sancağı, 521; _ Mutasarrıfı, 521
 Karakol-hâne, 685; _ Lukcı, 354
 Karakollukcu Ömer, 635
 Kara Osmanoğlu Abdi, 202
 Karaman, 755; _ Âlâybegleri, 745; _

- Beglerbegi, 62, 378, 431; _ Si, 475, 576, 690, 745, 793, 801; _ Beglerbegisi, 755; _ Beglerbegi Paşa, 689; _ Beylerbeyi, 62, 396, 746; _ Eyâleti, 30, 396, 504, 523, 524, 563, 577, 689, 690, 745; _ Eyâleti Âlâybegleri, 793; _ ndeki Kādîlar, 400; _ Mütesellimi Mehmed, 138; _ Sancağı, 461; _ Seyyid Ahmed, 138; _ Şehsuvaroğlu Seyyid, Mehmed Paşa, 801; _ Şehsuvar-zâde Mehmed Paşa, 400; _ Şehsuvar-zâde Seyid Mehmed Paşa, 378; _ Zaimleri, 755
Kara Mehmed Paşa, 185
Karapazar Kazâları, 616
Karasu Kazâları, 813
Karaveli Oğlu Yakub, 16, 17
Kara Yılan-zâde İsmail Paşa Oğlu Mehmed Paşa, 476
Kara Yûsuf Bölükbaşı, 309, 310
Kara-zâde Mehmed Zîde Kadrûhû, 713
Karesi Sancağı, 139, 145, 479, 556, 746, 754; _ ndaki Kādîlar, 139, 145; _ Begi Ahmed, 139; _ Mutasarrıfı, 435, 754, 802; _ Mutasarrıfı Mısırlı Mehmed Paşa, 479
Karışdıran Ustâsı, 620
Karlılı Kalesinin Koruması, 170
_ Karlılı Mutasarrıfı, 615; _ Mutasarrıfı Bekir Paşa, 170; _ Mutasarrıf Bekir Paşa Dâme İkbâlühû, 173; _ nın Zu'âma ve Erbâb-ı Tîmârı, 158; _ Sancağı, 101, 158, 170, 211, 314, 319, 405, 610, 679; _ Sancağı Âlâybegi, 158, 235, 611; _ Âlâybeyleri, 309, 314, 612; _ Sancağı Hudûdu, 170; _ Sancağı Mutasarrıfı, 385, 610, 611, 612, 613, 614; _ Ve Havâlıleri, 295
Karlofça Kasabası, 25
Kars Beylerbegisi, 229; _ Beylerbeyi Mehmed Dâme İkbâlühû, 229; _ ı Maraş Sancağı Begi, 444, 489, 769; _ Kādîsı, 229; _ Kurâları, 229; _ Lı, 396; _ in Ulemâ ve Sulehâ, 229
Kartoz Kal'ası, 20
Karula Kapudânı Nâm, 831
Kârye, 16, 17, 112, 282, 464, 693; _ Âhâlîsi, 731; _ i Mezbûre, 378, 418, 586, 731; _ i Mezbûre Reâ'yâsı, 731; _ i Mezbûre Zâbiti, 731; _ ler, 17, 157, 418, 731; _ Reâyâsı, 157, 418
Kasâba, 25, 126, 693, 815; _ ât, 218, 284, 415, 425, 545, 587, 619, 649, 650, 651, 669, 677, 693, 813, 816, 818; _ ât Zâbitleri, 469; _ Halkı, 685; _ i Hama, 8; _ i Kurâ, 720; _ i Merkûme, 237, 238, 333, 394, 680; _ i Mezbûre, 25, 98, 720; _ i Ürgüp ve Kurâsı, 720; _ lar, 818; _ ı Bend, 663; _ u Bend, 39, 47, Kassâm-ı Askeri, 732
Kastamonu Nâhiyeleri, 721; _ Nevâhi, 721; _ Sancağı Âlâybegi, 86, 92; _ Sancağına Mutasarrıf, 337, 338, 402, 404; _ Sancağı Mutasarrıfı Şehsuvarzâde Osman Dâme İkbâlühû, 272; _ Sancağı Mutasarrıfı 326; _ Sancağı Mutasarrıfı Şehsuvar-zâde Osman Paşa, 273
Kastel, 159; _ i Balyabadra, 159; _ i Moton Kal'aları Muhâfazası, 246
Kaş, 332, 333, 347, 629
Kaşıkçioğlu, 579
Katana, 363, 367, 747, 748, 750, 751; _ Ahâlîsi, 639; _ Haydud ve Eşkîyâsı, 517, 750, 751; _ Kâfiri, 552; _ Lı Kötüler, 670; _ Melâ'îni, 367; _ ve Diğer Eşkîyâ, 751
Katır, 29; _ cı-zâde Mustafa Beg, 776; _ Yüğü Altın, 663
Kâtib, 405, 715, 732; _ ânı Mûmâ İleyhimâ, 159; _ i Mezbûr, 319; _ Mustafa, 159; _ Salih Tahir, 159
Katil Toridi, 396
Katıl, 17, 20, 271, 456, 616; _ i İstirahat, 20; _ i Nüfûs, 12, 95, 96, 229, 347, 415

- Katur Dağları, 184
 Kavala, 356; _ Sancağı Beyi, 377, 338, 356; _ Bayram, 337, 338; _ Bayram Dâme İzzuhû, 356; _ Bayram Dâme İkbâlühû, 511, 512, 516; _ Vilâyeti Sancağı Mutasarrıfı, 510
 Kayacık Kādîsı, 722
 Kâyd, 18, 19, 20, 44, 47, 48, 49, 50, 82, 86, 89, 90, 94, 114, 115, 124, 125, 143, 149, 150, 153, 159, 168, 170, 173, 176, 188, 202, 205, 209, 211, 215, 239, 248, 271, 274, 275, 276, 277, 281, 297, 302, 331, 352, 357, 360, 410, 413, 414, 416, 501, 511, 544, 582, 604, 605, 606, 635, 678, 680, 681, 693, 695, 739, 740, 749, 750, 751, 752, 753, 837; _ ı Düşman, 44; _ ı Bend, 663; _ u Bend, 39, 47, 48, 428; _ ü Mekri, 247, 256, 266, 268, 328, 464, 517, 695
 Kayık, 148, 372, 543, 639
 Kayıt, 691; _ Defteri, 831, 833; _ ılı Defter, 834
 Kaymakam, 39
 Kayseri, 504; _ Kethüda Yeri, 504, 524; _ Mütessellimi, 689, 690
 Kazâ, 4, 5, 54, 57, 102, 113, 357, 389, 394, 399, 425, 427, 464, 586, 616, 677, 693, 814, 815, 816; _ Ahâlîsi, 399, 521, 814; _ i Mezbûr(e), 135, 306, 418, 639, 685, 720, 731; _ i Mezbûrda, 16, 17, 660; _ i Prevadi ve Kurâsı, 586; _ lar, 141, 143, 339, 357, 406, 423, 424, 465, 553, 601, 616, 634, 656, 685, 704, 811, 812, 813, 814, 816; _ lar Ahâlîsi, 339, 521, 538, 580, 581, 616; _ lar Ahâlîleri, 736, 826; _ nın Serdârı, 814
 Kazgan, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 624, 625; _ lar, 218
 Kefalonya, 247
 Kefe Beglerbegi, 678
 Kefere, 3, 9, 32, 102, 135, 146, 208, 295, 348, 368, 384, 464, 465, 639, 655, 800, 830; _ i Fecere, 670, 679; _ i Merkûme, 333, 368, 401; _ i Mezbûre, 20, 115, 332, 333, 347, 368, 369, 394, 612, 670; _ Zabtı, 172
 Kefil, 39, 40, 158; _ Ler, 183, 294, 619
 Kelkitli Mehmed, 635
 Kemer Kazâsı, 597
 Kenez, 25
 Kengiri, 501; _ Kazâsından Müftü, 616; _ Kazâsından Müftü Oğlu Yakub, 616; _ Sancağı, 480, 601, 602, 616, 790; _ Sancağı Âlâybeyleri, 343, 344; _ Sancağı Mutasarrıfı Ali Paşa, 761; _ Mutasarrıfı, 436, 616; _ Mutasarrıfı Ali Paşa, 480; _ Mutasarrıfları, 616; _ Ve Havâlîleri, 502
 Kepirbeli, 96, 97
 Kerdâne, 39, 40
 Kereste, 140, 639; _ lerin Kesilmesi, 140; _ lik Ağaç Kesimi, 67
 Kese, 807, 833, 835; _ Akçe, 806
 Keskin Kethüdası Kara Mehmed, 635; _ Seyyid İsmail Zide Mecdühü, 501
 Keşân, 817
 Keşişler, 594
 Kethüdâ, 18, 70, 71, 72, 80, 81, 94, 96, 222, 527, 528, 596, 627, 646, 803, 804; _ Ali, 599; _ lar, 119, 349, 415; _ Şârkî, 501; _ Tezkîresi, 837; _ Yer Vekilleri, 115, 119, 120; _ Yeri, 501, 520, 545; _ Yerleri, 115, 379, 394, 461, 517, 636, 637, 638, 643, 644, 645, 720, 721, 722, 750, 751, 799; _ Yerleri Vekilleri, 132; _ Yerleri Zide Kadrûhûma, 799
 Keyl-i İstanbulî, 417, 660
 Kıbrıs, 396, 448; _ Eyâleti, 544; _ Muhâfazası, 742; _ Mütessellimi, 744; _ ne Mutasarrıf, 413, 414, 448
 Kılıç, 405, 662; _ Kılınç, 662
 Kıptiyân, 501, 519, 523, 545
 Kırım, 118, 600; _ Hânı, 53, 160, 185, 357, 413, 414, 449, 453, 454, 544, 600,

697, 735, 806; _ Hânı Devlet Giray Hân, 671, 673, 806; _ Hânlığı, 413, 414; _ Kaplan Giray Hân, 53, 160, 185, 261, 279, 281, 283, 307, 324, 328, 329, 358, 360, 361, 363, 413, 414, 448, 449, 451, 452, 453, 505, 506; _ lı, 600; _ lı Asker, 600
 Kırkağaç Sâkinleri, 710
 Kırk Bir Nefer, 45; _ ıncı Bölük, 635; _ Kilise, 819; _ Sancağı Mutasarrıfı, 553
 Kırmacı Ali, 635
 Kırşehir, 396, 689; _ Sancağı 689, 690; _ Sancağı Begi 487; _ Sancağı Begi Murad Beg, 442, 667
 Kış, 191, 193, 260, 279, 343, 344, 351, 353, 385, 510, 602, 690; _ evvel Bahara, 194; _ lak, 602; _ lak Ağası, 357; _ lak Ağası Abdullah Zîde Mecdühû, 357; _ laklar, 260, 263, 279, 307, 324, 344; _ lama, 218, 279, 602; _ lamalar, 601; _ lamak, 155, 260, 279, 296, 307, 324, 343, 357; _ Mevsimi, 247, 335; _ Vakti, 192, 194
 Kıt'â, 39, 808, 810, 824, 825; _ Kalyon, 536, 537
 Kıyâm-ı Hidmet, 183
 Kıymetli Eşyalar, 663
 Kızılhisarlı Mustafa Kaptan Zîde Kadruhû, 808
 Kız Karındaşı Oğlu Karula, 831
 Kili Kādîları, 113
 Kilidü'l-bahr Kal'ası Dizdârı, 543; _ Muhammed, 543
 Kilis Sancağı, 282
 Kira, 10, 40
 Kile, 656
 Kilise, 247, 629
 Kimesne, 519, 523; _ ler, 836
 Kinli Ağa, 616
 Kîse, 8, 830, 836; _ Akçe, 806; _ Akçesi, 833
 Kitâb Defteri, 732; _ hâne, 582

Kitâblar, 715
 Kitaplar, 454, 582
 Kocabaşılar, 612
 Koca Cafer Paşa-zâde Ahmed Beg, 443, 488
 Koca Cafer Paşa Oğlu Ahmed Beg, 768
 Kocaili Sancağı, 185, 554; _ Sancakları, 742; _ Mutasarrıfı, 522; _ Mutasarrıfı Ali Paşa, 522; _ Zu'amâ ve Erbâb-ı Tîmârı, 742
 Koçhisar Kazâları, 616
 Koğşan, 629; _ Nâm, 629
 Kolcu, 55
 Konak, 40, 48, 70, 71, 80, 81, 308, 310, 311, 314, 315, 323, 389, 402; _ çı, 428; _ lar, 469
 Konarpa Kazâsından Küçükoğlu Hasan, 616
 Koniçe, 205; _ li Şahin Bey, 202, 205
 Konispol, 204, 207; _ de Sâkin Ömer Ağa, 207; _ de Sâkin Resul Ağa, 207; _ de Sâkin Sâ'ir Bey ve Ağavât, 207; _ de Sâkin Veysel Ağa, 207, 215
 Konsolos, 666
 Konya, 95, 97, 378, 396; _ Kādîları, 138; _ Mollası, 138; _ Nâibi, 400; _ Sâkinleri, 461
 Koplucu Kale ve Palankası, 257, 265
 Kopnik, 146, 277; _ Ahâlisi, 146
 Koron Kal'ası, 159; _ Kal'aların Muhâfazası, 246; _ Kal'ası Muhâfazası, 371, 376, 386; _ Muhâfazası İbrahim Dâme İkbâlühû, 386; _ Kal'ası Muhâfazası İbrahim Paşa, 371; _ lu Hacı Mustafa, 835; _ lu Hacı Mustafa ve Oğlu, 835; _ Muhâfızı İbrahim Paşa, 387
 Korsan, 164, 247, 597; _ Eşkîyâsı, 696; _ Ga'ilesi, 597; _ Gemisi, 662; _ lık, 247, 662; _ Kâfiri, Kalyonları, 597; _ Keferesi, 164, 247, 335, 417, 658; _ Mazarratı, 658; _ Sefîne, 417; _ Şerri,

- 597
 Korşudol, 27
 Korucu, 651
 KorumasınaAtanmak, 62; _ Me'mûr, 148
 Kostantin Kumandanı Damadı Palan, 468
 Kostantin Tercümanı, 827; _ Hakîmâne, 827
 Koyulca Kādîları, 148
 Koyun, 332, 333; _ Makremesi, 18
 Köprübaşılar, 148
 Kör Musa, 616
 Körfeş, 167, 173, 174, 175, 190; _ Adası, 3; _ Cânibi, 213; _ Cezîresi 3; _ Eyâleti, 741; _ Kuşatması, 178; _ Muhâsarası, 178, 719; _ Ser'-askeri, 173; _ Tarafı, 639
 Körfez Muhâsarası, 719
 Köstence Kazâları, 813
 Köstendil, 6, 31, 82, 83, 91, 306; _ Âlâybegi, 83, 351; _ Âlâybegisi, 702; _ Âlâybegi Mahmud, 353, 401, 406; _ Begi, 142; _ Kādîsı, 306; _ Sancağı, 210, 733; _ Sancağı Âlâybegi, 83, 91, 680, 730; _ Sancağı Âlâybegi Mahmud, 82, 83; _ Sancağı Âlâybegisinin Vekîli, 730, 733; _ Sancağı Mutasarrıfı Ramazan Paşa, 169; Sancağı Mutasarrıfı, 733; _ Sancağı Mutasarrıfları, 630, 675, 730; _ Sancağı Sipahileri, 89
 Köy, 17, 20; _ Halkı, 157; _ Ler, 126, 464, 465, 681, 818; _ İhtiyarları, 586; _ Sancağı Begi Mîr Şeyh 803; _ Sancağı Begi Mîr Şeyh Dâme İzzühû, 804; _ Sancağı Beyi, 803; _ Sancağı Mutasarrıfı 803; _ Subayları, 67
 Kraguyofça, 46
 Kronya Ahâlîsi, 67; _ Kādîları, 67
 Kudüs-ü Şerîf, 70, 71, 73, 76, 77, 80, 81
 Kul, 187; _ Çavuşları, 651; _ Kethüdâsı, 241, 535, 536, 537, 663, 813; _ Kethüdâsı Süleyman, 653; _ Lar, 144; _ Oğulları, 119, 135, 141, 247, 501, 519, 523, 587, 635, 651, 693, 720, 811, 812, 813, 815, 816, 818
 Kulp, 495; _ Ocaklık, 495; _ Sancağı Begi Hasan, 784
 Kumbergos, 456
 Kurâ, 218, 284, 425, 427, 464, 465, 501, 519, 523, 545, 587, 619, 649, 650, 651, 669, 677, 681, 693, 813, 815, 816, 818; _ Ahâlîleri, 202, 205; _ Ahâlîsi, 16; _ Re'âyâları, 93; _ Subaşıları, 425, 426; _ Zâbitleri, 67, 415, 469
 Kurd Mehmed, 4; _ Dâme İkbâlühû, 116, 630, 733; _ Paşa, 118, 124, 129, 730
 Kurşun, 666; _ Lu Kazâları, 616; _ Kazâsından Murad, 616
 Kuruş, 112, 114
 Kuttân-ı Memleket, 754, 755, 756, 777, 788, 803
 Kuzât, 246, 651, 816
 Kuzin Kâl'ası, 14
 Küçük Ali Zîde Mecdühû, 550
 Küçük Cafer Paşa-zâde Ali Paşa, 202, 214; _ Dâme İkbâlühû, 205
 Küçük Oğlu, 3, 319, 405, 705
 Küllî Eşkiryâ, 17; _ Hidmet, 90, 161, 195, 331, 353, 376, 381, 405, 509, 518, 585, 612, 633
 Kürek, 348
 Kürt Aşireti, 227; _ İbrahim Paşa, 432
 Kütahya Eyâleti, 502; _ Halkı, 669; _ Halkı ve Havâlîsi, 669; _ Sancağı, 117, 124; _ Sancağı Âlâybegi, 147; _ Sancağı Kādîları, 669; _ Ve Havâlîsi, 502, 519, 545
 Kütüb Defteri, 715, 732
 -L-
 Leccun, 70, 74, 79; _ Sancağı Âlâybegi, 79, 80; _ Sancak Beyleri, 70, 74, 81

- Lefkoşa Mollası, 744
 Lek Ekradı, 378
 Leskovik, 205; _ A'yânları, 202, 205
 Leşker-i Tatar, 687, 695
 Levend, 93, 106, 277; _ât, 31, 44, 60, 93, 98, 106, 107, 150, 171, 173, 208, 219, 221, 227, 265, 277, 309, 310, 318, 337, 338, 347, 351, 353, 356, 401, 408, 410, 411, 413, 415, 416, 427, 428, 472, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 510, 512, 516, 527, 528, 551, 577, 590, 593, 597, 610, 612, 613, 614, 615 658, 664, 669, 679, 680, 683, 688, 728, 745, 746, 747, 748, 750, 751, 755, 798, 801, 803, 804, 824, 825; _ Bayrakları, 427; _ Bölükbaşları, 31; _cı, 143; _ dan Muhâfazacılar, 93; _ Eşkîyâsı, 396; _ ı Merkûme, 333; _ Mezbûra, 277, 427, 669; _ ı Mezkûre, 98, 528, 804; _ i, 527, 528, 678; _ Tâîfesi, 294, 416
 Levent, 44, 60, 98, 294; _ ler, 664, 746, 747, 755, 802, 803
 Lika Askeri, 363, 367; _ Mustafa Ağa, 363, 366
 Liman Re'isi, 518; _ lar, 666
 Limni, 280
 Livâ, 183, 495, 538, 587, 636, 799; _ Beyleri, 756; _ i Merkûm, 66; _ ı Mezbûr, 698, 733, 736, 795; _ i Mezbûr, 736, 745; _ i Mezbûre, 801; _ ı Mezbûr Ahâlîsi, 389; _ ı Mezbûr Âlâybegiliği, 605; _ ı Mezbûrun Âlâybegisi, 159; _ i Mezbûrun Âlâybegisi Vekîli, 730; _ ı Mezbûr Beyliği, 604; _ i Mezbûr Mutasarrıf, 389, 736; _ ı Mizistre Âlâybegisi, 159; _ i Sultân-ı Enbiyâ, 717; _ lar, 383; _ Mezbûr, 66, 84, 85, 99, 119, 139, 170, 182, 203, 225, 229, 236, 237, 238, 302, 308, 309, 313, 315, 316, 323, 325, 351, 379, 406, 439, 480, 522, 538, 569, 578, 616, 669; _ Mezbûr Mutasarrıfları, 704; _ Mezkûr, 87; _ Mutasarrıfları, 95, 96, 383; _ i Şerîf, 303, 306; _ ve Âlâybegleri, 789, 790; _ yı Hazret-i Resûlüllâh, 799
 Liyâkat, 131, 603
 Lofça Kādîları, 133, 137, 517, 681, 748, 751; _ Kazâları, 141, 681, 748, 751; _ Kazâsı, 517, 748, 751
 Lumgrad Kasabası, 357
-M-
 Maaş, 15, 68, 69, 184, 190, 213, 246, 640, 678
 Mâ-beyn, 225, 812
 Macar, 333, 347, 629; _ Bayrağı, 629; _ Hudûdu, 332, 333; _ Hudûdu Mâbeyni, 333, 347; _ Kâfiri, 629; _ Katanası, 231; _ Katanası Keferesi, 678; _ Keferesi, 629; _ lı Cânibi, 425; _ lı Kâfir, 670, 678; _ lı Melunlar, 655; _ lu, 144, 655; _ Melâ'îni, 670; _ Memleketi, 332, 333
 Maçın Kazâları, 813
 Maddi ve Manevi Destek, 530, 531
 Mağara, 66; _ i Mezbûre, 66; _ i Mezkûre, 66
 Mahal, 24, 587, 596, 598, 629, 806, 814, 816, 824, 837; _ de, 223, 676, 735, 749; _ le, 47, 50, 152, 153, 170, 414, 616, 634, 688, 753; _ ler, 96, 151, 164, 168, 172, 415, 422, 469, 501, 519, 523, 546, 577, 600, 622, 626, 629, 634, 662, 665, 670, 677, 681, 688, 689, 690, 694, 696, 728, 799, 813, 822, 824, 828, 832, 834; _ ler, 715, 718, 720, 732, 816; _ leri Kâyd, 20; _ li, 687
 Mahall-i, 121, 815; _ İskân, 396; _ İskânlar, 689; _ Me'mûra, 367, 688, 698, 729, 747, 746, 750, 815; _ Me'mûr(e), 113, 411, 412, 462, 472, 495, 496, 505, 542, 680, 693, 728, 737, 815; _ Mezbûr, 362, 368, 369, 694, 748, 751, 754; _ Mezbûra, 384, 385, 702,

730; _ Mezbûra Tâ'yîn, 517; _ Mezbûre, 93, 182, 367, 517, 669
 Mahkeme, 8; _ Kararı, 812; _ Mahkûm, 8
 Mahmud, 183; _ Ağa, 4; _ Ağa Oğlu Mustafa, 616; _ Âlâybegi, 352, 680, 702; _ Bey, 206; _ Dâme İzzühû, 167, 631; _ Paşa, 678; _ Zîde Kadrûhû, 351
 Mahrûse-i İstanbul, 109; _ Sâkinleri, 692
 Mahsûl, 13, 225, 282; _ ât, 159; _ âtlar, 176; _ ler, 837
 Mahtûm Defteri, 822, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836
 Maksud-zâde Mustafa Zîde Kadrûhû, 716
 Malen, 126, 339, 394, 406, 425, 535; _ Ve Bedenen, 600, 601
 Mâl, 184, 427, 501, 523, 604, 605, 728, 824, 835; _ Bedelleri 742, 795; _ ı Mezbûr, 836; _ ı Mîrî, 89, 176, 464, 465; _ i Bedeliyeleri, 605, 606; _ i Erzaklar, 519; _ lar, 396, 596, 666, 677; _ ların Yağmalanması, 666; _ Sevdâsı, 241
 Mâlîye, 381, 427, 510, 549, 640, 837; _ Cânibi, 688; _ Tezkirecisi İbrahim, 114
 Malko Nâm Manastırlar, 629
 Malzeme-i Merkûme, 29
 Mamalıoğlu Ömer Beg, 441, 486; _ Dâme İkbâlühû, 689, 690; _ Paşa, 764
 Mandaloğlu Hanesi, 833
 Manastır, 17, 22, 27, 318, 332, 464; _ Derûnu, 333, 347; _ Kādîları, 464, 465; _ ı Merkûm, 629; _ ı Mezbûr, 28; _ lar, 629; _ Mezbûr, 333; _ Rahipleri, 22, 27, 28; _ Sâkinleri, 318; _ Ve Civârı, 464, 465
 Mandaloğlu Mustafa ve Oğlu, 832
 Mandal-zâde Mustafa Ve Oğlu, 832
 Manisa Sancağı, 95
 Mankalya Kazâları, 813

Manok Mustafa Zîde Kadrûhû, 714
 Marangoz, 164, 247
 Maraş, 97; _ Beglerbegi, 434, 478, 500, 760, 792; _ Eyâleti, 500, 792; _ Eyâleti Elviye Âlâybeyleri, 181; _ Eyâleti Elviye Begleri, 792; _ Rişvanzâde Halil Paşa, 478
 Margliç, 204; _ Semti, 204; _ inde Veysi Ağa Oğlu Mustafa, 207, 214, 215
 Ma'rifet-i Şer', 586, 596, 616, 824, 828, 830, 832, 833, 835, 836
 Marihayan Manastırı, 687
 Marli Nâm, 692
 Martolosbaşı, 17; _ lar, 17; _ Martolos Bölükbaşısı, 17; _ Martolos Bölükbaşısı Tafrâ Mustafa, 17
 Matbah-ı Âmire, 639
 Mazlûm Hacı Mustafa, 635; _ lar, 585
 Meblağ-ı Mezbûr, 833
 Meclis-i Şer', 8, 378; _ i Şerîf, 639
 Medîne, 114; _ i İlbasan, 639; _ i İskenderiye, 20; _ i İzmir, 1; _ i Mezbûr, 417; _ i Mezkûre, 417; _ i Münevvere, 114; _ i Selanik, 417
 Medova Sancağı, 66
 Medyun Oğlu Mustafa, 616
 Mehmed, 30, 130, 639; _ Çavuş Zîde Kadrûhû, 507; _ Dâme İkbâlühû, 743; _ Dâme Mecdühû, 749; _ Devr-oğulları, 203; _ Emin, 226; _ Emin Zîde Mecdühû, 226; _ Kethüda Zîde Kadrûhû, 222; _ Paşa, 52, 144, 185, 327, 391, 459, 476, 478, 479, 498, 500, 541, 546, 691, 719, 736, 741, 760; _ Zîde Mecdühû, 322, 460, 510, 586, 686
 Mehter Askerleri, 720; _ hâne, 354; _ ler, 597, 720; _ lik, 720
 Mekke-i Mükerrreme, 657
 Mektûb, 16, 19, 21, 39, 80, 111, 112, 119, 135, 141, 201, 213, 223, 224, 231, 244, 245, 246, 247, 280, 283, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 332, 333,

347, 348, 352, 356, 378, 408, 575, 612, 616, 646, 681, 685, 693, 799, 810, 815, 820

Memâlik-i İslâmiye, 115, 119, 135, 274, 472, 527, 528, 600, 665; _ Kefere, 208; _ Mâhrûse, 33, 34, 91, 94, 176, 284, 417, 814; _ Muhâfazaları, 813

Memleket, 9, 32, 37, 94, 96, 97, 109, 115, 131, 142, 192, 379, 466, 467, 754, 755, 756, 777, 788, 798, 803; _ i Eflâk, 367; _ i Merkûme, 332, 347, 650, 670; _ i Mezbûre, 333, 347, 367, 370, 640, 642, 649; _ ler, 269, 634, 814

Me'mûr, 17, 29, 35, 37, 41, 42, 47, 49, 53, 61, 63, 66, 70, 71, 73, 76, 77, 86, 96, 97, 98, 100, 104, 105, 106, 107, 111, 115, 116, 118, 125, 126, 130, 141, 143, 147, 148, 149, 150, 151, 160, 161, 162, 171, 172, 174, 187, 189, 191, 192, 193, 196, 199, 202, 205, 212, 213, 214, 215, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 227, 230, 231, 232, 235, 236, 244, 246, 248, 253, 258, 260, 265, 267, 268, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 279, 281, 283, 297, 302, 307, 308, 309, 310, 313, 314, 315, 316, 318, 320, 323, 324, 325, 328, 331, 334, 336, 338, 339, 340, 346, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 367, 376, 381, 391, 393, 394, 396, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 411, 415, 416, 423, 427, 428, 448, 455, 458, 459, 462, 464, 465, 468, 470, 472, 495, 496, 501, 508, 510, 511, 516, 517, 518, 519, 523, 528, 535, 539, 540, 544, 545, 546, 548, 577, 584, 585, 587, 594, 596, 600, 601, 602, 604, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 613, 622, 625, 629, 630, 633, 636, 643, 651, 655, 656, 659, 664, 670, 676, 678, 679, 680, 681, 683, 687, 689, 690, 691, 693, 694, 705, 771, 724, 728, 729, 730, 733, 737, 740, 742, 746, 748, 749, 750, 751, 752, 754, 756, 777, 788, 791, 793, 794, 795, 798, 799, 801,

803, 804, 805, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 818, 820, 822; _ Abdullah Paşa, 231; _ Ali, 596; _ Ali Zîde Mecdühû, 693, 815; _ Arslan Paşa, 310; _ Asâkirin Temini, 93; _ Asker, 241; _ Ebubekir, 106; _ el-Hâcc Abdullah Dâme Mecdühû, 716, 812; _ ı Mûmâ-İleyh, 693; _ iyet, 184, 225, 259, 745; _ iyetler, 501, 519, 605, 611, 795; _ İbşir Hüseyin Paşa, 149, 196; _ Mahmud Çavuş, 274; _ Mehmed Çavuş, 274; _ Mûmâ-İleyh Ramazan Zîde Mecdühû, 112; _ Mustafa Zîde Mecdühû, 729; _ Neferâtı, 814 _ Ramazan Zîde Mecdühû, 112; _ Ömer Dâme İzzühû, 142; _ Ömer Paşa, 326

Menâzil, 59, 71, 519, 523

Menzil Emri, 837

Menekşe Kalesi, 30; _ Dizdârı, 30

Menlik Cânibleri, 510

Mensûhât Sancakları Âlâybegleri, 742

Menteşe, 12; _ Sancağı, 12, 95, 97, 117, 124, 707, 708; _ Sancağı Âlâybegi, 147; _ Sancakları Mutasarrıfı, 762

Menzil, 25, 41, 60, 69, 71, 73, 76, 77, 106, 107, 127, 187, 190, 213, 218, 296, 333, 378, 396, 575; _ Bargirleri, 333; _ hâne, 333; _ ler, 296, 396, 837

Merkez, 174, 335; _ Kaymakamı, 40, 239, 240, 657, 805, 824; _ Kaymakamı Mehmed Paşa, 805; _ ler, 495; _ Merkûm, 10, 303, 336, 586, 598; _ Abdullah Bey, 225; _ Eflâk Voyvodası, 702; _ Hacı Mehmed Zîştovi, 656; _ İstanbul, 831; _ Mehmed Paşa, 832; _ Müezzîn İbrahim, 508

Mertebe, 14, 70, 80, 105, 150, 159, 229, 333, 394, 587, 622, 674

Mesfûr Jivan, 26

Meşaleci, 80, 81

Metropolit, 24

Mevâli Begi, 525; _ Urbânı, 530; _

Urbânı Begi, 526, 531; _ Urbânı'nın İhtiyarları, 525
 Mevlânâ, 229, 586; _ Ebû İshak İsmâil, 582
 Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Hâfız Zîde Fazlûhû, 639; _ Kādîsı, 660
 Mevlânâ Mehmed Hâşim Zîde Fazlûhû, 681; _ Mehmed Kâfi Zîde Fazlûhû, 603; _ Sunullah Zîde Fazlûhû, 582
 Mevlânâ-yı, 16; _ Mûmâ-İleyh, 114, 341, 582, 586, 596, 603, 626, 648, 660, 685, 747, 748, 750, 751; _ Mûmâ-İleyhâ, 663
 Mevlânâ Râzi Abdüllatîf, 732; _ Seyyid Ahmed, 715
 Mezâlikî Sâkinleri, 203
 Mezbûr, 22, 229, 260, 283, 295, 304, 306, 313, 378, 508, 674, 747, 748, 807, 810, 814, 830, 835; _ Abdülkadir, 832; _ Âlâybegioğlu, 702; _ Ali, 131; _ Hacı Şahin, 232, 325; _ ı Mûmâ-İleyh, 606; _ Mûmâ-İleyh, 353, 410, 733
 Mezîdi, 71, 81
 Mezkûr, 8, 89, 263, 378, 736, 806, 829, 830; _ Abdullah Bey, 225; _ Âhâli, 225; _ Akçeler, 836; _ Hacı Ali, 451, 505; _ Hacı Mustafa, 835; _ Hacı Şahin, 34; _ lar, 313, 316, 346, 797, 833, 835; _ Mehmed, 378; _ Mehmed Paşa, 707, 708; _ Sancağı 827, 828, 829, 830, 832, 835; _ Mehmed Paşa'nın Akçesi, 831; _ Mehmed Paşa'nın Kız Karındaşı, Oğlu, 831; _ Osman, 229; _ Vilâyetler, 597; _ Yûsuf Paşa, 37, 38
 Mısır, 191, 194, 247, 335, 546, 598, 658, 829, 831, 836; _ Askeri, 191, 192, 193, 194, 247, 546; _ Askerinin Serdârı, 191; _ a Avdetleri, 194; _ a Bezirgânlık, 829; _ lı Mehmed Paşa, 430, 435, 556, 566, 758; _ lı Şehsuvaroğlu, 434; _ lı Tüccar, 598; _ Yolu, 164, 658
 Mısriyye, 658; _ Tüccar Kalyonları, 335

Mısır-ı Kâhire, 247, 335, 378; _ u Kâhire, 546, 658
 Mızraklar, 643
 Miço Ali Dâme İkbâlühû, 610; _ Ali Paşa, 405; _ Begzâde Ali, 318
 Midilli Kâl'ası Muhâfazası, 570
 Mihal Voyvoda, 650
 Mührani, 495; _ Ocaklık, 495; _ Sancağı Begi Hasan, 786
 Milan Kazâsı, 616
 Mîr-âhûr, 45
 Mîr-âlây, 3, 66, 77, 82, 83, 86, 99, 262, 308, 314, 319, 323, 325, 351, 353, 401
 Mîr-Livâ, 237, 238; _ Şeyh, 527, 528, 529
 Mîr-î, 427, 455, 511, 519, 523, 596, 597, 613, 614, 615, 626, 679, 680; _ Akçe, 413; _ Haccı, 33, 34, 550, 596; _ Hizmet, 456; _ İbrahim Paşa, 596; _ Kalyonlar, 597; _ Mezkûr, 225; _ Vezîr Yûsuf Paşa, 114
 Mîr-i Mirân, 11, 13, 14, 19, 32, 36, 41, 42, 49, 53, 62, 63, 68, 71, 80, 81, 98, 105, 106, 107, 112, 122, 126, 128, 129, 130, 131, 138, 140, 143, 146, 149, 150, 154, 155, 156, 158, 160, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 182, 185, 191, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 202, 208, 212, 214, 215, 219, 220, 237, 238, 247, 248, 253, 256, 257, 268, 271, 273, 276, 278, 280, 281, 297, 302, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 315, 316, 318, 323, 324, 331, 356, 383, 416, 518, 535, 538, 542; _ ı Kirâm, 427; _ ı Mezkûr, 158, 389, 795; _ ı Mûmâ-İleyh, 319, 325, 326, 328, 330, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 343, 346, 352, 356, 368, 369, 372, 376, 378, 381, 382, 383, 385, 387, 391, 393, 396, 397, 402, 403, 404, 408, 413, 414, 416, 417, 448, 449, 459, 510, 511, 512, 518, 553, 578, 598, 610, 612, 613, 616, 630, 633, 639, 658, 664, 666, 675, 677,

678, 679, 680, 683, 689, 690, 696, 698, 704, 730, 733, 734, 735, 739, 745, 746, 754, 755, 798, 801, 810, 832; _ Mûmâ-İleyh, 804; _ Piyâde, 93, 150, 220, 265, 267, 309, 337, 338, 511, 679; _ Levendât, 338, 413, 510, 512, 516, 612, 614, 615, 679; _ i Mûmâ-İleyhimâ, 337, 338; _ Sekbânlar, 237; _ Süvâri, 353; _ Zabt, 455
 Moton Kâl'ası, 159, 381, 654; _ Mirza, 138; _ Beg, 300
 Mizistre Sancağı, 159; _ Âlâybegisi, 749
 Mora, 50, 159, 193, 221, 241, 244, 280, 284, 377, 381, 412, 546, 577, 612, 613, 615, 679; _ Adası, 50, 159, 164, 178, 191, 192, 193, 194, 218, 221, 247, 318, 383, 546, 621, 811; _ Cânibi, 190, 221, 244, 247, 368, 369, 811, 812; _ Cezîresi, 159, 164, 178, 191, 192, 193, 194, 218, 222, 241, 247, 280, 339, 368, 369, 371, 376, 381, 410, 412, 509, 546, 621, 623 694, 698, 705, 749, 812; _ Cezîresi Ahâlîsi, 284; _ Cezîresi Havâlîsi, 247; _ ı Merkûm, 100, 115, _ Cezîresi Muhâfazası, 192, 193, 280, 623; _ Cezîresi Re'âyâsı, 208; _ daki Kaleler, 241; _ Havâlîsi, 247; _ Kasteli, 155; _ Kılâ'ı Muhâfazaları, 811, 812, 814; _ lı Bahâsı, 830; _ Muhâfazası, 50; _ Muhassılı, 159; _ Cezîresi Muhâfazası, 247, 318, 694; _ Reâyâsı, 208; _ Sahilleri, 410; _ Sancağı 159; _ Seferi Avdeti, 582; _ Ser-'askeri, 30, 50, 155, 159, 164, 191, 192, 193, 247, 368, 385, 397, 398, 412, 509, 546, 577, 225, 612, 613, 618, 621, 679, 694, 698, 705, 749; _ Ser-'askeri Abdullah Dâme Mecdühü, 398; _ Ser-'askeri, Osman Paşa, 368, 369, 377, 382, 383, 384, 385, 386, 388, 397, 412, 612; _ Ser-'askeri Paşa, 194, 208; _ Ser-'askeri Vezîr

Osman Paşa, 654, 679, 694; _ Tarafı, 811, 812; _ Üserâsı, 830
 Morova Cisri, 106, 107; _ Muhafâzası, 230; _ Köprüsü, 356; _ Ve Çevresi, 106
 Mortonalı Celil, 579
 Moskov Keferesi, 416, 427
 Mostar, 10; _ Kasâbası, 237, 238; _ Kâl'ası, 14; _ Kapudân, 14
 Moton Kâl'ası, 159, 381, 654; _ Muhâfazası, 377, 381, 388, 392, 577, 654; _ Muhâfazası Mustafa Paşa, 392
 Moton Kapuları Muhâfazası, 246; _ Limanı, 247; _ Muhâfazası, 247; _ Muhâfızı Mustafa Dâme İkbâlühû, 388
 Muaf, 27, 61; _ Tutulmak, 26, 27, 28
 Muçusu Oğlu Halil, 203, 206
 Muço Ali Dâme İkbâlühû, 309 494, 495, 501, 517, 526, 527, 529, 530, 535, 542, 545, 546, 552, 553, 575, 593, 599, 607, 623, 625, 628, 639, 643, 656, 680, 694, 706, 717, 720, 723, 729, 731, 734, 740, 748, 750, 751, 777, 803, 806, 808, 812, 813, 814, 815, 816; _ â, 466, 578; _ Baş Ağa, 706; _ imâ, 294, 451, 576; _ Ali Dâme Mecdühû, 599; _ Ali Zîde Mecdühû, 550, 686; _ Hüseyin Zîde Mecdühû, 747, 748, 750, 751; _ İbrahim Zîde Mecdühû, 523; _ Kara Yusuf Bölükbaşı, 310; _ Keskin Seyyid İsmail Zîde Mecdühû, 519; _ Mehmed Başbuğ, 656; _ Mehmed Paşa, 347; _ Musa, 545; _ Salih Kethüda, 224; _ Seyfullâh, 732; _ Seyid Abdullah, 626; _ Seyid Mehmed, 463; _ Süleymân Dâme Mecdühû, 805; _ Şibli Dâme İzzühû, 525; _ Yanaki, 363, 470; _ Yûsuf, 812; _ Yûsuf Zîde Mecdühû, 812; _ Mumcu, 651
 Muhadiye Boğazı, 281, 283
 Muhâfaza-i Merkûme, 337, 338, 352, 387, 458, 511, 574, 625, 654, 733, 739, _ Merkûme Me'mûriyetleri, 695; _

Mezbûre, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 601, 602, 624, 635, 682, 693
 Muhâfazasına Me'mûr, 232
 Muhâfız, 13, 337; _ ı Müşârün-İleyh, 263; _ Ahmed Paşa, 265; _ Paşa, 148; _ Tâ'yîni, 185
 Muhâkemât-ı Sicillât, 18
 Muhammed Hân, 177
 Muhârebe, 670, 685
 Muharrem, 418, 425, 427, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 459, 460, 461, 462, 463, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 494, 501, 505, 506, 509, 510, 512, 515, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 523, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 535, 538, 539, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 590, 593, 594, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 619, 621, 622, 623, 624, 625, 629, 636, 639, 640, 703; _ ü'l-Harâm, 471, 583
 Muhassıllık Malı, 605
 Mukarrer, 698, 728, 729, 731, 745, 746, 756, 777, 788, 795, 798, 799, 803, 804, 811, 814, 815
 Mukataa, 176; _ ât, 604, 605, 606
 Mûmâ-İleyh, 14, 15, 16, 19, 20, 32, 36, 39, 41, 49, 53, 61, 62, 63, 67, 68, 71, 80, 81, 98, 102, 105, 106, 110, 112, 122, 124, 126, 128, 129, 130, 131, 138, 140, 143, 145, 146, 149, 150, 154, 155, 156, 157, 158, 160, 162, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 182, 185, 191, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 208, 212, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 231, 237, 238, 247, 248, 253, 256, 262, 266, 267, 268, 271, 272, 273,

276, 278, 280, 281, 295, 297, 302, 305, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 322, 323, 324, 351, 377, 379, 383, 394, 398, 423, 427, 454, 456, 460, 462, 469, 470, 471; _ Zîde Kadrûhû, 362; _ Zîde Kadrûhûma, 752; _ Zîde Mecdühü, 96, 97, 461
 Murâd, 183, _ t Beg, 442, 487
 Musa Zîde Kadrûhû, 545, 727,
 Mustafa Dâme İkbâlühû, 247, 324; _ Paşa, 808; _ Zîde Kadrûhû, 575, 695, 706
 Musul, 455; _ Eyâleti, 458; _ Vâlisi İbrahim Paşa, 455
 Muslu Kādî, 616
 Mustafa, 183; _ Âlâybegi, 4; _ Dâme İkbâlühû, 307, 377; _ Dâme Mecdühûma, 643; _ Diğer Mustafa, 183; _ Kapudân, 808; _ Kapudân Zîde Mecdühû, 740; _ Paşa, 3, 14, 53, 68, 69, 156, 165, 166, 173, 223, 392, 413, 536, 544; _ Paşanın Azlı, 808
 Mutasarrıf, 12, 14, 77, 80, 253, 282, 521, 530, 582, 746; _ Abdül Gafur Paşa, 765; _ Abdül Gafur Paşa Karındaşı Ömer Paşa, 765; _ Bekir Paşa, 170; _ Hasan Paşa, 168; _ Hüseyin Ali Paşa, 14, 53; _ İbrahim Paşa, 108; _ lar, 704; _ Ömer Paşa, 771; _ Selim Paşa, 13; _ Şatır Hüseyin Paşa, 227, 231; _ Vezîr Osman Paşa, 108
 Muzaki Sâkinlerinden Kara Osman Oğlu Abdi, 206
 Mübâşeret, 218, 265, 465, 496, 506, 518, 806, 807, 820, 825
 Mübâşir, 29, 36, 37, 38, 71, 72, 80, 81, 176, 177, 187, 199, 213, 229, 269, 274, 276, 277, 335, 340, 341, 455, 596, 598, 639, 697, 703, 724, 750, 751, 756, 806, 824, 828, 832, 833; _ i Merkûm(e), 187, 662, 663, 828; _ i Mezkûr, 596; _ i Mûmâ-İleyh, 20, 41, 47, 100, 101, 107,

142, 184, 191, 236, 528, 530, 531, 609, 822, 829, 835; _ i Mûmâ-İleyh, 596, 748, 750, 750, 751, 806, 829, 830, 832, 833, 835, 836; _ i Mûmâ-İleyhâ, 531; _ Abdullah, 417; _ Ler, 150, 510; _ Tâ'yîn, 36, 38, 283, 295, 303, 452, 464, 546, 586, 598, 610, 612, 617, 636, 662, 663, 673, 735, 747, 748, 752, 756, 806, 807, 824, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ Tâ'yîni, 389, 424, 505; _ Zimmeti, 176
Mücelled Defter, 582
Mücevher, 663
Müdâfaa-i Düşman, 182, 237, 238
Müderrişîn-i Kirâm, 732
Müezzîn İbrahim, 508; _ Nâm, 508
Müfettişler, 651
Mühimmât, 2, 7, 21, 29, 35, 109, 223, 224, 384, 413, 414, 544, 584, 612, 665, 734, 809, 810, 815, 825; _ ı Dîniyye, 813; _ ı Lâzime, 597, 825; _ ı Mezkûre, 310; _ ı Seferiye, 178, 449, 495, 599, 605, 654, 665, 745, 755, 805; _ ı Seferiyeler, 346, 449, 472, 496, 630; _ lar, 535, 836; _ Ve Malzeme, 518
Mühimme, 11, 693
Mühür, 732, 799, 824; _ ler, 596
Mühürlü Mektûb, 113, 119, 141, 174, 175, 187, 190, 201, 213, 216, 217, 218, 222, 246, 301, 303, 304, 306, 307, 324, 355, 361, 390, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 586, 587, 623, 624, 625, 635, 636, 643, 651, 682, 694, 706, 716, 717, 724, 752, 811, 812, 813, 815, 816
Mükerrer, 580
Mülk, 715; _ Kitâblar, 732; _ iyet, 582
Mürettebât, 824
Müsaade, 176
Müsellem, 26, 27, 28
Müslim, 575, 587, 629, 651, 731, 806, 825; _ ler, 415, 639
Müslümân, 187, 333, 357; _ lar, 332,

648
Müstakil Kılıç, 159
Müstevfî, 31, 75; _ Âdemler, 143, 149, 150, 153, 156, 167, 609, 690
Müşârün-İleyh, 11, 30, 40, 53, 118, 144, 160, 182, 195, 226, 280, 324, 332, 361, 368, 411, 413, 414, 463, 507, 508, 532, 546, 581, 582, 603, 663, 666, 673, 679, 680, 681, 697, 715, 806, 807; _ â, 550; _ İbrahim Paşa, 596; _ İstanbul Sarayı, 732; _ Saray, 715, 732; _ Yûsuf Paşa, 596
Mütesellim, 5, 8, 70, 75, 96, 103, 123, 138, 145, 229, 471, 544, 550, 578, 580, 616, 686, 689, 736; _ i Merkûm, 204
Müteveffâ, 3, 715; _ Ahmed Paşa, 413; _ Hasan Paşa Kethüdâsı 599; _ nın Oğlu, 705; _ yı Müşârün-İleyh, 596; _ Yûsuf Paşa, 596
Müzâkere, 688
-N-
Nablus Sancağı, 70, 71, 73, 75, 76, 77, 80, 81; _ Âlâybegi, 77, 80, 81; _ Mutasarrıfı, 70, 71, 73, 77, 81; _ Mutasarrıfı İbrahim Paşa, 77
Nafaka, 61
Nâhiye, 236; _ i Mezbûre, 681
Nâ'ibler, 648, 651, 693, 813, 815, 816, 817
Nakd, 8, 10, 36, 94, 138, 164, 596, 807
Nakîb, 616; _ -ü'l-Eşraf Kaymakamları, 132
Nakid, 36
Nakil/Nakl, 5, 10, 29, 35, 93, 125, 164, 191, 193, 194, 239, 247, 284, 357, 375, 413, 414, 448, 454, 506, 544, 582, 639, 658, 735, 820
Nakli, 10, 29, 70, 240, 335, 410, 505, 506, 658; _ ye, 10
Nâme-i Hümâyûn, 360
Nâmus, 705
Narda, 205; _ Hâssa Zâbiti, 389; _

Havâfîleri, 205; _ Muhâfazası, 214; _ Mütesellimi, 389
 Nardalı Yûsuf Bey, 202, 205
 Narde, 202
 Narh-ı Cârî, 469
 Nâsâra, 464, 465, 472, 527, 528, 587, 600, 665
 Nasîç Bölükbaşısı, 17
 Nasrâniye, 692
 Nâzır-ı Mezkûr, 529
 Nâzır, 545; _ Tâ'yîn, 501, 519, 523, 732, 805
 Nederlanda, 666; _ Âsitâne Generalleri, 666
 Nederland Konsolosu, 666; _ Reâyâsı, 666; _ Tüccarı Sefîneleri, 666
 Nefer, 3, 7, 14, 17, 20, 39, 40, 44, 45, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 70, 71, 72, 80, 81, 98, 106, 107, 112, 113, 119, 120, 124, 135, 141, 144, 159, 162, 163, 171, 173, 183, 199, 201, 225, 241, 265, 277, 294, 309, 310, 318, 319, 332, 333, 343, 344, 347, 353, 355, 356, 357, 363, 365, 366, 367, 378, 389, 390, 401, 406, 414, 418, 427, 456, 472, 473, 476, 477, 478, 478, 483, 484, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 495, 501, 502, 503, 504, 508, 510, 511, 517, 519, 520, 523, 524, 527, 528, 532, 533, 534, 545, 546, 639, 640, 650, 693, 694, 695, 702, 705, 752, 756, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 798, 801, 802, 803, 804, 811, 813, 814, 815, 816, 820, 822, 828, 830; _ ât, 7, 14, 17, 20, 41, 42, 54, 59, 61, 64, 68, 70, 71, 77, 80, 81, 91, 104, 105, 106, 124, 147, 159, 162, 164, 166, 199, 218, 222, 223, 224, 225, 229, 232, 234, 235, 236, 241, 242, 243, 246, 247, 257, 267, 271, 272, 283, 294, 296, 307, 308, 309, 314, 315, 322, 323, 324, 325, 331, 349, 350, 351, 355, 361, 363, 367, 410, 412, 416, 428, 501, 517, 519,

523, 545, 546, 551, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 576, 579, 587, 601, 602, 604, 605, 606, 610, 612, 613, 614, 615, 623, 624, 625, 635, 636, 640, 643, 649, 651, 658, 661, 662, 669, 674, 676, 679, 680, 681, 682, 688, 693, 706, 716, 720, 728, 729, 731, 737, 742, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 754, 755, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 798, 801, 802, 803, 809, 811, 812, 813, 815, 816, 820, 822; _ ât Ağaları, 46, 59, 67, 148, 257, 351, 365, 654; _ ât İhtiyârı, 222; _ âtlar, 749, 812, 816; _ ât-ı Merkûme, 64, 68, 80, 81, 106, 107, 112, 187, 198, 267, 275, 283, 307, 324, 501, 510, 519, 523, 694, 752, 799; _ ât-ı Merkûme Zâbitleri, 275; _ ât-ı Mezbûr, 693, 813; _ ât-ı Mezbûre, 811; _ ât Tahrîri 716; _ ât Zâbitânı, 639; _ ât Zâbitleri, 383; _ ı Merkûme Ağaları, 275, 283; _ ı Mezbûre, 119, 141, 307, 355, 367, 546, 636, 643, 676, 820; _ ı Mezkûre, 201, 223, 274; _ i Piyâde, 702; _ i Süvâri, 702; _ ler, 636, 813; _ Serdengeçti, 120; _ Silahdâr, 120; _ Sipâhi, 20; _ Süvâri, 353
 Nehr-i Tuna, 2, 11, 90, 101, 118, 143, 263, 265, 266, 278, 281, 283, 340, 351, 358, 379, 406, 407, 413, 414, 470, 517, 552, 684, 734, 747, 748, 750, 751; _ Sevâhili, 601, 647; _ Yalıları, 413, 414
 Nekde Nâm Kârîye, 417
 Nemçe, 333; _ Askeri, 151, 152, 153, 154; _ Cânibi, 425; _ Kâfiri, 394, 401, 535, 678, 680; _ Kâfîrleri, 115, 394; _ Keferesi, 32, 66, 112, 115, 332, 333, 347, 394, 401, 464, 465, 470, 535, 600, 635, 636, 643, 649, 650, 651, 665, 680, 799; _ Lü, 655; _ Mahâzili, 472, 527, 528, 544, 600, 665; _ Melâ'îni, 333, 347, 406, 407, 470, 575, 587, 601, 670, 678; _ Melâ'îni Katanası, 332, 333,

- 406; _ Melâ'îni Muhâfazası, 334; _ Muhâfazası, 632
 Nemço Nâm Nâhiyeleri, 677
 Nevbet, 583, 584, 667, 668
 Nev-rûz, 587
 Nezâret, 296, 519, 523, 527, 603, 660, 805; _ -i Hümâyûn, 603
 Niğbolu, 11, 197, 199, 219, 227, 283, 357; _ Cânibi, 219, 274, 283, 331, 357, 424, 541, 656; _ Havâlîleri, 198; _ Kādîları, 113, 134, 137, 357, 681; _ Kâl'ası, 681; _ Kasâbası, 357; _ Kazâları, 681; _ Muhâfazası, 813; _ Mutasarrıfı, 152, 154; _ Sancağı, 115, 120, 197, 220, 227, 231, 253, 254, 297, 331, 357, 363, 380, 394, 406, 538, 555, 558, 601, 656; _ Sancağı Beyi Şatır Hüseyin Paşa, 199; _ Sancağı Mutasarrıfı, 197, 228, 254, 267, 268, 297, 356, 511, 538; _ Sancağı Mutasarrıfı İbşir Hüseyin Paşa, 197; _ Sancağı Mutasarrıf Şatır Hüseyin Paşa, 152, 154, 198, 219, 228, 268, 331, 510, 511; _ Tarafı, 507, 508, 656, 681; _ Ve Havâlîsi, 361
 Niğde Kādîsı, 720; _ Sancağı Begi, 439, 484, 609
 Nikobol'da Sâkin Çolak Yakub, 203, 206
 Nikolay Voyvoda, 48, 115, 186, 328, 329, 363, 364; _ Muhâfazası, 330
 Niksâr, 415
 Niş, 7, 31, 41, 42, 142, 262, 296, 337, 354, 356, 404, 510, 548, 665; _ Anbarları, 665; _ Cânibi, 816; _ Dizdârı, 342; _ Havâlîsi, 337, 338, 665; _ Hududu, 816; _ Kādîsı, 342, 354; _ Kâl'ası, 337, 338, 402; _ Kâl'ası Muhâfazası, 633; _ Kâl'asının Tamiri, 296, 633; _ Menzili, 41, 187, 190, 213; _ Muhâfazası, 337, 338, 401, 402, 404, 510, 607; _ Muhâfazasına Me'mûr, 354; _ Sahrası, 724, 728, 729; _ Sancağı, 142; _ Tarafı, 816; _ Ve Çevresi, 665; _ Ve Havâlîleri, 547; _ Ve Havâlîleri Muhâfazası, 547
 Nişân-ı Âli-Şân, 240; _ Hümâyûn, 26, 282
 Nişancı, 621
 Nizâm, 18, 185, 221, 412, 553, 648, 687, 688, 704, 826; _ ı Ahvâller, 658; _ ı Cedîd, 837; _ ı Saltânat, 583, 584; _ ı Serhad, 225
 Nogay, 600; _ ı Tatar Askeri, 600
 Novalı Bölükbaşı, 144
 Nöbet, 584, 667, 668
 Nuh Dâme Mecdühû'ya, 697, 806
 Numan Efendi, 221; _ Paşa, 12
 Nureddin-i Sâbık Salih Giray, 807
 Nureddin Sultan, 413, 414, 672; _ Dâme Ulüvvuhû, 649, 650
 Nüccablar, 70
 Nücûm, 582, 715, 732
 Nüfûs, 22, 110, 177, 396, 456, 464, 646, 689, 690
 Nüvvâb, 816
 Nüzûl, 469, 810
-O-
 Ocağı Mezbûr Bölükbaşılı, 428; _ Merkûme, 416; _ Mezkûr, 427; _ Neferât, 546
 Ocak, 113, 216, 218, 355, 575, 635, 636, 643, 651, 693, 706, 799, 813, 816; _ Ağaları, 135; _ Ağası, 752; _ Çavuşu, 283; _ Çavuşları, 190, 213, 246, 275, 303, 304, 306, 307, 324, 724, 752, 799, 822; _ Gazileri, 535; _ Gemileri, 247; _ İhtiyarları, 303, 304, 693, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818; _ Kalyonları, 535; _ Kethüdâları, 198, 199; _ lar, 119, 187, 416, 428, 501, 519, 523, 636, 750, 799; _ lar Çavuşları, 187, 361; _ lar İhtiyarları, 306, 416, 428, 586, 587, 635, 651; _ lar Tarafı, 799; _ lar

Zâbitânı, 519, 523; _lık, 495; _ı
 Mezbûr Zâbitleri, 416; _Subayları,
 535, 536, 537; _Taraflı, 141, 216, 217,
 218, 219, 241, 274, 307, 324, 389, 651,
 750, 815, 816; _Zâbitleri, 191, 331,
 380, 394, 535, 536, 537; _Zâde, 126,
 236; _Zâdeler, 229
 Oda, 627; _başı, 201, 222, 223, 224; _
 lar, 651, 816
 Ohri Sancağı, 31, 41, 42, 262, 299, 331;
 _Sancağı Begi, 106, 107, 229; _
 Sancagı Begi Bekir, 331; _Sancak
 Beyi, 42; _Sancak Beyi Ebubekir, 42
 Ordu, 32, 42, 49, 53, 62, 68, 69, 94,
 111, 142, 160, 220, 230, 262, 495, 528,
 575, 604, 651, 664, 706, 717, 745, 756,
 777, 814, 816; _Kādîsı, 582; _
 Kumandanlığı, 578; _yı Hümâyûn, 6, 7,
 9, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27,
 28, 29, 30, 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43,
 48, 49, 52, 53, 57, 58, 59, 61, 64,
 67, 68, 89, 90, 94, 118, 124, 138, 139,
 141, 145, 148, 159, 160, 161, 173, 177,
 183, 186, 187, 201, 202, 205, 209, 212,
 214, 225, 231, 236, 239, 240, 248, 262,
 267, 275, 277, 278, 280, 282, 283, 294,
 301, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315,
 316, 326, 332, 333, 336, 338, 339, 347,
 348, 352, 472, 495, 496, 501, 519, 523,
 527, 528, 575, 587, 600, 635, 636, 643,
 664, 665, 669, 674, 683, 695, 706, 716,
 717, 745, 746, 754, 755, 756, 777, 788,
 795, 797, 798, 799, 801, 803, 804, 814,
 815, 816
 Orta Çavuş, 586
 Orta Kolun Sağı ve Solu, 636
 Oseb'de Sâkin Ömer Ağa, 214, 215
 Osman, 39, 639; _Hâseki Zîde
 Mecduhû, 349; _Lı, 32; _Lı
 Donanması, 719; _Lı İmparatorluğu,
 240; _Lı Toprakları, 32; _Paşa, 10,
 17, 39, 694

Osman Dâme Ulüvvühû, 605, 606, 656,
 808, 810; _Zîde Kadrûhû, 503, 523,
 598, 724; _Zîde Mecduhû, 13, 14, 15,
 231, 389
 Osman Oğlu Nasuh Paşa, 663
 Otlak, 357
 Oynağanlı Mehmed, 378
 Oynağan Nâm Kârye, 378
 -Ö-
 Ödemeler, 521
 Ödenmiş Üç Aylık Maaş, 183
 Öküz, 332, 333
 Ölen Hac Emiri, 596
 Ömer, 63; _Ağa, 204; _Beg, 298; _
 Dâme İkbâlühû, 63; _Dâme İzzuhû,
 142; _Paşa, 327, 438, 445, 490, 559; _
 Ve Muhammed Dâme İkbâlühûma, 271
 Öşür, 837; _Ler, 837; _Talepleri, 837
 Özi Beylerbeyi, 332, 344, 347; _Elviye
 Âlâybegleri, 345; _Eyâleti, 343, 601,
 602; _Kâl'ası, 122, 185; _Koruması,
 122, 185; _Muhâfazası, 122, 151, 185,
 571; _Sancağı Âlâybegi, 262; _Vâlisi,
 406, 407, 540, 541, 547, 558, 595
 Öziçe, 46
 -P-
 Padişâhânem, 406, 407, 416, 466, 467,
 535, 544, 575, 594, 600, 601, 688
 Pagodine, 31
 Palanka, 67, 182, 219, 236, 271, 363; _
 Ahâlîsi, 271; _i, 609; _i Cedîd, 265; _i
 Cedîd Muhâfazası, 148; _i Merkûme,
 271, 325; _i Mezbûre, 63, 93, 121, 271,
 272, 273, 517, 685; _i Mezbûre
 Neferâtı, 272; _lar, 54, 55, 59, 126,
 142, 143, 256, 257, 265, 340, 341, 349,
 353, 356, 414, 544, 685, _lar Ahâlîleri,
 93; _lar Ahâlîsi, 340; _lar Dizdârı,
 351; _lar Muhâfazası, 108, 340; _ları
 Muhâfazası, 265, 267; _ların
 Dizdârları, 257; _ların Tamiri, 67, 685;
 _Koruması, 104; _Zâbitânı, 126

- Palanga-i Merkûme, 67; _ i Mezbûre, 67; _ lar, 42, 67
- Palu, 495; _ Hâkimi Mehmed, 781; _ Ocaklık, 495
- Pançova, 56, 148; _ Kādîları, 148; _ Kâryeleri, 157; _ Koruması, 148; _ Köyleri, 157; _ Mukataası, 157; _ Tarafları, 148
- Para, 18, 114, 370, 389, 741, 827, 831; _ lar, 829; _ ların Tahsili, 831; _ sı, 831 316, 318, 319, 411, 612, 614, 679;
- Paşa, 4, 43, 144, 384, 396, 410, 531, 549, 578, 608, 629, 633, 689; _ lar, 356; _ lıgım Kâydi, 723; _ lık, 35, 36, 494, 723; _ lık Kâydi, 397; _ lık Rütbesi, 397; _ lık Ünvânı, 398; _ nın Baş Bölükbaşısı, 663
- Payitaht, 2
- Pazar Günü, 662
- Peçneler, 93
- Peksimâd, 164, 247, 424, 656, 719, 836; _ Yüklü Venedik Gemisi, 719
- Pençe, 37
- Perâkende, 97, 662, 731
- Perakin, 356; _ Menzili, 106
- Perişân, 662, 731
- Petriç Nehri, 347
- Petro, 25
- Peyder-pey, 70, 101, 413, 509; _ Haberleşme, 329; _ Sıhhat, 349
- Pîrî-zâde Mehmed, 635
- Pirlepe, 17; _ Kādîları, 464, 465
- Piyâde, 14, 30, 31, 44, 61, 93, 98, 106, 107, 112, 171, 173, 183, 227, 257, 265, 277, 309, 310, 318, 349, 350, 356, 532, 533, 534, 552, 575, 610, 612, 614, 615, 635, 640, 676, 679, 681, 693, 702, 706, 747, 748, 749, 750; _ Asker, 749; _ i, 198, 749; _ Askerleri, 198, 219, 296; _ Levend, 98, 318; _ Levendât, 107, 356, 368, 369, 389, 552, 610, 612, 679; _ Levendâtı, 748, 750, 751; _ Neferâtı, 296; _ Neferâtı ve Ağaları, 257; _ Serdengeçti Ağaları, 706; _ Serdengeçti Bayrağı, 706, 717; _ Serdengeçti Neferâtı, 715; _ Serdengeçtileri, 635, 693, 706, 716
- Plevne Kādîları, 133, 137, 517, 681, 748, 751; _ Kādîsı, 681; _ Kazâları, 141, 681, 748, 751; _ Kazâsı, 517, 748, 751
- Premide'den Mehmed Duroğlu, 206
- Premidi, 203
- Prevadi, 730; _ Kādîları, 137; _ Kazâları, 141; _ Kazâsı Nâ'ibi, 731; _ Nâ'ibi, 418, 586; _ Ve Köyleri, 586
- Preveze, 171, 173, 202, 205, 232, 308, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 411, 612, 614, 679; _ Boğazı, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316; _ Havâlîleri, 205, 215; _ Kâl'ası, 308, 315, 323, 411; _ Kâl'a Muhâfızları, 384; _ Kâl'ası Muhâfazası, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 319; _ Kâl'ası Neferâtı, 389; _ Kâl'ası Ta'miri, 691; _ Muhâfazası, 173, 202, 205, 214, 368, 369, 411, 614, 630, 631, 632, 665, 691; _ Muhâfazasına Me'mûr, 309, 313; _ Muhâfazasına Me'mûr Ali Dâme İkbâlühû, 311, 368, 369, 411; _ Muhâfazasına Me'mûr Ebubekir Dâme İkbâlühû, 369, 411; _ Muhâfazasına Me'mûr Küçük Cafer Paşa-zâde Ali Dâme İkbâlühû, 173; _ Muhâfız Ali Paşa, 385; _ Palankası, 231; _ Tarafı, 309; _ Ve Havâlîsi, 171, 173, 214, 232; _ Ve Havâlîleri 405
- Prezre, 356; _ Kādîları, 357; _ Kasâbası, 357; _ Palankası, 356
- Priştine, 230; _ Ayânı, 230, _ Ayânı Abdi, 230; _ Kazâları, 685
- Prizrin Kādîları, 183; _ Sancağı, 91, 106, 107; _ Sancağı Ahmed Beg, 107; _ Sancağı Âlâybeyleri, 82, 83, 91; _

Begi, 515; _ Begi Ahmed Dâme İkbâlühû, 106; _ İzzuhû, 107;
 _ Mütessellimleri, 183
 Poçitel, 14
 Polani Podine Nâm Zimmî, 830
 Poraça, 66
 Poriçe, 266, 278; _ Gird-âbları, 93;
 _ Kıl'a ve Palankaları, 265; _ Köprüsü, 269
 Potça Serdârı, 245
 Püskül, 18
-R-
 Raça Tarafı, 277
 Raha Kâl'ası, 574; _ Muhâfazası, 569; _
 na Tâ'yîn, 574; _ Sancağı, 604, 605; _
 Sancağı Âlâybegisi, 604, 606, 606, 795
 Raha Vâlîsi, 604, 606
 Râhib, 24, 27; _ İkova, 28
 Rahova, 552; _ Kādîları, 357; _
 Kasabası, 357; _ Palankası, 517; _
 Tarafı, 748, 750, 751
 Rakka, 39, 97, 396; _ Eyâleti, 604, 605,
 606, 795; _ Eyâleti Mutasarrıfı, 396; _
 Havâlîsi, 97; _ İskânı Firârîleri, 689,
 690; _ Vâlîsi, 39, 97, 409, 646; _ Vâlîsi
 Osman Paşa, 797; _ Vâlîsi Vezîr Ali
 Paşa, 97, 531; _ Vâlîleri, 530
 Ramazan, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99,
 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108,
 109, 110, 112, 113, 114, 115, 117, 118,
 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127,
 128, 129, 130, 131, 132, 138, 139, 140,
 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148,
 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156,
 159, 160, 161, 162, 164, 176, 183; _
 Çavuş Zîde Kadrûhû, 324; _ Paşa, 210
 Ravendan, 282
 Razin, 106; _ Sancağı, 106
 Reâyâ, 3, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 35,
 37, 93, 97, 119, 125, 128, 132, 135,
 143, 176, 208, 229, 319, 332, 333, 340,
 341, 369, 396, 405, 416, 418, 464, 465,

466, 467, 501, 519, 523, 525, 529, 545,
 586, 587, 612, 622, 642, 643, 649, 650,
 651, 659, 689, 690, 693, 745, 746, 749,
 755, 798, 814; _ Fukarası, 357, 379,
 394, 416, 427, 428, 587, 636, 651, 685,
 687, 717, 754, 755, 756, 798; _ 1
 Memleket, 357; _ Koruması, 333; _
 Makûlesi, 135; _ Oğulları, 587,
 651; _ Tâ'îfesi, 586; _ ve Oğulları, 693;
 _ yı Merkûme, 647; _ yı Mezbûr, 208
 Rebiü'l-evvel, 176, 639, 684, 686, 687,
 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695,
 696, 697, 698, 702, 704, 705, 706, 715,
 716, 717, 718, 719, 720, 723, 724, 728,
 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736,
 737, 738, 739, 740, 741, 742, 745, 746,
 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754,
 755, 756, 777, 795, 798, 799, 800, 801,
 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809,
 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 818,
 820, 822, 827, 828, 829, 830, 831, 832,
 833, 834, 835, 836, 837
 Receb, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,
 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21,
 22, 26, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 524,
 616; _ Paşa, 399; _ Zide Kadrûhû, 504,
 725
 Refik, 576; _ i Dîvân Çavuşu Hasan,
 576
 Rehberlik, 33, 34
 Reisler, 658
 Reîsü'l-Küttâb, 494; _ Vekili, 621
 Resm-i Dönümler, 837
 Resul Ağa, 204
 Revan, 33, 39
 Revgân-ı Zeyt, 176
 Rey', 116
 Rıdvan Beg, 70, 73, 80, 81
 Rızâ, 816; _ yı Hümâyûn, 37, 94, 195,
 319, 331, 340, 353, 376, 381, 405, 414,
 416, 518, 535, 585, 612, 635, 651, 670,
 705, 812, 813, 815

Rızâ-yı Şerîf, 666
 Riâyet, 641
 Ricâl-i Devlet, 732; _ Donanma 824; _ Harb, 394, 601
 Ricât, 324
 Riçe Palankası, 112
 Rikâb-ı Hümâyûn, 41, 42, 52, 59, 198, 200, 214, 215, 216, 219, 244, 248, 274, 275, 283, 308, 309, 310, 313, 315, 326, 349, 392, 397, 398, 582, 584, 619, 632, 662, 703, 715, 732, 813, 816, 822, 824; _ Kâim-Makâmı, 461; _ Kâm-yâbım, 715, 732; _ Müstetâbım İydiyesi, 703
 Rişvanzâde Halil Paşa, 434; _ nın Oğlu Mehmed Paşa, 434, 478, 505
 Rodos, 280, 448, 450, 452, 454, 735; _ Adası, 454, 506; _ Cezîresi, 448, 452, 453, 506; _ Kādîları, 738; _ Kādîsı, 452; _ Mütvellisi, 738
 Roman Harb Nâm Nâhiyeleri, 677
 Rudnik, 46
 Ruhban Reâyâsı, 594; _ Sınıfı, 594
 Ruhsat, 176, 661, 752; _ ı Hümâyûn, 178
 Rumeli, 3, 6, 91, 92, 95, 140, 195, 219, 320, 339, 367, 535, 580, 581, 665, 676; _ Beglerbegi (Beylerbeyi), 6, 15, 105, 112, 121, 197, 198, 199, 219, 227, 510, 511, 639, 641, 729, 816; _ Beglerbegi Ahmed Paşa, 112, 121; _ Beglerbegi Pâyesi, 378; _ Cânibi, 274, 361, 416, 535, 543, 647, 684; _ Eyâleti, 91, 92, 115, 118, 127, 161, 195, 225, 226, 580, 581, 600; _ Eyâleti Sancakları, 124, 346; _ Kādî-Askeri, 732; _ Kādî-askeri Sicillâtı, 715; _ nin Mahalleri, 815; _ nin Sağ Kolu, 693, 813, 815; _ nin Sağ Kolunun Sağından ve Solundan, 815; _ nin Sol Kolu, 693, 799, 816; _ nin Sol Kolu Çevresindeki Köyler, 816; _ nin Sol Kol Havâlîsi, 816; _ nin Orta Kolu, 693, 815, 817; _ nin Orta

Kolunun Sağından ve Solundan, 815; _ Sancakları, 3, 6, 92, 140; _ Tarafı, 543; _ Vâlîsi, 195, 320, 322, 331, 339, 580, 581, 665; _ Vâlîsi Ali Paşa, 195; _ Vâlîsi Vezîr Ali Paşa, 296, 331, 339, 516; _ ve Havâlîsi, 816
 Ruscuk, 11, 119, 219, 227, 263, 266, 267, 278, 307, 358, 687; _ Cânibi, 216, 541, 656; _ Cânibleri, 424, 427, 428; _ Cizyeleri, 324; _ Havâlîleri, 198, 425; _ Havâlîleri Ahâlîsi, 425; _ Kādîsı, 420; _ Kādîları, 113, 132, 357, 468; _ Kazâları, 141; _ Kazâları Ahâlîsi, 357; _ Muhâfazası, 813; _ Tarafı, 462, 468
 Ruûs, 19
 Rûsûm, 543; _ ât, 159, 543; _ ı dönümler, 837
 Rüşdü-zâde Halil Paşa'nın Oğlu Mehmed Paşa, 760; _ Rüşdü-zâde Halil Paşa'nın Oğlu Mehmed Dâme İkbâlühû, 792
 Rütbe, 91, 509
 -S-
 Sa'âdet, 587; _ Giray Han, 697, 806
 Sabuncu Ömer, 635
 Sabunhâne, 1
 Saçak, 18
 Sadrazam Ali Paşa, 114
 Sadrazam Nezâreti, 603
 Safed Beglerbegi, 70; _ Halil, 81
 Safer, 424, 430, 432, 435, 439, 626, 627, 628, 630, 633, 634, 635, 642, 643, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 669, 670, 671, 673, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 685, 824, 825, 826, 837; _ -ül Hayr, 749, 667
 Sagîr, 8
 Sağ Fârisân, 363
 Sağ Kol, 124, 258, 365, 502, 519, 651, 812; _ Ağası Ali, 363, 365; _ Ağaları,

749; _ Alâybegi 115, 258; _ Alâybegleri, 346; _ Kolağası Mûmâ-İleyh, 364; _ Sağı ve Solu, 643; _ Havâlîsi, 814
 Sâhib-i Arz, 837; _ ın Toprağı, 837
 Sahip Giray Sultan, 118, 161; _ Dâme Ulüvvühû, 161
 Sâ'ir Asker, 358; _ i Tâ'îfesi, 306, 394, 406
 Sâ'ir Bellü Başlılar, 466, 467; _ Cezîreler, 280; _ Eşkiyâsı, 378; _ Hidmetkârlar, 354; _ İskeleler, 240, 295
 Sakallıoğlu Ali Yarıcı, 576
 Sakız, 280, 391, 448, 454, 735, 833; _ Adası, 130, 454, 830, 833, 835; _ Cezîresi, 130, 371, 376, 381, 388, 391, 448, 450, 454, 458, 459, 623, 835; _ Cezîresi Muhâfazası, 391, 458, 459; _ Kâl'ası Muhâfazası, 572; _ Kurbu, 658; _ Muhâfazası, 454, 458, 623; _ Muhâfızı, 127, 830, 835; _ Muhâfızı Vezîr İbrâhim Paşa, 830, 833; _ Nâ'îbi, 454; _ Putatlarından Esterati ve Corci ve Misakoko, 830; _ Tarafı, 247
 Saksoncu Baş, 815, 816; _ Ali Zîde Mecdühû, 815; _ Mehmed Zîde Mecdühû, 816
 Sâlifü'z-zıkr Mehmed, 378
 Sâlih, 635; _ Kethüdâ, 224; _ Kethüdâ Zîde Kadrühû, 224
 Saltanât, 527, 528, 535, 583, 584, 600, 635, 665, 667; _ 1 Seniyye, 3, 32, 91, 115, 124, 394, 405, 406, 407, 470, 495, 509, 518, 527, 528, 544, 594, 600, 495, 496, 501, 502, 512, 516, 519, 523, 535, 536, 545, 546, 575, 587, 600, 604, 605, 630, 635, 636, 643, 651, 652, 656, _ Alâybegi, 99; _ Alâybeyleri, 343, 346; _ Beyleri, 295; _ ı Şerîf, 587, 635, 636, 643
 Sancaklar, 115, 147, 178, 188, 259, 344, 496, 521, 553, 583, 602, 606, 788; _ ın Âmirleri, 102

Sapanca, 616
 Saray, 222, 715; _ ı Âmire, 583, 667; _ burnu, 667; _ ı Hümâyûn, 110; _ Mollası, 126
 Sarı Alan, 96; _ Tarafları, 415,
 Sarı Derviş, 635
 Sarı Şa'bân, 662; _ Sahilleri, 662
 Sârık, 111
 Sarmaşık, 96, 97, 415
 Sarrâchâne, 348; _ Sarraclar, 45
 Sarrâf, 186
 Saruhan Sancağı, 95, 97, 482, 709; _ Sancağı Mutasarrıfı, 438, 482, 762, 669, 676, 683, 688, 690, 574,
 Savaş, 68, 69, 183; _ Hazırlıkları, 464, 465; _ Kâfirleri, 101; _ Malzemeleri, 662; _ Ordusu, 193, 519, 523, 527, 528
 Savb-ı Me'mûra, 218
 Saydâ Beyrut, 70, 71, 81; _ Beglerbegi Halil, 70, 81; _ Beglerbegi Halil Dâme İkbâlühû, 81; _ Beglerbegi Mehmed Paşa, 596; _ Beylerbeyi, 81; _ Beylerbeyi Halil Paşa, 71, 80
 Sefâin, 11, 93, 101; _ Sefâyin, 543, 584, 597, 600, 666; _ i Mühimmât ve Malzeme, 518
 Sebeb-i Tahrîr Hükümleri, 307, 324
 Sebîl, 31, 54, 451, 452, 454
 Seçkin Askerler, 495
 Seddü'l-bahr Kâl'ası, 257, 806; _ ve Havâlîlerinin Muhâfazası, 403
 Sefâyin-i Tüccar, 696
 Sefer, 3, 7, 11, 17, 43, 68, 69, 95, 96, 97, 110, 126, 282, 319, 346, 349, 350, 416, 472, 495, 496, 501, 502, 512, 516, 519, 523, 535, 536, 545, 546, 575, 587, 600, 604, 605, 630, 635, 636, 643, 651, 652, 656, 664, 665, 669, 676, 688, 689, 706, 716, 724, 745, 755, 756, 777, 788, 795, 798, 799, 801, 802, 803, 804, 810, 814, 815, 816, 818; _ Bahanesi, 754, 755, 756; _ i Cedîd, 825; _ ler, 177,

339, 521, 538, 553, 580, 581, 704, 717, 728; _ Hazırlanması, 512, 516; _ i Hümâyûn, 11, 17, 61, 95, 96, 178, 183, 186, 187, 191, 192, 193, 194, 196, 260, 279, 346, 416, 427, 428, 472, 496, 501, 519, 523, 527, 528, 545, 569, 570, 571, 572, 573, 577, 585, 587, 604, 605, 606, 625, 635, 643, 651, 656, 664, 669, 676, 683, 688, 690, 574, 575, 706, 724, 728, 729, 745, 756, 777, 795, 798, 799, 803, 804, 813, 814, 815, 816, 818; _ Ordusu, 183, 196, 501; _ Vakti, 695, 788, 795
 Seferiyye, 225, 604, 606
 Sefer-i Zafer-Rehber, 527, 528, 575
 Sefîne, 11, 21, 39, 40, 41, 125, 128, 155, 164, 231, 240, 247, 263, 410, 414, 417, 543, 628, 666, 741; _ i Hümâyûn 734; _ i Merkûme, 719; _ i Mezbûre, 662, 719; _ ler, 811, 812; _ Ta'yîn, 597, 735
 Sekbân, 616; _ Akçesi, 697, 807; _ başı, 812, 814; _ başı Hacı Abdullah, 716; _ başıya, 592
 Sekbân Levendâtı, 669, 695, 745, 746, 754, 755, 756, 798
 Sekbân Oğlu Ahmed, 669
 Sekbân Ücreti, 806
 Sekbân, 238, 616, 635, 640; _ Akçesi, 673; _ başı, 111, 239, 240, 651; _ Bölükbaşları, 616; _ lar, 754; _ Levendât, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492; _ Neferâtı, 416, 427, 495, 640; _ Ocağı, 427; _ Ocağı Ser-çeşmesi, 416, 428; _ Süvâri Bayrağı, 428; _ Tâ'îfesi, 416, 428; _ Tayfası, 416; _ Tâ'yîni, 354
 Sekiz Nefer, 57
 Sekizer Akçe Yevmiye, 113
 Seksen Yedi Cemâ'at, 635
 Selanik, 280, 417, 754; _ Boğazı, 417; _

İskelesi, 448, 544; _ Kādîsı Seyyid Abdullah, 417; _ Kâl'ası Muhâfazası, 217; _ Mollaları, 339; _ Molları Boğazı, 417; _ Muhâfazası, 217; _ Muhâfızı, 687, 728; _ Mutasarrıfı, 617; _ Sancağı Âlâybegi, 88, 92, 699, 705; _ Senti, 544
 Selef Abdullah Paşa, 546
 Selef Yûsuf Paşa, 35, 36, 37
 Selefî Merkûm Osman, 463
 Selef-i Mezkûr, 138
 Selefleri Muhâfaza, 696
 Selim Paşa, 13, 14
 Selimiye Sancağı, 531; _ Mutasarrıfı, 525, 526, 530
 Semendire, 11, 55, 157, 176, 257; _ Ağavatı, 176; _ A'yânı, 176; _ Havâlisi, 176; _ Kādîları, 148; _ Kâl'ası, 11, 157; _ Kâl'ası Ağavatı, 157, 176; _ Kale ve Palankası, 257; _ Kurbu, 177; _ Muhâfazası, 277; _ Nâ'îbi, 157; _ Zâbitleri, 176
 Semt, 13, 608
 Sene, 69, 799, 825; _ i Sâbıkâ, 799; _ i Merkûme, 795; _ i Mübareke, 183; _ ler, 816, 822; _ vi, 742
 Sened, 41, 42, 358, 598; _ İbrâzı, 148
 Senelik Bedeliyeleri, 605, 606
 Sengistân, 176
 Ser-'asker, 3, 30, 32, 35, 43, 49, 53, 98, 151, 159, 160, 161, 162, 197, 198, 199, 208, 219, 220, 227, 269, 368, 394, 397, 401, 406, 407, 410, 413, 414, 423, 424, 425, 462, 468, 470, 507, 508, 541, 544, 594, 601, 622, 655, 656, 659, 665, 670, 679, 681, 687; _ i Mûmâ-İleyh, 386; _ i Müşârun İleyh, 154, 383, 394, 401, 425; _ İbrahim Paşa, 154, 178; _ Paşa, 246, 426; _ Vezîr Ahmed Paşa, 269; _ Vezîr Hüseyin Paşa, 198, 199
 Ser-Bölükbaşları ve Bölükleri, 416

- Ser-çeşme, 416, 428, 663, 704; _ Ahmed Paşa, 483, 704, 763; _ Bayrağı, 416, 428; _ Ve Ocağı 427
- Serdâr, 303, 304, 306, 359, 406, 448, 544, 586, 687, 813, 816; _ ı Ekrem, 1; _ Himâyesi, 813
- Serdâr-ı Merkûm, 135
- Serdâr-ı Zafer-Şi'âr, 544, 655
- Serdârlar, 135, 141, 194, 466, 467, 587, 651, 693, 813, 814, 816, 818; _ Bayrakları, 816
- Serdengeçdi, 523, 575, 635, 724, 811; _ Ağaları, 693, 752; _ Ağalığı, 815; _ Bayrağı, 693, 716, 815, 816; _ Bayrakları, 812, 814; _ Dil-Âverlerin 815; _ Neferâtı, 693
- Serdengeçti, 64, 65, 68, 69, 119, 124, 160, 162, 198, 199, 219, 227, 501, 519, 545, 575, 635, 674; _ Ağaları, 119, 199, 200, 219, 274, 651, 693, 716; _ Ağalığı, 162, 163, 501, 519, 523; _ Ağası, 575; _ Kethüdâları, 274; _ ler, 820; _ ler Ağası, 724, 725; _ ler Ağaları, 811, 822, 823; _ Bayrağı, 815; _ leri, 752; _ Neferâtı, 162, 199, 274, 331; _ Neferâtı Ağaları, 274; _ Subayları, 161; _ Tahrîri, 274, 545; _ yân Ağaları, 119; _ Zâbitleri, 274, 331
- Serhad-i İslam, 413, 414; _ iye, 69
- Sevâhil-i Derya, 5
- Sevâhil-i Tuna, 93, 418
- Sevb Hilât, 537
- Sevk, 17, 664; _ Etme Görevi, 683
- Seyfullah, 41, 42; _ Paşazâde Abdullah Bey, 225; _ Paşazâde Abdullah Dâme İkbâlühû, 739; _ Zîde Mecduhû, 332, 333
- Seyisler, 45
- Seyyid Abdullah, 626
- Seyyid Ahmed Paşa, 62; _ Zîde Kadrûhû, 107
- Seyyid Hızır, 495; _ Dâme Ulüvvühû, 778
- Seyyid İbrâhim Paşa Dâmet Maâlîhü, 791
- Seyyid İsmail Zîde Kadrûhû, 501; _ Zîde Mecdühû, 519
- Seyyid Mûsâ, 520; _ Zîde Kadrûhû, 501
- Seyyid Mustafa, 16, 370; _ Osman, 556; _ Paşa, 802
- Seyyidü'l-Enbiyâ, 651
- Sığacık Sancağı, 711
- Sığınak, 66
- Sığır, 332, 333, 660
- Sırlara Vâkıf, 832, 834
- Sındırgı Kādîları, 722
- Sınır Eşkiyâsı, 47; _ lar, 412
- Sırp Halk, 24; _ Melâîni, 112; _ Reâyâsı, 24, 25
- Sırma İşleri, 18; _ Püskül, 18; _ Saçak, 18
- Sicîl, 378, 389, 616; _ lât, 18, 126, 132
- Silâh, 115, 394, 416, 428, 472, 495, 496, 528, 669; _ Ağaları, 162; _ Ağaları Mahmud ve İsmail, 190; _ dâr, 64, 68, 119, 124, 132, 161, 165, 166, 187, 198, 219, 227, 363, 379, 394, 406, 601, 674, 750, 751, 753, 823; _ dâr Ağaları, 163, 199, 219; _ dâr Ağası, 275, 283, 324, 636, 643; _ dâr Ağası Ahmed Dâme Mecduhûma, 799; _ dâr Ağası Hacı Mustafa Zîde Mecdühû, 324; _ dâr Ağası Mustafa, 64, 187; _ dâr Ağası Mustafa Dâme Mecduhûma, 119; _ dâr Neferâtı, 274, 274, 750; _ dâr Ocakları, 161, 508, 643; _ dâr Ocağı Emekdârları, 821; _ dâr Serdengeçtileri, 283, 501, 519, 520, 545, 674, 727; _ dâr Serdengeçtileri Ağası, 726, 727; _ dâr Serdengeçtileri Neferâtı, 275; _ lı Askerler, 76; _ Neferâtı, 187, 199, 324, 362; _ Neferâtı Zâbitleri, 331; _ Ocağı, 50, 519; _ Serdengeçtileri, 501; _ sız Nefer, 428; _ tar Serdengeçtileri, 695

Silistre, 21, 684; _ A'yânı, 601; _ Havâlisi, 426; _ Kādîları, 113, 370, 528; _ Kazâları, 395, 406, 601; _ Kazâsında Sâkin Oğlu Osman, 370; _ Mütessellimi, 370; _ Nâzırı, 529; _ Sancağı, 115, 119, 357, 363, 379, 423, 507, 558, 601, 656; _ Sancağı Kādîları, 379; _ Ve Havâlisi, 426
Silivri, 817
Sipâh, 17, 65, 69, 119, 124, 132, 161, 162, 165, 166, 198, 199, 227, 274, 277, 283, 378, 394, 406, 523, 601, 724, 725, 750, 751; 752, 753, 820, 822; _ Ağaları, 199, 200, 219, 307, 752; _ Ağası, 361; _ Ağası İbrahim, 799; _ Ağası Mustafa Ağa, 65; _ i, 89, 363, 674; _ Ağası İbrâhim Dâme Mecdühû, 724; _ iler Ağası, 213, 275, 283, 636; _ iler Ağası Mustafa, 119, 187, 190; _ i Mustafa 89; _ i Mustafa ve Oğlu, 89; _ iler Ağası, 119, 162, 213, 219, 636, 691; _ İbrâhim, 636; _ iler Ağası İbrahim Ağa, 822; _ iler Ağası İbrahim Dâme Mecdühû, 752; _ i Neferâtı, 187, 199, 503, 504; _ Kethüdâları, 213; _ lar Ağası Mustafa Ağa'nın Mektûbu, 274; _ Mustafa, 643; _ Neferâtı, 307, 750; _ Neferâtı Zâbitleri, 331; _ Ocağı, 274, 523, 820; _ Ocağı Bölükbaşılı, 820; _ Ocağı Neferâtı, 361; _ Ocakları, 508, 643; _ Oğlu İbrâhim Ağa, 820; _ Serdengeçtileri, 198, 283, 524, 695, 752, 822; _ Serdengeçtileri Neferâtı, 275; _ Tahrîri, 274; _ Terakkîleri, 269
Siparîş, 424, 698, 705, 741, 798
Sirem Sancağı, 22, 23, 26, 27, 140; _ Âlâybegi, 140
Siroz Vilâyeti, 339
Sirozlu Mustafa Zîde Mecdühû, 729, 737
Sis Sancağı Begi İslam Paşa, 766
Sivas, 664, 798; _ Âlâybegleri, 798; _

Beglerbegi, 432, 791; _ Beglerbegi İbrahim Paşa, 798; _ Cânibi, 724; _ Eyâleti, 3, 498, 503, 523; _ Eyâleti Âlâybegleri, 179, 791; _ Elviye Âlâybegleri, 179; _ İsmail Paşa Oğlu Mehmed Paşa, 432; _ İsmail Paşa-zâde Mehmed Paşa, 498; _ Kethüdâ Yeri Osman, 503; _ Kethüdâ Yeri Osman Zîde Kadrühû, 523; _ Seyyid İbrahim Paşa, 664, 683; _ Tarafları, 791
Sobiçe, 706
Sofya, 43, 54, 127, 226, 341; _ Cânibi, 341, 816; _ Hududu, 816; _ Kādîları, 354; _ Mollası, 43, 341; _ Mollası ve Kādîları, 226; _ Mütessellimi, 43, 265, 267, 341; _ Mütessellimi Bayram Bey, 265, 267; _ Tarafı, 816
Sol Fârisân, 363; _ Kol, 117, 124, 258, 367, 664, 683, 791, 798, 799; _ Kol Ağaları, 749; _ Kol Ağası Mûmâ-İleyh, 364; _ Kol Ağası Mustafa Zîde Kadrühû, 363, 364; _ Kol Ağası Yusûf, 363, 365; _ Âlâybegleri, 258, 346; _ Kol Fârisân Cemâ'ati, 367
Somalı İbrâhim, 663
Sorgu, 832, 834, 836; _ ya Çekilmek, 40
Söğüd Dağı, 95, 97, 396; _ Hudûdu, 396
Sömbeki Adası, 738; _ Cezîresi, 738
Stakoz ve Skapolos Cezîreleri, 280
Subay, 67, 68, 69, 163, 224, 809; _ lar, 591, 592, 654, 820; _ Mehmed, 222
Suçlar, 306
Suğla Sancağı, 742; _ Sancakları, 742
Sugûr-ı İslâmiye, 82, 83, 86
Sû-i Kasd, 35
Sulehâ, 8, 177, 229, 236, 237, 238, 325
Sulova Manastırı, 28; _ Râhibi, 28
Sultân Mustafâ, 667; _ Selîm Hân, 731
Sultân Tâ'yîni, 413
Sultân-ı Enbiyâ, 587

Sultân-ı Müşârun-İleyh, 90, 649,
 Sultaniye Kâl'ası Dizdârı, 543
 140
 Sûret, 102, 126, 455, 549, 582, 677;
 _ Defterleri, 582; _ İcmâl, 159, 549;
 _ i Defter, 35; _ Siciller, 378, 389,
 616; _ i Vakfiyesi, 175, 732,
 Surre Emîni, 114; _ Hacı Ali, 114
 Süğüncü, 693
 Sükkân, 125, 496; _ ı Vilâyet, 12,
 95, 96, 97, 340, 341, 357, 415, 427,
 495, 496, 553, 651, 745, 746, 754,
 755, 756, 777, 788, 798, 803, 804
 Süleymân, 226; _ Bey, 14, 15; _ Dâme
 İkbâluhû, 738; _ Dâme İzzuhû, 609;
 _ Dâme Mecdühû, 599, 653; _ Paşa,
 696, 735, 824, 825, 827, 829, 832;
 _ Paşa Kethüdâsı, 106; _ Paşa
 Kethüdâsı Mehmed Zîde Mecdühû,
 106; _ Zîde Mecdühû, 226
 Sünnet-i Seniyye, 32, 115, 178, 379,
 472, 495, 496, 527, 528, 587, 600, 635,
 636, 643, 651, 665, 706, 799
 Sürgün, 451
 Sürücü, 636, 693, 799; _ Ta'yîni,
 587, 799; _ Sürücüler, 651
 Sürücülüğü Hidmeti, 683
 Sürücülük, 664, 716, 816; _ Hidmeti,
 816
 Süsleme İşleri, 18
 Süvâri, 13, 14, 70, 71, 72, 80, 81, 144,
 197, 220, 227, 257, 347, 349, 350, 351,
 353, 363, 367, 406, 416, 427, 428, 472,
 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480,
 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489,
 490, 491, 492, 495, 527, 680, 702, 745,
 746, 749, 754, 755, 756, 798, 801, 803,
 804; _ Âdemleri, 197, 198; _ Askeri,
 144, 197; _ Cemaâtleri, 140; _ Levendât,
 401, 427, 527, 528, 680; _ Levendi, 801;
 _ Leventler, 756; _ Neferât, 353; _
 Sekbân Tâ'îfesi, 428; _ Tâ'îfesi, 428; _

yân, 159

-Ş-

Şa'bân, 32, 33, 34, 39, 41, 43, 44, 45,
 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 57, 59, 60,
 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 70, 71, 76,
 77, 80, 81, 82, 83, 86, 89, 90, 91, 647;
 _ özü Kazâsından Hacı Şa'bân, 616

Şah, 39

Şâkird Mustafa Muhyî Zîde Kadrûhû,
 282

Şâkîler, 525, 530, 576, 579, 586

Şâkka, 26, 27, 28

Şaklapça, 148

Şâm, 8, 33, 70, 71, 73, 77, 80, 81, 114,
 596; _ Defterdârı, 596; _ Defterdârı
 Mührü, 596; _ Defterdârı Osman, 596; _
 Defterdârlığı, 463; _ Hazînesi
 Defterdârı Osman, 463; _ Kādîsı, 596; _
 Kādîsı Mührü, 596; _ Kâl'ası, 33, 34,
 114, 596; _ Mîrî Haccı, 70; _ Mîrû'l
 Haccı, 463; _ Mollası, 114, 463; _
 Mütessellimi, 463; _ Urbânı, 76, 80; _
 Urbânı Şeyhi, 70, 76, 80; _ Sâkinleri,
 463; _ ı Şerîfe, 33, 34, 70, 71, 73, 76,
 80, 81; _ ı Şerîfe Kâl'ası, 596; _ Vâlîsi,
 10, 33, 34, 71, 73, 76, 77, 80, 114, 550,
 596; _ Vâlîsi ve Mîrî Haccı Vezîr Yûsuf
 Paşa, 33; _ Yolu, 70, 71, 73, 76, 77, 80,
 81

Şanes Kale ve Palankaları, 257

Şaranbo Ağacı, 685

Şarap Nakli, 239, 240

Şarapno, 67; _ Kerestesi, 67

Şatır Hüseyin, 253; _ Paşa, 152, 154,
 197, 198, 199, 219, 227, 231, 254, 267,
 297, 331, 356, 510, 555

Şâtî-Cedîd, 265

Şayka, 21, 417

Şecere-i Bahtiyârî, 667

Şehâdet, 378, 405

Şehîd, 269, 681; _ Ali Paşa, 582, 596; _
 Müşârun İleyh, 582; _ Nefer, 61

- Şehir, 284
 Şehr-i Rebîu'l-Âhir Gurreşi, 814
 Şehr-i Rebîul Ulâ Gurreşi, 686
 Şehsuvaroğlu Mehmed Paşa, 431, 563
 Şehsuvaroğlu Seyyid Osman Paşa, 326, 746
 Şehsuvaroğlu Seyyid Mehmed Paşa, 475, 690
 Şehsuvarzâde Mehmed Paşa, 70, 74, 81, 400, 576; _ Oğlu Zeynel Abidin, 70, 74
 Şehsuvarzâde Seyyid Mehmed Paşa, 378, 745, 755
 Şehsuvarzâde Seyyid Osman Paşa, 337, 338, 402, 404, 437, 479, 481, 754
 Şehzâde-i Cûvân-Batım, 667
 Şehzâde Sultân Mehmed, 583, 584
 Şehzâde Mehmed, 584; _ in Doğumu, 583
 Şehzâde Mustafa'nın Doğumu, 667
 Şendere, 685
 Şenlikler, 583, 667
 Şer, 8, 10, 36, 43, 54, 236, 303, 304, 306, 416, 428, 456, 461, 464, 576, 579, 586, 587, 596, 616, 619, 689, 692, 715, 718, 732, 752, 824, 828, 830, 832, 835, 836; _ an, 428, 586, 616; _ an Vakfiyeleri, 582; _ i Kavîm, 603; _ i Şerîf, 59, 294; _ i Şerîfe, 416, 428; _ iyye, 10; _ ler, 616
 Şeref, 583, 584; _ Sudûr, 18, 216, 455, 545; _ Yâfte-i Sudûr, 18, 94, 166, 185, 213, 216, 220, 227, 248, 274, 283, 308, 309, 310, 313, 315, 331, 349, 352, 368, 465, 470, 472, 509, 527, 539, 547, 587, 590, 593, 601, 602, 643, 649, 657, 670, 671, 719, 728, 745, 754, 755, 756, 777, 788, 798, 801, 803, 804, 806
 Şerîf Sâ'id Dâme Siyâdetühû, 657
 Şerh, 837
 Şevvâl, 157, 158, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 205, 208, 209, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 244, 245; _ -i Mükerrrem, 247; _ in Onuncu Günü, 226
 Şeyh, 8, 70; _ Efendi, 525, 530, 531; _ Oğlu Mehmed, 641; _ Oğlu Mehmed Zîde Kadrûhû, 641
 Şeyhü'l-İslâm, 582
 Şeyniye, 661, 662; _ i Mezbûre, 662
 Şıkk-ı Sâni Defterdârı, 805; _ Süleyman, 599
 Şibli Dâme İzzühû, 525, 526, 530, 531
 Şikâyet, 837
 Şinice Palankası, 104
 Şiyençe Palankası, 67
 Şöhret, 9, 18, 94, 425
 Şumnu, 132, 137; _ Cîzyeleri, 324; _ Kādîları, 132; _ Kādîsı, 419; _ Kazâları, 141
 -T-
 Taarruz, 22, 32, 123, 456, 464, 550, 646, 669, 689, 690
 Tabanca, 662
 Tâcirler, 666
 Ta'ciz, 427, 552, 669, 754, 755, 756, 798, 824, 837; _ i Re'âyâ, 525
 Tadorka Vâlîsi, 40
 Tafra Mustafa, 17
 Tahir Dâme İkbâlühû, 140, 680
 Tahkik, 428
 Tahrîb-i Bilâd, 229
 Tahrîr, 9, 13, 18, 21, 42, 60, 64, 68, 105, 112, 113, 119, 120, 143, 144, 149, 150, 159, 161, 162, 165, 173, 176, 183, 198, 219, 221, 224, 227, 265, 267, 269, 274, 275, 277, 280, 283, 318, 347, 353, 356, 357, 360, 401, 406, 412, 416, 424, 427, 428, 439, 455, 501, 503, 504, 510, 517, 519, 520, 523, 524, 545, 546,

551, 575, 582, 596, 635, 657, 669, 674, 676, 680, 688, 693, 702, 706, 715, 717, 724, 728, 729, 732, 737, 749, 752, 799, 822, 824, 828, 829, 830, 831, 832, 835, 836, 837; _ Olunmak, 158; _ ü Defter, 596
 Tahsîl, 138, 736, 742, 833, 835, 837
 Tahtalı, 266; _ Gird-âbı, 43, 44
 Tahtalu, 278; _ Gird-âbı, 66
 Taht-ı Eyâlet, 689, 826
 Taht-ı Hükûmet, 677, 813, 815, 816
 Taht-ı Kazâ, 183, 634, 647, 681, 815; _ lar, 113, 119, 141, 339, 351, 354, 422, 469, 587, 643, 651, 748, 818; _ ları, 750; _ sı, 747, 748, 750, 751, 799; _ Livâ, 799
 Tahvîl, 3, 705; _ Mektûbu, 405; _ Verilmesi, 159
 Tâ'îfe-i Merkûm, 61, 416, 428, 689
 Takraki, 828
 Takrîr, 741, 749, 755, 788, 803, 804; _ ler, 756, 788, 798
 Tamir, 13, 104, 184, 685, 753; _ ât, 413, 685
 Taraf-ı Mîrî, 265
 Tarban Limanı, 164
 Tarîhî'l-Mezbûr, 596
 Tarîk-ı Mısıriyye, 164, 247
 Tarlalar, 13
 Taşra, 94, 412, 814, 815; _ Çıkması, 818; _ Kapular, 416, 428
 Tatar, 22, 177, 260, 279, 357, 413, 544, 600, 622, 655, 670; _ Askeri, 90, 157, 160, 161, 177, 260, 279, 357, 363, 367, 406, 622, 649, 650, 655, 670, 677; _ Askeri Ta'yîni, 650; _ Askerleri, 90, 118, 157, 176, 642, 695; _ Hacısı, 177; _ istan, 177; _ lar, 177; _ Tâ'îfesi, 157, 177, 677
 Tavşan Tepesi Hânesi, 806
 Ta'yîn, 14, 21, 31, 34, 35, 38, 39, 42, 43, 44, 47, 61, 62, 63, 66, 71, 73, 77,

80, 81, 82, 86, 93, 96, 98, 99, 102, 104, 105, 106, 107, 112, 113, 119, 124, 126, 130, 131, 144, 145, 148, 152, 155, 159, 160, 161, 162, 166, 173, 177, 184, 187, 189, 192, 194, 197, 199, 201, 205, 213, 215, 217, 221, 222, 223, 224, 225, 229, 236, 237, 238, 241, 247, 257, 258, 266, 267, 268, 269, 273, 274, 275, 277, 278, 283, 297, 303, 304, 306, 307, 308, 310, 311, 313, 315, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 331, 335, 337, 338, 340, 341, 347, 351, 353, 355, 356, 357, 361, 363, 367, 368, 369, 372, 375, 376, 378, 381, 384, 386, 389, 390, 391, 393, 394, 401, 403, 406, 407, 410, 411, 413, 414, 415, 416, 423, 425, 427, 428, 448, 451, 452, 453, 455, 456, 457, 459, 462, 464, 465, 495, 496, 501, 507, 508, 510, 511, 517, 519, 523, 527, 528, 532, 533, 534, 535, 540, 542, 544, 545, 546, 548, 550, 552, 574, 582, 587, 597, 598, 602, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 616, 622, 629, 632, 636, 639, 641, 643, 646, 649, 650, 651, 654, 658, 663, 664, 665, 673, 674, 677, 678, 679, 681, 683, 686, 690, 693, 696, 697, 698, 703, 705, 706, 724, 730, 740, 742, 747, 748, 750, 751, 801, 803, 804, 808, 813, 815, 816, 822; _ ât, 503, 519, 520, 523, 524, 616, 669, 715, 717, 733, 734, 735, 746, 749, 750, 752, 799; _ âtlar, 813, 816
 Tebdil-i Kıyâfet, 39, 40
 Tecavüz, 119, 306, 357, 361, 418, 427, 495, 496, 545, 553, 581, 585, 587, 590, 593, 622, 628, 649, 650, 666, 685, 689, 690, 696, 704, 736, 745, 755, 756, 777, 792, 798, 803, 804
 Teçhizat, 527
 Teftiş, 5, 89, 138, 304, 306, 456, 596, 664, 732, 813, 828, 829, 831, 832, 833, 834
 Teğmenler, 147

- Tekâlif-i Örfiyye, 26, 27, 28
 Teke Sancağı, 117, 124, 726, 765; _
 Âlâybegi, 147
 Tekfur Dağı, 174, 817
 Tekmîl, 519, 542, 729
 Tekne, 410
 Tekye-i Cedid Kale ve Palankaları, 257
 Tekye Kılâ ve Palankaları, 265
 Tel Çekme, 18
 Telef, 824
 Telhîs, 837
 Telli Hacı, 177
 Temessük, 176, 416, 428, 455, 808; _
 ât, 463
 Temlik, 119, 501, 523
 Tereke, 501
 Tercil, 495; _ Hâkimi Olan Hüseyin,
 780; _ Ocaklık, 495
 Tercümân-ı Mesfûr, 827
 Tergoş Manastırı, 687
 Terk-i Hidmet, 319, 705
 Tersâne, 109, 661, 668; _ Âmire, 593;
 _ Âmirem Emini ve Kethüdâsı, 518; _
 Emini, 518, 542, 597, 810; _ i Âmire,
 335, 542, 583, 808, 809, 810, 824, 825;
 _ i Ma'mûre, 668, 689, 805; _ Tersâne-i
 Ma'mûre Umûru, 805; _ Ma'mûre
 Emîni Mehmed Zîde Mecdûhûmâ, 805;
 _ Kethüdâsı, 518
 Tertîb-i Cezâ, 501
 Teslim Edilen Para, 114
 Teşvik, 693
 Tevârih, 582, 715, 732
 Tevâyif-i Asâkir, 695, 751; _ Asker, 3,
 11, 13, 22, 32, 35, 37, 49, 53, 70, 95,
 96, 98, 105, 111, 119, 124, 125, 126,
 128, 132, 143, 148, 153, 154, 160, 177,
 198, 196, 199, 214, 219, 220, 227, 231,
 248, 253, 269, 276, 277, 293, 297, 301,
 307, 309, 324, 331, 332, 334, 337, 338,
 347, 354, 356, 363, 364, 367, 369, 394,
 401, 402, 406, 407, 414, 423, 424, 448,
 462, 468, 470, 501, 510, 511, 519, 523,
 541, 544, 594, 601, 608, 610, 612, 613,
 622, 651, 655, 656, 659, 664, 665, 670,
 679, 680, 683, 687, 695, 747, 748, 750,
 751, 753, 798, 814; _ e Ser-'asker, 199;
 _ i İskân, 97, 396, 690; _ i Merkûme,
 814; _ i Mezbûre, 636, 816; _ iye, 157; _
 i Tatar, 358, 677; _ i Tâyifesi, 301; _ i
 Urbân, 530; _ iyye, 814
 Tevcîh, 3, 705; _ ât, 705; _ ve Tahvîl
 Mektûbu, 319
 Teyakkuz, 745
 Tezkîre, 119, 131, 162, 412, 543; _ ci
 İbrahim, 114
 Tımişvar, 118, 132, 148, 219, 220, 227,
 231, 248, 253, 257; _ Âhâlisi, 118; _
 Beglerbegi, 68; _ Beylerbeyi, 68, 69,
 269; _ Beylerbeyi Mustafa Paşa, 69,
 124; _ Beylerbeyi Mustafa Paşa Dâme
 İkbâlühû, 124; _ Havâlîleri, 132, 135; _
 Kâl'ası, 68, 124, 129, 143, 161, 162,
 253, 256, 257, 269, 357; _ Kâl'ası
 Beglerbegisi Mustafa Dâme İkbâlühû,
 116; _ Kâl'ası İstilâsı, 357; _ Kâl'ası ve
 Havâlîsinin Muhâfaza, 90; _ Kalesi, 62,
 64, 68, 69, 81, 82, 83, 86, 90, 91, 115,
 124, 141, 147, 248, 253; _ Korunması,
 82, 83, 86, 91, 141; _ Muhâfazası, 66,
 68, 69, 82, 83, 86, 90, 91, 129, 132, 141,
 147; _ Muhâfazası Koruması, 148; _
 Muhâfazasında Olan Mustafa Dâme
 İkbâlühû, 82, 86, 90, 129; _ Sahrası,
 197, 198, 199; _ Tarafı, 160; _ Yakası,
 118, 142, 143
 Tırhâlâ, 116; _ Kādîları, 284; _ Sancağı,
 92, 323, 698; _ Sancağı Âlâybegi, 88,
 698, 705
 Tırnova Kādîları, 133, 137; _ Kazâları,
 141
 Tırnovi Kādîları, 357; _ Kazâları, 357,
 656; _ Nâ'ibi, 421
 Ticaret Gemileri Muhâfazası, 658

- Ticaret Kalyonları, 658
 Tille Kâl'ası, 681
 Tille Nâm-ı Diğer, 681
 Tille Voyvodası, 681
 Tîmâr, 3, 6, 91, 147, 159, 282, 308, 314, 319, 405, 412, 705; _ Ashâbı, 3, 319; _ Defteri, 159; _ Kâydı, 604, 605, 606; _ lar, 496; _ Sahipleri, 13, 66, 86, 100, 116, 121, 124, 157, 602, 604, 665, 698, 730, 755, 756, 795, 798; _ Sahipleri ve Efradı, 602
 Timoka Havâlîsi, 357; _ Kādîları, 357
 Timur Halil Paşa, 675; _ Mehmed, 30; _ Toplar, 629
 Timurkapı, 93, 119, 122, 124, 128, 132, 135, 143, 150, 219, 220, 253, 257, 263, 265, 266, 277, 295, 356, 408; _ Gird-âbı, 101; _ Havâlîsi, 143; _ Kale ve Palankaları, 257, 265; _ Koruması, 148, 197; _ Muhâfazası, 113, 122, 128, 135, 141, 143, 150, 196, 198, 219, 356; _ Muhâfızı Mehmed, Paşa, 92, 143, 198; _ Semtleri, 143; _ ve Çevresi, 196; _ ve Çevresinin Koruması, 124; _ ve Havâlîsi, 124, 132, 143, 274, 331, 339; _ ve Havâlîsinin Muhâfazası, 253
 Timurkapu, 266, 278, 320, 322, 331, 665; _ Cânibleri, 665; _ Havâlîleri, 320; _ Havâlîleri Muhâfazası, 339; _ Muhâfızı, 321, 322
 Tokat, 96, 97, 495; _ tan Alacahan, 96, 97; _ tan Niksar, 96, 97; _ Tozanlı, 96, 97
 Tomaş, 230; _ ın Refikleri, 230
 Top, 2, 6, 7, 584, 612, 656, 662, 667, 668, 808; _ Arabacı Askeri, 533; _ Arabacıları, 349, 534; _ Atışı, 668; _ çu, 43, 111, 159, 201, 358, 389, 533, 587, 651; _ çubaşı, 243, 533, 534, 805; _ çubaşı Ahmed Zîde Mecdühû, 201; _ çular, 269, 349, 350; _ çular Ocağı, 321; _ çu Sayısı, 533, _ Kethüdâları, 350; _ lar, 599, 629, 681, 805; _ Şenliği, 667, 668
 Top Atışı, 667; _ ları, 583
 Topal Hacı Mustafa, 265, 267
 Topal Yusuf Paşa Oğlu Mustafa Beg, 770
 Topal Yûsuf Paşazâde Mustafa Beg, 446, 491
 Tophâne, 2, 583, 667; _ i Âmire, 109; _ li Ahmed Reis, 417; _ li Ali Reis, 417
 Top Keşân, 656, 676
 Toplar, 805
 Toprak Sahipleri, 837
 Toridi, 396; _ Eşkîyâsı, 396, 689, 690; _ ve Haram-zâde, 396
 Tomâş Nâm, 230
 Tozanlı, 415
 Trablus Kalesi, 8; _ Şâm, 8; _ Şâm Beglerbegisi, 8, 70, 72, 80; _ Şâm Beglerbegisi Ahmed, 70, 72, 81
 Trablusgarp Beglerbegi, 536, 723; _ Beylerbeyi Yûsuf, 723
 Trablusgarp Ocağı Dayısı, 536; _ Ocakları Halkı, 827
 Trabzon Beglerbegi, 437, 481; _ Eyâleti, 585; _ ve Havâlîleri, 585
 Trigovişte, 655, 687
 Trisnik Za'îmi, 517; _ Hüseyin'in Karındaşı Ahmed Zîde Kadrûhû, 517
 Tuğ-ı Hümâyûn, 455, 617; _ Zafer-Fürûğ, 814
 Tuğrâyı Hümâyûn, 148
 Tuna, 263, 265, 277, 301, 340, 357, 358, 401, 408; _ Aşırı Eşkîyâ, 681; _ Donanması, 2, 263, 809; _ Donanması Mühimmatı, 809; _ Gird-âbları, 101; _ Havâlîsi, 357, 425; _ Tarafı, 413; _ ve Havâlîsi, 813; _ ve Sevâhili, 813; _ Yalıları, 401, 406; _ Yalısı, 353; _ Tuna Kapudânı, 66, 93, 263, 265, 266, 277, 408; _ İbrahim, 66; _ İbrahim Dâme İkbâlühû, 734; _ İbrahim Paşa, 101,

266, 277, 408; _ Kaptanı, 2, 21, 408, 737; _ Kaptanı İbrahim Paşa, 21, 101, 263, 277, 408
 Tuna Nehri, 2, 11, 263, 266, 408, 552; _ Sahili, 93, 149, 394, 418, 609, 647; _ Sahilleri, 150, 358, 746, 748, 750, 751; _ Sahillerinin Korunması, 746; _ Sahilleri ve Havâîleri, 552; _ Sevâhili, 149, 150, 340, 353, 379, 394, 406, 407, 425, 470
 Tunus Beglerbegi Ali Paşa, 537; _ Dayı Ali Paşa, 537; _ Ocağı Dayısına, 537; _ Ocakları Halkı, 827; _ Vatan Begi, 537
 Turnacıbaşı, 11, 301, 349, 350, 390; _ Hüseyin, 390; _ Salih Zîde Mecdühü, 682
 Tuzla, 99, 100, 325; _ Kasâbası, 98; _ Kazâsı, 597; _ ve Havâîleri, 325; _ Palankası Muhâfazası, 325
 Tüccâr, 5, 9, 17, 94, 164, 176, 186, 247, 642, 666; _ Kalyonları, 164, 658; _ Kıyafeti, 39, 40; _ Sefâini, 164, 247; _ Sefîneleri, 164, 247; _ Tâ'îfesi, 186
 Tüfek, 20
 Tüfenk, 20, 616, 635, 706, 717, 836; _ Endâz, 616; _ Ler, 587, 651, 662; _ Li Yiğitler, 693
 Türîdi Eşkîyası, 576, 579
 Türk, 93; _ mân, 501, 519, 523, 545; _ mân Eşkîyası, 415; _ men Eşkîyası, 95, 96, 97
 Türk Yakası, 93
 Tütün Ziraatçileri, 837
 -U-
 Uğûr-ı Dîn-i Mübîn, 693, 813
 Uğûr-ı Hümâyûn, 535, 544, 587, 643, 688, 745
 Ulâ Boğazı, 70, 71
 Ulâ Menzili, 71, 76, 77
 Ulaklar, 456
 Ulemâ, 8, 229, 236, 237, 238; _ ve Sulehâ, 325

Uludağ, 332, 333, 347; _ Eteği, 333
 Ulûfe, 112, 119, 159, 161, 183, 187, 190, 213, 241, 265, 307, 324, 354, 389, 413, 416, 427, 428, 510, 519, 523, 658, 669, 688, 728, 815, 825; _ ler, 501, 545, 616; _ li, 688; _ siz, 354; _ ve Bahşışleri, 702
 Ulukışla, 95, 97, 396
 Umûr, 824; _ ı Cüz'îyye, 805; _ ı Dîn, 544, 587; _ ı Donanma, 825; 340, 353, 379, 394, 406, 407, 425, 470
 _ ı Evkâf, 603; _ ı Külliye, 599, 805; _ ı Me'mûr, 716; _ ı Mühimme, 837; _ Mühim, 799; _ Mühimme, 382, 385, 660, 693, 799; _ ı Tersâne, 805; _ ı Seferiyye, 837
 Urban, 70, 76, 80; _ Eşkîyâları, 97; _ Kabileleri, 76
 Usta-i Mûmâ-İleyh, 189
 Ustalar, 456; _ Ustası Tâ'yîn, 457
 Uzun Mustafa, 635
 Uzuncaabadlı, 837
 -Ü-
 Ücret, 10; _ i Mükârîleri, 510; _ ler, 378
 Üç Hisâr Palankası, 685
 Üç Kalyon, 810; _ Nefer Karındaşı, 828; _ Nefer Zimmîleri, 828
 Üçüncü Bölükbaşı Hüseyin Çavuş, 820
 Ülgün Çevreleri, 172; _ Havâîleri, 172, 212, 236; _ Kādîları, 236; _ Kâl'ası, 20; _ Kâleleri, 236; _ Kalesinin Muhâfazası, 20
 Ümerâ, 26, 297, 356; _ -i Mısır, 191
 Ümmet-i Muhammed, 160, 162, 348, 378, 517, 586
 Üngürüs Seferleri, 66
 Ürgüp, 720; _ Kasabası, 720; _ Köyleri, 720
 Üsküblü Kara Mustafa Paşa-zâde, 464
 Üsküp, 31, 91; _ Cânibleri, 510; _ Kādîları, 183; _ Kādîsı, 304; _ Mütessellimleri, 183; _ Sancağı, 225,

298; _ Sancağı Âlâybegi(yi), 82, 83, 91;
 _ Sancağı Begi, 142, 298, 331; _
 Sancağı Begi Ömer, 142, 331; _
 Sancakları, 142; _ Vilâyeti, 339
 Üsküdar, 378, 416, 587, 588, 589, 636,
 643, 644, 645, 651, 684; _ Kādîsı, 684
 -V-
 Vak'a, 66
 Vakf, 1, 582; _ ettiği Kitaplar, 715, 732;
 _ -ı Müşârün İleyh, 603; _ -iye, 582,
 732; _ -iyyet, 715, 732
 Vâkıf Esrârı, 834; _ lar, 582, 603
 Vakıt, 126
 Vakt, 832; _ -i Merkûm, 745, 755; _
 Mezbûr, 754; _ Sefer, 814, 816; _ Şitâ,
 247
 Valbon, 46
 Vâlî, 8, 176, 246, 535, 704
 Vança Kâl'ası Cebecibaşı, 295
 Vança Kâl'ası Dizdârı, 295
 Varadin Avdeti, 303, 304, 306; _
 Kâl'ası, 144; _ Muhârebese, 89; _
 Savaşı, 303, 304, 306
 Varandak Boğazı, 112
 Varna Kādîları, 137; _ Kazâları, 141,
 813
 Varşova, 66, 93; _ Varoşu, 93
 Vazife, 171
 Vefat, 10, 220; _ Eden Ali, 718
 Vefrendos, 232; _ Boğazı, 836; _
 Havâlîleri, 214, 215; _ Kâl'ası, 310
 Vekâlet Hidmeti, 221
 Vekil Tâ'yîn, 824; _ ler, 115
 Vençe Kâl'a Muhâfızları, 384
 Vençe Kâl'ası, 158, 411; _ Kâl'ası
 Muhâfazası, 158, 173, 201, 234, 235
 Vençe Muhâfazası, 368, 369, 411
 Vençe Muhâfızına Me'mûr Ali
 Dâme İkbâlühû, 368, 369, 411
 Vençe Muhâfızına Me'mûr Ebubekir
 Dâme İkbâlühû, 369, 411
 Vençe ve Havâlîsi, 405

Vençe ve ol-Havâlînine Me'mûr Bekir
 Paşa, 385
 Venedik, 3, 9, 13, 94, 308, 410, 465,
 544, 719; _ Donanmayı Menhûsesi,
 202; _ Eşyâsı, 94; _ Gemisi, 719, 836; _
 li, 597; _ liler, 407
 Venedik Kâfiri, 385, 410, 464, 465,
 665; _ Keferesi, 3, 9, 13, 14, 94, 105,
 172, 205, 209, 212, 236, 368, 369, 385,
 464, 465, 535, 600; _ Keferesi
 Donanmayı Menhûsesi, 205; _ Keferesi
 Kalyonları 836; _ Kefereleri, 105; _
 Korsanları, 410
 Venedik Mahâzîli, 527, 528, 544, 600,
 665; _ Melâ'îni, 236, 308, 309, 310,
 311, 313, 314, 315, 316, 318, 323, 587;
 _ Muhâzili, 472; _ Sefinesi, 719
 Vergi Me'mûru, 145; _ Me'mûru 144;
 Ali, 139; _ Tahsildarı, 226, 521
 Vergiler, 26, 27, 28
 Veysi Ağa, 204; _ Oğlu Mustafa, 204
 Vezâret, 501, 523, 575, 623, 625, 676,
 813, 814, 815, 816; _ Rütbesi, 195
 Vezîr, 39, 363, 364, 367, 368, 369, 411,
 425, 455, 501, 517, 519, 523, 531, 532,
 540, 585, 586, 606, 608, 617, 629
 Vezîr Abdullah Paşa, 127
 Vezîr Ahmed Paşa, 156, 183, 263, 264,
 270, 277
 Vezîr Ali Paşa, 40, 195, 225, 226, 320,
 322, 409, 516, 579, 581, 665, 704, 757,
 826
 Vezîr Çerkes Mehmed Paşa, 249
 Vezîr el-Hâcc Mehmed Paşa, 688, 728
 Vezîr Hacı Mehmed Paşa, 682
 Vezîr Hasan Paşa, 430, 474, 527, 528,
 585, 635
 Vezîr Hüseyin Paşa, 160, 162, 175, 197,
 216, 217, 219, 220, 227, 231, 246, 301,
 355, 390, 394, 401, 406, 407, 413, 423,
 424, 425, 462, 468, 470, 508, 541, 569,
 570, 571, 572, 573, 574, 575, 586, 587,

594, 601, 622, 623, 624, 625, 651, 655, 659, 670, 680, 681, 682, 687, 694, 706, 716, 717, 811, 813, 814, 815, 816
 Vezîr İbrahim Paşa, 70, 71, 73, 76, 77, 80, 81, 429, 454, 455, 458, 461, 473, 497, 565, 604, 606, 827, 830, 833, 835, 836
 Vezîr Mehmed Paşa, 122, 125, 274, 283, 372, 373, 374, 375, 463, 548, 676, 677, 681, 685, 686, 695, 732, 736, 742, 753, 794, 834
 Vezîr Mirzâ Paşa, 250, 293, 355
 Vezîr Mirzâ Mehmed Paşa, 229, 328, 379, 406, 407, 540, 541, 547, 558, 595
 Vezîr Muhammed Paşa, 539
 Vezîr Mustafa Paşa, 268, 413, 539, 540, 547, 551, 601, 602, 675, 800
 Vezîr Nu'man Paşa, 95, 396, 448, 544
 Vezîr Osman Paşa, 39, 97, 374, 375, 509, 530, 546, 577, 612, 613, 618, 621, 646, 654, 679, 698, 705, 749
 Vezîr Recep Paşa, 428, 472, 495, 496, 562
 Vezîr Yûsuf Paşa, 10, 33, 70, 73, 76, 77, 80
 Vezîr-i A'zâm, 1, 114, 448, 596, 603; _ Ali Paşa, 596, 715, 732; _ Nu'man Paşa, 413, 414; _ Şehid Ali Paşa, 582
 Vezîr-i Mûkerrem, 507; _ Çerkes Mehmed Paşa, 151, 663, 674; _ Mehmed Paşa, 93; _ Mirzâ Mehmed Paşa, 367
 Vezîr-i Müşârun-İleyh, 10, 18, 33, 39, 40, 70, 71, 73, 80, 81, 93, 94, 97, 109, 114, 122, 124, 127, 140, 151, 161, 162, 185, 198, 199, 219, 220, 226, 227, 229, 269, 274, 275, 283, 293, 295, 320, 322, 329, 330, 331, 339, 348, 350, 355, 356, 363, 364, 367, 369, 372, 373, 374, 375, 379, 394, 396, 401, 406, 407, 409, 413, 414, 418, 423, 425, 428, 448, 454, 455,

458, 461, 462, 472, 495, 496, 507, 516, 517, 527, 530, 531, 539, 540, 541, 544, 546, 547, 548, 549, 551, 577, 579, 580, 581, 585, 590, 599, 601, 604, 605, 606, 608, 612, 613, 616, 617, 621, 626, 629, 646, 654, 655, 656, 657, 659, 663, 665, 670, 677, 679, 680, 685, 686, 687, 688, 694, 695, 698, 705, 719, 728, 732, 736, 742, 749, 753, 756, 777, 788, 800, 803, 804, 805, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836; _ -â, 197, 198
 Vezîrim Damad Mehmed Paşa, 547
 Vezîrim el-hâcc İbrahim Paşa, 550
 Vezîrim el-hâcc Mehmed Paşa, 185
 Vezirlik Rütbesi, 509
 Vidin, 2, 6, 7, 29, 55, 101, 151, 189, 265, 275, 283, 351, 353, 357, 695; _ Ağaları, 275; _ Cânibi, 189; _ Havâlîleri, 425; _ Havâlîsi, 143, 274, 357; _ İskelesi, 29; _ Kâdisı, 357; _ Kâl'ası, 149, 283, 753; _ Kâl'ası ve Havâlîsi, 283, 573; _ Kâl'ası Muhâfazası, 275; _ Kılâ ve Palankaları, 265; _ Koruması, 695; _ Muhâfazası, 249, 548, 695, 752, 813, 820; _ Muhâfızı, 274, 283, 663, 674, 686, 753; _ Nâzırı, 29; _ Sancağı, 357; _ Tarafları, 295, 674; _ ve Havâlîlerinin Muhâfazası, 822; _ ve Havâlîsi, 275; _ ve Havâlîsi Muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa, 275; _ Zâbitleri, 275
 Vilâyet, 12, 45, 57, 67, 178, 333, 466, 467, 586; _ ler, 178, 346, 416, 519, 523, 545, 666, 815; _ i, 501; _ Ayânı, 45, 115, 119, 126, 142, 502, 693
 Vilâyet-i Boğdan, 332, 333, 367, 413, 414, 649, 650, 677, 678; _ Boyarları, 347; _ Hazînesi, 347; _ Hudûdu, 333, 334, 347, 629
 Vilâyet-i Eflâk, 48, 260, 261, 330, 359, 364, 401, 406, 407, 425, 466, 467, 468, 470, 680; _ Boyarları, 359, 466, 467; _

Cânibi, 601; _ Reâ'âyası, 261, 622, 642, 647; _ Voyvodalığı, 359, 360, 466; _ Voyvodası, 467
 Vilâyet İleri Gelenleri, 57, 59, 60
 Vilâyetler, 742
 Vilâyet-i Merkûm, 332, 333, 347, 359, 649; _ -e, 333, 629, 655; _ -e Hudûdu, 629; _ Mezbûre, 48, 152, 260, 261, 279, 332, 333, 347, 586, 622, 629, 648, 649, 650, 670; _ Mezkûre, 406, 407, 470
 Vize, 819; _ Sancağı, 578; _ Mutasarrıfı, 63; _ Mutasarrıfı Bayram Dâme İkbâlühû, 511, 512, 516; _ Mutasarrıfı Ömer, 63
 Viranşehirli Ahmed Dâme Mecdühû, 415
 Viruşka, 14
 Voyvoda, 5, 8, 154, 176, 186, 260, 363, 364, 367, 406, 425, 426, 469, 640; _ -i Cedîd, 470; _ Kulları, 367; _ lık Masrafı, 186; _ Mustafa, 96
 Voyvoda-i Merkûm, 151, 640, 703; _ Merkûme, 650
 Voyvoda-i Mezbûr, 152
 Voyvoda-i Mezkûr Ahmed, 427
 Voyvoda-i Mûmâ İleyh, 96, 115, 260, 261, 279, 332, 347, 415, 467, 469, 681, 684; _ -â, 359, 466, 594; _ -â Yanaki, 359
 Voyvodalığın Berâtı, 360
 Vulçitrın, 230; _ A'yânı Yakub, 230
 Vulçitrın Kādîları, 183; _ Kazâları, 685; _ Mütessellimleri, 183
 Vulçitrın Sancağı, 83, 91; _ Sancağı Âlâybegi, 82, 83, 91
 Vüzerâ, 416, 427, 646, 651
-Y-
 Yabancı Gemi, 39, 40
 Yabancı Kâfirleri, 101
 Yağma, 89; _ cılık, 396, 415
 Yahudi, 834; _ Mezkûr, 834

Yakodine, 356
 Yakamo Kunte Kulir, 666
 Yakub Zîde Kadrûhûma, 230
 Yalı, 110; _ lar Semti, 110
 Yanaki, 363, 364, 529; _ Sancağı Kazâları, 389; _ Voyvoda, 379, 468, 529, 594, 640, 647, 655, 659, 670, 680, 684, 687, 702
 Yanan Yerler, 104
 Yanbolu, 806; _ Cânibi, 671, 697
 Yanbolu Tarafları, 671, 673
 Yanık Hisârı Palankası, 363, 366, 367
 Yanya, 3, 102, 202, 314, 315, 612; _ da Arslan Paşa Oğlu Muhammed, 205; _ Sâkinlerinden Ali Paşa-zâde Gedikli Ahmed, 202, 205; _ Sâkinlerinden Kamber Ağazâde Osman Ağa, 202; _ Sancağı, 173, 202, 205, 214, 309, 313, 319, 405, 665; _ Sancağı Âlâybegi, 234, 308, 309; _ Sancağı Mutasarrıfı, 173, 679; _ Sancağına Mutasarrıfı, 202, 214, 308, 309, 310, 311, 313, 315, 316, 319, 323, 367, 385, 389, 405, 612, 691
 Yapağacı Ustaları, 456, 619
 Yaralu Nefer, 61
 Yardım, 501; _ Talebi, 598
 Yaş, 641; _ Kasâbası, 347, 677
 Yazma, 502
 Yedikule'de Habs, 824
 Yeğenoğlu Zîde Kadrûhû, 710
 Yeğen Osman Bin Mustafa, İbrahim, Ali, Yûsuf, 639
 Yelken, 666, 719
 Yem, 119, 427, 469, 519, 659; _ ler, 428
 Yemek, 119, 427
 Yemeni, 18
 Yeni Ağalar, 694; _ Beg, 515; _ Han, 697
 Yeniçeri, 43, 111, 303, 304, 306, 349, 350, 379, 587, 601, 651, 693, 812, 816; _ Ağası Vezîr Hüseyin Paşa, 693; _

Kâydı, 218; _ler, 135, 146, 586, 587, 717, 811, 813, 815, 816; _leri Ocağı, 241, 244, 246, 322, 575, 587, 652, 653; _lik, 43, 370, 813
 Yeniçeri Ağalığı, 348; _ Ağası, 111, 135, 141, 160, 161, 175, 218, 388, 535, 655, 666, 670, 687; _ Hasan Ağa, 111; _ Hüseyin Ağa, 135, 141; _ Vezîr Hüseyin Paşa, 161, 218, 244, 245
 Yeniçeri Ağası Kâ'im-Makâmı, 813; _ Ağası Mektûbu, 818
 Yeniçeri Hasekisi, 349, 350
 Yeniçeri Neferâtı, 246; _ Ocağı, 217, 218, 241, 536; _ Serdârı, 135, 304, 306, 586; _ Serdârları, 115, 303, 379, 380, 394, 587, 651, 693, 750, 751, 812, 813, 814, 816, 817, 818; _ Serdengeçtisi, 14, 694; _ Subayı, 571, 572, 573, 574, 625; _ Tâ'îfesi, 586; _ Zâbiti, 11, 246, 301, 571, 572, 573, 574; _ Zâbitleri, 811, 815
 Yeni Defterdâr Vekilleri, 715, 732
 Yeni Dünya, 396, 646; _ Eşkiyâsı, 646
 Yeni il, 97; _ Hâssı Voyvodası, 415; _ Mustafa, 96, 97
 Yeni İl Türkmânı, 427; _ Türkmânı Voyvodalığı, 427
 Yeni Palanka, 56, 63, 135, 160, 197, 198, 199, 219, 220, 227, 231, 271, 281, 283; _ Korumasındaki Paşa, 148; _ Muhâfazası, 271, 327
 Yeni Pazar A'yânı, 601
 Yeni Pazar Kazâsı, 395, 423, 601; _ Sâkinleri, 423
 Yenişehir, 190, 799
 Yenişehir-i Fener, 339; _ Kādîları, 284; _ Menzili, 190; _ Sancağı, 30, 569, 789
 Yergöğü, 151, 152, 153, 154, 329, 401, 541, 687; _ Cânibi, 680; _ Kādîları, 468; _ Kâl'ası Muhâfazası, 390; _ Muhâfazası, 250, 293, 328, 355, 379, 540, 541, 547; _ Muhâfazasına Tâ'yın, 390; _ Muhâfazasındaki Vezîr Mirzâ

Mehmed Paşa, 329; _ Muhâfazası Neferâtı, 355; _ Muhâfızı, 406, 407; _ Muhâfız ve Mehmed Paşa, 363; _ Muhâfızı Vezîr Mirzâ Mehmed Paşa, 364, 379, 428; _ Sâkinleri, 462; _ Tarafları, 413, 414, 462; _ ve Havâlîleri Muhâfazası, 250; _ ve Havâlîsi, 293, 541; _ ve Havâlîsi Kâyd ü Mekri, 329
 Yer, 705; _ler, 135, 141, 316, 394, 587, 606, 636, 643, 651, 664, 681, 683, 693, 795, 797, 798, 799, 804, 811, 813, 814, 816, 818; _li Kullar, 266
 Yerlü Cebeci Topçusu, 159; _ Levendât, 411; _ Neferâtlar, 267, 269, 278; _ Topçu, 159
 Yetmiş Yedi Cemâ'at Bayrağı, 569; _ Sekiz Cemâ'at Hasan, 635; _ Tokuz Cemâ'at, 635
 Yevmiye, 61, 113
 Yıldız Eli, 96; _ İli, 96, 415
 Yiğit, 147; _ler, 669, 676, 813; _ Leventler, 798
 Yigirmi Beş Cemâ'at, 635
 Yigirmi Yedinci Cemâ'at, 624; _ Beşinci Cuma Günü, 86; _ Nefer Topçu, 201
 Yiyecek, 80, 81, 501, 519, 523, 640, 659, 788, 795, 798; _ Ler, 836; _ Temini, 80, 81, _ Yokluğu, 748, 750
 Yoğun Hacı Ali, 635
 Yoğunpelid, 96, 415
 Yoklama, 241; _cı, 822; _k, 543; _lar, 820; _sı, 822
 Yol, 54, 57, 60; _culuk, 57, 59, 788, 795, 798; _daşlar, 651, 799; _ Kesicilik, 396, 415; _lar, 41, 45, 96, 106, 150, 456; _ların Korunması, 106, 107; _un Sağı ve Solu, 637, 638; _ Üzeri, 813, 819
 Yörük, 501, 519, 523, 545; _ân, 695, 729; _ân Levendâtı, 729; _ Levendâtı,

728; _ Leventleri, 728, 729; _ Neferâtı, 687, 737; _ Perâkendesı, 396; _ Perâkendesı Eşküyâsı, 689; _ Tahrîri, 729, 737; _ Tayfası, 695, 737
 Yukarı Sirem, 24
 Yund Adaları, 597
 Yunus Zîde Hıfzuhû, 628
 Yurtlar, 606
 Yurtluk, 495; _ ve Ocaklık Mutasarrıfı, 495
 Yûsuf, 183; _ Dâme Mecdühû, 113, 223, 723; _ Haseki Zîde Mecdühû, 623; _ Paşa, 10, 14, 19, 34, 35, 36, 37, 38, 70, 71, 73, 76, 77, 98, 596; _ Zîde Mecdühû, 224
 Yüklü Gemi, 417; _ ler, 597
 Yüklü Sefîneler, 597
 Yüksek Fiyat, 827
 Yüzbaşı, 119; _ lar, 501, 519, 523, 545
 -Z-
 Zaâf, 654
 Zâbit, 54, 55, 174, 222, 223, 224, 241, 246, 257, 274, 283, 303, 306, 320, 321, 324, 389, 418, 546, 586, 651; _ ân, 64, 68, 119, 126, 142, 148, 159, 213, 416, 501, 674, 752, 809, 825; _ ânı, 69; _ -i Merkûm, 676; _ Konağı, 389; _ ler, 350, 693, 731, 752, 813, 820; _ leri, 192, 198, 219
 Zâbit Hasan, 7, 165, 201, 222, 241
 Zâbit Mustafa Zîde Mecdühû, 676
 Zabt, 14, 17, 18, 36, 384, 389, 455, 550, 578, 613, 627, 651, 669, 679, 686, 719, 800, 824, 836
 Zabt u Defter, 669
 Zabt u Rabt, 61, 90, 97, 109, 110, 111, 148, 223, 224, 241, 272, 340, 355, 358, 359, 360, 373, 408, 425, 427, 466, 467, 471, 501, 519, 523, 527, 528, 544, 545, 552, 590, 593, 610, 612, 613, 627, 649, 650, 665, 679, 688, 689, 803, 804, 811, 812, 815, 824, 825

Zağarcıbaşı, 174, 244; _ İskender, 174, 216, 217, 218
 Zâhir, 8, 43, 71, 81, 96, 105, 132, 304, 306, 332, 333, 359, 415, 416, 466, 531, 544, 593, 606, 641, 655, 687, 689, 747, 748, 750, 751, 807, 828; _ Paşa, 104
 Zâhire, 14, 21, 61, 70, 71, 80, 81, 93, 102, 126, 241, 260, 261, 263, 266, 279, 295, 351, 357, 368, 369, 394, 417, 427, 472, 495, 496, 501, 517, 519, 523, 545, 597, 640, 656, 659, 747, 750, 751, 754, 755, 756, 777, 788, 798, 803, 804; _ Bahaları, 510; _ Nakli, 71, 81; _ Sefîneleri, 101, 263, 266, 278
 Zaklisa Açığı, 280
 Zâim, 3, 6, 13, 30, 86, 100, 116, 124, 158, 183, 319, 405, 472, 517, 604, 705; _ ler, 602, 665, 698, 705, 730, 756, 795, 798
 Zâlim, 8, 37
 Zam, 68, 69
 Zarar, 47, 417, 501, 519, 523, _ lar, 649
 Zâyi‘, 663, 815, 829
 Zeâmet, 3, 91, 147, 159, 705; _ ve Tîmâr Kâydı, 605, 606; _ ve Tîmârlar, 308, 314, 315, 319, 323, 405, 496, 602; _ ve Tîmârlu, 412
 Zehâir, 93, 295, 335, 410, 658, 665; _ Sefîneleri, 263, 265, 278; _ Yüklü, 93
 Zenberekçibaşı Mehmed Zîde Mecdühû, 322, 331
 Zevât, 205
 Zeyd, 582
 Zeynel Abidin, 70, 80, 81; _ Beg, 74
 Zeynel Paşa, 297; _ Mehmed Paşa, 513
 Zeytin Destisi, 833; _ yağı Satışı, 176
 Zımmî, 692, 828, 830; _ ler, 418, 731; _ lerin Zimmetlerinde, 830
 Zî-Haber, 144
 Zıkr, 836; _ Olunan Akçe, 829, 833; _ Altun, 836; _ Asker, 269; _ Bayrak,

717; _ Bayraklar, 716, 811; _ Esirler, 836; _ Kâl'alar, 236; _ Kalyonlar, 658; _ Kazâlar, 681, 750, 751, 811; _ Mostar Kasâbası, 238; _ Ocaklar, 827; _ Sancaklar, 159, 282, 604, 605, 606, 690, 705; _ Sekbân Akçesi, 697; _ sim ve Altun, 830; _ Tüfenk, 836; _ Üç Bin Nefer, 688; _ Üç Nefer Zimmîler, 830 Zile, 96, 97, 415; _ Havâfîleri, 97; _ li Ahmed Paşa, 393 Zilhicce, 70, 73, 76, 77, 81, 126, 337, 338, 341, 343, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 361, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 428, 464, 471, 472, 495, 507, 508; _ Ayının Başı, 76 Zi'l-ka'de, 246, 247, 248, 253, 256, 257, 258, 259, 261, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 293, 294, 295, 296, 297, 301, 302, 305, 306, 307, 308, 310, 311, 313, 314, 316, 318, 319, 320, 322, 323, 324, 325, 326, 328, 329, 331, 332, 333, 335, 339, 340, 341, 356, 360, 390; _ nin Beşinci Günü, 323 Zimmet, 455, 464, 465, 617, 703, 705, 777, 788, 798, 803, 804, 806, 807, 829, 831, 834, 835, 836; _ ler, 832 Zindan, 40 Zirâat, 176, 651 Zıştovi Kādîları, 132, 357; _ Kādîsı, 135; _ Kasâbası, 681; _ Kazâları, 141, 357, 656; _ Kazâsı, 424; _ Kazâsı ve Köyleri, 681; _ Re'âyâsı, 357; _ Sâkinleri, 424 Zorlu İbrahim, 635

Zu'amâ, 178, 698, 705, 730, 733, 742, 745, 755, 756, 788, 793, 794, 795, 798, 837 Zuhûr, 12, 70, 73, 89, 93, 95, 96, 111, 125, 132, 144, 176, 186, 189, 205, 208, 215, 231, 237, 238, 241, 277, 294, 296, 309, 313, 316, 328, 338, 346, 351, 353, 367, 370, 376, 378, 381, 415, 416, 425, 456, 464, 496, 501, 509, 519, 525, 541, 548, 552, 583, 584, 585, 593, 596, 608, 619, 633, 639, 658, 662, 666, 667, 687, 688, 690, 691, 694, 745, 747, 748, 749, 750, 751, 795, 798, 799, 811, 824, 825, 828, 829, 831, 832, 833, 834, 835, 836 Zulm, 38, 229, 306, 389, 396, 416, 428, 545, 586, 651, 669, 696, 755, 756, 798, 816 Zulüm, 15, 38, 60, 229, 303, 306 Zülfikar Zîde Kadrûhû, 822 Zülkadir Oğlu Murtaza Beg, 444 Zülkadriye İskânı, 396 Zümre-i Eşkîyâ, 177; _ Mezbûre Ocakları, 750, 751

